

YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA

Eastern Karaboro 1993 Edition

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Matεhε.....	4
Marεkε.....	37
Luke.....	57
Nsān	92
Yesu tēnlehe tēŋ.....	115
Wormefa	148
Kɔrntifa cir.....	165
Kɔrntifa saba syāŋ wuhu.....	179
Galasyifa.....	188
Yefεsyifa	194
Filipefa.....	200
Kolosyifa.....	204
Tesalonifa saba cir	208
Tesalonifa saba syāŋ wuhu.....	211
Timuti saba cir.....	213
Timuti saba syāŋ wuhu	218
Tyite	221
Filemu.....	223
Yebεrεfa.....	224
Syake	237
Pyar saba cir	241
Pyar saba syāŋ wuhu.....	246
Nsān saba cir	249
Nsān saba syāŋ wuhu	253
Nsān saba tǎǎ wuhu.....	254
Yudi saba.....	255
Kayar	257

Mateh

Yesu wāle myar (Luke 3.23-38)

1 Yāhā ke Yesu Crise yīn yi nwoŋ gii laam wo, ke nwoŋ wāle myar nde, te yrūhū nwo. Tuhufar na, Yesu Crise pye Dawide kur kuε puee, Dawide -sē pye Brama kur kuε puee.

² Pe wāle myar nde:

Brama pye Yisyake tuhufua,

Yisyake -sē pye Dyakuba tuhufua,

Dyakuba -sē pye Yudaha ye tuhufua u cīifa ne.

³ Yudaha pye Farehe ye tuhufua, Saraha ne; Tamar pye pe nahafua;

Farehe -sē pye Yesronj tuhufua,

Yesronj -sē pye Araŋ tuhufua.

⁴ Araŋ -sē pye Aminada tuhufua,

Aminada -sē pye Nasūū tuhufua,

Nasūū -sē pye Samu tuhufua.

⁵ Samu pye Baasya tuhufua, Arabe pye u nahafua.

Baasya pye Wobedi tuhufua, Wurti pye u nahafua.

Wobedi pye Yisay tuhufua,

⁶ Yisay -sē pye u yīnfua Dawide tuhufua.

Dawide pye Salmuu tuhufua, u nahafua pye Yuri cɔɔ.

⁷ Salmuu -sē pye Worbua tuhufua,

Worbua -sē pye Dabya tuhufua,

Dabya -sē pye Yasaha tuhufua.

⁸ Yasaha -sē pye Yosafaha tuhufua,

Yosafaha -sē pye Yoraŋ tuhufua,

Yoraŋ -sē pye Yosyase tuhufua.

⁹ Yosyase -sē pye Syataŋ tuhufua,

Syataŋ -sē pye Yakasyi tuhufua,

Yakasyi -sē pye Secas tuhufua.

¹⁰ Secas -sē pye Manasyε tuhufua,

Manasyε -sē pye Manɔ tuhufua,

Manɔ -sē pye Syosya tuhufua.

¹¹ Syosya pye Syekonya ye tuhufua u cīifa ne; koo cāā kē pe bii Yiisrefa yigi ga fānga na kāntraha gaa na, pe naa n yee Babilɔn.

¹² Pe bii Yiisrefa yigi ga fānga na koo Babilɔn kāntraha na, loo kur ye, Syekonya pye Salatel tuhufua,

Salatel -sē pye Sohobal tuhufua.

¹³ Sohobal -sē pye Yabuhu tuhufua,

Yabuhu -sē pye Lyasyim tuhufua,

Lyasyim -sē pye Yasɔɔ tuhufua.

¹⁴ Yasɔɔ -sē pye Sadoke tuhufua,

Sadoke -sē pye Kimu tuhufua,

Kimu -sē pye Ledyuhu tuhufua.

¹⁵ Ledyuhu -sē pye Lesyari tuhufua,

Lesyari -sē pye Matāŋ tuhufua,

Matāŋ -sē pye Dyakuba tuhufua.

¹⁶ Dyakuba pye Yosefe tuhufua, Yosefe wii tuu pye

Maari puai. U Maari woo kē tuu pye Yesu nahafua,

Yesu wii u ma u Crise, ke yīntaha kē, u Yāhā Yīndefua.

¹⁷ Ma gbe Brama na, ma ba nɔ Dawide na, wāle sēnsye resyar pye. Ma gbe Dawide na, ma ba nɔ cāā gii na pe bii Yiisrefa yigi ga fānga na Babilɔn kāntraha na, wāle sēnsye resyar pye. Ma gbe Yiisrefa wāyigi cāā na, ma ba nɔ u Crise wāsee cāā † na, wāle sēnsye resyar pye.

Yesu Crise wāsee (Luke 2.1-7)

¹⁸ Yesu Crise tuu see mii syi dyaŋ le nde: Pe ba yer u nahafua Maari wāwāā wīī na cɔɔ naa waa kē, u myaha ba kē Yosefe. Yosefe sē ba u cā wa gε cā wa cɔɔ ye, Yāhā Yrā Fānga n u Maari ta u n nii lai ne. ¹⁹ U Yosefe wii tuu -sē ga ba nii u puai, u pye naweeyɔ. U sē naa n traha u Maari lai wīī gbe yi nanihi wo ye, u n yee woo ga koho kuā u na, waa gε ma n yi le cāŋ na ye.

²⁰ U pye too laangar na; per gaa tuu ba sā wāy, yāhāyīŋ tēnlehe waa n pa u ye mlūhū wo, ma ba u pye ma yee: «Yosefe, yīnfua Dawide kur, ma'a n fya Maari wāsyar na cɔɔ ye. Ma sē yāā, Yāhā Yrā Fānga kē ke ta u n nii lai ne. ²¹ U ga ba naa kicar see, ma ba u myaha taha Yesu, ke yīntaha kē Syayahafua; ma sē yāā, u ga ba u nawee- sya yaha kapee- wāpyeŋ koho wo.»

²² Yāhā ke bii kai lii cāā pāā yaha ke kaplāŋ tɔrfua waa yē ne, loo kai ne le nii n pye loo yale wo. U bii yee:

²³ «U capua wii tuu sē naa cā wa ye,

u ga nii lai ne, u ba naa kicar see.

Pe ga ba u myaha taha Manuel.»

Ke Manuel yīntaha kē, Yāhā ma wo ne.

²⁴ Yosefe n ba yir pe wāy na. Lii u yāhāyīŋ tēnlehe ba yar u na, u n loo pye, ma Maari sya cɔɔ. ²⁵ U sē -sē naa n sāy u ne ye, u n sya ba u naa kicar see. Yosefe n u myaha taha Yesu.

† Yesu wāsee cāā na, pe Yiifee- bii yir wa Babilɔn wo, ma dur ga pe kāntraha na.

Kaicāfa mpāy ka, ma ga Yesu yān

2 Yesu ba see Yude kántraha klo laa wo pe n yee Betelému. Koo cāā na, Yerote kē u pye ke Yude kántraha yahaseefua. Yesu tuu see wa, kaicāfa mpāy n yir kántraha gaa na, yainsaha dar kue ye, ma pa kungbāy nde wo pe n yee Yurusalem. ² Pe n le yey nawee-ye ma yee: «Kicar wii tuu see u n pai nii Yiifēe- yīñfua, u ma na? Ye sē yāā, wo u yrompua yāā, u yi yainde darkue ye, wo n pa wo n pai u sey.»

³ Yahaseefua Yerote tuu nde luhu, u n fya, pe Yurusalemfa bye ne. ⁴ U n pe Yāhā yūndefa yīñfa bye yee ba, ma suhu pe Yāhā kaiyarfa bye ne, ma ba pe yey ma yee: «U Yāhā Yīndefua Crise ga see na?» ⁵ Pe n u yē sya ma yee: «U ga ba see Yude kántraha klo lii wo pe n yee Betelému. Yāhā kaplān tōrfua waa bii le yrūhū yaha ma yee, Yāhā yee:

⁶ «Ah yii Betelémufa, ye klo ma Yude kántraha wo; le sē kloñ tāj Yude kántraha kui bye na ye. Ye sē yāā, yīñfua waa ga yi ye klo wo.

U ga ba nii ta nawee- Yiisrefa yīñ na mii mbanaha wāñ syi dyañ u mbaa ne.»

⁷ Pe loo pāā wa, Yerote n pe kaicāfa yee ba, u sē ta waa n yi le cāñ na ye. U n pe yey u yrompua yiyale ne. ⁸ U n pe lehe wāā Betelému wo ma yee: «-Ye ka yaa u kicar fla ke yō; ye ma u yāā, -ye ra yar, ta bya n ka n ga u sey nii ndoñ.»

⁹ Pe u yahaseefua kaplān luhu wa, pe n ke Betelému kānde sya. Kānde wo, pe n u yrompua yāā, wii pe ba yāā wa yainsaha darkue kántraha wo. Pe n maha u yrompua yāā, tuu n fā pe yahasee ye yāhāyīñ na. U kicar tuu pye kaha gii wo, u yrompua tuu ga nō ke kaha yīñ ne, u n yer. ¹⁰ Pe kaicāfa pe u yrompua yāā ke syi, pe n nuhu di gboho. ¹¹ Pe n dye ke kaha laam wo, ma u kicar yāā u nahafua Maari ne. Pe n kánklūy gbāā, ma u kicar sey. Loo kur ye, pe n pe wāñ sāhā, ma wāñ taa yi wāā u kicar kē: Sān, tesē wusuna ne, tesē lasekole waa ter ne pe n yee myer.

¹² Loo kur ye, Yāhā n ba pe yar mlūhū wo ma yee, pe ma n dur ga Yerote fla na ye. Pe n kānde laa ter gbe, ma dur ter pe kui wo.

Yāhā Yesu seefa ta pe n fā ter u ne

¹³ Pe kaicāfa pe ba ter wa, yāhāyīñ tēnlehe waa n ba pa u Yosefe ye mlūhū wo, ma ba u pye ma yee: «Yir, u kicar gbe u nahafua ne, ma fā ter Syipte kántraha wo! Kuee koo fla na, ta n sya ba ma yar ma dur ba! Ma sē yāā, Yerote ga ba naa u kicar ke, woo ga u boo.» ¹⁴ Loo na, Yosefe n yir, ma u kicar gbe u nahafua ne, ma fā ter pe ne yīmper wo Syipte kue ye. ¹⁵ U n ga kuee ke fla na, Yerote n sya ba ku. Yāhā ke bii kai lii cāā pāā yaha, ke kaplān tōrfua waa yē na, loo ne le pye. U bii yee: «N ta Dya yee yi Syipte kántraha wo.»

Naam kicar wāboo

¹⁶ Yerote tuu -sē ba yi le cāñ na ma yee pe kaicāfa sye, pe sē dur ba u yar u kicar wīi ne ye, ncafūhū n u yigi ma sya ga ta ter. U n yir ma yee, pe pe naam kicar bye boo tāj Betelému wo, tesē le klo kánkāy kui bye ne. Pe kaicāfa pe -sē ba u yar u kicar seeyale ne, u n ta, naam kicar pii mpāy pe sē ba ter dye- syāñ yaha ye, pe n poo boo. ¹⁷ Yāhā kaplān tōrfua Yermii tuu bii lii cāā pāā yaha, loo ne le pye. U bii yee:

¹⁸ «Pe wram wīi luhu Arma † na, kubehe ne busāā. Arsyel kē tuu u pii mii wūn.

U wāflañ wīi sye, u pii tee mii pe wee nantāñ ye.»

Yesu seefa yi u ne ke Syipte wo

¹⁹ Yerote wāku kur ye, yāhāyīñ tēnlehe waa n maha ba pa u Yosefe ye mlūhū wo, ke Syipte kántraha wo.

²⁰ U n u pye ma yee: «Yir, ma u kicar gbe u nahafua ne, ma dur ga Yiisre kántraha na! Ma sē yāā, mpāy bye pe naa u kicar wāboo ke, pe ku wa.»

²¹ Loo na, Yosefe n yir ma u kicar gbe u nahafua ne, ma dur ga ke Yiisre kántraha wo. ²² U n ga le luhu ma yee, Arkelusi ma u u tuhufua Yerote draha gbe, ma nii Yude kántraha kui yīñ na. Loo n u ta u n fya, u sē sya ma nii Yude kántraha klo laa wo ye. Yāhā n u yar mlūhū gaa wo, u ga nii Galele kántraha wo. ²³ U n ka, maa nii koo kántraha klo laa wo pe n yee Nasarete. Pe Yāhā kaplān tōrfa pe bii lii cāā pāā yaha u kicar wīi na, loo ne le pye. Pe bii yee: «Pe ga ba naa u yee Nasaretefa naa.»

Nsān nawee- tāāfua kayar

(Mar 1.1-8; Luke 3.1-18; Nsān 1.19-28)

3 Le yale n ba nō Nsān wii u nawee- tāā naa n yi loho wo, u n yi Yude drawaha fla wo, ma nii Yāhā kaplān pāā nawee- ye ma yee: ² «-Ye le sya ye cā ye kapee- sē yō ye, -tee ke miy yaha! Ye sē yāā, Yāhā Yai nō gbe taha wa.»

³ Nsān wīi ne Yāhā kaplān tōrfua Yisa tuu naa n pāā ma yee:

«Naa waa yīmbui ne

le n yir drawaha fla wo ma yee:

«-Ye Yīñfua Yāhā wāpañ kānde gbihi yaha ke kē, -ye ke kāmbehe ta ke n sroñ yō!»

⁴ Nsān nayroho fai pye yūhūmii sraha yor, pe ta ma ke tyīn. U ba sapaha ta ma u ya pua naa n cer nsīi wo. Jīmble te pye u digi, sōr ne. ⁵ Yurusalem klofa naa n pai u ye, Yude kántrahafa bye ne, ma suhu Yurdane lafenj kuezfa bye ne. ⁶ Kapee- nkāy pe naa n pye, pe naa ke tōr

† Arma pye kusyīnde Betelému tāy. Faale wo, pe bii nabuar boo le wo. Pe bii wram yay tii le too naboar wīi na, too syi yay kē pe le pe naam kicar wīi na. Arsyel pye faale Yiifēesya, u gbīi pye Betelému tāy.

Yähã ye nawee- bye yĩnde na. Nsãn n -sẽ pe tãã naa n yi Yurdane lafeŋ loho wo.

⁷Yiifee- yahaseefa mpãy, Farisyẽ ye, Sadusyẽ ye ne, poo busãã naa n pai Nsãn fla na, u n ba pe tãã naa n yi loho wo. Nsãn n pe pye ma yee: «Nwoho terfa mii! Yoo ye yar ma yee, tee ga waha wloho yi kãã te Yähã kasãhã laam wo, tii te n pai?» ⁸-Ye naa kayũhũ pye mii katyiyũhũ dyaŋ ke piyõm sa! Loo na, le ga cã tee yi kãã kapee- wãpyeŋ kãnde wo, ma kayũhũ wãpyeŋ kãnde gbe. ⁹Ye tee le ga ye laam wo, a ye ma wo faale wãdyaha Brama kur, loo nde wĩ na Yähã ga ta ye n wlohoyisaha yãã. Ye sã yãã, Yähã ga waha ntẽmbar nde ta te n wã klaha nii naweeyõm, pe n ye draha gbe, pe nii Brama kur. ¹⁰Ta n ye yar: Mbaapuai gbihi cai ta nii wa, ma ga katyir cããr te nnen fla na. Katyigi gii ma yee ke sã sa yõ ye, ke ga ba cẽr le naa wo. ¹¹Ndoo, n ye tãã n yi loho wo, loo nde le yar ma yee, ye ye kapee-miy yaha, ma kayũhũ wãpyeŋ kãnde gbe. Waa ter -sẽ ma tuu n pai; u fãnga ter ra wãŋ yaha. Ta syi saa waha nii u tẽntẽle, n u ntãy gbe yigi u kã ye. Woo, u ga ba naa ye tãã Yähã Yrã Fãnga ne, tesẽ naa ne. ¹²U ma mii nawee dyaŋ tuu ma sãncrihi ne u koho wo. U ga sã-muhu fua yi pua laam wo. Loo kur ye, u ga u pua le mploho wo, tuu naa le te sãmuhu na, naa gii wãfegeyãã wee ke na ye.»

Yesu wãtããyi loho wo

(Mar 1.9-11; Luke 3.21-22)

¹³Loo kur ye, Yesu n yir Galele kãntraha wo, ma pa Yurdane lafeŋ fla wo. U n pa Nsãn fla na, ma yee Nsãn n u tãã yi loho wo. ¹⁴Nsãn n yee, woo ga sye ma yee: «Ndoo kã tẽ yai n tãã mboo ye, ah mboo -sẽ maha n pai ndoo ye!» ¹⁵Yesu n u yẽ sya ma yee: «Tyii le n nii ke dyaŋ yagaa. Kai- nkãy bye ke sron Yähã ye, wo yai wo naa ke pye koo syi.» Loo na, Nsãn n le sya.

¹⁶Yesu tuu tãã wa, u n yi loho wo. Le yalebya wo, yãhãyiŋ n fe yãr, u n Yähã Yrã Fãnga yãã, le tege u na mii kãnsyã waa ter dyaŋ. ¹⁷Yĩmbui laa n yir yãhãyiŋ kuẽ ye ma yee: «Ta Dya kã ma ne, ma ntãŋ dye gboho ra tãy, ma ra laam yĩn yalebye.»

Setane Yesu tyĩn ga yãŋ kapee- wãpyeŋ kuẽ ye

(Mar 1.12-13; Luke 4.1-13)

4 Loo kur ye, Yähã Yrã Fãnga n ta Yesu n ka drawaha fla wo, sãndãpee yĩŋfua Setane n ga u tyĩn ga yãŋ kapee- wãpyeŋ kuẽ ye. ²Yesu n ga plii gbeesĩ pye, ke yai ke yĩmper u sã ngaa di ye. Fãã n u yigi.

³U sãndãpee yĩŋfua n pa u tãy, ma ba u pye ma yee: «Ma'a pye Yähã Dya cĩnde, ntẽmbehe ngĩ wã klaha digi.» ⁴Yesu n u yẽ sya ma yee: «Le ma le yrũhũ ta Yähã sabangbãŋ laam wo ma yee: «Nawee saa waha poho digi ya ne ye, cã, Yähã yẽ kapãn loo ne le nawee poho.»

⁵Loo na, u sãndãpee yĩŋfua n ka u ne Yähã kungbãy Yurusalem wo, maa u ta u n dugu nii Yähã kangbãŋ yããsyi na. ⁶U n dur, ma u pye ma yee: «Ma'a pye Yähã Dya cĩnde, yir nwo, ma kur ye tege kãntraha na. Ma sã yãã, le yrũhũ ta Yähã sabangbãŋ wo ma yee:

«Yähã ga ba ke yãhãyiŋ tẽnlehe nɔ wãã,
pe n ba naa n sẽŋ ma na.

Pe ga ba ma yigi pe klue ne,
ma saa yãã mii kor ntẽmblaha na ye.»

Loo ne ta n yee, ma kur ye tege kãntraha na.» ⁷Yesu n maha u yẽ sya ma yee: «Le maha yrũhũ ta Yähã sabangbãŋ wo ma yee: «Yähã gii ke ma ma Yĩŋfua, ma'a syi ma ke tãn yãŋ ye.» »

⁸Loo na, u sãndãpee yĩŋfua n ka Yesu ne yãŋ gaa yĩŋ na, ke wãjruhu! Ke yãŋ yĩŋ na, u n kãntraha kui bye yar tãŋ Yesu na, tesẽ te nayõr ne, ⁹ma u pye ma yee: «N ga koo ngĩ bye wãã ma kã, ma'a sya ma kãnkũy gbãã ra yahasee ye, ma ra sey.» ¹⁰Yesu n u pye ma yee: «Ter kãã ra yahasee ye, Setane! Yãŋ, le ma le yrũhũ ta Yähã sabangbãŋ wo ma yee: «Naa Yähã ya gboho, koo ya ke ma ma Yĩŋfua, -taa mii le soho koo ya koho wo!» »

¹¹Yagaa woo, u sãndãpee yĩŋfua n tyii u na. Loo na, yãhãyiŋ tẽnlehe mpãy n pa Yesu fla na, ma ba nii koho le u ye.

Yesu u tẽn fe gbe Galele kuẽ kãntraha na

(Mar 1.14-15; Luke 4.14-15)

¹²Yesu tuu luhu pe Nsãn le nwompihi wo, u n dur ga Galele kuẽ kãntraha na. ¹³U sã ga nii kuee Nasarete wo ye, ma ga nii Kapornu wo, klo laa ne le ma Galele langbãŋ yẽ na, Sabuloho kãntraha kuẽ ye, Nataale kãntraha kuẽ ne. ¹⁴Yähã ke bii kai lli cãã pãã yaha too kãntre nde wĩ na, ke faale kaplãŋ tõrfua Yisa yẽ na, loo ne le pye Yesu wãpaŋ ne. U Yisa bii yee:

¹⁵«Sabuloho kãntraha, Nataale kãntraha,
langbãŋ kuẽ kãntraha,

Yurdane lafeŋ kuẽ kãntraha,
ma suhu Galele gii ne,

pe klofa fãnga sã cĩnde Yähã cã ye,

¹⁶too kãntre ndefa pe nii wam wo Yähã kuẽ ye,
pe ga ba cãã- yãã, cããngbãŋ!

Tesẽ mpãy pe gbã fya, cãã- ga ba yi pe ye.»

¹⁷Yesu n ta ter yir le Yähã kapãyĩ wãpãã ne. U naa le pãã nawee- ye ma yee: «Yähã Yai nɔ gbe taha wa. -Ye le sya ye cã ye kapee- sã yõ ye, -tee ke miy yaha!»

Yesu u kãnyãrwai cir ye yãŋ yi

(Mar 1.16-20; Luke 5.1-11)

¹⁸Yesu tuu naa n yãr Galele langbãŋ yẽ na, u n fuayigifa syãm mpãy yãã. Syimu wii pe naa n yee Pyar, woo ba kã, u cĩfua Andere ne. Pe pye pe naa jɔɔ miy ke langbãŋ wo, ma naa fua- yigi. ¹⁹Yesu n pe pye ma yee: «-Ye naa n taha ra na ye kuãŋ ne! Tee naa fua- le jɔɔ wo

mii, yagaa, nawee- me tee ga naa n le kãnfuë wo ke syi.»²⁰ Le yalebya wo, pe n pe jɔɔ- ta yaha, ma taha u na pe kuãŋ ne.

²¹ U n ka yahasee ye, maa nawee- syãm mpãy yãã. Sewede pii ba me, Syake tesë u cïïfua Nsãn ne. Pe pye pe tuhufua Sewede ne pe salangbãŋ wo, ma naa pe jɔɔ- gbihi. Yesu n pe yee. ²² Le yalebya wo, pe n ke salangbãŋ ta yaha, pe tuhufua ne, ma taha Yesu na pe kuãŋ ne.

Yesu nawee- klaha, ma yanfa jaa

²³ Yesu naa n yãr Galele kãntraha bye na. U naa nawee- klaha Yiiifee- yawãhã nwey wo, ma naa le Yãhã kapãyĩ wĩi yar pe na, Yãhã kapãyĩ lii le Yãhã Yai wĩi pãã. Pe laam wo, mpãy pe pye yan ne, u naa pe bye jaa.

²⁴ U myaha n sya ba yi Syire kãntraha kui bye wo, pe n -së pa u fla na yanfa ter bye ne, ma suhu mpãy bye ne pe kadye teelaa fla klaha- pe ye. Mpãy pye, sãndãpee pye pe yĩŋ na, wãtookufa pye, mpãy ne pe naa fën sya yan koho wo. Yesu n pe bye jaa. ²⁵ Nabuar n nii n taha u na; pe ba yi Galele wo, ma suhu te kui sënsye kãntraha ne, Yurusalem ne, Yude kãntraha ne, ma suhu Yurdane lafeŋ kue ngaa kue ne.

Yesu kaplãŋ, yãŋ gaa yĩŋ na

5 Yesu tuu pe nabuar yãã, u n dugu nii yãŋ gaa yĩŋ na. U kãnyãrwai n yũhũ crã u na.

Mpãy wĩi le sronj n tãy Yãhã ye

(Luke 6.20-23)

² Yesu n gbe, ma nii pe nawee- klaha kaplãŋ ngĩi ne ma yee:

³ «Mpãy pe cã pe wee ngaa ge Yãhã ye ye, ma nii ke ke, poo wĩi n tãy Yãhã ye.

Yãhã Yai ma poo wãŋ.

⁴ Mpãy pe cã pe pyer së yĩ ye, le n nii pe fãy, poo wĩi n tãy Yãhã ye.

Yãhã ga ba koho le pe ye.

⁵ Mpãy pe ma prafa, poo wĩi n tãy Yãhã ye.

Pe ga ba kãntraha gaa ter yãã.

⁶ Mpãy pe wãsronj ke mii fããfa dyanj pe digi ke, loho ne, poo wĩi n tãy Yãhã ye.

Yãhã ga ba loo nde wãã pe kã.

⁷ Mpãy pe pe nampyeŋ- fën di, poo wĩi n tãy Yãhã ye.

Yãhã ga ba pe bya fën di.

⁸ Mpãy pe laam ma gbegbe, poo wĩi n tãy Yãhã ye.

Pe ga ba Yãhã yãã yĩnde ne.

⁹ Mpãy pe n pai yrĩŋ yĩmbui ne, poo wĩi n tãy Yãhã ye.

Yãhã ga ba naa poo yee ke pii.

¹⁰ Pe kapee- pye mpãy na pe sronj, ma yee pe tee pe troho tãhã Yãhã yor wo, poo wĩi n tãy Yãhã ye.

Yãhã Yai ma poo wãŋ.

¹¹ Nawee- ma yee ye tee n taha ra na, ma nii ye tyehë, ma nii kapee- pye ye na, ma nii kawar fua n taha ye na, ma wãpee pãã ye wĩi na, ye wĩi n tãy Yãhã ye. ¹² -Ye naa nuhu di loo wĩi na, ye cã ye wĩi n tãy Yãhã ye. Yãhã ga ba ye dããn wãã ye kã yãhãyĩŋ na. Pe bii naa kapee- pye faale Yãhã kaplãŋ tãrfa na koo syi.»

Yesu kakuãcranj pãã tetege wĩi ne tesë cãã- wĩi ne

(Mar 9.50; Luke 14.34-35)

¹³ Yesu n maha yee: «Yii me tee ma mii tetege wãŋ syi dyanj driyëfa laam wo. Tetege ma sar, pe ga waha pye mii, pe ke ta ke n maha dur naa n tãy? Ke saha laa yĩ nantãŋ ye. Pe ga ke kaha woo nkur ye, nawee- n tãhã naa n ter ke na.

¹⁴ Yii maha me tee ma mii cãã- dyanj driyëfa laam wo. Ye ma klo lii dyanj le fãã nii yãŋ yĩŋ na, wũhũsaha wee le na ye. ¹⁵ Waa së naaloho ndyan tar ma katanj cĩn n tã le na ye. Ah ndee pe ma le tar, pe ne le wra ta kããnkui na, mpãy bye pe ma nwoŋ wo, pe n cãã- yãã. ¹⁶ Ye cãã- yai pe naa n yehë koo syi dyanj nawee- laam wo, pe n naa ye kayũhũ yãã, pe naa ye Tuhufua Yãhã sey ke kayũhũ wĩi na.»

Yãhã kãnde katanj wũhũ

¹⁷ Yesu n maha pe yar ma yee: «Yãhã kãnde katanj nkãy ke yar yaha, tesë pe faale Yãhã kaplãŋ tãrfa pe bii kai- nkãy yar yaha, n së pa ma yee ye koo miy yaha ye. N pa n n pai ke gbihi yar ye na, tesë kai- nkãy bye pe cãã yrũhũ yaha ra wĩi na, n koo bye pye. ¹⁸ Ta n cĩinde nde pãã ye ye, Yãhã ke ke kãnde katanj nkãy ta ke ga nii ke wãnii na, kãntraha tesë yãhãyĩŋ ne, too nde n sya ba kua. Ke kãnde katanj kaplãŋ teelaale ge saa miy yaha ye, ke yrũhũsaha teelaale ge saa yi kãã ye. Ke ga kuee kai- bye kuayale n sya ba nɔ. ¹⁹ Wii ma le Yãhã kãnde katanj nen laa ya yi kãã, lii le kloŋ tãŋ ke bye na, ma maha ga nii loo klaha nawee- ye, ufua ga ba kloŋ tãŋ nawee- bye nsoho wo Yãhã yai klo wo. Wii woo tuu -së Yãhã kãnde katanj gbihi yigi, ma ke yãr, ma nawee- klaha ke wãyãr ne, woofua ga ba yĩŋ yãã Yãhã yai klo wo. ²⁰ Ta n ye yar, ye ma yee ye së n luhu Yãhã kapãn ye ma ta ter Farisyë ye yaha, tesë Yãhã kaiyarfa ne ye, ye saa ba yãã dye Yãhã yai klo wo ye.

²¹ Ye faale wãle naa Yãhã kãnde katanj nkãy yãr, ye ke cã. Koo wĩi nen laa nde: «Ma'a syi ma nawee boo ye!» Mboo wii ma nawee boo, pe ga ma yigi ga, pe ga ma sãhã kasãhãfua fla na. ²² Ndoo -së ga ye yar: Wii ma u

laam war u nampyer ne, Yāhā ye u yai u yigi ga kasāhāfua fla na. Wii ma u nampyer tyehē ma yee naplege, Yāhā ye u yai u yigi ga kasāhā yīnfa fla na. Wii ma u nampyer tyehē ma yee nafāā, Yāhā ye u yai naa fla ne, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye. ²³ Loo ne, maa ka diŋ yisaha wo Yāhā kē, ma laam ma ga too ma n cā ma laa tee pye ma nampyer na, ²⁴ ma diŋ ta yaha ke fla na, -taa ka maa wāā le ma nampyer ne! Loo na, ma cā dur ba ma diŋ yi Yāhā ye. ²⁵ Wii ma yee ma laa tee pye, ma ma yigi n gaha kasāhā saha wo, tee sē nɔ wa ke fla na ye, cāā naa u nar ye n wāā le. Mii loo sē ne ye, u n gaha ma le soho u kasāhāfua koho wo, woo n ma le soho fāngafa koho wo, pe n ma le nwompīhi wo. ²⁶ Ta n cīinde nde pāā ma ye: Ma'a yee ma sē le kafue bye dāā tāŋ ye, ma saa yāā yi ke nwompīhi wo ye.

²⁷ Ke kānde katarŋ nkāy tee cā, loo wīī nen laa maha nde: «Ma'a syi ma cayɔr le ye!» ²⁸ Ndoō -sē ga ye yar: Wii ma nii waa cɔɔ yāŋ, ma nii u wāke wīī ga u laam wo, Yāhā ye ufua laam wo u cayɔr pye wa. ²⁹ Ke syi ne, ma'a yāā ma yīnde lii le yō, le ma ke wāleŋ ne kapee-wāpyer wo, le loho yi, ma le miy wāā deydey! Ma kadye teele nen laa ya ma yee le wee ye, koo puar ma kadye kur bye n ba miy le wāā naa laam wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye. ³⁰ Ke ma pye ma kāndigi koho ge ke ma ke wāleŋ ne kapee-wāpyer wo, ke cer kāā, ma ke miy wāā deydey! Ma ma koho neŋ ya yāā ke wee ye, koo puar ma ba ka ma kadye kur bye ne naa fla wo.

(Mat 19.9; Mar 10.11-12; Luke 16.18)

³¹ Ye faale wāle kānde laa maha nde: «Wii ma u ya koho cɔɔ sye, ufua yai u u cɔɔ wāsyer saba wāā u kē!»

³² Ndoō -sē ga ye yar: Ma ya koho cɔɔ ma yee u sē naa waa di ye, ma'a u sye, u n ga naa waa gbe, ma u le kapee wāpyer wo. Tesē, cɔɔ wii u puai u sye, mboo wii ma u gbe, ma bya kapee pye, ma cayɔr pye.

³³ Ye faale wāle kānde laa maha nde: «Taa Yāhā di lii ne, ma sē yai ma ma yē dur ye, ma yai ma le pye!»

³⁴ Ndoō -sē ga ye yar: Ye ma syi ye naa Yāhā di kueekuee ge ye! Ye ma syi ye yāhāyīŋ myaha yee ye, Yāhā niisaha kē! ³⁵ Ye ma syi ye kāntraha myaha yee ye, Yāhā trē tasaha kē! Ye ma syi ye Yurusalem myaha yee ye, Yāhā gii ke ma Yīŋfuangbāŋ koo kungbāy kē!

³⁶ Ye ma syi ye naa ye yīŋ yee ye, ye tee mii ye saha ye yīnyoho neŋ ge ta ke n flege ye; ye saha maha waha ke ta ke n wo ye. ³⁷ Lii ma pye cīinde, -ye yee «āwā», lii ma yee le wee cīinde ye, -ye yee «aye!» Kapān laa ma taha loo na, sāndāpee yīŋfua wīī ne loo ne.

(Luke 6.29-30)

³⁸ Ye faale wāle kānde laa maha nde: «Ma'a ra tee pye yīnde na, ta bya, n ga ma tee pye yīnde na. Ma'a ra tee pye nkāi na, ta bya, n ga ma tee pye nkāi na.» ³⁹ Ndoō -sē ga ye yar: Wii ma ye tee pye laa ne, ye ma syi ye le kafue yi ye! Wii ma ma fey kāndigi kue ndicīī syi na, tyii u na u n maha ma fey taha kāmaŋ kue ndicīī na! ⁴⁰ Wii

ma yee u ga ma sāhā, u ma nayroho sya ma ye, tyii u na u n ma nayrengbāŋ bya gbe. ⁴¹ Wii ma yee ma ka teelaa wo fānga na, ma koo syi yrāhā fle sīī yār ufua kē! ⁴² Wii ma ma nar ngaa ne, u kē! Wii ma yee u ga fue cer ma ye, ma'a n sye ye!

(Luke 6.27-28, 32-36)

⁴³ Ye faale wāle kānde laa maha nde: «Tyii ma nampyer ntāŋ n dye ma tāy, ma napīī wīī n fūhū ma ye!» ⁴⁴ Ndoō -sē ga ye yar: Ye tyii ye napīī- ntāŋ n dye ye tāy; mpāy pe kapee- pye ye na, -ye naa Yāhā nar pe kē! ⁴⁵ Loo na, nawee- ga cā pe yee, ye ma ye Tuhufua Yāhā pii. Ye sē yāā, ke ke yai ta ke n yi napee- na, tesē naweeyōm bya ne wāceŋ. Mpāy pe sron, tesē mpāy bya ne pe sē sron ye, ke ke sesaha ta ke n too pe bye na wāceŋ. ⁴⁶ Ye ma yee ye tāāfa ya wīī n tāy ye ye, ye yee la Yāhā ga ba dāān wāā ye kē loo nde wīī na? Kufar wāāfa ge pe sya ma fufor difa, pe bya n pye ke dyaŋ. ⁴⁷ Ye ma yee ye ga naa ye nampyer- poo ya syar, ye yee la ye kayīī pye gboho n ter loo ne? Mpāy ge pe sē cīinde Yāhā cā ye, pe bya loo pye. ⁴⁸ Ye tyii ye laam n nii tāŋ gbegbe, ye pyer n maha yō tāŋ ye Tuhufua Yāhā wāŋ syi dyaŋ!»

Kayīī wāpye wīī nawām kē

6 Yesu n maha yee: «-Ye yāŋ, kai- nkāy bye tee n pye Yāhā myaha ne, ye ma syi ye naa ke pye nanihi wo, nawee- bye n ye yāā yīnde ne ye! Ye ma nii ke pye n yar nawee- na ke syi, ye Tuhufua Yāhā saa ba ye dāān wāā ye kē ye.

² Loo na, ma'a ga kla wāā nawām kē, ma'a syi ma ta, nawee- bye n le cā ye! Dawarfa poo me pe loo pye Yiifēe- yawāhā nwey wo, tesē nkur ye kāmbehe yē na. Pe n pye ke syi, nawee- bye n pe yāā, pe naa pe sey. Ta n cīinde nde pāā ye ye, pe pe dāān yāā wa ke syi.

³ Mboo, ma'a ga kla wāā nawām kē ma kāndigi koho ne, ma'a syi ma ta ma kāmaŋ koho ge n le cā ye! ⁴ Le n nii, waa ge ma n yi yāā le cāŋ na ye. Taa kayīī lii pye, waa sē le cā ye, ma Tuhufua Yāhā koo le cā; ke ga ba ma dāān wāā ma kē.»

Ye yai ye naa n pāā Yāhā ne mii?

(Luke 11.2-4)

⁵ Yesu n maha yee: «Ye ma n pāā Yāhā ne, ye ma n naa n pye dawarfa wāŋ syi dyaŋ ye! Pe ga yir yer Yiifēe- yawāhā nwey wo, tesē nkur ye kāmbehe yē na, pe naa Yāhā nar nawee- bye n pe yāā yīnde ne. Ta n cīinde nde pāā ye ye, pe pe dāān yāā wa ke syi. ⁶ Mboo, ma'a ga pāā Yāhā ne, dye ma nwoŋ laam wo, ma ke gbāā tā, ma pāā ma Tuhufua Yāhā ne. U ma ke fla na. Taa lii pye, waa sē le cā ye, ma Tuhufua Yāhā koo le cā; ke ga ba ma dāān wāā ma kē.

⁷ Ye ma nii n pāā Yāhā ye, ye ma syi ye le ta kaplām- buar mii mpāy dyaŋ pe sē cīinde Yāhā cā ye. Pe laam

wo, pe le ga poo ma nii kaplāmbuar pāā, Yāhā ga ba pe kaplān sya pe ye. ⁸ Ye ma n naa n yān pe na ye! Ye sē yāā, ngii wīi ma pye ye na, Yāhā gii ke ma ye Tuhufua ke le cāā cā wa, ye ma sya yee ye sē ke nar wa le ne ye.

⁹ Ye yai ye naa n pāā Yāhā ne mii, le nde: «Wo Tuhufua Yāhā mboo wii taa ma yāhāyīn na, ¹⁰ ta, nawee- n cā ma miingbān kai- laha.

Ta, ma Yai n pa nawee- ye. Ta, ma laam wūhū n naa n pye kāntraha na, mii ke n pye yāhāyīn na mii syi dyaŋ.

¹¹ Wo yē digi wāā wo kē nanga, peplii wān syi dyaŋ.

¹² Wo kapee- gbe kāā wo yīn na.

Mpāy pe kapee- pye wo na, wo bya wo n tyii pe kapee- foho na wo kuān ne.

¹³ Ma'a n wo miy yaha, wo n tyīn naa n gaha kapee- wāpyeŋ kuε ye ye. -Taa wo yi naa n kāā sāndāpee yīnfua koho wo. [Mboo ya kē taa ma tān yīnfar ne, fānga ne, miingbān ne, too rii wākuayāā wee te na ye. Amen, le nii ke syi!]

¹⁴ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Ye sē yāā, mpāy pe kapee- pye ye na, ye ma nii n tyii pe kapee- foho na ye kuān ne, ye Tuhufua Yāhā bya ga ba ye kapee- gbe kāā ye yīn na. ¹⁵ Mpāy pe kapee- pye ye na, ye ma -sē yee ye sē n tyii pe kapee- foho na ye kuān ne ye, ye Tuhufua Yāhā bya saa ba ye kapee- gbe kāā ye yīn na ye.»

Yē wātā wīi digi na

¹⁶ Yesu n maha yee: «Ye ma ye yē tā digi na, ye ma syi ye yīntaha tāhā mii dawarfa wān syi dyaŋ ye! Poo ne pe yīntar ta kaa syi, nawee- byε n waha le yān cā, pe yee poo pe yē tā digi na. Ta n cīinde nde pāā ye ye, pe pe dāān yāā wa ke syi. ¹⁷ Mboo, ma'a ma yē tā digi na, ma yīntaha yee gbεgbe, -taa ma yīn yir, ¹⁸ nawee- ma n waha cā pe yee ma ma yē tā digi na ye. Taa ma mii ya teelii wo, ma Tuhufua Yāhā woo le cā ma ne. Taa lii pye waa sē le cā ye, ma Tuhufua Yāhā woo le cā; u ga ba ma dāān wāā ma kē.»

Yāhā wūhū wāke puar kai- byε na

(Luke 12.33-34; 11.34-36)

¹⁹ Yesu n maha yee: «Ye ma syi ye nangbān wān ke naa n ta dryē nge wo ye! Dryē wo, fyār ma tesē ko-rfyāhā ne, too nde wān pye n klaha-. Yuhu- maha ma, pe kāānkleε gbā n ka ma wān yuhu. ²⁰ -Ye Yāhā wūhū ke naa n ta busāā yāhāyīn na! Too nde, fyār tesē ko-rfyāhā ne, te saha te pye klaha- ye. Yuhu- bya saha te yuhu ye. ²¹ Taa ma laam wān ta na, ma laam byε ma koo fla na.

²² Yīnde ma mii naaloho dyaŋ kadye na. Ma yīnde ma yō ma ye, ma kadye byε ga nii cāā- na. ²³ Ma yīnde ma klaha- ma ye, ma kadye byε ga nii wam wo. Cāā- mpāy pe -sē ma ma laam wo, poo ma -sē nii wam fla, ma cā ma yee wam mpāy pe ma ma laam wo, pe wo gboho ter.»

-Ye yii le soho Yāhā koho wo!

(Luke 16.13; 12.22-31)

²⁴ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Waa saha yīnfa syām wūhū wāā le pye ye. Waa wīi ga tāy u ye, le ter waa wīi yaha. U ga sroŋ waa ye, tuu waa wīi sye. Le ma ke syi, ye saha nii Yāhā tēntē-, tee maha nii wale tēntē-ye.

²⁵ Loo ne, n ga ye yar nde ne: Dir rii tee ga naa n di, tesē loho gii ne tee ga naa n wo ye waha nii yīnwer na, tesē nayre rii ne tee ga le tā ye kadye na, ye ma syi ye naa ntān cer too nde byε wīi na ye! Ye sē yāā, yīnwer puar dir na, kadye puar nayre na.

²⁶ Kānsyām mpāy pe n yir ncaha ye, ye sē pe yāā la? Pe sē digi tāhā, pe sē dir gbe, teelaa wee pe ye pe dir kōŋ n yaha ye. Ye Tuhufua Yāhā sē pe yē digi wāā la pe kē? Ye wīi n tāy Yāhā ye ma ter kānsyām yaha. ²⁷ Ye laam wo, yoo ma u ga waha u kuper yūhū wāā carle ge laangar ya kāmay na? ²⁸ -Ye tee maha laam ga nayre wīi na! Nyē fyār te n fiy tar wo, ye sē te nayōr yāā la? Te sē tēn tē ye, te sē faha wān tyīn ye. ²⁹ Ta n -sē le pāā ye ye, faale yīnfua wii pe naa n yee Salmuu, u nangbān naa byε ne, u nayre nayōr sē -sē bii nō nyē fyār wān neŋ gaa ge nayōr na ye. ³⁰ Nyē nge ge ke n fiy tar wo nanga, koo gii pe n pai miy le wāā naa laam wo sukūhū, Yāhā nayōr wāā ke kē. Ke -sē ga pye mii ke tyii yii ge na, ke saa nayre wāā ye kē ye? Ye sē koho taha yaha Yāhā na busāā ye. ³¹ Ye ma syi ye naa laam ga ye yee: Wo n pai nwa di? Wo n pai nwa wo? Wo n pai nwa le wo kadye na? ³² Mpāy pe sē cīinde Yāhā cā ye, poo pe too nde byε ke fānga ne. Ma -sē yee yii na, Tuhufua Yāhā ma ye ye, ke cā te wīi ma ye na.

³³ -Ye cāā Yāhā Yai wīi ke wa, -tee Yāhā ta ye Yīnfua, -ye naa ye troho tāhā ke yor wo! Loo na, ngii wīi ke ma ye na, ke -sē ga ba ke wāā taha ye kē. ³⁴ Ye ma syi ye naa laam ga sukūhū wīi na ye! Sukūhū laangar wīi ga ba pye le ya ya. Nanga fen yai ye ne ke dyaŋ.»

Wāsāhā wīi

(Luke 6.37-38, 41-42)

7 Yesu n maha pe yar ma yee: «Ye ma n naa ye nampyeŋ- kaa ye, Yāhā bya sē -sē ga ba ye sāhā ye. ² Ye sē yāā, mboo nawee, taa ma nampyeŋ sāhā mii syi dyaŋ, Yāhā ga ba ma bya sāhā koo syi. Lii taa n pāā ma nampyeŋ pyer wīi na, Yāhā ga ba naa loo pāā ma bya pyer wīi na.

³ Loo ne, n ga ye yar: Kānkāāle lii le ma ma nampyen yīnde wo, nwa ta ma n nii le yāŋ? Tēngbāŋ gii ke -sē ma ma yīnde wo, ma sē koo yāā la? ⁴ Mboo wii taa sē waha ke tēngbāŋ yāā ma yīnde wo ye, ma ga waha ma nampyen pye la u yer, ma n le kānkāāle yi kāā u yīnde wo u kē? ⁵ Dawarfua kē ma ne, cāā ke tēngbāŋ yi kāā wa ma yīnde wo, loo na maa waha gbihi yāŋ, ma le kānkāāle yi kāā ma nampyen yīnde wo.

⁶ Ye ma syi ye naa Yāhā wūhū pāā napee- mpāy ye pe ma pām wāŋ syi dyaŋ ye! Mii loo sē ne ye, pe ga waha wā klaha pe kapee pye ye na. Ye ma syi ye naa Yāhā wūhū yar nawee- mpāy na pe ma tyē- wāŋ syi dyaŋ, pe wūhū sē laha ye. Mii loo sē ne ye, pe ga ke Yāhā wūhū wluhu pye klaha-»

Wānar wīī
(Luke 11.9-13)

⁷ Yesu n maha yee: «-Ye naa n nar, ngaa ga wāā ye kē. -Ye naa n ke, yaa ngaa yāā. -Ye naa kāānklihi gbā, pe ga ke yār ye kē! ⁸ Ye sē yāā, mboo nawee, ma'a n nar, Yāhā ga ngaa wāā ma kē. Ma'a n ke, Yāhā ga ta ma n ngaa yāā. Ma'a kāānklihi gbā, Yāhā ga ta ke n yār ma kē. ⁹ Ye laam wo, waa ma la u dya ma ngaa digi nar u ye, u ga u kē ntīn ne? ¹⁰ Laa, u ma fua nar u ye, u ga u kē nwoho ne? ¹¹ Tee sya pee mii, ye kayūhū pye ye pii kē. Ke syi ne, ye yai ye cā, ye Tuhufua Yāhā kayūhū wāā mpāy kē pe ke nar u ye.

¹² Kānde lii Yāhā le ta, wo faale wādyaha Musa ke katar yrūhū le yaha ke Yāhā sabangbāŋ wo. Tesē, pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa maha kaplāŋ nkāy yrūhū le yaha ke wo. Koo kaplāŋ ngīī bye yīŋ nge tē ga pāā ye ye nde kapāngberle: «Lii tee n ke ye nampyen- pe naa le pye ye kē, yii gē -ye naa loo pye pe kē!»

Yesu kakuācranj pāā nawee- ye
(Luke 13.24; 6.43-44)

¹³ Yesu n maha kakuācranj ngīī pāā pe ye ma yee: «Nwonyē gii ke fīhī, -ye dye koo ne! Nwonyē gii ke cay, tesē kānde lii ne le cay, too nde n gaha nawee ne u plahasaha wo. Too -sē kē nawee- busāā pe n sya. ¹⁴ Nwonyē gii ke -sē fīhī, tesē kānde lii ne le fīhī, too nde n gaha nawee ne u yrā yāāsaha wo. Mpāy pe -sē too yāā, pe sē nihi ye.

¹⁵ -Ye yii yigi kawar Yāhā kaplāŋ tōrfa ne! Pe ma pa ye ye, yaa yee pe ma mbapīy wāŋ syi dyaŋ, pe sē pee ye. Pe laam -sē wo, waygapyāhā gē sē pee ma ter pe yaha ye. ¹⁶ Yaa ba pe yāŋ naa n cā pe pyer na. Waa sē defīī katyipiir tai yāā ngur katyigi na ye. Waa sē maha nkugu tai yāā ncūwāā na ye. ¹⁷ Katyiyūhū puayō sa, katyipihi -sē puapihi sa. ¹⁸ Katyiyūhū saha puapihi sa ye, tesē katyipihi saha puayō sa ye. ¹⁹ Katyigi gii ma yee ke sē puayō sa ye, ke ga ba cer kāā, ke miy le wāā naa laam

wo. ²⁰ Ye ga ba kawar Yāhā kaplāŋ tōrfa yāŋ naa n cā pe pyer na koo syi.»

Yāhā laam wūhū wāpye wīī
(Luke 13.25-27)

²¹ Yesu n maha yee: «Mpāy bye pe ra yee: «Yīŋfua, Yīŋfua,» poo bye sē me pe ga ba dye Yāhā yai klo wo ye. Mpāy pe ta Tuhufua Yāhā laam wūhū pye, poo ya me pe n pai dye Yāhā yai klo wo. ²² Yāhā kasāhā per maa nō, nawee- busāā ga ba ra pye: «Yīŋfua, Yīŋfua, wo ba naa Yāhā kaplāŋ tōr nawee- ye ma myaha ne. Wo ba sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīŋ na ma myaha ne. Wo ba naa yēkā wūhū busāā pye ma myaha ne.» ²³ Loo na, n -sē ga ba pe yar, n yee: «N sē ye cā ye, kapeepyefa mii, ye ma n crā ra na ye!»

Te nwey sīī
(Luke 6.47-49)

²⁴ Yesu n maha kakuācranj nde pāā pe ye ma yee: «Ye sē yāā, kaplāŋ nkāy tē pāā ter ye ye ngīī, wii ma ke luhu, ma u troho tāhā koo syi dyaŋ, ufua ma mii nawee wii dyaŋ tuu kai- cā, ma ga u nwoŋ fāā ntēm- blaha fla na. ²⁵ Sesaha ke gbā, lafir cāāŋ yi ba dye ke laam wo, teflahangbāŋ ke fua fāŋga ne, ke sē -sē too ye. Ke nwoŋ nakūy ba ta ntēmlaha fla na koo kē.

²⁶ Wii tuu ra kaplāŋ ngīī luhu, u ma yee u sē -sē u troho tāhā ke yor wo ye, ufua ma mii naplege dyaŋ, tuu ga u nwoŋ fāā tēyāfūū laam wo. ²⁷ Sesaha ke gbā, lafir cāāŋ yi ba dye ke laam wo, teflahangbāŋ ke fua fāŋga ne, ke n too pye klaha- tāŋ.»

²⁸ Yesu tuu ba kaplāŋ ngīī bye pāā kua, u wāklaha ter ba pe nabuar fe gbe, ma sya yē gbāā pe na. ²⁹ U sē naa nawee- klaha Yāhā kaiyarfa wāŋ syi dyaŋ ye, u ba kai- bye cā tāŋ.

Yesu gber waa jaa
(Mar 1.40-45; Luke 5.12-16)

8 Yesu tuu tege ke yāŋ yīŋ na, nabuar n nii n taha u na. ² Gber waa n pa u tāy, ma ba kānkliūy gbāā u yahasee ye ma yee: «Yīŋfua, le ma tāy ma ye, ma ga waha ta ra n jaa n nii gbegbe nayōr saha na.»

³ Yesu n koho nō wāā, ma te u na ma yee: «Āwā le tāy ra ye, jaa ma nii gbegbe nayōr saha na!» Le yalebya wo, ke yāhā n ta ter laha kāā u dya na, u n nii gbegbe nayōr saha na. ⁴ Yesu n u pye ma yee: «Luhu yō, ma'a syi nde pāā waa ye ye! -Taa ka, maa mii yar Yāhā yūndefua na, ma ma wājaa diŋ yi, diŋ gii faale wādyaha Musa tuu tōr yaha mpāy kē pe pye yāhā ne pe kadye na, ma jaa. Ke syi ne nawee- ga waha cā ma jaa.»

Yesu seraasyi yīṅfua waa tēntēle jaa

(Luke 7.1-10)

⁵ Yaliile Yesu tuu dye Kapornu wo, seraasyi yīṅfua waa n pa u fla na, maa u nar waha ma yee: ⁶ «Yīṅfua, ta tēntēle ma u sāy nii kaha wo, kadye n ku u na, u n fāy cīinde wāfāy.» ⁷ Yesu n u pye ma yee: «N ga ka n ga u jaa.»

⁸ U seraasyi yīṅfua n -sē u pye ma yee: «Yīṅfua ta syi sē yai ma dye ra kaha wo ye. Kapāngberle laa ya pāā, le n ta ra tēntēle n jaa. ⁹ N ma seraasyi, n n luhu ra yīṅfa ye. N -sē ma nii ndoṅ seraasyi mpāy yīṅ na. N ga nen waa pye: Ka n waa, u n ka. N ga nen nwo pye: Pa nwo, u n pa. N ga maha ra tēntēle pye: Nde pye, u n le pye.»

¹⁰ Yesu tuu u kaplāṅ ngīi luhu, ke n u fe gbe. Le n tāy ter u ye, mpāy pe naa n taha u na, u n sya pe pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Dya nwo, u ra ta u Yater u laam bye wo cīinde. Pe Yiifee- kur bye ge laam wo, n sē waa yāā yāā tuu ra ta u Yater woo wāṅ syi ye.

¹¹ Ta n ye yar, mpāy ter ga ba yir kāntre raa wo, driyē kuε bye ye. Pe ga ba pa, pe ba nii gbar dir na Yāhā yai klo wo, wo faale wāle Brama ye ne, Yisyake ne tesē Dyakuba ne. ¹² Yiisre kur, poo mpāy pe -sē yai pe dye Yāhā yai klo wo, pe ga ba miy yi wāā nkur ye wam fla wo, pe naa n wūn ke fla na, pe yīntaha tāhā, pe cā pe wāfāy saa kua yāā ye.»

¹³ Loo kur ye, Yesu n u seraasyi yīṅfua pye ma yee: «Ka ma kaha wo, taa ra ta ma Yater, ma kai lii ga yigi, le ga pye yagaa.» U seraasyi yīṅfua tēntēle n ta ter jaa le yalebya wo.

Yesu yanfa buar jaa

(Mar 1.29-34; Luke 4.38-41)

¹⁴ Loo kur ye, Yesu n ka Pyar kaha wo. U n ga Pyar цо nahafua yāā, u ba sāy nii. U kadye ba war. ¹⁵ Yesu n te u koho na, ke kadye n u miy yaha. U n yir, ma nii pe nampay yi.

¹⁶ Yainkōṅ wo, pe n pa nawee- busāā ne Yesu fla na. Sāndāpee pye pe yīṅ na. U kapān n pe sāndāpee kar tege kāā pe nawee- yīṅ na, u n maha pe yanfa bye jaa.

¹⁷ Tuu koo ngīi pye, kai lii faale Yāhā kaplāṅ tōrfua Yisa tuu bii cāā pāā yaha, loo ne le pye. U Yisa bii yee: «U wo yan ter bye gbe kāā wo yīṅ na, ma suhu wo kadye teebēhe nkāy bye ne ke klaha- wo ye.»

Yesu wātahanaha wīi

(Luke 9.57-62)

¹⁸ Loo kur ye, Yesu n nabuar yāā u ya tāy. Loo na, u n u kānyārwai pye pe ka ke langbāṅ kūndi ngaa ye.

¹⁹ Yāhā kaiyarfua waa n yūhū crā u na, ma u pye ma yee: «Yīṅfua, ma'a sya n gaha teelii teelii, n ga naa n

taha ma na.» ²⁰ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Yēsrē ma te syāsar ne, kānsyām ma pe nseṅ ne. Teele sē -sē wee u Nawee Pueel myaha na ye.»

²¹ Dya waa, u pye Yesu kānyārwe u ya ndoṅ, u n u pye ma yee: «Yīṅfua, kānde wāā ra kē, n ma ga ra tuhufua nakugu le wa, n ga pa.» ²² Yesu n u pye ma yee: «Tyii nakur na te n naa te nakurwai le. Mboo, ma naa n taha ra na ma kuāṅ ne.»

Yesu teflahangbāṅ yer

(Mar 4.35-41; Luke 8.22-25)

²³ Loo kur ye, Yesu n dugu dye ke salangbāṅ wo, woo tesē u kānyārwai ne. ²⁴ Yalaale wo, teflahangbāṅ gaa n ba ta ter yir ke langbāṅ yīṅ na, ma sya loho fua gbe le wāā n taha pe na, ke salangbāṅ wo. Yesu -sē ba sā wāy. ²⁵ Pe kānyārwai n yūhū crā u tāy, ma u gbā yir ma yee: «Yīṅfua, waa ku, wo sya yaha!» ²⁶ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Nwa ye n fya ke syi! Ye Yater kloṅ ter la ye ye?» Loo na, u n yir, ma gbey ke teflahangbāṅ na tesē ke langbāṅ loho ne, te n yer, ke fla n nii seyīi.

²⁷ Le n pe kānyārwai bye fe gbe, pe n sya nii le pāā pe ya ye ma yee: «Hāā, nawee wii ter syi kē dya nwo ne, u n gbey teflaha na tesē ke langbāṅ loho ne, te n sya n luhu u ye?»

Sāndāpee pye nawee- syām mpāy yīṅ na, Yesu n pe jaa

(Mar 5.1-20; Luke 8.26-39)

²⁸ Yesu tuu ga nō ke langbāṅ kuε ngaa kuε ye, Jerasinefa kuε ye, naam syām mpāy n yi gbūhū fla wo, ma Yesu wāā ba. Sāndāpee pye pe yīṅ na, ma ba pe ta pe n ba pee cīinde wāpee. Nawee- sē sya naa n ter pe kuε kānde ne ye. Pe Yesu yāā, pe n nii n kui ma yee: ²⁹ «Yāhā Dya, nwa taa ga pye wo na? Ma'a n cāā wo pēn wo pēnyale yaha ye!»

³⁰ Kaha tyε- busāā pye ke fla na, pe naa pe digi ke, pe fla ba faa dey. ³¹ Pe sāndāpee n Yesu nar ma yee: «Ma'a yee maa wo kar, tyii wo n ga dye tyε- mii laam laam wo.» ³² Yesu n le sya pe ye. Pe sāndāpee n tege kāā pe naam syām yīṅ na, ma ga dye pe tyε- laam laam wo. Le yalebya wo, pe tyε- n fā tege ga too dye ke langbāṅ wo, ma ku.

³³ Pe tyε- sēṅfa pe koo ngīi yāā, pe n fā ter le klo wo, ma ga ke kai- bye tōr pe naam syām mii wīi na, mpāy, Yesu sāndāpee kar tege kāā pe yīṅ na. ³⁴ Loo na, pe klofa bye n yi ga Yesu wāāsaha wo. Pe ga u yāā, pe n u nar u ter kāā poo fla kāntraha yaha.

Yesu tānkurfua waa jaa

(Mar 2.1-12; Luke 5.17-26)

9 Loo kur ye, Yesu n salangbāṅ gbe, ma dur ga ke langbāṅ kūndi ngaa ye, tuu ba nii na.

² Pe n tānkurfua waa gbe ba u fla na u kasāy wāṅ ne, tuu sāy nii ke na. Pe koho taha yaha Yesu na ke syi, u n

le yāā, ma u tǎnkurfua pye ma yee: «Cīifua mii waha, ma kapee- laha kāā ma yīŋ na.»

³ Yāhā kaiyarfa mpāy pye ke fla na, pe n nii le ga pe laam wo ma yee: «Eh, dya nwo n gbar Yāhā ne cīinde.»

⁴ Yesu n pe laam wūhū cā, ma pe pye ma yee: «Nwa ta ye n nii kapee- ngīi syi ga ye laam wo? ⁵ N ga waha yee: Ma kapee- laha kāā ma na. N ga maha waha yee: Yir naa n yār! Koo katε- syāŋ ngīi wo, lii loo le cā waha? ⁶ N -sē n yāŋ ye cā Yāhā kānde wāā u Nawee Puee kē kǎntraha nge na, u n ga waha kapee- gbe kāā nawee yīŋ na.» Yesu n wā klaha loo na, ma u tǎnkurfua pye ma yee: «N ma yar, yir, ma ma kasāy wāŋ gbe, ma yār naa n gaha ma kaha wo!» ⁷ U tǎnkurfua n yir, ma yār ter u kaha wo.

⁸ Pe nabuar pe loo yāā, le n pe laam wɔ pe n sya fya, ma nii Yāhā sey koo fāŋga nge wīi na, fāŋga gii ke wāā nawee- kē.

Yesu Matehe yāŋ yi

(Mar 2.13-17; Luke 5.27-32)

⁹ Yesu n ter ke fla yaha. U n nii n ter, ma ga kufar wāāfua waa yāā tuu tege nii kufar wāāsaha wo. Pe naa u yee Matehe.

Yesu n u pye ma yee: «Naa n taha ra na!» Matehe n yir, ma nii n taha u na u kuāŋ ne.

¹⁰ Loo kur ye, Yesu pye dir na u kānyārwei ne, Matehe kaha wo. Kufar wāāfa pye pe ba nihi, ma suhu kāmpee- yārfa mpāy ter ne. Pe byε wāā naa n di pe ne.

¹¹ Pe Farisyē n loo yāā, ma Yesu kānyārwei pye ma yee: «Nwa ta ye Yīŋfua n nii wāā n di kufar wāāfa ne, ma suhu kāmpee- yārfa mpāy ter ne?» ¹² Yesu n pe kapān luhu, ma pe pye ma yee: «Yīnwerfa poo sē me pe tyinfua tay ye, yanfa poo pe u tay. ¹³ Ye sē Yāhā kaplāŋ ngīi war ye, ngīi ke yrūhū yaha ma yee: «Laanyōm tē n ke, n sē yee diŋ wāyīŋ ye.» Ye yai ye koo war!» Yesu n maha yee: «Ye sē yāā, n pa kāmpee- yārfa wīi na; mpāy pe pe ya yāŋ poo ma kānyīi yārfa, n sē pa poo wīi na ye.»

Kale saha wāā le kafūhū ne ye

(Mar 2.18-22; Luke 5.33-39)

¹⁴ Loo kur ye, Nsān nawee- tāāfua kānyārwei n ba pa Yesu fla na, ma ba u yey ma yee: «Nwa ta, wii tesē pe Farisyē ne, wo ne wo yē tā digi na, mboo kānyārwei sē -sē le syi pye ye?» ¹⁵ Yesu n pe yē sya kakuācran ne ma yee: «Ah ye laam wo, cafān yigifa ga waha pye la yīntawahar na, u cafān yigifua tuu ma pe ne? Ye cā le syi saha pye ye rεhe! Per gaa -sē ma ke n pai, u cafān yigifua ga ba yigi kāā pe laam wo. Koo per maa nɔ, pe ga ba cā naa pe yē tā digi na.

¹⁶ Waa sē faafuē faagblaha ta, ma ga nayredyaha wihi pāhā n tā ke ne ye. Ma'a loo pye, le faafuē ga ke nayredyaha tyīn cer, kaa n maha taha ke cersadyaha fla na. ¹⁷ Waa sē maha sēmpε le srafūhū sakueeler wo

ye. Ma'a loo pye, pe sēmpε ma ba yir, te srafūhū sakueeler ga fe, pe sēm n woo tāŋ, te srafūhū sakuee tii maha klaha- taha le na. Koo kē sēmpε yai pe le srafūhū sakueefān too laam wo. Ke syi ne, pe sēm tesē te srafūhū sakuee ne, ngaa saa te yāā ye.»

Syase pueesya, tesē cɔɔ wii ne tuu te Yesu nayroho na

(Mar 5.21-43; Luke 8.40-56)

¹⁸ Yesu naa koo kaplāŋ ngīi pāā, Yiifε- yahaseefua waa n pa, ma ba kǎnklūy gbāā u yahasee ye ma yee: «Ta pueesyale ku ke yagaa nge na; pa, ma ba koho taha le na, le n yir gbā wo le nii yrāŋ na.»

¹⁹ Yesu n yir u kānyārwei ne, ma taha u dya na. ²⁰ Cɔɔ waa pye, u ntōr kuee naa n woo u ye dyε- sēnsye syāŋ, wāyer wee ye. U n yūhū crā Yesu na kur kuε ye, ma te u nayroho yē na. ²¹ U ba le ga yigi ma yee: «N ma yāā te u nayroho yē ya na, n ga jaa.»

²² Yesu n wā klaha, ma u yāā ma yee: «Cɔɔ, mii waha, taa ra ta ma Yater, loo le ma jaa.» Le yalebya wo, u cɔɔ n jaa.

²³ Yesu tuu ga dye u yahaseefua kaha wo, u n pe kapēnfa yāā, pe nabuar ne, pe nii n gble u kicar wākelaa wīi na. ²⁴ U n yee: «-Ye yi kāā nwo, u kicar sē ku ye, wāy ya u sā wāy.» Pe n nii u ler. ²⁵ Pe nawee- pe yi wa ke nakugu nwoŋ wo, Yesu n dye, maa le kicaale yigi koho na, le n yir, ma dur nii korkor.

²⁶ Le kapān n cāāŋ ga koo kuε teebehe byε wo.

Yesu fūū- syām mpāy jaa

²⁷ Yesu n ter ke fla yaha. U nii n ter, fūū- syām mpāy n nii n taha u na, ma nii n kui ma yee: «Dawide Dya, wo fen di!» ²⁸ Yesu tuu ga dye kaha wo, pe fūū- n pa u fla na, u n pe yey ma yee: «Ye laam wo, ye yee la n ga waha ye jaa?» Pe n u yē sya ma yee: «Āwā, Yīŋfua.» ²⁹ Loo na, Yesu n te pe yīmpε na ma yee: «Tee ra ta ye Yater, ma yee n ga waha ye jaa, loo na ye ga jaa.» ³⁰ Pe yīmpε n ta ter n yāŋ. Yesu n le pāā waha pe ye ma yee: «-Ye luhu yō, ye ma syi ye le gbe yi ye!» ³¹ Pe -sē ka, ma ga Yesu wīi pāā koo kuε teebehe byε wo.

Yesu bebe waa jaa

³² Pe nawee- syām pe naa n ter, mpāy n pa Yesu fla na, dya waa ne sǎndūpee pye u yīŋ na, ma u ta u sē waha naa n pāā ye. ³³ Yesu tuu kāhā u sǎndūpee kar tege kāā u bebe yīŋ na, u n nii n pāā.

Le n yē gbāā pe nabuar na, pe n sya yee, waa sē nde syi yāā yāā Yiisrēfa kǎntraha wo ye.

³⁴ Pe Farisyē poo -sē naa le pāā ma yee, a sǎndāpee yīŋfua kē u fāŋga wāā Yesu kē u n waha sǎndāpee kar tege n kāā nawee- yīŋ na.

Pe nabuar fen Yesu yigi

³⁵ Yesu naa n yār kungbāhā bye wo, tesē kusyĩmbēhe bye ne. U naa nawee- klaha Yiifēe- yawāhā nwey wo, ma naa le Yāhā Yai kapāyī wīi yar nawee- na, ma naa yanfa ter bye jaa, ma suhu mpāy ne pe kadye teelaa fla klaha- pe ye. ³⁶ Tuu naa nabuar mpāy yāā, pe fen n u yigi, pe ba fāy, pe laam ba wāhā; pe pye mii mbaa dyaŋ mbanaha wee pe na ye.

³⁷ Loo na, Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «Te nabuar nde ma mii dingbān wāŋ syi dyaŋ te wāgbe yale nɔ tar wo, tēntē- sē -sē wee ma ga te gbe ye.

³⁸ Yāhā gii ke -sē ma mii u dingbānfua dyaŋ, -ye naa ke nar ke n tēntē- nɔ wāā, pe n ba te nabuar le ke kānde wo!»

Yesu u kānyārwai sēnsye syām lehe wāā

(Mar 3.13-19; 6.7-13; Luke 6.12-16; 9.1-6)

10 Loo kur ye, Yesu n u kānyārwai sēnsye syām yee ba, maa kānde wāā pe kē pe waha sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīŋ na, pe waha naa yan ter bye jaa, tesē mpāy bye ne pe kadye teelaa fla klaha- pe ye.

² Pe tēnlēhe sēnsye syām myar nde:

Syimu wii pe naa n yee Pyar, u cāā woo yee, woo tesē u cīfua Andere ne; ma suhu Syake ne, tesē u cīfua Nsān ne, Sewede pii me pe syām bye ne.

³ U n Filipe yee, Bateremi ne; ma suhu Tema ne, tesē Matehe ne, kufar wāāfua kē u ne.

U n Alefe dya Syake yee, tesē Tadee ne,

⁴ ma suhu Syimu wii ne klokai- wāgbihi n tāy u ye, tesē Syikaryote klofa Yuda ne, wii tuu ga ba Yesu yi u napīi- kē.

⁵ Yesu n poo nawee- sēnsye syām mii lehe wāā, ma pe yar ma yee: «Mpāy pe wee Yiifēe- ye, -ye ma n ka pe kui wo ye, -ye ma n ka Syamarifa kui wo ye! ⁶ Mpāy pe ma Yiifēe-, ma plaha mii mbaa dyaŋ u mbanaha wee pe ne ye, -ye ka poo ye! ⁷ -Ye Yāhā kapāyī pāā naa n gaha kānde wo ye yee: Yāhā Yai nɔ gbe taha wa! ⁸ Ye ga naa yanfa jaa. Ye ga naa nakur ta te n yir gbā wo, te dur ba yrāŋ na gbaafa ye! Ye ga naa gber- jaa, pe n naa nii gbegbe nayōr saha na! Ye ga sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīŋ na! Loo kānde nde, le wāā ye kē faa, ye bya ye ga naa n pye faa! ⁹ Ye ma syi ye sān gbe war ne ye! Ye ma syi ye ntēn war gbe le ye sapar jifaa wo ye! ¹⁰ Ye ma ga ke yrāhā yi, ye ma syi ye ngaa gbe ke n naa ye ndege ye, nkānfaha dyaŋ, kalen sānsīŋ ne, ntān ne, kāi ge ne ye! Ye sē yāā, tēntēfua yai pe naa u yē digi wāā u kē.

¹¹ Ye ma ga dye klo lii wo, kungbāy woo, kusyĩnde woo, -ye yāŋ wii tuu yai u waha syāsaha wāā ye kē, -ye kuee woofua fla na ye sya ba ter! ¹² Ye ma dye kaha gii

wo, -ye yee: Yāhā ke yrīŋ wāā ye kē. ¹³ Koo kaha ngefa ma ye yigi yō, tee pa yrīŋ syaha gii ne, pe ga ke yrīŋ yāā. Pe ma -sē yee pe sē ye yigi yō ye, tee pa yrīŋ gii ne, ke ga kuee ye ye. ¹⁴ Kaha giifa, laa na klo liifa ma sye, pe sē ye yigi yō ye, laa na pe sē luhu ye kaplāŋ ye ye, -ye ter kāā ke fla yaha, -tee ye trē mplēm kor yaha pe na, pe n cā lii ma pe dye poo pe le ke. ¹⁵ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yāhā kasāhā per maa nɔ, Sodō klofa † tesē Gumor klofa ne pe sya bii pee ter, poo fen ge saa ba nɔ loo klo ndefa fen na ye.»

Kayīhī nkāy ke n pai

(Mar 13.9-13; Luke 21.12-17)

¹⁶ Yesu n maha pe kānyārwai pye ma yee: «-Ye yāŋ, n ye lehe wāā mbaa dyaŋ waygapyār nsoho wo. Tee -sē yii wāyigi cā nwɔr wāŋ syi, -ye nii kānsyām mpāy wāŋ syi dyaŋ pe saha kapee- pye ye. ¹⁷ -Ye kacān yāā yii na! Mpāy ga ba ye yigi naa n gaha kasāhā saha wo, pe ga ba naa ye gbā sāngblā ne, pe Yiifēe- yawāhā nwey wo. ¹⁸ Pe ga ba ye yigi naa n gaha yahaseefa mpāy yaha ye, tesē yīŋfa mpāy ne, ndoo wīi na. Loo ge ga ba nii yīŋ, ye n waha ta wīi pāā pe yaha ye, poo tesē mpāy ne pe sē cīinde Yāhā cā ye. ¹⁹ Pe ma ba ye yigi ga kasāhā saha wo, kaplāŋ nkāy tee n pai pāā, tesē ye n pai ke pāā mii syi dyaŋ, ye ma n naa ntāŋ cer koo ngīi ne ye! Kaplāŋ nkāy tee n pai pāā, ke ga ba le ye yē wo loo yale wo. ²⁰ Ke saa ba nii ye laam kaplāŋ ye, ye Tuhufua Yāhā Yrā Fānga kē, ke ga ba naa n pāā ye yē ne.

²¹ Nawee- mpāy ga ba pe nampyese yee wāā pe n boo, tuhufa mpāy ga ba loo pye pe pii na. Kicar mpāy ga ba wā klaha pe pe seefa laha, pe ta pe n pe boo. ²² Ye wīi ga ba fūhū nawee- bye ye ta wīi na. Wii ma -sē waha plāhā kuee ra kur ye ke kānkai- bye wo, Yāhā ga ba u sya yaha. ²³ Pe ma ba nii ye ke yīntayāhā ne klo lii wo, -ye loo klo ta yaha, ye fā ga klo laa wo! Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye saa ba Yiifēe- kui bye fā tāŋ mii, u Nawee Puee sē dur ba wa ye.

²⁴ Ye le cā ma yee, wii tuu n klaha nantāŋ, u sē ter u klhafua yaha ye. Tēntēle sē ter u yīŋfua yaha ye. ²⁵ Wii tuu n klaha nantāŋ, pe ga waha u pye u klhafua wāŋ syi, tesē pe ga waha tēntēle pye u yīŋfua wāŋ syi. Ye sē yāā, ndoo wii tē ma mii kahafua dyaŋ, pe ma ra yee Sebulehe sāndāpee yīŋfua, yii mpāy tee ma ra kahafa, pe ga naa ye bya yee ke syi, loo laha.»

Wii nawee- yai pe naa n fya u na

(Luke 12.2-9)

²⁶ Yesu n maha yee: «Ye ma syi ye naa n fya nawee- na ye! Ngii ngii ke wūhū nii, ke ga ba yāā gbaa na. Kai- nkāy ke maha ma, waa sē ke cā ye, ke ga ba cā. ²⁷ Ke syi ne, kaplāŋ nkāy tē n pāā yii ya ye yīmperwoho wo, -ye ke pāā nawee- bye ye yaiwaha na; tesē nkāy yii ya

† Faale cāā na, Sodōfa tesē Gumorfa ne, pe bii pee ter. Yāhā kasāhā n too pe na, naa gaa ter n pe wāā le suhu pe kui ne.

tee n luhu ra ye, -ye ke pãã nanihi fla wo nawee- bye ye! ²⁸ Mpãy syi pe ga waha nawee kadye boo, pe sē -sē ga waha u yrã boo ye, ye ma syi ye naa n fya poo na ye! -Ye naa Yãhã koo fya, koo gii ke ga waha nawee kadye pye klaha- tãŋ, tesē u yrã bya ne naa laam wo, naa gii wãfegeyãã wee ke na ye.

²⁹ Kãnsyãyi mii syi wãm syãm sē n par la warpua ya ne? -Ye cã ye yee, poo nen waa ge sē n too kãntraha na mii, ye Tuhufua Yãhã sē le cã wa ye. ³⁰ Ye yĩnyor nde ge Yãhã te bye yē cã yaha wa. ³¹ Ye ma syi ye naa n fya laa ne ye; -ye cã ye yee, ye wĩĩ gboho Yãhã ye, ma ter kãnsyãyi mii syi wãbuar yaha.

³² Wii ma le pãã nawee- yĩnde na ma yee woo u ya le soho ra koho wo, ta bya ga ba le pãã ta Tuhufua Yãhã ye, n yee woofua ma ra wũũ. ³³ Wii ma -sē le pãã nawee- yĩnde na ma yee woo sē ra cã ye, ta bya ga ba le pãã ta Tuhufua Yãhã ye, n yee n sē woofua cã ye.»

Yesu wãpaŋ ta nawee- ga cēr

(Luke 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ Yesu n maha yee: «Ye ma syi ye le ga ye yee, n pa nawee- yĩmbuhu wããlesaha wo pe ya ne ye. N pa pe wãcēr yĩmbui ne pe ya na. ³⁵ N pa

n n pai dya cēr u tuhufua na;
n n pai pueesya cēr u nahafua na;
n n pai ƆƆ cēr u nansya na.

³⁶ Nawee nawee woo,

u nwoŋfa poo pe ga nii u napĩĩ-

³⁷ Wii tuhufua wĩĩ ma n tãy u ye, u nahafua wĩĩ ne, ma ter ndoo wĩĩ yaha, woofua syi saha nii ra kãnyãrwe ye. Wii dya wĩĩ ma n tãy u ye, u pueesya wĩĩ ne, ma ter ndoo wĩĩ yaha, woofua syi saha nii ra kãnyãrwe ye.

³⁸ Wii ma cã u ga waha wãfãy sya ra wĩĩ na, u ma sya ga gbãpee ku, woofua syi yai u naa n taha ra na. ³⁹ Wii tuu u ya yĩŋ ke, ma suhu u laam wãn ne, woofua ga ba too bye ke laa; wii tuu -sē ga le sya u u yĩŋ ke laa, ma suhu u laam wãn ne ndoo wĩĩ na, woofua kē tuu cã ga ba too nde bye yãã.»

Yãhã kayũhũ wãyãã

(Mar 9.41)

⁴⁰ Yesu n maha yee: «Nawee wii ma ye gbihi yigi, ndoo kē tuu gbihi yigi; nawee wii ma -sē ndoo gbihi yigi, ta Tuhufua Yãhã gii ke ra lehe wãã, koo kē ufua gbihi yigi. ⁴¹ Wii ma Yãhã kaplãŋ tãrfua yãã, ma yee Yãhã kaplãŋ tãrfua kē u ne, ma u gbihi yigi, ufua ga ba kayũhũ yãã Yãhã ye, Yãhã kaplãŋ tãrfua wãŋ syi dyaŋ. Tesē, nawee wii tuu sroŋ Yãhã yĩnde na, wii ma u yãã, ma yee u sroŋ Yãhã yĩnde na, ma u gbihi yigi, ufua ga ba kayũhũ yãã Yãhã ye, nasroŋ wãŋ syi dyaŋ. ⁴² Ta n cĩĩnde nde pãã ye ye: Mpãy pe ma naflam ta kãnyãrwai laam wo, wii ma poo nen waa yãã ma yee u ma ndoo

kãnyãrwe, ma sekuyĩ nen wãã u kē lawoŋ ya ne, ufua ga ba kayũhũ yãã Yãhã ye.»

Nsãn u nawee- lehe wãã Yesu ye

(Luke 7.18-35)

11 Yesu tuu u kãnyãrwai sēnsye syãm klaha wa koo kai- ngĩĩ ne, u n yir ke fla na ma ter. U n ka kui nkãy wo, ma ga nii nawee- klaha, ma Yãhã kapãyĩĩ pãã pe ye.

² Nsãn nawee- tããfua pye nwompihi wo. U Yãhã Yĩn- defua Crise tuu naa kai- nkãy pye, u n ke luhu. U n u kãnyãrwai mpãy lehe wãã Yesu ye. ³ Pe n ga u yey ma yee: «U Yãhã Yĩn- defua wii wãpaŋ too n sēŋ, mboo la woo laa, u kuee wãpaŋ na kur ye?» ⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «Nkãy tee n luhu, ma suhu nkãy ne tee n yãã yĩnde ne, -ye ka yaa ke tãr yar Nsãn na ye yee: ⁵ Fũũ- n yãŋ, tãnklahafa gbihi n yãr, gber- wã klaha n nii gbeg- be nayãr saha na, nditēy n luhu, nakur n yir gbã wo, le Yãhã kapãyĩĩ n pãã nawãm ye.

⁶ Wii ma yee u sē ba dur yi ta kur ye ye, ta n nii yai tãŋ u Yater, woofua wĩĩ n tãy Yãhã ye!»

⁷ Nsãn kãnyãrwai pe ter wa, Yesu n nii Nsãn wĩĩ pãã pe nabuar ye ma yee: «Tee ka Nsãn fla na drawaha fla wo, ye -sē ka ma ga nwa yãŋ? Kipua sē kē tee ga yãŋ teflaha ke u yehe ye. ⁸ Ye -sē ka maa nwa yãã? Ye sē ka maa dya waa yãã tuu nangbãŋ nayreyãr le yer ye rehe. Ye cã mpãy pe nangbãm nayreyãr le, pe n nii nangbãm kangbãy wo. ⁹ Tee ka, Yãhã kaplãŋ tãrfua la tee ga yãã? Åwã, ta n ye yar, Nsãn wii tee ga yãã u ter ge ter Yãhã kaplãŋ tãrfua yaha. ¹⁰ Woo wĩĩ kē, le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee, Yãhã yee:

«N nwo, n ta tēnlehele nɔ wãã ma yahasee ye,

u n gaha ta kãnde gbihi yaha ma kē.»

¹¹ Yesu n maha yee: «Ta n cĩĩnde nde pãã ye ye: Naa wii u ter Nsãn yaha, usyi sē see wa ye. Wii u kloŋ Yãhã Yai wo, woo -sē ter Nsãn yaha. ¹² Nsãn tuu yir, ma nii nawee- yar ma yee, Yãhã Yai nɔ wa ge nɔ wa, ma gbe koo cãã na, ma sya ba nɔ nanga na, fãngafa n ke poo ga dye Yãhã Yai wo fãnga na. ¹³ Ma gbe faale cãã na, ma sya ba nɔ Nsãn cãã na, pe Yãhã kaplãŋ tãrfa bye bii Yãhã Yai wãpa wĩĩ yar yaha. Ke maha cãã yar yaha le Yãhã kãnde saba laam wo. ¹⁴ Ye ma yee yaa le sya cĩĩnde, pe bii Yeli wãdurba wĩĩ cãã pãã yaha mii syi dyaŋ, Nsãn pa koo syi. ¹⁵ Wii ma n traha u ke yĩntaha cã, u luhu yã!

¹⁶ N ga waha yagaafa tãr mpãy ter syi ne? Pe ma mii kicar dyaŋ, pe tege nii nanihi nantrangbãŋ fla wo. Mpãy n nii pe nampyer- pye ma yee:

¹⁷ «Wo fleŋ wuu ma yee -ye ƆƆ,

ye sē -sē ƆƆ ye.

Wo n dur, ma kasii yay le,

ye sē -sē wũn ye.»

¹⁸ Ye sē yãã, Nsãn tuu yir, u sē bur di ye, u sē maha de- fĩĩ wɔ ye. Nawee- n loo yãã ma yee sãndãpee ma u yĩŋ

na! ¹⁹ U Nawee Puee tuu yir, u bur di ma defii wo. Nawee- n loo yãã, ma maha n yee: «Ye sê dya nwo yãã? U ma tefen, ma maha ma sênwoplaha. U maha naam-biyâr le kufar wãäfa poo ne, tesê kãmpee- yãrfa mpây ter syi ne.» ²⁰ Yesu n pe yar taha ma yee: «Mpây pe pe troho tâhã Yãhã laantor yor wo, pe kai- sron.»

Kukuifa mpây pe sê Yesu ta pe Yater ye

(Luke 10.13-15)

²⁰ Loo kur ye, kui nkây Yesu tuu cã ba laanwo wũhũ pye nihi, ma ter teebêhe bye yaha, u n nii n kuãn koo kui ngiifa na. Pe tee ba sye, pe sê koho klaha ma pe kapee- wãpyerj miy yaha ye. ²¹ U naa n kuãn ma yee: «Korasyifa, ye wii pee Yãhã ye! Gbesyatafa, ye wii pee Yãhã ye! Laanwo wũhũ nkây ke pye ye yinde na, koo syi ma ne pye faalefa Tyirfa yinde na, tesê faalefa Syidõfa ne, pe ne ga pye pe ta ter le cã kãã wa le yalebya wo pe kapee- sê yõ ye. Loo nde na, pe ne ga wram wii pye, pe nfãäper ta pe fen nayre pâhã, pe le. ²² Loo ne, n ga ye yar, Yãhã kasãhã per ma ba n, le ga ba pee ye na, le ta ter pe Tyirfa na tesê pe Syidõfa ne. ²³ Ah yii Kapornufa, ye yee la pe ga ba ye kuã yir ga ta yãhã yir na? Ya'a n naa loo ge ga ye laam wo ye! Ye ga ba tege ga ta tãã ye, nakur fla wo. Ye sê yãã, laanwo wũhũ nkây ke pye ye yinde na, ke ma ne pye pe Sodõfa yinde na, pe ga ne koho klaha, Yãhã saa ne pye ke loo klo nde wii kua ye. ²⁴ Loo ne, n ga ye yar, Yãhã kasãhã per ma ba n, ye wãpên ga ba gboho ta ter pe Sodõfa wãpên yaha.»

Ciinde yrin fla ma na?

(Luke 10.21-22)

²⁵ Loo yale wo, Yesu n maha yee: «Ta Tuhufua Yãhã, mboo taa ma yãhã yir Yirfua tesê kãntraha ne. Lii taa sê yar kaicãfa na tesê sabacãfa ne ye, ma loo yar mpây na pe ma pra kicar wãj syi dyan. N ma sey loo wii na. ²⁶ Äwã Tuhufua, le täy ma ye, koo kã ma n le ta ke dyan.» ²⁷ Yesu n dur, ma pe nawee- pye ma yee: «Ta Tuhufua Yãhã kai- bye le soho ra koho wo. Nawee- sê cã yoo kã ra ne ye. Ta Tuhufua ya ke le cã. Pe sê maha cã yoo kã ra Tuhufua Yãhã ne ye. Ndooyan ke cã, tesê mpây ne tã ke yar pe na. ²⁸ Yii mpây wãfã y gboho ye na, tesê fengbãn ma ye yir na, -ye pa ra fla na, ta n ba koo bye gbe kãã ye na, tã yrin wãã ye kã. ²⁹ Ye tyii ye naa ra tãn tã, ta n naa ye klaha ta kaklaha ne, ye -sê ga yrin yãã ye laam wo. Ye sê yãã, ta laam n täy, n maha ma pra. ³⁰ Ta tãn wii n täy, tesê ta tege ma yaayaa.»

Yesu tesê kani per wii ne

(Mar 2.23-28; Luke 6.1-5)

12 Plii raa kur ye, Yesu ba tar raa yi naa n yaha u kãnyãrwai ne. Koo per pye kani per. Fãã ba pe

kãnyãrwai yigi, pe n nii te tar kasan kã n kũ. ² Pe Farisyẽ pe loo yãã, pe n Yesu pye ma yee: «Wo kãnde le kai- nkây yar ke sê yai ke naa n pye kani per wo ye, nwa ta ma kãnyãrwai n le syi laa pye!» ³ Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Ye le kal yãã Yãhã sabangbãj wo, faale yirfua Dawide u bii lii pye, per gii fãã bii war pe na, woo tesê u nawee- ne. ⁴ U dye Yãhã nwoj laam wo, bur rii te pye te bii kã Yãhã ye, u n te gbe di u nawee- ne. Pe sê -sê ba yai pe te di ye. Wo kãnde na, Yãhã yũn- defa ya sê na, pe yai too bur nde ne? ⁵ Lii le yrũhũ ta le Yãhã kãnde saba laam wo Yãhã yũn- defa wii na, ye maha le cã. Le yrũhũ ta, a pe yai pe pe tãn tã Yãhã kang- bãj wo kani per na, kapee wee le na ye. ⁶ Kaklaha nkây tã ye klaha ke ne yagaa, ke -sê ter Yãhã kangbãj wii ge na! ⁷ Le ma le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãj wo ma yee, laanyõm poo me Yãhã n ke nawee- ye, ke sê yee dij wãyir ye. Ye sê kaplãj ngii yintaha war ye, mii loo sê ne ye, tee baha mpây na, yaa ne cã kapee sê kã pe pye ye. ⁸ Ye sê yãã, u Nawee Puee kã u ma kani per yir na.»

Yesu kãnwaagefua waa jaa ke kani per wo

(Mar 3.1-6; Luke 6.6-11)

⁹ Loo kur ye, Yesu n ka pe Yiifee- yawãhã nwoj wo. ¹⁰ Dya waa pye kãnwaage ne ke fla na. Mpây pe pye ke fla na, pe naa n ke pe laa taha Yesu na. Loo ne, pe n u yey ma yee, pe wãle kãnde na nawee ga waha yanfua jaa la kani per wo. ¹¹ Yesu n pe yẽ wãã sya ma yee: «Ye laam wo, waa ma pye mbua nen ne, u n too dye wuhu gaa laam wo kani per wo, ufua ga yee la, a woo saa u yi ye? ¹² Nawee sê puar la mbua na? Ye yai ye cã wo kãnde wo, waa ga waha kayii pye waa kã kani per wo.» ¹³ Loo na, Yesu n u dya pye ma yee: «Ma koho dii wãã.» U n ke dii wãã, ke n dur yõ nii u ye. ¹⁴ Pe Farisyẽ n ter, ma ga pe ya wãã, ma ga cã pe ga waha Yesu yãã pe u boo mii syi dyan.

Tëntë wii Yãhã u yãj yi

¹⁵ Yesu tuu luhu pe u ke wãboo ne, u n ter koo fla yaha. Nabuar naa n yãr u ne. ¹⁶ U n pe yanfa bye jaa, ma pe yar waha ma yee, pe ma syi le pãã yoo kã u ne ye. ¹⁷ Yesu tuu koo kai- ngii pye, Yãhã yẽ kaplãj nkây faale Yãhã kaplãj tõrfua Yisa tuu bii cãã yar yaha, koo kã ke pye. Yãhã bii yee: ¹⁸ «Ta tëntë wii tã yãj yi, woo kã nwo. Woo ntãj dye ra täy, u ra laam yin yalebye. N ga ra Yrã Fãnga tege u na, u n ta laam wii tõr yar kãntre bye nawee- na. ¹⁹ U saa ba naa kaplãj tyin waa ne ye, u saa ba naa n gbey waa na ye. U saa ba naa kaplãj pãã nanihi teebêhe wo ye. ²⁰ Mpây, fãnga wee pe na ye,

mii kipua kái dyanj le ga naha ka,
tesē naaloho dyanj ke ga fege,
u ga ba pe gbihi ta.

U ga ba yia kai- bye na, u ke ta ke n sronj.

²¹ Kāntre bye nawee- ga ba koho taha yaha u na.»

Kai lii ne pe Farisyē pāā taha Yesu na?

(Mar 3.20-30; Luke 11.14-23)

²² Pe n pa dya waa ne Yesu kē. Sāndāpee pye u yīnj na, ma u ta u n nii fūū, ma maha nii bebe. Yesu n u dya jaa, u n waha n pāā ma maha n yānj. ²³ Pe nabuar mpāy pe pye, le n yē gbāā pe na, pe n sya n yee, a Dawide Dya ga kē Yesu ne. ²⁴ Pe Farisyē, pe -sē loo kapān nde luhu pe nawee- yē na, pe n yee: «Sāndāpee yīnjfua Sebulehe kē tuu fānga wāā dya nwo kē, koo kē u n waha sāndāpee kar tege n kāā nawee- yīnj na!»

²⁵ Yesu -sē ba pe laam wīī cā wa. U n pe pye ma yee: «Kāntraha neŋfa ma kuee n wāā pe ya ne, koo kāntraha nge ga too. Klo liifa ma kuee n wāā pe ya ne, loo klo nde wīī saa waha gbihi nii ga yahasee ye ye. Nwoŋ neŋfa ma kuee n wāā pe ya ne, koo nwoŋ nge saha gbihi nii ga yahasee ye ye. ²⁶ Sāndāpee yīnjfua Setane ma nii u ya koho kla kar, u n wāā u ya ne. U fānga saa waha ka yahasee ye ye, ke ga klaha-. ²⁷ Ye yee n sāndāpee kar tege n kāā nawee- yīnj na, sāndāpee yīnjfua Setane kē tuu koo fānga wāā ra kē. Cīinde sē ne ye. Mii loo sē ne ye, ye nampyeŋ- mpāy pe sāndāpee kar n tege, ye ma yee pe bya loo pye Setane fānga kāmay na, poo ge ga ye yar pe yee, cīinde sē ne ye. ²⁸ Ta n ye yar: N sāndāpee kar tege n kāā nawee- yīnj na Yāhā Yrā Fānga ne. Loo na, ye yai ye cā, Yāhā Yai pa wa ye ye. ²⁹ Waa saha dye fāngafua waa kaha wo, u u wān yuhu gbe mii, u sē cāā u pua yigi yaha wa ye. U ma -sē waha yia u na ma u pua, u ga waha u kaha wān bye yuhu gbe u ye.

³⁰ Wii ma yee u wee ra ne ye, woofua ma ra napīī.

Tesē, wii ma yee u saa koho le ra ye u nawee- wāā ba ra kē ye, woofua u pe kar n kāā ra na. ³¹ Loo ne, n ga ye yar nde ne: Yāhā ga waha nawee kapee- laha kāā u yīnj na, u yorpeer bye ne. Ma -sē yee, wii woo na tuu ga yorpeer pāā Yāhā Yrā Fānga kē, Yāhā saa woofua nwo kapee nde laha kāā u yīnj na ye. ³² Nawee wii ma tee pāā u Nawee Puee wīī na, Yāhā ga ba loo kapee laha kāā u yīnj na. Wii ma -sē tee pāā Yāhā Yrā Fānga wīī na, loo kapee nde saa laha kāā u yīnj na, nanga nge na tesē sukūhū gaa ne ye.»

Nawee yē kaplānj ma mii katyipua dyanj

(Luke 6.43-45)

³³ Yesu n maha yee: «Katyipūhū koo ke puayō sa. Ye ma pye katyipihi ne, ke ga naa puapihi sa ye kē. Nawee ga waha katyigi yānj cā ke pua na, pua wii ke n sa. ³⁴ Nwoho terfa me ye ne! Ye pee, loo ne kayūhū sa-

ha yi ye yē wo ye. Nawee laam ke yīī nkāy ne, koo kē ke n yi u yē wo. ³⁵ Nawee wii ma yō, kayūhū ga naa n yi u laam wo, u n naa ke pye. Nawee wii ma pee, kapee- ga naa n yi u laam wo, u n tee naa n pye. ³⁶ Ta n ye yar: Yāhā kasāhā per ma ba nō, mpāy pe naa kaplānj nkāy pāā ke sē yai wāpāā ne ye, Yāhā ga ba pe sāhā loo nde wīī na. ³⁷ Ye sē yāā, mboo wii kaplānj ma yō, ma ga ba wloho yi. Mboo wii kaplānj ma yee ke sē yō ye, ma ga ba kuee le wo.»

Yahaseefa laanwo wīī lii ke Yesu ye?

(Mar 8.11-12; Luke 11.29-32)

³⁸ Loo kur ye, Yāhā kaiyarfa mpāy ma suhu Farisyē mpāy ne, pe n Yesu pye ma yee: «Yīnjfua, wo n traha ma laanwo wīī laa pye, wo n yānj.» ³⁹ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Yagaafa pee, pe sē maha n sronj Yāhā ye ye! Ma -sē yee poo n traha pe laanwo wīī laa yāā yīnde ne. Aye, laanwo wīī laa saa pye ye n yāā yīnde ne ye, mii lii syi sē ne le bii faale Yāhā kaplānj tōrfua Yonase dye ye.

⁴⁰ Ye sē yāā, Yonase plii tāā pye yīmplii tāā ne fuangbānj laha wo, ma bii yi u laam wo. Koo syi dyanj u Nawee Puee ga ba tugu le gbīī wo, u plii tāā pye yīmplii tāā ne le laam wo. ⁴¹ Yonase bii Yāhā yē kapān pāā faalefa Nenefufa ye. Pe n le luhu, ma koho klaha ma pe kapee- wāpyeŋ miy yaha. Yāhā kasāhā per maa nō, pe Nenefufa ga ba le pāā pe yee, yagaafa pe sē koho klaha ye, pe tee pye. Kaplānj nkāy tē -sē n pāā ye ye, ke ter Yonase wūhū yaha.

⁴² Yāhā kasāhā per maa nō, faale Syeba kāntraha yīnjfasya ga ba le pāā u yee, yagaafa pe sē koho klaha ye, pe tee pye. Woo bii yir deydey kui wo, ma pa faale yīnjfua Salmuu fla na, ma bii u kacāyor luhu. Kaplānj nkāy tē -sē n pāā ye ye, ke ter Salmuu wūhū yaha!»

Sāndūpee dur n pai mii?

(Luke 11.24-26)

⁴³ Yesu n maha yee: «Sāndūpee ma pye nawee yīnj na, ma ba tege kāā u na, u sāndūpee ga ka drawaha fla wo, u ga tay naa n klaha, u ma teelaa yāā u nii naa n wūū. U ma yee u sē teelaa yāā ye, ⁴⁴ u ga yee tuu ter u niisaha gii yaha, u ga dur ga nii ke fla na. Loo na, tuu pye nawee wii yīnj na, ma ba tege kāā u na, u ga dur ga u fla na. U n gaha u nawee laam yāā mii nwonwaha dyanj pe ke pe, ma ke gbihi ta. ⁴⁵ Loo na, u sāndūpee ga yir, u ga u nampyeŋ- kuasīī mpāy yigi ba, mpāy pe maha pee woo na. Pe bye ga pe ya wāā ba nii u nawee yīnj na. U nawee wīī ga pee le ta ter faale yaha. Yagaafa pe yee poo pee, pe wīī ga ba nii koo syi.»

Yesu nna

(Mar 3.31-35; Luke 8.19-21)

⁴⁶ Yesu naa n pãã nantãŋ nabuar ne, u nahafua n pa, Yesu cĩifa ne. Pe n kuee nkur ye. Pe naa n ke pe pãã Yesu ne. ⁴⁷ Waa n ba Yesu pye, a u nahafua ma nkur ye tesē u cĩifa ne, pe n ke pe pãã u ne. ⁴⁸ Yesu n ufua yē wãã sya ma yee: «N ga ye yar mpãy poo pe sron ma ta nahafua, ta cĩifa ne cĩinde.» ⁴⁹ Loo na, u n kãnde kã u kãnyãrwai na ma yee: «Ye sē yãã, ta nahafua ma nwo wo, tesē ta cĩifa ne. ⁵⁰ Mpãy pe ra Tuhufua Yãhã wũhũ pye, poofa pe ma ta cĩifa, ta syafa, ta nahafa.»

Yesu kakuãcran pãã digi yãrfua wĩ na

(Mar 4.1-20; Luke 8.4-15)

13 Koo per na, Yesu n yi kaha wo, ma ga tege nii ke langbãŋ yē tã, ma nii nawee- klaha. ² Pe nawee- ba nihi ga ta ter, u n sya dugu dye nii salangbãŋ gaa laam wo. Pe nabuar -sē pye ke langben na. ³ Yesu naa Yãhã wũhũ busãã t̄r pe ye kakuãcran ne. U n pe yar ma yee: «Naa waa yi u kaha wo, ma ga digi yãr u tar wo. ⁴ Tuu naa ke digi yãr u tar wo, pii mpãy n ga too kãnde ngben na. Kãnsyãm n pa, maa pe wã di kãã. ⁵ Pii mpãy n ga too ntẽmbakor fla wo, kãntraflũhũ sē pye yõ ke fla na ye. Loo n ta pe pii sē waha dye ga laam wo ye, ma ta ter fĩy. ⁶ Yaliile yai ke ba war dye yĩndai wo, ke n too dir wãn suhu boo. Te nnen sē waha ba ser yigi yõ ye, ke fla tee pye ntẽmbakor fla. ⁷ Pii mpãy n ga too ngur wãn taa nsoho wo. Pe n ba fĩy, te ngur wãn n pe puãr, pe sē waha le dye ye. ⁸ Pii mpãy n -sē too kãntrayũhũ na. Poo n fĩy, ma ba sa. Taa n pii le gboho, taa n faa le gboho, taa n le car.»

⁹ Yesu n pe yar taha ma yee: «Wii ma n traha u ke yĩntaha cã, u luhu yõ!»

¹⁰ Pe kãnyãrwai n yũhũ crã Yesu na, ma u yey ma yee: «Nwa ta ma n nii ke kai- t̄r pe ye kakuãcran ne?» ¹¹ U n pe yē wãã sya ma yee: «Kai- nkãy nawee sē ke cã yãã Yãhã Yai wĩ na ye, Yãhã ta yii ga waha ke war. Ma -sē yee poo na, pe saha koo kai- war ye. ¹² Wii ma waha ke war cacar, u ga ba ke war naa n gboho, u sya ba busãã cã. Wii ma -sē ke wãwar sye, car gii tuu cã, ke ga faha u na. ¹³ Pe n yãŋ, pe sē -sē ngaa yãã ye. Pe ndityuhu cre, pe sē -sē laa luhu ye, pe sē -sē laa war ye. Loo ne ta n nii ke kai- t̄r pe ye kakuãcran ne.

¹⁴ Faale Yãhã kaplãŋ t̄rfua Yisa, tuu bii kai- nkãy cãã yrũhũ yaha pe wĩ na, koo kai- kē ke nii n pye loo yale wo. U bii yee, Yãhã yee:

«Ye ga ba luhu naa n yõ,

ye sē -sē ga ba naa laa war ye.

Ye ga ba yãŋ naa n yõ,

ye sē -sē ga ba naa ngaa yãã ye.

¹⁵ Ye laam tee waha ter;

ye ndityuhu gbãã tã,

ma yĩmpε tyĩn tã,
ma yee ye yĩmpε ma n ngaa yãã ye,
ye ndityuhu ma n laa luhu ye,
ye ma n laa war ye laam ne ye.

Mii loo sē ne ye, ye ga faha ba ta kãnde yigi,
ta n ye jaa ye kapee- wãpyer na.» »

¹⁶ Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «Yii poo na, ye wĩ n tã: Ye yĩmpε n yãŋ, ye ndityuhu n luhu. ¹⁷ Ta n cĩinde nde pãã ye ye: Yãhã kaplãŋ t̄rfa busãã, tesē nawee- busãã mpãy ne pe naa n yãr Yãhã kãnde wo, poo mii bye naa n ke pe nii ye dyan. Yii tee nkãy yãã yagaa, pe naa n ke pe ke yãã yĩnde ne, pe sē ke yãã ye. Nkãy tee n luhu yagaa, pe naa n ke pe ke yãã luhu ndityuhu ne, pe sē ke yãã luhu ye.»

¹⁸ Yesu n maha yee: «-Ye luhu ke digi yãrfua wĩ yĩntaha ne! ¹⁹ Nawee wii ma Yãhã Yai kapãyĩ yãã n luhu, u laam ma -sē pye mii pii mpãy dyan pe too le kãnde ngben na, u saa le kapãyĩ war ye, u sãndãpee yĩŋfua ga pa, u ba le yi kãã u laam wo. ²⁰ Wii ma le kapãyĩ luhu, u laam ma -sē plãhã ntẽmbakor fla dyan pe pii pe too na, u ga le sya nuhu ne le yalebya wo. ²¹ U sē -sē ga tyii le n nii gbãã u laam wo ye. Le ma ba nii mii wãfã dyan u na, tesē fen ne le kapãyĩ wĩ na, u ga le miy yaha. ²² Wii ma le kapãyĩ luhu, u laam ma -sē pye mii pii mpãy dyan pe too ngur fla wo, u saa kuee le kapãyĩ kur ye ye. Kayaar ne gboho ter usyifua wo, tesē wale wãke ne. Too wĩ ma ba gboho ta ter u laam wo, te ga nii tã le kapãyĩ na. ²³ Wii ma le kapãyĩ luhu ma le war, u laam ma mii pii mpãy dyan pe too kãntrayũhũ na. Le kapãyĩ pii ga le u laam wo, le kayũhũ sa; mpãy pe sa gboho, mpãy pe sa yai, mpãy pe sa car.»

Nyẽpihi wĩ

²⁴ Yesu n maha kakuãcran laa t̄r pe ye ma yee: «Yãhã Yai wĩ ma mii nde dyan tē ga t̄r ye ye: Dya waa ba yē tãhã u tar wo. ²⁵ Per gaa yĩmper wo, nawee- bye ba sã wã, u tarfua napĩ n pa, ma ba nyẽpihi tãhã le wlãhã te dir wãn laam wo ma ter. ²⁶ Te dir wãn n ba fĩy, ma nii n le. Ke nyẽpihi bya n fĩy. ²⁷ U tarfua tẽntē- n ke nyē yãã, ma ba u pye ma yee: «Yĩŋfua, te yēy ba yõ ma ye, taa ba tãhã ma tar wo; ah ke nyẽpihi nge -sē yir na?» ²⁸ U n pe yē sya ma yee: «Ta napĩ waa kē tuu loo pye.» Loo na, u tẽntē- n u yey ma yee: «Wo ka la, waa ke nyẽpihi kuã kãã?» ²⁹ U n yee: «Aye, ye ma syi ye ke nyẽpihi kuã ye; mii loo sē ne ye, ye ga waha te dir wãn wãã le kuã ke nyẽpihi ne. ³⁰ Ye tyii te na, te n wãã naa n le ke digi gbeyale n ba n. Le yale wo, tẽntē- mpãy pe n pai ke digi gbe, n ga ba pe yar n yee: -Ye cãã ke nyẽpihi kuã yi kãã, ye ke pua yigi nkloŋ nkloŋ, ye ba ke suhu! Loo kur ye, -ye te dir gbe le ta kē pen laam wo!» »

Yāhā Yai ga cāā kloŋ ke cā ba gboho

(Mar 4.30-32; Luke 13.18-21)

³¹ Yesu n maha kakuācran laa tōr pe ye ma yee: «Yāhā Yai wīī ma mii ngaa puale dyaŋ, dya waa tuu gbe, ma tāhā le u tar wo. ³² Le tāhāyale wo le kloŋ pii bye na. Le ma fiy yi, le ga yir, le gboho ta ter tāŋ dir wān ter bye na. Le ga kayay yi katyigi dyaŋ, kānsyām n sya ba naa pe nseŋ ta te kayay laam wo.»

³³ Yesu n maha pe yar kakuācran laa ne ma yee: «Yāhā Yai wīī ma mii ncasur wāŋ ter syi dyaŋ, cɔɔ waa tuu gbe carle ya, ma wlāhā bur miy busāā wo gbeng-beyīī tāā syi, ma pe tūhū. Te ncasur carle ya n ta, pe n sya fua yir.»

Yesu tesē kakuācranŋ wīī ne

(Mar 4.33-34)

³⁴ Yesu naa kaplāŋ ngīī bye pāā pe nawee- ye kakuācranŋ ne. U sē naa pāā pe ne mii kakuācranŋ sē kē ye. ³⁵ Tuu naa n pāā ke syi, lii faale Yāhā kaplāŋ tōrfua waa bii cāā yrūhū yaha, loo ne le nii n pye loo yale wo. U bii yee, Yāhā yee:

«N ga ba naa kai- nkāy yar pe na kakuācranŋ ne.
Koo kai- ngīī driyē ke tāhā mii,
waa sē ke cā yāā ye.»

Yesu ke nyēpihi wīī yīntaha gbihi tōr

³⁶ Loo kur ye, Yesu n kānde wāā pe nabuar kē, ma ter kaha wo. Pe kānyārwai n yūhū crā u na, ma u nar u ke nyēpihi wīī yīntaha tōr pe ye.

³⁷ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Wii tuu ke digi tāhā, u Nawee Puee kē. ³⁸ Te tar, driyē kē too ne. Dir rii te tāhā, too ne nawee- mpāy bye ne pe ma Yāhā Yai wām. Ke nyēpihi, koo kē nawee- mpāy bye ne pe ma sāndāpee yīŋfua wām. ³⁹ Napīī wii tuu ke nyēpihi tāhā, Setane kē. Ke digi gbeyale, koo kē driyē kuayale ne. Tēntē- mpāy pe ga ba te dir gbe, poo me pe yāhāyīŋ tēnlehe ne. ⁴⁰ Pe nyēpihi kuā n yi, ma ke miy le n wāā naa laam wo mii syi dyaŋ, ke driyē kuayale wo, le ga ba nii koo syi. ⁴¹⁻⁴² Ke yale wo, u Nawee Puee ga ba u yāhāyīŋ tēnlehe ye nɔ wāā, pe n ba nawee- tyōr. Mpāy pe pe nampyeŋ- ta pe n kapee- pye, tesē mpāy ne pe kapee- pye, pe yāhāyīŋ tēnlehe ga ba poo bye tyōr yi miy le wāā naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye, pe n naa n wūn, pe naa nkāhā yīhī. ⁴³ Mpāy pe ma nas-roŋ Yāhā ye, pe ga ba naa n yehe palpal, yai wāŋ syi dyaŋ, pe Tuhufua Yāhā yai klo wo.

Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

Mpāy pe pe wān bye miy n yaha, ma ga Yāhā Yai yāā

⁴⁴ Yesu n maha kaplāŋ nkāy kuā cra pāā pe ye ma yee: «Yāhā Yai wīī ma mii wangbāy laa dyaŋ, le wūhū ta tar raa laam wo, kacān wee le wāgboho na ye. Dya

waa n ga yi le wangbāy na, ma ke fla wūhū. U laam n tāy ter, u n sya ka maa u koho wān bye par tāŋ, ma ba te tar par, te n nii u wān, le wangbāy bya ne.

⁴⁵ Yāhā Yai wīī maha ma mii cātrohofua dyaŋ, tuu sā-muuyōm ke. ⁴⁶ U n ga waa ter yāā kacān wee u dir na ye. U n ga u koho wān bye par tāŋ, ma ba woo sāmuu ter par, u n nii u wūhū.»

Ɔɔ wīī

⁴⁷ Yesu n maha yee: «Yāhā Yai wīī ma mii Ɔɔ wāŋ syi dyaŋ pe n miy langbāŋ wo, u n fua- ter bye yigi. ⁴⁸ U ma yīī fua- ne, pe Ɔɔ miyfa ga u tyīn yi ta langbeŋ na, pe tege nii pe pe fua- tyōr. Fua- mpāy pe yō, pe ga poo le takūhū wo, mpāy pe sē yō ye, pe ga poo miy yaha. ⁴⁹ Le ga ba pye koo syi dyaŋ, driyē kuayale wo. Pe yāhāyīŋ tēnlehe ga ba pa, pe ba pe napee- tyōr yi kāā pe naweeyōm wo. ⁵⁰ Pe ga pe napee- miy le wāā naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye, pe n naa n wūn, pe naa nkāhā yīhī.»

Yagaa kai- ma suhu faale wāle kai- ne

⁵¹ Yesu n u kānyārwai yey ma yee: «Ye ke kakuācranŋ bye war la?» Pe n yee āwā. ⁵² Loo na, u n pe yar ma yee: «Mpāy pe ke Yāhā kānde katanŋ yār, ma maha nii Yāhā Yai wām, poo mii pe faale wāle kai- cā, ma maha Yāhā kai- cā yagaa. Poo ma mii kahafua wii dyaŋ, tuu ma faale nangbān wān ne, ma maha ma yagaa nang-bān wān ne, ma nii te yar nawee- na.»

Nasaretefa sē Yesu ta pe Yater ye

(Mar 6.1-6; Luke 4.16-30)

⁵³ Yesu tuu koo kakuācranŋ ngīī pāā wa, u n yir loo klo wo, ⁵⁴ ma ter klo lii wo tuu ba le na. U n nii nawee- kla-ha, ke fla Yiffee- yawāhā nwoŋ wo. Nawee- mpāy pe pye, le n pe fe gbe, pe n nii n yee: «U yir na laantor nde ne, ke laanwɔ wūhū ne? ⁵⁵ Woo sē na u katyir tafua dya? U nahafua sē na Maari ne? U cīifa sē na Syake ne, Yosefe ne, Syimu ne, tesē Yuda ne? ⁵⁶ U syafa bye sē na pe ma wo ne, wo teende wo? U -sē yir na, ma waha kai- ngīī syi bye pye?» ⁵⁷ Loo n ta, pe sē waha Yesu wīī sya ye.

Yesu tuu yāā ke syi, u n plāhā nge tōr pe ye ma yee: «Ma yi kāā Yāhā kaplāŋ tōrfua kusey nawee- na tesē u kahafa ne, teebehe bye nawee- u yāŋ.» ⁵⁸ Pe sē Yesu ta pe Yater ye, u sē sya ma laanwɔ wūhū busāā pye ke fla na ye.

Nsān nawee- tāāfua wāku wīī

(Mar 6.14-29; Luke 9.7-9)

14 Koo cāā na, Galele kāntraha kui yīŋfua Yerote n Yesu wīī luhu. ² U n u tēntē- pye ma yee: «Nsān nawee- tāāfua kē. N ba ta pe n u yīŋ cer. U yir gbā wo,

ma dur ba gbaafa ye. Loo ne u n waha laanwo wūhū pye.»

³ Lii le ba dye Yerote nsoho wo Nsān ne, le nde: Yerote ba ta pe n Nsān yigi, ma u pua, ma u le nwompihi wo. Yerote ba loo pye u cīifua Filipe cɔɔ Yerotyade wīi na. ⁴ Nsān naa Yerote yar, a u sē yai u u cīifua cɔɔ tyīn sya u ye u u ta u wūū ye. ⁵ Yerote n naa Nsān wā-boo ke, ma -sē ba fya pe Yiifee- na, pe bye naa n yee Nsān ma Yāhā kaplān tōrfua.

⁶ Yerote seese per gbar -sē na, u cɔɔ pueesya ba yɔɔ u Yerote nampay ye yīnde na. Le ba tǎy ter Yerote ye, ⁷ u n sya Yāhā di ma yee, u kicar ma ngii wīi pǎā, woo ga ke wǎā u kē. ⁸ U kicar n ga le pǎā u nahafua ye, u nahafua n u yar u n dur ga Yerote pye ma yee: «Nsān yīn cer wǎā ra kē nwo wo, tasa wo!» ⁹ Le n Yerote laam wlāhā, u kapān ba u yigi. Tuu -sē ba Yāhā di pe nampay yīnde na, u n le sya. ¹⁰ U n waa lehe wǎā, u n ka ke nwompihi wo ma ga u Nsān yīn cer. ¹¹ Pe n pa ke yīn ne tasa laam wo, ma ba ke wǎā u capua kē, u n ke sya wǎā u nahafua kē.

¹² Nsān kānyārwei n pa, ma ba u nakugu gbe ma ga u tugu le. Loo kur ye, pe n ga Yesu yar ke kai- bye ne.

Yesu nawee- nyersīi yīibua yē woo

(Mar 6.30-44; Luke 9.10-17; Nsān 6.1-14)

¹³ Yesu tuu u Nsān wāboo wīi luhu, u n yir ma salangbān gbe, ma yee woo ga ka u ya ya dragba gaa laam wo. Pe nabuar n -sē yi le cān na. Pe n yi ke kui wo, ma yār n taha Yesu na ke langben na. ¹⁴ Yesu tuu yi ke salangbān wo, u n nabuar yāā kacān wee ye. Pe nawee- fen n u yigi fānga ne, u n nii pe yanfa jaa pe kē.

¹⁵ Yainkɔn wo, Yesu kānyārwei n yūhū crā u tǎy, ma u pye ma yee: «Yai kua kua wa, wo maha ma dragba wo. Pe nawee- ta pe n ka kusyīmbehe wo, pe ga waha ngaa par di.» ¹⁶ Yesu n pe yē sya ma yee: «Pe saha ter loo ya wīi na ye; yii ge, -ye digi wǎā pe kē pe n di!» ¹⁷ Pe n u pye ma yee: «Bur bua ya te ma wo ye nwo, ma suhu fua- syām ne.» ¹⁸ Yesu n pe pye, pe pa te ne woo fla na. ¹⁹ Loo kur ye, u n pe nabuar ta pe n tege nii ke nyē na. U n te bur bua gbe, pe fua- syām ne, ma yīntaha kuā yir wǎā yāhāyīn kuē ye, ma Yāhā pye ma yee: «Ma syaha kē.» U n te bur la cer, ma te wǎā u kānyārwei kē, pe n te la klaha pe nabuar kē. ²⁰ Pe bye n di, ma di yai. Pe n takūyīhī sēnsye syān gbe ter te gber ne, tii pe di yaha. ²¹ Mpāy pe ba di, pe pye nawee- nyersīi yīibua syi, pe ca yē wee pe kicar ne ye.

Yesu yār ke langbān loho na

(Mar 6.45-52; Nsān 6.15-21)

²² Loo kur ye, Yesu n ta ter pe kānyārwei ta pe n dugu dye ke salangbān wo, ma ga dii ga langbān kūndi ngaa ye, u yahasee ye. Woo n kuee kur ye, u kānde wǎā pe nabuar kē. ²³ Tuu kānde wǎā wa pe kē, u n

dugu yān gaa yīn na, ma ga nii u laam wūhū tōr Yāhā ye u ya ya. Yīmper n ba wo, ma Yesu yāā ke fla na u ya ya. ²⁴ Le yale wo, ke salangbān ba dey ke kāntraha fla ne. Teflaha naa ke wǎā, ke n gbe naa n gbā loho na.

²⁵ Ngupa cir kuiyale wo, Yesu n nii yār n gaha ke langbān loho na, u kānyārwei kuē ye. ²⁶ Pe kānyārwei pe u yāā tuu n yār ke loho na, pe n sron fya ma yee kusrāhā kē, ma too kule na ma n kui. ²⁷ Yesu n ta ter pǎā pe ne ma yee: «-Ye ye laam waha, ye ma syi fya ye, ndoo kē.» ²⁸ Loo na, Pyar n yē kuā ma Yesu pye ma yee: «Yīnfua, le ma pye mboo, ra ta ra n waha yār ga ke loho yīn na ma fla na!» ²⁹ Yesu n u pye u pa. Pyar n yi ke salangbān wo, ma yār n gaha ke loho yīn na Yesu fla na. ³⁰ Tuu yāā teflahangbān ma, u n fya, ma -sē yāā u sē waha tāhā yer ke loho yīn na ye, ma nii n tege ke wo. U n tē sya ma yee: «Yīnfua, ta sya yaha!» ³¹ Yesu n ta ter koho nɔ wǎā ma u yigi, ma u pye ma yee: «Ma Yater klon ter la ma ye? Nwa ma n ba fya?» ³² Pe n dugu dye ke salangbān wo, pe syām, ke teflaha n yer. ³³ Pe kānyārwei mpāy pe pye ke salangbān wo, pe n kānkūy gbāā Yesu yaha ye ma yee: «Yāhā Dya kē ma ne cīinde!»

Yesu yanfa jaa Genesare kāntraha na

(Mar 6.53-56)

³⁴ Yesu n ba ke langbān dii wa u kānyārwei ne, pe n tāhā Genesare kuē kāntraha na. ³⁵ Koo flafa n Yesu yān cā, ma u wāpa wīi pǎā pe kuēfa bye ye. Pe n yanfa bye gbe ba u fla na. ³⁶ Pe n nii u nar u tyii pe yanfa n te u nayrengbān yē ya na. Mpāy bye pe -sē yāā naa n te ke na, pe naa n jaa.

Yesu Yiifee- wāle kānde wūhū ne

(Mar 7.1-13)

15 Per gaa, Farisyē mpāy tesē Yāhā kaiyarfa mpāy ne, pe ba yir Yurusalem wo, ma pa Yesu fla na, ma ba u yey ma yee: ² «Nwa ta ma kānyārwei sē wo wāle kānde yār ye? Ma sē yāā, pe sē pe klue yee wo wāle kānde wāyee na ma cā pe dir di ye.» ³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ah yii, nwa ta ye n nii Yāhā kānde wūhū miy n yaha, ma nii ye wāle kānde wūhū pye? ⁴ Ye sē yāā, Yāhā yee: «Ma ma tuhufua gboho, ma nahafua ne,» tesē «Wii ma u tuhufua miipihii yee u nahafua ne, u yai pe u boo kāā.»

⁵ Yii -sē nawee- klaha, a nawee ga waha u tuhufua pye u nahafua ne, u yee: «Ta koho kla gii tē ne ga waha wǎā ma kē ma n di, n ke ta yaha Yāhā kē.» Loo na, u sē maha yai u u seefa gboho ye. ⁶ Ye n pye koo syi, ma Yāhā kaklaha miy n yaha, ma ye wāle kaklaha wūhū pye. ⁷ Dawarfa me ye ne! Faale Yāhā kaplān tōrfua Yisa tāhā kē tuu bii nde cāā yar yaha ye wīi na, ma le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee, Yāhā yee:

⁸ «Nawee- mii, pe ra gboho pe yē kaplān ya ne,

ma -sē yee pe laam wo pe fla dey ter ra ne.
⁹ Pe ra gboho mii syi dyaŋ, yīŋ wee le na ye.
 Nawee- pe kānde lii ta, pe tee loo ta,
 ma n klaha ma yee Yāhā kānde ne.» »

Kai- nkāy ke nawee le kapee- wāpyeŋ wo

(Mar 7.14-23)

¹⁰ Loo kur ye, Yesu n pe nabuar yee ba, ma ba pe pye ma yee: «-Ye kaplāŋ ngīi luhu yō, -tee ke yīntar war:

¹¹ Ngii ke n dye nawee yē wo, ke sē u le kapee- wāpyeŋ wo ye. Ngii ke n yi u yē wo, koo kē ke u le kapee- wāpyeŋ wo.»

¹² Yesu kānyārwai n yūhū crā u na, ma u pye ma yee: «Yāŋ, taa nde pāā, le pe Farisyē laam war.» ¹³ U n pe yē wāā sya kakuācran ne ma yee: «Ngii ke wee ta Tuhufua Yāhā wāŋ ye, ke ma mii katyigi gii dyaŋ ke sē ke tāhā ye, ma n pai ke kuā kāā. ¹⁴ Ye tyii pe Farisyē na! Pe ma mii fūū- dyaŋ, pe pe fūūwai yigi, pe n yār n taha pe na kānde wo. Fūū ma u fūūwai yigi, u n yār n taha u na kānde wo, pe syām bye n gaha too dye wuhu wo.»

¹⁵ Pyar n yee u le kakuācran yīntaha yar poo na, kakuācran nde le nawee wāle wīi pāā kapee- wāpyeŋ wo. ¹⁶ Yesu n yee: «Ye bya, ye maha le kakuācran yīntaha war gblihi laa kε? ¹⁷ Ye sē le war la ma yee, ngii ke n dye nawee yē wo, ke n gaha u nfēŋ wo, ke ga yi kāā u laha wo nyē wo? ¹⁸ Ngii ke -sē n yi nawee yē wo, ke n yir u laam wo. Koo ke nawee le kapee- wāpyeŋ wo. ¹⁹ Ye sē yāā, nawee tuu kapee- nkāy ga u laam wo, koo ke ne u taha naboor na, cayɔr wāleŋ ne, tyatyāhā ne, yuhur ne, kawar wāfua ne, tesē wāplanpāā ne. ²⁰ Koo kai- ngīi kē ke nawee le kapee- wāpyeŋ wo. Ma -sē yee, ma'a yee ma sē ma klue yee wo wāle kānde wāyee na ma cā ma dir di ye, loo nde sē nawee le kapee- wāpyeŋ wo ye.»

Ɔɔ waa tuu wee Yiifee ye, Yesu u pueesya jaa

(Mar 7.24-30)

²¹ Loo kur ye, Yesu n yir ke fla na, ma ka Tyir tāy, Syidō ne. ²² Kanaafasya waa pye, tuu ba nii ke fla na. Kanaafa sē pye Yiifee- ye. U n pa Yesu tāy, ma ba tē sya ma yee: «Dawide Dya, ta fεn di! Sāndūpee ma ra pueesya yīŋ na, ma nii u fāy, u kā n yaa!» ²³ Yesu sē -sē u yē ge sya laa ne ye. U kānyārwai n yūhū crā u tāy, ma u nar ma yee u u ɔɔ ta u n ter, u tee ma u kui n taha poo na. ²⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «Yiisrēfa mpāy pe ma mii mbaa dyaŋ mbanaha wee pe na ye, pe ra lehe wāā poo ya wīi na.» ²⁵ U ɔɔ n ke kaplāŋ luhu, ma sye ma ba kānklyū gbāā Yesu yahasee ye, ma u nar ma yee: «Yīŋfua, ta kue yāŋ!» ²⁶ Yesu n u yē sya ma yee: «Ma'a kicar digi gbe miy yaha pāmpii † kē, le sē yō ye.» ²⁷ U ɔɔ n yee: «Cīinde ne, Yīŋfua. Pāmfa ma -sē tii bir miy yaha te n too kāntraha na, pāmpii sē -sē ga gbe di

† Koo cāā na, mpāy pe sē pye Yiifee- ye, Yiifee- naa pe yee pām.

la?» ²⁸ Loo na, Yesu n u yē sya ma yee: «Ɔɔ nwo, ma ra sron ta ma Yater cīinde! Taa lii kε, le ga pye ma kē.» Le yalebya wo, u sāndūpee n tege kāā u pueesya yīŋ na, u n jaa.

Yesu yanfa buar jaa

²⁹ Yesu n yir ke fla na, ma ka Galele langbāŋ yē na. U n ga dugu nii yāŋ gaa yīŋ na. ³⁰ Nabuar raa n tānkla- hafa gbe ba u fla na, fūū- ne, tesē bebe ne, mpāy ne pe kadye teelaa fla ku pe ye, ma suhu yanfa busāā mpāy ter ne. Pe n ba pe tege ta Yesu tāy, u n pe jaa.

³¹ Pe nawee- n pe bebe yāā pe n pāā; mpāy pe kadye teelaa fla ku pe ye, pe n pe yāā pe jaa, ma pe tānkla- hafa yāā pe yrāhā sron, ma pe fūū- yāā pe n yāŋ. Le n yē gbāā pe nawee- bye na ma sya ga ta ter, pe n nii Yāhā sey, koo gii ke ma Yiisrēfa Yāhā.

Yesu nawee- nyersīi yē woo, tahar ne

(Mar 8.1-10)

³² Loo kur ye, Yesu n u kānyārwai yee ba, maa pe pye ma yee: «Nawee- mii fεn ra yigi, pe plii tāā nanga pe ma ra ne. Yagaa, ngaa wee pe ye nantāŋ pe n ga di ye. N sē n traha n kānde wāā pe kē pe n ter, mii pe sē ngaa yāā di ye. Mii loo sē ne ye, pe n gaha too wāfāy na kānde wo.» ³³ Pe kānyārwai n u yey ma yee: «Drag- ba nge syi laam wo, waa dir yāā na wo wāā nabuar mii syi kē pe n di?» ³⁴ Yesu n pe yey ma yee, bur nii te ma pe ye. Pe n yee, wāy kuasīi tesē fuabir raa ne. ³⁵ Loo na, Yesu n pe nabuar ta pe n tege nii kāntraha na. ³⁶ U n te bur kuasīi gbe pe fuabir ne, ma Yāhā pye ma yee: «Ma syaha kē». U n te bur la cεr, ma te wāā u kānyār- wai kē, pe n te la klaha pe nabuar kē. ³⁷ Pe bye n di, ma sya di yai. Tii pe di yaha, pe n te gbe ter takūyīhī kuasīi. ³⁸ Mpāy pe ba di, pe pye nawee- nyersīi, pe ca yē wee pe kicar ne ye.

³⁹ Loo na, Yesu n kānde wāā pe nabuar kē, ma dugu dye salangbāŋ wo, ma ka Magadā kue kāntraha na.

Mpāy pe sē yagaa kai- yīntaha war ye

(Mar 8.11-13; Luke 12.54-56)

16 Loo kur ye, pe Farisyē tesē pe Sadusyē ne, pe n pa Yesu fla na. Pe n yee, poo ga u le namihi wo ma u pye, u laanwɔ wīi laa pye poo n yāā, pe waha cā Yāhā kē ke kānde wāā u kē. ² Yesu n -sē pe yē sya ma yee: «Yaintege na, yāhāyīŋ ma yrāhā, ye ne yee sukūhū yai ga yō. ³ Yūhū yē na, ye ma yāhāyīŋ yāā ke yrāhā car ma maha wɔ, ye ga yee sesaha ga too nanga. Ye yāhāyīŋ wūhū yīntaha war, ma -sē gblihi laa, Yāhā wūhū nkāy ke n pye ye yīnde na yagaa, ye sē ke war ye. ⁴ Yagaafa pee, pe sē n sron Yāhā ye ye, ma maha yee, poo n kε pe laanwɔ wīi laa yāā yīnde ne! N sē -sē ga laanwɔ wīi laa pye yar pe na ye. Lii le bii faale Yonase dye, loo syi ter ya kē, pe ga ba yāā yīnde ne.»

Loo kur ye, u n ter pe yaha ke fla na.

Yoo wĩi ma mii ncasur wāŋ ter syi dyaŋ?

(Mar 8.14-21)

⁵ Pe kānyārwai pe ba dii ga ke langbāŋ kūndi ngaa ye, pe ba faha bur yaha. ⁶ Yesu n pe pye ma yee: «-Ye yii le yaha, -tee yii yigi Farisyē ye ne tesē Sadusyē ye ne; pe wĩi ma mii ncasur wāŋ syi dyaŋ.» ⁷ Pe kānyārwai n nii pe ya yey ma yee: «Too sē bur gbe ye, loo la u n nii n pāā ke syi?» ⁸ Yesu n pe laam wūhū cā, u n pe yey ma yee: «Nwa ye n yee, tee sē bur gbe ye, loo la n n pāā ke syi? Ye sē ra sroŋ ta ye Yater ye! ⁹ Ye sē laa war wa ye. Tē ba bur bua la cēr wāā nawee- nyersīi yīibua kē, ye ba te gber wāā gbe ter takūyīhī nii, le faha la ye na? ¹⁰ Tē maha ba te bur kuasīi la cēr pe nawee- nyersīi kē, ye ba te gber wāā gbe ter takūyīhī nii, le faha la ye na? ¹¹ Yaliile wo, tē ye pye ye yii yigi Farisyē ye ncasur wāŋ ter syi ne, Sadusyē ye ne, n sē naa n pāā bur wĩi na ye. Nwa ta ye sē waha le war ye?» ¹² Loo na, pe kānyārwai n cā le war ma yee ncasur wāŋ gii ke n le bur wo, koo sē kē Yesu naa n yāŋ ye. Farisyē wĩi ne u naa n yāŋ, Sadusyē wĩi ne, ma yee pe pe ya yigi le ne.

Yoo kē Yesu ne?

(Mar 8.27—9.1; Luke 9.18-27)

¹³ Yesu n ka u kānyārwai ne Filipe Syesarē klo kuē ye. U n ba pe yey ma yee: «Lii gē nawee- pe n pāā ndoo u Nawee Puee wĩi na?» ¹⁴ Pe n u yē sya ma yee: «Mpāy n yee, a Nsān nawee- tāāfua kē ma ne. Mpāy maha n yee, a Yeli kē ma ne. Mpāy maha ma pe n yee, a le ma pye mboo sē kē faale Yermii ye, ma -sē ma poo faale Yāhā kaplāŋ tōrfa nen waa.» ¹⁵ Yesu n pe yey ma yee: «Ah yii, ye yee yoo kē ra ne?» ¹⁶ Syimu wii pe n yee Pyar, u n u yē sya ma yee: «Mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise, ma maha ma ke Dya, koo gii wākuyāā wee ke na ye.»

¹⁷ Loo na, Yesu n u pye ma yee: «Nsān dya Syimu, ma wĩi n tāy. Ma sē yāā, nawee sē kē tuu koo kai- ngīi yar ma na ye. Ta Tuhufua Yāhā kē, ke ke yar ma na.

¹⁸ Ndoo -sē ga ma yar nde ne: Mboo, ma ma Pyar, ke yīntaha kē ntēmlaha. Ma ma mii ntēmlaha dyaŋ, pe ga waha nwoŋ fāā ke yīŋ na. Loo ne, mboo taa ga ba ta wĩi cāā gbe yi, ma naa le tōr mpāy ye pe sē ra kānde cā ye. Gbāfua fāŋga gē sē n pai waha yia ra kāndeyārfa yawāhā na ye. ¹⁹ Fāŋga gii tē ga wāā ma kē mpāy nsoho wo pe cā Yāhā ma yīŋ na, koo fāŋga ma mii karndohopii dyaŋ, pe ga waha nwonyē yār, pe maha waha ke tā. Ma'a ba kai- nkāy sye driyē nge wo, Yāhā kē ke ma ta, ma n ke sye. Ma'a maha ba kai- nkāy sya driyē nge wo, Yāhā kē ke ma ta, ma n ke sya.» ²⁰ Yesu n u kānyārwai yar waha, pe ma n le pāā waa ye pe yee woo kē u Yāhā Yīndefua Crise ye.

²¹ Loo kur ye, Yesu n nii ke kai- pāā u kānyārwai ye gbaa na. U naa pe yar ma yee: «N yai n ka Yurusalem wo. Koo fla na, pe Yiifēe- wāle, pe Yāhā yūndefa yīŋfa ne, pe Yāhā kaiyarfa ne, pe ga ba ra fāy gboho. Pe ga ba ta gē ta pe n ta boo. Ta wāku plii tāā wuhu na, n ga yir gbā wo, n dur ba yrāŋ na gbaafa ye.»

²² Pyar n u yee ga kānkāy na, maa nii le kuān u ye ma yee: «Yīŋfua, Yāhā ke paha ma na! Nde sē yai le ma dye ye!» ²³ Yesu n wā klaha, ma Pyar pye ma yee: «Yūhū kāā ra tāy Setane nwo! Ma n ke ma yer tā ra na ta kānkai- wo! Ma sē laam ga Yāhā laantor ter ne ye, ma laam ga nawee- kacān ter ya ne.»

²⁴ Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «Wii ma yee woo ga naa n yār ta kānde wo, u u laam wūhū ta yaha, tuu u ya gbihi, u ma sya ga ba gbāpee ku ra wĩi na. Wii ma loo sya, u naa ra kānde yār. ²⁵ Ye sē yāā, wii tuu u ya yīŋ ke, ma suhu u laam wān ne, woofua ga ba too bye ke laa; wii tuu -sē ga le sya u u yīŋ ke laa, ma suhu u laam wān ne ndoo wĩi na, woofua kē tuu cā ga ba too nde bye yāā. ²⁶ Mboo nawee, taa ga driyē wān bye yāā tāŋ, ma'a yee ma sē ba ma yīŋ yāā Yāhā ye ye, le wāyīi -sē ma na taa yāā? Tesē, koo kla ma na, nawee tuu ga ba waha kē, u u ya yīŋ yāā Yāhā tāy? ²⁷ Ye sē yāā, u Nawee Puee ga ba pa u Tuhufua Yāhā nayōr ne, tesē u yāhāyīŋ tēnlehe ye ne. U ma ba dur ba, nawee nawee woo tuu kai- nkāy bye pye ter, u ga koo bye draha dāā ufua kē. ²⁸ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Nawee- mpāy ma ye laam wo, pe saa ku mii pe sē u Nawee Puee yāā tuu nii yīŋ na ye.»

Kānyārwai tāā mpāy Yesu yāhāyīŋ nayōr yāā

(Mar 9.2-13; Luke 9.28-36)

17 Plii kuay kur ye, Yesu n Pyar yigi taha u ya na, Syake ne, u Syake cīifua Nsān ne, ma ka pe ne yānjruhu gaa yīŋ na, poo pe ya ya. ² Pe n u yāā, u wā klaha pe yīnde na, u yīntaha n nii n yehe yai wāŋ syi dyaŋ, u nayre n flege ma nii cāā- wāŋ syi dyaŋ. ³ Pe kānyārwai n faale wāle Musa yāā tesē Yeli ne, pe ya kai na. Pe ba fe gbe yi, ma nii n pāā Yesu ne. ⁴ Loo na, Pyar n Yesu pye ma yee: «Wo Yīŋfua, wo niisaha sroŋ yō nwo wo. Le ma tāy ma ye, n ga kajar tāā gbā, neŋ ma wāŋ, neŋ Musa wāŋ, neŋ nge Yeli wāŋ.» ⁵ Tuu naa n pāā nantāŋ, yāhāsyōr raa n ba paha pe na, ma n yehe palpal. Yāhā yīmbui n yir te yāhāsyōr laam wo ma yee: «Ta Dya kē nwo, u ntāŋ dye gboho ra tāy, u ra laam yīn yalebye. -Ye naa n luhu u ye!» ⁶ Pe kānyārwai pe kaplāŋ ngīi luhu, pe n fya ma too tā pe yīntar na. ⁷ Yesu n yūhū crā pe na, ma pe pye pe yir, pe ma n fya ye. ⁸ Pe n yīntar kuā yir, pe sē maha waa yāā mii Yesu ya sē kē ye.

⁹ Pe naa ke yāŋ tege, Yesu n pe yar waha ma yee: «Tee kai- nkāy yāā ke yāŋ yīŋ na, ye ma n ke tōr waa ye ye, mii u Nawee Puee sē yir gbā wo, ma dur ba gbaafa ye ye.»

¹⁰ Pe kānyārwei n Yesu yey ma yee: «Nwa ta pe Yāhā kaiyarfa n yee, a Yeli ga cāā pa u Yāhā Yīndefua Crise yaha?» ¹¹ Yesu n pe yē sya ma yee: «Cīinde ne, Yeli yai u pa, u ba ke kai- bye gbihi ta. ¹² Ta n ye yar: Yeli pa wa, nawee- sē cā woo kē ye, ma u nuhu pe laam wānuhu. Pe ga ba u Nawee Puee bya nuhu koo syi.» ¹³ Loo na, pe kānyārwei n cā le war ma yee, Nsān nawee- tääfua wīi kē Yesu tuu pāā pe ye, ma Yeli myaha yee.

Yesu sändūpee kar tege kää kicar waa yīn na

(Mar 9.14-29; Luke 9.37-43)

¹⁴ Pe ga nɔ nabuar raa fla na, dya waa n pa Yesu fla na, ma ba känkūy gbāā u yahasee ye ¹⁵ ma yee: «Yīn-fua, ta dya fen di, wātooku ma u na. Ke ma yir u na, ke ne pee u na. Kaa na u ga too dye naa woo, kaa na u ga too dye loho wo. ¹⁶ N pa u ne ma kānyārwei fla na, pe sē -sē waha u jaa ye.» ¹⁷ Yesu n kuān pe na ma yee: «Yii poo na, laanyōm wee ye ye ye, ye sē ra ta ye Yater ye. Ye yee la n kuee ye wāwlaha na yalebye? Ye yee la n naa n fāy ye ne yalebye? -Ye pa ra kē u kicar ne nwo!» ¹⁸ Yesu n sā u sändūpee na, u n tege kää u kicar yīn na, u n jaa le yalebya wo.

¹⁹ Loo na, pe kānyārwei n yūhū crā Yesu na känkāy na, ma u yey ma yee: «Nwa wo sē ba waha u sändūpee kar tege kää ye?» ²⁰ Yesu n pe yar ma yee: «Ye sē ra ta ye Yater ye laam bye ne ye, koo kē. Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye ma Yāhā ta ye Yater carle ya mii ntāāfīi pua nen ya dyaŋ, ye ga waha yāŋ nge pye ke yūhū ga nwaa, ke n yūhū ga. Kai laa saa ye yia ye. [²¹ Ya'a ye yē tā digi na, ma nii Yāhā nar, loo na, ye ga waha sändūpee nwo syi kar tege nawee yīn na.]»

Yesu maha u gbā wīi pāā, tesē u wāyir wīi ne gbā wo

(Mar 9.30-32; Luke 9.43-45)

²² Yesu pye yrāhā na u kānyārwei ne Galele kāntraha wo, u n ba pe pye ma yee: «Pe ga ba u Nawee Puee yi u napīi- kē, ²³ pe n u boo; u gbā plii tää wuhu, u ga yir gbā wo, u pa gbaafa ye.» Loo kapān nde n pe kānyārwei laam wlāhā pe kē, ma sya ga ta ter.

Yesu ye kufar dāā

²⁴ Yesu tuu ga dye Kapornu wo u kānyārwei ne, Yāhā kangbāŋ kufar wāāfa n yūhū crā Syimu Pyar tāy, ma u yey ma yee: «Ye Yīnfua sē Yāhā kangbāŋ kufar dāā la?» ²⁵ Pyar n pe pye āwā, u pe dāā.

Pyar tuu ga dye kaha wo, Yesu n cāā kapān gbe, ma u pye ma yee: «Syimu, ma laam wo, mpāy poo pe yai pe naa pe kufar dāā, tesē pe koho wān kufar ne kāntraha nge yīnfa kē, pe klofa laa, pe nampay?» ²⁶ Pyar n yee pe nampay. Yesu n u pye ma yee: «Le ma pye pe nampay, ma cā klofa sē yai pe naa te dāā ye. ²⁷ Wo sē -sē n ke nawee- mii n wāpee pāā wo wīi na ye. Loo ne, ka ke langbāŋ wo, maa fuesān miy. Fua wii taa ga cāā

yigi, u yē yār, maa ntēn war yāā u laam wo. U war gbe, maa ra kufar dāā, tesē ma wān ne!»

Mpāy pe klonj, Yesu kayūhū pāā pe wīi na

(Mar 9.33-37; Luke 9.46-48)

18 Loo yale wo, Yesu kānyārwei n yūhū crā u na, ma u yey ma yee: «Yoo syi u ma yīn na Yāhā Yai wo?» ² Loo na, Yesu n kicaalaale yee ba ta pe yaha ye, ma pe yar ma yee: ³ «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye ma yee ye sē koho klaha ma nii kicar wāŋ syi dyaŋ ye, ye saa dye Yāhā Yai wo ye. ⁴ Wii ma u ya ta pra kicaale nde wāŋ syi dyaŋ, woo kē u ga ba yīn yāā nawee- bye laam wo, Yāhā Yai wo. ⁵ Wii ma kicaale nde syi gbihi yi-gi ndoo myaha na, ndoo ge kē tuu gbihi yigi.»

Kapee- wāpyeŋ le lii kua?

(Mar 9.42-48; Luke 17.1-2)

⁶ Yesu n maha yee: «Mpāy pe ma pra kicar wāŋ syi, ma ra ta pe Yater, wii ma poo nen waa ta u n yi kää ra kānde wo, le ga pee woofua na. Pe ma sya cāā ntēm-bangbāŋ pua u yīntyigi na, ma u gbe miy le wāā langbāŋ wo u sē yāā loo kapee nde yāā pye ye, ke puar u na. ⁷ -Ye yāŋ, driyē laam wo, kapee- wāpyeŋ syar. Kapee- wāpyeŋ saha kua yāā ye. Wii ma -sē u nampyeŋ ta u n kapee- pye, woofua wīi pee!

⁸ Le ma pye ma koho ke ma le kapee- wāpyeŋ wo, laa na ma troho ke ma le kapee- wāpyeŋ wo, te cer kää, ma te miy wāā dey dey. Ma cīinde yrā yāā koho neŋ ne, tesē troho neŋ ne, ke puar ma kuee ma klue sīi ne, tesē ma trε sīi ne, pe n ba ma miy le wāā naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye. ⁹ Le ma pye ma yīnde le ma le kapee- wāpyeŋ wo, le loho yi, ma le miy wāā dey dey. Ma cīinde yrā yāā yīnde nen ne, koo puar ma kuee ma yīmpε syāŋ ne, pe n ba ma miy le wāā naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye.»

Mbua wii tuu plaha, ma ba yāā

(Luke 15.3-7)

¹⁰ Yesu n maha yee: «-Ye yii yigi, kicar mii nanem bye ne, ye ma syi ye naa pe yāŋ ye yee pe wee ngaa ye! Ta n ye yar: Pe kicar yāhāyīn tēnlehe n pai ta Tuhufua Yāhā tāy yalebye. [¹¹ Mpāy pe plaha, u Nawee Puee pa pe wāsyayaha yīmbui ne.]

¹² -Ye yāŋ, wii ma pye mbaa gbeebua ne, nen n plaha u ye, u ga pye mii? Ye cā ma yee, u ga pe mbaa gbeeresyar sēnsye kuariesyar mii ta yaha disaha wo, yāŋ yīn na, u ga u nen nwo ke, nen wii tuu plaha. ¹³ Ta n ye yar: U ma woo mbua yāā, u ga nuhu di woo nen ya wīi na, u ta ter pe mbaa gbeeresyar sēnsye kuariesyar mii wīi yaha. ¹⁴ Ye Tuhufua Yāhā ma koo syi dyaŋ. Ke sē n yāŋ pe kicar mii nen waa ge n plaha ye.»

Wo yai wo tyii wo nampyer- kapee- foho na

¹⁵ Yesu n maha yee: «Ma nampyer ma laa tee pye ma na, ka mii ya u fla na; tuu lii tee pye, le yar u na. U ma luhu ma ye, ma ta u n dur ba kányi wo. ¹⁶ U ma -sē sye, u saa luhu ma ye ye, ta kändeyārfa nawee nen waa yigi taha mii na, kaa na nawee- syām syi, ye n ka u fla na. Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, kai yai le gbihi ta nawee- syām yīnde na, laa na nawee- tāā syi. ¹⁷ U ma sye, u saa luhu pe ye ye, ka maa le pāā ta kändeyārfa yawāhāfa ye, ye fla wo. U ma maha sye, u saa luhu pe ye ye, naa u yān nawee wii syi draha wo, u sē cīinde Yāhā cā ye. Tesē, naa u yān kufar wāāfa ne wācēn, poo mpāy pe fufor di.

¹⁸ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye ma kai lii sye nawee- ye dryē nge wo, Yāhā kē ke ye ta ye n le sye. Ye ma kai lii sya nawee- ye dryē nge wo, Yāhā kē ke ye ta ye n le sya.

¹⁹ Ta n maha ye yar: Yii mpāy tee ma kāntraha na, ma Yāhā kānde yār, yii nawee- syām syi ma yīmbuhu wāā le, ma ngii ngii nar ra Tuhufua Yāhā ye, u ga le pye pe kē. ²⁰ Ye sē yāā, teelii teelii nawee- syām ma pe ya wāā ta myaha na, laa na nawee- tāā syi, n ma pe telai wo.»

²¹ Loo na, Pyar n yūhū crā Yesu na, ma u yey ma yee: «Yīnfua, ta nampyer ma kuae kapee- pye ra na yale- bye, n yai n tyii u kapee- foho na tehe nii? Tehe kuasī syi yai la?» ²² Yesu n u yē sya ma yee: «Aye, tehe kuasī sē yai ye; naa n tyii u kapee- foho na ma kuān ne yale- bye.»

Tēntē wii u sē tyii u nampyer fue na ye

²³ Yesu n maha yee: «Kapee- foho wātyii wī Yāhā Yai wo, le ma mii nde dyan: Yīnfua waa ba yir, ma yee woo ga yān u foho ma pye u tēntē- mpāy na, pe ke dāā u kē. ²⁴ U n nii ke foho tōr, pe n ga u tēntē waa yigi ba u fla na. Fue lii le pye woo yīn na, le pye war nagbeebua raa. ²⁵ Ngaa ge sē pye u dya ye u n ga le fue dāā u yīnfua kē ye. U yīnfua n yee, pe u dya yigi ga par yāmpuai wān syi dyan, woo tesē u cōc ne, tesē u pii ne, tesē u koho wān bye ne. Loo na, fue lii le ma u dya yīn na, pe war ga yāā. ²⁶ U tēntē n kānklūy gbāā u yīnfua yahasee ye, ma u nar waha ma yee: «Ma laam yīn, ma ra sēn, n ga ba pe war bye dāā ma kē.» ²⁷ U yīnfua n u fen di, ma kace yaha u na, ma sya yee u tyii le fue wādāā na, ma kānde wāā u kē u n ter.

²⁸ Woo tēntē n yi ke fla na, ma u tēntēwē waa wāā sya. U fue -sē pye u tēntēwē nwo na, war naha syi. U n u fyāhā yigi yīmbui na, u saha wūū ge wūū ye, ma nii u pye ma yee: «Ta fue ma ma na, pe war dāā ra kē!» ²⁹ U tēntēwē n kānklūy gbāā u yahasee ye, ma u nar waha ma yee: «Ma laam yīn, ma ra sēn, n ga ba pe war bye dāā ma kē.» ³⁰ U sē yer le na ye, ma sya ta pe n u le nwompahi wo ma yee, le fue le dāā u n cā yi.

³¹ Tēntē- mpāy pe pye ke fla na, pe loo nde yāā, le n pe laam war, pe n ga ke kai- bye tōr pe yīnfua ye. ³² U yīnfua n -sē u tēntē yee ba, ma ba u pye ma yee: «Tēntē napee nwo! Taa ra nar, n ma fue gbe kāā ma yīn na.

³³ Tē ma fen di mii, ma bya sē ne yai la ma ma nampyer fen di koo syi?» ³⁴ Ncafūhū n u yīnfua yigi. U n ta pe n u tēntē tā nwompahi wo, ma yee pe u pēn, ma maha yee, le fue le dāā tān u n cā yi.»

³⁵ Yesu n maha yee: «Ye ma yee ye sē n tyii ye nampyer- kapee- foho na ye kuān ne ye, ta Tuhufua Yāhā bya ga ba ye pye mii tēntē napee nwo wān syi dyan.»

Nawee ga waha u ya koho cōc sye la?

(Mar 10.1-12)

19 Yesu tuu nawee- klahā wa, u n yir Galele kāntraha na, ma ka Yude kāntraha kue gii ye ke ma Yurdane lafen kūndi ngaa ye. ² Nabuar naa n taha u na, u n pe yanfa jaa.

³ Farisyē mpāy n yūhū crā u na, ma yee poo ga u le namihi wo, ma u yey ma yee: «Wo kānde na, nawee ga waha u cōc sye la, laa ma dye pe nsoho wo u cōc ne?»

⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye cā le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee: «Ke kai- fegbecāā na Yāhā nawee- tāhā, naa tesē cōc ne.» ⁵ Yāhā n le pāā pe wī na ma yee: «Koo syi kē, naa ricar koho ma ba dye, u n cōc sya, u ga u ya yē yi kāā u seefa tāy, u ke wāā le u cōc wān ne, pe n nii nawee nen dyan.»

⁶ Yesu n pe yar taha ma yee: «Loo na, pe wee syām nantān ye, pe ma mii nawee nen ya dyan. Yāhā ke tii gbra te ya na, nawee ma syi u te cāān te ya na ye.» ⁷ Pe Farisyē n u yey ma yee: «Ah wo faale wādyaha Musa sē bii yee la, naa ga waha u cōc wāsyen saba wāā u kē, tuu u sye?» ⁸ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye laam waha ter, koo kē Musa n bii kānde wāā ye kē, tee ga waha ye ca sye. Ma -sē yee ke kai- fegbecāā na, le sē pye koo syi ye. ⁹ Ta n ye yar: Wii cōc ma yee u sē naa waa yuhu di ye, u n u sye ma cōc waa gbe, ufua kapee pye, u cayr pye.»

¹⁰ U kānyārwai n u pye ma yee: «Naa wī ma pye koo syi u cōc kue ye, le puar waa ma n cōc sya ye.» ¹¹ Yesu n pe yē sya ma yee: «Nawee- bye sē me pe ga waha yia pe tyii cōc wāsyen na, pe naa loo kānde yār ye. Mpāy, Yāhā loo fānga wāā pe kē, poo ya pe ga waha yia, pe naa loo kānde yār. ¹² Kai- busāā ma, ke ga waha naa ta u saa cōc sya ye; ca mpāy bya ma ke syi. Mpāy ma pe see ke dyan, pe saha cōc wī yō ye; ca mpāy bya ma ke syi. Mpāy ma pe poo sā, ma pe ta ke syi, pe saha cōc wī yō ye; ca mpāy bya ma ke syi. Mpāy ter maha ma, Yāhā Yai tēn wī na, pe cōc wāsyā wī sye; ca mpāy bya ma ke syi. Wii ma cā u ga waha yia u kaklaha ngī sya, u ke sya.»

Yesu kaa taha kicaabir na

(Mar 10.13-16; Luke 18.15-17)

¹³ Nawee- n pa kicaabir ne Yesu fla na, tuu koho taha pe na, u Yāhā nar pe wīi na. Pe kānyārwai n sye pe na. ¹⁴ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ye tyii pe kicaabir na pe n pa ra ye! Ya'a n sye pe na ye. Ye sē yāā, mpāy pe ma pra poo wāṅ syi dyaṅ, Yāhā Yai ma poo wāṅ.» ¹⁵ U n koho taha pe kicaabir na, ma yir ke fla na ma ter.

Nangbām ga waha dye la Yāhā Yai wo?

(Mar 10.17-31; Luke 18.18-30)

¹⁶ Naanfuē waa n yūhū crā Yesu na, ma u yey ma yee: «Yīṅfua, n ga waha kayīi lii pye, n waha cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.» ¹⁷ Yesu n u pye ma yee: «Nwa ma n ta yey kayīi wīi ne? Yāhā ya ke yō. Ma'a yee ma ga cīinde yrā yāā, naa Yāhā kānde kataṅ wūhū pye!» ¹⁸ U dya n Yesu yey, a Yāhā kānde wūhū nkāy? Yesu n u yē sya ma yee: «Ma'a syi ma nawee boo ye; ma'a syi ma cayɔr le ye; ma'a syi ma yuhu ye; ma'a syi ma kawar fua ye; ¹⁹ naa ma tuhufua gboho, ma naha-fua ne! Ma ya wīi le n tāy ma ye mii syi dyaṅ, tyii ma nampyeṅ wīi n naa n tāy ma ye ke syi.»

²⁰ U naanfuē n Yesu pye ma yee: «Ndoos koo ngīi bye yigi, n yai n maha lii pye?» ²¹ Yesu n u pye ma yee: «Ma'a yee ma ga kua, ka, ma ga ma koho wān bye par tāṅ, -taa pe war bye wāā tāṅ nawām kē. Loo na, ma -sē ga ba nii nangbāṅ Yāhā yīinde na. -Taa pa, ma ba taha ra na!» ²² U naanfuē tuu kaplāṅ ngīi luhu, u laam bye n wlāhā u ye, u n ter. U tee pye nangbāṅ.

²³ Loo na, Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Nangbām wādye wīi Yāhā Yai wo, le war! ²⁴ -Ye yāṅ, yūhūmii wādyeyiter mensān wihi ne, le ma fāhāfāhā ma ter nangbām wādye yaha Yāhā Yai wo.» ²⁵ Pe kānyārwai pe kaplāṅ ngīi luhu, le n pe fe gbe pe n sya yee, a nangbām ma yee pe saa waha pe yīy yi yaha ye, yoo syi -sē ma u ga waha u yīṅ yi yaha? ²⁶ Yesu n pe yāṅ, ma pe pye ma yee: «Kai laa ne le nawee yia; ma -sē yee Yāhā koo na, koo n yia kai- bye na.»

²⁷ Loo na, Pyar n kapān gbe ma yee: «Yīṅfua, yāṅ, wii mpāy too -sē ter wo kānkai- bye yaha, ma taha ma na, wo wīi ga ba pye mii?» ²⁸ Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yāhāyīṅfāṅ ga ba pye, kāntrafāṅ ne. U Nawee Puee ma ba nii kai- bye yīṅ na u niisayūhū fla na, yii sēnsye syām mii tee n taha u na, ye bya ga ba nii yīṅ na, nangbāniisar wo, ye Yiisre ter sēnsye syāṅ ngīi nawee- bye sāhā. ²⁹ Mpāy bye pe ter pe kle ya-ha, pe nampyesey ne, pe tuhufa ne, pe nahafa ne, pe ca ne, pe pa ne, pe pii ne, pe tar ne ta wīi na, poofa ga too syi fle gbeebua yāā kāntraha nge na. Sukūhū gaa laam wo, pe ga cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye. ³⁰ Mpāy pe ma yahasee ye yagaa, poo busāā ga ba

nii kur ye, mpāy pe -sē ma kur ye yagaa, poo busāā ga ba yahasee yāā.»

Kakuācran tēntēbir wīi na

20 Yesu n maha yee: «-Ye yāṅ, Yāhā Yai wīi ma mii tēntēbir mpāy wīi dyaṅ, tarfua waa ne. U tarfua ba cāā yir sukūhūntāy na, yainsaha daryale wo, woo ga tēntēbir ke ba le u tar wo. ² U n mpāy yāā, ma yee woo ga pe dāā per neṅ tēn war ne. Pe n yer le na. U n pe ta pe n ga nii tēn tē u tar wo. ³ Yai n faa dugu, u tar-fua n maha yi, ma ka tēntēbir kesaha fla wo, ma ga mpāy yāā pe ka nii, laa sē ne pe n pye ye. ⁴ U tarfua n pe pye ma yee: Ye ga waha ka yii ndoṅ, ye ga naa tēn tē ra tar wo. N ga ba ye tēn draha dāā ye kē. ⁵ Pe tēntēbir n ka. Yai n ba dye yīṅ wo, u tarfua n maha yi, ma ga tēntēbir mpāy ke ba le te tar wo. Yai n ba yīn, u n maha yi ga mpāy ke ba le te tar wo. ⁶ Yai n ba kua, u n yi, ma maha ga mpāy yāā, pe ba tege nii nantāṅ tēn kesaha fla wo. U n pe yey, a nwa pe n tege nii ke fla na ma yai kua, laa sē ne pe n pye ye. ⁷ Pe n yee, waa sē poo gbe tēn na ye, koo kē. U tarfua n yee, le ma pye koo syi, pe tēntēbir pe ka pe ya ndoṅ, pe ga tē u tar wo.

⁸ Yai n ba kua tāṅ, u tarfua n u war yīṅfua pye ma yee: «Pe tēntēbir bye yee ba, ma ba pe dāān wāā pe kē. Mpāy pe gbe kur kue ye, cāā naa poo dāā, ma ba kua mpāy na pe cāā gbe.» ⁹ Mpāy pe ba dye tēn wo yainkoṅ yale wo, poo n cāā pa loo na, maa per nanenṅ tēn war yāā. ¹⁰ Tēntēbir mpāy pe ba cāā dye tēn wo, poo n ba pa, ma naa le ga laa na poo war ga gboho ter. Pe n pe bya dāā per nanenṅ tēn war ne. ¹¹ Pe n pe war sya ma yee, poo sē u tarfua ne, ¹² ma u pye ma yee: «Tēntēbir mpāy taa gbe kur kue ye yainkoṅ wo, ma cā pe sē ma-le tēn na ye. Ma pye mii ma pe dāā wāceṅ wo ne, wii mpāy too per wihi wāfāy sya, ke yaiwlaṅ wāsuhu ne?» ¹³ U tarfua n poo nen waa yē sya ma yee: «Ta naambiyā, n sē dawar pye ma na ye. Ma ba le pāā laha ma yee, mboo yer per neṅ tēn dāān na. Cīinde sē na? ¹⁴ Ma dāān sya, taa naa n gaha. Wii tē gbe kur kue ye yainkoṅ wo, n yee n ga u dāā ma ne wāceṅ. ¹⁵ N ma yee n ga naa ra war pye mii, le yai n waha naa pe pye koo syi. Tē ma naweeyō loo la le laanyar yigi ma kē, ma n yīntaha waha?»

¹⁶ Loo na, Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Mpāy pe ma kur ye yagaa, pe ga ba yahasee yāā. Mpāy pe -sē ma yahasee ye yagaa, poo pe ga ba nii kur kue ye.»

Yesu tehe tāā wuhu tuu nii u wāku wīi pāā u wāyir wīi ne

(Mar 10.32-34; Luke 18.31-34)

¹⁷ Yesu naa n gaha Yurusalem wo, nabuar naa n taha u na. U naa n yāṅ, ma ba u kānyārwai cer yi pe ya ya, ma pe pye ma yee: ¹⁸ «-Ye yāṅ, Yurusalem kē too dugu

n gaha. U Nawee Puee ga ba yi pe Yāhā yūndefa yīnfa kē, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne. Pe ga yer u wāboo wīi na, ¹⁹ pe u wāā mpāy kē pe sē cīinde Yāhā cā ye. Poo pe ba naa u ler, pe naa u gbā sāngblā ne, pe ba u kuey mar boo trā na. U wāku plii tāā wuhu, u ga yir gbā wo u pa gbaafa ye.»

Yoo ma myaha ne Yesu ye?

(Mar 10.35-45)

²⁰ Loo na, Sewede pii nahafua n pa Yesu fla na, u dyam syām ne. U n kānklūy gbāā, woo ga laa nar Yesu ye. ²¹ Yesu n u yey, u ma nwa wīi na. U n u pye ma yee: «Ma'a ba nii kai- bye yīn na, ma yīnfar wo, ma tyii ta pii n nii nen nwo ma kāndigi koho kue ye, nen nwo ma kāmaŋ koho kue ye.» ²² Yesu n pe pye ma yee: «Tee lii nar, ye sē le cā ye. Wāfāy tii tē n pai sya, yaa waha te sya la?» Pe n u pye poo ga waha yia. ²³ Yesu n pe pye ma yee: «Cīinde ne, yaa ra wāfāy syi sya. Ma -sē yee mpāy pe ga ba nii ra kāndigi koho kue ye, ta kāmaŋ koho kue ne, n saha poofa yāŋ yi ye; Yāhā too niisar gbihi ta mpāy kē, poo niisar kē te ne.»

²⁴ Pe kānyārwei sēnsye mii pe le luhu, pe laam n war pe kānyārwei syām mii wīi ne. ²⁵ Loo na, Yesu n pe bye yee ba, maa pe pye ma yee: «Ye cā mpāy pe ma kāntre kui yīnfa, pe nawee- nar-, tesē pe nangbām bya maha pe fānga yar pe na. ²⁶ Le sē -sē wee ke syi ye ne ye. Wii ma yee u ga yīn yāā ye laam wo, woofua yai u nii ye bye tēntēle. ²⁷ Wii ma yee u ga yahasee fla yāā ye laam wo, woofua yai u nii ye bye yāmpuai. ²⁸ Loo ne, u Nawee Puee sē pa nangbān yīmbui ne ye, u pa u n pai nii tēntēle nawee- bye ye, u u yrā wāā u ku, u nabuar par sya, u pe yi pe kapee- wāpyeŋ wo.»

Yesu fūū- syām mpāy jaa

(Mar 10.46-52; Luke 18.35-43)

²⁹ Pe naa n gaha Yurusalem wo, ma ga dye Yerekō wo, ma sya le yi yaha wa. Nabuar naa n taha Yesu na. ³⁰ Fūū- syām pye, pe ba nii kānde yē na. Pe le luhu, a Yesu kē u n ter, pe n nii n tē ma yee: «Yīnfa, mboo Dawide Dya, wo fen di!» ³¹ Pe nabuar naa n kuān pe na, ma yee pe yaha le; pe n cā maha naa n tē fānga ne loo na ma yee: «Yīnfa, mboo Dawide Dya, wo fen di!» ³² Yesu n luhu, ma yer ma pe yee ba, ma pe pye ma yee: «Ye yee n nwa pye ye kē?» ³³ Pe n u pye, u ta poo yīmpē n waha naa n yāŋ. ³⁴ Pe fen n Yesu yigi, u n te pe yīmpē na. Pe fūū- syām yīmpē n ta ter jaa, pe n maha waha n yāŋ gbegbe faale dyaŋ, ma nii n taha Yesu na.

Nawee- Yesu sey ga dye Yurusalem wo

(Mar 11.1-11; Luke 19.28-40; Nsān 12.12-19)

21 Yesu tesē u kānyārwei ne, pe n ga nō gbe taha Yurusalem na, kusyīnde laa wo pe n yee Gbe-

fasye, yāŋ gaa tāy. Katyir raa ter pye ke fla na, pe naa re yee wolifye katyir.

Yesu n u kānyārwei syām mpāy lehe wāā yahasee ye ma yee: ² «-Ye ka kusyīnde ndaa wo ye yahasee ye! Ya'a kāhā ga n dye, yaa kānkonsyoho gaa yāā, ke pua yaha nii ke pua ne. -Ye te sāhā ba ra kē! ³ Wii ma ye yey laa ne, -ye yee te wīi ma wo Yīnfa na. U ga tyii, ye n pa re ne.» ⁴ Kai lii Yāhā kaplāŋ tōrfua waa bii cāā yrūhū yaha, loo ne le nii n pye loo yale wo. Le ma le yrūhū ta ma yee:

⁵ «-Ye ga Syō klofa yar ye yee:

-Ye yāŋ, ye Yīnfa nwo u n pai ye ye, laantār ne.

U ma u dugu nii kānkoŋ na, kānkonyainge kē.»

⁶ Pe kānyārwei n ter. Yesu tuu ba pe yar mii, pe n ga pye koo syi. ⁷ Pe n pa ke kānkonsyoho ne, ke pua ne, ma pe nayrengbāy taha ta te na, Yesu n nii te na ke kānkonyainge na. ⁸ Nabuar n te ya wāā Yurusalem kānde yē na. Pe n nii u gboho, pe fānga n pe nayrengbāy yi, ma yaha ta le kānde wo, mpāy n -sē katyir wan ka ba ta le kānde wo. ⁹ Mpāy pe naa n yār Yesu yaha ye, tesē mpāy ne pe naa n taha u na, pe n nii nuhu di, ma nii le gble, ma n yee:

«Wo wādyaha Dawide Dya, ma myaha ke gboho!

Mboo wii taa n pai Yāhā myaha ne,

Yāhā ke kaa taha ma na!

Nawee- bye pe naa Yāhā miingbāŋ gboho!»

¹⁰ Yesu tuu dye Yurusalem wo, loo n gbleŋ yir le klo wo. Pe n nii le yey ma yee, yoo kē dya nwo ne. ¹¹ Pe nabuar mpāy pe pye Yesu ne, poo n nii pe klofa yar ma yee, Yāhā kaplāŋ tōrfua Yesu wii u n yi Nasarete wo, woo kē.

Yesu laam war pe Yiifee- ne ke Yāhā kangbāŋ wīi na

(Mar 11.15-19; Luke 19.45-48; Nsān 2.13-22)

¹² Loo kur ye, Yesu n ga dye Yāhā kangbāŋ laam wo. Mpāy pe naa cāā troho, ma suhu mpāy ne pe naa wān par ke Yāhā kangbāŋ laam wo, u n pe kar. U n warturfa tabal ye kuā cāār, tesē nasar kate parfa kānay ne.

¹³ U n pe pye ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee: «Ta kangbāŋ yai ke naa n yee ta seysaha.» Yii -sē ke ta yuhu- dyeniisaha.»

¹⁴ Fūū- mpāy, tesē tānklahafa mpāy ne, pe n yūhū crā Yesu na ke Yāhā kangbāŋ laam wo, u n pe jaa. ¹⁵ Yesu naa laanwo wūhū ngīi pye, kicaabir naa u sey ke Yāhā kangbāŋ wo ma yee: «Dawide Dya myaha ke gboho!» Koo sē tāy pe Yāhā yūndefa yīnfa ye, ma suhu pe Yāhā kaiyarfa ne ye. ¹⁶ Loo na pe n Yesu pye ma yee, a pe nkāy pāā, u sē ke luhu la? Yesu n pe yē sya ma yee: «Āwā, n ke luhu. Yii ge le kal yāā Yāhā sabangbāŋ wo, lii le yrūhū ta ma yee: «Ma ta, kicar n sya nii ma sey, pēyār bya ne.» » ¹⁷ Loo kur ye, u n ter ma yi le klo wo, ma ga syā Gbetane wo.

Yesu laam war nasar nkugu katyigi gaa ne

(Mar 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Ke yĩnsyii wo, pe dur naa n pai le klo wo, fãã n Yesu yigi. ¹⁹ U n nasar nkugu katyigi gaa yãã kãnde yẽ na, ma yũhũ crã ke na. U sã -sã ngaa yãã ke na mii wan ya sã kã ye. Loo na, u n ke katyigi pye ma yee: «Ma saa pii sa yãã yãã nantãñ ye.» Ke katyigi n ta ter waha ku le yalebya wo.

²⁰ Pe kãnyãrwai pe nde yãã, le n yẽ gbãã pe na, ma sya ga far ter. Pe n Yesu yey ma yee, ke nasar nkugu katyigi pye mii, ma waha ku ke syi le yalebya wo.

²¹ Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Ta n cĩinde nde pãã ye ye: Ye ma Yãhã ta ye Yater, ye sã laalaa pye ye, tã lii pye nasar nkugu katyigi nge na, yaa waha le pye. Ye ga maha waha yãñ nge gẽ pye: Yũhũ kãã, ka ma ga too dye langbãñ laam wo, le n -sã pye cĩinde ye yĩnde na.

²² Ye ma Yãhã sronj ta ye Yater, ma ngii ngii nar ke ye, yaa ke yãã.»

Yoo kãnde wãã Yesu kã u naa kai- ngĩi pye?

(Mar 11.27-33; Luke 20.1-8)

²³ Loo kur ye, Yesu n ga dye Yãhã kangbãñ laam wo, ma nii nawee- klahã. Pe Yãhã yũndefa yĩñfa, ma suhu pe wãle ne, pe n yũhũ crã Yesu na, ma u yey ma yee: «Kai- ngĩi bye raa n pye, ma ke pye kãnde lii ne? Yoo kãnde wãã ma kã ma naa ke pye?»

²⁴ Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Ta bya, n ga ye yey kate nen ya ne; ya'a ra yar, ta bya -sã ga ye yar n kai- ngĩi pye kãnde lii ne. ²⁵ Yoo tuu ba Nsãñ lehe wãã, u n ba nawee- tãã naa n yi loho wo? Yãhã laa, nawee-?»

Pe n ga nii le klãñ n pãã pe ya ya ma yee: «Wa'a yee Yãhã kã ke ba u nã wãã, u ga wo pye, a nwa wo sã -sã ba u Nsãñ kaplãñ sya cĩinde ye. ²⁶ Wo saha yee nawee- me pe u lehe wãã ye. Wo yai wo fya pe nabuar na, pe bye le sya cĩinde ma yee Nsãñ pye Yãhã kaplãñ tãrfua.»

²⁷ Loo na, pe n ba Yesu pye ma yee, poo cã na? Yesu n -sã pe pye ma yee: «Ya'a yee ke syi, ta bya n saa ye yar n kai- ngĩi pye kãnde lii ne ye.»

Naam kicar syãm wĩi

²⁸ Yesu n maha pe yar kakuãcran ne ma yee: «-Ye yãñ le yãñ nde wo:

Dya waa pye naam kicar syãm ne. U n u dyadyaha pye ma yee: «Ta dya, ka maa tẽn tẽ tar wo nanga.» ²⁹ U n yee woo saa ka ye, ma maha ba sye kur kue ye, ma ka te tar laam wo, ma ga tẽ. ³⁰ Loo kur ye, u tuhufua n loo wĩi nen ya pãã u dyasyĩnde ye. U n u yẽ sya ma yee, ãwã tuhufua. U sã -sã ka te tar wo ye.» ³¹ Yesu n pe yey, a pe kicar syãm mii laam wo, wii woo u pe tuhufua laam wĩi pye? Pe n yee, a u dyadyaha woo kã.

Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cĩinde nde pãã ye ye: Kufar wããfa, ma suhu canaandi ne, pe ga cãã

dye ye yaha Yãhã Yai wo. ³² Ye sã yãã, Nsãñ nawee- tããfua pa, ma ba le kãnsronj yar ye na, ye n sye ye sã u wĩi sya cĩinde ye. Pe kufar wããfa, ma suhu pe canaandi ne, poo -sã u wĩi sya cĩinde. Tee sya maha loo yãã, ye sã sya ma ye kapee- miy yaha, ma u wĩi sya cĩinde ye.»

Yiiffee- yahaseefa wĩi ma kra tawarfa wĩi nde ne

(Mar 12.1-12; Luke 20.9-19)

³³ Yesu n maha kakuãcran nde pãã pe ye ma yee: «Dya waa ba defĩi katyir tar le, ma te klahã tã, ma ke defĩi pii yĩityaha cer ntẽmbangbãñ wo, ma dur ma te tar sãñsaha fla fãã. Tuu koo pye wa, u n te tar yaha tawarfa mpãy ye, ma ter yrãhã ye. ³⁴ Te defĩi pii yiyale le ba nã, u tarfua n kuee, ma u tẽntẽbir mpãy lehe wãã pe tawarfa ye, pe ga woo lay sya ba. ³⁵ Pe tawarfa n ga pe tẽntẽbir yigi, ma nen gbã, ma nen boo, ma nen waa boo ntẽmbar ne. ³⁶ U tarfua n dur ma maha u tẽntẽbir mpãy lehe wãã pe tawarfa ye, poo ba nihi faale wãm na. Pe tawarfa n maha poo yigi. Pe ba faale wãm pye mii, pe n maha pe yagaa wãm pye koo syi.

³⁷ U tarfua n u dya lehe wãã pe ye kur kue ye, ma nii le ga ma yee, laa na pe n gaha nagboho ta woo na.

³⁸ Pe tawarfa pe u dya yãã, pe n nii pe ya pye ma yee: «Wii tuu ga ba nii tarfua, woo kã nwo. -Too u boo, te wãn bye n ba nii wo wãn.» ³⁹ Pe n u dya yigi, ma u miy yi wãã te tar nkur ye, ma u boo.»

⁴⁰ Yesu n pe nawee- yey ma yee: «U tarfua ma ba pa, u ga ba pe tawarfa pye mii?» ⁴¹ Pe n u yẽ sya ma yee: «U ga ba pe napee- mii bye boo tãñ, u saa pe fen di ye; tuu te tar yaha tawarfa mpãy kã, poo n ba naa u lay wãã u kã u defĩi yiyale wo.»

⁴² Loo kur ye, Yesu n pe pye ma yee: «N cã ye kapãñ nde yãã kal Yãhã sabangbãñ wo, kapãñ lii le n yee: «Ntẽmblaha gii nwonfããfa pe ba sye yaha, koo ntẽmblaha kã, ke dur yĩñ yãã ke nwonj wãfãã wo. Yãhã ke lii pye loo ne nde. Laanwã wĩi ne too n yãã yĩnde ne.» »

⁴³ Yesu n pe yar taha ma yee: «Loo ne, n ga ye yar, Yãhã Yai ga ba sya kãã ye ye, ke wãã mpãy kã pe Yãhã laam wũhũ pye, ma yai ke wãã yãã ne. [⁴⁴ Wii ma too tã koo ntẽmblaha nge na, u ga u ya waa yraha ke na. Koo ntẽmblaha ma -sã maha too tã wii na, ke ga ufua waa yraha migimigi.]»

⁴⁵ Pe Yãhã yũndefa yĩñfa, ma suhu pe Farisyẽ ne, pe Yesu kaplãñ luhu, pe n cã poo wĩi ne Yesu tuu pãã.

⁴⁶ Pe n nii u yigisaha ke, ma -sã ba fya pe nabuar na. Pe nabuar naa n yee, a Yãhã kaplãñ tãrfua kã Yesu ne.

Casyadir wĩi

(Luke 14.15-24)

22 Yesu n maha nii n pãã pe nabuar ye kakuãcran ne. U n pe pye ma yee: ² «Yãhã Yai wĩi ma mii

nde dyan tē ga tōr ye ye: Yīnfua waa ba casyadir soho u dya myaha na. ³ Tuu ba mpāy yee te casyadir na, u n u tēntē- lehe wāā, pe ga pe yee ba. Pe sē -sē sya ma pa ye. ⁴ Loo na, u n maha tēntē- mpāy lehe wāā, ma pe yar ma yee: «Tē mpāy yee te casyadir na, ye ga pe yar ye yee: Te dir bye soho tān wa. Ta napa, tesē ra naampīy tii ne te gboho, n ta pe n te bye boo, te wān bye gbihi ta wa. -Ye pe yar pe pa te casyadir na!» ⁵ Pe nawee- sē le ta kai ye, ma ta ter pe kapyer ye: Nwo n ka u tar wo, nwo n ka ma ga nii u cāā troho. ⁶ Mpāy n pe tēntē- yigi, ma pe nuhu, ma pe boo.

⁷ U yīnfua laam n war. U n seraasyi lehe wāā, pe n ga pe naboofa mii boo, ma pe klo suhu. ⁸ Loo kur ye, u n u tēntē- mpāy pye ma yee: «Te casyadir bye soho tān wa. Mpāy pe -sē ba yee te na, pe sē yai te wādir ne ye. ⁹ -Ye ka nanihi teebehe wo, mpāy bye tee ga yāā, -ye pe yee ba te dir na!» ¹⁰ Pe tēntē- n ka te nanihi teebehe wo, nawee- mpāy pe ga yāā pe n pe bye yee ba, napee- ma suhu naweeyōm ne. Loo na, nwongbān gii te dir te pye ke laam wo, ke n yīi nawee- ne.

¹¹ U yīnfua n dye loo na, woo ga pe nawee- yān. U n dya waa yāā, u sē ba te cagbar nayroho le ye. ¹² U n u pye ma yee: «Naambiyā, ma pye mii ma sē ma nayre fer ma te cagbar nayroho le ye, ma dye ba nwo?» U dya sē laa pāā ye. ¹³ Loo na, u yīnfua n u tēntē- pye ma yee: «-Ye u tre pua, u kluē ne, ye u gbe miy yi wāā nkur ye, wam wo, u n naa wūn, u naa nkāhā yīhī.»

¹⁴ Yesu tuu koo kaplān pāā wa pe ye, u n pe yar taha ma yee: «Ye sē yāā, nawee- busāā ga ba yee; mpāy pe -sē ga ba yān yi poo laam wo, pe saa ba nihi ye.»

Nawee- yai la kufar wādāā ne?

(Mar 12.13-17; Luke 20.20-26)

¹⁵ Pe Farisyē n ka, maa pe ya wāā, ma yee poo ga waha Yesu plaha yigi kayey lii syi ne. ¹⁶ Loo kur ye, pe n pe nawee- mpāy lehe wāā Yesu ye, ma suhu Yerote nawee- mpāy ne. Pe n ga Yesu pye ma yee: «Yīnfua, wo cā ma cīinde ya pāā. Ma nawee- klaha cīinde ya ne Yāhā kānde wāyār wīi na. Ma sē n fya nawee yīnde na ye. Nawee ma sya nii mii syi dyan, le sē kai kua ma ye ye. ¹⁷ Loo ne waa ma yey laa ne, ma'a lii yāā le na, ma wo yar: Wo kānde na, wo yai la kufar wāwāā ne u fāngafa bye yīnfua kē laa, wo sē yai te wāwāā ne u kē ye?»

¹⁸ Yesu -sē ba cā pe wāpee ga yigi pe laam wo. U n pe yē sya ma yee: «Dawarfa me ye ne! Nwa ta ye n ta wāler ke namihi wo?» ¹⁹ Tee kufar dāā war mpāy syi ne, -ye waa yar ra na!» Pe n ntēn war waa yar u na. ²⁰ Yesu n pe yey ma yee: «Yoo yirfua pe pye ta u na nwo, u myaha ne?» ²¹ Pe n yee, a u fāngafa bye yīnfua yirfua kē, u myaha ne. Yesu n pe pye ma yee: «Ah -ye naa fāngafa bye yīnfua dāā u myaha wān ne, tee naa Yāhā dāā ke myaha wān ne!» ²² Pe u kapān nde luhu, le n pe laam wo. Pe n tyii u na, ma ter.

Mpāy pe ku wa pe ga ba yir gbā wo

(Mar 12.18-27; Luke 20.27-40)

²³ Ke per bya wo, Sadusyē mpāy n pa pe ya ndon, Yesu fla na. Poo me pe n yee, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo ye. ²⁴ Pe n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, wo faale wādyaha Musa bii kānde laa yar wo na, le nde: «Naa ma ku, kicar sē kē u ye ye, u cīifua yai u u calangusya gbe, pe n kicar see u lefua kē, wii tuu ku.» ²⁵ Āhā, dya waa -sē pye wo fla na, cīifa kuay ne. U dya n ba cōo sya, ma ku u yaha, puee sē kē ye. U taha n u calangusya gbe. ²⁶ Woo bya n maha ku u cōo yaha, puee sē kē ye. U tāā wuhu n u gbe, loo kate nen ya. Koo syi ya, koo syi ya, poo kuasīi bye n ba ku tān u cōo yaha nanem. ²⁷ Loo kur ye, u cōo n ba ku u ya ndon. ²⁸ Mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbā wo per gii, u cōo ga ba nii yoo wūū pe laam wo? Poo bye sē u yāā cā la cōo?»

²⁹ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye plaha loo nde ne ma yee, a mpāy pe ku wa, pe saa yir gbā wo ye. Ye sē Yāhā sabangbān wūhū cā ye, ye sē maha Yāhā fānga cā ye, koo kē. ³⁰ Ye sē yāā, mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbā wo, pe ga nii mii yāhāyīn tēnlehe wān syi dyan yāhāyīn na. Naam tesē ca ne, pe saa ba naa pe ya gbe ye.

³¹ Mpāy pe ku wa, ma n pai yir gbā wo, Yāhā pe wīi yar laha ye na. -Ye yān, lii le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo, nakur wāyir wīi na gbā wo, -ye ye laam too le na! ³² Yāhā yee: «Ndoo tē ma Yāhā Brama † ye, Yisyake ne, Dyakuba ne.»

Loo na, Yesu n pe yar taha ma yee: «Mpāy pe ku, pe ma yrān Yāhā yīnde na.»

³³ Nabuar mpāy pe naa n luhu Yesu ye, u kaklaha n yē gbāā pe na.

Yāhā kānde katan wo, lii loo le ma yīn?

(Mar 12.28-34; Luke 10.25-28)

³⁴ Pe Farisyē pe le luhu, a Yesu pe Sadusyē yē wāā sya, ma sya yē gbāā pe na, pe Farisyē n pe ya wāā.

³⁵ Poo nen waa pye Yāhā kaiyarfua. U n yee woo ga Yesu le namihi wo, ma u yey ma yee: ³⁶ «Yīnfua, Yāhā kānde katan laam wo, lii loo le ma yīn?» ³⁷ Yesu n u yē sya ma yee: «Lii le ma yīn le nde: «Ta, ma Yīnfua Yāhā wīi n naa n tāy ma ye, le ter wān bye yaha, le gboho tān ma laam bye wo, le nii tān ma yrā bye na, ma kacān bye n pye tān loo na.» ³⁸ Yāhā kānde katan laam wo, nde loo ne le ma yahasee ye, ma maha ma yīn. ³⁹ Lii le taha le yahasee wīi na, le ka le kuē ye. Loo ne nde: «Ma ya wīi le n tāy ma ye mii syi dyan, tyii ma nampyer wīi n naa n tāy ma ye ke syi.» ⁴⁰ Ke Yāhā kānde katan bye, ma suhu pe faale Yāhā kaplān tōrfa kaklaha ne, too nde bye sron koo katan syān ngīi ne.»

† Brama, Yisyake ne, tesē Dyakuba ne, poo mii me pe ma Yiifee-faale wāle. Yāhā ma yee koo ma Yāhā pe ye yagaa, le yīntaha kē pe wee nakur ye, pe ma yrān na.

Yagaa Yesu pe Farisyē yey laa ne

(Mar 12.35-37; Luke 20.41-44)

⁴¹ Pe Farisyē pe pye pe ba pe ya wāā nii, Yesu n pe yey ma yee: ⁴² «Ye laam wo, ye yee yoo kē u Yāhā Yīn-defua Crise ne? Yoo kur kuε puee kē?» Pe n yee, a Dawide kur kuε puee kē u ne. ⁴³ Yesu n pe pye ma yee: «Le ma pye ke dyaŋ, Dawide -sē maha pye mii ma u yee Yīŋfua? Ye sē yāā, Yāhā Yrā Fānga pye Dawide na, ma bii u ta u n le pāā ma yee:

⁴⁴ «Yīŋfua Yāhā ta Yīŋfua pye ma yee:

Pa tege nii ra kāndigi koho kuε ye

kai- bye yīŋ na,

ta n sya ba ma napī- yīy kor le ma kē,

pe n nii mii ma tānde fyāhā tā pe na.»

⁴⁵ Yesu n pe yey ma yee: «Dawide ge tuu naa u Yāhā Yīn-defua yee Yīŋfua, u Yīŋfua -sē ga maha pye mii u nii Dawide kur kuε puee waa?»

⁴⁶ Pe Farisyē sē waha u yē wāā sya laa ne ye. Ma gbe koo per na, waa sē maha sya ma u yey yāā laa ne ye.

Yesu pe nabuar yar pe pe ya yigi mpāy ne

(Mar 12.38-39; Luke 11.43, 46; 20.45-46)

23 Loo na, Yesu n pe nawee- pye tesē pe kānyār-wai ne ma yee: ² «Pe Yāhā kaiyarfa, tesē pe Farisyē ne, poo me pe le kānde yar nawee- na, kānde lii Yāhā bii le le soho Musa koho wo. Pe taha loo na. ³ Loo na, -ye naa n luhu pe ye, pe ma kai- nkāy bye pāā, -ye naa ke pye! Ye ma syi ye sē pe pyer yāŋ gbe ye! Ye sē yāā, pe nawee- klaha lii ne, poo ge sē le pye ye. ⁴ Pe nawee- fāy kai- busāā ne, kai- nkāy ke ma mii teger dyaŋ, pe sē -sē koho le pe ye, pe n waha re tēŋ ye.

⁵ Nkāy bye pe n pye, pe n ke nawee- n pe yāā yīnde ne, pe naa pe sey. Pe ga pe Yāhā kaplāŋ sabar fe, te n paha ta ter nawee- bye wān yaha, pe n naa n pua. Tesē, pe nayrengbāy namihni nkāy ke n yoŋ tāā ye, ke tyī n ter nawee- bye wūhū na. ⁶ Nanihi dir disaha wo, pe ga naa niisayōr fla ke, tesē pe yawāhā nwey wo, ni- isar tii nawee- bye yīnde le yi n too re na, too syi niisar pe ne ke pe nii. ⁷ Pe n ke pe naa pe syar nangbāsyaha ne nanihi teebεε wo, tesē pe naa pe yee kaicāfa.

⁸ Yii poo na, ye ma n tyii waa n naa ye yee kaicāfa ye! Ye bye ma wāceŋ, kaicāfua neŋ ya kē u ma ye ye. ⁹ Kān- traha nge na, ye ma syi ye naweete waa yee ye tuhufua ye! Tuhufua nen ya kē u ma ye ye, woo kē Yāhā ne. ¹⁰ Ye ma syi ye ta pe n naa ye yee yīŋfua ye! Yīŋfua nen ya kē u ma ye ye, woo kē u Yāhā Yīn-defua Crise ne.

¹¹ Wii u n traha u nii yīŋ na, u yai u nii ye bye tēntēle!

¹² Nawee wii ma u ya ta yīŋfua draha wo, ufua ga kloŋ. Wii ma -sē u ya kloŋ, ufua ga kuā yir.»

Yāhā kaiyarfa tesē Farisyē ye ne, pe wīi pee Yāhā ye

(Mar 12.40; Luke 11.39-52; 20.47)

¹³ Yesu n maha yee: «Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wīi pee Yāhā ye. Ye nawee- ta pe saha dye Yāhā Yai wo ye. Yii sē n dye ye, mpāy pe n ke pe dye, ye maha n sye pe na. [¹⁴ Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wīi pee Yāhā ye. Yii me, ye calangusyam wān kur bye sya n kāā pe klue wo, ye dur ye yii ta naweeyōm dyaŋ, ye Yāhā ka syar kaplāmbuar ne, ye sya ma-. Koo bye wāpēn draha ga ba ye dye, ke la ke sya gboho ter.]

¹⁵ Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wīi pee Yāhā ye. Ye ne ter yrāhātrūhū ye, kaa na kāntraha na, kaa na salangbāy ne, ye ga nawee nen ya ke, u n naa n yār ye kānde wo. U ma ye kānde yigi, yaa u ta u n yai naa fla ne, ye wāŋ syi dyaŋ ngbey syāŋ.

¹⁶ Yii mpāy nawee- n taha ye na, fūū- me ye ne! Ye wīi pee Yāhā ye. Ye n yee: Wii ma Yāhā di Yāhā kangbāŋ myaha ne, laa wee le na ye. Wii ma -sē Yāhā di Yāhā kangbāŋ sān myaha ne, tuu lii pāā, u yai u le pye.

¹⁷ Napley me ye ne, fūū- me ye ne! Ye sē yāā, sān wān tii te ma Yāhā kangbāŋ wo, koo kangbāŋ kē ke te ta, te n nii Yāhā wān. ¹⁸ Ye maha n yee: Wii ma Yāhā di Yāhā diŋ yisaha fla myaha ne, laa wee le na ye. Diŋ gii ke -sē ma koo fla na, wii ma Yāhā di koo diŋ nge myaha ne, tuu lii pāā u yai u le pye. ¹⁹ Fūū- me ye ne! Ye sē yāā, diŋ gii ke ma Yāhā diŋ yisaha fla wo, koo fla kē ke ke diŋ ta ke n nii Yāhā kla. ²⁰ Wii ma Yāhā di Yāhā diŋ yisaha fla myaha ne, ufua Yāhā di ke Yāhā diŋ yisaha fla myaha ne, tesē diŋ wān tii bye ne te ma ke yīŋ na.

²¹ Wii ma Yāhā di Yāhā kangbāŋ myaha ne, ufua Yāhā di Yāhā kangbāŋ myaha ne, tesē Yāhā bya ne, koo gii ke ma ke fla na. ²² Wii ma Yāhā di yāhāyīŋ myaha ne, ufua Yāhā di Yāhā nangbāniisaha myaha ne, tesē Yāhā ge ne, koo gii ke ma ke nii ke fla na.

²³ Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wīi pee Yāhā ye. Ye ma ne ye digi gbe, tyūhū wān ge ne, ye te la fle sēnsye, ye fla neŋ wāā Yāhā kē. Kānde lii Yāhā le ta, le wo klaha kai- nkāy ne ke ma yīŋ, ye sē -sē koo pye ye. Ye sē n sroŋ ye, ye sē nawee- fen di ye, ye sē Yāhā laam wūhū pye ye. Koo kai- ngīī -sē kē tee yai ye gbihi yigi, ye koo ta yīŋ. Ke kai- ngīī n -sē taha, ye ma syi ye faha laa yaha ye. ²⁴ Yii mpāy, nawee- n taha ye na, fūū- me ye ne! Ye lakue loho fīī, ma tepūū yi n kāā ke wo ma cā ke wo; yūhūmii ma -sē too ku ke lakue loho wo, ye ga ke wo ke dyaŋ.

²⁵ Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wīi pee Yāhā ye. Ye ma mii nawee- mpāy dyaŋ, pe crāŋ kur kuε yee, tesē tasa kur kuε ne, ma n tyii ke laam na. Ye bya, ye yii ta naweeyōm nkur kuε ye, ye laam sē -sē wee gbεgbε ye. Nawee- wāyuhu wīi ya le ma ye laam wo, tesē kai- nkāy ne ke sē yō ye. ²⁶ Yii Farisyē, fūū- me ye ne! -Ye cāā ye laam ta pe n nii

gbegbe, ye -sē ga yō gbaa na. Le ma mii crān dyan ke laam ma yee laha, ke nkur kue bya -sē ga laha.

²⁷ Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wīi pee Yāhā ye. Ye ma mii nakur gbūhū wān syi dyan; pe ga ke nkur kue tuhu ngaa ne ke n yō, ke nii perper. Ke laam -sē wo, ke yīi nakur kacer ne, tesē wāfūhū wān ter bye ne. ²⁸ Ye bya ma koo syi. Nawee ma ye yāā, u ga yee ye ma naweeyōm. Dawar wīi ya -sē kē le gboho ye laam wo, tesē kapee- wāpye wīi ne.

²⁹ Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wīi pee Yāhā ye. Nakur gbūhū nkāy ke yō, koo kē tee n gbihi Yāhā kaplān tōrfa kē. Ye maha nasroŋ gbūhū gbihi n yō. ³⁰ Ye maha n yee: «Wa'a ne pye wo faale wāle cāā na, wo saa ne yīmbui wāā le pe ne, wo pe Yāhā kaplān tōrfa boo ye!» ³¹ Tee loo pāā pe faale Yāhā kaplān tōrfa wāboo wīi na, ye le cā laha ma yee, mpāy pe bii naa poo Yāhā kaplān tōrfa mii boo, pe kur kue pii me ye ne. ³² Le yō! Ye faale wāle pe tēn lii koho yigi, tee -sē le tē kua!

³³ Nwōr terfa me ye ne, ye pee ter! Ye laam wo, ye yee la ye saa ba sāhā ye ka naa fla wo ye, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye? ³⁴ Ye sē yāā, loo ne n ga Yāhā kaplān tōrfa nō wāā ye ye, laantorfa ne, sabacāfa ne. Ye ga ba mpāy boo, ye mpāy kuey mar boo trān na. Ye ga maha ba mpāy gbā sāngblān ne, ye yawāhā nwey wo, ye mpāy kar taha naa n gaha teebehe bye wo.

³⁵ Loo ne, naboor tii bye te boo faale wo, too nde bye wāpēn draha ga ye dye. Too naboor nde bii gbe nasroŋ Abel wāboo cāā na, ma sya ba waa Basyi dya Dyakaridya wāboo cāā na, woo wii pe bii boo ke Yāhā kangbān nsoho wo ke Yāhā diŋ yisaha fla ne. ³⁶ Ta n cīinde nde pāā ye ye, ntōr rii te woo, le kapee fue ga yi yagaafa na.»

Yesu tesē Yurusalemfa wīi ne

(Luke 13.34-35)

³⁷ Yesu n maha yee: «Yurusalemfa, Yurusalemfa, ye Yāhā kaplān tōrfa boo, tesē nawee- mpāy Yāhā pe nō n wāā ye kē, ye pe waa n boo ntēmar ne. Yalebye n n ke n ye wāā ta nii tāy, mii nguyīn dyan ke ne ke pii wāā ta ke nkaasyir flāhā tāy. Ye sē -sē le sya yāā ye. ³⁸ Tee n pye ke syi, Yāhā ga ba kur waa ye klo na. ³⁹ -Ye yān, n ga ye yar: Ma gbe yagaa na, ye saa ra yāā yāā nantān ye. Per gaa, n ga dur ba, ye n -sē ba naa n yee: «Mboo wii taa n pai Yīnŋfua Yāhā myaha na, ke kaa taha ma na.» »

Kayīhī nkāy ke n pai kāntrahafa dye driyē n cā kua

(Mar 13.1-27; Luke 21.5-28)

24 Yesu n yi ke Yāhā kangbān wo, ma n ter u kānyārwai ne. Pe kānyārwai n yūhū crā u na, ma u pye u ke Yāhā kangbān nwey wāfāā nayōr ter yān.

² Loo na, Yesu n pe yar ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye

ye: Ke Yāhā kangbān nwey nde bye tee n yāā nde, te ga ba too, ntēmlaha neŋ gaa ge saa ba taha ta nii ke nampyerŋ na ye; te bye ga ba traha.»

³ Yesu n ga dugu nii te wolifye katyir yān yīn na. Pe kānyārwai ya n yūhū crā u tāy, ma u yey ma yee: «Wo Yīnŋfua, taa naa ke Yāhā kangbān wātoo wīi pāā, wo yar ke tooyale ne cigege, ma suhu kayar lii ne le ga ba waha ta, nawee- n ma wādurba yale cā, tesē driyē wākua yale ne.»

⁴ Yesu n -sē too ke kai- na, ma nii pe yar ma yee: «-Ye naa yii yigi, waa kawar ma syi waha ba ye yīntar figi ye! ⁵ Ye sē yāā, nawee- busāā ga ba ta myaha taha pe ya na, pe naa kawar fua pe yee, a poo me u Yāhā Yīndefua. Pe ga ba nawee- busāā wlaŋ koo ne. ⁶ Ye ga ba naan wūhū luhu, te ma tūntūn, kaa na te ma deydey. Ya'a syi ye fya ye! Koo kayīhī ngīi yai ke ba dye, le sē -sē ga ba pye driyē wākuaŋ ye. ⁷ Nawee- tergaafa ga ba naa naan miy ter gaa ne. Yīnŋfua waa ga ba yir u nawee- ne, u ga naan miy yīnŋfua waa ter ne. Fāāpihi ga ba dye teebehe nkāy wo, tesē kāntraha wāyehē ne. ⁸ Kānkai- ngīi bye ga ba nii mii calaifua wān dyan, te ma ne yir u na, te naa u yaa.

⁹ Nawee- ga ba ye yigi wāā, pe n ye nuhu, pe sya ye boo. Ye wīi ga ba fūhū nawee- bye ye ta wīi na. ¹⁰ Koo cāā na, nawee- busāā ga ba Yāhā kānde miy yaha. Pe ga ba yār naa n yaha pe ya na; pe wīi ga ba naa n fūhū pe ya ye. ¹¹ Kawar Yāhā kaplān tōrfa ga ba yi nihi, pe nawee- busāā wlaŋ le kapee- wāpyerŋ wo. ¹² Loo nde ga ba pee, le sya ta, nawee- busāā saa ba naa pe nampyerŋ- yān nawee- ye. ¹³ Wii ma -sē waha plāhā kuee ta kur ye ke kānkai- bye wo, Yāhā ga ba u sya yaha. ¹⁴ Le Yāhā kapāyīi nde ga ba tōr kāntrahafa bye ye, pe bye n ke kai- cā. Loo na, ke driyē ga cā kua.»

¹⁵ Kaplān nkāy ke n taha, wii ma ke kal u yai u ke war yō! Yesu n maha yee: «Faale Yāhā kaplān tōrfua Dāyēl, tuu bii cīinde kapihi gii wīi pāā, yaa ba ke yāā Yāhā nisaha wo. ¹⁶ Loo yale wo, mpāy pe ga ba pye Yude wo, pe fā naa n gaha yāy kue koho na. ¹⁷ Wii ma ba pye u gbegbaha yīntraha wo, u ma syi yee woo ga tege dye nwoŋ wo, u wān taa gbe yigi ye. U naa n fā. ¹⁸ Wii ma ba pye u tar wo, u ma syi yee woo nayrengbān kuee kaha wo, woo ga dur ga ke gbe ye. U naa n fā. ¹⁹ Too plii nde na, ca mpāy pe ma laha ne, tesē mpāy ne pe ma pii ne pe n wār, pe fen ga ba gboho ter. ²⁰ -Ye naa Yāhā nar too fee plii nde ma syi sroŋ werngbān cāā ne, tesē kanii per ne ye! ²¹ Ye sē yāā, ma gbe driyē wātāhā na, ma sya ba waa yagaa na, too plii nde fen wāpee syi sē yāā yāā ye. Te syi saa maha ba yāā yāā ye. ²² Yāhā ma ne yee ke sē yer kaa wāyikāā na te wāfāy plii yē na ye, waa yīn ge saa ne wloho yi ye. Ke -sē yer koo kaa wāyikāā na ke laampii wīi na, mpāy ke yān yi.

²³ Loo na, wii ma ye pye, a u Yāhā Yīndefua ma nwo, u Yāhā Yīndefua ma nwaala, ya'a syi le sya ye! ²⁴ Ye sē yāā, kawar Yāhā yīndefa, tesē kawar Yāhā kaplān tōrfa

ne, pe ga ba yi. Pe ga ba naa yĕkã wũhũ pye tesĕ laan-wo wũhũ ne, pe naa nawee- wlaŋ. Mpăy ge Yăhã pe yăŋ yi, pe ma yee pe sĕ waha pe ya na ye, pe ga waha wlaŋ. ²⁵ -Ye luhu naa n yŏ! N nwo, tĕ ye cãã n yar ke kai- ne.

²⁶ Loo na, pe ma ba ye pye, a -ye yăŋ u ma drawaha fla wo, laa na u ma nwoŋ laam wo, ye ma n le sya ye! ²⁷ Ye sĕ yăã, u Nawee Puee wădurbaŋ ga ba pye mii yăhã wăyεε dyaŋ, ke ne ncaha byε gbe tã, nawee- byε n ke yăã. ²⁸ Ye sĕ yăã, kakugu ma pye na, yăŋ ga te ya wăã ke fla na.

²⁹ Too fen plii nde ma kăhã ter wa, yai ga ba gbã tã, yroŋ saa ba pye cãã- ne ye. Yrompii ga ba kuã too kăntraha na; ke yăhăyĭŋ wăn byε ga ba gbã wlăhã te ya wo. ³⁰ Loo na, u Nawee Puee wădurba kayar wĭi ga yăŋ cã gbaa na, yăhăyĭŋ na. Kăntraha terfa byε ga ba naa pe ya mii wũn. Pe ga ba u Nawee Puee yăã yăhăsyŏr na, tuu n pai fāŋga ne, maha yăhăyĭŋ nayŏr ne kacăn saa pye ye. ³¹ Tũtũtũ ma ba wuu, u Nawee Puee ga u yăhăyĭŋ tĕnlehe nɔ wăã driyĕ teebehe byε wo. Nawee-mpăy tuu yăŋ yi, pe yăhăyĭŋ tĕnlehe ga pe byε wăã driyĕ kur byε wo.»

Nasar nkugu ke wo klaha lii ne?

(Mar 13.28-31; Luke 21.29-33)

³² Yesu n maha pe yar kakuăcran ne ma yee: «Nasar nkugu ke wo klaha lii ne, ye yai ye le cã. Ye sĕ yăã, ke katyigi ma kayampĕn yi, ma maha wampĕn fe, yaa cã ke wăsayale nɔ gbe taha. ³³ Koo syi dyaŋ, ye ma ba kai- ngĭi yăã ke n pye, ye -sĕ cã u Nawee Puee ma u dur n pai. ³⁴ Ta n cĭinde nde pãã ye ye: Yagaafa byε saa ku tăŋ mii kai- ngĭi sĕ pye poo mpăy yĭnde na ye. ³⁵ Ke yăhăyĭŋ tesĕ ke kăntraha ne, te ga ba kua kăã te saa ba pye ye; ta kaplăŋ koo -sĕ na, koo ga nii wăkuayăã saa pye ke na ye.»

Driyĕ wăkuayale ga ba nawee- fe gbe

(Mar 13.32-37; Luke 17.26-30, 34-36)

³⁶ Yesu n maha pe gbihi yar taha ma yee: «U Nawee Puee wădurbaŋ ke n pai pye per gii, waa sĕ koo per cã tesĕ le yale ne ye. Pe yăhăyĭŋ tĕnlehe ge sĕ ke per cã ye. Ndo ke Dya, ta bya sĕ ke per cã ye. Ta Tuhufua Yăhã ya ke le cã. ³⁷ Kai- nkăy ke naa n pye faale wădyaha Nuε cãã na, koo syi kai- ke ga ba naa n pye u Nawee Puee wădurba yale wo. ³⁸ Ye cã, Nuε cãã na, te driyĕ lafir te sĕ ba yi wa ye, nawee- naa dir di ma naa n wɔ, ma naa ca sya ma naa pe pueesyam wăã naam kĕ, ma sya ba waa Nuε wădye per na ke salangbăŋ wo, kangbăŋ dyaŋ. ³⁹ Pe sĕ ba le sya ma yee laa ga ba pe dye cĭinde ye, te lafir n sya ba yi tã kăntraha byε na, ma nawee- byε boo tăŋ. U Nawee Puee wădurbaŋ ga ba pye koo syi dyaŋ, nawee- saa ba le sya pe yee kai- ngĭi ga pe dye cĭinde ye. ⁴⁰ Koo per na,

naam syăm syi ma pye tar wo pe ya tăy, pe ga ba nen yigi ba ra fla na, pe tyii u nen na. ⁴¹ Ca syăm syi ma pye pe tra tre pe ya tăy, pe ga ba nen gbe ba ra fla na, pe tyii u nen na. ⁴² Tee sĕ ndoo, ye Yĭŋfua, wădurba per cã ye, ya'a syi ye sã wăy faha yii na ye!

⁴³ -Ye nde cã laha: Kahafua ma ne u yuhu payale cã ke yĭmper wo, u ga ne kuee yrăŋ na, u sye u yuhu ma n dye u kaha wo ye. ⁴⁴ Loo ne, ye bya -ye yii gbihi naa n ta, yaliile tee sĕ ga yigi ye, u Nawee Puee ga ba dur ba loo yale wo.»

Tĕntĕyŏ u yĭŋfua sĕŋ mii?

(Luke 12.41-48)

⁴⁵ Yesu n maha yee: «Tĕntĕle wii syi kĕ u n sroŋ u yĭŋfua ye, ma maha kai- cã? Woo kĕ wii ne u yĭŋfua ter, ma u taha u naa u tĕntĕwai byε yăŋ, u naa pe dir wăã pe kĕ sediyale wo. ⁴⁶ U yĭŋfua ma dur ba, maa u yăã loo tĕn na, woo tĕntĕle wĭi n tăy. ⁴⁷ Ta n cĭinde nde pãã ye ye: U yĭŋfua ga u taha u koho wăn byε yĭŋ na. ⁴⁸ U tĕntĕle ma pee, u ga le ga yigi, a woo yĭŋfua saa pa ya- gaa ye. ⁴⁹ Loo na, u ga too u tĕntĕwai wăgbăŋ na, u ga naa n di, u sĕm wɔ naa n ter sĕnwɔfa ne. ⁵⁰ U tĕntĕle tuu sĕ per gii ga yigi, tesĕ yale lii ne ye, u yĭŋfua ga pa koo na. ⁵¹ U ga u pĕn cĭinde wăpĕn, tuu u pye pyer rii ne te yai dawarfa ne, u n naa n wũn, u naa nkăhã yĭhĭ.»

Cabii sĕnsye cafăn yigifua sĕŋ mii?

25 Yesu n maha kakuăcran nde gbã pe ye ma yee: «U Nawee Puee ma ba dur ba, Yăhã yai klo wădyeŋ ga ba nii mii cabii sĕnsye mpăy wĭi dyaŋ. Pe cabii sĕnsye pe naalɔr gbe, ma yi ma n gaha cafuĕ yigifua wăăsaha wo. ² Pe laam wo, cabii bua pye napley, pe sĕ ba kai- cã ye. Bua mii -sĕ ba kai- cã, pe pye laantorfa. ³ Pe cabii napley n pe naalɔr gbe, pe sĕ sĕm- gbe yigi ye. ⁴ Pe cabii laantorfa poo n pe naalɔr gbe, ma suhu sĕm- ne ngaa laam wo.

⁵ U cafuĕ yigifua sĕ naa n pai ye, wăy n sya ba pe cabii byε yigi, pe n sã wăy. ⁶ Yĭndyaha n ba dye, waa n tĕ sya ma yee: «U cafuĕ yigifua nwo, -ye ka yaa u wăã!» ⁷ Loo na, pe cabii byε n yir wăy na, poo ga pe naalɔr gbihi, pe sĕm- mpăy le taha. ⁸ Pe cabii napley n pe laantorfa pye ma yee: «-Ye ye sĕm- mpăy laha wo kĕ! Ye sĕ yăã, wo naalɔr n fege wo ye.» ⁹ Pe laantorfa n pe yĕ wăã sya ma yee: «Aye, sĕm- mpăy pe ma wo ye, pe saha wo lay yi ye lay ne ye. -Ye ka sĕm- parsaha fla wo, yaa mpăy par, ye le!»

¹⁰ Pe cabii napley n ka loo na sĕm- parsaha wo, u cafuĕ yigifua n pa loo yale wo. Mpăy pe ba pe ya gbihi ta, pe n dye u cafuĕ yigifua ne te cafăn didi nwongbăŋ laam wo, pe n ke nwonyĕ tã tã. ¹¹ Loo kur ye, pe cabii bua mii n ba pa, maa tĕ sya ma yee: «Yĭŋfua, Yĭŋfua, ke nwonyĕ yăŋ wo kĕ.» ¹² U cafuĕ yigifua n pe yĕ sya ma yee: «Ta n cĭinde nde pãã ye ye, n sĕ ye cã ye.» »

¹³ Yesu tuu ke kaplān pāā wa pe ye, u n pe yar taha ma yee: «Tee sē u Nawee Puee wādurba per cā, ke yale ne ye, -ye ma n faha yāā yii na ye!»

Pe tēntē- tāā pe yīnfua sēn mii?

(Luke 19.11-27)

¹⁴ Yesu n maha kakuācran laa gbā pe ye u wādurba wīi na ma yee: «Ta wādurba wīi ga ba nii mii dya waa dyan, tuu ga yrāhā yi. Tuu ga yrāhā yi, u n u tēntē- yee ba, ma ba u koho wale le soho pe koho wo. ¹⁵ U n war milyō bua le soho u tēntē nen waa koho wo, ma milyō syām le soho waa koho wo, ma milyō nen le soho u tāā wuhu koho wo. Tuu u tēntē- cā wa, pe nanem ga waha yia pe tēn lii tē, u n pe war la pe kē koo syi, ma ter.

¹⁶ Wii tuu pe war milyō bua yāā, u n yir le yalebya wo, ma ga nii tēn tē pe war ne, ma sya ba war milyō bua mpāy yāā. ¹⁷ Wii tuu ba pe war milyō syām yāā, u bya n ga tēn tē pe war ne, ma sya ba war milyō syām mpāy yāā. ¹⁸ Wii tuu -sē ba pe war milyō nen yāā, u n ga wihi tugu kāntraha wo, ma u yīnfua war wūhū yaha ke fla na.

¹⁹ Le n ba ma- pe tēntē- yīnfua n dur ba. U n nii pe yey, pe waha tēn lii tē pe war ne.

²⁰ Wii, u yīnfua ba war milyō bua le soho u koho wo, u n yūhū crā, ma pe war milyō bua fle sīi yar ma yee: «Yīnfua, ma ba war milyō bua le soho ra koho wo. Yān, n maha war milyō bua mpāy yāā taha.» ²¹ U yīnfua n u pye ma yee: «Le yō; ma ma tēntēyō, ma maha n sronj. Ma sronj kasyīmbehe wo; loo nde na n ga ma taha kai- nkāy na ke yīn ke gbaha. Pa, wo n ba gbar.»

²² Tēntē wii, u yīnfua ba pe war milyō syām le soho u koho wo, u bya n yūhū crā, ma pe war milyō syām fle sīi yar ma yee: «Yīnfua, ma ba war milyō syām le soho ra koho wo. Yān, n maha war milyō syām mpāy yāā taha.» ²³ U yīnfua n u pye ma yee: «Le yō; ma ma tēntēyō, ma maha n sronj. Ma sronj kasyīmbehe wo, loo nde na n ga ma taha kai- nkāy na ke yīn ke gbaha. Pa, wo n ba gbar.»

²⁴ Loo kur ye, wii u yīnfua ba war milyō nen le soho u koho wo, u n yūhū crā ma yee: «Yīnfua, n ba cā ma laam waha. Tar rii nawee- pe n war, ma n ta pe ma myaha taha re na. Dir rii nawee- pe n gbihi, ma n ta pe te le ma myaha pen wo. ²⁵ N ba fya, ma ga ma war wūhū yaha kāntraha wo. Yān, ma war mii, sya pe ne.»

²⁶ U yīnfua n u yē sya ma yee: «Tēntē napee nwo, napa difua kē ma ne! Ma cā, tar rii nawee- pe n war, n n ta pe ta myaha taha re na. Ma maha cā, dir rii nawee- pe n gbihi, n n ta pe te le ta myaha pen wo. ²⁷ Ma ne pye ma ga ra war wāā fue na war cātrohosaha wo. Loo na, tē dur ba, n saa ne yāā la u war see, ta n sya?» ²⁸ Loo kur ye, u n pe nawee- pye ma yee: «-Ye pe war milyō nen sya kāā u koho wo, ye pe wāā wii kē u ma pe war milyō bua ne! ²⁹ Ye sē yāā, wii ma pye ngaa ne, pe ga ba wāā taha u kē dege. Wii ma -sē yee u wee ngaa ne

ye, car gii ke ma u koho wo, ke ga ba tyīn sya kāā u ye.

³⁰ Ma yee u tēntē nwo na, tuu saha laa yō ye, -ye u gbe miy yi wāā nkur ye wam fla wo, u n naa n wūn, u naa nkāhā yīhī.»

Nawee- bye ga ba tyōr pe kapyeŋ ne

³¹ Yesu n maha yee: «Yaliile wo u Nawee Puee ma ba pa u yāhāyīn nayōr ne, pe yāhāyīn tēnlehe bye ne, u ga ba nii u nangbān niisayūhū wo. ³² Teebehe bye nawee- ga ba wāā ta u yaha ye, u n pe tyōr mii mbanaha dyan, tuu mbaa tyōr n yi sēngaa wo. ³³ U ga pe mbaa ta u kāndigi kue ye, tuu pe sēngaa ta u kāmān kue ye.

³⁴ Loo na, mpāy pe ga ba pye u yīnfua kāndigi kue ye, u ga pe pye: «Ye wīi n tāy ta Tuhufua Yāhā ye. -Ye pa, ye ba Yāhā Yai kayūhū sya, kayūhū nkāy ke bii cāā gbihi yaha wa ye kē, driyē wātāhā cāā na. ³⁵ Ye sē yāā, fāā ba ra yigi, ye n ba dir wāā ra n di, koo kē. Loho fāā ba ra yigi, ye n ba loho wāā ra n wo. N pye nampay, ye n ba ra yigi yō. ³⁶ Nayroho sē pye ra ye ye, ye n ba kaa wāā ra n le. N pye yanfua, ye n ba ra traha. N pye nwompihi wo, ye n ba pa ra fla na maa ra yān.»

³⁷ Loo na, pe nasronj ga ba u yē sya pe yee: «Yīnfua, wo ma yāā na, fāā ba ma yigi, wo n ma kē dir ne ma n di, loho fāā ne, wo n ma kē loho ne ma n wo?» ³⁸ Ma pye nampay teelii wo, wo n ma yāā, ma ma yigi yō? Wo ma yāā na, nayroho sē pye ma ye ye, wo n kaa wāā ma kē ma n le? ³⁹ Ma pye yanfua na, ma pye nwompihifua teelii wo, wo n ka maa ma yān?»

⁴⁰ U yīnfua ga pe yar, u yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Tee naa kai- ngīi pye ta nawee- kē, mpāy ge pe ma naflam, le ma mii ye naa ke pye ndoo ge kē.»

⁴¹ Loo kur ye, mpāy pe ga ba pye u kāmān kue ye, u ga pe pye: «-Ye dey kāā ra na, Yāhā yoosēn ma ye na! -Ye ka naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye! Koo naa gbihi Setane kē, tesē u sāndāpee ne. ⁴² Ye sē yāā, fāā ba ra yigi, ye sē ngaa wāā ra n di ye, koo kē. Loho fāā ba ra yigi, ye sē loho wāā ra n wo ye. ⁴³ N pye nampay, ye sē ba ra yigi yō ye. Nayroho sē pye ra ye ye, ye sē ba kaa wāā ra n le ye. N pye yanfua, n pye nwompihifua, ye sē pa maa ra yān ye.»

⁴⁴ Pe ga ba u pye pe yee: «Yīnfua, wo ba ma yāā na, fāā ba ma yigi, loho fāā ne, ma pye nampay, nayroho sē pye ma ye ye, ma pye yanfua, ma pye nwompihi wo, wo sē kayīi pye ma kē ye?»

⁴⁵ U Yīnfua -sē ga ba pe pye: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Tee sē naa kai- ngīi pye ta nawee- mpāy kē pe ma naflam ye, le ma mii ye sē naa ke pye ndoo ge kē ye.»

⁴⁶ Yesu n pe yar taha ma yee: «Poo mpāy pe wee nasronj ye, pe ga ba wāpēn yāā, kii wākuayāā wee ke na ye. Mpāy pe -sē ma nasronj, pe ga ba cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.»

Yiifee- yahaseefa Yesu ke wāboo ne

(Mar 14.1-2; Luke 22.1-2; Nsān 11.45-53)

26 Yesu tuu kaplān ngī bye pāā wa, u n u kānyār-wai pye ma yee: ² «Ye cā te syayaha gbar ma plii sī wo. Loo yale wo, u Nawee Puee ga ba yi nawee- kē, pe n u kuey mar boo trā na.»

³ Pe Yāhā yūndefa yīnfa n pe ya wāā pe wāle ne, u Yāhā yūndefa yīnfua kaha wo. U myaha ba kē Kayifu. ⁴ Pe n le pāā ta poo ga Yesu yuhu yigi, pe u boo. ⁵ Pe n le pāā ma yee: «Wo saha u yigi te gbaryale wo ye. Mii loo sē ne ye, pe nawee- ga waha yir pe yee, le sē yai poo ye ye.»

Cɔ waa lasekole wāwoo Yesu yīn na

(Mar 14.3-9; Nsān 12.1-8)

⁶ Yesu pye Gbetane wo, Syimu kaha wo, Syimu wii tuu pye gber. ⁷ Cɔ waa n pa u tāy, yablater ntēmlaha bule ne u koho wo. Lasekole waa ter pye le wo, nawām sē naa u dir yey ye. Yesu pye u naa n di, u cɔ n u lasekole woo u yīn na. ⁸ Pe kānyār-wai pe loo yāā, le sē tāy pe ye ye, pe n nii le pāā ma yee: «Kaklaha- ne nde! ⁹ Pe ma ne lasekole nwo par, ma wangbāy yāā ma wāā fenfa kē, loo sē puar la?»

¹⁰ Yesu n -sē cā pe ne, ma pe pye ma yee: «Ye tyii u cɔ na, u kayī pye ra kē! ¹¹ Ye sē yāā, yalebye fenfa ma ye ne. Ndo -sē nwo, n saa ba pye ye ne per gaa ye. ¹² Ye sē cā la, u cɔ tuu lasekole nwo woo ra kadye na, ta nakugu kē tuu gbihi wa gbī wāle na? ¹³ Ta n cīnde nde pāā ye ye: Pe ma ba le Yāhā kapāyī wūhū tōr teelii teelii kāntraha nge na, pe ga u cɔ nwo bya wī pāā, lii tuu pye ra kē. U wī ma syi le faha yāā nawee- na ye.»

Yuda Yesu wāyi wī ke

(Mar 14.10-11; Luke 22.3-6)

¹⁴ Pe Yesu kānyār-wai sēnsye syām mii wo, waa pye pe naa u yee Syikaryotefa Yuda. U n yir, ma ka pe Yāhā yūndefa yīnfa fla na, ¹⁵ ma ga pe pye ma yee, a woo ma Yesu yi pe kē, pe ga woo kē nwa ne? Pe n wargbe warpii gbey sēnsye tōr, ma pe wāā u kē. ¹⁶ Yuda n ta ter nii Yesu wāyi wī ke pe kē.

Yesu kur kuē syayaha gbar dir

(Mar 14.12-21; Luke 22.7-14, 21-23; Nsān 13.21-30)

¹⁷ Te gbar rii Yiifee- sē ncasur bur di ye, te ba nɔ wa. Ke per cir na, Yesu kānyār-wai n u yey ma yee: «Ma laam wo, ma yee too ga te syayaha gbar dir yīntaha yi na ma kē?» ¹⁸ Loo na, Yesu n waa yar pe na, pe ka woo-fua fla na, le klo laam wo, pe ga u yar pe yee: «Wo Yīn-fua yee: Ta yale nɔ wa; n ga ba te syayaha gbar dir di ma fla na, ta kānyār-wai ne.» ¹⁹ Yesu tuu pe kānyār-wai yar mii, pe n pye koo syi, ma ga te syayaha gbar dir yīntaha yi.

²⁰ Yainkɔn wo, Yesu pye u ba dran nii, ma naa n di u kānyār-wai ne. ²¹ Pe n nii n di, Yesu n yee: «Ta n cīnde nde pāā ye ye: Ye laam wo, waa ma u ga ra yi ta napī-kē.» ²² Le n pe bye laam wāhā, pe n nii u yey pe ya wuhu na ma yee: «Yīnfua, ndoo la?» ²³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Wii tuu u koho wāā le ra ne wāceŋ tasa laam wo, woo tuu ga ba ra yi ra napī- kē. ²⁴ Cīinde ne, u Nawee Puee ga ku mii le yrūhū ta nii Yāhā sabangbān wo mii. Wii fen te -sē ga cā pee, woo kē wii ne tuu u yi u napī- kē; myaha ne, u ma ne see ge see ye.» ²⁵ Yuda wii, tuu ne ga ba u yi u napī- kē, u n kapān gbe ma yee: «Yīnfua, ndoo la?» Yesu n u yē sya ma yee: «Ma le pāā.»

Yesu bur rii la deffī wii ne u kānyār-wai kē, nwa kē?

(Mar 14.22-26; Luke 22.15-20; 1 Kɔr 11.23-25)

²⁶ Pe naa n di, Yesu n bur gbe, ma syaha kē Yāhā ye, ma ke la cɛr wāā u kānyār-wai kē ma yee: «-Ye sya di, ke ma ta kadye draha wo.» ²⁷ U n maha deffī sekuyī gbe, ma syaha kē Yāhā ye, ma le sekuyī wāā pe kē ma yee: «Ye bye -ye wɔ! ²⁸ Pe ma ta ntōr draha wo, ta tōr rii te ga woo, nabuar ntān n cā dye Yāhā tāy, naambiyār-fān tii ke bii le pe ne te n cā yīntaha ta. Loo na, nabuar kapee- ga laha kāā pe yīn na. ²⁹ Ta n le pāā ye ye: N saa maha deffī wɔ yāā kāntraha nge na ye. N ga ka Yāhā yai klo wo, n cā ga koo fla deffī wɔ ye ne.»

³⁰ Loo kur ye, pe n Yāhā sey yay taa ne, ma yir ma ka te wolifye katyir yān yīn na.

Yesu Pyar yar u ga woo wī kai tɛhe tāā

(Mar 14.27-31; Luke 22.31-34; Nsān 13.36-38)

³¹ Ke wolifye katyir yān yīn na, Yesu n u kānyār-wai pye ma yee: «Nanga yīmper wo, ye bye ga ba dur yi ta kur ye. Le ma le yrūhū ta yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, Yāhā yee: «N ga ba u mbanaha gbā boo, pe mbaa bye n fā cāān.» »

³² Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Ta wāku kur ye, n ma ba yir gbā wo, n ga ba cāā ter ye yaha Galele kāntraha wo.»

³³ Pyar n kapān gbe, ma u pye ma yee: «Mii bye ma sya ga ba dur yi ma kur ye, ndoo saa yi kāā yāā ma kur ye ye.» ³⁴ Yesu n u pye ma yee: «Ta n cīnde nde pāā ma ye: Ke nanga yīmper nge bya wo, ngupuai saa kui ge kui wa ye, maa ta wī kai tɛhe tāā, ma yee ma sē ndoo cā ye.» ³⁵ Pyar n u yē sya ma yee: «N saa ba le kai n yee, n sē ma cā ye, n ma sya ga gbā ku ma ne.» Pe kānyār-wai mii bye n loo nen ya pāā pe ya ndon.

Yesu Yāhā wānar Gesanε fla na

(Mar 14.32-42; Luke 22.39-46)

³⁶ Loo kur ye, Yesu n ka u kānyār-wai ne fla ngaa wo pe n yee Gesanε. U n pe pye ma yee: «-Ye nii kuee nwo, ta n ka yaha ye, n ga Yāhā nar.» ³⁷ U n Pyar yigi

taha u ya na, pe Sewede pii syām ne. U laam ba nii n wlāhā u ye, u ntān n maha nii u cεr. ³⁸ U n pe pye ma yee: «Ta laam byε wlāhā, ma nii mii gbāku wīī laa dyan. -Ye kuee nwo wo ra ne, ye ma syi ye sā wāy ye!» ³⁹ U n faa ka yaha ye, ma ga kānklūy gbāā, ma yīn kuε le ma pāā Yāhā ne ma yee: «Yāhā, ra Tuhufua, ma n yia kai-byε na. Le kayīhī yale kuā ter ra na, lii le n pai nde. N sē -sē yee ta laam wīī le pye ye, ma laam wīī loo le naa n pye.»

⁴⁰ Tuu loo pāā wa, u n dur ba u kānyārwei tāā mii fla na, ma ba pe yāā pe sā wāy. U n Pyar pye ma yee: «Ye sē waha kuee yrān yale nen gε ra ne ye! ⁴¹ Ye byε, ya'a syi maha sā wāy ye! -Ye naa Yāhā nar, ye ma syi ye ba dye kapee- wāpyeŋ wo ye! Nawee laam yīī kayūhū wāpye wīī ne, u -sē nɔ gber ke wāpyeŋ na.»

⁴² U n maha ter u ya ya yahasee ye, ma maha ga pāā Yāhā ne ma yee: «Ta Tuhufua, wāfāy nge ma yee ke saha kuā ter ra na ye, lii le ma ma laam wīī, ma loo pye.»

⁴³ U n dur ba, ma maha ba u kānyārwei yāā wāy na; pe wāy n sya naa pe yīnkaasyikuey ndege pe kē. ⁴⁴ U n ter pe yaha, ma ka yaha ye, ma ga koo kaplān tee nen ya pāā Yāhā ye, ke tehe tāā wuhu na.

⁴⁵ Loo kur ye, u n ka u kānyārwei fla na, maa pe pye ma yee: «Ye maha sā wāy, ma n wūū ke. Le nde, le yale nɔ wa. -Ye naa n yān, pe ga u Nawee Puee yi kapeep-yefa kē yagaa. ⁴⁶ -Ye yir wo n ter! Ye sē yāā, dya wii tuu ra yi ta napīī- kē, u nwo u n pai.»

Yesu wāyigi

(Mar 14.43-50; Luke 22.47-53; Nsān 18.3-12)

⁴⁷ Yesu naa n pāā nantān, Yuda n pa. Pe kānyārwei sēnsye syām mii waa ba kē u ne. Nabuar raa pye u ne, yūntruē ne pe ye koho wo, tesē kāhā ne. Yāhā yūndefa yīnfa, ma suhu pe wāle ne, poo me pe ba pe lehe wāā, pe ba Yesu ke yigi. ⁴⁸ U Yuda wii tuu ba yi kāā Yesu kur ye, u n pe nawee- yar yaha naambiyār syaha gaa ter ne, pe n waha Yesu cā. U ba pe pye ma yee: «Dya wii tē ga ba syar naambiyār syaha ne, yaa cā woo kē tee n ke, ye ba u yigi.» ⁴⁹ Yuda n ta ter yūhū crā Yesu na, ma u syar ma yee: «Yīnfua, n ma syar,» ma u syar ke naambiyār syaha ne. ⁵⁰ Yesu n u pye ma yee: «Ta naambiyā, taa pa lii na, le pye!» Pe nawee- n -sē yūhū crā, ma koho taha Yesu na, ma u yigi.

⁵¹ Yesu kānyārwei mpāy pe pye u ne, poo nen waa n yūntrūhū kuā, ma Yāhā yūndefa yīnfua tēntēle gbā, ma sya ndityε gbā cεr kāā u kē. ⁵² Yesu n u pye ma yee: «Ma yūntrūhū le yaha ke niisaha wo; ma sē yāā, mpāy byε pe yūntrūhū gbe pe nampyeŋ- na, pe yūntrūhū gbā ku. ⁵³ Ma laam wo ma yee la, n saha ra Tuhufua Yāhā nar u n yāhāyīn tēnlεhe seraasyi ndreŋ sēnsye syān syi wāā ra kē, tahar ne, ke yagaa nge na ye?

⁵⁴ Kai- nkāy ke -sē n pye yagaa, ke ma ke yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, ke yai ke pye.»

⁵⁵ Yesu tuu loo pāā wa, u n wā klaha ma pe nabuar pye ma yee: «Tee pa ra yigisaha wo yūntruē ne tesē kāhā ne, kapeepyefua la ra ne? Plii byε n pye n ba tege nii ye ne, ma naa nawee- klaha Yāhā kangbān laam wo, ye sē -sē ra yigi koo fla na ye. ⁵⁶ Yāhā kaplān tōrfa pe bii cāā kai- nkāy yar yaha, koo kē ke n pye yagaa.» U kānyārwei byε n fā ter u yaha.

Yesu tesē pe kaplān cεrfa ne

(Mar 14.53-65; Luke 22.54-55, 63-71; Nsān 18.13-14, 19-24)

⁵⁷ Mpāy pe ba Yesu yigi, pe n ka u ne Yāhā yūndefa yīnfua Kayifu fla na. Pe Yāhā kaiyarfa pye pe ba pe ya wāā ke fla na, ma suhu pe wāle ne. ⁵⁸ Pyar -sē pye u yuhu dey naa n taha Yesu na, ma sya ga dye u Yāhā yūndefa yīnfua kaha wo, ma tege nii wlāhā pe kaha sēnfa ne, woo ga le kuasaha yāā yīnde ne.

⁵⁹ Pe Yāhā yūndefa yīnfa tesē pe kaplān cεrfa byε ne, pe n nii kapee- ke gbe pāā n taha Yesu na, kapee- nkāy syi ke ga waha ta, pe n yee Yesu yai wāboo ne.

⁶⁰ Nawee- busāā n kawar fua naa n taha Yesu na, pe sē -sē waha laa yāā, lii syi le u wāboo wīī kua ye. Nawee-syām mpāy n pa kur kuε ye, ma ba yee: ⁶¹ «Dya nwo yee, woo ga waha ke Yāhā kangbān yoho pye klaha-, tuu dur u ke fāā plii tāā nsoho wo.» ⁶² U Yāhā yūndefa yīnfua n yir, ma Yesu pye ma yee: «Nkāy nawee- mii pe pāā n taha ma na, ma saa pe yē wāā sya la laa ne?»

⁶³ Yesu n yaha le. U Yāhā yūndefa yīnfua n u yey ma yee: «Ndoo tesē ke Yāhāngbān ne, wo yar nde ne: Mboo la u Yāhā Yīndefua Crise, u Yāhā Dya?» ⁶⁴ Yesu n u yē sya ma yee: «Ma le pāā. Ma gbe yagaa na, ye ga ba u Nawee Puee yāā, tuu tege nii kai- byε yīn na, Yāhāngbān kāndigi koho kuε ye. Yaa maha ba u yāā tuu n pai yāhāsyōr yīn na.» ⁶⁵ U Yāhā yūndefa yīnfua, tuu Yesu kaplān ngīī luhu, u laam n war u n sya u ya nayre tyīn cεr, ma pe nawee- pye ma yee: «U n gbar Yāhā ne. Wo sē maha laa ke waa ye u wīī na ye. Tuu n gbar Yāhā ne, ye byε le luhu, ah ye lii yāā le na?» ⁶⁶ Pe nawee- byε n yee, a Yesu yai wāboo ne.

⁶⁷ Pe n ta ter yir, ma nii yēsyōr tu n woo Yesu na, ma nii u gbā kāntaklo ne, ma nii u fey, ma n yee: ⁶⁸ «Ma sē yee la u Yāhā Yīndefua Crise kē ma ne? Yoo u ma gbā? Le cā mii ya, taa wo yar.»

Pyar Yesu wīī kai tehe tāā

(Mar 14.66-72; Luke 22.56-62; Nsān 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Kai- ngīī pyeyale wo, Pyar -sē pye u ba tege nii nkur ye, kāndi wo. Tēntēsyalaaale n yūhū crā u na, ma u pye ma yee: «Ma bya pye u Galele kāntrahafa Yesu ne.»

⁷⁰ Pyar n le kai nawee- byε yīnde na ma yee: «Taa lii pāā, n sē le cā ma ne ye.»

⁷¹ U n yir, ma yār n gaha kapahayē kuε ye, tēntēsyalaaale n maha u yāā. Mpāy pe pye ke fla na, le n pe pye ma yee: «Nwo bya pye u Nasarētefa Yesu ne.»

⁷² Pyar n maha le kai, ma sya Yāhā di ma yee, woo sē dya nwo cā ye.

⁷³ Saa n pye, mpāy pe pye ke fla na, pe n yūhū crā, ma Pyar pye ma yee: «Le ga waha pye cīnde, poo nawee- mii nen waa kē ma ne, ma pe yor pāā.» ⁷⁴ Pyar n -sē nii le pāā n waha ma yee: «Ndoo sē kē ye rehe! Ke ma pye kawar tē n fua, Yāhā ke ra pēn! Ndoo tesē ke Yāhā ne, n sē u dya cā ye ne ye.»

Le yalebya wo, ngupuai n kui. ⁷⁵ Pyar laam n too Yesu kaplān na, tuu ba yee: «Ngupuai saa ba kui wa ye, ma -sē ga ba ra wīi kai tēhe tāā, ma yee ma sē ra cā ye.» U n yi nkur ye, ma too mii na, ma nii n wūn.

Pe ka Yesu ne fāngafua Pilati fla na

(Mar 15.1; Luke 23.1-2; Nsān 18.28-32)

27 Yīn ke kāhā syii wa, pe Yāhā yūndefa yīnfa n pe ya wāā pe wāle ne, pe ga waha Yesu boo mii syi dyan pe le cā. ² Loo kur ye, pe n ta pe n Yesu pua, ma ka u ne u fāngafua Pōsyi Pilati fla na.

Naniicā Yuda yigi

(Tēnl 1.18-19)

³ Koo kai- ngīi kur ye, Yuda wii tuu ba Yesu yi u napīi- kē, tuu yāā pe Yesu wāboo wīi ta, naniicā n u yigi. U n yir, ma ga pe wargbe warpīi gbey sēnsye dur wāā pe Yāhā yūndefa yīnfa kē, pe wāle ne, ma pe pye ma yee: ⁴ «Wii tuu sē kapee pye ye, n ta pe n ga ba u boo; le naniicā ra yigi.» Pe n u yē sya ma yee: «Le wo gbe lii ne? Ma wīi ne le ne.» ⁵ Yuda n pe war miy yaha ke Yāhā kangbān wo, ma yi ma ga u ya yoŋ boo.

⁶ Pe n pe war gbe, ma yee nawee ntōr wāwoo dir kē, pe sē yai pe pe wlāhā ke Yāhā kangbān diŋ war ne ye. ⁷ Pe n pāā ta, ma ga poor tēntēfua waa tar par, ma ta nampay nakur lesaha. ⁸ Loo ne, pe n nii too tar nde yee te ntōr tar, ma sya ba waa ke nanga na. ⁹ Faale Yāhā kaplān tōrfua Yermii tuu bii kaplān nkāy cāā pāā yaha, koo kē ke pye. U bii yee: «Pe n pe wargbe warpīi gbey sēnsye gbe. Yiisrefa mpāy ba pāā ta, ma poo war dāā u wīi na. ¹⁰ Pe n poo war ta, ma u poor tēntēfua tar par, mii Yīnfa Yāhā bii ra yar mii.»

Pilati Yesu sāhā

(Mar 15.2-5; Luke 23.3-5; Nsān 18.33-38)

¹¹ Pilati n Yesu sāhā. U n Yesu yey ma yee: «Mboo la pe Yiifee- Yīnfa?» Yesu n u yē sya ma yee: «Ma le pāā.» ¹² Pe Yāhā yūndefa yīnfa ma suhu pe wāle ne, pe n kai- ke gbe pāā n taha Yesu na, Yesu sē laa wāā sya pe ye ye. ¹³ Loo na, Pilati n u pye ma yee: «Ma sē n luhu la kai- ngīi bye ye, pe pāā n taha ma na?» ¹⁴ Yesu n yaha le, u sē kapān laa ter wāā sya ye; loo n yē gbāā u Pilati na.

Pe Yiifee- Pilati ta u n Yesu wāboo wīi ta

(Mar 15.6-15; Luke 23.13-25; Nsān 18.39—19.16)

¹⁵ Dye- bye, syayaha gbar ma nɔ, u fāngafua ma ne nwompīhifua waa yi yaha, wii nawee- pe ne yān yi. ¹⁶ Nwompīhifua waa -sē pye, pe naa u yee Barebaa. U myaha ba yi u kapee- wāpye wīi na. ¹⁷ Nawee- pe ba nihi ke fla na, Pilati n pe yey ma yee: «Ye yee, n wii woo yi yaha ye kē, Barebaa laa, Yesu wii pe n yee u Yāhā Yīndefua Crise?» ¹⁸ U ba cā, pe Yesu yigi ba u kē laan- yar na.

¹⁹ U Pilati pye nantān te kasāhā na, u cɔɔ n lehe wāā u ye, ma u yar, laa ma syi le dye pe nsoho wo u nasroŋ nwo ne ye, a woo tee mlūhūpihi wāy ter u wīi na.

²⁰ Pe Yāhā yūndefa yīnfa -sē mii, pe wāle ne, pe ba pe nabuar sūū wa, a pe Barebaa woo wāyiyaha wīi pāā,

pe Yesu wāboo wīi pāā. ²¹ U Pilati n kapān gbe, ma pe yey ma yee: «Ye yee, n wii woo yi yaha ye kē pe syām mii laam wo?» Pe n yee Barebaa. ²² Pilati n pe pye ma yee: «Ah u Yesu wii pe n yee u Crise, n ga woo pye mii?» Pe bye n yee: «U yai pe u kuey mar boo trā na.»

²³ Pilati n yee, a nwa kapee u pye? Pe nabuar n le gbey pāā fānga ne ma yee: «U yai pe u kuey mar boo trā na.»

²⁴ Pilati tuu yāā, u sē naa u laam wīi yāā ye, kaa n cā maha n taha pe nawee- gbler na, u n loho gbe, ma u klue yee pe nabuar yīnde na, ma pe yar ma yee: «Ta kalaa † wee u nasroŋ nwo ntōr wāwoo wīi na ye. Ye yīn wīi ne le ne.» ²⁵ Te nabuar bye n u yē wāā sya ma yee: «Āwā, u ntōr wāwoo wīi, le nii wii yīn wīi tesē wo pii ne!» ²⁶ Loo na, Pilati n Barebaa yi yaha pe kē. U n ta pe seraasyi n Yesu gbā sāngblā ne, u n maha pe ta pe ga u kuey mar yaha trā na.

Seraasyi Yesu ler

(Mar 15.16-20; Nsān 19.2-3)

²⁷ U fāngafua seraasyi mpāy n Yesu yigi yi u fāngafua tēntēsaha kangbān ndyin wo, ma dur ma ke seraasyi ndren bye yee ba. ²⁸ Pe n ba nii u ler. Pe n u nayre fer u na, ma dur ma yīnfa nayreyāhā le u kē. ²⁹ Pe n ngur maha ta u yīn na yīnfa nkifai dyan, ma kipua kāi le soho u kāndigi koho wo. Loo kur ye, pe n maha nii u ler, ma kānkūy gbāā u yaha ye, ma nii u syar ma n yee: «Wo ma syar Yiifee- Yīnfa!» ³⁰ Pe n nii yēsyr tu n woo u na, ma nii le kipua kāi sya u ye, ma gbā n le u kē yīn wo. ³¹ Pe ba u ler wa, pe n yir ma ke yīnfa nayreyāhā yi kāā u na, ma u faale nayre le u na. Pe n yi ga u ne nkur ye, pe n gaha u kuey mar yaha trā na.

U fāngafua seraasyi Yesu kuey mar yir yaha trā na

(Mar 15.21-32; Luke 23.26-43; Nsān 19.17-27)

³² Pe seraasyi pe yi, pe n nampay waa wāā sya, u pye Syirēfa naa. Pe n u ta u n Yesu kueymartrā tēn fānga

† Pilati tuu sya yee woo kalaa wee ye, woo -sē kē u Yesu wāboo wīi ta, ma u wāā pe seraasyi kē pe ga u kuey mar trā na.

na. U myaha ba kē Syimu. ³³ Pe n ga nɔ teelaa wo, pe n yee Gblegbeta, le yīntaha kē, yīnkluhu fla. ³⁴ Pe n defīi wlahā tyinsruhu ne, ma wāā Yesu kē tuu sya wɔ. Tuu pe wɔ yāŋ, u n pe sye.

³⁵ Pe seraasyi, pe Yesu kuey mar yir yaha wa trā na, pe n pyer raa pye, pe waha cā pe ga Yesu nayre la mii syi dyaŋ. Pe n te la koo syi. ³⁶ Loo kur ye, pe n tege nii, ma nii u sēŋ. ³⁷ Tuu kai lii pye, pe n u kuey mar yaha trā na, pe n le yrūhū gbāā yaha u yīŋ kue ye le trā na ma yee: «*YESU KĒ NWO NE, YIIFEE- YĪŊFUA.*»³⁸ Pe n maha kapeepyefa syām mpāy kuey mar yir yaha trāŋ na pe ya wuhu na. Nen nwo Yesu kāndigi kue ye, nen nwo u kāmanŋ kue ye.

³⁹ Kānterfa naa u tyehɛ, ma naa yīŋ figi u na, ma naa n yee: ⁴⁰ «Mboo taa naa n yee, a ma ga waha ke Yāhā kangbāŋ cāār, taa dur ma ke fāā plii tāā nsoho wo, ma saa mii sya yaha la yagaa? Ma'a pye Yāhā Dya, ma tege kāā le trā na ke!» ⁴¹ Pe Yāhā yūndefa yīŋfa, ma suhu pe Yāhā kaiyarfa ne, ma suhu pe wāle ne, pe bya naa u ler ma naa n yee: ⁴² «U nawee- mpāy sya yaha, u sē -sē ga waha u yīŋ yi yaha ye. Le ma pye u ma Yiisrefa Yīŋfua cīinde, u tege kāā yagaa le trā na ke! Wo yīnde ma loo yāā, waa u wīi sya cīinde. ⁴³ U u ya le soho Yāhā koho wo; le ma pye u wīi n tāy Yāhā ye, ke u sya yaha yagaa. U sē yee la woo kē u Yāhā Dya?» ⁴⁴ Kapeepyefa mpāy pe ba kuey mar yir yaha trāŋ na pe ya wuhu na u ne, pe bya naa u tyehɛ koo syi pe ya ndoŋ.

Yesu wāku

(Mar 15.33-41; Luke 23.44-49; Nsān 19.28-30)

⁴⁵ Ma gbe yaiwlanŋ yale wo, ma sya ba yai yīn, wam mpāy syi n paha tā le klo kur bye na. ⁴⁶ Yaiyīn yale n ba nɔ, Yesu n tē sya fānga ne ma yee: «Yelɔyi, Yelɔyi, lema sebaketani.» Koo yīntaha kē: «Yāhā, Yāhā, nwa ma n ra miy yaha?»

⁴⁷ Nawee- mpāy pe pye ke fla na, pe n le luhu, ma le pāā, a u ma u faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yeli yee. ⁴⁸ Poo nen waa n ta ter fā ga, maa flūhūflūhū wāŋ gaa kā le defīitāhāpihi gaa wo, ma ke yi ba kā gbāā kipua kāi na, ma ke wāŋ kuā yir wāā Yesu kē, tuu u defīi wār naa n wɔ. ⁴⁹ Pe nawee- n nii u pye ma n yee: «Tyii wo n yāŋ, ncā Yeli ga ba u sya yaha, laa.» ⁵⁰ Yesu n maha tē sya fānga ne, ma ku.

⁵¹ Loo yalebya wo, Yāhā kangbāŋ nwonuŋ nwonyē faasreŋ gii ke ba pua tā menmen ke nwonyē na, ke n fe jūū fle sīi, ma gbe ncha ye ma tege tāā ye. Kāntraha n sege, ntēmbangbāy n fe yoho. ⁵² Gbūhū n fe yār, Yāhā nawee- mpāy pe ba ku faale wo, poo mpāy n yir gbā wo, ma nii yrāŋ na. ⁵³ Yesu tuu ba yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, loo kur ye, pe Yāhā nawee- mii n dye le Yāhā kungbāy Yurusalem laam wo, ma pe ya yar nabuar na.

⁵⁴ U seraasyi yīŋfua, ma suhu mpāy ne pe pye u ne ma naa Yesu sēŋ, pe ke kāntraha wāsege yāā, ma

suhu kai- nkāy bye ne ke pye loo yale wo, pe n sronŋ fya ma nii n yee: «Dya nwo pye Yāhā Dya cīinde.»

⁵⁵ Ca mpāy pye, pe ba dey yer Yesu wākueymar trā na, ma naa ke kai- yāŋ. Poo ca mii ba yir Yesu ne Galele kāntraha na, ma naa n taha u na, ma naa tēŋ nkāy tē u kē tesē u kānyārwei ne. ⁵⁶ Pe laam wo, Madalafa Maari pye, tesē Maari waa ne wii tuu pye Syake ye nahafua Yosefe ne, ma suhu Sewede pii nahafua ne.

Yesu wāleŋ gbīi wo

(Mar 15.42-47; Luke 23.50-56; Nsān 19.38-42)

⁵⁷ Yai ke ba kua wa, Yarimatefa nangbāŋ gaa n pa. U myaha ba kē Yosefe, u ba pye Yesu kur ye. ⁵⁸ U n ka Pilati fla na, ma ga Yesu nakugu nar u ye. Pilati n ta pe n ke wāā u kē. ⁵⁹ U Yosefe n ke nakugu gbe, ma faafīi laa maha tā ke na, ⁶⁰ ma ga ke le u myaha gbīifue wo, le ba gbā fer † ntēmbalaha wo. Tuu Yesu nakugu le wa loo gbīi wo, u n ntēmbangbāŋ gaa kloŋ ba paha tā le gbīi yē na, ma ter. ⁶¹ Madalafa Maari pye, u ba tege nii le gbīi yahasee ye, ma suhu u Maari nen nwo ne.

Le gbīi wāsēŋ

⁶² Ke yīŋsyii pye kani per, pe Yāhā yūndefa yīŋfa, tesē pe Farisyē ne, pe n pe ya wāā ga Pilati fla na. ⁶³ Pe n ga u pye ma yee: «Yīŋfua, wo sē faha ye, dawarfua nwo tuu sē ba ku wa ye, u ba yee, a plii tāā woo wāku kur ye woo ga ba yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na gbaafa ye. ⁶⁴ Seraasyi ta, pe n le gbīi sēŋ te plii tāā nde na, mii loo sē ne ye, Yesu kānyārwei ga waha ba u nakugu yuhu yi, pe ga nawee- pye, a ter u ma u yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Too kur kue kawar nde ga waha ba pee ter faale wān yaha.» ⁶⁵ Pilati n pe pye ma yee: «Ye seraasyi mpāy gbe, pe n ga naa le gbīi sēŋ, mii le yai ye ye mii.» ⁶⁶ Pe n ter, ma ga le gbīi yē fla maan tā, ma le gbīi sēŋfa ta.

Yesu wāyir gbā wo

(Mar 16.1-10; Luke 24.1-12; Nsān 20.1-10)

28 Ke kani per ba ter wa, koo yīŋsyii kē cāwāā per cir ††. Koo per sukūhūntāy na, yīnwɔŋ wo, Madalafa Maari ma suhu u Maari nen nwo ne, pe n yir ga le gbīi yāŋsaha wo.

² Kāntraha n yehe fānga ne, yāhāyīŋ tēnlɛhe waa n tege yāhāyīŋ na, ma ba ke ntēmbangbāŋ kloŋ kāā le gbīi yē na, ma nii ke yīŋ na. ³ U naa n yehe mii yāhā wāyehɛ kalkal wāŋ syi dyaŋ. U nayre pye wāfir perper mii sesantīhī wāŋ syi dyaŋ. ⁴ Le gbīi sēŋfa n nii n sege fyar koho wo, ma ser yigi nii ke fla na mii cīinde nakur dyaŋ.

⁵ U yāhāyīŋ tēnlɛhe n yē kuā ma pe ca pye ma yee: «Yii poo na, ye ma n fya ye! Yesu wii pe kuey mar boo

† Le gbīi pye nkɔŋ pe gbā fer yāŋ mpīy ntēmbalaha fla wo, ma le laam ta wleŋwleŋ, le yē ne nwonyē dyaŋ. Le yē n tā ntēmbangbāŋ ne. †† Koo per kē jimaasyi per ne.

trã na, n cã woo kē ree n ke. ⁶ U wee nwo ye. Tuu ba le yar mii, u yir gbã wo, ma dur ba yrãṅ na gbaafa ye. U nakugu ke ba sãṅ ta na, -ye pa ye ba ke fla yãṅ, ⁷ -tee ta ter ga, yaa u kãnyãrwai yar ye yee, u yir gbã wo, ma dur ba yrãṅ na gbaafa ye. -Ye yãṅ, u ga ba cãã ter ye yaha Galele kãntraha wo; koo fla kē tee n gaha u yãã. Koo kai- ngĩ kē tē ba yee, n ga pãã ye ye. Tē ye yar mii, le ga nii koo syi.»

⁸ U yãhãṅ tēnlēhe kaplãṅ n nuhu yigi pe ca kē, pe -sē maha ba fya. Pe n ter kãã le gbĩ fla yaha farfar, ma n fã ma n gaha ke kai- t̄r Yesu kãnyãrwai ye. ⁹ Yesu n pe wãã kãnde wo, ma pe syar ma yee: «N ye syar.» Pe ca n yũhũ crã u na, ma kãnkũy gbãã, ma u tre yigi yãṅ, ma u sey. ¹⁰ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ye ma n fya ye! -Ye ka, yaa ra kãnyãrwai yar, pe ka Galele kãntraha na. Koo fla kē pe n gaha ra yãã.»

Pe kawar fua Yesu wãṅir wĩ na gbã wo

¹¹ Pe ca pye nantãṅ kaṅ na, mpãṅ pe naa le gbĩ sēṅ, pe n dye le klo wo, ma ke kai- bye t̄r pe Yãhã yũndefa yĩṅfa ye, kai- nkãṅ ke pye. ¹² Poo n pe ya wãã pe wãle ne, ma pãã ta, ma wangbãṅ wãã le gbĩ sēṅfa kē, ¹³ ma

pe pye ma yee, a pe kawar fua nawee- ye, a yĩmper wo pe pye wãṅ na, Yesu kãnyãrwai n pa, maa u nakugu yuhu gbe yi le gbĩ wo. ¹⁴ Pe n maha le gbĩ sēṅfa pye ma yee, a Pilati ma le luhu, poo ga u laam yĩn, laa saa pe dye ye. ¹⁵ Le gbĩ sēṅfa n pe war sya. Pe pe yar mii, pe n pye koo syi. Too kawar nde n cããṅ pe Yiiffee- nsoho wo, ma sya ba waa ke nanga na.

Yesu tēn lii le soho u kãnyãrwai koho wo

(Mar 16.14-18; Luke 24.36-49; Nsãn 20.19-23; Tēnl 1.6-8)

¹⁶ Yesu tuu ba yãṅ gii yar yaha Galele kãntraha na u kãnyãrwai sēnsye nen na, pe n ka ke fla na. ¹⁷ Pe ga u yãã, pe n u sey. Pe laam wo, mpãṅ sē -sē ba le sya ma yee Yesu kē cĩinde ye, ma naa laalaa pye.

¹⁸ Yesu n yũhũ crã pe na, ma pãã pe ne ma yee: «Yãhã kai- bye fãnga wãã ra kē, yãhãṅ na tesē kãntraha ne. ¹⁹ -Ye ka, yaa naa kãntrahafa bye klaha ta kaklaha ne, pe n naa ra kãnde yãṅ, tee naa pe tãã Tuhufua Yãhã myaha ne, tesē ke Dya myaha ne, ma suhu ke Yrã Fãnga myaha ne! ²⁰ Tē kai- nkãṅ bye t̄r ye ye, -ye ke yar pe na, -ye pe ta pe n naa ke yãṅ! -Ye yãṅ, n ma ye ne plii bye, driyē n sya ba kua.»

Mareke

Nsān tuu ba fe yi nawee- wo

(Mat 3.1-12; Luke 3.1-18; Nsān 1.19-28)

1 Le kapāyīi ne nde, kapāyīi lii le Yāhā Dya wīi tōr, wii u ma ke Yīndefua Crise.

² Ke kai- ba fe gbe mii faale Yāhā kaplān tōrfua Yisa bii le cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo mii. U bii le yrūhū, a Yāhā ke Dya Yesu pye ma yee:

«Awa, n nwo, n ta tēnlēhe nō wāā ma yahasee ye, u n ga kānde gbihi yaha ma kē.»

³ «Naa waa yīmbui ne,

le n yir drawaha fla wo ma yee:

«-Ye Yīnfua Yāhā wāpaŋ kānde gbihi yaha u kē, -ye ke kāmbēhe ta ke n sronj yī!»

⁴ Dya waa ba yi drawaha fla wo, ma u ya yar nawee- na. U myaha ba kē Nsān. Woo pye Yāhā tēnlēhe. U nawee- tāā naa n yi loho wo, ma maha pe yee naa n pai, maa naa pe yar ma yee: «-Ye le sya ye cā ye kapee- wāpyerj sē yō ye, -ye ke miy yaha! -Tee pa, ta n ba ye tāā yi loho wo. Yāhā -sē ga ye kapee- laha kāā ye yīn na.» ⁵ Yurusalem klofa, tesē Yude kāntrahafa ne, pe bye -sē naa n pai u ye. Nawee- bye yīnde na pe naa pe kapee- tōr Yāhā ye, Nsān n -sē pe tāā naa n yi Yurdane lafeŋ loho wo.

⁶ Nsān nayroho fai pye yūhūmii sraha yor, pe ta ma ke tyīn. U ba sapaha ta ma u ya pua naa n cēr nsīi wo. Jīmblē te pye u digi, sōr ne. ⁷ U naa nawee- pye ma yee: «Waa ter -sē ma tuu n pai. Woo cēr yaha ra kē mahama. Ta syi ge sē yai n kuē tege, n u ntān sale fer u trē na ye. ⁸ Ndoo ye tāā n yi loho ya wo, woo -sē ga ba naa ye tāā Yāhā Yrā Fānga ne.»

Yesu wātāāyi, u wātyīnyān ne kapee- wāpyerj kuē ye

(Mat 3.13—4.11; Luke 3.21-22; 4.1-13)

⁹ Too plii na, Yesu n -sē yir Galele kuē klo laa wo pe n yee Nasarete, ma pa Nsān n ba u tāā yi Yurdane lafeŋ loho wo. ¹⁰ Yaliile Yesu naa n yi ke loho wo, yāhāyīn n fe yār, u n yāā Yāhā Yrā Fānga tege u na kānsyā waa ter dyaŋ. ¹¹ Yīmbui laa n yir yāhāyīn kuē ye ma yee: «Ta Dya kē ma ne, ma ntān dye gbōho ra tāy, ma ra laam yīn yalebye.»

¹² Le yalebya wo, Yāhā Yrā Fānga n Yesu ta u n ka drawaha fla wo. ¹³ U n ga kuee ke fla na plii gbeesīi, Setane, sāndāpee yīnfua n u tyīn naa n yān kapee-

wāpyerj kuē ye. Yesu pye wlaha wān nsoho wo. Yāhāyīn tēnlēhe n pa, ma ba nii koho le u ye.

Yesu u kānyārwei cir ye yān yi

(Mat 4.12-22; Luke 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ U Nsān n ba le nwompīhi wo. Yesu n yir loo na, ma ka Galele kuē ye, maa nii Yāhā kapāyīi tōr nawee- ye.

¹⁵ U naa n yee: «-Ye luhu yō, Yāhā Yai nō gbe taha, Yāhā n traha ke dye ye kuē ye. -Ye le sya ye cā ye kapee- wāpyerj sē yō ye, -tee le kapāyīi sya!»

¹⁶ Yesu tuu naa n ter Galele langbān yē na, u n fuayigifa syām mpāy yāā. Syimu ba kē u cīifua Andere ne. Pe pye pe naa jōō- miy ke langbān na. ¹⁷ Yesu n pe pye ma yee: «-Ye naa n taha ra na ye kuān ne! Tee naa fua- le jōō wo mii, yagaa, nawee- me tee ga naa n le kānfuē wo ke syi.» ¹⁸ Le yalebya wo, pe n pe jōō- miy yaha, ma taha u na pe kuān ne.

¹⁹ U n ka yahasee ye, maa nawee- syām mpāy yāā. Sewede pii ba me, Syake tesē u cīifua Nsān ne. Pe pye pe salangbān wo, ma naa pe jōō- gbihi. ²⁰ Yesu n pe yee, pe naa n taha woo na. Le yalebya wo, pe n pe tuhufua ta yaha ke salangbān wo, u tēntē- ne, ma taha Yesu na pe kuān ne.

Sāndūpee wākartege dya waa yīn na kanii per wo

(Luke 4.31-37)

²¹ Yesu n ka u kānyārwei ne klo laa wo pe n yee Kapornu. Kanii per wo u n ka Yiifēe- yawāhā nwoŋ wo, ma ga nii nawee- klaha. ²² U kaklaha ter n nawee- fe gbe, ma maha yē gbāā pe na. U kaklaha sē pye mpāy wān syi dyaŋ pe n yee Yāhā kaiyarfa ye, u kaklaha pye fānga ne.

²³ Ke yawāhā nwoŋ wo dya waa pye, sāndūpee pye u yīn na. U n tē sya ma yee: ²⁴ «Eh, Nasaretēfa Yesu, maa nwa pye wo na? Ma pa la ma n pai wo wīi klaha- tān? N cā yoo kē ma ne: Mboo kē wii ne u ma Yāhā wūū.»

²⁵ Yesu n sā waha u sāndūpee na ma u pye: «Yaha le, -taa tege kāā dya nwo yīn na!» ²⁶ U sāndūpee n tege kāā u dya na, ma n tē fānga ne, ma u yehe mii wātookufua dyaŋ.

²⁷ Le n pe bye fe gbe ga far ter, pe n sya nii n yee: «-Ye naa laa yān nde! U kai- bye cā tān, waa sē u kaklaha syi ter yāā yāā ye. Dya nwo n sā sāndāpee ge na, pe n nii n luhu u ye.» ²⁸ Yesu myaha n ta ter yi Galele kāntraha kui bye wo.

Yesu yanfa buar jaa
(Mat 8.14-17; Luke 4.38-41)

²⁹ Loo kur ye, Yesu n yi ke Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo, ma ka Syimu ye kaha wo Andere ne. Syake tesē Nsān ne pe bya pye pe ne. ³⁰ Syimu ɔɔ nahafua pye, u ba sāy nii, u kadye ba war. Yesu wādyetāŋ pe n u ɔɔ wīl pāā u ye. ³¹ U n yūhū crā, ma u yigi u koho na ma u ta u n yir. Ke kadye n u miy yaha, u n nii pe nampay yi.

³² Yainkɔŋ wo, yainde le ba dye tɛr wa, nawee- n yanfa bye gbe ba Yesu fla na, tesē mpāy ne sāndāpee pye pe yīŋ na. ³³ Pe klofa bye n pe ya wāā ba yer tā ke kapahayē na. ³⁴ Yesu n yanfa ter bye jaa, ma maha sāndāpee kar tege kāā mpāy yīŋ na. U sē naa n tyii pe sāndāpee na pe n naa laa pāā u wīl na ye, poo ba cā yoo kē u ne.

Yesu le kapāyīl wīl pāā Galele kue ye
(Luke 4.42-44)

³⁵ Ke yīŋsyii wo, sukūhūntāy pēmpēm na yīnwɔŋ wo, Yesu n yir yi ke kaha wo. U n tɛr dragba gaa laam wo, le klo kānkāy na, ma ga nii u laam wūhū tɔr Yāhā ye. ³⁶ Syimu tesē mpāy ne pe pye u ne, pe n tɛr u taysaha wo. ³⁷ Pe ga u yāā, pe n u pye ma yee: «Nawee- bye ma pe ma ke.» ³⁸ Yesu n pe pye ma yee: «Waa ka kue ngaa ye kānkāy kui wo. N yai n le Yāhā Yai kapāyīl tɔr pe bye ye. Ta wāpaŋ yīŋ kē nde.» ³⁹ Koo syi kē u n ba Galele kāntraha bye tay klaha tāŋ. U naa le kapāyīl tɔr pe nawee- ye te Yiiffee- yawāhā nwey wo, ma maha sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīŋ na.

Yesu gber waa jaa
(Mat 8.1-4; Luke 5.12-16)

⁴⁰ Too plii nsoho wo, gber waa n ba pa Yesu ye, ma ba kānklūy gbāā u yahasee ye, ma u nar ma yee: «Le ma tāy ma ye, ma ga waha ta ra n jaa n nii gbegbe nayɔr saha na!» ⁴¹ U fɛn n Yesu yigi, u n koho nɔ wāā ma tɛ u na, ma u pye ma yee: «Āwā le tāy ra ye, jaa ma nii gbegbe nayɔr saha na.» ⁴² Le yalebya wo, ke yāhā n ta tɛr laha kāā u dya na, u n nii gbegbe nayɔr saha na. ⁴³ Yesu n ta tɛr u dur wāā, ma -sē u yar waha ma yee: ⁴⁴ «Luhu yɔ, ma'a syi nde pāā waa ye ye! -Taa ka, maa mii yar Yāhā yūndefua na, ma ma wājaa diŋ yi, diŋ gii faale wādyaha Musa tuu bii tɔr yaha mpāy kē pe pye yāhā ne pe kadye na, ma jaa. Ke syi ne nawee- ga waha cā ma jaa.»

⁴⁵ U dya sē -sē waha le kai le yaha u laam wo ye. U n ka, maa le tɔr teebɛɛ bye wo. Ke syi ne, Yesu sē waha naa u ya yar klo laa gɛ wo ye, u naa n kuee dragba wo. Nawee- n maha naa n yir teebɛɛ bye wo, ma naa n pai u ye.

Yesu tānkurfua waa jaa
(Mat 9.1-8; Luke 5.17-26)

2 Plii raa n tɛr, Yesu n dur ba Kapornu wo. Pe nawee- n luhu u ma kaha wo. ² Nabuar raa n yi, ma te ya wāā ba ta, tersaha gɛ sē pye nkur ye nwonyē kue ye ye. Yesu naa Yāhā kapāyīl tɔr pe ye.

³ Nawee- resyar mpāy n pa. Pe ba tānkurfua waa gbe, ma naa n pai u ne Yesu kē. ⁴ Pe sē waha u yar Yesu na ye, pe nabuar tee ba nihi tɛr. Pe n gblihi laa, ma dugu ke nwoŋ na, ma wihi fer, ma u tānkurfua yon tege le wāā u kasāy wāŋ na ma sron Yesu niisaha fla ne. ⁵ Yesu tuu yāā pe nawee- mii u ta pe Yater, u n u tānkurfua pye ma yee: «Cīifua, ma kapee- laha kāā ma yīŋ na.»

⁶ Yāhā kaiyarfa mpāy pye ke fla na, pe ba tege nii. Pe Yesu kapān luhu, pe n nii laam ga ma yee: ⁷ «Eh, dya nwo n gbar Yāhā ne cīinde. Yoo ma u ga waha kapee- laha kāā nawee yīŋ na mii Yāhā ya sē kē ye?» ⁸ Yesu -sē ta tɛr pe laam wīl cā kāā, ma pe pye ma yee: «Nwa ta ye n nii kai- ngīl syi ga ye laam wo?» ⁹ N ga waha u tānkurfua pye: Ma kapee- laha kāā ma yīŋ na. N ga maha waha u pye: Yir, ma ma kasāy wāŋ gbe, ma yār naa n gaha. Koo katɛ- syāŋ ngīl wo, lii loo le cā waha? ¹⁰ N -sē n yāŋ ye cā Yāhā kānde wāā u Nawee Puee kē kāntraha nge na, u n ga waha kapee- laha kāā nawee- yīŋ na.» Yesu n wā klaha loo na, ma u tānkurfua pye ma yee: ¹¹ «N ma yar, yir, -taa ma kasāy wāŋ gbe, ma yār naa n gaha ma kaha wo!» ¹² U dya n yir le yalebya wo, ma u kasāy wāŋ gbe, ma yār n tɛr nawee- bye yīnde na. Le n yē gbāā pe na, pe n nii Yāhā sey ma yee, a poo yīnde sē taha yāā nde syi na ye.

Yesu Lewi yāŋ yi
(Mat 9.9-13; Luke 5.27-32)

¹³ Yesu n dur ba Galele langbāŋ tāy. Nabuar naa n pai u ye, u n naa pe klaha Yāhā wūhū ne. ¹⁴ U naa n tɛr ma ba Alefɛ dya kufar wāāfua Lewi yāā, tuu tege nii kufar wāāsaha wo. Yesu n u pye: «Naa n taha ra na!» Lewi n yir, ma taha u na u kuāŋ ne.

¹⁵ Loo kur ye, Yesu pye dir na u kānyārwei ne Lewi kaha wo. Kufar wāāfa pye pe ba nihi, poo tesē kāmpee- yārfa mpāy ter ne. Pe bye wāā naa n di pe ne. Poo nawee- mii ter me pe ba syar, ma naa n taha u na.

¹⁶ Yāhā kaiyarfa mpāy pe pye yīmbui nen na Yiiffee- yahaseefa mpāy ne pe n yee Farisyē, poo me pe pye ke fla na. Pe n Yesu yāā, tuu wāā n di kufar wāāfa ne ma suhu kāmpee- yārfa mpāy ter ne, pe n le pāā u kānyārwei ye ma yee: «Ah nwa ta u n nii wāā n di kufar wāāfa ne, ma suhu kāmpee- yārfa ne?» ¹⁷ Yesu n pe kapān luhu, ma pe pye ma yee: «Yīnwerfa sē me pe tyinfua tay ye, yanfa poo pe u tay. N pa kāmpee- yārfa myaha

na, ma n ke pe koho klaha. Mpāy pe pe ya yāŋ poo ma kānyīi yārfa, n sē pa poo mii myaha na ye.»

Kale saha wāā le kafūhū ne ye

(Mat 9.14-17; Luke 5.33-39)

¹⁸ Per gaa, Nsān nawee- tāāfua kānyārwei ba pe yē tā digi na, tesē Farisyē ye ne. Nawee- mpāy n ba Yesu pye ma yee: «Nsān kānyārwei pe yē tā digi na, tesē Farisyē kānyārwei ne, mboo kānyārwei sē -sē le syi pye ye.»

¹⁹ Yesu n pe yē sya kakuācranj ne ma yee: «Ah ye laam wo, cafān yigifa ga waha fān wādi sye la cafān yigisaha wo, u cafān yigifua yīnde na? Ye cā le saha pye ye rehel!

²⁰ Per gaa -sē ma ke n pai, u cafān yigifua ga ba yigi kāā pe laam wo. Koo per maa n, pe ga ba cā naa pe yē tā digi na.

²¹ Waa sē faafuē faagblaha gbe, ma nayredyaha wihi pāhā n tā ye. Mii loo sē ne ye, le faafuē faagblaha ga le wādyaha tyīn jūū, kaa n maha gbihi taha ke cersadyaha fla na.

²² Waa sē maha sēmpēr le srafūhū sakueeler wo ye. Ma'a loo pye, pe sēmpēr maa yir, te srafūhū sakueeler ga fe, pe sēm n woo tāŋ, te srafūhū sakuee tii maha klaha- taha le na. Koo kē sēmpēr yai pe le srafūhū sakueefān too laam wo.»

Yesu tesē kanii per wīi ne

(Mat 12.1-8; Luke 6.1-5)

²³ Kanii per gaa na, Yesu ba tar raa yi naa n yaha u kānyārwei ne. Pe kānyārwei nii n yār, ma te tar kasan kāy, ma te wihi kū n tēr. ²⁴ Pe Farisyē n Yesu pye loo na ma yee: «Yāŋ lii pe n pye! Wo kānde le kai- nkāy yar ke sē yai ke naa n pye kanii per wo ye, nwa ta ma kānyārwei n nii le syi laa pye?» ²⁵ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye le kal yāā Yāhā sabangbāŋ wo, faale yīŋfua Dawide u bii lii pye, per gii fāā bii war pe na woo tesē u nawee- ne, ngaa sē pye pe ye ye. ²⁶ Dawide n dye Yāhā kangbāŋ laam wo, bur rii re bii kē Yāhā ye, u n te gbe di. Ke cāā na, Abyatare kē ruu pye Yāhā yūndefa yīŋfua. Wo kānde na, yūndefa ya sē na pe yai too bur nde ne? Dawide -sē bii taa gbe di te wo, ma sya ba taa wāā u nawee- kē.»

²⁷ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Yāhā kanii per ta nawee wāyōŋ wīi na, tesē u wāwūū wīi ne. Yāhā sē nawee tāhā ma yee u naa fēn sya kanii per wo ye.

²⁸ Koo gē kē, u Nawee Puee kē u ma kanii per yīŋ na.»

Yesu kānwaagefua waa jaa ke kanii per wo

(Mat 12.9-14; Luke 6.6-11)

3 Yesu n maha dur ga Yiifee- yawāhā nwoŋ wo. Ke per, dya waa pye kānwaage ne. ² Farisyē mpāy pe pye ke fla na, pe naa Yesu yāŋ ncā u ga yee, u ga u dya jaa ke kanii per wo laa? U ma le pye, pe n waha yee, a ter u ma u tee pye. ³ Yesu n u kānwaagefua pye ma

yee: «Yir ba yer nwo wo, nawee- telai wo!» ⁴ Mpāy pe naa n yāŋ, u n dur yagaa, ma poofa yey: «Wo kānde wo, lii wāpyerj le yō? Kayīi wāpyerj yō kanii per wo laa, kapee wāpyerj loo le yō? Wo nawee yrā sya yaha laa, wo u wīi pye klaha-?» Pe n yaha le, pe sē laa pāā ye.

⁵ Yesu n pe yāŋ ncafūhū ne, u laam bye maha ba wlāhā, tuu yāā pe nawee- laam ba waha tēr. U n u dya pye ma yee: «Ma koho dii wāā!» U n ke dii wāā, ke koho n dur yō nii u ye.

⁶ Pe Farisyē n ta tēr yi ke Yiifee- yawāhā nwoŋ wo, maa pe ya wāā Galele kui yīŋfua Yerote nawee- mpāy ne. Pe n le yāŋ, pe ga waha Yesu boo wāboo ter gii syi na.

Nabuar n pai Yesu ye

⁷ Yesu n yi, ma ka Galele langbāŋ fla na u kānyārwei ne. Nabuar pye, pe naa n taha u na. ⁸ Pe naa n yi Yurusalem wo, Galele kui ne, Yude kui ne, Yidume kui ne, tesē kui nkāy ne ke ma Yurdane laferj kue ngaa kūndi ye, tesē kui nkāy ne ke ma Tyir tāy Syidō ne. Yesu u naa kai- nkāy pye, pe naa ke luhu, koo syi kē nabuar n te ya wāā naa n pai u ye. ⁹ Yesu n sya u kānyārwei pye, pe salangbāŋ gaa ke ta u kē, u n dugu dye, pe nawee- ma syi pe u waa yigi fānga ne ye. ¹⁰ Tuu naa nabuar jaa, koo syi kē mpāy bye pe naa n yaa, pe n naa u ke ma ga te u na. ¹¹ Sāndāpee pye, pe ma u yāā pe ga ba kanklūy gbāā u tāy, pe naa n kui pe yee: «Yāhā Dya kē ma ne.» ¹² Yesu -sē le pāā naa n waha pe ye, pe ma syi pe u wīi tōr naa n yar ye.

Yesu kānyārwei sēnsye syām yāŋ yi

(Mat 10.1-4; Luke 6.12-16)

¹³ Loo kur ye, Yesu n ba dugu ga yāŋ gaa yīŋ na. Tuu pye nawee- mpāy wīi na, u n pe yee pe n pa u ye.

¹⁴ Nawee- sēnsye syām ba me tuu yāŋ yi, pe n ga nii u kānyārwei. U n pe yāŋ yi pe nii u ne, u n ba pe lehe wāā, pe n ga naa Yāhā wūhū yar. ¹⁵ U n fānga wāā pe kē, pe n waha sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīŋ na.

¹⁶ Nawee- sēnsye syām mpāy u yāŋ yi, pe myar nde: Syimu wii Yesu Pyar myaha taha u na.

¹⁷ Syake tesē u cīfua Nsān ne. Sewede pii me.

Yesu n Ponoreke myaha taha pe na; le yīntaha ne, pe ma mii yāhāgbāā tēŋ dyaŋ.

¹⁸ U n maha Andere yee, Filipe ne, Bateremi ne, Matehe ne, Tema ne, Alefe dya Syake ne, Tadee ne, Syimu ne wii klokai- wāgbihī n tāy u ye,

¹⁹ tesē Syikaryote klofa Yuda ne, wii ruu ga ba Yesu yi u napīi- kē.

Kai- nkāy pe pāā taha Yesu na

(Mat 12.22-32; Luke 11.14-23; 12.10)

²⁰ Yesu n tege ke yāŋ yīŋ na u kānyārwei ne, pe n dur ga kaha wo. Nabuar n maha te ya wāā ba ta. Draha ge sē yāā Yesu ye u n ga di u kānyārwei ne ye. ²¹ U nna pe le luhu, pe n yee, a ter u yīŋ yir. Pe n kānde sya ma pa, poo n pai u yigi ter.

²² Yāhā kaiyarfa mpāy ba yir Yurusalem wo, ma tege ba klo lii wo Yesu pye na. Pe n nii le pāā Yesu wīi na ma yee: «Sāndāpee yīŋfua Sebulehe kē u ma u dya nwo yīŋ na. Pe sāndāpee yīŋfua kē tuu fānga wāā u kē, u n waha sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīŋ na.»

²³ Koo kē Yesu n pe yee ba, maa pe yar ma yee: «Setane, sāndāpee yīŋfua saa sya naa u kur kar ye. ²⁴ Kāntraha nenfa ma kuee n wāā pe ya ne, koo kāntraha saa waha gbihi nii ga yahasee ye ye. ²⁵ Nwoŋ nenfa ma kuee n wāā pe ya ne, koo nwoŋ saa waha gbihi nii ga yahasee ye ye. ²⁶ Ke syi ne, Setane ma kuee n wāā u ya ne, wāhā ma pye u kāntraha wo, u fānga saha ka yahasee ye ye, ke ga klaha-. ²⁷ Waa saha dye fāngafua waa kaha wo, u u wān yuhu gbe, mii u sē cāā u pua yigi yaha wa ye. U ma -sē waha yia u na ma u pua, u ga waha u wān bye yuhu gbe u ye.

²⁸ Ta n cīinde nde pāā ye ye, Yāhā ga waha nawee kapee- laha kāā u yīŋ na, u yorpeer bye ne. ²⁹ Ma -sē yee wii woo tuu ga yorpeer pāā Yāhā Yrā Fānga wīi na, loo kapee nde saa kua yāā u yīŋ na ye.»

³⁰ Pe tee naa n pāā ma yee sāndāpee ma Yesu yīŋ na, koo kē u n kai- ngīi pāā pe ye.

Yesu nna

(Mat 12.46-50; Luke 8.19-21)

³¹ Loo na, Yesu nahafua n ba dye Yesu cīifa ne. Pe n kuee nkur ye, ma waa lehe wāā Yesu ye tuu pa. ³² Yesu pye tuu ba tege nii nabuar raa telai wo, pe n ba u pye, a u nahafua ma nkur ye tesē u cīifa ne, pe u yee tuu ka pe fla na. ³³ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Ta nahafua kē wii ne, ta cīifa me mpāy ne?» ³⁴ Loo na, u n pe nawee- yāŋ, pe tege nii ma u gbey le. U n dur ma yee: «Ye sē yāā, ta nahafua ma nwo wo, tesē ta cīifa ne. ³⁵ Mpāy pe Yāhā wūhū pye, poofa pe ma ta cīifa, ta syafa, ta nahafa.»

Yesu kakuācran pāā digi yārfua wīi na

(Mat 13.1-23; Luke 8.4-15)

4 Yesu n maha ka ke Galele langbāŋ yē na, ma ga nii nawee- klaha. Pe nawee- ba nihi ga ta ter, u n sya dugu dye nii salangbāŋ gaa laam wo. Ke salan pye loho yīŋ na, pe nawee- -sē pye langben na. ² U n nii kaplāŋ kuā cra n pāā, ma nii pe klaha kabuar ne. Tuu naa pe klaha, u n ba pe pye ma yee: ³ «-Ye yaha le, ye ra kapān luhu! Dya waa yi u kaha wo, ma ga digi yāŋ u

tar laam wo. ⁴ Tuu naa ke digi yāŋ u tar wo, pii mpāy n ga too kānde ngben na. Kānsyām n pa, maa pe wāy di kāā. ⁵ Pii mpāy n ga too ntēmbakor fla wo. Kāntraflūhū sē pye yō ke fla na ye. Loo n ta pe pii sē waha dye ga laam wo ye, ma ta ter fīy. ⁶ Yaliile yai ke ba war dye yīndai wo, ke n too dir wān suhu boo. Te nnen sē waha ba ser yigi yō ye, ke fla tee pye ntēmbakor fla. ⁷ Pii mpāy n ga too ngur wān taa nsoho wo. Te n ba fīy, te ngur wān n te puār, te sē waha le dye ma sa ye. ⁸ Pii mpāy n -sē too kāntrayūhū na. Poo n fīy, ma yir, ma le dye, ma sa. Taa n pii le car, taa n faa le gboho, taa n le gboho.»

⁹ Yesu n pe yar taha ma yee: «Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

¹⁰ Pe nabuar pe ba ter wa, nawee- mpāy pe pye Yesu tāy, tesē u kānyārwei ne, pe n yee u ke kaplāŋ yīntaha gbihi tōr yar poo na. ¹¹ U n pe pye ma yee: «Kai- nkāy nawee- sē cā yāā Yāhā Yai wīi na ye, Yāhā ta yii n ke cā. Ma -sē yee mpāy na pe sē ke yīntaha ke ye, ke ga naa n tōr pe ye kakuācran ya wo. ¹² Ke syi,

«pe n waha yāŋ naa n yō,
ngaa sē -sē ga naa n yāā ye.

Pe n waha luhu naa n yō,
laa sē -sē ga naa n war ye.

Mii loo sē ne ye, pe ga faha ba Yāhā kānde yigi,
ke n pe kapee- laha kāā pe na.»

¹³ Yesu n pe pye ma yee: «Tee sē kapān nde yīntaha war ye, ye -sē ga ba pye mii ye te nampyen- too war, tii tē ga ba tōr ye ye? Ta n le kapān yīntaha tōr ye yar.

¹⁴ Nawee wii tuu Yāhā kaplāŋ tōr, u ma mii digi yārfua dyan. ¹⁵ Nawee- mpāy laam plāhā mii le kānde ngben dyan, pe pii pe too na. Pe ma le Yāhā kapāyīi luhu, loo yalebya wo Setane sāndāpee yīŋfua ga ba le yi kāā pe laam wo. ¹⁶ Nawee- mpāy laam ma mii ntēmbakor fla dyan, pe pii pe too na. Pe ma le kapāyīi luhu, loo yalebya wo pe ga le sya nuhu ne. ¹⁷ Le sē -sē ga nii gbāā pe laam wo ye. Le ma ba nii mii wāfāy dyan pe na tesē fen ne le kapāyīi wīi na, pe ga loo bye miy yaha. ¹⁸ Mpāy ter maha ma, pe ga le kapāyīi sya pe laam wo mii pii mpāy dyan pe too ngur fla wo. ¹⁹ Poosyifa ma le kapāyīi yāā luhu, driyē laangar -sē gboho ter pe laam wo, wale wāke ne, yīnde wān wāke ne. Too wīi ma ba gboho ta ter pe laam wo, te ga nii tā le kapāyīi na, pe saa yer le kapāyīi kur ye ye. ²⁰ Mpāy -sē ma, pe ga le kapāyīi sya pe laam wo mii pii dyan pe too kāntrayūhū fla wo. Pe ma le kapāyīi luhu, pe ga le sya cīinde, le n nii gbāā pe laam wo. Le kapāyīi pii ga le pe laam wo, le kayūhū sa; mpāy pe sa gboho, mpāy pe sa yai, mpāy pe sa car.»

Yāhā Yai wīi ma mii naaloho dyan

(Luke 8.16-18)

²¹ Yesu n maha kakuācran nde pāā pe nabuar ye ma yee: «Pe ne naaloho ndyan tar ba la, pe ba le ta pe katan cīn tā le na laa, pe ba le le wāā gbāngbahara

flähã täy? Ta n yee, pe ne le wra yaha käänkui na.
²² Ngii ngii ke wũhũ nii, ke ga ba nii gbaa na, lii nawee
 sã le cã yãã ye, le ga ba cã yõ. ²³ Wii ma n traha u ke
 yĩntaha cã, u luhu yõ!»

²⁴ Yesu n maha le pãã pe ye ma yee: «Tee nkãy luhu,
 -ye ye laam yaha ke na! Tee n luhu mii syi, Yãhã ga ba
 kaa taha ye wãwar na koo syi. ²⁵ Wii ma waha ke war
 cacar, u ga ba ke war naa n gboho; wii ma -sẽ ke
 wãwar sye, car gii tuu cã ke ga faha u na.»

Yãhã Yai wĩĩ ma mii digi dyaŋ ke n fiy

²⁶ Yesu n maha yee: «Yãhã Yai wĩĩ ma mii dya waa
 dyaŋ tuu yẽy tãhã u tar wo. ²⁷ Te yẽy ga fiy, te naa n le,
 u saa laa cã le na ye. U sã wãy faha woo, u ma yrãŋ
 woo, te yẽy ga naa n fiy ke yai ke yĩmper. ²⁸ Kãntraha
 sã na, ke ne re ta te n fiy te ya ya, te ba nduaŋ kũũ, te
 sa, te pii le? ²⁹ Te pii ma ba le koo na, u tarfua ga pa u
 ba re yaa.»

Yãhã Yai ga cãã klonj ke cã ba gboho

(Mat 13.31-32, 34; Luke 13.18-19)

³⁰ Yesu n maha yee: «Waa maha waha Yãhã Yai wĩĩ tõr
 nwa ne? N ga waha le yar ye na kakuãcran lii syi ne?

³¹ Le ma mii ngaa puale dyaŋ. Le tãhãyale wo, le klonj
 pii bye na. ³² Le ma fiy yi, le ga yir, le gboho ta ter tãŋ
 dir wãn ter bye na, le sya kayangbãyi, kãnsyãm n sya
 ba naa pe nserŋ ta yĩm wo te kayay laam wo.»

³³ Yesu naa nawee- klaha kakuãcranj busãã ne ke syi.
 Pe nawee- pe ne ga waha kakuãcranj nkãy war, u naa
 koo tõr pe ye. ³⁴ U sã naa n pãã pe ne mii kakuãcranj sã
 kã ye. U ma -sẽ ba nii u ya ya u kãnyãrwai ne, u ga cã
 ke kaplãŋ yĩntaha gbihi tõr yar pe na.

Yesu teflahangbãŋ yer

(Mat 8.23-27; Luke 8.22-25)

³⁵ Koo per yaiyĩn na, Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee:
 «-Ye pa wo n dii ter kũndi ngaa ye.» ³⁶ U kãnyãrwai n
 wloho yi kãã te nabuar wo, ma ga dugu dye ke salang-
 bãŋ wo Yesu tuu ba dye nii kii wo, pe n nii n ter.
 Salangbãyi taa pye ke langbenj na, nawee- mpãy n
 dugu dye te wo, ma ter. ³⁷ Teflahangbãŋ gaa n yir wã-
 fua ne, ma sya loho fua gbe le wãã n taha pe na ke
 salangbãŋ wo, ke n sya yĩĩ naa n wa. ³⁸ Yesu pye ke
 salangbãŋ namlã kuẽ ye, tuu ba sã wãy, ma yĩŋ gbã yi-
 gi yĩngbũhũ ne. U kãnyãrwai n u gbã yir, ma u pye ma
 yee: «Wo Yĩŋfua, ma sã yãã la waa kuee le wo?» ³⁹ Yesu
 n yir, ma sã ke teflaha na, ma pãã ke loho ne ma yee:
 «Yaha le, nii sũũ!» Ke teflaha n yer loo na, ke fla n nii
 seyĩĩ. ⁴⁰ Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «Nwa ye n nii
 n fya? Ye Yater wee la ye ne?» ⁴¹ Pe -sẽ ba fya, ma naa
 le pãã pe ya ye ma yee: «Hãã, -ye naa dya nwo yãŋ,
 teflaha n luhu u ye ke langbãŋ loho bya ne.»

Yesu sãndãpee kar tege kãã dya waa yĩŋ na

(Mat 8.28-34; Luke 8.26-39)

5 Pe n ga nɔ ke kãntraha langbãŋ kũndi ngaa ye,
 Jerasinefa kãntraha wo. ² Yesu wãtegekãã ke
 salangbãŋ wo, dya waa n yi gbũhũ fla na, ma u wãã n
 pai. ³ Sãndũpee waa pye u dya yĩŋ na, ma u ta u n naa
 n nii gbũhũ fla na. Ntãn namihi ge ne pe sã waha u
 dya pua yigi naa n yaha nantãŋ ye. ⁴ U dya pye, pe ma
 yir, pe ga u trẽ pua ntãn namihi ne. U -sẽ ga te ntãn
 namihi cẽr, tuu te ntãn wãn ka. U wãyigiyaha fãnga sã
 pye waa ye ye. ⁵ Ke yai ke yĩmper, u naa wãtay ya tay
 gbũhũ laam wo, tesẽ yãy yĩŋ ne, ma naa n kui, ma ma-
 ha naa u ya duai ntẽmbar ne.

⁶ U n Yesu yãã deydey, ma fã ba kãnkũy gbãã u yaha
 ye, ⁷ ma tẽ sya fãnga ne ma yee: «Ke Yãhãngbãŋ Dya
 Yesu, nwa taa ga pye ra na? N ma nar, Yãhã yãŋ, ma'a
 syi ma ra pẽn ye.» ⁸ Yesu naa n gbey u na ma yee:
 «Sãndũpee nwo, tege kãã u dya yĩŋ na!» ⁹ U n u dya
 yey ma yee: «Ma myaha mii?» U n yee: «Ta myaha Ni-
 hinihi, wo ma wo nihi.» ¹⁰ U n nii le sronj nar Yesu ye,
 tuu ma syi pe sãndãpee kar kãã ke fla draha wo ye.

¹¹ Kaha tyẽ- mpãy -sẽ pye, pe wãnihi; pe pye pe naa n
 di ke yãŋ fla na. ¹² Pe sãndãpee n Yesu nar ma yee:
 «Wo nɔ wãã tyẽ- mii fla na, wo n ga dye nii pe laam
 laam wo.» ¹³ Yesu n le sya pe ye. Pe sãndãpee n tege
 kãã u dya yĩŋ na, maa dye pe tyẽ- laam laam wo. Pe
 tyẽ- n ke ngbenj fã tege, maa too dye ke langbãŋ laam
 wo, ma ku. Pe ba tyẽ- naha kua.

¹⁴ Mpãy pe naa pe tyẽ- naha, pe n fã ter, maa le
 kapãn pãã pe klofa ye, tesẽ wlefa ne. Nawee- n pa,
 maa yãŋ lii le ba pye. ¹⁵ Pe ba nɔ Yesu fla na, pe n u dya
 yãã, dya wii sãndãpee busãã pye u yĩŋ na. U dya yĩnta-
 ha ba too, u n ba faha wãn le tege nii, nafããn pyer sã
 pye u na nantãŋ ye. Pe nawee- n fya, ma sya nii n
 sege. ¹⁶ Mpãy pe ba ke kai- bye yãã yĩnde ne, poo n u
 dya wĩĩ gbe, ma tõr pe ye, tesẽ pe tyẽ- wĩĩ bya ne. ¹⁷ Pe
 n too Yesu wãnar na, tuu ter kãã, u pe klo ta yaha.

¹⁸ Yesu tuu dugu naa n dye ke salangbãŋ wo, u dya
 wii sãndãpee pye u yĩŋ na, u n Yesu pye woo ga ka u
 ne. ¹⁹ Yesu sã le sya u ye ye, ma u pye ma yee: «Dur ga
 ma kaha wo, ma nna fla na. Yãhã ke ma fen di, ma
 nkãy bye pye ma kã, ka maa ke tõr pe ye!» ²⁰ U dya n
 ter. Yesu tuu lii pye u kã, u n ga nii le pãã nawee- ye ke
 kui sãnsye teebhe bye wo. Mpãy pe naa le luhu, le
 naa pe laam wo.

Syase pueesya tesẽ cɔɔ wii tuu te Yesu nayroho na

(Mat 9.18-26; Luke 8.40-56)

²¹ Yesu n dur ga u kãnyãrwai ne ke langbãŋ kũndi
 nge na, ke salangbãŋ ne. U pye ke loho täy, tuu ba yer
 nabuar ne te ba wɔ tã u na. ²² Yiiffee- yawãhã nwoŋ yĩŋ-
 fua waa n pa, u myaha Syase. U n Yesu yãã, ma kãn-

klūy gbāā u yaha ye, ²³ ma nii u nar u fihī yō woo na, ma u pye ma yee: «Ta pueesyale ma le ga ku, n ma nar, pa maa klue taha le na, le n kāhā yir, le nii yrān na!» ²⁴ Yesu n ka u ne. Nabuar naa n taha u na, ma u wāā sya naa n kor kue bye ye.

²⁵ Te nabuar laam wo, ɔɔ waa -sē pye. U ntōr kuee naa n woo u ye dye- sēnsye syān, wāyer wee ye. ²⁶ U ba fāy gboho ter tyinfa busāā koho wo; u wale bye ba ka tān pe ye. U sē -sē naa n puar ye, te yan too ma cā ba naa n sye u ye. ²⁷ U n Yesu wīl luhu, ma -sē pa pe nabuar wo Yesu kur kue ye, ma ba te u nayroho na. ²⁸ U ba le ga yigi ma yee: «N ma yāā te u nayroho ya na, n ga jaa.» ²⁹ Tuu te Yesu nayroho na ke syi, le yalebya wo u ntōr wāwoo n yer, u n yāā u yan te yi kāā u wo. ³⁰ Yesu n le cā le yalebya wo, ma cā ma yee fānga gaa yi u wo. U n wā klaha pe nabuar laam wo ma yee: «Yoo te ra nayroho na?» ³¹ U kānyārwei n u pye ma yee: «Ma pe nawee- yāā pe ma kor n klaha teebehe bye wo, taa -sē maha n yey yoo te ma na.» ³² Yesu -sē ba yān gbey naa n klaha yoo nde pye. ³³ U ɔɔ n nii n sege fyar koho wo, tuu ba cā wa lii le u yāā. U n pa, maa kanklūy gbāā Yesu yaha ye, ma le cīinde bye tōr u ye. ³⁴ Yesu n u pye ma yee: «Cɔɔ, taa ra ta ma Yater, loo le ma jaa. Naa n gaha pra, ma yan tii yi kāā ma wo.»

³⁵ Yesu tuu naa koo pāā, tēnlehe mpāy n yir Syase kaha wo, ma ba u Syase pye ma yee: «Ma pueesya ku, maa maha Yīnfua fāy ma nwa pye?» ³⁶ Pe n nii n pāā, Yesu sē -sē pe kue yān ye, ma Syase woo pye ma yee: «Ma'a syi fya ye, ra ta ma Yater, loo ya!» ³⁷ Loo kur ye, Yesu n Syase kaha kānde sya u ne. U sē -sē sya waa n ka u ne ye mii Pyar ya sē kē ye, ma suhu Syake ne, u cīifua Nsān ne. ³⁸ Pe n ga ɔɔ Syase kaha wo, Yesu n pe nawee- yāā, pe fā gbey n klaha, mpāy ne pe n wūn ma n kui. ³⁹ U n dye ga ke kaha laam wo, maa pe pye ma yee: «Lii tee fā gbey n klaha ke syi? Nwa ta ye n nii n wūn? U kicar sē ku ye, wāy ya tuu sā wāy.» ⁴⁰ Pe n u ler. U n pe bye ta pe n yi. U n u kicar tuhufua ya yigi, u nahafua ne, ma suhu kānyārwei tāā mii ne. U kicar tuu pye nwoŋ gii laam wo, pe n dye ga ke fla na. ⁴¹ U n u kicar yigi koho na, ma u pye Yiifēe- yor wo ma yee: «Taleta kume.» Loo yīntaha kē, kicaale yir! ⁴² Le kicaale n yir le yalebya wo, ma nii n yār. Le pye dye- sēnsye syān ne. Pe nawee- pe nde yāā, le n yē gbāā pe na, ma sya ga ta ter. ⁴³ Yesu n -sē pe yar waha, pe ma syi nawee waa n le cā ye. U n maha pe yar ma yee, pe ngaa wāā u kicar kē u n di.

Nasaretefa Yesu wīl sye

(Mat 13.53-58; Luke 4.16-30)

6 Yesu n yir ke fla na, ma ka klo lii wo, tuu ba le na. U kānyārwei pye u ne. ² Kanii per, u n nii ma nawee- klaha Yiifēe- yawāhā nwoŋ wo. Nabuar mpāy pe naa n luhu u ye, le n pe fe gbe, pe n nii n yee: «U pye mii ma Yāhā wūhū bye cā tōr n yar? Yoo tuu roo

laantor le u laam wo? Laanwo wūhū ngī bye ne tuu n pye, u koo fānga yāā na? ³ Woo sē na Maari dya, wii u ma katyigi tafua? U cīifa sē me la Syake ne, Syose ne, Yuda ne, tesē Syimu ne? U syafa poo sē na pe ma wo ne nwo?» Loo n ta pe sē waha Yesu wīl sya ye.

⁴ Yesu n plāhā nge tōr pe ye ma yee: «Ma yi kāā Yāhā kaplān tōrfua kusey nawee- na, u nwoŋfa ne, u kahafa ne, teebehe bye nawee- u yān.» ⁵ Yesu sē waha laanwo wūhū busāā pye ke fla na ye, mii yanfa mpāy ya sē me tuu klue taha pe na, ma pe jaa ye. ⁶ Tuu yāā u gben-teefa pe u wātaŋ sye pe Yater, le n laam wo u kē. Loo kur ye, u n ka maa nawee- klaha kānkāy kukui wo.

Yesu u kānyārwei sēnsye syām lehe wāā

(Mat 10.5-15; Luke 9.1-6)

⁷ Yesu n u kānyārwei sēnsye syām bye yee ba, maa nii pe lehe n wāā nawee- sānsyām. U n fānga wāā pe kē pe waha sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīn na. ⁸ U n maha pe yar waha ma yee: «Ye n gaha yrāhā ye, ya'a syi ngaa gbe yigi ke n naa ye ndege ye. -Ye yrāhāyār kāi ya gbe yigi, ye ma syi ngaa kadiŋ gbe tesē nkānfaha ne, tesē war ne jifaa wo ye. ⁹ -Ye ntāāfey le, -ye kalerŋ nanerŋ ya le!»

¹⁰ U n maha pe yar ma yee: «Ya'a ga dye klo lii wo, pe ma syāsaha wāā ye kē kaha gii wo, -ye kuee koo kaha wo ye sya ba ter. ¹¹ Teelii nawee- ma ye yē yor sye, tesē ye wāyigita wīl ne, -ye ter pe klo yaha! Ye ma nii n ter, -ye ye tre mplēm kor yaha pe na, pe n cā lii ma pe dye, poo pe le ke.»

¹² Yesu kānyārwei n ka loo na, ma ga Yāhā kaplān tōr n yar nawee- na, ma yee pe le sya pe le cā pe kapee-wāpyerŋ sē yō ye. ¹³ Pe sāndāpee buar kar tege naa n kāā nawee- yīn na, ma naa yanfa busāā tuhu sēm- ne, pe n kāhā naa n yir.

Nsān tesē Yerote ne

(Mat 14.1-12; Luke 9.7-9)

¹⁴ Yesu myaha tēn n ba teebehe bye kua. Galele kui yīnfua Yerote n Yesu wīl luhu. Nawee- mpāy naa n pāā ma yee: «Nsān nawee- tāāfua wii tuu ba ku, u dur ba yrān na, koo kē u n waha laanwo wūhū pye.» ¹⁵ Mpāy naa n pāā ma yee: «Faale Yāhā kaplān tōrfua Yeli kē.» Mpāy maha naa n yee: «Faale Yāhā kaplān tōrfua waa kē u ne.» ¹⁶ Yerote tuu Yesu wīl luhu, u n yee: «Nsān nawee- tāāfua kē! N ba ta pe n u yīn cer, u maha dur ba yrān na.»

¹⁷⁻¹⁸ Lii le ba dye Yerote nsoho wo Nsān ne, le nde: Yerote ba u cīifua Filipe ɔɔ Yerotyade tyīn sya u ye. Nsān naa le kuān u ye ma yee: «Ma sē yai ma ma cīifua ɔɔ gbe ta ma wūū ye.» Yerote n yir, ma ta pe n Nsān yigi, ma u pua ma u le nwompihi wo. ¹⁹ Nsān wīl naa u Yerote ɔɔ yaa, u n sya naa u ke gbā ne. ²⁰ Yerote sē -sē naa le sya u ye ye. U naa Nsān fya, u ba cā Nsān ba

sronj, u maha pye Yähã nawee. Koo kë Yeröte n koho naa n paha u na. Nsãn kaplãñ naa u fãý, ma -sẽ naa n täý u ye.

²¹ Yeröte ɔɔ yĩñ -sẽ ba täý Nsãn wĩĩ na, Yeröte seese gbar per. Ke per na, Yeröte ba u tẽntẽ- yĩñfa yee ba dir na, tesẽ u naanmiy yĩñfa ne, ma suhu Galele yahaseefa ne. ²² Yeröte ɔɔ pueesya n dye ke nwongbãñ laam wo, ma ɔɔ. Le n täý Yeröte ye, pe nawee- bye ne. Yeröte n u capua pye loo na ma yee: «Ngii wĩĩ ma täý ma ye, ta yar ta n ke wãã ma kë.» ²³ U n Yähã di, ma u pye ma yee: «Ma'a ngii wĩĩ pãã, maa ke yãã, ke ma sya pye ra kãntraha kui kãnkãyaha neñ.» ²⁴ U kicar n yi, ma ga u nahafua yey ma yee: «Ma laam wo, ma yee n ngii wĩĩ pãã?» U nahafua n yee: «U yar u Nsãn nawee- tããfua yĩñ ɔɔ wãã ma kë.» ²⁵ U capua n dur ga farfar Yeröte fla na, maa u pye ma yee: «N n yãñ, ma Nsãn yĩñ ɔɔ wãã ra kë yagaa nge na, tasa laam wo.» ²⁶ Yeröte yĩntaha bye n tãhã. Tuu ba Yähã di pe nawee- yĩnde na, u sã sya ma u yẽ dur ye. ²⁷ U n ta ter loo na, ma seraasyi naa waa lehe wãã, ma u pye u ga pa Nsãn yĩñ ne. ²⁸ U seraasyi naa n yi ter, ma ka ke nwompihi laam wo, maa Nsãn yĩñ ɔɔ, ma pa ke ne tasa wo maa wãã u capua kë. U capua n -sẽ ke sya wãã u nahafua kë.

²⁹ Nsãn kãnyãrwai pe ba le luhu, pe n pa, ma ba u nakugu gbe maa le gbĩĩ wo.

Yesu nawee- nyersĩĩ yĩĩbua yẽ woo, tahar ne

(Mat 14.13-21; Luke 9.10-17; Nsãn 6.1-14)

³⁰ Yesu tẽnlehe n ba dur ba u fla na. Lii bye pe ga pye, nkãy bye ne pe ga nawee- klahã, pe n ke tãr u ye.

³¹ Nawee- mpãy pe naa n pai, ma dur naa n ter, pe ba nihi ter; Yesu sã draha ge yãã, ma ga di u kãnyãrwai ne ye. U n u kãnyãrwai pye ma yee: «-Ye pa, wo n ka dragba gaa laam wo, ye n ga faa wũũ dye.» ³² Pe n salangbãñ gbe, poo n gaha nii teelaa wo pe ya ya. ³³ Nabuar n -sẽ pe yãã tersaha wo, ma pe yãñ cã. Pe n yir kukui bye wo, ma tyĩĩ yãr ga cãã dye ke teele wo Yesu yaha u kãnyãrwai ne. ³⁴ Yaliile Yesu tuu yi ke salangbãñ wo, u n pe nabuar yãã kacãn wee ye. Pe nawee- fen n u sronj yigi, pe pye mii mbaa dyañ u mbanaha wee pe ne ye. U n too kai- na, ma nii pe klahã, ma pe klahã. ³⁵ Yai ke ba kua kua naa n wa ke syi, Yesu kãnyãrwai n pa, maa u pye ma yee: «Yai kua kua wa, wo maha ma dragba wo. ³⁶ Pe nawee- ta pe n ka tũntũn kle wo, kusyĩmbẽhe ne, pe ga waha ngaa par di.» ³⁷ Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Yii ge -ye digi wãã pe kë pe n di!» Pe n u yey ma yee: «Waa war nagbey bur yãã na, wo waha par wãã?»

³⁸ Yesu n pe yẽ wãã sya loo na, ma yee: «Bur wãý nii te ma ye ye? -Ye ka yaa yãñ!» Pe n ga yãñ, ma ba u yar ma yee: «Bur wãý bua te ma wo ye tesẽ fua- syãm ne.»

³⁹ Yesu n kãnde wãã u kãnyãrwai kë, pe n pe nawee- ta pe n tege nii ga ke nyẽpẽñ na, fle fle. ⁴⁰ Pe n pe ya to to nii ga, kaa na nawee- gbeebua, kaa na nawee- gbeesĩĩ sãnsye.

⁴¹ Yesu n te bur bua gbe, pe fua- syãm ne, ma yĩntaha kuã yir wãã yãhãýĩñ kuẽ ye, ma Yähã pye ma yee: «Ma syaha kë.» U n te bur la ɔɔ, ma re wãã u kãnyãrwai kë, pe n te la klahã nawee- kë. U n maha pe fua- syãm la ke syi pe bye kë. ⁴² Pe bye n di, ma sya di yai. ⁴³ Pe n takũyĩhĩ sãnsye syãñ gbe ter te gber ne, tii pe di yaha. ⁴⁴ Mpãy pe ba te bur di, pe naam ya ba nawee- nyersĩĩ yĩĩbua tã.

Yesu yãr ke langbãñ loho na

(Mat 14.22-33; Nsãn 6.15-21)

⁴⁵ Loo kur ye, Yesu n ta ter u kãnyãrwai pye ma yee pe dugu dye ke salangbãñ wo, pe dii ga ke langbãñ kũndi ngaa ye, u yahasee ye, klo laa wo pe n yee Gbesyata. Woo n kuee kur ye, u kãnde wãã pe nabuar kë. ⁴⁶ Tuu kãnde wãã wa pe kë, u n ka yãñ gaa yĩñ na, ma ga nii u laam wũhũ tãr Yähã ye. ⁴⁷ Yai n kua tã, ma ke salangbãñ ta yaha ke langbãñ telai wo. Yesu -sẽ pye u ya ya kãntraha na. ⁴⁸ U n yãã ke salañ sã waha naa n fã pe ye ye, teflaha tee naa pe wãã. Ke -sẽ pye ngupa cir kuiyale syi, u n yir ma n gaha pe kuẽ ye, ma nii yãr n gaha ke loho na, ma sya ne ga pe far ter. ⁴⁹ Pe kãnyãrwai n u yãã tuu n yãr ke loho na, pe n yee kusrãhã kë, ma too kule na ma n kui. ⁵⁰ Pe bye yĩnde pye u na, pe n fya ser yigi nii. Yesu n ta ter pãã pe ne ma yee: «-Ye ye laam waha, ye ma syi fya ye, ndoo kë.» ⁵¹ U n dugu dye pe ne ke salangbãñ wo, ke teflaha n yer. Le n u kãnyãrwai laam wo maa far ter. ⁵² Pe laam kacãn tee ba kloñ ter, pe sã ba Yesu fãnga cã yã ye, yaliile wo tuu ba te bur bua la ɔɔ te n nihi.

Yesu yanfa jaa Genesare kãntraha na

(Mat 14.34-36)

⁵³ Yesu n ba ke langbãñ dii wa u kãnyãrwai ne. Pe n tãhã Genesare kuẽ kãntraha na, ma pe salangbãñ pua yaha ke langben yẽ na. ⁵⁴ Pe kãhã yi ke salangbãñ wo, pe nawee- n ta ter Yesu yãñ cã. ⁵⁵ Pe n fã ga teebẽhe bye wo, maa yanfa tẽñ n pai u kë pe kasãý wãn na. Mpãy pe naa u wĩĩ luhu teebẽhe bye wo, pe naa n pye koo syi. ⁵⁶ Teelii teelii Yesu naa n gaha, kusyĩmbẽhe wo woo, kungbãhã wo woo, kle wo woo, nawee- naa n pai pe yanfa ne nanihi fla wo. Pe naa u nar u tyii pe yanfa n te u nayrengbãñ yẽ ya na. Mpãy bye pe -sẽ yãã naa n te ke na, pe naa n jaa.

Yesu tesẽ Yiifee- wãle kãnde wũhũ ne

(Mat 15.1-9)

7 Per gaa, Farisyẽ ye tesẽ Yähã kaiyarfa ne, pe ba yir Yurusalem wo, ma pa Yesu fla na. ² Pe n ba yãã Yesu kãnyãrwai mpãy sã naa pe klue yee pe wãle kãnde wãyee na, ma cã naa pe dir di ye. ³ Le -sẽ pye ke dyañ, Farisyẽ ye ma suhu pe nampyen- Yiifee- bye ne, pe sã naa ngaa di mii pe sã cãã pe klue yee gbegebe pe

wāle kānde wāyee na ye. ⁴ Pe ma yir nanihi teebehe wo ma ba dye, pe saa di mii pe sē cāā loho wey wa gbegebe ye. Pe wāle kānde wūhū ba nihi, pe -sē ba ke bye yigi mii crāṅ wāyee ter dyaṅ ke ya ya, sekuhu wāyee ne, ntēngbāhā wāyee ne. ⁵ Koo kē pe Farisyē tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n Yesu yey ma yee: «Nwa ta ma kānyār-wai sē wo wāle kānde wūhū pye ye? Ma sē yāā, pe sē pe klue yee wo wāle kānde wāyee na ma cā pe dir di ye.» ⁶ Yesu n pe pye ma yee: «Dawarfa me ye ne! Faale Yāhā kaplāṅ tōrfua Yisa tāhā kē tuu bii nde cāā yar yaha ye wīī na, ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāṅ wo ma yee, Yāhā yee:

«Nawee- mii, pe ra gboho pe yē kaplāṅ ya ne, ma -sē yee pe laam wo pe fla dey ter ra na.

⁷ Pe ra gboho mii syi dyaṅ, yīṅ wee le na ye.

Nawee- pe kānde lii ta, pe tee loo ta, ma n klaha ma yee Yāhā kānde ne.» »

⁸ Yesu n maha pe pye ma yee: «Ye Yāhā kānde ta yaha kānkāy na, ma nii nawee- kānde loo yar. ⁹ Ye -sē Yāhā koo kānde wūhū miy yaha cā, ye ye wāle kānde wūhū ta. ¹⁰ Ye sē yāā, wo faale wādyaha Musa bii le pāā Yāhā sabangbāṅ wo ma yee, Yāhā yee: «Ma tuhufua gboho, ma nahafua ne;» tesē: «Wii ma u tuhufua miipihii yee u nahafua ne, u yai pe u boo kāā.»

¹¹ Yii -sē nawee- klaha, a nawee ga waha u tuhufua pye u nahafua ne, u yee: «Ta koho kla gii tē ne ga waha wāā ma kē ma n di, ke ma korobaa;» le yīntaha ne, n ke ta yaha Yāhā kē. ¹² Ke syi, woofua ga waha tyii u tuhufua wākēṅ na, u nahafua ne. ¹³ Ye n pye koo syi, ma Yāhā kaklaha miy n yaha, ma ye wāle kaklaha gbe n yar nawee- na. Kai- busāā maha ma tee n pye ngīī syi dyaṅ.»

Kai- nkāy ke nawee le kapee- wāpyeṅ wo

(Mat 15.10-20)

¹⁴ Yesu n maha pe nabuar yee ba, maa pe yar ma yee: «Ye bye, -ye yaha le ye luhu ra ye, -tee le cā!

¹⁵ Ngaa wee ke n yir nkur ye, ma nawee le kapee- wāpyeṅ wo ye. Kai- nkāy nawee tuu n ga, koo kē ke u le kapee- wāpyeṅ wo.» [¹⁶ Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!]

¹⁷ Yesu tuu ba pe nabuar ta yaha, ma ga dye nwoṅ laam wo, u kānyārwei n ga u yey le kakuācran yīntaha ne. ¹⁸ U n pe pye ma yee: «Ye bya, ye maha le kakuācran yīntaha war gblihi laa ke? Ye sē cā la ngii ke n dye nawee nfēṅ wo, koo sē kē ke u le kapee- wāpyeṅ wo ye? ¹⁹ Ke ma sya dye ga u nfēṅ wo, ke n gaha yi kāā u laha wo nyē wo, ke sē ma ne dye ga u laam gasaha wo ye.» Yesu le yar ke syi nawee- n waha cā wāfāṅ wee digi gaa ter na ye. ²⁰ Yesu n maha pe yar ma yee: «Nkāy nawee tuu n ga, koo ke u le kapee- wāpyeṅ wo. ²¹ Ye sē yāā, nawee tuu kapee- nkāy ga u ya laam wo, koo kapee- kē ke ne u taha tyatyāhā na, yuhur ne, na-boor ne, ²² cayor wāleṅ ne, war yīnde ne, laangbān ne,

dawar ne, wāplanpye ne, yīnde wāyitoo ne nawee- wān na, kawar wāfua ne, yatanṅ ne, nafāān pyer ne.

²³ Koo kapee- ngīī bye nawee tuu n ga, ke u le kapee- wāpyeṅ wo.»

ƆƆ wii tuu wee Yiifee ye, Yesu u pueesya jaa

(Mat 15.21-28)

²⁴ Yesu n ter ke fla yaha, ma ka Tyir kue syi ye, Syidō ne. U n ga dye kaha gaa wo, u sē naa n traha pe u wāpa wīī luhu ye. Pe -sē le luhu. ²⁵ ƆƆ waa, sāndūpee pye u pueesya yīṅ na, u n Yesu wīī luhu, ma ta ter ga u fla na, ma ga kānkūy gbāā u tāy. ²⁶ U ƆƆ sē pye Yiifeesya ye, u naa n yi Fenisye wo, Syire kāntraha na. U n Yesu nar, u u sāndūpee tege kāā u pueesya yīṅ na. ²⁷ Yesu n u pye ma yee: «Ma'a kicar digi gbe miy yaha pāmpii † kē, le sē yō ye.» ²⁸ U ƆƆ n yee: «Cīinde ne Yīṅfua, ki-caabir ma car gii miy yaha kāntraha na, pāmpii sē -sē ga gbe di la?» ²⁹ Loo na, Yesu n -sē u pye ma yee: «Kapān nde wīī na, maa waha dur ga ma kaha wo, u sāndūpee tege kāā wa ma pueesya yīṅ na.» ³⁰ U n dur ga u kaha wo, maa u pueesya yāā tuu sāy nii kasāy wāṅ na. U sāndūpee ba tege kāā u pueesya yīṅ na.

Yesu nditēṅ bebe waa jaa

³¹ Yesu n ba ter kāā Tyir kue yaha, ma ter Syidō klo wo, ma dye yi ter te kui sēnsye wo, ma dur ba Galele langbāṅ kue ye. ³² Nawee- mpāy n pa u kē nditēṅ naa waa ne, u sē maha waha pāā naa n yō ye. Pe Yesu nar tuu koho taha u na, u u jaa. ³³ Yesu n u yigi yi pe nabuar laam wo, ma ka u ne kānkāy na, maa u kām-behe le u ndityuhu wo, ma yēsyōr tu ma ta u yīnkāi na. ³⁴ Loo na, u n yīntaha kuā yir wāā yāhāyīṅ kue ye, ma wūū tege, ma u dya pye Yiifee- yor wo ma yee: «Efata,» loo yīntaha ne, yār! ³⁵ U dya ndityuhu n ta ter yār, u yīnkāi n sāhā yaha, u n nii n pāā nayōr saha na.

³⁶ Nawee- mpāy pe pye ke fla na, Yesu n pe yar, pe ma syi le pāā waa ye ye. Tuu le pāā naa n waha pe ye mii syi dyaṅ, pe -sē ke kai- pāā naa n yi ke syi. ³⁷ Le wā-jaa wīī n pe nawee- fe gbe ga ta ter, pe n sya nii le pāā ma yee: «Nkāy bye u n pye, ke yō cīinde. U nditēy ta pe n luhu, ma bebe bya ta pe n pāā.»

Yesu nawee- nyersīī yē woo tahar ne

(Mat 15.32-39)

8 Too plii na, nabuar maha ba te ya wāā ba ta. Ngaa sē pye pe nawee- ye pe n ga di ye. Yesu n u kānyārwei yee ba, maa pe pye ma yee: ² «Nawee- mii fen ta yigi, pe plii tāā nanga pe ma ra ne, yagaa ngaa wee pe ye pe n ga di ye. ³ N ma pe dur wāā fāā ne pe kle wo, pe n gaha too wāfāy na kānde wo. Ye sē yāā, mpāy ma pe nihi, pe yir deydey ma pa.» ⁴ U kānyārwei n u yey ma yee: «Dragba nge syi laam wo, waa dir yāā

† Koo cāā na, mpāy pe sē pye Yiifee- ye, Yiifee- naa pe yee pām.

na pe kē pe n di?»⁵ Yesu n pe yey ma yee: «Bur nii te ma ye ye?» Pe n yee wāy kuasīi.⁶ Loo na, Yesu n pe nabuar ta pe n tege nii kântraha na. U n te bur kuasīi gbe, ma Yāhā pye ma yee: «Ma syaha kē.» U n te bur la cer, ma te wāā u kănyārwei kē, pe te la klaha pe nabuar kē; u kănyārwei n te la.⁷ Fuabir raa maha pye pe ye. Yesu n maha syaha wāā Yāhā kē, ma u kănyārwei ta pe n maha te fuabir la.⁸ Pe bye n di, ma di yai. Tii pe di yaha, pe n te gbe ter takūyīhī kuasīi.⁹ Nawee-mpāy pe pye ke fla na, pe ba nawee-nyersīi kua.

Loo kur ye, Yesu n kânde wāā pe kē,¹⁰ ma dugu dye ke salangbān wo u kănyārwei ne, ma ka Dalameta kântraha na.

Yesu laanwo wīi wāpyerj sye Farisyē ye kē

(Mat 16.1-4)

¹¹ Loo kur ye, Farisyē ye n pa Yesu fla na. Pe n yee, poo ga u le namihi wo, ma u pye u laanwo wīi laa pye, poo n waha cā Yāhā kē ke fānga wāā u kē.¹² Yesu n wūū tege u ya laam wo ma yee: «Nwa ta yagaafa n ke pe laanwo wīi yāā? Ta n cīinde nde pāā ye ye, poo ge saa laanwo wīi laa ge yāā yīnde ne ye.»¹³ Loo kur ye u n ter pe yaha, maa dugu dye ke salangbān wo, ma ter ke langbān kūndi ngaa ye.

Yoo wīi ma mii ncasur wān ter syi dyanj?

(Mat 16.5-12)

¹⁴ Koo per na, pe kănyārwei ba faha pe sē bur gbe yigi pe ya ne ye. Bur nerj ya kē ke pye pe ye ke salangbān wo.¹⁵ Yesu n ba pe pye ma yee: «-Ye yii le yaha, -tee yii yigi Farisyē ye ne, tesē Yerote ne! Pe wīi ma mii ncasur wān syi dyanj.»¹⁶ Pe kănyārwei n nii pe ya yey ma yee: «Too sē bur gbe ye, loo la u n nii n pāā ke syi.»¹⁷ Yesu n pe laam wūhū cā, ma pe yey: «Nwa ta ye n yee, bur kē te wee wo ye ye, koo syi kē? Ye kacān fihī kloj. Ye sē laa war wa ye. Ye laam yāā waha ter?»¹⁸ Yīmpε ne ye ye, ye sē n yān la? Ndityuhu ne ye ye, ye sē n luhu la? Ye laam yāā faha wa?¹⁹ Tē ba te bur bua la cer wāā pe naam nyersīi yīibua kē, takūyīhī nii ye ba gbe te bur gber ne, pe ba tii di yaha?» Pe n yee takūyīhī sēnsye syān.²⁰ Yesu n maha pe yey ma yee: «Tē ba te bur kuasīi la cer wāā pe nawee-nyersīi kē, takūyīhī nii tee ba gbe te bur gber ne, pe ba tii di yaha?» Pe n yee takūyīhī kuasīi.²¹ Yesu n pe pye loo na ma yee: «Ke n ta ye sē le war wa ma yee, bur wīi sē ne tē naa n pāā ye?»

Yesu fūū naa waa jaa Gbesyata wo

²² Loo kur ye, pe n ka Gbesyata wo. Nawee- n pa fūū naa waa ne Yesu fla na, maa u nar u te u fūū naa na, u u jaa.²³ Yesu n u fūū yigi koho na, ma yi u ne le klo kănkāy na, ma ga yēsyōr tu woo u fūū yīmpε na, ma klue taha u na, ma u yey: «Ma waha ngaa yāā la?»²⁴ U fūū n yīmpε tēn wāā ma yee: «N nawee- yāā, n pe yāā

katyir dyanj te n yār.»²⁵ Yesu n maha klue taha u dya yīmpε na, u n yān wāā u yahasee ye temm. U ba jaa wa, ma waha wān bye yāā naa n tāj gbεgbε.²⁶ Loo na, Yesu n kânde wāā u kē u ter u kaha wo, ma -sē u pye ma yee, tuu ma syi ka le klo wo ye.

Yoo kē Yesu ne?

(Mat 16.13-28; Luke 9.18-27)

²⁷ Yesu n ter Filipe Syesaree kue kui ye, u kănyārwei ne. Kânde wo, u n pe yey yān ma yee: «Lii ge nawee- pe n pāā ra wīi na?»²⁸ Pe n yee: «Mpāy n yee, a Nsān nawee- tāāfua kē ma ne. Mpāy maha n yee, a faale Yāhā kaplān tōrfua Yeli kē ma ne, mpāy maha ma pe n yee, a faale Yāhā kaplān tōrfua waa kē ma ne.»²⁹ U n dur yagaa, ma pe yey ma yee: «Ah yii, ye yee yoo kē ra ne?» Pyar n u yē sya ma yee: «Mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise.»³⁰ Yesu n le pāā waha pe ye ma yee, pe ma syi pe le tōr waa ye ye.

³¹ Loo kur ye, Yesu n yir, ma nii u kănyārwei pye ma yee: «U Nawee Puee yai u fāy gboho. Pe Yiiffee- wāle ga ba u wīi sye, pe Yāhā yūndefa yīnfa ne, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne. Pe ga ba ta ge ta pe n u boo. Plii tāā kur ye, u ga yir gbā wo u dur ba yrān na gbaafa ye.»

³² Yesu naa ke kai- gbεgbε pāā pe ye. Pyar n u yee ga kănkāy na, maa nii le kuān u ye.³³ Yesu n dur, ma u kănyārwei yān klaha, ma sā Pyar na ma yee: «Yūhū kāā ra tāj Setane nwo! Ma sē Yāhā wūhū cā ye, ma laam ga nawee kacān ter ya ne.»

³⁴ Loo na, Yesu n pe nabuar yee ba u kănyārwei ne, maa pe yar ma yee: «Wii ma yee woo ga naa n yār ta kânde wo, u u laam wūhū ta yaha, tuu u ya gbihi, u ma sya ga ba gbāpee ku ra wīi na. Wii ma loo sya, u naa ta kânde yār.³⁵ Ye sē yāā, wii tuu u ya yīn ke ma suhu driyē wān ne, woofua ga ba too bye ke laa. Wii tuu -sē ga le sya, u u yīn ke laa ma suhu driyē wān ne, ta wīi na tesē le Yāhā kapāyīi wīi ne, woofua kē tuu cā ga ba too nde bye yāā.

³⁶ Mboo nawee, taa ga driyē wān bye yāā tāj, ma'a yee ma sē ba ma yīn yāā Yāhā ye ye, le wāyīi -sē ma na taa yāā?³⁷ Koo kla ma na, nawee tuu ga ba waha kē tuu u ya yīn yāā Yāhā tāj?³⁸ Ye sē yāā, yagaafa Yāhā kânde miy yaha, ma nii kapee- pye. Wii ma yee fyar woo yigi pe yīnde na, ndoo wīi na tesē ra kaplān wīi ne, u wīi bya ga ba fyar yigi ndoo u Nawee Puee kē, yaliile n n pai dur ba ra Tuhufua Yāhā nayōr ne tesē pe yāhāyīn tēnleheyōm ne.»

9 Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Nawee- mpāy ma ye laam wo, pe saa ku mii pe sē Yāhā Yai yāā ke pa fānga ne ye.»

Kānyārwai tǎā mpāy Yesu yāhāyīŋ nayōr yāā

(Mat 17.1-13; Luke 9.28-36)

² Plii kuay kur ye, Yesu n Pyar yigi taha u ya na, Syake ne, Nsān ne, ma ka pe ne yānjruhu gaa yīŋ na, poo pe ya ya.

Yesu n wā klaha pe yīnde na. ³ U nayre n nii n yehe palpal, kacān ge sē pye ye, ma maha flege, waa sē ke syi wāflege ter syi yāā yāā ye. ⁴ Pe n faale wāle Yeli yāā tesē Musa ne, pe ya kai na. Pe ba fe gbe yi, ma nii n pāā Yesu ne.

⁵ Pyar n Yesu pye ma yee: «Wo Yīŋfua, wo niisaha sronj yō nwo wo! Waa kajar tǎā gbā, neŋ ma wāŋ, neŋ Musa wāŋ, neŋ nge Yeli wāŋ.» ⁶ Pe ba fya yigi nii, woo tesē pe kānyārwai syām mii ne, koo kē tuu ga lii pāā u sē cā ye. ⁷ Yāhāsyōr raa n yi, ma yīm paha tā pe bye na. Yāhā yīmbui n yir te yāhāsyōr laam wo ma yee: «Ta Dya kē nwo ne, u ntāŋ dye gboho ra tāy, -ye naa n luhu u ye!» ⁸ Le yalebya wo, pe kānyārwai n yāŋ klaha pe ya tāy, pe sē maha waa yāā nantāŋ ye. Yesu ya u pye pe ne.

⁹ Pe naa ke yāŋ tege yaliile wo, Yesu n pe pye ma yee: «Tee lii yāā, ya'a syi le tōr waa ye ye, mii u Nawee Puee sē ba ku, ma yir wa gbā wo, ma pa gbaafa ye ye.» ¹⁰ Pe n le sya, ma -sē nii pe ya yey ma yee: «Nwa syi wāyir wīī ne gbā wo?»

¹¹ Pe kānyārwai n Yesu yey ma yee: «Nwa ta pe Yāhā kaiyarfa n yee, a Yeli woo tuu ga cāā pa u Yāhā Yīndefua Crise yaha?» ¹² U n pe yar ma yee: «Cīinde ne, Yeli woo tuu ga cāā pa, u ba ke kai- bye gbihi ta. Nwa le n -sē yrūhū ta ke Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, a u Nawee Puee ga ba wāfāy yāā gboho ter, u wīī le maha ba fūhū nawee- ye? ¹³ Ta n le pāā ye ye, Yeli † -sē pa kāā wa, pe nawee- n ba u nar- pe laam wānar-, mii le ba yrūhū yar yaha ke Yāhā sabangbāŋ wo mii syi dyaŋ.»

Yesu sǎndūpee kar tege kāā kicar waa yīŋ na

(Mat 17.14-21; Luke 9.37-43a)

¹⁴ Yesu n yir u kānyārwai tǎā mii ne, ma n pai u kānyārwai mii fla na. Mpāy pe ba kuee, nabuar raa ba wo tā pe na. Yāhā kaiyarfa pye, pe naa kaplāŋ tyīn pe kānyārwai ne. ¹⁵ Pe nawee- pe Yesu yāā, le n pe fe gbe, pe n fā ga u wāā syaha ne. ¹⁶ Yesu n u kānyārwai yey: «Lii ne tee n tyīn pe ne?» ¹⁷ Dya waa n kuee pe nabuar laam wo, ma u yē sya ma yee: «Yīŋfua, n pa ra dya ne ma fla na, sǎndūpee waa ma tuu sye u na u sē waha n pāā ye. ¹⁸ Teelii teelii u sǎndūpee ma u kicar yigi, u ga u gbe miy kǎntraha na, u n naa yēsyoŋplay yi, tuu naa nkāhā gbā, u kadye ke ser tā nii. N ma kānyārwai nar pe u sǎndūpee kar kāā u yīŋ na, pe sē waha yia ye.»

¹⁹ Yesu n kuān pe na, ma yee: «Yii poo na, laanyōm wee ye ye ye, ye sē ra ta ye Yater ye! Ye yee la n kuee

ye wāwlaha na yalebye? Ye yee la n naa n fāy ye ne yalebye? -Ye pa ra kē u kicar ne.» Pe n pa u ne u kē. ²⁰ U kicar tuu kāhā Yesu yāā, u sǎndūpee n ta ter u kicar sege gbe fāŋga ne. U n too, ma nii kloŋ n klaha kǎntraha na, yēsyoŋplay ne u yē na. ²¹ Yesu n u tuhufua yey: «Le yale dey la u na?» U tuhufua n yee: «Āwā, u sǎndūpee u gbe u kicar cāā na, ma sya ba waa yagaa na. ²² U sǎndūpee ne u tra le wāā naa laam wo loho ne, ma ga u boo. Ma'a ga waha laa pye, ma wo fen di, ma fīhī yō wo na!» ²³ Yesu n u pye ma yee: «Ma sē yee la, a n ma ga waha laa pye? Wii woo u ra ta u Yater, kai laa sē wee le ga waha u yia ye.» ²⁴ U kicar tuhufua n ta ter tē sya ma yee: «N ma ta ra Yater. Koho le ra ye, ta n ma sronj ta ra Yater.»

²⁵ Yesu n yāā te nabuar n pai pe fla na, u n sǎ u sǎndūpee na ma yee: «Mboo sǎndūpee wii raa kicar yē pua n tā, ma u ndityuhu mar n tā, tege kāā kicar nwo yīŋ na! Ma'a syi maha dugu yāā u yīŋ na ye!» ²⁶ U sǎndūpee n kui, ma u kicar yehe fāŋga ne, ma tege kāā u yīŋ na. U kicar n sǎy nii nakugu wāŋ syi. Pe nawee-busāā n sya yee u ku. ²⁷ Yesu n u yigi koho na, ma u ta u n yir, ma tāhā yer ncaha ye.

²⁸ Yesu tuu ba dye kaha wo, u kānyārwai n u yee kǎnkāy na, ma u yey ma yee: «Nwa ta wo sē ba waha u sǎndūpee kar tege kāā ye?» ²⁹ Yesu n pe yar ma yee: «Sǎndūpee nwo syi waha kar tege n kāā Yāhā wānar ya ne.»

Yesu kānyārwai sē u kai- war ye

(Mat 17.22-23; 18.1-5; Luke 9.43-50)

³⁰ Yesu tesē u kānyārwai ne pe n ter ke fla yaha, ma dye yi ter Galele kǎntraha wo. U sē naa n traha nawee-pe cā u ma teelii wo ye, ³¹ u naa u kānyārwai klaha, koo kē. U naa pe yar ma naa n yee: «Pe ga ba u Nawee Puee yi u napīī- kē, pe n u boo. U gbā plii tǎā wuhu, u ga yir gbā wo u pa gbaafa ye.» ³² U kānyārwai sē naa kaplāŋ ngīī yīntaha cā u ne ye, ma -sē ba fya, pe sē ba u yey laa ne ye.

³³ Loo kur ye, pe n ga dye Kapornu wo. Yaliile Yesu tuu pye kaha laam wo, u n u kānyārwai yey ma yee: «Ye naa lii pāā kǎnde wo?» ³⁴ Pe n yaha le. Kǎnde wo, pe tee naa pe ya ke, ma naa n yee poo laam wo yoo ma yīŋ na? ³⁵ Yesu n tege nii, ma u kānyārwai sēsye syām yee, maa pe yar ma yee: «Wii ma yee woo ga yīŋ yāā, woofua u naa n nii ye bye kur ye, -tuu maha nii ye bye tēntēle!» ³⁶ Loo na, u n kicaalaale gbe ta pe yahasee ye, ma le gbe yigi u klue wo ma yee: ³⁷ «Wii ma kicaabir mii syi waa gbihi yigi ta myaha na, ndoo ge kē tuu gbihi yigi. Wii ma -sē ra gbihi yigi, ndoo ya sē kē u gbihi yigi ye. Yāhā ge kē tuu gbihi yigi, koo gii ke ra lehe wāā.»

³⁸ Loo kur ye, Nsān n Yesu pye ma yee: «Wo Yīŋfua, wo dya waa yāā tuu sǎndūpee kar tege naa n kāā nawee- yīŋ na ma myaha ne. Wo n ba yee, u wee wo

† Nsān nawee- tǎāfua wīī kē tesē u wāboo wīī ne, Yesu tuu tōr.

ne ye, ma u kar tā.»³⁹ Yesu n u pye ma yee: «Ya'a n sye u na ye, wii tuu laanwō wīi pye ra myaha ne, woofua saha ta ter dur u wāpee pāā ra wīi na ye.»⁴⁰ Wii ma yee u sē wo laha ye, u ma wo ne.»⁴¹ Wii ma yee ye ma u Yāhā Yīndefua Crise nna, ma sekuyīi nen wāā ye kē loho ne u myaha na ye n wō, ta n le pāā ye ye cīinde, ufua ga ba kayūhū yāā Yāhā ye.»

Kapee- wāpyerj le lii kua?

(Mat 18.6-9; Luke 17.1-2)

⁴² Yesu n maha yee: «Mpāy pe ma pra kicar wānj syi, ma ra ta pe Yater, wii ma poo nen waa ta u n yi kāā ra kānde wo, le ga pee woofua na. Pe ma sya cāā ntēm-bangbānj pua u yīntyigi na, ma u gbe miy le wāā langbānj wo, u sē yāā loo kapee nde yāā pye ye, ke puar u na.»⁴³⁻⁴⁴ Le ma pye ma koho ma le kapee- wāpyerj wo, cāā ke cer kāā. Ma cīinde yrā yāā koho neŋ ne, koo puar ma kuee ma klue sīi ne, taa ba ka naa fla laam wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye.»⁴⁵⁻⁴⁶ Le ma pye ma troho ma le kapee- wāpyerj wo, cāā ke cer kāā. Ma cīinde yrā yāā troho neŋ ne, koo puar ma kuee ma trē sīi ne, pe n ba ma gbe miy le wāā naa fla laam wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye.»⁴⁷ Le ma pye ma yīnde ma le kapee- wāpyerj wo, le loho yi. Ma cīinde yrā yāā yīnde nen ne, koo puar ma kuee ma yīmpē syānj ne, pe n ba ma gbe miy le wāā naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye.»⁴⁸ Koo fla wo, fyār rii te nawee kadye kaa yalebye, te sē n ku ye; ke naa sē maha fege n yāā ye.

⁴⁹ Tetege n le diŋ wo, ke diŋ n gbihi ta Yāhā kē. Koo syi, nawee bya yai u dye wāfāy naa wo, u gbihi ta Yāhā kē.⁵⁰ Tetege ma kayūhū. Ke ma -sē sar, le kua. Waa saha ke ta ke n dur naa n tāy ye. Ye yai ye tetege le ye laam wo, -tee naa n nii yrīŋ ne yii ne!»

Nawee ga waha u ya koho cōc sye la?

(Mat 19.1-12; Luke 16.18)

10 Yesu tesē u kānyārwei ne, pe n ter ke fla yaha, ma ka Yude kuē ye, ma maha ka Yurdane lafen kūndi ngaa ye. Nabuar n maha pe ya wāā ba ta u tāy, u n nii pe klaha peplii wānj syi dyaŋ.

² Farisyē mpāy n yūhū crā u na, ma yee poo ga u le namihi wo, ma u yey ma yee: «Ma laam wo, nawee ga waha u cōc sye la?»³ Yesu n pe yē sya kayey laa ne ma yee: «Wo faale wādyaha Musa bii kānde lii yar le wīi na?»⁴ Pe n yee, a Musa yee ma cāā saba yrūhū wāā ma cōc kē, taa cā ba u sye.⁵ Loo na Yesu n pe pye ma yee: «Ye laam waha, koo syi kē u n bii loo kānde nde yrūhū yar ye na.»⁶ Ke kai- fegbecāā na, Yāhā bii wān bye pye, ma nawee tāhā, naa tesē cōc ne.»⁷ Le ma le yrūhū Yāhā sabangbānj wo ma yee: «Koo syi kē, naa ricar koho ma ba dye, u n cōc sya, u ga u ya yē yi kāā u seefa tāy,⁸ u ke wāā le u cōc wānj ne, pe n nii pe ya ne.»

Yesu n pe yar taha ma yee: «Loo na, pe wee syām nantānj ye, pe ma mii nawee nen ya yagaa.»⁹ Yāhā ke tii gbra te ya na, nawee ma syi u te cāānj te ya na ye.»

¹⁰ Yaliile Yesu loo pāā wa, u n dye u kānyārwei ne ka-ha laam wo. Pe kānyārwei n maha u gbihi yey le ne.¹¹ U n pe pye ma yee: «Naa wii ma u ya koho cōc sye, ma cōc waa gbe, u cayōr pye, u kapee pye u cōc na wii tuu sye.»¹² Cōc bya ma u puai sye, ma ga naa waa gbe, u cayōr pye, u kapee pye u puai na wii tuu sye.»

Yesu kaa taha kicaabir na

(Mat 19.13-15; Luke 18.15-17)

¹³ Nawee- n pa kicaabir ne Yesu fla na, tuu koho taha pe na, u Yāhā nar pe wīi na. Pe kānyārwei n kuān pe na.»¹⁴ Yesu tuu nde yāā, le n fyar yigi u kē. U n u kānyārwei pye ma yee: «Ye tyii pe kicaabir na, pe n pa ra ye! Ya'a n sye pe na ye! Ye sē yāā, mpāy pe ma pra poo wānj syi dyaŋ, Yāhā Yai ma poo wānj.»¹⁵ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma yee u sē Yāhā Yai wīi sya yigi yaha u laam wo kicar wānj syi dyaŋ ye, woofua saa dye yāā Yāhā Yai wo ye.»¹⁶ Loo na, u n pe kicaabir gbe yigi u klue wo, ma koho taha pe bye na, ma Yāhā nar pe wīi na.»

Nangbām ga waha dye la Yāhā Yai wo?

(Mat 19.16-30; Luke 18.18-30)

¹⁷ Yesu n ba kānde sya wa u kānyārwei ne, ma n ter. Dya waa n fā ba, maa kānklūy gbāā u yahasee ye, ma u yey ma yee: «Yīŋfuayō, n ga waha lii pye n cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye?»¹⁸ Yesu n u pye ma yee: «Nwa ta ma n yee n yō? Waa sē yō mii Yāhā ya sē kē ye.»¹⁹ Ma sē Yāhā kānde katanj wūhū cā la, nkāy ke yar yaha ma yee: «Ma'a syi ma cayōr le ye; ma'a syi ma nawee boo ye, ma'a syi ma yuhu ye; ma'a syi ma kawar fua ye; ma'a syi ma dugu waa na ye; naa ma tuhufua gboho, ma nahafua ne!»

²⁰ U dya n u pye ma yee: «Yīŋfua, ta ricar wo n koo ngīi bye yigi, ma sya ba waa yagaa na.»²¹ Yesu n u yānj, u wīi n tāy u ye, u n u pye ma yee: «Kate nen laa kuee ma ye: Ka, maa ma koho wān bye par tānj, -taa pe war bye wāā tānj nawām kē! Loo na, ma -sē ga ba nii nangbānj Yāhā ye. -Taa pa, ma ba taha ra na!»²² Kaplānj ngīi sē tāy u dya ye ye, u n ter. U laam ba wlāhā, u tee pye nangbānj.

²³ Yesu n u kānyārwei yānj klaha, ma pe pye ma yee: «Nangbām wādye wīi Yāhā Yai wo, le war!»²⁴ Kaplānj ngīi n pe kānyārwei fe gbe. Yesu n maha pe yar ma yee: «Cīifa, Yāhā Yai wādye wīi sronj war mpāy ye pe pe koho taha yaha wale na!»²⁵ Yūhūmii wādyeyiter mensān wihi ne, le ma fāhāfāhā ma ter nangbām wādyeyaha Yāhā Yai wo.»²⁶ Kaplānj ngīi n maha pe kānyārwei laam wo ma ga ta ter. Pe n nii pe ya yey, a nangbām ma yee pe saa waha pe yīy yi yaha ye, yoo syi -sē ma u

ga waha u yīŋ yi yaha? ²⁷ Yesu n pe yāŋ ma pe pye ma yee: «Kai laa ne le nawee yia, n sē yee Yāhā ye. Ye sē yāā, Yāhā koo n yia kai- bye na.»

²⁸ Pyar n nii u pye ma yee: «Yīŋfua, yāŋ, wo ter wo kānkai- bye yaha, ma taha ma na.» ²⁹ Yesu n yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma ter u kaha yaha, tesē u nampyesey ne, u nahafua ne, u tuhufua ne, u pii ne, u tar ne, ta wīī na tesē le Yāhā kapāyīī wīī ne, ³⁰ u ga too syi fle gbeebua yāā kāntraha nge na. U ga kle yāā, tesē nampyesey ne, nahafa ne, kicar ne, tar ne, wāfāy bya ne ta wīī na. Sukūhū gaa laam wo u ga cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye. ³¹ Mpāy pe ma yahasee ye yagaa, poo fānga ga ba nii kur ye, mpāy pe -sē ma kur ye yagaa, poo ga ba yahasee yāā.»

Yesu tehe tāā wuhu tuu nii u wāku wīī pāā u wāyir wīī ne

(Mat 20.17-28; Luke 18.31-34)

³² Yesu tesē kānyārwei mpāy ne, pe ba kānde sya yagaa, ma dugu naa n ter Yurusalem wo. Yesu naa n yār pe yahasee ye, pe ba fya. Yesu n maha u kānyārwei sēnsye syām cer yi, maa nii kai- tōr pe ye, kai- nkāy ke ga ba u dye ke yagaa nge na. ³³ U n pe pye ma yee: «-Ye yāŋ, Yurusalem kē too dugu n gaha. U Nawee Puee ga ba yi pe Yāhā yūndefa yīŋfa kē tesē pe Yāhā kai-yarfa ne. Pe ga yer u wāboo wīī na, pe u wāā mpāy kē pe sē cīinde Yāhā cā ye. ³⁴ Poo pe ba naa u ler, pe yēsyōr tu naa n woo u na, pe naa u gbā sāngblā ne, pe ba u boo. Plii tāā kur ye, u ga yir gbā wo, u pa gbaafa ye.»

³⁵ Loo na, Sewede pii n pa Yesu tāy, Syake tesē Nsān ne, ma ba u pye ma yee: «Wo Yīŋfua, waa ma nar kai laa ne, ma'a le pye wo kē le ga tāy wo ye.» ³⁶ Yesu n pe yey ma yee: «Ye yee n nwa pye ye kē?» ³⁷ Pe n yee: «Ma'a ba nii kai- bye yīŋ na ma nayōr fla wo, tyii wo n nii nen nwo ma kāndigi koho kue ye, nen nwo ma kā-manj koho kue ye.» ³⁸ Yesu n pe pye ma yee: «Tee lii nar ye sē le cā ye. Wāfāy tii tē n pai sya, yaa waha te sya la laa, yaa waha wāfāy wātāā nge sya la, kii tē n pai tāā?» Pe n yee poo ga waha yia. ³⁹ Yesu n pe pye ma yee: «Cīinde ne, yaa ra wāfāy syi sya, tee maha ra wāfāy wātāā syi yāā. ⁴⁰ Ma -sē yee mpāy pe ga ba nii ra kāndigi koho kue ye, ta kāmanj koho kue ne, n saha poofa yāŋ yi ye. Too niisar gbihi ta mpāy kē poo niisar ne te ne.»

⁴¹ Pe kānyārwei sēnsye mii pe le luhu, pe laam n war Syake ye ne Nsān ne. ⁴² Yesu n pe bye yee ba, maa pe yar ma yee: «Ye cā mpāy pe ma kāntrē kui yīŋfa, pe nawee- nar-, tesē pe nangbām bya maha pe fānga yar pe na. ⁴³ Le sē -sē wee ke syi ye ne ye. Wii ma yee u ga yīŋ yāā ye laam wo, woofua yai u nii ye bye tēntēle.

⁴⁴ Wii ma yee u ga yahasee fla yāā ye laam wo, woofua yai u nii ye bye yāmpuai. ⁴⁵ Ye sē yāā, u Nawee Puee sē pa nangbān yīmbui ne ye, u pa u n pai nii tēntēle

nawee- bye ye, u u yrā wāā u ku, u nabuar par sya, u pe yi pe kapee- wāpyerj wo.»

Yesu fūū naa Bartemi jaa

(Mat 20.29-34; Luke 18.35-43)

⁴⁶ Pe naa n gaha Yurusalem wo, ma ga dye Yerekō wo. Yesu ba le klo yi yaha wa u kānyārwei ne, pe nabuar ne. Fūū naa waa -sē pye, tuu ba tege nii kānde yē na, ma naa n nar. Pe naa u yee Time dya Bartemi.

⁴⁷ Tuu luhu pe yee Nasarētefa Yesu n pai, u n nii n tē ma yee: «Dawide Dya Yesu, ta fen di!» ⁴⁸ Nawee- naa n kuān u na ma yee, tuu yaha le; u n cā maha naa n kui fānga ne loo na ma yee: «Dawide Dya, ta fen di!»

⁴⁹ Yesu n luhu, ma yer ma yee: «-Ye u yee ba!» Pe n u fūū yee, ma u pye ma yee: «Ma laam yīn, ma yir, u ma yee». ⁵⁰ U fūū n u nayrengbāŋ miy yaha, ma kur ye yir, ma pa Yesu ye. ⁵¹ Yesu n u yey ma yee: «Ma yee n nwa pye ma kē?» U fūū n yee: «Yīŋfua, ta ra n waha naa n yāŋ faale wāŋ syi.» ⁵² Yesu n u pye ma yee: «Naa n gaha, taa ra ta ma Yater, loo le ta ma n jaa.» ⁵³ U yīmpē n ta ter yār le yalebya wo, u n nii n taha Yesu na le kānde wo.

Nawee- Yesu sey ga dye Yurusalem wo

(Mat 21.1-11; Luke 19.28-40; Nsān 12.12-19)

11 Yesu tesē u kānyārwei ne, pe n ga nō gbe taha Yurusalem wo, Gbefasye tesē Gbetane kusyīm-behe kue ye, yāŋ gaa tāy. Katyir raa ter pye ke fla na, pe naa te yee wolifye katyir. Yesu n u kānyārwei syām mpāy lehe wāā yahasee ye ma yee: ² «-Ye ka kusyīnde ndaa wo ye yahasee ye! Ya'a kāhā ga n dye, yaa kānkonyainge gaa yāā, ke pua yaha nii, waa sē dugu yāā ke na ye. -Ye ke sāhā ba nwo! ³ Wii ma ye yey ma yee, nwa ye n ke sāhā, -ye ufua pye ye yee, ke wīī ma wo Yīŋfua na. U ma pye wa ke ne, u ga ke dur wāā ye kē yagaa nge na.»

⁴ Pe n ka, maa kānkonyainge gaa yāā, ke pua yaha nii nkur ye kapahayē gaa na. Pe n ke sāhā. ⁵ Nawee-mpāy pe pye, poo mpāy n pe yey ma yee: «Nwa tee n pye, nwa ta ye n ke kānkonyainge sāhā?» ⁶ Yesu tuu ba pe yar lii ne, pe n le pāā pe nawee- ye, pe n tyii pe na pe n ter.

⁷ Pe n pa ke kānkonyainge ne Yesu kē, ma pe nayrengbāy taha ta ke na, Yesu n dugu nii te na. ⁸ Nabuar raa n te ya wāā Yurusalem kānde yē na. Pe n nii u gboho, poo busāā n pe nayrengbāy yaha ta le kānde wo, mpāy n kayay ka te wan ne tar laam wo ma ba ta le kānde wo. ⁹ Mpāy pe naa n yār Yesu yaha ye, tesē mpāy ne pe naa n taha u na, pe n nii nuhu di, ma nii le gble ma n yee:

«Ma myaha ke gboho!

Mboo wii taa n pai Yīŋfua Yāhā myaha ne, Yāhā ke kaa taha ma na.

¹⁰ Yāhā ke kaa taha
wo faale wādyaha Dawide yai na,
kii ke n pai wo ye.

Nawee- bye pe naa Yāhā miingbān gboho!»

¹¹ Yesu n dye Yurusalem wo, ma ka ke Yāhā kangbān laam wo. Tuu ke yān klaha wa, u n ta ter ga Gbetane wo, u kānyārwai sēnsye syām ne, yai tee ba kua kua wa.

Yesu laam war nasar nkugu katyigi gaa ne

(Mat 21.18-19)

¹² Ke yīnšyii wo pe naa n yi Gbetane wo, fāā n Yesu yigi. ¹³ U n nasar nkugu katyigi gaa yāā. Tuu ke yāā deydey ke wan ne, u n ka, maa ke yān, ngaa ma pye ke na u tai di. Tuu yūhū crā ke katyigi na, u sē n ngaa yāā ke na mii wan ya sē kē ye. Ke wāsa cāā sē ba kē ye.

¹⁴ Yesu n pāā ke katyigi ne ma yee: «Waa saa ma pii yāā di nantān ye.» U kānyārwai n luhu ke kaplān ne tuu pāā.

Yesu laam war Yiifee- ne ke Yāhā kangbān wīi na

(Mat 21.12-17; Luke 19.45-48; Nsān 2.13-22)

¹⁵ Pe n ga dye Yurusalem wo. Yesu n ga dye ke Yāhā kangbān laam wo. Mpāy -sē mii pe pye, pe naa cāā troho ke Yāhā kangbān laam wo. Yesu n pe kar yir, ma warturfa tabal ye kuā cāār, tesē nasar kate parfa kānay ne. ¹⁶ U sē tyii waa na u n kapar kla gaa gbe n tay ke Yāhā kangbān laam wo ye. ¹⁷ U n pe klaha ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee, Yāhā yee: «Ta kangbān ga nii ta seysaha nawee- ter bye ye.»

Yii -sē ke ta yuhu- dyeniisaha.»

¹⁸ Pe Yāhā yūndefa yīnfa pe le luhu tesē pe Yāhā kaiyafarfa ne, pe n nii u wāboo wīi ke, ma -sē ba fya u na. U wāklaha ter ba naa n tāy pe nawee- bye ye, koo kē.

¹⁹ Koo per yainkōn wo, Yesu n maha yi le klo wo u kānyārwai ne.

Ke katyigi wīi nawee klaha lii ne?

(Mat 21.20-22)

²⁰ Koo yīnšyii sukūhūntāy na, Yesu tesē u kānyārwai ne, pe n maha ba ter loo kānde nen ne, ma ke nasar nkugu yāā. Ke ba waha tān ke nnen bya ne. ²¹ Pyar laam n too Yesu niinge kaplān na, nkāy tuu ne pāā ke katyigi ne. U n Yesu pye ma yee: «Yīnfua, yān, taa ne katyigi gii sē yoosēn ne, ke nge ke waha tān nii.»

²² Yesu n u kānyārwai yar ma yee: «-Ye Yāhā ta ye Yater!»

²³ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma Yāhā ta u Yater, u ga waha yān nge pye: Yūhū kāā, ka ma ga too dye langbān laam wo! U ma yee u sē laalaa gbā u laam wo ye, ma le ga yigi ma yee le ga pye, tuu lii pāā le -sē ga pye cīinde u yīnde na. ²⁴ Koo kē n ga ye yar: Ya'a nii ngii ngii nar Yāhā ye, -ye le ga yigi ye laam wo, ye yee ye ke

kla yāā wa; ke -sē ga wāā ye kē. ²⁵ Tesē, ya'a yir yer, ma nii ye laam wūhū tōr Yāhā ye, waa kayaan -sē nde ye laam wo, ye tyii u kapee fue na ye kuān ne. Ke syi, yāhāyīn na ye Tuhufua Yāhā bya -sē ga ba ye kapee-gbe kāā ye yīn na. [²⁶ Ya'a -sē yee, ye sē n tyii waa kapee- fue na ye kuān ne ye, ye Tuhufua Yāhā bya sē -sē ga ba ye kapee- gbe kāā ye yīn na ye.]»

Yoo kānde wāā Yesu kē u naa kai- ngīi pye?

(Mat 21.23-27; Luke 20.1-8)

²⁷ Pe n maha ba pa Yurusalem wo. Yesu tuu maha ba gbey n klaha ke Yāhā kangbān laam wo, pe Yāhā yūndefa yīnfa n pa maa yer u tāy, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, ma suhu pe wāle ne. ²⁸ Pe n u yey ma yee: «Kai- ngīi bye raa n pye, ma ke pye kānde lii na? Yoo kānde wāā ma kē ma naa ke pye?»

²⁹ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta bya, n ga ye yey kate nen laa ne; ya'a ra yar, ta bya -sē ga ye yar n kai- ngīi pye kānde lii na. ³⁰ Yoo tuu ba Nsān lehe wāā u n ba nawee- tāā naa n yi loho wo? Yāhā laa, nawee-? -Ye ra yar!» ³¹ Pe n ga nii le klān n pāā pe ya ya ma yee: «Wa'a yee Yāhā kē ke ba u nō wāā, u ga wo pye, a nwa wo sē -sē ba u Nsān kaplān sya cīinde ye? ³² Wo sē -sē ga waha yee nawee- me pe ba u lehe wāā ye.» Pe ba fya pe nabuar na, pe bye le sya cīinde ma yee Nsān pye Yāhā kaplān tōrfua. ³³ Loo na, pe n ba Yesu pye ma yee, poo cā na? Yesu n -sē pe pye ma yee: «Ya'a yee ke syi, ta bya n saa ye yar n kai- ngīi pye kānde lii na ye.»

Yiifee- yahaseefa wīi ma kra tawarfa wīi nde ne

(Mat 21.33-46; Luke 20.9-19)

12 Loo kur ye, Yesu n kakuācran nde pāā pe ye ma yee: «Dya waa ba defīi katyir tar le, ma te klaha tā, ma ke defīi pii yīityaha cer, ma dur ma te tar sēnsaha fla fāā. Tuu koo pye wa, u n te tar yaha tawarfa mpāy ye, ma ter yrāhā ye. ² Te defīi pii yiyale le ba nō, u tarfua n kuee, ma tēntēle waa lehe wāā pe tawarfa ye, u ga woo lay sya ba. ³ Pe tawarfa n ga u yigi, ma u gbā, ma u dur wāā kānwai ne. ⁴ U tarfua n dur, ma maha u tēntēle waa lehe wāā pe tawarfa ye. Pe n maha ga woo gbā yīn kue ye, ma dur ma u tyehē. ⁵ U tarfua n maha waa ter lehe wāā ke tehe tāā wuhu na. Pe n ga woo yigi, ma u boo. U tarfua n maha tēntēbir busāā nō wāā koo syi. Pe tawarfa n gbār taha mpāy na, ma mpāy boo.

⁶ U tarfua dya nen waa pye, u ntān ba dye gboho u tāy. U n woo lehe wāā pe ye kur ye ma yee: «Laa na, pe n gaha nagboho ta woo na.» ⁷ Pe tawarfa n ga pe ya pye ma yee: «Wii tuu ga ba nii tarfua, woo kē nwo. -Too u boo, te wān bye n ba nii wo wān!» ⁸ Pe n u dya yigi, ma u boo, ma u nakugu gbe miy yi wāā te defīi tar nkur ye.»

⁹ Yesu n pe nawee- yey ma yee: «Yagaa, u tarfua ga lii pye? U ga ba pa, u ba pe tawarfa mii boo kãã, tuu te tar yaha nawee- mpãy ye. ¹⁰ N cã ye kapãn nde yãã kal Yãhã sabangbãñ wo, lii le n yee:

«Ntẽmlaha gii nwonfããfa pe ba sye yaha,
koo ntẽmlaha kẽ ke dur yĩñ yãã
ke nwoñ wãfãã wo.

¹¹ Yãhã ke lii pye, loo ne nde.

Laanwo wĩ ne too n yãã yĩnde ne.» »

¹² Pe Yiiffee- yahaseefa pe yãã Yesu tuu kakuãcran nde pãã wãã pe kẽ, pe n nii u yigisaha ke, ma -sẽ ba fya pe nabuar na. Pe n tyii u na ma ter.

Nawee yai la kufar wãdãã ne?

(Mat 22.15-22; Luke 20.20-26)

¹³ Loo kur ye, pe Yiiffee- yahaseefa n ga Farisyẽ mpãy no wãã Yesu ye, tesẽ Yerote nawee- mpãy ne ma yee, pe ba u plaha yigi kayey laa ne. ¹⁴ Pe n pa, maa Yesu pye ma yee: «Yĩñfua, wo cã ma cĩnde ya pãã. Ma sã n fya nawee yĩnde na ye. Nawee ma sya nii mii syi dyañ, le sã kai kua ma ye ye. Ma nawee- klaha cĩnde ya ne Yãhã kãnde wãyãr wĩ na. Wo yar nde ne: Wo kãnde na, wo yai la kufar wãwãã ne fãngafa bye yĩñfua kẽ laa, wo sã yai te wãwãã ne u kẽ ye? Wo naa re wãã laa, wa'a syi naa re wãã ye?»

¹⁵ Yesu -sẽ ba cã pe sã laha u ye ye. U n pe pye ma yee: «Nwa ta ye n ta wãleñ ke namihì wo? -Ye ga pa ra kẽ ntẽn war waa ne ta n ba yãñ!» ¹⁶ Pe n ga pa ntẽn war waa ne. Yesu n pe yey ma yee: «Yoo yirfua pe pye ta u na nwo, u myaha ne?» Pe n yee, a u fãngafa bye yĩñfua yirfua kẽ u myaha ne. ¹⁷ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ah -ye naa u fãngafa bye yĩñfua dãã u myaha wãn ne, -tee naa Yãhã dãã ke myaha wãn ne!» Yesu kapãn nde n pe laam wo.

Mpãy pe ku wa pe ga ba yir gbã wo

(Mat 22.23-33; Luke 20.27-40)

¹⁸ Yiiffee- yahaseefa mpãy pe naa n yee Sadusyẽ, pe n pa Yesu fla na. Poo me pe n yee, a mpãy pe ku wa, pe saa ba yir gbã wo ye. ¹⁹ Pe n Yesu yey ma yee: «Yĩñfua, wo faale wãdyaha Musa bii kãnde laa yar wo na, le nde: «Naa ma pye cĩfua ne, ma ba ku u cɔɔ yaha, kicar sã kẽ u ye ye, u cĩfua yai u u calangusya gbe, pe n kicar see u lɛfua kẽ, wii tuu ku.» ²⁰ ãhã, dya waa -sẽ pye, cĩifa kuay ne. U dya n ba cɔɔ sya, ma ku u yaha, puee sã kẽ ye. ²¹ U taha n u calangusya gbe, ma ba ku u yaha, puee sã maha kẽ. U taha n u gbe, loo katɛ nen ya. ²² Koo syi ya, koo syi ya, poo kuasĩ bye n u cɔɔ yãã cã cɔɔ, pe sã -sẽ puee yãã see u na ye. Loo kur ye, u cɔɔ n ba ku u ya ndoñ. ²³ Mpãy pe ku wa, pe ma ba yir gbã wo per gii, u cɔɔ ga ba nii yoo wũũ pe laam wo? Poo kuasĩ bye sã u yãã cã la cɔɔ?»

²⁴ Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Ye plaha loo nde ne ma yee, a mpãy pe ku wa, pe saa ba yir gbã wo ye. Ye sã Yãhã sabangbãñ wũhũ cã ye, ye sã maha Yãhã fãnga cã ye, koo kẽ. ²⁵ Ye sã yãã, mpãy pe ku wa, pe ma ba yir gbã wo, pe ga nii mii yãhã yĩñ tẽnlehe wãñ syi dyañ yãhã yĩñ na. Naam tesẽ ca ne, pe saa ba naa pe ya gbe ye. ²⁶ -Ye yãñ, Musa lii yrũhũ yaha Yãhã sabangbãñ wo nakur wãyir wĩ na gbã wo, -ye ye laam too le na! U yee Yãhã yĩmbui yi le ngur wambule fla na, ma u pye ma yee: «Ndoo tẽ ma Yãhã Brama † ye, Yisyake ne, Dyakuba ne.» ²⁷ Loo na, Yesu n pe yar laha ma yee: «Mpãy pe ku, pe ma yrãñ Yãhã yĩnde na. Yii tee n yee nakur saa ba yir gbã wo ye, ye sroñ plaha loo nde ne.»

Yãhã kãnde katar wo, lii loo le ma yĩñ?

(Mat 22.34-40; Luke 10.25-28)

²⁸ Yãhã kaiyarfua waa ba luhu ke kaplãñ ne pe Sadusyẽ pe naa n tyĩn Yesu ne. Tuu yãã Yesu pe Sadusyẽ yẽ sya ma pe gbihi yar cĩnde ne, u n yũhũ crã u na, ma u yey ma yee: «Yãhã kãnde katar wo, lii loo le ma yĩñ?» ²⁹ Yesu n u yẽ sya ma yee: «Yãhã kãnde katar wo, lii le ma yĩñ, loo ne nde: «Yiisrɛfa, -ye naa n luhu! Yãhã neñ ya ke ma, Yãhã gii ke ma wo Yĩñfua.» ³⁰ Tesẽ: «Ta, ma Yĩñfua Yãhã wĩ n naa n tã y ma ye, le ter wãn bye yaha, le gboho tãñ ma laam bye wo, le nii tãñ ma yrã bye na, ma kacãn bye n pye tãñ loo na, ma fãnga bye ne.» ³¹ Lii le -sẽ taha le na, loo ne nde: «Ma ya wĩ le n tã y ma ye mii syi dyañ, tyii ma nampyer wĩ n naa n tã y ma ye ke syi.» Yãhã kãnde katar wo, laa sã ter koo syãñ ngĩ yaha ye.»

³² U Yãhã kaiyarfua n Yesu pye loo na ma yee: «ãwã Yĩñfua, lii raa pãã le cĩnde pua kẽ: Yãhã ya kẽ ke ma Yãhã. Yãhã gaa sã maha wee nantãñ mii koo ya sã kẽ ye. ³³ Loo ne, nawee yai Yãhã wĩ le gboho tãñ u laam bye wo, u kacãn bye n pye tãñ loo na, le n nii tãñ u yrã bye na, u fãnga bye ne. Tesẽ, u ya wĩ le n tã y u ye mii syi dyañ, u nampyer wĩ le tã y u ye ke syi. Koo katar syãñ ngĩ puar wãn wãboo tesẽ te wãsuhu na Yãhã kẽ, ma suhu diñ wãyiñ ne.»

³⁴ Yesu tuu yãã u Yãhã kaiyarfua kai- ngĩ pãã laantor ne, u n u pye ma yee: «Ma laam wo, ma le sya gbe taha wa ma yee ma ma Yãhã Yai wũũ.» Loo kur ye, waa sã maha sya, ma u yey laa ne ye.

Lii pe Yiiffee- yahaseefa pãã u Yãhã Yĩndefua Crise wĩ na

(Mat 22.41-46; Luke 20.41-44)

³⁵ Yesu pye ke Yãhã kangbãñ laam wo, ma naa nawee- klaha. U n ba kayey nde yey ma yee: «Yãhã kaiyarfua pye mii ma yee, a u Yãhã Yĩndefua Crise ma wo

† Brama, Yisyake ne, tesẽ Dyakuba ne, poo mii me pe ma Yiiffee- faale wãle. Yãhã ma yee koo ma Yãhã pe ye yagaa, le yĩntaha kẽ pe wee nakur ye, pe ma yrãñ na.

faale wādyaha Dawide kur kuε puee waa? ³⁶ Yāhā Yrā Fānga ke pye Dawide na, woo ge bii le pāā ma yee:

«Yīŋfua Yāhā ta Yīŋfua pye ma yee:

Pa tege nii ta kāndigi koho kuε ye

kai- byε yīŋ na,

ta n sya ba ma napī- yīy kor le ma kē,

pe n nii mii ma tānde fyāhā tā pe na.»

³⁷ Yesu n pe yey ma yee: «Dawide ge tuu naa u Yāhā Yīndefua yee Yīŋfua, u Yīŋfua -sē ga maha pye mii u nii Dawide kur kuε puee waa?»

Yesu pe nabuar yar pe pe ya yigi mpāy ne

(Mat 23.1-36; Luke 20.45-47)

Pe nabuar naa n luhu Yesu ye nuhu ne. ³⁸ U naa pe klaha, ma naa pe yar ma yee: «Ye ma syi ye naa n yāŋ Yāhā kaiyarfa na ye, poo mpāy pe pe ya yi nayrengbāy ne, pe le n tay. Pe maha n yāŋ pe naa pe syar nang-bāsyaha ne nanihi teebēhe wo. ³⁹ Yiifee- yawāhā nwey wo, tesē nanihi sedi fle wo, niisar rii nawee- byε yīnde le yi n too re na, too syi niisar pe ne ke pe nii. ⁴⁰ Poo me pe calangusyam koho wān byε sya n kāā pe ye, pe dur pe pe ya ta naweeyōm dyaŋ, pe Yāhā ka syar kaplāmbuar ne, pe sya ma-. Koo byε wāpēn draha ga ba pe dye, ke la ke sya gboho ter.»

Calangusya nawūū waa ba ngaa kē

(Luke 21.1-4)

⁴¹ Ke Yāhā kangbāŋ laam wo, teelaa fla ma, nawee-pe ne ga war le yaha Yāhā kē. Yesu n ka, ma ga nii ke fla na, ma nii pe nawee- yāŋ war lesaha wo. Walefa mpāy naa war le dege. ⁴² Calangusya nawūū waa n ba nɔ, ma ntēn war puabēhe nkāy le, wām syām ya.

⁴³ Yesu n u kānyārwai yee ba, maa pe yar ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: U calangusya nwo kla le, ma sya ta ter pe nawee- mii byε yaha. ⁴⁴ War mpāy nawee-mii pe sya n le dege, pe wee kla pe yīnde na ye. Cɔɔ nwo u nawān ne, tuu car gii le, koo ya ke -sē pye u ye. Ngaa sē maha wee u ye u n ga di ye.»

Kayīhī nkāy ke n pai kāntrahafa dye driyē n cā kua

(Mat 24.1-31; Luke 21.5-28)

13 Yesu tuu naa n yi ke Yāhā kangbāŋ wo u kānyār-wai ne, u kānyārwai waa n u pye ma yee: «Wo Yīŋfua, te Yāhā kangbāŋ nwey wāfāā yāŋ! Ntēmbar rii pe ta, ma re fāā te wāyōŋ!» ² Yesu n u yē sya ma yee: «Yāhā kangbāŋ wāgboho nge taa yāā, ke ga ba too. Ntēmlaha neŋ gaa ge saa ba taha ta nii ke nampyeŋ na ye; te byε ga ba traha.»

³ Loo kur ye, Yesu pye ke wolifyε katyir yāŋ yīŋ na. U pye u ba nii, ma yīntaha sroŋ ke Yāhā kangbāŋ ne. U kānyārwai resyar mpāy n yūhū crā u tāy. Pyar ye ba me, Syake ne, Nsān ne tesē Andere ne. Poo ya n Yesu yey ma yee: ⁴ «Wo Yīŋfua, taa naa ke Yāhā kangbāŋ

wātoo wīi pāā, wo yar ke tooyale ne cigege, ma suhu kayar lii ne le ga ba waha ta nawee- n koo kai- ngīi pyeyale cā.»

⁵ Yesu n -sē too ke kai- na, ma nii pe yar ma yee: «-Ye naa yii yigi, waa kawar ma syi waha ba ye yīntar figi ye!

⁶ Ye sē yāā, nawee- busāā ga ba ta myaha taha pe ya na, pe naa kawar fua pe yee, a poo me u Yāhā Yīndefua. Pe ga ba nawee- busāā wlaŋ koo ne. ⁷ Ye ma ba luhu pe yee naan ma tūntūn woo, te ma deydey woo, ya'a syi ye fya ye! Koo kayīhī yai ke dye, le sē -sē ga ba pye driyē wākuŋ le yalebya wo ye. ⁸ Nawee- tergaafa ga ba naa naan miy ter gaa ne. Yīŋfua waa ga ba yir u nawee- ne, u ga naan miy yīŋfua waa ter ne. Kāntraha wāyehε ga ba nihi kubehe nkāy wo. Fāāpihi ga ba dye. Ke kānkai- ga ba nii mii calaifua wān dyaŋ te ma ne yir u na, te naa u yaa.

⁹ Yii poo na, -ye naa yii yigi ye kānkai- wo! Nawee-mpāy ga ba ye yigi naa n gaha kasāhā saha wo, pe ga naa n sāhā. Gbār, ye wān kē te ne Yiifee- yawāhā nwey wo. Pe ga ba ye yigi naa n gaha fāngafa mpāy yaha ye, tesē yīŋfa mpāy ne ndoo wīi na. Loo ge ga ba nii yīŋ, ye n waha ta wīi pāā pe yaha ye. ¹⁰ Le Yāhā Yai kapāyīi yai le cāā pāā kāntraha terfa byε n le luhu, kai- ngīi n cā ba pye. ¹¹ Pe ma ye yigi per gii ma n gaha ye ne kasāhā saha wo, ye ma syi ye ntāŋ cer ye naa n yee, kapān sē n gaha yāā ye yē na ye. Ke fla na, kaplāŋ nkāy ma ga too dye ye laam wo, -ye koo pāā! Ke saa pye ye laam kaplāŋ ye, Yāhā Yrā Fānga wūhū kē. ¹² Nawee- mpāy ga ba pe nampyeseŋ wāā pe n boo ta wīi na. Tuhufa mpāy ga ba loo pye pe pii na. Kicar mpāy ga ba wā kla- ha pe pe seefa laha, pe ta pe n pe boo. ¹³ Ye wīi ga ba fūhū nawee- byε ye ta wīi na. Wii ma -sē waha plāhā kuee ra kur ye ke kānkai- byε wo, Yāhā ga ba u sya ya- ha.»

¹⁴ Kaplāŋ nkāy ke n taha, wii ma ke kal u yai u ke war yō! Yesu n maha yee: «Yaa ba cīinde kapihi yāā fla ngii wo ke sē yai ke pye ye. Loo yale wo, mpāy pe ga ba pye Yude wo, pe fā naa n gaha yāy kuε koho na. ¹⁵ Wii ma ba pye gbegbaha yīntraha wo, u ma syi yee woo ga tege dye nwoŋ wo, u ga wān taa gbe yigi ye. U naa n fā! ¹⁶ Wii ma ba pye u tar wo, u ma syi yee woo nayrengbāŋ kuee kaha wo, woo ga dur ga ke gbe ye. U naa n fā! ¹⁷ Too plii nde na, ca mpāy pe ma laha ne, tesē mpāy ne pe ma pii ne pe n wār, pe fen ga ba gbo- ho ter. ¹⁸ -Ye naa Yāhā nar te fee plii nde ma syi sroŋ werngbān cāā ne ye! ¹⁹ Ye sē yāā, Yāhā ke driyē tāhā, ma sya ba waa yagaa na, too plii nde fen wāpee syi sē yāā yāā ye. Te syi saa maha ba yāā yāā ye. ²⁰ Yāhā ma ne yee ke sē yer kaa wāyikāā na te wāfāy plii yē na ye, waa yīŋ ge saa ne wloho yi ye. Ke -sē yer koo kaa wāyikāā na ke laampii wīi na, mpāy ke yāŋ yi pe nii ke wām.

²¹ Loo na, wii ma ye pye, a u Yāhā Yīndefua ma nwo, u Yāhā Yīndefua ma nwaala, ya'a syi le sya ye! ²² Ye sē

yāā, kawar Yāhā yīndefa tesē kawar Yāhā kaplān tōrfa ne, pe ga ba yi. Pe ga ba naa yēkā wūhū pye, tesē laan-wo wūhū ne, pe naa nawee- wlaŋ. Mpāy ge Yāhā pe yāŋ yi, pe ma yee pe sē waha pe ya na ye, pe ga waha wlaŋ. ²³ -Ye naa yii yigi, n nwo tē ye cāā n yar ke kai-bye ne!

²⁴ Too fen nde plii kur ye, yai ga ba gbā tā, yron saa ba pye cāā- ne ye. ²⁵ Yrompii ga ba kuā too kāntraha na; ke yāhāyīŋ wān bye ga ba gbā wlāhā te ya wo.

²⁶ Loo na, nawee- bye ga ba u Nawee Puee yāā yāhāsyōr na, tuu n pai fāngangbāŋ ne, maha yāhāyīŋ nayōr ne. ²⁷ U ga ba yāhāyīŋ tēnlēhe nō wāā driyē tee-behe bye wo. Nawee- mpāy pe yāŋ yi, pe yāhāyīŋ tēnlēhe ga pe bye wāā driyē kur bye wo.»

Nasar nkugu ke wo klaha lii ne?

(Mat 24.32-35; Luke 21.29-33)

²⁸ Yesu n maha pe yar kakuācran ne ma yee: «Nasar nkugu ke wo klaha lii ne, ye yai ye le cā. Ye sē yāā, ke katyigi ma kayampēn yi, ma maha wampēn fe, yaa cā ke wāsa yale nō gbe taha. ²⁹ Koo syi dyaŋ, ye ma ba kai- ngī yāā ke n pye, ye -sē cā u Nawee Puee ma, u dur n pai. ³⁰ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yagaafa bye saa ku tāŋ mii kai- ngī sē pye poo mpāy yīnde na ye. ³¹ Ke yāhāyīŋ tesē ke kāntraha ne, te ga ba kua kāā te saa ba pye ye; ta kaplān koo -sē na, koo ga nii wākuayāā saa pye ke na ye.»

Driyē wākuayale ga ba nawee- fe gbe

(Mat 24.36-44)

³² Yesu n maha pe gbihi yar taha ma yee: «U Nawee Puee wādurbaŋ ke n pai dye per gii, waa sē koo per cā tesē le yale ne ye. Yāhāyīŋ tēnlēhe ge pe ma yāhāyīŋ na, pe sē ke per cā ye. Ndoō ke Dya, ta bya sē ke per cā ye. Ta Tuhufua Yāhā ya ke le cā. ³³ Tee sē ke per cā ye, -ye yii yigi, ye ma syi ye ba pye ye sā wāy ye! ³⁴ Le ga ba nii mii dya waa wāŋ syi dyaŋ, tuu ka yrāhā ye. Tuu ga ter, u u kaha yaha u tēntēbir kē, pe naa ke yigi. U ke tēŋ la klaha pe bye kē, ma u kapahayē sēŋfua pye u yīntaha ta, u ma syi u sā wāy ye. ³⁵ Ye bye, ya'a syi ye sā wāy ye, ye ma n faha yii na ye! Ndoō wii, n ma mii u kahafua dyaŋ, ye sē ta wādurba yale cā ye: Yainkōŋ laa, yīndyaha laa, ngupa wākui yale laa, sukūhūntāy laa, ye sē le cā ye. ³⁶ Ta wādurbaŋ ga ba ye fe gbe; ye ma syi ta n ba ye yāā tee sā wāy ye. ³⁷ Tē lii pāā ye ye, n le pāā nawee- bye ye: Ye ma syi ye ba sā wāy ye faha yii na ye!»

Pe Yiiffee- yahaseefa Yesu ke wāboo ne

(Mat 26.1-5; Luke 22.1-2; Nsān 11.45-53)

14 Yiiffee- gbar tii pe n yee syayaha gbar, te wādyen ba kuae plii sī. Too plii ba wāā dye gbar tii ne pe sē ncasur bur di te na ye. Pe Yāhā yūndefa

yīŋfa tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe Yesu yuhu naa n ke, pe ma u yigi pe u boo. ² Pe n pe ya klaha ta ma yee: «Wo saha u yigi te gbar yale wo ye. Mii loo sē ne ye, pe nawee- ga waha yir, pe yee le sē yai poo ye ye.»

Cōw waa lasekole woo Yesu yīŋ na

(Mat 26.6-13; Nsān 12.1-8)

³ Yesu pye Gbetane wo u kānyārwei ne, Syimu kaha wo, Syimu wii tuu pye gber. Yesu ba tege nii wa nawee- ne, ma ga sro di. Cōw waa n ba dye yablater ntēmlaha bule ne u koho wo. Lasekole waa ter pye le wo, pe n yee nardi, nawām sē naa u dir yey ye. U cōw n le bule yē naha ka, ma u lasekole woo Yesu yīŋ na.

⁴ Nawee- mpāy pe pye ke fla na, le sē tāy mpāy ye ye. Pe n yē kuā ma yee: «Lasekole nwo ter syi wāklaha-yīŋ? ⁵ Pe ma ne u par war nagbey sēnsye syi, ma pe war wāā fenfa kē, loo sē puar la?» Pe n nii n tyōr ma yee, u cōw sē le pye yō ye.

⁶ Yesu n -sē pe pye loo na ma yee: «Ye tyii u cōw na, u kayī pye ra kē. ⁷ Ye sē yāā, yalebye fenfa ma ye ne. Per gii ma yai ye ye, ye ga waha naa kayūhū pye pe kē. Ndoō -sē nwo, n saa ba pye yāā ye ne nantāŋ ye. ⁸ Cōw nwo tuu yia lii na, loo tuu pye ra kē. Ye sē cā la, ta nakugu kē tuu cāā gbihi wa gbī wāleŋ na? ⁹ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Pe ma ba le Yāhā kapāyī wūhū tōr teelii teelii kāntraha nge na, pe ga u cōw nwo bya wī pāā, lii tuu pye ra kē. U wī ma syi le faha yāā nawee- na ye.»

Yuda Yesu wāyi wī ke

(Mat 26.14-16; Luke 22.3-6)

¹⁰ Pe Yesu kānyārwei sēnsye syām mii wo, waa pye pe naa u yee Syikaryotefa Yuda. U n ka, maa Yāhā yūndefa yīŋfa pye, woo n traha u Yesu yi pe kē. ¹¹ Pe le luhu, le n tāy pe ye, pe n yee pe ga ba u kē war yē gaa ne, Yuda n nii Yesu wāyi wī ke pe kē.

Yesu kur ke syayaha gbar dir

(Mat 26.17-25; Luke 22.7-14, 21-23; Nsān 13.21-30)

¹² Te gbar rii Yiiffee- sē ncasur bur di ye, te ba nō wa. Ke per cir na, pe ne mbapēnge boo. Koo per na Yesu kānyārwei n u yey ma yee: «Ma laam wo, ma yee too ga te syayaha gbar dir yīntaha yi na ma kē?» ¹³ Yesu n u nawee- syām mpāy lehe wāā, ma pe pye ma yee: «-Ye ka Yurusalem laam wo, ye n gaha dya waa wāā sya lakugbāi ne, tuu tēŋ yīŋ na. -Ye naa n taha u na! ¹⁴ U ma ga dye kaha gii wo, -ye u kahafua pye ye yee: Wo Yīŋfua yee, nwoŋ gii tuu n pai syayaha gbar dir di u kānyārwei ne, ke ma na? ¹⁵ U ga ye yar nwongbāŋ gaa na, ke kaha gbegbaha yīŋ na. Yaa ke nwoŋ yāā ke laam ne, ke gbihi ta nii wa, wān bye ne ke wo. Koo fla kē tee ga te dir yīntaha yi wo kē.» ¹⁶ Pe kānyārwei mii n ka le klo wo. Yesu tuu ba pe yar mii, pe n ga yāā ke syi, ma te syayaha gbar dir yīntaha yi.

¹⁷ Ke yainkɔŋ wo, Yesu n pa u kānyārwei sēnsye syām ne. ¹⁸ Pe pye pe naa n di nantāŋ, Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yii mpāy tee n di ra ne, ye laam wo waa ma u ga ra yi ta napī- kē.» ¹⁹ Le n pe kānyārwei bye laam wlāhā, pe n nii u yey pe ya wuhu na ma n yee: «Yīŋfua, ndoo la?» ²⁰ Yesu n pe yē sya ma yee: «Yii nawee- sēnsye syām mii nen waa kē, wii ruu u koho wāā le ra ne wācɛŋ tasa laam wo. ²¹ Cīinde ne, u Nawee Puee ga ku mii le yrūhū ta nii Yāhā sabangbāŋ wo mii. Wii fɛn te -sē ga cā pee, woo kē wii ne tuu u yi u napī- kē; myaha ne u ma ne see gɛ see ye.»

Yesu bur rii la defīi wii ne u kānyārwei kē, nwa kē?

(Mat 26.26-30; Luke 22.14-20; 1 Kɔr 11.23-25)

²² Pe naa n di, Yesu n bur gbe, ma syaha kē Yāhā ye, ma ke la cɛr wāā u kānyārwei kē ma yee: «-Ye sya di, ke ma ta kadye draha wo!» ²³ U n maha defīi sekui gbe, ma syaha kē Yāhā ye, ma le sekui wāā pe kē, pe bye n wo. ²⁴ U n pe pye ma yee: «Pe ma ta ntōr draha wo, ta ntōr rii te ga woo, nabuar ntāŋ n cā dye Yāhā tāy, naambiyārfān tii ke bii le pe ne te n cā yīntaha ta. ²⁵ Ta n cīinde nde pāā ye ye: N saa maha defīi wo yāā kāntraha nge na ye. N ga ka Yāhā yai klo wo, n cā ga koo fla defīi wo.»

²⁶ Loo kur ye, pe n Yāhā sey yay taa ne, ma yir ma ka ke wolifye katyir yāŋ yīŋ na.

Yesu Pyar yar u ga woo wīi kai tɛhɛ tāā

(Mat 26.31-35; Luke 22.31-34; Nsān 13.36-38)

²⁷ Ke wolifye katyir yāŋ yīŋ na, Yesu n u kānyārwei pye ma yee: «Ye bye ga ba dur yi ta kur ye. Le yīntaha ma le yrūhū ta yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee: «N ga ba u mbanaha gbā boo, pe mbaa bye n fā cāāŋ.» » ²⁸ Yesu n pe yar taha ma yee: «Ta wāku kur ye, n ma ba yir gbā wo, n ga ba cāā ter ye yaha Galɛɛ kāntraha wo.»

²⁹ Pyar n u yē wāā sya ma yee: «Mii bye ma sya ga ba dur yi ma kur ye, ndoo saa yi kāā ma kur ye ye.»

³⁰ Yesu n u pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ma ye: Ke nanga yīmper nge bya wo, ngupuai saa kui u tɛhɛ syāŋ tā ye, ma -sē ga ta wīi kai tɛhɛ tāā, ma yee ma sē ndoo cā ye.» ³¹ Pyar n maha le gbihi gbey pāā taha ma yee: «N saa ba le kai n yee n sē ma cā ye, n ma sya ga gbā ku ma ne.» Pe kānyārwei mii bye n loo nen ya pāā pe ya ndoŋ.

Yesu Yāhā wānar Gesanɛ fla na

(Mat 26.36-46; Luke 22.39-46)

³² Loo kur ye, pe n ga nɔ fla ngaa na pe n yee Gesanɛ. Yesu n u kānyārwei pye ma yee: «-Ye nii kuee nwo, ta n ga Yāhā nar.» ³³ U n Pyar yigi taha u ya na Syake ne, Nsān ne. Pe naa n gaha, u ntāŋ n nii u cɛr fānga ne.

³⁴ U n pe pye ma yee: «Ta laam bye wlāhā, ma nii mii

gbāku wīi laa dyaŋ. -Ye kuee nwo wo, ye ma syi ye sā wāy ye!» ³⁵ U n faa ka yaha ye, ma ga kānkūy gbāā kāntraha na, ma pāā Yāhā ne ma yee, a le ma yai ke ye, loo yale wāfāy le kuā ter woo na. ³⁶ Tuu naa n pāā Yāhā ne mii le nde: «Yāhā ra Tuhufua, ma yia kai- bye na. Le kayīhī yale kuā ter ra na, lii le n pai nde. N sē -sē yee ta laam wīi le pye ye, ma laam wīi loo le n naa n pye.»

³⁷ Tuu loo pāā wa, u n dur ba u kānyārwei tāā mii fla na, ma ba pe yāā pe sā wāy. U n Pyar pye ma yee: «Syimu, ma sā wāy! Ke n ta ma sē waha kuee yrāŋ, ma yalaale gɛ dye ye? ³⁸ Ye bye, ya'a syi maha sā wāy ye! -Ye naa Yāhā nar ye ma syi ye ba dye kapee- wāpyeŋ wo ye! Nawee laam yīi kayūhū wāpye wīi ne, u -sē nɔ gber ke wāpyeŋ na.»

³⁹ U n maha ter u ya ya yahasee ye, ma maha ga pāā Yāhā ne ke faale wāŋ syi dyaŋ. ⁴⁰ U n dur ba, ma maha ba u kānyārwei yāā wāy na; pe wāy n sya naa pe yīnkaasyikuey ndege pe kē. Pe ga u yē sya lii ne pe sē le cā ye. ⁴¹ Tuu ga dur ke tɛhɛ tāā wuhu na, u n pe pye ma yee: «-Ye maha sā wāy, ma n wūū! Le kua, ke yai ke dyaŋ, le yale nɔ wa. -Ye naa n yāŋ, pe ga u Nawee Puee yi kapeepyefa kē yagaa. ⁴² -Ye yir wo n ter! Ye sē yāā, dya wii tuu ra yi ta napī- kē, u nwo u n pai.»

Yesu wāyigi

(Mat 26.47-56; Luke 22.47-53; Nsān 18.3-12)

⁴³ Yesu naa n pāā nantāŋ, Yuda n pa. Pe kānyārwei sēnsye syām mii waa ba kē u ne. Nabuar raa pye u ne, yūntruɛ ne, tesē kāhā ne. Pe Yāhā yūndefa yīŋfa, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, ma suhu pe wāɛ ne, poo kē pe ba pe lehe wāā, pe ba Yesu ke yigi. ⁴⁴ U Yuda wii tuu ba yi kāā Yesu kur ye, u n pe nawee- yar yaha naambiyār syaha gaa ter ne, pe n waha Yesu cā. U ba pe pye ma yee: «Dya wii tē ga ba syar naambiyār syaha ne, yaa cā woo kē tee n ke. -Ye ba u yigi yō kānkāŋ, ye ka u ne!»

⁴⁵ Yuda tuu ba nɔ, u n ta ter yūhū crā Yesu na, ma u pye ma yee: «Yīŋfua», ma u syar ke naambiyār syaha ne.

⁴⁶ Pe nawee- mii n -sē koho taha Yesu na, ma u yigi.

⁴⁷ Yesu kānyārwei mpāy pe pye, poo nen waa n u yūntrūhū kuā, ma Yāhā yūndefa yīŋfua tēntɛle gbā, ma sya nditye gbā cɛr kāā u kē. ⁴⁸ Yesu n pe nawee- pye ma yee: «Tee pa ra yigisaha wo yūntruɛ ne tesē kāhā ne, kapeepyefua la ra ne? ⁴⁹ Plii bye n pye ye ne, ma naa nawee- klaha Yāhā kangbāŋ laam wo, ye sē -sē ra yigi koo fla na ye. Nkāy ke bii cāā yrūhū yar yaha Yāhā sabangbāŋ wo, koo kē ke n pye yagaa.»

⁵⁰ Loo na, u kānyārwei bye n fā ter u yaha. ⁵¹ Naan- fānde laa naa n taha Yesu na. U pye fai laa ya ne u kadye na. Pe n yee pe ga u yigi. ⁵² U n le fai miy yaha, ma fā ter kadyepua ne.

Yesu tesē pe kaplānjer cerfa ne

(Mat 26.57-68; Luke 22.54-55, 63-71; Nsān 18.13-14, 19-24)

⁵³ Loo kur ye, pe Yesu yigifa n ka u ne Yāhā yūndefa yīnfa fla na. Pe Yāhā yūndefa yīnfa bye, pe wāle ne, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n pe ya wāā ba ke fla na. ⁵⁴ Pyar -sē pye u yuhu dey naa n taha Yesu na, ma sya ba dye u Yāhā yūndefa yīnfa kaha wo, ma tege nii wlāhā ke kaha sēnfa ne ndyin wo, ma naa waha pe ne.

⁵⁵ Pe Yāhā yūndefa yīnfa tesē pe kaplānjer cerwai bye ne, pe n nii kapee- ke gbe pāā n taha Yesu na, kapee- nkāy syi ke ga waha ta pe n yee Yesu yai wāboo ne. Pe sē -sē waha laa kapee yāā u wīi na ye. ⁵⁶ Nawee- kawar fua naa n taha Yesu na, ke kaplānjer sē -sē naa ke ya gbe ye. ⁵⁷ Mpāy ter n yir loo na ma yee, ⁵⁸ a poo le luhu u yē na tuu yee, a ter Yāhā kangbānjer nge nawee- pe fāā nge, woo ga ba ke yoho, tuu dur u ke fāā plii tāā nsoho wo. Ke saa maha pye nawee- pe ke fāā ye. ⁵⁹ Pe kaplānjer sē maha ke ya gbe loo nde na ye.

⁶⁰ U Yāhā yūndefa yīnfa n yir loo na, nawee- bye yīnde na, ma Yesu yey ma yee: «Nkāy nawee- mii pe pāā n taha ma na, ma saa pe yē wāā sya la?» ⁶¹ Yesu n yaha le u sē laa wāā sya ye. U Yāhā yūndefa yīnfa n maha u yey: «Mboo la u Yāhā Yīndefua Crise, ke Yāhāngbānjer Dya?» ⁶² Yesu n u yē sya ma yee: «Āwā ndoo kē. Ye ga ba u Nawee Puee yāā, tuu tege nii kai- bye yīn na, ke Yāhāngbānjer kāndigi koho kue ye. Yaa maha ba ra yāā tē n pai yāhāsyōr yīn na.» ⁶³ U Yāhā yūndefa yīnfa tuu Yesu kaplānjer ngīi luhu, u laam n war u n sya u ya nayre tyīn cer, ma pe nawee- pye ma yee: «Le kua, wo sē maha laa ke waa ye u wīi na ye. ⁶⁴ Tuu n gbar Yāhā ne, ye bye le luhu. Ah ye lii yāā le na?» Pe bye n yee, a tuu yai wāboo ne.

⁶⁵ Mpāy n yir, ma nii yēsyōr tu n woo u na, ma dur ma u yīmpē paha tā, ma nii u gbā kāntaklorj ne, ma nii u yey: «Yoo u ma gbā, le cā mii ya, -taa wo yar!» Pe n Yesu wāā ke kaha sēnfa kē, pe n u yigi ma u fey kāntaha ne.

Pyar Yesu wīi kai tēhe tāā

(Mat 26.69-75; Luke 22.56-62; Nsān 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Kai- ngīi pyeyale wo, Pyar pye tāā ye ndyin wo, Yāhā yūndefa yīnfa tēntēsyaale n pa. ⁶⁷ Tuu Pyar yāā u nii naa waha, u tēntēsyaale n u gbihi yān, ma u pye ma yee: «Ma bya pye u Nasaretēfa Yesu ne.» ⁶⁸ Pyar n le kai ma yee: «N cā na? Taa lii pāā, n sē le war ma ne ye.» U n yi ma ka kāndi wo kapahayē na. Ngupuai n kui.

⁶⁹ U tēntēsyaale n u yāā, ma maha yir, ma nii le pāā nawee- ye ke fla na, ma yee: «Poo nen waa kē dya nwo ne.» ⁷⁰ Pyar n maha le kai.

Saa n pye, mpāy pe pye ke fla na pe n maha Pyar pye ma yee: «Le ga waha pye cīinde. Taa n yi Galēle wo,

poo nawee nen waa kē ma ne.» ⁷¹ Pyar n -sē nii le kai ma yee: «Ndoosē kē ye rēhe! Ke ma pye kawar tē n fua, Yāhā ke ra pēn! Ndoosē ke Yāhā ne, tee dya wii wīi pāā, n sē u cā ye.» ⁷² Le yalebya wo, ngupuai waa n kui. Pyar laam n too le kapān na, Yesu tuu naa lii pāā u ye ma ba yee: «Ngupuai wākuu saa ba tēhe syānjer wuhu tā wa ye, ma -sē ga ba ra wīi kai tēhe tāā, ma yee mboo sē ra cā ye.» Pyar n too mii na ma n wūn.

Pe ka Yesu ne fāngafua Pilati fla na

(Mat 27.1-2, 11-14; Luke 23.1-5; Nsān 18.28-38)

15 Ke yīnsyīi sukūhūntāy yīn na, pe Yāhā yūndefa yīnfa n pe ya wāā Yesu wīi na, pe wāle ne, pe Yāhā kaiyarfa ne, tesē pe kaplānjer cerwai bye ne. Loo kur ye, pe n ta pe n Yesu pua, ma ka u ne u fāngafua Pilati fla na.

² Pilati n u yey: «Mboo la pe Yiifēe- Yīnfa?» Yesu n u yē sya ma yee: «Ma le pāā.» ³ Pe Yāhā yūndefa yīnfa kai- busāā pāā naa n taha Yesu na. ⁴ Pilati n maha Yesu yey loo na ma yee: «Ma sē luhu la kai- ngīi bye ne, pe pāā n taha ma na? Ma saa laa wāā sya la pe ye?» ⁵ Yesu sē -sē maha laa wāā sya ye. Nde n yē gbāā Pilati na.

Pe Yiifēe- Pilati ta u n Yesu wāboo wīi ta

(Mat 27.15-26; Luke 23.13-25; Nsān 18.39—19.16)

⁶ Dye- bye, syayaha gbar ma nō, u fāngafua ma ne nwompīhifua waa yi yaha, wii nawee- pe ne yān yi. ⁷ Nwompīhifua waa pye, pe naa u yee Barebaa. U pye nwompīhi wo u kapeepyewai ne. Pe pye nasyey, ma wāhā cer ma sya nawee boo le na. ⁸ Nabuar n dugu taha ga Pilati na, ma ga nii u yey dye- bye pyer ne, tii u ma ne pye pe kē. ⁹ Pilati n pe yē sya ma yee: «Ye n yān la, n Yiifēe- Yīnfa yi yaha ye kē?» ¹⁰ U ba cā, pe Yāhā yūndefa yīnfa ba Yesu yigi ba le soho u koho wo, pe laanyar wīi na. Koo kē u n pe yey ke syi.

¹¹ Pe Yāhā yūndefa yīnfa -sē mii, pe ba pe nabuar sūū wa, pe n yee, Pilati tuu Barebaa woo yi yaha. ¹² Pilati n maha pe pye ma yee: «Ah wii tee n yee Yiifēe- Yīnfa, ye -sē yee n woo pye mii?» ¹³ Pe n tē sya ma yee: «U kuey mar boo trā na!» ¹⁴ Pilati n pe yey: «U -sē kapee lii loo pye?» Pe n maha tē sya fānga ne ma yee: «U kuey mar boo trā na!» ¹⁵ Pilati tuu ba yee wa woo ga pe nawee- laam yīn, u n Barebaa yi yaha pe kē. U n ta pe seraasyi n Yesu gbā sāngblā ne, u n maha yee pe ga u kuey mar yaha trā na.

Seraasyi Yesu ler

(Mat 27.27-31; Nsān 19.2-3)

¹⁶ Pe seraasyi mpāy n Yesu yigi ga u fāngafua tēntēsaha kangbānjer ndyin wo, ma dur ma ke seraasyi ndrenj bye yee ba. ¹⁷ Pe n yīnfa nayreyāhā le u kē, ma ngur maha ta u yīn na yīnfa nkifai dyanj, ¹⁸ ma nii u ler syaha ne ma yee: «Wo ma syar Yiifēe- Yīnfa.» ¹⁹ Pe n

nii gbã n le u kē yīn wo, kipua kã ne, ma yēsyr tu n woo u na, ma kãnklyū gbãã u tã y nangbãñ wãñ syi dyañ. ²⁰ Pe ba u ler wa, pe n yir ma ke yīnfua nayreyãhã yi kãã u na, ma u faale nayre le u na. Pe n yi ga u ne nkur ye, pe n gaha u kuey mar yaha trã na.

U fãngafua seraasyi Yesu kuey mar yir yaha trã na
(Mat 27.32-44; Luke 23.26-43; Nsãn 19.17-27)

²¹ Pe seraasyi n ga Syirëfa naa waa wãã sya, tuu naa n gaha le klo laam wo. Pe n u ta u n Yesu kueymartrã tēñ fãnga na. U myaha ba kē Syimu, Lesyããnder ye tuhufua ba kē u ne Wurfuu ne. ²² Pe n ka Yesu ne tee-laa wo pe n yee Gblegbeta; le yīntaha kē, yīnkluhu fla. ²³ Pe n defīi gbe, ma myer le u wo, ma wãã Yesu kē tuu sya wo. Yesu n pe sye.

²⁴ Pe seraasyi n u kuey mar yir yaha le trã na, ma pyer raa pye pe waha cã, yoo ga Yesu nayre wãñ fai lii yãã. ²⁵ U kueymaryale pye ntãñ gbãyale syi. ²⁶ Tuu kai lii pye pe n u kuey mar, pe ba le kai yrũhũ gbãã yaha le trã ncaha kue ye ma yee: «*YIIFEE- YĪNFUA KĒ.*»

²⁷ Pe n maha kapeepyefa syãm mpãy kuey mar yir yaha trãñ na pe ya wuhu na, nen nwo Yesu kãndigi kue ye, nen nwo u kãmañ kue ye. [²⁸ Ke syi ne, kapãn lii le bii cãã yrũhũ yaha Yãhã sabangbãñ wo ma yee: «Pe u t̄r kapeepyefa ne wãceñ,» loo ne le nii n pye loo yale wo.]

²⁹ Kãnterfa naa u tyehẽ, ma naa yīn figi u na, ma naa n yee: «Ah mboo wii taa naa n yee, a ma ga waha ke Yãhã kangbãñ cããr, taa dur ma ke fãã plii tãã nsoho wo, ³⁰ ma saa mii sya yaha la yagaa? Tege kãã le trã na ke!» ³¹ Pe Yãhã yũndefa yīnfa bya, tesẽ pe Yãhã kai-yarfa ne, pe n nii Yesu ler ke syi, ma nii pe ya pye ma yee: «U nawee- mpãy sya yaha, u sē -sē ga waha u yīn yi yaha ye. ³² U Yãhã Yĩndefua Crise, wii u ma Yiisrefa Yīnfua, u tege kãã yagaa le trã na ke! Wo yĩnde ma loo yãã, waa cã u wīi sya cĩinde.» Kapeepyefa syãm mpãy pe ba kuey mar yir yaha trãñ na pe ya wuhu na, pe naa u tyehẽ pe ya ndoñ.

Yesu wãku

(Mat 27.45-56; Luke 23.44-49; Nsãn 19.28-30)

³³ Yaiwlan ba kē, wam mpãy syi n paha tã le klo kur bye na, ma sya ba yai yīn. ³⁴ Yaiyīn yale le ba nɔ Yesu n tē sya fãnga ne ma yee: «Yelbyi, Yelbyi, lema sabaketani.» Koo yīntaha kē: «Yãhã, Yãhã, nwa ma n ta miy yaha?» ³⁵ Nawee- mpãy pe pye ke fla na, pe n le luhu ma le pãã, a u ma u faale Yãhã kaplãñ t̄rfua Yeli yee. ³⁶ Poo nen waa n fã ga flũhũflũhũ wãñ gaa kã le defīitãhãpihi gaa wo, ma ke yi ba kã gbãã kipua kã na, ma ke wãñ kuã yir wãã Yesu kē tuu ke defīitãhãpihi wãr naa n wo. U n dur ma nawee- pye ma yee: «Ye tyii wo n yãñ, ncã Yeli ga ba u tege le trã na, laa?» ³⁷ Yesu n tē sya fãnga ne, ma ku.

³⁸ Loo yalebya wo, Yãhã kangbãñ nwonuñ nwonyẽ faasreñ gii ke ba pua tã menmen ke nwonyẽ na, ke n fe jũũ fle sīi, ma gbe ncaha ye ma tege tãã ye.

³⁹ Seraasyi yīnfua wii u pye Yesu yaha ye, tuu u wãku yãã, u n yee: «Dya nwo pye Yãhã Dya cĩinde.»

⁴⁰ Ca mpãy pye pe ya ndoñ, pe ba dey yer ma naa n yãñ. Pe laam wo, Madalafa Maari pye, Salme ne, tesẽ Maari waa ne wii tuu pye Syakesyĩnde ye nahafua tesẽ Syose ne. ⁴¹ Cãã gii cãã na Yesu naa n tay Galele kãntaha wo, pe ca mii naa n taha u na, ma naa tēñ nkãy tē u kē, tesẽ u kãnyãrwai ne. Ca mpãy maha pye ke fla na, pe ba dugu ba Yesu ne Yurusalem wo.

Yesu wãlen gbīi wo

(Mat 27.57-61; Luke 23.50-56; Nsãn 19.38-42)

⁴² Koo per -sē pye, kani per ga dye koo yainkoñ wo. Nawee- yai pe cãã kani kai- gbihi, yai n cã kua. ⁴³ Koo yainkoñ wo, Yosefe wii tuu n yi Yarimate wo, u n pa Pilati fla na, ma ba ser Yesu nakugu nar u ye. U Yosefe pye Yiifee- yahaseefua waa; pe naa u yãñ. U laam wo, u bya naa Yãhã Yai wãpañ yehe. ⁴⁴ Pilati tuu le luhu Yesu ku wa, le n u fe gbe. U n u seraasyi yīnfua yee ba, ma u yey ke ma pye Yesu wãku yale dey. ⁴⁵ Tuu u seraasyi yīnfua nwo yē kapãn luhu wa, u n Yosefe pye ma yee u ga waha Yesu nakugu gbe. ⁴⁶ Yosefe n ga faafīi laa par, ma ba ta pe n Yesu nakugu tege le trã na, ma le fai maha tã ke na, ma ga ke le gbīi laam wo, ma ntēmbangbãñ gaa kloñ ba paha tã le gbīi yē na. Le gbīi ba gbã fer † ntēmlaha wo. ⁴⁷ Madalafa Maari, tesẽ Syose nahafua Maari ne, pe pye pe ba naa Yesu nakugu yãñ lesaha wo.

Yesu wãyir gbã wo

(Mat 28.1-8; Luke 24.1-12; Nsãn 20.1-10)

16 Ke kani per yai ba kua wa, Madalafa Maari, Salme ne, ma suhu Syake ye nahafua Maari ne, pe n yi ma ga lasekole par. Pe ba yee pe n gaha u woo Yesu nakugu na. ² Ke kani per yīn syii wo, cãwãã per cir †† kē, koo sukũhũntã y na yīnwɔñ wo, pe n yir ga le gbīi fla na. ³ Pe naa pe ya yey: «Yoo n gaha ke ntēmbangbãñ kloñ kãã wo kē le gbīi yē na?» ⁴ Pe ga nɔ ke fla na, pe n yee poo ga yãñ, ma yãã ke ntēmbangbãñ ba kloñ kãã wa le gbīi yē na.

⁵ Pe n dye le gbīi laam wo, ma naanfuẽ waa yãã. U ba tege nii kãndigi kue ye, nayrengbãñ ne wãfigi tuu le, yãhã yīn tēnlshẽ ba kē. Pe n fya. ⁶ U n pe pye ma yee: «Ye ma syi ye fya ye! Nasaretefa Yesu wii pe kuey mar boo trã na, woo tee n ke. Yãhã u yir gbã wo, u n dur ba yrãñ na gbaafa ye, u wee nwo ye. -Ye yãñ, pe ba u sã y ta teelii wo, ke fla nge! ⁷ -Ye ka yagaa, yaa le pãã Pyar ye, tesẽ pe kãnyãrwai mii bya ye, ye yee Yesu ga cãã

† Le gbīi pye nkɔñ pe gbã fer yãñ mpīy ntēmlaha fla wo, ma le laam ta wlenwlen, le yē ne nwonyẽ dyañ. Le yē n tã ntēmbangbãñ ne. †† Koo per kē jimaasyi per ne.

ter pe yaha Galēle kåntraha wo. Koo fla kē pe n gaha u yāā, mii tuu ba pe yar wa mii.»⁸ Pe n yi le gbīi wo, ma fā ter. Pe ba fya ma sya ba naa n sege. Pe sē n ga laa pāā waa gē ye ye, pe tee ba fya ter.

Yesu u ya yar nawee- mpāy na

(Mat 28.9-10; Luke 24.13-35; Nsān 20.11-18)

[⁹ Ke kani per yīṅsyii wo, Yesu n yir gbā wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye. U n cāā ga u ya yar Madalafa Maari na, tuu ba sāndāpee kuasīi kar tege kāā wii yīṅ na. ¹⁰ U Maari n ka, ma ga le pāā Yesu kānyārwai ye. Pe laam ba wlāhā, pe n ba naa n wūn. ¹¹ Pe kānyārwai pe le luhu u cōō yē na, tuu yee Yesu yir gbā wo, woo n u yāā yīnde ne, pe sē le sya cīinde ye.

¹² Loo kur ye, Yesu n maha u ya yar kaa syi ter kānyārwai syām mpāy na. Pe kānyārwai pye kānde wo, ma naa n gaha wlaha wo. ¹³ Pe n dur ba, maa le pāā pe nampyer- ye. Pe n maha yee cīinde sē ne ye.

Yesu tēn lii le soho u kānyārwai koho wo

(Mat 28.16-20; Luke 24.36-49; Nsān 20.19-23; Tēnl 1.6-8)

¹⁴ Pe kānyārwai sēnsye nen pye pe naa n di, Yesu n cā ba u ya yar pe na loo na. Mpāy pe ba cāā u yāā

gbaa na, ma ba naa le pāā pe ye, pe naa n yee cīinde sē ne ye; Yesu n loo kuān pe ye ma yee pe laam waha ter, pe sē u kaplāṅ sya cīinde ye.

¹⁵ Loo na, Yesu n ba pe pye ma yee: «-Ye ka driyē kur bye wo, ye ga naa le Yāhā Yai kapāyīi tōr nawee- ter bye ye! ¹⁶ Wii ma le kapāyīi wīi sya cīinde, pe n ba u tāā yi loho wo, woofua ga sya yaha. Wii ma -sē yee u sē le sya cīinde ye, woofua saa wāsyayaha yāā ye. ¹⁷ Mpāy pe ga ba le sya cīinde, pe ga ba naa laanwō wūhū nkāy pye, koo kē ngīi: Pe ga ba sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīṅ na; pe ga ba naa yor raa ter pāā. ¹⁸ Pe ma sya nwoṛ wāā sya gbe yigi koho wo ke syi, pe ma maha sya naboo tyin wāā sya wō, ngaa saa pe pye ye. Pe ga ba naa klue taha yanfa na, pe n naa n jaa.»

Yesu dur ga Yāhā tāy

(Luke 24.50-53; Tēnl 1.9-11)

¹⁹ U Yīṅfua Yesu tuu loo pāā wa pe kānyārwai ye, Yāhā fānga n ta u n kuā yir ter fāā yāhāyīṅ na, ma ga tege nii Yāhā kāndigi koho kue ye kai- bye yīṅ na. ²⁰ Pe kānyārwai n ter teebēhe bye wo, ma ga nii le kapāyīi tōr nawee- ye. U Yīṅfua Yesu pye pe kur ye, pe n waha laanwō wūhū pye naa n taha pe kaplāṅ na.]

Luke

Saba nwo wāyrūhū yīŋ

1 Tohofile, waa u wādyaha ne. Kai- nkāy ke pye wo nsoho wo Yesu cāã na, nawee- mpāy ke wāyrūhūyaha fe gbe. ² Mpāy ter ke kai- fegbesaha yāã yīnde ne, ma ke yar wo na. Poofa n nii le Yāhā kapāyī pāãfa. ³ Wādyaha Tohofile, ta bya tē ke kai- luhu, n ke gbe ke ya wuhu na, ma ke yey fūū, ma ke tersaha cā. Koo kē ta n yee n ga ke yrūhū yaha, ma gbe ke fegbecāã na, ma ga waa ke kuasaha na. ⁴ N ke yrūhū ma kē, ma waha cā kai- nkāy nawee- ma yar Yesu wīī na, cīinde wūhū kē ke ne.

Dyakaridya u cɔɔ Lisabete ne

⁵ Cāã gii cāã na Yerɔte tuu pye Yude kui yahasefua, Yāhā yūndefua waa pye pe naa n yee Dyakaridya. Pe Yāhā yūndefa laam wo, mpāy pye pe naa n yee Dabyafa. U Dyakaridya pye poo waa. Pe naa u Dyakaridya cɔɔ yee Lisabete. U Dyakaridya tesē u Lisabete ne, pe pye u faale Yāhā yūndefua Yarɔ nwoŋ pii. ⁶ Dyakaridya tesē Lisabete ne, pe syām bye ba sroŋ Yāhā yīnde na, ma naa n yār Yāhā kānde wo. ⁷ Lisabete -sē pye cayroŋ. Nanler n sya ba nɔ pe na, pe sē kicar nen waa ge yāã see ye.

U yāhāyīŋ tēnlehe Gaburele Nsān wāsee wīī cāã yar yaha

⁸ Per gaa, Dabyafa tēn tē lay ba maha nɔ ke Yāhā kangbāŋ laam wo. Dyakaridya n yāŋ yi loo tēn na. Loo ne u Dyakaridya pye ke Yāhā kangbāŋ laam wo, ma naa wusuna le naa laam wo. ¹⁰ U wusuna leyale wo naa wo, nabuar pye nkur ye, pe yer naa Yāhā nar.

¹¹ Loo nde pyeyale wo, Yīŋfua Yāhā yāhāyīŋ tēnlehe waa n fe gbe yi u Dyakaridya na ke Yāhā kangbāŋ laam wo, ke wusuna suhusaha fla kāndigi koho kue ye. ¹² Dyakaridya n u yāã, ma nii n sege fyar koho wo. ¹³ U yāhāyīŋ tēnlehe n u pye ma yee: «Dyakaridya, ma'a n fya ye, taa naa Yāhā nar lii ne, ke le sya ma ye. Ma cɔɔ ga lai gbe, u naa kicar waa see, ma u myaha taha Nsān. ¹⁴ U wāsee wīī ga ba ma laam sroŋ flege ma kē. Nabuar ga ba naa nuhu di loo na. ¹⁵ U ga ba nii naweengbāŋ Yīŋfua Yāhā ye. U saa ba naa defīī wɔ, tesē sēm mpāy syi ne pe nawee yigi ye. U wāyitāŋ u nahafua laha wo, Yāhā Yrā Fānga ga ba dye u wo, ke u

laam yīī. ¹⁶ U ga ba ta Yiisrefa busāã n dur naa n yār Yīŋfua Yāhā kānde wo. ¹⁷ Yāhā ga ba ta u n Yāhā kai- cā, tuu maha fānga yāã mii faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yeli wāŋ syi dyaŋ. Loo ga ba ta u n tuhufa wāã le pe kicar ne, tuu kapeepyefa ta pe n koho klaha, pe naa pe troho tāhā naweeyōm yor wo. U ga ba nawee- gbihi ta Yīŋfua Yāhā kē.»

¹⁸ Dyakaridya n u yāhāyīŋ tēnlehe pye ma yee: «Lii raa tōr nde, n waha le syi sya la n yee cīinde? Ndo ta cɔɔ ne, wo sē le ter la syihi wāsee na?» ¹⁹ U yāhāyīŋ tēnlehe n u yē wāã sya ma yee: «Ndo kē Gaburele, n ma Yāhā tāy ma ke laam wūhū pye. Koo ke ra lehe wāã ma ye, n ba le kapāyī nde tōr ma ye. ²⁰ Kaplāŋ nkāy tē pāã ma ye, le kai pyeyale ma ba nɔ, le ga pye. Taa sē -sē ra kaplāŋ sya cīinde ye, maa nii bebe ma yē ga mar ma ye, ma saa waha naa n pāã ye. Kai- ngīī ga ba pye, ma yē n cā kuā, ma n waha dur naa n pāã.» ²¹ Loo yale wo, te nabuar rii te pye nkur ye, te naa Dyakaridya sēŋ. U tee ba ma kuee ter ke Yāhā kangbāŋ laam wo, le n pe laam wɔ. ²² U n ba yi, u sē waha pāã pe nabuar ne ye, pe n cā ma yee u ba ngaa yāã wāytāã wo ke Yāhā kangbāŋ laam wo. U ba naa klue ya yāhā kaplāŋ draha wo, u yē ba mar.

²³ Dyakaridya kai- wāpyeŋ lay n ba kua ke Yāhā kangbāŋ wo, u n dur ga u kaha wo. ²⁴ Loo kur ye, u Dyakaridya cɔɔ Lisabete n ba lai gbe, ma naa n kuee kaha ya laam wo yrey bua, u sē naa n yi ye. U laam wo, u naa le ga ma naa n yee: ²⁵ «-Ye naa Yāhā yāŋ ke nde pye ra kē. Ke sroŋ yer yagaa ra fyar wāgbekāã wīī na ra na, ta n ga waha yīŋ kuā yir naa nawee- yāŋ. Pe saa naa ra yāŋ cayroŋ nantāŋ ye.»

U yāhāyīŋ tēnlehe Gaburele Yesu wāsee wīī cāã yar yaha

²⁶ Lisabete lai yrey kuay wuhu, Yāhā n ke yāhāyīŋ tēnlehe Gaburele nɔ wāã Galele kāntraha klo nde laam wo pe n yee Nasarete. ²⁷ U n ka capua waa fla na pe naa n yee Maari. U sē -sē ba naa cā wa ye. Pe ba yer u wāwāã wīī na cɔɔ, naa waa kē pe naa n yee Yosefe. U Yosefe faale wādyaha bii kē Dawide ne, wii tuu bii pye Yiisrefa yīŋfua faale wo.

²⁸ U yāhāyīŋ tēnlehe n dye ga u Maari fla na, maa u pye ma yee: «N ma syar Maari, mboo wii, ma yāŋ yi. Yīŋfua Yāhā ma ma ne.» ²⁹ Maari tuu kaplāŋ ngīī luhu, tuu ga lii pye u sē le cā ye. U n nii le ga u laam wo ma

yee: «Syaha nge yīŋ kē lii ne?»³⁰ Loo na, u yāhāyīŋ tēnlehe n u pye ma yee: «Maari, ma'a n fya ye. Yāhā ke laantār yar ma na.³¹ Maa ba lai gbe, ma naa kicar waa see, ma ba u myaha taha Yesu.³² U myaha ga ba gboho, pe ga ba naa u yee ke Yāhāngbāŋ Dya. Yāhā ga ba u faale wādyaha Dawide yīnfar wāā u kē.³³ U ga ba nii Yiisre kur Yīŋfua. Too yīnfar nde saa ba sya kāā yāā u koho wo ye, u n kuee yai tāŋ Yīŋfua.»

³⁴ Maari n u yāhāyīŋ tēnlehe pye ma yee: «Eh, n ga pye mii n waha lai gbe, tē sē -sē naa cā wa ye?»³⁵ U yāhāyīŋ tēnlehe n u pye ma yee: «Yāhā Yrā Fānga ga ba tege ma na, Yāhāngbāŋ Fānga ga ba paha tā ma na mii yīm wāŋ syi dyaŋ. Koo syi kē, kicaryō wii u n pai see, pe ga ba naa u yee Yāhā Dya.³⁶ Ma nwoŋfua Lisabete, u wāle naa bye ne, u ma lai ne, u ga ba naa kicar see. Pe sē ba naa n yee la, a u ma cayroŋ? Yagaa u ma grey kuay lai ne.³⁷ Cā, laa sē Yāhā yia ye.»

³⁸ Loo na, Maari n yee: «N nwo, n ma Yāhā koho wo. Taa le tōr mii, le -sē pye koo syi.» Loo kur ye, u yāhāyīŋ tēnlehe Gaburele n ter.

Maari ka Lisabete fla na

³⁹ Too plii na, Maari n yir ma Yude yāy klo laa kānde sya, ma ter farfar Lisabete fla na. Loo klo nde wo, Lisabete ye pye ke fla na u puai Dyakaridya ne.⁴⁰ Maari n ga dye pe kaha wo, ma Lisabete syar.⁴¹ Yaliile Lisabete tuu u syaha yīmbui luhu, kicar wii tuu pye u laha wo u n u ya yehe. Yāhā Yrā Fānga n dye u Lisabete wo, ma u laam yī. ⁴² U n tē sya ma yee: «Maari, Yāhā kaa taha ma na, ma ter ca bye yaha. Ke maha kaa taha u kicar na, wii raa n pai see.⁴³ Nawee la ta syi ne, ta Yīŋfua nahafua n sya yir ba ra fla na? ⁴⁴ Ma sē yāā, yaliile tē ma syaha luhu, nuhu n u kicar yigi, u n sya u ya yehe ta laha wo. ⁴⁵ Ma wī yō, mboo wii taa Yīŋfua Yāhā kaplāŋ sya cīinde, kaplāŋ nkāy ke ba tōr ma ye.»

Maari Yāhā sey

⁴⁶ Maari n too Yāhā wāsey na ma yee:

«N Yīŋfua Yāhā sey,

⁴⁷ n nuhu di, Yāhā ma ra Syayahafua.

⁴⁸ Ke fāy sya, ma kue tege ma ra syi yāŋ, ndoo wii tē ma ke koho wo.

Yagaa, ta myaha ga ba dye kuee yai tāŋ kāntrahafa bye yē wo,

pe n naa le pāā pe yee:

Ⲙⲟⲛ nwo wī fihī yō cīinde.

⁴⁹ Ye sē yāā, Yāhā kayūhū pye ra kē, nkāy ke gbaha.

Ke miingbāŋ kai- laha.

⁵⁰ Mpāy bye pe n luhu ke ye,

ke ke laantār yar pe na yalebye.

⁵¹ Ke kānkai- sroŋ pye ke ya koho fānga kāmāy na.

Ke fyar ta yatanfa na.

⁵² Ke nangbām ta pe n kuā too, ma naflam ta pe n kuā yir.

⁵³ Ke fāāfa ta klafa,

pe n yāā ma sya ta ter pe wādiŋ yaha.

Ke walefa dur wāā kānwai ne.

⁵⁴ Yāhā ke laantār yar wo faale wāle na.

Ke dye Yiisrefa kue ye,

Yiisrefa mpāy pe pye ke koho wo.

⁵⁵ Ke bii yē ter Brama ye tesē u kur ne,

ma yee ke ga naa ke laantār yar

pe na yalebye.»

⁵⁶ Loo kur ye, Maari n kuee yrey tāā syi Lisabete fla na, ma cā ba dur ter u kaha wo.

Nsān wāsee

⁵⁷ Lisabete seeper n ba nɔ, u n naa ricar see. ⁵⁸ Loo kafuē n yi, u kasohowai n le luhu tesē u kahafa ne. Pe n nii nuhu di, ma nii n yee Yāhā ke laantār yar Lisabete na. ⁵⁹ Plii kuatāā wuhu, nawee- n pe ya wāā ba u kicar kūūsaha wo. Pe n yee poo ga u tuhufua Dyakaridya myaha gbe pe taha u na. ⁶⁰ U kicar nahafua n pe pye ma yee: «Aye, ye tyii u myaha n nii Nsān.» ⁶¹ Pe n u pye ma yee, a u nwoŋfua waa myaha sē pye yāā Nsān ye, a poo saa waha koo myaha nge gbe pe taha u kicar na ye. ⁶² U kicar tuhufua tuu sē -sē waha naa n pāā ye, pe n klue yāhā wāā u ye, a ter myaha gii yai ke taha u kicar na. ⁶³ Dyakaridya n klue yāhā wāā pe ye, pe n kla wāā u kē, u n yrūhū ke na ma yee: «Nsān ke ma u kicar myaha.» Le n pe bye fe gbe. ⁶⁴ Loo yalebya wo, Dyakaridya yē n kuā, u n too Yāhā wāsey na ma sya nii yīmbui yir.

⁶⁵ Loo nde le pye ke syi, pe klofa bye n fya, le kapān n cāāŋ yi Yude yāy teebehe bye wo. ⁶⁶ Le n nii, wii ma le luhu, u ga naa laam ga u yee, a kicar nwo ma ba le, u ga ba nii nwasypiefua? Yāhā yīnde -sē pye u kicar na yalebye.

Dyakaridya Yāhā sey, ma kai- yar yaha

⁶⁷ Yāhā Yrā Fānga n dye u kicar tuhufua Dyakaridya laam wo, ma u yī. Kai- nkāy ke n pai pye, u n too ke na ma nii ke yar n yaha ma yee:

⁶⁸ «Wo Yīŋfua wii u ma Yiisrefa Yāhā,

ke myaha yai ke gboho nawee- bye yē wo.

Ke wo kue yāŋ, ma wo sya yaha.

⁶⁹ Ke u Syayahafua yīŋ yi

wo faale yīŋfua Dawide nwoŋ wo,

ma fānga wāā u kē.

⁷⁰ Yīŋfua Yāhā bii ke kaplāŋ tōrfayōm ta

pe n bii loo nde cāā yar yaha faale wo ma yee,

⁷¹ Yāhā ga ba dye wo kue ye.

Ke u Syayahafua nɔ wāā wo ye,

u n wo sya yaha wo napī- koho wo,

tesē mpāy ne wo wī fūhū pe ye.

⁷² Ke bii wo wāle pye ma yee,
koo ga ba ke laantār yar pe na,
koo saa faha yāā ke naambiyār na ye.

⁷³ Ke sē bii yē ter la
wo faale wādyaha Brama ye koo syi?

⁷⁴ Ke ga ba wo sya yaha wo napī- fānga koho wo,
wo n waha naa ke laam wūhū pye,
ntāncēr saa pye nantār ye.

⁷⁵ Loo na, wo ga nii Yāhā nawee-,
wo ga maha naa n sronj ke yaha ye yalebye.

⁷⁶ Ta dya, mboo na, pe ga ba naa ma yee
Yāhāngbānj kaplānj tōrfua.
Maa ba cāā yi Yīnjfua yahasee ye,
ma u kānde gbihī yaha u kē.

⁷⁷ Taa u nawee- yar, u n pai pe sya yaha,
u pe kapee- laha kāā pe yīnj na.

⁷⁸ Ye sē yāā,
Yāhā n traha ke ke laantār yar wo na,
koo syi kē ke ga ba ta ke cāā- n pa wo ye,
mii yainsatāhā wānj syi dyanj.

⁷⁹ Loo na, mpāy pe nii wam wo Yāhā kuē ye,
tesē mpāy ne pe gbā fya,
poo cāā- ga pa pe ye.
Ke syi, wo bye n waha naa n yār
Yāhā yrīnj kānde wo.»

⁸⁰ U kicar nii n le, u yīntaha nii n too. Tuu ba nii naan-
fuē, u n ga kuee dragba gaa laam wo yatata. Per gaa,
u n cā ba u ya yi Yiisre kur n u yāā.

Yesu wāsee Betelēmu wo
(Mat 1.18-25)

2 Koo kai- wāpyeņ cāā na, Woguse tuu pye kāntre
fāngafa bye yīnjfua. U bii yir ma yee, a pe kāntre
nawee- ter bye myar yrūhū. ² Too nayrūhū nde ne te
pye nayrūhū cir. Koo cāā na, Cirimusu tuu pye Syire kui
fāngafua. ³ Nawee- bye naa n gaha, maa naa pe myar
yrūhū pe wāle kle na.

⁴ U Yosefe -sē pye klo lii wo pe n yee Nasarete, Galēle
kāntraha na. Tuu -sē pye faale yīnjfua Dawide kur waa,
u n yir le klo wo, ma ka Betelēmu wo Yude kāntraha
laam wo. U nwoņ wādyaha Dawide kusey ba kē. ⁵ U n
ka, woo tesē Maari ne wii tuu ga nii u cōō, pe n ga
yrūhū. Maari pye lai ne. ⁶ Pe pye ke Betelēmu laam wo,
Maari seeper n ba nō. ⁷ U n ke syihi cir nge see, naa
ricar. U n u kicar maha tā kompua fai ne, ma u sāy ta
mbaa didi katanj wo. Draha sē ba yāā pe ye nampay
syāsaha fla wo ye. Pe n gblihi laa, ma ga dye nii yraha
sāysaha fla wo.

⁸ Le klo kānkāy na mbanaha mpāy pye, pe naa n
kuee nyē wo yīmper wo ma naa pe mbaa sēņ.
⁹ Yāhāyīnj tēnlēhe waa n fe gbe yi pe na, Yāhā nayōr
cāā- n yehe pe telai wo. Pe n fya nii. ¹⁰ U yāhāyīnj tēn-
lēhe n pe pye ma yee: «Ye ma n fya ye, kapāyīī laa ne tē
ga tōr ye ye, lii le ga ba nuhungbān yigi ye kāntraha

nawee- bye kē. ¹¹ Yīmper nge laam wo, ye wādyaha
Dawide klo nde laam wo, ye Syayahafua ma tuu see,
Syayahafua wii u ma u Yāhā Yīndefua. ¹² Ta n ye yar laa
ne, lii le ga ta ye n waha ga u yānj cā: Ye ma ga pēyāhā
gii yāā pe maha tā kompua fai ne, ma ke sāy ta mbaa
didi katanj wo, yaa cā koo kē.»

¹³ Loo yalebya wo, yāhāyīnj tēnlēhe mpāy n maha fe
gbe yi pe na, ma ba yer u yāhāyīnj tēnlēhe nen nwo tāy,
ma nii Yāhā sey ma yee:

¹⁴ «Miingbānj, Yāhā wānj kē
ke ne yāhāyīnj na.
Ke ke yrīnj wāā kāntrahafa kē,
poo mpāy wīī le n tāy ke ye.»

¹⁵ Pe yāhāyīnj tēnlēhe pe dur ter yāhāyīnj na, pe
mbanaha n pe ya pye ma yee: «Ye tyii wo n yir ga ke
Betelēmu laam wo; Yāhā ke wo yar lii ne, wo ga le yāā
wo yīnde ne.» ¹⁶ Pe loo pāā wa, pe n yir farfar, maa dye
ma Maari yāā Yosefe ne, tesē le pēyāle ne pe kompua
fai maha tā le na, ma le sāy le yaha mbaa didi katanj
wo. ¹⁷ Pe le pēyāle yāā pe yīnde ne, pe n too ke kai- na
ma nii n tōr, kai- nkāy u yāhāyīnj tēnlēhe ba yar pe na le
pēyāle wīī na. ¹⁸ Nawee- mpāy pe naa ke luhu, ke n pe
laam wo. ¹⁹ Maari n -sē ke bye le yaha u ya laam wo,
ma nii ke wūū u ya ya. ²⁰ Pe mbanaha pe ba le pēyāle
yāā wa, pe n dur ma pe nakoho kānde sya. U yāhāyīnj
tēnlēhe tuu ba ke kai- tōr pe ye mii, pe n ga ke yāā koo
syi. Pe n nii Yāhā miingbānj gboho ke kai- wīī na.

²¹ U kicar wāsee plii kuatāā wuhu na, pe n u kūū, ma
u myaha taha Yesu. Koo myaha kē u yāhāyīnj tēnlēhe u
ba yar yaha, u nahafua n cā u lai gbe.

Yesu wāyar Yāhā kangbānj wo

²² Per gii Maari wāsee wor yai te yee kāā, mii le yar
mii kānde † lii wo Yāhā bii le le soho Musa koho wo
faale wo, Yosefe tesē Maari ne, pe n u kicar gbe ba Yu-
rusalem kungbāy wo, ma ga u yar Yāhā na ke kangbānj
wo. ²³ Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbānj wo ma yee:
«Naa kicar wii ma cāā see u nahafua na, woo ter ga nii
Yīnjfua Yāhā wūū.» ²⁴ Diņ gii u faale wādyaha Musa bii
yar yaha Yāhā kānde wo, Yosefe ye n ke yi. Koo diņ nge
n yi kate syām mpāy ter ne, laa na nasar katepir syām.

**Syimu tesē Ana ne, pe u Syayahafua yāā Yāhā kangbānj
wo**

²⁵ Le Yurusalem klo wo, naa waa pye pe naa n yee
Syimu. U ba sronj, ma naa Yāhā kānde yār. U naa u
Syayahafua wāpaņ yehe, Syayahafua wii ruu n pai Yiis-
refa yi kāā pe fen wo. Yāhā Yrā Fānga pye u ne, ²⁶ ma
ba u yar ma yee u saa ku mii u sē u Syayahafua yāā ye,
u Crise wii u ma Yāhā Yīndefua. ²⁷ Per gii Yesu seefa pe

† Faale wādyaha Musa bii Yāhā kānde laa yar yaha ma yee, cōō
ma kicar see, u wāsee plii gbeesīī pe yai pe ba u cōō wor yee kāā u
na, u n nii gbegebe.

ba u gbe ga, pe n gaha u yar Yāhā na mii Yāhā kānde le yar mii, Yāhā Yrā Fānga n Syimu gbe ga Yāhā kangbāṅ wo, pe fla na. ²⁸ Syimu n u kicar gbe yigi klue wo, ma syaha wāā Yāhā kē ma yee:

²⁹ «Yīṅfua Yāhā, taa yē ter ra ye lii ne, le nii cīnde.

Yagaa, maa waha tyii ra na ra n ku laanyīn ne, ndoo wii tē ma ma koho wo.

³⁰ Ma nwo, taa ra ta ra n u Syayahafua yāā yīnde ne.

³¹ U Syayahafua wii taa gbihi, u n ga ter kāntrahafa bye yahasee ye, pe wāsyayaha yīmbui ne.

³² Syayahafua nwo sē na tuu ga ba ta, kāntrahafa bye n ma cā, u maha ta, Yiisrefa myaha n gboho, Yiisrefa mpāy pe ma ma koho wo?»

³³ Syimu tuu naa kai- nkāy pāā Yesu wīī na, koo ngīī n Yesu tuhufua laam wo tesē u nahafua ne. ³⁴ Syimu n Yāhā nar pe kē, ke kaa taha pe na. Loo kur ye, u n Yesu nahafua Maari pye ma yee: «Yāhā kē ke kicar nwo yāṅ yi, u ba ta, nabuar mpāy n too Yiisre kāntraha na, nabuar mpāy n kuā yir. U ga ba Yāhā wūhū pye naa n yar nawee- na. Pe nawee- -sē ga ba u sye. ³⁵ U ga ba ta, nabuar laam wūhū nkāy pe ga yigi, ke n yi yaha gbaa na. Ma -sē yee mboo na cɔɔ, kayaan ga ba too ma na, le n naa ma yaa mii sān dyan pe ma waa.»

³⁶⁻³⁷ Cɔɔ waa pye Yāhā kaplāṅ tōrfua, pe naa n yee Ana. U pye Yaser nwonfua, Fayer pueesya ba kē u ne. U ba sron le, u ba dye- gbeeresyar yāā wīhī resyar ne. U cabir laam wo, u ba puai yāā, pe n dye- kuasīī pye pe ya ne, u puai n ku u yaha. U n kuee calangusya u kuāṅ ne. U sē naa n cer Yāhā kangbāṅ na ye, ma naa tēn tē Yāhā kē ke yai ke yīmper. Kaa na u ga yai plan, ngaa saa le yē wo ye, u naa Yāhā nar. ³⁸ Yaliile Syimu tuu ba naa koo kaplāṅ ngīī pāā Yesu wīī na, Ana n ba dye Yesu seefa fla na, ma naa Yāhā sey. Loo kur ye, u n nii u kicar wīī pāā nawee- mpāy ye pe naa Yerusalem wāsyayaha wīī ke.

³⁹ Yesu seefa pe ba Yāhā kai- bye pye kua wa, pe n dur ter Yesu ne Galēle kāntraha klo laa wo pe n yee Nasarēte. Pe niisaha ba kē. ⁴⁰ U kicar nii n le, u yīntaha nii n too. Wāle kacān pye u ye, u wīī naa n tāy Yāhā ye.

Yesu Yāhā kangbāṅ wo u kicar cāā na

⁴¹ Dye- bye Yesu seefa naa n gaha Yerusalem wo, syayaha gbar na. ⁴² Yesu tuu ba dye- sēnsye syāṅ yāā dye lii, pe n ka u ne too gbar nde na, mii Yiifee- kānde le yar mii. ⁴³ Te gbar te ba kua wa, nawee- bye n dur ma n ter pe kui wo. Yesu n wlāhā kuee Yerusalem wo, u seefa sē le cā ye, ma ter u yaha. ⁴⁴ Pe naa le ga ma yee, a ter u ma pe yrāhāyārwai ne. Pe n sya yār per wihi, ma cā yir u wātay na pe nampyer- laam wo, tesē pe

naambiyām ne. ⁴⁵ Pe sē u yāā ye, pe n gblihi laa, ma dur ma u tay n gaha, ma sya ga dye ke Yerusalem laam wo. ⁴⁶ Pe n u tay plii tāā ke Yerusalem laam wo, ma cā ga u yāā Yāhā kangbāṅ laam wo. U pye Yiifee- yahaseefa telai wo, tuu dye nii, ma nii n luhu pe ye, ma pe yey kai- ne. ⁴⁷ Yesu ba kai- busāā cā, ma maha pe yahaseefa yē wāā naa n sya kacān ne. Nde n yē gbāā mpāy na pe pye ke fla na.

⁴⁸ U seefa pe u yāā, le n pe sron fe gbe. U nahafua n u pye ma yee: «Ta dya, lii raa pye wo na ke dyan? Ma sē yāā, ma wo ta wo n fya, ma nii ma tay teebehe bye wo, wo syām ma tuhufua ne.» ⁴⁹ U n pe yē wāā sya ma yee: «Nwa ta ye n ga ra tay teelaa wo? Ye sē cā la, n yai n nii ta Tuhufua Yāhā kangbāṅ wo?» ⁵⁰ U seefa sē -sē u kaplāṅ yīntaha war ye.

⁵¹ Yesu n yir, pe n wāā kūn ter Nasarēte wo. U naa n luhu pe ye. Koo kai- ngīī pye ter, u nahafua Maari n ke bye le yaha u ya laam wo.

⁵² Yesu nii n le, kaa nii n taha u kadye na, tesē u laantor ne. U wīī naa n tāy Yāhā ye ma suhu nawee- ne.

Nsān nawee- tāāfua kayar

(Mat 3.1-12; Mar 1.1-8; Nsān 1.19-28)

3 Dye lii kāntre fāngafa bye yīṅfua Tyibere fānga wāma- ke ba nɔ dye- sēnsye bua na, koo cāā kē fāngafua Pōsyi Pilati u pye Yude kāntraha kur bye yīṅ na. Yerote u pye Galele kui yahaseefua, u nampyesey Filipe pye Lityire kui yahaseefua ma suhu Trakūhū kui ne. Lesāhā u -sē pye Labyile kui yahaseefua. ² Yana tesē Kayifu ne, poo pe pye Yāhā yūndefa yīṅfa.

Loo dye Dyakaridya dya Nsān tuu pye drawaha fla wo, ma Yāhā yē kapān luhu. ³ Loo na, u n yir ma Yurdane lafen tūntūn kui tay n klaha, ma nii le gble nawee- ye ma yee: «-Ye le sya ye cā ye kapee- wāpyer sē yō ye, -ye ke miy yaha! -Tee pa, ta n ba ye tāā yi loho wo. Yāhā -sē ga ye kapee- laha kāā ye yīṅ na.» ⁴ Faale Yāhā kaplāṅ tōrfua Yisa, tuu bii lii cāā yrūhū ta Yāhā sabangbāṅ wo Nsān wīī na, loo ne le nii n pye loo yale wo. Loo ne nde:

«Naa waa yīmbui ne le n yir drawaha fla wo ma yee:

-Ye Yīṅfua Yāhā wāpaṅ kānde gbihi yaha ke kē, -ye ke kāmbehe ta ke n sron yō!

⁵ Teelii fla ma pye nfaha, ke fla ke yīī.

Yāygbāy ma suhu te wāsyīmbir ne, te bye te traha kāā.

Kāmbehe nkāy ke kuāy klaha, ke bye ke sron. Kāmbehe nkāy ke pee, ke bye ke gbihi, ke nii diidii.

⁶ Yāhā ke lii pye ma ga wo sya yaha, kāntrahafa bye ga ba le yāā pe yīnde ne.»

Nsān lii t̄r naa n yar nawee- na

⁷ Nabuar naa n gaha Nsān ye wātāā yīmbui ne. U naa pe pye ma yee: «Nwoho terfa mii! Yoo ye yar ma yee tee ga waha wloho yi kāā te Yāhā kasāhā laam wo, tii te n pai? ⁸ -Ye naa kayūhū pye mii katyiyūhū dyaṅ ke piyōm sa. Loo na, le ga cā tee yi kāā kapee- wāpyeṅ kānde wo, ma kayūhū wāpyeṅ kānde gbe. Ye tee le ga ye laam wo, a ye ma wo faale wādyaha Brama kur, loo nde wī na, Yāhā ga ta ye n wlohoyisaha yāā. Ye sē yāā, Yāhā ga waha ntēambar nde ta te n wā klaha nii naweeyōm, pe n ye draha gbe, pe nii Brama kur. ⁹ Ta n ye yar: Mbaapuai gbihi cai ta nii wa, ma ga katyir cāār te nnen fla na. Katyigi gii ma yee ke sē sa yō ye, ke ga gbā cēr le naa wo.»

¹⁰ Pe nabuar n u yey ma yee: «Wo yai wo naa n pye mii wo nii naweeyōm?» ¹¹ Nsān n pe yē wāā sya ma yee: «Nayrē sīi ma pye wii ye, u neṅ wāā waa kē, wii ruu wee kaa ne ye. Digi ma yāā mboo wii ye, ke la fāā-fa ne.» ¹² Kufar wāāfa mpāy n pa Nsān fla na tāāsaha wo, ma ba u yey ma yee: «Yīṅfua, wii yai wo naa n pye mii?» ¹³ U n pe yē wāā sya ma yee: «Yē gii pe t̄r yar ye na, ye ma syi ye kufar wale sya le n ta naa n tēr koo ya-ha ye!»

¹⁴ Seraasyi mpāy n pa pe ya ndoṅ, ma ba u Nsān yey loo nen ya ne ma yee: «Ah wii, wo yai wo naa n pye mii?» U n pe yē wāā sya ma yee: «Ye ma syi ye naa wale sya fānga na nawee- ye ye! Ye ma syi ye maha kawar fua naa n taha nawee- na ye naa war sya pe ye ye. Ye yīṅfa pe ye dāā war mpāy ne, -ye naa n kuee poo ya ne!»

¹⁵ Nawee- mpāy pe pye ke fla na, ma naa u Yāhā Yīn-defua wāpaṅ yeḥe, pe naa le ga ma naa n yee, a laa na Nsān kē u ne. ¹⁶ Loo na, Nsān n pe bye pye ma yee: «Ndoo, n ye tāā n yi loho wo. Waa ter -sē ma tuu n pai, woo cēr yaha ra kē mahamaha. Ta syi gē sē yai u ntān sale wāfer ne u trē na ye. Woo ga ba naa ye tāā Yāhā Yrā Fānga ne, tesē naa ne. ¹⁷ U ma mii nawee dyaṅ tuu ma sēncrihi ne u koho wo. U ga sēmuhu fua yi pua wo. Loo kur ye, u ga u pua le mploho wo, tuu naa le te sē-muhu na, naa gii wāfege yāā wee ke na ye.»

¹⁸ Nsān maha ba naa kai- busāā yar nawee- na, ma naa le Yāhā kapāyī t̄r pe ye. ¹⁹ U n ba yāā Galēle kui yahaseefua Yerōte tuu yir, ma u ya lēfuasey cōc Yerōtyade tyīn sya u ye ma u ta u cōc, u n le kuān u ne, ma suhu kai- nkāy bye ne tuu tee naa n pye.

²⁰ U Yerōte sē luhu u ye ye, u ga cā lii pye le taha kapee, ma ta pe n u Nsān yigi le nwompihi wo.

Yesu u tēn koho yigi

(Mat 1.1-17; 3.13-17; Mar 1.9-11)

²¹ Nawee- mpāy pe ba pa Nsān fla na tāāsaha wo, Yesu pye pe laam wo. Nsān n Yesu tāā u ya ndoṅ. Loo

kur ye, Yesu tuu naa n pāā Yāhā ne, yāhāyīṅ n fe yār, ²² Yāhā Yrā Fānga n tege ba Yesu na. Le n le ya klaha mii kānsyā waa ter dyaṅ. Yīmbui laa ter n yir yāhāyīṅ kue ye ma yee: «Ta Dya kē ma ne, ma ntāṅ dye gboho ra tāy, ma ra laam yīn yalebye.»

²³ Yesu tuu ba dye- gbey sēnsye syi kua, tuu see ba lii wāpyeṅ myaha ne, u n le wāpyeṅ koho yigi.

Nawee- ye Yesu pye Yosefe dya.

Yosefe -sē pye Yeli dya.

²⁴ Yeli pye Matar dya,

Matar -sē pye Lewi dya,

Lewi -sē pye Melsyi dya,

Melsyi -sē pye Yanay dya,

Yanay -sē pye Yosefe dya,

²⁵ Yosefe -sē pye Matetya dya,

Matetya -sē pye Amose dya,

Amose -sē pye Namuhu dya,

Namuhu -sē pye Yesele dya,

Yesele -sē pye Nagaa dya,

Nagaa -sē pye Mataha dya,

Mataha -sē pye Matetya dya,

²⁶ Matetya -sē pye Semii dya,

Semii -sē pye Yosenge dya,

Yosenge -sē pye Yoda dya,

²⁷ Yoda -sē pye Yōnaa dya,

Yōnaa -sē pye Yarsa dya,

Yarsa -sē pye Dyerbaha dya,

Dyerbaha -sē pye Syalatye dya,

Syalatye -sē pye Naari dya,

²⁸ Naari -sē pye Marki dya,

Marki -sē pye Yaadii dya,

Yaadii -sē pye Kuasāhā dya,

Kuasāhā -sē pye Lemada dya,

Lemada -sē pye Yer dya,

²⁹ Yer -sē pye Yosya dya,

Yosya -sē pye Yelidye dya,

Yelidye -sē pye Yōcōri dya,

Yōcōri -sē pye Matar dya,

Matar -sē pye Lewi dya,

Lewi -sē pye Syimō dya,

³⁰ Syimō -sē pye Yuda dya,

Yuda -sē pye Yosefe dya,

Yosefe -sē pye Yōnaha dya,

Yōnaha -sē pye Yelaake dya,

Yelaake -sē pye Melaa dya,

³¹ Melaa -sē pye Mena dya,

Mena -sē pye Matataa dya,

Matataa -sē pye Natā dya,

Natā -sē pye Dawide dya,

Dawide -sē pye Yisay dya,

³² Yisay -sē pye Yobede dya,

Yobede -sē pye Buase dya,

Buase -sē pye Sala dya,

Sala -sē pye Naasūhū dya,

Naasühü -sē pye Aminada dya,
³³ Aminada -sē pye Adamen dya,
 Adamen -sē pye Yarne dya,
 Yarne -sē pye Yesrühü dya,
 Yesrühü -sē pye Parase dya,
 Parase -sē pye Yuda dya,
³⁴ Yuda -sē pye Dyakuba dya,
 Dyakuba -sē pye Yisyake dya,
 Yisyake -sē pye Brama dya,
 Brama -sē pye Tyera dya,
 Tyera -sē pye Nasycw dya,
³⁵ Nasycw -sē pye Seru dya,
 Seru -sē pye Yarwuhu dya,
 Yarwuhu -sē pye Pege dya,
 Pege -sē pye Yeber dya,
 Yeber -sē pye Sala dya,
 Sala -sē pye Kanaa dya,
³⁶ Kanaa -sē pye Yarpasye dya,
 Yarpasye -sē pye Syam dya,
 Syam -sē pye Nuwe dya,
 Nuwe -sē pye Lemeke dya,
 Lemeke -sē pye Matesyela dya,
³⁷ Matesyela -sē pye Yenake dya,
 Yenake -sē pye Yaare dya,
 Yaare -sē pye Malele dya,
 Malele -sē pye Kena dya,
 Kena -sē pye Yenose dya,
³⁸ Yenose -sē pye Sete dya,
 Sete -sē pye Dama dya.
 U Dama kadye -sē pye Yāhā dya.

Setane Yesu tyīn ga yān kapee- wāpyeŋ kuε ye
 (Mat 4.1-11; Mar 1.12-13)

4 Yesu wātāāyi kur ye, Yāhā Yrā Fānga n u yīi, ma u ta u n yir ke Yurdane lafeŋ wo, ma ka dragba wo.
² U n ga kuee ke dragba wo plii gbeesīi. Sāndāpee yīŋfua Setane n nii u tyīn ga n yān kapee- wāpyeŋ kuε ye. Too plii gbeesīi nsoho wo, Yesu sē ngaa di ye. Loo kur ye, fāā n u yigi.
³ U sāndāpee yīŋfua n u pye ma yee: «Ma'a pye Yāhā Dya cīinde, ntēmlaha nge wā klaha digi.» ⁴ Yesu n u yē sya ma u pye ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbān laam wo ma yee: «Nawee saa waha poho digi ya ne ye.» »
⁵ Loo na, u sāndāpee yīŋfua n Yesu yigi ga ncha ye, ma kāntraha kui byε yar tān u na, teele nen ya. U n dur ma u pye ma yee: ⁶ «Kāntraha nge byε fānga, tesē te nangbān ne, n ga waha te wāā ma kē. Too nde byε le soho ra koho wo, te ma ta wān. Wii wīi ma tāy ra ye, n ga waha te wāā ufua kē. ⁷ Ma'a kānklūy gbāā ra yahasee ye ma ra gboho, n ga te byε wāā ma kē.» ⁸ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee: «Naa Yāhā ya gboho, koo ya ke ma Yīŋfua, -taa mii le soho koo ya koho wo!» »

⁹ Loo na, u sāndāpee yīŋfua n ka u ne Yurusalem wo, maa u ta u n dugu nii Yāhā kangbān yāāsi na. U n dur ma u pye ma yee: «Ma'a pye Yāhā Dya cīinde, yir nwo ma kur ye tege kāntraha na. ¹⁰ Ma sē yāā, le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Yāhā ga ba ke yāhāyīn tēnlehe ye nɔ wāā,
 pe n ba naa n sēŋ ma na.

¹¹ Pe ga ba ma yigi pe klue wo,
 ma saa mii kor ntēmlaha na ye.»

Loo ne ta n yee, ma kur ye tege kāntraha na!» ¹² Yesu n maha u yē wāā sya ma yee: «Ta n ma yar, le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee: «Yāhā ke ma ma Yīŋfua, ma'a syi ma ke tān yān ye.» »

¹³ Setane tuu u kacān byε ta ma Yesu tyīn ga yān kapee- wāpyeŋ kuε ye, u n dur ter ma u wātyīnyān ta yaha per gaa na.

Yesu u tēn koho fe yigi Galele kāntraha na
 (Mat 4.12-17; Mar 1.14-15)

¹⁴ Loo kur ye, Yesu n dur ter Galele kāntraha wo. U ba yīi Yāhā Yrā Fānga ne. Pe n nii u wīi pāā ke kuε kāntraha kur byε wo. ¹⁵ U ba naa nawee- klaha Yiiffee- yawāhā nwey laam wo. Nawee- byε naa u sey.

Nasarētefa Yesu wīi sye
 (Mat 13.53-58; Mar 6.1-6)

¹⁶ Yesu n ka Nasarete wo. U u kicar cāā pye ke fla na. Teebehe byε wo kani per na, Yesu sē ke naa n laa Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo ye. Koo per ke ba nɔ, u n dye Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo ke Nasarete wo. U n yir yer, ma yee woo ga Yāhā kaplān nkāy kal nawee- ye. ¹⁷ Pe n saba waa gbe wāā u kē, saba wii faale Yāhā kaplān tōrfua Yisa bii yrūhū ta. U n u saba yār, ma draha gaa kal nawee- ye, draha gii ke yrūhū ta ma yee:

¹⁸ «Yāhā Yrā Fānga ma ra yīn na,
 Yīŋfua Yāhā ra yān yi

ma yee n naa koo kapāyīi yar fenfa na.

¹⁹ Ke ra nɔ wāā n ba yāmpa ta
 pe n wlohoyisaha yāā,

ma suhu fūū- ne, pe n naa n yān gbegebe,
 tesē mpāy ne pe fen sya

ma yee tē ba poofa yi kāā napee- koho wo.

Yāhā maha ra nɔ wāā

n ba nawee- yar yaha dye lii ne
 ke ga ba ke laantār yar pe na.»

²⁰ Loo na, Yesu n u Yāhā sabangbān tā tā, ma u wāā kaha sēŋfua kē, ma dur tege nii maa nawee- klaha. Nawee- mpāy byε pe pye ke nwoŋ laam wo, pe n yīnde gbāā u na ma nii u yān. ²¹ Yesu n -sē gbe ma nii pe yar ma yee: «Kai- ngīi tē kal ye ye ke Yāhā sabangbān wo ye n luhu, koo kē tee n yāā nanga, ke yagaa nge na.»

²² Yesu tuu naa kapāyūhū nkāy pāā, ke ba yē gbāā pe

na. Pe n nii le klān n pāā ma yee, a Yosefe dya woo syi ya la u n pāā ke syi?

²³ Yesu n pe pye ma yee: «N cā, yaa plāhā nge pāā wāā ra kē: Tyinfua cāā mii jaa mii ya. Yaa maha waha ra pye ye yee: Kai- nkāy bye taa pye Kapornu wo, wo ke luhu. Maha koo syi pye ma kusey wo nwo wo.» ²⁴ U n maha yee: «Ta n le pāā ye ye cīinde: Yāhā kaplān tōrfua klofa sē u wūhū sya cīinde ye. ²⁵ -Ye Yeli cāā kai- wūū yān, cāā gii cāā sesaha dye- tāā pye gblihi ne, ke sē too ye. Fāā n bii dye taha nawee- bye na. ²⁶ Koo cāā kē Yāhā ke bii Yeli nō wāā calangusya waa fla na Sarēte wo, Syidō kāntraha na. Le -sē nde calangusyam pye busāā Yeli klo wo Yiisrefa kāntraha na. Nwa ta Yeli sē ka poo nen waa fla na ye? ²⁷ Yelisye bya cāā na, gber-pye busāā Yiisrefa kāntraha na. Nwa ta poo nen waa gē sē waha jaa ye? Namaha woo n jaa, woo wii u pye kulaafua, Syirefa naa waa.»

²⁸ Mpāy bye pe pye ke yawāhā nwoŋ laam wo, pe Yesu kaplān ngī luhu ga n kua na, ncafūhū n pe yigi ma sya nafāān taha pe na. ²⁹ Pe n tyīn yir, ma u yigi ga le klo kānkāy na. Le klo pye yānjruhu gaa yīn na. Pe n ka u ne ke ncaha ye, ma yee poo ga u miy tege wāā tāā ye kāntraha na. ³⁰ Le n ga pe yia, Yesu n wloho yi pe laam wo ma tēr.

Sāndūpee wākaratege dya waa yīn na kanii per wo

(Mar 1.21-28)

³¹ Loo kur ye, Yesu n tege ga Galele kāntraha klo laa wo pe n yee Kapornu. U naa nawee- klaha kanii per gaa na Yiifēe- yawāhā nwoŋ wo. ³² U kaklaha ter ba nawee- fe gbe, ma maha pe laam wō. U ba kai- bye cā ma naa nawee- klaha te ne.

³³ Ke yawāhā nwoŋ wo, dya waa pye sāndūpee ne u yīn na. U n nii n tē fānga ne ma yee: ³⁴ «Eh, Nasaretefa Yesu, maa nwa pye wo na? Ma pa la ma n pai wo wīī klaha-? N cā wii kē ma ne: Mboo kē wii ne u ma Yāhā wūū.»

³⁵ Yesu n sā waha u sāndūpee na, ma u pye ma yee: «Yaha le, -taa tege kāā dya nwo yīn na!» U sāndūpee n u dya cāār nawee- bye yīnde na ma tege kāā u yīn na, u sē -sē laa wāpee pye u na ye.

³⁶ Le n pe bye fe gbe ga far tēr, pe n sya nii pe ya yey ma yee: «U kaplān pye mii ma n yia sāndūpee na? Dya nwo n sā sāndūpee gē na fānga ne, pe n nii n luhu u ye, ma tege n kāā nawee- yīn na.»

³⁷ Yesu myaha n yi koo kāntraha fla kur bye wo.

Yesu yanfa buar jaa

(Mat 8.14-17; Mar 1.29-34)

³⁸ Loo kur ye, Yesu n yir ke yawāhā nwoŋ wo, ma ka dya waa kaha wo, u myaha Syimu. U Syimu cōō naha-fua kadye ba kā war. Pe n Yesu nar u u jaa. ³⁹ U n kue

tege u yīn na ma sā te yan na. Ke kadye n u miy yaha, u n ta tēr yir ma nii pe nampay yi.

⁴⁰ Yainkōŋ wo, yainde le ba dye tēr wa, nawee- mpāy pe pye yanfa ne pe kle wo, pe n poo yanfa ter bye gbe ba Yesu fla na. U n klue taha pe nanem bye na ma pe jaa.

⁴¹ Sāndūpee pye yanfa mpāy yīn na, pe n nii tege n kāā pe yīn na kule ne. Pe naa n kui ma naa n yee: «Yāhā Dya kē ma ne!» Pe ba cā Yāhā Yīndefua Crise kē u ne, koo kē. Yesu naa n sā pe na, u sē naa n sya pe n naa u wīī pāā ye.

Yesu Yāhā kapāyīī pāā Yude wo

(Mar 1.35-39)

⁴² Koo yīn syii, Yesu n yi le klo wo, ma ka dragba gaa laam wo. Nabuar raa n yir ma nii u tay. Pe ga u yāā, pe n yee poo ga u yigi ta pe ya ne, u ma syi u tēr poo yaha ye ye.

⁴³ Yesu n pe pye ma yee: «N yai n le Yāhā Yai kapāyīī tōr yar kānkāy kuifa bye na. Yāhā ra nō wāā loo na.»

⁴⁴ U n nii le kapāyīī wūhū tōr Yiifēe- kui yawāhā nwoŋ wo.

Yesu u kānyārwai cir ye yān yi

(Mat 4.18-22; Mar 1.16-20)

5 Per gaa, Yesu pye u ba yer Genesare langbān tāy. Nawee- ba wō tā u na ma naa Yāhā kaplān luhu.

² U n salangbāy raa yāā ke langben na, wāy sīī. Pe fuayigifa ba tege kāā te wo, ma naa pe jōō- yee. ³ Yesu n dugu dye salaŋ neŋ gaa laam wo, ke pye Syimu wāŋ. Yesu n Syimu ta u n faa ke salangbān fā dur yi kāā ke langben na. Yesu n tege nii ke salangbān wo, ma nii pe nawee- klaha.

⁴ Tuu ba pe nawee- klaha wa, u n Syimu pye ma yee: «Teelii fla ke n cuhu, -ye ka ke salangbān ne ke fla na, ye ga ye jōō- miy le!» ⁵ Syimu n u yē sya ma yee: «Yīn- fua, wo tēn tē yīmper wihi, wo sē ngaa gē yāā yigi ye. Le nii mboo kapān, n le sya n ga pe jōō- miy le yān.» ⁶ U n ta pe n pe miy le, fua- n gbe pe laam wo, dege. Pe jōō- namihi n sya n traha ke naa n cēr. ⁷ Loo na, pe n klue yāhā wāā pe nampyeŋ- mii ye ke salangbān neŋ ngaa wo, pe ba koho le pe ye. Pe n pa, pe n ba te salangbāy sīī yīī pe fua- ne, te n sya nii n ke te ne dye tēr loho laam wo.

⁸ Syimu Pyar tuu nde yāā, u n ga kānklūy gbāā Yesu yaha ye, ma u pye ma yee: «Yīnfua, kapeepyefua kē ra ne, ma'a syi kuee naa n crā ra na ye!» ⁹ Syimu ba fya yi- gi nii, tesē mpāy bye ne pe pye ke fla na. Pe fua- ba gboho ga far tēr, le n sya pe laam wō. ¹⁰ Syake pye Nsān ne, Sewede pii ba me. Syimu tēntēwai mpāy ba me pe ne. Pe ba fya pe ya ndoŋ. Yesu n Syimu pye ma yee: «Ma'a syi ma fya ye! Taa naa fua- le jōō wo mii, ya- gaa, nawee- me taa ga naa n le kānfuē wo ke syi.»

¹¹ Loo na, pe bye n ka te salangbāy ne ngbān na, ma pe wān kur bye ta yaha, ma taha Yesu na pe kuān ne.

Yesu gber waa jaa

(Mat 8.1-4; Mar 1.40-45)

¹² Yesu pye klo laa wo, gber waa n pa u fla na, te yāhā ba u kadye bye gbe tā. Tuu Yesu yāā, u n ga kān-klūy gbāā u yahasee ye, ma u nar ma yee: «Yīnfua, le ma tāy ma ye, ma ga waha ta ra n jaa, n nii gbegbe nayōr saha na.» ¹³ Yesu n koho n wāā, ma te u na ma yee: «Āwā le tāy ra ye, jaa ma nii gbegbe nayōr saha na!» Le yalebya wo, ke yāhā n ta ter laha kāā u dya na, u n nii gbegbe nayōr saha na. ¹⁴ Yesu n le pāā waha u ye ma yee: «Ma'a syi nde pāā waa ye ye! -Taa ka, maa mii yar Yāhā yūndefua na, ma ma wājaa diŋ yi, diŋ gii faale wādyaha Musa tuu tōr yaha mpāy kē pe pye yāhā ne pe kadye na, ma jaa. Ke syi ne nawee- ga waha cā ma jaa.»

¹⁵ Loo nde kur ye, Yesu myaha yi naa n gaha teebēhe bye wo. Nabuar n te ya wāā naa n pai u kaplān luhusa-ha wo, tesē pe ya wājaa saha wo. ¹⁶ Yesu woo -sē naa n ke u naa n nii u ya ya, u naa n gaha dragba wo, u ga naa u laam wūhū tōr Yāhā ye.

Yesu tǎnkurfua waa jaa

(Mat 9.1-8; Mar 2.1-12)

¹⁷ Per gaa, Yesu naa nawee- klaha. Pe nawee- laam wo, Yiifee- yahaseefa mpāy pye, pe naa n yee Farisyē, tesē Yāhā kaiyarfa mpāy ne. Pe ba yi Galele kui bye wo, tesē Yude kui bye ne, ma suhu Yurusalem ne. Yīnfua Yāhā fānga pye Yesu ne, ma u ta u n waha naa yanfa jaa. ¹⁸ Nawee- mpāy n ba pa tǎnkurfua waa ne, pe u gbe u kasāy wān na. Pe naa n ke pe dye u ne Yesu tāy nwoŋ laam wo, pe ga u ta u yaha ye. ¹⁹ Pe sē waha dye ye, nawee- tee ba nihi ter. Pe n gblihi laa, ma dugu ke nwoŋ yīn na maa wihi fer, ma u tǎnkurfua yon tege le wāā u kasāy wān na pe nawee- telai wo, Yesu yaha ye. ²⁰ Yesu tuu yāā poo nawee- mii pe u ta pe Yater, u n u yanfua pye ma yee: «Cīifua, ma kapee- laha kāā ma yīn na.»

²¹ Pe Yāhā kaiyarfa tesē pe Farisyē ne, pe n nii le ga pe laam wo ma yee: «Yoo ma u ga waha kapee- laha kāā nawee yīn na mii Yāhā ya sē kē ye? -Ye naa dya waa syi yān! U n gbar Yāhā ne cīinde.» ²² Yesu -sē ba pe laam wūhū cā. U n pe pye ma yee: «Nwa ta ye n nii kai-ngīi syi ga ye laam wo? ²³ N ga waha yee: Ma kapee- laha kāā ma na. N ga maha waha yee: Yir naa n yār! Koo katε- syān ngīi wo, lii loo le cā waha? ²⁴ N yān ye cā Yāhā kǎnde wāā u Nawee Puee kē kǎntraha nge na, u n ga waha kapee- laha kāā nawee yīn na.» Yesu n wā klaha loo na, ma u tǎnkurfua pye ma yee: «N ma yar, yir, -taa ma kasāy wān gbe, ma yār naa n gaha ma kaha wo!» ²⁵ U tǎnkurfua n ta ter yir nawee- bye yīnde na,

ma u kasāy wān gbe, kii tuu ba sāy nii, ma yār n ter ma Yāhā sey n gaha u kaha wo. ²⁶ Le n yē gbāā pe nawee- bye na, pe n sya fya, ma nii Yāhā sey ma yee, a poo laanwo wūhū yāā koo per.

Yesu Lewi yān yi

(Mat 9.9-13; Mar 2.13-17)

²⁷ Loo kur ye, Yesu n yi ma kufar wāāfua waa yāā, tuu tege nii kufar wāāsaha wo. Pe naa u yee Lewi. Yesu n u pye ma yee: «Naa n taha ra na!» ²⁸ Lewi n te wān kur bye ta yaha, ma yir, ma nii n taha Yesu na u kuān ne.

²⁹ Loo kur ye, Lewi n gbar ta u kaha wo Yesu myaha na u kānyārwei ne, ma ta pe n dir soho. Pe pye pe wāā naa n di kufar wāāfa busāā ne, tesē nawee- mpāy ter ne. ³⁰ Farisyē mpāy pye ke fla na, tesē Yāhā kaiyarfa mpāy ne pe pye yīmbui nen na pe Farisyē ne. Poo mii pe Yesu yāā, tuu wāā n di nawee- mii ter syi ne, le sē tāy pe ye ye. Pe n Yesu kānyārwei pye ma yee: «Nwa ta ye n nii wāā n di kufar wāāfa ne, ma suhu kāmpee- yārfa mpāy ter ne?» ³¹ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Yīnwerfa poo sē me pe tyinfua tay ye, yanfa poo pe u tay. ³² N pa kāmpee- yārfa myaha na, ma n ke pe koho klaha. Mpāy pe pe ya yān poo ma kānyīi yārfa, n sē pa poo mii myaha na ye.»

Kale saha wāā le kafūhū ne ye

(Mat 9.14-17; Mar 2.18-22)

³³ Loo kur ye, nawee- mpāy n ba Yesu pye ma yee: «Nsān kānyārwei ne pe yē tā digi na, pe Yāhā nar. Farisyē kānyārwei bya loo pye. Ah nwa ta mboo kānyārwei -sē n di ma n wo?» ³⁴ Yesu n pe yē sya kakuācran ne ma yee: «Ah ye laam wo, cafān yigifa ga waha fān wādi sye la te cafān yigisaha wo, u cafān yigifua yīnde na? Ye cā le syi saha pye ye rehe! ³⁵ Per gaa -sē ma ke n pai, u cafān yigifua ga ba yigi kāā pe laam wo. Koo per maa n, pe ga ba cā naa pe yē tā digi na.»

³⁶ Yesu n maha kakuācran nde pāā pe ye ma yee: «Waa sē nayrefān fai kuāy n cεr, ma nayredyaha wihi pāhā n tā le ne ye. Ma'a loo pye, ma ke nayrefān cεr pye klaha-, ke nayrefān faagblaha wāser ga maha ke nayredyaha tyīn jūū taha. ³⁷ Waa sē maha sēmpεr le srafūhū sakueeler wo ye. Ma'a loo pye, pe sēmpεr maa yir, te srafūhū sakueeler ga fe, pe sēm n woo tān, te srafūhū sakuee tii maha klaha- taha le na. ³⁸ Koo kē sēmpεr yai pe le srafūhū sakueefān too laam wo. ³⁹ Wii tuu sēndyaha wo wa, u sē maha sēmpεr ke nantān ye. Pe sē n yee la sēndyaha poo n tāy?»

Yesu tesē kanii per wīi ne

(Mat 12.1-14; Mar 2.23-28; 3.1-6)

6 Kanii per gaa na, Yesu dye yi naa n ter tar raa wo, u kānyārwei ne. U kānyārwei n nii te tar kasan kāy, ma te pii wihi kū n ter. ² Farisyē mpāy pye ke fla

na. Pe n u kānyārwei yey ma yee: «Wo kānde le kainkāy yar ke sē yai ke naa n pye kani per wo ye, nwa ta ye n nii le syi laa pye?»³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye le kal yāā Yāhā sabangbān wo, faale yīnfua Dawide u bii lii pye, per gii fāā bii war pe na, woo tesē u nawee- ne.⁴ U dye Yāhā nwoŋ laam wo, bur rii te pye te bii kē Yāhā ye, u n te gbe di, ma taa wāā u nawee- kē. Wo kānde na, Yāhā yūndefa ya sē na pe yai too bur nde ne?»⁵ Yesu n maha pe pye ma yee: «U Nawee Puee kē u ma kani per yīn na.»

⁶ Kani per gaa maha ba nɔ, Yesu n ga dye Yiifee-yawāhā nwoŋ gaa wo, ma nii nawee- klaha. Dya waa pye ke fla na, u kāndigi koho ne wāwaage.⁷ Yāhā kai-yarfa mpāy pye ke fla na, tesē Farisyē mpāy ne. Pe naa Yesu yān, nɔ u ga ba sya u yee, woo ga waa jaa ke kani per wo laa. U ma le syi pye pe n waha yee, a ter Yesu ma tuu tee n pye.⁸ Yesu -sē ba pe laam wūhū cā wa. U n u kānwaagefua pye ma yee: «Yir ba yer nawee-telai wo.» U dya n yir ga yer ke fla na.⁹ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «N ga ye yey laa ne: Wo kānde wo lii wāpyer le yō? Kayī wāpyer yō kani per wo laa, kapee wāpyer loo le yō? Wo nawee yrā sya yaha laa, wo u wīi pye klaha-?»¹⁰ Loo na, u n pe bye yān klaha, ma dur ma u kānwaagefua pye ma yee: «Ma koho dii wāā!» U n le pye, ke koho n dur yō nii u ye.¹¹ Mpāy pe pye ke fla na, ncafūhū n -sē pe yigi, pe n sya nii n pāā pe ya nsoho wo, kapee lii pe ga waha pye Yesu na.

Yesu kānyārwei sēnsye syām yān yi

(Mat 10.1-4; Mar 3.13-19)

¹² Per gaa, Yesu n ba dugu ga yāy nsoho wo, ma ga nii n pāā Yāhā ne ke per yīmper bye wo.¹³ Yīn ke ba syii wa, u n u kānyārwei yee ba, maa nawee- sēnsye syām yān yi pe laam wo ma poo ta u tēnlɛɛ. Pe myar nde:

¹⁴ Syimu wii Yesu Pyar myaha taha u na,
tesē u cīfua Andere ne,
Syake tesē Nsān ne,
Filipe tesē Bateremi ne.

¹⁵ U n Matɛɛ yee, tesē Tema ne,
Alefe dya Syake ne,
tesē Syimu Selote wii ne
klokai- wāgbihi n tāy u ye.

¹⁶ U n Syake dya Yuda yee,
tesē Syikaryote klofa Yuda ne,
wii tuu ga ba Yesu yi u napīi- kē.

Yesu nawee- klaha, ma maha yanfa jaa

(Mat 4.23-25)

¹⁷ Yesu n tege kāā poo mii ne te yāy nsoho wo, ma ba yer trahatrahā fla gaa na. Koo fla na, u kānyārwei mpāy pye, pe ba nihi. Nabuar raa maha pye, te ba yi Yude kui bye wo, tesē Yurusalem ne, ma suhu Tyir ne

tesē Syidō ne, langbān yē kui kē.¹⁸ Pe ba pa pe n pai naa u kaplān luhu, u n maha naa pe yanfa jaa. Tuu naa pe jaa, mpāy pye sāndāpee ne pe yīn na, u n maha pe sāndāpee kar tege kāā pe yīn na.¹⁹ Fānga gaa syi naa n yi u na ma naa pe bye jaa. Pe nawee- bye n -sē naa n ke pe te u na.

Wāyīi tesē wāpee ne

(Mat 5.1-12)

²⁰ Loo na, Yesu n u kānyārwei yān, ma nii pe yar kainkāy ne ma yee:

«Yii mpāy tee mii nawām,
ye wīi n tāy Yāhā ye.

Yāhā Yai ma ye wān.

²¹ Yii mpāy tee mii fāāfa yagaa,

ye wīi n tāy Yāhā ye.

Ye ga ba digi yāā,

ke saa pye wāditān wān ye.

Yii mpāy tee mii miwūnfa yagaa,

ye wīi n tāy Yāhā ye.

Ye ga ba naa nuhu di.

²² Ye wīi ma pee nawee- ye, pe ma kur waa ye na, pe ma ye tyɛɛ, pe ma ye myar klaha- u Nawee Puee wīi na, ye wīi n tāy Yāhā ye.²³ Koo kai- ngīi maa ye dye per gii, ye naa nuhu di ye sya naa n yɔɔ. Yāhā ga ba kayūhū wāā ye kē yāhāyīn na. Nawee- mpāy pe ga ba kapee- ngīi pye ye na, poo nawee- mii wāle bii koo syi pye pe faale Yāhā kaplān tōrfa na.

²⁴ Yii mpāy tee -sē mii walefa,

ye wīi pee Yāhā ye.

Ye ye kayūhū lay yāā wa.

²⁵ Yii mpāy tee -sē mii diyaifa yagaa,

ye wīi pee Yāhā ye.

Ye ga ba nii fāā ne.

Yii mpāy, tee -sē mii nuhudifa yagaa,

ye wīi pee Yāhā ye.

Ye miwūn ga ba gboho ter.

²⁶ Nawee- bye ma nii ye miyūhū yee, ye wīi pee Yāhā ye. Ye sē yāā, poo nawee- mii wāle bii naa n pye koo syi pe faale kawar Yāhā kaplān tōrfa ne.»

Ye tyii ye napīi- wīi n naa n tāy ye ye!

(Mat 5.38-48; 7.12)

²⁷ Yesu n maha yee: «Ta n le pāā ye ye, yii mpāy ye n luhu ra ye: Ye tyii ye napīi- wīi n naa n tāy ye ye! Ye wīi pee mpāy ye, -ye naa kayūhū pye pe kē!²⁸ Mpāy pe yoosēn pāā n wāā ye kē, -ye naa Yāhā nar ke n kaa taha pe na! Mpāy pe ye nuhu, -ye naa wāyīi nar Yāhā ye pe kē!²⁹ Waa ma ma fey ndicīi nen na, maha ndicīi nen nde gbihī ta u kē. Waa ma ma nayrengbān gbe, tyii u n ke wāsyīnge bye gbe taha!³⁰ Nawee wii woo u ma nar ngaa ne, u kē; wii ma ma kla gbe, ma'a n ke wīi

yey u ye ye. ³¹ Lii le n täy ye ye pe naa n pye ye kë, -ye naa koo syi pye nawee- kë!

³² Ye ma yee ye tääfa ya wii n täy ye ye, ye yee la ye kayühü pye gboho n ter? Mpäy ge pe sē Yāhā kände yār ye, pe tääfa wii n täy pe ye. ³³ Mpäy pe kayühü pye ye kë, ye ma yee ye kayühü pye poo ya kë, ye yee la ye kayühü pye gboho n ter? Mpäy ge pe sē Yāhā kände yār ye, pe ke syi pye pe ya kë. ³⁴ Mpäy tee n yān ma yee pe ga waha fue dāā, ye ma yee ye foho le poo ya na, ye yee la ye kayühü pye gboho n ter? Aye, mpäy ge pe sē Yāhā kände yār ye, pe foho le pe nampyeŋ- na, ma yee pe ba loo wale yē dāā pe kë. ³⁵ Ye tyii ye napii-wii n naa n täy ye ye, -ye naa kayühü pye pe kë, -ye naa foho le pe na; ye ma syi ye naa le wale wādur wii ga ye, Yāhā -sē ga ba kayühü wāā ye kë. Loo na, nawee- ga cā ye ma Yāhāngbān pii. Mpäy pe sē kayiifue cā ye tesē napee- ne, Yāhā n yō pe bye na. ³⁶ Wo Tuhufua Yāhā u yō nii mii, ye bya -ye nii u wān syi dyaŋ!»

Nampyeŋ wākaa wii

(Mat 7.1-5, 16-20; 12.33-35)

³⁷ Yesu n maha yee: «Ye ma n naa ye nampyeŋ- kaa ye, Yāhā bya sē -sē ga ba ye sāhā ye. Ye ma yee ye sē ye nampyeŋ- le kawlaŋ wo ye, Yāhā sē -sē ga ba ye le kawlaŋ wo ye. Ye tyii ye nampyeŋ- kapee- foho na, Yāhā -sē ga ba tyii ye bya kapee- foho na. ³⁸ -Ye naa ye nampyeŋ- kë, Yāhā -sē ga ba ye kë; ke ga ba ye kë ye n sya toho yigi laa ntraŋ na. Tee tān n wāā ye nampyeŋ- kë mii, Yāhā -sē ga ba tān wāā ye kë ke syi.» ³⁹ Yesu n maha pe yar plāhā gaa ne ma yee: «Fūū waa saha fūū waa yigi koho na u ka u ne fla ngaa na ye. Mii loo sē ne ye, pe n gaha too dye wuhu gaa laam wo, pe syām bye. ⁴⁰ Ye le cā ma yee, wii tuu n klaha nantān, u sē ter u klahafua yaha ye. U ma -sē u ya waha, u ga ba nii u klahafua dyaŋ.

⁴¹ Kānkāāle lii le ma ma nampyeŋ yīnde wo, nwa ta ma n nii le yān? Tēngbān gii ke -sē ma ma yīnde wo, ma sē koo yāā la? ⁴² Mboo wii taa sē waha ke tēngbān yāā ma yīnde wo ye, ma ga waha ma nampyeŋ pye la u yer, ma n le kānkāāle yi kāā u yīnde wo u kë? Dawarfua kë ma ne, cāā ke tēngbān yi kāā wa ma yīnde wo, loo na maa waha gbihi yān, ma le kānkāāle yi kāā ma nampyeŋ yīnde wo.

⁴³ Katyiyühü sē puapihi sa ye, tesē katyipihi sē puayō sa ye. ⁴⁴ Katyigi yān n cā ke pii mpāy na ke n sa. Waa sē nasar nkugu tai yāā ncūwāā na ye. Waa sē defii katyipir tai yāā ngur katyigi na ye. ⁴⁵ Nawee wii ma yō, kayühü ga naa n yi u laam wo, u n naa ke pye. Nawee wii ma pee, kapee- ga naa n yi u laam wo, u n tee naa n pye. Nawee laam ke yii nkāy ne, koo kë ke n yi u yē wo.»

Te nwey sīi

(Mat 7.24-27)

⁴⁶ Yesu n maha yee: «Tee ra yee Yīŋfua, Yīŋfua, nwa ta tē -sē kände lii ta ye kë, ye n le wāyār sye? ⁴⁷ Nawee wii woo u n pai ra ye, maa ra kaplān luhu, ma u troho tāhā ke yor wo, woofua ma ngii wān syi dyaŋ n ga ye yar: ⁴⁸ Woofua ma mii nawee wii dyaŋ tuu nii nwoŋ fāā. U ga cāā ke kāntraha tugu, u sya ga nō ntēmlaha fla na. Loo kur ye, u ga ke nwoŋ nakūy ta, tuu ke fāā. Lakue yīi loho ne, lafir n cāān yi ga, maa ke nwoŋ sugu, te sē -sē waha ke sugu cāār ye. Koo nwoŋ wāfāā ba yō.

⁴⁹ Nawee wii u ra kaplān luhu, u sē -sē u troho tāhā ke yor wo ye, woofua ma mii nawee wii dyaŋ tuu u nwoŋ fāā kāntraha ya na. U sē ke nwoŋ nakūy fla tugu dye ga nō ntēmlaha fla na ye. Lafir n cāān yi ga, maa ke nwoŋ sugu; ke n too pye klaha- tān.»

Yesu seraasyi yīŋfua waa tēntēle jaa

(Mat 8.5-13)

7 Yesu tuu ba kaplān ngii bye pāā wa pe nawee- ye, u n ter Kapornu wo. ² Loo klo nde wo, seraasyi yīŋfua waa pye tēntēle waa ne. U tēntēle wii sroŋ naa n täy u ye. Woo tēntēle n yigi, ma ga kuee wale nen. ³ U seraasyi naa, tuu Yesu wii luhu, u n Yiiffee- wāle mpāy lehe wāā, pe ga Yesu yar u ba u tēntēle jaa. ⁴ Pe n ga Yesu yāā, ma nii u sroŋ nar ma u yar ma yee: «Seraasyi yīŋfua nwo yai ma laa pye u kë. ⁵ Wo klofa wii n täy u ye. Woo kë u ta pe n wo yawāhā nwoŋ fāā.»

⁶⁻⁷ Yesu n kände sya pe ne. Pe ba nō gbe taha ke kaha na, u seraasyi yīŋfua n u naambiyām mpāy lehe wāā, pe n ga Yesu pye ma yee: «Yīŋfua, ma'a syi mii fāy ye. Ma ra yāā la tē n ka ma fla na? Ta syi sē yai ma ba dye ta kaha wo ye. Koo syi kë, n sē sya ma ka nii ya ma fla na ye. Kapāngberle laa ya pāā, le n ta ra tēntēle n jaa. ⁸ N ma seraasyi, n n luhu ra yīŋfa ye. N -sē ma nii ndoŋ seraasyi mpāy yīŋ na. N ga nen waa pye: Ka nwaa, u n ka; n ga nen nwo ter pye: Pa nwo, u n pa. N ga maha ra tēntēle pye: Nde pye, u n le pye.»

⁹ Yesu tuu u kaplān ngii luhu pe nawee- mii yē na, le n u fe gbe. Nabuar mpāy pe naa n taha u na, u n wā klaha ma pe pye ma yee: «Ta n ye yar, dya nwo tuu sē sya wee Yiiffee- ye, u ra ta u Yater u laam bye wo cīinde. Yiiffee- kur bye ge laam wo, n sē waa yāā yāā tuu ra ta u Yater woo wān syi ye.»

¹⁰ Pe tēnlehe n dur ter u seraasyi yīŋfua kaha wo, maa u tēntēle yāā u jaa ma nii korkor.

Yesu nakugu gaa ta ke n yir gbā wo

¹¹ Loo kur ye, Yesu n ka klo laa wo pe naa n yee Nani. U kānyārwai pye u ne tesē nabuar raa ne. ¹² Pe ga nō le klo kapahayē na, pe n nawee- wāā sya pe n gaha nakugu gaa lesaha wo. Calangusya waa dyapuai nen

ba kē. Le klo nawee- busāā pye u cɔɔ ne, ke nakugu lesaha wo. ¹³ Yīŋfua Yesu tuu u cɔɔ yāā, u fɛn n u yigi ga ta tɛr, u n u pye ma yee: «Ma'a naa n wūn ye!» ¹⁴ U n yūhū dye, maa tɛ wāŋ gii na pe ba ke nakugu le. Ke gbefa n yer. Yesu n ke nakugu pye ma yee: «Cīīfua, yir yāŋ!» ¹⁵ U dya wii tuu ba ku u n yir nii, ma n pāā. Yesu n u dya wāā u nahafua kē.

¹⁶ Pe nawee- bye n fya nii, ma nii Yāhā sey ma yee: «Yāhā kaplāŋ tōrfuangbāŋ waa ma wo ne.» Tesē: «Yāhā pa ke n pai dye ke nna kuɛ ye.» ¹⁷ Yude kuɛ kui wo, tesē kui nkāy ne ke pye tūntūn, Yesu tuu lii pye nawee- bye n le cā kāā.

Nsān u nawee- lɛɛ wāā Yesu ye

(Mat 11.2-19)

¹⁸ Nsān nawee- tāāfua kānyārwei n ke kai- bye luhu, ma ba ke tōr Nsān ye. ¹⁹ U n syām mpāy yee ba pe laam wo, maa pe lɛɛ wāā pe ga u Yīŋfua Yesu yey pe yee: «U Yāhā Yīndefua wii wāpaŋ too n sēŋ, mboo la woo laa, u kuee wāpaŋ na kur ye?» ²⁰ Pe Nsān kānyārwei syām n ka Yesu fla na, maa u pye ma yee: «Nsān wo lɛɛ wāā, wo ba ma yey laa ne: U Yāhā Yīndefua wii wāpaŋ too n sēŋ, mboo la woo laa, u kuee wāpaŋ na kur ye?»

²¹ Loo yalebya wo, Yesu n yanfa buar jaa pe yan na. Mpāy pye sāndāpee ne pe yīŋ na, u n pe sāndāpee kar tege kāā pe yīŋ na. Fūū- pye, u n pe jaa pe n nii n yāŋ gbegbe. ²² U n Nsān tēnlɛɛ pye ma yee: «Tee nkāy yāā yīnde ne ma nkāy luhu, -ye ka yaa ke tōr yar Nsān na ye yee: Fūū- n yāŋ, tānklahafa gbihi n yā, gber- wā n klaha n nii gbegbe nayōr saha na, nditēy n luhu, nakur n yir gbā wo, le Yāhā kapāyī n pāā nawām ye. ²³ Wii ma yee u sē ba dur yi ta kur ye ye, ta n nii yai tāŋ u Yater, woofua wīī n tāy Yāhā ye.»

²⁴ U Nsān tēnlɛɛ pe tɛr wa, Yesu n nii Nsān wīī pāā pe nabuar ye ma yee: «Tee ka Nsān fla na drawaha fla wo, ye -sē ka ma ga nwa yāŋ? Kipua sē kē tee ga yāŋ tɛflaha ke u yɛɛ ye. ²⁵ Ye -sē ka maa nwa yāā? Ye sē ka maa dya waa yāā tuu nangbāŋ nayreyōr le yer ye rɛɛ? Ye cā mpāy pe nangbām nayreyōr le, ma maha ma katār ne, pe n nii nangbām kangbāy wo. ²⁶ Tee ka, Yāhā kaplāŋ tōrfua sē na tee ga yāŋ? Āwā, ta n ye yar, Nsān wii tee ga yāā u tɛr ge tɛr Yāhā kaplāŋ tōrfua yaha. ²⁷ Nsān wīī kē le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee:

«N nwo, n ta tēnlɛɛ nɔ wāā ma yahasee ye,
u n ga ta kānde gbihi yaha ma kē.»

²⁸ Yesu n maha yee: «Ta n ye yar, naa wii u tɛr Nsān yaha, usyi sē see wa ye. Wii u klon Yāhā Yai wo, woo -sē tɛr Nsān yaha.

²⁹ Pe nawee- bye tesē pe kufar wāāfa ne, pe bye naa n luhu u Nsān ye. Pe ba le yāŋ cā ma yee Yāhā kai- sron, ma ka Nsān n ga pe tāā yi loho wo. ³⁰ Farisyē poo

tesē Yāhā kaiyarfa ne, Yāhā ke n yāŋ pe lii pye, pe n le sye pe sē ka Nsān n ga pe tāā yi loho wo ye.

³¹ N ga waha yagaafa tōr mpāy ter syi ne? Pe ma nawee- mpāy ter syi dyaŋ? ³² Pe ma mii kicar dyaŋ, pe tege nii nanihi nanrangbāŋ fla wo. Mpāy n nii pe nampyer- pye ma yee:

«Wo flɛŋ wuu ma yee -ye cɔɔ,
ye sē -sē cɔɔ ye.

Wo n dur ma kasii yay le,
ye sē -sē wūn ye.»

³³ Ye sē yāā, Nsān nawee- tāāfua tuu yir, u sē bur di ye, u sē maha defīī wo ye. Ye n loo yāā ma yee, sāndūpee ma u yīŋ na! ³⁴ U Nawee Puee tuu yir, u bur di ma defīī wo. Tee loo yāā ye maha n yee: «Ye sē dya nwo yāā? U ma tɛfɛŋ, ma maha ma sēnwɔplaha. U maha naam-biyār le kufar wāāfa poo ne, tesē kāmpee- yārfa mpāy ter syi ne.» ³⁵ Yesu n pe yar taha ma yee: «Ye sē yāā, mpāy pe pe troho tāhā Yāhā yor wo, pe kai- sron.»

Yesu tesē cɔɔ waa ne Farisyē naa Syimu kaha wo

³⁶ Farisyē naa waa pye pe naa n yee Syimu. Per gaa, u ba Yesu nampay yi u kaha wo. Yesu n ga draŋ nii, ma ga di. ³⁷ Loo klo wo cɔɔ waa pye, u myaha ba klaha-. Tuu Yesu wīī luhu, u ma u n di u Farisyē Syimu kaha wo, u n pa yablater ntēmlaha bule ne lasekole ne le laam wo. ³⁸ Tuu ba dye, u n ga kānklyū gbāā Yesu kur kuɛ ye u tɛr tāy, ma nii n wūn, ma u yīntām ta ma nii Yesu tɛr tuhu. U n ba u yīnyor ta ma te kluā, ma te tɛ n tege u kē, ma dur ma pe lasekole kaha woo te na.

³⁹ U Farisyē naa wii tuu Yesu yee ba, u n le yāā, ma nii laam ga ma yee: «Dya nwo ma ne pye u ma Yāhā kaplāŋ tōrfua cīinde, u ne ga cā nawee wii syi ter kē cɔɔ nwo ne, u n tɛ u na. Ehe, u myaha klaha-.» ⁴⁰ Yesu n kapān gbe, ma u Farisyē naa pye ma yee: «Syimu, yāŋ, n ga ma yar laa ne.» Syimu n u yē sya ma yee: «Āwā, ta yar Yīŋfua!» ⁴¹ Yesu n kaplāŋ kuā cra pāā u ye ma yee: «Foholefua waa ba foho le nawee- syām mpāy na: Nen pye war nagbeesī sēnsye fuɛ ne, nen nwo -sē pye war nyerbua fuɛ ne. ⁴² Pe sē waha naa pe war dāā u kē ye, u n ba pe pye pe tyii ke foho na, pe syām bye. Yagaa, u fuelefua wīī ga cā tāy tɛr wii woo ye?» ⁴³ Syimu n u yē sya ma yee: «Ta laam wo, wii fuɛ le ba gboho, u wīī ga cā tāy tɛr woo ye.» Yesu n yee: «Cīinde ne.»

⁴⁴ U n wā klaha u cɔɔ kuɛ ye, ma Syimu pye ma yee: «Ma sē cɔɔ nwo yāā? Mboo kaha tē dye, ma sē ra kē loho ne ta n ta tɛr yee ye, woo -sē ta tɛr yee u yīntām ne, ma te kluā u yīnyor ne. ⁴⁵ Mboo, ma sē ra wāā yigi ma ra syar nampay syaha ne ye. Tē ba dye, u cɔɔ woo -sē kuee ra tɛr tɛ n tege. ⁴⁶ Ma sē sēm- woo ra kē yīŋ na ye, woo -sē lasekole woo ra kē tɛr na. ⁴⁷ Koo ta n ga le pāā ma ye: U cɔɔ kapee- ba nihi tɛr, yagaa ke bye laha kāā u yīŋ na, loo ne ta wīī n tāy ga ta tɛr u ye. Kapee- car ma -sē laha kāā wii yīŋ na, ta wīī saha tāy tɛr ufua ye

ye.»⁴⁸ Yesu n u ɔɔ pye ma yee: «Ma kapee- laha kãã ma yĩŋ na.»

⁴⁹ Mpãy pe naa n di Yesu ne, pe n nii laam ga ma yee: «Yoo kě dya nwo ne, u n sya yee woo ma tuu kapee- laha n kãã nawee- yĩŋ na?»⁵⁰ Yesu n -sě u ɔɔ pye ma yee: «Taa ra wĩ sya ma ra ta ma Yater, ma sya yaha, naa n gaha pra.»

Ca mpãy pe naa tẽŋ nkãy tẽ Yesu kě

8 Loo kur ye, Yesu n ka kungbãhã wo, tesě kusyĩm-behe ne, ma le kapãyĩ wũhũ pãã naa n yar nawee-na, kapãyĩ lii le Yãhã Yai wĩ tõr. Pe kãnyãrwai sěnsye syãm naa n taha u na.² Ca mpãy bya pye pe naa n taha u na. Yesu ba sãndãpee kar tege kãã poo ca mpãy yĩŋ na, ma mpãy jaa pe yan na. Pe ca myar nde: Maari wii pe naa n yee Madala klofa Maari, Yesu ba sãndãpee kuasĩ kar tege woo ɔɔ yĩŋ na,³ tesě Syane ne, u puai myaha ba kě Susya ma pye Yerote wale yĩŋ na, tesě Sisane ne, ma suhu ca mpãy ne. Poo ca mii naa koho le Yesu ye u kãnyãrwai ne pe koho wãn ne.

Yesu kakuãcran pãã digi yãrfua wĩ na

(Mat 13.1-23; Mar 4.1-20)

⁴ Nawee- naa n yir kui bye wo, ma naa n pai Yesu fla na. U n kaplãŋ nkãy kuã cra pãã pe nabuar ye ma yee:

⁵ «Dya waa yi u kaha wo, ma ga dir yãr u tar wo. Tuu naa ke digi yãr u tar laam wo, pii mpãy n ga too kãnde ngben na. Nawee- n tãhã ter pe na, kãnsyãm n maha pe wãy di kãã.⁶ Pii mpãy n ga too ntẽmbakor fla wo. Pe pii n fiy, ma -sě ta ter waha ku, yĩŋ sě pye ke fla wo ye.⁷ Pii mpãy n ga too ngur wãn taa nsoho wo. Te ngur n fiy wãcɛŋ te dir wãn ne, ma ba te puãr, te sě waha le dye ye.⁸ Pii mpãy n -sě too kãntrayũhũ fla wo. Too dir wãn n yir, ma sa ma pii le gboho.»

Yesu n pe yar taha ma yee: «Wii ma n traha u le yĩn-taha cã, u luhu yõ!»

⁹ U kãnyãrwai n u yey u le kakuãcran yĩntaha gbihi tõr yar poo na.¹⁰ U n pe yě wãã sya ma yee: «Kai- nkãy nawee sě ke cã yãã Yãhã Yai wĩ na ye, Yãhã ta yii ga waha ke war. Ma -sě yee mpãy na, pe sě ke yĩntaha wãwar ke ye, pe ga naa ke kai- luhu kakuãcran ne. Ke syi,

⟨pe n waha naa n yãŋ,

ngaa sě -sě ga naa n yãã ye.

Pe n waha naa n luhu,

laa sě -sě ga naa n war ye.⟩

¹¹ Yesu n maha pe kãnyãrwai pye ma yee: «Le kakuãcran yĩntaha nde: Yãhã kaplãŋ ma mii te dir wãn dyan pe yãr.¹² Nawee- mpãy ma pe laam plãhã mii le kãnde yě dyan, pe pii pe too na. Pe ma le Yãhã kapãyĩ luhu, sãndãpee yĩŋfua -sě ga pa, u ba ke kaplãŋ wãy yi kãã pe laam wo, pe ma syi pe ke sya pe waha sya yaha ye.¹³ Mpãy laam ma mii te ntẽmbakor fla dyan. Pe ma

le kapãyĩ luhu, pe ga le sya nuhu ne. Pe sě -sě ga tyii le na le n nii gbãã pe laam wo ye. Wãfãŋ ma pa, pe ga ke kaplãŋ miy yaha.¹⁴ Mpãy laam ma mii pii mpãy dyan, pe too ngur fla wo. Pe ma le kapãyĩ luhu, kayaan tesě wale wãke ne tesě dryě yĩnde wãn wãke ne, too nde bye ga ba yir tã ke kaplãŋ na, pe saa kuee le kapãyĩ kur ye ye.¹⁵ Mpãy laam -sě ma mii pii mpãy dyan pe too kãntrayũhũ fla wo. Pe ma le kapãyĩ luhu, le ga pii see pe laam wo, pe laam mpãy pe sron ma maha yõ. Poofa ga kuee yai tãŋ le kapãyĩ kur ye, pe naa kayũhũ pye.»

Yãhã Yai wĩ ma mii naaloho dyan

(Mar 4.21-25)

¹⁶ Yesu n maha yee: «Waa sě naaloho ndyan tar ma katan cĩn n tã le na ye. Le sě maha n tar ma le n yaha gbãngbahara flãhã tãŋ ye. Pe ne le wra yaha kãankui na, wii ma dye u waha naa n yãŋ cãã- na.¹⁷ Ta n ye yar, ngii ngii ke wũhũ nii, ke ga ba nii gbaa na, lii nawee- sě le cã yãã ye, le ga ba cã.¹⁸ Tee nkãy luhu, -ye ye laam yaha ke na! Wii ma waha ke war cacar, u ga ba ke war naa n gboho, wii ma -sě ke wãwar sye, car gii tuu yee u cã, ke ga faha u na.»

Yesu nna

(Mat 12.46-50; Mar 3.31-35)

¹⁹ Loo kur ye, Yesu nahafua n pa u fla na, tesě Yesu cĩfa ne. Nawee- ba nihi ter, pe sě waha nɔ u na ye.

²⁰ Pe n Yesu yar ma yee, a u nahafua ma nkur ye, tesě u cĩfa ne, pe n traha pe u yãã.²¹ Yesu n -sě pe nawee- bye pye ma yee: «Mpãy pe Yãhã kaplãŋ luhu, ma maha ke laam wũhũ pye, poo pe ma ta nahafa tesě ta cĩfa.»

Yesu teflahangbãŋ yer

(Mat 8.23-27; Mar 4.35-41)

²² Per gaa, Yesu ba dugu dye salangbãŋ gaa laam wo, woo tesě u kãnyãrwai ne, ma pe pye ma yee: «Waa dii ter kue ngaa kũndi ye.» Pe n nii n ter.²³ Pe naa n gaha, Yesu n sã wãy. Teflahangbãŋ gaa n ta ter yir n fua ke langbãŋ na. Ke salangbãŋ naa n yĩ loho ne, kapee.²⁴ Pe kãnyãrwai n yũhũ crã Yesu tãŋ, ma u gbã yir ma u pye ma yee: «Yĩŋfua, Yĩŋfua, waa ku!» Yesu n yir, ma gbey ke teflahangbãŋ na tesě loho sěmpiy ne, te n yer. Ke fla n nii seyĩ.²⁵ Yesu n pe kãnyãrwai pye ma yee: «Ye Yater wee la ye ne?» Pe -sě ba fya. Le n maha pe fe gbe, pe n naa pe ya pye ma yee: «Hãã, -ye naa dya nwo yãŋ, u n gbey teflaha na tesě loho ne, te n sya n luhu u ye.»

Sãndãpee pye dya waa yĩŋ na, Yesu n u jaa

(Mat 8.28-34; Mar 5.1-20)

²⁶ Loo kur ye, pe n ga nɔ langbãŋ kue ngaa kue ngben na Jerasinefa kue ye, Galele kãntraha kũndi ye.

²⁷ Yesu tuu naa n tege kântraha na, loo klofua waa n u yãã ma pa. Sândãpee pye u dya yĩŋ na. Le yale wãdey, u dya sê naa nayɛ le ye, u sê maha naa n dye nwoŋ wo ye, ma naa n nii nakur lesaha fla wo. ²⁸ Tuu Yesu yãã, u n too mii na ma nii n tẽ, ma kânklũy gbãã Yesu tãy ma yee: «Ke Yãhãngbãŋ Dya Yesu, nwa taa ga pye ra na? N ma nar, ma'a syi ra pën ye!»

²⁹ Yesu naa n gbey u sândũpee na, u tege kãã u dya yĩŋ na, koo kẽ u dya n naa koo pãã. U sândũpee pye u ma yir u dya na, pe ga u dya pua yigi yaha, u ma n waha ka teelaa wo ye. Pe ga ntën namihi ta, pe u klue pua u trɛ ne, u -sê ga ba te ntën namihi cɛr, u sândũpee n u ta u n ka dragba wo.

³⁰ Yesu n u yey ma yee: «Ma myaha mii?» U dya n yee: «Ta myaha Nihinihi.» Pe sândãpee ba nihi u dya yĩŋ na, koo u n ba loo pãã ke syi. ³¹ Pe sândãpee n nii Yesu nar, u ma syi u poo nɔ wãã tãã ye wãfãy fla wo ye.

³² Kaha tyɛ- mpãy -sê pye ke fla na yãŋ yĩŋ na, ma ke naa n di. Pe ba nihi. Pe sândãpee n Yesu nar u tyii poo n ga dye pe tyɛ- mii laam laam wo. U n le sya pe ye.

³³ Pe sândãpee n tege kãã u dya yĩŋ na, maa dye pe tyɛ- laam laam wo. Pe n ke ngberŋ fã tege, maa too dye ke langbãŋ laam wo ma ku.

³⁴ Mpãy pe naa pe tyɛ- sɛŋ, pe yãã le pye ke dyaŋ, pe n fã tɛr maa le pãã klofa ye tesê wlefa ne. ³⁵ Pe nawee- n yir ba, pe n pai yãŋ lii le pye. Pe ba nɔ Yesu tãy, pe n u dya yãã pe sândãpee ba tege kãã u yĩŋ na. U yĩntaha ba too, u n nayɛ le, ma tege nii Yesu tãy. Pe n fya yigi nii. ³⁶ Mpãy pe ba ke kai- bye yãã, poo n le tɔr pe nawee- ye, pe sândãpee tege kãã u dya yĩŋ na mii syi.

³⁷ Pe Jerasine klofa bye n nii Yesu nar ma yee, u tɛr u poo klo ta yaha. Pe tee ba fya tɛr. Yesu n dugu dye ke salangbãŋ wo, ma ga tɛr.

³⁸ Pe sândãpee ba tege kãã dya wii yĩŋ na, u n nii Yesu nar woo ga kuee u ne. Yesu n u dur wãã ma yee: ³⁹ «Dur ga ma fla na, maa le pãã ma nna ye Yãhã ke lii pye ma kẽ.» U dya n tɛr loo na, maa le pãã pe klofa bye ye, lii Yesu u pye u kẽ.

Syase pueesya tesê ɔɔ wii tuu tɛ Yesu nayroho na
(Mat 9.18-26; Mar 5.21-43)

⁴⁰ Yaliile Yesu tuu ba yir ke langbãŋ kue ngaa kũndi ye ma pa, te nabuar tii te naa u sɛŋ, te n u wãã. ⁴¹ Dya waa pye, pe naa n yee Syase. U pye ke fla Yiifeyawãhã nwoŋ yĩŋfua. U n pa, maa kânklũy gbãã Yesu tãy, ma u nar u ka woo fla na, ⁴² ma yee pueesyale nen le ma woo ye. Le ma dyɛ- sɛnsye syãŋ syi, a le ma le kuee wale nen ma ga ku.

Yesu naa n gaha ke fla na, te nabuar u waa naa n yigi kue bye ye. ⁴³ Te nabuar laam wo, ɔɔ waa -sê pye. U ntɔr kuee naa n woo u ye dyɛ- sɛnsye syãŋ, wãyer wee ye. [U wale bye ba ka tãŋ tyinfa ye,] waa sê -sê ba waha u jaa ye. ⁴⁴ U n yũhũ crã Yesu na kur kue ye, maa tɛ u nayroho yẽ na. Loo yalebya wo, u ntɔr wãwoo n ta tɛr

yɛr. ⁴⁵ Loo kur ye, Yesu n pe nawee- yey ma yee: «Yoo tɛ ra nayroho na?» Waa sê yee ndoo n le pye ye. Pyar n yee: «Ah wo Yĩŋfua, ma sê pe nawee- yãã la pe ma waa yigi kue bye ye?» ⁴⁶ Yesu n -sê yee: «Ãwã, n yee waa tɛ ra na, n yãã fãnga gaa yi ra wo.» ⁴⁷ U ɔɔ tuu yãã pe cã woo kẽ, u n nii n sege fyar koho wo. U n pa loo na, maa kânklũy gbãã Yesu yaha ye, ma le pãã nawee- bye yĩnde na nwa ta u n tɛ u na, tesê u jaa mii ke fla bye wo. ⁴⁸ Yesu n u pye ma yee: «Cɔɔ, taa ra ta ma Yatɛr, loo le ma jaa. Naa n gaha pra.»

⁴⁹ Yesu tuu naa ngĩ pãã, tɛnlehele waa n yir Syase kaha wo, ma ba u Syase pye ma yee: «Ma pueesya ku, ma'a n maha naa u Yĩŋfua fãy ye.» ⁵⁰ Yesu n luhu u dya kaplãŋ ne, ma Syase pye ma yee: «Ma'a n fya ye, ra ta ma Yatɛr loo ya, u -sê ga jaa.» ⁵¹ Yesu tuu ga nɔ ke nakugu nwoŋ na, u sê sya waa n dye ga u ne ye mii Pyar ye ya sê kẽ, Nsãn ne, Syake ne ye, tesê le kicaale tuhufua ne u nahafua ne. ⁵² Ke gbã kaha wo, nawee- bye naa n wũn ma naa fɛn le, le kicaale wĩ na. Yesu n pe pye ma yee: «Ya'a n naa n wũn ye! Le sê ku ye, le sã wãy.» ⁵³ Pe ba cã le ku wa, pe n nii u lɛr. ⁵⁴ Yesu n dye ke nwoŋ wo, ma le kicaale yigi koho na, ma gbey pãã ma yee: «Kicaale yir!» ⁵⁵ Le kicaale yrã n dur ba le ye, le n ta tɛr yir. Yesu n pe yar, ma yee: «-Ye ngaa wãã le kẽ le n di!» ⁵⁶ Le kicaale wãdurba yrãŋ na, le n u seefa laam wo ga ta tɛr. Yesu n -sê pe yar waha ma yee, lii le pye pe ma syi le pãã waa ye ye.

Yesu u kãnyãrwai sɛnsye syãm lehe wãã
(Mat 10.5-15; Mar 6.7-13)

9 Yesu n u kãnyãrwai sɛnsye syãm yee, ma pe wãã ta ma kãnde wãã pe kẽ tesê fãnga ne pe waha sândãpee kar tege naa n kãã nawee- yĩŋ na, pe maha waha naa yanfa jaa. ² Tuu kãnde wãã wa pe kẽ tesê fãnga ne, u n pe lehe wãã, pe ga naa Yãhã Yai wĩ tɔr naa n yar nawee- na, pe maha naa yanfa jaa.

³ Tuu ga pe lehe wãã, u n pe yar ma yee: «Ye ma ga ke yrãhã yi, ye ma syi ye ngaa gbe ke n naa ye ndege ye. Ye ma n kãĩ gɛ gbe ye, nkãnfaha ne ye, ngaa kadiŋ ne ye, war ne ye! -Ye kalɛŋ nanɛŋ ya gbe yigi! ⁴ Pe ma syãsaha wãã ye kẽ na, -ye kuee koo kaha wo ye sya ba tɛr! ⁵ Teelii nawee- ma sye pe saa ye yigi yɔ ye, -ye tɛr pe klo yaha! Ye ma nii n tɛr, -ye ye trɛ mplɛm kor yaha pe na, pe n cã lii ma pe dye poo pe le kɛ.»

⁶ Tuu koo pãã wa pe kãnyãrwai ye, pe n tɛr. Pe naa n gaha kui bye wo, ma le Yãhã Yai kapãyĩ tɔr naa n yar nawee- na, ma maha naa yanfa jaa teebɛhe bye wo.

Yɛrɔte ntãncɛr Yesu wĩ na
(Mat 14.1-12; Mar 6.14-29)

⁷ Yesu tuu naa kai- nkãy bye pye, Yɛrɔte naa ke tɛŋ luhu, u laam n wlãhã. Nawee- mpãy naa n yee, a Nsãn kẽ u dur ba yrãŋ na. ⁸ Mpãy maha naa n yee, a faale

Yeli kē tuu u ya yi yar nawee- na. Mpāy ter maha naa n yee, a faale Yāhā kaplāṅ tōrfua waa kē, u dur ba yrāṅ na. ⁹ Yērōte -sē naa le pāā ma yee: «N ta pe n Nsān yīṅ cēr. Yoo -sē kē dya nwo ne, pe n sya nii kai- ngī bye pāā u wī na?» U n naa traha u Yesu yāā.

Yesu nawee- nyersī yībua yē woo, tahar ne

(Mat 14.13-21; Mar 6.30-44; Nsān 6.1-14)

¹⁰ Yesu tēnlehe n dur ba, maa u yar nkāy bye ne pe ga pye. U n ter poo ya ne, klo laa kuε ye pe n yee Gbesya-ta. ¹¹ Pe nabuar n -sē le cā ma taha u na. Yesu n ga pe yigi ta, ma Yāhā Yai wī pāā pe ye ma maha yanfa jaa pe kē.

¹² Yai ke naa n gaha kuasaha wo, pe kānyārwei sēn-sye syām n yūhū crā Yesu na, ma u pye ma yee: «Kānde wāā pe nabuar kē, pe n ka tūntūn kusyīmbehe wo tesē kle ne, pe ga ngaa par di, pe maha syāsaha ke. Wo tee ma dragba wo.» ¹³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Yī gε, -ye digi wāā pe kē pe n di!» Pe n yee: «Wo ga waha pe yē woo mii? Bur wāy bua ya te ma wo ye, tesē fua-syām ya ne. Ma n traha la wo ka wo ga dir par pe nabuar mii bye kē?» ¹⁴ Nawee- mpāy pe pye ke fla na, pe naam ya ba nawee- nyersī yībua kua.

Yesu n u kānyārwei pye ma yee: «-Ye pe ta pe n nii ga flε flε, nawee- gbeesānsī sesānsyihī.» ¹⁵ Pe kānyārwei n le sya u ye, ma pe nawee- ta pe n tege nii ga ke syi. ¹⁶ Yesu n te bur bua gbe pe fua- syām ne, ma yīntaha kuā yir wāā yāhāyīṅ kuε ye, ma yee Yāhā n kaa taha pe na. U n dur ma te la cēr ma te wāā u kānyārwei kē, pe n te la klaha pe nabuar kē. ¹⁷ Pe bye n di, ma sya di yai. Pe n takūyīhī sēnsye syāṅ gbe ter te gber ne, tii pe di yaha.

Yoo kē Yesu ne?

(Mat 16.13-28; Mar 8.27—9.1)

¹⁸ Per gaa Yesu pye u ya ya, ma naa n pāā Yāhā ne. U kānyārwei n taha ba u na. U n pe yey ma yee: «Lii gε pe nawee- pe n pāā ta wī na?» ¹⁹ Pe n yee: «Mpāy n yee, a Nsān nawee- tāāfua kē ma ne. Mpāy maha n yee, a faale Yeli kē ma ne, mpāy maha ma pe n yee, a faale Yāhā kaplāṅ tōrfua waa kē ma ne tuu dur ba yrāṅ na.» ²⁰ Yesu n pe yey ma yee: «Ah yīi, ye yee yoo kē ra ne?» Pyar n u yē sya ma yee: «Mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise.»

²¹ Loo na, Yesu n pe kānyārwei yar waha ma yee, pe ma syi pe u wī pāā waa ye ye. ²² U n maha pe pye ma yee: «U Nawee Puee yai u fāy gboho. Pe Yiifēe- wāle ga ba u wī sye, tesē pe Yāhā yūndefa yīṅfa ne, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne. Pe ga ba ta gε ta pe n u boo. U wāku plii tāā wuhu na, u ga yir gbā wo, u dur ba yrāṅ na gbaafa ye.»

²³ Loo na, Yesu n pe nawee- bye pye ma yee: «Wii ma yee woo ga naa n yār ta kānde wo, u u laam wūhū ta

yaha, -tuu u ya gbihi naa n ta plii bye, u ma sya ga ba gbāpee ku ra wī na. Wii ma loo sya, u naa ra kānde yār. ²⁴ Ye sē yāā, wii tuu u ya yīṅ ke, ma suhu u laam wān ne, woofua ga ba too bye ke laa; wii tuu -sē ga le sya u u yīṅ ke laa, ma suhu u laam wān ne ndoo wī na, woofua kē tuu cā ga ba too nde bye yāā. ²⁵ Mboo nawee, taa ga driyē wān bye yāā tāṅ, ma'a -sē ba yāā ma plaha mii ya, ma sē maha ba ma yīṅ yāā Yāhā ye ye, le wāyī -sē ma na taa yāā? ²⁶ Nawee wii ma yee ta wī fyar yigi woo kē tesē ra kaplāṅ ne, u wī bya ga ba fyar yigi ndoo u Nawee Puee kē yaliile n n pai dur ba ra nayōr ne, ta Tuhufua Yāhā nayōr ne, tesē pe yāhāyīṅ tēnleheyōm nayōr ne.» ²⁷ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Nawee- mpāy ma ye laam wo, pe saa ku mii pe sē Yāhā Yai yāā ye.»

Kānyārwei tāā mpāy Yesu yāhāyīṅ nayōr yāā

(Mat 17.1-8; Mar 9.2-8)

²⁸ Yesu tuu kaplāṅ ngī pāā wa, plii kuasī syi n ter, u n Pyar yigi taha u ya na, Nsān ne, tesē Syake ne. U n ka pe ne yāṅ gaa yīṅ na, u n gaha pāā Yāhā ne. ²⁹ Tuu ga nii n pāā Yāhā ne, u yīntaha n wā klaha, u nayre n flege ma sya n yehe palpal. ³⁰⁻³¹ Naam syām mpāy n fe gbe yi yāhāyīṅ nayōr ne. Faale wāle syām ba me, Musa ma suhu Yeli ne. Yesu tuu ga ba ku mii syi dyaṅ Yurusalem wo, tuu pa lii myaha na kāntraha na le n pye tāṅ, loo pe naa n pāā Yesu ne.

³² Pyar tesē u nampyer- ne, pe ba sā wāy faha. Pe n yir, ma Yesu yāhāyīṅ nayōr yāā, tesē pe naam syām ne pe yir yer u ne. ³³ Yaliile pe naam syām pe naa n ter Yesu yaha, Pyar n Yesu pye ma yee: «Wo Yīṅfua, wo ni-saha sroṅ yō nwo wo! Waa kajar tāā gbā, neṅ ma wāṅ, neṅ Musa wāṅ, neṅ nge Yeli wāṅ.» U ba le pāā ke dyaṅ, u sē laam ga ye.

³⁴ Tuu naa koo pāā, yāhāsyōr raa n yi nii ma yīm paha tā pe bye na. Pe kānyārwei pe te yāhāsyōr yāā te pe gbey le, pe n fya. ³⁵ Yāhā yīmbui n yi te yāhāsyōr laam wo ma yee: «Ta Dya kē nwo ne, woo kē tē yāṅ yi. -Ye naa n luhu u ye!» ³⁶ Loo kapān le pāā wa, pe kānyārwei n Yesu nen ya yāā ke fla na.

Pe kānyārwei n ke kai- bye yaha le. Koo cāā na, pe sē laa pāā waa ye ye.

Yesu kānyārwei sē Yesu kai- war ye

(Mat 17.14-23; 18.1-5; Mar 9.14-40)

³⁷ Ke yīṅsyii wo, pe n tege ke yāṅ yīṅ na, nabuar raa n pa maa Yesu wāā. ³⁸ Dya waa n kuee pe nabuar laam wo, ma gbey pāā wāā Yesu ye ma yee: «Yīṅfua, n ma nar, ta dya yāṅ ta kē, ta dyapuui nen ya. ³⁹ Sāndūpee ma u yīṅ na, ma n yir u na tugutugu. U ma yir u na, u ga u ta u n naa n kui, tuu naa u yehe fānga ne, tuu u ta u n naa yēsyōplay yi. U sāndūpee ma yir u na, u ga u nuhu gboho ke syi tuu cā ba u miy yaha. ⁴⁰ N ma

kānyārwai nar pe u sändūpee kar tege kää u na, pe sē waha yia ye.»

⁴¹ Yesu n kuān pe na ma yee: «Yii poo na, laanyōm wee ye ye ye, ye sē ra ta ye Yater ye. Ye yee la n kuee ye wāwlaha na yalebye? Ye yee la n naa n fāy ye ne yalebye?» U n u kicar tuhufua pye ma yee: «Pa ma dya ne nwo wo!» ⁴² U kicar tuu yūhū naa n pai, u sändūpee n u yār gbe miy kántraha na ma u yehe fānga ne. Yesu n sã waha u sändūpee na, ma u kicar jaa ma u wãã u tuhufua kē. ⁴³ Pe nawee- bye pe Yāhã fāngangbāñ yãã ke syi, le n pe laam wo ma sya ta ter.

Nawee- pe naa Yesu tēñ tē u kai- wīi na, u n u kānyārwai pye ma yee: ⁴⁴ «Yii poo na, n ga laa pãã ye ye, -ye le le yaha ye laam wo: U Nawee Puee ga yi u napīi- kē.» ⁴⁵ Pe kānyārwai sē -sē naa ke kaplāñ ngīi war u ye ye. Le kapān ba pãã ke syi, pe ma n waha le tersaha cã ye. Pe ba fya Yesu na, pe sē u yey le kapān tersaha ne ye.

⁴⁶ Yesu kānyārwai n ba sänker ke pe ya nsoho wo, ma ga cã yoo woo u ma yīñ na poo laam wo. ⁴⁷ Yesu n -sē pe laam wīi cã. U n kicaalaale gbe ba ta u yahasee ye, ⁴⁸ ma pe pye ma yee: «Wii ma kicaale nde syi gbihi yigi ndoo myaha na, ndoo ge kē tuu gbihi yigi. Wii ma -sē ra gbihi yigi, Yāhã ge kē tuu gbihi yigi, koo gii ke ra lehe wãã. Wii ma -sē u ya ta ma nii ye bye kurkuēfua, woo tuu ma yīñ ye bye na.»

⁴⁹ Nsān n kapān gbe ma yee: «Wo Yīñfua, wo dya waa yãã tuu sändūpee kar tege n kää nawee- yīñ na ma myaha ne. Wo n ba yee u wee wo ne ye, ma u kar tã.»

⁵⁰ Yesu n u yē sya ma yee: «Ya'a n sye u na ye. Ye sē yãã, wii ma yee u sē ye laha ye, u ma ye ne.»

⁵¹ Yesu terper yāhāyīñ na ke ba n gbe naa n taha, u n u laam waha ma yee u yai u ka Yurusalem wo.

⁵² U n tēnlēhe mpāy n wãã u yahasee ye, pe n ka Syamarifa kántraha klo laa wo, pe n gaha fla ngaa gbihi ta u kē. ⁵³ Pe klofa n sye ma yee, u tee n gaha Yurusalem wo, poo saa syāsaha wãã u kē ye. ⁵⁴ U Yesu kānyārwai syām mii Syake tesē Nsān ne, pe ba le luhu ke dyañ, pe n Yesu pye ma yee: «Yīñfua, le ma tãy ma ye, waa naa ta ke n yir yāhāyīñ na, ke ba too tã pe na ke pe suhu muu.» ⁵⁵ Yesu n wã klaha pe kuē ye, ma loo kuān pe ye. ⁵⁶ Pe n ter klo laa ter wo.

Yesu kände wāyār wīi

(Mat 8.19-22)

⁵⁷ Yesu tesē u kānyārwai ne, pe pye kände wo ma naa n yār.

Dya waa n pa, maa Yesu pye ma yee: «Yīñfua ma'a sya n gaha teelii teelii, n ga naa n taha ma na.» ⁵⁸ Yesu n u yē wãã sya ma yee: «Yēsrē ma te syāsar ne, kãnsyām ma pe nser ne, teele sē -sē wee u Nawee Puee myaha na ye.»

⁵⁹ U n dya waa pye ma yee: «Naa n taha ra na.» U dya n u pye ma yee: «Yīñfua, kände wãã ra kē, n ma ga ra

tuhufua nakugu le wa, n ga pa.» ⁶⁰ Yesu n u yē sya ma yee: «Tyii nakur na te n naa re nakurwai le. Mboo, ka maa naa Yāhã Yai wīi yar nawee- na!»

⁶¹ Dya waa n maha Yesu pye ma yee: «Yīñfua, ndoo ga naa n taha ma na, -taa -sē kände wãã ra kē, ra n ka n ga ra nna yar, tē dur ba.» ⁶² Yesu n u pye ma yee: «Wii ma nii mii wii dyañ u nii tar war yar ne, ma maha nii yāñ n klaha u kur kuē ye, woofua saha laa yō Yāhã Yai wīi na ye.»

Yesu nawee- busãã n wãã Yāhã tēñ wīi na

(Mat 11.20-24)

10 Loo kur ye, Yīñfua Yesu n maha nawee- gbeetãã sēnsye syām yāñ yi. Kui nkāy bye tesē teebēhe nkāy bye tuu naa n traha u ka, u n poo nawee- mii cãã lehe wãã sãnsyām koo kui wo tesē koo teebēhe ne. ² U n pe yar kakuācrañ nkāy ne ma yee: «Dir busãã ma wāgbe wān tar wo. Tēntēfa sē -sē syar yai, ma ga waha te bye gbe dye tãñ kaha wo ye. -Ye u tarfua nar u n tēntēfa busãã mpāy n wãã, pe n ba te dir gbe dye kaha laam wo u kē. ³ -Ye naa n gaha, n ye lehe wãã mii mbapīy dyañ waygapyār nsoho wo. ⁴ Ye ma syi ye war gbe ye, nkānfaha ne ye, ntāy ne ye. Ye ma n taha kuee naa nawee- syar kände wo ye.

⁵ Ya'a ga dye kaha gii laam wo, ye cãã syaha nge syar ye yee: Yāhã ke yrīñ le kaha nge wo. ⁶ Waa ma pye ke fla na Yāhã yrīñ ne, ye yrīñ syaha nge ga kuee u na. Le ma -sē pye woosyifua sē kē ye, ye syaha nge saa laa yō u kē ye. ⁷ -Ye kuee koo kaha wo, pe ye kē loho gii ne, -ye ke wo, pe ye kē digi gii ne, -ye ke di! Tēntēfua yai pe naa u dãã. Ye ma syi ye yi kaha gaa wo, ye ga dye kaha gaa laam wo ye.

⁸ Ya'a ga dye klo lii wo pe n syāsaha wãã ye kē, pe ma pa ye kē digi gii ne, -ye ke di! ⁹ -Ye naa loo klo yanfa jaa, -tee naa pe nawee- yar Yāhã Yai n wã ge n wã.

¹⁰ Ya'a -sē ga dye klo lii wo, pe ma yee pe saa syāsaha wãã ye kē ye, -ye ka yaa le pãã nanihi fla wo ye yee:

¹¹ «Ye klo tēyāhã mplēm mpāy ge pe yir too wo tre na, wo mii wo poo mplēm mii kor yaha ye na. -Tee -sē le cã ye yee Yāhã Yai pa wa ye ye.» ¹² Ta n le pãã ye ye, Yāhã kasāhã per ma ba n, le ga ba pee klo ndefa na le ter Sodō klofa † yaha.»

¹³ Yesu n kuān kui raafa na ma yee: «Korasyifa, ye wīi pee Yāhã ye! Gbesyatafa, ye wīi pee Yāhã ye! Laanwo wūhū nkāy ke pye ye yīnde na, ke syi ma ne pye faale Tyirfa yīnde na, tesē faale Syidōfa ne, pe ne ga pye pe ta ter le cã kãã wa le yalebya wo, pe kapee- wāpyer sē yō ye. Loo nde na, pe ne ga wram wīi pye, pe nfāāper ta, pe fen nayre pāhã pe le. ¹⁴ Loo ne, Yāhã kasāhã per ma ba n, le ga ba pee ye na le ta ter pe Tyirfa yaha, tesē pe Syidōfa ne. ¹⁵ Ah yii Kapornufa, ye yee la pe ga ba ye kuā yir ga ta yāhāyīñ na? Ye ma n naa loo ge ga

† Faale cãã na, Sodōfa tesē Gumorfa ne, pe bii pee ter. Yāhã kasāhã n too pe na, naa gaa ter n pe wãã le suhu pe kui ne.

ye laam wo ye! Ye ga ba tege ga ta tãã ye nakur fla wo.»

¹⁶ Yesu n maha u kãnyãrwai pye ma yee: «Wii ma n luhu ye ye, ke nii mii u n luhu ndoo ge ye. Wii ma ye wĩĩ sye, ke nii mii ndoo ge wĩĩ kē tuu sye. Wii ma -sē ndoo wĩĩ sye, ke nii mii wii u ra lehe wãã woofua wĩĩ kē tuu sye.»

Pe nawee- gbeetãã sēnsye syãm wãdurbarj

¹⁷ Pe nawee- gbeetãã sēnsye syãm n dur ba laanfiri ne, ma ba nii le pãã nuhu ne ma n yee: «Wo Yĩnfua, sãndãpee ge n luhu wo ye, wa'a gbey pe na ma myaha ne!» ¹⁸ Yesu n pe yē wãã sya ma yee: «Yalaale wo, n naa u Setane yãã yãhãyiŋ kue ye, tuu tege naa n too mii yãhãyiŋ dyaŋ ke yehe. ¹⁹ -Ye luhu yĩ ra ye: N fãnga wãã ye kē ye waha naa n yia nwoŋ na tesē sãnam ne, ye tãhã naa n ter te na. N fãnga wãã ye kē ye waha yia ye napĩ Setane na, ye u fãnga bye pye klaha- tãŋ, ngaa ma n waha kapee pye ye na ye. ²⁰ Sãndãpee n luhu ye ye, loo yĩ, le sē -sē nɔ nuhu wãdi na ye. Ye myar te yrũhũ ta wa yãhãyiŋ saba laam wo, -ye naa nuhu di loo ne!»

Yesu bya nuhu di (Mat 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Loo yalebya wo, Yãhã Yrã Fãnga n Yesu laam yĩĩ nuhu ne, u n yee: «Ta Tuhufua Yãhã, mboo taa ma yãhãyiŋ Yĩnfua tesē kãntraha ne. Lii taa sē yar kaicãfa na, tesē sabacãfa ne ye, ma loo yar mpãy na pe ma pra kicar wãŋ syi dyaŋ. N ma sey loo wĩĩ na. Awã Tuhufua, le tãy ma ye, koo kē ma n le ta ke dyaŋ.» ²² Yesu n dur ma pe nawee- pye ma yee: «Ta Tuhufua Yãhã kai-bye le soho ra koho wo. Nawee- sē cã yoo kē ra ne ye. Ta Tuhufua ya ke le cã. Pe sē maha cã yoo kē ra Tuhufua ne ye. Ndooyan ke cã, tesē mpãy ne tē ke yar pe na.»

²³ Loo na, Yesu n wã klaha u kãnyãrwai kue ye, ma poo ya pye ma yee: «Yii, tee nii lii yãã yagaa, ye wĩĩ n tãy, -ye naa nuhu di loo ne! ²⁴ Ta n ye yar nde ne: Nkãy bye tee n yãã yĩnde ne, tesē nkãy bye ne tee n luhu nditye ne, Yãhã kaplãŋ tĩrfa busãã pye tesē kui yĩnfa busãã ne, pe naa n ke pe kai- ngĩĩ syi yãã yĩnde ne tesē pe ke yãã luhu nditye ne, pe sē -sē ke yãã ye.»

Yesu kakuãcran pãã Syamarifa naa wĩĩ na

²⁵ Yãhã kaiyarfua waa n ba yir ma yee woo ga Yesu le namihi wo, ma u yey ma yee: «Yĩnfua, n ga pye mii n waha cĩĩnde yrã yãã, lii wãkuayãã wee le na ye?»

²⁶ Yesu n u yē sya ma yee: «Kãnde lii Yãhã le ta, le yãŋ! Lii ne le yrũhũ yaha loo wĩĩ na? Ma lii war le na?» ²⁷ U dya n yee: «Lii le yrũhũ ta le nde: «Ta, Yĩnfua Yãhã wĩĩ n naa n tãy ma ye, le ter wãn bye yaha; le gboho tãŋ ma laam bye wo, le nii tãŋ ma yrã bye na, ma fãnga bye ne,

ma kacãn bye n pye tãŋ loo na.» Tesē: «Ma ya wĩĩ le n tãy ma ye mii syi dyaŋ, tyii ma nampyeŋ wĩĩ n naa n tãy ma ye ke syi.» ²⁸ Loo na, Yesu n u pye ma yee: «Ma le pãã yĩ. Ma'a loo nde pye, ma -sē ga cĩĩnde yrã yãã, lii wãkuayãã wee le na ye.»

²⁹ U Yãhã kaiyarfua -sē naa n traha u tãhã wãã u ya kē. U n Yesu yey ma yee: «N ga waha wii syi yee ra nampyeŋ?»

³⁰ Yesu n u yē sya ma yee: «Dya waa ba yir Yurusalem wo, ma Yerekɔɔ kãnde sya ma tege naa n ter. Yuhum-pãy n ga u yãã kãnde laam wo, ma wo toho u na ma u yuhu, ma u nayre tyĩn cer u na ma u gbã cãär yaha. ³¹ Yãhã yũndefua waa n yir u ya ndoŋ, ma tege n ter loo kãnde nen ya ne. Tuu ga u dya yãã, u n laha yi, ma ga le kãnde wãã sya ma ter, u sē yer ge yer ye. ³² Loo kur ye, Lewi kur kue puee waa n ba yir u ya ndoŋ. U n ba nɔ ke fla na, ma u dya yãã. U n laha yi, ma ga le kãnde wãã sya ma ter, u sē yer ge yer ye. ³³ Syamarifa naa waa -sē ba yrãhã yi u ya ndoŋ. Yiiffee- sē pe Syamarifa yãŋ ngaa ye. U bya naa n ter loo kãnde nen ya ne. U n ba nɔ u dya na, ma u yãã pe u duai yaha. Tuu u dya yãã ke syi, u fen n u sroŋ yigi fãnga ne. ³⁴ U n yũhũ crã u dya na, ma u nar yee u kē defĩĩ ne, ma re tuhu sēm- ne, ma dur ma re pua u kē. U n dur loo na ma u gbe taha u kãnkoŋ na, ma ter u ne nampay syãsaha fla wo ma ga u gbihi. ³⁵ Ke yĩŋsyii wo, u n war yi ma wãã u nwoŋfua kē, ma u pye ma yee: «Naa u dya gbihi ra kē. Ma'a sya u gbihi ma ta ter war mii draha yaha tē wãã ma kē, n ma ba dur ba nwo, n ga ba pe war draha dãã ma kē.»

³⁶ Loo na Yesu n dur, ma u Yãhã kaiyarfua yey ma yee: «Ma laam wo, wii woo tuu nii u dya nampyeŋ, dya wii pe ba gbã cãär yaha kãnde wo?» ³⁷ U Yãhã kaiyarfua n Yesu yē wãã sya ma yee: «Wii tuu yĩ u na, woo tuu sroŋ ma u nampyeŋ.» Loo na, Yesu n u pye ma yee: «Ka, ma ga naa n pye koo syi!»

Yesu ka Marti ye fla na Maari ne

³⁸ Yesu ye naa n yãr kãnde wo, u kãnyãrwai ne. Pe n ba laha dye kusyĩnde laa wo. Cɔɔ waa n pe wãã ma pe yigi ga u kaha wo, woo n gaha pe nampay yi. U cɔɔ myaha ba kē Marti. ³⁹ U cĩĩfua pye u ne, pe naa u yee Maari. Yesu naa le Yãhã kapãyiĩ tĩr pe ye, u Maari woo n ba tege nii u tãy ma nii ke kaplãŋ luhu. ⁴⁰ Marti woo -sē pye tuu ba dye kuee tēŋ laam wo. U n ba Yesu pye ma yee: «Yĩnfua, ma sē yãã ta cĩĩfua ra ta yaha nii ya ke tēŋ laam wo, le yĩ la? Ma saa u yar la u ba koho le ra ye?» ⁴¹ Yesu n u yē wãã sya ma yee: «Yãŋ, Marti! Ma laam wlãhã nii ma ye, ma n nii n gber kai- busãã na. ⁴² Kate nen ya -sē ne le ma yĩŋ. Maari ka le wãyiĩ kue ye. Le saha tyĩn sya kãã u ye ye.»

Yāhā n nar mii?

(Mat 6.9-13; 7.7-11)

11 Per gaa, Yesu naa n pāā Yāhā ne teelaa wo. Tuu ba nar wa, u kānyārwai waa n u pye ma yee: «Wo Yīŋfua, wo klaha Yāhā wānar ne, mii Nsān dyaŋ tuu u kānyārwai klaha le ne mii.» ² Yesu n pe yar ma yee: «Ye ma ga Yāhā nar, -ye yee: «Wo Tuhufua Yāhā, ta, nawee- n cā ma miingbāŋ kai- laha. Ta, ma Yai n pa nawee- ye. ³ Naa wo yē digi wāā wo kē plii wuhu na. ⁴ Wo kapee- gbe kāā wo yīŋ na. Mpāy pe kapee- pye wo na, wo bya wo n tyii pe kapee- foho na wo kuāŋ ne. Ma'a n wo miy yaha, wo n tyīn naa n gaha kapee- wāpyeŋ kuε ye ye.» »

⁵ Yesu n maha pe yar ma yee: «Laa na, ye laam wo, waa ma naambiyā ne. Per gaa, u ga yir u ka u naambiyā fla na yīndyaha wo, u ga u pye: «Naambiyā, bur wāy tāā fuε le ra na. ⁶ Ta naambiyā nen waa yir yrāhā ye, ma pa ra fla na, ngaa wee tē ga wāā u kē ye.» ⁷ U naambiyā nwo ga waha kuee nwoŋ laam wo, u pāā yi wāā u kē u u pye: «Tyii ra na dya, ma sē yāā nwonyē gbāā tā wa karndohopua ne. Ma sē cā la, wo sā wāy wa ta pii ne. N wee n ga waha yir n bur gbe wāā ma kē ye!» ⁸ Yesu n pe yar taha ma yee: «Ta n le pāā ye ye: Pe sya nii naambiyām, nen nwo ga waha sye u saa yir ye. U nkurfua ma -sē naa tā u nwoŋfua na, ma nii u yee u kadye ga ba war, u n yir, u nwonyē yār, u te wān byε gbe wāā u naambiyā kē, tii wīi te ma u na.

⁹ Koo kē n ga ye yar nde ne: -Ye naa n nar, ngaa ga wāā ye kē. -Ye naa n ke, yaa ngaa yāā. -Ye naa kāānklihi gbā, pe ga ke yār ye kē. ¹⁰ Ye sē yāā, mboo nawee, ma'a n nar, Yāhā ga ngaa wāā ma kē. Ma'a n ke, Yāhā ga ta ma ngaa yāā. Ma'a kāānklihi gbā, Yāhā ga ta ke n yār ma kē.

¹¹ Ye ma pye tuhufua, ye dyale ma fuale nar ye ye, yaa u kē la nwoho ne? ¹² Laa na, u ma ngucīi nar ye ye, yaa u kē la sānuε ne? ¹³ Tee sya pee mii, ye kayūhū pye ye pii kē. Ke syi ne, ye yai ye cā, ye Tuhufua Yāhā ga Yāhā Yrā Fānga wāā mpāy kē pe le nar u ye.»

Kai lii ne pe pāā taha Yesu na?

(Mat 12.22-30, 43-45; Mar 3.20-27)

¹⁴ Sāndūpee pye dya waa yīŋ na, ma u ta u n nii bebe. Yesu n u kar tege kāā u dya yīŋ na. U sāndūpee n tege kāā u dya yīŋ na, u nii n pāā gbεgbε. Le n yē gbāā pe nabuar na ma sya ta ter.

¹⁵ Mpāy n yir ma yee: «Sāndāpee yīŋfua Sebulεhε kē tuu fānga wāā u kē, u n waha sāndāpee kar tege n kāā

nawee- yīŋ na.» ¹⁶ Mpāy ter n yee, poo ga u le namihii wo, ma u pye ma yee, tuu yēkā wīi laa pye poo n yāā yīnde ne, pe cā cā Yāhā fānga kē ke ma u ye.

¹⁷ Yesu -sē ba pe laam wīi cā wa. U n pe yar ma yee: «Kāntraha nenfa ma kuee n wāā pe ya ne, koo kāntraha nge ga too. Kaha nenfa ma kuee n wāā pe ya ne, koo kaha ga too. ¹⁸ Ke syi ne, Setane ma kuee n wāā u ya ne, u fānga saa waha ka yahasee ye ye, ke ga klaha. Ye -sē yee, n sāndāpee kar tege n kāā nawee- yīŋ na, sāndāpee yīŋfua Setane kē tuu koo fānga wāā ra kē! ¹⁹ Cīinde sē ne ye. Mii loo sē ne ye, ye nampyeŋ- mpāy pe sāndāpee kar n tege, ye ma yee pe bya loo pye Setane fānga kāmāy na, poo gε ga ye yar pe yee, cīinde sē ne ye. ²⁰ Ta n ye yar, n sāndāpee kar tege n kāā Yāhā Fānga ne. Loo na, ye yai ye cā Yāhā Yai pa wa ye ye.

²¹ Fāngafua ma pye naanmiy wān ne ma nii u kaha sēŋ, nawee waa saa ser u kla gaa gbe ye. ²² Waa ter ma -sē pa, woo fānga ma ter nwo wāŋ na, u n yia u na, u ga u naanmiy wān byε tyīn sya u ye, tii tuu ba ta ma naa u ya paha. Loo na, u ga u kahafua nwo koho wān byε gbe u ye, u te la u nampyeŋ- ne.

²³ Wii ma yee u wee ra ne ye, woofua ma ra napīi. Tesē, wii ma yee u saa koho le ra ye, u nawee- wāā ba ra kē ye, woofua u pe kar n kāā ra na.

²⁴ Sāndūpee ma pye nawee yīŋ na ma ba tege kāā u na, u sāndūpee ga ka drawaha fla wo, u ga tay naa n klaha, u ma teelaa yāā u nii naa n wūū. U ma yee u sē teelaa yāā ye, u ga yee tuu ter u niisaha gii yaha, u ga dur ga nii ke fla na. ²⁵ Loo na, tuu pye nawee wii yīŋ na ma ba tege kāā u na, u ga dur ga u fla na. U n gaha u nawee laam yāā mii nwoŋ dyaŋ pe ke pε ma ke gbihi ta. ²⁶ Loo na, u sāndūpee ga yir, u ga u nampyeŋ- kuasīi mpāy yigi ba, mpāy pe maha pee woo na. Pe byε ga pe ya wāā ba nii u nawee yīŋ na. U nawee wīi ga pee, le ta ter faale yaha.»

²⁷ Yesu tuu ba koo pāā wa, cɔɔ waa n kuee pe nabuar laam wo, ma u pye ma yee: «Cɔɔ wii tuu ma see ma maha u yrā ta ma kē, u wīi n tāy.» ²⁸ Yesu n -sē u yē wāā sya ma yee: «Mpāy pe Yāhā kapāyīi luhu, ma maha Yāhā kānde yār, poo wīi le n tāy!»

Yagaafa pe laanwo wīi lii ke Yesu ye?

(Mat 12.38-42)

²⁹ Nawee- wɔ naa n tā Yesu na, u n nii pe pye ma yee: «Yagaafa pee, ma -sē yee poo n traha pe laanwo wīi laa yāā yīnde ne. Aye, laanwo wīi laa saa pye ye n yāā yīnde ne ye, mii lii syi sē kē le bii faale Yāhā kaplāŋ tōr- fua Yonase dye ye. ³⁰ Ye sē yāā, mii Yonase wīi bii nii kayar wīi faalefa Nenefufa ye mii, u Nawee Puee wīi bya ga ba nii kayar wīi yagaafa ye koo syi.

³¹ Yāhā kasāhā per ma ba nɔ, faale Syeba kāntraha yīŋfasya ga ba le pāā u yee, yagaafa pe sē koho klaha ye, pe tee pye. Woo bii yir deydey kui wo, ma pa faale

yīŋfua Salmuu fla na ma ba u kacāyor luhu. Kaplāŋ nkāy tē -sē n pāā ye ye, ke ter Salmuu wūhū yaha!

³² Yāhā kasāhā per ma ba na, pe faale Nenefufa ga ba le pāā pe yee, yagaafa pe sē koho klaha ye, pe tee pye. Faale wo, Yonase bii Yāhā yē kapān pāā pe Nenefufa ye, pe n le luhu ma koho klaha ma pe kapee-wāpyerŋ miy yaha. Kaplāŋ nkāy tē -sē n pāā ye ye, ke ter Yonase wūhū yaha!»

Nawee kadye naaloho

(Mat 5.15; 6.22-23)

³³ Yesu n maha yee: «Waa sē naaloho ndyan tar ma ga le wūhū teelaa wo ye, waa sē maha le tar ma katan cīn n tā le na ye. Ah ndee, pe ma le tar, pe ne le wra ta kāānkui na, wii ma dye u naa n yāŋ cāā- na. ³⁴ Yīnde ma mii naaloho dyan kadye na. Ma yīnde ma yō ma ye, ma kadye bye ga nii cāā- na; ma yīnde ma -sē klaha- ma ye, ma kadye bye ga nii wam wo. ³⁵ Loo na, nawee woo yai u u ya yigi, cāā- mpāy pe ma u na, wam ma syi pe sya tāŋ ye. ³⁶ Ke syi ne, nawee kadye bye ma nii cāā- na, teelaa sē wee wam wo ye, u kadye kur bye ga nii tāŋ cāā- na, ke naa n yeħe palpal mii naaloho cāā- dyan.»

Yesu kuān pe Farisyē na tesē pe Yāhā kaiyarfa ne

(Mat 23.1-36; Mar 12.38-40)

³⁷ Yesu tuu ba pāā wa, Farisyē naa waa n u yee u ga di u kaha wo. Yesu n dye ke kaha wo, maa nii ma ga di. ³⁸ U Farisyē naa n ba yāā Yesu sē u klue yee pe wāle kānde na ye, ma nii n di, le n u fe gbe.

³⁹ Loo na, Yīŋfua Yesu n u pye ma yee: «Yii Farisyē, ye ma mii nawee- mpāy dyan pe crāŋ kur kuε yee, tesē tasa kur kuε ne, ma n tyii ke laam na. Ye bye ye yii ta naweeyōm nkur kuε ye, ye laam sē -sē wee gbegbe ye. Nawee- wāyuhu wīi ya le ma ye laam wo, tesē kapee-wāpyerŋ ne. ⁴⁰ Ye plege, ye sē kai- cā ye! Yāhā gii ke nkur kuε pye, koo neŋ ya sē na ke laam bya pye? ⁴¹ -Ye ye crāŋ yīi kayūhū ne, tesē ye tasa bya ne, ye ke wāā nawām kē, loo na ye kānkai- bye ga cā nii gbegbe.

⁴² Yii Farisyē, ye wīi pee Yāhā ye! Ye ma ne ye digi gbe, le tāy ke nii waŋ kla woo, tyūhū wāŋ woo, ye ne ke la fle sēnsye, ye fla neŋ wāā Yāhā kē. Ma -sē yee ye wāsrōŋ wīi na, tesē Yāhā wīi wātāy ne ye laam wo, ye kalaa wee koo na ye. Koo -sē kē tee yai ye gbihi yigi, ye koo ta yīŋ. Ke kai- ngīi n -sē taha, ye ma syi ye faha laa yaha ye.

⁴³ Yii Farisyē, ye wīi pee! Yii fee- yawāhā nwey wo niisar rii nawee- bye yīnde le yi n too re na, too syi niisar ye ne ke ye nii. Ye tee maha n yāŋ pe naa ye syar nang- bāsyaha ne nanihi teebeħe wo.

⁴⁴ Ye wīi pee! Ye laam wluhu, ye ma mii nakur gbūhū nkāy syi dyan nawee saa cā ye, u tāhā naa n ter te na!»

⁴⁵ Yāhā kaiyarfa waa n u pye ma yee: «Yīŋfua, taa nii n pāā ke syi, ma wo bya wāā le n tyehε.»

⁴⁶ Yesu n u yē sya ma yee: «Yii Yāhā kaiyarfa, ye bya wīi pee! Ye nawee- taha kai- nkāy na ke ma mii teger dyan pe saha tēŋ ye. Ye saa maha koho le pe ye, pe n waha re tēŋ ye. ⁴⁷ Ye wīi pee! Gbūhū nkāy syi ke yō, ye ne koo fāā Yāhā kaplāŋ tōrfa kē, poo mpāy ye wāle pe boo! ⁴⁸ Le nii mii ye wāle pe lii pye, le tāy ye ye. Poo pe Yāhā kaplāŋ tōrfa boo, yii -sē pe gbūhū fāā! ⁴⁹ Loo ne, Yāhā gii ke kai- bye cā tāŋ, ke n le yar yaha ye wīi na ma yee: «N ga ba ra kaplāŋ tōrfa mpāy na wāā pe ye, tesē ra tēntēfa mpāy ne. Pe ga ba mpāy boo pe laam wo, pe mpāy nar- gboho.» ⁵⁰ Ke syi ne, ma gbe driyē wātāhā na, ma ba waa ke yagaa na, Yāhā kaplāŋ tōrfa mpāy bye pe boo ter, yagaafa ga ba loo kapee fue dāā. ⁵¹ Too naboor nde bii gbe Abel wāboo cāā na, ma sya ba waa Dyakaridya wāboo cāā na, woo wii pe bii u boo ke Yāhā kangbāŋ nsoho wo, ke Yāhā diŋ yisaha fla ne. Āwā, cīinde ne tē n pāā ye ye, ntōr rii te woo, le kapee fue ga yi yagaafa na.

⁵² Yii Yāhā kaiyarfa, ye wīi pee! Lii le ga waha nawee ta u n Yāhā wīi cā, yii ge le sye, ma -sē maha yer tā le na nawee- ma n le yāā ye. Ye ma mii nawee waa dyan u nwoŋ gaa yē gbāā tā ma sye u karndohopua na.»

⁵³ Yaliile Yesu tuu ba yi ke kaha wo, pe Yāhā kaiyarfa tesē pe Farisyē ne, pe n nii ncafūhū di u ne, ma nii u yey kai- ter bye ne. ⁵⁴ Pe naa n ke pe Yesu ta u n plaha pāā pe n luhu.

Yesu nawee- klaha kai- nkāy ne

(Mat 10.26-27)

12 Loo yale wo, nabuar n ba wo tā ma sya pe ya tre tāhā, Yesu n cāā u kānyārwei pye ma yee: «-Ye yii yigi Farisyē ye ne, pe wīi ma mii ncasur wāŋ ter syi dyan. Pe naweeyōm pyer pye gbaa na, pe laam wo ma -sē pee. ² Ngii ngii ke wūhū nii, ke ga ba yāā gbaa na. Kai- nkāy ke maha ma waa sē ke cā ye, ke ga ba cā. ³ Loo ne, kaplāŋ nkāy tee n pāā yii ya yīmperwoho wo, ye ga ba naa ke pāā nawee- bye ye yaiwaha na. Tesē, lii bye tee yuhu pāā waa nditye wo, nwonuŋ laam wo, le ga ba gbey pāā nanihi fla wo.»

Wii nawee- yai pe naa n fya u na

(Mat 10.28-31)

⁴ Yesu n maha yee: «Ta n le pāā ye ye, yii mpāy tee ma ra naambiyām: Mpāy syi pe ga waha nawee kadye boo wāboo ya, pe sē -sē ga waha laa pye nantāŋ ye, ye ma syi naa poo fya ye. ⁵ Wii tee yai ye naa n fya, n ga u yar ye na: Ye yai ye naa Yāhā koo fya, koo gii ye ma ba ku, ke ga waha ye le naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye. Āwā, n le pāā ye ye, ye yai ye naa koo ya fya! ⁶ Kānsyāyi mii syi wām bua sē n par la warpīi syām ya ne? Ye cā poo kānsyāyi mii wee ngaa ye, Yāhā sē -sē n

faha poo nen waa ge yaha ye. ⁷ Ye wĩ n tã Yāhā ye, ma ter kānsyāyi mii syi wābuar yaha. Ye yĩnyor nde ge Yāhā te bye yē cā yaha wa. Ye ma syi naa n fya laa na ye!»

Lii yai le pãa Yesu wĩ na nanihi wo?

(Mat 10.32-33; 12.32)

⁸ Yesu n maha yee: «Ta n nde pãa ye ye: Wii ma le pãa nawee- yĩnde na ma yee woo u ya le soho ra koho wo, ndoo u Nawee Puee, ta bya ga ba le pãa pe Yāhā yāhāyĩn tēnlēhē yĩnde na n yee, woofua ma ra wũ. ⁹ Wii ma -sē le pãa nawee- yĩnde na ma yee woo sē ndoo cā ye, ta bya ga ba le pãa pe Yāhā yāhāyĩn tēnlēhē yĩnde na n yee, n sē woofua cā ye. ¹⁰ Nawee wii ma tee pãa u Nawee Puee wĩ na, Yāhā ga ba loo kapee laha kãa u yĩn na. Wii ma -sē tee pãa Yāhā Yrā Fānga wĩ na, loo kapee nde saa laha kãa u yĩn na ye.

¹¹ Pe ma ba ye yigi ga Yiifēe- yawāhā nwey wo, laa na yahaseefa yahasee ye, laa na fāngafa yahasee ye, ye ma syi ye fya ye! Ye ma syi ye naa ntān cer, ye yee tee ga ba lii pãa le n nii wāyĩ, tesē tee ga ba lii pãa ye waha ye yĩn yi yaha, ye sē cā ye. ¹² Loo yale wo, kaplān nkāy ke yai ke yi ye yē wo, Yāhā Yrā ga ye klaha ke ne.»

Cĩnde nangbān ne tii ne?

¹³ Dya waa pye pe nabuar laam wo, ma ba Yesu pye ma yee: «Yĩnfua, ta lēfua yar, u tyii wo n wo tuhufua kloho la wii na.» ¹⁴ Yesu n u yē sya ma yee: «Naambiyā, yoo u ra taha ye nwoŋ kai- wāsāhā na, tesē ye koho wān wālan na ye nsoho wo?» ¹⁵ U n wā klaha, ma pe nawee- bye pye ma yee: «-Ye yii yigi, ye ma n pua yaha wale wĩ na, tesē nangbān wān ne ye. Nawee koho wān sē ne te ga waha ta u n kuee yrān na ye.»

¹⁶ Loo na, Yesu n kakuācran pãa pe ye ma yee: «Nangbān gaa pye tangbān ne, dir n ba yi u ye kacān sē pye ye. ¹⁷ U n nii laam ga ma yee: «N ga pye mii, dir nde bye lesaha wee ra ye ye.» ¹⁸ U n ba u ya pye ma yee: «Tē ga lii pye, n le cā yagaa. Loo ne nde: N ga ra mple nde yoho kãa, n dur n taa fãa, tii te cā gboho faale wān na, n ta dir wān bye le yaha te laam wo ta koho wān bye ne. ¹⁹ N ma loo pye wa, n ga dur n nii yar n yee: Naambiyā, diyōr ma ma ye kacān wee ye, te ga waha ta ma di yai dye- buar. Yagaa, fihĩ nii naa n wũ, ma naa n di ma naa n wo, -taa naa nuhu di.» ²⁰ Yāhā n -sē u dya pye ma yee: «Naplege nge! Yĩmper nge ge laam wo, ma ga ku. Taa ga ku, dir nde bye taa gbihi ta ma myaha na, te ga nii yoo wān yagaa?» ²¹ Loo na, Yesu n maha le pãa taha ma yee: «Wii woo na tuu drier nangbān wān ya ke wāa n ta u ya myaha na, u sē -sē wee ngaa nangbān Yāhā ye ye, woofua wĩ ma mii ke nangbān naplege nge wĩ dyaŋ.»

-Ye yii le soho Yāhā koho wo ye kuān ne!

(Mat 6.19-34)

²² Loo kur ye, Yesu n u kānyārwei pye ma yee: «Loo ne, n ga ye yar nde ne: Dir rii tee ga naa n di, tesē loho gii ne tee ga naa n wo ye waha nii yĩnwēr na, tesē nayre rii ne tee ga le tã ye kadye na, ye ma syi ye naa ntān cer too nde bye wĩ na ye! ²³ Ye sē yāa, yĩnwēr puar dir na, kadye puar nayre na. ²⁴ -Ye naa kānsyām yān, pe sē digi tãhā, pe sē digi gbe, teelaa wee pe ye pe dir kōŋ n yaha ye. Yāhā sē pe yē digi wāa la pe kē? Ye wĩ n tã Yāhā ye, ma ter kānsyām yaha. ²⁵ Ye laam wo, yoo ma u ga waha u kuper yūhū wāa carle ge laangar ya kāmāy na? ²⁶ Ye ma gblihi laa ndele syi ya wāpyer na, lii tee -sē laam ga ke kai- ngĩ wĩ na?

²⁷ Nyē fyār te n fiy tar wo, ye sē te nayōr yāa la? Te sē tēn tē ye, te sē faha wān tyin ye. Ta n -sē le pãa ye ye, u faale yĩnfua Salmuu, u nangbān naa bye ne, u nayre nayōr sē -sē bii nō nyē fyār wān neŋ gaa ge nayōr na ye. ²⁸ Nyē nge ge ke n fiy tar wo nanga, koo gii pe n pai miy le wāa naa laam wo sukūhū, Yāhā nayōr wāa ke kē. Ke -sē ga pye mii ke tyii yii ge na, ke saa nayre wāa ye kē ye? Ye sē koho taha yaha Yāhā na busāa ye. ²⁹ Ye ma syi ye naa ntān cer, ye yē digi wāke ne tesē ye lawōŋ ne ye! ³⁰ Nawee- mpāy pe sē cĩnde Yāhā cā ye, poo pe too nde bye ke fānga ne. Ma -sē yee yii na, Tuhufua Yāhā ma ye ye, ke cā te wĩ ma ye na. ³¹ -Ye cāa Yāhā Yai wĩ ke wa! Loo na, ngii wĩ ke ma ye na, ke -sē ga ba wāa taha ye kē.

³² Yii mpāy tee sē nihi ye, ye ma syi ye fya ye! Le tã ye Tuhufua Yāhā ye, loo ne u n ye le Yāhā Yai wo. ³³ -Ye ye koho wān par, -tee pe war wāa nawām kē! Wale lii syi le sē n klaha ye, -ye naa loo ke! -Ye Yāhā wūhū ke naa n ta busāa yāhāyĩn wo, koo fla gii wāplaha wee te na ye, yuhu saha nō te na ye, fyār saha te pye klaha ye. ³⁴ Tee ye laam wān ta na, ye laam bye ma koo fla na.»

Tēntē- yai pe ma n sã wāy faha ye

(Mat 24.45-51)

³⁵ Yesu n maha yee: «-Ye yii gbihi ra tēn wĩ ne, -ye ye nsĩ cer pua, -ye ye naaloho tar yaha! ³⁶ -Ye yii gbihi mii tēntē- mpāy dyaŋ pe yĩnfua ka cagbar na. U ma dur ba ke kapahayē gbā, pe yir ga ke yār u kē. ³⁷ U yĩnfua tuu ga dur ba tēntē- mpāy yāa yrān na, poo wĩ n tã! U ga u ya gbihi, u pe ta pe n tege nii, u n ba dir la klaha pe bye kē. ³⁸ U ma dur ba yĩndyaha wo, le tã yĩndyaha kur ye, ma ba u tēntē- yāa yrān na, pe wĩ n tã.

³⁹ -Ye nde cā laha: Kahafua ma ne u yuhu payale cā, u ga ne kuee yrān na, u sye u yuhu ma n dye u kaha wo ye. ⁴⁰ Ye bya -ye yii gbihi naa n ta, yaliile tee sē ga yigi ye, u Nawee Puee ga ba dur ba loo yale wo.»

⁴¹ Pyar n ba le pãã ma yee: «Yĩŋfua, ma kaplãŋ ngĩĩ kuã cra pãã wãã wii ya kē laa, ma ke pãã nawee- kur bye kē?» ⁴² Yesu n u yē sya ma yee: «Tēntēle wii syi kē u n sronj u yĩŋfua ye, ma maha kai- cã? Woo kē wii ne u yĩŋfua ter ma u taha u naa ke kaha yãŋ, tuu naa u tēntēwai bye yãŋ, u naa pe dir wãã pe kē sediyale wo. ⁴³ U yĩŋfua ma dur ba, maa u yãã loo tēn na, woo tēntēle wĩ n tãy. ⁴⁴ Ta n cĩinde nde pãã ye ye. U yĩŋfua ga u taha u koho wãn bye yĩŋ na. ⁴⁵ U tēntēle ma -sē le ga yigi, a woo yĩŋfua saa pa yagaa ye, u ga too u tēntēwai wãgbãŋ na, u naa dir ya di, u naa sēm wɔ pe n u yigi. ⁴⁶ U tēntēle tuu sē per gii ga yigi ye, u yĩŋfua ga pa koo per na. U ga u pēn cĩinde wãpēn, tuu u pye pyer rii ne te yai mpãy ne pe sē sronj ye.

⁴⁷ Tēntēle wii tuu u yĩŋfua laam wĩ cã, u sē -sē u ya gbihi ye, u sē -sē u yĩŋfua laam wĩ pye ye, u ga ba gbãr sya busãã. ⁴⁸ Ma -sē yee tēntēle wii tuu sē u yĩŋfua laam wũhũ cã ye, u ma sya tee pye ma yai gbãr ne, u ga gbã car ya. Yãhã ma wii kē busãã, ke ga ba ufua yey kai- busãã ne. Yãhã ma kai- busãã le soho wii koho wo, ke ga ba woofua yey kai- busãã ne ke n sya gboho ter.»

Yesu wãpaŋ ta nawee- ga cēr

(Mat 10.34-36)

⁴⁹ Yesu n maha yee: «N pa nawee- wãcer naa ne kãntraha na. Koo naa nge ma ne pye ke le wa, le ne ga tãy ra ye. ⁵⁰ N ga ba tãã fen laam wo, ta laam bye n wãhã nii. Loo n ba pye wa, ta laam n cã tege nii. ⁵¹ Ye laam wo, ye yee la n pa nawee- yĩmbuhu wããlesaha wo? Aye rēhē, n pa pe wãcer wĩ loo ne. ⁵² Ma gbe yagaa na, nwonj giifa ma pye nawee- bua, nawee- tãã ga wãã le, pe cēr nawee- syãm mii na. Kaa na, nawee- syãm ga wãã le, pe cēr nawee- tãã mii na. ⁵³ Tuhufa ga ba napĩr le pe dyam ne, dyam -sē ga ba napĩr le pe tuhufa ne. Nahafa ga ba napĩr le pe pueesyam ne, pueesyam -sē ga ba napĩr le pe nahafa ne. Nansyam ga ba napĩr le pe pii ca ne, pii ca -sē ga ba napĩr le pe nansyam ne.»

Mpãy pe sē yagaa kai- yĩntaha war ye

(Mat 16.2-3; 5.25-26)

⁵⁴ Yesu maha naa pe nawee- yar ma yee: «Ye ma sesaha yãã ke wɔ ke pakue ye, ye sē ne yee la, ke ga pa? Ke n -sē pa cĩinde. ⁵⁵ Ye ma tefay yãã pe yir yãhãyĩŋ kãndigi koho kue ye ma fua n pai, ye sē ne yee la kar ga war? Le n -sē pye cĩinde. ⁵⁶ Dawarfa me ye ne! Tee waha yãhãyĩŋ wũhũ yĩntaha war, tesē kãntraha wũhũ ne, Yãhã wũhũ nkãy ke -sē n pye ye yĩnde na yagaa, nwa ta ye n koo wãwar wĩ sye?

⁵⁷ Tee ga lii pye le n sronj, nwa ta ye n loo sye? ⁵⁸ Wii ma yee ma laa tee pye, ma ma yigi n gaha kasãhã saha wo, tee sē nɔ wa ke fla na ye, cãã naa u nar ye n wãã le. Mii loo sē ne ye, u n gaha ma le soho u kasãhã-

fua koho wo, woo n ma le soho fãngafa koho wo, pe n ma le nwompihi wo. ⁵⁹ Ta n le pãã ma ye: Ma'a yee ma sē le kafue bye dãã tãŋ ye, ma saa yãã yi ke nwompihi wo ye.»

-Ye le sya ye kapee- sē yō ye, -tee ke miy yaha!

13 Per gaa, nawee- mpãy n pa Yesu fla na, ma ba Galelefa mpãy wĩ pãã u ye. Pe Galelefa ka Yãhã kangbãŋ laam wo, u fãngafua Pilati n ta pe n pe boo wãhã pe kaboo wãn ne. ² Yesu n pe yē sya ma yee: «Galelefa mii pe boo, ye laam wo ye yee la, poo pye kapeepyefa ma ta ter Galele kãntrahafa bye yaha? ³ Ye bya ma -sē yee, ye sē le sya ye kapee- sē yō, ma maha ke wãpyerŋ miy yaha ye, ye bye wĩ ga ba klaha-. ⁴ Ye yai ye ye laam too nwonjruhu gii na ke pye Syilwee wo, ma ba too tã nawee- sēnsye kuatãã na, pe n ku. Ye laam wo ye yee la, poo pye kapeepyefa ma ta ter Yurusalem klofa kur bye yaha? ⁵ Ye bya ma -sē yee, ye sē le sya ye kapee- sē yō, ma maha ke wãpyerŋ miy yaha ye, ye bye wĩ ga ba klaha- koo syi.»

Yiisrefa wĩ ma mii katyigi gii dyanj, ke sē n sa ye

⁶ Yesu n maha kakuãcranj pãã pe ye ma yee: «Dya waa ba nasar nkugu katyigi sĩĩ kãntrayũhũ fla wo, ke n le. U dya n pa u n pai nkugu tai, u sē ngaa yãã ye. ⁷ U n te tar gbihifua pye ma yee: «Yãŋ, ke dyē- tãã kē yagaa, n ma pa n pai nkugu tai katyigi nge na, n saa ngaa yãã ye. Ke cēr kãã! Ke tee nii ma draha ka sya, ke sē n sa ye.» ⁸ U tar gbihifua n u yē sya ma yee: «Yĩŋfua, maha tyii ke na naandyē; n ga ke yĩŋ tugu klaha, n nafuhu le ke tãy. ⁹ Ke syi ne, laa na ke ga ba sa dyē laa; ke maa yee ke sē maha sa ye, ma ta ke n cēr.» »

Yesu maha cɔɔ waa jaa kani per gaa na

¹⁰ Kani per gaa na, Yesu pye u maha naa nawee- klaha Yiifēe- yawãhã nwonj gaa laam wo. ¹¹ Cɔɔ waa -sē pye ke fla na, u sē pye korkor ye. Ke dyē- sēnsye kuatãã ba kē sãndũpee waa pye, u ba u cɔɔ ta u n kur nii, u saha kãntuhu sronj ye. ¹² Yesu tuu u cɔɔ yãã, u n u yee ba, ma ba u pye ma yee: «Cɔɔ, ma yan ma miy yaha.» ¹³ Yesu n koho taha u na, ke kãntuhu n ta ter sronj u ye, u n nii Yãhã sey.

¹⁴ Yesu tuu maha nawee jaa kani per wo ke syi, le sē tãy u Yiifēe- yawãhã nwonj yĩŋfua ye ye. U n kapãn gbe, ma pe nabuar pye ma yee: «Plii kuay ma, nawee yai u tēn tē too plii na. -Ye naa too plii yãŋ, ye naa n pai ye yan wãjaa wĩ na, tee ke kani per yãã ye ke ta yaha!»

¹⁵ Yĩŋfua Yesu n u yē wãã sya ma yee: «Dawarfa me ye ne! Kani per na, ye sē ne ye naha sãhã la, laa na ye kãnkoŋ, ye ka ke ne lawɔsaha wo? ¹⁶ Ah cɔɔ nwo wii tuu -sē ma Brama kur waa, Setane tuu pua yigi yaha dyē- sēnsye kuatãã, ye yee la woo ma syi u sãhã yaha kani per na u sãndũpee namihwo ye?»

¹⁷ Yesu kapān nde n nii u napīī- ye fyar wīī. Laanwo wūhū nkāy tuu naa n pye, ke -sē naa nuhu yigi pe nabuar kē.

Yāhā Yai ga cāā klonj, ke cā ba gboho

(Mat 13.31-33; Mar 4.30-32)

¹⁸ Loo na, Yesu n maha pe nawee- yar kakuācranj ne ma yee: «N ga waha Yāhā Yai wīī tōr nwa ne? Ke ngii tay, n ga ke kla yar ye na. ¹⁹ Ke ma mii ngaa puale dyanj, dya waa tuu gbe, ma tāhā le kāntraha wo u lankua wo. Loo puale klonj tānj pii bye na. Le -sē fīy ma jruhu katyigi dyanj, kānsyām n sya ba pe nserj ta te kayay laam wo.»

²⁰ Yesu n maha yee: «N ga maha ye yar Yāhā Yai ma mii syi dyanj? ²¹ Yāhā Yai wīī maha ma mii ncasur wānj ter syi dyanj, cɔɔ waa tuu gbe carle ya, ma wlāhā bur miy busāā wo gbengbeyīhī tāā syi, ma pe tūhū. Te nca-sur carle ya n ta pe n sya fua yir.»

Nawee- busāā ga yāā dye la Yāhā yai klo wo?

(Mat 7.13-14, 21-23)

²² Yesu naa n gaha Yurusalem wo. Tuu naa n ter kungbāhā nkāy wo, tesē kusyīmbehe nkāy ne, u nawee- klaha naa n gaha too bye wo.

²³ Waa n ba u yey ma yee: «Yīnfua, nawee- mpāy pe n pai sya yaha pe dye Yāhā fla wo, pe saa syar ye, cīinde sē na?» Yesu n u yē sya, ma pe yar ma yee: ²⁴ «Yāhā fla wādye wīī waha mii nwonyē gii dyanj ke fīhī. -Ye yii waha ye dye koo ne! Ta n ye yar, nawee- busāā ga ba yee poo ga dye, pe -sē ga ba gblihi laa.

²⁵ Koo nwonyē nge kahafua ma ba yir, ma ke nwonyē gbāā tā, yaa ba yii yāā nkur ye, ye naa ke kāānklihi gbā ye yee: «Yīnfua, nwonyē yār wo kē!» U ga ye yē sya u yee: «N sē ye yisaha cā ye.» ²⁶ Loo na, yaa u pye ye yee: «Wii me too wāā naa n di ma ne, ma maha wāā naa n wo ma ne. Ma naa nawee- klaha wo klo wo, nanihi tee-behe wo.» ²⁷ U ga maha ye pye u yee: «N sē ye cā ye kapeepyefa mii, ye ma n crā ra na ye!» ²⁸ Loo yale wo, ye ga ba faale wāle Brama ye yāā, Yāhā yai klo wo, tesē Yisyake ne, Dyakuba ne, ma suhu pe faale Yāhā kaplānj tōrfa bye ne. Yii -sē ga ba pye nkur ye, ye naa n wūn wāwūn, ye laam ga ba war ye n sya naa nkāhā gbā!

²⁹ Nawee- ga ba yir yaidar kue ye, tesē ke dyeter kue ye, tesē kāntraha teebehe bye wo, pe pa Yāhā Yai gbar na, pe ba dir di. ³⁰ Loo na, mpāy pe ma kur ye yagaa, poo mpāy ga ba yahasee fla yāā. Mpāy pe -sē ma yahasee fla wo yagaa, poo mpāy ga ba nii kur ye.»

Yesu tesē Yurusalemfa wīī ne

(Mat 23.37-39)

³¹ Loo yale wo, Farisyē mpāy n yūhū crā Yesu na, ma u pye ma yee: «Ter kāā, ka fla ngaa na. Yerote n traha u ta pe n ma boo.» ³² Yesu n pe yē sya ma yee: «-Ye ka,

yaa kacāmpuai nwo yar ye yee: Ta tēn ne kāntraha nge na sāndāpee wākar ne, yanfa wājaa ne. N ma le na nanga tesē sukūhū ne, le tēn n sya ba kua. ³³ N yai n ta ter ta yrāhā ne nanga, sukūhū, n sya ga nɔ. Ye sē yāā, Yāhā kaplānj tōrfua sē yai pe u boo kulaa wo mii Yurusalem sē kē ye.»

³⁴ Yesu tuu naa pe Yurusalemfa wīī pāā, pe fen n u yigi, u n yee: «Yurusalemfa, Yurusalemfa, ye Yāhā kaplānj tōrfa boo, tesē nawee- mpāy Yāhā pe nɔ n wāā ye ye, ye pe waa n boo ntēambar ne! Yalebye, n n ke n ye wāā ta nii tāy, mii nguyīnj dyanj ke ke pii wāā n ta ke nkaasyir flāhā tāy. Ye sē -sē le sya yāā ye. ³⁵ Tee n pye ke syi Yāhā ga ba kur waa ye klo na. Ta n ye yar: Ye saa ra yāā mii per gii sē kē, tee n pai naa n yee: «Mboo wii taa n pai Yīnfua Yāhā myaha na, ke kaa taha ma na.» »

Farisyē naa waa Yesu yee ba dir na

(Mat 22.1-10)

14 Kanii per gaa maha wo, Yesu ba ka Farisyē ye yīnfua waa kaha wo. Pe ba u yee dir na ke fla na. Mpāy pe pye ke fla na, pe naa Yesu yānj kayi ne, ncā u ga pye mii laa? ² Dya waa ba yer u yahasee ye. Yan pye u dya na, u n ba tē. ³ Yesu n kapān gbe, ma pe Farisyē yey tesē pe Yāhā kaiyarfa ne ma yee: «Kānde lii Yāhā le ta, wo yai wo yanfua jaa kanii per wo laa, wo sē yai wo le syi pye ye?» ⁴ Pe n yaha le, pe sē sya ma laa wāā sya ye. Loo na, Yesu n u yanfua yigi ma u jaa, ma kānde wāā u kē u n ter. ⁵ Yesu n dur yagaa, ma pe nawee- pye ma yee: «Ye laam wo, waa dya ne too dye u ye kualanj laam wo, laa na naha syi, ufua saa u yi la le yalebya wo, le ma sya pye kanii per?» ⁶ Loo kapān nde na, pe ga u yē sya lii ne pe sē cā ye, ma yaha le.

⁷ Dir disaha wo, nawee- mpāy pe ba yee ba te dir na, pe bye naa niisayōr ke. Yesu tuu pe yāā, u n kakuācran nde pāā pe ye ma yee: ⁸ «Nawee ma ma yee, taa ga fān di casyar na, ma'a ka, ma'a n ga ke niisayūhū yānj ma nii ye. Ma'a ga nii koo syi fla wo, laa na pe ma pe nawee waa ter yee te dir na, wii syi tuu ter ma yaha ma maha ma yīnfua waa. ⁹ Wii tuu ye yee ba, mboo tesē woo ne, u ga waha pa u ba ma pye: «Dya, ah ma saa ke niisayūhū wāā la u kē?» Ma -sē ga yir te fyar ne, maa nii kur kue niisaha wo. ¹⁰ Ma'a yāā pe ma yee ke syi fla na, ma'a ka, cāā ga nii kur kue niisaha wo. Ke syi ne, wii tuu ma yee ba, u ma ba ma yāā, u ga ma pye: «Naambiyā, yir ba nii yahasee ye niisayūhū fla na.» Taa yir ga wāā nii mpāy ne, pe ga nagboho ta ma na. ¹¹ Ye sē yāā, nawee wii ma u ya ta yīnfua draha wo, ufua ga klonj. Wii ma -sē u ya klonj, ufua ga ta yīnfua draha wo.»

¹² Dya wii tuu ba Yesu yee ba te dir na, Yesu n wā kla-ha ma u yar ma yee: «Ma'a ga nawee- yee dir na, ma'a n ma naambiyām yee ye, tesē ma nampyesey ne ye, tesē ma nwonja ne ye, tesē ma niisahafa mpāy ne pe ma walefa ye. Mii loo sē ne ye, pe ga waha yia pe le dur ma kē. Kayī lii raa yee ma pye, le n kua kāā. ¹³ Ma'a

ga nawee- yee dir na, ma naflam poo yee, tesē mpāy ne pe kadye sē ke ya kua ye, tesē tānklahafa ne, ma suhu fūū- ne. ¹⁴ Poo mii pe saha le dur ma kē ye, ma wīī n tāy. Yāhā ga ba ma dāā per gii kasronj pyefa ga ba yir gbā wo, pe nii yrānj na.»

¹⁵ Mpāy pe naa n di, pe kaplānj ngīī luhu wa, poo nen waa n Yesu pye ma yee: «Wii tuu ga ba u dir lay yāā te yāhāyīnj gbar wo, u wīī n tāy!»

¹⁶ Yesu n kakuācran nde pāā u ye ma yee: «Dya waa ba per gaa yar nabuar raa ye, dingbān wīī na. ¹⁷ Te sedi yale n ba nɔ, u n u tēntēle lehe wāā u ga pe nawee- yar, te wān bye pye wa, pe pa. ¹⁸ U ma ga wii yāā, ufua ga naa yor raa ter pāā. U tēntēle tuu ga cāā dya wii yar, u dya n u pye ma yee: «Dya, n ma n tar raa par nii kē, fīhī tyii ta n ga te fla yānj. Ye ma n tege ra na ye.» ¹⁹ Waa ter n yee: «N ma n tawar nyer sēnsye par nii kē, fīhī tyii ta n ga re pye yānj. Ye ma n tege ra na ye.» ²⁰ Waa ter n maha yee: «N ma n cɔɔ sya yagaa, n wee n ga yāā ka ye.»

²¹ U tēntēle n dur ga, maa ke kaplānj tōr u yīnjfua ye. U yīnjfua laam n war, u n u tēntēle pye ma yee: «Ka le klo teebɛɛ wo, tesē te nanihi fla ne, maa naflam yee ba, tesē mpāy ne pe kadye sē ke ya kua ye, tesē fūū- ne, ma suhu tānklahafa ne.»

²² U tēntēle n ka, ma dur ba u yīnjfua pye ma yee: «Yīnjfua, taa lii pāā, n le pye. Niisar raa -sē maha ma te kuee» ²³ U yīnjfua n u tēntēle pye ma yee: «Ka klo kānkāy wo tesē tar kānkāy ne, maa nawee- ta pe n ba dye, ta kaha n yīī.» ²⁴ Yesu n pe nawee- pye ma yee: «Ta n ye yar, mpāy pe ba cāā yee, poo saa too dir nde yāā di ye.»

Cīinde Yesu kānyārwe yai u pye mii?

(Mat 10.37-38; 5.13; Mar 9.50)

²⁵ Loo kur ye, nabuar naa n yār Yesu ne, u n ba wā klaha, ma pe pye ma yee: ²⁶ «Wii ma yee u ga taha ra na u kuānj ne, ta wīī yai le naa n gboho u laam wo, le ta ter u tuhufua wīī na, u nahafua wīī ne, u cɔɔ wīī ne, u pii wīī ne, u nampyesey wīī ne, tesē u ya wīī gɛ ne. Mii loo sē ne ye, u saha nii ta kānyārwe ye. ²⁷ Wii ma cā u saha wāfāy sya ra wīī na u sya gbāpee ku ra kur ye ye, ufua saha nii ra kānyārwe ye.»

²⁸ Ye laam wo ye cā, wii ma yee u ga nwongbānj fāā, kii syi ke jruhu, u ga cāā tege nii, u yānj ke nwongbānj wāfāā dir ga war yē gii kua, u waha cā poo war yē ma ga waha yāā u ye, ke tēnj bye n waha kua. ²⁹ Mii loo sē ne ye, u ma cāā koo nwongbānj nakūy ta, war n ba kloj u ye, ke nwongbānj sē fāā kua ye, mpāy pe loo yāā, pe ga naa u ler. ³⁰ Pe ga yee: «-Ye naa n yānj dya nwo ne, u nwoj wāfāā tēn fe gbe, ma ba gblihi laa, le tēn sē kua u ye ye.»

³¹ Tesē, yīnjfua waa ma yee u ga naan miy yīnjfua waa ne, u ga cāā tege nii, u le fla yānj wa. Tuu ma naan miyfa nawee- nyerbuwa ya ne, u ga yānj, u ma ga waha yigi

u nampyenj yīnjfua nwaā ye, tuu -sē ma naan miyfa nawee- nyersēnsye ne, u ga cā. ³² U ma -sē cā, u saha yigi u nampyenj yīnjfua nwaā ye ye, u ga cāā nawee- lehe wāā u ye, pe n ga u crā tā, pe u yey pe ga waha pye mii ke wāhā n kua pe nsoho wo.»

³³ Loo na Yesu n pe pye ma yee: «Yii waa saha nii ra kānyārwe mii u sē cāā tyii u koho wān kur bye na ye.»

³⁴ Ye sē tetege yāā? Tetege ma kayūhū. Ke ma -sē sar, le kua. Waa saha ke ta ke n dur naa n tāy ye. ³⁵ Loo yale wo, ke saha kāntraha gbihi, ke saha le nafuhu wo ye. Pe n gaha ke miy wāā nkur ye nafēnterj na. Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

Mbua wii tuu ba plaha, ma ba yāā

(Mat 18.12-14)

15 Pe kufar wāāfa, tesē mpāy ne pe naa kāmpee- yār, pe bye naa n crā Yesu na, ma ba naa u kaplānj luhu. ² Le sē naa n tāy pe Farisyē ye, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne ye, pe n sya le wlūhū naa n pāā pe ya ye ma yee: «Dya nwo n tāy kāmpee- yārfa ne, ma sya wāā n di pe ne.»

³ Yesu n pe yē sya kakuācran laa ne ma yee: ⁴ «Mbaa gbeebua syi ga waha pye waa ye ye laam wo. Nen ya ga waha plaha pe wo. Ufua saa pe mbaa gbeeresyar sēnsye kuaresyar mii ta yaha la nyē wo, u ga nen nwo ke wii tuu plaha, u sya u yāā? ⁵ U ma u yāā, le ga tāy u ye. U ga u mbua gbe taha kāmāyīnj na. ⁶ U ga ka kaha wo, u u naambiyām yee, tesē u niisahafa ne, u pe pye: «-Ye naa nuhu di ra ne, ta mbua wii tuu ba plaha ra ye, n u yāā.» ⁷ Yesu n pe yar taha ma yee: «Ta n ye yar, le ma ke syi yāhāyīnj wo. Yāhāyīnjfa nuhu dir ne gboho nawee nen wīī na, wii tuu u kapee- wāpyerj miy yaha ma dye kānyīī wo, ke ter nawee- gbeeresyar sēnsye kuaresyar mpāy yaha, pe n yee poo ma naweeyōm, kapee- wāmiyaha wee pe na ye.»

War wii tuu ba plaha, ma ba yāā

⁸ Yesu n maha kakuācran laa pāā pe ye ma yee: «Cɔɔ waa ma pye war sēnsye syi ne, warpua nen ya ne plaha u ye, u saa naaloho tar la, u ke nwoj pɛ, u u warpua tay kayi ne u sya ga u yāā? ⁹ U ma u yāā, u ga u cabiyām yee ba, tesē u niisahafa ne, u pe pye: «-Ye naa nuhu di ra ne, ta warpua wii tuu ba plaha ra ye, n u yāā.» ¹⁰ Yesu n maha le pāā taha ma yee: «Kapeep- yefua nen ya ma yi kāā u kapee- wo, ma kānyīī gbe wā- fuē, loo nde ga nuhu yigi yāhāyīnj tēnlehe ye kē.»

Dya wii tuu ba plaha, ma ba yāā

¹¹ Yesu n maha kakuācran nde pāā taha ma yee: «Dya waa pye naam kicar syām ne. ¹² U dyasyīnde n ba pe tuhufua pye ma yee: «Ta tuhufua, wo wale wān la, ma ra lay wāā ra kē.» U tuhufua n -sē u koho wān la.

¹³ Plii raa n ter, u dyasyīnde n yir, ma u lay wān bye par,

ma ter pe war ne deydey kulaa wo. U n ga taha kuee gbar ya na, ma u wale bye pye klaha- tãŋ. ¹⁴ Pe war pe ba kua u ye, fããpihi gaa n dye le klo wo, u yẽ digi saha yãã u ye ye. ¹⁵ U n ka ma ga tẽn ke klofua waa ye, u n u gbe le u tar wo, u naa kaha tye- naha. ¹⁶ Pe tye- pe naa katyipi rii di, te di laam pye u na, waa sê -sê naa te wãã u kê ye. ¹⁷ Loo na, u n nii u ya wĩ ga ma yee: «Dir rii ge te ma ta tuhufua tẽntẽ- ye, pe saha te di tãŋ ye, ndoo -sẽ nwo tee nde wo, n n ku fãã ne! ¹⁸ N ga dur ga ra tuhufua ye, n n gaha u yar n yee, ta tuhufua, n kapee- pye Yãhã na, n kapee- pye ma na. ¹⁹ N sê maha yai ma naa ra yãŋ ma dya draha wo ye. Naa ra yigi mii ma tẽntẽle waa dyaŋ.» ²⁰ U n yir, ma kãnde sya ma n ter u tuhufua fla na. Tuu ga kaha yãŋ n wãã deydey, u tuhufua n u yãã. U dya fen n u sron yigi, u n sya yir fã ga maa u wãã, ma u pua yigi. ²¹ Loo na, u dya n u pye ma yee: «Ta tuhufua, n kapee- pye Yãhã na, n kapee- pye ma na. N sê maha yai ma naa ra yãŋ ma dya draha wo ye.» ²² Pe -sẽ ga dye kaha wo, u tuhufua n u tẽntẽ- pye ma yee: «Nayroho gii ke yõ tãŋ te nayre bye na, -ye ka farfar, yaa koo gbe ba le u na, -ye kãncrã le u kê kãnde na, -tee maha ntãn le u kê tre na! ²³ Naampẽŋ gii ke gboho, ye ga ke yigi ba boo, waa nuhu dir di. ²⁴ Ye sê yãã, ta dya nwo tee yãã nwo, le ma mii u ba ku ra ye, ma dur ba yrãŋ na; le ma mii u ba plaha ra ye, ta n u yãã.» Pe n yir gbar na, ma nii nuhu di.

²⁵ Loo yale wo, u dyadyaha pye tar wo. Tuu dur n pai ma ba nã kaha yẽ na, u n luhu kapẽn mii ye, yor ne. ²⁶ U n tẽntẽle waa yee ba, ma ba u yey nwa kê. ²⁷ U tẽntẽle n u yẽ sya ma yee: «Ma cĩfua kê u dur ba. Koo kê, naampẽŋ gii ke ba gboho, ma tuhufa ta pe n ke boo, ma yee woo dya dur ba u ye wãwee.» ²⁸ U dyadyaha laam n war, u n sye u sê dye kaha wo ye. U tuhufua n yi ma yee, woo ga u laam yĩn u n dye. ²⁹ U dya n u pye ma yee: «Yãŋ, ke dye- nii yagaa n kai- pye n wãã ma kê. Ma sê maha laa pãã yãã ra ye, ta n le sye ye. Ma ra kê yãã la sêmbua ge ne, ma yee n sya n ga nuhu dir di ra naambiyãm ne? ³⁰ Ma dya nwo, tuu -sẽ ka maa ma wale bye pye klaha- tãŋ canaandi na, ma dur ba, naampẽŋ gii ke ba gboho ma ta pe n koo yigi boo u kê!» ³¹ U tuhufua n u pye ma yee: «Ta puee, ma ma ra ne yalebye, wãn tii bye te ma ra wãn, ma bya wãn ne. ³² Ma sê yãã, ma cĩfua nwo taa yãã nwo, le ma mii u ba ku wo ye, ma dur ba yrãŋ na; le ma mii u ba plaha wo ye, wo n u yãã. Wo yai wo loo gbar nuhu ne, -too dir di wo laam n yĩn!» »

Wale wĩ

16 Yesu n maha kakuãcran pãã u kãnyãrwai ye ma yee: «Walefua waa ba tẽntẽ waa gbe ta u wale yĩŋ na. Pe n ba u walefua pye ma yee, u tẽntẽ ma tuu u wale pye n klaha- ² U yĩŋfua n u tẽntẽ yee ba, maa u pye ma yee: «N laa luhu ma wĩ na, le sê yai ra ye ye. N

saa maha ma ta ra wale yĩŋ na ye. Taa ra wale pye mii, ke bye tãŋ ra n cã.»

³ U wale tẽntẽ n laam ga ma yee: «Ta yĩŋfua nwo u ga ra tege kãã ra tẽn na. N ga pye mii? Fãnga wee ra na ta n ga waha kãntraha tẽn tẽ ye; n ma yee ndoo ga naa n nar, le ga nii fyar wĩ. ⁴ Tẽ ga lii pye n le cã yagaa. Ke syi ne, ta tẽn maa klaha- ra ye, mpãŋ ga waha ra yigi ta pe ya tãy!» ⁵ Loo na, u yĩŋfua foho ke pye mpãŋ na, u n pe bye yee ba nanem. U n u wãcir yey ma yee: «Ma yai ma fue lii dãã ra yĩŋfua kê?» ⁶ U n u yẽ sya ma yee: «Sẽm- nasuhu gbeebua.» U tẽntẽ n u pye ma yee: «Ma myaha fla nge saba wo, tege nii ma sêm- nasuhu gbeesĩ sên- sye ya yrũhũ.» ⁷ U n waa ter yey ma yee: «Ah mboo, fue lii ne le ma ma na?» U n u yẽ sya ma yee: «Dir nfããper kure gbeebua.» U tẽntẽ n u pye ma yee: «Ma myaha fla nge saba wo, tege nii ma nfããper kure gbeesĩ ya yrũhũ.» »

⁸ Yesu n pe yar taha ma yee: «U tẽntẽ wii u sê ba sron ye, tuu -sẽ pe fohofa pye ke syi, u yĩŋfua ge n u pye ma yee u le pye kacãn ne. Ye sê yãã, driyẽfa cir pe ya ne ma sya ta ter cããfa na. ⁹ Ndoo -sẽ ga ye yar laa ne: -Ye ye driyẽ wale ta, ye naa koho le ye nampyer- ye. Ke syi ne, ya'a ba cer kãã le wale na yaliile wo, ye waha niisaha gaa yãã Yãhã yai klo wo.

¹⁰ Wii ma sron kasyĩmbehe wo, ufua ga sron cĩnde wũhũ wo. Wii ma yee u sê sron kasyĩmbehe wo ye, ufua saha sron cĩnde wũhũ wo ye. ¹¹ Ye ma yee ye sê sron driyẽ nangbãn tẽn fla wo ye, Yãhã saa ba ye taha cĩnde nangbãn tẽn na ye. ¹² Ya'a yee ye sê sron nawee waa ter koho kla ne ye, Yãhã -sẽ ga ba ye koho kla wãã la ye kê?

¹³ Tẽntẽ nawee nen saha yĩŋfa nawee- syãm wũhũ wãã le pye ye. Waa wĩ ga tãŋ u ye, le ter waa wĩ yaha. U ga sron waa ye, tuu waa wĩ sye. Le ma ke syi, ye saha nii Yãhã tẽntẽ-, tee maha nii wale tẽntẽ- ye.»

Yesu kai- nkãŋ yar nawee- na

(Mat 11.12-13; 5.31-32; Mar 10.11-12)

¹⁴ Pe Farisyẽ naa Yesu kaplãŋ ngĩ luhu, ma naa u ler, wale wĩ tee tãŋ naa n ter pe ye. ¹⁵ Yesu n pe pye ma yee: «Ye yii ta yii sron, Yãhã -sẽ ye laam wũhũ cã tãŋ. Lii syi le ma yĩŋ nawee- ye, loo -sẽ ne le fũhũ Yãhã ye.»

¹⁶ Yesu n maha pe yar ma yee: «Kãnde lii Yãhã bii le le soho Musa koho wo faale wo, tesẽ faale Yãhã kaplãŋ tãŋra kai- ne, koo ngĩ bye kê ke naa n klaha nawee- ye, ma sya ba waa Nsãn nawee- tããfua wãpaŋ na. Ma -sẽ gbe Nsãn wãpaŋ cãã na, le Yãhã kapãŋĩ n pãã nawee- ye, kapãŋĩ lii le Yãhã Yai wĩ pãã. Nawee- bye -sẽ pe ya waha, ma n ke fãnga ne pe dye Yãhã Yai wo. ¹⁷ Yãhãŋĩ tesẽ kãntraha ne te wĩ ga ba kua kãã. Ma -sẽ yee kãnde lii na Yãhã le ta, le kaplãŋ teelaale ge saa miy yaha ye!

¹⁸ Ke syi, naa wii ma u ya koho ڪوڪ sye ma waa sya, u kapee pye, u cayɔr pye. Tesē ڪوڪ wii u puai u sye, mboo wii ma u gbe, ma bya kapee pye, ma cayɔr pye.»

Walefua waa tesē fenfua waa ne

¹⁹ Yesu n maha kakuācranj pāā pe ye ma yee: «Walefua waa pye, u naa nayreyɔr ya le, tii syi nawām sē naa te dir yey ye. Plii bye u naa nuhu di, ma naa diyɔr ya soho. ²⁰ Fenfua waa -sē pye, pe naa u yee Laasar, u kadye bye pye nar fla. U sāy naa n nii u walefua kapahayē ya na. ²¹ Dir rii bir re tege naa n too kántraha na, u naa n ke u re yāā u di. Pām maha ba u nar lai naa n di u ye.

²² U fenfua n ba ku, yāhāyīn tēnlehe ye n u gbe ga ta Brama tāy, nakur klo niisayūhū wo. Loo kur ye, u walefua n ba ku u ya ndonj, pe n u tugu le. ²³ U walefua naa fen sya nakur klo niisapihi wo, naa fla wo. U n yīntaha kuā yir wāā, ma Brama yāā deydey, Laasar ne u tāy.

²⁴ U n tē sya ma yee: «Ta tuhufua Brama, ta fen di ma Laasar lehe wāā, u n ga u kōnde ya kā le car ya loho wo, u ba ra yīnkāi yīn ta kē. Ma sē yāā, ta fen gboho ter naa nge wo.» ²⁵ Brama n -sē u pye ma yee: «Ta dya, taa pye kántraha na, ma koho wān pye la wākua wān, Laasar woo sē pye la fen ya? Le faha la ma na? Yagaa taa nwo fen laam wo, u lay kē u n di yagaa. ²⁶ Tesē wuhungbānj ma wo nsoho wo ye ne. Ma sē yāā, mpāy ma yee pe ga yir nwo pe ka ye fla na, pe saha ka ye. Nawee wii ma maha pye ye fla na, u saha pa nwo ye.»

²⁷ U walefua n Brama pye ma yee: «Le ma pye ke syi, ma Laasar lehe wāā ta tuhufua kaha wo, ²⁸ nampyese y ma ra ye, wām bua. U lehe wāā, u n ga pe yar pe ma syi ra wānj syi pye pe ba pa fen fla nge wo ta wānj syi dyanj ye.» ²⁹ Brama n u yē sya ma yee: «Yāhā kaplānj nkāy Musa tuu bii cāā yrūhū yaha, nkāy ne pe Yāhā kaplānj tōrfa pe bii cāā yrūhū yaha, ke ma ma nampyerj- ye kaha wo, pe naa n luhu ke ye.» ³⁰ U walefua n u pye ma yee: «Ta tuhufua Brama, loo saha yai ye. Nawee ma yir nakur klo wo nwo, maa pe yar pe ga cā pe kapee- wāpyerj sē yō ye, pe gbihi naa n yār Yāhā kānyī wo.» ³¹ Brama n u pye ma yee: «Pe ma yee pe saa luhu Yāhā kaplānj nkāy ye ke ma pe ye ye, waa ma sya yir nakur klo wo, ma dur ga yrānj na pe ye, pe ga yee woofua bya kaplānj wee cīinde ye.» »

Kapee- wāpyerj tesē wātyii ne kapee- foho na

(Mat 18.6-7, 21-22; Mar 9.42)

17 Yesu n maha u kānyār wai pye ma yee: «-Ye yānj, kapee- wāpyerj saha kua yāā ye. Wii ma -sē u nampyerj ta u n kapee pye, ufua wīi pee! ² Mpāy pe ma pra kicar wānj syi, ma ra ta pe Yater, wii ma poo nen waa ta u n yi kāā ra kānde wo, le ga pee woofua na. Pe ma sya cāā ntēmbangbānj pua woofua yīntyigi na, ma u gbe miy le wāā langbānj wo u sē yāā loo kapee nde yāā pye ye, ke puar u na.

³ -Ye yii yigi! Ma nampyerj ma laa tee pye ma na, le pāā u ye. U ma le sya u kadugun ma cā le sē yō ye, tyii u kapee fue na ma kuānj ne! ⁴ U ma sya tee pye ma na tēhe kuasī per nerj ya wo, ma -sē le sya ke tēhe kuasī bye na ma cā le sē yō ye, tyii u kapee- foho na ma kuānj ne ke tēhe kuasī ngī bye na.»

⁵ Yīnfua Yesu tēnlehe ye n ba u pye ma yee: «Kaa taha wo na, Yāhā wīi n waha sronj gboho wo laam wo.» ⁶ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye laam wo, ya'a Yāhā ta ye Yater carle ya, ye ga waha pāā katyigi nge ne ye yee: Mii kuā kāā tee nde wo, ma ka maa mii sī langbānj wo. Ke katyigi -sē ga luhu ye ye, ke le pye cīinde ye yīnde na.»

Tēntēle wīi ma lii ne?

⁷ Yesu n maha yee: «Tēntēle syi ne pye waa ye ye laam wo, tuu gbe u naa tar war, laa na u naa mbaa naha, u ne u yāā tuu yir tar laam wo ma n pai, u ga u pye la, u pa farfar u ba nii u loho wo, tuu di? ⁸ Aye rēhe, tuu ga lii pāā u ye u ga yee: «Ta sro soho ra kē! N ma ba nii maa di yaliile wo, ma ka maa ma tēntē nayre yi kāā, -taa raa le, ma ba naa wān pye ra kē ta n naa n di! N ma ba di wa, ma cā ba di kur kue ye.» ⁹ U tēntēle kē u ne, tuu u taha nkāy na u n ke pye, u ga maha syaha wāā la u kē nantānj? ¹⁰ Ye wīi bya ma ke syi: Tē ye taha nkāy bye na, ya'a ba koo bye pye kua wa, -ye yee: «Tēntē- ya me wo ne; wo tēn ya sē na too tē? Ah lii maha kuee?» »

Nawee ma jaa, u yai u lii pye?

¹¹ Yesu n ta ter Yurusalem kānde ne. U n ba Syamari- fa kántraha yertersaha fla sya, tesē Galele kántraha yertersaha fla ne, ma naa n ter. ¹² U naa n dye kusyīnde laa wo, gber- sēnsye mpāy n u wāā ba, ma ba yer deydey. ¹³ Pe n nii n tē ma yee: «Yīnfua Yesu, wo fen di!» ¹⁴ Yesu n pe yāā, ma pe pye ma yee: «-Ye ka, yaa yii yar Yāhā yūndefa na.» Pe n nii n gaha, ma ga jaa kānde wo.

¹⁵ Poo nen waa, tuu yāā u jaa, u n dur ma nii Yāhā sey n pai fānga ne. ¹⁶ U n ba kánklūy gbāā Yesu tre tāy, ma yīnj kor le ma syaha wāā u kē. U dya pye Syamarifa naa. ¹⁷ Loo na, Yesu n yē kuā ma yee: «Poo sēnsye mii bye pe jaa, pe kuaresyar mii -sē ma na? ¹⁸ Waa sē yāā yee ge yee u ga dur ba syaha wāā Yāhā kē, mii tergaafua nwo ya sē kē ye.» ¹⁹ Loo kur ye, Yesu n u Syamarifa naa pye ma yee: «Yir, ma naa n gaha, taa ra ta ma Yater, loo le ma sya yaha.»

Yāhā Yai wāpa yale ga ba nawee- fe gbe

(Mat 24.23-28, 37-41)

²⁰ Pe Farisyē n ba Yesu yey Yāhā Yai wāpa yale ne. U n pe yē sya ma yee: «Yāhā Yai wāpanj sē waha yānj n cā ye. ²¹ Ye yee la le ga ba naa n pāā Yāhā Yai ma nwo, laa

na ke ma nwa? Tee -sē le cā ye yee Yāhā Yai ma wa ye telai wo.»

²² U n dur ma u kānyārwei pye ma yee: «Cāā gaa ma ke n pai, yaa ba naa u Nawee Puee yīnfar ke, le ma sya ga pye per neŋ wāyāā ya. Ye sē -sē ga ba u yāā ye. ²³ Ye ga ba naa n luhu nawee- yē na, u ma nwo, laa na u ma nwa. Ye ma n fā taha waa na ye. ²⁴ Ye sē yāā, u Nawee Puee wādurbaŋ ga ba pye mii yāhā wāyehē dyaŋ, ke ne yehe ke ncaha bye gbe tā, nawee- bye n ke yāā. ²⁵ N -sē yai n cāā wāfāy yāā gboho, n yai yagaafa n cāā ra wīī sye.

²⁶ Kai- nkāy ke naa n pye faale wo Nuwe cāā na, koo syi kai- ga ba naa n pye u Nawee Puee wādurba yale wo. ²⁷ Koo cāā na, nawee- naa n di, ma naa n wɔ, ma naa ca sya, ma naa pe pueesyam wāā naam kē. Pe naa loo pye, te lafir n sya bii yi tā kántraha bye na ma nawee- bye boo tāŋ. Nuwe woo n bii sya yaha u salangbāŋ wo, u nna ne.

²⁸ Kai- nkāy ke naa n pye faale wo Lote cāā na, koo syi kai- ga ba naa n pye u Nawee Puee wādurba yale wo. Lote cāā na, nawee- naa n di, ma naa n wɔ, ma naa wān par, ma naa tar war, ma naa nwey fāā. ²⁹ Per gii Lote yi Sodō wo ma ter, naangbāŋ tesē naatarmiy ne te n yir yāhāyīŋ kuē ye, ma n too le klo na, ma sya pe klofa bye suhu boo. ³⁰ U Nawee Puee wādurba yale wo, ke syi ga ba naa n pye.

³¹ Koo per na, wii ma ba pye u gbeqbaha yīntraha wo, u ma syi yee woo ga tege dye nwoŋ wo, u ga u wān gbe ke fla na ye. Wii ma ba pye tar wo, u ma syi yee woo ga dur ga u kaha wo ye. ³² -Ye ye laam too lii na le bii Lote cɔɔ † dye. ³³ Wii tuu u ya yīŋ ke, ma suhu u laam wān ne, woofua ga ba too bye ke laa; wii tuu -sē ga le sya u u yīŋ ke laa, ma suhu u laam wān ne, woofua kē tuu cā ga ba too nde bye yāā.

³⁴ Ta n ye yar, koo per na, nawee- syām ma pye pe wāā sāy nii kasāy wāŋ neŋ na yīmper wo, pe ga ba nen yigi ba ra fla na, pe tyii u nen na. ³⁵ Ca syām ma pye, pe tra tre pe ya tāy, pe ga ba nen yigi ba ra fla na, pe tyii u nen na. [³⁶ Naam syām ma pye tar wo pe ya tāy, pe ga ba nen yigi ba ra fla na, pe tyii u nen na.]»

³⁷ Loo na, pe kānyārwei n u yey ma yee: «Yīŋfua, kai- ngīī ga ba pye na?» U n pe yē wāā sya plāhā ne ma yee: «Ye sē yāā, kakugu ma pye na, yān ga te ya wāā koo fla na.»

Yesu kakuācran pāā calangusya waa wīī na

18 Loo kur ye, Yesu n maha kakuācran laa pāā u kānyārwei ye, pe waha cā pe naa Yāhā nar yalebye, pe ma syi pe fāy naa n sya loo ne ye. ² U ba pe pye ma yee: «Klo laa wo, kasāhāfua waa pye. U sē naa n fya Yāhā na ye, u sē naa nawee yāŋ ngaa ye. ³ Loo klo

† Lote tuu bii fā naa n yi Sodō klo wo u nna ne, u cɔɔ bii sye, ma klaha yāŋ kur ye, ma -sē ku ma nii tetege ntāmbege.

nen ya wo, calangusya waa maha pye, u naa n pai u kasāhāfua fla na, u tāhā wīī laa na. U naa u kasāhāfua pye ma yee: «Le kai nde sāhā wo nsoho wo ra napīī ne, ta n waha ra tāhā yāā.» ⁴ Le n kuee ma sya ma-, u kasāhāfua sē naa n traha u laa pye ye. U n ba u ya pye ma yee: «Cīinde ne, n sē n fya Yāhā na ye, n sē maha nawee yāŋ ngaa ye. ⁵ Cɔɔ nwo ra fāy gboho n ter, n ga u tāhā wāā u kē, nawee- n cā. Mii loo sē ne ye, n saa wūūsaha yāā ye.»

⁶ Yīŋfua Yesu n u kānyārwei yar taha ma yee: «Kasāhāfua nwo ge tuu sē n sroŋ ye, tuu lii pāā ye sē le yāā la? ⁷ Yāhā nge ge mpāy ke pe yāŋ yi, poo mii ma ba n wūn pe tāhā wīī laa na ke yai ke yīmper, ke saa laa pye la pe kē? Ke ga ma- la mii ke sē koho le pe ye ye? ⁸ Ta n ye yar: Ke ga pe tāhā wāā pe kē le yalebya wo. Ma -sē yee u Nawee Puee ma ba dur ba kántraha na, u ga ba poosyifa mpāy yāā la mpāy syi pe u sroŋ ta pe Yater?»

Yoo sroŋ Yāhā ye?

⁹ Mpāy pe naa pe ya yāŋ ma yee poo sroŋ Yāhā ye, ma yee mpāy pe kuee pe sē yō ye, Yesu n kaplāŋ ngīī kuā cra pāā pe kē ma yee: ¹⁰ «Nawee- syām mpāy ba dugu ga Yāhā kangbāŋ wo, Yāhā narsaha wo; nen pye Farisyē naa, nen nwo -sē pye kufar wāāfua. ¹¹ U Farisyē naa n ga yer u ya ya, ma nii Yāhā nar ma yee: «Yāhā, nawee- bye n yuhu, pe pee ma maha cayɔr le. Ndoo tē wee wācɛŋ pe ne ye, n syaha wāā ma kē loo nde wīī na. N sē maha wee kufar wāāfua nwo dyaŋ ye, n syaha wāā ma kē loo wīī na. ¹² Plii kuasīī nsoho wo, n ne plii sīī raa yāŋ yi, n ta yē tā digi na n saa ngaa di ye. Tesē, n ma ngii koo yāā, n ga ke la fle sēnsye, n fla neŋ wāā ma kē.» ¹³ U kufar wāāfua woo n fya ma ga dey yer, u sē sya ma yīntaha ge kuā yir wāā yāhāyīŋ kuē ye ye, ma nii u ya ntraŋ gbā ma yee: «Yāhā, n ma kapeepyefua, ta fen di, ma fīhī ta kapee- bye laha kāā ra yīŋ na.»

¹⁴ Yesu n maha pe nawee- pye ma yee: «Ta n ye yar, u kufar wāāfua tuu dur ter u kaha wo, Yāhā ba u yāŋ ma yee u sroŋ ma ta ter u Farisyē naa na. Ye sē yāā, wii ma u ya ta yīŋfua draha wo, ufua ga kloŋ. Wii ma sē u ya kloŋ, ufua ga kuā yir yīŋfua draha wo.»

Yesu kaa taha kicaabir na

(Mat 19.13-15; Mar 10.13-16)

¹⁵ Nawee- n pa kicaabir ne Yesu fla na, tuu koho taha pe na, u Yāhā nar pe wīī na. Pe kānyārwei n pe yāā, ma kuān pe na. ¹⁶ Yesu n pe kicaabir yee ba u tāy ma yee: «Ye tyii pe kicaabir na, pe n pa ra ye! Ya'a n sye pe na ye! Ye sē yāā, mpāy pe ma pra poo wāŋ syi dyaŋ, Yāhā Yai ma poo wāŋ. ¹⁷ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma yee u sē Yāhā Yai wīī sya yigi yaha u laam wo kicar wāŋ syi dyaŋ ye, woofua saa dye yāā Yāhā Yai wo ye.»

Nangbām ga waha dye la Yāhā Yai wo?

(Mat 19.16-30; Mar 10.17-31)

¹⁸ Yiifee yīŋfua waa n ba Yesu yey ma yee: «Yīŋfuayō, n ga waha lii pye n cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye?» ¹⁹ Yesu n u pye ma yee: «Nwa ta ma n yee n yō? Waa sē yō mii Yāhā ya sē kē ye. ²⁰ Ma sē Yāhā kānde katarŋ wūhū cā la, nkāy ke yar yaha ma yee: «Ma'a syi ma cayor le ye, ma'a syi ma nawee boo ye, ma'a syi ma yuhu ye, ma'a syi ma kawar fua ye; naa ma tuhufua gboho, ma nahafua ne!» ²¹ U dya n u pye ma yee: «Ta kicar wo, n koo ngīi bye yigi, ma sya ba waa yagaa na.» ²² Yesu tuu kapān nde luhu, u n u dya pye ma yee: «Kate nen laa kuee ma ye. Ka, ma ga ma koho wān bye par tāŋ, -taa pe war bye wāā tāŋ nawām kē! Loo na, ma -sē ga ba nii nangbāŋ Yāhā ye. -Taa pa, ma ba taha ra na!» ²³ U dya tuu kaplāŋ ngīi luhu, u laam bye n wlāhā u ye, u tee pye nangbāŋ.

²⁴ Yesu tuu yāā u dya laam ba wlāhā, u n le pāā ma yee: «Nangbām wādye wīi Yāhā Yai wo, le war! ²⁵ -Ye yāŋ, yūhūmii wādyeyiter mensān wihi ne, le ma fāhāfāhā ma ter nangbāŋ wādye yaha Yāhā Yai wo.» ²⁶ Mpāy pe naa n luhu Yesu ye, pe n u pye, a nangbām ma yee pe saa waha pe yīy yi yaha ye, yoo syi -sē ma u ga waha u yīŋ yi yaha? ²⁷ Yesu n pe yē sya ma yee: «Kai lii le nawee yia, le sē Yāhā koo yia ye.»

²⁸ Loo na, Pyar n u pye ma yee: «Yīŋfua, yāŋ, wii mpāy too -sē ter wo kānkai- bye yaha, ma taha ma na, wo wīi ga ba pye mii?» ²⁹ Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma ter u kaha yaha, tesē u cō ne, u nampyesey ne, u seefa ne, u pii ne, Yāhā Yai wīi na, ³⁰ u ga too syi yāā nanga kāntraha nge na, te n sya gboho ter. Sukūhū gaa laam wo, u ga cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.»

Yesu tehe tāā wuhu tuu nii u wāku wīi pāā u wāyir wīi ne

(Mat 20.17-19; Mar 10.32-34)

³¹ Nabuar naa n taha Yesu na, u n ba u kānyārwai sēnsye syām cer yi, ma pe yar ma yee: «-Ye yāŋ, wo dugu n gaha Yurusalem wo. Faale Yāhā kaplāŋ tōrfa pe bii kai- nkāy cāā yrūhū yar yaha u Nawee Puee wīi na, ke bye ga pye yagaa. ³² Pe ga ba ra wāā mpāy kē pe sē cīinde Yāhā cā ye. Poo, pe ba naa ra ler, pe naa ra tyehē, pe yēsōr tu naa n woo ra na. ³³ Pe ga ba naa ra gbā sāngblā ne, pe ba ra boo. Ta wāku plii tāā wuhu, n ga ba yir gbā wo, n pa gbaafa ye.» ³⁴ Pe kānyārwai sē -sē laa war nde na ye. Ke kaplāŋ yīntaha tee ba waha ter, pe sē ba cā Yesu naa lii pāā ye.

Yesu fūū naa waa jaa

(Mat 20.29-34; Mar 10.46-52)

³⁵ Yesu ba dye gbe taha Yerekō wo, nabuar pye u ne. Fūū naa waa -sē pye, tuu ba tege nii kānde yē na, ma naa n nar. ³⁶ U n luhu nawee- ne pe gble n pai, u n le yey ma yee nwa kē. ³⁷ Pe n u yar ma yee, a Nasarētefa Yesu kē u n pai ter. ³⁸ Tuu loo luhu, u n nii n tē ma yee: «Dawide Dya Yesu, ta fen di!» ³⁹ Mpāy pe naa n yār yahasee ye, pe nii n kuān u na ma yee, tuu yaha le. U n sye, ma cā maha nii n tē fānga ne ma yee: «Dawide Dya, ta fen di!» ⁴⁰ Yesu n luhu, ma yer, ma pe nawee-pye pe pa u ne u kē. Pe n pa u fūū naa ne, Yesu n u yey ma yee: ⁴¹ «Ma yee n nwa pye ma kē?» U n Yesu yē wāā sya ma yee: «Yīŋfua, ta ra n waha naa n yāŋ faale wāŋ syi dyaŋ.» ⁴² Yesu n u pye ma yee: «Naa n yāŋ! Taa ra ta ma Yater, loo le ta ma n jaa.» ⁴³ U yīmpē n ta ter yār ke fla bye wo, u n nii Yāhā sey, ma nii n taha Yesu na. Pe nawee- bye pe loo yāā, pe n nii Yāhā sey pe ya ndoŋ.

Lii le ta Sahasye n wā klaha nii naweeyō

¹⁹ Yesu n ba dye Yerekō wo, ma le klo yōr yi naa n yaha u kānyārwai ne. ² Le klo wo dya waa pye, pe naa n yee Sahasye. U pye kufar wāāfa yīŋfua, ma pye walefua. ³ U naa n ke u Yesu yāā yīnde ne, u u cā. Nawee- ba wo tā Yesu na. U Sahasye pye nagberle, u sē waha Yesu yāā ye. ⁴ U n gblihi laa, ma fā ga yahasee ye, ma ga dugu nii katyigi gaa na, u waha ba Yesu yāā tersaha wo. ⁵ Yesu tuu ba nō ke fla na, u n yīŋ kuā yir, ma Sahasye pye ma yee: «Sahasye, tege yāŋ farfar, n yai n syā ma kaha wo nanga.» ⁶ Sahasye n tege farfar, ma Yesu wāā sya nuhu ne, ma ka u ne u kaha wo.

⁷ Mpāy bye pe le yāā, pe n yee le sē yō ye, ma nii le pāā, a u dya ka maa nampay le kāmpee yārfua ne. ⁸ Kaha wo, Sahasye n yir yer u Yīŋfua Yesu yahasee ye, ma u pye ma yee: «Yīŋfua, n ga ra koho wān bye la fle sānsīi, tē fle naney wāā nawām kē. N ma cā n wii wale sya u ye fufor na, n ga loo syi wale fle resyar dāā ufua kē.» ⁹ Yesu n u pye ma yee: «Mboo tesē ma kahafa ne, ye sya yaha nanga, ma bya ma Brama kur waa mii ndoŋ, koo kē. ¹⁰ Ma sē yāā, nawee- mpāy pe plaha, u Nawee Puee pa pe wāsyayaha yīmbui ne.»

Pe tēntē- sēnsye pe yīŋfua sēŋ mii?

(Mat 25.14-30)

¹¹ Mpāy pe ba naa n luhu Yesu ye, u n maha kaplāŋ nkāy kuā cra pāā pe ye. Tuu ba gbe taha Yurusalem na, nawee- naa le ga ma yee, laa na Yāhā Yai ga pa le yale-bya wo.

¹² Yesu n yee: «Nangbāŋ puee waa ba yir, ma ka deydey klo laa wo yīŋfuangbāŋ fla na, u n gaha fānga sya u ye, u dur ba nii yīŋfua u klo wo. ¹³ Tuu yee u ga koo yrāhā yi, u n u tēntē- nawee- sēnsye mpāy yee ba,

maa per neŋ tēn war la klaha pe nanem bye kē. U n pe pye ma yee: «Nawee nawee woo, u naa cāā troho u war ne, ta n sya ba dur ba.» Loo kur ye, u n ter.

¹⁴ U dya -sē nwo, u wīī ba pee u klofa ye. Mpāy n yir ma tēnlēhe taha u na, pe ga u yīŋfuangbāŋ yar, a poo wee dya nwo wīī na u nii pe yīŋfua ye.

¹⁵ Loo naa bye ne, pe n ga yīnfar wāā u kē, u n dur ba u klo wo. Tuu ba war wāā u tēntē- mpāy kē, u n pe yee ba loo na, ma ba pe yey pe cāā troho ma war nanii yāā taha.

¹⁶ U wācir n yir ma yee: «Yīŋfua, taa war wāŋ gii wāā ra kē, n cāā troho ke ne, ma te syi wāy sēnsye raa yāā taha.» ¹⁷ U nangbāŋ n woo pye ma yee: «Le yō; tēntēyō kē ma ne. Taa sroŋ kasyīmbehe wo, n ga ma taha kui sēnsye raa yīŋ na.»

¹⁸ U tēntē syāŋ wuhu n pa, ma ba yee: «Yīŋfua, taa war wāŋ gii wāā ra kē, n cāā troho, ma te syi wāy bua raa yāā.» ¹⁹ U nangbāŋ n maha woo ter pye ma yee: «Mboo na, n ga ma taha kui bua yīŋ na.»

²⁰ Tēntē waa ter n pa, ma ba yee: «Yīŋfua, ma war wāŋ nge. N ba ke gbihi ta fatar wo, ke ma n plaha ye.

²¹ N tee ba fya ma na, ma laam waha ter. Ngii ke wee ma myaha wāŋ ye, ma ke yey n sya. Tar rii nawee- pe n war, ma n ta pe ma myaha taha re na.» ²² U nangbāŋ n u pye ma yee: «Tēntē nwo, ma sē yō ye. N ga ma sāhā ma yē kaplāŋ ne. Ma yee ra laam waha, a ngii ke wee ta myaha wāŋ ye, n ke yey n sya. Ma maha yee, a tar rii nawee- pe n war, n n ta pe ta myaha taha re na.» ²³ Taa yee ke syi, nwa ma sē ka, maa ke war wāŋ wāā fue na war cātrohosaha wo ye? Loo na tē dur ba, n saa ne yāā la u war see, ta n sya?» ²⁴ Nawee- mpāy pe pye, u n dur yagaa ma poo pye ma yee: «-Ye u war wāŋ sya kāā u ye, ye ke wāā te wāy sēnsyefua kē.» ²⁵ Pe n u pye ma yee: «Yīŋfua, ah woo nwo wee wa la wāy sēnsye ne?» ²⁶ U n yee: «Ta n ye yar, wii ma pye ngaa ne, pe ga ba wāā taha u kē. Wii ma -sē yee u wee ngaa ne ye, car gii ke ma u koho wo, ke ga ba tyīn sya kāā u ye.

²⁷ Ta napīī- mii wīī na, pe ba yee poo wee ra wīī na pe yīŋfua ye, -ye pe yigi ba nwo, ye ba pe boo ra yīnde na!» »

Nawee- Yesu sey ga dye Yurusalem wo

(Mat 21.1-11; Mar 11.1-11; Nsān 12.12-19)

²⁸ Yesu tuu koo pāā wa, u n ta ter yir, ma Yurusalem kue kānde sya. Nabuar naa n taha u na. ²⁹ Pe n ga n gbe taha Gbefasye tesē Gbetane kusyīmbehe kue ye, yāŋ gaa tāy. Katyir raa ter pye ke fla na, pe naa te yee wolifye katyir. Yesu n u kānyārwai syām mpāy lehe wāā u yahasee ye ma yee: ³⁰ «-Ye ka kusyīnde ndaa wo ye yahasee ye! Ya'a ga n dye, yaa kānkonyainge gaa yāā, ke pua yaha nii, waa sē dugu yāā ke na ye. -Ye ke sāhā ba nwo!» ³¹ Wii ma ye yey ma yee nwa ye n ke sāhā, -ye ufua pye ye yee, ke wīī ma wo Yīŋfua na!»

³² Pe kānyārwai syām n ka. Yesu tuu ba pe cāā yar yaha mii, pe n ga yāā koo syi. ³³ Pe naa ke kānkonyainge sāhā, kefa n pe yey, a nwa ta pe n ke kānkoŋ sāhā?

³⁴ Pe n yee: «Ke wīī ma wo Yīŋfua na.» ³⁵ Pe n ka ke kānkoŋ ne Yesu kē, ma pe nayrengbāy taha ta ke na, Yesu n dugu nii te na. ³⁶ Pe n nii n gaha Yurusalem kue ye, nabuar tii te pye te n nii u gboho, ma pe nayrengbāy yaha n gaha le kānde wo.

³⁷ Yesu tuu ba dye gbe taha Yurusalem wo kānde lii ne le n yir ke wolifye katyir yāŋ na, ma tege n gaha le klo wo, nuhu n pe kānyārwaibuar yigi. Pe n nii Yāhā sey laanwo wūhū nkāy bye wīī na ke pye ter, pe n yāā yīnde ne. ³⁸ Pe naa n yee:

«Yīŋfua, mboo wii taa n pai Yāhā myaha ne,
Yāhā ke kaa taha ma na.
Yāhā yrīŋ n wāā wo ye,
nawee- bye pe naa Yāhā miingbāŋ gboho!»

³⁹ Farisyē mpāy pye pe nabuar laam wo. Pe n Yesu pye ma yee: «Yīŋfua, ma nawee- ta pe n yaha le.»

⁴⁰ Yesu n pe yē sya ma yee: «Poo ma sya yaha le, ntēm-bar ge ga naa n gble pe draha wo!»

Yesu wūn Yurusalem wīī na

⁴¹ Yesu tuu ba crā Yurusalem na ma yīnde taha ke na, u n nii n wūn le klo wīī na ma yee: ⁴² «Yrīŋ wīī lii le n pai ma nawee- ye, ke nanga nge na, pe ma ne pye pe ga waha le yāŋ cā pe ya ndoŋ, le ne ga puar pe na! Yagaa, le -sē nde, le wūhū pe na, pe saha le yāŋ cā gbaa na ye!» ⁴³ Plii raa ma re n pai, ma nawee- napīī- ga ba pe klofa gbey le, pe naa naan miy pe na kue bye ye. ⁴⁴ Yali-ile Yāhā pa ke n pai pe Yurusalemfa sya yaha, pe sye ma yee pe sē cā ye. Koo kē pe napīī- ga ba yia pe na, pe pe boo tāŋ, pe le klo yoho tāŋ migimigi, waa saa ntēmlaha gaa ge yāā ke taha ta nii ke nampyer na ye.»

Yesu laam war pe Yiiffee- ne ke Yāhā kangbāŋ wīī na

(Mat 21.12-17; Mar 11.15-19; Nsān 2.13-22)

⁴⁵ Yesu n ga dye ke Yāhā kangbāŋ laam wo, ma too pe cātrohofa na, ma nii pe kar n yi. ⁴⁶ U naa pe pye ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee: «Ta kangbāŋ yai ke nii ta seysaha.» Yii -sē ke ta yuhu- dyeniisaha!»

⁴⁷ Plii raa nsoho wo, Yesu naa nawee- klaha ke Yāhā kangbāŋ laam wo. Pe Yāhā yūndefa yīŋfa, pe Yāhā kai-yarfa ne, tesē pe Yiiffee- yahaseefa ne, pe naa Yesu ke wāboo ne. ⁴⁸ Pe ga pye mii pe waha u yigi boo, pe sē le cā ye. Pe ba fya pe klofa na, poo naa Yesu kaplāŋ luhu nuhu ne yalebye.

Yoo kände wãã Yesu kē u naa kai- ngĩ pye?

(Mat 21.23-27; Mar 11.27-33)

20 Too plii nsoho wo, Yesu naa nawee- klahi Yāhā kangbānj laam wo, ma naa le Yāhā kapāyĩ wūhũ tōr pe ye. Pe Yāhā yūndefa yīnjfa tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, ma suhu pe wāle ne, poo mii n pa Yesu fla na. ² Pe n ba u yey ma yee: «Kai- ngĩ bye raa n pye, wo yar ma ke pye kände lii ne? Yoo kände wãã ma kē ma naa ke pye?»

³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta bya, n ga ye yey kate nen laa ne: ⁴ -Ye ra yar yoo tuu ba Nsān lehe wãã, u n ba nawee- tãã naa n yi loho wo? Yāhā laa, nawee-?» ⁵ Pe n ga nii le klānj n pãã pe ya ya ma yee: «Wa'a yee Yāhā kē ke ba u nɔ wãã, u ga wo pye, a nwa wo sē -sē ba u Nsān kaplānj sya cīinde ye? ⁶ Wo saha yee nawee- me pe u lehe wãã ye. Mii loo sē ne ye, pe klofa ga wo waa boo ntēambar ne, pe bye le sya cīinde ma yee Nsān pye Yāhā kaplānj tōrfua.» ⁷ Loo na, pe n ba Yesu pye ma yee, a wii ruu Nsān lehe wãã u ba nawee- tãã naa n yi loho wo, poo sē ufua cā ye. ⁸ Yesu n -sē pe pye ma yee: «Ya'a yee ke syi, ta bya, n saa ye yar n kai- ngĩ pye kände lii na ye.»

Yiifee- yahaseefa wĩ ma cra tawarfa wĩ nde ne

(Mat 21.33-46; Mar 12.1-12)

⁹ Loo kur ye, Yesu n kakuācran pãã pe nabuar ye ma yee:

«Dya waa ba defĩ katyir tar le, ma te tar yaha tawarfa mpāy ye, ma ter yrāhā ye ma n gaha ma-. ¹⁰ Te defĩ pii ziyale le ba nɔ, u tarfua n kuee, ma u tēntēle waa lehe wãã pe tawarfa ye, u ga woo lay sya ba. Pe tawarfa n ga u tēntēle gbā, ma u dur wãã kānwai ne. ¹¹ U tarfua n maha tēntēle waa lehe wãã. Pe tawarfa n maha ga woo bya gbā, ma u tyehē, ma maha u dur wãã kānwai ne. ¹² U tarfua n maha tēntēle waa lehe wãã, ke tehe tãã wuhu na. Pe n ga woo yigi, ma u duai, ma u gbe miy yi wãã te tar nkur ye.

¹³ Loo na, u tarfua n laam ga ma yee: «N ga pye mii? Ta dya nen wii u ntānj dye ra tāy, n ga woo lehe wãã. Laa na, pe n gaha nagboho ta woo na.» U n u lehe wãã. ¹⁴ Pe tawarfa pe ba u yãã, pe n pe ya pye ma yee: «Wii tuu ga ba nii tarfua woo kē nwo. -Too u boo, te wān bye n ba nii wo wān.» ¹⁵ Pe n u gbe miy yi wãã te tar nkur ye, ma u boo.»

Yesu n pe yar taha ma yee: «Yagaa u tarfua ga lii pye? ¹⁶ U ga ba pa, u ba pe tawarfa mii boo kãã, tuu te tar yaha nawee- mpāy ye.» Pe nawee- pe kaplānj ngĩ luhu, pe n yee: «Yāhā ma n pa le ne ye!»

¹⁷ Yesu n pe yānj, ma pe pye ma yee: «Ye laam wo, kapān nde yīntaha kē lii ne, kapān lii le yrūhũ ta Yāhā sabangbānj wo ma yee:

«Ntēmlaha gii nwonfããfa pe ba sye yaha,

koo ntēmlaha kē ke dur yīnj yãã ke nwoj wãfãã wo.»

¹⁸ Yesu n pe yar taha ma yee: «Nawee wii ma too tã koo ntēmlaha nge na, u ga u ya waa yraha ke na. Koo ntēmlaha ma -sē maha too tã wii na, ke ga ufua waa yraha migimigi.»

¹⁹ Yesu tuu koo kaplānj ngĩ pãã wa pe nawee- ye, pe Yāhā yūndefa yīnjfa tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n nii n ke pe Yesu yigi le yalebya wo. Pe tee ba cā poo me Yesu tuu naa n yānj ke kakuācran ngĩ ne. Pe -sē ba fya pe klofa na.

Nawee yai la kufar wādãã ne?

(Mat 22.15-22; Mar 12.13-17)

²⁰ Pe Yāhā yūndefa yīnjfa tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n nii Yesu kihi n yānj. U ma laa plaha pye, pe u yigi. Loo na, pe n mpāy lehe wãã Yesu ye. Ma'a pe yãã maa yee naweeyōm me. Pe ba pe lehe wãã ma yee pe ba Yesu plaha yigi kayey laa ne. U ma plaha pãã, pe u yigi ga wãã u klo fāngafua kē. ²¹ Pe n ga Yesu yey kayey nde ne ma yee: «Yīnjfua, wo cā ma yee nkāy bye taa n pãã, tesē nkāy bye ne taa n klahi, ke bye sronj. Nawee ma sya nii mii syi dyanj, le sē kai kua ma ye ye. Ma nawee- klahi cīinde ya ne Yāhā kände wāyār wĩ na. ²² Wo yar nde ne: Wo kände na, wo yai la kufar wāwãã ne fāngafa bye yīnjfua kē laa, wo sē yai te wāwãã ne u kē ye?»

²³ Yesu -sē ba le cā wa pe n traha pe u plaha yigi. U n pe pye ma yee: ²⁴ «-Ye ntēn war waa yar yānj ta na! Yoo yirfua pe pye ta u na nwo, u myaha ne?» Pe n yee, a u fāngafa bye yīnjfua kē, u myaha ne. ²⁵ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ah -ye naa fāngafa bye yīnjfua dāã u myaha wān ne, -tee naa Yāhā dāã ke myaha wān ne!» ²⁶ Pe sē laa wāpee yãã u kapān nde na, ma ga waha u yigi nawee- yīnde na ye. Le kapān maha pe laam wo, pe n sya yaha le, pe sē maha laa pãã ye.

Mpāy pe ku wa pe ga ba yir gbā wo

(Mat 22.23-33; Mar 12.18-27)

²⁷ Yiifee- yahaseefa mpāy pe naa n yee Sadyesē, poo mpāy n pa Yesu fla na. Poo me pe n yee, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo ye. ²⁸ Pe n Yesu yey ma yee: «Yīnjfua, wo faale wādyaha Musa bii kände laa yar wo na, le nde: «Naa ma pye cīifua ne, ma ba ku u cɔɔ yaha kicar sē kē u ye ye, u cīifua yai u u cɔɔ gbe, pe n kicar see u lefua kē wii tuu ku.» ²⁹ Āhā, dya waa -sē pye cīifa kuay ne. U dya n ba cɔɔ sya, ma ku u yaha, puee sē kē ye. ³⁰ U taha n u calangusya gbe, ma ku u yaha, puee sē kē ye. ³¹ U tãã wuhu n u gbe. Koo syi ya, koo syi ya, poo kuasĩ bye n ba ku tānj u cɔɔ yaha nanem. Nen waa ge sē puee yãã see u na ye. ³² Loo kur ye, u cɔɔ n ba ku u ya ndonj. ³³ Mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbā wo per gii, u cɔɔ ga ba nii yoo wūũ pe laam wo? Poo kuasĩ bye sē u yãã cā la cɔɔ?»

³⁴ Yesu n pe yě sya ma yee: «Driyě nge wo, naam tesē ca ne, pe pe ya sya. ³⁵ Ma -sē yee, naam mpāy tesē ca mpāy ne, pe ku wa driyě nge yaha, Yāhā n pe yāñ yi, ma pe ta pe n yir gbā wo, ma nii yrāñ na Yāhā tǎy, poo mii saa ba naa pe ya sya ye. ³⁶ Pe saha maha ku nantāñ ye. Pe ma mii yāhāyīñ tēnlēhē wāñ syi dyañ. Pe yir gbā wo, ma dur ba yrāñ na Yāhā tǎy, pe nii Yāhā pii.

³⁷ Musa gē le yar gbaa na ma yee, mpāy pe ku wa pe ga ba yir gbā wo. Tuu lii yāā ngur wambule fla na, ye le cā. Koo fla na, u ma ga Yāhā myaha yee, Yāhā gii ke ma nawee- bye Yīñfua, u ga yee Brama † ye Yāhā, Yisyake ne, Dyakuba ne.» ³⁸ Loo na, Yesu n pe yar taha ma yee: «Mpāy pe ku, pe ma yrāñ Yāhā yīnde na. Ye sē yāā, nawee ma sya ku, u ma yrāñ Yāhā yīnde na.»

³⁹ Loo na, Yāhā kaiyarfa mpāy n yě kuā ma Yesu pye ma yee: «Yīñfua, ma le pāā yō.» ⁴⁰ Waa sē maha ser Yesu yey laa ne ye.

Yagaa Yesu pe Yiiffee- yahaseefa yey laa ne

(Mat 22.41-46; 23.1-36; Mar 12.35-40)

⁴¹ Loo kur ye, Yesu n pe pye ma yee: «Nawee- pye mii ma yee, a u Yāhā Yīndefua Crise ma wo faale wādyaha Dawide kur kuē puee? ⁴² Dawide gē sē bii le pāā la Yāhā wāsey yay saba wo ma yee:

«Yīñfua Yāhā ta Yīñfua pye ma yee:

Pa tege nii ra kändigi koho kuē ye

kai- bye yīñ na,

⁴³ ta n sya ba ma napī- yīy kor le ma kē,

pe n nii mii ma tānde fyāhā tā pe na.» »

⁴⁴ Yesu n pe yey ma yee: «Dawide gē tuu naa u Yāhā Yīndefua yee Yīñfua, u Yīñfua -sē ga maha pye mii u nii Dawide kur kuē puee?»

⁴⁵ Pe nabuar naa n luhu Yesu ye, u n ba u kānyārwei pye ma yee: ⁴⁶ «Ye ma syi ye naa n yāñ Yāhā kaiyarfa na ye, poo mpāy pe pe ya yi pe nayrengbāy ne, pe le n tay. Pe maha n yāñ pe naa pe syar nangbāsyaha ne nanihi teebehe wo. Yiiffee- yawāhā nwey wo, tesē nanihi sedi flē wo, niisar rii nawee- bye yīnde le yi n too re na, too syi niisar pe ne ke pe nii. ⁴⁷ Poo me pe calangusyam koho wān bye sya n kāā pe ye, pe dur pe pe pe ya ta naweeyōm dyañ, pe Yāhā ka syar kaplāmbuar ne, pe sya ma-. Koo bye wāpēn draha ga ba pe dye, ke la ke sya gboho ter.»

Calangusya nawūū waa ba ngaa kē

(Mar 12.41-44)

21 Ke Yāhā kangbāñ laam wo, fla gaa ma nawee- pe ga war le n yaha Yāhā kē. Yesu n yāñ klaha ke kuē ye, ma walefa mpāy yāā pe naa pe war le. ² U n ba calangusya nawūū waa yāā u ya ndoñ, tuu ntēn war puabehe nkāy le, wām syām ya. ³ Yesu tuu loo yāā, u n

yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Calangusya nwo kla le, ma ta ter pe nawee- bye yaha. ⁴ War mpāy pe nawee- pe sya le dege, pe wee kla pe yīnde na ye. Cōō nwo u nawān ne, tuu car gii le, koo ya ke -sē pye u ye. Ngaa sē maha wee u ye u n ga di ye.»

Kayīhī nkāy ke n pai kāntrahafa dye driyě n cā kua

(Mat 24.1-21, 29-31; Mar 13.1-19, 24-27)

⁵ Yesu kānyārwei naa ke Yāhā kangbāñ nayōr wīl pāā, tesē te ntēambar nayōr ne, tii pe ta ma ke fāā, tesē te kayōr tii bye ne, nawee- pe wāā Yāhā kē pe n ta ta ga ke kangbāñ na. Yesu n -sē pe pye ma yee: ⁶ «Plii raa ma re n pai, Yāhā kangbāñ nge tee n yāā nge, ke ga ba yoho pye klaha-, ke ntēmlaha neñ gaa gē saa ba pye ke taha ta nii ke nampyer na ye, te bye ga ba traha.»

⁷ Pe kānyārwei n Yesu yey loo na ma yee: «Yīñfua, wo yar ke Yāhā kangbāñ wātoo yale ne cigege. Kayar lii ga ba ta nawee- n waha ke pyeyale cā?» ⁸ Yesu n pe yě sya ma yee: «-Ye naa yii yigi, waa kawar ma syi waha ba ye yīntar figi ye. Ye sē yāā, nawee- busāā ga ba ta myaha taha pe ya na, pe naa kawar fua pe yee, a poo me u Yāhā Yīndefua, a le yale nō wa yagaa. Ye ma syi ye naa n taha pe na ye! ⁹ Ye ma ba luhu pe yee naan ma, tesē ye ma ba luhu pe yee mpāy wāhā cer, ye ma syi ye fya ye. Koo kayīhī yai ke ba cāā dye, le sē -sē ga ba pye driyě wākuar le yalebya wo ye.»

¹⁰ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Nawee- ter- gaafa ga ba naa naan miy ter gaa ne. Yīñfua waa ga ba yir u nawee- ne, u ga naan miy yīñfua waa ter ne.

¹¹ Kāntraha wāyehē ga ba pee. Fāāpihi ga ba dye kāntraha teebehe nkāy wo, tesē yampeer ne. Kai- nkāy syi nawee- sē yāā yāā ye, pe ga ba ke yāā, pe sya fya. Kai- nkāy ga ba naa n pye yāhāyīñ kuē ye, nawee- n fya.

¹² Kai- ngīl bye yahasee ye, nawee- ga ba ye yigi, pe ye fāy, pe ka ye ne Yiiffee- yawāhā nwey wo, pe ga ye sāhā, pe ye le nwompihi wo. Pe ga ba ye yigi ga fānga na, yīñfa mpāy yahasee ye, tesē fāngafa mpāy ne, ndoo wīl na. ¹³ Le ga ba nii ye ye kai laa dyañ, ye n waha ra wīl pāā laha pe ye. ¹⁴ Loo na, tee ga ba lii pāā ye wlohoyisaha yāā, -ye ma n naa ntāñ cer loo ne ye. ¹⁵ Pe ma ye yigi ga kasāhāfa fla na, n ga ba kaplāñ nkāy le ye yě wo, tesē laantor raa ne ye laam wo. Ye ma ga lii pāā, ye napī- saha yer pe laa cā pāā pe yee, cīinde sē ne ye wīl ne ye. ¹⁶ Ye seefa gē ga ba ye yi fāngafa kē. Ye nampyese bya ga ba loo pye ye na, ye nwoñfa ne, ye naambiyām ne. Pe ga ba ta pe n mpāy boo ye laam wo. ¹⁷ Ye wīl ga ba fūhū nawee- bye ye ta wīl na. ¹⁸ Ye saa ye yīnyoho neñ gaa gē ke laa le na ye. ¹⁹ -Ye yii waha, loo le ga ta ye n ba waha cīinde yrā yāā.

²⁰ Ye ma ba yāā yaliile wo naan miyfa pe Yurusalem gbey le, loo yale wo yaa cā, Yurusalem yohoyale ne.

²¹ Loo yale wo, mpāy pe ga ba pye Yude wo, pe fā naa n gaha te yāy kuē koho na. Mpāy pe ga ba pye Yurusalem laam wo, pe fā dey. Mpāy pe ga ba pye wle wo,

† Brama, Yisyake ne, tesē Dyakuba ne, poo mii me pe ma Yiiffee- faale wāle. Yāhā ma yee koo ma Yāhā pe ye yagaa, le yīntaha kē pe wee nakur ye, pe ma yrāñ na.

pe ma n pa le klo wo ye. ²² Yāhā ga ba nawee- sāhā too plii na. Kai- nkāy bye ke bii cāā yrūhū yar yaha Yāhā sa-bangbāñ wo, ke bye ga pye too plii na. ²³ Too plii nde na, ca mpāy pe ma laha ne, tesē mpāy ne pe ma pii ne pe n wār, pe fen ga ba gboho ter. Nawee- ga ba fāy cīinde wāfāy kāntraha nge wo. Yāhā laam ga ba war kāntraha ngefa ne. ²⁴ Pe ga ba mpāy boo yūntruē ne. Mpāy pe ga kuee, pe ga poo yigi fānga na, pe ga pe cāāñ le wlāhā kāntrahafa bye laam wo. Nawee- mpāy pe sē cīinde Yāhā cā ye, poo mii ga ba troho tāhā ter Yurusalem na, koo fānga n sya ba kua pe ye.

²⁵ Kakoryar ga ba pye yai kadye wo, yronj ne, tesē yrompii ne. Kāntraha na, nawee- bye ga ba fya muhulangbāñ wāyehe mii ne. ²⁶ Yāhāyīñ bye ga ba wlāhā nii, ke wān bye n naa n yehe. Kayīhī nkāy ke ga ba driyēfa dye, nawee- mpāy ga ba naa koo wīī ga, pe cāā ku fyar koho wo. ²⁷ Loo na, nawee- bye ga ba u Nawee Puee yāā yāhāsyōr na, tuu n pai fānga ne, maha yāhāyīñ nayōr ne kacān saa pye ye. ²⁸ Koo kai- ngīī bye ma ba yir wāpyeñ na, -ye yii waha, ye yīy kuā yir loo yale wo, ye wāsyayaha yale gbe taha.»

Nasar nkugu ke wo klaha lii ne?

(Mat 24.32-35; Mar 13.28-31)

²⁹ Yesu n maha pe yar kakuācran ne ma yee: «Ye sē nasar nkugu katyigi yāā la, tesē katyir nde bye ne? ³⁰ Ya'a yāā te wampēn fe, yaa cā te wāsa yale nō gbe taha. ³¹ Koo syi dyañ, ye ma kai- ngīī yāā ke n pye, ye -sē cā Yāhā Yai wāpa yale gbe taha. ³² Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yagaafa bye saa ku tāñ mii, kai- ngīī sē pye poo mpāy yīnde na ye. ³³ Ke yāhāyīñ tesē ke kāntraha ne, te ga ba kua kāā te saa ba pye ye. Ta kaplāñ koo -sē na, koo ga nii wākuayāā saa pye ke na ye.»

-Ye naa n nii yrāñ na Yesu wādurba wīī na!

³⁴ Yesu n maha yee: «-Ye naa yii yigi gbar ne, sēnwōr ne, tesē driyē nge laangar ne. Mii loo sē ne ye, too nde bye ga ba ter ye laam kacān bye ne. Ya'a yee ye sē yii yigi ye, Yāhā kasāhā per ga ba ye fe gbe. ³⁵ Le ga ba nii mii jōc dyañ pe par yaha, ke n too tā kāntrahafa kur bye na. ³⁶ Ye ma syi ye sā wāy faha ye, -ye naa Yāhā nar yalebye! Loo ya ga waha ta ye n fānga yāā kai- ngīī na, ke ma ba dye, ye waha fer sya, ye ba yer u Nawee Puee yahasee ye.»

³⁷ Yai na, Yesu naa nawee- klaha Yāhā kangbāñ wo. Yai ma -sē ba kua, u ga ter, u ga syā wolifye katyir yāñ yīñ kānkāy na. ³⁸ Yūhū ma syii, sukūhūntāy pēmpēm na, nawee- bye naa n pai ke Yāhā kangbāñ wo, ma ba naa n luhu u ye.

Yiifee- yahaseefa Yesu ke wāboo ne

(Mat 26.1-5; Mar 14.1-2; Nsān 11.45-53)

22 Yiifee- gbar tii pe n yee syayaha gbar, te ba dye gbe taha. Pe maha naa te gbar yee gbar rii ncasur bur sē n di ye. ² Yāhā yūndefa yīñfa tesē Yāhā kai-yarfa ne, pe naa Yesu wāboo wīī ke, ma -sē ba fya pe klofa na.

Yuda Yesu wāyi wīī ke

(Mat 26.14-16; Mar 14.10-11)

³ Le -sē nde, Yuda wii pe naa u yee Syikaryote, Setane n dye u laam wo, ma u yīñ wā klaha. U pye Yesu kānyārwai sēnsye syām mii waa. ⁴ Yuda n ka, maa pāā ta pe Yāhā yūndefa yīñfa ne tesē ke Yāhā kangbāñ sēñfa yīñfa ne, tuu ga waha Yesu yi pe kē mii syi dyañ. ⁵ Le n tāy pe ye, pe n yee pe ga ba u kē war yē gaa ne. ⁶ Yuda n le sya, ma nii n yāñ u ga waha Yesu yi pe kē mii syi dyañ, pe klofa ma n yi le cāñ na ye.

Yesu kur kue syayaha gbar dir

(Mat 26.17-25; Mar 14.12-21; Nsān 13.21-30)

⁷ Te gbar rii Yiifee- sē ncasur bur di ye, te n ba nō. Koo per cir nawee- yai pe mbapīy boo, pe te syayaha gbar dir di. ⁸ Yesu n Pyar Ihehe wāā loo na Nsān ne, ma pe pye ma yee: «-Ye ka yaa syayaha gbar dir yīntaha yi wo kē!» ⁹ Pe n u yey ma yee: «Ma yee wo ga te yīntaha yi fla ngii na?» ¹⁰ U n pe yar ma yee: «-Ye yāñ, ye ma ga n dye Yurusalem laam wo, ye ga dya waa wāā sya lakugbāi ne tuu tēñ yīñ na. -Ye naa n taha u na! U ma ga dye kaha gii wo, -ye dye! ¹¹ -Tee u kahafua pye ye yee: «Wo Yīñfua yee, nwoñ gii tuu ga syayaha gbar dir di u kānyārwai ne, ke ma na?» ¹² U ga ye yar nwongbāñ gaa na, ke kaha gbegbaha yīñ na. Yaa ke nwoñ yāā ke laam ne, ke gbihi ta nii wa. Koo fla kē tee ga te dir yīntaha yi wo kē.» ¹³ Yesu tuu ba cāā pe yar yaha mii, pe n ka maa yāā koo syi, ma te syayaha gbar dir yīntaha yi.

Yesu bur rii la defīī wii ne u kānyārwai kē, nwa kē?

(Mat 26.26-30; Mar 14.22-26; 1 Kōr 11.23-25)

¹⁴ Sediyaale n ba nō, Yesu n nii, ma ga di u tēñlehe sēnsye syām ne. ¹⁵ U n pe pye ma yee: «Tē ga syayaha gbar dir nde di ye ne, n cā ra fēngbāñ sya, le sronj tāy ra ye! ¹⁶ Ta n ye yar, n saa maha te syi raa di ye ne mii nde yīntaha sē ba yi wa Yāhā yai klo wo ye.»

¹⁷ U n defīī sekuyīī gbe, ma syaha wāā Yāhā kē ma yee: «-Ye sekuyīī nde sya, ye wo ye bye! ¹⁸ Ta n ye yar, ma gbe yagaa na n saa defīī wo yāā mii Yāhā Yai sē ba pa wa ye.»

¹⁹ Loo kur ye, u n bur gbe, ma syaha wāā Yāhā kē, ma ke la cer wāā pe kē ma yee: «-Ye sya di, ke ma ta kadye draha wo, ta kadye gii ke wāā ye wīī na. -Tee ba naa koo syi pye, ke syi ne ye saa faha yāā ra wīī ne ye.»

²⁰ Pe wādiŋ kur ye, u n maha le defīi sekuyīi wāā pe kē pe n wɔ. U n yee: «Defīi nwo ma Yāhā naambiyārfān. Too naambiyārfān n waha le ye wīi na, ta ntōr wāwoō kāmay na.

²¹ -Ye yāŋ, wii tuu ga ba dur yi ra kur ye, u ra yi ta napīi- kē, ufua ma nwo tuu wāā n di ra ne! ²² Cīinde ne, u Nawee Puee ga ku mii le ta mii syi dyaŋ. Wii fen te -sē ga cā pee, woo kē wii ne tuu u yi u napīi- kē.» ²³ Pe n nii pe ya yey ma yee, poo laam wo yoo kē tuu ga ba loo pye?

Yoo ma yīŋ na Yesu ye?

²⁴ Loo kur ye, pe kānyārwei n nii kaplāŋ tyīn pe ya ne, poo ga cā, yoo woo u ma yīŋ na poo laam wo. ²⁵ Yesu n pe pye ma yee: «Kāntraha nge wo, mpāy pe ma yīŋ na, nawee- bye n luhu pe ye. Poo mpāy pe -sē ma fānga ne pe nawee- yīŋ na, pe maha n yāŋ pe naa pe yee naweeyōm.

²⁶ Ye wīi wee koo syi dyaŋ ye. Wii u ter ye bye yaha, ufua yai u nii mii ye cīifua dyaŋ. Wii tuu -sē ma ye bye yīŋ na, ufua yai u nii mii ye bye tēntēle dyaŋ. ²⁷ Ye sē yāā, wii tuu tege nii sedisaha wo, tesē wii ne tuu te dir soho n pai, yoo woo u ma yīŋ? Wii tuu tege nii sedisaha wo, woo sē na u ma yīŋ? Ndoo woo na tesē yii ne, ndoo ma mii ye tēntēle dyaŋ.

²⁸ Yii poo na, tē pye wāfāy na, ye sē yi yāā ra kur ye ye. ²⁹ Koo kē, ta Tuhufua Yāhā tuu ke Yai yīnfar ta ra kē mii syi dyaŋ, ta bya n ga ke ta ye kē koo syi dyaŋ. ³⁰ N ma ba nii ta yīnfar na Yāhā yai klo wo yaliile wo, waa ba naa n di wii na, too naa n wɔ wii na ye ne. Ye ga ba nii nangbāniisar wo, ye Yiisre ter sēnsye syāŋ ngīi nawee- bye sāhā.»

Yesu Syimu Pyar yar u ga woo wīi kai tēhe tāā

(Mat 26.31-35; Mar 14.27-31; Nsān 13.36-38)

³¹ Yesu n Syimu Pyar yee ma yee: «Syimu, naa n luhu! Mii pe sepua wee ma sēmuhu yi n kāā u wo mii, Setane ye nar sya Yāhā ye, woo ga ye wee yāŋ ke syi. ³² N -sē Yāhā nar ma kē, ta wīi le waha nii gbāā ma laam wo. Ma'a ba dur n taha ra na, mpāy pe n yār ra kānde wo, ma -sē fānga le pe na pe n waha kuee ra kur ye.»

³³ Pyar n u pye ma yee: «Tē ma teelii wo yagaa, n ga waha ka ma ne nwompihi wo, n sya ku ma ne.» ³⁴ Yesu n u yē sya ma yee: «Ta n cāā le pāā ma ye, Pyar: Yīmper nge wo, ngupuai saa ba kui wa ye, maa ba ra wīi kai tēhe tāā, ma yee ma sē ndoo cā ye.»

Yesu u kānyārwei yar kayīhī wīi na

³⁵ Yesu n maha ba pe pye ma yee: «Tē ba ye lehe wāā faale wo, ye sē ba war gbe ye, ye sē ba nkānfaha gbe ye, ye sē ba ntāy gbe ye. Tee ka ke dyaŋ, ngaa ga ke laa la ye ye?» Pe n yee, a ngaa sē ga ke laa poo ye ye.

³⁶ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Yagaa, wii ma pye

war ne, u pe gbe, wii ma pye nkānfaha ne, u ke gbe yigi. Wii ma yee u wee naanmiy yūntrūhū ne ye, u ga u nayrengbāŋ par, -tuu ga koo yūntrūhū gaa ke par! ³⁷ Ye sē yāā, ta n le pāā ye ye, kai laa ma Yāhā sabangbāŋ wo, le bii yrūhū yaha ra wīi na, le yai le pye. Loo kai ne nde: «Pe u tōr kapeepyefa ne wāceŋ.» Lii le bii yrūhū yaha ra wīi na, le ga pye yagaa.» ³⁸ Pe kānyārwei n u pye ma yee: «Naanmiy yūntruē raa nde wāy sīi.» Yesu n pe pye ma yee: «Te yai ke dyaŋ.»

Yesu Yāhā nar wolifye katyir yāŋ yīŋ na

(Mat 26.36-46; Mar 14.32-42)

³⁹ Yesu n ba yi kaha wo, ma naa n gaha wolifye katyir yāŋ yīŋ na, peplii wāŋ syi dyaŋ. Pe kānyārwei naa n taha u na. ⁴⁰ Pe ga nɔ ke fla na, u n pe pye ma yee: «-Ye Yāhā nar Setane ma n ba ye tyīn ga kapee- wāpyer kue ye ye!» ⁴¹ U n pe ta yaha, ma faa dey pe na, ma ga kānklūy gbāā kāntraha na, ma nii n pāā Yāhā ne u ya ya.

⁴² U naa n pāā ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā, le ma tāy ma ye, ma le kayīhī yale kuā ter ra na, lii le n pai nde. N -sē n traha ma laam wīi loo le pye, n sē yee ndoo laam wīi ye.» ⁴³ Loo na, yāhāyīŋ tēnlehe waa n yir yāhāyīŋ na, ma fānga gaa taha u na. ⁴⁴ Yesu pye fyar koho wo. U n nii Yāhā gbihī n nar fānga ne. Ntōr n wlāhā u kasyā ne, ma nii n woo kāntraha na. ⁴⁵ Tuu Yāhā nar wa, u n yir ma pa u kānyārwei fla na. Pe laam ba wlāhā, pe n ba sā wāy. ⁴⁶ U n pe pye ma yee: «Nwa ye n sā wāy? -Ye yir, -ye naa Yāhā nar ye ma syi ye ba dye kapee- wāpyer wo ye!»

Yesu wāyigi

(Mat 26.47-56; Mar 14.43-50; Nsān 18.3-11)

⁴⁷ Yesu naa n pāā nantāŋ, nabuar raa naa n pai. Yuda pye pe yaha ye. Yesu kānyārwei sēnsye syām mii waa ba kē u ne. U n yūhū crā Yesu na, woo ga naambiyār syaha wāā u kē. ⁴⁸ Yesu n -sē u pye ma yee: «Yuda, maa u Nawee Puee syar la naambiyār syaha ne, ma u yi u napīi- kē?»

⁴⁹ Mpāy pe pye Yesu ne, pe yāā lii le ga pye, pe n u yey ma yee: «Yīŋfua, wo nawee- mii gbā la wo yūntruē ne?» ⁵⁰ Loo na, poo nen waa n waa kāndigi kue nditye gbā cer kāā u kē. Yāhā yūndefa yīŋfua tēntēle ba kē u ne. ⁵¹ Yesu n pe pye ma yee: «Ye tyii, le yai ke dyaŋ.» U n te u dya nditye na, le n jaa.

⁵² Yāhā yūndefa yīŋfa mpāy, tesē ke Yāhā kangbāŋ sēŋfa yīŋfa ne, tesē wāle mpāy ne, pe pa Yesu yigisaha wo, Yesu n pe pye ma yee: «Tee pa ra yigisaha wo yūntruē ne tesē kāhā ne, kapeepyefua la ra ne? ⁵³ Plii bye n pye ye ne Yāhā kangbāŋ wo, ye sē -sē ra yigi koo fla na ye. Yagaa nge na, ye ga waha ye laam wīi pye Setane fānga ne. Woo kē u ma wam fānga ne.»

Pyar Yesu wĩ kai tɛɛ tãã

(Mat 26.57-58, 69-75; Mar 14.53-54, 66-72; Nsãn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Pe n Yesu yigi, ma ka u ne Yãhã yũndefa yĩŋfua ka-ha wo. Pyar naa n taha pe na deydey. ⁵⁵ Naa pye le ndyin telai wo. Mpãy pe ba nii klaha ke naa tãy, Pyar n nii wlãhã pe ne. ⁵⁶ Tëntësya laale n u yãã, tuu tege nii ke naa tãy. U n u gbihi yãŋ ma yee: «Dya nwo bya pye Yesu ne.» ⁵⁷ Pyar n le kai, ma sya le pye ma yee: «Cɔɔ, n sã u cã ye.»

⁵⁸ Saa n pye, waa ter n ba u yãã, ma maha yee: «U Yesu nawee- nen waa kã ma bya ne!» Pyar n u dya yẽ wãã sya ma yee: «Dya, n wee poo waa ye.»

⁵⁹ Le n ma-, waa ter n maha yir, ma le gbey pãã fãnga ne ma yee: «Dya nwo pye pe ne cĩinde, u tee n yi Galele wo.» ⁶⁰ Pyar n maha woo yẽ wãã sya ma yee: «Dya, taa lii pãã, n sã le cã ma ne ye.» Loo yale wo, tuu naa n pãã nantãŋ, ngupuai waa n kui.

⁶¹ Yĩŋfua Yesu n wã klaha, ma Pyar yãŋ wãã. Loo na, Pyar laam n too Yĩŋfua kaplãŋ na, kaplãŋ nkãy tuu ba pãã u ye ma yee: «Ngupa cir saa ba kui wa ye, maa ba ra wĩ kai tɛɛ tãã, ma yee mboo sã ra cã ye.» ⁶² Loo na, Pyar laam bye n wlãhã, u n yir yi ma ga n wũn.

Yesu tesẽ pe kaplãŋ cɛrfa ne

(Mat 26.59-68; Mar 14.55-65; Nsãn 18.19-24)

⁶³ Nawee- mpãy pe naa Yesu sɛŋ, pe naa u ler, ma maha naa u gbã. ⁶⁴ Pe u yĩmpɛ paha naa n tã, ma naa u yey ma yee: «Yoo u ma gbã? Le cã mii ya, -taa wo yar!» ⁶⁵ Pe maha naa u tyɛɛ kaplãmpɛ busãã ne.

⁶⁶ Yũhũ ke ba syii, pe wãle n pe ya wãã pe Yãhã yũn-defa yĩŋfa ne, ma suhu Yãhã kaiyarfa ne. Pe n ka Yesu ne pe kaplãŋ cɛrsaha fla na. ⁶⁷ Pe n ga u yey ma yee: «Mboo la u Yãhã Yĩndefua Crise ne? Le pãã wo ye.» U n pe yẽ sya ma yee: «N ma le pãã ye ye ma yee ndoo kã u Yãhã Yĩndefua ne, ye ga yee cĩinde sã ne ye. ⁶⁸ N ma maha ye yey kayey laa ne, n cã ye saa ra yẽ sya ye.

⁶⁹ Ma gbe yagaa na, u Nawee Puee ga ba nii kai- bye yĩŋ na, Yãhãngbãŋ kãndigi koho kuɛ ye.» ⁷⁰ Loo na, nawee- bye n yẽ kuã ma yee: «Yãhã Dya kã ma ne kɛ?» U n pe yẽ sya ma yee: «Tee le pãã mii, le ma ke syi.»

⁷¹ Loo na, pe n le pãã ma yee: «Wo sã maha laa kɛ waa ye u wĩ na ye, wii gɛ u yẽ kaplãŋ luhu wa!»

Pe ka Yesu ne fãngafua Pilati fla na

(Mat 27.1-2, 11-14; Mar 15.1-5; Nsãn 18.28-38)

23 Pe nawee- bye n yir, ma Yesu yigi ga fãngafua Pilati fla na. ² Koo fla na, pe n nii kawar fua n taha Yesu na ma yee: «Wo dya nwo yãã, tuu naa wo klofa sũũ. U naa pe pye ma yee, a pe sã yai kufar wãdãã ne fãngafa bye yĩŋfua kã ye. U maha naa le pãã ma yee, a woo gɛ kã u Yãhã Yĩndefua Crise ne, wii u ma yĩŋfua.» ³ Pilati n Yesu yey ma yee: «Mboo la pe Yi-

ifee- yĩŋfua?» Yesu n u yẽ sya ma yee: «Ma le pãã.» ⁴ Pilati n pe Yãhã yũndefa yĩŋfa pye tesẽ pe nabuar ne ma yee: «Ta laam wo, dya nwo sã laa kapee pye ye.» ⁵ Pe Yesu napĩ- n le gbihi gbey pãã fãnga ne ma yee: «U nawee- sũũ pe yĩŋfa na u kaklaha ne. U cãã yir le ne Galele kãntraha wo, ma ga yi Yude kãntraha ne. Yagaa u nwo u sya ba nwo.»

Pe Yesu nɔ wãã Galele yahaseefua Yerɔte fla na

⁶ Pilati tuu kaplãŋ ngĩ luhu, u n le yey ma yee: «Dya nwo n yi la Galele kãntraha fla wo?» ⁷ Pe n u yar, a Yesu n yi Galele kãntraha wo. U n u nɔ wãã ke fla yahaseefua Yerɔte ye. Yerɔte pye Yurusalem wo too plii nsoho wo, koo kã Pilati n ba Yesu nɔ wãã u ye.

⁸ Yerɔte tuu Yesu yãã, le n tãy u ye. U ba u wĩ luhu, ma naa n kɛ u u wãã sya le yale wãdey. U laam wo u ba yee, laa na Yesu ga yẽkã wĩ laa pye, u n yãŋ. ⁹ U n Yesu yey kayey buar ne, Yesu sã -sã laa wãã sya u ye ye.

¹⁰ Pe Yãhã yũndefa yĩŋfa tesẽ pe Yãhã kaiyarfa ne, pe pye ke fla na, ma kawar fua naa n taha Yesu na fãnga ne. ¹¹ Yerɔte tesẽ u seraasyi ne, pe n Yesu ler ma u pye nafla wãpyeŋ. Pe la pe nangbãŋ nayreyũhũ le u na, ma u dur wãã Pilati ye. ¹² Yerɔte tesẽ Pilati ne pe pye napĩ-fa. Koo per, pe n wã klaha nii naambiyãfa.

Pe Yiifee- Pilati ta u n Yesu wãboo wĩ ta

(Mat 27.15-26; Mar 15.6-15; Nsãn 18.39—19.16)

¹³ Loo kur ye, Pilati n pe Yãhã yũndefa yĩŋfa wãã, tesẽ le klo yahaseefa ne, ma suhu pe klofa ne. ¹⁴ U n pe pye ma yee: «Ye dya nwo yigi ba ra fla na ma yee, u ma u nawee- sũũ. Tee nkãy bye pãã taha u na, n u yey ye yĩnde na. Ndoo laam wo, u sã laa kapee pye ye.

¹⁵ Yerɔte bya sã laa kapee yãã tuu pye ye, ma sya u dur wãã wo kã. Ye cã dya nwo sã laa kapee pye, pe n ga waha u boo le wĩ na ye. ¹⁶ Loo na, n ga ta pe n u gbã sãngblã ne, tã u miy yaha.» ¹⁷ [Dyɛ- bye, syayaha gbar na, Pilati yai u nwompifufua waa yi yaha Yiifee- kã.]

¹⁸ Pe bye n nii wãã n tã ma yee: «Ta, pe n dya nwo boo, -taa Barebaa woo yi yaha wo kã!» ¹⁹ Barebaa ba nawee- mpãy ta pe n wãã yahaseefa ne. U maha ba nawee nen waa boo yãã. Pe ba u Barebaa yigi loo na, ma u tã nwompihi wo.

²⁰ Pilati tuu naa Yesu wãiyaha wĩ kɛ, u n maha u faale kapãntee nen ya pãã pe nawee- ye. ²¹ Pe n sye, ma nii n tã ma yee: «U kuey mar boo trã na, u kuey mar boo trã na!» ²² Pilati n maha yẽ kuã ma le pãã ke tɛɛ tãã wuhu na, ma pe pye ma yee: «U kapee lii pye? Ndoo sã laa kapee yãã tuu pye ye. U sã yai u ka boo ke dyaŋ ye. Loo na, n ga ta pe n u gbã sãngblã ne, tã u miy yaha.» ²³ Pe n maha sye, ma nii n tã fãnga ne ma yee, pe Yesu kuey mar boo trã na. Le n sya kuee pe wĩ na.

²⁴ Pilati n yer pe wĩ wãpyeŋ na.

²⁵ Pe naa Barebaa wii wāyiyaha κε, Pilati n u yi yaha. Woo kē dya wii ne u ba ta wāhā n yir u n sya nawee boo, pe n u le nwompihi wo. Yesu woo na, Pilati n yee pe nawee- laam wīi ga pye u na.

U fāngafua seraasyi Yesu kuey mar yir yaha trā na
(Mat 27.32-44; Mar 15.21-32; Nsān 19.17-27)

²⁶ Pe seraasyi pe Yesu yigi naa n ter, pe n ga le klo yi yaha, pe nawee- ne. Pe n ga Syirefa naa waa wāā sya, tuu naa n gaha le klo laam wo. Pe seraasyi n u ta u n Yesu kueymartrā tēn fānga na, ma n taha Yesu na. U myaha ba kē Syimu.

²⁷ Pe klofa busāā naa n taha Yesu na, ca bya pye pe naa Yesu wīi wūn. ²⁸ Yesu n wā klaha, ma pe pye ma yee: «Yurusalemfasyam, ye ma syi ye naa n wūn ndoo wīi na ye! -Ye naa ye wīi loo wūn tesē ye pii wīi ne! ²⁹ Ye sē yāā, plii taa ma te n pai, nawee- ga ba naa n yee: «Cayrey, ma suhu mpāy ne pe sē yrā ta yāā kicar kē ye, poo ca mii, pe wīi n tāy!» ³⁰ Nawee- ga ba naa n yee: «Yāy ge ma too tā wo na, loo ga puar wo na. Yāybir nde ge ma gbe tā wo na, loo ga tāy wo ye!» ³¹ Ye sē yāā, nde le syi le n pye nankōmpēr na, nankōnwar wīi loo -sē ga ba pye mii?»

³² Naam syām mpāy maha ba pye, pe ba pe yigi pe n gaha pe boo Yesu ne. Kapeepyefa ba me pe ne.

³³ Pe n ga nō fla ngaa na pe n yee yīnkluhu fla. Pe seraasyi n Yesu kuey mar yir yaha trā na koo fla na, ma maha pe kapeepyefa syām mii bya kuey mar yir yaha trān na, nen nwo u kāndigi koho kue ye, nen nwo u kāmān koho kue ye. ³⁴ Loo na, Yesu n yē kuā ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā, pe kapee- yee laha kāā pe na; lii pe n pye ra na nde, pe sē le cā ye.» Pe seraasyi n pyer raa pye, ma ga cā yoo ga ka u nayre wān fai lii ne.

³⁵ Pe klofa pye pe ba yer, ma naa n yān. Pe Yiifēe- yahaseefa naa Yesu ler ma yee: «Pe sē yee la u nawee- mpāy sya yaha. Le ma pye cīinde woo kē u Yāhā Yīndefua Crise, u u ya sya yaha ke!» ³⁶ Pe seraasyi bya n nii u ler. Pe n yūhū crā u na, ma defīitāhāpihi ta u kē ma yee: ³⁷ «Ma'a pye Yiifēe- yīnfua cīinde, mii sya yaha mii ya!»

³⁸ U yīn ncaha kue ye le trā na, pe ba le yrūhū gbāā yaha ma yee: «*NWO KĒ U YIIFEE- YĪNFUA.*»

³⁹ Kapeepyefa mpāy pe ba kuey mar yaha trān na pe ya wuhu na, poo nen waa n Yesu tyehē ma yee: «Ma -sē yee la ma ma u Crise, mii sya yaha mii ya, -taa wo sya yaha ke!» ⁴⁰ U nen nwo n le kuān u ye, ma u pye ma yee: «Pe ma kuey mar trā na u wān syi dyan, ma n ga ku ma kapee- wāpye wīi na, ma sē maha n fya Yāhā na ye ke? ⁴¹ Wii ya dyan pe wo kuey mar trān na wo n ga ku, le yai wo ne. Kapee- nkāy too pye, koo foho kē too n dāā. Woo -sē yān, u sē laa kapee ge pye ye.» ⁴² U n dur ma Yesu pye ma yee: «Yesu, ma'a ba nii nawee- bye yīn na, ma'a n ba faha ra wīi na ye.» ⁴³ Yesu n u yē

sya ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ma ye: Ma sukūhū yāā wa Yāhā yai klo wo ra ne nanga.»

Yesu wāku

(Mat 27.45-56; Mar 15.33-41; Nsān 19.28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Yaiwlanj yale syi ba kē, wam mpāy syi n paha tā ke kāntraha kur bye na, ma sya ga yai yīn. Yāhā kang- bān nwonuŋ nwonuŋ faasreŋ gii ke ba pua tā menmen ke nwonuŋ na, ke n fe jūū telai wo. ⁴⁶ Yesu n tē sya fān- ga ne ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā, n ta yrā le soho ma koho wo.» Tuu kaplān ngīi pāā wa, u n ku.

⁴⁷ Pe seraasyi yīnfua tuu kai- ngīi yāā ke pye, u n Yāhā myaha gboho ma yee: «Dya nwo ba sronj cīinde.»

⁴⁸ Nabuar mpāy bye pe ba pa yānsaha wo, pe n ke kai- bye yāā yīnde ne. Le sē tāy pe ye ye, pe n sya gbā n le pe ya kē ntraŋ wo, ma dur n ter.

⁴⁹ Yesu nacān bye pye, tesē ca mpāy ne pe ba yir u ne Galele kāntraha na, ma naa n taha u na ma naa tēn nkāy tē u kē u kānyārwei ne. Poo mii bye pye, pe ba dey yer ma naa ke kai- yān.

Yesu wālenj gbīi wo

(Mat 27.57-61; Mar 15.42-47; Nsān 10.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Dya waa pye pe naa n yee Yosefe. U naa n yi Yi- ifee- klo laa wo pe naa n yee Yarimate. Woo dya pye naweeyō, ma maha ba sronj. U laam wo u naa Yāhā Yai wāpanj yehē. U pye Yiifēe- yahaseefua waa, ma pye pe kaplān cerfa waa. U kaplān cerwai pe -sē ba lii pāā ta Yesu wāboo wīi na ma sya ba le pye, u yē sē pye le wo ye. ⁵² U n yir, ma ka Pilati fla na, maa Yesu nakugu nar u ye. ⁵³ U n ta pe n Yesu nakugu tege le trā na, ma fai maha tā ke na, maa ke le gbīi laa laam wo, le ba gbā fer † ntēmlaha fla wo. Waa sē ba le yāā wa loo gbīi wo ye. ⁵⁴ Koo per -sē pye kanii per ga dye koo yainkōŋ wo. Nawee- yai pe cāā kanii per kai- gbihi yai n cā kua.

⁵⁵ Ca mpāy pe ba yir Yesu ne Galele kāntraha na, ma naa n taha u na, ma naa tēn tē u kē u kānyārwei ne, pe n ka Yosefe ne. Pe n ga le gbīi fla yān, ma Yesu nakugu yāā, tesē u wālenj ne le gbīi laam wo. ⁵⁶ Pe n dur ter kle wo, maa sēm- ke gbihi ta, lasekole ne, poo ga ba woo Yesu nakugu na. Ke kanii per ke ba nō, pe ca n -sē nii ma wūū. Yiifēe- kānde na, le ma ke dyanj.

Yesu wāyir gbā wo

(Mat 28.1-10; Mar 16.1-8; Nsān 20.1-10)

24 Ke cāwāā per cir †† yīnwōŋ wo, pe ca n cāā yir, ma ka le gbīi fla wo, pe sēm- mpāy ne pe ba pye gbihi ta pe lasekole ne. ² Ntēmbangbān gii ke ba paha tā le gbīi yē na, pe n ga yāā le klonj kāā le gbīi yē na. ³ Pe n dye le gbīi laam wo, pe sē -sē Yīnfua Yesu nakugu yāā ye. ⁴ Pe ca pe ga lii ga, pe sē cā ye. Naam

† Le gbīi pye nkōŋ pe gbā fer yān mpīy ntēmlaha fla wo, ma le laam ta wlenwlen, le yē ne nwonuŋ dyanj. Le yē n tā ntēmbangbān ne. †† Koo per kē jimaasyi per ne.

syām mpāy n fe yi pe na, pe nayre ne te n yehe palpal.
⁵ Pe ca ba fya nii, ma yīŋ kor le. Pe naam n pe pye ma yee: «Wii u ma yrāŋ, nwa ye n ba nii u tay nakur nsoho wo? ⁶ [U wee nwo ye. U yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye.] Tuu pye Galele wo, ma ba lii pāā ye ye, -ye ye laam too le na. ⁷ U sē ba yee la u Nawee Puee yai u yi kapeepyefa kē, pe n ba u kuey mar trā na u n ku, tuu ba yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na ke plii tāā wuhu na?»

⁸ Loo na, pe ca laam n cā too Yesu kaplāŋ na.

⁹ Pe n ter le gbīī fla yaha, ma ga le pāā pe kānyārwei sēnsye nen ye, tesē mpāy bye ne pe naa n taha Yesu na. ¹⁰ Poo ca mii laam wo, Madalafa Maari pye, Syane ne, tesē Syake nahafua Maari ne. ¹¹ Pe kānyārwei n yee, pe ca ka n pāā, ma sye pe sē pe kaplāŋ sya cīinde ye. ¹² [Pyar woo n sye, ma yir ma fā ga le gbīī fla na. U n kue tege, ma yāŋ le wāā le gbīī laam wo, ma te faasyīmbehe ya yāā, tii pe ba Yesu nakugu maha tā. Tuu ga lii yāā yīnde ne, le n laam wo u kē, u n dur ter kaha wo.]

Yesu kānyārwei syām u wāā sya Yemawuse kānde wo (Mar 16.12-13)

¹³ Koo per bya, Yesu kānyārwei syām mpāy naa n gaha kusyīnlaale wo pe n yee Yemawuse. Le klo wādey pye, ma'a yir Yurusalem wo yaiyīn na, ma n gaha dye ke fla wo yainkōŋ wo. ¹⁴ Kai- nkāy bye ke ba pye, pe koo pāā naa n gaha. ¹⁵ Pe n nii n pāā, Yesu ge n ba wāā kūn n ter pe ne. ¹⁶ Pe n nii u yāā, le -sē nii mii laa dyaŋ pe sē maha u yāŋ cā ye.

¹⁷ Yesu n ba pe yey ma yee, «Lii tee n pāā le kānde wo?» Pe laam n wlāhā, pe n yer. ¹⁸ Nen waa myaha ba kē Klepasyi. U sē cā Yesu ye ma yee: «Kai- nkāy bye ke pye ter plii nde na, Yurusalemfa bye le cā. Mboo ya la raa kuee, ma sē ke cā ye?» ¹⁹ Yesu n pe yey ma yee: «Kai- nkāy syi kē?» Pe n u yē sya ma yee: «Ah Nasaretefa Yesu wīī loo sē na? U pye Yāhā kaplāŋ tōrfuangbāŋ. Yāhā yīnde na nawee- ne, u naa laanwo wūhū pye, ma naa nawee- klaha. ²⁰ Wo Yāhā yūndefa yīŋfa tesē wo yahaseefa ne, pe u ka yigi sāhā ma yee u yai wāboo ne. Pe n u wāā, pe n ga u kuey mar trā na, u n ku. ²¹ Wo laam wo, wo ba yee woo tuu n pai wo Yiisrefa bye sya yaha. Kai- ngīī bye pye, ke plii tāā wuhu -sē kē nanga. ²² Ca mpāy pe naa n taha Yesu na wo wāŋ syi dyaŋ, pe n pa, maa wo sroŋ fe gbe laa ne. Nanga sukūhūntāy na, pe cāā yir ga le gbīī fla wo, ²³ pe sē -sē ga Yesu nakugu yāā ye. Pe n dur ba, maa wo pye ma yee, yāhāyīŋ tēnlēhe mpāy yi poo na, ma pe pye ma yee Yesu ma yrāŋ na. ²⁴ Wo nampyeŋ- mpāy n ka le gbīī fla wo, maa yāā pe ca ba le pāā mii. Pe sē -sē Yesu yāā yīnde ne ye.»

²⁵ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Yii nawee-, ye kacān fīhī kloŋ cīinde! Faale Yāhā kaplāŋ tōrfa pe kai- nkāy cāā yar yaha, ye laam fīhī yīn ter, ye saha ke sya cīinde ye laam wo farfar ye. ²⁶ U Yāhā Yīndefua Crise sē

yai la u koo wāfāy ngīī bye sya, u cā yīŋ yāā Yāhā ye?»

²⁷ Kai- nkāy bye ke cāā yrūhū yaha u wīī na Yāhā sabangbāŋ laam wo, Yesu n dye ke wo ma ke bye tōr yar pe na, ma cāā gbe faale wādyaha Musa kaplāŋ fla wo, ma ga yi pe Yāhā kaplāŋ tōrfa mii bye kaplāŋ fla wo.

²⁸ Pe naa n gaha kusyīnde lii wo, pe n ga dye gbe taha, Yesu n ta mii u ga ta ter ga yahasee ye. ²⁹ Pe n sye u na, ma u pye ma yee: «Kuee, ma syā wo ne, yai kua wa, yīmper maha nge ke wo wa.» Yesu n dye kaha wo ke wāsyā wīī na.

³⁰ U n ba nii pe ne, ma ga di. U n bur gbe, ma cāā syaha wāā Yāhā kē, ma ke bur la cer ma wāā pe kē.

³¹ Loo na, pe yīntar n cā yār, pe n u yāŋ cā ma yee Yesu kē. U n plaha pe na le yalebya wo, pe sē maha waha u yāā ye. ³² Pe n nii pe ya pye ma yee: «Tuu naa n pāā wo ne kānde wo, ma Yāhā sabangbāŋ wūhū tōr naa n yar wo na, le sē pye la mii nuhu cāā- dyaŋ ke naa n tar wo laam wo?»

³³ Pe n yir ke fla bye wo, ma dur ter Yurusalem wo. Pe n ga pe Yesu kānyārwei sēnsye nen yāā pe pye pe nampyeŋ- mpāy ne. ³⁴ Poo kānyārwei naa le pāā ma yee: «Wo Yīŋfua yir gbā wo, ma dur ba gbaafa ye cīinde! Syimu u yāā yīnde ne.» ³⁵ Poo syām bya n -sē pe wīī pāā pe ye, lii le ba pye kānde wo, tesē pe ba Yesu yāŋ cā yaliile wo tuu bur la naa n cer pe kē.

Yesu u ya yar u kānyārwei na

(Mat 28.16-20; Mar 16.14-18; Nsān 20.19-23; Tēnl 1.6-8)

³⁶ Pe naa n pāā nantāŋ, Yesu n fe gbe yi pe telai wo, ma pe pye ma yee: «Yāhā n yrīŋ wāā ye kē!» ³⁷ Pe n fya ma sya n sege. Pe laam wo pe ba yee kusrāhā kē.

³⁸ Yesu n -sē pe pye ma yee: «Nwa ye n fya? Lii ge ye n nii laalaa pye ra wīī na? ³⁹ -Ye ra klue yāŋ ke, ta tre ne. Ndoo ge kē! -Ye te yāŋ ra na, kusrāhā ma la kadye ne ye n ga waha te ke na ta dyaŋ?» ⁴⁰ [Tuu koo kaplāŋ ngīī pāā wa, u n u klue yar pe na u tre ne, pe n te kuesyar yāā.] ⁴¹ Le n pe fe gbe, ma nuhu yigi ter pe kē pe n sya yee cīinde sē ne ye. Yesu tuu pe yāā ke dyaŋ, u n pe yey ma yee: «Ngaa ma la ye ye wādi wāŋ nwo wo?»

⁴² Pe n pa u kē fuawle ne. ⁴³ U n le sya, ma le kaa pe yīnde na.

⁴⁴ U n pe pye ma yee: «Tē pye ye ne nantāŋ, n sē naa ye yar la ma yee, kai- nkāy bye ke bii cāā yrūhū yaha ra wīī na, koo ngīī bye ga naa n pye ke sya ba kua? Koo kai- kē nkāy ne, wo faale wādyaha Musa bii cāā yrūhū yaha Yāhā kānde kataŋ saba laam wo, tesē nkāy bye ne pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa bii cāā yrūhū yaha, tesē nkāy ne ke bii cāā yrūhū yaha Yāhā wāsey yay saba wo.» ⁴⁵ U n pe yīntar yār ke syi, pe n waha ke Yāhā sabangbāŋ kaplāŋ war. ⁴⁶ Loo na, u n pe yar ma yee: «Nkāy ke yrūhū yar yaha ke ngīī: «U Yāhā Yīndefua Crise yai u fāy gboho, u ba ku, ke plii tāā wuhu u yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na gbaafa ye.» ⁴⁷ Kai- nkāy tuu naa n yar nawee- na, ke yai ke ba klaha kāntre bye

nawee- ye, u myaha ne. Le ga fe gbe Yurusalem na. Le ga ba yar nawee- na, pe yai pe le sya pe kapee- wāpyeṅ sē yĩ ye, pe ke miy yaha, woo -sē ga ba pe kapee- gbe kãã pe yĩṅ na. ⁴⁸ Yii koo ngĩĩ bye yãã yĩnde ne, ye yai ye ke bye tĩr yar nawee- na. ⁴⁹ Yãhã ke bii Yãhã Yrã Fãnga gii wãkẽ wĩĩ pãã, ndoo ge ga ba ke tege wãã ye na. Ye yai ye -sē kuee ke Yurusalem laam wo, koo Fãnga n sya ba tege ye na.»

Yesu dur ga Yãhã tãy

(Mar 16.19-20; Tẽnl 1.9-11)

⁵⁰ Loo kur ye, Yesu n yi pe ne le klo wo, ma ka pe ne kusyĩnlaale tãy pe n yee Gbetane. U n ga yer pe ne koo fla na, ma klue kuã yir wãã, ma Yãhã nar ke naa kaa taha pe na. ⁵¹ Tuu nii Yãhã nar u kãnyãrwai kẽ ke syi, Yãhã fãnga n u ta u n kuã yir ter fãã yãhã yĩṅ na. ⁵² Pe kãnyãrwai n u sey ke fla na. Nuhu ba gboho pe laam wo, pe n dur ter Yurusalem wo. ⁵³ Pe naa n gaha yale-bye ke Yãhã kangbãṅ laam wo, maa naa Yãhã sey.

Nsān

Yesu Crise ma ngii

1 Driyē wātāhā yaha, wii tuu ma Yāhā Yē Yor u pye le nii wa. U pye Yāhā ne, woo ge pye Yāhā. ² Ke fegbecāā na, u pye Yāhā ne. ³ Woo kāmay na wān bye tāhā; ngaa wee yīnde na mii woo sē kē u ta ke n nii ye. ⁴ Woo u ma yrā, yrān wān bye ye, loo yrā n nii cāā-nawee- ye. ⁵ Woo wii u ma pe Cāāfua, u ba dye wamfa nsoho wo, pe wamfa -sē pe cāā- wīi sye.

⁶ Yāhā n ba dya waa nō wāā, pe naa u yee Nsān. ⁷ Woo n pa ma ba u Cāāfua wīi gbe yi nawee- ye, pe waha u Cāāfua ta pe Yater. ⁸ U Nsān woo sē kē tuu pye u Cāāfua ye; woo kē Yāhā u nō wāā ma yee u ba u Cāāfua wīi tōr yar nawee- na. ⁹ Woo Cāāfua nwo ma cīinde cāā- ne. Woo kē tuu pa driyē wo, ma nii cāā- le nawee-wo. ¹⁰ Woo kē, Yāhā driyē tāhā u kāmay na. U pye driyē laam wo, pe driyēfa sē ba u yān cā ye. ¹¹ U pa u terfa ye, u terfa sē -sē ba u sya ye. ¹² Mpāy pe -sē u wīi sya cīinde, ma u ta pe Yater, u koho klahasaha wāā poo kē, pe waha nii Yāhā pii. ¹³ Poo mpāy pe see ke syi, waa ntōr kalaa wee ye, waa tyāhā kalaa wee ye, waa syihi wīi sē ne ye, Yāhā wīi ne.

¹⁴ Yāhā Yē Yor wā klaha nawee, woo kē Yāhā Dya Yesu Crise ne. U n tege ba nawee- nsoho wo. U pa Yāhā laantār wūhū ne, tesē cīinde wūhū ne, wākuayāā wee te na ye. Wo sē u nayōr yān naa n yai ye, nayōr tii syi Yāhā Dyapuai nen ya kē u ga waha te yāā u Tuhufua Yāhā ye.

¹⁵ Nsān u wīi tē yi nawee- ye ma yee: «Woo wīi kē tē ba pāā ma yee: Wii tuu ga pa ta kur ye, u cer yaha ra kē, u cāā pye le nii wa ra yaha.»

¹⁶ Wākuayāā wee u laantār wūhū na ye. U ke wāā wo kē, ma maha kaa taha wo na, wākuayāā wee ye. ¹⁷ Wo faale wādyaha Musa bii ke Yāhā kānde yar wo na. Ma sē yee ke laantār wūhū na, tesē ke cīinde wūhū ne, u Yāhā Yīndefua Yesu Crise woo kē tuu pa koo ngīi ne. ¹⁸ Waa sē Yāhā yāā yāā ye, Yesu wii u ma ke Dyapuai nen ya, ma maha ma Yāhā, ma crā nii Yāhā tāy, woo kē tuu Yāhā wīi gbe yi nawee- n ke cā.

Nsān nawee- tāāfua yē kaplān

(Mat 3.1-12; Mar 1.1-8; Luke 3.1-18)

¹⁹ Le kungbāy Yurusalem laam wo, pe Yiifee- yahaseefa pye. Pe n Yāhā yūndefa mpāy lehe wāā, tesē Lewi kur kue pii mpāy ne Nsān ye. Pe n yir ke Yu-

rusalem wo, ma ga yi u Nsān na, ma u yey ma yee: «Nwasyifua kē ma ne?» ²⁰ U Nsān sē gbā tā pe na ye, u n le tōr yi gbegbe pe yīnde na ma yee: «Ndoo sē kē u Yāhā Yīndefua Crise ne ye.» ²¹ Pe n maha u yey ma yee: «Ah nwasyifua -sē kē ma ne? Mboo la Yeli?» Nsān n pe pye ma yee: «Aye, ndoo sē kē ye.» Pe n maha u yey taha ma yee: «Mboo la u Yāhā kaplān tōrfua?» U n maha yee: «Aye». ²² Pe n u yey taha yahamba ma yee: «Ah nwasyifua -sē kē ma ne? Wo yai wo laa loo cā ma wīi na, wo ga tōr mpāy ye pe wo lehe. Mii tōr wo yar nawee wii ter syi kē ma ne.» ²³ Nsān n pe pye ma yee: «Yāhā kaplān tōrfua Yisa bii le pāā yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Waa yīmbui n yi drawaha fla wo,

ma nii n yee:

-Ye Yīnfua Yāhā wāpaŋ kānde
gbihi yaha ke kē!»

Nsān n maha le pāā pe ye ma yee: «Yīmbui lii le n yi drawaha fla wo, ndoo yīmbui ne.»

²⁴ Pe tēnlehe mpāy pe lehe wāā Nsān ye, Yiifee- yahaseefa mpāy pe n yee Farisyē, poo mpāy -sē pye pe ne. ²⁵ Poo mii n u yey ma yee: «Ke ma pye ma wee u Yāhā Yīndefua Crise ye, ma wee Yeli ye, ma maha wee u Yāhā kaplān tōrfua ye, ah nwa -sē ta ma n nii nawee-tāā n yi loho wo?» ²⁶ Nsān n -sē pe pye ma yee: «Ndoo, n nwo, tē n nii nawee- tāā loho ne; waa sē ma pe nawee- laam wo, tee sē cā ye. ²⁷ Woo nwo ga ba le koho yigi ra kur ye. U cer yaha ra kē, ta syi ge sē yai u ntān sale wāfer ne u tē na ye.»

²⁸ Koo ngīi bye pye Gbetane wo, Yurdane laferj kūndi ngaa ye, Nsān tuu naa nawee- tāā loho ne na.

Nsān Yesu yee u Yāhā Mbapēnge

²⁹ Koo yīnşyii wo, Nsān n Yesu yāā tuu n pai u fla na, u n pe nawee- pye ma yee: «U Yāhā Mbapēnge nwo, wii Yāhā u ta, ma ga driyē nawee- kapee- foho gbe kāā pe na. ³⁰ Woo wīi kē tē ba naa n pāā ma yee: Waa ma tuu ga pa ta kur ye, u cer yaha ra kē. U cāā pye le nii wa ra yaha. ³¹ Ndoo bya, n sē ba u cā ye. N pa, ma ba nawee- tāā n yi loho wo, loo le ga waha ta, Yiisrefa n waha cā yoo kē u ne.» ³² Nsān n le yāā, ma le pāā ma yee: «N Yāhā Yrā Fānga yāā, le tege yāhāyīn na kānsyā waa dyaŋ, ma ba too kuee u yīn na. ³³ N sē ba u cā ye, Yāhā gii ke -sē ra nō wāā ta n ba nii nawee- tāā n yi loho wo, koo ke ba ra pye ma yee: «Wii raa ga ba yāā, ta

Yrā Fānga le ga tege kuee u na, woo kē u ga ba naa nawee- tãã ta Yrā Fānga ne.»³⁴ Ndoo Nsān loo nde yãã ra yīnde ne, ma ga le pãã yi, n ye yar woo kē u Yāhā Dya.»

Mpāy Yesu u cãã yāŋ yi u kānyārwei

³⁵ Koo yīŋsyii wo, Nsān maha pye loo teele nen ya wo, u kānyārwei syām mpāy ne. ³⁶ U n maha ba Yesu yãã tuu n ter. U n maha yee: «U Yāhā Mbapēnge nwo!»³⁷ U Nsān kānyārwei syām mpāy pe pye u ne, pe u kapān luhu ke syi, pe n taha Yesu na. ³⁸ Yesu n ba kla- ha yāŋ, ma pe yãã pe u taha n naha, u n pe yey ma yee: «Ah le ma mii?» Pe n u pye pe yor wo ma yee: «Ar- bi, ma n syā na?» Ke Arbi yīntaha kē kaicāfua. ³⁹ U n pe pye ma yee: «-Ye pa yaa yāŋ!» Pe n ka, maa u syāsaha yāŋ. Ke -sē pye yaiyīn tratra. Pe n koo per yai kua u ne.

⁴⁰ Poo nawee- syām mii, pe ba Nsān kaplāŋ luhu, ma dur yi u kur kue ye, ma taha Yesu na pe kuāŋ ne, pe laam wo Syimu Pyar cīfua Andere pye. ⁴¹ Andere n cãã ka, ma ga u lefua Syimu wãã, ma u pye ma yee: «Wo u Meesi yãã.» Ke Meesi yīntaha kē: Yāhā Yīndefua Crise. ⁴² U Andere n Syimu yigi ga Yesu fla na. Yesu n u yãã ma yee: «Mboo sē na Nsān dya Syimu? Pe naa ma yee yagaa Sefase.» Ke Sefase myaha ma wāceŋ Pyar myaha ne. Te myar yīntaha ntēmlaha.

⁴³ Koo yīŋsyii wo, Yesu n le ta woo ga ka Galele kue kãntraha na. Tuu Filipe wãã sya, u n u pye ma yee: «Naa n taha ra na.»⁴⁴ U Filipe -sē wãã naa n yi Pyar ne, tesē u cīfua Andere ne klo nen wo, lii pe naa n yee Gbesyata. ⁴⁵ Loo kur ye, Filipe n ga Natanelu wãã sya, ma u pye ma yee: «Faale wo, wii wīi Musa tuu yrūhū le yaha Yāhā sabangbāŋ wo, tesē pe Yāhā kaplāŋ tōrfa u wīi pãã, wo u yãã: Nasaretfa Yosefe dya Yesu kē.»

⁴⁶ Natanelu n u pye ma yee: «Kayīi lii syi -sē ma, le ga waha yi Nasarete wo?» Filipe n u pye ma yee: «Pa yāŋ!»

⁴⁷ Yesu tuu Natanelu yãã tuu n pai u fla na, u n nde pãã u wīi na ma yee: «Cīinde Yiisrefa naa waa nwo, dawar wee u laam wo ye.»⁴⁸ Natanelu n u yey ma yee: «Ma pye mii ma ra cã?» Yesu n u pye ma yee: «N naa ma yãã. Ma sē pye la nasar nkugu flāhā tãy, Filipe n cã ga ma yee?»⁴⁹ Loo na, Natanelu n u pye ma yee: «Yīŋ- fua, Yāhā Dya kē ma ne, mboo maha ma Yiisre kãntra- ha Yīŋfua.»⁵⁰ Yesu n u pye ma yee: «Tē ma pye ma yee, n ma yãã nasar nkugu flāhā tãy, loo ya la le ma ta ma n ra ta ma Yater? Maa maha ba kai- nkāy yãã, ke gbo- ho loo nde na.»⁵¹ Ta n cīinde nde pãã ye ye, yaa ba naa yāhāyīŋ yãã ke yār n yaha, ye n naa yāhāyīŋ tēnlehe ye yãã pe n dugu, ma dur tege n pai u Nawee Puee fla na.»

Yesu loho wã klaha defīi

2 Plii tãã kur ye, pe n nii cafān taa yigi Galele kãn- traha na, klo laa wo pe n yee Kana. ² Yesu nahafua

pye pe cafān yigifa ne. Pe n Yesu yee, woo tesē u kānyārwei ne, pe n ka te cafān disaha wo.

³ Pe n nii te cafān dir di, defīi n ba kua pe cafān yigifa ye. Yesu nahafua n u pye ma yee: «Defīi yāŋ, tuu kua pe ye.»⁴ Yesu n u pye ma yee: «Ah yaa, lii ma wo nso- ho wo ma ne? Ta yale sē nō wa ye.»⁵ Yesu nahafua n pe dirlafa pye ma yee: «U ma sya yee tee pye mii, -ye pye ke syi!»

⁶ Ke fla -sē na, ntēmbar gbāãwɔr kuay raa -sē pye, Yi- ifee- pe ba ta, ma naa pe kãnde kapīi loho ku le naa n yaha. ⁷ Yesu n pe dirlafa pye ma yee: «-Ye loho ku, ye too gbāãwɔr nde yīi!» Pe n loho ku te yīi tata. ⁸ Loo na, u n pe pye ma yee: «-Ye kaa ku gblāhā gaa laam wo, ye ga wãã yāŋ diryīntaha yifua kē!» Pe n kaa ku, ma ga wãã u kē. ⁹ Te lɔr bye -sē ba wã klaha defīi. U diryīntaha yifua, tuu u wɔ yāŋ, u defīi wātāy n u laam wɔ. U sē cã woo defīitāhā nwo syi yi na ye, mpāy pe -sē ba ke loho ku, poo ba u yisaha cã. U diryīntaha yifua n u cafān yigifua yee ba, ¹⁰ ma ba u pye ma yee: «Ah ndee ngaa dyaŋ, defīitāhā woo pe ma ne cãã la wãã nawee- kē, u ma pe yigi wa pe cã naa ke sahasaha la, ah mboo -sē koho far u defīitāhā na u n sya yagaa dye.»

¹¹ Yesu u laanwɔ wūhū wāpyerŋ koho fe yigi koo syi. Le pye Galele kãntraha klo nde wo pe n yee Kana. U u ya yi yar ke syi, u kānyārwei n u wīi sya cīinde.

¹² Loo kur ye, u n ka Kapornu wo, u nahafua ne u cīi- fa ne ma suhu u kānyārwei ne. Pe n ga kuee ke fla na, ma plii raa pye.

Yesu laam war pe Yiifee- ne Yāhā kangbāŋ wīi na

(Mat 21.12-13; Mar 11.15-17; Luke 19.45-46)

¹³ Yiifee- syayaha gbar te ba nō gbe taha, Yesu n ka Yurusalem wo. ¹⁴ Yāhā kangbāŋ kãndi wo, u n nyer parfa yãã, mbaa parfa ne, nasar kate parfa ne, ma ma- ha war turfa bya yãã pe tege nii ga pe tabal tãy. ¹⁵ Yesu n namihi ta, ma sāngblā fan, ma pe bye kar yi wãã ke Yāhā kangbāŋ nkur ye, pe mbaa ne, pe nyer ne. Ma dur, ma war turfa tabal tra cãar wãã pe kē, pe war n yrāhā, ¹⁶ ma nasar kate parfa pye ma yee: «-Ye pe gbe yi kãã nwo! Ya'a syi ta Tuhufua Yāhā kaha ta ye cãtro- hosaha ye!»

¹⁷ Yesu tuu nde pãã, u kānyārwei n Yāhā sabangbāŋ kapān nde tai cã, nde le n yee:

«Yāhā, ma kaha wīi sron gboho ra laam wo, mii naa dyaŋ ke ga ba ra suhu tãŋ.»

¹⁸ Yiifee- yahaseefa pe u yãã nde pyesaha wo, pe n ba u yey ma yee: «Taa nwo taa nde pye ke syi, laanwɔ wīi lii loo taa -sē ga pye, wo n waha cã ma tãhā kē le wāpyerŋ ne?»¹⁹ Yesu n pe pye ma yee: «-Ye Yāhā kang- bāŋ nge yoho yāŋ, yaa yãã plii tãã wuhu, n ke fãã le!»

²⁰ Pe Yiifee- yahaseefa n u pye ma yee: «Yāhā kangbāŋ nge wāfãātãŋ ke dye- gbeesīi wūhū kuay gbe, mboo ma -sē yee, pe ma ke traha, taa ga waha ke dur fãã kua plii tãã ya!»²¹ Yesu -sē nwo, ngii u naa n yāŋ, koo

kē u ya koho kadye ne. ²² Koo kē tuu ba ku, plii tãã wuhu u n yir gbã wo, ma pa gbaafa ye, u kãnyãrwai n ke kaplãŋ tai cã, tuu ba nkãy pãã. Loo nde n pe ta pe n Yãhã sabangbãŋ kai- sya cĩinde, ma suhu Yesu yē kaplãŋ nkãy ne tuu ba t̄r.

²³ Yesu tuu pye ke dyaŋ Yurusalem wo, te syayaha gbar cãã na, laanwo wũhũ nkãy tuu naa n pye, koo ngĩ n ba ta nawee- mpãy n u wĩi sya cĩinde. ²⁴ Yesu sē -sē ba sya ma koho taha yaha pe wĩi na ye. U tee ba pe cã laha, poo tesē pe laam wũhũ bye ne. ²⁵ U sē naa n ke pe naa nawee wĩi t̄r u ye ye; u ma nawee yãŋ, u u laam wũhũ bye yãã.

Yesu Nikodemu ne

3 Yiifee- yahaseefua waa -sē nwo tuu pye, pe naa n yee Nikodemu. Farisyē ba kē u ne. ² Per gaa yĩmper wo, u n ba yi Yesu na, ma u pye ma yee: «Yĩŋfua, wo cã Yãhã kē ke ma nɔ wãã, taa ba wo klaha. Mii loo sē ne ye, laanwo wũhũ nkãy taa n pye ngĩ, waa wee tuu ga waha ke syi pye Yãhã ma yee ke wee ufua ne ye.»

³ Yesu n u pye ma yee: «Ta n cĩinde nde pãã ma yee: Waa wee tuu ga waha Yãhã Yai yãã mii u sē gbihi dur see ye.» ⁴ Nikodemu n u yey ma yee: «Le ga waha pye mii? Naweedyaha ga maha waha gbihi see la? U ga waha dur dye la u nahafua laam wo, u maha gbihi see?»

⁵ Yesu n u pye ma yee: «Ta n cĩinde nde pãã ma ye: Wii ma yee u sē see loho ne tesē Yãhã Yrã Fãnga ne ye, u saa waha dye Yãhã Yai wo ye. ⁶ Wii ma see kadye sraha na, u ga nii kadye sraha kla ya; wii ma see Yãhã Yrã ne, u ga nii Yãhã Yrã Fãnga kla. ⁷ Ma'a syi ta nde n ma laam wo ye, nde tē pãã ma yee: Ye yai ye gbihi dur see! ⁸ Teflaha ga naa n gbã teelii ma ke tãy, ma n naa ke gbleŋ luhu, ma sē -sē ga waha ke yirsaha cã ke kasaha ne ye. Yãŋ, nawee wii ma gbihi dur see Yãhã Yrã Fãnga ne, u ma ke syi.»

⁹ Nikodemu n maha u pye ma yee: «Loo nde syi -sē ga waha pye mii?» ¹⁰ Yesu n u pye ma yee: «Mboo wii taa Yiisrefa klaha Yãhã kai- ne, ma -sē maha pye mii ma sē koo ngĩ cã ye! ¹¹ Ta n cĩinde nde pãã ma ye: Nkãy too cã, koo too n pãã; nkãy too yãã yĩnde ne, koo too n yar nawee- na. Ye -sē koo ngĩ bye sye yaha wo na. ¹² N ma nii kãntraha wũhũ t̄r ye ye, ye ma yee ye sē -sē koo sya ye, ye -sē ga ba pye mii ye yãhã yĩŋ wũhũ koo sya ra ye, nkãy yĩŋ ke n yi yãhã yĩŋ na? ¹³ Ma yi kãã u Nawee Puee na, woo wii u yir yãhã yĩŋ na ma tege ba kãntraha na, waa wee wii tuu dugu ga yãã yãhã yĩŋ na, ma yãhã yĩŋ kai- cã ye. ¹⁴ Faale wo, tēyãfũũ klo wo, Musa sē bii kayãrnwoho wra ta la kãi na, ma ke kuã yir ta? U Nawee Puee bya yai u ba kuã yir ta ke syi. ¹⁵ Loo nde n nii, wii ma u ta u Yater, u cĩinde yrã yãã wa, lii wãkuayãã wee le na ye.»

¹⁶ Nawee- ntãŋ sroŋ dye Yãhã tãy, ke n sya ke Dya- puai nen ya yi wãã, nawee wii ma u ta u Yater, u wĩi saa klaha- yãã ye, u cĩinde yrã yãã wa, lii wãkuayãã wee le na ye. ¹⁷ Yãhã sē ke Dya nɔ wãã driyē wo ma yee u ba nawee- sãhã pe kapee- wãpye wĩi na ye. Ke u nɔ wãã nawee- wãsyayaha yĩmbui ne. ¹⁸ Wii ma u ta u Yater, ufua saa wãpēn yãã ye. Wii ma -sē kãntuhu le u wo, woofua u ya le wa wãpēn kãnde wo, u tee sye u saa Yãhã Dyapuai nen ta u Yater ye. ¹⁹ Nwa ta nawee ga ba pēn u kapee- wãpye wĩi na? Wii u ma Cããfua, u pa driyē laam wo, wam wĩi n -sē tãy nawee- ye, ma ter cãã- yaha. Pe pyer tee pee ter, koo kē. ²⁰ Nawee wii woo ma kapee- pye n wa, cãã- wĩi ma ne fũhũ u ye. U saa pa cãã- fla na ye. U ntãncer ma ne gboho u pyer- peer wãyi wĩi ne cãã- na, koo kē. ²¹ Wii ma -sē kayĩi yigi, u ga pa cãã- fla na, u ga naa u kai- pye Yãhã yor wo, u troho wãtãhã ter ne, te n naa n yãã cãã- na.

Yesu tesē Nsãn nawee- tããfua ne

²² Loo kur ye, Yesu n ka u kãnyãrwai ne Yude kãntraha na. Pe n kuee koo fla na, ma nawee- tãã naa n yi loho wo.

²³ Nsãn bya -sē pye, tuu naa nawee- tãã Yeno wo, loho pye gboho koo fla nge na. Ke Yeno pye Salimu tãy. Nawee- naa n gaha ke fla na, maa naa n tãã u ye.

²⁴ Koo cãã nge na, pe sē ba u Nsãn le wa nwompihi wo ye.

²⁵ Per gaa, sãnker n dye Nsãn kãnyãrwai mpãy nsoho wo Yiifee naa waa ne, gbegbe wãni wĩi na. ²⁶ Pe n pa Nsãn fla na, ma ba u pye Yesu wĩi ne ma yee: «Yĩŋfua, dya wii tuu pye ma ne Yurdane kũndi ngaa ye, wii wĩi taa ba yee mboo t̄r ma nawee- yar, awa, u bya nwo tuu yee woo nawee- tãã naa n yi loho wo, nawee- bye ter n tãŋ u kue ye.»

²⁷ Nsãn n pe yē sya ma yee: «Waa saa waha ngaa ka yãã, mii Yãhã sē kē ke ke wãã u kē ye. ²⁸ Yii ge le cã, ye ga waha le t̄r nawee- ye tē yee, ndoo sē kē u Yãhã Yĩndefua Crise ye. Ndoosē kē tē nɔ wãã u yahasee ye.»

²⁹ Nsãn n nde pãã kakuãcran ne pe ye ma yee: «Cafãn yigifua, cafuē ma woo wũũ. U cafãn yigifua naambiyã, woo -sē ga yer u tãy, u naa u kaplãŋ luhu. U cafãn yigifua yĩmbui ga naa nuhu yigi u kē. Too nuhu nde syi ma ndoo wãn, ta laam n flege yi tãŋ. ³⁰ Yesu woo na tesē ndoo ne, woo myaha yai ke naa n yi, ndoo wãŋ ke naa n too.»

Yesu woo tuu yi yãhã yĩŋ na

³¹ Wii tuu n yi ncaha ye, u ma wãn bye yĩŋ na, nawee- bye ne. Wii tuu -sē n yi kãntraha na, kãntrahafua kē u ne, u kãntraha kai- cã n pãã. Wii tuu n yi yãhã yĩŋ na, woo tuu ma wãn bye yĩŋ na. ³² Nkãy tuu yãã, nkãy ne tuu luhu yãhã yĩŋ na, koo tuu n pãã. Nawee- -sē u kaplãŋ sye. ³³ Wii u yi yãhã yĩŋ na, nawee wii ma -sē yĩn-

taha sronj woo kaplān ye, ma u troho tãhã u yor wo, ufua le cã ma maha le yar Yãhã wĩ ma cĩnde. ³⁴ Wii Yãhã u nɔ wãã, Yãhã kaplān koo kē u n pãã. Yãhã ke Yrã Fānga wãã u kē wãkuayãã wee ye. ³⁵ U Dya ntān dye u Tuhufua Yãhã tãy, ke n -sē ke kai- bye le soho u koho wo. ³⁶ Wii ma u Dya ta u Yater, u cĩnde yrã yãã wa, lii wãkuayãã wee le na ye. Wii ma -sē yee u sē u ya le soho u Dya koho wo ye, u saa loo cĩnde yrã yãã ye. Yãhã ncafũhũ ga kuee woofua na yalebye.

Yesu tesē Syamarifasya waa ne

4 Farisyē ye n luhu, a ter nawee- naa n taha Yesu na; tesē u maha nawee- tãã naa n yi loho wo, ma ter Nsān yaha. ² Yesu ge sē kē u naa pe tãã ye, u kãnyārwai me pe naa pe tãã. ³ Yesu tuu yi nde cān na, u n yi Yude kãntraha na u kãnyārwai ne, ma ter Galele kãntraha kue ye. ⁴ Yesu ba yai u ter Syamari kãntraha ne.

⁵ U n ga nɔ gbe taha Syamari kãntraha klo laa na, pe naa n yee Syisyar. Le pye tũntũn tar raa ne, tar rii Dyakuba tuu bii wãã u dya Yosefe kē faale wo. ⁶ Koo fla nge na, u Dyakuba kualan pye. Yai pye yĩn wo, yrãhã n Yesu fãy, u n tege nii ke kualan ngben na. ⁷⁻⁸ U kãnyār-wai ba ter le klo laam wo, dir keparsaha wo.

Syamarifasya waa n -sē pa loho kusaha wo. Yesu n u pye ma yee: «Yĩ ra na lawɔn ne.» ⁹ U Syamarifasya n Yesu pye ma yee: «Ah ndee Yiiffee naa kē ma ne. Ah le yigi mii, ma n lawɔn ke ndoo Syamarifasya ye?» Yiiffee-naa n fã Syamarifa na, koo kē u cɔɔ n naa n pãã ke syi. ¹⁰ Yesu n u pye ma yee: «Kayĩ lii Yãhã le ta, ma'a ne pye taa le cã, ma suhu wii ne nwo tuu nii lawɔn nar ma ye, mboo raa ne ga dur, ma u nar u ma kē cĩnde loho ne.»

¹¹ U cɔɔ n u pye ma yee: «Yĩnfua, laku kla sē -sē wee ma ye ye, ke kualan maha n huhu, mboo -sē ga waha pye mii ma koo loho yãã? ¹² Wo faale wãdyaha Dyakuba kē, tuu koo kualan nge yaha wo kē. Kualan gii tuu loho wɔ ke na, woo, tesē u pii ne, ma suhu u yar ne. Mboo laam wo, ma yee la ma ter u yaha?» ¹³ Yesu n u pye ma yee: «Wii ma sya kualan nge loho wɔ, loho fãã ga maha ba u yigi. ¹⁴ Wii ma -sē loho nge wɔ, kii tē ga wãã u kē, loho fãã saa u yigi yãã ye. Koo loho gii tē ga wãã u kē, ke ga nii plege dyan u laam wo, plege gii ke cĩnde yrã wãã, lii wãkuayãã wee le na ye.» ¹⁵ U cɔɔ n u pye ma yee: «Yĩnfua, ta kē koo loho nge ne, loho fãã ma n maha ra yigi yãã ye. Loo na, n saa maha pa yãã lakusaha wo ye.»

¹⁶ Yesu n u pye ma yee: «Ka, ma ga ma puai yee, -taa pa!» ¹⁷ U cɔɔ n u yē sya ma yee: «Puai wee ra ye ye.» Yesu n u pye ma yee: «Cĩnde ne taa pãã nde, puai wee ma ye ye. ¹⁸ Ma nii ter wa pa bua ye; taa sya maha ma naa wii ye yagaa, ma puai sē kē u ne ye. Ma cĩnde pãã loo nde ne.»

¹⁹ U cɔɔ n u pye ma yee: «Yĩnfua, Yãhã kaplān tōrfua kē ma ne. ²⁰ Wo faale wãle Yãhã wãã le sey pe ya na yān nge yĩn na, ah yii Yiiffee- -sē yee Yãhã yai ke naa n sey Yurusalem ya wo.» ²¹ Yesu n u pye ma yee: «Cɔɔ, koho taha yaha ngĩ na tē ga tōr ma ye: Yale laa nde le n pai, Yãhã wãsey sē pai nii Yurusalem ya wo, ma suhu yān nge fla ya ne ye. ²² Yii Syamarifa, tee ngii sey ye sē ke cã ye; wii Yiiffee- -sē mii, too ngii sey wo ke cã, ma cã u Syayahafua yĩn yi Yiiffee- wo. ²³ Yale laa sē ma le n pai, le nɔ wa ge nɔ wa, mpāy pe Tuhufua Yãhã sey cĩnde, pe ga ba naa ke sey ke Yrã Fānga ne, ma suhu cĩnde ne. Tuhufua Yãhã poosyi Yãhã seyfa ke. ²⁴ Yãhã ma ke Yrã Fānga. Nawee- yai pe naa ke sey ke Yrã Fānga ne, ma suhu cĩnde ne.»

²⁵ U cɔɔ n u pye ma yee: «N le cã, u Yãhã Yĩndefua wii pe n yee Crise, u ga pa. U ma pa, u ga ba ke bye yĩntaha tōr u wo yar.» ²⁶ Yesu n u pye ma yee: «Ndoe kē woo, ndoo wii tē n pãã ma ne.»

²⁷ Loo yale nde -sē wo, Yesu kãnyārwai n ba dye. Pe Yesu yãã tuu n pãã cɔɔ ne, le n pe laam wɔ. Pe sē -sē sya ma u yey nde ne ma yee, lii raa n pãã u ne laa, nwa ta ma n nii n pãã u ne.

²⁸ Loo na, u cɔɔ n u laku kla ta yaha ke fla na, ma dur ga klo laam wo, ma ga nawee- pye ma yee: ²⁹ «-Ye pa ye ba dya waa syi yān! Kai- nkāy bye tē pye ter, u ke bye tōr ma ra yar. Laa na, woo ga kē u Yãhã Yĩndefua Crise ne.» ³⁰ Pe bye n yi le klo wo, ma n gaha Yesu fla na.

³¹ Yaliile u cɔɔ tuu ba ter klo laam wo, Yesu kãnyārwai naa u nar ma naa n yee: «Yĩnfua, ngaa sya di.» ³² U n -sē pe pye ma yee: «Ndoe, kadiŋ kla gaa ma ra ye, tee sē kii cã ye.» ³³ Pe kãnyārwai n nii pe ya yey ma yee: «Waa yãã pa la u kē digi kla ne?» Yesu n pe pye ma yee: ³⁴ «Ta digi kē lii ne, n naa n luhu ta Tuhufua Yãhã ye, koo gii ke ra lɛhe wãã. Tesē, kai- nkāy tuu yee tē pye, n koo bye pye kua. ³⁵ Yii sē n yee la, a digi ma tãhã le kãntraha wo, mii yrey resyar sē kē ye, ke sē yãã n gbe ye? Ndoe -sē ga ye yar, -ye yĩn kuã yir ye nabuar nde yān te n pai, te ma mii tar digi dyan ke nɔ wa wāg-beŋ na! ³⁶ Mii wii dyan tuu dir gbe ma te le pen wo, u dāãn yãã, wii tuu nawee- wãã ma pe le Yãhã kãnde wo, u ma pe yãã pe cĩnde yrã yãã, u nuhu di. Loo ne, wii tuu n tãhã, tesē wii ne tuu re gbe, pe nuhu wãã n di pe syām. ³⁷ Cĩnde ne pe le pãã ma yee: Nawee waa n tãhã, waa -sē re gbe. ³⁸ Ndoe, n ye nɔ wãã, yaa dir gbe tar wo, tii tee sē te tēn tē ye. Mpāy me pe re tēn tē, yii -sē ga ta ter le tēn ne.»

³⁹ Le klo wo, Syamarifa busãã ba Yesu ta pe Yater. U cɔɔ tuu ba le pãã u klofa ye, a kai- nkāy bye woo ba pye ter, Yesu ke pãã woo ye, koo kē. ⁴⁰ Loo ne, pe n pa Yesu fla na, maa u sronj nar tuu ga kuee poo ne. U n kuee pe ne plii sī. ⁴¹ Mpāy pe -sē ba u Yesu yē kaplān luhu, ma u ta pe Yater, poo wãnihi ba ter pe faale wām yaha. ⁴² Pe n nii u cɔɔ pye ma n yee: «Ma kapān ya sē ne le wo ta wo n u ta wo Yater ye. Too lii luhu u ye wii ya, loo

bya le wo ta wo n u ta wo Yater. Wo cā cīinde, woo kē driyēfa Syayahafua.»

Yesu klokai- yahaseefua waa dyalaale jaa

⁴³ Yesu tuu plii sīi pye wa pe Syamarifa fla na, u n yir, ma ka Galele kántraha na. ⁴⁴ Woo gε naa le pāā, a ter Yāhā kaplān tōrfua woo sē fihī nagboho yāā u kusey wo ye. ⁴⁵ Tuu -sē ga dye Galele wo, pe Galelefa n u yigi yō. Pe ba Yesu yāā pe ya ndon, tuu naa laanwō wūhū pye Yurusalem wo, syayaha gbar na. Pe bya ba ka te gbar na.

⁴⁶ U n dur ba ke syi Kana wo. Koo fla kē u ba loho wā klaha deffī. Klokai- yahaseefua waa pye Kapornu wo, u dyale sē pye wāwee u ye ye. ⁴⁷ U klokai- yahaseefua tuu le luhu, a ter Yesu ma tuu yir Yude kántraha na, ma pa Galele wo, u n yir ga u fla na, ma ga u nar u pa Kapornu wo, u ba woo dya jaa woo kē, a u ma tuu kuee wale nen ya ma ga ku. ⁴⁸ Yesu n yee: «Yii poo na, ya'a yee ye sē yēkā wūhū yāā laanwō wūhū ne ye, ye saha ra ta ye Yater ye.» ⁴⁹ U klokai- yahaseefua n u pye ma yee: «Yīnfua, pa wo n ter ra fla na, ta dyale ma syi le ba ku wo yaha ye.» ⁵⁰ Yesu n u pye ma yee: «Dur ga ma kaha wo, ma dya wloho yi, u ma yrān na.» U yahaseefua n Yesu kapān sya cīinde, ma ter. ⁵¹ Kānde wo, u tēntē- mpāy n u wāā, ma u pye ma yee: «Ma dya sē yāā ku ye, u yir.» ⁵² U n pe yey u wāpuar yale ne. Pe n u yē wāā sya ma yee: «Niinge yaiwlan kē, yrīn ke ne dye u tāy.» ⁵³ U dya tuhufua n cā loo yale ne Yesu u ne u pye u dya wloho yi wa. Woo tesē u nna ne, pe n Yesu ta pe Yater.

⁵⁴ Yesu tuu yir Yude wo, ma ka Galele wo, ke tehe syān wuhu ba kē tuu laanwō wīi pye Galele wo.

Yesu tānkurfua jaa kani per wo

5 Loo kur ye, Yiifee- gbar raa pye, Yesu n dugu ga Yurusalem wo. ² Le klo dyesaha neŋ gaa pye, pe naa ke yee mbaa dyesaha. Loho gaa pye ke fla na, pe naa ke yee yebere yor wo Gbesyata. Pe ba ntēambar laankōngbāy wāy bua raa fāā ke loho tāy.

³ Yanfa sāy naa n nii ke flāhā tāy: Fūū-, tānklahafa ne, tānkurfa ne. [Pe naa ke loho wāyir sēŋ. ⁴ Yāhāyīn tēnlehe waa pye, yalaale wo u ga tege dye, u ke loho gblaha ke n yir. Ke loho ma yir wa, yanfua wii ma cāā tege dye pe yanfa bye yaha, u ga jaa, te ma sya pye yan tii syi ter.]

⁵ Koo fla na, yanfua waa pye, ke dye- gbey sēnsye wīhī kuatāā ba kē yan pye u na. ⁶ Yesu tuu ba nō ke fla na, u n u yanfua yāā tuu sāy nii, u n cā yan ma- u na. U n u yanfua yey ma yee: «Ma n traha la ma jaa?» ⁷ U yanfua n u yē sya ma yee: «Yīnfua, ke loho ma yir, waa wee ma ga ra gbe dye farfar ke laam wo ye. N ma yir ma n gaha, n gaha yāā waa cāā dye ra yaha.» ⁸ Yesu n u pye ma yee: «Yir, ma ma kasāy wān gbe, ma naa n

yār!» ⁹ Le yalebya wo, u dya n jaa, ma u kasāy wān gbe ma n yār.

Koo per pye Yiifee- kani per. ¹⁰ Wii tuu ba jaa, Yiifee- yahaseefa n u pye ma yee: «Kani per kē nanga, ma sē yai ma ma kasāy wān gbe ma naa n yār ke ne ye.» ¹¹ U n pe yē sya ma yee: «Wii u ra jaa, woo u ra pye, n ta kasāy wān gbe, n naa n gaha.» ¹² Pe n u yey ma yee: «Dya wii woo tuu ma pye, ma ma kasāy wān gbe, ma naa n gaha?» ¹³ Dya wii tuu ba jaa, u sē ba cā yoo kē ye. Yesu ba wloho yi pe nabuar laam wo, ma ter, koo kē.

¹⁴ Loo kur ye, Yesu n ba u yāā Yāhā kangbān wo, ma u pye ma yee: «Ma sē yāā, ma jaa. Ma'a syi ma kapee- pye nantān ye. Mii loo sē ne ye, kapee laa ga waha ma dye, lii le pee ter.» ¹⁵ U dya n ter, maa le pāā pe Yiifee- yahaseefa ye ma yee, a Yesu kē tuu ba u jaa.

¹⁶ Loo nde n ta pe n nii Yesu ke yīntayāhā ne. Pe n ba u yāā ma u pye, a u tee kai- ngīi pye kani per wo.

¹⁷ Yesu n -sē pe yē sya ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā ma tēn na yalebye; ta bya, n ma tēn na yalebye.» ¹⁸ Pe Yiifee- yahaseefa n yee, a nwa ta Yesu n nii Yāhā yee u Tuhufua, ma yee woo ma wāceŋ ke ne. Tuu maha plaha, ma yanfua jaa kani per wo. Koo ngīi wīi na, pe naa u ke wāboo yīmbui ne.

¹⁹ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: -Ye yān, u Yāhā Dya saha laa pye u ya kāmay na ye. Tuhufua Yāhā ke lii pye, loo ne u n yāā ma n pye. Lii Tuhufua Yāhā ke n pye, loo ceŋ ya kē ke Dya n pye.

²⁰ Ye sē yāā, u Dya ntān dye Tuhufua Yāhā tāy. Kai- nkāy bye ke n pye, ke ke bye yar u na. Kai- nkāy ke gba- ha ngīi na, ke ga ba ke yar u na, le n yē gbāā ye na.

²¹ Ye sē yāā, Tuhufua Yāhā ke nakur ta te n yir gbā wo, ma dur n pai yrān na gbaafa ye mii syi dyan, wii ntān ma dye ke Dya tāy, u bya ga waha yrā wāā ufua kē.

²² Tuhufua Yāhā sē waa sāhā ye, ke te kasāhā bye le so- ho ke Dya koho wo. ²³ Ke yee nawee- pe naa ke Dya sey, mii pe koo gε sey mii syi dyan. Wii ma yee u sē ke Dya sey ye, ufua sē Tuhufua Yāhā gε sey ye, koo gii ke ke Dya nō wāā.

²⁴ Ta n cīinde nde pāā ye ye: -Ye yān, wii ma ra kaplān luhu, ma maha Tuhufua Yāhā ta u Yater, koo gii ke ra nō wāā, ufua cīinde yrā yāā wa, lii wākuayāā wee le na ye. Ufua saa pēn nantān ye. U ma mii u ku, ma yir wa gbā wo, ma cīinde yrā yāā wa. ²⁵ Ta n cīinde nde pāā ye ye: -Ye yān, yalaa ma le n pai, le nō wa gε nō wa, mpāy pe ku wa pe ga ba naa Yāhā Dya yīmbui luhu. Mpāy ma ba le luhu, pe ga ba cīinde yrā yāā. ²⁶ Ye sē yāā, yrā le n yi Tuhufua Yāhā ye mii, ke ke Dya ta yrā ga waha yi u bya ye koo syi. ²⁷ Ye sē yāā, nawee- wāsāhā kānde wāā u Nawee Puee kē. ²⁸ Ta kaplān ngīi yē gbāā la ye na? -Ye yān, yalaa ma le n pai, mpāy pe ku ter wa, pe ga ba u Yāhā Dya yīmbui luhu, pe yir gbā wo, pe nii yrān na. ²⁹ Pe laam wo, mpāy pe naa kayūhū pye, pe ga ba yir pe cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

Mpāy pe -sē naa kapee- pye, poo ga ba yir pe wāpēn yāā, kii wākuayāā wee ke na ye.

³⁰ N saha laa pye nii ya ye. Yāhā yee n naa n pye mii syi dyaŋ, n nawee- sāhā koo syi. Ta kasāhā n sron, ta ya laam wīī sē ne tē n kar ye. Yāhā gii ke ra nō wāā, koo laam wīī ne tē n kar.

³¹ Le ma pye ndoo ya tē nii wīī pāā, nawee- saha cā cīinde ne ye. ³² Yāhā ra wīī pāā; n cā ke kaplāŋ ma cīinde.

³³ Ye mpāy lēhē wāā Nsān ye, u n ga le cīinde wīī pāā pe ye ra wīī na. ³⁴ N sē -sē n kē nawee u naa ra wīī pāā ye. N kai- ngīī pāā ye ye, ye n waha ba sya yaha.

³⁵ Nsān pye mii naaloho wāŋ syi dyaŋ ke n tar, ma n yehē. Ye n pa, ma ba faa ma- pe cāā- na, ma nuhu di.

³⁶ Kai- nkāy ma ke tēr Nsān wūhū yaha. Ye sē yāā, Tuhufua Yāhā tuu ra taha tēŋ nkāy na, ta n nii n tē, koo tēŋ ngīī le yar ma yee Tuhufua Yāhā kē ke ra nō wāā.

³⁷ Tuhufua Yāhā gii ke ra nō wāā, koo gē ra wīī pāā. Ye sē ke yīmbui luhu yāā ye, ye sē ke yīntaha yāā yāā ye.

³⁸ Ke ndoo wii nō wāā, ye sē ra ta ye Yater ye, koo kē ye sē ke kaplāŋ le yaha ye laam wo ye. ³⁹ Ye Yāhā sabangbāŋ wūhū kal, ma cā ke ga waha ta ye n cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye. Koo sabangbāŋ -sē kē ke ra wīī pāā.

⁴⁰ Ye -sē maha sye, ye saa pa ra ye, ye ba cīinde yrā yāā ye.

⁴¹ N sē n kē nawee- pe naa ra myaha gboho ye. ⁴² N -sē cā ma yee, ye laam wo Yāhā wīī sē n tāy ye ye ye.

⁴³ N pa Tuhufua Yāhā myaha ne, ye -sē ra wīī sye. Wii syi u n pai u ya myaha na, ye woosyifua wīī sya. ⁴⁴ Tee mii, ye myaha kē yii ye, ye sē myaha kē Yāhā ya ye ye, loo ne ye saha ra ta ye Yater ye. ⁴⁵ Ye ma syi ye le ga ye yee, ndoo tē ga ba ye wāpee wīī pāā ta Tuhufua Yāhā yaha ye ye. Yāhā kānde nkāy faale wādyaha Musa ke yar, koo kē ke n pai ye yigi, koo nkāy tee koho taha yaha ke na. ⁴⁶ Ye sē yāā, Musa ra wīī cāā yrūhū yaha; ye ma ne pye ye u kaplāŋ sya cīinde, yaa ne ra bya kaplāŋ sya cīinde. ⁴⁷ Nkāy tuu cāā yrūhū yaha, ye ma yee ye sē koo sya cīinde ye, ye -sē ga pye mii ye ra kaplāŋ sya cīinde?»

Yesu digi wāā naam nyersīī yīībua kē

(Mat 14.13-21; Mar 6.30-44; Luke 9.10-17)

6 Loo kur ye, Yesu n ka Galele langbāŋ kūndi ngaa ye; pe maha ke yee Tyiberyati langbāŋ. ² Nabuar naa n taha u na. Pe naa u yāā u laanwō wūhū pye ma yanfa jaa, koo kē. ³ Yesu n dugu nii yāŋ gaa yīŋ na, u kānyārwai ne. ⁴ Yiifēe- gbar tii pe n yee syayaha gbar, te ba gbe taha.

⁵ Yesu n yee woo ga yāŋ, ma yāā nabuar n nii n pai u ye kacān wee ye. U n Filipe pye ma yee: «Waa dir yāā na, wo par wāā pe byē kē pe n di?» ⁶ Yesu tuu ga lii pye, woo gē ba le cā wa; u ba Filipe yey yāŋ ke dyaŋ, ncā u ga lii pāā laa. ⁷ Filipe n u yē sya ma yee: «Wa'a sya war nagbey bur yāā par, te saa yai gē yai pe byē n

waha yāā pe pye di yāŋ cacar gē ye.» ⁸ U kānyārwe waa, u myaha Andere, Syimu Pyar cīifua kē, woo n Yesu pye ma yee: ⁹ «Dyalaale ma nwo, bur bua ne tesē fua- syām ne le ye. Te ga waha lii yō nabuar nde syi kē?»

¹⁰ Yesu n yee, pe pe nabuar ta pe n tege nii. Nyē pye ke fla na busāā. Pe n tege nii. Pe ba naam nyersīī yīībua kua. ¹¹ Yesu n te bur gbe, ma Yāhā pye ma yee: «Ma syaha kē,» ma te bur la klaha mpāy byē kē pe ba tege nii. U n maha fua- wāā pe kē koo syi. Pe byē n dir yāā busāā, pe laam wāyāā. ¹² Pe ba di, ma di yai. Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «Dir rii pe di yaha, -ye te gbe, ngaa ma n kuee ye!» ¹³ Pe byē pe ba di yai wa, pe n te bur bua gber wāā gbe, ma sya takūyīhī sēnsye syāŋ yīī.

¹⁴ Yesu tuu laanwō wīī nde pye, pe nabuar n le yāā yīinde ne, pe n nii le pāā ma yee: «U Yāhā kaplāŋ tōrfua wii tuu ne yai u pa driyē wo, woo kē dya nwo ne!»

¹⁵ Yesu n cā pe ga ba u gbe fāŋga na, pe u ta pe fla kāntraha yīŋfua. U n maha wloho yi pe laam wo, ma ga nii ke yāŋ yīŋ na u ya ya.

Yesu yār ke langbāŋ loho na

(Mat 14.22-33; Mar 6.45-52)

¹⁶ Loo kur ye, yai ke ba kua wa, Yesu kānyārwai n tege ga ke langbāŋ yē tāy. ¹⁷ Pe n dugu dye salangbāŋ gaa laam wo, ma dii n gaha Kapornu kue ye. Yīmper n ba wō, Yesu sē ba taha ga wa pe na ye. ¹⁸ Teflahangbāŋ gaa n yir, ma nii n fua, ma ke langbāŋ loho gblaha fān- ga ne. ¹⁹ Pe n ba fā ma- ke salangbāŋ ne, ke langbāŋ yīŋ na, ma sya dey. Pe n Yesu yāā, tuu yār n pai ke langbāŋ loho na, ke salangbāŋ kue ye. Pe n fya. ²⁰ Yesu n pe pye ma yee: «Ndoo kē, ye ma n fya ye!» ²¹ Pe n yee, poo ga u gbe ke salangbāŋ wo, ma yāā ke te kān- traha na. Pe ba dye wa pe kasaha wo.

²² Ke yīŋsyii wo, pe nabuar mpāy pe ba kuee ke lang- bāŋ kūndi ngaa na, pe ba cā ma yee ke salangbāŋ neŋ gii ke pye, Yesu kānyārwai ba dugu dye ke wo pe ya ya, ma tēr. Yesu sē -sē ba dye pe ne ye. ²³ Salangbāy taa -sē ba yir klo laa wo pe n yee Tyiberyati, ma ba yer fla ngii na, Yesu ba syaha cāā wāā Yāhā kē te bur wīī na, ma te la pe nabuar kē pe n di. ²⁴ Pe nabuar pe sē Yesu yāā u kānyārwai ne ye, pe n dugu dye too salangbāy nde wo, ma ka Kapornu wo Yesu taysaha wo.

Yesu ma mii digi gii syi dyaŋ?

²⁵ Loo kur ye, pe nabuar n ga Yesu yāā ke langbāŋ kūndi ngaa na, ma u pye ma yee: «Yīŋfua, ma pa nwo yaliile wo?» ²⁶ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye bur yāā di ma sya di yai, koo kē ye n nii ra fla kē. Laanwō wūhū ngīī tē n pye, le sē nii mii ye koo kē yīntaha war, koo kē ye n nii ra fla kē ye. ²⁷ -Ye yāŋ, digi gii ke n klaha-, ye ma syi ye naa tēn tē koo wīī

na ye! Digi gii ke sē n klaha- ye, ma cīinde yrā wāā nawee kē, lii wākuayāā wee le na ye, -ye naa tēn tē koo wīi na! Koo digi nge, u Nawee Puee kē u ga ba ke wāā ye kē. Ye sē yāā, Yāhā u lehe wāā loo wīi na, ma loo fānga wāā u kē.»²⁸ Loo na, pe n u yey ma yee: «Kai- nkāy ke n tāy Yāhā ye, wo yar ke ne wo n naa ke pye.»²⁹ Yesu n pe yē sya ma yee: «Kai lii le n tāy Yāhā ye, ke n yee ye yai ye naa le pye, loo ne nde: Ke wii lehe wāā, -ye u ta ye Yater!»

³⁰ Pe n u pye ma yee: «Ma ga waha kai lii pye laanwo wīi, wo n yāā yīnde ne, wo ma ta wo Yater? Ma ga kai lii loo pye?»³¹ Wo faale wāle bii digi gaa di tēyāfūū klo wo, pe naa n yee man. Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: «Ke yāhāyīŋ digi tege wāā pe kē pe n di.»³² Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Musa sē kē tuu bii ke yāhāyīŋ digi wāā ye wāle kē faale wo ye, ta Tuhufua Yāhā bii kē. Ta Tuhufua Yāhā maha kē ke cīinde yāhāyīŋ digi wāā ye kē.»³³ Ye sē yāā, Yāhā digi gii wāā ke yir yāhāyīŋ na, ma ba cīinde yrā wāā driyēfa kē.»

³⁴ Loo na, pe n u pye ma yee: «Yīŋfua, naa koo digi nge wāā wo kē yalebye.»³⁵ Yesu n pe yar ma yee: «Ndoo tē ma koo digi nge, koo digi gii ke cīinde yrā wāā nawee kē. Wii ma pa ra ye, fāā saa ufua yigi yāā ye; tesē wii ma ra ta u Yater, loho fāā saa ufua yigi yāā ye.»³⁶ N ye yar le ne, ye maha ra yāā, ye sē -sē ra ta ye Yater ye.³⁷ Ta Tuhufua ke mpāy ta ra wām, pe ga pa ra ye; tesē wii ma pa ra ye, n saa ufua sye ye.³⁸ Ye sē yāā, n sē yir yāhāyīŋ na, ma tege ba nii laam wīi pyesaha wo ye; Yāhā gii ke ra lehe wāā, n pa koo laam wīi pyesaha wo.³⁹ Koo gii ke ra lehe wāā, ke laam wīi le -sē ma lii ne, mpāy bye ke le soho ra koho wo, n ma syi poo nen waa n plaha ra ye ye, n ba pe bye ta pe n yir gbā wo, pe dur ba yrāŋ na, driyē plii kuaper na.⁴⁰ Ta Tuhufua Yāhā laam wīi le ma lii ne, wii woo ma ra yāā ma ra ta u Yater, u ga cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye. N ga ba ufua ta u n yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na.»

⁴¹ Yesu tuu yee woo kē cīinde digi gii ne ke yir yāhāyīŋ na, ma tege ba, pe Yiiffee- n nii wlūhū n pāā pe ya nsoho wo loo wīi na.⁴² Pe naa n yee: «Yosefe dya Yesu sē na u ne? Wo bye u tuhufua cā u nahafua ne; u pye mii ma yee woo yir yāhāyīŋ na, ma tege ba kāntraha na?»

⁴³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye tee wlūhū n pāā ye nsoho wo.»⁴⁴ Waa saha pa ra ye mii ta Tuhufua Yāhā sē kē ke ufua yee ba ra kē ye, ta Tuhufua Yāhā gii ke ra lehe wāā. Ufua ma -sē pa ra ye, ndoo ga ba u ta u n yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na, driyē plii kuaper na.⁴⁵ Faale Yāhā kaplāŋ tōrfa le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, nawee- bye ga ba klaha Yāhā kaklaha ne. Wii ma luhu ta Tuhufua Yāhā ye, ma u kaklaha sya, ufua n pai ra ye.⁴⁶ Waa sē Tuhufua Yāhā yāā yāā ye, ma yi kāā wii na tuu yir Yāhā tāy ma pa, woo Tuhufua Yāhā yāā.⁴⁷ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma ra ta u Yater, ufua

cīinde yrā yāā wa, lii wākuayāā wee le na ye.⁴⁸ Ndoo kē digi gii ne ke cīinde yrā wāā nawee kē.⁴⁹ Ke yāhāyīŋ digi gii pe naa n yee man, ye faale wāle n bii ke di tēyāfūū klo wo, pe ba kuae la mii pe sē ku ye? Pe ba ku.⁵⁰ Cīinde digi gii ke yir yāhāyīŋ na, ma tege ba, koo kē nge; wii ma ke di, ufua saa ku yāā ye.⁵¹ Ndoo kē ke cīinde digi gii ne ke yir yāhāyīŋ na, ma tege ba kāntraha na. Wii ma koo digi nge di, ufua ga kuae yai tāŋ yrāŋ na u kuāŋ ne, u saa ku yāā ye. Digi gii tē ga ba wāā, koo kē ta koho kadye ne; n ga ke wāā driyēfa n waha cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.»

⁵² Loo nde na, pe Yiiffee- n nii pe ya ke ma yee: «U ga waha u ya koho kadye wāā wo kē wo n di mii syi dyaŋ?»⁵³ Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye ma yee ye sē u Nawee Puee kadye di ma u ntāŋ wo ye, cīinde yrā wee ye ye ye.⁵⁴ Wii ma ra kadye di ma ra ntāŋ wo, ufua ma cīinde yrā ne, lii wākuayāā wee le na ye. N ga ba u ta u n yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na, driyē plii kuaper.⁵⁵ Ye sē yāā, ta kadye ma cīinde digi, ta ntāŋ ma cīinde lawoŋ.⁵⁶ Wii ma ta kadye di ma ra ntāŋ wo, ufua ga nii loho saa naa n yi u nsoho wo ra ne ye, n -sē ga nii loho saa naa n yi ra nsoho wo u ne ye.⁵⁷ Yrā kur bye n yi ta Tuhufua Yāhā ye, koo gii ke ra lehe wāā, n ma cīinde yrā ne koo kāmāy na. Ke syi, wii ma ra kadye di, ufua ga cīinde yrā yāā ra kāmāy na.⁵⁸ Cīinde digi gii ke yir yāhāyīŋ na, ma tege ba kāntraha na, koo wīi kē tē n pāā ye ye. Ke wee mii faale digi nge dyaŋ pe naa n yee man ye. Ye faale wāle pe bii ke man di, pe sē kuae mii pe sē ku ye. Wii ma cīinde digi nge di, ufua ga kuae yai tāŋ yrāŋ na u kuāŋ ne.»

⁵⁹ Yesu naa nawee- klaha, ma naa kai- ngīi pāā pe ye Kapornu wo, Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo.

⁶⁰ Yesu tuu ba pāā wa, u kānyārwei busāā mpāy n yir ma yee: «Kaplāŋ ngīi waha ter, yoo ma u ga waha naa ke syi luhu?»⁶¹ Yesu tuu le cā u laam wo, a pe ma pe wlūhū n pāā ke syi, u n pe pye ma yee: «Kaplāŋ ngīi ma la wāpee ye ye?»⁶² Ah ye ma -sē ba u Nawee Puee yāā tuu dugu ga tuu pye na faale wo, ye ga pye mii?⁶³ Yāhā Yrā Fānga ne le cīinde yrā wāā nawee kē; nawee ya dyaŋ, u saha laa pye u ya ya ye. Kaplāŋ nkāy tē pāā ye ye, Yāhā Yrā Fānga ma ke na, ke cīinde yrā wāā nawee kē.⁶⁴ Mpāy -sē ma ye laam wo, pe sē ra ta pe Yater ye.» Ma gbe ke kai- fegbecāā na, mpāy pe sē Yesu ta pe Yater ye, u ba pe cā wa, poo tesē wii gē ne u ga ba woo Yesu yi u napīi- kē.⁶⁵ U n maha pe pye ma yee: «Loo ne ta n ye yar ma yee, waa saha pa ra ye mii ta Tuhufua Yāhā sē loo ta ye.»

⁶⁶ Tuu loo pāā wa, u kānyārwei busāā n dur yi u kur ye, pe sē maha naa n taha u na nantāŋ ye.

⁶⁷ Loo na, u n u kānyārwei sēnsye syām pye ma yee: «Ah yii, ye saa ter la ra yaha yii ndoŋ?»⁶⁸ Syimu Pyar n u yē sya ma yee: «Yīŋfua, ma yee wo ka yoo woo ye? Mboo kaplāŋ cīinde yrā wāā nawee kē, lii wākuayāā wee le na ye.»⁶⁹ Wo le sya cīinde, ma maha cā mboo kē

u Crise, u Yāhā Yīndefua.»⁷⁰ Yesu n pe yě sya ma yee: «Ye cā ndoo kě tē ye yāŋ yi, yii sēnsye syām mii! Waa -sē ma ye laam wo, sāndūpee kě u ne!»⁷¹ Syikarytfeŋa Syimu dya Yuda wīi ne u naa n pāā. Woo kě tuu ga ba Yesu yi u napīi- kě; u pye pe kānyārwei sēnsye syām mii waa.

Yesu cīifa sē u ta pe Yater ye

7 Loo kur ye, Yesu naa n tay Galele kántraha kui wo. U sē naa n kē u naa n tay Yude kántraha kui wo ye; pe Yiifee- yahaseefa naa u wāboo wīi kē, koo kě.

² Yiifee- ngbaabir gbar pye, te yale ba gbe taha. ³ Yesu cīifa n u pye ma yee: «Yir, ma ka Yude kántraha wo. Ma kānyārwei mpāy pe ma ke fla na, pe bya n waha ma yāā ma tēn na pe ya ndoŋ. ⁴ Wii ma n traha u myaha ke yi nawee- bye n u cā, ufua sē u kai- wūhū waa na ye. Ma'a ke syi kai- pye, ke pye naa n yar nawee- bye na mii ya.» ⁵ U cīifa bya sē ba u ta pe Yater ye, koo kě.

⁶ Yesu n pe pye ma yee: «Ta yale sē nɔ wa ye. Yii poo na, yalebye yai ye ye. ⁷ Ye wīi saha fūhū drierēfa ye ye; ndoo wīi fūhū pe ye, n pe yar n laha pe pyer sē yō ye, koo kě. ⁸ Yii poo na, -ye dugu ga te gbar na! Ndoo sē n gaha yagaa ye, ta yale sē nɔ wa ye, koo kě.» ⁹ Tuu koo pāā wa pe ye, u n kuee Galele kántraha wo.

Yesu ka te ngbaabir gbar na

¹⁰ Yesu cīifa pe ba dugu ga wa te gbar na, u bya n dugu ga; u sē -sē u ya yar nanihi wo ye, ma ta waa sē yi le cāŋ na ye.

¹¹ Yiifee- yahaseefa naa u kē te gbar na, ma naa le yey u ma na. ¹² Pe nabuar naa u wīi pāā. Mpāy naa n yee naweeyō kě u ne, mpāy -sē naa n yee, a u nawee- plaha n le kāmpee wo. ¹³ Nawee- -sē naa n fya pe Yiifee- yahaseefa na, pe sē waha naa Yesu wīi pāā pe laam ye.

¹⁴ Te gbar plii ba la cer wa, Yesu n dugu ga ke Yāhā kangbāŋ wo, ma ga nii nawee- klaha. ¹⁵ Le n pe Yiifee- yahaseefa fe gbe, pe n sya nii n yee, a u pye mii ma Yāhā sabangbāŋ wūhū cā, woo wii u sē klaha yāā waa ye ye. ¹⁶ Yesu n pe pye ma yee: «Tē nawee- klaha kankāy ne, ta ya wūhū sē kě ye. Yāhā gii ke ra nɔ wāā, koo wūhū kě. ¹⁷ Wii ma yee u ga Yāhā laam wīi pye, ufua ga cā, le ma pye Yāhā kaklaha tē n klaha; le ma pye ta ya wīi ne tē n klaha, u ga maha le cā. ¹⁸ Wii tuu u ya wīi pāā, u n kē u ya myaha ke gboho; wii u nɔ wāā, u ma nii u nɔwāāfua myaha gboho, woofua cīinde pāā, u wīi laa wee kawar wīi ye, u wīi laa wee le kāāŋ ye.

¹⁹ Kānde lii Yāhā le ta, Musa le yar ye na; yii nawee nen waa ge sē -sē wee u le yār ye. Nwa ye n nii ra wāboo wīi kē?»

²⁰ Pe nabuar n u yě sya ma yee: «Sāndūpee ma ma yīŋ na. Yoo ma u ma wāboo wīi kē?» ²¹ Yesu n pe yě sya

ma yee: «N kai laa pye kani per wo, le n ye fe gbe.

²² Wākūū nge gii faale wāle pe cāā yir le ne, kur kuε ye, Musa bii le wāpye kānde ta ye n nii le pye. Ah ndee, wākūū per gii ma sron kani per ne, ye ma ne le pye koo kani per wo? ²³ Tee -sē wākūū kūū kani per na, ma yee loo sron Musa kānde na, ah nwa ta ye n nii ra ke yīntayāhā ne, ma yee n tee nawee ta u n jaa kani per wo? ²⁴ Ye ma syi ye nawee sāhā kai ne ke dyan, mii ye sē le kai war ye! Ye yai ye yāŋ le le kai wo, -tee maha sron ye cā ufua sāhā!»

²⁵ Yurusalemfa mpāy naa le pāā ma yee: «Wii wāboo wīi pe n kē, woo sē na nwo? ²⁶ U nwo u nii n pāā pra, pe sē maha laa ge pāā u ne ye! Pe yahaseefa ga pye pe le yāŋ cā cīinde ma yee, woo kě u Yāhā Yīndefua Crise ne. ²⁷ Wo -sē dya nwo woo yisaha cā; Crise woo -sē na, woo ma ba pa, waa saa ba u yisaha cā ye.»

²⁸ Yesu pye pe nawee- wāklaha na ke Yāhā kangbāŋ wo, u n tē sya ma yee: «Ye yee ye ra cā, ma maha ra yisaha cā! N sē pa nii ya wāpaŋ na ye. Koo gii ke -sē ra nɔ wāā, cīinde na ke ma; ye sē ke cā ye. ²⁹ Ndoo ke cā, n yir koo fla na, koo maha kě ke ra nɔ wāā.» ³⁰ Pe n nii u yigisaha ke, waa sē -sē koho taha u na ye; u yale sē ba nɔ wa ye, koo kě.

³¹ Pe nabuar mpāy n u ta pe Yater, ma nii le pāā ma yee, a u Crise ma ba pa, u ga ba laanwo wūhū pye la u ta ter nwo yaha? ³² Pe nabuar pe naa kai- ngīi wlūhū naa n pāā Yesu wīi na, pe Farisyē n ke luhu. Loo na, pe Yāhā yūndefa yīŋfa n yir pe Farisyē ne, ma Yāhā kangbāŋ sēŋfa nɔ wāā pe ba Yesu yigi.

³³ Yesu tuu yāā ke syi, u naa mpāy klaha, u n pe yar ma yee: «N ga faa kuee ye ne n ba yalaa dye, tē ba ter kii fla na ke ra nɔ wāā. ³⁴ Ye ga ba naa ra kē, ye sē -sē ga ba ra yāā ye. Tē ga ba pye fla ngii na, ye saha ka ke fla na ye.»

³⁵ Pe Yiifee- yahaseefa pe loo luhu, pe n nii pe ya yey ma yee: «U ga ba ka na, wo saa ba u yāā ye? Yiifee- mpāy pe cāāŋ ma ga nii Jrekefa fla na, u ga ba ka la poo fla na, u ga naa pe klaha? ³⁶ U maha le pāā ma yee, too ga ba naa woo kē, wo sē -sē ga ba u yāā ye, tuu ga ba pye fla ngii na, wo saha ka ke fla na ye. Koo kaplāŋ ngīi yīntaha kě lii ne?»

Loho gii ke cīinde yrā wāā nawee kě

³⁷ Te gbar kuaper, koo gii ke ma te gbar perngbāŋ, Yesu n yir yer pe nawee- telai wo, ma tē sya ma yee: «Loho fāā ma wii yigi, u pa ra ye u ba wo. ³⁸ Wii ma ra ta u Yater, loho gii ke cīinde yrā wāā nawee kě, ke ga ba fā naa n dye ufua laam wo, mii le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo mii.» ³⁹ Yāhā Yrā Fāŋga ne Yesu u naa n yāŋ, loo lii mpāy pe ba u ta pe Yater, pe ne ga ba le yāā, pe sē -sē ba le yāā wa ye. Loo yale wo, le Yāhā Yrā Fāŋga sē ba kě wa ye. Yāhā sē ba Yesu miingbāŋ ta ke n yi wa ye, koo kě.

Nawee- kaplān pye ke ya wuhu na Yesu wīi na

⁴⁰ Pe nabuar pe ba Yesu kaplān luhu, mpāy naa n yee, a Yāhā kaplān tōrfua kē u ne cīinde. ⁴¹ Mpāy naa n yee, a u Yāhā Yīndefua Crise kē u ne. Mpāy naa n yee: «U Crise yai la u yi Galele kāntraha wo cīinde? ⁴² Le sē yrūhū yaha la Yāhā sabangbān wo, a u Crise ga ba nii wo faale yīnfua Dawide kur kue puee waa, u yi klo nde wo pe n yee Betelemu, Dawide u pye na?» ⁴³ Pe nabuar kaplān n nii ke ya wuhu na Yesu wīi na. ⁴⁴ Mpāy n yee poo ga u yigi; waa sē -sē koho taha u na ye.

⁴⁵ Pe Yāhā yūndefa yīnfa, tesē pe Farisyē ne, pe ba Yāhā kangbān sēnfa mpāy nō wāā pe ga Yesu yigi. Pe n dur ba pe fla na kānwai ne, pe n pe yey nwa ta pe sē u Yesu yigi ba ye. ⁴⁶ Pe n pe yē sya ma yee, poo sē waa yāā yāā tuu n pāā Yesu wān syi dyan ye. ⁴⁷ Pe Farisyē n pe pye ma yee: «Ye bya yāā u kaplān luhu u n ye yīy wā klaha? ⁴⁸ Yahaseefua waa yāā u ta u Yater laa, Farisyē naa waa? ⁴⁹ Nabuar nde, te sē Yāhā kānde cā ye, yoosēn ma pe na!»

⁵⁰ Nikodemu wii tuu ba yir yīmper wo, ma ka Yesu fla na, u pye pe Yiifēe- yahaseefa nen waa. U n pe pye ma yee: ⁵¹ «Wo kānde na, pe ga waha wāpēn ta la nawee na, mii pe sē cā u lii pye ye, mii pe sē maha u yē yor luhu ye?»

⁵² Pe n u pye ma yee: «Ma bya ma la Galelefa naa? Ma'a le yān Yāhā sabangbān wo, maa yāā Yāhā kaplān tōrfua sē yi yāā Galele kāntraha na ye.»

ƆƆ wii u naa waa di

[⁵³ Loo kur ye, nawee- bye n ter pe kle wo,

8 Yesu n -sē ka wolifye yān yīn na. Katyir raa ter pye ke fla na, pe naa te yee wolifye katyir. ² Ke yīn syii wo, sukūhūntāy na, u n maha dur ga ke Yāhā kangbān wo, nawee- bye n pe ya wāā ba u fla na. U n tege nii, ma nii pe klaha.

³ Pe Yāhā kaiyarfa, tesē pe Farisyē ne, pe n pa ƆƆ waa ne, pe ba u tā yigi naa ne. Pe n u ƆƆ le pe nabuar telai wo, ⁴ ma Yesu pye ma yee: «Yīnfua, wo ƆƆ nwo tā yigi naa ne. ⁵ Musa kānde na le yee, ƆƆ nwo syi yai pe u waa boo ntēambar ne. Ah mboo -sē yee mii?»

⁶ Pe naa n ke pe u le namihi wo, u ma plaha pāā, pe waha yee u tee pye. Yesu ba yīn kor le, ma naa n yrūhū kōnde ne kāntraha na. ⁷ Pe kuae naa u yīntaha war ke kayey ne, u n ba yīn kuā yir, ma pe pye ma yee: «Ye laam wo, wii ma pye kapee laa wee u yīn na ye, u cāā u ƆƆ waa yān ntēmlaha ne.» ⁸ U n maha yīn kor le, ma nii n yrūhū kāntraha na. ⁹ Pe nawee- pe kaplān ngīi luhu, laam sē sya pe ye ye, pe n nii n ter nanem nanem, ma cāā gbe pe wāle na, ma sya ga kua. U ƆƆ ya n ba kuae Yesu ne, ƆƆ wii pe ba le telai wo.

¹⁰ Yesu n ba yīn kuā yir loo na, ma u ƆƆ ya yāā, ma u pye ma yee: «ƆƆ, mpāy pe le kai nde pāā taha ma na,

pe ma na? Waa sē ngaa pye la ma na?» ¹¹ U ƆƆ n yee: «Aye, Yīnfua.» Yesu n u pye ma yee: «Ta bya, n saa laa pye ma na ye; ka, ma'a syi ma kapee pye nantān ye!»]

Yoo u cāā- le driyē wo?

¹² Loo kur ye, Yesu n maha te nabuar pye ma yee: «Ndoo tē ma cāā- driyē wo. Wii ma n taha ra na, u saa naa n yār wam wo ye, ufua ga cāā- yāā, cāā- mpāy pe cīinde yrā wāā nawee kē.»

¹³ Pe Farisyē n u pye ma yee: «Ma ya wīi ne raa n pāā mii ya; ma kapān saha nii cīinde ye.» ¹⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «Tē sya nii wīi pāā nii ya, ta kapān ma cīinde; ye sē yāā, n ta yisaha cā, ma maha ra kasaha cā; yii sē -sē ra yisaha cā ye, ye sē maha ra kasaha cā ye. ¹⁵ Ye nawee sāhā ke dyan ye laam wūhū ya ne.

Ndoo sē wee tē waa sāhā ye. ¹⁶ N ma sya waa sāhā, ta kaplān ma cīinde, ndoo ya yē kaplān sē kē ye; ta Tuhufua Yāhā gii ke ra nō wāā, ke ma ra ne. ¹⁷ Ye wāle kānde na, le ma le yrūhū yaha ma yee, nawee- syām yē kaplān ma pye wācēn, pe kapān ma cīinde. ¹⁸ N ta wīi pāā nii ya, ta Tuhufua Yāhā gii ke ra nō wāā, ke bya maha ra wīi pāā.» ¹⁹ Loo na, pe n u pye ma yee: «Ma Tuhufua ma na?» U n pe yē sya ma yee: «Ye sē ra cā ye, ye sē ra Tuhufua bya cā ye. Ye ma ne pye ye ra cā, yaa ne ra Tuhufua bya cā.»

²⁰ Yesu pye Yāhā kangbān wo, war lesaha fla tāy, ma naa ke kaplān pāā. Waa ge sē koho taha u na ma yee u ga u yigi ye. U yale sē ba nō wa ye, koo kē.

Yesu driyēfa yar yaha pe wīi ne

²¹ Yesu n maha pe yar ma yee: «N ga ba ter. Ye ga ba naa ra ke, ye sē -sē ga ba ra yāā ye. Ye ga ba ku ye kapee- koho wo. Tē ga ba ka fla ngii na, ye saha ka ke fla na ye.»

²² Pe Yiifēe- yahaseefa n yee: «Tuu yee woo ga ba ka fla ngii na, wii saha ka ke fla na ye, ah u yāā ga u ya boo, ma n pāā ke syi?»

²³ Yesu n pe pye ma yee: «Kāntraha nge nawee- me ye ne, ndoo -sē yi yāhāyīn na. Driyē nge nawee- me ye ne, ndoo sē -sē yi driyē nge wo ye. ²⁴ Loo ne, ta n ye pye ma yee, yaa ku ye kapee- koho wo. Tē ma ngii, ye ma yee ye sē loo sya cīinde ma ra ta ye Yater ye, ye ga ku ye kapee- koho wo.» ²⁵ Pe n u yey ma yee: «Nwa kē ma ne?» Yesu n pe yē sya ma yee: «Tē cāā lii pāā ye ye, loo ne. ²⁶ Kai- busāā ma tē ga pāā ye wīi na, tesē kai- busāā ne tē ga sāhā ye wīi na; wii tuu -sē ra nō wāā, u wīi ma cīinde; tē lii luhu u ye, loo ne tē n pāā driyēfa ye.»

²⁷ Pe sē ba cā ma yee u Tuhufua Yāhā wīi ne u n pāā pe ye ye. ²⁸ Yesu n pe pye loo na ma yee: «Ye ma ba ndoo u Nawee Puee kuā yir ta, yaa cā cā n ma ngii. Ye ga maha cā, ta ya wūhū sē kē tē n pye ye. Ta Tuhufua Yāhā ke ra klaha kai- nkāy ne, koo kē tē n pāā ye ye.

²⁹ Koo gii ke ra nɔ wāā, ke ma ra ne. Ke sē ra ta yaha nii ya ye, lii le n tǎy ke ye, n loo pye yalebye, koo kē.»

³⁰ Yesu tuu koo kaplān pǎā ke syi, nawee- busāā n u ta pe Yater.

Mpāy pe ma kapee- wāpyen yāmpa

³¹ Yiiffee- mpāy pe ba Yesu wīī sya cīinde, u n pe pye ma yee: «Ye ma ra kapān le yaha ye laam wo, ye ma ra kānyārwei cīinde. ³² Ye ga ba le cīinde wīī cā, le n ye yi kāā yāmpar wo.»

³³ Pe n u yē sya ma yee: «Wo faale Brama kur me wo ne, wo sē nii yāā waa yāmpa ye; ma -sē maha pye mii ma yee, wo n pai yi kāā yāmpar wo?» ³⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta n cīinde nde pǎā ye ye: Wii u kapee-pye, u ma kapee- wāpyen yāmpuai. ³⁵ Yāmpuai sē kuee yai n tǎn u yīnfua kaha na ye. U yīnfua dya woo na, woo kuee yai n tǎn ke kaha wo u kuān ne. ³⁶ U Yāhā Dya ma ye yi kāā kapee- wāpyen yāmpar wo, ye ga tefay yāā ye kuān ne.

³⁷ N cā ma yee Brama kur kuε pii me ye ne; ye -sē ra wāboo wīī ke, ta kaplān sē n tǎy ye ye ye, koo kē. ³⁸ Tē lii yāā ra Tuhufua Yāhā ye, loo ne tē n pǎā. Yii, tee -sē lii luhu ye tuhufua ye, loo ne tee n pye.»

³⁹ Pe n Yesu pye ma yee, poo tuhufua kē Brama ne. Yesu n pe pye ma yee: «Ye ma ne pye Brama pii, tuu naa kai- nkāy pye, ye ne ga naa koo pye. ⁴⁰ Yagaa, ye mii ye ndoo wāboo wīī ke, ndoo wii tē le cīinde pǎā ye ye, cīinde lii tē luhu Yāhā ye. Ye wīī nde, Brama sē loo pye ye rεhε. ⁴¹ Ye tuhufua wīī ne tee n pye.»

Pe n u pye ma yee, tǎāndya pii sē me poo ne ye, a tuhufua nen ya u ma poo ye, woo kē Yāhā ne. ⁴² Yesu n pe pye ma yee: «Yāhā ma ne pye ye Tuhufua, ta ntǎn ne ga dye ye tǎy. Ye sē yāā, n yi Yāhā fla na, koo fla kē tē yir, ma pa. N sē pa nii ya wīī na ye, koo ke ra nɔ wāā. ⁴³ Nwa ta ye sē ra kaplān war ye? Ke wāluhu laam wee ye na ye, koo kē. ⁴⁴ Ye tuhufua kē sǎndāpee yīnfua Setane ne. Ye n ke ye naa ye tuhufua laam wīī pye. U yir u naboor ne ke kai- fegbecāā na, u sē tǎhā n yer cīinde fla na ye. Woo gε, u wīī laa wee cīinde ye. Kawar wāfua koo ke ma woo tēn. Ye sē yāā, u ma kawarfuafua, ma maha ma kawar tuhufua.

⁴⁵ Ndoo wii tē -sē cīinde pǎā ye ye, ye sē ra wīī sya cīinde ye. ⁴⁶ Ye laam wo, yoo ma u ga waha yee n kapee pye? Tē cīinde pǎā ye ye, nwa ta ye sē ra wīī sya cīinde ye? ⁴⁷ Wii u ma Yāhā wūū, ufua ke kaplān luhu; yii sē n luhu ke ye ye, ye wee ke wām ye, koo kē.»

Yesu cāā pye wa Brama yaha

⁴⁸ Pe Yiiffee- yahaseefa n u pye ma yee: «Wo tǎhā sē na, too ne yee Syamarifa naa kē ma ne, ma maha n yee, a sǎndūpee ma ma yīn na?» ⁴⁹ Yesu n pe pye ma yee: «Ngaā sǎndūpee wee ra yīn na ye. N ta Tuhufua Yāhā miingbān gboho, ye -sē ra tyεhε. ⁵⁰ N sē n ke ra

myaha ke yi ye; waa -sē ma u n ke ra myaha ke yi, u kasāhā ma nawee- na. ⁵¹ Ta n cīinde nde pǎā ye ye: Wii ma ra kapān sya, ufua saa ku yāā ye.»

⁵² Pe Yiiffee- n u pye ma yee: «Yagaa taa nde pǎā, wo cā sǎndūpee ma ma yīn na. Wo faale wādyaha Brama ku, pe faale Yāhā kaplān tōrfa bye ku; mboo -sē yee, a wii ma mboo kapān sya, ufua saa ku yāā ye. ⁵³ Wo wādyaha Brama wii tuu ku, ma ter la u yaha? Pe Yāhā kaplān tōrfa gε, pe bye sē ku la? Mboo -sē mii ta nwasyfua?» ⁵⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «N ma pye n nii myaha sey nii ya, koo wee ngaa ye. Ta Tuhufua Yāhā kē ke ra myaha sey, koo gii tee ne yee ke ma ye Yāhā, ⁵⁵ ye sē maha ke cā ye. Ndoo ke cā; n ma yee n sē ke cā ye, n ga nii kawarfuafua ye wān syi dyan. N ke cā, n ke kaplān le n yaha ra laam wo. ⁵⁶ Wo wādyaha Brama cāā cā, u ga ba ra wāpan yāā; le n tǎy u ye. U n -sē ba ke yāā, ma sya nuhu di le na.»

⁵⁷ Pe n u pye ma yee: «Ma sē dye- gbeesīī sēnsye ge yāā wa ye, ma -sē yee, a mboo wo faale Brama yāā!» ⁵⁸ Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīinde nde pǎā ye ye: Brama sē bii see wa ye, ndoo -sē cāā pye wa.» ⁵⁹ Pe Yiiffee- pe nde luhu, pe n yee poo ga u waa ntēambar ne. Yesu n plaha pe na ke Yāhā kangbān wo, ma yi ter.

Yesu fūū naa waa jaa

9 Per gaa, Yesu naa n ter, ma ba fūū naa waa yāā. U ba see ke dyan. ² Yesu kānyārwei n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, fūū naa nwo tuu see ke syi, yoo kapee wāpyen kē le ta loo nde n u dye? Woo tuu kapee pye, laa u seefa?» ³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Le sē nii mii u kapee pye, laa na u seefa ye. U see ke syi, Yāhā ga laa pye u na, nawee- bye n le yāā yīnde ne, pe ke miingbān gboho. ⁴ Koo gii ke ra nɔ wāā, n yai n ke tēn tē yagaa, yai ke sē kua wa ye. Yīmper ma ke ga ba wo. Waa wee u tēn tē yīmper wo ye. ⁵ Tē nwo dryē laam wo, n ma cāā- dryēfa ye.»

⁶ Yesu tuu koo pǎā wa, u n yēsyōr tu kāntraha na, ma poor tūhū, ma te pye ta u fūū naa yīmpe na, ⁷ ma u pye ma yee: «Ka, maa ma yīntaha yee loho nge wo pe n yee Syilwee.» Ke Syilwee yīntaha kē: Wii pe u nɔ wāā. U fūū n ka, maa u yīntaha yee ke wo. Tuu dur ga kaha wo, u naa n yān.

⁸ U kasohofa, ma suhu mpāy ne pe ba u cā, ma cā u naa n nar, pe u yāā pe n nii n yee: «Wii u ba tege nii naa nawee- nar, woo sē na?» ⁹ Mpāy naa n yee woo kē, mpāy -sē naa n yee, a u tayfua kē. Woo -sē naa pe yar ma yee woo kē. ¹⁰ Pe n u yey loo na ma yee: «Ma yīmpe pye mii ma jaa ma ye, ma n waha n yān?» ¹¹ U n pe yē sya ma yee: «Dya wii pe n yee Yesu, woo u poor pye ta ra yīmpe na, ma ra pye n ga ra yīntaha yee loho nge na pe n yee Syilwee. Ta n ka, maa ra yīntaha yee, ma yāā n waha n yān.» ¹² Pe n u yey ma yee, u dya ma na. U n yee woo cā na.

¹³ Dya wii tuu pye fūū, pe n ka u ne Farisyē ye fla na. ¹⁴ Kanii per -sē ba kē Yesu tuu ba te poor ta, ma u yīmpɛ jaa u kē. ¹⁵ Pe Farisyē n maha u yey ma yee, u pye mii ma waha jaa, ma n yāŋ. U n pe pye ma yee: «U poor pye ta ra yīmpɛ na, ta n ga ra yīntaha yee, ma yāā n n yāŋ.» ¹⁶ Loo na, Farisyē mpāy n le pāā ma yee, Yāhā sē kē ke dya nwo nɔ wāā ye, a u ke kanii per kapīi wīi pye n klaha-. Mpāy n -sē yee, a kapeepyefua ga waha laanwɔ wūhū ngīi syi pye mii? Pe yē kaplāŋ n nii ke ya wuhu na.

¹⁷ U dya wii tuu pye fūū, pe n maha u yey ma yee: «U dya wii tuu ma yīmpɛ jaa ma kē, mboo yee nwasyifua kē u ne?» U n pe yē sya ma yee: «Yāhā kaplāŋ tōrfua kē u ne.»

¹⁸ Pe sē le sya cīinde ma yee u pye fūū, ma ba jaa ma waha n yāŋ ye; pe n sya ta pe n u seefa yee ba. ¹⁹ Pe n pe yey ma yee: «Ye dya wii tee yee u see fūū, woo la nwo? Ah u pye mii ma waha n yāŋ yagaa?» ²⁰ U dya seefa n pe yē sya ma yee: «Wo cā wo dya kē u ne, u see fūū. ²¹ Tuu -sē pye mii ma waha n yāŋ yagaa, tesē yoo tuu u jaa, loo too sē cā ye. -Ye woo gɛ yey, kicar sē kē u ne ye, u ga waha u ya yīŋ wīi pāā.» ²² U seefa naa n fya pe Yiiffee- yahaseefa na, koo kē pe n ba pāā ke syi. Pe Yiiffee- yahaseefa ba le pāā ta wa ma yee, wii ma yee Yesu kē u Yāhā Yīndefua Crise ne, ufua saa naa n dye pe Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo nantāŋ ye. ²³ Koo kē u dya seefa n ba yee pe u dya gɛ yey, a kicar sē kē u ne ye.

²⁴ U dya wii tuu pye fūū, pe Farisyē n u yey ke tehe syāŋ wuhu na ma yee: «Yāhā yāŋ, ma cīinde pāā. Wo cā kapeepyefua kē dya nwo ne.» ²⁵ U n pe yē sya ma yee: «U ma pye kapeepyefua, n sē waha loo cā ye. Lii ya tē cā, n pye fūū, yagaa n n yāŋ.» ²⁶ Pe n u pye ma yee, Yesu u pye mii, u u yīmpɛ jaa mii? ²⁷ U n pe yē sya ma yee: «N le pāā wa ye ye, ye sē ra kapān luhu la? Ye yee yaa maha le luhu ye nwa pye? Ye n traha la ye nii u kānyārwei?» ²⁸ Pe n u tyehɛ, ma dur ma u pye ma yee: «Mboo kē raa ma u kānyārwe, wii ma wo faale wādyaha Musa kānyārwei. ²⁹ Wo cā Yāhā bii pāā Musa ne; nwo woo na, wo sē u yisaha cā ye.»

³⁰ U dya n pe yē sya ma yee: «Tee yee ye sē u yisaha cā ye, le yē gbāā ra na; woo -sē kē u ta ra yīmpɛ n jaa.

³¹ Mpāy pe ma kapee- wāpyeŋ wo, wo cā Yāhā wee ke n luhu poo wānar ye ye. Wii tuu -sē ke myaha gboho, ma ke laam wūhū pye, ke n luhu woofua wānar ye.

³² Ma gbe drier wātāhā na, waa sē le luhu yāā pe yee waa fūū yīmpɛ jaa yāā ye, wii syi u see fūū. ³³ Ke ma ne pye Yāhā sē kē ke dya nwo nɔ wāā ye, u saa ne waha laa gɛ pye ye.» ³⁴ Pe n u pye ma yee: «Ma see yi tāŋ kapee- wāpyeŋ wo, yoo raa yee maa klaha?» Pe n u tā pe Yiiffee- yawāhā nwoŋ wādyeŋ na.

Mpāy me pe ma fūū- Yāhā kānde na

³⁵ Yesu n u dya wākar wīi luhu, u n u yāā, maa u pye ma yee: «Ma u Nawee Puee ta la ma Yater?» ³⁶ U n u yē sya ma yee: «Yīŋfua, yoo kē u ne? U yar ra na, ra n u ta ra Yater.» ³⁷ Yesu n u pye ma yee: «Ma u yāā; woo gɛ kē tuu n pāā ma ne yagaa.» ³⁸ U dya n kānklūy gbāā Yesu yaha ye, ma u pye ma yee: «Yīŋfua, n ma ta ra Yater.»

³⁹ Loo kur ye, Yesu n yee: «N pa drier wo, n n pai kasāhā raa yīntaha yi, n ta, mpāy pe sē n yāŋ ye, pe waha naa n yāŋ; tesē, mpāy pe yee poo n yāŋ, pe nii fūū- wāŋ syi.» ⁴⁰ Farisyē mpāy pe pye u ne, pe kaplāŋ ngīi luhu, pe n u pye ma yee: «Wo bya ma la fūū- wāŋ syi?» ⁴¹ Yesu n pe pye ma yee: «Ye ma ne pye fūū- wāŋ syi dyan, kapee saa ne pye ye yīŋ na ye; tee -sē yee yii n yāŋ, ye kapee- ga kuee ye yīŋ na.»

U mbanaha u mbaa ne

10 Loo kur ye, Yesu n maha kaplāŋ kuā cra pāā pe nawee- ye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma yee u sē dye mbaa naklaha yē ne ye, ma teele laa yāŋ ke kānkāy na ma dugu dye, yuhu naboofua kē woosyifua nwo ne. ² Ma -sē yee wii woo na tuu n dye ke mbaa naklaha yē ne, u mbanaha kē woo ne. ³ Yuhu- sēŋfua pe mbaa na, u n sya ma ke naklaha yē yār u mbanaha kē. Pe mbaa byɛ, pe n sya ma n luhu u ye. U myaha taha pe mbaa byɛ na, ma pe yee te ne, pe n yi n taha u na nkur ye. ⁴ U ma ta u mbaa byɛ n yi taha tāŋ wa u na nkur ye, pe mii pe u yīmbui cā wa, u ga naa n yār pe yahasee ye, pe n naa n taha u na. ⁵ Pe saa sya pe taha naweete na ye, wii pe sē cā ye. Pe sē woo yīmbui cā ye, pe ga fā dey u na.»

⁶ Yesu tuu kakuācran nde tōr pe nawee- ye, pe sē laa gɛ war le wīi na u ne ye.

Yesu woo tuu ma ke naklaha yē

⁷ Yesu n maha yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ndoō tē ma pe mbaa naklaha yē. ⁸ Mpāy byɛ pe cāā pa ra yaha, pe pye yuhu- naboofa. Pe mbaa sē -sē naa n luhu pe ye ye.

⁹ Ndoō kē ke naklaha yē. Wii ma ra ta u Yater, ma dye ra kue koho ye, u yīŋ pahasaha yāā. U ga waha naa n dye u laam, tuu dur naa n yi, tuu naa u digi yāā.

¹⁰ Yuhu woo n pai wāyuhu troho ne, wāboo yīmbui ne, kaklaha- koho ne. Ma -sē yee ndoo woo na, n pa ma yee, mpāy byɛ pe ga naa n dye ra kue koho ye, n ga cīinde yrā wāā pe kē; tesē, ngaa saa ke laa pe ye ye.»

Yesu woo tuu ma u mbanahayō

¹¹ Yesu n maha yee: «Ndoō tē ma u mbanahayō. U mbanahayō u mbaa gbā ku. ¹² Tēntēle ma pye mbaa na, u tēn tē wale myaha na. Woo sē -sē kē u mbanaha ye; woo sē kē u mbaafua ye. U ma waygapyāhā yāā, ke

n pai pe mbaa ye, u ga fã ter pe yaha, ke n ba dye yigi pe laam wo, ke pe ta pe n fã cãñ. ¹³ Lii le ma ne usiyifua ta u n le pye ke syi, wale wĩ ya le ma ne pye u na, u kalaa sã ma ne pye pe mbaa poo na ye.

¹⁴ Ndoo kã u mbanahayã. N ta mbaa wĩ cã, pe bya ra wĩ cã. ¹⁵ Ta Tuhufua Yãhã ke ra wĩ cã mii syi dyan, ta n -sẽ u wĩ cã mii, n ma ke syi ra mbaa ne. N ga pe gbã ku.

¹⁶ Mbaa mpãy maha ma ra ye. Poo ter wee naklaha nge wo ye. N yai n ga pe bya kuar ba le taha, n ba naa n naha. Pe ga ba naa ra yĩmbui luhu. Pe bye ga ba wãã le, pe nii naklaha neñ, mbanaha nen ne.

¹⁷ Ta ntãñ dye ra Tuhufua Yãhã tãñ. N yer ta yrã wãwãã wĩ na, n ku, tã ba dur, n maha le sya. Loo ne, ta ntãñ n dye ta Tuhufua Yãhã tãñ. ¹⁸ Nawee waa sã kã tuu ga waha ta yrã sya ra ye ye. Le tãñ ra ye, koo kã n ga le wãã, n ku. Le wãwãã fãnga ma ra ye, le wãsyã fãnga ne. Ta Tuhufua Yãhã ke ra taha lii na, loo kã loo nde ne.»

¹⁹ Yesu kaplãn n maha ta, Yiifee- n nii n pãã wuhu na creñcreñ. ²⁰ Poo busãã naa n yee: «Sãndũpee waa u yĩñ wũhũ wãhã, u n sron cõñ. Waa ma n ndityuhu yaha u ye ye.» ²¹ Mpãy, ma -sẽ naa n yee: «Sãndũpeefua kaplãn sã kã ngĩ ye. Nawee wii sãndũpee ma u yĩñ na, u ga waha fũũ yĩmpẽ yãr la u kã, u n waha naa n yãñ?»

Yiifee- yahaseefa Yesu wĩ sye

²² Pe ba naa ke Yãhã kangbãñ wãfãã gbar gbar, dyadye wãñ syi dyan, Yurusalem wo. Le pye wer cãã.

²³ Yesu -sẽ pye, u naa n tay ke Yãhã kangbãñ wo, ntẽmbar laankõngbãñ gaa flãhã tãñ, pe naa ke yee Salmuu laankõñ.

²⁴ Pe Yiifee- yahaseefa n pa, ma ba u gbey le, ma u pye ma yee: «Le ma pye mboo kã u Yãhã Yĩndefua Crise ne, le pãã laha wo ye. Ma sã yãã, ma wo ta wo n nii laalaa pye n ter ma wĩ na.» ²⁵ Yesu n pe yẽ sya ma yee: «N le pãã wa ye ye, ye sã -sẽ ra wĩ sya cĩinde ye. Ta Tuhufua Yãhã kai- ngĩ wãpyerj kãnde wãã ra kã; loo nde ge ra wĩ pãã n laha ye ye. ²⁶ Ye sã -sẽ ra wĩ sya cĩinde ye; ye wee ra mbaa ye, koo kã. ²⁷ Ta mbaa ra yĩmbui luhu. Ndoo pe cã, pe n taha ra na. ²⁸ N cĩinde yrã wãã pe kã, lii wãkuayãã wee le na ye. Pe wĩ saa klaha- yãã ye, waa saha pe tyĩn sya ra koho wo ye. ²⁹ Ta Tuhufua Yãhã gii ke pe le soho ra koho wo, koo kã ke ma fãnga bye yĩñ na, waa saha pe tyĩn sya ke koho wo ye. ³⁰ Ndoo, tesã ra Tuhufua Yãhã ne, wo ma nen.»

³¹ Loo na, pe Yiifee- yahaseefa n maha yee poo ga u waa ntẽmbar ne. ³² Yesu n pe pye ma yee: «N kayũhũ busãã pye yar ye na, ta Tuhufua Yãhã kãmay na. Ye yee yaa ra waa ntẽmbar ne koo kayũhũ ngĩ lii loo wĩ na?» ³³ Pe n u yẽ sya ma yee: «Wo sã yee waa ma waa ntẽmbar ne kayĩ laa wĩ na ye, wo yee ma n gbar Yãhã

ne, koo kã; taa ma nawee, ma sã yai ma yee ma ma Yãhã ye.»

³⁴ Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Yãhã sabangbãñ wo, le ma le yrũhũ yaha ma yee, Yãhã yee: «Ye ma Yãhã pii.» ³⁵ Wo cã Yãhã sabangbãñ ma lii pãã, le saha kuã kãã ye. Le Yãhã kapãñ le pãã wãã nawee- mpãy kã koo fla na, Yãhã yee pe ma Yãhã pii. ³⁶ Yãhã ma -sẽ yee pe ma Yãhã pii, ndoo wii Yãhã ra yãñ yi, ma ra nã wãã driyẽ wo, ye pye mii ma yee n n gbar Yãhã ne, a n tee yee n ma Yãhã Dya? ³⁷ Le ma pye ra Tuhufua Yãhã kai- sã kã tã n pye ye, ye ma syi ye ra kaplãn sya cĩinde ye. ³⁸ N ma -sẽ ke pye, ye ma sya yee ye saa ra kaplãn sya cĩinde ye, tã -sẽ kai- nkãy pye, -ye koo sya cĩinde! Loo na, ye ga le cã laha ye yee, ndoo tesã ta Tuhufua Yãhã ne, loho sã n yi wo nsoho wo ye.»

³⁹ Pe n maha yee, poo ga u yigi, u n wloho yi pe laam wo ma ter.

⁴⁰ Loo kur ye, Yesu n ka maa kuee Yurdane lafenj kũndi ngaa ye. Koo fla kã Nsãñ tuu cãã pye, ma ba naa nawee- tãã naa n yi loho wo.

⁴¹ Nabuar n pa Yesu fla na, ma ba nii le pãã pe ya ye ma yee: «Nsãñ sã ba laanwã wĩ laa pye ye, tuu -sẽ ba kai- nkãy bye cãã pãã yaha dya nwo wĩ na, ke bye nii cĩinde.» ⁴² Nawee- busãã n Yesu ta pe Yater ke fla na.

Yesu gbã yia

11 Yan ba dya waa yigi, u myaha Laasar. U pye klo laa wo pe naa n yee Gbetane. U syafa pye ke fla na, Maari ma suhu u lefua Marti ne. ² Woo Maari nwo kã tuu ba lasekole woo Yesu na, ma u yĩnyor ta ma Yesu tre kluã u kã. Woo lan Laasar kã tuu pye yanfua. ³ U syafa n lehe wãã, pe ga Yesu yar u naambiyãbua wee wãwee ye.

⁴ Yesu tuu le luhu, u n yee: «Laasar yan nde saha u boo ye; te ga ta nawee- n Yãhã fãngangbãñ yãã yĩnde ne, loo nde kãmay na Yãhã Dya myaha ga yi.» ⁵ Marti ma suhu u cĩifua Maari ne, ma suhu Laasar ne, pe bye ntãñ ba dye Yesu tãñ. ⁶ Yesu tuu u Laasar yan wĩ luhu, tuu pye teelii wo, u n kuee ma plii sĩ pye ke fla na, ⁷ ma ba u kãnyãrwai pye ma yee, pe dur ga Yude kãntaha na. ⁸ U kãnyãrwai n u pye ma yee: «Yĩñfua, yagaa ya pe Yiifee- naa n ke pe ma waa boo ntẽmbar ne ke fla na, ma maha yee mboo ga dur ga ke fla na!» ⁹ Yesu n pe yẽ sya kakuãcran ne ma yee: «Per neñ laam wo, yai wee la ler sãnsye syãm, ma gbe sukũhũntãñ na, ma sya ga waa yainkõñ wo? Wii u n yãr yai na, u sã n kũn ye, u yãhãcãã- yãã, koo kã. ¹⁰ Wii u -sẽ n yãr yĩmper wo, u n kũn, cãã- wee u na ye, koo kã.»

¹¹ Yesu tuu koo kaplãn pãã wa pe ye, u n pe pye ma yee: «Wo naambiyã Laasar sã n wãñ; n n gaha u gbã yir.» ¹² U kãnyãrwai n u pye ma yee: «Yĩñfua, u ma sã n wãñ, u ga kãhã yir.» ¹³ U Laasar wãku wĩ ne Yesu tuu ba pãã pe ye, pe sã le war ye, ma yee cĩinde wãñ Yesu

u n yānj. ¹⁴ Yesu n le pāā laha pe ye loo na ma yee: «Laasar ku. ¹⁵ Too sē pye ke fla na ye, le tǎy ra ye. Loo ga ta ye n ta sronj ta ye Yater. -Too ka u fla na!» ¹⁶ Loo na, Tema wii pe naa n yee Didim, koo yīntaha wuhuwāā, u n pe kānyārwei mii pye ma yee: «Wo bya, -too yir taha u na, waa ku u ne.»

¹⁷ Yesu n ga dye gbe taha, ma luhu pe Laasar le wa gbīī wo ke plii resyar kē. ¹⁸ Gbetane ke -sē pye Yurusalem tǎy kilo tǎā syi, ¹⁹ Yiiffee- busāā n ba pa Marti ye fla na Maari ne, maa pe lanj gbā syar pe ye. ²⁰ Marti tuu luhu Yesu ma u n pai, u n ka maa u wāā; Maari -sē pye u ba tege nii kaha wo. ²¹ Marti n Yesu pye ma yee: «Yīnjua, ma'a ne pye nwo, ta lanj saa ne ku ye. ²² Ke ya-gaa nge gē na, n cā, ma'a ngii nar Yāhā ye, ke ga le pye ma kē.» ²³ Yesu n u pye ma yee: «Ma lanj ga yir gbā wo, u dur ba yrānj na.» ²⁴ Marti n u yē sya ma yee: «Driyē ma ba kua per gii, nawee- n ga yir gbā wo, pe nii yrānj na, n cā Laasar bya ga ba yir gbā wo, u nii yrānj na.»

²⁵ Yesu n u pye ma yee: «Ndoo tē ma gbā yiafua, tesē ndoo tē ma yrā wāāfua. Wii ma ra ta u Yater, u ma sya ku, u ga ba nii yrānj na. ²⁶ Tesē, wii ma pye yrānj na, ma ra ta u Yater, ufua saa ku yāā ye. Ma loo nde sya la cīinde?» ²⁷ Marti n u yē sya ma yee: «Āwā Yīnjua, n cā mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise ne, woo wii u ma Yāhā Dya, woo wii u wāpanj bii cāā pāā yaha driyē nge wo.»

²⁸ Marti tuu koo pāā wa, u n ter, ma ga u cīifua Maari yee, u sē ta waa n yi le cānj na ye, ma u pye ma yee: «U Yīnjua ma nwo, u ma yee.»

²⁹ Maari tuu kaplānj ngīī luhu, u n yir farfar, ma ka Yesu fla na. ³⁰ Yesu sē ba dye wa le klo wo ye. Marti tuu ba u wāā sya teelii wo, u pye nantānj koo fla na. ³¹ Yiiffee- mpāy pe pye Maari ne kaha wo, ma naa u lanj, pe yāā u yir yi farfar, pe n taha u na, ma yee u yi n ter u n gaha wūn le gbīī fla wo.

³² Maari tuu ga nɔ Yesu fla na, ma u yāā yīnde ne, u n kānkūy gbāā Yesu yaha ye, ma u pye ma yee: «Yīnjua, ma'a ne pye nwo, ta lanj saa ne ku ye.» ³³ Maari naa n wūn, woo ma suhu pe Yiiffee- mpāy ne pe ba pa u ne. Yesu tuu pe yāā, u laam bye n wlāhā. ³⁴ U n pe yey ma yee, pe u le na? Pe n u pye ma yee: «Yīnjua, pa ma ba yānj.»

³⁵ Yesu yīntām n yi. ³⁶ Pe Yiiffee- pe loo yāā, pe n yee u dya ntānj dye Yesu tǎy cīinde. ³⁷ Poo mpāy n -sē le pāā ma yee: «Woo wii tuu u fūū naa yīmpē jaa u n waha n yānj, u saa ne pye la u ta, dya nwo ma n ku ye?»

³⁸ Yesu n ka le gbīī fla na, u laam maha ba wlāhā u ye. Le gbīī pye nkɔnj dyanj yānj mpīy ntēmbलाha fla na. Ntēmbangbānj gaa pye, ke ba paha tā le gbīī yē na.

³⁹ Yesu n yee pe ke ntēmbangbānj kloj kǎā. U Laasar syafua Marti n Yesu pye ma yee, ke nakugu dugu n yi, pe ke le le gbīī wo ke plii resyar nanga. ⁴⁰ Yesu n u pye ma yee: «N sē ma pye la ma'a ra ta ma Yater, maa Yāhā fāngangbānj yāā yīnde ne?» ⁴¹ Pe n ke ntēmbangbānj kloj kǎā. Yesu n yīntaha kuā yir wāā yāhāyīnj kuē ye

ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā, taa ra wānar sya, n syaha wāā ma kē. ⁴² N cā ma ra wānar sya yalebye. N le pāā nabuar mii wīī na, pe ra gbey le, pe n waha cā mboo ma ra nɔ wāā.»

⁴³ Yesu tuu koo pāā wa, u n tē sya fānga ne ma yee: «Laasar, yir yi!» ⁴⁴ Laasar wii u ba ku, u n yir yi, te trē ne tesē te klue ne te maha tā faasyīmbēhe taa ne; u yīntaha ba maha tā fai wo. Yesu n pe nawee- pye ma yee: «-Ye u sāhā yaha, tee tyii u na u n ter!»

Pe Yiiffee- yahaseefa Yesu ke wāboo ne

(Mat 26.1-5; Mar 14.1-2; Luke 22.1-2)

⁴⁵ Pe Yiiffee- mpāy pe ba pa Maari ye fla na, poo busāā pe Yesu yāā tuu nde pye, pe n u wīī sya cīinde. ⁴⁶ Mpāy n -sē yir, ma ka Farisyē ye fla na, maa le pāā pe ye Yesu lii pye. ⁴⁷ Loo na, pe Yāhā yūndefa yīnjua n yir pe Farisyē ne, ma pe kaplānj cērfa wāā, ma le pāā ma yee: «Waa pye mii dya nwo ne? Ye sē yāā, u laanwo wūhū busāā pye. ⁴⁸ Waa tyii u na, nawee- bye ga ba u wīī sya cīinde, Wōrmefa ga ba wo Yāhā kangbānj yoho pye klaha-, pe wo ter bye boo tānj.»

⁴⁹ Mpāy pe ba pe ya wāā, poo nen waa pye, u myaha Kayifu, woo kē tuu pye pe Yāhā yūndefa yīnjua loo dye. U n yir ma pe pye ma yee: «Ye sē laa cā ye. ⁵⁰ Ye sē laam ga ye. Le puar wo dya nen nwo ya boo, u n ku nawee- kur bye wīī na, wo terfa bye ma n ku tānj ye.»

⁵¹ Kapān nde le sya yi u yē wo, u sē cā ma yee u ya laam kapān sē ne le ba yi u yē wo ye. Tuu pye Yāhā yūndefa yīnjua loo dye, koo kē Yāhā n u ta u n kapān nde cāā pāā yaha ma yee, Yesu yai u ku pe klofa wīī na.

⁵² Le sē maha pye pe terfa ya wīī na ye. Le pye Yāhā laampii kur bye wīī na, pe nii yīmbui nen na, Yāhā laampii mpāy bye pe cāānj driyē teebehe bye wo. ⁵³ Koo per na, pe n Yesu wāboo wīī ta. ⁵⁴ Loo n ta Yesu sē maha naa u ya yar gbaa na pe Yiiffee- na ye; u n ka tūntūn kusyīnde laa wo, tēyāfūū klo tǎy, pe le yee Yeflami, maa kuee ke fla na u kānyārwei ne.

⁵⁵ Yiiffee- syayaha gbar ba gbe taha. Nawee- busāā n yir kui bye wo, ma dugu ga Yurusalem wo, pe n gaha pe kapīī loho wey, pe nii gbegbe te gbar n cā dye. ⁵⁶ Pe pye Yāhā kangbānj wo, ma naa Yesu fla ke, ma nii pe ya yey, ncā u ga pa te gbar na laa? ⁵⁷ Pe Yāhā yūndefa yīnjua tesē pe Farisyē ne, pe ba yee, wii ma Yesu niisaha cā, u le pāā pe n ga u yigi.

Maari lasekole woo Yesu trē na

(Mat 26.6-13; Mar 14.3-9)

12 Te syayaha gbar ba kuee plii kuay, Yesu n ka klo nde wo pe n yee Gbetane, Laasar fla na, wii Yesu ba u ta u n yir gbā wo, ma nii yrānj na. ² Pe n u nampay yi. Marti naa te dir yīntaha yi, Laasar pye pe sedifa ne Yesu ne.

³Maari n lasekole waa gbe bui laa wo, le faa gboho. Pe woo lasekole yee nardi, nawām sē u dir yey ye. U n woo lasekole gbe, ma u woo Yesu trē na, ma dur ma u yīnyor ta ma Yesu trē kluā; ke kaha bye n ga nii u lasekole dugu fla. ⁴Yesu kānyārwe waa pye, Syikaryote-fa Yuda, woo kē u n pai Yesu yi u napī- kē. U n le pāā ma yee, ⁵a nwa pe sē u lasekole par war nagbey sēn-sye syi, ma pe war wāā fenfa kē ye? ⁶Le sē nii mii u naa fenfa fen di koo u n kapān nde pāā ye, u naa n yuhu, koo kē. Pe kānyārwei war sakole pye woo ye, pe ma war le, u ga mpāy yuhu yi. ⁷Yesu n u pye ma yee: «Tyii cɔɔ nwo na, ta kadye kē tuu gbihi wa wālen na gbī wo ke syi. ⁸Fenfa ya dyaŋ, pe ma ye ne yalebye. Ndo -sē nwo, n saa ba pye ye ne per gaa ye.»

⁹Yiifee- busāā n Yesu wāpa wī luhu ke Gbetane na, ma pa le klo wo. Le sē -sē ba nii mii pe pa Yesu ya wī na ye; pe ba pa pe n pai Laasar bya yāā yīnde ne, woo wii Yesu ba u ta u n yir gbā wo, ma nii yrāŋ na. ¹⁰Pe Yāhā yūndefa yīŋfa n Laasar bya wāboo wī pāā ta. ¹¹U wī ba Yiifee- busāā ta pe n dur naa n yi poo kur ye, ma naa Yesu woo ta pe Yater, koo kē.

Nawee- Yesu sey ga dye Yurusalem wo

(Mat 21.1-11; Mar 11.1-11; Luke 19.28-40)

¹²Ke yīŋsyii wo, nabuar mpāy pe ba ka te gbar wī na, pe n luhu Yesu ma u n pai ke Yurusalem wo. ¹³Pe n mpēŋ wan gbe, ma yi ga Yesu wāā, ma nii nuhu di, ma nii le gble ma n yee:

«Yīŋfua mboo wii taa n pai Yāhā myaha ne,
Yāhā ke kaa taha ma na,
mboo wii taa ma Yiisrefa Yīŋfua.»

¹⁴Yesu n känkonyainge gaa yāā, ma dugu nii ke na ma n gaha, mii le bii cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

¹⁵«Syō klofa, ye ma n fya ye,
ye yīŋfua nwo u n pai,
känkonyainge gaa na, tuu dugu nii.»

¹⁶Yesu kānyārwei n kai- ngī yāā wāyāā ya, pe sē waha ke yīntaha war le yale wo ye. Kur kuε ye, Yesu tuu ba kuā yir ga yāhāyīŋ na nayōr ne, pe n cā le tai cā ma yee, le ma le bii cāā yrūhū yaha wa Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, nawee- ga ba Yesu sey, koo kē pe n ba le yāā le pye koo syi.

¹⁷Yesu tuu ba Laasar yee le gbī laam wo, ma u ta u n yir gbā wo, ma nii yrāŋ na, mpāy bye pe ba pye ke fla na, pe naa Yesu wī pāā le ne. ¹⁸Loo nde n ta, pe nabuar pe le luhu ma yee Yesu laanwo wī nde pye, pe n pe ya wāā ga ta u yahasee ye. ¹⁹Pe Farisyē n nii pe ya pye ma yee: «Ye sē yāā, nawee- bye n gaha u ye, nde saa laa yō wo kē ye.»

Jrekefa mpāy, Yiifee- sē me ye, pe Yesu wī yey

²⁰Jrekefa mpāy ba pa te gbar na Yurusalem wo, Yāhā seysaha wo. ²¹Poo mpāy n pa Filipe fla na, u n yi klo nde wo pe naa n yee Gbesyata, Galele kāntraha na. Pe n Yesu wī yey waha u ye ma yee: «Yīŋfua, wo n ke wo Yesu yāā.» ²²Filipe n le pāā Andere ye, pe n ka pe syām, maa le pāā Yesu ye.

²³Loo kur ye, Yesu n pe pye ma yee: «U Nawee Puee myaha yiyale nɔ wa. ²⁴Ta n kakuācran nde pāā ye ye: Sepua nen le ya ya, le ma yee le sē tāhā le kāntraha wo ma fīy ye, le -sē ga kuee le ya ya. Le ma -sē tāhā le kāntraha wo, ma ku, ma fīy, le ga pii buar see. ²⁵Wii ma yee u ya yīŋ wāke wī ya le n tāy u ye, woofua ga ba u yīŋ ke laa; wii tuu -sē ga u ya yīŋ wāke wī sye dryē nge wo, woofua ga ba cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye. ²⁶Wii ma yee u ga ra wī pye, u naa n taha ra na; n ma pye na, u bya ga pye ke fla na. Wii ma ra wī pye, ta Tuhufua Yāhā ga ta u myaha n yi.

²⁷Yagaa, ta laam bye ma pe wlāhā nii ra ye. Tē ga lii ge pāā n sē cā ye; n yee la Yāhā ta Tuhufua, le wāfāy yale kuā ter ra na, lii le n pai nde? Aye, n saa loo pāā ye. N pa koo wāfāy nge wī na, n ga ke sya. ²⁸Ta Tuhufua Yāhā, ma miingbāŋ ta ke n gboho!» Yīmbui laa n yir yāhāyīŋ na ma yee: «N ke gboho wa, n ga maha ke ta ke n gboho.»

²⁹Nabuar rii te pye ke fla na, ma ba le yīmbui luhu, te n yee, a yāhāgbāā tēŋ kē. Mpāy naa n yee, a yāhāyīŋ tēnlehe waa kē tuu pāā Yesu ne. ³⁰Yesu n pe pye ma yee: «Yīmbui nde sē pāā ndoo wī na ye, le pāā yii wī na ma yee ye le luhu. ³¹Yagaa, Yāhā kasāhā ga too dryēfa na. Yāhā ga dryē nge yīŋfua Setane kar wāā. ³²Ndo ma ba kuā yir ta, n ga ba ta, nawee- ter bye n pa ra ye.» ³³Yesu kaplāŋ ngī naa le yar, gbā mpāy ter syi u n pai ku.

³⁴Pe nabuar n u yē sya ma yee: «Kānde lii Yāhā le ta, le ma le yrūhū yaha ma yee, u Yāhā Yīndefua Crise saa ku yāā ye. Mboo -sē pye mii ma yee, u Nawee Puee ga ba kuā yir ta? Yoo kē u Nawee Puee ne?» ³⁵Yesu n pe yē sya ma yee: «U Cāāfua ga maha yalaale ya dye ye nsoho wo. Tee -sē ma u Cāāfua ne, ye naa n yār u ne, wam ma syi pe ba ye fe gbe ye. Wii u n yār wam wo, u sē u ya kakue cā ye. ³⁶Tee ma u Cāāfua ne, -ye u ta ye Yater, ye nii cāāfa.»

Yesu tuu koo pāā wa, u n ter, maa wūhū pe na deydey.

Mpāy pe sē Yesu ta pe Yater ye

³⁷Yesu tuu sya laanwo wūhū busāā pye pe nawee-yīnde na, pe sē -sē u ta pe Yater ye. ³⁸Loo ge -sē ne faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa bii cāā pāā yaha. U bii yee:

«Too ke Yāhā wūhū pāā,

yoo ke sya wo ye?
 Yoo Yāhā koho fānga yāā,
 ma le sya cīinde?»
³⁹ Poofa mii wīi na, u Yisa maha bii le cāā pāā yaha
 ma yee:

⁴⁰ «Yāhā pe ta fūū- wāñ syi;
 ke maha pe ta pe laam n waha.
 Mii loo sē ne ye, pe ma n yāñ,
 pe ga ke kai- yāā yīnde ne,
 pe ga ke war pe laam wo.
 Pe ga ka Yāhā ye, ke n pe jaa yi kāā
 pe kapee- wāpyeñ wo.»

⁴¹ Yisa tuu bii Yesu nayōr yāā, koo kē u n bii kaplāñ
 ngīi pāā.

⁴² Pe yahaseefa mpāy -sē ba Yesu wīi sya cīinde. Pe
 sē -sē le pāā ye. Pe ba fya pe Farisyē na, ma yee poo
 ma le pāā, pe ga pe kar tā ke Yīifee- yawāhā nwoñ na.
⁴³ Ye sē yāā, pe naa myaha ke nawee- ye, pe sē naa
 myaha ke Yāhā ye ye, koo kē.

⁴⁴ Yesu -sē ba le gbey pāā pe ye ma yee: «Wii ma ra
 wīi sya cīinde ma ra ta u Yater, ndoo ya sē kē u ta u
 Yater ye, ufua ra Nōwāāfua bya ta u Yater. ⁴⁵ Wii ma ra
 yāā, ufua ra Nōwāāfua bya yāā. ⁴⁶ N pa driyēfa ye cāā-
 wāñ syi dyañ, wii ma ra ta u Yater, ufua ma n kuee
 wam wo ye. ⁴⁷ Wii ma ra kaplāñ luhu, ma -sē ke sye,
 ndoo sē kē tē ga ufua sāhā ye. Ye sē yāā, n sē pa driyē-
 fa wāsāhā yīmbui ne ye, n pa pe wāsyayaha yīmbui ne.
⁴⁸ Wii ma ra sye, ma maha ra kaplāñ sye, u sāhāfua
 ma; kaplāñ nkāy tē n pāā, koo kē ke n pai u sāhā, driyē
 ma ba kua. ⁴⁹ Ye sē yāā, ta ya wīi sē ne tē n pāā ye; ta
 Tuhufua Yāhā gii ke ra nō wāā, koo gē ra yar kai- nkāy
 ne, n yai n ke tōr yar nawee- na. ⁵⁰ N -sē cā ke kai- nkāy
 ta, ke cīinde yrā wāā nawee kē. Loo ne, ta Tuhufua
 Yāhā ke ke kai- yar ra na mii, n ke yar nawee- na koo
 syi.»

Yesu u kānyārwei trε yee

13 Te syayaha gbar te ba gbe taha, Yesu n cā u
 yale nō wa, yale lii tuu ga yir driyē nge wo, u ka u
 Tuhufua Yāhā fla na. Driyēfa mpāy bye pe ntāñ dye u
 tāy, pe n nii u wām, u n ta pe ntāñ n dye kuee yai u tāy.

² Yesu pye u kānyārwei ne dir na yīmper wo.
 Syikaryotefa Syimu dya Yuda -sē nwo, sāndāpee yīñfua
 Setane ba Yesu wāyi wīi le wa u laam wo, u Yesu yi u
 napīi- kē. ³ Yesu ba cā, woo Yesu yi Yāhā fla na, u ga
 maha dur ga Yāhā fla na, tesē Yāhā kai- bye le soho u
 koho wo. ⁴ Yesu n yir dir na, ma nayroho fer, ma lawey
 fai laa gbe maha nsīi wo. ⁵ Loo kur ye, u n loho le
 tasangbāñ wo, ma nii u kānyārwei trε yee pe kē, ma te
 kluā lawey fai lii ne, tuu ba gbe maha nsīi wo.

⁶ U n ba nō Syimu Pyar na, u n u pye ma yee: «Yīñfua,
 mboo yai la ma ra trε yee?» ⁷ Yesu n u yē sya ma yee:
 «Lii tē n pye nde, ma sē le war ye, maa ba le war kur

kuε ye.» ⁸ Pyar n u pye ma yee: «Aye, n saa sya yāā ma
 n ta trε yee ye.» Yesu n u pye ma yee: «N ma yee n sē
 ma yee ye, ma saa ba ma lay yāā ra ye ye.» ⁹ Syimu
 Pyar n u pye loo na ma yee: «Yīñfua, le ma pye ke syi,
 ta trε yee, maha ra klue bya ne, ta yīñ bya ne.» ¹⁰ Yesu
 n u pye ma yee: «Wii ma wey laha, u trε ya ne te yai te
 yee, u n nii tāñ gbεgbε. Ye nii wa gbεgbε, ye bye sē -sē
 me ye.» ¹¹ Yesu ba cā wii u n pai u yi u napīi- kē, koo kē
 u n yee pe bye sē me pe ma gbεgbε ye.

¹² Yesu tuu pe trε yee wa, ma u nayroho le wa, u n
 dur ga tege nii u niisaha wo, ma pe pye ma yee: «Tē lii
 pye ye na, ye le war la? ¹³ Ye ra yee kaicāfua, ma maha
 ra yee yīñfua. Le sron, n ma koo syi. ¹⁴ Ndoos wii n ma
 ye yīñfua, ma maha ma ye kaicāfua, ya'a yāā ndoo tē
 ye trε yee, ye bya ye yai ye naa ye trε yee yii kē! ¹⁵ Ye sē
 yāā, kai ne tē pye yar ye na ma yee tē ye pye mii, ye
 bya yai ye naa nii yii ne koo syi! ¹⁶ Ta n cīinde nde pāā
 ye ye, tēntēle sē ter u yīñfua yaha ye, tesē tēnlēhe sē
 ter u lehefua yaha ye. ¹⁷ Ye ma kai- ngīi cā, ye wīi n tāy,
 -tee -sē naa koo pye!

¹⁸ Ye bye sē me tē n yāñ ye. Mpāy tē yāñ yi, n pe cā.
 Lii le -sē cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāñ wo, loo ne le
 n pye yagaa. Le ma le yrūhū yaha ma yee: «Wii u wāā n
 di ra ne, u wā klaha ma nii ra napīi.» ¹⁹ N ga cāā naa ke
 kai- tōr ye ye, ke ma ba nii n pye, ye waha cā ndoo ma
 ngii, ye le sya cīinde. ²⁰ Ta n cīinde nde pāā ye ye: N ma
 nawee lehe wāā, wii ma ga u wīi sya, ndoo gē wīi kē
 tuu sya. Wii ma -sē ra wīi sya, Yāhā gii ke ra lehe wāā,
 koo gē wīi ne tuu sya.»

Yesu yee u kānyārwe waa ga u yi u napīi- kē

(Mat 26.20-25; Mar 14.17-21; Luke 22.21-23)

²¹ Yesu tuu koo kaplāñ ngīi pāā wa, u laam bye n
 wlāhā, u n yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye laam wo,
 waa ma u ga ra yi ta napīi- kē.» ²² U kānyārwei n nii pe
 ya yāñ n klaha, pe sē ba cā yoo kē u naa n yāñ ye. ²³ U
 Yesu kānyārwebua -sē pye, u ba nii Yesu tāy. ²⁴ Syimu
 Pyar n koho yāhā wāā u ye, u Yesu yey yoo kē u n yāñ.
²⁵ Woo kānyārwe nwo n u ya kāāñ Yesu kuε ye, ma u
 pye ma yee: «Yīñfua, yoo kē?» ²⁶ Yesu n u yē sya ma
 yee: «Tē ga dir pāhā wāā wii kē, woo kē.» U n dir raa
 gbe, ma te pāhā, ma te wāā Syikaryotefa Syimu dya
 Yuda kē.

²⁷ Yuda tuu te dir sya wa, sāndāpee yīñfua Setane n
 dye u laam wo. Yesu n u pye ma yee: «Taa yee ma ga lii
 pye, le pye farfar.» ²⁸ Mpāy bye pe pye te dir na, pe sē
 le war nwa Yesu n le pāā Yuda ye ke dyañ ye. ²⁹ Mpāy
 naa le ga, a u Yuda tuu ma pe war sakole ne, laa na
 Yesu yee, wāñ tii bye wīi te ga ba pye poo na te gbar
 nde na tē n pai, u te bye par. Pe maha naa le ga, a laa
 na Yesu Yuda pye u ngaa wāā nawām kē.

³⁰ Yuda tuu te dir sya wa, u n ta ter yi ma ter. Yīmper
 ba wō wa.

Yesu kānfuē laa yar u kānyārwai na

³¹ Yuda tuu yi ter wa, Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «Yagaa, u Nawee Puee miingbān ga yi, Yāhā miingbān bya ga yi u kāmay na. ³² Yāhā miingbān ma yi u kāmay na, Yāhā bya ga ba u miingbān yi ke ya kāmay na; ke ga ba le pye yagaa.

³³ Ta cīfa, yalaale ga maha ra yāā ye ne. Loo kur ye, ye ga ba naa ra ke. Tē ba pe Yiifēe- yahaseefa yar lii ne, n ga maha ye yar loo wīi nen ya ne. Tē n gaha na, ye saha ka ke fla na ye; n ga ye bya yar le ne yagaa.

³⁴ N ga kānfuē laa yar ye na: Ye tyii ye ntān n naa n dye yii tāy; ye ntān pe dye ra tāy mii, ye bya ye tyii ye ntān n naa n dye yii tāy koo syi! ³⁵ Ye ntān ma dye yii tāy, nawee- bye ga cā pe yee ta kānyārwai me ye ne.»

Yesu Pyar yar u ga ba woo wīi kai tehe tāā

(Mat 26.31-35; Mar 14.27-31; Luke 22.31-34)

³⁶ Loo kur ye, Syimu Pyar n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, ma n gaha na?» Yesu n u yē sya ma yee: «Tē n gaha na, maa ba taha ra na kur kuē ye, yagaa sē -sē kē ye.»

³⁷ Pyar n u pye ma yee: «Yīnfua nwa ma n yee, n saha taha ma na yagaa ye? N ma sya ga gbā yāā ma wīi na, n yer le na.» ³⁸ Yesu n u yē sya ma yee: «Ma sē yee la maa ku ra wīi na? Ta n -sē cīinde nde pāā ma ye: Ngupuai saa kui wa ye, ma ga ba ta wīi kai wa tehe tāā, ma yee ma sē ndoo cā ye.»

Yesu ya kē u ma Yāhā fla kānde

14 Yesu n maha u kānyārwai pye ma yee: «Ye ma syi ye laam n wlāhā ye ye ye! -Ye koho taha yaha Yāhā na, -tee -sē koho taha yaha ra bya na! ² Ta Tuhufua Yāhā fla na, niisar nihi. Le ma ne pye cīinde sē ne ye, n ne ga pye n le pāā ye ye. Ye sē yāā, n n gaha niisar gbihi ye kē ke fla na. ³ N ma ba ka, maa ye niisar gbihi wa, n ga dur ba ye ye, n ba ye gbe ga ta nii tāy koo fla na. Loo na, ndoo tē ma na, ye bya ga ba pye koo fla na. ⁴ Kānde lii le n gaha ta kasaha wo, ye loo kānde cā.»

⁵ Tema n u pye ma yee: «Yīnfua, too sē -sē ma kasaha cā ye, wo ga pye mii wo koo fla kānde cā?» ⁶ Yesu n u yē sya ma yee: «Ndoō tē ma le kānde; ndoo tē ma le cīinde; ndoo tē ma le yrā. Waa saha ka Yāhā fla na mii ndoo kāmay sē ne ye. ⁷ Ye ma ndoo cā, ye ga ra Tuhufua Yāhā bya cā. Ke yagaa nge ge na, ye ke cā wa ge cā wa, ye maha ke yāā wa yīnde ne.»

⁸ Filipe n yee: «Yīnfua, ma Tuhufua Yāhā yar wo na, loo ya ga tāy wo ye.» ⁹ Yesu n u yē sya ma yee: «N ma ye ne le yale syi ma na? Loo naa bye ne, ma sē maha ra cā ye Filipe! Wii ma ra yāā, ufua ta Tuhufua Yāhā yāā. Ma -sē pye mii ma yee, n ta Tuhufua Yāhā yar ye na?

¹⁰ Ma sē cā la ma yee, ndoo tesē ra Tuhufua Yāhā ne, wo ma nen? Ta Tuhufua Yāhā, tesē ndoo ne, wo ma

nen. Kaplān nkāy tē n pāā ye ye, ndoo yē kaplān sē kē ye; ta Tuhufua Yāhā gii, koo ndoo ne, wo ma nen, koo kē ke koo kai- ngīi bye pye. ¹¹ N yee, ndoo tesē ra Tuhufua Yāhā ne, wo ma nen, -ye le sya cīinde! Ye ma yee ye sē ra kaplān sya cīinde ye, kai- nkāy ke n pye, -ye koo sya cīinde!

¹² Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma ra ta u Yater, kai- nkāy tē n pye, ufua bya ga waha koo pye. Tē nwo n n gaha ta Tuhufua Yāhā fla na, loo ga ta ufua n waha kai- nkāy pye, ke ter ge ter ra wūhū yaha. ¹³ Kai- nkāy bye tee ga ba nar ra myaha ne, n ga ba ke pye ye kē, ta Tuhufua Yāhā miingbān n yi ta kāmay na, ndoo wii n ma ke Dya. ¹⁴ Ye ma ngii nar ra myaha ne, n ga ke pye ye kē.»

Yesu yē ter Yāhā Yrā Fānga wānwāā ne

¹⁵ Yesu n maha yee: «Ta ntān ma dye ye tāy, ye ga ra kaplān le yaha ye laam wo, -ye naa koo pye! ¹⁶ N ga ra Tuhufua Yāhā nar ke Koholefua waa nō wāā ye kē.

Woo kē Yāhā Yrā Fānga ne. Le ga ba pye ye ne yalebye. ¹⁷ Loo cīinde Yrā saha pye yāā driyēfa ye ye. Pe saha le yāā yīnde ne ye, pe saha le cā ye, koo kē. Yii poo na, ye le cā; ye sē yāā, le ma ye ne, le ga dye ye laam wo, koo kē.

¹⁸ N saa ter n ye yaha yii ya mii nci- wān syi dyan ye; n ga dur ba ye ye. ¹⁹ Yalaale wo, driyēfa saa ra yāā nantān ye. Yii -sē ga ba naa ra yāā. Ye sē yāā, n ma yrān na, koo kē ye bya ga ba nii yrān na. ²⁰ Koo per ma nō, ye ga le war ye yee, ndoo tesē ra Tuhufua Yāhā ne, wo ma nen; tesē yii ndoo ne, wo ma nen; ndoo yii ne, wo ma nen. ²¹ Wii ma ra kaplān le yaha u laam wo, ma nii u troho tāhā koo kānde na, woo kē ta ntān dye u tāy. Woofua ntān -sē ga dye ra Tuhufua Yāhā tāy, ndoo bya, u ntān ga dye ra tāy, n ga ta u n ta yāā.»

²² Yuda wii, Syikaryotefa Yuda sē kē woo ne ye, u n Yesu pye ma yee: «Yīnfua, maa pye mii ma ta wii n ma yāā, pe driyēfa poo saa ma yāā ye?» ²³ Yesu n u yē sya ma yee: «Ta ntān ma dye wii tāy, ufua ga ra kaplān le yaha u laam wo; u ntān -sē ga dye ra Tuhufua Yāhā tāy. Ta Tuhufua Yāhā tesē ndoo ne, waa pa ufua ye, wo ba wo niisaha ta u ye. ²⁴ Wii ma -sē yee ta ntān sē dye u tāy ye, ufua saa ra kaplān sya ye. Kaplān nkāy bye tē n pāā ye ye, ndoo yē wūhū sē kē ye, ta Tuhufua Yāhā gii ke ra nō wāā, koo yē kaplān kē.

²⁵ Tē nwo n ma ye ne nantān, n koo kaplān ngīi bye pāā ye ye. ²⁶ Yāhā Yrā Fānga gii ke n pai nii ye Koholefua, Yāhā ga ba ke nō wāā ye ye ta draha wo. Loo Yāhā Yrā Fānga nde ga ba naa ye klahā kai- bye ne, le ga ba naa ye laam too kaplān nkāy bye ne tē pāā ye ye.

²⁷ Tē nwo n n ter, n ga yrīn yaha ye na. Yrīn mpāy pe ma ndoo wām, n ga maha poo wāā ye kē. Ndoō yrīn wee mii driyēfa yrīn dyan ye. Ye ma syi ye laam n wlāhā ye ye ye, ye ma n fya ye!

²⁸ Tē ye yar ma yee n ga tēr, tē ba dur ba ye ye, ye le luhu wa. Ta ntān ma dye ye tǎy cīinde, ye ga ne naa nuhu di ta wāka wīi na ta Tuhufua Yāhā fla na. Ye sē yǎā, ta Tuhufua Yāhā tēr ndoo yaha. ²⁹ Yagaa, n ye cǎā yar wa koo kai- ngīi ne. Loo na, ke ma ba nii n pye yali- ile wo, ye ga le sya cīinde ne tē naa n pǎā ye ye. ³⁰ Dra- ha sē gboho ra ye nantān ta n ga kaplāmbuar pǎā ye ne ye. Ye sē yǎā, driyē yīnfua Setane ma u n pai ra fla na. U saha yia ra na laa ne ye. ³¹ N -sē yai n ta, driyēfa n cǎ pe yee ta Tuhufua Yāhā ntān dye ra tǎy, ke kai- nkāy bye yar ra na, koo kē tē n pye.

-Ye yir yi nwo, wo n tēr!»

Yesu yee woo tuu ma cīinde defīi katyigi

15 Yesu n maha u kānyārwei yar ma yee: «Ndoos tē ma cīinde defīi katyigi tepeŋ, ta Tuhufua Yāhā koo ke ma ke gbihiŋ. ² Kayay rii te ma ra na, te ma yee te sē n sa ye, ke re cer n kǎā. Tii ma -sē n sa, ke too sǎ ma te gbihi, ma n ta kaa n taha te wāsa na. ³ Yii mpāy tee mii kayay tii dyaŋ te gbihi wa, ta kapān ne le ye ta koo syi. ⁴ Loho ke sē waha n yi ra nsoho wo ye wīi ne ye mii, -ye bya ye nii ra wīi ne ke syi. Ye katyigi kyaŋ gaa yǎā yǎā la, pe cer miy yaha, ke n sa yǎā? Yii ma yee ye sē ra yigi, wo n nii loho sē n yi wo nsoho wo ye, yaa nii koo kyaŋ nge wān syi, ye saa sa yǎā ye.

⁵ Ndoos tē ma ke tepeŋ, yii -sē ma te kayay. Wii ma nii loho sē n yi u nsoho wo ra wīi ne ye, ta bya n -sē nii lo- ho sē n yi ra nsoho wo u bya wīi ne ye, woofua nwo na u ga kayūhū sa gboho. Wii ma -sē u ya cer kǎā ra na, woo saa waha naa n yigi laa ge ye ye. ⁶ Wii ma sye, u sē ta wo n nii loho sē waha n yi wo nsoho wo ye, woofua nwo ga nii mii ke kyaŋ wān syi dyaŋ, kyaŋ gii pe ma ne cer, pe gbe ga miy yaha, ke n waha. Ke ma waha wa, pe ke pǎā ga le naa wo, ke n suhu. ⁷ Ya'a ra wīi yigi, loho sē waha n yi ye nsoho wo ra ne ye, ya'a sya lii syi nar Yāhā ye, ke ga le pye ye kē. ⁸ Ya'a sya ma kayūhū sa gboho, loo nde ga ra Tuhufua Yāhā miingbān yi. Nawee- ga maha cǎ pe yee, ye ma ra kānyārwei.

⁹ Ta ntān pe dye ra Tuhufua Yāhā tǎy mii, ye bye ntān dye ra tǎy koo syi dyaŋ. Ye tyii ye ntān n dye kuee yai tǎn ra tǎy! ¹⁰ Tē ra Tuhufua Yāhā kaplān sya, loo le ta ra ntān n dye kuee u tǎy. Ye bya, ya'a ra kaplān sya, ma nii ke pyefa, ye ntān ga dye kuee ra tǎy koo syi dyaŋ. ¹¹ N loo nde pǎā ye ye, ye n waha ta nuhu ter syi yǎā, ye laam bye n nii nuhu fla ye ye.

¹² Lii tē n ke ye ye loo ne nde: Ye ntān pe dye ra tǎy mii syi, ye tyii ye ntān n dye yii tǎy koo syi! ¹³ Ma'a ma naambiyām gbā sya ma ku pe draha wo, ntān mpāy wādye saa waha tēr loo nde yaha ye. ¹⁴ Lii tē n pǎā ye ye, ye ma ke sya ma nii ke pyefa, ye ga kuee yai tǎn ra naambiyām. ¹⁵ N sē ye yān ra tēntēbir ye, n ma ne pye tē ye yān ta tēntēbir, n ga ne ta laam wūhū tōr naa n yar la ye na? N ye yān ra naambiyām, mii loo sē ne ye,

n saa ne ta ye ne ta wīi laa ge cǎ ta Tuhufua Yāhā wīi ne ye. ¹⁶ Yii la tee ra yān yi? Ndoos sē na tē ye yān yi, ma yee kayay tii syi te sa n gboho, -ye nii koo syi dyaŋ, ye naa kayūhū pye, kayūhū nkāy ke n ma-? Ye ma ngii ngii nar ra Tuhufua Yāhā ye ra myaha ne, ke ga ke pye ye kē. ¹⁷ N yee, ye tyii ye ntān na pe n dye ga pe ya tǎy, loo ne tē sron n ke ye ye.»

Yesu tesē u kāndeyārfa ne, pe wīi sye driyēfa ye

¹⁸ Yesu n maha yee: «Driyēfa ma napīr le ye ne, ye le cǎ pe cǎā napīr le wa ra ne, ma cǎ ba nɔ ye na. ¹⁹ Ke ma ne pye ye ma driyēfa ne yimbui nen na, pe ga ne naa n tǎy ye ne. Pe ga ne ye tōr naa n yigi pe ya ne. Tē -sē nwo, tē ye tyōr yi kǎā driyēfa kuē koho ye, ye n nii ye sē n tōr pe ne ye, loo ne le pe ta ye wīi n fūhū pe ye. ²⁰ -Ye ye laam too nde na tē ba ye pye ma yee: Tēntēle sē tēr u yīnfua yaha ye. Pe ma ra ka n nuhu, pe ga ba naa ye bya pye ke syi. Pe ma ra kaplān sya, pe ga ba naa ye bya wūhū sya. ²¹ Ta myaha ga ta, pe n koo kai- ngīi bye pye ye na. Pe tee mii pe sē Yāhā cǎ ye, koo gii ke ra lēhe wǎā.

²² Ke ma ne pye n sē pa ma ba Yāhā laam wūhū tōr pe ye ye, kapee- saa ne pye pe yīn na ye. Yagaa tē -sē nwo tē Yāhā laam wūhū tōr pe ye, pe saha yee poo sē laa cǎ wa, ma naa kapee- pye ye. ²³ Ta wīi ma fūhū wii ye, ta Tuhufua Yāhā wīi bya fūhū ufua ye. ²⁴ Ke ma ne pye, n sē laanwo wūhū pye pe n yǎā yīnde ne ye, nkāy syi nawee waa sē ke pye yǎā ye, kapee saa ne pye pe yīn na ye. Yagaa n -sē nwo tē laanwo wūhū pye pe n yǎā, wo wīi n maha fūhū pe ye, ndoo, tesē ra Tuhufua Yāhā ne. ²⁵ Kai- ngīi bye n pye, kapān lii le bii cǎā yrūhū ta Yāhā sabangbān wo, loo ne le n pye. Loo kapān nde: «Ta wīi fīhī ka fūhū pe ye ke dyaŋ, laa sē ne laa ne ye.»

²⁶ Koholefua wii u ma paŋ na, woo kē Yāhā Yrā lii ne pe n yee Yāhā Cīinde Yrā. N ga ba le nɔ wǎā ye kē Yāhā kāmāy na, le n ba ra wīi pǎā. ²⁷ Ye bya, tee -sē mii ra ne ta tēn fegbesaha wo, ye ga ba naa ra wīi pǎā yii ndoŋ.»

16 Yesu n maha u kānyārwei pye ma yee: «N koo ngīi bye tōr ma ye yar, ke ma ba nii ye dye, ye ma n ba dur yi ra kur ye ye. ² Pe ga ba ye tā Yiifee- yawāhā nwey na. Yalaa ga ba nɔ, ye boofa ge ga ba naa le ga, a poo Yāhā laam wūhū pye ke syi. ³ Pe tee mii pe sē Yāhā cǎ war ye, pe sē maha ra bya cǎ war ye, pe ga ba tee naa n pye ke syi. ⁴ N koo ngīi bye tōr ma ye yar, yalaale wo pe ma ba yir ke wāpyeŋ na, ye waha le cǎ ye yee, n ba le cǎā tōr wa ye ye. N sē ba cǎā koo ngīi tōr ye ye ye, n pye ye ne yalebye, koo kē.»

Yāhā Yrā Fānga tēn

⁵ Yesu n maha yee: «Yagaa, n nwo tē ga tēr ra Tuhufua Yāhā fla na, koo gii ke ra nɔ wǎā. Yii waa ge sē -sē ra yey ma yee ma n gaha na ye. ⁶ N le cǎ nkāy tē n pǎā ye ye, koo kē ke ye laam wīlāhā. ⁷ Cīinde -sē ne tē n yar

ye na; n ma ter, ke ga puar ye na. N ma yee n sē ter ye, u Koholefua wii u yai u pa ye ye, u saa pa ye. N ma -sē ter, n n gaha u nɔ wāā ye ye. ⁸ Woo nwo ma ba pa, u ga ba driyēfa yar pe n cā pe plaha pe kapee- wāpyeŋ kuε ye, pe plaha nkāy kuε ye ke sron, pe maha plaha Yāhā kasāhā kuε ye. ⁹ Pe kapee- wāpyeŋ kuε ye, pe plaha. Pe sē ra ta pe Yater ye, koo kē. ¹⁰ Kai- nkāy ke sron, pe plaha koo kuε ye. N n gaha ra Tuhufua Yāhā tāy, waa saa ra yāā nantāŋ ye, koo kē. ¹¹ Yāhā kasāhā kuε ye, pe maha plaha. U driyē yīŋfua Setane sāhā wa, u fānga pye klaha- wa, koo kē.

¹² Kai- busāā ma ra yē na wātōr wūhū ye ye, ye sē -sē ga waha ke yīntaha war yagaa ye. ¹³ Yāhā Yrā lii le ma cīinde ne, le ma ba pa, loo le ga waha ba naa ye sron ke cīinde byε wo. Le ya laam wūhū sē kē le n pai ta le naa n tōr ye ye ye. Kai- nkāy byε le luhu Yāhā ye, koo kē le n pai tōr naa ye yar, tesē nkāy ne ke ga ba dye kur ye. ¹⁴ Le ga ba naa ra kai- sya ra ye, le ba tōr naa ye yar. Le ga ba ta ra myaha n yi koo syi ne. ¹⁵ Lii ma pye ra Tuhufua Yāhā wīi, le ma ra bya wīi. Loo ne ra n yee, Yāhā Yrā Fānga ga ba ra kai- sya ra ye, le ba tōr naa ye yar.»

Laanwlanj wā klaha nuhu

¹⁶ Yesu n maha yee: «Saa ma pye, ye saa ba ra yāā ye. Loo kur ye, saa ma maha pye, yaa ra yāā.»

¹⁷ U kānyārwai mpāy n pe ya yey le ne ma yee: «Ye nde yīntaha cā la u ne tuu n tōr, ma nii wo pye ma yee: «Saa ma pye, ye saa ba ra yāā ye. Loo kur ye, saa ma maha pye, yaa ra yāā.» Ma suhu nde ne tuu maha yee: «N n gaha ra Tuhufua Yāhā tāy.» ¹⁸ Tuu yee saa, saa gii gε kē koo ne u n yāŋ? Nkāy ter tuu n tōr wo ye ngīi, waa sē ke yīntaha cā u ne ye.»

¹⁹ Yesu tuu cā pe u kaplāŋ yīntaha ke u ye, u n pe pye ma yee: «Nde tē tōr yar ye na ma yee, saa ma pye, ye saa ba ra yāā ye. Loo kur ye, saa ma maha pye, yaa ra yāā. Loo nde syi wīi la tee nii yii yey le yīntaha ne? ²⁰ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye mii yaa ba naa kayaan miyāhā wūn ta wīi na. Loo ga ba nuhu yigi driyēfa kē. Cīinde, ye laam ga ba wlāhā. Kur ye, ye laanwlanj ga ba wā klaha nii nuhu.

²¹ Ta n laa tōr yar ye na: Lai ma cɔɔ yigi u n ga see, u ma u ya fen yāŋ, u laam ga wlāhā. U ma -sē waha see wa, ma ke pēyāhā yāŋ, u ga faha te fen byε yaha, tii tuu sya. U ma yāŋ u ga yāā u nawee see le driyē wo, loo nde n nuhu yigi u kē. ²² Ye byε sē na ke syi yagaa, ye laam pe wlāhā ye ye? Waa maha ba wii yāā yahamba, ye laam n nii nuhu fla, waa gε saa waha poo nuhu yi kāā ye laam wo ye.

²³ Koo cāā nge ma ba nɔ, ye saa maha ba ra yey laa ne ye. Ta n cīinde yar ye na, ya'a ba nii nkāy nar Yāhā ye ra myaha ne, ke ga ba naa ke pye ye kē. ²⁴ Ma sya ba waa yagaa na, ye sē ngaa nar yāā Yāhā ye ra myaha

ne ye. -Ye naa ke nar, ke ga ye kē, ye laam n nii tāŋ ye ye nuhu fla.»

Yesu driyē yia

²⁵ Yesu n maha yee: «N koo ngīi byε tōr ye ye kakuācranj ne. Yalaale -sē nde le n pai, le ma ba nɔ, n saa ba ra Tuhufua Yāhā wīi laa tōr ye ye kakuācranj ne nantāŋ ye. N ga ba ke byε tōr naa n yi ye ye gbaa na. ²⁶ Koo cāā nge ma ba nɔ, ndoo ya sē kē tē ga ba naa ra Tuhufua Yāhā nar ye kē ye. Ye byε ga ba waha naa Yāhā nar yii ya ra myaha ne. ²⁷ Ye sē yāā, ye ntāŋ dye ta Tuhufua Yāhā tāy. Ta ntāŋ dye ye tāy, ye maha le sya n yi ke tāy, koo kē. ²⁸ N yi ra Tuhufua Yāhā tāy, ma pa driyē wo. N nwo, yagaa tē ga yir driyē wo, n dur ga ra Tuhufua Yāhā tāy.»

²⁹ U kānyārwai n u pye ma yee: «Yagaa woo sē na taa tyii kakuācranj wāpāā na, ma gbihi pāā n yi gbεgbe?

³⁰ Yagaa woo, wo fihī le sron cā laha taa kai- byε cā tāŋ, nawee laam wīi laa sē wūhū ma na ye. Koo syi kē, wo n ma ta wo Yater, ma cā ma yi Yāhā tāy.»

³¹ Yesu n pe pye ma yee: «Yagaa woo la tee ra ta ye Yater? ³² N -sē cā, yale laa nde le n pai, le nɔ wa gε nɔ wa, ye byε ga ba fā cāāŋ ter ra yaha, yii wuhu na, ra n kuee nii ya. N -sē cā, n saa ba kuee nii ya ye, ta Tuhufua Yāhā ga ba pye ra ne. ³³ N koo ngīi byε pāā ye ye, ye waha yrīŋ yāā. Yaa fen yāā driyē koho wo, -tee -sē tetege le yii na, n yia wa driyē na.»

Yesu kai- busāā pāā Yāhā ne, ma ke nar u nawee- wīi na

17 Yesu tuu pāā wa ke syi, u n yīntaha kuā yir wāā ncaha ye, ma u Tuhufua Yāhā pye ma yee:

«Ta Tuhufua, le yale nɔ wa, ta ma Dya miingbāŋ n yi, u bya n -sē ta ma miingbāŋ n yi. ² Ma nwo, taa fānga byε wāā u kē, ma yee nawee- mpāy taa wāā u kē, u waha pe ta pe n cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

³ Cīinde yrā, le wīi le ma lii ne loo ne nde: Nawee- n waha ma cā, mboo wii ya taa ma cīinde Yāhā, pe maha Yesu Crise cā, woo wii taa nɔ wāā pe ye. ⁴ N ma myaha gboho kāntraha na. Taa ra taha lii na, n le byε yīntaha yi. ⁵ Ta Tuhufua, cāā gii cāā driyē sē bii tāhā wa ye, n pye ma tāy ma nayōr wo. Yagaa, ta, ra miingbāŋ n yi, -taa ra gbe ga ta mii tāy too nayōr wo!

⁶ Nawee- mpāy raa tyīn sya driyē koho wo, pe ma ma wām, ma pe wāā ra kē, pe n nii ra wām. N ta pe n ma miingbāŋ cā. Pe ma kapān le yaha pe laam wo. ⁷ Yagaa, pe cā ngii taa wāā ra kē, ke yi ma fla na. ⁸ Ma sē yāā, kaplāŋ nkāy taa pāā ra ye, n ba ke byε tōr pe ye, pe n ke sya. Pe mii pe le yāŋ cā ma yee, tē sron yi ma fla na, ma maha yee, a mboo taa ra nɔ wāā.

⁹ N ma nar poo nawee- mii wīi na. N sē ma nar driyēfa wīi na ye. Mpāy taa wāā ra kē, n ma nar poo wīi na. Pe ma ma wām. ¹⁰ Ta kla, ma kla; ma kla, ra bya kla kē. Ta

miingbān n yi poo kāmay na. ¹¹ N nwo, yagaa tē ga ka ma fla na. N wee tē n t̄r k̄ntrahafa ne nantān ye, poo -sē mii pe n t̄r k̄ntrahafa ne. Ta Tuhufua Yāhā, mboo wii ma kai- laha, koho paha tā pe na ma myaha wīi na, myaha gii raa wāā ra kē, pe n waha wāā le, pe nii yīm- bui nen ne ma dyan ra ne. ¹² Tē pye pe ne, mpāy taa wāā ra kē, n paha pe na ma myaha fānga kāmay na. Waa ge sē plaha ye, ma yi kāā wii na tuu ba yai wāpla- ha ne, loo ne Yāhā sabangbān ke le cāā t̄r yaha.

¹³ Yagaa tē ga ka ma fla na, koo syi kē ta nii n pāā ke syi, tē nwo nantān k̄ntraha na pe ne. Loo n waha ta pe laam n nii tān ta nuhu ne. ¹⁴ N ma kapān t̄r yar pe na, pe wīi n fūhū driyēfa ye. Pe wee driyēfa kānde wo ye, mii ta dyan tē wee driyēfa kānde wo ye, koo kē. ¹⁵ N sē ma nar taa pe gbe yi kāā driyē wo ye, n ma nar, ma naa pe paha sāndāpee yīnfua Setane na. ¹⁶ Pe wee driyēfa kānde wo ye, mii ta dyan tē wee driyēfa kānde wo ye. ¹⁷ Pe ta pe n sron nii ma wām, ma cīinde kāmay na. Ma kapān loo ne le ma cīinde. ¹⁸ N pe lehe wāā driyē wo, mii taa ra lehe wāā driyē wo mii syi. ¹⁹ N nii wāā n tān ma kē poo wīi na, ke syi pe bye n waha sron nii ma wām pe ya ndon, ma cīinde kāmay na.

²⁰ N sē -sē ma nar poo ya wīi ne ye. Mpāy bye pe ga ba poo kaplān sya, pe ra ta pe Yater, n ma nar pe bya wīi na. ²¹ N ma nar pe bye n waha wāā le, pe nii yīmbui nen na. Too nii nen wii wo syām ma ne, n ma nar pe waha nii koo syi dyan, poo tesē wo syām ne. Driyēfa n loo yāā, pe cā pe yee, mboo taa ra lehe wāā. ²² Nayōr rii taa wāā ra kē, n te syi wāā pe kē, pe n waha nii nen mii wo dyan too ma nen. ²³ Wo ma nen, mboo ra ne; tesē wo ma nen, ndoo poo ne. Loo ga ta pe n wāā le, pe nii yīmbui nen na. Ke syi, driyēfa ga cā pe yee, mboo ma ra lehe wāā, tesē ra ntān pe dye ma tāy mii, ta nawee- bya ntān dye ma tāy koo syi.

²⁴ Ta Tuhufua, mpāy taa wāā ra kē, n n traha pe ba pye ra ne fla ngii na n n pai pye. Koo syi, pe ga waha ra nayōr yāā yīnde ne, tii taa wāā ra kē. Driyē sē bii tāhā wa ye, ta ntān bii dye ma tāy, koo kē.

²⁵ Ta Tuhufua, mboo wii taa sron, driyēfa sē ma cā ye, ndoo -sē ma cā, ta nawee- bya cā mboo taa ra lehe wāā. ²⁶ N ta poo n ma myaha cā, n ga ta kaa naa n taha ke wācān na pe ye. Koo syi, ta ntān pe dye ma tāy mii, pe bya n waha nii ke syi, ta wīi n maha nii pe laam wo.»

Yesu wāyigi

(Mat 26.47-56; Mar 14.43-50; Luke 22.47-53)

18 Yesu tuu ba Yāhā nar wa, u n ka u kānyārwei ne Sedrō lanklon kūndi ye. Katyir lankua waa pye ke fla na. Pe n dye u katyir lankua laam wo.

² Pe naa n gaha koo fla na scc. Yuda wii tuu yi Yesu kur ye, u bya ba ke fla saha cā. U n ke fla saha yar Yesu napīi- na. ³ U n ka Wōrmefa seraasyi ndreñ ne, ma suhu ke Yāhā kangbān sēñfa ne u katyir lankua wo. Pe

Yāhā yūndefa yīnfā, tesē pe Farisyē ne, poo me pe ba pe lehe wāā. Terbuhu pye pe ye, tesē naaloho ndyan ne, ma suhu naanmiy wān ne.

⁴ Yesu tuu -sē ba cā wa lii le ga ba u dye, u n pe wāā ga, maa pe yey: «Yoo tee n ke?» ⁵ Pe n u pye ma yee: «Nasarētefa Yesu too n ke.» Yesu n yee: «Ndoō tē ma woo.» Loo yale wo Yuda pye u ba yer pe ne, Yuda wii tuu pye Yesu yifua u napīi- kē. ⁶ Yaliile Yesu le pāā ma yee, ndoo tē ma woo, pe n kūn dur kur kue ne, ma la- ha n too. ⁷ U n pe yey yahamba: «Ah yoo tee n ke?» Pe n maha u pye: «Nasarētefa Yesu.» ⁸ U n yee: «N sē le pāā wa la ye ye, ma yee ndoo tē ma woo? Ke ma pye ndoo tee n ke, ye tyii ta kānyārwei na, pe n ter.» ⁹ Tuu loo pāā ke syi, lii u naa n pāā Yāhā ye ke yīmper wo, loo ne le pye. Loo ne nde: «Yāhā, nawee- mpāy taa ba wāā ra kē, nawee nen ge sē plaha ra ye ye.»

¹⁰ Syimu Pyar -sē pye yūntrūhū ne. U n le tyīn yi yūn- syihi wo, ma Yāhā yūndefa yīnfua tēntē Malsyii kändigi nditye gbā cēr.

¹¹ Loo na, Yesu n u Syimu Pyar pye ma yee: «Ma yūn- trūhū le yūnsyihī wo. Ma sē cā la n yai n ke kayīhī sya, kii ra Tuhufua Yāhā tuu wāā ra kē?»

¹² Yesu tuu kāhā loo nde pāā wa, nawee- mpāy pe pye Yuda ne, pe n Yesu yigi, ma u pua, ¹³ ma cāā ka u ne Yana fla na, Yāhā yūndefa yīnfā mpāy waa. Loo dye Kayifu woo tuu ba Yāhā yūndefa yīnfā yāā. U ba Yana pueesya sya cc. ¹⁴ Woo kē tuu maha ba Yiffee- ya- haseefa pye ma yee, a ter nawee nen ma ku nabuar wīi na, koo ke puar.

Pyar Yesu wīi kai

(Mat 26.69-70; Mar 14.66-68; Luke 22.55-57)

¹⁵ Syimu Pyar tesē Yesu kānyārwe waa ne, pe n taha Yesu na, ma ka Yana fla na. Yāhā yūndefa yīnfua ba u kānyārwe nen nwo cā le wa, woo n waha dye u Yāhā yūndefa yīnfua kangbān ndyin wo.

¹⁶ Syimu Pyar ya n kuee kāndi wo kapahayē na. U kānyārwe wii tuu u Yāhā yūndefa yīnfua cā, u n ka maa pāā u kapahayē sēñsyale ne, ma Syimu Pyar yigi dye loo na.

¹⁷ Ke kapahayē sēñsyale n u yey ma yee: «Ah ndee, dya nwo kānyārwei waa kē ma bya ne!» Pyar n yee: «Aye, poo waa sē kē ra ne ye.»

¹⁸ Wer tii naa n pai ke dyan, pe tēntē- tesē pe Yāhā kangbān sēñfa mpāy ne pe pye ke fla na, pe ba naa tar, ma naa n waha. Pyar bya pye pe ne, ma naa naa waha.

U Yāhā yūndefa yīnfua Yesu yey

(Mat 26.59-66; Mar 14.55-64; Luke 22.66-71)

¹⁹ U Yāhā yūndefa yīnfua Yana n Yesu yey ma yee: «Mpāy poo pe ma ma kānyārwei? Kai- nkāy syi koo taa nawee- klaha?» ²⁰ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «N ba

naa nawee- klaha Yiifee- yawāhā nwey wo, tesē Yāhā kangbān wo, Yiifee- bye naa pe ya wāā too fle nde wo. N ke kai- bye pāā naa n yi, n sē kaplān nkāy wūhū naa n pāā ye, nawee- bye ke cā. ²¹ Nwa ta ma n nii le yey ndoo ye? Le ma pye ke dyan, mpāy pe naa ta kaplān luhu, le yey poo ye, poo le cā.»

²² Tuu naa n pāā ke dyan, pe Yāhā kangbān sēnfa mpāy pe pye ke fla na, poo nen waa n u fey, ma u pye ma yee: «Nwa ta ma n nii n pāā Yāhā yūndefa yīnfua ne ke dyan?» ²³ Yesu n u pye ma yee: «N ma tee pāā, le tōr ra ye lii tē pāā wāpee. Ke ma -sē pye cīinde tē pāā, nwa ta ma n ta fey?» ²⁴ Loo kur ye, Yana n Yesu nō wāā u Yāhā yūndefa yīnfua Kayifu fla na. Ke namihī pye u na nantān, pe ba u pua yigi.

Pyar maha Yesu wīī kai

(Mat 26.71-75; Mar 14.69-72; Luke 22.58-62)

²⁵ Pyar woo -sē pye u naa naa waha. Waa n u yey yahamba: «Ah ndee, u dya nwo kānyārwe waa kē ma ne?» Pyar n maha le kai ma yee: «Aye, poo waa sē kē ra ne ye.»

²⁶ U Pyar tuu -sē ba dya wii nditye gbā cēr Yesu yigiyale wo, u dya pye Yāhā yūndefa yīnfua tēntē waa nwoŋfua. Woo tēntē n Pyar yey yahamba: «Ah, n sē ma yāā la Yesu ne katyir lankua wo?» ²⁷ Pyar n maha le kai ma yee u sē Yesu cā ye. Ngupuai n -sē ta ter kui.

Pe ka Yesu ne fāngafua Pilati fla na

(Mat 27.1-2, 11-14; Mar 15.1-5; Luke 23.1-5)

²⁸ Ke yīnŋsyii sukūhūntāy yīn na, pe n Yesu yigi yi Kayifu fla na, pe bye n wāā ga u ne u fāngafua tēntēsaha wo, kangbān gaa ba kē. U fāngafua myaha ba kē Pilati. Pe Yiifee- sē -sē ba dye ke kangbān laam wo ye, u fāngafua tee pye kulaafua. Pe ma ne dye, pe saa ne waha te syayaha gbar dir di ye.

²⁹ Loo na Pilati n yi u kaha wo, ma ka pe kue ye, maa pe yey ma yee: «Lii kapee ne u dya tuu pye?» ³⁰ Pe n u yē wāā sya ma yee: «Dya nwo ma ne yee u wee kapeepyeŋfua ye, wo saa ne pye too u yigi ba ma fla na ye.» ³¹ Pilati n pe pye ma yee: «Le ma pye ke dyan, ye u sāhā ye klo kai- kānde na.» Pe n yee: «Ye kānde † na, wii Yiifee-, wo sē yai wo nawee boo ye.»

³² Pe loo pāā ke syi, kai- nkāy Yesu tuu ba cāā pāā yaha faale wo u ya gbā wīī na, koo kai- kē ke nii n pye loo yale wo.

³³ Pilati n dur dye ter u nangbān kaha wo, ma ta pe n Yesu yee ba. U n ba u yey ma yee: «Mboo la pe Yiifee-yīnfua?» ³⁴ Yesu n -sē u yey: «Ma le cā mii ya laa, mpāy me pe le pāā ma ye?» ³⁵ Pilati n u pye ma yee: «N wee Yiifee- terfua ye. Ma terfa Yiifee-, tesē Yāhā yūndefa yīnfa ne, poo pe ma yigi ba wāā ra kē. Le pāā ra ye lii taa pye.» ³⁶ Yesu n u pye ma yee: «Ta yīnfar wee drierē

† Koo cāā na, Wōrmefa fāngafa ya bii me pe ga waha nawee wā-boo wīī ta. Loo ne, pe Yiifee- yahaseefa n ka Yesu ne Pilati fla na.

nge wo ye. Le ma ne pye ke dyan, ta nawee- ga ne naan miy ta draha wo, ta napīī- ma n waha ra yigi ye. Ta yīnfar sē -sē wee drierē nge wo ye.» ³⁷ Loo na Pilati n -sē u pye ma yee: «Jaha ma ma yīnfua?» Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Āwā, taa le pāā mii, n ma yīnfua. N see nawee, ma pa drierē laam wo, ma ba cīinde yar nawee- na. Cīinde le n tāy nawee- mpāy ye, pe n luhu ra ye.» ³⁸ Pilati n u pye ma yee: «Ah nwa kē cīinde ne?»

Pe Yiifee- Pilati ta u n Yesu wāboo wīī ta

(Mat 27.15-31; Mar 15.6-20; Luke 23.13-25)

Pilati tuu loo pāā wa, u n yi ga maa Yiifee- wāā sya kāndi wo, ma pe pye ma yee: «Ye dya nwo yigi ba ra kē, n sē -sē laa kapee yāā u na ye. ³⁹ Dye- bye syayaha gbar na, ye sē ne pa la, ye yee ndoo n nwompihifua waa yi yaha ye kē? Ya'a sya, n ga Yiifee- yīnfua yi yaha ye kē naandyē.» ⁴⁰ Pe Yiifee- n nii n tē ma yee: «Aye, wo wee woo wīī na ye, wo n traha ma Barebaa woo yi yaha wo kē.» U Barebaa -sē pye yuhu naboofua.

19 Loo kur ye, Pilati n ta pe n Yesu gbā sāngblā ne. ² Pe seraasyi n nii u ler, ma yīnfua nayreyāhā le u na, ma ngur maha ta u yīn na yīnfua nkifai dyan, ³ ma dur ma nii yūhū n crā u na, ma nii u ler yīnfua syaha ne ma yee: «Yiifee- yīnfua wo ma syar», ma -sē maha nii u fey.

⁴ Loo kur ye, Pilati n maha yi ba pe Yiifee- fla na, maa pe pye ma yee: «Ye tyii, pe n yi ba u ne kāndi wo. N n traha n -sē le pāā ye ye, ndoo sē laa kapee yāā u na ye.» ⁵ Loo na, Yesu n yi ke yīnfua nayreyāhā ne, tesē ke ngur nkifai ne u yīn na. Pilati n -sē pe pye ma yee: «U dya nwo.» ⁶ Yaliile pe Yāhā yūndefa yīnfa, tesē pe nawee- ne pe u yāā, pe nii n tē ma yee: «U kuey mar boo trā na! U kuey mar boo trā na!» Pilati n pe pye ma yee: «-Ye u kuey mar boo yii ya, ndoo sē laa kapee yāā u na ye.» ⁷ Pe n u yē wāā sya ma yee: «Wo kānde na u yai u ku, u tee yee woo ma Yāhā Dya.»

⁸ Pilati tuu pe kaplān luhu Yesu wīī na, u n fya ma ta ter faale yaha. ⁹ U n dye ga u tēntēsaha kangbān wo, maa Yesu yey ma yee: «Ah ma n yi na cigege?» Yesu sē -sē u yē wāā sya ye. ¹⁰ Pilati n -sē u pye ma yee: «Ah ma saa ndoo ge yē wāā sya la? Ma sē cā la fānga ma ra ye, ta n ga waha ma yi yaha, le ma maha tāy ra ye, n ta pe n ma kuey mar boo trā na?» ¹¹ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Ma saha fānga wīī laa pye ra na ye, n sē sye Yāhā ma fīhī lii wāā ma kē. Koo syi, wii tuu ra yigi wāā ma kē, woo kapee ter ma wīī yaha.»

¹² Loo yale wo, Pilati naa Yesu wāyiyaha wīī ke. Pe Yiifee- poo -sē nii n tē fānga ne ma yee: «Ma'a u dya miy yaha, ma wee fāngafa bye yīnfua naambiyā ye. Nawee nawee ma u ya ta yīnfua, u ma fāngafa bye yīnfua napīī.»

¹³ Pilati tuu koo kaplān luhu wa, u n ta pe n Yesu yigi ga kāndi wo. Pilati n pa, maa tege nii kasāhāfua niisaha wo, draha gii pe naa n yee ntēmbapai fla, pe naa ke

yee Gabata yebere yor wo, Yiiffee- yor kē. ¹⁴ Te syayaha gbar ne ga dye koo per yīnŷyii wo. Koo per yaiwlanŷ yale ba kē, Pilati tuu pye u ba tege nii kasāhāfua niisa-ha wo, u n Yiiffee- pye ma yee: «Ye yīnŷfua nwo.» ¹⁵ Pe n -sē nii n tē ma yee: «U boo, u boo, u kuey mar boo trā na!» Pilati n pe pye ma yee: «Ah ye yīnŷfua kē, ye -sē yee, n u kuey mar mii syi?» Pe Yāhā yūndefa yīnŷfa n yee, a yīnŷfua waa wee poo ye, mii u fāngafa bye yīnŷfua sē kē ye. ¹⁶ Loo na, Pilati n pe laam wīi pye, ma Yesu wāā seraasyi kē, pe ga u kuey mar yaha trā na.

U fāngafua seraasyi Yesu kuey mar yir yaha trā na
(Mat 27.32-44; Mar 15.21-32; Luke 23.26-43)

Pe seraasyi n Yesu yigi tēr, ¹⁷ ma yi u ne le klo wo. U n u kueymartrā tēn u ya ya. Teelii fla pe n yee Gblegbeta Yiiffee- yor wo, le yīntaha kē yīnkluhu fla, pe n ka koo fla na. ¹⁸ Koo fla pe Yesu kuey mar yir yaha trā na, ma maha nawee- syām mpāy kuey mar yir yaha u kānkāy na pe ya wuhu na, Yesu pye pe telai wo. ¹⁹ Pilati n ta pe n wānŷ gaa gbe, ma yrūhū ke na, ma ga ke gbāā yaha le trā na ncaha ye. Pe ba yrūhū ta ma yee: «NASARETEFA YESU, YIIFEE- YĪNŷFUA KĒ.»²⁰ Ke kaplānŷ ba yrūhū ta yor fle tāā wo, Yiiffee- yor, tesē Wōrmeŷa yor ne, ma suhu Jrekeŷa yor ne. Draha gii pe ba Yesu kuey mar yir yaha trā na, ke fla pye klo tāy tūntūn. Ke n ta Yiiffee- busāā n ke wānŷ yāā, ma kal. ²¹ Pe Yāhā yūndefa yīnŷfa n ka Pilati fla na, maa u pye ma yee: «Kaplānŷ ngīi ke yrūhū ta nii ma yee, Yiiffee- yīnŷfua kē u ne, ma sē yai ma tyii ke na ye, ma yai ma ta pe n yrūhū ta, a dya nwo yee woo ma Yiiffee- yīnŷfua.» ²² Pilati n pe pye ma yee: «Tē lii yrūhū ta, le ga kuee loo na.»

²³ Pe seraasyi pe Yesu kuey mar yir yaha wa le trā na, pe n u nayrē gbe, ma la fle resyar. Pe bye n fla nanenŷ gbe. Pe n maha u nayrengbānŷ gbe, pāhāsaha sē pye ke na ye. Ke ba tyīn fai nen ya. ²⁴ Seraasyi n pe ya pye ma yee: «Wo ma syi wo ke nayrengbānŷ tyīn jūū ye, -too pyer raa pye, wo cā ke ga nii wii wānŷ.» Pe koo pye wa ke syi, kapān lii le bii cāā yrūhū ta nii Yāhā sabangbānŷ wo, loo ne le pye loo yale wo. Loo kapān ne nde:

«Pe ra nayrē la pe ya nsoho wo;

ta nayrengbānŷ koo na,

pe pyer raa pye, maa cā ke ga nii wii wānŷ.»

Pe seraasyi -sē le pye koo syi.

²⁵ Yesu nahafua pye u ba yer Yesu kueymartrā tāy, tesē Yesu nahafuasyīnde ne, ma suhu Klopa cō Maari ne, tesē Madalafa Maari ne. ²⁶ Yesu tuu u nahafua yāā, tesē u kānyārwebua ne, pe yir yer u kueymartrā tāy, u n u nahafua pye ma yee: «Yaa, dya nwo woo ma ma dya yagaa.» ²⁷ U n u kānyārwe pye ma yee: «Nwo woo ma ma nahafua yagaa.» Koo per u kānyārwe n Yesu nahafua yigi ga ta u ya tāy u kuānŷ ne.

Yesu wāku

(Mat 27.45-56; Mar 15.33-41; Luke 23.44-49)

²⁸ Yesu ba cā kai- nkāy ke ne ga u dye, ke bye u yāā wa yagaa. U n yee: «Loho fāā ra yigi.» Tuu loo pāā wa ke syi, kapān lii le ba cāā yrūhū ta nii Yāhā sabangbānŷ wo u wīi na, loo ne le pye loo yale wo. ²⁹ Gblāhā gaa pye ke fla na, ke ba yīi defīitāhāpihi ne. Seraasyi n flūhūflūhū wānŷ gaa gbe, ma kā le ke defīitāhāpihi wo, ma ke wra ta katyigi gaa kayanŷ na, ke katyigi myaha yisope. Pe n ke wānŷ kuā yir ta Yesu yē tāy. ³⁰ Yesu tuu ke defīitāhāpihi wār wa, u n yee: «Ke kai- bye kua wa,» ma yīnŷ kue tege, ma ku.

³¹ Pe Yiiffee- yahaseefa sē naa n traha te nakur n yai kua ke trānŷ na ye, pe kani per ga ne fe gbe yainkōnŷ wo, koo kē. Koo kani per ba wāā dye pe syayaha gbar ne. Koo syi kē, pe n ka klo laam wo, maa Pilati nar ma yee, a nawee- mpāy pe kuey mar nii trānŷ na, tuu kānde wāā seraasyi kē, pe n ga pe tre gbā ka pe n ku farfar, pe n pe tege kāā ke trānŷ na. Pilati n kānde wāā seraasyi kē.

³² Nawee- syām mpāy pe ba kuey mar yir yaha trānŷ na pe ya wuhu na Yesu tāy, pe sē ba ku wa ye. Pe seraasyi n -sē ga pe tre gbā ka. ³³ Yaliile pe ga nō Yesu na, maa yāā tuu ku wa, pe sē woo tre gbā ka ye. ³⁴ Seraasyi nen waa n -sē Yesu mpīy kā fer u ncerŷ ne, ntōr n ta ter yi ma suhu loho ne.

³⁵ Wii tuu koo kai- ngīi yāā, u ke yar nawee- na. Kai- nkāy tuu yar ke ma cīinde, u cā u cīinde pāā, loo na ye bye n waha Yesu wīi sya cīinde. ³⁶ Koo kai- pe seraasyi pe pye, kaplānŷ nkāy ke bii cāā yrūhū ta nii Yāhā sabangbānŷ wo, koo kē ke naa n pye loo yale wo. Koo kaplānŷ ngīi: «Pe saa u kacrihi nenŷ ge yoho ye.» ³⁷ Yāhā sabangbānŷ kapān laa maha nde: «Wii pe kā fer, pe ga ba u yāā.»

Yesu wālenŷ gbīi wo

(Mat 27.57-61; Mar 15.42-47; Luke 23.50-56)

³⁸ Dya waa pye, u myaha ba kē Yosefe, Yarimatefa naa waa ba kē. U pye Yesu kānyārwai waa, u sē -sē ba ta waa n yi le cānŷ na ye, u tee naa n fya Yiiffee- yahaseefa na. U n pa, maa Yesu nakugu nar Pilati ye. U n kānde wāā u kē. U Yosefe n ka, maa ta pe n Yesu nakugu tege le trā na.

³⁹ Nikodemu wii u ba ka faale wo Yesu fla na yīmper wo, u n ka sēm- ter gbengbeyīhī syānŷ syi ne. Pe sēm- ba gbihi katyir sīi wānŷ ne, myer katyigi, tesē yaluee katyigi ne. ⁴⁰ U Yosefe, tesē u Nikodemu ne, pe syām n Yesu nakugu gbe, ma nii ke tuhu pe miy ne, ma nii ke maha faasyīmbehe ne. Yiiffee- kānde wo, pe maa nakugu le, pe ne ke gbihi koo syi.

⁴¹ Draha gii pe ba Yesu kuey mar trā na, katyir lankua pye ke fla na. Gbīifuē pye ke fla na, le ba gbā fer †

ntēmlaha fla wo, pe sē ba nakugu gaa le yāā le wo ye. ⁴² Le pye tūntūn. Pe n dye Yesu nakugu ne, ma ke sāy ta le gbīifuē laam wo. Pe yai pe ne pye farfar, yainkōŋ wo kani per ga ne nō, koo kē.

Yesu wāyir gbā wo

(Mat 28.1-8; Mar 16.1-8; Luke 24.1-12)

20 Ke cāwāā per cir † yīnwōŋ wo, Madalafa Maari ye n ka le gbīi fla na, maa yāā ntēmbangbāŋ gii ke ba tā le gbīi yē na, ke gbe kāā. ² Tuu le yāā ke dyaŋ, u n fā ga Syimu Pyar fla na, tesē u Yesu kānyārwebua ne, maa pe pye ma yee: «Eh, pe wo Yīŋfua nakugu yi kāā le gbīi wo, wo sē cā pe u ta na ye.»

³ Pyar tesē woo kānyārwe ne, pe n yi, ma n gaha le gbīi fla na. ⁴ Pe naa n fā pe syām pe ya tāy, u kānyārwe nwo naa n fā farfar ma ter Pyar yaha; woo n ga cāā dye le gbīi fla na. ⁵ U n kue tege, ma yāŋ le wāā ma faasyīmbehe yāā le gbīi wo, nkāy pe ba Yesu nakugu maha tā ke ne. U sē -sē dye ye. ⁶ Syimu Pyar n pa u kur kue ye, maa ta ter dye le gbīi wo, ma ke faasyīmbehe yāā ke fla na, ⁷ ma suhu fai lii ne pe ba maha Yesu yīŋ na, le pye le ya ya, le sē pye ngīi ne ye. ⁸ Loo na, u kānyārwe wii tuu ba cāā dye le gbīi fla na, u bya n -sē dye le laam wo u ya ndoŋ. Tuu ke faasyīmbehe yāā ke dyaŋ, u n Yesu wīi sya cīinde. ⁹ Pe kānyārwai sē -sē ba Yāhā sabangbāŋ kaplāŋ war wa ye, nkāy ke yee, a Yesu ga yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na.

¹⁰ Pe kānyārwai syām n dur ter pe fla na.

Yesu u ya yar Maari na

(Mat 28.9-10; Mar 16.9-11)

¹¹ Maari n dur ga le gbīi fla na, ma ga nii n wūn. Tuu naa n wūn, ma kuae yāŋ le n wāā le gbīi wo, ¹² u n yāhāyīŋ tēnlehe syām mpāy yāā. Pe kale wān pye wāfir. Pe ba tege nii teelii wo Yesu nakugu ba sāy ta. Nen pye yīŋ kue ye, u syāŋ wuhu -sē pye trē kue ye. ¹³ Pe n u pye ma yee: «Cɔɔ, lii raa n wūn?» U n pe yē wāā sya ma yee: «Waa ra Yīŋfua nakugu gbe kāā, n sē -sē cā u ke ta na ye.»

¹⁴ Yaliile Maari tuu naa n pāā, u n wā klaha, ma Yesu yāā tuu yir yer ke fla na, u sē -sē ba cā Yesu kē ye.

¹⁵ Yesu n u pye ma yee: «Cɔɔ, lii raa n wūn, yoo raa n kē?» Maari n le ga ma yee katyir lankua sēŋfua kē. U n u pye ma yee: «Ke ma pye mboo raa u nakugu gbe, le pāā ra ye taa ke ta na, ta n ga ke gbe ba le.» ¹⁶ Yesu n u myaha yee ma yee: «Maari.» Maari n klaha yāŋ, ma u pye Yiifee- yor wo: «Arbuni,» koo yīntaha kē yīŋfua.

¹⁷ Yesu n u pye ma yee: «Ma'a n ta yigi yaha ye! Ma sē yāā, n sē dugu ga wa ra Tuhufua Yāhā fla na ye. -Taa -sē ka ra nampyeŋ- fla na, maa pe pye, a ndoo ga dugu

† Le gbīi pye nkōŋ pe gbā fer yāŋ mpīy ntēmlaha fla wo, ma le laam ta wlenwlen, le yē ne nwonyē dyaŋ. Le yē n tā ntēmbangbāŋ ne. † Koo per kē jimaasyi per ne.

ga ra Tuhufua fla na, wii u ma ye bye Tuhufua, ma maha ma Yāhā ra ye, tesē ye bya ye.»

¹⁸ Maari n ka, maa le pāā pe kānyārwai ye, a woo u Yīŋfua Yesu yāā. U n maha Yīŋfua Yesu tēnlehe bye tōr pe ye.

Yesu u ya yar u kānyārwai na

(Mat 28.16-20; Mar 16.14-18; Luke 24.36-49)

¹⁹ Koo per yīmper wo, ke pye cāwāā per cir, pe kānyārwai ba pe ya wāā ta nwongbāŋ gaa wo, ma te kāānklee gbāā tā, pe tee naa n fya pe Yiifee- yahaseefa na. Yesu n fer gbe yi pe laam wo, ma pe syar ma yee: «Yāhā n yrīŋ wāā ye kē.» ²⁰ Tuu ba pāā wa ke dyaŋ, u n u klue yar pe na, tesē u mpīy ne. Pe kānyārwai n too yāā, ma u yāŋ cā, pe laam n fīhī flege.

²¹ U n maha pe pye: «Yāhā n yrīŋ wāā ye kē. Ta Tuhufua Yāhā tuu ra lehe wāā mii syi, ndoo bya n -sē ga ye lehe wāā koo syi.» ²² Tuu loo pāā wa, u n tefay fua woo pe na, ma pe pye ma yee: «Ye tyii Yāhā Yrā Fāŋga n dye ye laam wo! ²³ Ya'a mpāy kapee- laha kāā pe na, ke ga kua pe na, ya'a -sē mpāy kapee- sye yaha pe na, ke ga kuae pe na.»

²⁴ Yesu tuu ba u ya yar u kānyārwai na, Tema wii pe naa n yee Didim, koo yīntaha wuhuwāā, woo sē pye pe laam wo ye. Pe kānyārwai sēnsye syām mii waa ba kē.

²⁵ Pe kānyārwai mii n -sē le pāā u ye, poo u Yīŋfua yāā. U n -sē pe pye ma yee: «N ma yee n sē pe puēnte kueysar yāā u klue na, ma ta kānde te te na ye, tesē n ma yee n sē ra koho le u mpīy nadyaha fla na ye, n saa le sya u yir gbā wo ye.»

²⁶ Plii kuatāā n ba nō, pe kānyārwai n maha ba pe ya wāā ta ke nwongbāŋ wo, Tema pye pe ne. Te kāānklee ba gbāā tā, Yesu n fer gbe yi pe nsoho wo, ma pe syar ma yee: «Yāhā ke yrīŋ wāā ye kē.» ²⁷ U n Tema pye ma yee: «Tema, ta klue yāŋ, pa ma ba te yāŋ te na! Ma koho yūhū ba le ta mpīy fla na; ma tee ba yee ma sē ta wīi sya cīinde ye. Yagaa le sya cīinde, ndoo yir gbā wo!»

²⁸ Tema n u yē wāā sya ma yee: «Mboo ta Yīŋfua, mboo ta Yāhā.» ²⁹ Yesu n u pye ma yee: «Taa ra yāā, koo kē ma n le sya cīinde. Mpāy pe sē le yāā ye, ma -sē le sya cīinde, poo wīi n tāy.»

Yesu tuu kai- nkāy pye

³⁰ Cāā gii bye Yesu tuu pye u kānyārwai ne, u ba laanwo wūhū busāā pye, koo bye sē yrūhū saba nwo wo ye.

³¹ Kai- ngīi -sē yrūhū ta saba nwo wo, ma yee ye le sya cīinde Yesu woo kē u Yāhā Yīndefua Crise. U maha ma Yāhā Dya. Ya'a u ta ye Yater, ye ga cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

Yesu laanwo wīi pye fuayigisaha wo

21 Loo kur ye, Yesu n u ya yar u kānyārwei na Galele langbān yē na, klo laa tāy pe naa n yee Tyiberyati. Tuu u ya yar pe na mii syi, le nde.

² Per gaa, Syimu Pyar, tesē Tema ne wii pe naa n yee wuhuwāā, ma suhu Natanelu ne, u naa n yi Kana wo Galele kuε ye, tesē Sewede dyam ne, ma suhu kānyārwei syām mpāy ne pe pye pe ya ne. ³ Syimu Pyar n pe pye ma yee: «Ndoo n gaha fuayigisaha wo.» Pe n u pye ma yee: «Wo bya ga ka ma ne.» Pe n yi, maa dugu dye salangbān wo, ma nii jɔɔ miy yahasee ye. Koo yīmper byε wo, pe sē ngaa yāā ye.

⁴ Yūhū ke ba syii, Yesu n pa, maa yer langbān yē na. Pe kānyārwei n u yāā, pe sē -sē ba cā woo kē ye. ⁵ U n pe pye ma yee: «Ta cīifa, ye sē fua- yāā yigi la?» Pe n yee: «Aye, wo sē ngaa yāā ye.» ⁶ Tuu loo luhu, u n pe pye ma yee: «-Ye u jɔɔ miy le yagaa ke salangbān kāndigi kuε ye, ye ga yigi!» Pe n -sē u jɔɔ miy le, ma yāā pe saha u jɔɔ tyīn ba le ke salangbān wo ye, u ba yīi fua- ne, koo kē.

⁷ Pe loo yāā, u Yesu kānyārwebua n Syimu Pyar pye ma yee: «Eh, wo Yīnfua kē.» Pyar -sē pye kadyepua ne. Tuu loo luhu, u n u nayroho gbe le, ma too loho wo, ma ga ka farfar. ⁸ Loo yale wo, pe kānyārwei sē ba dey langben na ye. Pe n nii n pai ke salangbān ne, ma nii u jɔɔ tyīn n taha pe ya na, u ba yīi fua- ne. ⁹ Pe ga tege kāntraha na, pe n fua- yāā naankāhā na, bur ne kānkāy na. ¹⁰ Yesu n pe pye ma yee: «Ta cīifa, fua- mpāy tee yigi, -ye pa mpāy ne!» ¹¹ Syimu Pyar n dugu dye ke salangbān wo, ma u jɔɔ fle yi. U ba yīi fuababai gbeekuasīi sēnsye tāā ne. Pe fua- wānihi naa byε ne, u jɔɔ sē cεr ye. ¹² Yesu n pe pye ma yee: «-Ye pa yaa di!» Pe ba u yān cā, waa sē u yey ma yee yoo kē u ne ye. ¹³ U n yūhū dye pe tāy, ma bur gbe ma naha ka la pe kē, fua- ne.

¹⁴ Tuu ku ma yir gbā wo, u tēhe tāā wuhu kē tuu u ya yar u kānyārwei na.

Yesu Pyar yey laa ne tēhe tāā

¹⁵ Yaliile pe ba di wa, Yesu n Syimu Pyar yey: «Nsān dya Syimu, ta ntān dye la ma tāy, ma ta ter mii mii yaha?» U n u yē wāā sya ma yee: «Āwā, Yīnfua, ma cā ma wīi n tāy ra ye.» Yesu n -sē u pye ma yee: «Ta nawee- yigi yō mbanaha wān syi dyan u mbapīy ne!» ¹⁶ U n u yey tēhe syān wuhu na ma yee: «Nsān dya Syimu, ta ntān dye la ma tāy?» U n u yē wāā sya ma yee: «Āwā, Yīnfua, ma cā ma wīi n tāy ra ye.» Yesu n u pye ma yee: «Naa ra nawee- yān mbanaha wān syi dyan u mbapīy ne!» ¹⁷ Ke tēhe tāā wuhu na u n u yey: «Nsān dya Syimu, ta wīi n tāy la ma ye?» Pyar laam n wlāhā, tuu u yey ke tēhe tāā wuhu na, a u wīi n tāy la u ye. U n u pye ma yee: «Yīnfua, mboo taa kai- byε cā, ma cā ma wīi n tāy ra ye.» Yesu n u pye ma yee: «Ta mbapīy yigi yō!

¹⁸ Ta n kapān laa pāā ma ye, taa pye naanfuē, ma naa mii pua mii ya, ma naa n gaha teelii ma ma tāy. Ma'a -sē ba le, maa ba klue kuā naa n yir, waa n naa ma pua nayre wān ne, u naa n gaha ma ne teelii le sē n tāy ma ye ye.» ¹⁹ Kaplān ngīi le yar, Pyar ga ba gbā mpāy ter ku, u Yāhā myaha gboho ke syi. Yesu tuu loo pāā wa, u n u pye ma yee: «Naa n taha ra na ma kuān ne!»

²⁰ Pyar n klaha yān kur kuε ye, ma Yesu kānyārwebua yāā tuu n taha pe na. Per gii pe ba kur kuε digi wāā di Yesu n cā ku, woo kānyārwe kē tuu ba yūhū dye Yesu tāy, ma u pye ma yee tuu le pāā woo ye, a wii woo tuu ga ba yi kāā u kur ye. ²¹ Pyar tuu ba u yāā, u n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, ah woo, lii loo le ga ba u dye?» ²² Yesu n u yē wāā sya ma yee: «N ma sya n traha u kuee driyē wo ta n sya ba dur ba, ma kalaa wee ye. Mboo, naa n taha ra na ma kuān ne!» ²³ Yesu nawee- n nii le pāā pe ya nsoho wo, a u kānyārwe saa ku yāā ye. Yesu sē -sē ba le pāā Pyar ye, a u kānyārwe saa ku yāā ye. U ba yee, a le ma tāy woo ye u kuee driyē wo woo n sya ba dur ba, u kalaa wee ye.

²⁴ Woo kānyārwei kē tuu kai- ngīi tōr nawee- ye, ma ke yrūhū ta. Wo byε, wo cā lii tuu pāā le ma cīinde.

²⁵ Yesu maha kai- busāā pye. Pe ma ne ke byε yrūhū naa n ta sabar wo, n sē le sya te tasar ga ne yāā driyē kur byε wo ye.

Yesu tēnlehe tēŋ

Yāhā yē wāter wīi ke Yrā wākē ne pe Yesu tēnlehe kē

1 Ta naambiyā Tohofile, Yesu tuu fe yir, u naa nawee- klaha kai- busāā ne, ma maha naa yēkā wūhū pye, ma cā ba dugu ga yāhāyīŋ na. Koo ngīi bye kē, tē yrūhū wāā ma kē ta saba cir laam wo. ² Per gii Yesu tuu ga ka yāhāyīŋ na, u kānyārwai mpāy tuu ba yāŋ yi, koo per u pe ta u tēnlehe ma pe klaha ta Yāhā Yrā Fāŋga kāmāy na. Tuu loo pye wa, Yāhā n u ta u n dugu ga yāhāyīŋ na.

³ Tuu fēngbān tii sya ma ku, loo kur ye, u n ba naa u ya yar u tēnlehe na, ma kānkai- sroŋ pye pe waha cā pe yee, u yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye cīinde. Plii gbeesīi tuu pye wāyi ne pe na, ma naa Yāhā Yai wīi pāā pe ye. ⁴ Per gaa u pye pe ne, ma ba pe klaha ta nde ne ma yee: «Ta Tuhufua tuu yē ter kla gii wāwāā wīi ne faa ye kē, koo kla ma yee ke sē yāā wa ye ye ye, ya'a n yi kāā Yurusalem wo ye, -ye ke sēŋ! ⁵ Nsān woo nawee tāā yi loho wo, ndoo -sē ga ye tāā Yāhā Yrā ne plii nde na.» ⁶ Mpāy pe ba pe ya wāā ta Yesu tāy, pe n u yey ma yee: «Yīŋfua, yagaa la, taa ga Yiisre terfa kar sya yaha nampay fāŋga koho wo?» ⁷ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Ke per wācāŋ tesē le yale ne, ye kalaa wee le na ye. Yāhā ya kē, ke koo per ta tesē le yale ne, ke laam wātaŋ. ⁸ Tee yai lii ne loo ne nde: Yāhā Yrā ga ba tege dye ye laam wo. Loo nde ga ba fāŋga wāā ye kē, ye n ka ye ga naa ta yē kaplāŋ tōr nawee- ye tesē kai- nkāy bye ne tē pye ter. Yii mpāy tee ke yāā yīnde ne, ma maha ke yāā luhu, ye ga ba naa koo ngīi bye tōr Yurusalem wo, Yude kui bye ne, Sya- mari kui ne, deydey kui bye ne kāntraha nge na.»

Yesu kuā yir ter yāhāyīŋ na

⁹ Yesu tuu loo pāā wa, Yāhā fāŋga n ta u n kuā yir ter fāā, yāhāyīŋ kuē ye pe tēnlehe bye yīnde na, pe n yer ma u waha yāŋ n wāā, u n sya ga paha yāhāyīŋ gaa na pe na. ¹⁰ Pe sē yāā yīntar ge gbe kāā wa yāhāyīŋ wāyāŋ na ye, nayrefirfa syām mpāy syi n fer gbe yi pe tāy, ¹¹ ma pe pye ma yee: «Galele naam! Le ma mii ye n yer yāhāyīŋ tēŋ n yāŋ? Tee u Yesu wāter yāā mii, u wā- dur ga ba nii ke syi.»

¹² Kai- ngīi -sē pye yāŋ gaa yīŋ na pe n yee wolifye katyir fla yāŋ. Ke fla pye Yurusalem tāy tūntūn ya. Pe tēnlehe, pe pe naam syām mii kaplāŋ luhu wa, pe n yir ke yāŋ yīŋ na, ma dur ga Yurusalem wo.

Yuda Syikaryote draha gbefua

¹³ Pe ga dye Yurusalem wo, pe ga dugu dye gbe- gba- ha yīŋ nwongbāŋ gaa wo. Yesu kāndeyārfa yawāhā fla ba kē ke ne. Mpāy pe ba pe ya wāā, pe myar nde: Pyar, Nsān, Syake, Andere, Filipe, Tema, Bateremi, Matehe, Alefe dya Syake ne, Syimu Selote, Syake dya Yudi ne. ¹⁴ Ca mpāy bya pye ke fla na, Yesu nahafua Maari ne, tesē Yesu cīifa bya ne. Pe bye naa pe ya wāā yīmbui nen na, ma naa n pāā Yāhā ne yalebye.

¹⁵ Per gaa, pe n ba pe ya wāā peplii wāŋ syi, ma pe ya wānihi yāā nawee- gbeekuay. Pyar n yir yer pe telai wo ¹⁶ ma pe pye: «Wo nna, yii mpāy tee Yesu ta ye Yater, kai- ngīi ke pye ngīi, le sē pye wākuāter wīi mii le sē pye ye. Yuda wii tuu sya nii terfua Yesu napīi- yaha ye, pe n ga u yigi, Yāhā Yrā bii u wīi cāā yar wo faale wādyaha Dawide na, u n le yrūhū le yaha Yāhā sa- bangbāŋ wo. ¹⁷ Yuda pye wo nklāŋ wo, ma ba u tēn lay yāā. ¹⁸ Yuda tuu -sē loo kapee pye Yesu na, ma wale lii yāā loo kur ye, u tar sya le ne. Naniicā n u yigi, u n ga tege too yīŋ ne, ma lar waa crāhā yi u ya kē. ¹⁹ Yu- rusalemfa bye n le luhu, ma myaha taha te tar na pe yor wo ma yee: Hakeledam, ke yīntaha kē, ntōr tar. ²⁰ Yāhā sabangbāŋ wo, Yāhā wāsey yay fla wo, kapān laa ma, le yrūhū yaha ma yee: «U kaha ke too, nawee nen ge ma n nii ke wo ye.» Le maha ma le yrūhū yaha ma yee: «Waa ter u u draha gbe.» ²¹⁻²² Mpāy pe naa n taha wo na, ma gbe Yīŋfua Yesu wātāā cāā na loho wo Nsān ye, ma ba waa u wākuāyirter yale na yāhāyīŋ na, poo waa yai u Yuda draha gbe. Ufua tuu yāā yīnde ne, Yesu yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, u ga ba naa loo tōr nawee- ye wo wāŋ syi dyaŋ.»

²³ Pe n naam syām mpāy yāŋ yi: Matyase ma suhu Yosefe wii ne pe naa n yee Gbarsabaha, pe maha naa u yee Yituse. ²⁴ Pe Yesu kāndeyārfa bye n yīmbui wāā le, ma Yāhā nar ma yee: «Yīŋfua, mboo wii, ma'a nawee yāā, ma ne u laam wūhū bye yāā gbaa na, wo yar nde ne: ²⁵ Le nde Yuda le ke, ma yūhū kāā draha gii wo raa wāā u kē, ma ka u ya ya draha wo kii tuu ma yagaa. Naam syām mii mii, too yar ma na, wii raa yāŋ yi, u n ga Yuda draha gbe, ma n waha u lehe ma wīi ne nawee- ye, u yar wo na.»

²⁶ Loo kur ye pe n ntīhī syāŋ wāā miy: Nen nde Matyase myaha wīi, nen nde Yosefe myaha wīi.

Matyase myaha wīi loo n cāã too. Pe n Matyase ta u Yuda draha wo.

Yāhā Yrā wāpaŋ

2 Yiifee- gbar gii pe naa n yee pāānkōti, ke per ba nɔ, Yesu kāndeyārfa bye n pe ya wāã pe peplii yawāhā saha wo. ² Gbleŋ gaa ter n ba fe gbe yi yāhāyīŋ kuε ye. Gbleŋ gii ma'a luhu ke ye, maa yee teflahang-bāŋ ke n gbā. Ke n gble ba dye taha pe na ke nwoŋ wo, ke n nii gbleŋ fla ya. ³ Pe Yesu kāndeyārfa n yāŋ ma yāã mii naa yīnkāmbēhe dyaŋ ke wāã ta, ma nii n tar blayblay. Ke sē -sē maha wee cīinde naawraŋ ye. Ke n ba fe cāãŋ, ma too pe bye na nanem. ⁴ Yāhā Yrā n dye pe laam wo, ma pe nanem ta pe n nii yor tee nanen pāã gbegebe, yor tii ge pe sē cā yāã faale wo ye.

⁵ Teebehe bye Yiifee- mpāy pe naa Yāhā ke, pe bye ba pe ya wāã Yurusalem wo koo per, ke pāānkōti gbar wīi na. ⁶ Ke gbleŋ ke yi ke syi, pe n ga pe ya wāã ta ke fla na. Laa n pe fe gbe, ma ga ta ter. Pe laam wo nawee nawee woo, ma naa n luhu u klo yor ye Yesu kāndeyār-fua waa yē na, le n yē kã pe na. ⁷⁻⁸ Le n kacān faha pe kē, pe yīnde n yi too pe na, pe n nii n yee: «Galēle gbentee nen nawee- sē na Yesu kāndeyārfa ne? Ah pe pye ge pye mii, wo bye n nii wo kui yor luhu pe yē wo wii wuhu na? ⁹ Too yer mii, wo laam wo Patifa ma, Madefa ne, Lamitefa ne, Otamifa ne, Yudefa ne, Kapadafa ne, Pōnfa ne, Yasyifa ne, ¹⁰ Firsiyifa ne, Pāāfilefa ne, Syiptefa ne, Lebi kānkāyaha ngaafa ne kii ke crā Syirē na, ma suhu Wōrmefa ne, Kartifa ne ma suhu Arabifa ne. Wo laam wo mpāy ma pe see Yiifee-, mpāy ter -sē maha ma pe pe ya le Yiifee- kānde wo. ¹¹ Wo wānihi naa bye ne, wo bye -sē n luhu pe Yāhā kang-bāhā pāã wo yor wo wii wuhu na.»

¹² Loo n fīhī ga pe laam sroŋ wɔ, pe n nii, lii ge pe n ga, pe sē le cā ye, ma nii pe ya yey ma yee: Nde yīntaha ge kē lii ne?

¹³ Pe laam wo, mpāy ter -sē maha pye, pe naa Yesu kāndeyārfa ler ma naa n yee: «Ye cā la, sēm me pe ter pe koho ne?»

Pyar yē kapān pāānkōti gbar per

¹⁴ Loo na, Pyar n yir yer u tēnlehewai sēnsye nen telai wo, ma u yīmbui yir, ma pe nanihi pye ma yee: «Yiifee-, yii tē n yāŋ ma suhu mpāy ne pe pa Yurusalem wo te gbar wīi na. -Ye ndityuhu yaha, ye nde luhu yō tē ga tōr ye ye! ¹⁵ Nwa ta ye n yee, a sēm ndoo tēnlehewai yigi? Yalii pe pe yāã ma wɔ wa, pe n sya pe yigi sukūhūntāy yīŋ nge syi na, ntāŋ kuāyale ge sē yāã ta ter wa ye?

¹⁶ Ye yai ye le cā faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yōwel tuu bii kai- nkāy cāã tōr yaha, koo kē ke n pye nanga. U bii yee:

¹⁷ Yāhā yee: «Lii le ga ba yāã driyē kuayale plii na, le nde:

N ga ba ta Yrā tege cāãŋ le nawee- laam wo.

Ye pii tesē ye pueesyam ne,

pe ga ba naa kaplāŋ tōr,

nkāy tē ga ba naa n yar pe na.

Ye naanfām ga ba naa kai- yāã wāytāã wo,

ye wāle ga ba naa kai- yāã mluē wo.

¹⁸ Mpāy bye pe ma ra tēn na,

pe naam tesē pe ca ne,

cīinde, n ga ba ra Yrā tege cāãŋ le

pe laam wo.

Pe ga ba naa kaplāŋ tōr too plii nde na,

nkāy tē ga ba naa n yar pe na.

¹⁹ Tē ta, laanwɔ wūhū n naa n pye yāhāyīŋ na,

yēkã wūhū ne kāntraha na.

Ntōr ga ba pye, naa ne,

naawur ne yāhāsyōr dyaŋ.

²⁰ Yai ga ba wɔ tā,

yroŋ ga ba yrāhā cor ntōr dyaŋ.

Loo na Yīŋfua ga cā pa fānga ne tesē nayōr ne.

²¹ Loo yale wo, nawee wii nawee wii woo

ma Yīŋfua myaha yee ma u nar,

Yīŋfua ga ufua yi le wo.»

²² Yiisrefa, -ye luhu, n ga nde pāã ye ye: Yāhā Yesu fānga yar ye na ma u ta, u n yēkã wūhū ter bye pye tesē laanwɔ wūhū ter bye ne, ye n yāã yīnde ne. Ye koo bye cā. ²³ Loo naa bye ne, ye Yesu yigi, ma sya u wāã mpāy kē pe sē Yāhā cā ye, pe n u kuey mar boo trā na. Ya'a yāã tee waha loo kapee nde pye, Yāhā bii loo nde cāã ta wa. Koo kē le n pye. ²⁴ Yāhā gbā naankān gbe kāã u na, ma u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. U wāyigiyaha nakur klo wo, loo fānga sē pye gbā ye ye. ²⁵ Wo wādyaha Dawide ge bii loo cāã pāã wa u wīi na faale wo ma yee:

«N u Yīŋfua yāã ra yahasee ye yalebye.

Tuu nwo ra tāy,

n sē n sege fyar koho wo ye.

²⁶ Loo ne ta laam n tāy,

ta kaplāŋ n nii nuhu fla.

Ta kadye ma sya ba fāy ma nii mlūhūmlūhū,

ta n sāy nii ta gbā kafēhe na,

le saa kai kua ra ye ye.

²⁷ N cā, ma saa ra ta yaha nakur klo wo ye.

Ndoo wii raa yāŋ yi, n cā,

ma saa sya ra n fūhū nii gbīi laam wo ye.

²⁸ Kānde lii le cīinde yrā wāã nawee- kē,

ma loo yar ra na.

Tē ga ba pye ma tāy,

le ga ba nii ra ye nuhu wīi.»

²⁹ Wo nna, ye cā n ga waha wo faale wādyaha Dawide wīi pāã laha ye ye. Tuu ku, pe u le gbīi lii wo, loo sē na nde nantāŋ too n yāŋ? ³⁰ Dawide kai- ngīi cāã pāã yaha mii Yāhā kaplāŋ tōrfua dyaŋ u ne. U bii le cā ma yee, Yāhā bii yē ter u ye, koo ga ba u kur kuε puee ta yīŋfua u wāŋ syi dyaŋ. ³¹ Yāhā ke wii ta ke Yīndefua, u

wāyir gbā wo tesē u wādurba yrān na gbaafa ye, Dawide bii loo cāā cā wa. Koo kē u n bii le cāā pāā yaha u wīī na ma yee:

«Yāhā sē u ta yaha nakur klo wo ye,
u kadye sē fūhū nii gbīī laam wo ye.»

³² U Yesu wii wīī tē n pāā, Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye, wo bye loo yāā yīnde ne. ³³ Yāhā n u kuā yir, ma u ta ke kāndigi koho kuē ye, u n nii kai- bye Yīnḡfua. Yesu ba yē ter nawee- ye Yāhā Yrā wākē ne, Yāhā n le wāā u kē, u n le tege le wo laam wo. Loo ne tee n yāā, ma maha n luhu. ³⁴ Ye cā Dawide tuu bii ku, Yāhā sē u ta u n kuā yir ter yāhāyīn na ye. U -sē bii yee:

«Yīnḡfua Yāhā ra Yīnḡfua pye ma yee:
Pa tege nii ra kāndigi koho kuē ye
kai- bye yīn na,

³⁵ ta n sya ba ma napīī- yīy kor le ma kē,
pe n nii mii ma tānde fyāhā tā pe na.»

³⁶ Yiisrefa, ye yai ye le cā laha, Yesu wii tee kuey mar boo trā na, woo kē Yāhā u ta Yīnḡfua, ma maha u ta ke Yīnḡfua.»

³⁷ Mpāy pe Pyar kaplān ngīī luhu, kadye bye n muāy pe ye, pe laam n wlāhā nii. Pe n u Pyar yey u nampyerne ma yee: «Wo nna, le nde le nii ke dyan, wo yai wo lii loo pye?»

³⁸ Pyar n pe yē wāā sya ma yee: «-Ye le sya ye cā ye kapee- sē yī ye, -tee ke wāpyer miy yaha, -tee sya pe n ye tāā yi loho wo Yesu myaha na. Loo na, ye kapee- ga yee laha kāā ye na, tesē Yāhā ga ke Yrā Fānga wāā ye kē. ³⁹ Ye sē yāā, koo kate- syān ngīī, Yāhā yē ter ke wākē ne nawee- mpāy kē, ke n pai yān yi nawee- ter bye laam wo, yii tesē ye kur kuē pii ne ma suhu mpāy bya ne pe n yi deydey kui wo.»

⁴⁰ Pyar n maha kaplān nkāy tōr pe ye, nkāy syi ke ga waha pe ta, pe n Yesu kānyīī draha fla yāā, u ntān n dye pe tāy u kānde wāgbe wīī n maha tāy pe ye. Pyar naa pe yar ma yee: «-Ye ye wāsyayaha kānde gbe! Mpāy pe sē Yāhā cā ye, ye ma n naa n yār poo kānde wo ye!» ⁴¹ Pe laam wo, mpāy pe yer Pyar kaplān kur ye, pe ba syar. Pe n sya pe n pe tāā yi loho wo Yesu myaha na. Koo per, mpāy pe Yesu kānde yāā cīinde, ma pe ya le taha u kāndeyārfa na, pe pye nawee- naha yīībua.

Yesu kāndeyārfa troho wātāhā

⁴² Pe nafām mii kur bye, pe naa pe ya yaha, ma naa ndiyuhu cre Yesu tēnlehe kaklaha ye. Pe ba pe yīn wūhū wāā le, ma maha sya, ma Yesu wāku cāā dir syi wāā naa n di pe ya ne, ma naa pe ya laam too u wāku wīī na. Pe maha naa pe ya wāā, ma naa Yāhā nar, ma maha naa ke sey. ⁴³ Pe Yesu tēnlehe naa laanwo wūhū pye busāā tesē yēkā wūhū ne. Pe nawee- naa koo ngīī bye yāā, ma sya naa n fya. ⁴⁴ Pe Yesu kāndeyārfa bye ba wāā le, ma pe koho wān ta te n nii nanihi wān. ⁴⁵ Pe

maha naa pe tar par pe kle ne ma suhu pe koho wān ne, ma naa n pai pe war ne, pe bye n naa pe la pe ya kē pe gbāhā wuhu na. ⁴⁶ Plii wuhu na, pe naa pe ya wāā Yāhā kangbān wo. Pe naa n di pe ya ye pe kle wo, ma naa pe ya laam too Yesu wāku wīī na. Pe naa n di nuhu ne, pe sē pe kai- tyōr naa n pye ye. ⁴⁷ Pe naa Yāhā sey, pe wīī naa n tāy nawee- bye ye. Mpāy pe naa Yesu wīī sya ma naa u ta pe Syayahafua, u Yīnḡfua poo le naa n taha Yesu kāndeyārfa na plii bye.

Tānkahafua waa wākāhāyir

3 Per gaa yaiyīn tratra, Pyar ye naa n gaha pe syām Nsān ne yaiyīn Yāhā narsaha wo Yāhā kangbān wo. ² Ke Yāhā kangbān kapahayē neḡ gaa pye, pe naa n yee kapahayēyūhū. Tānkahafua waa pye, tuu naa n nii koo kapahayē na. U ba see ke dyan. Plii wuhu na, pe u gbe ga naa n ta ke fla na, u n naa war nar nawee- ye, nawee- mpāy pe naa n dye koo kapahayē ne ke Yāhā kangbān wo.

³ Pyar ye n ba no pe syām Nsān ne ke kapahayē na, ma yee poo ga dye, u tānkahafua n pe yāā ma pe nar. ⁴ Pyar ye n nii u waha n yān pe syām Nsān ne. Pyar n ba u pye: Naa wo yān! ⁵ U dya n nii pe kihi n yān, u laam wo, a pe ma pe ga woo kē war ne. ⁶ Pyar n u pye: War pua nen ge wee ra ye. Ngii ke ma ra ye tē ga ma kē, ke nge: Nasaretefa Yesu myaha na, yir naa n yār! ⁷ Loo na, Pyar n u yigi koho na, ma u ta u n yir. U dya tānkaha n ta ter sāhā u ye, te yīnyūhū bye ne. ⁸ U n fēn yir, ma tāhā yer u tre na, laa wee ye, ma nii n yār. U n dye Pyar ye ne pe syām Nsān ne ke Yāhā kangbān wo, ma yār n tay, ma kur n ye, ma nii Yāhā sey. ⁹ Ke Yāhā kangbān nabua n u yāā tuu n yār ma nii Yāhā sey. ¹⁰ Pe n u yān cā, ma cā woo kē u tānkahafua wii ne tuu nii naa n nar ke Yāhā kangbān kapahayēyūhū fla na. Pe u yāā ke dyan, le n pe fe gbe, ma maha kacān kua pe na.

Pyar Yāhā wīī pāā nawee- ye Yāhā kangbān wo

¹¹ U dya tuu kāhā yir, ma Pyar ye taha naa n naha pe syām Nsān ne, wācer wee pe na ye, le n kacān faha nawee- mpāy bye kē pe pye ke Yāhā kangbān laam wo. Pe n fā taha ba pe na Yāhā kangbān laankōngbān gaa flāhā tāy, pe naa n yee Salmuu laankōn. ¹² Pyar tuu yāā ke dyan, u n pe nawee- pye ma yee: «Yiisrefa, nwa ta u dya wākāhāyir wīī n yē kā ye na? Nwa ta ye n nii wo yān mii wii koho fānga wīī laa dyan le waha yia, ma u dya kāhā yir? Laa, ye le ga la ma yee, wo wālaha wīī loo kē Yāhā kānde wo, le waha u kāhā yir? ¹³ Faalefa Bra- ma ye Yāhā, Yisyake ne, Dyakuba ne, wo wāle bye ne, koo kē ke ke tēntēle Yesu myaha kuā yir. Woo Yesu kē, tee yigi ga le nangbāy koho wo, ma sya ka u ne fāngafua Pilati fla na. Pilati yee, woo ga u miy yaha, ye n sye. ¹⁴ Woo wii tuu ba sron, u kai- maha laha, ye u wāmiyaha wīī sye, ma dur ma u Pilati ta, u n naboofua waa yi

miy yaha. ¹⁵ Yesu wii tuu pa cīinde yrā ne, yii kē tee u boo koo syi. Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. Wo bye loo yāā yīnde ne. ¹⁶ Yesu wāta Yater, koo kē ke ta, Yesu fānga n ta u tānkahafua n fānga yāā ma yir. Ye bye u cā laha, u nwo, tee n yān nwo. Yesu wāta Yater, loo le u ta u n jaa ma nii korkor. Ye bye loo yāā, ma cā cīinde ne.

¹⁷ N -sē cā wo nna, yii ye yīnfa ne, tee nde pye Yesu na, ye sē le war ye. ¹⁸ Lii Yāhā ke bii tōr yaha pe faale Yāhā kaplān tōrfa yē ne ma yee, koo Yīndefua ga ba kayīhī yāā, loo ne le pye nde. ¹⁹ -Tee -sē le sya ye cā ye kapee- sē yō ye, tee ke wāpyeṅ miy yaha, tee ye yīntar sroṅ Yāhā kuε ye, ke n ye kapee- yee laha kāā ye na gbεgbε. ²⁰ Yāhā -sē ga tefay tege ye na. Ke ga maha ke Yīndefua nō wāā ye kē, wii ke bii yān yi ye myaha na, woo kē Yesu Crise ne. ²¹ Yagaa woo, Yesu ma yāhāyīn na. U yai u kuee ke fla na le yale n sya ba nō, yaliile Yāhā ga ba ke kai- bye yīntaha wā klaha. Faale Yāhā kaplān tōrfa mpāy bii loo nde cāā pāā yaha. ²² Wo faale wādyaha Musa gε bii yee:

«Ye Yīnfa Yāhā ga ba ta syi
Yāhā kaplān tōrfua waa nō wāā ye ye.
U ga ba nii ye ter,
ye ba naa n luhu nkāy bye ye
tuu ga ba tōr naa ye yar.

²³ Wii ma ba yee,
u sē n luhu woo Yāhā kaplān tōrfa nwo ye ye,
u ga tōr yi kāā Yāhā kāndefa nawee- wo,
tuu gbā yāā le na.»

²⁴ Pyar n maha yee: Ma gbe Samuyel na, Yāhā kaplān tōrfa mpāy pe taha pe ya na, pe bye naa too plii nde wīī pāā. ²⁵ Yāhā ke lii pāā pe Yāhā kaplān tōrfa yē ne, loo nde ma ye wīī. Tesē Yāhā bii yē ter Brama ye ma yee:

«Kāntrahafa bye ga kaa wātaha yāā pe ya na
ra koho wo ma kur kuε pii kāmāy na.»

Loo nde maha ma ye wīī. ²⁶ Loo ne Yāhā n ke tēntēfua yi, ma u nō wāā yii poo kē, ma yee u ba kaa taha ye na, u ye ta ye n ye kapee- wāpyeṅ miy yaha.»

Pyar ye wāyigi pe syām Nsān ne

4 Pyar ye pye kapān na nantān ke Yāhā kangbān wo pe syām Nsān ne nawee- ye. Yāhā yūndefa n ba dye, Yāhā kangbān sēnfa yīnfa ne, ma suhu mpāy ter ne pe naa yee Sadusyē. ² Pyar ye naa nawee- klaha, ma maha naa Yesu wīī pāā tuu yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. Loo na nawee- ga waha cā pe yee, nakur bye ga ba yir gbā wo. Pe kaplān ngīī naa pe Sadusyē laam war. ³ Pe n Pyar ye yigi Nsān ne. Yai ke ba kua wa, pe n pe tā nwompihi wo, ma yīnfyii sēn. ⁴ Le -sē nde, mpāy pe ba ke Yāhā kaplān luhu ma yer le wīī na, pe ba nihi. Pe Yesu kāndeyārfa wo, pe naam pye nawee- nyersīī yīībua.

⁵ Koo yīnfyii wo, Yīiffee- yahaseefa, Yīiffee- wāle ne, ma suhu Yāhā kaiyarfa ne, pe n pe ya wāā Yurusalem wo. ⁶ Pe laam wo faale Yāhā yūndefa yīnfa Yana pye, yagaa wūū Kayifu ne, Nsān ne, Lesyāānder ne ma suhu u Yāhā yūndefa yīnfa kahafa ne. ⁷ Pe n Pyar ye le pe syām Nsān ne pe ya telai wo, ma pe yey ma yee: «Ye waha yia yoo fānga ne ma u dya kāhā yir? Ye u kāhā yir yoo myaha fānga ne?»

⁸ Pyar laam ba yīī Yāhā Yrā Fānga ne, u n pe pye ma yee: «Yīiffee- klo yīnfa, Yīiffee- wāle ne, ⁹ pe mii pe nii wo yey nanga kayīī wāpyeṅ ne tānkahafua kē ma yee, le pye mii u n waha kāhā yir? ¹⁰ Ye yai loo nde wācān ne, Yīisrefa kur bye ne: U tānkahafua tuu jaa, ma sya n yān ye yahasee ye nwo korkor, Nasaretefa Yesu fānga kē, ke u kāhā yir. Yesu wii ree kuey mar boo trā na, Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. U tānkahafua jaa woo Yesu myaha kāmāy na. ¹¹ Yesu wīī ne, le pāā yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Ntēmlaha gii pe nwonfāāfa ba ke sye yaha,
Yāhā ke gbe ma ke ta,
ke n dur yīn yāā ke nwonfāā na.»

¹² Nawee ga waha sya yaha Yesu ya myaha ne; dryē kur bye laam wo, Yāhā sē waa ter yān yi yāā wii tuu ga waha nawee ta, u n sya yaha mii woo ya sē kē ye.»

¹³ Le kapān yahaseefa pe yāā Pyar nii n pāā laanyīn ne, u kaplān n maha n sroṅ, le n yē gbāā pe na. Pyar ye tee pye Nsān ne, pe sē pye nangbām ye, pe sē ba saba cā ga yaha ye ye. Le maha ba yān naa n cā pe na ma yee, pe pye Yesu kānyārwei. ¹⁴ Pe yīnde maha pye u tānkahafua na tuu jaa, ma yir yer pe tāy, pe yahaseefa n nii, pe saa waha laa gε wāā sya ye. ¹⁵ Loo na, pe n pe yigi yi kāā ke kasāhā nwoṅ wo, ma dur nii pe ya yey ¹⁶ ma yee: «Nwa roo ga waha pye naam mii na? Yurusalemfa bye tee mii, pe pe laanwō wīī nde cā laha, le n nii wo saa waha le kai ye. ¹⁷ Wa'a -sē cā ma yee, wii ga ta le ma n cāān dye ga yahasee ye, nawee- bye n yi le cān na ye, wo yai wo yīntaha yrāhā pe na, -too sā waha pe na, wo pe tā Yesu wīī wāpāā na nawee- ye.»

¹⁸ Pe n pe dur yee dye ba, maa sā waha pe na ma yee, a pe ma syi naa Yesu wūhū klaha nawee- ye ye, tesē u wīī laa ma n yi yāā pe yē wo nantān ye! ¹⁹ Pyar ye n -sē pe pye pe syām Nsān ne ma yee: «Yii gε, -ye yān le yān le laam wo, lii loo gε le ga yai Yāhā ye: Wo naa n luhu yii ye, -too tyii Yāhā wīī na laa, wo yai wo naa n luhu Yāhā ye, -too tyii yii wīī na? ²⁰ Wii poo na, wo saa waha ye wīī sya wo loo ter yahasee ye, -too tyii Yīnfa Yāhā wūhū nkāy na too luhu, ma maha ke yāā ye.»

²¹ Pe kasāhā yahaseefa n maha yīntaha yrāhā pe na, ma sā waha pe na ma cā pe miy yaha. Pe sē ba wāpee laa yāā pe wīī na car gε, ma ga waha pe pēn ye. Ke fla gbenteefa bye tee naa Yāhā sey u tānkahafua wājaa wīī na. ²² U dya wii tuu -sē ba ke laanwō wājaa jaa, u pye dye- gbeesīī, tahar ne.

Yesu kāndeyārfa Yāhā wānar

²³ Pe Pyar ye miy yaha wa pe syām Nsān ne, pe n ka pe nampyer- fla na, maa ke kai- tōr yar pe na, kai- nkāy Yāhā yūndefa yīŋfa naa n pāā pe ye ma suhu Yi- ifee- wāle ne. ²⁴ Yesu kāndeyārfa pe kaplāŋ ngīi luhu wa, pe n yīmbui wāā le, ma Yāhā nar ma yee: «Yīŋfua Yāhā, mboo kē raa yāhāyīŋ tāhā kāntraha ne, muhu- langbāŋ ne, tesē wān tii bye ne te ma te laam wo. ²⁵ Wo faale wādyaha Dawide wii u ma ma tēntēle, mboo kē, taa le pāā woo yē wo Yāhā Yrā kāmāy na ma yee:

«Nwa ta, mpāy pe wee Yiifee- ye,
pe n yataŋ ta pe ya na,
ma nii n wāā ma ne?

Nwa ta pe n maha yīmbui wāā le,
ma nii Yāhā wātoō wīi ke wam wo?

²⁶ Kāntraha fāngafa yer naan wāmiy na Yāhā na.
Kāntraha yīŋfa bya wo toho Yīŋfua Yāhā na
ke Yīndefua ne.»

²⁷ Tesē le cīinde, loo ne le n pye nanga nge na, wo klo nde laam wo! Yīŋfua Yerote tesē fāngafua Pōsyi Pilati ne, tesē Wōrmefa bye ne, tesē Yiifee- bye ne, poo mii bye, pe wo toho ma Dya Yesu na, woo wii u ma ma tēntēle. ²⁸ Ma laam wīi lii taa bii cāā pāā yaha ma fānga kāmāy na, loo ne pe n pye yagaa. ²⁹ Yīŋfua, naa n yāŋ, pe pee tā nii wo na yagaa. Wo ta wo laam n tege nii tee nen wo, wo n waha naa ma kapān pāā laanyīn ne. ³⁰ Ma fānga wāā wo kē, wo n waha naa nawee- jaa ma kāmāy na, tesē wo n waha naa laanwo wūhū pye, tesē yēkā wūhū ne Yesu myaha ne, woo wii taa yāŋ yi u n nii ma tēntēyō.»

³¹ Pe Yāhā nar wa, teelii fla pe ba pe ya wāā ta, ke fla n sege. Yāhā Yrā n maha pe laam yīi, ma fānga gaa taha pe na, pe laam n tege nii tee nen wo, pe n nii Yāhā kapān pāā laanyīn ne nawee- ye.

Yesu kāndeyārfa pe koho wān wāā le

³² Yesu kāndeyārfa bye pye yīmbui nen na laantee nen ne. Pe laam wo, waa sē naa u koho wān yigi u ya ya ye, pe naa re ta te n naa n nii pe nanihi wān. ³³ Yāhā fānga pye pe Yesu tēnlehe kaplāŋ na, pe naa Yesu wāyir wīi pāā gbā wo nawee- ye, mii pe yīnde le yāā mii. Yāhā n -sē naa kaa taha pe na yaryar. ³⁴ Pe ba pe koho wān ta nanihi wān, pe laam wo ngaa sē naa n waha waa na ye. Tarfa naa pe tar par, klefa naa pe kle par. ³⁵ Pe bye naa n pai poo war mii bye ne, ma ba naa n wāā pe Yesu tēnlehe kē, pe n naa pe sya, ma pe la naa n cāāŋ Yesu kāndeyārfa bye nsoho wo gbāhā wuhu na.

³⁶ Mpāy pe koho wān kē ke syi, pe laam wo dya waa pye pe naa n yee Yosefe, Lewi kur kue puee waa. U naa n yi teelaa wo, pe n yee Syiper, kāntraha gaa kē muhu-

langbāŋ ke gbey le. Pe Yesu tēnlehe ba yasey myaha taha u Yosefe na, ma naa u yee Barnabaase; ke myaha yīntaha kē, wii u laantor le nawee- laam wo. ³⁷ Woo dya nwo, u ba u tar raa par, ma pa tāŋ pe war bye ne, maa wāā pe Yesu tēnlehe kē.

Nanayase u cōō Safra ne

5 ¹⁻² Dya waa -sē pye Yesu kāndeyārfa ne u myaha Nanayase, u cōō myaha Safra. Poo mii ba pe myaha tar raa par. Pe n yīmbui wāā le pe syām u cōō ne, ma war mpāy cer yi ta pe ya tāy. War mpāy pe kuee, Nanayase n poo gbe, maa wāā pe Yesu tēnlehe kē, ma yee poo tar war bye me. ³ Pyar n u pye ma yee: «Nanayase, ma pye mii ma ta Setane n waha yia ma na? Taa sya war mpāy cer yi ma tar war na, nwa ta ma n ba kawar fua Yāhā Yrā ye ma yee, pe war bye me? ⁴ Ma ntraŋ kla, ma kla sē na? Nanayase, waa la tuu te wāpar wīi le ma laam wo? Taa sya maha te par wa, pe war, ma wām sē na, lii ma ne yai ma ye, ma naa n pye. Ma -sē pye mii ma waha kapee- nde syi ga yigi ma laam wo, ma yee pe war bye me? Kawar nde raa fua nde, ma sē re fua nawee- ye ye, ma re fua Yāhā Yrā ye.»

⁵ Nanayase n kaplāŋ ngīi luhu ma too, ma ku u kuāŋ ne. Mpāy pe pye ma naa n luhu, pe n sronŋ fya. ⁶ Naanfām mpāy pye ke fla na, pe n yir ma u maha tā, ma u gbe ga tugu le.

⁷ U Nanayase cōō sē pye kai- ngīi pyeyale wo ye. Ler tāā syi n ter, u n cā ba dye. U sē ba cā lii pye ye. ⁸ Pyar n pāā u ne ma yee: «Ma puai yee, tee ye tar par yē nge na, cīinde la?» U n yee: «Āwā, koo yē kē.» ⁹ Loo na, Pyar n u pye ma yee: «Mboo, ma puai ne, ye pye mii ma yīmbui wāā le ma yee, yaa Yāhā Yrā yē yigi yāŋ? Yāŋ, mpāy pe ga ma puai tugu le, pe mii kapahayē na, pe dur ba wa, pe n pai ma bya gbe ter.»

¹⁰ Le yalebya wo, u cōō n too u Yesu tēnlehe yaha ye ma ku. Pe naanfām n dye ma yāā u ku. Pe n u gbe ga tugu le u puai tāy. ¹¹ Mpāy pe pye ke fla na, tesē mpāy ne pe ba le luhu kur kue ye, pe bye n sronŋ fya.

Laanwo wūhū ba syar Yurusalem wo

¹² Pe Yesu tēnlehe naa laanwo wūhū busāā pye tesē yēkā wūhū ne le klofa yīnde na. Pe Yesu kāndeyārfa ba pe ya wāā naa n ta Yāhā kangbāŋ laankōngbāŋ nge flāhā tāy, laankōŋ gii pe naa n yee Salmuu laankōŋ. ¹³⁻¹⁴ Plii wuhu na, nafām mpāy naa Yesu ta pe Yater, naam tesē ca ne, ma ba pe ya le naa n taha pe Yesu kāndeyārfa na, pe n naa n syar. Mpāy pe sē ba Yesu ta wa pe Yater ye, pe sē ser naa pe ya wlāhā pe ne ye. Nawee- -sē naa pe Yesu kāndeyārfa sey. ¹⁵ Pe Yesu tēnlehe pe naa laanwo wūhū pye yēkā wūhū ne, loo nde n ta, nawee- n sya nii pe yanfa gbe ba naa n ta kānde wo kasāy wān na, ma yee Pyar ma ba n ter, u yirfua yīm n

waha paha tā mpāy na. ¹⁶ Nabuar raa naa n yir Yurusalem känkāy kui wo, ma naa n pai yanfa ne ma suhu nawee- mpāy ne, sändāpee naa pe fāy. Pe bye naa n jaa.

Pe wāfāy ta pe Yesu tēnlehe na

¹⁷ Pe Yesu tēnlehe wīi naa laanyar yigi u Yāhā yūndefa yīṅfua kē tesē mpāy ne pe naa n taha u na, poo me pe Sadye ne. ¹⁸ Pe n yir ma Yesu tēnlehe yigi ga le nanihi nwompihi wo. ¹⁹ Yimper n wo, yāhāyīṅ tēnlehe waa n pa, maa ke nwompihi nwonyē yār pe Yesu tēnlehe na, pe n yi, u n pe pye ma yee: ²⁰ «-Ye ka Yāhā kangbāṅ wo, ye ga naa nawee- klaha Yesu kānfuē wīi ne, lii le ga waha ta, nawee n sukūhū yāā.» ²¹ Pe Yesu tēnlehe n luhu u yāhāyīṅ tēnlehe ye, ma yir ga dye sukūhūntāy pēmpēm na Yāhā kangbāṅ wo, ma nii nawee- klaha.

U Yāhā yūndefa yīṅfua -sē nwo, yīṅ ke syii wa, woo tesē mpāy ne pe pye u kur ye, pe n Yiifēe- wāle yee ba tesē pe kaplāṅ cērfa ne, pe n pe ya wāā Yesu tēnlehe wīi na. Loo kur ye, pe n Yāhā kangbāṅ sēṅfa mpāy lehe wāā, pe ga pe Yesu tēnlehe yi ke nwompihi wo, pe pa pe ne. ²² Pe n ka ke nwompihi wo, ma ga pe Yesu tēnlehe fla yāā wāwaha. Pe n dur maa le tōr pe yawāhāfa ye ²³ ma yee: «Wo ga ke nwompihi yāā te nwonyēr ne te sroṅ gbāā tā nii te ya kai na, pe nwompihi sēṅfa ne pe yer ga pe yersar wo te yēr na. Too te nwonyēr yār, wo sē -sē waa yāā te laam wo ye.»

²⁴ U Yāhā kangbāṅ sēṅfa yīṅfua tesē pe Yāhā yūndefa yīṅfa ne, pe nde luhu, pe ga lii pāā pe Yesu tēnlehe wāplaha wīi na, pe sē le cā ye. Pe n nii pe ya yey ma yee, ncā nde n gaha yi lii na laa? ²⁵ Waa ter n sur ba dye ma pe pye: «-Ye yāṅ! Naam mpāy tee le nwompihi wo, pe ma Yāhā kangbāṅ wo pe nii nawee- klaha.» ²⁶ Pe Yāhā kangbāṅ sēṅfa n ka pe yīṅfua ne, pe n ga pe Yesu tēnlehe yigi. Pe -sē ba fya, ma yee naweete- ga pe miy ntēmbar ne. Loo n ta, pe sē sya ma fānga yar pe na ye.

²⁷ Pe n pa pe ne pe kaplāṅ cērfa yahasee ye, u Yāhā yūndefa yīṅfua n nii pe yey ma yee: ²⁸ «Wo sē ba sā waha la ye na, tee ma syi naa nawee- klaha dya nwo myaha ne ye? Le maha yigi mii ye n ye kaklaha nge ta, ke n cāāṅ Yurusalem bye wo, ma maha n ke, yii ga u dya wāboo wīi taha ta wo yīṅ na?» ²⁹ Pyar tesē u Yesu tēnlehe wai ne pe n yee: «Wo yai wo naa Yāhā laam wīi loo pye, -too tyii nawee- laam wūhū na. ³⁰ Yii kē, tee u Yesu kuey mar boo trā na. Wo wāle Yāhā -sē u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye, ³¹ ma u kuā yir ta ke kāndigi koho kue ye, ma u ta u n nii Kaiyahaseefua, ma maha nii Syayahafua. Woo kāmay na Yiisrēfa ga waha le sya pe cā pe kapee- sē yō ye, pe ke wāpyerṅ miy yaha. Loo na pe kapee- ga yee laha kāā pe yīṅ na. ³² Wo yīnde taha koo ngīi na. Wo nii wo saa waha ke yaha le ye, wii tesē le Yāhā Yrā ne, Yāhā Yrā lii Yāhā le wāā mpāy kē pe n luhu ke ye.»

³³ Pe kaplāṅ cērfa pe kaplāṅ ngīi luhu, ncafūhū n pe yigi, pe n nii pe Yesu tēnlehe wāboo ke. ³⁴ Pe laam wo, Yāhā kaiyarfua waa -sē pye, pe naa n yee Kamayel. U pye Farisyē, u wīi naa n tāy klofa bye ye. Woo n yir yer pe kaplāṅ cērfa telai wo, ma ta pe n pe Yesu tēnlehe yigi, ma yi ga nkur ye pe ne. ³⁵ Loo na, u n pe yawāhāfa pye: «Yiisrēfa, heii! -Ye yii yigi naam mii ne! ³⁶ Ye sē yāā, le sē ma- sye ter ye, Teedasu sē ba yir la, ma u ya ta naweeyō waa. Nawee- yīisyaṅ n sya yir taha u na, ma n luhu u ye. Loo kur ye, pe n ba u boo, pe nawee- yīisyaṅ n fā cāāṅ. Kai lii tuu ba ga yigi, le sē too la?»

³⁷ Woo kur ye, Galele naa waa pye pe naa n yee Yuda. U n ba yir u ya ndoṅ nayrūhū cāā na. Nabuar n yir taha u bya na. Loo kur ye, pe sē u bya boo la, mpāy pe ba taha u na, pe n cāāṅ. Kai lii tuu ba ga yigi, le sē too la? ³⁸ Yagaa wīi nde na, n ga ye yar laa ne: Ye tyii mii na pe n naa n pye, ya'a syi naa pe yāṅ ye. Le ma pye naweete- ee laam wīi ne pe yigi, ma nii tēn nde tē, le ga ba klaha-. ³⁹ Le ma -sē pye Yāhā laam wīi ne pe yigi cīinde, -ye cā ye yee, ye saa waha le klaha- ye. Loo na, -ye yii yigi, le ma syi le ba nii mii Yāhā ge kē tee n wāā ke ne ye!»

⁴⁰ Pe kaplāṅ cērfa n u Kamayel yē yor sya. Pe n pe Yesu tēnlehe yee dur ba, ma ba ta pe n pe gbā. Pe n maha sā waha pe na, a pe ma syi Yesu wīi laa n maha yi yāā pe yē wo ye. Loo na, pe n cā pe miy yaha. ⁴¹ Pe Yesu tēnlehe n yi pe yawāhāfa telai wo ma ter. Yāhā ke pe yāṅ yi pe n wāfāy yāā Yesu myaha wīi na, loo nde n nuhu yigi pe kē. ⁴² Loo kur ye, pe -sē maha naa nawee- klaha plii bye, ma maha naa le kapāyīi wīi pāā pe ye, kapāyīi lii le u Yāhā Yīndefua Crise wīi pāā. Pe naa koo pye ke Yāhā kangbāṅ laam wo tesē pe klē ne.

Pe koholefa kuasīi yāṅ yi Yesu tēnlehe kē

6 Koo cāā na, Yesu kāndeyārfa naa n syar. Pe laam wo Yiifēe- terfa mpāy pe naa jreke yor pāā, pe n pe ya tē pe klo Yiifēe- † na, ma le kuān ma yee, a plii bye dir layale ma nō, pe wee pe poo calangusyam gbihi n la ye. ² Loo na, pe Yesu tēnlehe sēnsye syāṅ n ke fla Yesu kāndeyārfa bye yee ba, ma pe pye ma yee: «Wii Yesu tēnlehe, wa'a tyii Yesu kapāyīi wāpāā na nawee- ye, ma taha kuee dir wīi ya na, le sē yō ye. ³ Wo nna, ye yai ye naam kuasīi mpāy yāṅ yi ye laam wo. Mpāy pe miyūhū ke n yee, tesē Yāhā Yrā maha pe laam yīi, tesē laantor kacān ma pe ye. -Ye poosyifa yāṅ yi wo n pe taha dir wūhū na. ⁴ Loo nde ma pye ke syi wii poo na, waa waha nii yalebye, wo naa n pāā Yāhā ye, too naa le Yesu kapāyīi yar nawee- na.»

⁵ Ke fla Yesu kāndeyārfa bye n yer loo nde wāpyerṅ na. Pe n Yetyen yāṅ yi. U ba Yesu sroṅ ta u Yater laantee nen ne. U laam maha ba yīi Yāhā Yrā ne. Pe n Filipe yāṅ yi taha woo na, ma maha Perkua yāṅ yi, Niikanuhu

† Yurusalem klo Yiifēe- yebere yor pāā.

ne, Tyihimu ne, Parpēna ne, ma suhu Niikluasu ne. U Niikluasu nwo naa n yi Yātōōsyi wo, u ba u ya le Yiiffee-kānde wo faale na. ⁶ Pe n poo yar pe Yesu tēnlehe na, pe n klue taha pe na, ma Yāhā nar pe kē pe tēn wīi na.

⁷ Yāhā kapān naa n cāñj plii wuhu na. Yurusalem wo pe Yesu kāndeyārfa n ba sroñ syar naa n gaha. Yāhā yūndefa mpāy bya naa n sya ma naa Yesu ta pe Yater.

Yetyen wāyigi

⁸ Yāhā ba ke laantār ta Yetyen na, ma maha ba ke Yrā Fānga le u laam wo, u n naa laanwō wūhū pye yēkā wūhū ne, pe klofa yīnde na. ⁹ U wīi -sē ba sye naam mpāy ye. Poo pye Yiiffee- yawāhā nwoñ gaafa ne. Poofa mii pye yāā yāmpa faale wo, ma ba yi le wo. Mpāy pye Syirē kāntraha wo tesē Lesyāāndi kāntraha ne ma ba pa. Mpāy maha pye Sersyi kāntraha wo tesē kui nkāy ne, kāntraha gaa wo pe n yee Yasyi, ma ba pa pe ya ndoñ. ¹⁰ Pe sē -sē waha yia Yetyen na ma u pāā yigi ye. Yāhā Yrā naa laantor le u laam wo, u n naa kacān kaplāñ ya pāā pe ne.

¹¹ Loo na, pe n naam mpāy dāā, ma pe ta pe n kawar fua taha u na ma yee: «Wo wo faale wādyaha Musa wāpee luhu u yē na ma suhu Yāhā bya ne.» ¹² Pe n klofa sūū le u na ke syi, pe Yiiffee- wāle ne ma suhu Yāhā kaiyarfa ne. Loo na, pe n sur dye u Yetyen na, ma u yigi ma ka u ne kaplāñ cerfa yahasee ye. ¹³ Pe n maha ga pa mpāy ter ne, pe ba kawar fua taha u na. Pe n ba yee: «Naa nwo sē tyii wo Yāhā kangbāñ miipihī wāyee na, ma suhu wo wādyaha Musa kānde ne ye, lii Yāhā le ta. ¹⁴ Wo luhu tuu n yee, a Nasaretefa Yesu ga ba Yāhā kangbāñ traha, tuu dur u wo wādyaha Musa kānde yīntaha wā klaha wo kē.»

¹⁵ Mpāy bye pe pye pe ba tege nii ke yawāhā nwoñ wo, pe yīnde pye u Yetyen na, pe n u yīntaha yāā ke n yehe palpal yāhāyīñ tēnlehe yīntaha wāñ syi dyañ.

Yetyen yē yor pe kaplāñ cerfa yaha ye

7 Yāhā yūndefa yīñfua n Yetyen yey ma yee: «Cīinde la pe n pāā?»

² Yetyen n u yē wāā sya ma u pye: «Yii mpāy ye ma ra nampyer-, ta tuhufa ne, -ye ndityuhu yaha ra ye! Ye cā ma yee, wo faale wādyaha Brama see kāntraha nge wo pe naa n yee Otami. Pe koo kāntraha ngefa yee Syadeefa. Tuu sē bii yir wa u kusey nde wo ma ka Syahara wo ye, Yāhā gii koo myaha gboho tāñ myar bye na, ke n bii ke ya yar u na, ³ ma u pye ma yee:

«Ma klo yāā,

taa le ta yaha ma tuhufua nna ne,

ma ga nii teelii wo,

tē ga yar ma na.»

⁴ Loo na, Brama n -sē yir ke Otami wo, ma ga nii klo laa wo pe naa n yee Syahara. U tuhufua pye u ne. U tuhufua tuu bii ku ke Syahara wo, Yāhā n maha u ta, u

n yir ke fla na ma pa kāntraha nge wo, kii ree mii ke laam wo yagaa. ⁵ Yāhā sē bii teelaa wāā u kē kāntraha nge wo ye. Ke sē bii teelaa ge wāā u kē u waha mploho ge fāā ye, ma -sē bii yē ter u ye, koo ga ba ke kāntraha kur bye wāā u kē, ke n nii pe wāñ u kur bye ne. Koo cāā na, puee nen ge sē -sē pye Brama myaha na ye. ⁶ Loo nde kur ye, Yāhā n maha bii nde pāā u ye ma yee:

«Ma kur ga ba ka,

pe ga nii nampay kāntraha gaa wo.

Koo kāntraha ngefa ga ba pe ta yāmpa,

pe pe nuhu dye- yīisyāñ.

⁷ Loo nde wīi na,

n -sē ga ba koo kāntraha ngefa sāhā.

N ga ba ta, ma kur n dur ba

kāntraha nge na nwo,

pe ba naa diñ yi ra kē.»

⁸ Loo kur ye, Yāhā n naambiyār le Brama ne, ma u pye ma yee, loo nde wīi na Brama yai u wākūū wīi koho yigi. Loo na u n bii Yisyake see, plii kuatāā wuhu u n u kūū. Yisyake n bii le dye ma Dyakuba see, ma u kūū plii kuatāā wuhu u ya ndoñ. Dyakuba n -sē u naam kicar sēnsye syām kūū. Poo me, pe nii wo ter sēnsye syāñ ngīi wāle.

⁹ Laanyar bii Dyakuba pii yigi, pe n sya pe cīifua Yosefe yigi par yāmpuai Syiptefa ye. ¹⁰ Yāhā -sē pye u Yosefe kur ye. Ke n dye u kuē ye, ma u yīñ yi kawlanj wo, ma ta koo fla kāntraha kui yīñfua n u yee ba ta u yahasee ye. Yāhā n maha laantor le u laam wo ma u ta, u n kacāyor cā pāā u Syipte kāntraha yīñfua yahasee ye. U wīi n sya tāy u ye. U Syipte yīñfua n u ta, u n nii ke kāntraha kai- kur bye yahasee ye u kaha bya ne.

¹¹ Loo kur ye, fāā n dye ke Syipte wo, Kanaa bya ne, pe naa wo kāntraha yee koo syi. Fen n gboho, ngaa sē yāā wo wāle ye wādi wāñ ye. Wo faale wādyaha Dyakuba tuu luhu, ¹² a bur blokūū ma Syipte wo, u n u pii nō wāā ke fla na pe n ga u bur blokūū waa ke ba. ¹³ Pe n maha bii dur ga ke tehe syāñ wuhu na, Yosefe n ga u yīñ yi pe na, pe n u yāñ cā pe cīifua. Le klo yīñfua bya n -sē u Yosefe nna cā. ¹⁴ Loo na, Yosefe n kānde wāā pe n ga u tuhufua yigi ba u fla na u nna bye ne. U tuhufua kaha nawee- pye gbeetāā sēnsye nawee- bua.

¹⁵ Dyakuba ka koo syi Syipte wo. U n bii ku ke fla na, u pii sēnsye syām bya ne. ¹⁶ Pe pe nakur gbe ga naa n le klo nde wo pe n yee Sihisyem. Koo fla nge na, teelaa fla ma gbīi ne ke fla na, Brama tuu bii par Amuor pii ye.

¹⁷ Yāhā ke bii yē ter Brama ye lii ne, loo nde pyeyale le bii nō gbe taha, wo klofa pe pye ke Syipte wo, pe nii n syar. ¹⁸ Dye- buar n ter, yīñfa busāā n ku ter pe yai ne ke Syipte wo. Yīñfua waa ter n bii yir u yai ne. Woo yīñfua nwo cāñ sē pye Yosefe wīi laa na ye. ¹⁹ U n wo wāle bye ta ma nii n nuhu, ma pee tā pe na, ma sya yee pe pe pēyār miy yaha, pe n naa n ku, pēyār rii te pye naam kicar.

²⁰ Koo cāã nge kē, Musa tuu see yi u nayōr ne ma pye Yāhā laanfua. U nna n u yē woo yrey tǎã. ²¹ Te yrey tǎã kur ye, u nna n u gbe ga miy yaha, mii u Syipte yīnfua bii le pǎã ta mii. Ke kǎntraha yīnfua pueesya n bii u yǎã, ma u ke gbe, ma u yigi mii u ya koho pesey dyaŋ. ²² Koo ke ta, pe n naa Musa klaha Syiptefa kai- ne tesē pe kacān ne. Tuu bii le dye, u fānga n gboho, kacān n maha gboho u ye.

²³ U wǎle ke bii nɔ dye- gbeesī na, Musa n le ta woo ga ka, u ga u terfa Yiisrefa yāŋ. ²⁴ U n ga Syiptefa naa waa yǎã, tuu nii poo Yiisrefa naa waa nuhu; u n dye u dya kuε ye, ma u Syipte naa boo u kē. ²⁵ U naa n traha woo nampyer- Yiisrefa n le cǎ, a woo kē Yāhā ke taha u pe sya yaha. Pe sē -sē le war ye. ²⁶ Koo yīŋsyii wo, u Musa n ga Yiisrefa syām yǎã, pe nii n wǎã. U n yee, woo ga pe syii ma pe pye: «Naambiyām, ye ma klo nen yafa. ²⁷ Nwa ke -sē maha ye taha yii wānuhu na.» Wii ruu -sē naa u nampyer nuhu, u n Musa tra wǎã ma u pye: «Yoo tuu ma ta wo yīnfua, ma naa wo sǎhǎ?» ²⁸ Maa ra boo la mii taa ne Syipte naa nwo boo mii niinge na?» ²⁹ Musa tuu kaplāŋ ngī luhu, u n fǎ yi ke Syipte wo ma ga kuee kǎntraha gaa na pe naa n yee Madaha. Koo fla nge na, u n cɔ yǎã, ma kicar syām see u na.

³⁰ Dye- gbeesī n ter. Musa pye tēyǎfūū fla wo yāŋ gaa tǎy, pe n yee Senayi. Yāhāyīŋ tēnlehe waa n yi Musa na, wambule laa wo, naa naa n tar le laam wo, le sē -sē naa n suhu ye. ³¹ Loo nde wǎyǎã n Musa laam wɔ. Tuu yūhū crǎ ke na, woo ga gbihi yāŋ, u n luhu Yāhā yīmbui ne le n yee:

³² «Ndoo kē, ma wǎle Yāhā.

Ndoo kē, Brama ye Yāhā,

Yisyake ne, Dyakuba ne.»

Fyar koho wo Musa n yer n sege, u sē ser naa n yāŋ nantāŋ ye. ³³ Yāhā n u pye:

«Ma ntāy fer kǎã,

draha gii raa yer nge,

ke ma gbegbe ma maha nii Yāhā wāŋ.

³⁴ N ta nna wǎfāy yǎã Syipte wo,

n luhu pe wāsī ne,

ta n tege pe wāsyayaha yīmbui ne.

Loo ne ta n yee,

n ga ma lehe Syipte wo.»

³⁵ Woo Musa wii pe Yiisrefa pe bii sye yaha, ma bii u pye ma yee: «Yoo tuu ma ta wo yīnfua, ma naa wo sǎhǎ?» Woo Musa ceŋ ya kē, Yāhā u nɔ wǎã pe kē syayahafua, ma maha u ta pe yīnfua. Yāhā n ke yāhāyīŋ tēnlehe waa lehe wǎã Musa ye loo nde wī na.

³⁶ Woo Musa kē tuu laanwɔ wūhū pye yēkǎ wūhū ne Syipte laam wo, ma sya waha Yiisrefa yigi yi ke laam wo. U maha laanwɔ wūhū pye yēkǎ wūhū ne ke muhu- langbāyāhā telai wo ma suhu le tēyǎfūū klo ne, koo fla gii pe dye- gbeesī pye. ³⁷ Woo Musa kē tuu maha bii Yiisrefa pye ma yee: «Yāhā ga ba ke Yāhā kaplāŋ tōrfua waa nɔ wǎã ye kē mii ra dyaŋ. U ga ba yi ye ter laam

wo.» ³⁸ Pe Yiisrefa pe bii pe ya wǎã ta tēyǎfūū klo wo, ke yāŋ nge flāhǎ tǎy pe n yee Senayi, woo Musa maha kē tuu pye wo wǎle ne ke fla na. Yāhāyīŋ tēnlehe waa naa n pǎã u ne koo yāŋ yīŋ na. Kaplāŋ nkāy ke cīinde yrǎ wǎã nawee kē, u yāhāyīŋ tēnlehe n ke yar u na, u n -sē pa, maa ke tōr yar wo na.

³⁹ Wo wǎle n yee poo saa luhu u ye ye, ma u wī sye, ma pe laam wī ta ma yee, poo ga dur ter Syipte wo. ⁴⁰ Pe n maha bii Yarō † pye ma yee: «Wāŋ gaa fǎã wo kē ke n nii wo yāhǎ, wo n ke ta wo yater. Musa wii tuu wo yigi yi Syipte wo, wo tee mii, wo sē cǎ lii u yǎã ye.» ⁴¹ Pe n naanceŋ gaa fǎã ta, ma ke tēŋ ma nuhu di ke wī ne, koo gii pe fǎã pe ya ya pe klue ne. ⁴² Yāhā n dur yi pe kur ye, ma tyii pe na pe n nii yāhāyīŋ wān tēŋ. Loo ne le yrūhū yaha Yāhā kaplāŋ tōrfa saba wo ma yee, Yāhā yee:

«Yiisrefa, tee pye u tēyǎfūū klo wo,

ke dye- gbeesī ngī na,

ndoo la, tee naa n tēŋ yraha ne?

Ye naa diŋ yi la ndoo kē?

⁴³ Ye cǎ ndoo sē kē ye.

Ye yāhǎ nge tee n yee Moloke,

koo kē ree gbe naa n tay ke fai nwonge wo.

U yrompua nwo pe n yee Arefaha,

ye maha ba usyi pye ma u ta ye yāhǎ.

Too wān nde ne,

tee ba fǎã ma naa te tēŋ.

Loo ne, n ga ye gbe ga miy yaha

teelaa wo deydey,

koo fla dey Babiln ge na.»

⁴⁴ Tēyǎfūū klo wo, wo wǎle bii ke Yāhā nwonge gbihi. Kānde lii Yāhā le ta, le wūhū bii yrūhū ta ntēmbapai raa na. Too nde pye wo wǎle pe bii gbe le yaha ke fai nwonge wo. Musa bii ke nwonge gbihi mii Yāhā bii u yar le ne mii. Ke nwonge pye pe ye. Yāhā naa n pǎã pe ne ke laam wo. ⁴⁵ Mpāy pe yir wo wǎle mii kur kuε ye, pe bya n ke Yāhā nwonge yǎã ma ke gbe ma ter ke ne. Yosua woo ruu pye pe yīŋ na. Yāhā ke bii yē ter Brama kur ye kǎntraha gii ne, Yāhā n ta pe n bii waha koo kǎntraha ngefa kar wǎã; poo ter mii sē pye Yiifee- ye. Koo Yāhā nwonge n kuee, kur mpāy ma yir pe yai ne, pe ga ke yǎã. Koo syi ya, ma sya ba Dawide yai cǎã dye. ⁴⁶ Yāhā n kaa taha u Dawide na, u n -sē kānde nar ke ye, woo ga kaha fǎã ke kē, koo gii ke ma Dyakuba Yāhā. ⁴⁷ Yāhā n sye, ma bii u dya Salmuu woo ta u n bii ke Yāhā kaha fǎã ††.

⁴⁸ Nwey tii nawee- pe n fǎã pe klue ne, Yāhā sē n syā te laam wo ye, koo gii ke ma ncha ye yāhāyīŋ na. Yāhā kaplāŋ tōrfua waa loo pǎã ma yee, Yāhā yee:

⁴⁹ «Yāhāyīŋ kē ke ma ra nangbāŋ niisaha,

kǎntraha -sē ma kǎnamberge dyaŋ,

tē tre taha ta.

† Yarō pye Musa lefua. †† Salmuu cǎã kē, pe bii ke Yāhā kang- bāŋ cir fǎã.

Yii -sē ga waha koo nwoŋ fāā mii syi dyaŋ?
 Draha gii syi -sē ma,
 ke ga waha ra niisaha kua?
⁵⁰ Ndoosē na, tē too nde bye fāā,
 ke yāhāyīŋ tesē ke kāntraha ne?» »
⁵¹ Yetyen tuu pe faalefa wīi tōr yar wa pe na, u n maha le pāā pe ye ma yee: «Yii laangbānfa mii, ye laam waha, ye sye ma ye ndityuhu gbāā tā ye saa luhu Yāhā ye ye. Ye sye, ye sē n luhu Yāhā Yrā ye ye. Ye ma mii ye wāle dyaŋ. ⁵² Yāhā kaplāŋ tōrfua wii woo u kuee mii, pe sē u nuhu ye? Mpāy pe u kasroŋfua wāpa wīi pāā, pe pe boo. Yagaa u kasroŋfua tuu pa, ye u wīi sye ma sya ba u boo. ⁵³ Yii mpāy, Yāhā yāhāyīŋ tēnlēhe ta, pe n le kānde tōr yar ye na, kānde lii Yāhā le ta, ye sē -sē le yār ye.»

Yetyen wāboo wīi

⁵⁴ Pe kaplāŋ cērfa pe Yetyen kaplāŋ ngīi luhu, ncafūhū n pe yigi, pe n sya nii n sege. ⁵⁵ U Yetyen woo -sē nwo, Yāhā Yrā Fānga le u yīi, u n yāhāyīŋ tēj yāŋ, ma Yāhā nayōr yāā, Yesu ne tuu yir yer ke Yāhā kāndigi koho kuε ye, kai- bye fānga ne u ye. ⁵⁶ U n yee: «-Ye luhu, n nwo, tē yāhāyīŋ yāā ke yār yaha nii. Nawee Puee yir yer Yāhā kāndigi koho kuε ye.»

⁵⁷ Pe n tē sya, ma ndityuhu gbāā tā, ma sur dye u Yetyen na ma u yigi. ⁵⁸ Pe nawee- n u tyīn ga le klo kānkāy na, ma ga ntēmbar ta, ma nii u miy u wāboo yīmbui ne. Mpāy pe ba cāā u miy, pe ba pe nayrengbāy fer ma ta yaha dya waa kē pe naa n yee Sɔl, u naa te yāŋ. ⁵⁹ Pe sya naa Yetyen miy ntēmbar ne, u Yetyen woo -sē pye, tuu naa Yesu nar ma n yee: «Yīŋfua Yesu, ta yrā sya!» ⁶⁰ Loo na, u n kānkūy gbāā, ma tē sya fānga ne ma yee: «Yīŋfua, ma'a n tyii kapee nde na pe yīŋ na ye!» Tuu koo kaplāŋ ngīi pāā wa, u n ku.

Yetyen wāboo wīi n tāy Sɔl ye.

Pe Yesu kāndeyārfa nuhu

8 Koo per pe n yir Yesu kāndeyārfa wānuhu ne ke Yurusalem wo. Pe Yesu kāndeyārfa bye n fā cāāŋ ter Yude kui wo, Syamari kui ne. Pe Yesu tēnlēhe poo n kuee. ² Mpāy pe -sē naa n luhu Yāhā ye, pe n Yetyen nakugu gbe ga le, ma u gbā wīi wūn.

³ Sɔl woo -sē pye, tuu naa kaa taha u ya fānga na pe Yesu kāndeyārfa wīi wāpyeklahā- wīi ne. U naa n tay kle wo, ma Yesu kāndeyārfa fyāhā naa n yigi, naam tesē ca bya ne, ma ga naa pe le nwompihi wo. ⁴ Mpāy pe ba fā cāāŋ, pe naa n tay teebehe bye wo, ma naa Yesu kapāyīi pāā nawee- ye.

Filipe Yesu Crise kapāyīi yar Syamarifa na

⁵ Filipe n ka Syamari kungbāy wo, ma ga u Yāhā Yīn-defua Crise wīi tōr pe nawee- ye. ⁶ Pe nawee- pe Filipe kaplāŋ luhu, ma maha ke laanwɔ wūhū yāā tuu n pye,

pe bye naa ndityuhu yaha, ma naa n luhu u kaplāŋ ye kayi ne. ⁷ Sāndāpee naa n tē, ma tege naa n kāā nawee- busāā yīŋ na, tānklahafa busāā maha naa n jaa. ⁸ Loo nde n pe klofa ta, nuhu n pe yigi.

⁹ Le klo wo, dya waa -sē pye le wa, pe naa u yee Syimu. Woo dya nwo pye caifua, ma naa pe Syamarifa laam wɔ kai- nkāy ne. U naa u ya yāŋ, usyi wee ye. ¹⁰ Ke fla nawee- bye, ma gbe pe kicar syīmbir na, ma ga waa pe wāle na, pe bye -sē naa nagboho ta u na cīinde, ma sya naa n yee: «Dya nwo, Yāhā fānga ge kē ke ma u ye, fānga gii pe n yee cīinde fāngangbāŋ.» ¹¹ U tee ba mäter le klo wo, ma naa pe nawee- laam wɔ u pyer ne, koo syi kē pe n naa u fya, ma maha naa nagboho ta u na.

¹² Pe klofa pe -sē ba le kapāyīi luhu Filipe yē na, kapāyīi lii le Yāhā Yai wīi tōr tesē Yesu Crise wīi ne, pe naa loo sya cīinde, ma naa Yesu ta pe Yater. Pe n -sē pe bye tāā naa n yi loho wo, pe naam tesē pe ca ne.

¹³ Syimu bya n Yesu kapāyīi sya cīinde. Loo kur ye, pe n u tāā yi loho wo, u n naa n kuee Filipe tāy. Filipe naa yēkā wūhū pye, ma maha naa laanwɔ wūhū pye Yesu myaha ne. Syimu naa koo ngīi bya yāā, ke n -sē naa laam wɔ u kē.

¹⁴ Yesu tēnlēhe mpāy pe pye Yurusalem wo, pe n ba luhu, a Yesu kapāyīi ma, le dye Syamari laam wo, pe n Pyar ye nɔ wāā ke fla na pe syām Nsān ne. ¹⁵ Pe syām pe ga dye ke Syamari wo, pe n Yāhā nar pe Yesu kāndeyārfa kē ma yee, Yāhā ke ta Yāhā Yrā n dye pe laam wo. ¹⁶ Pe tee ba tāā yi wātāāyi ya loho wo Yesu myaha ne, Yāhā Yrā sē ba dye wa pe laam wo ye, koo syi kē pe n ba Yāhā nar pe kē loo wīi na. ¹⁷ Loo na, Pyar tesē Nsān ne, pe n klue taha pe na, Yāhā Yrā n dye pe laam wo.

¹⁸ Syimu tuu yāā Yāhā Yrā le dye pe Yesu kāndeyārfa laam wo, yaliile wo Yesu tēnlēhe pe klue taha pe na, u n war yi ma Pyar ye pye pe syām Nsān ne ma yee: ¹⁹ «-Ye ra bya kē ke syi fānga ne ta n nii, n ma klue taha wii na, Yāhā Yrā le dye ufua laam wo.» ²⁰ Pyar n u yē wāā sya ma yee: «Ma war pe ka ma ne, ma tee le wūū, a Yāhā laantār wīi n sya ke ye wale ne. ²¹ Ma lay wee nwo ye, ma sē maha yai loo nde syi wāyāā ne ye, ma laam tee mii, pe wee gbegbe Yāhā ye ye. ²² Mii dur yi kāā ma kapee nde wo, -taa Yāhā nar, ke ma sya ke ma kapee nde kua kāā ma na. Ma pye ge pye mii ma waha nde syi wūū, ma sya le pāā yi. ²³ Tē ma yāā mii, ngaa kapihi ma ma yīŋ na, ma ta ma kapee- n nihi ga ta ter, ma ta ma saha laa kayīi ge pye ye.» ²⁴ U Syimu n Pyar ye pye pe syām Nsān ne ma yee: «Yii ge, -ye Yāhā nar ra kē, laa ma n faha ra dye nde kur ye tee pāā ye.»

²⁵ Yesu tuu naa kai- nkāy pye pe n naa n yāā yīnde ne, ma suhu nkāy ne tuu naa n pāā pe naa n luhu, Pyar ye pe loo kapāyīi tōr yar wa pe nawee- ye, pe n dur ter Yurusalem wo. Kānde wo, pe le kapāyīi tōr naa n gaha Syamari kāntraha kusyīmbehe busāā wo.

Filipe tesē Yetyɔpefa yīnɟuangbān gaa ne

²⁶ Yāhāyīn tēnlēhe waa n Filipe pye: «Ka yainsaha dar kuε kändigi koho kuε ye. Kānde laa ma ke kuε dragba wo, le n yir Yurusalem wo ma n gaha klo nde wo pe n yee Gbasa. Ka loo kānde fla na.»

²⁷ Filipe -sē yāā ta ter yir ter le kānde kuε ye. U n ga dya waa yāā le kānde wo. U pye Yetyɔpe yahaseefua waa, ma maha pye Yetyɔpe yīnɟafasya war kluhu yīn na. U ba ka Yurusalem wo Yāhā seysaha wo, ma dur naa n ter u niisaha wo. ²⁸ U pye u ba dye nii u kafān wo, ma naa Yāhā kaplān tōrfua Yisa kaplān kal ke Yāhā sabangbān wo. ²⁹ Yāhā Yrā n Filipe pye ma yee: «Yūhū dye u dya kafān tāy.» ³⁰ Filipe n fā yūhū dye, ma luhu u Yetyɔpe naa tuu nii Yāhā kaplān kal, nkāy Yāhā kaplān tōrfua Yisa tuu yrūhū. Filipe n u yey ma yee: «Kai- nkāy taa n kal ngīi, ma ke war la?» ³¹ U dya n u yē wāā sya ma yee: «N ga waha pye mii, n naa ke war, waa ma yee u wee ma nii ke yīntaha tōr ma ra yar ye?» U n Filipe nar, u n dye nii u tāy ke kafān wo. ³² Yāhā kaplān nkāy u naa n kal, koo kē ngīi:

«U nii mii mbua wii syi dyaŋ pe yigi n gaha boosaha wo.

U nii mii mbua wii syi dyaŋ pe u yor kur, u n yaha le tete.

U sē yē kua ma laa ge pāā ye.

³³ Pe u kloŋ, dyefua sē yāā u kuε ye ye.

Pe mii, pe u boo kāntraha nge na, kur wām ga ba yir na u ye pe naa u wīi pāā?»

³⁴ U Yetyɔpe naa n Filipe yey ma yee: «Dya, kace ra yar, yoo wīi -sē kē, u Yāhā kaplān tōrfua tuu tōr loo ne? U ya koho wīi laa, waa wīi?» ³⁵ Filipe n kapān gbe ma u Yāhā kaplān tōrfua kaplān ngīi yīntaha yar u dya na, ma sya ba le Yesu kapāyīi tōr yar u na. ³⁶ Pe naa n ter ke dyaŋ le kānde wo, pe n ga n loho fla gaa na. U Yetyɔpe naa n u pye: «Loho nge! Nwa -sē maha ma ke kuee ta wātāāyi na loho wo?» [³⁷ Filipe n u pye: «Ke ma pye ma Yesu ta ma laam wo ma cīinde Yater, ma ga waha tāā yi loho wo.» U Yetyɔpe naa n u pye: «N le sya cīinde, woo kē tuu ma Yāhā Dya cīinde.»]

³⁸ Loo kur ye, u Yetyɔpe naa n ta pe n ke kafān yer. U n tege woo tesē Filipe ne. Pe n dye ke loho wo. Filipe n u tāā yi ke loho wo. ³⁹ Pe yi ke loho wo, Yāhā Yrā Fānga n Filipe gbe ter. U Yetyɔpe naa sē maha u yāā yāā nantān ye, ma u kānde sya, ma n ter, nuhu fla. ⁴⁰ Filipe n ga u ya yāā klo laa wo pe naa n yee Asuhute. U n nii Yesu kapāyīi tōr n gaha kui wo, ma sya ga dye Syesare wo.

Sɔl u troho wātāhā ter miy yaha ma Yesu kānde yār
(Tēnl 22.6-16; 26.12-18)

9 Sɔl -sē nwo, u pye ma naa Yesu kāndeyārfa ke wā-boo ya ne. U n ba yir ma ka Yiifee- Yāhā yūndefa

yīnɟua fla na, ² maa saba mpāy sya u ye, saba mpāy syi pe ga waha kānde wāā u kē u n ka Damasus na, te Yiifee- yawāhā nwey wo. U maa nawee- mpāy yāā ke fla na, naam woo, ca woo, pe ma yee wa pe n yār Yesu kānde wo, u waha pe yigi, u pe pua, u pa pe ne Yurusalem wo.

³ U n yir koo na, ma kānde sya, ma n gaha ke Damasus na. Tuu ga n gbe taha le klo na, u n yee woo ga yān, ma yāā cāā- mpāy ter syi pe yi yāhāyīn kuε ye, ma ba yehe u na. ⁴ U kadye n sege, u n laha too kāntraha na, ma luhu yīmbui laa ne, le u pye ma yee: «Sɔl, Sɔl, n lii wāpee pye, ma n nii ra nuhu yīntayāhā ne?» ⁵ U n wāā sya ma yee: «Yīnɟua, mboo wii raa n pāā ra ne, ma myaha mii?» Le yīmbui n u yē wāā sya ma yee: «Ndoos Yesu kē taa n nuhu yīntayāhā ne. ⁶ Mboo, yir, ma dye le klo wo. Taa yai ma lii pye, pe ga le yar ma na.»

⁷ Nawee- mpāy pe wāā naa n yār Sɔl ne, pe bye ba yer pe sē sya naa laa pāā ye. Pe naa n luhu le yīmbui gbleŋ ne, pe sē -sē naa waa yāā ye. ⁸ Sɔl n yir, ma tāhā yer kāntraha na. U n yīmpe yār, u sē -sē waha ngaa yāā nantān ye. Pe n u yigi koho na ma ka u ne ke Damasus na. ⁹ U n plii tāā pye, u sē waha naa n yān ye, u sē ngaa di ye, u sē maha ngaa wo ye.

¹⁰ Ke Damasus wo, Yesu kāndeyārfa waa pye, pe naa n yee Nanayase. U pye mii wāytāā dyaŋ u na, ma Yīnɟua yāā tuu u yee ma yee: «Nanayase.» U n u yē wāā sya ma yee: «Yīnɟua, n nwo, n n luhu ma ye.» ¹¹ U Yīnɟua n u pye ma yee: «Yir yagaa, kānde lii pe n yee kändigi, ma loo sya, ma ka Yuda kaha wo, maa Tarsufa naa waa wīi yey, pe u yee Sɔl. ¹² U ma ge ma u nii Yāhā nar. U bya pye mii wāytāā dyaŋ u na, ma ma yāā, taa dye ga maa koho taha u na, ma yee u waha maha naa n yān faale dyaŋ.» ¹³ Nanayase n loo wāā sya ma yee: «Yīnɟua, nawee- busāā dya nwo wīi tōr ra ye. Tuu Yesu kāndeyārfa nuhu wānuhu gii ne Yurusalem wo, n le luhu. ¹⁴ Yāhā yūndefa yīnɟua kānde wāā u kē, u pa nwo wo, u ba nawee- yigi pua, poo mpāy pe koho taha yaha Yesu na.» ¹⁵ U Yīnɟua n -sē maha u pye ma yee: «Ka, n dya nwo yān yi, ma yee u ta wīi tōr yar driyēfa bye na tesē yīnɟa bye ne tesē Yiisrefa ne. ¹⁶ Tuu yai u wāfāy gii fāy ta wīi na, u ta, nawee- n ra wīi cā, n ga u yar koo bye na.»

¹⁷ Loo na, Nanayase n yir, ma ka Yuda kaha wo. Tuu ga dye ke kaha wo, u n kuε taha Sɔl na ma u pye ma yee: «Sɔl, ma ma Yesu kāndeyārfa mii ta dyaŋ. Taa naa n pai kānde wo, Yīnɟua Yesu wii tuu ba yi ma na, woo u ra lēhe wāā, n ba ma ta ma n waha naa n yān faale dyaŋ, tē ma ta, Yāhā Yrā Fānga n ma laam yīi.»

¹⁸ Loo yalebya wo, wān raa n kuā kāā Sɔl yīmpe na mii sawor dyaŋ, u n nii n yān faale dyaŋ. U n yir, pe n u tāā yi loho wo. ¹⁹ Loo kur ye, u n di, u kadye n cā fānga yāā.

Sɔl Yesu kände wīi yar Damasufa na

Loo kur ye, Yesu kändeyārfa mpāy pe pye Damasufa na, Sɔl n kuee pe ne, ma faa plii raa pye,²⁰ ma nii Yesu wīi pāā nawee- ye Yiifee- yawāhā nwey wo ma yee, Yāhā Dya kē Yesu ne.²¹ Mpāy bye pe u kaplān luhu, le n pe fe gbe, pe n nii le yey ma yee: «Dya nwo woo sē na, tuu naa Yesu kändeyārfa ke wāboo ne yīntayāhā ne Yurusalem wo, poo mpāy pe koho taha yaha Yesu myaha na. U sē yir la ma pa nwo, woo n pai tee nde Yesu kändeyārfa yigi pua, u ga pe yi Yāhā yūndefa yīn-fua kē?»²² Sɔl -sē naa Yesu wīi pāā nawee- ye. Kaa naa n taha u kaplān wālaha na tesē ke fānga ne. Yiifee-mpāy pe pye Damasufa na, Sɔl pe gbihi yar naa n laha Yesu wīi ne ma naa pe yar, Yesu woo u ma u Yāhā Yīn-defua Crise, le n sya naa yē gbāā pe na.

²³ Koo syi kē plii raa kur ye, Yiifee- n pāā ta poo ga Sɔl boo.²⁴ Sɔl n -sē loo nde yāā luhu. Le klo pye, pe ba ncaha fāā, ma le klaha tā. Nawee- naa le klo kapahayēr bye sēj, ke yai ke yīmper, pe ma u Sɔl yāā pe u boo.

²⁵ Sɔl pye Yesu kändeyārfa mpāy ne nwoj gaa laam wo, ke ba fāā gbra le klo ncaha na. Fenaater gaa -sē pye ke nwoj wo ke ba yi ke ncaha ne. Pe n yir yīmper wo, ma u Sɔl gbe le takūy laam wo, ma namihī pua le na, ma u Sɔl yonj tege wāā fenaater ne le klo ncaha kur kue ye. Sɔl n waha wloho yi ke syi, ma fā ter.

Sɔl ka Yurusalem wo

²⁶ Sɔl n ga dye Yurusalem wo, ma yee woo ga dye wlāhā Yesu kändeyārfa ne. Pe bye -sē ba fya u na, pe sē ba le sya cīinde ma yee, u wā klaha ma nii Yesu kändeyārfa ye.²⁷ Yesu kändeyārfa wii pe naa n yee Barnabaase, woo n Sɔl yigi loo na, ma ka u ne pe Yesu tēnlehe fla na. Sɔl tuu ba u Yīn-fua wāā sya mii le kände wo, u n kaplān nkāy pāā u ye, Barnabaase n loo nde tōr pe Yesu tēnlehe ye. Sɔl tuu pye Damasufa na, ma naa Yāhā kapān pāā Yesu myaha ne pe nawee- ye laanyīn ne, Barnabaase n maha koo bya tōr pe ye.²⁸ Loo yale nde wo, Sɔl n cā waha u ya wlāhā pe ne. U n nii n tay ke Yurusalem wo, ma Yāhā kapān pāā naa n laha Yīn-fua myaha ne nawee- ye laanyīn ne.

²⁹ Yiifee- mpāy pe naa jrēke yor luhu, u naa n pāā pe bya ne, ma naa kaplān tyīn pe ne. Poo -sē naa u wā-boo ke.³⁰ Pe Yesu kändeyārfa pe loo cā, pe n Sɔl yigi ga Syesare na, maa u ta u n ka Tarsu na †.

³¹ Loo na, Yesu kändeyārfa yawāhāfa mpāy pe pye Yude wo, Galele ne tesē Syamari ne, pe n cā yrīn yāā. Yīn-fua Yesu wīi naa n gboho pe laam wo plii wuhu na. Pe maha naa u laam wūhū pye yalebye. Yāhā Yrā kā-may na, kaa naa n taha pe yawāhāfa wānihi na.

Pyar yēkā wūhū pye Yesu myaha na

³² Pyar naa n tay kui bye wo, ma naa Yesu kändeyārfa yān. U n ba ka klo laa wo pe naa n yee Liide, Yesu kändeyārfa yānsaha wo,³³ ma ga dya waa yāā le klo wo. Pe naa u yee Yene. U dye- kuatāā ba kē tānkur yan ne kāntraha na.³⁴ Pyar n u pye ma yee: «Yene, Yesu Crise ma, u ma jaa yagaa. Yir, ma ma kasāy wān gbe!» Yene n ta ter yir.³⁵ Liide klofa bye tesē Sarān ngbānfa bye ne, pe n loo yāā, ma pe troho wātāhā ter wā klaha, ma nii Yīn-fua kände yā.

³⁶ Klo laa pye tūntūn, pe naa n yee Yope. Cɔɔ waa pye ke fla na, u myaha Tagbihita. U pye pe Yesu kändeyārfa ne. Jrēke yor wo ke Tagbihita myaha nge n yee Dɔɔkase, ke yīntaha kē kafa. U cɔɔ naa kayī pye yalebye, ma maha naa koho le nawām ye.³⁷ U n ba too yan na, ma ku. Pe n u nakugu yee, ma ke gbe ga ta nwoj gaa laam wo gbegbaha yīn na.³⁸ Pe Yesu kändeyārfa mpāy pe pye ke Yope wo, pe ba le luhu ma yee, Pyar ma tūntūn Liide na. Pe n nawee- syām lehe wāā u ye pe ga u yar, poo ma pe u nar, u pa poo fla na, u ma n nii kuee ye.

³⁹ Pe n ga dye Pyar fla na, ma re tēnlehe tōr u ye, u n yir wāā kūn pe ne le yalebya wo. Tuu ga dye, pe n u yigi ga ke nwoj laam wo gbegbaha yīn na. Calangusyam mpāy pye ke fla na. Pe bye n ba yer Pyar tāy, ma nii n wūn. Dɔɔkase tuu pye yrān na, ma ba nayre tii gbihi, tesē nayrengbāy tii ne, pe n too nde gbe n yar Pyar na.⁴⁰ Pyar n pe nawee- bye ta pe n yi nwoj wo, u n dur ma kānklūy gbāā kāntraha na, ma Yāhā nar. U n ba wā klaha ke nakugu kue ye ma yee: «Tagbihita, yir!» U n u yīmpe yā, ma Pyar yāā, ma yir nii.⁴¹ Pyar n u yigi koho na, ma u ta u n yir yer. Loo kur ye, mpāy pe Yesu ta pe Yater tesē pe Yesu kändeyārfa calangusyam ne, u n poo yee ba, maa u yar pe na yrān.⁴² Pe n le cā tān ke Yope wo, loo n ta, nawee- busāā n u Yīn-fua ta pe Yater.⁴³ Pyar n faa ma- Yope na. U ba kuee ke Yope wo sraha tētēfua waa fla na, pe naa n yee Syimu.

Yāhāyīn tēnlehe waa ba yi Kōrnee na

10 Syesare laam wo, dya waa pye pe naa n yee Kōrnee. U pye seraasyi yīn-fua, ma pye Wōrmefa seraasyi ndreñ gaa yīn na, pe naa n yee Yitale seraasyi ndreñ.² U dya naa Yāhā kände ke. U naa n gaha Yāhā narsaha wo u nna bye ne. Yiifee- mpāy pe pye nawām, u naa koho le pe ye, ma naa Yāhā nar plii bye.³ Per gaa yaiyīn yale wo, Yiifee- Yāhā naryale ba kē, u n yāā mii wāytāā dyan u na. U n yāhāyīn tēnlehe waa yāā gbāa na, tuu dye ba u fla na, maa u pye ma yee: «Kōrnee».⁴ U n u yāhāyīn tēnlehe yān, ma fya, ma u pye ma yee: «Yīn-fua, nwa ma?» U yāhāyīn tēnlehe n u yē wāā sya ma yee: «Taa naa Yāhā nar, ma maha naa koho le nawām ye, Yāhā koo bye sya ma ye. Ke sē faha ma wīi

† Pɔl kusey ba kē Tarsu ne.

ne ye. ⁵ -Taa -sē nawee- lehe yagaa, pe n ka Yope na, pe ga dya waa ta u n pa, u myaha Syimu, nawee- bye u yee Pyar. ⁶ U n syā sraha tēntēfua waa ye, u myaha Syimu. U kaha ma muhulangbān yē tāy.»

⁷ U yāhāyīn tēnlehe n loo pāā u ye ma ter. Le yalebya wo, Kōrnee n u tēntē- syām mpāy yee ba tesē u ser-aasyi naa waa ne, tuu pye mpāy yīn na. Woo bya ba naa Yāhā kānde ke, u wīi ba waha Kōrnee ye. ⁸ Kai lii le pye, u n le gbe ma tōr pe ye, ma pe lehe wāā ke Yope na.

Mpāy pe wee Yiiffee- ye, Yāhā laa pāā Pyar ye pe wīi na

⁹ Ke yīnšyīi wo, pe naa n gaha ma sya ga nō gbe taha ke Yope na. Pyar -sē pye, u ba dugu u kaha gbeqbaha yīn na yaiwlan yale wo, ma yee woo ga Yāhā nar. ¹⁰ Fāā n u yigi u n yee woo ga ngaa di. Yalii pe yee poo ga ngaa soho u kē, u n yāā mii wāytāā dyan u na. ¹¹ U n yāhāyīn yāā ke fe yār, kla gaa n nii tege n pai tāā ye kāntraha na: Ke kla pye mii faangbān gaa dyan. Ke yē resyar ba wāā tā. ¹² Ke laam wo treresyar wān ter bye pye tesē kahakaha wān ter bye ne ma suhu kānsyām ter bye ne. ¹³ Yīmbui laa n u pye ma yee: «Pyar, yir, ma wān nde boo, ma naa n kaa!» ¹⁴ Pyar n wāā sya le yīmbui ye ma yee: «Yīnfua, too wān nde sē yō ye; wo Yiiffee- kānde na, wo n fā wān nde na.» ¹⁵ Le yīmbui n maha u pye ma yee: «Yāhā yee te yō, ma tee n fā re na.» ¹⁶ Pyar tuu too wān yāā, ma luhu le yīmbui ne, saa te n ter. Saa, u n maha te yāā. Yāhā te gbe yi u na koo syi tehe tāā, ke faangbān n cā dugu ter yāhāyīn na.

Pyar dye waa kaha wo, u wee Yiiffee ye

¹⁷ Pyar tuu koo yāā pe wāytāā wo ke syi, u sē -sē waha le yīntaha cā ye. Le yale -sē nwo, Kōrnee tuu ba nawee- mpāy lehe wāā u Pyar ye u Syimu kaha wo, pe ba ke kaha yey naa n gaha, ma sya ga nō ke kapahayē na. ¹⁸ Pe n yīmbui yir ma le yey ma yee: «Syimu wii pe n yee Pyar, u n syā la nwo?» ¹⁹ Yāhā ke ba wān tii gbe yi u Pyar na ke yīmbui lii ne tuu ba luhu, u Pyar pye nantān u naa le ga. Yāhā Yrā n u pye ma yee: «Yān! Nawee- tāā ma nwo, pe ma ke. ²⁰ Yir, ma tege ke gbeqbaha yīn na, ma ka pe ne, ma'a n laalaa pye ye, ndoo tē pe lehe wāā.» ²¹ Loo na, Pyar n tege ba pe nawee- mii fla na, maa pe pye ma yee: «Wii tee n ke, woo kē ra ne. Ah ye pa lii na?» ²² Pe n u yē wāā sya ma yee: «Seraasyi yīnfua Kōrnee kē tuu wo lehe wāā. Nawee wii kē u ne, u n sron, Yāhā wīi gboho u laam wo, Yiiffee- bye u miyūhū yee. Yāhāyīn tēnlehe waa kē, u u Kōrnee klaha, ma u yar ma yee, u ma ta ma n ka u fla na, maa ma yē kapān pāā u n luhu.» ²³ Pyar n pe yigi dye u kaha wo, ma syāsaha wāā pe kē.

Ke yīnšyīi wo, pe n yir ma kānde sya, ma dur ter. Pyar pye pe ne. Yope Yesu kāndeyārfa mpāy n yir ke Yope wo, ma Pyar wār ga. ²⁴ Ke yīnšyīi wo, pe n ga dye ke

Syesare wo. Kōrnee naa u sēn u kaha wo. U ba u nwoŋfa mpāy yee ba loo wīi na, tesē u naambiyābuam mpāy ne. ²⁵ Yaliile Pyar naa n pai dyesaha wo, Kōrnee n ka, maa u wāā, ma kānklūy gbāā u yaha ye, ma yee woo ga u syar nangbān syaha ne. ²⁶ Pyar n sye ma u kuā yir, ma u pye ma yee: «Danda, yir! Taa yāā, nawee ya kē ra bya ne.» ²⁷ U n nii n pāā Kōrnee ne, maa dye ke kaha wo, ma nabuar mpāy yāā pe wāā nii.

²⁸ U n pe pye ma yee: «Ye cā ma yee Yiiffee- kānde na, Yiiffee naa sē yai u naa n crā nawee wii na u wee Yiiffee ye. U sē maha yai u naa n dye u kaha wo ye. Yagaa, Yāhā -sē ndoo klaha, ma ra yar ma yee, n sē yai n naa fā nawee waa ter na ye, n sē yai n naa waa ter yān mii nawee wii syi dyan, u sē yai pe naa n crā u na ye.

²⁹ Koo kē, tee ra yee, n sē sye ye, n pa. Tee ra yee ba lii na, ye waha le pāā ra ye yagaa.»

³⁰ Kōrnee n yee: «Ke plii resyar nanga, le pye yagaa syi yaiyīn na. N pye n naa Yāhā nar ta kaha wo. Dya waa n ba yer ra tāy u kale wān ne te n yehe palpal, ma ra pye ma yee: ³¹ «Kōrnee, taa naa Yāhā nar lii ne, ke le sya ma ye. Taa maha naa wān tii bye wāā nawām kē, le sē faha Yāhā na ye. ³² Loo nde na, waa lehe wāā Yope na, u n ga Syimu yee ba, Syimu wii pe n yee Pyar. U ma dya wii kaha wo, u bya myaha Syimu u ya ndon, u sraha tēn tē, u ma muhulangbān yē tāy.» ³³ Ta n ta ter waa lehe wāā ma ye, ma n le sya ma pa. Le yō. Wo bye mii Yāhā yaha ye yagaa. U Yīnfua tuu ma pye, ma ba wo yar lii ne, le pāā wo ye, wo ma wo n luhu ma ye.»

Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe le kapāyīi fe luhu Pyar yē na

³⁴ Loo na, Pyar n yē kuā ma yee: «Cīnde ne, n cā Yāhā wee ke nawee waa puar nawee waa na ye. ³⁵ Ma'a sya yi teelii teelii, ma'a pye wa ma n luhu Yāhā ye, ma maha kasron pye, ma wīi ga naa n tāy ke ye. ³⁶ Yāhā le kapāyīi nō wāā Yiiffee- ye, kapāyīi lii le n yee nawee- bye ga ba yrīn yāā Yesu Crise kāmāy na, woo wii u ma wo bye Yīnfua. ³⁷ Nsān tuu nawee- yee naa n pai, maa naa pe yar, pe le sya pe cā, pe kapee- wāpyen sē yō ye, pe ke miy yaha, ma pe tāā naa n yi loho wo, ye koo ngīi bye cā. Loo kur ye, lii le cāā pye Galēle kāntraha kur bye na, ma sya ka Yude kāntraha na, ye maha loo nde bya cā. ³⁸ Yāhā fānga wāā Yesu kē, Yesu wii u n yi Nasarete wo, ma maha Yāhā Yrā wāā u kē, u n waha naa n gaha teebēhe bye wo, ma naa kayīi pye nawee- kē. Mpāy pe pye, Setane naa pe fāy fānga ne, Yesu u Setane kar tege naa n kāā pe yīn na. Yāhā pye u kur ye. Ye maha koo bye cā. ³⁹ Tuu kai- nkāy bye pye Yiiffee- klo Yurusalem wo ma suhu pe Yiiffee- kui bye ne, wo ke yāā wo yīnde ne. Loo kur ye, pe Yiiffee- ge u kuey mar boo trā na. ⁴⁰ Ke plii tāā na, Yāhā n u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. ⁴¹ U sē -sē u ya yar nawee- bye na ye, u u ya yar wii poo na, wii mpāy Yāhā wo yān yi, ma yee too u yāā wo yīnde ne. Yesu tuu dur ba yrān

na gbaafa ye, wii kē too u yāā, ma sya wāā di u ne, ma loho bya wāā wo u ne. ⁴² U n wo pye ma yee, too ga naa le Yesu kapāyī pāā pe nawee- ye, wo pe yar laha wo yee, woo Yesu kē Yāhā u yān yi, u nawee- bye sāhā, mpāy pe ma yrān na tesē mpāy bya ne pe ma gbā wo. ⁴³ Faale Yāhā kaplān tōrfa bye bii le pāā u wīī na ma yee, cīinde ne, wii ma u Yāhā Yīndefua ta u Yater, Yāhā ga ufua kapee- gbe kāā u yīn na Yesu myaha kāmāy na.»

MPāy pe wee Yiiffee- ye, Yāhā Yrā dye pe laam wo

⁴⁴ Pe nawee- pye pe naa Pyar kaplān luhu, Yāhā Yrā n tege dye pe bye laam wo. ⁴⁵⁻⁴⁶ Yiiffee- mpāy pe ba Yesu ta pe Yater, ma pa Pyar ne, pe n yāā Yāhā Yrā tege dye pe nawee- mii laam wo, mpāy pe wee Yiiffee- ye. Loo nde n pe Yiiffee- mii fe gbe. Yāhā Yrā ba pe laam yīī, pe n sya naa yor ter raa pāā, ma naa Yāhā sey. ⁴⁷ Loo na, Pyar n le pāā ma yee: «Ah mpāy pe Yāhā Yrā yāā wo wān syi dyaŋ, pe bya sē yai la pe tāā yi loho wo pe ya ndon?» ⁴⁸ Loo na, u n yee, pe pe tāā yi loho wo Yesu Crise myaha na. Pe wātāāyi kur ye, pe nawee- n maha u nar, u kuee u plii raa pye poo ne. U n le sya.

Lii le Pyar yāā u n sya ka mpāy ye, pe wee Yiiffee- ye

11 Mpāy pe wee Yiiffee- ye, poo bye Yesu kapāyīī sya cīinde ke syi. Pe Yesu tēnlehe mpāy pe pye Yude wo tesē ke fla Yesu kāndeyārfa ne, pe n le luhu, a mpāy pe wee Yiiffee- ye, poo bya Yesu kapāyīī sya cīinde. ² Pyar n ba dugu ba Yurusalem wo. Pe Yiiffee- mpāy pe pye Yesu kāndeyārfa, poo mii n le kuān u ye ma yee: ³ «Mpāy pe wee Yiiffee- ye, ma ga dye pe kaha wo, ma sya wāā di pe ne.»

⁴ Kai- nkāy ke pye, Pyar n dye ke laam wo, ma ke bye tōr pe ye. ⁵ U n pe pye ma yee: «N pye klo nde wo pe n yee Yope. N pye n naa Yāhā nar, ma ba yāā mii wāytāā dyaŋ ra na, ta n nii ngaa yāā: Ke kla pye mii faangbān gaa dyaŋ, ke yēr resyar ba wāā pua tā. Ke n yir yāhāyīn wo, ma sya tege ba n ra na. ⁶ Ta n nii ke waha n yān, ma kāntraha treresyar wān raa yāā ke laam wo, wlaha wān ne, kahakaha wān ne tesē syir wān ne. ⁷ Ta n luhu yīmbui laa ne, le ra pye ma yee: «Pyar, yir, ma wān nde boo, ma naa n kaa!» ⁸ Ta n sye ma yee: «Aye, Yīn fua, wān nde syi sē yō ye. Wo Yiiffee- kānde na, wo n fā re na. Te syi sē dye yāā ra yē wo ye.» ⁹ Le yīmbui n maha yir yāhāyīn wo ke tēhe syān na, ma ra pye ma yee: «Yāhā yee te yō, ma tee re yān ma yee te sē yō ye.» ¹⁰ Tē too wān nde yāā ke syi, ma luhu le yīmbui ne, pe wāytāā n caa ra na, ma maha pa ra ye, ta n maha yāā koo syi ya. Ke n tā tēhe tāā, te wān bye n dugu ter yāhāyīn na, pe wāytāā n caa tān ra na.

¹¹ Le yalebya wo, naam tāā n ba yer ke kaha kapa- hayē na, kaha gii tē pye. Pe ba pe lehe wāā ra na, pe n yir Syesare wo, ma pa ra fla na. ¹² Yāhā Yrā n ta pye, n

ka pe ne, n ma n laalaa pye ye. Pe Yesu kāndeyārfa kuay mii tee yāā mii, pe ra wār ga wo n sya ga dye Kōrnee kaha wo. ¹³ Too ga dye u Kōrnee kaha wo, u n u yāhāyīn tēnlehe wīī pāā wo ye. U yāhāyīn tēnlehe tuu ba u ya yar u Kōrnee na mii syi dyaŋ, ma maha lii tōr u ye, u n dye ke laam wo, ma ke bye tōr wo ye. U yāhāyīn tēnlehe ba u pye ma yee: «Waa lehe wāā klo nde wo pe n yee Yope, u n ga Syimu ta u pa ma fla na, Syimu wii pe n yee Pyar. ¹⁴ Kai- nkāy ke ga waha mboo Kōrnee ta ma n waha sya yaha, mboo tesē ma kahafa bye ne, u ga ba ke yar ma na.» ¹⁵ Ndoo Pyar pye n naa n pāā nan- tān pe nawee- ne, Yāhā Yrā n ba tege dye pe bye laam wo, mii wo wān syi dyaŋ ke per cir na, per gii Yāhā Yrā ke fe tege, ma tege dye wo laam wo. ¹⁶ Ta laam n too Yīn fua kapān nde na tuu ba yee: «Nsān ye tāā yi loho ya wo. Ndoo Yesu, n ga ye tāā yi Yāhā Yrā ge ne.» ¹⁷ Wii Yiiffee- mpāy too Yīn fua Yesu Crise ta wo Yater, Yāhā n kayīī lii wāā wo kē, ke loo bya wāā mpāy kē, pe wee Yi- iffee- ye. Ndoo ga waha Yāhā wīī sye la?»

¹⁸ Pe Yude Yesu kāndeyārfa, pe kaplān ngīī luhu wa, pe n pe laam yīn, ma nii Yāhā sey, ma nii le pāā ma yee: «Le ma pye ke dyaŋ, mpāy pe wee Yiiffee- ye, Yāhā ta poo bya ma waha le sya ma cā pe kapee- sē yō ye, ma ke wāpyer miy yaha, ke ga cīinde yrā wāā pe bya kē, lii wākuayāā wee le na ye.»

Yesu kāndeyārfa yawāhā wāfeyir Yātōosyi wo

¹⁹ Cāā gii cāā na pe ba yir Yesu kāndeyārfa wānuhu na yīntayāhā ne, ma sya ba u Yetyen boo, mpāy ba fā cāān, ma sya ka Fenise wo, Yātōosyi ne, Syiper ne. Ke Syiper nge, kāntraha gaa kē muhulangbān ke gbey le. Pe n ga nii koo kui ngīī wo, ma nii le Yesu kapāyīī tōr Yi- iffee- poo ya ye. ²⁰ Yesu kāndeyārfa mpāy pye pe naa n yi Syiper wo tesē Syirē ne, ma ba pa Yātōosyi wo. Poo mii -sē naa Yīn fua Yesu Crise kapāyīī tōr mpāy ye pe wee Yiiffee- ye. ²¹ Yīn fua fānga pye pe kaplān na, nabuar n naa pe kaplān sya cīinde, ma pe kānle miy naa n yaha ma naa pe ya le Yesu kānde wo.

²²⁻²⁴ Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Yurusalem wo, ma naa pe ya wāā, pe ba Yātōosyi Yesu kāndeyārfa wīī luhu. Pe n Barnabaase woo lehe wāā ke fla na. U pye naweeyō, Yāhā Yrā ba u laam yīī, u maha ba Yesu ta u Yater u laam bye ne. Tuu ga dye ke fla na ma yāā Yāhā kayīī lii pye, le n nii u ye nuhu. U n pe nawee- yar laha pe pe laam ta wācēn, pe pe ya waha pe ma n cer Yīn- fua na ye. Nabuar n maha naa n pai, maa pe ya le naa n soho Yīn fua koho wo.

²⁵ Loo kur ye, Barnabaase n ka Tarsu wo Sol fla na. ²⁶ U n ga Sol yāā, ma u yigi ba Yātōosyi wo. Pe n kuee ke fla na dyewee, ma nii yawāhā pye ke fla Yesu kāndeyārfa ne, ma maha nii nawee- busāā klaha. Mya- ha cāā taha Yesu kāndeyārfa na ke Yātōosyi goo laam wo, ma nii pe yee Cretyē; koo yīntaha kē, Crise nna.

Pe war no wāā Yesu kāndeyārfa kē Yurusalem wo

²⁷ Ke cāā na, Yāhā kaplān tōrfa mpāy n yir Yurusalem wo, ma tege ga Yātōōsyi na. ²⁸ Poo nen waa pye, u myaha Agabise. Yāhā Yrā n u ta u n yir, ma le pāā nawee- ye ma yee, fāāpihi ga ba too Yude kuē kāntra- ha kur bye na. Ke fāāpihi n ba dye, ma yai Klode woo ne tuu pye kāntre fāngafa bye yīnfua. ²⁹ Pe Yātōōsyi Yesu kāndeyārfa n yir, ma yee poo ga war wāā, wii ma waha yia yē gii na u pa, pe n wāā le pe no wāā Yudefa mpāy kē pe ma Yesu kāndeyārfa. ³⁰ War mpāy pe yāā, pe n pe bye le soho Barnabaase koho wo tesē Sōl ne, pe n ga pe wāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa kē Yurusalem wo.

Pyar wālen nwompihi wo tesē u wāiyaha ne

12 Koo cāā nsoho wo, fānga pye Yerote Agiriba woo ye. U n nii Yesu kāndeyārfa nuhu yīntayāhā ne. ² U n sya ta pe n Syake yīn gbā cer yūntrūhū ne; Nsān lefua ba kē woo ne. ³ Tuu yāā le tāy Yiifee- ye, u n maha ta pe n Pyar yigi. Too plii pye Yiifee- syayaha gbar plii, ncasur bur sē n di too plii na ye. ⁴ Yerote n ta, pe n Pyar le nwompihi wo, ma seraasyi nawee- resyar yān yi, poo syi fle resyar, pe n nii u Pyar yān ma pe ya kē. Yerote naa n traha te syayaha gbar plii ma ter, u ta pe n Pyar sāhā nanihi wo, pe u boo. ⁵ Pyar pye ke nwompihi laam wo pe seraasyi ne, mpāy pe naa u yān. Pe Yesu kāndeyārfa sē naa n faha Yāhā wānar wīl ne u Pyar kē ye.

⁶ Ke pye yīmper, Pyar pye u ba sā wāy seraasyi syām mpāy nsoho wo, ntēn wān taa ne pe ta, ma u pua gbra pe ya na. Mpāy maha pye ke nwompihi nwonyē na, ma naa ke sēn. Pyar sāhāper -sē pye koo yīn syii wo. ⁷ Koo yīmper wo, Yīnfua yāhāyīn tēnlehe waa n ba fe yi ke nwompihi wo, cāā- gaa n yehe palpal ke laam wo. U n Pyar gbā yir, ma u pye ma yee: «Yir farfar!» Tuu ba loo pāā wa, te ntēn wān n -sē fer Pyar koho na ma laha too. ⁸ U yāhāyīn tēnlehe n maha u pye ma yee: «Ma sapaha pua, -taa ma ntāy gbe le.» Pyar n u sapaha pua, ma u ntāy gbe le. U yāhāyīn tēnlehe n maha u pye ma yee: «Ma nayrengbān gbe le, -taa naa n taha ra na.» ⁹ Pyar n yi ke nwompihi nwompua laam wo, ma nii n taha u na. Lii u yāhāyīn tēnlehe tuu naa n pye nde, Pyar sē ba le sya wa ma yee cīinde ne ye. U naa le ga ma yee, wāytāā wīl laa syi ne. ¹⁰ Seraasyi mpāy pye pe naa tersaha sēn. Pe n ga ter pe tāy, ma maha ga seraasyi mpāy yāā yaha ye, ma maha ter pe tāy ma cā ga no ke kapahayē na. Ke kāānklihi pye ntēn wān. Nawee ma yi koo ne, u yi kua ke nwompihi wo. Pe n koo kāānklihi yāā ke yān ke ya ya. Pe n yi kua ke nwompihi laam wo, ma kānde laa sya, ma faa yān, u yāhāyīn tēnlehe n plaha u na. ¹¹ Pyar yīntaha n ba too, u n u ya pye ma yee: «Yagaa woo, n le cā laha ma yee, Yīnfua kē tuu u

yāhāyīn tēnlehe no wāā, u n ba ra sya yaha Yerote koho wo, tesē wānuhu gii ne pe Yiifee- pe n ke maa ra nuhu.»

¹² U n laam ga, ma Maari kaha kānde sya ma ka. Nsān nahafua ba kē u ne, Nsān wii pe naa n yee Mareke. Nawee- busāā pye pe ba pe ya wāā ke kaha wo, ma naa Yāhā nar. ¹³ Tuu ga no ke kaha na, u n ke kapahayē gbā, tēntēsyalaale n pa loo n pai gbihi luhu, le myaha ba kē Ōrde. ¹⁴ Le tēntēsyala n le yīmbui luhu, ma cā Pyar kē. Le n nuhu yigi ter Ōrde kē, u sē yer ge yer ma ke kapahayē yān Pyar kē ye, ma fā ter, maa cāā le pāā pe nawee- ye ma yee, Pyar ma kapahayē na. ¹⁵ Pe n u pye ma yee, u yīn wee ye. U n sye ma yee cīinde ne. ¹⁶ Pe n maha yee, a Pyar yīnfua kē.

Pyar -sē pye u naa ke kapahayē gbā. Pe n ga ke yān ma yāā woo kē, le n pe bye fe gbe. ¹⁷ Pyar n koho kuā yir, ma yee pe yaha le. Yīnfua tuu u yi yaha ke nwompihi wo mii, u n le tōr pe ye. U n maha pe pye ma yee: «-Ye ga le pāā Yesu cīifua Syake ye tesē Yesu kāndeyārfa mpāy ne pe ma u Syake ne.» Tuu koo pāā wa, u n yi ma ter kuē ngaa ye.

¹⁸ Yīn n syii, seraasyi n nii fā gbey n klaha Pyar wīl ne, ncā u pye mii laa? ¹⁹ Yerote n ta pe n u tay, pe sē u yāā ye. U n ta pe n pe seraasyi yey, seraasyi mpāy pe naa Pyar yān, pe sē waha laa cā pāā ye. U n ta pe n poo seraasyi yigi ga boo. Loo kur ye, Yerote n yir Yude wo, ma tege ga Syesare wo, maa kuee ke fla na, ma faa ma-.

Yerote wāku

²⁰ Yerote laam ba war Tyirfa ne tesē Syidōfa ne. Koo kui syān ngīl n pāā ta, ma pa poo n pai Yerote nar, pe n wāā le. Pe tee naa dir wān busāā gbe Yerote woo kāntra- traha na, ma naa n gaha te ne pe kui wo. Pe n cāā ka, maa Blatise woo nar, u n yer le na. Woo pye u ga waha kai yar Yerote na u n le sya. Woo kē u pye Yerote kaha tēntē- bye yīn na.

²¹ Pe ba per gii ta, pe n gaha pāā pe wāā le, koo per n ba no. Yerote n u nangbān nayre le koo per, maa tege nii u nangbān niisaha wo. U n kaplāntāhā pāā nanihi wo nawee- kē, nuhu n sya pe yigi. ²² Pe nawee- n nii n tē ma yee: «Yāhā kē ke nii n pāā, nawee ge sē kē ye.»

²³ Le yalebya wo, Yīnfua yāhāyīn tēnlehe waa n koho te u Yerote na. U tee ba Yāhā myaha sya, ma ke ta u wān. Fyār n dye u wo u n ku.

²⁴ Loo kur ye, le Yīnfua kapāyīl -sē naa n gaha deydey, tesē mpāy pe naa n dye Yesu kānde wo, pe naa n syar. ²⁵ Barnabaase tesē Sōl ne, pe ba poo war yīntaha yi wa, pe n yir ke Yurusalem wo ma dur ter ke Yātōōsyi wo. Pe ba Nsān yigi taha pe ya na, Nsān wii pe naa n yee Mareke.

Barnabaase wāyānji Sɔl ne Yesu kapāyī wātōr wīi na

13 Pe Yātōsyi Yesu kāndeyārfa yawāhāfa nsoho wo, mpāy pye Yāhā kaplān tōrfa. Mpāy maha pye pe naa nawee- klaha Yāhā kaplān ne. Barnabaase pye pe ne, Syimu ne, Syimu wii pe naa n yee Nawo, ma suhu Lususe ne wii u n yi Sirene wo, Sɔl ne, Manayē ne, Manayē wii tuu ba wāā le fāngafua Yerote ne kaha neŋ wo. ² Per gaa, pe ba pe yē tā digi na, ma pe ya wāā ta ma nii naa Yīnfua sey, Yāhā Yrā n ba pe pye ma yee: «-Ye Barnabaase yān yi ra kē tesē Sɔl ne. Tēn laa ma, n n yān pe ga le tē.» ³ Pe n kuee koo yē wātā na digi na, ma klue taha pe na ma Yāhā nar pe kē, ma kānde wāā pe kē, pe n ter.

Barnabaase ye ka Syiper na Sɔl ne

⁴ Yāhā Yrā le Barnabaase ye lehe wāā Sɔl ne, pe n yi Yātōsyi wo ma tege ga Seliise na. Pe n kuee ke fla na, ma salangbān gbe, ma ka Syiper na. Koo kāntraha nge, muhulangbān ke gbey le. ⁵ Pe ga nɔ ke Syiper na, klo lii pe cāā dye, pe naa le yee Salami. Pe n nii Yāhā kapān pāā ke fla na Yiifee- yawāhā nwey wo. Nsān Mareke pye pe ne, ma ba naa koho le pe ye. ⁶ Pe n ke kāntraha yār plan, ma sya ga nɔ ke kuasaha fla na. Klo laa pye ke fla na pe naa n yee Pafosu. Pe n caifua waa yāā loo klo nde wo, pe naa u yee Gbara Yesu. Jreke yor wo u myaha ba kē Yelimase. U pye Yiifee. U ba u ya ta, woo ma Yāhā kaicāfua. ⁷ U ba nii u kāntraha fāngafua tāy. U fāngafua myaha ba kē Sersye Pɔl. U ba kai- cā. Woo kē u ta, pe n Barnabaase ye yee ba Sɔl ne. U naa n traha u Yāhā kaplān luhu. ⁸ U caifua Yelimase n nii n ke woo ga yer tā Barnabaase ye na Sɔl ne, ma maha nii n ke woo ga u fāngafua yīn wā klaha u ma n le Yāhā kapāyī sya cīinde ye. ⁹ Sɔl wii pe maha u yee Pɔl, yagaa Yāhā Yrā le u laam yīi, u n nii u caifua waha n yān, ¹⁰ ma ba u pye ma yee: «Ma mii ta ter kacān, ma pee ter, sāndūpee dya kē ma ne, ma wee yāā wāyīi wīi na ye! Yīnfua Yāhā ke kai- nkāy ta, ma tee yee, maa ke pye klaha-» ¹¹ Naa n luhu yagaa: Yīnfua Yāhā ga koho te ma na, ma n nii fūū, ma yalaale pye, ma cā maha ba naa yai cāā- yāā.» Le yalebya wo, Yelimase yīmpɛ n wɔ tā u na, u n u ya yāā yīmpɛwoho laam wo. U n nii figi gbey n klaha ke fla na ma nii waa ke u u yigi koho na. ¹² U kāntraha fāngafua tuu nde yāā le pye nde, u n Yesu ta u Yater. Ke kaklaha ter ngīi ba yē gbāā u na, kaklaha nkāy ke Yīnfua Yesu wīi pāā nawee- ye.

Pɔl, Barnabaase ne Yātōsyi wo, Pisidi kāntraha na

¹³ Pɔl ye n salangbān gbe u nampyeŋ- ne Pafosu wo, ma ka klo laa wo pe n yee Persye. Loo klo nde pye kāntraha gaa na pe n yee Pāāfile. Nsān Mareke n pe yaha koo fla na, ma dur ter Yurusalem wo. ¹⁴ Pɔl tesē Barn-

abaase ne, pe n ta ter pe yrāhā ye, ma yir ke Persye wo, ma ka klo laa wo pe n yee Yātōsyi. Loo klo nde pye kāntraha gaa na pe naa n yee Pisidi. Kanii per, pe n ga dye nii ke Yiifee- yawāhā nwoŋ wo.

¹⁵ Mpāy n ba kaplān kal Yāhā kānde katan saba wo tesē Yāhā kaplān tōrfa saba ne. Loo kur ye, pe Yiifee- yawāhā nwoŋ yahaseefa n ta pe n ga Pɔl ye yar ma yee: «Wo nna, laa ma pye ye ye, tee ga pāā pe yawāhā- fa ye, ye laantor le pe laam wo tesē fānga ne, ye ga waha le pāā yagaa.»

¹⁶ Pɔl n yir, ma koho kuā yir pe nawee- ye, pe yaha le. U n pe pye ma yee: «Yii Yiisrefa tesē yii mpāy ne tee ba Yāhā nar yawāhā nwoŋ nge wo, ye bye -ye luhu ra ye! ¹⁷ Yiisrefa, Yāhā bii wo wāle poo yān yi. Ke pe yaha nampay Syipte kāntraha na, ma pe ta pe n syar ke fla na. Ke n maha bii yer ke fānga na, ma pe ta pe n waha fā yi ke Syipte wo. ¹⁸ Pe n ga dye- gbeesīi pye tēyāfūū klo wo, Yāhā n maha naa pe kē digi ne ke fla na.

¹⁹ Mpāy pye pe sē bii Yāhā cā ye, Yāhā n poo ter kuasīi wīi kua kāntraha nge na pe naa n yee Kanaa, ma koo kāntraha nge wāā ke nna kē, wo wāle me. Koo kāntraha n nii pe wān. ²⁰ Koo kai- ngīi, ke gbe ma ga pye kua, ke waha dye- yīisyān tesē dye- gbeesīi sēnsye syi kua. Loo kur ye, Yāhā n kaplān cerfa ta wo wāle yīn na, ma sya ga waa u Yāhā kaplān tōrfua Samuyel yai na. ²¹ Loo kur ye, pe n yee poo ma yīnfua wīi na, wii tuu ga nii pe kāntraha kui kur bye yīn na. Yāhā n Sawile ta pe yīnfua. Kisi dya bii kē u ne. Bēsyame kaha kur waa bii kē u ne. U n nii ye wāle yīn na dye- gbeesīi. ²² Yāhā n bii Sawile ta u saha nii pe yīn na ye, ma u miy yaha, ma Dawide ta pe yīnfua. Yāhā n u wīi pāā ma yee:

«N Yisay dya Dawide yān yi.

Ta laanfua kē u ne.

U ga ba ta laam wūhū bye pye.»

²³ Dawide kur waa kē Yesu ne. Yāhā bii yē ter Yiisrefa ye, koo ga ba Syayahafua nɔ wāā pe kē, woo Syayahafua kē Yesu ne. ²⁴ Nsān n ba cāā yir Yesu yaha. U naa le pāā Yiisrefa bye ye, pe le sya pe cā pe kapee- sē yō ye, pe ke wāpyeŋ miy yaha, pe cā pa u n ba pe tāā yi loho wo, nawee- bye yīnde na pe n cā. ²⁵ Nsān kuyale ke ba gbe taha, u naa nawee- yar ma naa n yee: «Wii wāpan tee n sēn, woo sē kē ndoo ne ye. Ufua ma u n pai ra kur ye. Ta syi sē yai u ntān sale wāfer ne u trɛ na ye.»

²⁶ Wo nna, yii mpāy tee ma Brama kur wām, ma suhu mpāy bye ne pe pa ke Yāhā nar yawāhā nge wo, yii me tee yai ye cāā le kapāyīi luhu, le kapāyīi lii le u Syayahafua wīi pāā. ²⁷ Ye sē yāā, Yurusalemfa tesē pe yahaseefa ne, pe sē ke kai- war ye, kai- nkāy wo faale Yāhā kaplān tōrfa pe bii cāā yrūhū yaha u Syayahafua wīi na. Pe sē maha ba cā yoo kē u Yesu ne ye. Pe ta pe n u boo. Kai- ngīi ke u Syayahafua dye yagaa poo pyer kāmāy na, koo kai- kē wo faale Yāhā kaplān tōrfa pe bii cāā yrūhū yaha. Pe sē maha ke cā ye. Koo kai- -sē kē pe n kal pe ye cāwāā cāwāā, Yiifee- kanii per wo. ²⁸ Pe

ba u sãhã, pe sē laa wãpee ge yãã tuu pye ye. Pe n sye ma yee, fãngafua Pilati n ta pe n u boo. ²⁹ Kai- nkãy bye, ke bii cãã yrũhũ yaha u wĩĩ na, ke n pai u dye, pe koo bye pye wa u na, pe n u tege u kueymartrã na, ma ga u le gbĩĩ wo. ³⁰ Yãhã n -sē ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãñ na gbaafa ye. ³¹ Mpãy pe ba yir u ne Galele kãntraha na ma ka u ne Yurusalem wo, u n plii buar raa pye wãyiñ ne pe na. Yesu tuu naa kai- nkãy pye pe n naa n yãã yĩnde ne, ma suhu nkãy ne tuu naa n pãã pe n naa n luhu nditye ne, koo kai- ngĩĩ bye kē pe pãã n tay nawee- ye. ³² Koo kē wo n nii loo kapãyiĩ nde tōr n yar ye na. Yãhã ke bii yē ter wo wãle ye lii ne faale wo, loo ne le kapãyiĩ nde ne. ³³ Yãhã le pye wii poo kē, wii mpãy too ma pe kur kue pii. Ke Yesu ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãñ na gbaafa ye, wo cã yagaa, ke bii yē ter wo ye lii ne, ke le pye wa wo kē. Le ma le yrũhũ yaha ke Yãhã wãsey yay syãñ fla wo ma yee:

«Mboo kē, ma ma ra Dyapuai,
ma gbe nanga na, nawee- ga cã,
n ma ma Tuhufua.»

³⁴ Yãhã bii yee, koo ga ba u ta u n yir gbã wo, u dur ba yrãñ na gbaafa ye, tesē gbã ma n maha waha yia yãã u na ye. Ke naa loo pãã kaplãñ ngĩĩ ne ma yee:

«Tē bii yē ter Dawide ye kayũhũ nkãy ne,
n ga ke wãã ye kē cĩĩnde.»

³⁵ Le maha ma le yrũhũ yaha ke Yãhã wãsey yay tee- laa fla wo ma yee:

«Ma nawee wii raa yãñ yi,
ma saa sya u n fũhũ nii gbĩĩ laam wo ye.»

³⁶ Dawide woo na, tuu yir u yai ne, u u tēn lay tē le Yãhã laam wĩĩ wãpye wĩĩ na. Tuu -sē bii ku, pe n u le u wãle ne, u kuee gbĩĩ laam wo ma fũhũ. ³⁷ Yãhã ke -sē wii ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãñ na gbaafa ye, woo sē kuee gbĩĩ laam wo ma fũhũ ye.

³⁸ Wo nna, -ye cã loo na ye yee, woo kãmay ne, le kapãyiĩ n nii n tōr nawee- ye, lii le n yee, Yãhã pe kapee- gbe n kãã pe yĩñ na. ³⁹ Musa tuu le Yãhã kãnde katan nkãy tōr, koo saha ye ta, ye n sron Yãhã yĩnde na ye. Wii woo u -sē Yesu ta u Yater, Yesu ga ufua ta, u n sron Yãhã yĩnde na. ⁴⁰ Yãhã kaplãñ tōrfa pe lii pãã yaha, -ye yii yigi, ye ma syi ye wĩĩ n nii koo syi ye! Pe bii le pãã yaha ma yee: Yãhã yee:

⁴¹ «-Ye yãñ, yii mpãy tee tee n pãã Yãhã wĩĩ na,
-ye yãñ lii ne tē ga ba pye,
le ga ba nii ye ye yēgbãã wĩĩ,
ye ga ba kuee le wo.
N ga ba loo pye ye yĩnde na,
ye saa ba ku wa ye.
Wãtōr wĩĩ syi dyañ pe ne ga ba loo nde tōr ye ye,
yaa yee, cĩĩnde sē ne ye.» »

⁴² Pɔl tesē Barnabaase ne, pe ba pãã wa ma yi ke Yi- ifee- yawãhã nwoñ wo, nawee- n pe nar, pe maha dur ba koo kaplãñ ceñ ya pãã kani per gaa, kii ke n pai.

⁴³ Naweete- mpãy pe naa Yiiffee- Yãhã kãnde yãr, poo

busãã mpãy ma suhu Yiiffee- busãã mpãy ne, pe n nii n taha Pɔl ye na Barnabaase ne. Pɔl tesē Barnabaase ne, pe n pãã pe ne, ma pe gbihi yar, ma pe pye ma yee, Yãhã ke laantãr wĩĩ lii pye pe kē, pe le yigi klue sĩĩ.

⁴⁴ Cãwãã gaa n taha. Koo cãwãã kani per, pe klofa bye n nii mii, pe pa tãñ pe n pai ke Yãhã kaplãñ luhu.

⁴⁵ Pe Yiiffee- yahaseefa ma suhu Yiiffee- mpãy ne, pe pe nabuar yãã pe n luhu Pɔl ye ye, laanyar n pe yigi pe n nii Pɔl yē kaplãñ kai, ma maha nii u tyehē. ⁴⁶ Pɔl tesē Barnabaase ne, pe n pe Yiiffee- yar laha laanyĩn ne ma yee: «Le Yãhã kapãyiĩ yai le ne cãã tōr yii poo ye. Tee -sē le wĩĩ sye ma yee, ye sē yai cĩĩnde yrã wãyãã ne ye, wo mii, too wã klaha mpãy kue ye, mpãy pe wee Yiiffee- ye. ⁴⁷ Yĩñfua ge wo yar le ne ma yee:

«N ma yãñ yi,
ma ma ta cãã- wãñ syi dyañ
mpãy ye pe wee Yiiffee- ye.
N ma yãñ yi,
ma yee ma le wãsyayaha kapãyiĩ tōr ga yi
deydey kui bye ne kãntraha nge na.» »

⁴⁸ Mpãy pe wee Yiiffee- ye, pe kaplãñ ngĩĩ luhu, pe n nii nuhu di, ma nii le Yĩñfua kapãyiĩ sey. Yãhã ke mpãy ta, pe waha ba cĩĩnde yrã yãã, poo bye n le kapãyiĩ sya, ma Yesu ta pe Yater. ⁴⁹ Le Yĩñfua kapãyiĩ naa n cããñ koo kue kãntraha bye wo.

⁵⁰ Canangbã y tii te naa Yiiffee- wãle kãnde yãr, ma suhu le klo yahaseefa ne, pe Yiiffee- n poo mii sũũ le Pɔl ye na Barnabaase ne, pe n pe nuhu, ma sya pe kar yi kãã pe kãntraha wo. ⁵¹ Pɔl tesē Barnabaase ne, pe n pe tre mplēm kor yaha koo fla Yiiffee- na, ma ter klo laa wo pe n yee Yikō. ⁵² Pɔl ye pe ter, ma pe Yesu kãndeyãr- fa mpãy ta yaha ke fla na, Yãhã Yrã n pe laam yĩĩ, pe n nii nuhu ya di.

Pɔl Barnabaase ne Yikō wo

14 Pɔl ye n ga dye Yikō wo Barnabaase ne, ma ka koo fla Yiiffee- yawãhã nwoñ wo, ma Yãhã kapãñ pãã nawee- ye. Yiiffee- busãã tesē nawee- busãã mpãy ne pe sē pye Yiiffee- ye, Pɔl ye kaplãñ n tãñ pe ye pe n sya Yesu ta pe Yater. ² Yiiffee- mpãy -sē ba sye, poo saa Pɔl ye kaplãñ sya cĩĩnde ye. Poo mii n nawee- mpãy sũũ, mpãy pe sē pye Yiiffee- ye, pe n sya nii wãpee ga pe Yesu kãndeyãrfa wĩĩ na. ³ Pɔl ye n kuee Barnabaase ne ke Yikō wo, ma faa ma-. Pe ba pe koho taha yaha Yĩñfua na, ma naa pe kaplãñ pãã laanyĩn ne. Yĩñfua naa fãnga wãã pe kē, pe n waha naa laanwo wũhũ pye tesē yēkã wũhũ ne nawee- n waha naa n cã, kapãyiĩ lii pe n pãã nde Yĩñfua laantãr wĩĩ na, cĩĩnde ne. ⁴ Pe kaplãñ n pe klofa ta, pe sē nii yĩmbui nen na ye. Mpãy n kuee Yiiffee- kur ye, mpãy n -sē taha pe Yesu tēnlehe na.

⁵ Pe Yiiffee- tesē pe naweete- mpãy ne pe sē pye Yi- ifee- ye, poo mii tesē pe yahaseefa ne, pe naa pe ya

gbihi, poo ga Pɔl ye nuhu Barnabaase ne, pe pe waa boo ntēmbar ne. ⁶ Pe naam syām n yi le cāṅ na, ma ta ter fā ga Liiser kuε ye Darbu ne, ma suhu koo kui syāṅ ngīī kānkāy kusyīmbehe ne. Kāntraha gaa kui ba kē, pe naa ke yee Lakoni. ⁷ Pe n nii le Yesu kapāyīī tōr koo fla na.

Pɔl tesē Barnabaase ne Liiser wo

⁸ Loo klo nde wo pe naa n yee Liiser, tākurfua waa pye, u naa n nii wānii ya. U ba see u tākur ne ke dyaṅ, u sē ba yir yer yāā, ma yār yāā ye. ⁹ U naa Pɔl kaplāṅ luhu. Pɔl n u waha yāṅ, ma le yāṅ cā u dya yīntaha na ma yee, u dya laam wo u le sya wa laantee nen ne Yesu ga waha u jaa. ¹⁰ Loo na, Pɔl n yīmbui yir, ma u pye ma yee: «Yir, ma gbihi tāhā yer ma trε na!» U dya n kur ye tāhā yer u trε na, ma nii n yār. ¹¹ Pe nabuar pe yāā Pɔl lii pye, pe n tē sya Lakonifa yor wo ma yee: «Te mpar te ya wā klaha nawee-, ma tege ba wo ye!» ¹² Pe n nii Barnabaase yee Yeepeta, ma yee Pɔl woo ma kaplāṅ pāāfua, ma nii u yee Makur, pe klo mpar myar ne. ¹³ Mpar rii pe n yee Yeepeta, te kangbāṅ pye le klo dyesaha fla na. Ke yūndefua n napa mpāy yāṅ yi ma faasyīmbir raa gbihi maha pe na, ma ka pe ne, ke kapahayē kuε ye. U naa n ke, u ga pe napa boo, u Pɔl ye tēj Barnabaase ne. Pe nabuar bya maha naa pe wātētṅ wīī ke. ¹⁴ Pe Yesu tēnlehe syām pe le luhu, le sē tāy pe ye ye, pe n sya pe ya nayrε tyīn jūū, ma fā dye pe nabuar laam wo, ma nii n tē, ma yee: ¹⁵ «Naambiyām, nwa ye n nii loo nde pye? Naweete- ya me wo ne ye dyaṅ. Wo pa le Yāhā kapāyīī ne ye kē, ma yee ye nekla wān nde tee ta ye mpar ma n tēj, -ye re gbe ga miy yaha, tee ye yīntar sronj cīinde Yāhā ya ye, cīinde Yāhā gii ke ma yrāṅ na yalebyε, koo gii ke yāhāyīṅ ta, kāntraha ne, muhulangbāṅ ne tesē wān tii byε ne te ma te laam wo. ¹⁶ Nawee- terfa mpāy pe wee Yiiffee- ye, faale wo Yāhā bii tyii pe na pe n naa pe laam kānde yār. ¹⁷ Ke sē -sē tyii ke ya wīī wāyar na ye na ke kayūhū wāpyer ne ye kē ye: Yalebyε ke ga ta sesaha n yir yāhāyīṅ na ke too, yīnwoho cāā n dye ye n dir yāā busāā. Koo kē ke ye yē digi yi, ma maha ye laam ta nuhu fla.» ¹⁸ Pe Yesu tēnlehe pe sya kaplāṅ ngīī pāā, pe -sē maha fāy, ma cā waha yer tā pe nabuar na, pe sē pe tēj ye.

¹⁹ Yiiffee- mpāy -sē yir Pisidi Yātɔɔsyi wo tesē Yikō ne, ma pa ke Liiser wo. Pe n pe nabuar sūū, ma pe byε wlaṅ taha pe ya na, pe n nii Pɔl waa ntēmbar ne, poo ga u waa boo. Pe n yee u ku, ma u fle ga miy yaha le klo kānkāy na. ²⁰ Yaliile pe Yesu kāndeyārfa poo ya pe ba wo tā u na, u n cā yir loo na, ma wlāhā dye pe ne le klo wo.

Pe wādurbaṅ Syire kāntraha na, Yātɔɔsyi wo

Ke yīṅsyii wo pe n yir Barnabaase ne pe syām, ma ka klo nde wo pe n yee Darbu. ²¹ Pe n le Yesu kapāyīī pāā

koo fla na nawee- busāā n le luhu, ma Yesu ta pe Yater. Loo kur ye, pe n dur ga Liiser wo ma suhu Yikō ne, tesē Yātɔɔsyi ne Pisidi kāntraha na. ²² Pe naa pe Yesu kāndeyārfa laam yīn, ma naa pe yar, pe pe ya plāhā Yesu wāta wīī ne pe Yater. Pe naa pe yar ma yee: «Wii ma yee u ga dye Yāhā Yai wo, ufua ga cāā kayīhī yāā wa.» ²³ Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ma pye na, Pɔl tesē Barnabaase ne, pe ga mpāy yāṅ yi pe laam wo, pe pe ta pe yawāhāfa yahaseefa. Loo na, pe ga pe yē tā digi na pe Yāhā nar, pe pe le soho Yīṅfua koho wo, woo wii pe ta pe Yater.

²⁴ Loo kur ye, pe n dye yi ter Pisidi kāntraha kui nkāy wo, ma ga yi Pāāfile kāntraha na. ²⁵ Pe n le Yāhā kapāyīī pāā koo fla na, klo laa wo pe n yee Perye, ma ka tūntūn klo laa wo pe n yee Yatale. ²⁶ Pe n ga salangbāṅ gbe koo fla na, ma dur ga Yātɔɔsyi wo, Syire kāntraha na. Loo klo nde ne, pe Yesu kāndeyārfa ba Yāhā nar pe kē, ke naa laantār wīī pye pe kē, pe n waha le Yāhā tēn tē. Loo tēn ne, pe ga tē kua, ma dur ba.

²⁷ Pe ga dye ke Yātɔɔsyi wo, pe n pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yee wāā ta. Pe ba tēn lii tē Yāhā kāmay na, tesē mpāy pe wee Yiiffee- ye, Yāhā ke ba pye mii, ma poo mii bya ta pe n waha Yesu ta pe Yater, pe n koo byε tōr yar pe Yesu kāndeyārfa na. ²⁸ Loo kur ye, Pɔl tesē Barnabaase ne, pe n faa nii ma- loo klo nde wo, pe Yesu kāndeyārfa ne.

Yesu kāndeyārfa ma yawāhā na Yurusalem wo

15 Yiiffee- Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Yude wo, pe n yir ma pa Yātɔɔsyi wo, ma ba nii Yesu kāndeyārfa klaha nde ne, ma pe pye ma yee: «Ye ma yee ye sē kūū mii Musa kānde le yar wo na mii ye, ye saa waha sya yaha ye.» ² Pɔl tesē Barnabaase ne, pe sē yer pe kaklaha nge na ye, le n sya nii kaplāṅ wātyīn pe nsoho wo. Pe n le pāā ta ma yee, Pɔl, Barnabaase ne, ma suhu Yātɔɔsyifa mpāy ne, pe ka Yurusalem wo pe ga le yey yāṅ pe Yesu tēnlehe ye tesē pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne. ³ Pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa n pe wār wāā kānde wo. Pe n dye yi ter kui nkāy wo, kāntraha gaa na pe naa n yee Fenise, ma suhu Syamari kui nkāy ne. Mpāy pe wee Yiiffee- ye, ma ba dye Yesu kānde wo, pe poo wīī tōr naa n gaha nawee- ye, le n naa nuhu yigi Yesu kāndeyārfa byε kē.

⁴ Pe ga dye Yurusalem wo, pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa byε n pe wāā, pe Yesu tēnlehe ne pe yawāhāfa yahaseefa ne. Yāhā ke ba Pɔl ye ta ma tēn lii tē, Pɔl ye n koo byε tōr pe ye. ⁵ Farisyē mpāy pe Yesu ta pe Yater, poo mpāy -sē pye ke fla na. Pe n yir ma yee: «Yesu kāndeyārfa mpāy pe wee Yiiffee- ye, poo yai wākūū ne. Pe maha yai pe naa n yār le kānde wo, lii Yāhā le yar Musa na.» ⁶ Pe Yesu tēnlehe n pe ya wāā pe

Yesu kändeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne, poo ga le fla yān.

⁷ Pe n kaplān tyīn ma-. Pyar n yir ma yee: «Wo nna, ye cā ma yee, Yāhā ba ra yān yi le yale dey ma ra ta, ta n ga le Yesu kapāyīi yar mpāy na pe wee Yiiffee- ye, pe le luhu pe Yesu ta pe Yater. ⁸ Yāhā gii ke nawee- bye laam wūhū cā tān, ke pe sya, ma sya Yāhā Yrā le pe laam wo wo wān syi dyan. Loo nde ta wo n waha cā, Yāhā pe bya kue yān.

⁹ Pe Yesu ta pe Yater, Yāhā pe bye ta wo ne koho ner na, ma pe kapee- yee laha kāā pe yīn na. ¹⁰ Ye -sē pye mii yagaa ma yee, yaa Yāhā pye yān, ma n ke yii ga te-ger ta Yesu kändeyārfa na, teger rii syi wo wāle tesē wii ge ne, waa sē waha te syi tēn yāā ye. ¹¹ Wo nanem bye sē n yee la, Yīnfua Yesu laantār kāmay ne too sya yaha? Poo wīi bya wee la koo syi?»

¹² Loo na, pe nawee- bye n yaha le, ma n luhu Barnabaase ye kaplān ye, Pɔl ne. Yāhā ke ba Barnabaase ye ta Pɔl ne, ma yēkā wūhū nkāy pye tesē laanwo wūhū nkāy ne, pe nawee- mpāy nsoho wo, mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe n koo ngīi bye tōr yar pe nawee- na. ¹³ Poo nawee- syām mii pe ba pāā wa, Syake † n kapān gbe ma yee: «Wo nna, -ye luhu ra ye! ¹⁴ Mpāy pe wee Yiiffee- ye, Yāhā pe kue yān faale wo, ma nawee- mpāy yān yi pe laam wo pe nii u wām. Pyar loo nde tōr yar wo na ke yagaa nge na. ¹⁵ Pe Yāhā kaplān tōrfa kaplān ge ma- ha n gaha koo kue ye. Ye cā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, Yīnfua le pāā ma yee:

¹⁶ «Loo kur ye,
n ga ba dur ba.

Faale Dawide yīnfar wee nantān
u kur kue pii ye ye,
mii kaha dyan ke too.

N -sē ga maha ba too yīnfar nde wāā
u kur kue puee waa kē,
le n nii mii kaha dyan ke ba too,
ta n ke gbihi fāā.

¹⁷ Loo na, nawee- mpāy pe kuee,
pe ga ba naa Yīnfua fla ke,
pe naa n taha u na.

Nawee- terfa mpāy bye pe wee Yiiffee- ye,
poo mii, tē mpāy yān yi pe laam wo,
pe nii ra wām,
pe bye ga ba naa Yīnfua fla ke,
pe naa n taha u na.

¹⁸ Yīnfua kapān ne nde.

U loo yar yaha le yale dey.»

¹⁹ Syake n maha pe yar taha ma yee: «Loo ne, ta laam wo, mpāy pe wee Yiiffee- ye, ma nii Yesu kändeyārfa, teger raa sē yai te taha pe na ye. ²⁰ Wo ga waha saba waa yrūhū wāā pe kē, wo pe yar, waa ma kla gii boo le soho mpar koho wo, pe ma n ke kaa ye.

† U Syake pye Yīnfua Yesu cīifua; u pye Yurusalem Yesu kändeyārfa yawāhāfa yīn na.

Tesē, pe ma kla gii boo pe sē ke kuāy ye, pe ma n ke kaa ye. Tesē, pe ma n naa ntān kaa ye. Tesē, pe ma n naa tyatyāhā pye ca kue ye tesē naam kue ye ye. ²¹ Ye cā ma yee, ma gbe wo yahasee wāle mpāy cāā na, ma sya ba waa yagaa na, kānde lii Yāhā le yar Musa na, le n kal kanii per kanii per, wo Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo.»

Yesu kändeyārfa mpāy pe wee Yiiffee- ye, saba ka pe ye

²² Loo na, Yesu tēnlehe tesē Yesu kändeyārfa yawāhā- fa yahaseefa ne, ma suhu pe Yesu kändeyārfa bye ne, pe n pāā ta ma yee, poo ga nawee- mpāy yān yi pe ya laam wo pe pe lehe wāā Yātɔɔsyi wo Pɔl ye ne pe syām Barnabaase ne. Yudi wii pe naa n yee Gbarsabaha ma suhu Silaasyi ne, poo mpāy pe Yesu kändeyārfa naa pe miyūhū yee, pe n poo yān yi, ma pe lehe wāā Yātɔɔsyi wo Pɔl ne. ²³ Pe ba pe lehe wāā pe ga saba wii kē, u ba yrūhū ma yee:

«Wii Yesu tēnlehe, wii Yesu kändeyārfa yawāhāfa ya- haseefa, wii mpāy too ma ye Yesu kändeyārwei Yu- rusalem wo nwo, wo saba nwo yrūhū nɔ wāā ye kē, yii mpāy tee wee Yiiffee- ye, ma ma Yesu kändeyārfa, ma nii Yātɔɔsyi klo wo kāntre nde ne pe n yee Syire, ma suhu Sersyi ne.

Wo syaha ma ye ye.

²⁴ Wo le luhu pe yee nawee- mpāy yir wo fla na, ma ga ye laam wlāhā ntāncer kaplān nkāy ne. Wii sē kē too pe lehe wāā ye ye ye. ²⁵ Loo ne, wo n yīmbui wāā le, ma nawee- mpāy yān yi ma pe lehe wāā ye ye. Poo pe ga wo naam- biyābua syām mii wār ga, Pɔl tesē Barnabaase ne, ²⁶ poo mpāy pe gbā yē nder ma pe ya plāhā ma kuee Yesu tēn wo. ²⁷ Yudi tesē Silaasyi ne, poo me too lehe wāā ye ye. Nkāy too yrūhū saba laam wo pe ga ke gbihi pāā ye n luhu. ²⁸ Ye sē yāā, le Yāhā Yrā ma suhu wii ge ne, wo yee wo saa teger raa ta ye na ye. Kai- ngīi too ga yar ye na, nawee- bye yai pe koo gbihi yigi. ²⁹ Koo kē ngīi: Pe ma kla gii boo le soho mpar wān koho wo, ye ma syi ke kaa ye. Tesē, kla gii ne pe ma yee pe sē ke kuāy ye, ye ma n ke kaa ye. Tesē, ye ma n naa ntān kaa ye. Tesē, ye ma n naa tyatyāhā pye ca kue ye tesē naam kue ye ye. Ye ma koo ngīi gbihi yigi, le yō.

Wo bye ye syar tān.»

³⁰ Pe mpāy lehe, pe n kānde wāā pe kē, pe n ka ke Yātɔɔsyi wo. Pe n ga dye, ma pe Yesu kändeyārfa bye wāā, ma u saba le soho pe koho wo. ³¹ Pe n u saba kal, ke kaplān n tāy pe ye ma maha pe laam yīn. Loo nde n nii pe ye nuhu. ³² Yudi tesē Silaasyi ne, pe pye Yāhā kaplān tōrfa, poo n kapān gbe, ma pāā ma- pe Yesu kändeyārfa ne, ma pe laam yīn, ma maha pe laam gbi- hi ta. ³³ Pe n faa ma- koo fla na. Loo kur ye, pe Yesu kändeyārfa n ba Yāhā nar ke kānde yigi pe kē, pe n dur ga pe nna fla na Yurusalem wo, pe nna mpāy pe pe lehe wāā. [³⁴ Silaasyi woo n kuee ke fla na, ma yee le

tāy woo ye.] ³⁵ Pɔl tesē Barnabaase ne, poo bye n kuee ke Yātɔɔsyi wo. Pe naa nawee- klaha, ma naa le kapāyī tōr nawee- ye, kapāyī lii le Yīŋfua wīi pāā. Mpāy maha pye pe ne loo tēn nde na.

Pɔl ye cāān pe ya na Barnabaase ne

³⁶ Per gaa, Pɔl n ba Barnabaase pye ma yee: «Too ba Yīŋfua kapāyī pāā kui nkāy wo, -too dur ga, waa ke fla Yesu kāndeyārfa yān, pe ma mii.» ³⁷ Nsān wii pe n yee Mareke, Barnabaase naa n traha u u yigi taha pe na. ³⁸ Pɔl n -sē yee: «Woo sē na, u ba tēr wo yaha, per gii too pye Pāāfile kāntraha na. U sē maha ba kaa taha yāā wo na ma ka teelaa wo le tēn wīi na ye.» ³⁹ Yēcroho n dye pe nsoho wo, pe n sya cāān pe ya na. Barnabaase n Mareke yigi taha u ya na, pe n salangbān gbe, ma tēr Syiper kāntraha kue ye. ⁴⁰ Pɔl n Silaasyi yān yi, pe Yesu kāndeyārfa n Yāhā nar ma pe le soho Yāhā laantār koho wo. Pe n tēr. ⁴¹ Pɔl ye n tēr Syire kāntraha na tesē Sersyi kāntraha ne, ma nii pe Yesu kāndeyārfa laam yīn, ma nii pe yar pe pe laam waha Yesu wāta wīi ne pe Yater.

Timuti taha Pɔl ye na Silaasyi ne

16 Pɔl n ga dye Darbu wo, ma yir ke fla na, ma ga dye Liiser wo. Loo klo nde wo, Yesu kāndeyārfa waa pye, u myaha ba kē Timuti; u nahafua pye Yiifeesya, ma Yesu ta u Yater, ma sronj le kānde wo. U tuhufua sē pye Yiiffee ma ba wākūū kānde cā ye. ² Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Liiser wo tesē Yikō ne, pe naa u Timuti wāyī pāā. ³ U wīi n tāy Pɔl ye, u n sya u yigi taha u ya na. Yiiffee- mpāy pe -sē pye koo kue kāntre na, pe bye ba cā ma yee, u tuhufua wee Yiiffee ye. Loo n ta Pɔl n u kūū.

⁴ Kai- nkāy pe Yesu tēnlehe pe pāā ta Yurusalem Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne, Pɔl ye ma ga dye klo lii wo, pe ga loo bye pāā pe Yesu kāndeyārfa ye, pe maha pe yar pe naa n pye koo syi. ⁵ Pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa naa pe ya plāhā Yesu wāta wīi ne pe Yater. Kaa maha naa n taha pe wānihi na, plii wuhu na.

Yāhā Pɔl ta u ka Maseduan kāntraha na

⁶ Yāhā Yrā sē sya Pɔl ye n le Yāhā kapāyī pāā Yasyifa ye ye. Pe n dye yi tēr Firsyi kāntraha ne tesē Galasyi kāntraha ne. ⁷ Pe ga nɔ gbe taha Miisiyi kāntraha na, pe n yee poo ga ka Bitini kāntraha na. Yāhā Yrā sē le sya pe ye ye. ⁸ Pe n dye yi tēr Miisiyi kāntraha wo, ma ka klo laa wo pe naa n yee Toosa; le klo pye muhulangbān tāy. ⁹ Yīmper wo, Pɔl n ba yāā mii wāytāā dyanj u na, u n Maseduanfa naa waa yāā tuu yir yer, ma nii u nar ma yee: «Pa Maseduan kāntraha na, ma ba wo sya yaha!» ¹⁰ Pɔl tuu u dya yāā pe wāytāā wo ke syi, poo, tesē ndoo Luke ne, wo n cā ma yee, Yāhā wo yee too

ka wo ga le Yesu kapāyī yar Maseduanfa na. Wo n nii wākanj ke koo fla na.

Pɔl ka klo laa wo pe n yee Filipe

¹¹ Wo n salangbān gbe Toosa na, ma sronj ka kāntraha gaa na pe naa n yee Samotraasi. Muhulangbān koo kāntraha nge gbey le. Ke yīŋsyii wo, wo n ka klo laa wo pe naa n yee Naplosyi. ¹² Naplosyi wo, wo n yi ke salangbān wo, ma ka Maseduan klo laa wo pe naa n yee Filipe; le ba gboho. Wōrmefa maha ba nihi loo klo nde wo. Wo n plii raa pye ke fla na. ¹³ Kanii per, wo n yi le klo wo ma ka ke fla lafende fla na, ma yee laa na waa teelaa fla yāā Yiiffee- pe pe ya wāā na, ma Yāhā sey. Wo n ga ca mpāy yāā pe pe ya wāā nii, wo n tege nii ma pāā pe ne. ¹⁴ Pe laam wo, cɔɔ waa pye, u myaha ba kē Liidi, u naa n yi klo laa wo pe naa n yee Tadir, u naa wangbāhā fahawān taa cāā troho, te pye wāyēr. U naa Yāhā ke. U naa ndityuhu yaha wo kaplān na, Yīŋfua n u laam ta u n nii Pɔl kaplān luhu kayi ne. ¹⁵ Loo kur ye, u n le sya u kahafa bye ne, pe n pe tāā yi loho wo. Loo le pye wa, u n wo yee ma yee: «Ye ma cā, n Yīŋfua ta ra Yater cīinde, -ye ba kuee ra kaha wo!» U n tāhā yer le na, wo n le sya u ye.

Pe Pɔl ye tā nwompihi wo

¹⁶ Per gaa, too naa n gaha Yāhā narsaha wo, tēntēsya laale n wo wāā ba: Sāndūpee pye u yīn na, ma u ta u n waha kai- yān naa n cā, ma waha ke cāā tōr naa n yaha. U naa loo pye, ma war busāā sya naa n gaha u yīnfa kē. ¹⁷ U n nii n taha wo na, Pɔl tesē wii ne, ma nii n tē ma n yee: «Yāhā gii ke ma ncha ye, koo tēntē- me naam mii ne! Kānde lii ya le ga waha nawee sya yaha, loo kānde kapāyī ne pe n yar ye na.» ¹⁸ U naa loo pye plii bye. Per gaa, le n sya ba sye Pɔl ye, u n wā klaha, ma sā u sāndūpee na ma yee: «Yesu Crise myaha na, n yee, ma tege kāā u yīn na!» U sāndūpee n tege kāā u tēntēsya le yīn na le yalebya wo. ¹⁹ Le tēntēsya le yīnfa pe yāā, u saha laa yān cā tōr nantān u war sya pe kē ye, pe n Pɔl ye yigi ga fānga na Silaasyi ne nanihi fla wo, pe klo yahaseefa fla na. ²⁰ Pe n ka pe ne pe klo fāngafa yahasee ye, ma ga le pāā ma yee: «Naam mii ma, pe kai- wlāhā wo klo laam wo. Yiiffee- me pe ne. ²¹ Wii mpāy too ma Wōrmefa, wo kānde le yee lii sē yō ye, too ma n naa le pye ye, loo ne pe ta ma nawee- klaha.» ²² Pe nabuar bya n yee, pe tee pye. Pe klo fāngafa n ta, pe n Pɔl ye nayre fer kāā pe na, Silaasyi ne, ma pe gbā sāngblā ne. ²³ Pe n pe kā gbā, ma pe tā nwompihi wo, ma u nwompihi sēŋfua pye, u pe yān naa n yō. ²⁴ Pe u nwompihi sēŋfua yar waha ke syi, u n ga pe le wāā ke nwompihi nwononj gaa laam wo, ma pe tere pua yigi yaha katyir wān taa laam wo.

²⁵ Yīndyaha nsoho wo, Pɔl ye n nii Yāhā nar Silaasyi ne, ma nii yay le ma Yāhā sey. Pe nwompihifa bye naa

pe yīmbuhu luhu. ²⁶ Yalaale wo, kântraha n yehe fānga ne, ke nwompihi nakūy bye n sya yehe. Te kãānklee bye n ta ter yār te ya ya. Ntēn wān tii pe ba ta ma pe nwompihifa pua, te bye n ta ter sãhã te ya ya. ²⁷ U nwompihi sēŋfua n yir wāy na; tuu yãã ke nwompihi kãānklee te yār yaha, u n yee pe nwompihifa ga pye pe fã ter, ma u yūntrūhū tyīn kuã, woo ga u ya boo. ²⁸ Pɔl n tē sya fānga ne ma yee: «Ma'a syi ma kapee pye mii na ye, wo bye ma nwo!»

²⁹ Ke pye yīmper wo, u nwompihi sēŋfua n naa nar sya, ma fã dye ke nwompihi nwonuŋ laam wo, maa too kãnklūy na, Pɔl ye yahasee ye Silaasyi ne, ma nii n sege fyar koho wo. ³⁰ U n ta, pe n yi, u n pe yey ma yee: «Lefa, n ga waha pye mii, n waha sya yaha?» ³¹ Pe n u yē sya ma yee: «Yīŋfua Yesu ta ma Yater, maa sya yaha, mboo tesē ma nna bye ne.» ³² Loo na, pe n u Yīŋfua kapāyī pãã laha u ye, woo tesē u kahafa bye ne. ³³ U nwompihi sēŋfua n pe yigi ga ke yīmper wo le yalebya wo, maa pe nar yee pe kē. Pɔl n ta ter u tãã yi loho wo, woo tesē u nna bye ne. ³⁴ U n Pɔl ye yee, pe n dugu dye u ne u nwoŋ wo, ma di. U dya tuu Yãhã ta u Yater, woo tesē u nna bye ne, le n nii u ye nuhu.

³⁵ Yīŋ n syii, pe klo fāngafa n pe tēntē- mpāy lehe wãã, pe n ba u nwompihi sēŋfua pye ma yee, u naam mii yi yaha. ³⁶ U nwompihi sēŋfua n le pãã Pɔl ye ma yee: «Pe klo fāngafa nawee- lehe wãã, ma yee n ye yi yaha. Laa wee ye, ye ga waha yi ye ter pra.» ³⁷ Pɔl n -sē pe fāngafa tēntē- pye ma yee: «Pe ta pe n wo gbã nanihi laam wo, pe sē cãã wo sãhã laa ge ne ye, wii mpāy too n tīr Wɔrmefa ne! Pe n maha wo tã nwompihi wo. Yagaa, pe n traha pe wo yuhu yi yaha, waa ma n yi le cãŋ na ye. Wo saa le sya ye! Pe pa pe ya ya, pe ba wo yi yaha!»

³⁸ Pe tēntē- n ka, maa le pãã pe klo fāngafa ye. Pe le luhu ma yee, Pɔl ye ma Wɔrmefa Silaasyi ne, pe n fya. Pe Wɔrmefa kãnde na, waa sē yai u Wɔrme naa gbã ye. ³⁹ Pe n pa loo na, maa kace nar Pɔl ye ye, ma cã pe yi yaha, ma pe nar pe ter le klo yaha. ⁴⁰ Pɔl ye, pe yi ke nwompihi wo Silaasyi ne, pe n ka Liidi kaha wo, ma ga Yesu kãndeyārfa yãã. Pe n pe laam yīn, ma pe yar pe pe ya plãhã Yesu kãnde wo. Loo kur ye, pe n ter.

Pɔl ye ka Tesaloni wo Silaasyi ne

17 Pɔl ye n ta ter Silaasyi ne kui nkāy wo pe naa n yee Ampɔsyi tesē Apoloni ne, ma ga dye klo nde wo pe naa n yee Tesaloni. Yiiffee- yawãhã nwoŋ gaa pye ke fla na. ² Pɔl pye, u ma ga dye klo lii loo wo, u ma ne ka koo fla Yiiffee- yawãhã nwoŋ wo. Pe ga dye Tesaloni wo, pe n ka ke fla na. Kani per kani per, u ne ka ke fla Yiiffee- yawãhã nwoŋ wo, u ga naa Yãhã kaplãŋ pãã pe ye. U loo pye cãwāy tãã syi, maa naa Yãhã kaplãŋ pãã nawee- mpāy ye, pe pye ke fla na. ³ Ke kaplãŋ ke yrūhū ta mii ke Yãhã sabangbãŋ wo, u naa

pe klaha koo ne. U maha naa pe yar ma yee, u Yãhã Yīndefua Crise wīi ma, le cãã yrūhū yaha ma yee, u yai u fãy gboho, u ba ku, tuu ba yir gbã wo, u dur ba yrãŋ na gbaafa ye. U maha naa pe yar ma yee: «Yesu nwo wii wīi tē n pãã ye ye, woo kē u Crise ne.» ⁴ Yiiffee- car mpāy ya n le sya, ma taha Pɔl ye na, Silaasyi ne. Mpāy pe sē -sē pye Yiiffee- ye, ma naa Yãhã kãnde ke, poo busãã n le Yesu kapāyī sya, ma taha Pɔl ye na, Silaasyi ne. Poo, ma suhu ca busãã mpāy ne nawee- naa nagboho ta pe na.

⁵ Yiiffee- mpāy pe sye, pe loo yãã, pe n nii mii, laanyar ga pe boo. Pe n natay taa yãŋ yi pe nabuar laam wo, ma pe ta pe n pe ya wãã, ma sya gbleŋ yir le klo wo. Loo na, pe n yir, ma ka Yasō kaha wo, poo n gaha Pɔl ye yigi Silaasyi ne, pe ga pe sãhã nanihi fla wo. ⁶ Pe ga dye, pe sē pe yãã ye, pe n u Yasō woo yigi, ma suhu Yesu kãndeyārfa mpāy ne, ma ka pe ne le klo yahaseefa fla na, ma ga nii n tē ma yee: «Naam mii driyē kur bye wãhã tãŋ. Nanga, pe mii pe ba yi nwo!» ⁷ Yasō syāsaha wãã pe kē u kaha wo. Kãntre fāngafa bye yīŋfua kãnde na, lii le sē yai le pye ye, loo ne nawee- mii pe n pye. Ye sē yãã, pe yee yīŋfua waa maha ma, pe n yee Yesu.» ⁸ Pe kaplãŋ ngīi n pe nawee- laam war ma suhu le klo yahaseefa ne, le n sya nii gbleŋ. ⁹ U Yasō tesē mpāy ne pe ba yigi ba, pe n gblihi laa ma yē ter klo yahaseefa ye ma yee, poo ga Pɔl ye ta Silaasyi ne pe n ter; pe n cã pe miy yaha.

Pɔl ye ka Beree na Silaasyi ne

¹⁰ Yīmper ke ba wo, pe Yesu kãndeyārfa n Pɔl ye ta pe n yrãhã yi, ma ga ka klo laa wo pe naa n yee Beree. Pe ga dye, pe n ka ke Yiiffee- yawãhã nwoŋ wo. ¹¹ Koo fla Yiiffee- laam ba yō ma ter Tesaloni klo Yiiffee- yaha. Pe n le Yãhã kapāyī sya laanfira ne. Plii bye pe naa Yãhã kaplãŋ saba yãŋ kayi ne, pe cã Pɔl kaplãŋ ma wãã le ke saba kaplãŋ ne. ¹² Poo busãã n le kapāyī sya. Mpāy ter pe sē pye Yiiffee- ye, poo tesē ca mpāy ne nawee- naa nagboho ta pe na, poo busãã n le kapāyī sya.

¹³ Yiiffee- mpāy pe pye Tesaloni wo, pe ba luhu ma yee, Pɔl ma u le Yãhã kapāyī pãã Beree bya wo, pe n ka ke fla na, maa nii pe klofa sūū, ma pe gblaha Pɔl ye ne. ¹⁴ Loo n ta, pe Yesu kãndeyārfa n ta ter Pɔl ta u n ter muhulangbãŋ kue ye, u ga salangbãŋ gbe u ter. Silaasyi ye poo n kuee ke Beree wo Timuti ne. ¹⁵ Beree Yesu kãndeyārfa mpāy pe Pɔl wãr ga, pe n ka u ne ma sya ga dye Aten wo. Pe wãdur na, Pɔl n pe lehe, pe ma ga dye pe klo wo, pe ga Silaasyi ye yar Timuti ne pe pa u fla na, pe ma n nii kuee ye. Loo kur ye, pe Beree Yesu kãndeyārfa n dur ter.

Pɔl ma Aten wo

¹⁶ Pɔl naa Silaasyi ye sēŋ Timuti ne ke Aten wo. U n wãn busãã yãã le klo laam wo nawee- pe fãã ta wãtēŋ

wān. Loo nde n nuhu bye kua kãã u laam wo. ¹⁷ Ke Yiifēe- yawāhā nwoŋ wo, u naa kaplān pãã pe Yiifēe- ne ma suhu mpāy ne pe sē pye Yiifēe- ye ma naa Yāhā ke. Plii bye, nawee- mpāy tuu wãã naa n sya nanihi tee-behe wo, u maha naa kaplān pãã pe ne. ¹⁸ Mpāy kaklaha ke n yee nawee sē yai wāfāy ne ye, ma suhu mpāy kaklaha ne ke n yee nawee yai u naa u ya waha yīn wīi na, poo yīnfa mpāy n pa maa nii kaplān tyīn u ne. Mpāy naa n yee, a lii u kaplāmbuarfua u n pãã? Mpāy maha naa n yee, a yāhāfām mpāy wīi ne tuu n tōr. Poo ba luhu Pɔl ye tuu naa Yesu wīi pãã pe ye tesē u wāyir wīi ne gbā wo, tuu yir ma dur ba yrān na gbaafa ye, koo kē. ¹⁹ Le klo yawāhāfa mpāy pe naa pe ya wãã yāmpūnde lii yīn na pe n yee Yēropaase †, pe n Pɔl yigi ga ke fla na, maa u pye ma yee: «Ma saa wo yar la, kaklaha nkāy ter syi wīi taa n pãã wo ye? ²⁰ Ma sē yãã, kai- nkāy taa n tōr wo ye, wo sē ke cā ye, wo n traha wo ke yīntaha war.» ²¹ Pe Atēnfa ma suhu nampay mpāy ne pe ba nii wlāhā pe ne, pe tēn pye wācēn: Loo ne pe nii naa kafūhū tōr pe naa n luhu pe ya ye.

²² Pɔl n yir yer pe klo yawāhāfa telai wo ma yee: «Atēnfa, tē ye yãã mii, Yāhā wīi gboho ye laam wo kacān wee ye. ²³ Ye sē yãã, n naa n tay ye klo wo ma naa ye katēn wān yān, ma ga ye yāhā tēnsaha fla gaa yãã pe yrūhū ta ke yīn na ma yee: «Yāhā gaa wān kē, wo sē ke cā ye.» -Ye yān! Yāhā gii ree n tēn ye sē ke cā ye; koo wīi ne tē n pai pãã ye ye. ²⁴ Yāhā gii ke driyē tāhā ke laam wān bye ne, ke ma yāhāyīn Yīnfa ma suhu kāntraha bya ne. Yāhā kangbāy tii nawee- te fãã, ke sē n syā te wo ye. ²⁵ Nawee- saa waha laale ge pye Yāhā kē, pe kaa taha ke na ye. Koo kē ke yrā wãã nawee- bye kē, wūū ne, ma suhu wān bye ne. ²⁶ Ke cãã nawee nen ya tāhā u n syar, nawee- ter bye n yi, ke n pe ta ta ga kāntraha teebehe bye na. Ke wān bye dyeyale ta dye laam wo, ma nawee- kāntrē yersar ta pe bye kē. ²⁷ Yāhā loo pye ma yee, nawee- pe koo fla ke. Pe pe ya waha pe naa ke ke, laa na pe ga ba ke yãã cā. Le cīinde -sē na, Yāhā sē dey wo bye na ye. ²⁸ Ye sē yãã, koo kē ke wo ta wo n nii yrān na, wo n waha kai- pye, wo n nii kla. Ye kaicāfa mpāy sē loo nen ya pãã la ma yee: «Wo bye maha ma ke pii.» ²⁹ Too -sē ma ke pii, wo sē yai wo naa le ga wo yee, Yāhā ga waha nii kla gaa syi dyaŋ, nawee- pe laam ga ma pe klue ta ma ke gbihi sān ne, wargbe syi ne, ntēmlaha syi ne ye. ³⁰ Faale cãã na, nawee- pe sē ba laa cā ye, Yāhā sē loo yān nantān ye, yagaa ke n ke nawee- ter bye pe le sya pe cā pe kapee- sē yō ye, pe ke wāpyen miy yaha. ³¹ Ye sē yãã, ke per gaa yān yaha, ma maha nawee nen waa yān yi u ba driyēfa sāhā koo per na. Ke loo nde yar nawee- bye na, ma woo nawee nen nwo ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye!»

† Yāmpūnde gaa myaha kē. Aten klo yahaseefa naa pe ya wãã ke fla na ma naa pe klo kai- pãã.

³² Pe luhu Pɔl tuu wāyir wīi pãã gbā wo, wādurba wīi ne gbaafa ye, mpāy n nii u ler, mpāy n u pye ma yee: «Waa ba naa loo nde luhu ma ye per gaa.» ³³ Loo n ta, Pɔl n kānde nar pe ye ma ter. ³⁴ Nanem mpāy -sē u kaplān sya cīinde, ma dye Yesu kānde wo. Pe laam wo, dya waa pye pe naa n yee Denisu. U pye le klo kaplān cērfā waa. Cɔɔ waa pye pe naa n yee Damarisi. Nawee- mpāy maha pye.

Pɔl ka Kōrnti wo

18 Loo kur ye, Pɔl n yir ke Aten wo, ma ka klo laa wo pe naa n yee Kōrnti. ² Yiifēe naa waa pye ke fla na, u myaha Yakilasus. U -sē ba see kāntraha gii wo, pe naa ke yee Pōn. U ba yir u cɔɔ Persyile ne kāntraha nge na pe n yee Yitale ma pa ke Kōrnti wo. Kāntrē fāngafa bye yīnfa † wii pe naa n yee Klode, u ba yee pe Yiifēe- mpāy bye pe ma Yitale kungbāy nde wo, pe n yee Wōrme, pe yi kãã le klo wo. Pɔl n u Yakilasus yãã ke Kōrnti wo, ma ka u kaha wo. ³ Pɔl tuu ba koho tēn lii tē cā, u bya naa loo tēn tē. Sraha tēn ba kē. Loo n ta, Pɔl n kuee pe fla na, pe n wãã naa n tē. ⁴ Kani per ma nɔ, Pɔl ga ka Yiifēe- yawāhā nwoŋ wo u ga naa le Yāhā kapāyīi pãã pe Yiifēe- ye tesē mpāy ne pe wee Yiifēe- ye. U naa n ke pe waha le kapāyīi cīinde war.

⁵ Silaasyi ye n ba yir ke Maseduan kāntraha wo Timuti ne ma pa Kōrnti wo. Pɔl n waha fānga yãã loo na, ma nii le Yāhā kapāyīi pãã yalebye ma nii pe Yiifēe- yar ma yee, Yesu woo u ma u Yāhā Yīndefua Crise. ⁶ Pe Yiifēe- -sē u kapān sye ma nii u tyehē; Pɔl n u nayre mplēm kor yaha pe na, ma pe yar ma yee: «Ye ma ba ye yīn ke laa, yii ge ye le ke, ndoo kalaa wee ye. Ma gbe yagaa na, mpāy pe wee Yiifēe- ye, n ga naa n gaha poo kue ye.» ⁷ U n tyii pe Yiifēe- na ke yawāhā nwoŋ wo. Loo kur ye, u naa n gaha dya waa fla na pe naa n yee Yituse. U naa Yāhā myaha gboho, u kaha pye ke Yiifēe- yawāhā nwoŋ tāy. ⁸ Ke Yiifēe- yawāhā nwoŋ yahaseefua Kirpusu n Yīnfa Yesu ta u Yater, woo tesē u kahafa bye ne. Kōrntifa busāã naa Pɔl kapān luhu, ma naa Yesu ta pe Yater, pe n pe tãã naa n yi loho wo. ⁹ Per gaa yīmper wo, Pɔl n yãã mii wāytāã dyaŋ u na, u n Yīnfa yãã tuu u pye ma yee: «Ma'a n fya ye, naa le Yesu kapāyīi pãã, ma'a n yaha le ye! ¹⁰ Ma sē yãã, n ma ma ne. Waa saa waha ba ma yigi u kapee pye ma na ye, nawee- busāã ma klo nde wo, pe n pai ra ta pe Yater.»

¹¹ Pɔl n kuee dye nen gblihi ne ke Kōrnti wo, ma nii nawee- klaha Yāhā kaplān ne. ¹² Cãã gii cãã na Galyō pye Yakayi kāntraha fāngafua, pe Yiifēe- n yīmbuhu wãã le ma yee, poo ga wãã Pɔl ne, ma u yigi ga kaplān cērfā fla na, ¹³ ma ga le pãã ma yee: «Dya nwo n traha

†† Koo cãã na, u kāntrē fāngafa bye yīnfa pye Wōrme wo Yitale kāntraha na.

u nawee- wlaŋ pe n naa diŋ yi Yāhā kē kaa ter syi, pe wo Yiiffee- kānde wūhū miy yaha.»

¹⁴ Pɔl ba yee woo ga yē kuā u pāā, u Galyō n pe Yiiffee-pye ma yee: «Yii Yiiffee- mii, le ma ne pye naboo wīi laa syi dyaŋ, kaa na kapee laa syi, n ne ga yee n ga luhu ye ye. ¹⁵ Le -sē nii kaplāŋ ya tee n tyīn kapān nen laa wīi na tesē myar wīi ne, tesē ye Yiiffee- kānde wīi ne, ye yai ye waha loo nde war yii ya. Ndoosaa nii kai- ngīi syi sāhāfua ye!» ¹⁶ U n pe pye pe yir ke kasāhā saha fla wo pe naa n gaha. ¹⁷ Dya wii u pye ke Yiiffee- yawāhā nwoŋ yahaseefua, u myaha ba kē Sohotān †, nawee- mpāy n yir loo na, ma u yigi, ma nii u gbā ke kasāhā fla na. U Galyō sē -sē le ta kai ye.

Pɔl dur ba Syire kāntraha na, Yātɔɔsyi wo

¹⁸ Loo kur ye, Pɔl n maha kuee Kɔrnti wo, ma faa ma- U n ba kānde nar pe Kɔrnti Yesu kāndeyārfa ye, ma salangbāŋ gbe, woo tesē Persyile ne ma suhu Yakilasu ne. Pe n ter Syire kuε ye. Pɔl tuu -sē ba yē ter Yāhā ye laa ne ma le pye wa, u n ta pe n u yīŋ kur Sāncrihi †† wo, pe n cā ter.

¹⁹⁻²⁰ Pe n ga dye klo laa wo pe naa n yee Yefesyi. Persyile ye n kuee loo klo nde wo u puai Yakilasu ne. Pɔl n ka le klo Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo, maa Yāhā kaplāŋ pāā pe Yiiffee- ye. Pe n u nar u nii ma- pe ne, u n sye, ²¹ ma ter ma yee, Yāhā ma sya woo ga ba dur ba pe fla na. U n yir ke Yefesyi wo, ma salangbāŋ gbe ma ter. ²² Tuu ga tege Syesarε na, u n ka Yurusalem wo maa ke fla Yesu kāndeyārfa yawāhāfa syar, ma dur ter Yātɔɔsyi wo. ²³ U n plii yē gaa pye ke fla na, ma ter Galasyi kāntraha ne, Firsyi kāntraha ne, ma pe Yesu kāndeyārfa yar naa n gaha, pe naa pe ya plāhā le Yesu kānde wo.

Apolosu ka Yefesyi wo, ma ka Kɔrnti wo

²⁴ Yiiffee naa waa ba pa Yefesyi wo. U myaha ba kē Apolosu, u ba see Lesyāāndi wo. U yē naa n tāy kaplāŋ ne, u maha ba Yāhā kaplāŋ saba wūhū cā. ²⁵ Pe ba u klaha Yīŋfua kānde wūhū ne. Ke Yāhā kapāyīi wāpāā wīi naa n tāy u ye, u naa nawee- klaha kayi ne Yesu wūhū nkāy ne, u ba ke cā laha. Nsān nawee- wātāā wīi ya tuu -sē ba cā. ²⁶ U n nii n pāā laanyīn ne ke Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo. Persyile ye n luhu u ye Yakilasu ne. Pe u kaplāŋ luhu, pe n u yigi ga pe kaha wo, maa u Yīŋfua kānde wūhū gbihi yar u na. ²⁷ Loo kur ye, Apolosu n ba yee woo ga ka Yakayi kāntraha na. Pe Yesu kāndeyārfa n yee, le yō. Pe n sya saba waa yrūhū nɔ wāā pe Yakayi Yesu kāndeyārfa kē ma yee, u Apolosu ma ba ka pe fla na, pe u yigi yō. Tuu ka ke fla na, mpāy pe ba Yesu ta pe Yater Yāhā laantār kāmāy na, u naa laa yō pe kē. ²⁸ Lii u naa n pye, u ba cīinde wūhū cā, ma

† Yiiffee- yawāhā nwoŋ yahaseefua Kirpusu tuu Yesu ta u Yater, Sohotān n u draha gbe. †† Sāncrihi ba pye Kɔrnti salangbāy yersaha.

naa ke pāā pe Yiiffee- ye, ma naa pe plahasaha fla yar pe na nawee- byε yīnde na. U naa Yāhā kaplāŋ saba ta, ma pe yar naa n laha ma yee, Yesu woo u ma u Yāhā Yīndefua Crise.

Pɔl ka Yefesyi na

19 Apolosu pye nantāŋ Kɔrnti wo, Pɔl n yir Firsyi kāntraha na, ma Yasyi yāy fla yōr yi ma ka Yefesyi wo. U n ga Yesu kāndeyārfa mpāy yāā. ² U n pe yey ma yee: «Tee Yāhā kaplāŋ sya cīinde, ye Yāhā Yrā Fānga yāā la?» Pe n u yē sya ma yee: «Wo sē le Yāhā Yrā Fānga wīi gε luhu yāā gε luhu yāā ye.» ³ Loo na, Pɔl n pe yey ma yee: «Tee ba tāā yi loho wo, ye laam wo, ye ba yee le yīntaha lii ne?» Pe n u yē sya ma yee: «Nsān tuu naa lii pāā nawee- ye ma cā pe tāā naa n yi loho wo, loo ne too cā.» ⁴ Pɔl n pe pye ma yee: «Mpāy pe naa n sya, ma pe kāmpee- miy naa n yaha, Nsān poo tāā naa n yi loho wo. U maha naa Yiisrefa yar ma yee, wii u n pai pa woo kur ye, Yesu kē u ne, pe u ta pe Yater.»

⁵ Pe kaplāŋ ngīi luhu, pe n ta pe n pe tāā yi Yīŋfua Yesu myaha ne. ⁶ Pɔl n koho taha pe na, Yāhā Yrā Fānga n dye pe laam wo. Pe n nii n pāā yor ter taa wo. Kaplāŋ nkāy Yāhā Yrā naa ke le pe laam wo, pe naa koo tōr. ⁷ Poo nawee- mii kur byε pye nawee- sēnsye syām syi.

⁸ Loo kur ye, Pɔl n ka Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo, ma ga nii Yāhā kapān pāā laanyīn ne. U n yrey tāā pye ma nii Yāhā Yai wūhū tōr ma naa n ke, nawee- n cā cīinde ne. ⁹ Yiiffee- mpāy pe -sē pye kasyerfa, pe sē naa ke kaplāŋ sya cīinde ye, ma naa le pāā pe nanihi ye ma yee, Yīŋfua kānde wee kayīi ye. Pɔl n tyii pe na, ma pe Yesu kāndeyārfa yigi ter ma ga nii Yāhā kaplāŋ pāā pe ye plii byε, kaha gii wo Tyiranuhu u naa nawee- klaha na. ¹⁰ U n kuee loo na dye- syāŋ, ma ta mpāy pe pye Yasyi kāntraha wo, pe Yiiffee- ma suhu mpāy ne pe sē pye Yiiffee- ye, pe byε n Yīŋfua kapāyīi yāā luhu.

Seewa pii

¹¹ Yāhā ba Pɔl ta ma naa yēkā wūhū pye, nkāy syi waa sē ke yāā yāā ye. ¹² Pe n sya naa Pɔl kadye nayre wān wāā yanfa kē tesē u fatar ne, pe n naa n jaa, sāndāpee n maha tege naa n kāā mpāy yīŋ na.

¹³⁻¹⁴ Yiiffee- mpāy pe naa n tay ma sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīŋ na, pe n yee, poo ga le pye yāŋ Yīŋfua Yesu myaha ne. Mpāy pe naa loo nde pye, pe Yāhā yūndefa yīŋfa waa pii kuasīi ba me. Pe tuhufua myaha ba kē Seewa. Pe n sāndūpee waa pye ma yee: «Yesu wii Pɔl u wīi pāā, n ga ma yar woo myaha na, tege kāā dya nwo yīŋ na!» ¹⁵ U sāndūpee n pe yē wāā sya ma yee: «N Yesu wīi cā, n maha cā yoo kē Pɔl ne; ah yii, mpāy me ye ne?» ¹⁶ U dya wii sāndūpee pye u yīŋ na, u n fānga yāā ma ter pe byε yaha. U n pe tee

pye wāpyeŋ gaa ne, ma pe duai, pe n fā yi u kaha wo nayreyar ne.

¹⁷ Yiifēe- mpāy pe pye Yefesyi wo tesē mpāy ne pe wee Yiifēe- ye, pe bye n le luhu, ma fya. Pe n nii Yesu myaha gboho. ¹⁸ Mpāy pe ba Yīŋfua Yesu ta pe Yater, poo busāā naa n pai, maa pe kapee- pāā naa n yi gbaa na, ma yee Yāhā n ke laha kāā pe yīŋ na. ¹⁹ Mpāy pe pye wamfa, sabar rii pe pe wam kai- yrūhū le yaha pe laam wo, poo busāā n pe sabar nde gbe ba suhu nawee- bye yīnde na. Te sabar nde bye dir ga waha war milyō gbeesī sēnsye kua. ²⁰ Yīŋfua kapāyī cāāŋ naa n yi koo syi dyaŋ fānga ne, ma maha naa ke fānga wūhū yar nawee- na.

Wāhā yir Yefesyi wo

²¹ Koo kai- ngī kur ye, Pɔl n yee woo ga Maseduan kāntraha kui yōr yi tesē Yakayi kāntraha kui ne u ka Yurusalem wo. U naa n yee: «N ma ba ka ke fla na, n yai n sya ba ka Wōrme bya wo.» ²² Loo na, u n u koholefa syām mpāy lehe wāā u yahasee ye Maseduan wo, Timuti ma suhu Yerasyi ne. Woo n maha faa nii kuee Yasyi kāntraha wo.

²³ Koo cāā na, wāhā n yir Yīŋfua Yesu kānde wī na. ²⁴ Yefesyi wo kangbāŋ gaa pye, pe ba cɔɔ waa fāā ta ma yee, yāhā kē, ma naa u tēn. U myaha ba kē Ndyan: Dya waa -sē pye wargbe wān fāāfua, u myaha ba kē Demetrise. U naa u Ndyan kangbāŋ nge syi wāpuabir fāā wargbe ne, ma naa ke par nawee- ye. Mpāy bye pe naa tēn tē u ne, pe bye naa wangbāy yāā le na. ²⁵ U Demetrise n u tēntē- wāā ta, ma suhu mpāy bye ne pe naa loo tēn nde syi tē, ma pe pye ma yee: «Naam-biyām, ye cā wo wale yīŋ n yi tēn nde wo. ²⁶ Dya nwo pe -sē n yee Pɔl, tuu lii pye, ye le luhu ma maha le yāā. U le pāā ma yee, wān tii nawee- pe n gbihi, ma yee yāhā kē mii Ndyan ye dyaŋ, Yāhā sē kē te ne ye. Nawee- busāā n sya yer le na wo klo wo, Yefesyi wo nwo, ma suhu kui nkāy bye ne ke ma Yasyi kāntraha nge wo. Ye cā kapee ne nde. ²⁷ Ya'a yee ye sē cā ye, nde ga waha wo tēn klaha- wo kē, le maha ta yāhāsyā Ndyan kangbāŋ myaha n too. Loo nde ga ta nagboho saa naa n ta Ndyan na nantāŋ ye, woo wii Yasyi kāntraha bye u gboho tesē drierfa bye ne.»

²⁸ Pe nawee- pe kaplāŋ ngī luhu, ncafūhū n pe yigi pe n nii n tē ma yee: «Yefesyifa, Ndyan myaha koo yai ke naa n gboho!» ²⁹ Koo gbleŋ n cāāŋ le klo bye wo. Pe nawee- n fā ga ke nanihi fla yī, ma Pɔl yrāhāyārwai syām mpāy yigi, Kayusu tesē Arisarkē ne; Maseduanfa ba kē pe ne. ³⁰ Pɔl ba yee woo ga ka pe nabuar fla na, Yesu kāndeyārfa n yer tā u na. ³¹ Yasyi kāntraha yahaseefa mpāy pye Pɔl naambiyām, pe n lehe wāā u ye, u ma n ka ke nanihi fla wo ye.

³² Loo yale wo, pe nabuar pye pe ba pāā naa n wlāhā, ma nii n gble: Mpāy ga nde pāā, mpāy ga laa ter pāā.

Pe fānga ge sē ba ke yawāhā yīŋ cā ye. ³³ Pe Yiifēe- n dya waa tra naa n wāā yaha ye, u myaha Lesyāānder. Pe n woo yi u pāā pe nabuar ye. U n koho kuā yir pe nabuar ye, ma yee pe yaha le, woo ga pāā. ³⁴ Pe nabuar pe ba u yāŋ cā ma yee, u ma Yiifēe, pe n yir gbleŋ ne ler syāŋ syi ma nii n yee: «Yefesyifa, Ndyan myaha koo yai ke naa n gboho!» ³⁵ Wōrme naa wii u pye Yefesyi klo yahaseefua, woo n pa ma ba pe nawee- ta, pe n yaha le. U n pe pye ma yee: «Yefesyifa, nawee- bye cā ma yee, Yefesyi ne le n sēŋ Ndyanngbāŋ kangbāŋ na, woo wii u yirfua yir yāhāyīŋ na ma ba too kāntraha na. ³⁶ Waa saha yee loo wee cīnde ye. Loo na, ye yai ye ye laam yīn, ye tyii ye ma n laa tee pye ye. ³⁷ Tee naam mii yigi ba nwo, pe sē -sē Ndyanngbāŋ kangbāŋ kla gaa yuhu gbe ye, pe sē Ndyan wāpee pāā ye.

³⁸ Demetrise tesē u tēntēfa ne, laa ma pye pe nsoho wo waa ne, kasāhā plii ma, kasāhāfa maha ma. Pe yai pe ga le pāā koo fla na! ³⁹ Laa ma maha pye waa ye, waa ba le fla yāŋ nanihi wo, le klo kai- kānde na. ⁴⁰ Ye sē yāā, gbleŋ wī na pe ga waha yee, wo ma too wāhā yir le klo yīŋfa ne. Too wii wāā mma, yīŋ wee le na ye, waa waha lii pāā?»

⁴¹ Tuu kaplāŋ ngī pāā wa, u n pe nawee- dur wāā pe kle wo.

Pɔl yrāhā Maseduan na, ma suhu Jresyi ne

20 Ke gbleŋ wī le ba kua wa gbegbe, Pɔl n pe Yesu kāndeyārfa bye wāā, ma fānga le pe laam wo kaplāyūhū ne, ma pe syar, ma ter Maseduan na. ² U Yāhā kapāyī pāā naa n gaha pe Yesu kāndeyārfa ye ma sya ga ke fla kāntraha yi yaha. Loo kur ye, u n ka Jresyi kāntraha wo, ³ maa kuee yrey tāā. Tuu yrey tāā pye wa, u ba yee woo ga salangbāŋ gbe u ka Syire na, ma -sē luhu Yiifēe- ma, pe pāā ta poo ga kapee laa pye u na. Loo ne le ta, u n Maseduan kānde dur gbe ma ga ka Syire na. ⁴ Yesu kāndeyārfa mpāy naa Pɔl wār u yrāhā na, pe laam wo Sopateri pye, Bereefa naa Perusu dya kē u ne; ma suhu Tesalonifa Arisarkē ye ne Sekunduhu ne; ma suhu Darbufa Kayusu ne, ma suhu Yasyifa Tesyihi ye ne Toofī ne; ma suhu Timuti bya ne. ⁵ Pe ba dye Filipe wo, pe n ter wo yaha ye Toosa na, ndoo Luke tesē Pɔl ne. Pe n wo sēŋ yaha ke Toosa na. ⁶ Yiifēe- syayaha gbar rii ncasur bur sē n di ye, too kur ye wo n salangbāŋ gbe ke Filipe wo ma taha pe na. Wo n fā plii bua ma ga pe yāā ke Toosa wo, ma plii kuasī pye ke fla na.

Pɔl Toosa na

⁷ Ke Yiifēe- cāwāā per cir † yainkɔŋ wo, wo ba wii wāā ma ga Yesu wāku cāā dir syi di, wo wii laam too wo Syayahafua wāku wī na. Pɔl ne yai u ter koo yīŋsyii wo. U n pāā pe Yesu kāndeyārfa ne ma sya ga yīndyaha

† Yiifēe cāwāā per cir kē jimaasyi per ne.

dye. ⁸ Ke kaha gbegbaha yīn na, too ba wii wāā nwoŋ gii laam wo, naalɔr pye te ba nihi. ⁹ Naanfuē waa pye, pe naa u yee Yeetuse. U ba tege nii fenaater na. Pɔl tuu ba pāā ma-, u n sã wāy faha. Le pye gbegbaha yīn tãā wuhu na, pe wāy n u ta u n tege too kãntraha na. Pe n tege ma u kuā yir, ma yāā u ku. ¹⁰ Pɔl n tege kãntraha na, ma kuē tege, ma u gbe yigi u klue wo ma yee: «Ye ma n fya ye, u ma yrãŋ na!» ¹¹ Loo kur ye, u n dugu ga ncaha ye maa bur la cer pe n di. U n maha pāā ma-, yai n sya ba dar, u n cã ter. ¹² Pe n ter u naanfuē ne yrãŋ u kaha wo, nawee- bye laam n yīn.

Pɔl yir Toosa na ma ka Meleti na

¹³ Per gii too yir Toosa wo, wo cãā salangbãŋ gbe Pɔl yaha ma ka Asosa na. Koo fla too ne ga Pɔl gbe. U ba yee woo ga naa n yãr trε ne. ¹⁴ Tuu ga wo yāā Asosa na, wo n u gbe ke salangbãŋ wo ma ka Metileni na. ¹⁵ Wo n yir koo fla na; ke yīŋsyii, wo n nɔ Syoho tãy. Koo yīŋsyii, wo n nɔ Samusi na; koo yīŋsyii, wo n tege Meleti na. ¹⁶ Pɔl ba yee woo ga ter Yefesyi tãy u saa yer ye, mii loo sē ne ye, u ga ma- ter Yasyi kãntraha na. U naa n gber woo ga cãā dye Yurusalem wo pãānkɔti gbar per.

Pɔl n pãā Yefesyi Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa yahaseefa ne

¹⁷ Loo n ta, Pɔl n kuee Meleti na, ma tēnlēhe nɔ wāā Yefesyi Yesu kãndeyãrfa yahaseefa ye pe pa.

¹⁸ Pe n pa u fla na, u n pe pye ma yee: «Per gii tē ka Yasyi kãntraha na, tē naa ra troho tãhã mii ye fla na ma sya ba waa yagaa na, ye le cã. ¹⁹ N naa nii tege tãā ye, ma naa Yīŋfua tēn tē. Pe Yiiffee- pe naa ra ke, ma pãā naa n ta, koo wãfãy nge bye pye ra na, ma suhu te laangar ne, yīntãm n sya naa n yi ra ye. ²⁰ Nkãy ke ga waha laa yō ye kē, n sē ke wũhũ ye na ye: N ke bye pãā ye ye, ma maha ye klaha ke ne nanihi fla wo tesē ye kle ne. ²¹ Pe Yiiffee- ma suhu mpãy bye ne pe wee Yiiffee- ye, n pe bye yar, pe pe kapee- wãpyeŋ miy yaha pe Yãhã kãnde gbe, pe u Yīŋfua Yesu ta pe Yater.

²² N nwo, n n ter Yurusalem wo yagaa; Yãhã Yrã le yee n loo pye, n sē -sē cã lii le n pai ra dye ke fla na ye. ²³ Kui bye wo, Yãhã Yrã ra yar ma yee, nwompihi ra sēŋ ke fla na ma suhu wãfãy ne. Loo ya tē cã. ²⁴ N -sē cã ma yee, ta yrã wee ngaa ra ye ye. Lii tē n ke, n waha ra fyaha bye fã tãŋ. Ye sē yãā, wo Yīŋfua Yesu u tēn lii le soho ra koho wo, n waha le tē tãŋ. Loo tēn ne, Yãhã ke laantãr wīi lii pye wo kē, n loo kapãyīi pãā nawee- ye. ²⁵ N ga yi ye bye na ma Yãhã Yai wīi pãā ye ye. N -sē cã yagaa ma yee, yii nawee nen waa gε saa maha ra yãā yãā nantãŋ ye. ²⁶ Loo ne, n ga le pãā ye ye nanga: Yii nawee nen waa ma plaha, ndoo sē kē n u ta u n plaha ye. ²⁷ Ye sē yãā, n Yãhã wũhũ bye tōr ye ye, n sē laa wũhũ ye na ye. ²⁸ -Ye naa n sēŋ yii na tesē nawee-

mpãy bye ne Yãhã Yrã pe le soho ye koho wo, -ye pe gbihi naa n yigi mii mbanaha dyaŋ u mbaa ne. Poo mii, Yãhã pe par sya ke Dya ntãŋ wãwoo kãmay na. ²⁹ N cã ma yee, n ma ba ter wa, nawee- mpãy ga ba dye ye laam wo. Pe ga ba pee tã ye na mii waygapyãr dyaŋ mbaa na. ³⁰ Yii gε laam wo mpãy ma, pe ga ba yir kawar wãfua ne poo ga pe Yesu kãndeyãrfa wlaŋ taha pe ya na. ³¹ Ye ma n sã wāy faha ye, -ye naa ye laam too ke dye- tãā nkãy na tē pye ye ne ma naa yii nanem bye yar ke kai- ne ke yai ke yīmper, ma sya naa yīntãm gε yi.

³² Yagaa, n ye le soho Yīŋfua Yãhã koho wo. Ke kapãn lii le Yãhã laantãr yar nawee- na, le ga ye laam yīn. Koo ya ke ga waha fãnga wãā ye kē ye n yii plãhã Yesu kãnde wo, ke maha ke kayīi wãā ye kē, ke kayīi lii ke n wãā mpãy bye kē pe ma ke wãm. ³³ N sē naa waa wale yãŋ yīnde ne ye, tesē waa sãn ne ye, tesē waa kale wãn ne ye. ³⁴ Yii gε cã ma yee, n naa tēn tē ra klue ne, ma naa wo yē digi ke, ndoo tesē ra yrãhãyãrwai ne. ³⁵ N kai- bye pye ma yee, ye ra pyer yãŋ ye cã, wo yai wo naa tēn tē, koo syi wo ga waha naa kayīi pye fenfa kē, too maha naa wo laam too Yīŋfua Yesu yē kaplãŋ ngīi na tuu yee: «Pe ma ma kē, le yō; mboo ma -sē waha yia ma waa kē, wãyīi ma le na ma ta ter.»

³⁶ Pɔl tuu kaplãŋ ngīi pãā wa, u n kãnkũy gbãā pe ne, pe n Yãhã nar pe ya kē. ³⁷ Pe bye naa n wũn ma Pɔl wo naa n yigi pe klue ne, poo ga u wãter syaha wãā u kē. ³⁸ Pɔl tuu ba yee woo sē n pai maha pe yãā yãā nantãŋ ye, loo le ba pe laam wlãhã, le sē ba tãy pe ye ye. Loo kur ye, pe n u wãr ga ke salangbãŋ fla na.

Pɔl ka Yurusalem wo

21 Too cãāŋ wii na pe ne, wo n salangbãŋ gbe, ma sron ka Kosyi na. Ke yīŋsyii wo, wo n ka Ordesyi na, ma yir koo fla na ma ka Patara na. ² Koo fla na, wo n salangbãŋ gaa yãā ke naa n gaha Fenise wo; wo n dye ke wo ma ter. ³ Wo n ga nɔ Syiper tãy, kãntraha gaa kē muhulangbãŋ ke gbey le. Wo waha naa ke Syiper yãā ke salangbãŋ laam wo; wo n ter ke yainde dar kuē kãndigi kuē ye ma ka Syire kuē ye. Wo n ga ke salangbãŋ yer Tyir langberŋ na, pe n ke teger yi ke wo ke fla na. ⁴ Wo n Yesu kãndeyãrfa fla ke, ma mpãy yãā ke fla na ma kuee pe ne plii kuasīi. Yãhã Yrã n ba pe yar laa ne Pɔl yrãhã wīi na ke Yurusalem wo. Pe n Pɔl pye, u ma n ka ke Yurusalem wo ye. ⁵ Too plii kuasīi te -sē ba ter, wo n wo yrãhã kãnde gbe. Pe n wo wãr pe ca ne, pe pii ne, ma sya ga le klo yi yaha. Wo n kãnkũy gbãā muhulangbãŋ yē na ma wo laam wũhũ tōr Yãhã ye. ⁶ Loo kur ye, wo n syaha wãā wii kē. Wo n dugu dye ke salangbãŋ wo, poo n -sē dur ter pe kle wo.

⁷ Too yir Tyir wo, maa dye Toolemasyi wo, wo muhulangbãŋ yrãhã n kua ke fla na. Koo fla na, wo n Yesu kãndeyãrfa syar ma kuee pe ne per neŋ. ⁸ Ke yīŋsyii

wo, wo n yir maa dye Syesare wo. Koo fla na, wo n ga syā Filipe kaha wo, Filipe wii u Yesu kapāyīī pāā nawee-ye. Naam kuasīī mpāy pe ba yān yi Yurusalem wo, poo nen waa ba kē u ne. ⁹ U pye pueesyam resyar ne, pe sē pye wa naam ye ye. Kaplān nkāy Yāhā Yrā naa ke le u pueesyam laam wo, pe naa koo tōr nawee-ye.

¹⁰ Wo ba plii raa yāā wa ke fla na, Yāhā kaplān tōrfua Agabise n ba yir Yude na ma pa. ¹¹ U n pa wo fla na, maa Pɔl sapaha sya, ma u ya tre pua u klue ne ma yee: «Yāhā Yrā lii pāā, le nde: Yiiffee- ga ba sapaha ngefua pua mma ma syi dyan Yurusalem wo, pe dur pe u yi nampay kē.» ¹² Too kaplān ngīī luhu, wii ge ma suhu pe Syesarefa ne, wo n Pɔl nar u ma n ka Yurusalem wo ye. ¹³ U n sye ma yee: «Nwa ye n nii n wūn, ma n ke yii ga ra laam wlāhā? Ndoo na, n nii gbihi ta wa ra wāpuan na, ma suhu ra wāboo ne ke Yurusalem wo Yīnḡfua Yesu wīī na.» ¹⁴ Too ba pāā laa u ne, wo n tyii u wānar na ma yee: «Yīnḡfua wīī le naa n pye!»

¹⁵ Wo n plii raa pye ke fla na, ma wii cāān, ma Yurusalem kānde sya. ¹⁶ Syesare Yesu kāndeyārfa mpāy n wo wār ga dye Yurusalem wo. Pe n ka wo ne dya waa kaha wo, wo n ga syā ke fla na. U myaha ba kē Menasūū, u naa n yi Syiper wo. U pye Yesu kāndeyār-fua, le yale ba dey.

Pɔl ka maa yi Syake na

¹⁷ Too ga dye Yurusalem wo, pe Yesu kāndeyārfa n wo wāā nuhu ne. ¹⁸ Ke yīnḡsyii wo, Pɔl n ka wo ne Syake kaha wo; pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ba pe ya wāā ke fla na. ¹⁹ Pɔl n pe syar. Mpāy pe wee Yiiffee- ye, tuu ba tēn lii tē pe nsoho wo Yāhā kāmay na, u n koo bye tōr pe yahaseefa mii ye. ²⁰ Pe u kaplān luhu kua, pe n Yāhā sey. Loo kur ye, pe n Pɔl pye ma yee: «Ma ma wo Yesu kāndeyārwe; ma cā wo fla na nwo, Yiiffee- mpāy pe Yesu ta pe Yater, pe nihi ter, pe yē saha cā ye. Faale kānde lii Yāhā ke cāā bii le ta ma le le soho Musa koho wo, pe bye pua yaha le na. ²¹ Waa ma gbaha poo Yiiffee- mii ne ma yee, a Yiiffee- mpāy pe ma pe wlāhā nii ter raafa ne, mboo pe bye klaha, pe le Musa kānde miy yaha, pe ma n naa pe pii kūū ye, pe ma n Yiiffee- wāle kānde yār nantān ye. ²² Waa pye mii pe n cā ma sē le syi pāā ye? Taa nwo, ma pa, pe ga le luhu. ²³ Yān, too ga ma yar mii, pye koo syi! Ma sē yāā, naam resyar mpāy ma wo ne nwo †, pe yē gbe Yāhā ye ma nii ke wūhū pye. Te plii tā wa pe n ga wān boo Yāhā kē. ²⁴ Le Yiiffee- kānde na, nawee- yai pe lii pye, ka, maa le pye pe ne, ye n nii gbegbe. Ka maa war yi, ma te kaboo wān par pe kē, pe n pe yīy kur, ke yē wāgbe wīī n kua.

† Yāhā ke bii kānde lii yar Musa na, koo cāā na Yiiffee- mpāy pe Yesu ta pe Yater, pe maha naa loo kānde wūhū nkāy yār. Poo laam wo mpāy naa n yee, Pɔl naa Yiiffee- mpāy klaha pe loo kānde wūhū miy yaha. Le sē -sē pye cīinde ye. Loo na, pe Yurusalem Yesu kāndeyārfa yahaseefa n Pɔl pye, u le yar pe n cā pe yee, u nagboho ta loo kānde wūhū na.

Loo na, nawee- bye ga cā pe yee, pe lii pāā ma wīī na cīinde sē ne ye. Pe maha cā, mboo ge sē Musa kānde wūhū sye ye.

²⁵ Yesu kāndeyārfa mpāy na, pe wee Yiiffee- ye, wo sa- ba yrūhū nō wāā pe kē, ma pe yar kai- nkāy ne pe yai pe naa n pye. Pe ma n naa mpar kaboo wān kaa ye. Pe ma n naa ntān kaa ye. Kla gii pe sē ke kuāy ye, pe ma n ke kar kaa ye. Tesē, pe ma n naa tyatyāhā pye ca kue ye tesē naam kue ye ye.»

²⁶ Loo na, Pɔl n pe naam resyar yigi ga pe ga Yiiffee- kānde wūhū pye, pe n nii gbegbe. Loo kur ye, u n ka Yāhā kangbān wo u Yāhā yūndefa yīnḡfua fla na, u nawee- yar pe yē wāgbe plii ga kua per gii wo, u n waha diḡ yi pe nawee- resyar mii nanem bye myaha ne.

Pe Pɔl yigi Yāhā kangbān wo

²⁷ Te yē wāgbe plii kuasīī naa n gaha kuasaha wo, Yasyi kue kāntraha Yiiffee- n Pɔl yāā Yāhā kangbān wo te diḡ wān war kēsaha wo. Pe n pe nabuar sūū, pe Pɔl yigi. ²⁸ Pe n nii n tē ma yee: «Yiisrefa, -ye ba wo sya yaha! Dya wii tuu Yiisrefa wāpee pāā n tay teebēhe bye wo, ma suhu Musa kānde wāpee ne tesē Yāhā kangbān nge wāpee ne, u nwo. Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe sē yai pe dye Yāhā kangbān teelii wo ye, u nwo yagaa tuu pe gbe ba le koo teele wo, ma ke wīī pye klaha- Yāhā yīnde na!» ²⁹ Toofīī wii u n yi Yefesyi wo, pe ba u yāā Pɔl ne le klo laam wo, loo ne pe n naa koo kaplān pāā, ma naa le ga, Pɔl ba dye u ne Yāhā kangbān wo.

³⁰ Ke gbleḡ n ka le klo teebēhe bye wo, nawee- n yi teebēhe bye wo ma fā ba. Pe n Pɔl yigi, ma u fle yi ke Yāhā kangbān wo, ma te nwonyēr bye tā tā. ³¹ Pe naa n ke pe Pɔl boo; loo yale wo, Wōrmefa seraasyi yīnḡfa yīnḡfuangbān n le luhu, a gbleḡ ma ke yir Yurusalem bye laam wo. ³² Le yalebya wo, u n seraasyi yīnḡfa mpāy tyōr yi ma suhu seraasyi mpāy ne, pe n wāā kūn ga pe ya na pe nabuar fla na. Pe u yīnḡfuangbān yāā pe seraasyi ne, pe n tyii Pɔl wāgbān na. ³³ Loo na, u seraasyi yīnḡfuangbān n yūhū crā Pɔl na ma ta pe n u yigi, ma u pua ntēn wān ne. U n u yey yoo kē u ne tesē u nwa pye pe n u yigi. ³⁴ Pe nabuar laam wo, nawee- bye naa n tē; mii ma pe nde pāā, mii ma pe laa ter pāā. U seraasyi yīnḡfuangbān sē waha naa laa war ke wlāhāwlāhā nge laam wo ye. U n ta pe n Pɔl yigi ga ke seraasyi kangbān laam wo. ³⁵ Pɔl tuu ga nō pe ne ke seraasyi kangbān dugudyesaha fla na, pe seraasyi n gblihi laa ma u tēn, pe nabuar tee ba pee ter. ³⁶ Pe bye naa n taha u na ma naa n tē ma yee: «-Ye u boo!»

Pɔl u seraasyi yīnḡfuangbān nar, u tyii woo n pāā

³⁷ Yaliile pe ba dugu wa, ma yee pe ga dye Pɔl ne ke seraasyi kangbān wo, Pɔl n u seraasyi yīnḡfuangbān pye jreke yor wo ma yee: «N ga waha laa pāā la ma ye?» U yīnḡfuangbān n u yey ma yee: «Ma waha jreke yor pāā

ke? ³⁸ Ke yagaa nge na, Syipte naa wii tuu nawee- ta pe n wāhā yir le klo yahaseefa ne, ma naboofa nyersii yigi ga dragba wo, ndoo cā woo sē kē ma ne ye rēhe?»

³⁹ Pɔl n u yē sya ma yee: «Syipte naa sē kē ra ne ye. Yiifēe naa kē ra ne, n see Tarsu na Sersyi kāntraha na; kungbāy laa kē. N ma nar, tyii ra n waha pāā pe nabuar ye.»

⁴⁰ U seraasyi yīnḡuangbān n le sya u ye. Pɔl n yer ke kangbān dugudyesaha ncha ye, ma koho yāhā wāā pe nawee- ye. Yaliile pe ba yaha le, Pɔl n kapān gbe yebere yor wo ma yee:

Pɔl u ya wii pāā Yiifēe- ye, pe cā, u sē laa tee pye ye

22 «Yii mpāy ye ma ra nampyen- tesē ra tuhufa ne, -ye luhu ra ye, n ga ra wii pāā ye ye, ye n cā, n sē laa ge tee pye ye.» ² Pe nabuar pe yāā u n pāā pe ne pe klo yor wo, loo n ta pe n gbihi yaha le. Loo na, Pɔl n pe pye ma yee: ³ «Yiifēe naa kē ra ne, n see Tarsu na Sersyi kāntraha wo, n le nwo wo, Yurusalem wo, Kamayel † woo u pye ra klahafua, ma wo wāle kānde gbihi yar ra na. Ta bya, n sē ba fāy sya Yāhā tēn wii na mii ye dyan nanga ye. ⁴ Mpāy pe naa Yīnḡfua Yesu kānde yār, n naa pe nuhu yīntayāhā ne, ma sya naa pe boo. N naam mpāy yigi ca mpāy ne, maa pe le nwompihi wo. ⁵ U Yāhā yūndefa yīnḡfua ma suhu pe wāle ne, pe ga waha ye yar, cīinde ne tē n pāā. Per gaa, pe saba mpāy yrūhū wāā ra kē, n ga wāā Damasu Yiifēe- kē ma yee, ndoo ma n n gaha ke fla Yesu kāndeyārfa yigi, n pa pe ne Yurusalem wo, pe n ba pe pēn.

(Tēnl 9.1-19; 26.12-18)

⁶ N pye n naa n yār kānde wo, ma sya ba gbe taha Damasu na. Le pye yaiwlan yale. Yalaale wo, cāā- mpāy n fe gbe yi yāhāyīn na ma ba n yehe ra na palpal. ⁷ Ta n too kāntraha na ma luhu yīmbui laa ne, le ra pye ma yee: «Sɔl, Sɔl, n lii wāpee pye, ma n nii ra nuhu yīntayāhā ne?» ⁸ Ta n yey ma yee: «Yīnḡfua mboo wii raa n pāā, ma myaha mii?» Le yīmbui n ra pye ma yee: «Ndo Nasaretēfa Yesu kē taa n nuhu yīntayāhā ne.» ⁹ Mpāy pe pye ra ne, pe ba pe cāā- yāā, yīmbui lii le -sē naa n pāā ra ne, pe sē naa ke kaplān war ye. ¹⁰ Loo na, ta n yey ma yee: «Yīnḡfua, n yai n lii pye?» Yīnḡfua n ta pye ma yee: «Yir, ma ka Damasu na. Yāhā yee taa ga lii pye, pe n pai ma yar le ne ke fla na.» ¹¹ Pe cāā- palpal ke ba gboho ter, ma ba ra ta ra n fūū, ta nampyen- n ta yigi koho na, ma ka ra ne ke Damasu na.

¹² Dya waa pye ke fla na, u myaha ba kē Nanayase. Yāhā wii ba gboho u laam wo, u naa Yāhā kānde katan yār kayi ne. U wii naa n tāy Damasu Yiifēe- bye ye. ¹³ U n pa ra fla na, maa tege nii ra tāy, ma ra pye ma yee: «Sɔl, ma ma Yesu kāndeyārfa ra ne wācēn. Naa n yān ma yīmpē ne, ma faale dyan!» Le yalebya wo, ta n waha n yān. ¹⁴ U n maha yee: «Wo wāle Yāhā kē ke ma cāā

yān yi, ma ma ta ma n waha ke laam wii cā. Wii ya u sron, Yāhā ma ta ma n u yāā, ma maha u yē kapān luhu. ¹⁵ Taa lii yāā ma maha lii luhu nditye ne, mboo raa koo cā. Yāhā yee, ma koo tōr yar nawee- bye na. ¹⁶ Yagaa, maa maha nwa sēn? Yir, pe n ma tāā yi loho wo, -taa naa Yīnḡfua Yesu nar u n ta Yāhā n ma kapee- laha kāā ma na.»

¹⁷ Loo kur ye, per gaa Yurusalem wo, n ba nii naa n pāā Yāhā ye Yāhā kangbān wo, ma yāā mii wāytāā dyan ra na. ¹⁸ Ta n Yīnḡfua Yesu yāā u n ta pye ma yee: «Yir farfar, ma yi kāā Yurusalem wo, taa lii pāā ra wii na, pe klofa sē n pai le sya ye.» ¹⁹ Ta n u yē sya ma yee: «Yīnḡfua Yesu, pe le cā laha ma yee, mpāy pe naa ma kānde yār, n naa n gaha Yiifēe- yawāhā nwey wo maa pe yigi naa n tā nwompihi wo, ma naa pe gbā. ²⁰ Ye- tyen wii tuu ma wii cā, pe naa u boo per gii, ta bya pye. N ba yee u boofa ma tēyī na, ma sya ba pe nayre sya maha yigi pe kē.» ²¹ Loo naa bye ne, Yīnḡfua n -sē ra pye ma yee: «Ka, n ga ma lehe wāā deydey mpāy ter kuē ye, mpāy pe wee Yiifēe- ye.» »

Pɔl ma Wɔrme naa

²² Pe nabuar n Pɔl kaplān ngii bye luhu ga kua; pe n maha sye, ma nii n tē ma yee: «-Ye dya nwo yigi kāā nawee- yahasee ye! -Ye u boo! U sē yai u kuee yrān na ye!» ²³ Pe naa n tē, ma pe nayre yāhā naa n wāā, ma tēyāhā pāā kuee miy naa n wāā ncha ye.

²⁴ U Wɔrmefa seraasyi yīnḡuangbān n yee, pe Pɔl yigi dye ke seraasyi kangbān wo, pe u gbā u n le cīinde pāā, lii le ta pe nabuar n nii n tē u wii na. ²⁵ Pe n u pua, ma yee pe ga u gbā sāngblā ne. Seraasyi yīnḡfua wii u pye ke fla na, Pɔl n u pye ma yee: «Wii u ma Wɔrme naa, ye ga waha ta ter la ye naa u gbā, mii ye sē u sāhā ge sāhā wa laa ne ye? Loo kānde ma la ye ye?» ²⁶ U seraasyi yīnḡfua tuu kaplān ngii luhu, u n ga le pāā u yīnḡfuangbān ye ma yee: «Ah maa le pye mii? Wɔrme naa kē dya nwo ne!» ²⁷ U yīnḡfuangbān n yir, ma pa Pɔl fla na, maa u yey ma yee: «Ta yar, Wɔrme naa la ma ne?» Pɔl n u yē sya ma yee: «Āwā». ²⁸ Loo na, u seraasyi yīnḡfuangbān n yee: «Ndo, n wangbāy yi pe n cā ra ta Wɔrme naa.» Pɔl n yee: «Ndo wo na, n see Wɔrme naa.» ²⁹ Le yalebya wo, mpāy pe ne ga u gbā pe u ta u n pāā, pe n tyii u na, ma yūhū kāā. U seraasyi yīnḡfuangbān tuu ba cā Pɔl ma Wɔrme naa, u n fya. U tee ba ta pe n u pua ntēn wān ne.

Pɔl pe kaplān cēfa yaha ye

³⁰ U seraasyi yīnḡfuangbān naa n traha u cā, Pɔl kai lii pye pe Yiifēe- n nii u ke yīntayāhā ne. Loo n ta ke yīnḡsyii wo, u n ta pe n te ntēn wān sāhā kāā u na, ma dur ma pe Yiifēe- yahaseefa wāā, pe Yāhā yūndefa yīnḡfa, ma suhu pe kaplān cēfa ne. U n Pɔl yigi ga ta pe yahasee ye.

† Kamayel pye Farisyē naa waa.

23 Pɔl n yīntaha sronj pe yawāhāfa ne, ma pe pye ma yee: «Ta nampyeŋ-, n ta troho tāhā Yāhā ya-hasee ye; kai- nkāy tē cā ke sronj, n naa koo pye, ma sya ba waa yagaa na.» ² U Yāhā yūndefa yīŋfua myaha ba kē Nanayase. Mpāy pe pye Pɔl tāy, u n yee pe Pɔl gbā ke yē na. ³ Pɔl n -sē u pye ma yee: «Yāhā ge kē, ke ga mboo gbā, ma mii ta naweeyō draha wo, ma laam -sē wo ma pee. Taa nwo, raa tege nii nwo, pe sē yee la, ma ra sāhā Yāhā kānde na? Taa -sē yee pe ra gbā, ma Yāhā kānde plaha!» ⁴ Mpāy pe pye Pɔl tāy, pe n u yāŋ yīhī ne ma u pye ma yee: «Ma sē cā la Yāhā yūndefa yīŋfua kē raa n tyehel!» ⁵ Pɔl n pe yē wāā sya ma yee: «Ta nampyeŋ-, n sē ba cā woo kē Yāhā yūndefa yīŋfua ye. N cā ma yee, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: «Ma sē yai ma ma klofa yīŋfua wāpee pāā ye.» »

⁶ Pɔl ba cā ma yee, pe yawāhāfa pye Sadusyē tesē Farisyē ne. Pe kaklaha ter sē ba wāā le ye. Loo ne, Pɔl n le gbey pāā yi pe ye ma yee: «Ta nampyeŋ-, n ma Farisyē, Farisyē naa dya kē ra ne. N n yee, nakur ga ba yir gbā wo pe dur nii yrāŋ na, loo ne pe ra sāhā.» ⁷ Tuu koo pāā, pe Sadusyē tesē pe Farisyē ne, pe n gbe kaplāŋ wātyīn na pe ya nsoho wo, ke yawāhā n la cer fle sī. ⁸ Sadusyē n yee, a ku sē n pai yir pe nii yrāŋ na ye, ma maha n yee, a yāhāyīŋ tēnlehe wee ye, ngii pe n yee sāndūū woo bya wee ye. Pe Farisyē -sē mii, poo n yee koo katē- tāā ngī bye ma. ⁹ Kaa naa n taha pe nawee- gbleŋ na, Yāhā kaiyarfa mpāy pe -sē pye Farisyē ye kuε ye, pe n yir ma le sye waha ma yee: «Wo sē laa kapee yāā dya nwo yīŋ na ye. Sāndūū waa ga pye u laa pāā u ye, laa na yāhāyīŋ tēnlehe waa syi!» ¹⁰ Ke kaplāŋ wātyīn yīntaha n ba kā pee, u Wɔrmefa seraasyi yīŋfuangbāŋ n sya fya, ma yee pe ga Pɔl yoho pye klaha-. U n ta u seraasyi ye n tege ga ke yawāhā fla wo, maa Pɔl yigi yi pe nawee- nsoho wo, ma dur ba u ne ke seraasyi kangbāŋ wo. ¹¹ Koo per yīmper wo, Yīŋfua n u ya yar Pɔl na, ma u pye ma yee: «Mii plāhā, tē kai- nkāy pye ter, ma n ke yāā yīnde ne, tesē nkāy ne taa luhu nditye ne, ma ke pāā Yurusalem wo nwo. Ma yai ma ka, maa ke pāā Wɔrme bya wo.»

Pe pāā ta poo ga Pɔl boo

¹² Ke yīŋsyii sukūhūntāy na, Yiiffee- mpāy n laa pāā ta: Pe ba yē ter ma yee, poo saa ngaa di, pe saa maha ngaa wɔ mii poo sē Pɔl yāā boo wa ye. ¹³ Mpāy pe ba loo pāā ta, pe ba ter nawee- gbeesī yaha. ¹⁴ Pe n ka Yāhā yūndefa yīŋfa fla na ma suhu wāle ne, maa pe pye ma yee: «Wo yē ter ma le pāā waha ma yee, wo saa ngaa di mii, wo sē Pɔl yāā boo wa ye. ¹⁵ Yii ma suhu pe kaplāŋ cerfa bye ne, ye ga le pāā u Wɔrmefa seraasyi yīŋfuangbāŋ ye ye yee, ye n traha ye Pɔl wīi gbihī sronj yāŋ Yāhā kānde na, u u yi wāā ye kē. Wii -sē

ga wii gbihī ta, wo u boo kānde wo, u saa nɔ ge nɔ nwo ye.»

¹⁶ Pɔl syafua dya n loo kapān nde yāā luhu. U n ka ke seraasyi kangbāŋ wo, maa Pɔl yar le ne. ¹⁷ Loo na, Pɔl n seraasyi yīŋfua waa yee ba, maa u pye ma yee: «Ka naanfuē nwo ne u seraasyi yīŋfuangbāŋ fla na, u n ga-ha laa pāā u ye.» ¹⁸ U seraasyi yīŋfua n ka u ne pe yīŋ-fuangbāŋ fla na, maa u pye ma yee: «Pɔl wii u ma nwompīhi wo, woo u yee, n pa naanfuē nwo ne ma fla na, u n ba laa pāā ma ye.» ¹⁹ U seraasyi yīŋfuangbāŋ n u naanfuē yigi koho na, ma ka u ne kānkāy na, maa u yey ma yee: «Ma yee maa lii pāā ra ye?» ²⁰ U n u yē wāā sya ma yee: «Pe Yiiffee- ma pe pāā ta, poo n pai ma nar, ma ka Pɔl ne sukūhū sukūhūntāy na, pe yawāhā yīŋfa fla na, a ter poo n traha pe u wīi gbihī sronj yāŋ Yāhā kānde na. ²¹ Ma'a n pe kapān sya cīinde ye! Ma sē yāā, poo mpāy ga ba wūhū kānde wo, pe u yigi boo; pe ter nawee- gbeesī yaha. Pe yē ter ma yee, poo saa ngaa di, pe saa ngaa wɔ mii pe sē u yāā boo ye. Yagaa, pe pe ya gbihī ta wa, mboo yē kapān ya pe n sēŋ.» ²² U seraasyi yīŋfuangbāŋ n u naanfuē pye, u ma n kapān nde pāā waa ye ye, ma kānde wāā u kē, u n ter.

Pe Pɔl nɔ wāā Syesare klo wo

²³ Loo kur ye, u seraasyi yīŋfuangbāŋ n u seraasyi yīŋfa syām mpāy yee ba, maa pe pye ma yee: «-Ye seraasyi kurε wāā, tesē seraasyi mpāy ne pe n dugu nsyāy na, poo nawee- gbeetāā sēnsye, tesē seraasyi kurε mpāy ne sāŋ ne pe klue wo. Pe bye ma wāā le seraasyi yīŋsyām gbeetāā sēnsye. Ye bye -ye yii gbihī poo seraasyi mii ne, nanga yīmper wo, yaa ka Syesare wo. ²⁴ -Ye nsyāy taa gbihī, ye Pɔl gbe ga wāwee wo kuε kāntraha yahaseefua Felise fla na.»

²⁵ U n maha saba nwo yrūhū ma yee:

²⁶ «Ndoo Klode Lesyase,

n syaha nɔ wāā

mboo nangbāŋ Felise kē, mboo wii taa ma ke kāntraha yahaseefua.

²⁷ Yiiffee- ba dya nwo yigi, ma yee poo ga u boo, ta n ba le cā ma yee, Wɔrme naa kē u ne, ta n nii le le wo, ndoo tesē ra seraasyi ne, ma u sya yaha. ²⁸ N ba yee ndoo ga cā, pe naa u wāboo wīi ke yīŋ gii na, ma u yigi ga pe yawāhā yīŋfa fla na. ²⁹ Ta n ga yāā pe ya koho Yāhā kānde wīi ne, pe naa u ke wāboo ne. Le sē nii mii kai laa u tee pye, le n nɔ u wāleŋ na nwompīhi wo, u wāboo wīi syi ne ye. ³⁰ Loo kur ye, ta n ba le luhu ma yee, Yiiffee- ma, pe pāā ta poo ga u boo. Ta n ta ter yee, ndoo ga u nɔ wāā ma fla na, ma maha pe Yiiffee- yar, tuu lii pye wāpee, pe ba le pāā ma ye.»

³¹ Tuu ba pe seraasyi yar pe pye mii, pe n pye koo syi: Pe n Pɔl yigi koo yīmper bya wo, ma ka u ne Yāāmpa-terse ge na. ³² Ke yīŋsyii wo, seraasyi mpāy pe pye tre na, poo n dur ga ke seraasyi kangbāŋ wo, pe nsyāyfa n

ta tēr Pɔl ne ke yrāhā ye. ³³ Pe nsyāyfa pe ga nɔ Syesare na, pe n u saba wāā kāntraha fāngafua kē, ma Pɔl le soho u koho wo. ³⁴ U kāntraha fāngafua n u saba kal, ma dur, ma Pɔl yey u n yi na. Tuu le luhu u n yi Sersyi kāntraha na, ³⁵ u n u pye ma yee: «Mpāy pe yee ma kapee pye, pe maa pa wa, n ga cā ba ma yey kai- ne.»

U n yee pe Pɔl le yaha faale fāngafua Yerote kangbān wo.

Pe Yiifee- pe lii pāā taha Pɔl na

24 Plii bua kur ye, u Yāhā yūndefa yīnfua Nanayase n pa Syesare wo, ma suhu wāle mpāy ne, ma suhu kasāhāfua waa ne, u myaha Tētuhu. Pɔl u kapee lii pye, pe n ka pe n gaha le pāā u kāntraha fāngafua Felise ye. ² Pe n u Pɔl yee ba. Tētuhu n gbe, ma nii ke kai- pāā n taha Pɔl na u Felise ye ma yee: «Wo nang- bān, mboo kāmay na, wo ma yrīn na, kacān wee ye. Ma kacān tēn kāmay na, ma ta pe n kai- wā klaha pe kāntrahafa kur bye wāyō wīi na. ³ Koo ngīi bye too n yāā yalebye teebehe bye wo, ke wīi sē n faha wo na ye. ⁴ N sē n traha n ma yigi yaha kaplāmbuar ne ye, n ma nar, ma yō wo na, ma le kapāngberle luhu wo ye.

⁵ Wo ba le yān cā, ma yāā dya nwo tēn pee: U kai- wlāhā driyē Yiifee- kur bye nsoho wo, ma pe ta pe n cēr pe ya na. Nasaretēfa pe ma yīmbui nen na pe kāmpee lii wo, woo u ma pe yīnfua. ⁶ U sya ba yee woo ga ke Yāhā kangbān wīi pye klaha- Yāhā yīnde na, wo n u yigi. [Wo ba yee, wii ga u sāhā wo kānde na, ⁷ u seraasyi yīnfuangbān Lesyase n ba u tyīn sya wo klue wo, fānga na. ⁸ Mpāy pe yee u kapee pye, Lesyase n ba yee pe pa ma fla na.] Ma'a dya nwo yey, mboo ge maa cā ma yee, too yee u kapee- nkāy pye, cīinde ne.»

⁹ Pe Yiifee- wāle n yee, u dya tuu nkāy pāā taha Pɔl na, ke bye ma cīinde.

Pɔl u ya wīi pāā Felise ye

¹⁰ U kāntraha fāngafua Felise n Pɔl ta u pāā. Pɔl n gbe ma yee: «N cā mboo raa ma kāntraha nge kur bye kasāhā yīnfua, ke dye- yē nihi. Loo ne, ta n ga ra wīi pāā ma ye laanyīn ne. ¹¹ Mboo ge taa le yāā, tē ka Yāhā seysaha wo Yurusalem wo, ke sē tēr plii sēnsye sīi yaha ye. ¹² N sē kaplān tyīn waa ne ye. N sē maha gbleŋ yir nabuar laam wo ye. Pe sē ra yāā yāā koo ngīi pyesaha wo Yāhā kangbān wo, Yiifee- yawāhā nwoŋ ne, klo tee- laa fla ne ye. ¹³ Nawee- mii pe yee, n kapee pye, nwa ba le ta cīinde? Pe ga waha koo kla yar la ma na yagaa? ¹⁴ Lii rē cā, loo ne tē ga pāā ma ye: N wo wāle Yāhā tēn tē le kānfuē na, kānfuē lii Yesu le yar wo na. Poo n yee, le wee cīinde ye. Kānde lii Yāhā le ta, ma suhu pe faale Yāhā kaplān tīrfa kaplān ne, koo ngīi ke yrūhū le yaha Yāhā sabangbān wo, n cā cīinde wūhū kē. ¹⁵ Tē koho taha yaha lii na, poo bya ge koho taha yaha loo wīi nen ya na ma yee, nawee- bye, pe wāyōm

tesē pe wāpee- ne, pe bye ga ba yir gbā wo, pe nii yrān na. ¹⁶ Loo ne, ta n nii plāhā, lii le sroŋ Yāhā ye nawee- ne, n loo pye, ta laam n nii ra ye tee nen wo.

¹⁷ N ba dye- nkāy pye, n sē pye Yurusalem wo ye. Ta n dur ba ndoo n pai ra klofa koho soho wale ne, n maha diŋ yi Yāhā kē. ¹⁸ N pye nawee- mpāy yē wāgbe wīi na Yāhā kangbān wo te diŋ wān war kēsaha wo, pe n ba ra yāā ke fla na. Nabuar sē pye ra ne ye, ngaa gbleŋ sē maha pye ke fla na ye. ¹⁹ Yasyi kue kāntraha Yiifee- mpāy ya pe pye ke fla na. Le ma ne pye n kapee pye cīinde, poo me pe yai pe ne pye ma yaha ye nwo, pe yee n kapee pye. ²⁰ Pe kaplān cērfa pe ba ra sāhā, le ma pye, pe ba kapee laa yāā ra na, nawee- mii pe -sē ma nwo wo, pe le pāā. ²¹ N le gbeŋ pāā pe yaha ye ma yee: «N le sya ma yee, nakur ga ba yir gbā wo, pe nii yrān na, loo ne pe n nii ra sāhā ma yaha ye!» Ma yi kāā loo na, pe sē kapee laa yāā ra na ye.»

²² Felise tuu -sē ba Yesu kānde wūhū yāā luhu, u n te kasāhā dur ta per gaa na, ma pe pye ma yee: «U ser- aasyi yīnfua Lesyase maa dur ba, n ga ba laa pāā kapān nde wīi na.» ²³ Pɔl u pye seraasyi yīnfua wii koho wo, Felise n u pye, u maha Pɔl le yaha ke nwongbān wo, tuu -sē naa kānde wāā Pɔl kē, u n waha naa kai- nkāy pye, tesē u naambiyām pe waha ba naa u syar, pe waha naa kai- pye u kē.

Pɔl Felise yahasee ye u cɔɔ Dursile ne

²⁴ Plii raa kur ye, Felise n pa Pɔl yānsaha wo u cɔɔ Dursile ne, u pye Yiifeesya. U n ta pe n pa Pɔl ne, u n ba u kaplān luhu Yesu Crise wāta Yater wīi na.

²⁵ Nawee yai u naa u troho tāhā mii le n naa n sroŋ Yāhā kānde na, tesē u waha naa n yia u ya na mii, ma suhu Yāhā kasāhā tii ne te n pai, Pɔl n nii koo kate- tāā ngīi pāā pe ye. Felise n fya ma yee: «Maa waha ka yagaa. N ma ba draha yāā, n ga ma yee ba.» ²⁶ U maha naa le ga ma yee, laa na Pɔl ga ba war wāā u kē, koo kē u n Pɔl yee naa n pai, maa naa far yaha u ne yale- bye.

²⁷ Dye- syān n tēr, koo syi ya. Loo kur ye, pe n ba Parsyu Fehetuse ta u n ba pa Felise draha wo, maa nii kāntraha fāngafua. Felise tuu -sē naa n traha u Yiifee- laam yīn, u n tyii Pɔl na ke nwompihi wo.

Pɔl u ya wīi pāā Fehetuse ye

25 U Fehetuse n pa koo fla kāntraha wo. Plii tāā n tēr, u n yir Syesare wo ma ka Yurusalem na. ² Koo fla na, pe Yāhā yūndefa yīnfua ma suhu Yiifee- yahaseefa ne pe n yir, maa Pɔl wīi pāā u ye ma yee, a u ma u tee pye. Pe n Fehetuse nar ³ u ta Pɔl n pa Yurusalem wo. Pe -sē mii, pe ba pāā ta ma yee, poo ga u boo kānde wo. ⁴ Fehetuse n pe yē wāā sya ma yee, Pɔl ma wa nwompihi wo Syesare wo, woo ge ga ba dur tēr ke fla na yagaa. Pɔl ga kuae ke fla na. ⁵ U n maha pe

pye ma yee: «Ye ma yee dya nwo kapee pye, ye tyii ye yīŋfa n ka ra ne Syesare wo pe ga le pāā.»

⁶ Fehetuse n plii kuatāā, plii sēnsye syi pye pe ne, ma ba dur ter Syesare wo. Ke yīŋsyii wo, u n ga tege nii kasāhā saha wo ma yee, pe pa Pɔl ne. ⁷ Pɔl n pa, Yiifēe-mpāy pe ba yir Yurusalem wo ma pa, pe n ba wɔ toho u na ma nii kapee- busāā ke gbe pāā n taha u na. Pe sē -sē waha naa le yar, nwa ke ta cīinde ye. ⁸ Pɔl n -sē u yē kapān pāā ma yee: «N sē laa tee pye yāā Yiifēe- wāle kānde wīl laa kue ye ye, n sē laa tee pye yāā Yāhā kangbāŋ wīl laa na ye, n sē laa tee pye yāā kāntre fāngafa bye yīŋfua na ye.» ⁹ Fehetuse tuu ba yee woo ga pe Yiifēe- laam yīn, u n Pɔl yey ma yee: «Ma n traha la ma ka ra ne Yurusalem wo, maa sāhā le kapān na?» ¹⁰ Pɔl n u yē sya ma yee: «Ye ra sāhā nwo wo kāntre fāngafa bye yīŋfua Wɔrme naa kānde na. Ye yai ye ra sāhā loo kānde na. Mboo ge le cā ma yee, n sē laa kapee pye Yiifēe- na ye. ¹¹ N ma kapee laa pye, lii le ga waha ra wāboo wīl kua, n saa ra wāboo wīl sye ye. Pe Yiifēe- pe yee n kapee- nkāy pye, le ma pye cīinde sē kē ye, waa saha ra wāā pe kē ye. N n traha n ga sāhā kāntre fāngafa bye yīŋfua Wɔrme naa fla na.» ¹² Loo na, Fehetuse n wā klaha ma pāā u kasāhā koholefa ne, ma dur ma Pɔl pye ma yee: «Taa yee maa sāhā u kāntre fāngafa bye yīŋfua Wɔrme naa fla na, maa ka u fla na.»

Fehetuse Pɔl wīl pāā Agiriba ye

¹³ Plii raa kur ye, yīŋfua Agiriba n pa u cɔɔ Berenise ne Syesare wo, u n pai Fehetuse syar. ¹⁴ Tuu ba plii raa pye ke fla na, Fehetuse n Pɔl wīl gbe, ma tōr u ye ma yee: «N pa Felise draha wo ma ba yāā, u ter ma dya waa ta yaha nwompihi wo nwo. ¹⁵ Tē ba ka Yurusalem wo, pe Yāhā yūndefa yīŋfa ma suhu pe wāle ne, pe ba pa maa ra pye, a u ma u kapee- pye, a ndoo n u wāboo wīl ta. ¹⁶ Ta n pe pye ma yee: «Tee yee nawee kapee pye, pe ma yee pe sē kapān wāā ufua kē u n -sē u yē kapān pāā ye yīnde na ye, ye ga waha yee la pe ufua pēn? Wɔrme fa ye le wee koo syi ye.» ¹⁷ Loo na, pe n pa ra ne nwo. N sē maha taha kuae laa na ye, ke yīŋsyii bya wo, ta n ga nii kasāhā saha wo, ma ta pe n pa u dya ne. ¹⁸ Mpāy pe yee u kapee pye, pe n pa. Tē naa u dya wīl ga kapee- nkāy syi ne, pe sē le syi laa tōr ye. ¹⁹ Kaplāŋ wātyīn ya le pye pe nsoho wo u dya ne pe ya koho Yāhā kānde wāyār wīl na, ma suhu waa wīl ne pe n yee Yesu. U Yesu ku, Pɔl n yee u ma yrāŋ na. ²⁰ Tē ne ga kaplāŋ ngīl syi yīntaha war mii, n sē le cā ye, ta n gblihi laa ma Pɔl yey, u ma ga ka Yurusalem wo, u ga sāhā koo fla na, le kapān nde wīl na. ²¹ Pɔl n sye ma yee, woo n traha kāntre fāngafa bye yīŋfua n ba laa pāā woo wīl na. Ta n -sē yee, pe u tā yaha nwompihi wo, ta n ba u nɔ wāā u kāntre fāngafa bye yīŋfua Wɔrme naa fla na.» ²² Fehetuse tuu pāā wa, Agiriba n u pye ma yee: «Ndoe ge n traha u dya n pāā, ra n luhu.»

Fehetuse n u yē wāā sya ma yee: «Sukūhū, maa luhu u yē kapān ye.»

²³ Ke yīŋsyii wo, nawee- n Agiriba ye wār ga Berenise ne nangbāŋ wāwār, pe n ga dye ke kasāhā nwoŋ laam wo, pe seraasyi yīŋfa ne, ma suhu le klo nangbāy ne. Fehetuse n ta pe n pa Pɔl ne. ²⁴ Loo kur ye, Fehetuse n kapān gbe ma yee: «Mboo yīŋfua Agiriba, ma suhu yii mii bye ne, ye sē dya nwo yāā. Pe Yiifēe- kur bye pe ya wāā ba ra fla na Yurusalem wo ma suhu tee nde wo, maa yee, a ter u dya kapee pye, u yai wāboo ne. ²⁵ Ndoe ya dyaŋ, n sē laa kapee yāā tuu pye, lii le u wā-boo wīl kua ye. Woo ge tuu -sē yee woo n gaha sāhā kāntre fāngafa bye yīŋfua fla na, n ga ba u nɔ wāā u fla na. ²⁶ Lii tē -sē ga yrūhū nɔ wāā u kāntre fāngafa bye yīŋfua kē Pɔl wīl na, n sē le cā laha ye. Loo ne, ta n u yee ba yii mii bye yahasee ye, tesē mboo Agiriba ne, mboo wii raa ma yīŋfua. Ye ma ba u yey, u n lii pāā, n ga waha laa cā u wīl na, n yrūhū nɔ wāā u kāntre fāngafa bye yīŋfua kē. ²⁷ Maa waha nwompihifua nɔ wāā la waa fla na wāsāhā na, mii kai- nkāy pe pāā taha u na, ma sē koo cā laha ma ke yar ufua na ye? Ndoe laam wo, naklāŋ tēn ne loo ne.»

Pɔl u yē kapān pāā Agiriba yaha ye

²⁶ Agiriba n Pɔl pye ma yee: «Maa waha ma yē kapān pāā, kai- ngīl wīl na pe pāā taha ma na.» Pɔl n u koho kuā yir, ma kapān gbe ma yee: ² «Yīŋfua Agiriba, pe Yiifēe- pe kai- nkāy pāā taha ra na, le tāy ra ye ta n ga waha ra yē kapān pāā nanga ma n luhu. ³ Taa nwo, raa Yiifēe- wūhū cā, pe kaplāŋ tyīn kai- nkāy na, ma maha ke cā, loo ne ta n ga ma nar ma ra kaplāŋ luhu laanyīn ne. ⁴ Ma gbe ra naanfān cāā na maa waa yagaa na, Yiifēe- bye ra troho wātāhā ter cā. N pye ra Yiifeewai ne Yurusalem laam wo. ⁵ Ta cāyale dey pe ye. Wāle Yāhā kānde na, n pye Farisyē ye ne, poo mpāy pe kapīl wūhū waha ma ga ta ter. Le ma tāy pe Yiifēe- ye, poo ge ga waha loo pāā ye ye. ⁶ Nanga, n nwo pe ra sāhā ma yee, n tee koho taha yaha kayīl lii na Yāhā bii yē ter wo wāle ye. Loo kayīl ne u Syayahafua wīl ne. ⁷ Pe Yiisrefa ter sēnsye sīl ndefa bye loo kayīl nde wāpaŋ yehē ma nii Yāhā tēn tē pe laam fānga bye ne, ke yai ke yīmper. Yīŋfua Agiriba, n koho taha yaha loo kayīl nde na, loo ne pe Yiifēe- n yee, ndoo kapee pye. ⁸ Ah yii Yiifēe-, nwa -sē ta ye n yee, ye sē le kayīl sya yagaa ye, kayīl lii Yāhā ga ba nakur ta pe n yir gbā wo pe dur nii yrāŋ na?

⁹ Ndoe ge pye ye wāŋ syi dyaŋ; n naa le ga ma yee, mpāy, Nasaretēfa Yesu myaha n yi pe yē wo, n yai n kai- bye pye n pe kar naa n tā loo na. ¹⁰ Loo ge -sē ne tē naa n pye Yurusalem wo. Yāhā yūndefa yīŋfa ba fānga wāā ra kē, ta n Yesu kāndeyārfa busāā yigi naa n tā nwompihi wo. Pe ma naa pe wāboo wīl ta, n naa n yee

le yō. ¹¹ N maha naa Yiifee- yawāhā nwey bye tay. N ma mpāy yāā pe Yesu ta pe Yater, n ne naa pe pēn, ndoo ga pe ta pe n yi kāā Yesu kānde wo. Yiifee- mpāy pe pye nampay kukui wo, ma pye Yesu kāndeyārfa, n poo bye tay naa n nuhu.

(Tēnl 9.1-19; 22.6-16)

¹² Loo syi laa pyesaha tē naa n gaha Damasu na. Pe Yāhā yūndefa yīnfa ba loo fānga wāā ra kē, ma ra lēhe loo klo nde wo. ¹³ Yīnfa Agiriba, ta n ma yar: N pye kānde wo ma naa n gaha, le pye yaiwlan yale, cāā-mpāy n fe gbe yi yāhāyīn na, ma ba yehe palpal ra na, ndoo tesē ra yrāhāyārwei ne. Poo cāā- mii wāyehe ba ter yai wām yaha. ¹⁴ Wo bye n too kāntraha na, ta n luhu yīmbui laa ne, le ra pye yebere yor wo ma yee: «Sɔl, Sɔl, nwa ta ma n nii ra ka n nuhu? Ma'a yee ma sē tyii ye, ma ga mii duai mii kaha kla dyan ke ne yer naan na, ke tre fēn ke yigifua kāi na, ke ke ya duai le kāi na.» ¹⁵ Ta n yey ma yee: «Yīnfa, mboo wii raa pāā na ne, ma myaha mii?» Yīnfa n ta yē wāā sya ma yee: «Ndo Yesu kē, Yesu wii taa ka n nuhu. ¹⁶ Yir yer ncha ye. N nii yar ma na, ma yee n ga ma ta ra tēntēle. Taa ra yāā wāyāā gii na nanga, ma suhu kai- nkāy ne taa n pai yāā yīnde ne, maa ba naa koo tōr nawee- ye.

¹⁷ Mpāy pe wee Yiifee- ye, ma suhu pe Yiifee- ne, n ga ba ma sya naa n yaha pe koho wo. Mpāy pe wee Yiifee- ye, n ga ma lēhe wāā pe ye, ¹⁸ ma n ga kacān yar pe na, taa pe gbe yi wam wo, ma ka pe ne cāā- fla wo. Tesē, ma pe yi kāā Setane sāndāpee yīnfa fānga koho wo, ma pe le soho Yāhā koho wo. Ke syi pe ma ra ta pe Yater, Yāhā ga pe kapee- gbe kāā pe yīn na; pe ga tōr mpāy ne Yāhā pe yān yi.»

¹⁹ Yīnfa Agiriba, ma yāā, tē ba lii yāā wāytāā dyan ma maha ba lii luhu yāhāyīn kuē ye, loo ne tē n pye.

²⁰ N -sē cāā le Yāhā kapāyī pāā Damasu Yiifee- ye ma ba le pāā Yurusalemfa ye, Yude kuē kāntrahafa ne, ma suhu mpāy ne pe wee Yiifee- ye. N naa pe yar, pe le sya pe yee pe kapee- wāpyer sē yō ye, pe ke miy yaha, pe pe yīntaha sron Yāhā kuē ye, pe naa kayūhū pye, nawee- n cā pe kapee- wāpyer miy yaha cīnde. ²¹ Loo ne, yaliile wo tē pye Yāhā kangbān wo, pe Yiifee- n pa maa ra yigi, ma naa n traha pe ra boo. ²² Yāhā n -sē yer ra kur ye ma sya ba waa ke nanga nge na, nkāy bye tē yāā ma suhu nkāy ne tē luhu, ta n waha ke pāā wāle ye ma suhu kicar ne. Pe faale Yāhā kaplān tōrfa ma suhu poo nen wii ne pe naa n yee Musa, pe yee kai- nkāy n pai dye, koo ya kē tē n pāā, n sē maha laa ter pāā n taha loo na ye: ²³ Pe naa le pāā ma yee, u Yāhā Yīndefua Crise yai u ba fāy gboho, woo kē u ga ba cāā yir gbā wo, u dur nii yrān na gbaafa ye. Cāā- mpāy pe ga nawee- sya yaha, woo kē u n pai pe wī pāā wii Yiifee- ye, ma suhu terfa mpāy bye ne, pe wee Yiifee- ye.»

²⁴ Pɔl naa u yē kapān pāā Fehetuse n ba gbey pāā u ye ma yee: «Pɔl, ma fāā! Saba wācā tēn ta ter ma ne, ma ma fāā!» ²⁵ Pɔl n u yē sya ma yee: «Wo nangbān, n

sē fāā ye. Kaplān nkāy tē n pāā ke ma cīnde, ma maha sron. ²⁶ Yīnfa Agiriba ge kai- ngī cā, n ga waha naa ke pāā laanyīn ne, u naa n luhu. N le cā laha ma yee, u ke nanen bye cā, ke kankai- sē pye mii waa sē yi le cān na ye. ²⁷ Yīnfa Agiriba, ma laam wo, pe faale Yāhā kaplān tōrfa pe kai- nkāy pāā yaha, cīnde la ke ne? N cā, ma laam wo cīnde ne!» ²⁸ Agiriba n Pɔl pye ma yee: «Le kuee car, ma ga ra ta ge ta ra n nii Yesu kāndeyārfa yagaa nge na!» ²⁹ Pɔl n u yē wāā sya ma yee: «Le tāy le pye yagaa woo, le tāy le ma- le cā ba pye, lii rē n nar Yāhā ye, mboo tesē mii bye ne, yii mpāy tee n luhu ra ye nanga, ye nii ra wān syi dyan, n sē -sē yee pe ba ye le nwompihi wo ye.»

³⁰ U yīnfa ma suhu u klo fāngafua ne, Berenise ne, ma suhu mpāy bye ne pe pye, pe bye n yir ga kankāy na. ³¹ Pe n ga nii pe ya pye ma yee: «Dya nwo sē kapee pye lii le ga waha u wāboo wī kua, tesē u wātā ne nwompihi wo ye.» ³² Agiriba n Fehetuse pye ma yee: «Dya nwo ma ne pye u sē yee, woo n gaha sāhā kāntre fāngafa bye yīnfa fla na ye, u ne ga waha miy yaha.»

Pe Pɔl nɔ wāā Wɔrme wo

27 Loo kur ye pe n ba yee, waa salangbān gbe wo ka Yitale † kāntraha na. Pe nwompihifa ba le soho seraasyi yīnfa waa koho wo, u myaha ba kē Yuluse. Pɔl pye pe nwompihifa nen waa. U Yuluse pye Wɔrmefa seraasyi ndren gaa yīn na, pe naa ke yee fāngafa bye yīnfa seraasyi ndren. ² Salangbān gaa ba yir Adarmite wo ma naa n gaha Yasyi kāntraha kui kuē ye, kui nkāy ke ma salangbāy yersaha fla ne. Wo n ke gbe ma ter. U Maseduan kāntrahafa naa ba pye wo ne, wii pe naa n yee Arisarkē. U naa n yi Tesaloni klo wo. ³ Ke yīnfyii wo, wo n ga dye Syidō wo. Yuluse ba Pɔl yigi naa n yō, u n kānde wāā u kē, u ga u naambiyām yān, wān tii wī te pye u na, u ga re sya pe ye. ⁴ Loo kur ye, wo n yir ke fla na. Teflaha ke -sē naa wo wāā, wo n klān ter Syiper langben tāy, koo kuē ba paha nii ke teflahangbān na. Ke Syiper, kāntraha gaa kē muhulangbān ke gbey le. ⁵ Ke muhulangbān teelii fla ke ma Sersyi tāy, Pāāfile ne, wo n koo fla fā pla, ma nɔ klo laa wo pe naa n yee Mira, le ma Lesyi kāntraha wo. ⁶ Koo fla na, u seraasyi yīnfa n salangbān gaa yāā, ke ba yir Lesyāāndi wo, ma naa n gaha Yitale kāntraha na. U n ta wo n dye ke wo.

⁷ Wo n plii buar pye, ma naa n fā yambaa, teflaha tee naa wo wāā. Wo n ba fāy ma cā nɔ klo laa na pe naa n yee Niide. Teflahangbān ke naa wo wāā, wo saha ka yaha ye ye, wo n gblihi laa ma ka kur kāman kuē ye, ma ter Samuni kāntraha tāy, ma ga ter Karti kāntraha kuē gii ye, ke naa teflaha paha wo na. Karti kāntraha, muhulangbān ke gbey le mii Samuni kāntraha bya dyan. ⁸ Teflaha n maha nii n fua. Ke salangbān wāfān

† Yitale kāntraha kungbāy ne Wɔrme ne.

sē naa n tãy Karti langben na ye, wo n gblihi gblihi, ma sya ga nɔ teelaa fla na pe naa n yee salangbã yersayũhũ. Ke fla pye klo laa tãy pe naa n yee Lasehe.

⁹ Wo ba ma- ter ke yrãhã ne. Yiisrefa yē wãtã yale digi na, too plii ba ter wa. Werngbãn cãã ba gbe taha. Koo cãã nge syi draha wo, salangbãn wãfãn muhulangbãn na, kapee- busãã ga waha dye. Loo n ta Pɔl n pe yar waha ma yee: ¹⁰ «Naambiyãm, n cã yrãhã nge ga pee wo na. Kapee- ga ke salangbãn dye ke laam wãn bye ne. Ya'a yee ye sē cã ye, wii gɛ ga kuee le wo.»

¹¹ U seraasyi yĩnfua Wɔrme naa sē Pɔl kaplãn ta kai ye. U naa n luhu ke salangbãn fua woo ye tesē ke fãfa ne. ¹² Salangbãy yersayũhũ fla sē ba yõ salangbãn ke kuee ke fla na werngbãn cãã nge syi na ye. Loo nde n ta pe nawee- busãã mpãy pe pye ke salangbãn wo, pe n yee pe ter kãã ke fla yaha: Pe naa n ke, le ma ga waha pye, pe ga dye Fenise wo, pe kuee ke fla na, werngbãn cãã n ter. Salangbãy yersaha gaa ba pye Fenise wo; ke bya pye Karti kãntraha na, teflaha sē naa n fua fãnga ne ke Fenise wo ye. Koo fla wer sē ba pee ter ye.

Teflahangbãn muhulangbãn yĩn na

¹³ Per gaa, teflaha gaage ba yir yainde dyeter kue kãndigi kue syi ye, ma fua naa n pai. Pe nawee- n yee, laa wee ye, lii poo ga yigi le ga waha pye. Pe n yir ke salangbãn ne ma ke Karti kãntraha langben yē sya, ma n ter. ¹⁴ Saa sē pye gɛ pye ye, teflahangbãn gaa n yir. Pe ke yee yainsaha dar kue kãmanj kue teflahangbãn. Ke n yir ke kãntraha yã yĩn na, ma fua n pai. ¹⁵ Ke n ke salangbãn tra n wãã ke muhulangbãn yĩn na, ke wãyer wĩ n wo yia, wo n gblihi laa ma tyii ke n wo gbe n ter. ¹⁶ Wo n ga ter kãntraha gaage yainsaha dar kue kãndigi kue ye, muhulangbãn ke gbey le. Pe naa ke yee Klada. Ke ba faa wo paha ke teflahangbãn na. Salam- puage † gii ke pua yaha ke salangbãn na, ke wo fã wo n cã waha yia ke na. ¹⁷ Ke salangbãn fãfa n ke tyĩn dugu ke salangbãn wo, ma dur ma namihi nkãy pua maha klaha ke salangbãn na ke ma n fe yoho ye. Ke teflahangbãn naa ke salangbãn teflaha fai fua fãnga ne ma ke tra naa n wãã yainsaha dar kue kãndigi kue ye. Pe naa n fya ma yee, laa na poo n gaha sugu gbãã fãnga ne Libi kãntraha langben flã mbui laa na le n nii kaklaha-. Pe n gblihi laa ma ke salangbãn teflaha fai †† tege, ma n gaha yambaa. ¹⁸ Ke teflahangbãn naa wo yehe fãnga ne, pe n sya yir ke yĩnsyii wo, ma ke salangbãn teger bye gbe miy yi wãã ke muhulangbãn wo, ke n waha ta naa n yir loho na. ¹⁹ Koo yĩnsyii wo, pe n maha gblihi laa, ma ke salangbãn laam wãn taa gbe miy

† Ke salampuage wĩ pye lii ne: Ke salangbãn maa nɔ gbe taha ngben na, ke fla sē cuhu yõ ke salangbãn n waha fã ga nɔ kãntraha na ye. Loo na, nawee- ga yi dye ke salampuage wo, koo n fã ga nɔ pe ne kãntraha na. †† Ke salangbãn teflaha fai pye faasrɛn gaa, pe pua yaha trã laa na ke salangbãn ncaha ye. Teflaha ma nii le fai fua, ke salangbãn ga naa n gaha. Teflaha ma -sē nii ke salangbãn wãã, ke fãfa ga le fai tege.

yi wãã. ²⁰ Plii buar raa nsoho wo, waa sē naa yai yãã, yrompii ne ye. Ke teflahangbãn -sē maha naa n fua fãnga ne, wo n sya ba yee wo saa yi le wo ye.

²¹ Mpãy pe pye ke salangbãn wo, le yale ba dey pe sē waha naa ngaa di ye. Pɔl n yir yer pe yĩn na, ma pe pye ma yee: «Naambiyãm, ye ma ne pye ye yer ra kapãn na, ma kuee Karti kãntraha wo, wãfãy nge saa ne wo yãã tesē kaklaha- nde ne ye. ²² Yagaa, -ye ye laam waha, waa saa ku ye laam wo ye, ke salangbãn ya ke ga klaha-. ²³ Ye sē yãã, n ma Yãhã gii wũũ, ma nii tēn tē ke myaha na, koo yãhãyĩn tēnlehe waa yi ra na ²⁴ ma ba ra pye ma yee: «Pɔl, ma'a n fya ye, ma yai ma ka kãntre fãngafa bye yĩnfua yahasee ye. Mpãy bye pe ma ma ne ke salangbãn wo, le tãy Yãhã ye, ke n ga pe bye sya yaha.» ²⁵ Ta naambiyãm, loo ne ta n ye yar, -ye ye laam bye sãhã yaha, Yãhã lii yar ra na, n sē laalaa pye le ne ye. ²⁶ Wo -sē n gaha sugu gbãã kãntraha gaa langben na, muhulangbãn ke gbey le.»

²⁷ Le pye wo yĩmplii sēnsye resyar wuhu, ke teflahangbãn wo gbe naa n ter ke muhulangbãn teelaa fla yĩn na pe n yee Yadria. Yĩndyaha wo ke salangbãn fãfa n yãã mii, wo nɔ gbe taha kãntraha gaa na. ²⁸ Pe n ntēn wãn gaa miy le wãã ke muhulangbãn wo, namii ne ke na ma ke muhulangbãn wãcuhu yãã miiter gbey sēnsye kuasĩ koo fla na. Pe n maha ga kaa miy le yahasee ye, ma ke fla wãcuhu yãã miiter gbey tesē ku- atãã. ²⁹ Pe naa n fya ma yee, laa na ke salangbãn n gaha sugu gbãã ntēmlaha syi na kii loho tã tã ke na. Pe n yee poo ga ke salangbãn yer ma ntēn wãn taa tege le wãã ntēn namihi ne ke muhulangbãn laam wo ke salangbãn kur kue ye wã resyar, too n ke ta ke n yer. Pe n kuee ke fla na, ma nii yĩnsyii sēn ke syii farfar.

³⁰ Ke salangbãn fãfa -sē naa n ke pe yi ke salangbãn wo, pe fã ter. Pe n ke salampuage yi tege le wãã ke muhulangbãn wo, ma yee ter poo ga tege, pe ga wãn taa miy le ke muhulangbãn wo ke salangbãn yahasee kue ye ke n gbihi yer. ³¹ Pɔl n cã pe ne, ma le pãã u seraasyi yĩnfua ye, ma suhu pe seraasyi ne ma yee: «Nawee- mii ma yee pe sē kuee ke salangbãn wo ye, ye saha sya yaha ye.» ³² Loo na, namihi nkãy ke ba ke salampuage yigi yaha ke wãngbãn na pe seraasyi n ke namihi cer ke n ter.

³³ Yĩn wãsyii ba kuee car, Pɔl n pe bye yar pe ngaa di, ma pe pye ma yee: «Ke plii sēnsye resyar nanga tee ma ke salangbãn wo, ye sē ngaa di ye. ³⁴ N ye nar -ye ngaa di, loo na, ye ga waha fãnga yãã ye sya yaha, waa yĩnyoho neŋ gɛ saa ke laa ye.» ³⁵ Pɔl tuu koo kaplãn ngĩ pãã wa, u n bur gbe, ma syaha cãã wãã Yãhã kē, ma ke naha ka, ma nii n di. ³⁶ Pe bye n pe laam sãhã yaha loo na, ma di pe ya ndoŋ. ³⁷ Wo pye nawee- kure gbeetãã sēnsye kuay. ³⁸ Pe bye pe ba di yai wa, dir wãn tii te naa ke salangbãn ndege, pe n te bye gbe miy wãã ke muhulangbãn wo.

Ke salangbānj wāpyeklaha-

³⁹ Yīj ke ba syii wa, ke salangbānj fāfa sē waha cā kántraha gii kē ye. Pe n langberj fla gaa yāā ke loho dye ga yahasee ye, ma yō nii trahatrahā, flā ne ke fla na busāā. Pe n yee poo ga ka yānj ke salangbānj ne ke fla na. ⁴⁰ Kandege wān tii pe tege le wāā ntēn namihi ne ke muhulangbānj laam wo, te n ke salangbānj yer, pe n ke namihi sāhā yaha te wān ne ke langbānj laam wo. Pai tii te ke salangbānj sronj, pe n maha too bye sāhā yaha koo syi. Pe n teflaha fai laa yir ke salangbānj ncaha kue syi ye, teflaha n nii ke tra n wāā ke langberj kue ye. ⁴¹ Pe yīj n pee, ke salangbānj n ga fā dye kuee flā mbui laam wo, loho tā tā le na. Ke salangbānj yahasee kue n dye kuee u flā mbui wo, ke saha yehe ge yehe ye. Ke muhulangbānj yir naa n pai fānga ne, ke n ke salangbānj kur kue sugu yoho pye klaha-

⁴² Pe seraasyi n yee, poo ga pe nwompihifa bye boo, mii loo sē ne ye, pe ga yēy plaha pe na. ⁴³ Pe seraasyi yīj fua -sē naa n ke u Pɔl sya yaha, u n sye pe seraasyi ma n le pye ye. U n yee, mpāy pe yēy cā, pe cāā too pe yēy ga kántraha na. ⁴⁴ Mpāy pe sē yēy cā ye, poo -sē ga sa tēmpai na tesē ke salangbānj katyir wān taa ne, pe taha pe na. Pe bye n waha ka kántraha na koo syi, kapee laa sē waa dye ye.

Pɔl, Malti kántraha na muhulangbānj ke gbey le

28 Yāhā ke wo sya yaha ke muhulangbānj wo ke syi, loo kur ye, wo n cā kántraha nge, muhulangbānj ke gbey le, pe ke yee Malti. ² Ke flafa n wo yigi yō. Sesaha naa n too, wer n pye. Pe n naa tar wo kē, wo bye n ga nii klaha ke tāy. ³ Pɔl n nankōyāhā raa gbe le ke naa laam wo, ke karwan n nwōpihi gaa ta ke n yi te nankōyāhā wo, ma serj kuee Pɔl koho na nkāhā ne. ⁴ Ke flafa pe ke nwoho yāā ke serj kuee Pɔl koho na, pe n nii pe ya pye ma yee: «Naboofua kē dya nwo ne. Ye sē yāā, tuu sya waha yi ke muhulangbānj wo, te nasāhā yee u sē yai u kuee yrānj ye.» ⁵ Pɔl n u koho sege, ke nwoho n too dye ke naa wo, ngaa ge sē u yāā ye. ⁶ Pe nawee- n yee u ga tē, laa na u ku le yalebya wo. Le n ma-, pe n yāā ngaa ge sē u pye ye, pe n wā klaha ma nii n yee, a yāhā † gaa kē u ne.

⁷ Ke fla kántraha nangbānj kaha sē ba dey ke fla ne ye. U myaha ba kē Pebuisu. U n wo yigi yō, ma syāsaha wāā wo kē plii tāā. ⁸ Too pye u Pebuisu kaha wo, u tuhufua pye u ba sāy nii. U kadye ba war u ye, tōgtōgtōgni pye u na. Pɔl n ka maa u yānj, ma koho taha u na, ma Yāhā nar u n jaa. ⁹ Loo kur ye, koo fla kántraha yanfa bye n pa, Pɔl n pe jaa. ¹⁰ Pe n nagboho ter bye ta wo na. Wo teryale n ba nō, wān tii bye te wīi ga ba pye wo na kānde wo, pe n te wāā wo kē.

† Pe fla mpar raa ne pe naa n yee yāhā.

Pɔl ga dye Wɔrme wo

¹¹ Salangbānj gaa pye ke fla na, pe naa ke yee Dyakuri, ke myaha yīntaha kē wuhuwāā. Ke salangbānj fāfa ba wuhuwāā fāā ta ke salangbānj yahasee ye, ma yee poo mpar. Koo salangbānj nge ba yir Lesyāāndi wo, ma ba te wer cāā bye pye ke Malti kántraha fla na, ma ba yir koo ga ter Yitale kue ye. Wo ba yrey tāā pye wa ke fla na, wo n dye koo salangbānj wo, ma ter. ¹² Wo n ga dye klo laa wo pe n yee Syirakuse, ma kuee ke fla na plii tāā. ¹³ Wo n yir, ma langberj sya, ma sya ga dye klo laa wo pe n yee Yersyio. Koo yīj syii wo, teflaha naa n yir yainsaha dar kue kāndigi kue ye, ma wo fua naa n wāā, wo n plii sīi ya pye ke langbānj yīj na, ma dye klo laa wo pe n yee Pusole. ¹⁴ Too yi ke salangbānj wo, wo n Yesu kāndeyārfa mpāy yāā ke fla na, pe n wo ta wo n kuee poo ne plii kuasīi. Loo kur ye, wo n yir tre ne ma n gaha ke Wɔrme wo. ¹⁵ Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Wɔrme wo, pe n wo wīi luhu. Mpāy n sya wo wāā ba klo laa cāā wo, pe le yee Apyusu. Loo kur ye, mpāy maha ba wo wāā ba klo laa wo, pe loo yee syāsar tāā klo. Pɔl tuu kāhā pe yāā, u n syaha wāā Yāhā kē, ma u laam sāhā yaha.

¹⁶ Too ga dye Wɔrme wo, pe n le sya ma kānde wāā Pɔl kē, u n ga nwoj gaa gbe, kaha gaa wo, seraasyi naa waa ne, woo n nii u yānj.

Pɔl le Yesu kapāyīi pāā Wɔrme wo

¹⁷ Plii tāā kur ye, Pɔl n Wɔrme Yiifee- yahaseefa yee ba yawāhā na u kaha wo. Pe n ba pe ya wāā, u n pe pye ma yee: «Ta nampyerj-, tē sē laa pye klaha- wo terfa na, ma suhu wo wāle wūhū ne ye, pe ra yigi Yurusalem wo, ma ra wāā Wɔrmefa kē. ¹⁸ Poo n ta yey, ma ra yē kapān luhu. Pe n yāā, n sē laa wāpee ge pye, pe n ga ra boo ye. Pe n yee poo ga ra miy yaha. ¹⁹ Pe Yiifee- poo n sye, ra n gblihi laa ma yee, n yai n ba sāhā kántrē fāngafa bye yīj fua Wɔrme naa fla na. Laa wāpee sē -sē ne tē ga pāā taha ra terfa na ye. ²⁰ Loo ne ta n yee, n yai n ye yāā, n pāā ye ne. Tee yāā, Yiifee- bye pe koho taha yaha wii wāpañ na, woo wīi ge ne pe ra pua yigi ntēn wān nde ne.»

²¹ Pe n u pye ma yee: «Saba sē yir Yude kántraha na, ma pa wo ye ma wīi na ye. Wo nampyerj waa sē maha yir ke fla na, ma ba ma wīi pāā wo ye, wāpee syi ye.

²² Wo n traha wo ma yē kapān luhu, wo cā lii le ma ma laam wo. Wo cā taa ma kāklahe lii kānde wo, teebehe bye wo, nawee- le sye.»

²³ Pe n per gaa yar Pɔl na, koo per n ba dye pe n pa nihi Pɔl fla na u syāsaha wo. Pɔl n gbe ke sukūhūntāy na, ma sya ga waa ke yainkōj wo, ma nii ke Yāhā Yai wīi pāā pe ye. Nkāy ke yrūhū yaha le Yāhā kānde katanj wo, tesē nkāy ne pe faale Yāhā kaplānj tōrfa pe yrūhū yaha, koo kaplānj tee syānj ngīi u pafua wīi pāā, wii u

yai u pa. U naa koo flē yar pe na ma naa n yee, a Yesu kē u pafua ne. U naa koo ngīī pye ma naa n kē, pe Yesu wīī sya cīīnde. ²⁴ Mpāy n u kaplān sya cīīnde, mpāy n sye.

²⁵ Pe Yiifēe- yahaseefa n ba yir poo ga tēr. Pe sē -sē ba wāā le yīmbui nen na ye. Loo na, Pɔl n kapān nde ya pāā pe ye, ma yee: «Yāhā Yrā le naa lii pāā ye wāle ye faale Yāhā kaplān tōrfua Yisa yē na, le tāhā kē. ²⁶ Le ba pāā ma yee:

«Yāhā yē kapān nde:

Ka, maa nawee- mii yar ma yee:

Ye ga ba luhu naa n yō,

ye sē -sē ga ba naa laa war ye;

ye ga ba yān naa n yō,

ye sē -sē ga ba naa ngaa yāā ye.

²⁷ Ye laam tee waha tēr;

ye ndityuhu gbāā tā,

ma yīmpē tyīn tā,

ma yee ye yīmpē ma n ngaa yāā ye,
ye ndityuhu ma n laa luhu ye,
ye ma n laa war ye laam ne ye.

Mii loo sē ne ye,

ye ga faha ba ta kānde yigi,

ta n ye jaa ye kapee- wāpyeṅ na.» »

²⁸ Pɔl n pe yar taha ma yee: «Loo na, tee -sē le cā ye yee, Yāhā kapāyīī lii le nawee- wāsyayaha wīī pāā, mpāy pe wee Yiifēe- ye, Yāhā le nɔ wāā poo ye. Poo ga le sya nuhu ne.» [²⁹ Pɔl tuu kaplān ngīī pāā pe ye, pe Yiifēe- n nii n tēr, ma ke kaplān gbihi tyīn n gaha pe ya ne.]

³⁰ Pɔl tuu ba nwoṅ gii gbe, u n kuee ke laam wo dye-syān. Pe ba le sya, nawee- n waha naa n pai u fla na.

³¹ U n naa Yāhā Yai wīī pāā pe bye ye, ma maha naa Yīṅfua Yesu Crise wūhū klaha pe ye. U naa koo ngīī pye laanyīn ne, waa sē naa n sye u na ye.

Wormefa

Syaha fla

1 Ndoo Pɔl kē tē saba nwo yrūhū, ndoo wii n ma u Syayahafua Yesu tēntēle. Yāhā kē ke ra yāŋ yi, ma ra yee, ma ra ta ke tēnlehe, n naa ke kapāyī wūhū pāā nawee- ye. ² Faale cāā na, Yāhā bii yē ter ke kapāyī wūhū wāwāā ne nawee- kē. Yāhā kaplāŋ tōrfa bii loo nde cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo. ³ Koo kapāyī nde Yāhā Dya wīi pāā: Yāhā u ta u n nawee kadye gbe, ma u yīŋ yi wo faale yīŋfua Dawide nwoŋ wo. ⁴ Yāhā Yrā le yar ma yee, Yāhā Dya kē u ne. Le yar fānga ne yaliile wo Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma nii yrāŋ na gbaafa ye. Mpāy bye pe u ta pe Yater, u nii pe Yīŋfua. ⁵ Yesu kāmāy na, Yāhā kayī wāā ra kē ma ra yāŋ yi, ma ra ta Yesu tēnlehe, ma yee n nawee- ter bye ta pe n naa n luhu Yesu ye, pe u ta pe Yater, u myaha n gboho. ⁶ Poo mpāy Yesu Crise pe yee yi ma pe ta u wām, ye bye n tōr pe ne. ⁷ N saba nwo yrūhū nō wāā ye bye kē, yii mpāy tee ma Wōrme wo, yii mpāy ye ntāŋ dye Yāhā tāy, ke n ye yee yi ye naa ke laam wūhū pye ye kānkai- bye wo. Wo Tuhufua Yāhā, ma suhu wo Yīŋfua Yesu Crise ne, ke ke laantār yar ye na, tesē ke yrīŋ ne.

Pɔl n traha u ga yi Wōrme Yesu kāndeyārfa na

⁸ Yāhā gii n ma ke tēntēle, ta n cāā syaha wāā ke kē Yesu Crise kāmāy na ye bye wīi na. Tee Yesu sroŋ ta ye Yater mii, nawee- bye le cā driyē kur bye wo, koo kē n syaha wāā Yāhā kē. ⁹ Yāhā ge le cā, cīinde ne tē n pāā, koo gii n ke tēn tē laantee nen ne ke Dya kapāyī wāpāā ne nawee- ye. Ke cā yalebye n ma nii n pāā ke ne, n sē n faha ye wīi ne ye. ¹⁰ N ke nar, le ma tāy ke ye, ke ta ra n waha ka ye fla na. Loo ga tāy ra ye. ¹¹ Ye sē yāā, n n traha n ye yāā yīnde ne, n waha ye ta ye n Yāhā Yrā kayī laa yāā. Le ga ye ta ye n yii plāhā Yesu kānde wo. ¹² Lii tē sroŋ n ke, wo naa nuhu le wii laam wo, ye Yesu wāta ye Yater n nii ra ye nuhu wīi, tesē ta Yesu wāta ra Yater bya n nii ye ye nuhu wīi.

¹³ Wo nna, n n traha ye le cā, n naa n ke yalebye n ka ye fla na, n sē -sē waha kānde yāā ma ka ye, ma sya ba waa yagaa na. Lii tē n ke ye kuēfa wīi na loo ne nde: Tē Yāhā tēn lii tē ye fla na, le ma n yi wāwaha ye, le waha pii sa, mii teebēhe nkāy dyaŋ tē tēn tē ter na.

¹⁴ N yai n tay n le Yesu kapāyī pāā nawee- ter bye ye, Jrēkēfa tesē mpāy bye ne, pe wee Jrēkēfa ye, mpāy ne pe saba cā, tesē mpāy ne pe sē saba cā ye. Le ma mii

fānga wīi dyaŋ ta na. ¹⁵ Lii le gboho ra laam wo, loo ne n le Yesu kapāyī pāā ye bya ye, yii mpāy bye tee ma Wōrme wo.

Le Yesu kapāyī ma fānga gii ne?

¹⁶ Le Yesu kapāyī wāpāā nawee- ye, le ma ra ye yīnkuāyir wīi. Ye sē yāā, Yāhā fānga gaa kē le Yesu kapāyī ne; Yāhā koo fānga ta ma nawee- sya n yaha, nawee- mpāy bye pe Yesu ta pe Yater. Yiifēe- cāā loo kapāyī luhu. Mpāy bye pe wee Yiifēe- ye, poo le luhu kur kuē ye pe ya ndoŋ. ¹⁷ Ye sē yāā, le Yesu kapāyī wo yar, nawee wii syi u sroŋ Yāhā yīnde na. Yāhā ke kai- nkāy pye nawee- kē, wii ma koo sya cīinde, ma Yesu ya ta u Yater u kānkai- bye wo, woofua kē u sroŋ Yāhā yīnde na. Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Wii ma Yesu ta u Yater,
u sroŋ Yāhā yīnde na.
Loo ga ta u n cīinde yrā yāā,
lii wākuayāā wee le na ye.»

Nawee- ma kapeepyefa

¹⁸ Ye sē yāā, Yāhā laam ge war kai- nkāy bye wīi na nawee- pe n pye, ke sē Yāhā myaha gboho ye, ma suhu kapee- nkāy wīi ne pe n pye. Mpāy pe koo kapee- ngīi pye, pe yer n tā le cīinde na, le saha ka yaha ye ye. Loo ne Yāhā n ke laam wāwar wīi yar wo na gbaa na. ¹⁹ Nawee ga waha kai- nkāy cā Yāhā wīi na, ke bye yar pe na; Yāhā ge kē ke ke yar pe na, pe sē -sē koo kai- ngīi yāŋ ngaa ye. Loo ne Yāhā n pe pēn. ²⁰ Ye sē yāā, Yāhā gii ke sē n yāā yīnde ne ye, koo kē ke driyē tāhā. Driyē kai- nkāy bye ke tāhā, nawee ga waha koo yāā yīnde ne. Yāhā wān tii bye tāhā tesē kai- nkāy bye ne, nawee ma te yāŋ, u ga cā kacān wee Yāhā fāngangbāŋ wāgboho na ye, wākuayāā maha wee ke na ye. U ga maha cā, koo neŋ ya kē ke ma Yāhā. Nawee- pe -sē le yāā ma cā wa Yāhā ma, pe ma yee pe sē laa cā ke wīi na ye, pe kawar fua. ²¹ Pe cā Yāhā ma, ke yai pe naa ke myaha gboho. Pe sē -sē ke myaha gboho ye, pe sē ma- ha syaha wāā ke kē ye. Pe kai- nkāy ga, yīŋ wee ke na ye, pe laam bye nii wam fla ya, laantor wee pe laam wo ye. ²² Pe pe ya ta poo ma kai- cāfa, ma -sē nii nafāān. ²³ Yāhā gii wākuayāā wee ke na ye, pe sye pe sē ke myaha gboho ye; nawee wii u n ku, pe ga woo pye ta,

pe kãnsyãm pye ta, pe treresyar wãn pye ta, pe kakaha wãn pye ta, pe naa too nde roo tẽŋ.

²⁴ Nawee- pe pe ya ta koo syi, loo ne Yãhã n koho kuã pe na, ma pe miy yaha pe kãmpee- wo, pe tyatyãhã wãpyeŋ ne, pe n nii ke pye pe laam wãpyeŋ. Pe pe ya myaha klaha- ke syi, pe sã pe ya koho kadye yãŋ ngaa ge ye. ²⁵ Pe Yãhã cĩinde wũhũ miy yaha, ma yĩntaha sronj kawar wũhũ koo ye. Wãn tii Yãhã te tãhã, pe too ta yĩŋ ma sya nii te tẽŋ, ma -sã tyii ke Yãhã koo na, pe sã ke ta ngaa ge ye. Yãhã koo ya -sã kã, ke yai pe naa ke miingbãŋ sey yalebye. Amen, le nii ke syi!

²⁶ Nawee- pe pe ya ta koo syi, loo ne Yãhã n koho kuã pe na, ma pe miy yaha pe laam wũhũ wãpyeŋ ne, too rii te ma fyaryigi wũhũ. Yãhã ke pe tãhã mii, pe wee koo syi nantãŋ ye: -Ye yãŋ, pe ca pe cawai poo yigi tããndya. ²⁷ Pe naam bya, pe n tyii ca wãsãŋ na, pe naawai wĩ loo le n tãŋ pe ye, pe n nii fyaryigi wũhũ pye pe naawai ne. Pe Yãhã cĩinde wũhũ sye, koo kã pe n nii ke syi; le nii mii pe wãpẽn draha dyaŋ ke fe gbe. Pe naa lii ke pe le yãã.

²⁸ Pe sã Yãhã ta ngaa ye, koo kã Yãhã n koho kuã pe na, ma pe miy yaha pe laam wũhũ nkãŋ ne ke sã yõ ye; loo ne kai- nkãŋ ke sã yõ ye, koo kã pe n pye. ²⁹ Kai- nkãŋ ke sã n sronj ye, koo kã ke nihi pe laam wo. Pe kapee- pye pe nampyeŋ- na. Wale wĩ gboho ter pe laam wo. Pe laanyar pye. Naboofa me pe ne. Pe wãhã cẽr. Nagblahafa me pe ne. Pe nawee- wlaŋ. Pe pe nampyeŋ- yãŋ napee- draha wo. ³⁰ Pe yĩnkãŋ pye. Pe pe nampyeŋ- wãpee pãã. Yãhã wĩ fũhũ pe ye. Nawee- wãtyehe n tãŋ pe ye. Yatanfa me pe ne. Pe pe ya sey yalebye. Pe kapee- wãpyeŋ kacãŋ ke yalebye. Pe sã n luhu pe seefa ye ye. ³¹ Lii le ma wãŋyĩ, pe sã maha le cã nantãŋ ye. Nkãŋ ke n yi pe yẽ wo, pe sã koo pye ye. Nawee dugu wee pe na ye, pe nampyeŋ- fẽn sã pe yigi ye.

³² Pe cã Yãhã kasãhã na, nawee- mpãŋ pe kapee- ngĩŋ pye, pe yai gbã ne. Pe loo nde cã, ma -sã maha sye ma ke kapee- pye. Pe ma maha mpãŋ yãã pe ke pye, pe ga yee le yõ.

Yãhã kasãhã sronj

2 Mboo nawee, ma'a sya pye mii, ma'a nii ma nampyeŋ kaa u kapee- wĩ na, ma ma ntraŋ tey ma yee mboo sã laa kapee pye ye, cã, mboo wii taa ma nampyeŋ kaa, kapee- nkãŋ tuu n pye, ma bya ke pye. Cã, ma saha mii pãã sya Yãhã koho wo ye. Loo ne, ma'a ma nampyeŋ kaa, ma ta Yãhã kasãhã ga too ma na, ma ga wãpẽn yãã. ² Mpãŋ pe koo kapee- ngĩŋ syi pye, wo cã Yãhã ma pe sãhã, ma pe pẽn, le sronj. Ke yẽ kaplãŋ ma cĩinde. ³ Mboo wii taa ma nampyeŋ kaa u kapee- wĩ na, ma -sã ke syi pye mii ndoŋ, le cã ma yee, ma saa fer sya Yãhã kasãhã wãpẽn na ye. ⁴ Taa yãã, Yãhã laam n tãŋ kacãŋ wee ye, ke yõ, ke ke laam yĩn ma sya ma- n ter. Ma yee la, ke saha yia ke nawee pẽn

ye, koo kã? Ma tee Yãhã laantãr yãŋ mii ngaa ge sã me pe ne ye. Wãsẽŋ kã ke ma sẽŋ, ma le sya ma yee, ma bya kapee- pye, taa ke miy yaha, loo ne. ⁵ Ma -sã loo sye, ma ma ndityuhu tã tã ma saa luhu Yãhã ye ye, ma saa ma laam wã klaha ye. Ma'a kuee koo syi ya, kaa kã raa n taha ma wãpẽn na per gii Yãhã ga ba driyẽfa bye sãhã. ⁶ Yãhã kasãhã sronj, ke ga ba nawee- nanem bye dãã kai- nkãŋ bye wĩ na pe pye. ⁷ Yãhã ga ba cĩinde yrã wãã mpãŋ kã, ke laam wũhũ wãpyeŋ gboho pe laam wo. Poo n ke pe waha myaha yãã Yãhã ye tesẽ ke nayõr ter ne tesẽ cĩinde yrã lii ne wãkuayãã wee le na ye. ⁸ Yãhã laam war, ke kasãhã goo -sã ma ke mpãŋ sẽŋ, pe n jar Yãhã ye ma maha ke cĩinde sye, ma nii n luhu kai- nkãŋ ye ke sã sronj ye. ⁹ Mpãŋ bye pe kapee- pye, fẽngbãŋ ma pe wãn, ma suhu wãfyaŋ ne. Koo wãpẽn nge ga cãã Yiifee- dye, mpãŋ pe wee Yiifee- ye, poo n taha. ¹⁰ Mpãŋ bye pe kayĩŋ pye, pe ga ba myaha yãã Yãhã ye. Ke ga ba ke nayõr ter wãã pe kã ke yrĩŋ ne. Pe Yiifee- ga cãã koo kayũhũ ngĩŋ yãã, mpãŋ bye pe wee Yiifee- ye, poo n taha. ¹¹ Ye sã yãã, Yãhã sã nawee- yãŋ pe ter na tesẽ pe nangbãŋ ne ma cã pe sãhã ye; pe bye ga sãhã, waa ge saa kuee ye.

¹² Kãnde lii Yãhã le ta ma le le soho Musa koho wo u n le yar Yiifee- na, mpãŋ pe sã loo kãnde nde wũhũ luhu yãã ye ma kapee- pye, pe ga wãsãhã yãã wãpẽn ne. Pe sã -sã ga sãhã le Yãhã kãnde na ye. Mpãŋ pe -sã loo kãnde nde wũhũ cã ma kapee- pye, pe ga ba wãsãhã yãã wãpẽn ne, mii loo kãnde le yar mii. ¹³ Loo kãnde nde lii Yãhã le ta, mpãŋ pe le luhu wãluhu ya, poo sã me pe sronj Yãhã yĩnde na ye. Mpãŋ pe le yãŋ, poo me Yãhã ga ba yee pe sronj ke yĩnde na. ¹⁴ Mpãŋ pe wee Yiifee- ye, pe sã le kãnde luhu yãã ye, poo mii troho wãtãhã ter ma -sã n gaha le kãnde kue ye, le ma mii pe laa cã le kãnde wũhũ na pe ya ya. ¹⁵ Loo nde le yar ma yee kãnde lii Yãhã le ta, ke le troho wãtãhã wĩ yrũhũ le yaha pe laam wo, koo kã pe ma kayĩŋ pye, pe laam ga tege nii tee nen wo; pe ma kapee pye, pe laam saa tege nii tee nen wo ye. ¹⁶ Kai- ngĩŋ tẽ pãã, ke bye ga ba pye nawee- bye n le yãã per gii Yãhã ga ba nawee- bye sãhã Yesu Crise kãmay na. Kapee- nkãŋ bye nawee- pe wũhũ naa n pye, ke ga ba ke gbe yi gbaa na, ke pe sãhã ke ne. Lii tẽ pãã nde, le yi le Yesu kapãŋyĩ wo, lii tẽ n tõr nawee- ye.

Mpãŋ pe ma cĩinde Yiifee- ma ma Yãhã nawee-

¹⁷ Yii Yiifee-, ye n yee Yãhã nawee- me ye ne, ma nii yii yi. Kãnde lii le ta, ye laam wo, ye n yee tee le cã, loo nde ya yai ke dyaŋ; ye yii sey ma n yee, a yii ya me, tee ke cĩinde Yãhã cã. ¹⁸ Ye n yee, yii ke laam wũhũ cã; tee kaklaha yãã Yãhã kãnde wũhũ na, ye n yee kai- nkãŋ ke sronj Yãhã yĩnde na, tesẽ nkãŋ ne ke sã sronj ye, ye ke bye cã. ¹⁹⁻²⁰ Kãnde lii le ta, tee le cã, ma cã le laantor le nawee laam wo, ma maha le Yãhã cĩinde wũhũ yar

nawee na, koo kē ye yii kar yaha ma yii ta le Yāhā kānyīī yarfa mpāy ye pe ma fūū- dyaŋ, pe sē le kānyīī cā ye. Ye maha yee, a ye cāā- wāā mpāy kē pe ma wam laam wo, pe waha le Yāhā kānyīī yāā gbaa na pe naa le yār. Ye n yee, a mpāy pe sē n sron ye, ye pe ta pe n sron, tesē mpāy pe sē laa cā ye, ye pe klaha kai- ne.

²¹ Yii mpāy tee nawee- klaha kai- ne, nwa ye sē -sē koo kai- pye ye? Ye nawee- yar pe ma n naa n yuhu ye, yii -sē n yuhu! ²² Ye nawee- yar, waa sē yai u yīnde n yi too waa cɔɔ na ye, cɔɔ sē maha yai u yīnde n yi too waa puai na ye; yii -sē le pye! Ye nawee- yar ma n yee, mpar wān wee ngaa gɛ ye, nawee yai te wīī le fūhū u ye; yii -sē mpar wāfāā wān † yuhu n gbe re tēŋsar wo, ma te par ma war kɛ te na! ²³ Ye yii sey ma n yee, ye Yāhā kānde cā. Ye wāteepyee koo -sē Yāhā myaha klaha-.

²⁴ Loo ne le bii cāā yrūhū yaha wa Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Yii Yiiffee-, ye troho wātāhā ter ta,
mpāy pe wee Yiiffee- ye,
pe tee n pāā Yāhā kē.»

²⁵ Yii Yiiffee-, ye wākūū le yar ma yee, Yāhā naambiyār le ye ne. Ye ma pye ye Yāhā kānde yār cīinde, yīŋ ma ke wākūū na. Ye ma -sē kapee- pye, ye sē Yāhā kānde yār ye, yīŋ wee ke wākūū na ye; le ga nii mii ye sē kūū ye. ²⁶ Wii u wee Yiiffee ye, u ma -sē Yāhā kānde katan yār, tuu sya ma u sē kūū ye, Yāhā yīnde na le ga nii mii u kūū, le yīntaha kē Yāhā naambiyār le u ne.

²⁷ Yii Yiiffee-, Yāhā kānde wūhū yrūhū, ma le soho ye koho wo; ye maha n kūū, mii Yāhā bii le yar ye na mii faale cāā na. Ye -sē kapee- pye, ye sē Yāhā kānde katan yār ye. Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe ma -sē Yāhā kānde yār, Yāhā kasāhā per wo, pe ga ba ta ye wīī n fyar yigi ye kē. ²⁸ Wii u ma cīinde Yiiffee, pe sē u yāŋ n cā yīnde ya na ye; lii ke le yar u ma cīinde Yiiffee, loo kayar sē ne lii ya ne, le n pye nawee koho ne kadye teelaa fla na ye. ²⁹ Wii u -sē ma cīinde Yiiffee, u ma Yāhā wūū, u laam bya ne. Lii le le yar u ma cīinde Yiiffee, loo kayar sē ne lii ne, le n pye nawee koho ne kadye teelaa fla na ye. Loo kayar ne lii ne, Yāhā Yrā Fāŋga le pye nawee laam wo. Kānde lii le yrūhū ta, loo ya saha yia le Yāhā Yrā Fāŋga tēn syi tē nawee laam wo ye. Yāhā kē ke ga woo syi Yiiffee sey, nawee sē kē ye.

3 Le ma pye ke dyaŋ, mpāy pe ma Yiiffee-, Yāhā kayīī laa wāā la poo kē ma tyii mpāy na pe wee Yiiffee- ye? Laa kayīī laa ma la koho wākūū na? ² Āwā, Yāhā kayīī lii wāā pe kē, le gboho. Yāhā bii cāā ke ya yīmbui yaha poo ye ma yē ter pe ye, pe n naa ke yē kaplāŋ luhu. ³ Yāhā ke yē ter kaplāŋ nkāy ne, mpāy pe sē ke sya cīinde ye, poo ya wīī ga waha ta la, Yāhā n ke yē kaplāŋ dur? ⁴ Aye, le saha pye ke syi ye! Nawee- bye ma sya pye kawarfuafa, Yāhā koo na, ke n sron ke yē

† Koo cāā na, nawee- mpāy pe sē pye Yiiffee- ye, pe naa mpar wān fāā wargbe ne, laa na sān ne ma te ta naa n yaha pe mpariyaha nwongbāŋ wo. -Ye Wormefa 1.23 fla yāŋ

wāter kaplāŋ ne yalebye. Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Yāhā, ma kaplāŋ bye n sron.

Kai ma dye ye nsoho wo nawee ne,
tāhā ga ba yāā mboo Yāhā ye.»

⁵ Kapee- nkāy too n pye, koo ma n ta nawee- n waha le yāŋ n cā ma yee Yāhā sron, wo ga waha lii pāā? Yagaa, wo ma kapee pye Yāhā n wo pēn, waa waha yee la Yāhā wo pēn, tāhā wee ke ye ye? N n pāā nawee wāpāā. ⁶ Aye, wo saha yee ke syi ye! Ke ma ne pye, tāhā wee Yāhā ye ye, ke ga pye mii ke driyēfa sāhā?

⁷ Wo ma nii kawarfuafa, loo ga ta nawee- n le cā pe yee, Yāhā ya kē ke ma cīindeyua, pe naa ke miingbāŋ sey. Loo ta nawee- mpāy nii n yee, Yāhā sē yai ke wo pēn wo kawar wāfua wīī na nantāŋ ye. ⁸ Mpāy ter maha ma, pe ta myaha klaha- ma n yee, a ndoo n yee wo yai wo naa kapee- pye, loo nde n naa kayīī sa. Poofa mii ter bye, wāpēn gii pe n pai yāā, ke yai pe ne.

Waa wee u sron Yāhā yīnde na ye

⁹ Le -sē nii ke syi, wii †† mpāy too ma Yiiffee-, wo ga waha yee la wo puar mpāy na pe wee Yiiffee- ye? Aye! N le yar wa ma yee, nawee- ter bye, pe Yiiffee- ma wāā le mpāy ne pe wee Yiiffee- ye, pe bye tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kuɛ ye fāŋga ne. ¹⁰ Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Nawee- ter bye wo,

nawee nen gɛ wee u sron Yāhā yīnde na ye.

¹¹ Waa wee u kai- cā ye,

waa wee u Yāhā kɛ ye.

Pe bye dur yi Yāhā kur ye ma plaha kāmpee- wo,
pe saha Yāhā laanyīn wīī laa gɛ pye ye.

¹² Nawee- ter bye wo,

nawee nen waa gɛ wee u kayīī pye ye.

¹³ Pe yēr ma mii gbūhū dyaŋ, te yār yaha.

Pe nawee- wlaŋ pe kaplāŋ ne.

Pe ma mii nwoho sōr ma pe yēr wo,

pe ga waha nawee gɛ boo pe yē kaplāŋ ne.

¹⁴ Yoosēn kaplāŋ ya ke n yi pe yē wo

tesē yēkuān ne.

¹⁵ Pe koho n fuhu nawee- wāboo ne.

¹⁶ Kaklaha- ya te n yāā pe tersar wo

tesē kapee- ter bye ne.

¹⁷ Pe sē nawee- le yrīŋ kānde wo ye.

¹⁸ Pe sē n fya gɛ fya Yāhā na ye.»

¹⁹ Wo -sē cā, kānde lii Yāhā le ta, le cāā ta wii Yiiffee- myaha na, wii mpāy le le soho wo koho wo. Loo nde na, wo saha yē kuā wo laa pāā nantāŋ ye; wo yai wo cā nawee- ter bye ma kapeepyefa Yāhā yīnde na. ²⁰ Mboo nawee, kānde lii Yāhā le ta, ma'a le yāŋ, ma ga kapee

†† Koo fla na, Pɔl ma yee wii Yiiffee-, le yīntaha kē, Yiiffee naa kē u ne. U sē yee u Yiiffee- wāle kānde yār ye.

wūhū cā. Ye sē yāā, waa wee u ga waha u ya waha Yāhā kānde wāyār ne u sroŋ Yāhā yīnde na ye.

Yāhā nawee- ta pe n sroŋ ke yīnde na

²¹ Yagaa, Yāhā le yar nawee- na pe ga waha pye mii pe sroŋ ke yīnde na. Kānde lii le ta, le kalaa wee loo na ye. Musa ma suhu pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa ne, poo gɛ bii loo cāā yrūhū yaha wa Yāhā sabangbāŋ wo.

²² Loo nde lii Yāhā le yar nawee- na, pe ga waha pye mii pe sroŋ ke yīnde na le nde: Nawee- mpāy bye pe Yesu Crise ta pe Yater, poo me pe sroŋ Yāhā yīnde na. Le tāy pe ma Yiiffee- woo, pe wee Yiiffee- woo, Yāhā sē loo yāŋ ye. ²³ Nawee- bye kapee- pye, waa gɛ sē kuee ye. Yāhā nayōr wee pe na nantāŋ ye. ²⁴ Yāhā laantār flāhā tāy, ke pe ta pe n sroŋ ke yīnde na ke dyaŋ Yesu Crise kāmay na; Yesu Crise kē u wo par sya kapee- wāpyeŋ yāmpar koho wo. ²⁵ Woo kē Yāhā u yāŋ yi, u n le sya u ntāŋ n woo. U nawee- ter bye kapee- bye gbe kāā pe yīŋ na, ma ke ta u ya yīŋ wūhū, ma koo wāpēn draha bye sya tāŋ. Mboo wii ma u wāku wīi nde sya cīinde, ma kapee- bye yee laha kāā wa ma yīŋ na. Yāhā loo nde pye ma yee, nawee- n le yāā pe cā ke yō, ma maha sroŋ. Faale cāā na, Yāhā bii tyii ke sē nawee- pēn pe kapee- wīi na ye; wāyīn kē ke ba ke ya laam yīn, koo kē. ²⁶ Yagaa, Yāhā lii yar wo na, wo cā ke sroŋ, ke maha n traha ke ta wo n sroŋ ke yīnde na. Mpāy bye pe Yesu ta pe Yater, ke pe ta pe n sroŋ ke Yīnde na.

²⁷ Yāhā ke le ta ke dyaŋ, nawee ga waha u ya sey la laa ne? Aye, waa saha u ya sey laa gɛ ne ye. Kānde lii le ta, waa ma ne pye u ga waha u ya waha le wāyār ne u sroŋ Yāhā yīnde na, ufua ga ne waha u ya sey. Yāhā -sē tersaha gaa ter ta nawee- kē pe waha sroŋ ke yīnde na. Koo tersaha kē pe Yesu ya ta pe Yater. Loo nde na, waa saha u ya sey laa ne ye. ²⁸ Ye sē yāā, nawee ma Yesu ta u Yater, koo kē u sroŋ Yāhā yīnde na; le sē nii mii kānde lii le ta, u u ya waha le wāyār ne koo kē ye. ²⁹ -Ye yāŋ, Yāhā ma la pe Yiiffee- poo ya wāŋ? Ke wee la nawee- ter bye wāŋ? Āwā, ye cā ma yee ke ma nawee- ter bye wāŋ. ³⁰ Koo neŋ ya kē ke ma Yāhā nawee- ter bye ye. Yiiffee- mpāy pe n kūū, pe ma Yesu ta pe Yater, Yāhā ga pe ta pe n sroŋ ke yīnde na. Mpāy bya pe wee Yiiffee- ye, poo mpāy pe sē n kūū ye, pe ma Yesu ta pe Yater, Yāhā ga pe ta pe n sroŋ ke yīnde na. ³¹ Too Yesu ta wo Yater, le yīntaha sē kē kānde lii le ta, yīŋ wee le na nantāŋ ye. N sē le syi pāā yāā ye. Too Yesu ta wo Yater, wo le yar, loo kānde nde ma yīŋ ma sya ta ter.

Brama bii pye mii Yāhā n ba yee u sroŋ ke yīnde na?

4 Wo ga waha lii pāā wo bye faale wādyaha Brama wīi na, woo wii u ma Yiiffee- bye wādyaha? Yāhā bii nwa wāā u kē? ² Brama naa kayūhū pye. Le ma ne pye Yāhā loo yāŋ ma yee, Brama sroŋ ke yīnde na, u ne ga waha u ya sey. Laa sē -sē wee nawee ye, tuu ga waha u

ya sey lii na Yāhā yaha ye ye. ³ Ye sē yāā, Yāhā sabangbāŋ gɛ laam wo le ma le yrūhū yaha ma yee:

«Brama bii Yāhā ta u Yater,
Yāhā n loo yāā ma yee,
Brama sroŋ ke yīnde na.»

⁴ Nawee ma tēn tē, u ga dāān yāā. Pe u dāā ngii ne, le sē nii mii wāyōŋ kē pe yō u na ma ke wāā u kē ke dyaŋ ye: U yai u ke yāā. ⁵ Wii ma yee u sē koho taha yaha kai- nkāy na u n pye ye, u ma -sē Yāhā koo ta u Yater, ma koho taha yaha ke na ke laantār ne, loo ne le ga ta Yāhā n yee u sroŋ ke yīnde na. Ye sē yāā, Yāhā n ke ke kapeepyefa bye ta pe n sroŋ ke yīnde na ke dyaŋ, le wee mii pe yai loo ne koo kē ye. ⁶ Wo faale wādyaha Dawide bya naa n yee, a mpāy pe sē yai Yāhā n dye pe ye ye, Yāhā n nii dye pe ye, ma pe ta pe n sroŋ ke yīnde na ke dyaŋ, pe wīi n tāy. U yē kaplāŋ kē ngīi:

⁷ «Mpāy wīi le n tāy,
poo me mpāy ne Yāhā kace yaha
pe wāteepyē wūhū na,
ma maha pe kapee- gbe kāā
pe yīŋ na ke kuāŋ ne.

⁸ Wii wīi le n tāy,
woo kē wii ne Yāhā sē tyii
u kapee- na u yīŋ na ye.»

⁹ Loo kayīi nde ma la Yiiffee- ya wīi, poo mpāy pe kūū? Mpāy pe wee Yiiffee- ye, le ma poo bya wīi. Wo cā ma yee, Brama bii Yāhā ta u Yater, Yāhā n loo yāā ma yee u sroŋ ke yīnde na. ¹⁰ Koo cāā -sē na, Brama bii kūū, laa u sē bii kūū ye? Aye, cāā gii cāā na Yāhā bii Brama yāā ma yee u sroŋ ke yīnde na, koo cāā na u sē bii kūū ye.

¹¹ Loo nde kur ye, Yāhā n cā bii yee, Brama n kūū le n nii puhu u na. Koo puhu nge n nii kayar, ke le yar Yāhā naambiyār le Brama ne ma yee u sroŋ ke yīnde na. U bii Yāhā ta u Yater, koo kē Yāhā n yee u sroŋ. Koo cāā na, u sē bii kūū ye. Loo na, Brama nii mpāy bye tuhufua pe wee Yiiffee- ye, ma -sē Yāhā ta pe Yater, Yāhā n yee pe bya sroŋ ke yīnde na mii Brama wāŋ ter syi dyaŋ, tuu sē bii kūū ye, Yāhā n yee u sroŋ ke yīnde na.

¹² Ye maha cā, Brama ma Yiiffee- tuhufua. Brama tuu -sē ma Yiiffee- mpāy tuhufua, poo me mpāy ne pe Yāhā ta pe Yater ma maha pe troho tāhā mii Brama wāŋ syi dyaŋ, cāā gii cāā na tuu sē bii kūū ye.

Yāhā yē ter mpāy ye pe ke ta pe Yater

¹³ Yāhā bii yē ter Brama ye tesē u kur kue pii ne, ma yee koo ga kāntraha kur bye wāā pe kē ke n nii pe wāŋ. Kānde lii le ta, le sē nii mii loo wāyār ne le ta Yāhā n yē ter Brama ye ye; Brama naa Yāhā yē kaplāŋ sya cīinde, loo ne Yāhā n bii yee u sroŋ ke yīnde na, koo kē. ¹⁴ Kānde lii le ta, mpāy pe pe ya waha le wāyār ne, le ma ne pye poo me pe Yāhā klohodifa, Yāhā wāta Yater wīi ga ne pye wāwaha. Yāhā yē wāter wīi nde saa ne waha pye ye. ¹⁵ Ye sē yāā, kānde lii le ta, loo kānde nde

kai- wāteepye kē ke n pai Yāhā laam wāwar ne; nawee waa wee u ga waha u ya plāhā u ke kai- bye pye naa n yō kayi ne ye; koo kē ke -sē n pai Yāhā laam wāwar ne. Kānde lii le ta, mpāy ter ma pye pe sē le wīi yāā luhu ye, waa saha yee pe ma pe kānde laa plaha ye. ¹⁶ Loo ne mpāy pe Yāhā ta pe Yater, poo me pe ma Yāhā klohodifa. Ke yē wāter wīi n nii mii kayīi dyaŋ Yāhā le pye pe kē ke dyaŋ. Loo ne, koo yē wāter wīi nde n nii Brama kur kuε pii bye wīi. Le wee Yiiffee- ya wīi ye, poo mpāy Yāhā kānde lii ta, ke le le soho pe koho wo. Le ma mpāy bya wīi pe wee Yiiffee- ye, ma -sē Yāhā ta pe Yater, mii Brama bii Yāhā ta u Yater mii. Brama ma wo bye tuhufua; loo ne le bii cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

¹⁷ «N ma yāŋ yi,

n ga ta ma kur kuε pii n syar,

pe ter n sya nihi kāntraha na,

ma n nii pe kur bye tuhufua.»

Brama nii wo bye tuhufua Yāhā yīnde na, Yāhā gii u ke ta u Yater. Yāhā yē ter u ye kayīi lii ne, u le sya cīinde. U bii cā ma yee, Yāhā ga waha nakugu ta ke n yir gbā wo, ke nii yrāŋ na gbaafa ye. U maha bii cā ma yee, Yāhā kē ke driyē wān ter bye tāhā, ngaa gε sē pye ye. Ke naa n pāā wāpāā ya, te wān -sē nii n yi wāyiŋ ya. ¹⁸ Yāhā bii yē ter Brama ye lii ne, le kai wāpyeŋ yugu ba ter Brama na. U bii cā u saha koho taha yaha u ya na loo kai- wāpye wīi na ye, loo naa bye ne u n sye ma koho taha yaha le na, ma Yāhā ta u Yater. U n -sē nii nawee- ter busāā tuhufua. Yāhā bii u cāā yar loo nde ne ma yee, u kur kuε pii ga ba syar pe nii mii yrompii dyaŋ pe syar mii. ¹⁹ Cāā gii cāā na Yāhā bii yē ter Brama ye, koo cāā na u pye dyε- gbeebua syi ne, u bii cā ma yee u ba le ter syihi wāsee na; u cɔɔ Sara bya bii ter syihi wāsee yaha. Brama tuu sya loo fla yāā, u sē -sē le Yāhā yē kapān miy yaha carle gε ye. ²⁰ U sē dur yi Yāhā kur ye, ma laalaa pye ke yē wāter wīi na ye. U Yāhā miingbāŋ wāsey goo n cā maha ta, kaa n taha u Yāhā wātaŋ na u Yater, u n fānga yāā. ²¹ U maha le sron sya cīinde ma yee, Yāhā ma yē ter lii ne, le wāpyeŋ fānga ma ke ye. ²² Brama bii Yāhā ta u Yater koo syi dyaŋ, loo ne Yāhā n yee u sron ke yīnde na.

²³ Le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Brama Yāhā ta u Yater koo kē Yāhā n yee u sron. Le sē yrūhū Brama woo ya wīi na ye, ²⁴ le yrūhū wo bya wīi na. Yāhā ga ba yee wo bya sron ke yīnde na, wii mpāy too ke ta wo Yater, ma cā koo kē ke wo Yīŋfua Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. ²⁵ U yi napee- kē, u n le sya ma ku, ma wo kapee- laha kāā wo yīŋ na. Yāhā n u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Yāhā loo pye ma -sē yee wo sron ke yīnde na Yesu kāmāy na.

Kayūhū nkāy kē, mpāy pe sron Yāhā yīnde na, pe ke yāā

⁵ Too mii, yagaa wo sron ke yīnde na wo Yesu wāta wo Yater wīi na, yrīŋ ma wo nsoho wo yagaa Yāhā ne, wo Yīŋfua Yesu Crise kāmāy na. ² Yesu Crise woo kē, u kānde yi wo kē, wo n waha Yāhā laantār cā. Too Yesu ta wo Yater, wo loo kayīi nde yāā, ma le yigi klue sīi. Too koho taha yaha le na ma cā, Yāhā ga ba wo ta wo n niisayūhū fla yāā ke wāŋ syi dyaŋ, wo nuhu di loo nde ne. ³ Loo ya sē ne ye, wāfāy gε ma sya pye wo na, wo nuhu di le ne. Ye sē yāā, wo cā wo ma wāfāy yāā, waa cā waa wii plāhā le Yesu kānde wo mii. ⁴ Wo ma -sē wii plāhā ma kuee yai tāŋ le Yesu kānde wo, wo ga waha yia wātānyāŋ wūhū bye na. Wo ma -sē yia, waa koho taha yaha kayūhū nkāy bye na, Yesu ke pye wo kē. ⁵ Yāhā Yrā lii Yāhā le le wo laam wo, le Yāhā laam ter wāā wo kē wo n waha cā wo ntāŋ dye Yāhā tāy, cīinde. Loo ne, wo cā ma yee, too koho taha yaha lii na, le saa yi wāwaha ye, le ga pye.

⁶ Faale na, fānga sē pye wo ye laantor ne ye. Yāhā ke bii yaliile ta, loo yale le ba nɔ, Yesu n pa ma ba ku wo wīi na, wii mpāy too sē naa Yāhā myaha gboho ye. ⁷ Le ma nii laa dyaŋ, waa ga waha le sya la u gbā ku u nampyeŋ wīi na, u nampyeŋ wii u le kānde katan yār? Nde wāpye wīi sron war. Le ma pye mii wii syi dyaŋ u laantār gboho, laa na waa ga waha le sya u gbā ku woosyifua wīi na. ⁸ Wii too -sē pye kapeepyefa, Yāhā ta Yesu Crise n gbā ku wo kapee- wīi na. Yāhā loo nde pye ma le yar wo na ma yee, wo ntāŋ sron dye ke tāy. ⁹ Yesu Crise ntāŋ woo wo kapee- wīi na; tuu ku wo wīi na ke syi, Yāhā yee wo sron ke yīnde na. Yesu Crise tuu wo ta wo n sron Yāhā yīnde na, yagaa wo le cā laha ma yee, u ga maha ba Yāhā ncafūhū syii kāā wo na. ¹⁰ Faale na, wo pye Yāhā napīi-, ke n ta ke Dya n ku wo wīi na, ma wo wāā le ke ne. Yagaa, too wāā le Yāhā ne, wo le cā laha ma yee, u Dya tuu yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, u ga wo sya yaha wo kuāŋ ne. ¹¹ Loo ya sē ne ye. Yesu tuu wo wāā le Yāhā ne, wo see- far le ke ne, ma nuhu di ke wīi na. Yesu kē u ta wo nuhu di.

Dama wīi Yesu Crise wīi ne

¹² Faale cāā na, nawee nen wii tuu cāā kapee pye, u myaha Dama. Loo ne le ta kapee- wāpyeŋ n cāāŋ dye driyē nge wo. Kapee- wāpye wīi ne le ta nawee- n nii n ku. Nawee- bye kapee- pye, loo ne pe n nii n ku. ¹³ Cāā gii cāā na Yāhā sē bii ke kānde ta wa ma le yar Musa na ye, nawee- naa kapee- pye driyē nge wo. Kānde lii le ta, le ma yee le wee ye, wāpēn wee kapee- wāpyeŋ na ye. ¹⁴ Loo naa bye ne, ma gbe Dama cāā na, ma sya ba waa Musa cāā na, gbā pye nawee- bye yīŋ na. Ma wāā

le mpāy bye ne, pe kapee- sē ba pee mii Dama wīi dyaŋ tuu bii Yāhā yē kapān miy yaha ye.

Dama wīi waa wīi tay, wii u wāpa wīi ba cā yaha wa driyē wo; woo kē Yesu Crise ne. ¹⁵ Pe syām wīi wee wāceŋ ye. Dama tuu kapee lii pye, le wee mii kayīi lii dyaŋ Yāhā le wāā wo kē ke dyaŋ ye. Dama woo nawee nen ya kapee wāpye wīi ta nawee- bye n ku. Yāhā laantār -sē gboho, kacān wee ye. Ke ke kayīi wāā nawee- bye kē ke dyaŋ, Yesu Crise woo nawee nen ya kāmāy na. ¹⁶ Le Yāhā kayīi wīi maha wee wāceŋ u Dama kapee wīi ne ye; nawee nen ya kapee wāpyeŋ pa wāpēn ne; kayīi lii le -sē wāā ke dyaŋ, le wīi ne nawee- bye ma sya kapee- pye, Yāhā ga yee pe sroŋ ke yīnde na. ¹⁷ Cīinde ne, nawee nen ya kapee wāpyeŋ ta, gbā wāku n nii nawee- bye yīŋ na. Lii le -sē sroŋ ma cīinde, loo ne Yesu Crise nen ya wīi ne: Mpāy bye pe Yāhā laantār cā, pe ke kayīi yāā gboho. Yāhā maha kayīi nde wāā pe kē ke dyaŋ ma yee pe sroŋ ke yīnde na. Yesu Crise kāmāy na, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye, pe ga ba le yāā, pe sya nii yīŋ na Yesu Crise ne. ¹⁸ Lii le ma, Dama woo nawee nen ya kapee wāpyeŋ le ta, nawee- bye n wāpēn yāā mii, Yesu Crise nen ya kasroŋ wāpyeŋ ta, nawee- bye ga waha kapee- foho wākuayāā pe kapee- wīi na koo syi, pe cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye. ¹⁹ Ye sē yāā, nawee nen ya Yāhā yē kapān wāmiyaha ta, nawee- bye kapee- pye. Koo syi ya dyaŋ, nawee nen ya Yāhā laam wīi wāpyeŋ ta, nawee- bye ga waha sroŋ Yāhā yīnde na.

²⁰ Yāhā ke kānde ta, ma yee nawee- n le war pe cā kai- nkāy wāpyeŋ koo ke ma kapee-, pe kapee- fānga cā, pe maha cā kapee- ter nihi. Kapee- wāpyeŋ ma -sē syar mii, Yāhā laantār ga syar, te ta ter koo yaha. ²¹ Ye sē yāā, kapee- wāpyeŋ fānga ta, nawee- n ku. Wo Yīŋ-fua Yesu Crise kāmāy na, Yāhā laantār -sē maha ta nawee- bye ga waha sroŋ ke yīnde na pe cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

-Too naa wo troho tāhā le kānfuē wo!

6 Yagaa, le sē nii la mii wo yai wo naa kapee- koo pye, kaa naa n taha Yāhā laantār na? ² Aye, yii ge cā, le saha pye ke syi ye! Kapee- wāpye wīi kuē ye, le ma mii wo ku, ma cāāŋ wii na kapee- ne. Le nii ke syi, wo ga maha pye mii wo dye kuee kapee- wāpyeŋ wo? ³ Too tāā yi loho wo Yesu Crise myaha na, loo nde le yar ma yee wo seefar le Yesu ne. Le yīntaha kē, wo wātāāyi le yar ma yee wo bya wāā le ku Yesu Crise ne. ⁴ Too ba tāā yi loho wo, le nii mii wo bya ku pe n wo le gbīi wo Yesu Crise wāŋ syi dyaŋ, Yāhā n wo bya ta wo n yir gbā wo mii, ke Yesu Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na ke fāngangbāŋ kāmāy na mii syi dyaŋ. Ke wo ta wo n yir gbā wo, ma yee wo naa wo troho tāhā ke kānfuē wo.

⁵ Ye sē yāā, too -sē Yesu Crise gbā ter ku, loo nde ta woo tesē wii ne, wo gbra wii na mii katyir sīi dyaŋ te wāā fiy nempuai nen na. Wo ma nii u ne koo syi, wo bya ga ba yir gbā wo u wāŋ syi dyaŋ, wo nii yrāŋ na u ne. ⁶ Wo yai wo cā wo yee, Yesu tuu ba kuey mar boo trā na, le yīntaha kē, too pye kapeepyefa faale wo, wo faale troho wātāhā ter bya kē ke kuey mar boo Yesu ne trā na. Le nii mii wo kapee- wāpyeŋ laampee- me pe boo pye klaha- tāŋ, kapee- wāpyeŋ fānga saha yia wo na nantāŋ ye. ⁷ Ye sē yāā, wii tuu ku wa, kapee- wāpye wīi saha nii u yīŋfua, u n naa n luhu kapee- ye nantāŋ ye. ⁸ Wo ma ku Yāhā Yīndefua Crise ne, wo cā wo ga ba wāā nii yrāŋ na u ne. ⁹ Wo cā ma yee, Crise tuu yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, u saa ku nantāŋ ye. Gbā fānga saha yia u na nantāŋ ye. ¹⁰ Tuu ku, u ku kapee- wāpye wīi na tehe nen u kuāŋ ne. Yagaa, u yir gbā wo ma nii yrāŋ na Yāhā miingbāŋ wāsey myaha na. ¹¹ Loo ne, ye yai ye naa yii yāŋ mii ye ku kapee- wāpyeŋ kuē ye. Ye ma yrāŋ na yagaa, ma nii Yāhā wām Yesu Crise kāmāy na.

¹² Le nii ke syi, ye ma syi ye tyii kapee- wāpyeŋ fānga n yia ye na ye. Kapee- nkāy ke n tāy ye kadye ye, ye ma syi ye ke wīi le naa n yaha ye laam wo ye, ye ma syi ye naa n luhu ke ye ye. ¹³ Ye ma syi ye ye kadye teebēhe ta ye naa kapee- pye ke ne ye, ye ma syi ye ke ta kapee- wāpye wān ye. Faale na ye pye mii nakur dyaŋ, yagaa tee -sē nii yrāŋ na, ye yai ye yii le soho Yāhā koho wo, ye kadye teebēhe bye ne ke n nii kayūhū wāpye wān. ¹⁴ Ye ga waha loo nde pye. Ye sē yāā, kānde lii le ta, ye wee le fānga koho wo nantāŋ ye, koo gii ke n pai ye wāpēn wīi ne. Yagaa, ye ma Yāhā laantār roo koho wo, ke ye ta ye n sroŋ ke yīnde na; loo ne kapee wāpyeŋ saha yia ye na nantāŋ ye.

Wo ma wii woo yāmpuai?

¹⁵ Kānde lii le ta, wo wee le koho wo nantāŋ ye, wo ma Yāhā laantār roo koho wo yagaa. Laa na, waa ga waha yee, le ma pye ke dyaŋ yagaa, nawee ga waha kapee pye, laa wee le na ye. Aye, le wee koo syi ye.

¹⁶ Ye cā ma yee, ye ma nii waa laam wūhū koo pye, ye nii wa woofua yāmpuai. Ye ma nii kapee- pye, ye ma kapee- wāpyeŋ yāmpuai, kapee- -sē n gaha ye ne gbā kuē ye. Ye ma -sē pye ye Yāhā laam wūhū pye yalebye, ye ma Yāhā yāmpuai, ke ga yee ye sroŋ ke yīnde na.

¹⁷ Faale na, ye pye kapee- wāpyeŋ yāmpuai, ma naa kapee- pye. Yagaa, ye Yāhā cīinde wūhū sya ma ke le yaha ye laam wo, ma nii n luhu Yāhā ya ye; -too naa Yāhā sey loo nde wīi na! ¹⁸ Ye sē yāā, Yesu ye sya kāā kapee- wāpyeŋ fānga koho wo, ye n nii Yāhā yāmpuai ma nii n sroŋ ye kānkai- bye wo. ¹⁹ Ye laam kacān sē le wa ye, koo ra n katē- ta ma nii ye klaha cīinde wūhū ne. Faale na, ye ba ye kadye teebēhe bye ta ma naa kai- nkāy pye ke sē yī ye, tesē kapee- ter bye ne. Ye naa loo

nde pye ye laam fānga bye ne ma ye kadye muāy tāj kapee- wo. Yagaa, -ye maha ye laam fānga bye ta ye kadye teebēhe bye ne, ye naa kai- nkāy koo pye ke sron Yāhā yīnde na, ye nii kla gii syi dyaŋ ke laha kānkai- bye wo ma nii Yāhā wāŋ.

²⁰ Ye sē yāā, faale na, tee pye kapee- wāpyeŋ yāmpuai, kai- nkāy ke yō, koo sē kē ke naa ye troho wātāhā sron ye kē ye. ²¹ Tee naa ke kapee- pye, ye ba naa nwa woo yāā ke na? Koo kai- ngīī kē, ke fyar yigi ye kē nanga per wo. Ye cā ma yee koo syi kai- ngīī pyefa yai gbā ne. ²² Yagaa, tee -sē sya kāā kapee- wāpyeŋ fānga koho wo, ma nii Yāhā yāmpa, ye kayīī lii yāā le na loo ne nde: Yagaa, ye laha ye kānkai- bye wo ma nii Yāhā wām; Yāhā ga cīinde yrā wāā ye kē, lii wākuayāā wee le na ye. ²³ Ye sē yāā, kapeepyefua dāān ne gbā ne. Wii mpāy too -sē seefar le wo Yīŋfua Yesu Crise ne, Yāhā ga kayīī laa wāā wo kē ke dyaŋ ke laantār na. Loo kayīī ne cīinde yrā lii ne lii wākuayāā wee le na ye.

Kānde lii le ta wo wee le fānga koho wo nantāŋ ye

7 Wo nna, kānde lii le ta, yii mpāy tee le wīī cā, n ga nde pāā ye ye: Ye cā ma yee, kānde lii le ta nawee yai u naa le yār; nawee wii syi u ma yrāŋ na, u sē ku wa ye, woo wīī ne. ² Le ma mii cōō wāŋ syi dyaŋ u puai ne. U wāsyarŋ kānde na, u sē yai u u puai yaha yrāŋ na u ka naa waa ye, mii u puai sē ku wa ye. U puai ma -sē ku, kānde laa ter maha wee nantāŋ lii le ga waha u cōō gbra u puai na ye. Loo na, u cōō ga waha naa waa gbe yagaa. ³ U puai ma yee u sē ku wa ye, u n ter ma ga naa waa gbe, u kapee pye u puai na. U puai ma -sē ku wa, kānde laa ter wee nantāŋ lii le ga waha yer tā u cōō na ye. Yagaa, u cōō ma pra, u ga waha naa waa gbe, kapee wee le na ye.

⁴ Wo nna, ye wīī bya ma koo syi dyaŋ. Kānde lii le ta, ye pye le fānga koho wo. Yāhā Yīndefua Crise tuu gbā mpāy ku, le ma mii ye bya wāā le ku u ne, ye wee nantāŋ le kānde fānga koho wo ye. Ye ma Crise woo koho wo yagaa, woo wii Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Yagaa, too ma Crise woo koho wo, wo ga naa tēyīī tē Yāhā kē, tēn lii syi le ga pii sa gboho. ⁵ Ye sē yāā, faale na too naa kai- nkāy ya pye ke n tāy wo ye, kānde lii le ta, le le yar wo na, wo n cā kapee- kē ke ne. Loo nde n ta ke wāpye laam n cā maha wo yigi wo n nii kapee- pye, ma -sē nii nakur draha wo. ⁶ Yagaa, too -sē nii mii wo wāā le ku Yesu ne, kānde lii le ta le sē maha wo ta kapee wāpye laam n waha wo yigi mii faale dyaŋ ye. Koo syi kē, wo ga naa tēn tē Yāhā kē loo kānyīī nde wīī na, Yāhā Yrā Fānga kāmāy na. Le faale kānle wīī lii wo naa tēn tē Yāhā kē, le sē n tōr nantāŋ ye.

Kānde lii le ta, loo tesē kapee wāpyeŋ ne

⁷ Yagaa, wo ga waha yee la, kānde lii le ta, le ma kapee? Aye rēhe! Kānde lii Yāhā le ta, loo ne le ta ra n cā kai- nkāy wāpyeŋ kē ke ma kapee-. Ye sē yāā, kānde lii Yāhā le ta, le ma ne yee le sē yee nawee sē yai u naa yīnde pye ye, n saa ne cā n yee yīnde wāpyeŋ ma kapee laa ye. ⁸ Kānde lii le ta, yaliile le -sē ra yar kai- nkāy wāpyeŋ ma kapee-, kapee- n yia ra na, ta n yāā ke kai- bye wāpye laam ke ra yigi, ta n nii yīnde pye ke bye na. Ye sē yāā, kānde lii le ta, le sē ba pye wa ye, kapee- wāpye laam fānga sē ba gboho ye. ⁹ Faale na, kānde lii le ta, tē sē ba le cā wa ye, n naa nii yāŋ nawee wii syi draha wo u ma yrāŋ na. Tē -sē ba cā wa kai- nkāy wāpyeŋ koo ke ma kapee-, ta n yāā kapee- yia ra na, ke wāpye laam n ta yigi. Ta n nii yāā nakugu draha wo Yāhā yīnde na. ¹⁰ Kānde lii Yāhā le ta, le yi ma yee, le wo troho wātāhā sron wo n kuee yrāŋ na. Le -sē ta ndoo n ku. ¹¹ Ye sē yāā, kānde lii le ta, tē ba le cā, ma cā kai- nkāy wāpyeŋ koo ke ma kapee-, ke kapee- wāpye laam n -sē ra yigi, ma ra wlan le kapee- wo, ma ra ta ta n nii nakugu wāŋ syi Yāhā yīnde na. ¹² Kānde lii le ta, Yāhā kē ke le yi. Ke kaplāŋ bye ma Yāhā wūhū. Ke sron, ma maha yō. ¹³ Kai lii le ma kayīī, loo la le maha ra ta ra n ku? Le saha pye loo ye. Kapee- wāpyeŋ koo kē, ke ra ta ra n ku Yāhā yīnde na. Kapee wāpyeŋ le ya yīntaha yar yagaa gbaa na; le Yāhā kānde lii le ma kayīī, kapee wāpyeŋ loo ta ma ndoo ta ra n ku. Loo nde le yar wo na ma yee, kapee wāpyeŋ ma kapihī, kacān wee le wāpee na ye.

Wo ma kapee wāpyeŋ nsoho wo kayīī ne

¹⁴ Wo cā ma yee, kānde lii le ta, Yāhā Yrā fānga ma le na. Ndoō -sē nwo, nawee ya kē ra ne, ma nii kapee- wāpyeŋ yāmpuai. ¹⁵ N lii pye, n sē le war ye: Ye sē yāā, kai- nkāy ke wāpye wīī ma ra laam wo, koo sē kē tē n pye ye; kai- nkāy ke wīī fūhū ra ye, koo kē tē n pye. ¹⁶ Kānde lii le ta, le wāyār wīī ma pye ra laam wo, n ma sya yee n sē waha yia ma le pye ye, n cā le kānde yō. ¹⁷ Loo na, ndoo laam wīī sē ne le ra ta ra n kapee pye ye, kapee lii le ma wa ra laam wo, loo fānga ne le koo ngīī bye pye. ¹⁸ Ye sē yāā, n cā ma yee, tē ma wa nawee, kayūhū dugu wee ra na ye. Kayūhū wāpye wīī le sya ma ra laam wo, ke wāpyeŋ fānga wee ra ye ye. ¹⁹ Kayūhū nkāy ke wāpye wīī ma ra laam wo, koo sē kē tē n pye ye; kapee- nkāy ke wāpye wīī wee ra laam wo ye, koo -sē kē tē n pye. ²⁰ Kai lii wāpye wīī ma yee le wee ra laam wo ye, n ma -sē le pye, ndoo ge sē kē n le pye ye. Kapee lii le ma wa ra laam wo, loo fānga ne le koo pye.

²¹ Yagaa, n cā le ma mii syi dyaŋ: N ma yee n ga kayīī pye, n ga yāā kapee ya tē ga waha pye. ²² Ta laam wo, kānde lii Yāhā le ta, le wīī n tāy ra ye. ²³ Ta kadye tee-

behe bye n luhu kände laa ter ye, le yer n tã le Yãhã kände na, loo lii le yõ ra laam wo. Loo kände laa ter nde maha ra ta, ra n nii kapee- wãpyer kände yãmpuai, kapee- wãpyer kände lii le ma ta kadye teebehe bye wo. ²⁴ Ta wĩ pee cĩnde! Yoo ga ra sya yaha ta kadye koho wo, ta kadye gii ke kapee- pye, kapee- nkãy ke n pai gbã ne? ²⁵ N syaha wãã Yãhã kã, ke ra sya yaha wo Yĩnfua Yesu Crise kãmay na.

Yagaa, n cã n ma mii syi dyaŋ. N ma nii yãŋ, n ga cã kände lii Yãhã le ta, le wĩ n tãy ra ye. Tẽ -sẽ ma wa nawee, kände laa ter ma ta kadye teebehe wo, ma ra ta ra n nii kapee- wãpyer kände yãmpuai.

Yãhã Yrã Fãnga lii pye wo laam wo?

8 Yãhã ke wo ta wo n sronj ke yĩnde na Yesu wãku kãmay na, loo nde na, mpãy pe seefar le Yesu Crise ne, pe saa wãpẽn yãã yãã nantãŋ ye.

² Ye sã yãã, Yãhã Yrã Fãnga lii le cĩnde yrã wãã mpãy kã pe seefar le Yesu ne, koo kã ke ra tyĩn sya kapee- wãpyer fãnga koho wo, ma suhu gbã ne. ³ Kãnde lii le ta, wo sã waha yia ma naa le yãr ye. Koo kã, le sã waha yia ma kapee- wãpyer fãnga pye klaha- wo na ye. Kãnde lii le ta, le sã waha yia lii na ye, Yãhã loo pye wo kã ke Dya wãnwãã ne driyẽ wo. Ke Dya n pa driyẽ wo nawee kadye ne mii wii kapeepyefa dyaŋ, ma ba ku wo kapee- wĩ na. Kapee- nkãy too pye, Yãhã koo wãpẽn draha gbe, ma ke taha Yesu yĩŋ na. ⁴ Yãhã loo pye ma yee ke kãnde lii ta, le lii yar ma yee loo le sronj, loo ga waha pye Yesu kãmay na. Loo na, wo ga sronj ke yĩnde na le kãnde kuẽ ye. Yãhã Yrã ne le wo troho wãtãhã sronj yagaa, wo koho fãnga sã kã ye.

⁵ Mpãy, pe laampee- wũhũ kã ke pe troho wãtãhã sronj, pe ma pe ya laam wũhũ wãke na yalebye. Mpãy pe tyii Yãhã Yrã n nii pe troho wãtãhã sronj pe kã, poo ma Yãhã Yrã laam wũhũ wãke na yalebye. ⁶ Mpãy pe ma pe ya laam wũhũ wãke na yalebye, gbã ma poo wĩ. Mpãy pe -sẽ ma Yãhã Yrã laam wũhũ wãke na yalebye, poo ga cĩnde yrã yãã yrĩŋ ne. ⁷ Mpãy pe pe ya laam wũhũ ya pye yalebye, pe ma Yãhã napĩ-. Kãnde lii Yãhã le ta, pe le sye. Pe saha luhu gẽ luhu le ye ye. ⁸ Mpãy pe pe ya laam kãnde yãr, pe pyer sã n tãy Yãhã ye ye.

⁹ Yii poo na, ye sã ye troho tãhã ye laam wãtãhã ye, Yãhã Yrã Fãnga le ma ye laam wo, ye ye troho tãhã mii Yãhã Yrã le yar ye na mii. Wii woo, Yesu Crise Yrã Fãnga wee u laam wo ye, ufua wee Yesu Crise wũu ye.

¹⁰ Tee sya mii ye kadye yai gbã wãku ne ye kapee- wĩ na, Yãhã Yĩndefua Crise wĩ ma pye ye laam wo, ye yrã ga maha ba nii yrãŋ na le kuãŋ ne. Yãhã yee, ye sronj ke yĩnde na, koo kã. ¹¹ Yãhã Yrã ma -sẽ pye ye laam wo, ye kadye gii ke yai gbã ne, Yãhã ga ba ke ta ke n yir gbã wo ke dur ba yrãŋ na ke Yrã kãmay na. Ye sã yãã, koo Yãhã kã ke Yesu Crise ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãŋ na gbaafa ye. ¹² Wo nna, le nii ke syi, wo yai wo

naa wo troho tãhã mii Yãhã Yrã le yar wo na mii, ma yee too tyii wii laam wũhũ wãpyer koo na. ¹³ Ye sã yãã, ye ma nii yii laam wũhũ koo pye, ye ga ku. Ye ma -sẽ nii ye troho tãhã, mii Yãhã Yrã le yar ye na mii, ma ye laangapeer yi kãã ye laam wo gbege, ye ga cĩnde yrã yãã. ¹⁴ Mpãy bye pe ma Yãhã Yrã ne le pe troho wãtãhã sronj, pe ma Yãhã pii. ¹⁵ Ye sã yãã, Yãhã Yrã lii Yãhã le le ye laam wo, loo sã ye ta ngaa yãmpuai ma maha ntãncer le ye laam wo ye. Loo Yãhã Yrã nde ye ta ye n nii Yãhã pii, loo ne wo bye ga waha Yãhã yee wo Tuhufua, wo yĩmbui yir wo yee: «Ta Tuhufua». ¹⁶ Yãhã Yrã ge le yar wo na wo laam wo wo n le cã ma yee, Yãhã pii me wo ne. ¹⁷ Too nii ke pii, ke yẽ ter kayũhũ nkãy wãwãã ne ke nawee- kã, wo bya ga ke yãã mii Yãhã Yĩndefua Crise ke yãã mii. Ye sã yãã, wo bya ma nii wãfãy yãã u ne, wo ga ba miingbãŋ yãã u wãŋ syi dyaŋ.

Kayũhũ nkãy ke n pai

¹⁸ N cã, wãfãy tii bye too n fãy driyẽ nge wo, te klonj te sã n tãn gẽ tãn nayõr rii ne too ga ba yãã sukũhũ gaa laam wo ye. ¹⁹ Per gaa ma ke n pai, koo per na Yãhã ga ba ke pii nayõr yar gbaa na, nawee- bye n ke yãã yĩnde ne. Wãn tii bye Yãhã te tãhã, koo per wãyãã laam te bye yigi. ²⁰ Ye sã yãã, wãn tii bye Yãhã te tãhã, te bye ma gbã koho wo. Too sã kã te te ya ta gbã koho wo ye, Yãhã kã ke te ta ke syi. Ke sã -sẽ yee te kuee yai tãŋ ke syi ye. Te koho taha yaha per gii na, Yãhã ga ba ke pii nayõr yar. ²¹ Te koho taha yaha lii na, loo ne nde: Yãhã ga ba te yi kãã gbã fãnga koho wo, te n Yãhã nayõr ter yãã, te saa maha pye yãã ngaa ter fãnga koho wo nantãŋ ye, mii Yãhã pii wãŋ syi dyaŋ. ²² Wo bye cã ma yee, ma sya ba waa nanga per na, driyẽ wãn bye n sĩ wãfãy koho wo, mii cõc dyaŋ lai u yigi u n ga see ma nii n sĩ wãfãy koho wo mii. ²³ Driyẽ wãn ya sã ne ye: Wii mpãy too Yãhã Yrã yãã wa ke Yãhã kayũhũ yaha ye, loo n nii le wãcir, wii gẽ n sĩ wo laam wo, ma yee Yãhã ke wo ta farfar wo n nii ke pii wo kuãŋ ne, wo kadye ma n maha pye wãfãy gaa ter fãnga koho wo nantãŋ ye. ²⁴ Wo cã Yãhã wo sya yaha wa, wo sã -sẽ wo wãsyayaha kayũhũ bye yãã wa yĩnde gẽ ne ye, wo koho taha yaha ke na. Mboo nawee, taa koho taha yaha lii na, ma'a le yãã wa yĩnde ne, ma saha yee nantãŋ ma koho taha yaha le na ye. Waa ma la, u ma le kai yãã yĩnde ne, u maha yee woo koho taha yaha le na? ²⁵ Kai lii too sã le yãã yĩnde ne ye, wo ma koho taha yaha le na, wo yai wo naa le kai sãŋ laanyĩn ne.

²⁶ Yãhã Yrã bya maha koho le wo ye yalebye, fãnga wee wo na ye, koo kã. Ye sã yãã, kai- nkãy ke yai wo ke nar Yãhã ye, wo sã ke cã ye. Yãhã Yrã -sẽ ma le n pãã Yãhã ye wo draha wo, ma ke nar kaplãŋ nkãy ne, ke yĩŋ wũhũ gbaha ter, ke saha cã tõr yẽ kaplãŋ ya ne ye. ²⁷ Yãhã ke -sẽ nawee- laam wũhũ war, ke maha Yãhã

Yrã laam wũhũ cã. Kai lii Yãhã Yrã n pãã Yãhã ye, Yãhã loo bye cã. Kai- nkãy ke yõ Yãhã ye ma maha n tãye ke ye, koo kã Yãhã Yrã n pãã Yãhã ye, mpãy wĩi na pe ma koo wãm.

Kacãn wee wo ntãnj wãdyerj na Yãhã tãye ye

²⁸ Mpãy Yãhã wĩi gboho pe laam wo, kai- nkãy bye ke pe dye, Yãhã n ta ke n yi wãyũhũ na. Poo mpãy Yãhã wĩi gboho pe laam wo, poo me Yãhã pe yee yi pe nii ke wãm. ²⁹ Ye sã yãã, mpãy bye Yãhã pe laam wĩi yãnj ma pe cãã yãnj yi, ke yee pe nii ke Dya wãnj syi dyanj, ke Dya n nii poo nabuar mii bye lefua. ³⁰ Mpãy Yãhã ba pe cãã yãnj yi ta, ke pe yee pe nii ke wãm. Ke -sã mpãy yee pe nii ke wãm, ke pe ta pe n sronj ke yĩnde na. Ke -sã mpãy ta pe n sronj ke yĩnde na, ke poo ta wa ke ni-isayũhũ fla wo.

³¹ Lii ya too ga maha pãã, loo ne nde: Yãhã ke ma wa wo ne, yoo ga waha laa pye wo na? ³² Ke sã sye ge sye ke ya koho Dya wãkã na ye; ke ke Dya ta u n ku wo bye wĩi na. Ke -sã loo pye, ye cã ma yee ke ga ba kai- bye wãã tãnj wo kã Yesu ne. ³³ Yãhã ke wii mpãy yãnj yi, waa ter saha yee wo sã n sronj ye, Yãhã yee wa wo sronj ke yĩnde na. ³⁴ Yoo ga waha yee wo yai wãpãn gaa ter ne? Woofua wee ye. Yesu Crise ku wa wo wãpãn wĩi na. Loo ya sã maha ne ye, u yir gbã wo, ma dur ba yrãnj na gbaafa ye. Yagaa u ma u nii Yãhã kãndigi koho ku ye kai- bye yĩnj na, ma nii Yãhã nar wo kã.

³⁵ Nwa syi ma, ke ga waha dye wo nsoho wo Yesu ne, ke wo ntãnj yi kãã wo nsoho wo u ne? Wãfãy saha yia ye, ntãncer saha yia, wo wãnuhu Yesu wĩi na, loo saha yia, fãã ma suhu nawãn ne, te saha yia. Kapee- ma sya wo dye, pe ma sya wo boo Yesu wĩi na, koo ngĩi saha wo cããnj wii na Yesu ne, wo ntãnj saa dye u tãye ye.

³⁶ Koo wãfãy ngĩi bye wĩi ge ne le bii cãã yrũhũ yaha Yãhã sabangbãnj wo ma yee:

«Ma wĩi ta,

pe wo ke wãboo ne ke yai ke yĩmper.

Pe yĩnde na,

wo ma mii mbaa mpãy dyanj pe boo n kaa.»

³⁷ Koo wãfãy ngĩi bye laam wo, wo -sã sronj n yia yale-bye Yesu Crise kãmay na, woo wii wo ntãnj dye u tãye.

³⁸ N le cã laha ma yee, wo ku woo, wo ma yrãnj na woo, yãhãyĩnj tẽnlehe woo, sãndãpee fãnga woo, yagaa wũhũ woo, sukũhũ gaa wũhũ woo, ³⁹ fãngafa woo, yãhãyĩnj fãnga wãn woo, kãntraha fãnga wãn woo, too wãn nde kur bye tii Yãhã te tãhã, kla gaa ter wee ke ga waha wo cer Yãhã laantãr na ye, koo gii wo ntãnj sronj dye ke tãye, ke n le yar wo na wo Yĩnjfua Yesu Crise kãmay na.

Yãhã tesã ke nna mpãy ne ke pe yãnj yi

9 N ga ra nampyerj- Yiifree- wĩi pãã yagaa, pe myaha maha kã: Yiisrefa. Cĩinde ne tã ga pãã ye ye; tã

ma Yãhã Yĩndefua Crise tãntãle, n saha kawar fua ye. Yãhã Yrã le maha ma ra laam wo, ma ra kaplãnj sronj, ndoo ge cã cĩinde ne tã n pãã. ² Ta nampyerj- Yiisrefa wĩi ta, ra laam bye n wlãhã nii ra ye, le n maha nii ra yaa, n sã waha sã n wãye le ne ye. ³ Pe nii ra terfa, le ma ne pye mii, n ga waha pe draha gbe, n nii mii Yãhã yoosãn ta ra na, ta n cer Crise na, poo n -sã ra draha gbe, ma sya yaha, loo ne ga tãye ra ye. ⁴ Yiisre- terfa me pe ne: Yãhã poo yãnj yi, ma nii pe yee ke pii, ma ke ya nayõr yar pe na; Yãhã naambiyãr le poo ne. Loo na, kãnde lii ke le ta, ke le le soho poo koho wo, ma ke wãsey kãnde yar pe na, ma -sã bii yẽ ter pe ye kayũhũ wãwãã ne pe faale wãdyaha kã. ⁵ Pe bye ma faale wãdyaha Brama kur kuẽ pii. Yesu ge tuu see ba nawee, u see poo ter na, woo wii u ma kai- bye yĩnj na. Yãhã miingbãnj yai ke naa n sey yalebye. Le nii ke syi.

⁶ N sã yee Yãhã ke bii yẽ ter kai lii ne, le nii wãwaha ye. Lii le ma le na, mpãy bye pe ma Yiisre kur kuẽ pii, pe bye sã me pe ma cĩinde Yiisre- ye, koo kã. ⁷ Pe sya maha nii Brama kur kuẽ pii, pe bye sã -sã wee Brama pii cĩinde ye. Ye sã yãã, Yãhã ge bii Brama pye ma yee: «Ma dya Yisyake kur wãm poo me, pe ga ba nii ma cĩinde kur kuẽ pii.» ⁸ Kapãn nde yĩntaha kã, mpãy bye, le tãye Brama ya ye u n pe see, poo sã me pe ma Yãhã pii ye; Yãhã bii yẽ ter mpãy wãwãã ne Brama kã, poo ya me pe ma Brama cĩinde kur kuẽ pii. ⁹ Yãhã bii yẽ ter Yisyake wãsee wĩi na kaplãnj nkãy ne, ke ngĩi: Yãhã bii Brama pye ma yee:

«Dye laa yagaa syi, n ga dur ba,
n ba yãã ma cõõ naa kicar see.»

¹⁰ Le sã nii loo ya ye. Loo kur kuẽ ye, Yerbeka wĩi bya pye koo syi dyanj. Wuhuwãm syãm mpãy tuu see naam kicar, pe see tuhufua nen na; pe tuhufua kã wo wãdyaha Yisyake ne. ¹¹⁻¹² Pe wuhuwãm pe sã bii see wa ye, ye cã pe sã ba kapee laa pye yãã kayĩi laa ne ye, Yãhã bii cãã poo nen waa yãnj yi wa, ma pe nahafua Yerbeka pye ma yee:

«N ga ba ta, cĩifua woo n yahasee sya
kai- wo u lefua yaha.»

Yãhã loo nde pye ma le yar wo cã, ke ma yee ke ga nawee yãnj yi, ke sã ne ufua pyer yãnj ye. Yãhã laam wĩi ne loo ne. ¹³ Loo ne le bii cãã yrũhũ yaha pe wuhuwãm wĩi na Yãhã sabangbãnj wo ma yee: «Dyakuba wĩi n tãye ra ye, le ter Yesõõ wĩi yaha.» ¹⁴ Wo ma loo nde yãnj, wo ga waha yee la, Yãhã sã n sronj ye? Aye, wo saha yee ke syi ye! ¹⁵ Ye sã yãã, faale na, Yãhã bii Musa pye ma yee:

«N ma yee n ga wii fen di,
n ga ufua fen di.
N ma yee n ga yõ wii na,
n ga yõ ufua na.»

¹⁶ Yãhã ma yee ke ga nawee yãnj yi, ye cã le sã nii mii ufua laam wĩi ne koo kã Yãhã n loo pye ye; le sã maha nii mii ufua u ya plãhã laa wãpyerj ne koo kã ye. Le yai Yãhã ye, koo kã ke n ufua fen di. ¹⁷ Yãhã sabangbãnj wo

le ma le yrūhū yaha ma yee, Yāhā bii Syiptefa yīn-
fuangbān pye ma yee:

«N ma ta Syipte kántraha yīn na,
ma yee n ga ra fāngangbān yar kai- nkāy ne
tē ga pye ma na †,
ta miingbān n yi kántraha kur bye na.
Koo kē ta n ma ta yīn na.»

¹⁸ Ye sē yāā, le ma tāy Yāhā ye, ke n yee ke ga wii fēn
di, ke ga ufua fēn di; le ma tāy ke ye, ke n yee ke ga wii
ta ufua laam n waha, ke ga ufua ta ke syi.

Yāhā ncafūhū tesē ke laantār ne

¹⁹ Laa na, waa ga waha ra yey u yee: «Yāhā ma ke
nawee- ta ke syi, pe ga waha laa pye la mii Yāhā laam
wīi ya sē ne ye? Pe ma -sē nii ke laam wūhū pye, nwa
ke n maha n yee pe tee n pye?» ²⁰ Mboo nawee, ma
kloŋ ter, ma tee n pāā Yāhā ne ke syi. Kla saha ke fāā-
fua pye ke yee, ta fāāfua, nwa ma n ra fāā mma ma syi
dyaŋ ye. ²¹ Ye sē gbāhā fāāfua yāā la, ke cuhu bye ma
woo wāŋ; ngii wīi ma tāy u ye, u ga waha ke kla fāā ke
cuhu ne. Le ma tāy ke gbāhā fāāfua ye, u ga waha u
cuhu gaa kūū u gbāi laa fāā u naa kayōr le le laam wo.
Le ma maha tāy u ye, u ga waha koo cuhu gaa kūū u
gbāi laa fāā kafar wākuee wīi.

²² Ye sē yāā, Yāhā wīi bya ma koo syi dyaŋ; ke nawee-
bye tāhā. Le ma tāy ke ye, ke ga waha nawee- mpāy ta
ke ke ncafūhū yar nawee- bye na, ke fāngangbān ne.
Poo mii ge pe ta Yāhā n ke ncafūhū yar, pe yai wāpēn
ne. Yāhā -sē maha ke laam yīn yaha pe wīi na. ²³ Le ma
tāy ke ye, ke ga waha nawee- mpāy ta ke ke nayōr yar
nawee- bye na, ke nayōr rii kacān wee te na ye. Poo mii
bye, pe ta Yāhā n ke laantār yar nawee- bye na pe ga
ke nayōr ter yāā.

²⁴ Wii Yesu kāndeyārfa me, Yāhā wo yāŋ yi Yiifee-
nsoho wo tesē mpāy bya ne pe wee Yiifee- ye. ²⁵ Loo
ne, faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yosee le yrūhū yaha ma
yee, Yāhā bii yee:

«Mpāy pe wee ra nawee- ye,
poo me tē ga yee ra nawee-
Mpāy pe wīi sē naa n tāy ra ye ye,
yagaa n ga pe yee ra laanfa.

²⁶ Teelii wo nawee- naa pe pye ma yee:
Yāhā nawee- sē me ye ne ye,
loo teele ya wo, nawee- ga pe pye pe yee:
Yāhā gii ke ma yrāŋ, koo pii me ye ne.»

²⁷ Faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa bya maha nde yrūhū
yaha Yiisrefa wīi na ma yee:

«Yiisrefa pe sya syar mii
flā dyaŋ muhulangbān yē na,
mpāy pe ga sya yaha pe laam wo,

† Faale cāā na, pe Yiisrefa bii pye Syipte yīn fuangbān yāmpar ko-
ho wo. Yāhā bii fānga wāā Musa kē, u n waha naa laanwo wūhū pye
ma naa Yāhā fāngangbān yar Syiptefa na. Syipte yīn fuangbān laam
-sē bii waha ter, u sē bii kānde wāā Yiisrefa kē fāhāfāhā ye.

pe ga pye carle ya.

²⁸ -Ye yāŋ,

Yīn fua Yāhā ke kai- nkāy cāā pāā yaha,
ke ga ke bye pye kua yagaa driyē wo.»

²⁹ U Yisa maha le pāā poo Yiisrefa wīi na ma yee:

«Yīn fua Yāhā gii yersaha wee

ke fāngangbān na ye,

ke ma ne pye ke sē tyii

wo wāle kur kue pii mpāy na driyē wo ye,

wo wīi ne ga pye le kua kāā driyē wo,

Sodōfa wāŋ syi dyaŋ Gumorfa ne.»

Yiisrefa pe le Yesu kapāyīi wīi sye

³⁰ Too ga waha lii ya pāā, loo ne nde: Mpāy pe wee Yi-
ifee- ye, ma maha pye pe sē naa n ke pe sroŋ Yāhā
yīnde na ye, pe Yesu wāta pe Yater pe ta Yāhā n yee pe
sroŋ ke yīnde na. ³¹ Yiisrefa poo na, pe yee kānde lii
Yāhā le ta, poo ga pe ya plāhā le wāyār ne pe sroŋ
Yāhā yīnde na. Pe sē -sē waha yia loo ne ma sroŋ ye.

³² Nwa ta? Pe sē naa n ke pe koho taha yaha Yāhā na,
ke n pe ta pe n sroŋ ke yīnde na ye. Pe ba yee kānde lii
le ta, poo ga pe ya plāhā le wāyār ne pe sroŋ ke yīnde
na pe ya koho fānga ne. Ntēmlaha gii nawee- n kūn
ke na, pe ga kūn koo na. ³³ Koo ntēmlaha nge wīi ne
le bii cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«-Ye yāŋ,

n ga ntēmlaha gaa ta Yurusalem wo,

nawee- n naa n kūn ke na;

ntēmbangbān kē ke ne,

ke ga nawee- ta pe n cer ter fle sīi.

Mpāy pe -sē koho taha yaha

koo ntēmbangbān nge na,

poo saa too yāā ye.»

10 Wo nna, lii le sroŋ gboho ra laam wo, ta n nii le
nar Yāhā ye ke yai ke yīmper, loo ne ta terfa Yi-
ifee- n waha sya yaha. ² Lii tē ga pāā pe wīi na, pe n ke
pe laam bye ne pe Yāhā tēn tē fānga ne. Yāhā laantor
sē -sē wee pe ye ye. ³ Ye sē yāā, Yāhā nawee ta u n
sroŋ mii syi dyaŋ ke yīnde na, pe sē le war ye, ma pe
ya wīi ta pe ya ya, a loo ne le ga waha nawee ta u n
sroŋ Yāhā yīnde na. Yagaa, Yāhā wīi lii ke le ta ma yee,
loo ya ne le nawee ta u n sroŋ ke yīnde na, pe loo sye.
⁴ Kai- nkāy Yāhā yee wo ke pye wo sroŋ ke yīnde na,
Yāhā Yīndefua Crise pa driyē nge wo loo na. Loo ne
mpāy bye pe u ta pe Yater, Yāhā yee pe sroŋ ke yīnde
na.

Mpāy bye pe Yesu ta pe Yater, Yāhā pe sya yaha

⁵ Kānde lii le ta, nawee ma n ke u sroŋ Yāhā yīnde na
loo wāyār ne, Musa bii lii yrūhū yaha loo wīi na, le nde:
U bii yee:

«Kānde lii le ta,

wii ma waha yia ma yār le katar kur bye wo,

ma sronj, ufua ga cĩinde yrã yãã.»
⁶ Mboo wii ma n ke ma sronj Yãhã yĩnde na Yesu Crise wãtaŋ ne ma Yater, ma sã yai ma naa le ga ma laam wo ma yee: «Yoo ga dugu ga yãhãyiŋ na, u ga tege ba Crise ne ye.» ⁷ Ma sã maha yai ma yee: «Yoo ga tege dye ku- klo wo, u ga Crise gbe nakur nsoho wo u pa u ne ye.» ⁸ Mboo wii taa Yesu ta ma Yater, cã: «Le Yãhã kapãn ma nawee tãy, le fla sã dey ye. Le ma ma yẽ wo, ma maha ma ma laam wo.» Loo kapãn ne too n pãã nawee- ye ma yee, pe yai pe Yesu Crise ta pe Yater. ⁹ Ma'a le pãã ma yẽ ne nawee- yĩnde na ma yee, Yesu Crise kã u ma Yĩŋfua, ma'a maha le sya cĩinde ma laam wo ma yee, Yãhã u ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãŋ na gbaafa ye, ma ga sya yaha. ¹⁰ Ma sã yãã, ma'a Yesu wĩi sya cĩinde ma laam wo, Yãhã ga yee ma sronj ke yĩnde na. Ma'a loo pãã ma yẽ ne nawee- yĩnde na, Yãhã ga ma sya yaha. ¹¹ Loo ne le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Wii ma Yãhã ta u Yater,
 ufua saa fyar yãã yãã ye.»

¹² Loo ne, ngaa wee ke Yiiffee- war mpãy ne pe wee Yiiffee- ye: Pe bye ma Yĩŋfua nen ya ne; mpãy bye pe u nar u koho le pe ye, u ga le pye, u laantãr wũhũ gboho. ¹³ Ye sã yãã, loo ne le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Nawee wii nawee wii woo
 ma Yĩŋfua myaha yee ma u nar,
 ufua ga wãsyayaha yãã.»

¹⁴ Nawee- ma yee pe sã u ta pe Yater ye, pe -sã ga pye mii pe u nar u koho le pe ye? Pe ma -sã yee pe sã u wĩi luhu yãã ye, pe ga pye mii pe u ta pe Yater? Waa ma -sã yee u sã u wĩi pãã pe ye ye, pe ga pye mii pe le yãã luhu? ¹⁵ Le ma -sã pye mpãy sã lehe wãã le Yesu kapãyiĩ wãpãã wĩi na nawee- ye ye, le kapãyiĩ pããfa ga yir na? Yãhã mpãy lehe wãã wa; loo ne le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: «Yãŋ, le kapãyiĩ pããfa wãpaŋ nuhu yigi nawee- kã.»

¹⁶ Mpãy pe le Yesu kapãyiĩ yãã luhu, pe laam wo mpãy -sã ma pe sã ke kaplãŋ sya cĩinde ye. Loo ne faale Yãhã kaplãŋ tãrfua Yiisa n bii yee:

«Yĩŋfua Yãhã,
 nawee- busãã sã ma kaplãŋ sya
 cĩinde wo ye ye?»

¹⁷ Ye sã yãã, ma'a le Yesu kapãyiĩ luhu, loo ne maa Yesu ta ma Yater. Kaplãŋ nkãy taa luhu, Yãhã Yĩndefua Crise yẽ kaplãŋ kã. ¹⁸ Lii tã ga yey, loo ne nde: Yiiffee- sã loo kapãyiĩ nde yãã luhu la? Pe le yãã luhu. Yãhã sabangbãŋ wo, le ma le yrũhũ yaha ma yee:

«Kãntrahafa kur bye
 le kapãyiĩ pããfa kaplãŋ luhu.

Pe yẽ kaplãŋ ka driyẽ teebehe bye wo.»

¹⁹ N ga maha nde yey: Yiisrefa sã le Yesu kapãyiĩ wũhũ war la? Pe ke war, pe sã -sã ke sya ye. Musa yee Yãhã lii pãã pe ye, le nde:

«Mpãy pe wee ra nna ye,
 n ga pe wĩi ta le n yĩnde yigi ye kã.
 Mpãy pe sã ra cã ye,
 n ga pe wĩi ta le n laam war ye kã.»
²⁰ Yiisa bya ge maha yee, Yãhã le pãã ma yee:
 «Mpãy ge pe sã naa ra ke ye,
 pe ra yãã; mpãy pe sã naa ta wĩi ga ye,
 n nii yar poo na.»

²¹ Ma -sã yee Yiisrefa wĩi na, Musa yee Yãhã le pãã pe wĩi na ma yee:

«Ke yai ke yĩmper,
 n koho nã wãã pe ye ndoo ga pe sya yaha.
 Pe laam -sã waha ter,
 pe sã n luhu ra ye ye ma ra kaplãŋ kai.»

Yãhã sã Yiisrefa miy yaha ye

11 Loo na, n ga ye yey nde ne: Le nii ke syi, Yãhã pe Yiisrefa miy yaha la, poo mpãy pe ma ke nawee-? Aye, le saha nii ke syi ye! Ye sã yãã, Yiisrefa naa kã ndoo ge ne, wo faale wãdyaha Brama kur kue puee kã ra ne, n yi Běsyame terfa wo. ² Yãhã sã ke nawee- miy yaha ye, poo mpãy ke pe yãŋ yi faale wo. Lii le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee, faale Yãhã kaplãŋ tãrfua Yeli laam bii war Yiisrefa wĩi na, u n le pãã Yãhã ye, ye koo kaplãŋ yãã kal. Ke ma ke yrũhũ yaha ma yee, Yeli Yãhã pye ma yee: ³ «Yĩŋfua Yãhã, ma sã yãã, pe ma kaplãŋ tãrfa boo, ma ma diŋ yisar pye klahã. Ndooyã kã tã kuee, pe n maha ra wãboo wĩi ke.»

⁴ Yãhã ke -sã u yẽ sya lii ne, ye maha loo bya cã: Ke yee: «Yãŋ! Mboo ya sã kã taa ma ye. Nawee- nyertãã yĩibua ma, pe Bala wãtẽŋ sye, u Bala wii nawee- u fãã, ma u ta ndoo draha wo, ndoo wii n ma Yãhã. Ta n poo yãŋ yi ma sãŋ pe na.» ⁵ Ye ma Yeli wĩi nde yãŋ, le maha ma ke syi nanga nge na. Yiisrefa mpãy maha ma car, Yãhã pe yãŋ yi ke laantãr flãhã tãy. ⁶ Ke pe yãŋ yi ke dyaŋ ke laantãr flãhã tãy, le sã nii mii pe kayũhũ pye Yãhã n pe yãŋ yi ye. Le ma ne pye mii Yãhã nawee- yãŋ n yi pe kayũhũ wãpye wĩi na, loo myaha pe yai le ne, Yãhã laantãr kalaa wee nantãŋ ye.

⁷ Lii ya le ma le na, pe Yiisrefa pe naa n ke fãnga ne pe sronj Yãhã yĩnde na, pe sã ke yãã ye. Mpãy ya Yãhã pe yãŋ yi, poo ya me pe loo kayĩi yãã. Pe busãã mpãy bye pe kuee, Yãhã pe laam tee ta, pe sã waha ke laam wĩi laa war ye. ⁸ Loo ne le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Yãhã pe laam tee ta, pe n nii,
 ke wĩi sã kai kua pe laam wo ye;
 ke pe ta, pe yĩmpe lii yãã pe sã le war ye,
 pe ndityuhu lii luhu pe sã le war ye,
 ma sya ba waa nanga na.»

⁹ Wo faale wãdyaha Dawide bya bii yee pe wĩi na ma yee:

«Pe diŋ wãyi ter Yãhã kã,

pe kaboo wān ne tesē ke dir wādiŋ ne,
te nii pe ye namihi wāŋ syi dyaŋ,
jrāy ne, pe n too dye te laam wo,
Yāhā n pe pēn.

¹⁰ Pe yīmpɛ, pe wam too,
pe ma n waha naa Yāhā kai- war ye.
Kānde lii le ta, loo wāfāy
le pe ta kāntuhu n kur pe ye.»

Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe bya le Yesu kapāyīī yāā luhu

¹¹ N ga ye yey lii ne le nde: Pe Yiisrefa pe plaha ke syi,
pe plaha la pe kuāŋ ne? Aye, pe sē plaha pe kuāŋ ne
ye! Pe wāplaha koo -sē ta, terfa mpāy pe wee Yiiffee-
ye, pe le Yesu kapāyīī yāā luhu, Yāhā n pe sya yaha, pe
wāsyayaha wīī n yīnde yigi pe Yiisrefa kē. ¹² Pe wāteep-
ye nii kayīī driyēfa ye, pe Yāhā kānde wāmiyaha bya nii
kayīī mpāy ye pe wee Yiiffee- ye. Le nii ke syi pe Yiiffee-
bye ma -sē ba pe yīntaha wā klaha Yāhā kuɛ ye, -ye cā
pe driyēfa kur bye ga ba kayīī lii yāā loo nde kur ye, le
ga ba gboho ta tɛr. ¹³ Yagaa, n ga laa pāā yii ye, yii
mpāy tee wee Yiiffee- ye: Ndoo kē, u Yesu tēnlɛɛ yii ye,
yii mpāy ye wee Yiiffee- ye. Yāhā tēn lii le soho ra koho
wo, le ma ra ye yīnkuāyir wīī. ¹⁴ Loo nde na, n n ke ta
terfa Yiiffee- n ye wīī yāā, le n yīnde yigi pe kē, mpāy n
yīntaha sroŋ Yāhā ye, ke n pe sya yaha ta tēn kāmāy
na. ¹⁵ Yāhā koho wākuāŋ pe na, loo nde nii driyēfa kur
bye wāwāāle wīī Yāhā ne. Le nii ke syi, Yāhā ma maha
ba pe gbihi ta, pe n nii ke nawee-, loo kayīī nde ga ba
gboho ta tɛr, le sya nakur raa ta, te n nii yrāŋ na.

¹⁶ Dir rii te cāā dye, pe ma diŋ yi te ne Yāhā kē te n nii
ke wān, dir rii bye te ga dye kur kuɛ ye, te bya ma Yāhā
wān. Katyigi gii nnen ma nii Yāhā wān, te kayay bya
ma Yāhā wān. ¹⁷ Yiisrefa wīī ma mii kaha wolifyɛ katyigi
wāŋ syi dyaŋ pe sīī tar wo ke n lɛ, pe n ba te kayay taa
cɛr kāā. Mboo wii taa wee Yiiffee ye, wlaaha wolifyɛ
katyigi gii ke fīy ke ya ya, waa sē ke sīī ye, ma wīī ma
mii koo katyigi nge kayaŋ gaa dyaŋ pe gbā cɛr ma ba
ke pua mar ke kaha wolifyɛ kayaŋ cersaha fla na. Ke
syi ne, ma n poho ke kaha wolifyɛ katyigi nnen too kā-
māy na. ¹⁸ Loo na, ma sē yai ma mii sey, ma naa too
kayay nde yāŋ mii ngaa sē kē te ne ye. Ma saha mii sey
gɛ sey ye; ma sē yāā, te nnen sē n poho mboo kāmāy
na ye, mboo kē taa n poho too kāmāy na.

¹⁹ Ma ga waha yee: «Laa na, pe kayay nde cɛr kāā,
ma yee ndoo yai n pua mar te draha wo.» ²⁰ Pe
wācɛrkāā wīī ma cīīnde; pe sē Yesu ta pe Yater ye, koo
kē Yāhā n pe cɛr kāā. Ma'a -sē yāā, Yāhā ma ta poo
draha wo, ma Yesu ta ma Yater, koo kē. Ma'a syi ma
naa mii sey loo nde ne ye, ma yai ma naa n fya Yāhā
na. ²¹ Ma sē yāā, pe Yiiffee- poo mpāy pe ma te cīīnde
kayay, Yāhā sē kace yaha pe na ye, ma yai ma cā,
mboo wii ma wee cīīnde kayaŋ ye, ma'a yee ma sē
Yesu ta ma Yater ma kuāŋ ne ye, Yāhā ga ma bya cɛr

kāā. ²² Yāŋ! Yāhā laam n tāy; nawee ma -sē laa tee pye
ke ga maha waha ufua pēn. Mpāy pe ke kānde miy ya-
ha, ke pe pēn, ma -sē ke laantār yar mboo na. Ma -sē
yai, ma koho taha yaha ke laantār na ma laam bye ne,
mii loo sē ne ye, ma bya ga cɛr kāā mii kayaŋ dyaŋ.

²³ Pe Yiiffee- bya ma -sē yīntaha sroŋ Yāhā ye, ma Yesu
ta pe Yater, Yāhā ga pe gbihi ta pe pye na faale na.
Yāhā fānga kāmāy na, ke ga waha yia ke maha pe gbi-
hi pua mar pe cersadyaha fla na. ²⁴ Mboo wii taa wee
Yiiffee ye, ma ma mii wlaaha wolifyɛ katyigi kayaŋ dyaŋ
pe gbā cɛr, ma ga ke pua mar kaha wolifyɛ katyigi na;
ma cā Yāhā fāngangbāŋ kē ke yia loo nde na. Pe Yiiffee-
poo na, pe ma mii ke kaha wolifyɛ katyigi kayay dyaŋ
pe gbā cɛr; pe wāpuamar koo katyigi cɛŋ ya na pe cɛr-
sadyaha fla na, ma yee la, Yāhā fāngangbāŋ saha yia
loo nde syi ya na ye?

Yiiffee- bya ga ba sya yaha

²⁵ Wo nna, kangbāy laa nde waa sē le cā yāā ye, n ga
le yar ye na ye n cā, ye ma n naa yii sey ye kacān wīī ne
ye: -Ye yāŋ, Yiiffee- busāā mpāy pe ya laam tee ta pe sē
waha Yāhā laam wūhū war ye. Pe ga kuee ke dyaŋ,
mpāy pe wee Yiiffee- ye, poo busāā n sya ba naa Yesu
ta pe Yater ke n pe sya naa n yaha, pe yē n sya ba tā.
Loo kur ye, pe Yiiffee- bye n cā pe laam gbihi ta pe Yesu
ta pe Yater. ²⁶ Pe Yiisrefa kur bye pe ga sya yaha mii, le
ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«U Syayahafua ga ba yir Syō kuɛ ye,
u ba Dyakuba kur kuɛ pii yee,
mpāy pe Yāhā kānde miy yaha.

²⁷ Yāhā yee too naambiyār nde ne
ke n pai le pe ne,
ke pe kapee- laha kāā pe yīŋ na.»

²⁸ Pe Yiiffee- Yesu kapāyīī wīī sye ma nii Yāhā napīī.
Loo n ta ye n kayīī yāā. Yāhā sē yi kāā ke yē wāter wīī
kur ye ye, pe Yiiffee- wīī n tāy Yāhā ye pe wāle kāmāy
na, pe wāle mpāy Yāhā bii pe yāŋ yi faale cāā na, ma
pe ta ke nawee-. ²⁹ Ye sē yāā, Yāhā ma kla gii wāā, ke
sē ke dur n sya ye, ke ma maha mpāy yāŋ yi, ke pe yāŋ
yi ke kuāŋ ne, ke sē ke yē dur ye. ³⁰ Yii mpāy tee wee
Yiiffee- ye, ye sē ba luhu Yāhā ye faale cāā na ye. Yagaa,
Yiiffee- pe sē luhu Yāhā ye ye, loo nde ta Yāhā n ye fɛn
di. ³¹ Pe Yiiffee- wīī bya ga ba nii koo syi. Poo mpāy pe
sē luhu Yāhā ye nanga ye, Yāhā ga ba pe bya fɛn di. Ke
ye fɛn di mii, ke ga ba pe bya fɛn di koo syi. ³² Ye sē
yāā, Yāhā tyii nawee- ter bye na, pe n ke yē kaplāŋ
wāluhu wīī sye ma -sē wāfāy yāā. Loo kur ye, ke n ba
pe bye fɛn di, pe n cā ke nawee fɛn di.

Kacān wee Yāhā wāgboho na ye

³³ Kayūhū nkāy ke ma Yāhā wān, kacān wee ke na ye.
Ke laantor tesē ke laam kacān ne, yersaha wee te na
ye. Kai- nkāy ke ma Yāhā laam wo wāpye wūhū, waa

saha ke cã ye, ke kai- gbihi n ta mii syi dyaŋ, waa saha le war ye! ³⁴ Loo ne le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Waa saha Yãhã laam wũhũ cã ye,
waa saha laantor le ke laam wo ye.

³⁵ Waa wee tuu waha yia,
ma cãã ngaa wãã Yãhã kě,
ke n ba le kayĩ dur u kě ye.»

³⁶ Cĩinde ne, woofua wee ye.
Ye sě yãã, koo kě ke kai- bye ta,
koo kě ke wãn bye tãhã,
te bye ma koo wãn.

Ke miingbãŋ yai ke naa n sey yalebye,
wãyeryãã ma n pye le na ye!

Amen, le nii ke syi.

Lii le ma cĩinde Yãhã wãsey

12 Wo nna, yii mpãy tee ma wo Yesu kãndeyãrwai, ye cã Yãhã wo fen di, ma sya wo yi kãã te wo. Loo nde wĩ na, ye tyii ta n ye yar waha wĩ nen ne: -Ye yii le soho Yãhã koho wo yrãŋ na, mii kla dyaŋ pe boo ke kě, ke kla n nii Yãhã wãŋ ke kuãŋ ne; ke wĩ n maha naa n tãy ke ye. Loo ne le ma cĩinde Yãhã wãsey. ² Ye ma syi ye naa driyẽfa kai- yãŋ tesẽ pe laangar wũhũ ne ye. Ye tyii Yãhã n ye laam wã klaha, ke kacãnfãn le ye laam wo, ye n ke laam wũhũ war, ye naa ke pye, nkãy ke yõ, ma n tãy ke ye, ma maha sron.

³ Yãhã kayĩ wãã ra kě ma ra ta ke tẽntẽ. Loo nde na, n ga ye nanem yar nde ne: Ye ma syi ye naa yii ta draha gii wo tee sě nɔ ke na ye. Tee ma mii, -ye naa yii yãŋ koo syi! Ye sě yãã, Yãhã kayĩ ye ta ye n Yesu ta ye Yater mii, -ye naa yii yãŋ koo draha wo. ⁴ Ye cã nawee kadye nen ya ma teebɛɛ busãã ne; ke teebɛɛ nanem bye ma ke tẽŋ ne ke ya wuhu na. ⁵ Wii mpãy too ma Yesu kãndeyãrfa, wo wĩ ma koo syi. Wo nihi; too -sě wãã le Yãhã Yĩndefua Crise kãmay na, wo ma kadye nen ya dyaŋ. Wo bye tẽŋ ma ke ya wuhu na, mii kadye nen teebɛɛ dyaŋ ke tẽŋ ma ke ya wuhu na mii. ⁶ Yãhã kaa taha wo nanem bye na. Ye sě yãã, ke fãnga tii wãã wo kě, te ma te ya wuhu na. Le nii ke syi, wo nanem bye yai wo koo fãnga ta wo naa tẽn tẽ. Yãhã ma fãnga wãã wii kě u n waha ke kaplãŋ luhu u laam wo, u -sě naa ke tĩr nawee- ye ke n naa n sron Yesu kãnde wũhũ ne.

⁷ Yãhã ma fãnga wãã wii kě u n nii koho le pe Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa ye, u -sě naa le pye laantee nen ne. Yãhã ma fãnga wãã wii kě u n nii u nampyer- klaha Yãhã kaplãŋ ne, u -sě naa pe klaha nuhu ne. ⁸ Yãhã ma fãnga wãã wii kě u n waha laantor le u nampyer- laam wo, u -sě naa le pye. Yãhã ma fãnga wãã wii kě, u n waha u ya koho wãn taa ta ma kayĩ pye te ne, u -sě naa le pye laanyõm ne. Yãhã ma fãnga wãã wii kě u n nii yahaseefua Yesu kãndeyãrfa yawãhã fla wo, u -sě u

ya plãhã le tẽn na. Yãhã ma fãnga wãã wii kě u n waha fenfa laam yĩn, u -sě naa pe laam yĩn nuhu ne.

Yesu kãndeyãrfa troho wãtãhã

⁹ Ye tyii nawee- ntãŋ n naa n dye ye tãy cĩinde wãdyer! Kai- nkãy ke sě yõ ye, ye tyii koo wĩ n fũhũ ye ye! Kai- nkãy ke yõ, -ye pua yaha koo na! ¹⁰ Ye tyii ye ntãŋ n naa n dye yii tãy mii tuhufua nen pii dyaŋ, -tee naa n tãy yii ne! -Ye naa yii kihi nagboho wãtaŋ ne yii na! ¹¹ -Ye naa ye tẽn tẽ ye laam fãnga ne -tee tyii napar na! Ye tyii Yãhã Yrã n nii ye laam wo, -ye naa tẽn tẽ Yĩŋ-fua Yesu kě! ¹² Tee koho taha yaha Yesu na, ye tyii le n naa nuhu yigi ye kě! -Ye naa yii plãhã wãfãy wo! -Ye naa n pãã Yãhã ne yalebye, ye ma n fãy sya le ne ye! ¹³ Ngii wĩ ma pye ye Yesu kãndeyãrwai na, -ye naa ke pye pe kě! -Ye nampay gbihi naa n yigi!

¹⁴ Mpãy pe kapee- ka n pye ye na ke dyaŋ, -ye naa Yãhã nar pe kě ke kaa taha pe na; ye ma syi ye yoosẽn pãã naa n wãã pe kě ye. ¹⁵ Waa ma kayĩ laa ter yãã ma nii nuhu di le na, -ye ye laam flege u ne, -ye naa ke nuhu di u ne. Kapee laa ma -sě waa dye u n nii wũn, -ye u fen di cĩinde, -tee wũn le tãŋ u ye. ¹⁶ -Ye naa nii yĩmbui nen na yii ne. Ye ma syi ye naa yahasee fla ya ke ye, ye tyii yĩnkorle tẽŋ wĩ bya n naa n tãy ye ye. Ye ma syi ye naa le ga ye yee ye kai- bye cã tãŋ ye!

¹⁷ Wii ma kapee pye ye na, ye ma syi ye yee, yaa le dur u kě, ye kapee laa pye u na ye. -Ye naa kayĩ wãpyer ya ke nawee- bye kě! ¹⁸ Yii poo na, le ma ga waha pye tesẽ le ma nii ye wĩ, -ye naa laanyĩn ke nawee- bye kě! ¹⁹ Ta naambiyãm, waa ma kapee pye ye na, ye ma syi ye yee, yaa le kafue yi u na ye! Ye tyii, Yãhã laam ga war ufua ne, ke n laa pye. Ye sě yãã, loo ne le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: Yãhã yee:

«Ndoo kě tẽ ga ba kapee- bye kafue yi.
Ndoo kě tẽ ga ba kapeepyefa bye dãã
pe kapee- ne, n ke dur wãã pe kě.»

²⁰ Le maha ma le yrũhũ yaha ma yee:

«Fãã ma ma napĩ yigi,
ngaa wãã u kě u n di.

Loho fãã ma u yigi, loho wãã u kě u n wo.

Ma'a nii loo pye, fyar ga u sron yigi

u kapee- nkãy wĩ na tuu pye ma na.» †

²¹ Ma'a syi kapee- wãpyer n yia ma na ye. Kayĩ wãpyer ta ma kapee yia le ne.

-Ye naa n luhu klo fãngafa ye!

13 -Ye naa n luhu klo fãngafa ye, loo le sron. Ye sě yãã, koo fãnga wee mii ke sě yir Yãhã ye ye. Yahaseefa mpãy bye pe ma yĩŋ na, Yãhã kě ke pe ta. ² Loo ne, wii ma yee u saa yer fãngafa wĩ na ye, le nii mii

† Jreke yor wo, le ma le yrũhũ ma yee: «Ma'a nii loo pye, le ga nii mii ma naankãn kuee ga woo u yĩndai wo.» Loo kapãn nde fyar wĩ pãã.

Yāhā lii ta, ufua sye u saa yer le na ye. Mpāy pe sē n yer le na ye, pe wāpēn ke pe ya kē ke syi ne. ³ Kapeepyefa me pe n fya fāngafa na, kayīpyefa sē me ye. Ma'a yee fāngafa ma n naa ma fāy yahaseefa ne ye, ma naa kayī pye, pe ga syaha ge wāā ma kē loo nde na. ⁴ Yāhā kē ke fāngafua taha u tēn na. U n ke ma naa n sron ma troho wātāhā ne. Ma'a -sē kapee pye, ma yai ma naa n fya. Fānga gii ke le soho u koho wo, ke sē ka wāā u kē ke dyan ye. Yāhā kē ke u taha le na; waa ma kapee pye u nampyer na, woo kē u ga le kafue yi ufua na, u u pēn u nampyer kē. ⁵ Loo ne, ye ma yee ye sē n luhu fāngafa ye ye, ye ga waha wāpēn yāā le na. Mii le wāpēn wīi ge sē ne ye, yii ge le cā ye laam wo ma yee, ye yai ye naa n luhu pe ye, loo le sron.

⁶ Loo maha ne, ye kufar dāā. Ye sē yāā, fāngafa ma draha gii wo Yāhā kē ke pe ta koo fla na ma pe taha loo tēn na, pe n nii loo ya na. ⁷ Wii ma yai ngii ne, -ye koo wāā ufua kē! Tee yai kufar wāwāā ne wii kē, -ye naa te wāā ufua kē! Tee yai kla gii wāwāā ne wii kē, -ye naa ke wāā ufua kē! Tee yai ye naa n fya wii na, -ye -sē naa n fya u na! Tee yai ye naa wii myaha gboho, -ye -sē naa u myaha gboho!

-Ye naa ye troho tāhā cāā- wo!

⁸ Ye ma syi waa fue n nii ye na ye. Fue lii ya le ma ye na, ye tyii ye ntān n naa n dye yii tāy yalebye. Ye sē yāā, wii nampyer- ntān ma dye u tāy, ufua ma tān Yāhā kānde wo. ⁹ Ye sē yāā, kānde lii Yāhā le ta, le katan nkāy ma ke yrūhū yaha ma yee: «Ma'a syi ma cayr le ma nampyer ne ye! Ma'a syi ma nawee boo ye! Ma'a syi ma waa kla yuhu ye! Ma'a syi ma naa yīnde yi waa kla na ye!» Koo katan resyar ngīi, ma suhu le Yāhā kānde katan nkāy ne ke sē yāā tōr nwo ye, ke bye ke ya wāā le Yāhā kānde katan nde fla ya wo ma yee: «Ma ya wīi le n tāy ma ye mii syi dyan, tyii ma nampyer wīi n naa n tāy ma ye ke syi.» ¹⁰ Ye sē yāā, mboo wii ma nampyer- ntān ma dye ma tāy, ma saha kapee laa ter pye pe na nantān ye. Koo kē mboo wii ma le Yāhā kānde katan nde fla yā, le nii mii ma ma tān le Yāhā kānde katan bye wo.

¹¹ Ye yai ye naa le Yāhā kānde katan nde fla yā. Wo ma yale lii na yagaa, ye le cā: Ye yiryale ne yagaa woo wāy na. Yagaa, wo wāsyayaha wīi ga yi gbaa na. Loo yale gbe taha ma ter cāā gii cāā yaha too ba Yesu fe ta wo Yater. ¹² Ke yīmper n gaha kuasaha wo, yīn ga syii yagaa. -Too wo wam kapee- wāpyer miy yaha, wo cāā- naanmiy wān gbe! ¹³ -Too naa n sron wo troho wātāhā ne mii cāāfa dyan! -Too wamfa troho wātāhā ter miy yaha, poo mpāy pe tefen pye dir na, ma maha sēm wo n ter, ma tyatyāhā pye, ma wāhā cer, ma laanyar pye.

¹⁴ Ye ma syi ye laangapeer n naa ye troho wātāhā sron ye kē, ye n naa koo wūhū ya pye ye! Yesu Crise tuu

kayī lii pye ye kē, -ye yii paha loo kayīi nde na mii nay-roho dyan tee le paha tā yii na.

Ye ma syi ye naa ye nampyer- pyer yān ye

14 Mpāy pe sē le Yesu kānde wo ma kai- cā ye, ye tyii pe n naa n pai ye ye! Ye ma syi ye maha yee ye ga naa kaplān tyīn pe ne pe laam wūhū wīi na ye! ² Le ga waha pye, waa ma u yee woo Yāhā ta u Yater, woo sē n fā dir raa ter na ye. Waa ter -sē ma wii tuu sē le Yesu kānde wo ma kai- cā ye, woo wan wān ya di, u laam wo kar wākaa sē yō ye. ³ Wii u sē n fā dir raa ter na ye, u ma syi naa u nampyer yān mii u wee ngaa ye, u nampyer wii tuu yee woo n fā dir raa ter na. Wii tuu sē -sē dir bye di ye, u ma syi u yee u nampyer wii tuu dir bye di u plaha ye. Ye sē yāā, woo nwo wīi yō Yāhā ye. ⁴ Mboo wii taa waa tēntēle yān, ma yee u tee n pye, ma kalii? U tēntēle u tēn tē n yō woo, u sē le tē n yō ye woo, u yīnfua wīi ne. Yīnfua Yesu ga waha fānga wāā u kē, u n yia u tēn na. ⁵ Le ga waha pye, waa ma u laam wo plii bye wee wācer ye, per gaa yō, kaa sē yō ye. Waa -sē ma u laam wo plii bye ma wācer, kaa sē yō kaa na ye. Wii ma lii le yaha u laam wo, u loo sya cīinde.

⁶ Wii ma per gaa ta, ma yee koo kē ke yō, u loo pye Yīnfua Yāhā miingbān wīi na. Wii u' dir bye di, u loo pye Yīnfua Yāhā miingbān wīi na. U' syaha wāā ke kē te dir wīi na koo kē. Wii u sē dir bye di ye, u bya' loo pye Yīnfua Yāhā miingbān wīi na. U bya' syaha wāā Yāhā kē u dir wīi na koo kē. ⁷ Ye sē yāā, wo bye too ma yrān na yagaa, waa saha yee u ma yrān na u ya kānkai- wīi na ye. Wii kuper ma nō, u saha yee u ma u ya wūū ye. ⁸ -Ye yān, wo ma pye yrān na, wo ma yrān na wo Yīnfua kānkai- wīi na, wo ma maha ku, wo ga maha nii wo Yīnfua wām. Wo ma yrān na woo, wo ku woo, wo ma Yīnfua wām. ⁹ Ye sē yāā, Yāhā Yīndefua Crise ku ma yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. Loo nde ta u n nii yrānfa bye yīn na, tesē mpāy bye ne pe ku wa. ¹⁰ A nwa, mboo n nii ma nampyer kaa ma n yee, u nde tee pye, ma nii u yān u wee ngaa ye? Ma sē cā la ma yee, Yāhā ga ba wo bye sāhā? ¹¹ Ma sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, Yāhā yee:

«Ndoo kē Yāhā gii ke ma yrān na,
n yee nawee- bye ga ba kānkūy gbāā
ra yaha ye;
pe bye ga ba cā, ndoo kē Yāhā,
pe naa ra miingbān sey fānga ne.»

¹² Ye yai ye cā nawee nawee woo ga ba u yīnwūhū tōr Yāhā yaha ye.

Ma'a syi ma nampyer ta u n tee pye ye!

¹³ Wo ma syi wo naa wo nampyer- kaa nantān, wo yee pe yai wāpēn nge syi ne ye. Too yai lii wāpyer ne le nde: -Wo naa wii troho wātāhā ter koo yān. Too cā lii syi ga waha wo nampyer ta u n le Yesu kānde miy ya-

ha, -too loo yãã wo le miy yaha. ¹⁴ Yĩṅfua Yesu kaklaha kãmay na, n le cã laha ma yee, kai laa wee le ga waha pye nawee ye kapĩi ye. Wii ma lii ta kapĩi, le ma kapĩi u ye. ¹⁵ Laa na, ma nampyeṅ n fã digi gaa ter na. Ma'a ke di ma nampyeṅ yĩnde na, le ga u laam wlãhã, u saa laa war nantãṅ ye. Ma'a le cã wa ma le pye, le ga nii mii ma nampyeṅ ntãṅ sã dye ma tãy ye, koo kã. Loo nde ga waha ta u n plaha yi kãã le Yesu kãnde wo, u saa wãsyayaha yãã ye. Digi gaa ter wĩi ya na, ma'a syi ma nampyeṅ ta u n plaha u kuãṅ ne ye; ma sã yãã, Crise ku woo bya wĩi na u waha wãsyayaha yãã. ¹⁶ Kai lii ma sronṅ mboo yĩnde na, ma -sã pee mpãy ye, ma'a n le pye pe yĩnde na, pe n naa wãpee pãã le na ye. ¹⁷ Ye sã yãã, wii u u troho tãhã Yãhã kãnde wo, digi gaa ter wãdiṅ tesã kla gaa ter wãwɔṅ, koo sã kã ke ma yĩṅ ufua ye ye. U cã Yãhã u ta u n sronṅ, ma yrĩṅ wãã u kã, nuhu ne Yãhã Yrã kãmay na, koo kã ke ma yĩṅ u ye. ¹⁸ Wii ma nii Crise tẽn tẽ koo wãsronṅ nge ne u laam wo, pe yrĩṅ ne, ke nuhu ne, le ga tãy Yãhã ye, nawee-ga maha yee u kayĩi pye.

¹⁹ Lii le ga waha nii yrĩṅ wĩi ma nampyeṅ- ye, ma suhu lii ne le ga waha pe ta kaa n taha pe Yesu wãtaṅ na pe Yater, -too naa koo ke! ²⁰ Ma'a syi ma Yãhã tẽn pye klahã- digi gaa ter wĩi ya na ye! Le cĩinde na, dir bye wĩi ma gbegbe. Taa ga digi gaa ter di ma nampyeṅ waa yĩnde na, u saa le war ye, le n naa u laam wlãhã, u n dye kapee laa wãpyeṅ wo, loo le sã yõ ye. ²¹ Taa cã wa, ma'a kar raa ter kaa ma nampyeṅ waa yĩnde na, le saa nii kayĩi u ye ye, laa na sãm wãwɔṅ, laa na ngaa ter ge, le puar ma'a n le syi laa pye u yĩnde na, ma u ta u n dye kapee laa wãpyeṅ wo ye. ²² Lii le ma ma laam wo koo kai- ngĩi wĩi na, le le yaha ma laam wo, Yãhã yĩnde ma ma na. Mboo nawee, taa lii sya cĩinde, ma'a ma troho tãhã loo kãnde na, ma laam ga tege nii ma ye, ma wĩi n tãy. ²³ Wii ma -sã laalaa pye digi gaa ter wĩi na, ma -sã ke di, le nii mii tuu lii sya cĩinde ma le le yaha u laam wo, loo sã ne u n pye ye, u ga wãpẽn yãã le na. Taa lii sya cĩinde, ma le le yaha ma laam wo, le ma pye, loo sã ne taa n pye ye, kapee ne.

Ta, ma ntãṅ n dye ma nampyeṅ tãy

15 Wii mpãy too le Yesu kãnde wo ma kai- cã, wo yai wo naa wo laam yĩn mpãy ne pe sã le wa le wo ma kai- cã ye. Tesã, wo yai wo naa koho le pe ye, -too tyii wii laam wũhũ wãpyeṅ koo na. ² Wo nanem bye yai wo naa kai- wãpyeṅ ke wo nampyeṅ- kã, nkãy koo ke ga waha nii u ye kayũhũ, ke ta kaa n taha u Yesu wãtaṅ na u Yater. ³ Ye sã yãã, u Yãhã Yĩndefua Crise sã pye driyẽ wo ma naa u ya wĩi pye ye; le ma ge ma le yrũhũ yaha u wĩi na ma yee:

«Pe naa Yãhã tyehẽ tyehẽ nkãy ne, ke dur too woo na.»

⁴ Kai- nkãy bye ke cãã yrũhũ yaha faale na Yãhã sabangbãṅ wo, ke ma kaklaha wo ye; ke fãnga le wo laam wo, ma maha wo laam yĩn, wo n koho taha yaha Yãhã kayũhũ wãyãã na.

⁵ Yãhã n sya, ke fãnga le ye laam wo, ke maha ke laanyĩn ter wãã ye kã. Ke ye ta ye ntãṅ n dye yii tãy mii Yesu Crise kãnde le yar mii. ⁶ Loo na, ye n yĩmbuhu wãã le, ye naa wo Yĩṅfua Yesu Crise Tuhufua Yãhã sey.

Le Yesu kapãyĩi ma nawee- bye wĩi

⁷ -Ye yii gbihi naa n yigi le Yesu kãnde wo, mii u Yãhã Yĩndefua Crise ye gbihi yigi mii Yãhã miingbãṅ wĩi na. ⁸ Ta n ye yar, ye sã yãã, Crise nii Yiifee- tẽntẽle. Yãhã ke bii yẽ ter kayũhũ nkãy wãpyeṅ ne Yiifee- wãle kã, Crise pa maa koo pye, pe cã Yãhã sã ke yẽ dur ye. ⁹ Tuu pa u maha yee mpãy pe wee Yiifee- ye, pe naa Yãhã sey ke laantãr wĩi na, mii le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãṅ wo mii, ma yee:

«Loo ne,

n ga naa ma miingbãṅ sey
mpãy nsoho wo pe wee Yiifee- ye,
n ga naa ma miingbãṅ yay le.»

Le maha yrũhũ yaha ma yee:

¹⁰ «Mpãy pe wee Yiifee- ye,
pe naa nuhu di pe Yãhã nawee- ne.»

Le maha yrũhũ yaha ma yee:

¹¹ «Yii mpãy bye tee wee Yiifee- ye,
-ye naa Yĩṅfua Yãhã miingbãṅ sey;
nawee- ter bye, pe naa ke myaha gboho!»

Faale Yãhã kaplãṅ tĩrfua Yisa maha bii yee:

¹² «Yisay † kur kue puee waa ga ba yir
u nii mpãy yĩṅ na pe wee Yiifee- ye.

Mpãy pe wee Yiifee- ye,
pe ga ba koho taha yaha u na.»

¹³ Yãhã kã ke nawee ta u n koho taha n yaha ke na.

Tee ke ta ye Yater, ke nuhu le ye laam wo busãã, yrĩṅ ne, kaa n naa n taha ye koho wãtahayaha na ke na, Yãhã Yrã Fãnga kãmay na.

Pɔl u tẽn wĩi pãã

¹⁴ Wo nna, lii le ma ye wĩi, ndoo ge le cã laha ma yee, ye ye laam gbihi ta kayũhũ wãpye wĩi na, kacãn gboho ye laam wo, ye ga waha naa laantor le yii laam wo.

¹⁵ Tẽ -sã ye laam too kaplãṅ nkãy ne ke ma saba nwo wo, n ke yar ye na fãnga ne. Ya'a yãã, n koo kaplãṅ ngĩi yrũhũ yar ye na fãnga ne ke syi, Yãhã kayĩi wãã ra kã, ¹⁶ ma ra ta Yesu Crise tẽntẽle mpãy ye pe wee Yiifee- ye, loo ne. N ga le Yãhã tẽn tẽ, n le yar nawee ga waha wãã le Yãhã ne. Loo ne le Yesu kapãyĩi wãpãã ne mpãy ye pe wee Yiifee- ye, pe n nii mii diṅ gii syi dyaṅ ke nii Yãhã wãṅ ma maha n tãy ke ye, Yãhã Yrã kãmay na.

† Faale cãã Dawide tuhufua bii kã Yisay ne.

¹⁷ Loo n ta, n ga waha nii sey Yesu Crise kāmāy na le Yāhā tēn kuε ye. ¹⁸ N saha laa pāā mii tēn lii sē ne u Yāhā Yīndefua Crise le tē ra koho ne ye. Mpāy pe wee Yiifēe- ye, u pe ta pe n nii n luhu Yāhā ye, ta kaplān kāmāy na ma suhu ta troho wātāhā ne, ¹⁹ ma suhu yēkā wūhū ne tesē laanwō wūhū wāpyeŋ fānga ne, ma suhu Yāhā Yrā Fānga ne. Koo kāmāy kē tē waha le Yāhā Yīndefua Crise kapāyīī wīī pāā nawee- ye, ma gbe Yurusalem na tesē koo kuε kui ne, ma ga waa Yirii kāntraha kui na. ²⁰ Mpāy pe sē ba Crise myaha luhu yāā ye, n le kapāyīī wīī pāā poo ye. N sē naa n traha n ta tēn tē taha tēn lii na, waa ba cāā le nakūy ta wa ye, ²¹ mii le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Pe sē ba yee u ga pa mpāy ye ye,
poo ga u yāā.
Mpāy pe sē ba u wīī luhu yāā ye,
pe ga ba u kai- luhu pe ke war.»

Pɔl n traha u ka Wɔrme wo

²² Le Yesu kapāyīī wāpāātay kē le ba yer naa n tā ra na, n sē yāā ka ye fla na ye. ²³ Yagaa, tēn laa wee ra ye koo kui ngīī wo ke ga waha yer tā ra na teelaa wākaŋ na ye. Ye fla kalaam pye ra na, naandyε ya sē kē ye.

²⁴ Yāhā ma sya, n ma ba n gaha Sepay kāntraha na, n ga klaha n ye yān, n nii ye ne, n ye laam pye yai, ye n ba koho le ra ye ke yrāhā wāyi ne.

²⁵⁻²⁶ Yagaa, n n gaha Yurusalem wo. Ye sē yāā, Yesu kāndeyārfa mpāy pe ma Maseduan kāntraha na, ma suhu Yakayi kāntraha ne, pe war wāā, ma ga wāā Yāhā nawee- mpāy kē pe ma nawām Yurusalem wo. N n gaha loo na ke fla na. ²⁷ Pe warwāāfa me pe loo nde ta pe ya ya; kayīī laa -sē ne, le fuε pye pe na. Ye sē yāā, pe Yiifēe- Yesu kāndeyārfa mpāy pe ma Yurusalem wo, kainkāy pe cā le Yesu kapāyīī wūhū kuε ye, pe too kacān la pe ya na mpāy ne pe wee Yiifēe- ye. Loo nde na, mpāy pe wee Yiifēe- ye, pe bya -sē yai pe waha naa pe koho wān taa wāā pe kē pe n naa pe ya koho soho.

²⁸ N ma ba loo nde war wa, ma too wān nde le soho pe koho wo, n ga ke Sepay yrāhā yi n ba klaha ye fla na.

²⁹ N cā n ma ba ka ye fla na, u Yāhā Yīndefua Crise n gaha kaa taha wo byε na.

³⁰ Wo nna, n ga nde yar waha ye ye wo Yīnƒua Yesu Crise myaha na, ma suhu wo ntān mpāy ne pe dye wii tāy Yāhā Yrā kāmāy na: -Ye ra koho soho ta sesrār wo ye naa Yāhā nar ra kē, ³¹ ke n ta sya yaha Yudefa mpāy koho wo pe sē Yesu wīī sya cīinde ye. Ye maha naa Yāhā nar, n n gaha wān tii ne Yurusalem wo pe Yāhā nawee- kē, te ga pe laam yīn. ³² Loo na, le ma tāy Yāhā ye, yaa ra yāā ye fla na nuhu ne ra laam wo, tesē ra n waha wūū car ye nsoho wo. ³³ Yāhā kē ke yrīn wāā. Ke pye ye byε kur ye! Amen, le nii ke syi.

Syaha fla

16 N ga wo Yesu kāndeyārweŋsya nwo wīī cāā pāā ye ye, u myaha Feebe. U tēn tē Sāncrihi Yesu kāndeyārfa yawāhā fla wo. ² U ma ba ka ye fla na, -ye u yigi yō wo Yīnƒua myaha na, u n cā Yīnƒua Yesu nawee-me ye ne. -Tee naa koho le u ye kānkai- nkāy ne ye wīī ma u na; ye sē yāā, u naa koho le nawee- busāā ye, ndoo ge ne.

³ -Ye Persyila syar ra kē u puai Yakila ne, poo pe le Yesu Crise tēn tē naa n tay ra ne. ⁴ Pe ba ra sya yaha gbā koho wo, ma sya ne ga kuee le wo. Ndooyā sē kē, n syaha wāā pe kē ye, Yesu kāndeyārfa mpāy pe wee Yiifēe- ye, pe yawārfa byε syaha wāā pe kē. ⁵ Yesu kāndeyārfa yawāhāfa mpāy pe pe ya wāā pe kaha wo, -ye pe byε syar! -Ye Yepanehe syar, u ntān sron dye ra tāy, woo kē Yesu kāndeyārfa cir Yasyi kāntraha na. ⁶ Maari wii u u ya fāy ye wīī na, -ye u syar! ⁷ -Ye Yāān- durkuse syar tesē Yuniase ne, ta klofa me pe ne, pe maha pye ra ne nwompihi wo. Pe wīī n tāy pe Yesu tēnlehe ye, pe maha cāā dye ge cāā dye ra yaha le Yesu kānde wo.

⁸ -Ye Yāmpelase syar ra kē, u wīī n tāy ra ye le Yīnƒua Yesu kānde na. ⁹ -Ye Wurbā syar, u naa n tay wo ne le Yāhā Yīndefua Crise tēn wīī na, -ye Setaase bya syar, u ntān sron dye ra tāy. ¹⁰ -Ye Yapele syar, u wāfāy yāā le Yesu kānde wo ma -sē u ya plāhā ma kuee le wo. -Ye Yartobule kahafa syar! ¹¹ -Ye Yerodāā syar, ta klofua kē u ne. -Ye Narsisi kahafa syar! Pe le Yesu kānde yigi klue sīī. ¹² -Ye ca syām mii syar pe n yee Terfehe ma suhu Terfoho ne, pe ma Yīnƒua tēn na. -Ye cōō nwo syar pe n yee Persidi, u tēn tē gboho Yīnƒua kē, u ntān dye pe Yesu kāndeyārfa tāy. ¹³ -Ye Wurfuu syar, Yīnƒua u yān yi; -ye u nahafua syar, u ma ra bya nahafua, u kayīī laa pye yāā ra kē, koo kē. ¹⁴ -Ye Yasāykerte syar, Flegō ne, Yermese ne, Paterbase ne, Yarmase ne, tesē Yesu kāndeyārfa mpāy ne pe ma pe ne. ¹⁵ -Ye Filohoke syar u cōō Yuuli ne, -ye Neere syar u syafua ne, Woliipe ne, ma suhu pe Yāhā nawee- mpāy byε ne pe ma pe ne.

¹⁶ -Ye yii syar yō Yāhā nawee- syaha ter ne. Yesu Crise kāndeyārfa yawārfa byε ye syar.

Kur kuε kayar

¹⁷ Wo nna, n ga ye yar waha nde ne: -Ye yii yigi nawee- mpāy ne! Ye sē yāā, kaklaha nkāy pe ye klaha ke ne, pe koo kaklaha sye, ma nii yēcroho le pe Yesu kāndeyārfa nsoho wo, ma pe plaha n le kāmpee wo. ¹⁸ Ye sē yāā, poosyifa mii, wo Yīnƒua Yāhā Yīndefua Crise tēn sē ne pe n tē ye, pe ya laam wīī ne pe n kar. Pe ga pe yēr ta sīīsīī, pe kaplāntāhā ta pe nawee- wlaŋ, nawee- mpāy syi pe wākaryaha sē n sye ye. ¹⁹ Yii poo na, nawee- byε cā ma yee ye n luhu Yīnƒua ye. Loo nde nuhu le ra laam wo. N n traha ye kacān yāā kayīī

wăpyeŋ kuε ye, -tee naa n nii kapee- wăpye wĩĩ ma n naa n dye ye laam wo ye. ²⁰ Yăhă gii ke yrĩŋ wăă, ke ga sândăpee yĩŋfua Setane kai- tăhă pye kla- mi- migimigi ye trε flăhă tăy. Yagaa, le yale gbe taha. Wo Yĩŋfua Yesu Crise, u u laantăr yar ye na.

²¹ Ta tēntēwai Timuti ye syar, woo ma suhu ta klofa Lususe ye ne, Jasoho ne, Sosipatehe ne. ²² Ndoe Tehe-tise wii tē Pɔl yĕ kaplăŋ ngĩĩ yrũhũ, n ye syar Yĩŋfua myaha na. ²³ Kayusu wii n n syă u fla na, tesē pe Yesu kăndeyărfă yawăhăfa pe ya wăă u fla na, u ye syar. Yerasyi wii u ma le klo nanihi war yĩŋ na, ma suhu wo Yesu kăndeyărwe Kartisi ne, pe ye syar. [²⁴ Wo Yĩŋfua Yesu Crise, u u kayĩĩ wăă ye byε kē. Amen, le nii ke syi.]

U saba kuasaha Yăhă wăsey ne

²⁵ -Too naa Yăhă sey, koo ke ga waha ye ta ye n ke sron ta ye Yater, mii le Yesu kapăyĩĩ le yar mii, le kapăyĩĩ lii tē n păă nawee- ye. Yesu Crise wũhũ nkăy tē tŕr n yar nawee- na, koo kē ke ma Yăhă laam wĩĩ lii le sē ba yi yăă gbaa na ye. ²⁶ Pe Yăhă kaplăŋ tŕrfa bii loo nde yrũhũ yaha saba wo. Yagaa, le gbe yi gbaa na. Yăhă gii wăkuayăă wee ke na ye, koo ke loo nde ta, ma maha ta pe n koo kai- ngĩĩ yar mpăy byε na pe wee Yiifee- ye, pe n Yesu ta pe Yater pe naa n luhu u ye.

²⁷ Yăhă neŋ ya kē ke ma kai- byε căfua. Yesu Crise kă-may na, koo neŋ ya myaha yai wăsey ne yalebyε, wăyeryăă ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi!

Kɔrntifa cir

Syaha fla

1 Ndoo Pɔl kē ma suhu wo Yesu kāndeyārwe So-hotān ne, too saba nwo yrūhū nɔ wāā. Ndoo Pɔl kē, le tǎy Yāhā ye ke n ta yee, n ba nii Yesu Crise tēn-lehe. ² Wo u saba yrūhū nɔ wāā Yesu kāndeyārfa yawāhāfa kē Kɔrnti wo. Yāhā pe yee, ma pe ta ke wām, pe n wāā le Yesu Crise kāmāy na. Wo u yrūhū nɔ wāā mpāy bya kē pe ma teebehe bye wo, ma -sē wo Yīnfua Yesu Crise miingbān gboho. Woo kē pe Yīnfua tesē wo bye Yīnfua.

³ Wo Tuhufua Yāhā ma suhu wo Yīnfua Yesu Crise ne, ke ke laantār wīl pye ye kē, tesē pe pe yrīn wāā ye kē.

Kɔrntifa Yāhā laantār wūhū yāā Yesu Crise kāmāy na

⁴ Yāhā laantār wīl lii pye ye kē Yesu Crise kāmāy na, yalebye n syaha wāā ke kē loo wīl na. ⁵ Ye cā tee wāā le Yesu Crise ne, Yāhā ta ye n kayūhū yāā ye kānkai- bye wo. Koo kayūhū kē ye le Yāhā kapāyīl cā, ye le war. ⁶ U Yāhā Yīndefua Crise kapāyīl nnen gbāā ye laam wo, ⁷ ye n sya ke Yāhā kayūhū yāā. Koo ke ye ta ye n waha wo Yīnfua Yesu Crise wādurbaŋ sēn. ⁸ Woo kē u ga ye ta ye n yii plāhā yaha, u ma ba dur ba, waa ma n ba yāā ye plaha laa ne ye. ⁹ Yāhā ma yē ter lii ne, ke le pye, koo gii ke ye yee, ye seefar le ke Dya Yesu Crise ne, woo wii u ma wo Yīnfua.

Pe Yesu kāndeyārfa tee ma crēncrēn Kɔrnti wo

¹⁰ Wo nna, n ga le nar waha ye ye wo Yīnfua Yesu Crise myaha ne: -Ye wāā le, ye ma syi ye nii crēncrēn ye! -Ye nii yīmbui nen na, -tee nii laantee nen ne! ¹¹ Wo nna, ye sē yāā, cɔɔ nwo pe n yee Klowee, u kahafa mpāy ra yar ma yee, wāhā ma ye nsoho wo. ¹² Lii le ma le na, ye kaplān ma ke ya wuhu na: Nwo ga yee woo ma Pɔl kur ye, waa ter ga yee woo ma Apolosu kur ye, waa ga yee woo ma Pyar kur ye, waa ga yee woo ma u Yāhā Yīndefua Crise kur ye. ¹³ Tee le cā laha ma yee, u Crise sē la cēr fle fle ye, ye tee nii crēncrēn. -Ye yān, ndoo Pɔl sē kē tē ku trā na ye wīl na ye. Ye sē maha tāā yi loho wo ndoo myaha na ye. ¹⁴ N syaha wāā Yāhā kē tē sē ye tāā yi loho wo ye, ma yi kāā Kirpusu na, Kayusu ne. ¹⁵ Loo na, waa saha yee ndoo kē n ye tāā yi loho wo ta myaha na ye. ¹⁶ Cīinde, n maha Tefanase kahafa tāā yi loho wo. N sē -sē le sya n maha waa tāā

yi yāā loho wo nantān ye. ¹⁷ U Crise sē ra lehe wāā nawee- wātāā myaha na ye. U ra lehe wāā, n ba naa le kapāyīl wūhū yar nawee- na. U sē ra lehe wāā, n ba naa le kapāyīl wūhū pāā mii pe nawee- kacān wūhū pāā mii syi dyaŋ ye. U Crise wāku wīl trā na, n ma le pāā nawee- kacān yor ne, le saa pii sa ye.

Yesu Crise ma Yāhā laantor ne, tesē ke fāngangbān ne

¹⁸ Ye sē yāā, mpāy pe wīl ga ba klaha-, ma'a Yāhā Yīn-defua Crise trā wāku wīl pāā pe ye, pe ga yee, a yīn wee le na ye. Ma -sē yee wii poo na too sya yaha u Crise kāmāy na, wo cā Yāhā fāngangbān kē u Crise trā wāku wīl ne. ¹⁹ Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, Yāhā yee:

«Mpāy pe ma laantorfa,

n ga pe laantor wūhū pye klaha- pe kē.

Mpāy pe ma kaicāfa, n ga pe kacān wūhū sye.»

²⁰ Loo na, ma'a nii laantorfa, laa na kaicāfua, laa na kaplāntāhā pāāfua driyē wīl na, le wāyīl -sē ma na ma ye? Yāhā ge le yar ma yee yīn wee driyēfa kacān na ye.

²¹ Ye sē yāā, driyēfa laantor pe ta pe sē waha Yāhā laantor war ye. Loo ne, mpāy pe Yesu ta pe Yater, Yāhā yee ke ga poo sya yaha le Yesu kapāyīl kāmāy na, lii le n pāā driyēfa ye, pe n yee yīn wee le na ye. ²² Yiiffee- n ke laanwo wūhū n pye pe n yāā yīnde ne. Jrekefa n ke pe kacān yāā driyē wūhū wīl na. ²³ Wii poo na, wo u Crise trā wāku wīl pāā nawee- ye. Loo nde ncafūhū yigi pe Yiiffee- kē; mpāy pe wee Yiiffee- ye, poo n yee yīn wee le na ye. ²⁴ Yesu kāndeyārfa bye, mpāy pe ma Yiiffee-, tesē mpāy ne pe wee Yiiffee- ye, poo ye u Crise ma Yāhā fāngangbān, ma maha ma ke laantor. ²⁵ Yāhā wūhū nkāy nawee- n yee yīn wee ke na ye, ke ter gboho nawee- laantor wūhū na. Tesē, Yāhā wūhū nkāy nawee- n yee fānga wee ke na ye, ke ter gboho nawee-fānga na.

²⁶ Wo nna, tee wee ngaa driyēfa yīnde na ye, Yāhā n -sē ye yān yi, -ye loo yān! Ye laam wo, kaicāfa sē nihi ye, fāngafa sē nihi ye, nangbām sē nihi ye. ²⁷ Mpāy pe wee kaicāfa driyēfa yīnde na ye, Yāhā poo yān yi, ma fyar yaha mpāy na pe ma kaicāfa driyēfa yīnde na. Mpāy pe wee fāngafa driyēfa yīnde na ye, Yāhā poo yān yi, ma fyar yaha mpāy na pe ma fāngafa driyēfa yīnde na. ²⁸ Mpāy pe ma naflam, driyēfa sē pe yān nawee draha wo ye, ma suhu mpāy ne pe wee ngaa driyēfa yīnde na ye, Yāhā poo yān yi, ma -sē pe driyēfa

fānga wīi kua, ²⁹ nawee waa ma n waha u ya sey Yāhā yaha ye ye.

³⁰ Yāhā -sē ye ta ye n seefar le Yesu Crise ne, woo kē u laantor le nawee laam wo. Woo kāmay na wo sronj Yāhā yīnde na, wo nii Yāhā wām, wo maha wāsyayaha yāā. ³¹ Loo ne, le yrūhū yaha Yāhā sabangbānj wo ma yee:

«Waa sē yai u naa u ya sey ye,
u yai u naa Yīnfua Yāhā koo sey.»

Yesu Crise trā wāku wīi loo le ma yīnj

2 Wo nna, tē ba ka ye fla na, maa le Yāhā kapāyī wīi pāā ye ye, ta yē kaplānj pye yaayaa, ta kacāyor sē maha ba ter ye kacān fla yaha ye. ² Ye sē yāā, tē pye ye nsoho wo, n ba yee n saa laa pāā ye ye mii Yesu Crise wīi ya sē ne, tesē u trā wāku wīi ne ye. ³ Tē pye ye fla na, fānga sē pye ra na ye, n naa n fya ma sya naa n sege. ⁴ Kaplānj nkāy tē naa n pāā ke pye gbegbe, ke sē pye kacāyor kaplāntāhā ye. Yāhā Yrā Fānga pye ra kaplānj na, ma ta nawee- n naa ke kaplānj sya. ⁵ Loo na, driyēfa laantor ter sē ne te ye ta ye n Yesu ta ye Yater ye, Yāhā Fānga koo kē.

Yāhā laantor

⁶ Mpāy pe yīntar too Yesu Crise kānde wo, wo laantor raa wīi pāā pe ye. Driyēfa laantor ter sē ne ye, driyē yīnfua laantor ter sē maha ne ye, poo mpāy pe fānga ga ba pye klaha- pe ye. ⁷ Yāhā laantor wīi ne too n pāā, tii driyēfa sē te war ye, te wūhū pe na. Driyē sē bii tāhā wa ye, Yāhā bii too laantor cāā gbihi ta wa wo kē, wo nayōr wāyāā wīi na. ⁸ Too laantor wee driyē yīnfua ye ye. Mii loo sē ne ye, pe saa ne pye pe Yesu Crise kuey mar boo trā na ye, woo wii u ma nayōr ter bye Yīnfua. ⁹ Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbānj wo ma yee:

«Kai- nkāy nawee waa sē ke yāā yāā yīnde ne ye,
waa sē maha ke luhu yāā ye,
ke sē pye yāā waa laam wo ye,
Yāhā koo cāā gbihi ta
mpāy kē ke ntānj dye pe tāy.»

¹⁰ Koo kai- ngīi Yāhā ke yar wo na ke Yrā kāmay na. Ye sē yāā, Yāhā Yrā Fānga kai- bye cā, Yāhā wūhū nkāy ge ne ke sē n yi gbaa na ye. ¹¹ Ye cā, waa saha nawee laam wīi cā ye. Nawee yrā lii le ma u laam wo, loo ne le u laam wīi cā. Ke syi, waa saha Yāhā laam wīi cā mii Yāhā Yrā sē ne ye.

¹² Wii poo -sē na, driyē nge yrā ter sē ne le ma wo laam wo ye. Yāhā Yrā ter loo ne too yāā; Yāhā le wāā wo kē, ma yee wo waha ke kayūhū cā, kayūhū nkāy Yāhā ke wāā wo kē. ¹³ Wo koo kayūhū ngīi wīi pāā nawee- ye. Wo sē ke pāā driyēfa kacāyor kaplāntāhā ne ye; Yāhā Yrā kaplānj nkāy le wo yē wo, koo too n pāā. Yāhā Yrā kaplānj kē ke ne ke Yāhā Yrā wūhū pāā.

¹⁴ Nawee wii Yāhā Yrā wee u laam wo ye, u saha Yāhā Yrā wūhū yāā ye; woo ye, yīnj wee ke na ye. U saha ke war ye, ke n war Yāhā Yrā kāmay ya na, koo kē.

¹⁵ Nawee wii u Yāhā Yrā yāā, lii le sronj lii ne le sē sronj ye, u koo war. Woo na, nawee waa ter saha u wūhū war ye, nawee wii u sē Yāhā Yrā yāā ye. ¹⁶ Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbānj wo ma yee:

«Yoo Yāhā laam wūhū cā,
ma ga waha naa ke klaha kai- ne?»

Wii poo -sē na, wo ma Yāhā Yīndefua Crise laam ter ne.

Yāhā tēntē- wīi

3 Wo nna, n sē ba naa kai- pāā ye ye, mii mpāy dyanj Yāhā Yrā laantor ma pe ye ye. Ye naa ye laam wūhū ya pye, ye pye mii pēyār dyanj le Yāhā Yīndefua Crise kānde wo. ² Kai- nkāy tē naa n pāā ye ye, ke pye mii yīm dyanj tē naa n wāā ye kē; ke ma ne pye mii wāle digi dyanj, ye saa ne waha yia ye. Yagaa ge na, ye saha yia ye, ye tee mii, ye laam wūhū ya tee n pye nantānj. ³ Ye sē yāā, tee laanyar pye yii na, wāhā ke maha ma ye nsoho wo, koo ngīi le yar ma yee, ye ye laam wūhū ya pye, ye ma mii driyēfa dyanj. ⁴ Ye laam wo, nwo ga yee woo ma Pɔl kur ye, waa ter ga yee woo ma Apolosu kur ye. Loo nde le yar ma yee ye ma mii driyēfa dyanj.

⁵ Apolosu wīi ma lii ne? Ndoo Pɔl, ta wīi ma lii ne, ye n nii n wāā wo wīi na? Yāhā tēntē- ya me wo ne, ke wo tēnj la wo kē. Wo kāmay na ye Yesu ta ye Yater. ⁶ Le ma mii ndoo Pɔl ngaa sīi wāsīi ya, Apolosu n loho ya woo ke na, Yāhā koo n -sē ke ta ke n yir. ⁷ -Ye yānj, u sīifua wee ngaa ye, u lawoofua wee ngaa ye. Yāhā gii ke ke ta ke n yir, koo kē ke ma yīnj. ⁸ U sīifua ma suhu u lawoofua ne, pe ma wāceņ. Pe pe tēn tē mii syi dyanj, Yāhā ga ba pe dāān wāā pe kē koo syi, pe ya wuhu na.

⁹ Ye sē yāā, ndoo ma suhu Apolosu ne, wo ma mii tawarfa dyanj Yāhā ye. Yii -sē ma mii tar dyanj Yāhā ye. Ye maha ma mii kangbānj dyanj ke fāā yir Yāhā kē.

¹⁰ Yāhā ndoo ta ra n waha yia, ma ke kangbānj nakūy kā mii kaha fāāfuayō dyanj. Yāhā ke laantār wīi nde pye ra kē. Waa ter n -sē ba fāā taha koo kaha nge nakūy na. Mpāy bye pe -sē ga ba fāā naa n taha ke na, pe pe ya yigi pe wāfāā ter ne. ¹¹ Koo kangbānj nakūy lii le ta wa, loo ne Yesu Crise wātanj ne ye Yater. Yīnj wee kangbānj gaa ter nakūy na Yāhā ye ye. ¹² Nawee- mpāy fāā n taha ke kangbānj nakūy na sān wān ne; mpāy, wargbe wān ne; mpāy, ntēmbar raa ter ne kacān wee te dir na ye. Mpāy ter maha ma, pe fāā n taha katyigi ne; mpāy, nyēfar ne; mpāy, nyōr ne. ¹³ Yesu Crise kasāhā per maa nɔ, naa ga ba ta le n cā mpāy poo wān yō, naa saha te pye klaha- ye, wān tii pe fāā naa n taha te ne. Mpāy, naa ga waha pe wān pye klaha-, le bya ga ba cā. ¹⁴ Naa ma yee ke sē wii tēn klaha- kāā koo kangbānj nakūy na ye, ufua ga dāān yāā. ¹⁵ Naa ma -sē wii tēn klaha- kāā,

koo kangbān nge nakūy na, ufua saa dāān yāā ye. U ga nii mii nawee wii dyaŋ, naa u wān bye suhu, woo ya n yi le wo.

¹⁶ Ye sē cā la ma yee ye kadye ma Yāhā niisaha, Yāhā Yrā Fānga ma ye nanem bye laam wo? ¹⁷ Nawee wii ma koo Yāhā niisaha pye klaha-, Yāhā ga woofua bya pye klaha-. Ye sē yāā, Yāhā niisaha ma Yāhā wān. Ye bye -sē ma Yāhā niisaha.

¹⁸ N ga laa pāā ye ye, waa ma syi u u ya kar yaha le ne ye, loo ne nde: Ye laam wo, waa ma yee woo ma driyēfa laantor ter ne, u too miy yaha. -Tuu Yāhā laantor ter gbe, too tii yīn wee te na driyēfa ye ye. Loo na, u ga nii cīinde laantorfa Yāhā ye. ¹⁹ Ye sē yāā, yīn wee driyēfa laantor ter na Yāhā ye ye. Le ma ge ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee: «Driyē laantorfa, Yāhā pe yigi pe ya koho kacān namihi ne.» ²⁰ Le maha ma le yrūhū yaha ma yee:

«Yāhā nawee laantor ter wūhū cā.

Ke cā too nde saha laa yō ye.»

²¹ Loo nde na, ye ma syi ye naa naweete myaha gboho ye! Ye sē yāā, kai- bye ma ye wān: ²² Ndo Pɔl woo, Apolosu woo, Pyar woo, driyē wān woo, yrān wīi woo, gbā wīi woo, yagaa wūhū woo, sukūhū gaa wūhū woo, too nde bye ma ye wān. ²³ Ye -sē ma u Yāhā Yīndefua Crise wām, u Crise -sē ma Yāhā wū.

Yesu Crise tēntē-

4 Ye yai ye cā u Yāhā Yīndefua Crise tēntē- me wo ne. Yāhā wūhū nkāy nawee- sē ke cā yāā ye, koo wo n yar nawee- na. ² Wii u -sē ma Yāhā wūhū yarfua nawee- ye, lii le ma u wīi, u yai u sroŋ. ³ Le tāy ye yee ta wīi yō, laa na ye yee ta wīi sē yō ye, le tāy le pye kasāhāfa ge pe ra wīi pāā ke syi dyaŋ, le sē kai kua ra ye ye. Ndo ge sē laa pāā nii wāpee wīi na ye; ⁴ n sē laa yāā tē tee pye ye. Loo sē -sē ne le ga ta ra n sroŋ Yāhā ye ye. Wii u ma ra kasāhāfua, woo kē Yīnfua Yesu ne. ⁵ Loo ne, ye ma syi ye cāā naa laa pāā waa wīi na mii le yale sē nɔ wa ye, yaliile Yīnfua Yesu ga ba dur ba. U ga ba wam wūhū gbe yi gbaa na, nawee laam wūhū bya ne. Loo na, nawee nawee woo, u ga ba u miyūhū lay yāā Yāhā ye.

⁶ Wo nna, n wo wīi pāā ye ye, ndoo tesē Apolosu ne, ma yee ye waha ke kai- war. N yee n ga wo wīi pāā ye ye, ye n naa ye troho tāhā mii le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo mii. Ye ma syi ye naa n yee nwo wāklaha ter puar nwo wāklaha na, le n nii ye n yataŋ ta yii na ye. ⁷ Ye sē yāā, yoo nawee- ta pe wee wāceŋ pe ya ne mii Yāhā sē kē ye? Mboo nawee, kayīi lii ma ma ye, mii Yāhā sē kē ke loo wāā ma kē ye? Taa -sē loo yāā, ma tee mii sey mii Yāhā sē kē ke le wāā ma kē ye.

Yataŋ gboho ter Korntifa na

⁸ Ye sē yee la, a yii kai- cā yai wa, a ye ngbān yai wa kacān ne, a wii ma sya yee wo wee ye, ye ga waha yahasee gbe? Ye ma nii yahasee ye cīinde, le yō; ye ga waha wo bya ta wo n nii yahasee ye. ⁹ Ye sē yāā, wii Yesu tēnlehe, le wee la mii Yāhā wii ta nawee- bye kur kue ye, mii mpāy dyaŋ pe yai wāboo ne? Driyē nge wo, pe nabuar, ma suhu pe yāhāyīn tēnlehe ne, pe yīnde ma wo na ke kai- bye wo. ¹⁰ U Yāhā Yīndefua Crise wīi ta pe n nii n yee yīn wee wo na ye. Yii poo -sē na, ye sē yee la ye ma laantorfa le Crise kānde wo? Fānga wee wii ye ye, yii poo -sē na, ye sē yee la fānga ma ye ye? Ye sē yee la nawee- ye myaha sey, wii poo -sē na, pe sē wo yān nawee draha wo ye? ¹¹ Ma sya ba waa yagaa na, wo n fāy fāā ne, loho fāā ne, faha wān sē maha yai wo ye ye, pe wo nuhu, niisar wee wo ye ye. ¹² Wo wo yē digi yāā wii koho kasyā na. Mpāy pe wo tyehe, wo Yāhā nar ke kaa taha pe na. Mpāy pe wo nuhu Yesu Crise wīi na, wo sē n fya koo wāfāy na ye, ke ma sya pye mii. ¹³ Nawee wii ma wāpee pāā wo wīi na, wo u yē wāā n sya kayīi ne. Ma sya ba waa yagaa na, wo ma kafar wān syi dyaŋ driyēfa ye, wo wīi fūhū nawee- ye.

¹⁴ N sē koo kaplān ngīi yrūhū ye kē ma yee, n ga fyar yaha ye na ye. N yee n ga ye cāā yar ke kai- ne, mii waa dyaŋ u pii ne pe ntān dye u tāy. ¹⁵ Ye sē yāā, mpāy pe ye klaha le Crise kānde wāyār ne, pe ma sya nawee- nyerbua tā, tuhufa buar wee ye ye ye. Tee fe dye le Yesu kānde wo, ndoo kē n cāā ye klaha le Yesu Crise kapāyīi wīi ne, koo kē ndoo kē ye tuhufua le Yesu kānde wo. ¹⁶ N ga ye nar waha nde ne, -ye ra pyer ter gbe! ¹⁷ Loo ne ta n Timuti nɔ wāā ye ye. U ma ta dya le Yīnfua Yesu kānde wo, u ntān dye ra tāy, u n sroŋ le Yesu tēn ne. U ga ba ye gbihi yar ta troho wātāhā ter ne le Yesu Crise kānde wo, tesē ta kaklaha ter ne Yesu kāndeyārfa yawār tebehe bye wo.

¹⁸ Ye laam wo, mpāy ta yi yataŋ ne ma n yee, a ndoo saa ka ye fla na ye. ¹⁹ Yāhā ma sya, n ga ka ye fla na, le saa ma- ye. Mpāy pe yee poo ta yi pe yataŋ ne, n sē n gaha pe kaplān ya luhu ye, n n gaha yān pe ma waha n yia, ma pe troho tāhā le Yesu kānde wo fānga ne. ²⁰ Ye sē yāā, Yāhā Yai wīi na, kaplān koo sē kē ke ma yīn ye; ma waha yia, ma naa ma troho tāhā le Yesu kānde wo fānga ne, loo le ma yīn. ²¹ Lii loo le n tāy ye ye? N ka ye fla na ye wāpēn yīmbui ne laa, n ka ye fla na laantār ne mii waa dyaŋ u pii ne pe ntān dye u tāy?

U kapeepiefua yai u cer yi kāā ye yawāhāfa wo

5 Pe le pāā, a ye yawāhāfa wo tyatyāhā wīi laa ma, le wāpee! Mpāy ge pe sē cīinde Yāhā cā ye, poo kānde na le syi sē yai le pye ye. Le nde, ye laam wo, waa ma u u tuhufua cɔɔ di. ² Loo naa bye ne, ye yataŋ gboho, ma sya ta yi. Ye ma ne pye fyar ye yigi, le n nii

ye fāy, ye ne ga u tyatyāhāfua cēr yi kää ye yawāhāfa wo. ³ Ndo wo na, tē sya dey ye na, ta laam ma ye fla na. Wii tuu kapee nde pye, ndoo woofua sāhā wa wo Yīṅfua Yesu kāmāy na, mii n ma ye fla na. ⁴ Ye ma yii wāā Yīṅfua Yesu myaha na, ta laam bya ga ba pye ye nsoho wo, Yīṅfua Yesu fānga ne. ⁵ Ye ga ba u kapeep-yefua cēr yi kää ye yawāhāfa wo, Setane n u fāy u kadye sraha na, u tyatyāhā laampee n sya ba pye klahā-. Loo na, u ga ba sya yaha wo Yīṅfua Yesu wādurba per.

⁶ Ye yii ka n sey ke dyaṅ, yīṅ wee le na ye ye ye. Ye cā ncasur car ya kē, ke ke bur loho bye ta ke n fua n yir busāā. ⁷ Kapee- wāpyeṅ ma mii ncasur wāṅ syi dyaṅ ke le nii nawee laam wo. -Ye ye ncasur yi kää yii wo, ye nii mii bur loho wāfāṅ dyaṅ ke ma gbegbe, ncasur wee ke laam wo ye. Āwā, ye -sē ma gbegbe koo syi dyaṅ; ye sē yāā, pe u Yāhā Yīndefua Crise boo mpar draha wo wo kapee- wīī na. Woo kē wo syayaha gbar. ⁸ -Too naa wo syayaha gbar gbar, wo naa wo troho tāhā Yesu kānde wo, wo wo napeer miy yaha, wo tyatyāhā ne te ma mii ncasur wāṅ syi dyaṅ! Loo na, wo ga naa wo troho tāhā Yesu kānde wo cīinde, wo nii gbegbe mii bur loho gii syi dyaṅ ncasur wee ke wo ye.

⁹ Tē ba cāā saba wii yrūhū nō wāā ye ye, n ba le yrūhū u laam wo ma yee, -ye cēr mpāy na pe tyatyāhā pye. ¹⁰ Driyēfa mpāy pe tyatyāhā pye, mpāy ne pe yīnde yi n too nawee- wān na, pe fufordifa ne, pe mpar yahafa ne, n sē -sē yee -ye cēr pe na ye kuāṅ ne ye. Mii loo sē ne ye, ye ga waha yi kää la pe yaha ke driyē wo? ¹¹ N ba le yrūhū ma yee, -ye cēr ye kuāṅ ne mpāy na pe pe ya ta Yesu kāndeyārfa, ma -sē tyatyāhā pye, tesē mpāy ne pe yīnde yi n too nawee- wān na, mpāy ne pe mpar yaha, pe nagblahafa ne, pe sēnwō nafāān ne, pe fufordifa ne. Ye ma n wāā naa n di ge di pe ne ye.

¹²⁻¹³ Driyēfa mpāy pe wee Yesu kānde wo ye, ta wīī sē ne poo wāsāhā ne ye. Yāhā kē ke ga ba pe sāhā. Mpāy pe -sē ma le Yesu kāndeyārfa yawāhā fla wo ye ne, ye yai ye naa poo sāhā, -ye naa ke kai- gbihi! Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo ma yee, Yāhā yee: «-Ye u napee cēr yi kää ye nsoho wo!»

Ye ma syi ye ga naa yii sāhā driyēfa ye ye!

6 Ye yawāhāfa laam wo, kai ma wii dye u Yesu kāndeyārwai ne, u yai la u ga u sāhā kasāhāfa mpāy fla na pe sē cīinde Yāhā cā ye? U ma ka u ne u Yesu kāndeyārwai poo yahasee ye, koo sē puar la? ² Ye sē cā la, mpāy pe ma Yāhā wām, poo me pe ga ba driyēfa sāhā sukūhū gaa laam wo? Tee -sē ga ba driyēfa sāhā, ye yai ye waha naa ye kasyīmbēhe gbihi ye nsoho wo yii ya. ³ Ye sē cā la ma yee, wo n pai yāhāyīṅ tēnlehe sāhā sukūhū gaa laam wo? Ye -sē pye mii ye saa waha driyē nge kai- gbihi ye? ⁴ Kai ma -sē dye ye nsoho wo, driyē nge kasyīmbēhe wīī na, ye tee n gaha

kasāhāfa mpāy fla na pe sē cīinde Yāhā cā ye. ⁵ Loo nde yīntaha kē, ye laam wo, laantorfuwa waa wee wii syi tuu ga waha kai war yi u Yesu kāndeyārwai nsoho wo ye. Fyar yai te ye yigi! ⁶ Tee kai- pāā n taha yii na, le sē yō ye. Ye tee maha n gaha ke kai- ne kasāhāfa mpāy fla na pe sē cīinde Yāhā cā ye, loo cā pee.

⁷ Tee yii yee ga n sāhā kasāhā yīṅfa fla na, loo nde ma wa wāpee ye wīī na. Waa ma kapee laa ter pye ye na, ye tyii le n kua kää ye laam wo gbegbe, kayīī ne. Waa ma ye koho kla gaa gbe, -ye yaha le le n kua kää ye laam wo gbegbe, kayīī ne. ⁸ Le -sē nde, yii ge me tee kapee- pye ye nampyeṅ- na, ma maha pe koho wān gbe. Ye Yesu kāndeyārwai ge me tee nde pye pe na. ⁹ Ye sē cā la ma yee mpāy pe kapee- pye, pe saa ba yāā dye Yāhā yai klo wo ye? Ye ma n yii kar yaha le ne ye: Mpāy pe tyatyāhā pye, ma suhu mpar yahafa ne, tesē cayō lefa ne, tesē mpāy ne pe n sāy pe naawai ne, pe cawai ne, ¹⁰ tesē fufordifa ne, tesē mpāy ne pe yīnde yi n too nawee- wān na, tesē sēnwō nafāān ne, mpāy ne pe pe nampyeṅ- laam war, mpāy ne pe ma yuhu- na- boofa, poo mii bye saa ba yāā dye Yāhā yai klo wo ye. ¹¹ Ye laam wo, mpāy pye ke syi. Ye kapee- -sē yee laha kää ye na, ye nii Yāhā wām, ye sronṅ Yāhā yīnde na Yīṅfua Yesu Crise kāmāy na, tesē Yāhā Yrā Fānga kāmāy ne.

Ye kadye ma Yāhā niisaha

¹² Pe n yee, a nawee laam wūhū bye wāpyeṅ kānde ma u ye. Cīinde ne, ke bye sē -sē kē ke yō ye. Nawee laam wūhū bye wāpyeṅ kānde ma sya pye u ye, u sē -sē yai u nii u laam wīī laa yāmpuai ye. ¹³ Pe n yee, a dir ma laha myaha na, laha ma dir myaha na. Tee -sē le cā ye yee, Yāhā ga ba te bye wīī kua. Nawee kadye sē -sē nii tyatyāhā myaha na ye. Nawee kadye ma Yīṅfua Yesu myaha na; tesē Yīṅfua Yesu ma nawee kadye myaha na. ¹⁴ Yāhā fāngangbāṅ kāmāy na, ke ba wo Yīṅfua Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye mii, ke -sē ga ba wo kadye ta ke n yir gbā wo, ke nii yrāṅ na koo syi.

¹⁵ Ye sē cā la ma yee, ye kadye ma Yāhā Yīndefua Crise kadye teebēhe nkāy? Ye kadye ke -sē ma u Crise kadye teebēhe nkāy, ye sē yai syi syi ye ke wāā le canaandi kadye ne ye. ¹⁶ Ye sē cā la ma yee, mboo wii ma ka canaandile ye, mboo tesē woo ne, ye ga wāā le, ye nii kadye nen? Loo syi ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo ma yee: «Naa ma suhu cōō ne, pe ma pe ya gbe, pe ga nii kadye nen.» ¹⁷ Wii ma -sē wāā le Yīṅfua Yesu ne, u ga nii laantee nen na Yesu ne.

¹⁸ -Ye naa n fā tyatyāhā na! Kapee- nkāy ter ma ke pee, ke sē -sē laa pye nawee kadye sraha na ye. Wii u -sē tyatyāhā pye, u le pye u ya koho kadye sraha na. ¹⁹ Ye sē cā la ma yee, ye kadye ma Yāhā Yrā Fānga niisaha? Yāhā le wāā ye kē, le ma ye nanem bye laam

wo, ye wee yii wām ye. ²⁰Ye sē yāā, tee par sya yē gii na kacān wee ke na ye. Koo yē kē Yesu Crise ntān wā-woo ne. Ye tyii ye kadye pyer n ta, nawee- n naa Yāhā sey!

ƆƆ wāsya wīī, naa wāgbe wīī ne

7 Tee ba saba wii yrūhū nɔ wāā ra kē, ye ba ra yey kai- nkāy ne. N ga koo kai- yīntaha yar ye na. Ndooye, naa ma yee u sē ƆƆ gbe ye, koo puar. ²Tyatyāhā wīī na, naa -sē yai u ƆƆ sya, ƆƆ -sē yai u nii puai ye. Loo ga waha ta tyatyāhā wūhū saa naa n pye ye. ³Naa yai u naa u ƆƆ wīī pye, ƆƆ bya -sē yai u naa u puai wīī pye. ⁴ƆƆ kadye wee u ya wān ye, ke ma u puai wān. Puai kadye wee u ya wān ye, ke ma u ƆƆ wān. ⁵ƆƆ tesē naa ne, ye ma n naa n tyii yii na ye! Ye -sē ga waha pāā ta ye tyii yii na plii raa nsoho wo, ye draha yāā ye pāā ma- Yāhā ye. Loo kur ye, -ye dur nii yii ne, mii loo sē ne ye, tee saha yia yii na ye, Setane ga waha yia ye na, u ye ta ye n ga tyatyāhā pye kue ngaa ye. ⁶Tē ye yar lii ne, n sē yee fānga wīī ne ye. Le ma yai wii ye, u ga waha le pye. ⁷ƆƆ wee ra ye ye. Nawee- ma ne pye ta wān syi dyaŋ, loo le yō. Yāhā ke -sē fānga tii wāā nawee- kē, te ma te ya wuhu na. Nwo ma fānga gaa ne, nwo fānga ter -sē ma ke ya ya.

⁸Mpāy pe ma naandar, tesē mpāy ne pe ma cabelar, ma suhu calangusyam ne, pe ma kuee ta wān syi dyaŋ pe ya ya, loo le yō. ⁹Pe ma -sē yee pe saha yia pe ya na ye, pe pe ya sya, pe nii pe ya ye. Koo puar, pe kuee ke dyaŋ le n naa pe fāy.

¹⁰Yīŋfua Yesu kānde nde yar ra na ma yee, ƆƆ ma pye puai ne, u sē yai u u puai sye ye. ¹¹Tesē, ƆƆ ma u puai sye, u -sē nii ke dyaŋ, u ma n naa waa gbe ye. Mii loo sē ne ye, u yai u ga wāā le u puai ne. Tesē, naa sē yai u u ƆƆ sye ye.

¹²Ndooyē kaplān kē tē ga pāā yagaa. Yesu kāndeyārfua waa ma pye ƆƆ ne, ƆƆ wii u sē Yesu ta u Yater ye, u ƆƆ ma yee u ga kuee u ne, u ma syi u u ƆƆ sye ye. ¹³Yesu kāndeyārfua ma pye puai ne, puai wii u sē Yesu ta u Yater ye, u puai ma yee u ga kuee u ne, u ma syi u u puai sye ye. ¹⁴Ye sē yāā, puai wii u sē Yesu ta u Yater ye, u ƆƆ tuu -sē ma Yesu kāndeyārfua, u ƆƆ kāmāy na u crā Yāhā na. Tesē, ƆƆ wii u sē Yesu ta u Yater ye, u puai tuu -sē ma Yesu kāndeyārfua, u puai kāmāy na u crā Yāhā na. Mii loo sē ne ye, pe kicar ga nii mii mpāy dyaŋ pe sē cīinde Yāhā cā ye; pe -sē mii pe crā Yāhā na pe seefa nen kāmāy na, pe seefua wii u ma Yesu kāndeyārfua. ¹⁵Puai wīī na, u ƆƆ ne, wii u sē Yesu ta u Yater ye, woo ma yee u ga u nampyer sye, le ga waha pye. Loo nde na, laa wee pe nsoho wo nantān ye. Wii u ma Yesu kāndeyārfua u tefay yāā. Yāhā wo yee wo nii wii ne yīmbui nen na, yrīn ne. ¹⁶Ma sē yāā, mboo naa, ma saha le cā ma yee ma ga waha ma ƆƆ ta u n dye Yesu kānde wo, u wāsyaŋ yāā ma wān syi dyaŋ ye.

Ma sē yāā, mboo ƆƆ, ma saha le cā ma yee ma ga waha ma puai ta u n dye Yesu kānde wo, u wāsyaŋ yāā ma wān syi dyaŋ ye.

-Ye kuee draha gii wo tee pye Yāhā n ba ye yee!

¹⁷Lii le ma yīn, tee pye draha gii wo Yāhā n ba ye yee, -ye kuee koo draha wo; loo ma Yīŋfua Yesu laam wīī. Loo kānde nde ne tē n yar Yesu kāndeyārfua yawāhāfa bye na, teebēhē bye wo.

¹⁸Wii ma pye u ba kūū le wa Yāhā n ba u yee, u ma syi u yee u ga dur u u ya ta mii u sē kūū ye. Wii ma pye u sē kūū ye Yāhā n ba u yee, u ma syi u yee u ga u ya ta mii u kūū ye. ¹⁹Ma kūū woo, yīn wee le na ye; ma sē kūū woo, yīn wee le na ye. Lii le ma yīn, ma naa n sron Yāhā kānde katan wāyār ne. ²⁰Taa pye draha gii wo Yāhā n ba ma yee, kuee koo draha wo! ²¹Ma'a pye yāmpuai Yāhā n ba ma yee, ma'a syi ma naa laam ga ma yāmpar wīī na ye. Ma'a -sē ga waha yi le wo, ma yi! ²²Yān, yāmpuai wii u yee Yesu kānde wo, Yīŋfua Yesu u yi wa u kapee- wāpyer yāmpar wo. Wii u wee yāmpuai ye, u ma yee Yesu kānde wo, u ma Yesu yāmpuai. ²³Ye bye, ye par sya yē gii na kacān wee ke na ye. Koo yē kē Yesu Crise ntān wāwoo ne. Loo na, ye ma syi ye nii nawee- laam wūhū yāmpa ye!

²⁴Wo nna, ye nanem bye tee pye draha gii wo Yāhā n ba ye yee, -ye kuee koo draha wo Yāhā yaha ye!

Naandar wīī, cabelar wīī ne, tesē calangusyam wīī ne

²⁵Ye ba ra yey naandar wīī na, tesē cabelar wīī ne. Yīŋfua Yesu sē kapān laa yar ra na poo wīī na ye. Tuu -sē yō ra na, ma ra ta ta n sron, n ga waha ta laam wīī yar ye na ye kayey nde wīī na.

²⁶Kayīhī nihi ter yagaa. Loo nde wīī na, lii le yō ndoo ye, le puar naa na u kuee ke dyaŋ. ²⁷Ma'a pye ƆƆ ne, kuee u ne! Ma'a yee ma wee ƆƆ ne ye, ma'a syi ma waa sya ye! ²⁸Ma'a ƆƆ sya, kapee sē ne ye. Capua ma nii puai ye, kapee sē ne ye. Pe ma pe ya sya, wāfāy ga ba naa pe dye, n -sē n traha n wāfāy nge kuā ter pe na.

²⁹Wo nna, lii tē ga pāā ye ye, loo ne nde: Yale sē gboho kuee wo ye nantān driyē nge wo ye. Ma gbe yagaa na, mpāy pe ma ca ne, pe pe laam miy yaha mii mpāy dyaŋ ca wee pe ye ye. ³⁰Mpāy pe ma miyāhā na, pe nii pra mii mpāy dyaŋ pe wee miyāhā na ye. Mpāy pe ma nuhu na, pe pe ya ta mii mpāy dyaŋ pe wee nuhu na ye. Mpāy pe ma klafa, pe pe ya ta mii mpāy dyaŋ pe wee klafa ye. ³¹Mpāy pe ma driyē kai- yahasee ye, pe pe ya ta mii mpāy dyaŋ pe wee driyē kai- yahasee ye ye. Ye sē yāā, wākueeyaitān wee driyē kai- na ye.

³²N n traha ye ma syi ye naa laam ga ye. ƆƆ wee wii ye ye, u laam ga Yīŋfua Yesu wīī na, u ga pye mii u pyer n naa n tāy Yīŋfua Yesu ye. ³³ƆƆ ma pye wii ye, u laam ga driyē nge wān na, u ga pye mii u pyer n naa n tāy u ƆƆ ye. ³⁴U laam ma flē sīī. Tesē, ƆƆ wii u wee puai ye

ye, capua wii ne u wee puai ye ye, pe laam ga Yīnfua Yesu wīī na, pe ga pye mii pe pyer n naa n tǎy u ye. Pe n ke pe kadye ma suhu pe laam wūhū ne, te naa n laha. Wii u ma puai ye, u laam ga driyē nge wǎn na, u ga pye mii u pyer n naa n tǎy u puai ye. ³⁵ N n traha ye kayūhū yǎā, koo kē ta n ye yar kai- ngīī ne. Le sē nii mii fānga wīī laa ne ye. N n traha ye naa ye troho tǎhǎ kānyīī wo, ye ye laam gbihi ta, ye naa n nii Yīnfua Yesu myaha na.

³⁶ Yagaa, naanfuē syi tuu ma capua ne, u ga waha le ta u yee, woo saa u sya ye. Kur kuē ye, u naanfuē ma ba yee woo tee pye u capua na, u ma maha yee u saha yia naandar na ye, ma yee woo ga u capua sya, le ga waha pye. Kapee sē ne ye. ³⁷ Wii ma -sē yee, woo saa cɔɔ sya ye, woo ga kuee naandaha, le ma pye u ya laam wīī ne, waa yē kapān sē ne tuu luhu ye, u ma cǎ u ga waha yia u ya na, u ma kuee naandaha, loo yō.

³⁸ Loo na, naanfuē tuu kicar yigi, u ma ba u sya cɔɔ, le yō. Wii ma -sē ba sye, u sē u wūū sya cɔɔ ye, ma kuee naandaha, loo cǎ maha yō.

³⁹ Cɔɔ wii puai ma pye yrān na u sē ku ye, u cɔɔ yai u kuee u puai ye. U puai ma -sē ba ku u yaha, u ga waha nii puai waa ye. Le -sē yai le pye Yesu kǎnde na. ⁴⁰ U cɔɔ ma -sē kuee ke dyanj calangusya, le ga puar u na. Lii le ma ra ye, loo ne nde: Ta laam wo, n yee Yǎhǎ Yrǎ Fānga kē ke loo yar ra na.

Wǎn tii pe boo mpar wǎn na

8 Ye maha ba ra yey wǎn tii wīī na pe boo mpar wǎn na. Tee le pǎā mii, wo bye kacǎn yǎā. -Tee -sē le cǎ ye yee, wii ma u ya ta kaicǎfua, yatanj ma ufua na. Wii ma -sē yee u nampyerj- ntǎnj dye u tǎy, u koho le pe ye pe laantor wǎyǎā ne. ² Wii ma u ya ta kaicǎfua waa syi ter, ufua sē cīīnde laantor yǎā wa ye. ³ Wii ma -sē yee Yǎhǎ wīī gboho u laam wo, ufua cīīnde laantor yǎā, Yǎhǎ woo cǎ yō.

⁴ Ye ra yey ma yee wǎn tii pe boo mpar wǎn na, Yesu kǎndeyǎrfua ga waha te kaa laa, u saha te kaa ye. Wo cǎ ma yee Yǎhǎ neŋ ya kē ke ma, mpar wǎn wee ngaa ye. ⁵ Nawee- mpāy ma sya plaha ma n yee, a yǎhǎ busǎā ma, yīnfua busǎā ne yǎhǎyīn na kǎntraha ne, ⁶ wo cǎ ma yee Yǎhǎ neŋ ya kē ke ma; koo kē wo bye Tuhufua. Kai- bye yir koo ye, wo bye ma koo wām. Yīnfua nen ya kē u ma; woo kē Yesu Crise ne. Kai- bye tǎhǎ woo kāmāy na, wo bye n poho woo kāmāy na.

⁷ Too kacǎn nde wee Yesu kǎndeyǎrfua bye ye ye. Mpāy ma pe sē cer wa mpar wǎn na ye. Loo na, poosyifa ma mpar wǎn kar kaa, pe laam saa sya ye, pe ga naa pe ya yǎnj mii pe tee pye, pe wee gbegbe ye. ⁸ Kar saha nawee ta u n crǎ Yǎhǎ na ye. Wii ma yee u sē te kaa ye, laa kayīī sē ne le ter u yaha ye. Wii ma te kaa, laa kayīī sē ne tuu ga yǎā ye. ⁹ -Tee -sē yii yigi, lii tee cǎ ma n pye, le ma syi le mpāy ta pe n dye kāmpee wo ye,

mpāy pe sē waha le Yesu kǎnde wo ye! ¹⁰ Poo nen waa syi ma ma yǎā, mboo wii taa ma kaicǎfua, ma maha nii kar kaa mpar yaha kangbān wo, u saha le war ye. U laam wo kapee ne. Tuu -sē ma yǎā le na, u bya ga dye le wo, u naa te mpar yaha wǎn kar kaa. ¹¹ Loo nde na, u Yesu kǎndeyǎrwe nwo wii u sē waha le Yesu kǎnde wo ye, mboo kacǎn ta u n dye kāmpee wo. Le -sē nde, u Yǎhǎ Yīndefua Crise ku woo bya wīī na. ¹² Ye Yesu kǎndeyǎrwei mpāy pe sē waha le Yesu kǎnde wo ye, ye ma tee n pye pe na, ma pe laam wlǎhǎ, ye kapee pye u Crise ge na ke syi ne.

¹³ Loo ne, tē cǎ n ma nii mpar wǎn kar kaa, ta Yesu kǎndeyǎrwe ma ra yǎā, le ga u laam wlǎhǎ, u n dye kāmpee wo, n ga yi kǎā too syi kar nde wǎkaa wo ta kuān ne; n ma syi n ba ra nampyerj waa ta u laam n wlǎhǎ u ye, u n dye kāmpee wo ye.

Pɔl yee Yesu ge kē u woo lehe wǎā

9 Ta laam wee la pra driyē nge kuē ye? N wee la Yesu Crise tēnlēhe? N sē wo Yīnfua Yesu yǎā la yīnde ne? Ndoosē na tē Yīnfua Yesu tēn tē ye fla na, ma ye ta ye n nii Yesu kǎndeyǎrfua? ² Mpāy ter ma sya yee ndoo wee Yesu tēnlēhe ye, yii poo yai ye cǎ ye nii Yesu kǎndeyǎrfua ndoo kāmāy na. Loo nde le yar, n ma Yīnfua Yesu tēnlēhe.

³ Mpāy pe ra wǎpee pǎā, tē ga lii yar pe na, le nde: ⁴ Too ma wo tēn na, wo bya sē yai la wo wo yē digi yǎā, tesē wo lawɔɔ ne? ⁵ Wo sē yai la le ma tǎy wii ye, u Yesu kǎndeyǎrwaisya waa ta u cɔɔ, u n naa n taha u na u tēn na, mii Yesu tēnlēhe mpāy wānj syi dyanj, tesē u Yīnfua Yesu cīīfa ne, tesē Pyar ne? ⁶ Wii wo syām ya la ta tēntēwe Barnabaase ne, too yai wo naa tēn tē, wo cǎ naa wo yē digi yǎā? ⁷ Ye le luhu yǎā la pe yee, nawee ma dye seraasyiya wo, woo tuu u ya dǎā u ya ya? Laa, nawee ma katyir tar le, u sē yai u te katyisan di ye? Laa, yanaha tuu yar tii naha, u sē yai u too nayīm wo ye?

⁸ Ye ma syi ye yee naweete laam wūhū kē tē n pǎā ye ye ye! Yǎhǎ kǎnde katanj ge koo ngīī yar. ⁹ Ye sē yǎā, kǎnde lii Yǎhǎ bii le le soho Musa koho wo faale wo, le fla ngaa le yar ma yee:

«Pe naha gii ta ma yee

ke dir pua tǎhǎ naa n yi te syir wo,

pe sē yai pe koo naha yē pua tā

too dir nde na ye.»

Ye yee la, yar ya wīī ne Yǎhǎ bii naa n pǎā koo fla na?

¹⁰ Wii bya sē na Yǎhǎ naa n yǎnj, wii mpāy too ma ke tēntē-? Āwǎ, le kapān nde pǎā wii ge wīī na. Wii u tar war, tesē wii ne u te dir sege ma u pua yi, pe bye pe tēn tē, ma yee pe ga ba pe dir lay yǎā. ¹¹ Wo le Yesu kapāyīī pua tǎhǎ le ye laam wo. Loo nde na, wo sē yai la wo -sē ye koho wǎn taa yǎā ke draha wo? ¹² Mpāy ter ma, pe ye koho wǎn taa sya ye ye. Wii poo sē cǎ yai

la, wo ye koho wān yāā, wo ta ter poo yaha? Wii sē -sē wo dāān yey yāā ye ye ye. Wo yer wāfāy ter bye wāsyar na, ma yee wo saa laa ta lii syi le ga waha yer tā le Yāhā Yīndefua Crise kapāyīī wākar na yaha ye ye.

¹³ Ye sē cā la ma yee, mpāy pe tēn tē Yāhā kangbān wo, pe yē digi n yi koo fla na? Mpāy pe tēn tē Yāhā diŋ yisaha wo, pe ne pe lay yāā ke diŋ na. ¹⁴ Yīŋfua Yesu ge maha le yar ma yee, mpāy pe ma le kapāyīī pāāfa, pe yai pe naa pe dāā loo tēn na. ¹⁵ N sē -sē ta tēn dāān wīī yey yāā waa ye ye. N sē maha saba nwo yrūhū nō wāā ye ye ma yee, n ga ye yey loo ne ye. Loo nde ma ta ye miyūhū. N ma sya ga ku loo wīī na, n ga yer le na. ¹⁶ Tē sya le kapāyīī pāā, n saha nii sey loo wīī na ye. Ye sē yāā, n taha loo tēn nde na; n ma sye n sē le kapāyīī pāā ye, ta wīī ga pee. ¹⁷ N ma le tēn tē yō nuhu ne, n ga le dāān yāā. Le ma -sē nii mii tēn dyaŋ pe ra taha le na, n yai n le tē wātē ya. ¹⁸ Ta dāān -sē ma lii ne? Loo ne, n naa le kapāyīī pāā nawee- ye faa, n ma n naa le tēn dāān sya ye.

¹⁹ Tē sya ma pra, n wee waa yāmpuai ye, n nii ta nawee- ter bye yāmpuai draha syi wo. Loo na, n ga waha nawee- busāā yāā, pe n dye le Yesu kānde wo. ²⁰ Tē pye Yiiffee- nsoho wo, n ba nii ta pe wāŋ syi dyaŋ. Loo ga ta ra n pe yāā pe n dye le Yesu kānde wo. Mpāy pe Yiiffee- kānde yār, tē pye pe nsoho wo, tē sē -sē wee n pe kānde yār ye, n ba nii ta pe wāŋ syi dyaŋ. Loo ga ta ra n pe yāā pe n dye le Yesu kānde wo. ²¹ Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe sē Yāhā kānde yār ye, tē pye pe nsoho wo, tē -sē ma Yāhā kānde wo, ma Yesu Crise kānde yār, n ba nii ta pe wāŋ syi dyaŋ. Loo ga ta ra n pe yāā pe n dye le Yesu kānde wo. ²² Mpāy pe sē wlaha le Yesu kānde wo ye, n ba nii ta pe wāŋ syi dyaŋ. Loo ga ta ra n pe yāā, n pe ta pe n wlaha le Yesu kānde wo. N naa nii ta nawee- ter bye wāŋ syi dyaŋ, ma yee le ma sya klaha mii, nanem mpāy ga wāsyayaha yāā pe laam wo. ²³ N kai- bye pye le kapāyīī wīī na, ma yee ta bya ga ba ta lay yāā.

-Ye yii plāhā, ye yahasee fla yāā le Yesu kānde wo!

²⁴ Ye cā ma yee, mpāy bye pe pe ya kivi fee ne nanrangbān fla wo, pe bye n fā, nen ya -sē kē tuu ga yahasee fla yāā pe laam wo, u dāān yāā. Yii mpāy tee -sē ma le Yesu kānde wo, -ye yii plāhā ye yahasee fla yāā le laam wo! ²⁵ Mpāy bye pe n pai le fee fā, pe ga cāā naa pe ya gbihi, pe naa pe ya plāhā kai- bye ne. Pe ga naa koo bye pye pe ba waha yahasee fla yāā, pe te dāān yāā. Pe dāān -sē pye driyē kla, ke ga ba klaha-. Wii mpāy too -sē ma le Yesu kānde wo, wo ma yahasee fla yāā, dāān tii too ga yāā, driyē kla sē kē koo ne ye, koo ma wāklahayāā wee ke na ye. ²⁶ Loo ne, ndoo ra fee fā le Yesu kānde wo, ma yahasee fla wīī ya yāŋ. N maha ma mii mpāy dyaŋ pe pe ya sugu kāntakloŋ ne; ndoo sē -sē sugu faa n laa ye. ²⁷ N n yia ta kadye na, n

ta kadye wāyigi cā. Mii loo sē ne ye, ndoo wii n nawee- klaha le Yesu kānde wāyār ne, n ga ba kuae kur ye.

Ye ma syi ye Yiiffee- wāle wāŋ syi pye ye!

10 Wo nna, ye ma syi ye faha wo faale wāle wīī na, pe pye yrāhā na tēyāfūū klo wo, wo faale wādya- ha Musa ne ye. Yāhā bii yāhāsyōr raa ta pe yīŋ na, pe bye n naa n taha too yāhāsyōr na. Yāhā bii pe ta pe bye n waha dye yi ter muhulangbān telai wo, loho sē nō ge nō pe na ye. ² Te yāhāsyōr wīī, ke muhulangbān wīī ne, le bii nii pe bye ye wātāā gaa dyaŋ Musa myaha na. ³ Digi gii ke pye pe ye, pe bye n naa n di, ke naa n yir yāhāyīŋ na. ⁴ Yāhā naa loho ta ke n naa n yi ntēmbang- bān gaa wo, pe bye n naa n wo. Koo ntēmbangbān wīī bii nii mii Yāhā Yīndefua Crise dyaŋ, tuu pye pe ne, ma naa n taha pe na. ⁵ Loo naa bye ne, pe nawee- fānga busāā sē naa n luhu Yāhā ye ye, ma ku le tēyāfūū klo wo.

⁶ Koo kai- ngīī ke wo klaha kai- busāā ne, wo ma syi wo nii wo wāle wāŋ syi dyaŋ, wo naa wo lampee wūhū ke ye. ⁷ Ye ma syi ye nii poo mpāy wāŋ syi dyaŋ ye naa mpar wān tēŋ ye. Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabang- bān wo pe wīī na ma yee: «Pe nawee- tege nii, ma di, ma wo. Loo kur ye, pe n yir, ma gbar.» ⁸ Ye ma syi ye dye tyatyāhā wo ye, mii wo wāle mpāy dyaŋ pe bii pe ya le le wo. Nawee- nyer sēnsye nen yīībua n sya bii ku pe laam wo, per neŋ loo nde wīī na. ⁹ Ye ma syi ye Yīŋ- fua Yāhā tān yāŋ ye, mii poo mpāy dyaŋ pe bii le syi pye le tēyāfūū klo wo. Yāhā n nwōr ta te n nabuar nō boo pe laam wo. ¹⁰ Ye ma syi ye tee naa pāā Yāhā wīī na ye, mii wo wāle mpāy dyaŋ pe bii le syi pye. U gbā- fua n bii pe boo.

¹¹ Koo kapee- ngīī ke wo wāle dye, ke wo klaha kai- ne. Ke yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo wii wīī na, wo waha wii wāyigi cā, wo ma syi wo naa n pye pe wāŋ syi dyaŋ ye. Ye sē yāā, wo ma cāā gii na yagaa, driyē kuay- ale gbe taha. ¹² Loo nde na, wii ma yee woo wlaha yō le Yesu kānde wo, u naa u ya yigi, u ma syi u ba tra yi kāā le wo ye. ¹³ Fānga gii ke ye tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue ye, ma sya ba waa yagaa na, ke ga waha nawee- bye dye. Yāhā yē ter koho wāleŋ ne wo ye, ke n sroŋ, ke saa sya koo fānga nge n ter nawee fānga na ye. Koo fānga nge ma nii ye tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue ye yaliile wo, loo yale wo, Yāhā ga fānga gaa wāā ye kē ye n waha yia, ke maha ye ta ye n yi le wo.

¹⁴ Ta tāāfa, loo nde na, ye ma syi ye naa mpar wān tēŋ ye! ¹⁵ Tee ma kaicāfa, lii tē n pāā, -ye yāŋ le le wo! ¹⁶ Wo ma wii wāā, ma nii deffī wāā n wo sekui wo, sya- ha wāwāā wīī na Yāhā kē, loo yīntaha kē nde: Wii mpāy bye too wāā wo, wo bye seefar le u Yāhā Yīndefua Crise ntōr kāmay na. Wo ma bur la cer, ma nii wāā n di, loo yīntaha kē nde: Wii mpāy bye too wāā di, wo bye seefar le u Crise kadye kāmay na. ¹⁷ Bur neŋ ya kē ke ma. Too

sya nihi mii koo bur na, wo bye wãã le, ma nii mii kadye nen dyaŋ. Ye sê yãã, bur neŋ ya kē wo bye too wãã n di. ¹⁸ Ye maha cã ma yee, wãñ tii Yiisrefa pe boo, ma diŋ yi Yãhã kē, mpãy pe too wãñ kaa, pe seefar le ke Yãhã diŋ yisaha fla ne.

¹⁹ N sê -sê yee pe ma wãñ boo mpar na, yĩŋ ma too mpar na, tesê wãñ tii ne pe boo ye. Aye, le wee ke syi ye. ²⁰ N yee, wãñ tii pe boo mpar na, te ma sãndãpee wãñ, Yãhã wãñ sê ne ye. N sê -sê n traha ye naa too wãñ nde kaa, ye seefar le sãndãpee ne ye. ²¹ Ye saha naa n wo Yĩŋfua Yesu sekui ne, -tee maha ga naa n wo sãndãpee sekui ne ye. Ye saha naa Yĩŋfua Yesu dir di, -tee maha ga naa sãndãpee dir di ye. ²² Wii ma loo pye, le sê sroŋ Yĩŋfua Yãhã ye ye, le saa tãŋ ke ye ye. Ye yee la ye fãnga ter Yãhã wãñ yaha?

-Ye naa Yãhã miingbãŋ ke ye kãnkai- bye wo!

²³ Mpãy n yee, a kai- bye wãpyeŋ kãnde ma nawee ye. Cĩĩnde ne, kai- bye sê -sê yõ ye. Kai- bye sê maha kē ke laa yõ Yesu kãndeyãrfa kē ye. ²⁴ Waa ma syi u naa u ya diŋ wĩ loo kar ye. Lii le ga nii kayĩ u nampyeŋ- bye ye, u naa loo ke.

²⁵ Kar rii bye pe n par kar parsaha wo, ye ga waha te bye kaa. Loo kur ye, ye ma syi ye -sê waa yey te kar yisaha ne ye! Mii loo sê ne ye, laa na ye laam saa sya ye ye ye. ²⁶ Ye sê yãã, le ma le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: «Driyẽ nge ma suhu ke wãñ bye ne, te ma Yĩŋfua Yãhã wãñ.» ²⁷ Wii u wee Yesu kãnde wo ye, woosyifua ma ye yee dir na u kaha wo, le ma tãŋ ye ye, ye ka. Pe ma dir rii wãã ye kē, ye te di. Ye ma syi ye -sê waa yey nwa syi dir ne ye! Mii loo sê ne ye, laa na ye laam saa sya ye ye ye. ²⁸ Waa ma -sê ye cãã yar ma yee, mpanyaha kar ne pe soho, woofua wĩ na, ye ma syi ye te dir di ye! Ke syi, waa laam saa wlãhã u ye ye. ²⁹ Ye laam ma sya yee pe sê wlãhã ye ye ye, wii u te mpanyaha kar wĩ pãã ye ye, woo laam ga waha wlãhã u ye. Laa na, waa ga yee, a woo kalaa ma la waa ter laam wãwlãhã wĩ ya na, a woo sê yai la u waha u ya laam wĩ pye, ³⁰ a woo ma cãã syaha wãã Yãhã kē te dir wĩ na, nwa pe n ga maha yee woo tee pye te dir wãdi wĩ ne?

³¹ Loo nde na, digi kē tee n di woo, ngaa kē tee n wo woo, ngii ngii tee n pye woo, -ye naa Yãhã miingbãŋ koo ke ye kãnkai- bye wo! ³² Mpãy pe ma Yiiffee-, mpãy ne pe wee Yiiffee- ye, mpãy ne pe ma Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa, ye ma syi ye ta ye wĩ n nii pe ye ntẽmlaha gii syi dyaŋ pe n kũn ke na, ma n too ye! ³³ -Ye naa n pye ra dyaŋ! N nii plãhã, ma n ke ta wĩ n naa n tãŋ nawee- bye ye, ta kãnkai- bye wo. Nii wĩ sê ne tẽ n kar ye, nawee- bye kayĩ ne tẽ n ke pe kē, pe n wãsyayaha yãã.

11 Tẽ n yãŋ u Yãhã Yĩndefua Crise na mii, ye bye ye naa n yãŋ ra na ke syi, -ye ra pyer gbe!

Coo yai u naa u ya yigi mii

² Ye sê n faha ra wĩ na kãnkai- wo ye. Tesê, tẽ ye klahai- nkãŋ ne, ye ke pye. N ye sey koo ngĩ wĩ na. ³ N -sê n traha ye maha nde cã taha: U Crise woo u ma naa yĩŋfua, naa woo u ma u coo yĩŋfua, Yãhã koo -sê ma u Crise yĩŋfua.

⁴ Yawãhã fla wo, naa ma nii n pãã Yãhã ye, laa na Yãhã ke kapãñ laa le u laam wo, u n nii le tõr pe yawãhãfa ye, u ma -sê pye u u yĩŋ tã tã ngaa ne, u u Yĩŋfua Yesu myaha klahai- ke syi ne. ⁵ Le ga waha pye coo kē tuu n pãã Yãhã ye ke yawãhã fla wo, laa na Yãhã ke kapãñ laa le u laam wo, u n nii le tõr pe yawãhãfa ye. Woo ma pye u sê u yĩŋ tã tã ngaa ne ye, u u puai myaha klahai- ke syi ne. U ma wãceŋ coo wii ne u yĩŋ bye kur kãã. ¹⁶ Coo wii ma yee, u sê u yĩŋ tã n tã ngaa ne ye, u yai u yĩŋ kur kãã. U ma -sê cã ma yee, yĩŋ wãkur wĩ ma fyaryigi wĩ, u -sê ke tã naa n tã ngaa ne.

⁷ Naa woo na, u sê yai u u yĩŋ tã naa n tã yawãhã wo ye, Yãhã woo ta u n ke tay, koo kē. Naa woo u ga waha Yãhã myaha gboho. Coo woo -sê kē u ga waha u puai myaha gboho. ⁸ Ye sê yãã, Yãhã sê coo tãhã ma u teelaa yi ma naa tãhã ye. Naa woo kē Yãhã u tãhã, ma u teelaa yi ma coo tãhã le ne. ⁹ Tesê, Yãhã sê naa tãhã coo wĩ na ye, coo woo kē Yãhã u tãhã naa wĩ na. ¹⁰ Loo ne, coo yai u ngaa tã naa n tã yĩŋ na yawãhã wo, pe n cã u yĩŋ kor le u puai ye. Yãhã yĩŋ tẽnlẽhe ma loo yãã, le n tãŋ pe ye. ¹¹ Too -sê ma Yĩŋfua Yesu kãnde wo, naa wĩ ma coo na, coo wĩ bya ma naa na. ¹² Ye sê yãã, Yãhã ke naa teelaa yi ma coo tãhã mii, Yãhã maha ta, naa see n yi coo wo koo syi. Koo kai- bye yir Yãhã ye.

¹³ Yii ge, -ye le waha yãŋ! Le sroŋ la coo u naa n pãã Yãhã ye yawãhã wo, mii u sê u yĩŋ tã tã ngaa ne ye?

¹⁴ Naa u ma mii, u ma u yĩnyor ta te n tyĩ ga far ter, le ga nii fyaryigi wĩ. ¹⁵ Coo woo -sê nwo, u ma u yĩnyor ta ke syi, le ga nii myaha ne. Ye sê yãã, coo yĩnyor n tyĩ, ma u yĩŋ tã n tã. ¹⁶ Kaplãŋ wãtyĩn wĩ ma pye wii laam wo yĩŋ wãtã wĩ nde na, u cã wãcãŋ ya u yee, wii tesê teebẽhe bye Yesu kãndeyãrfa yawãrfa ne, troho wãtãhã gaa ter wee wo ye ye.

Yĩŋfua Yesu digi wãdi

(Mat 26.26-29; Mar 14.22-25; Luke 22.15-20)

¹⁷ Kai- nkãŋ tẽ ga pãã yagaa ye wĩ na, n saha ye sey ke wĩ na ye. Ye ma yii wãã, ye sê kayũhũ pye ye, ye kapee- koo kē ke cã pee n gaha ye ye. ¹⁸ Pe ra cãã yar ma yee, ye ma yii wãã yawãhã na, ye yĩmbuhu sê wãã le ye, ye ma creŋcreŋ. Ta laam wo, le ga waha pye cĩĩnde. ¹⁹ Ye ma nii creŋcreŋ, loo ge ga ta le n cã mpãy poo me pe n sroŋ le Yesu kãnde wãŋãr ne ye laam wo.

²⁰ Ye ma yii wãã, ma yee yaa Yĩŋfua Yesu digi wãdiŋ di, loo sê ne tee n pye ye. ²¹ Ye sê yãã, ye ma yee yaa di

† Coo wii pe u yĩŋ kur kãã, canaandile kē Korntifa ye koo cãã na.

yaliile wo, wii ma pa digi gii ne, ufua ga ke kur di u ya ya. Mpäy ga kuee fää ne, mpäy -sē ga di, pe maha defīi wo u n sya pe yigi. ²² Kle wee la ye ye, ye n ga naa n di, ye naa n wo te wo? Ye yee la Yāhā kändeyārfa yawāhā-fa wee ngaa ye? Ye n ke la ye naa fyar yaha mpäy na ngaa wee pe ye ye? Ye yee n maha lii pāā ye ye? Ndo wo na, n saha ye sey kueekuee loo nde wīi na ye.

²³ Kaklaha gii tē yāā Yīṅfua Yesu ye u dir wādiṅ wīi na, n le cāā yar wa ye na, loo ne nde: Yīmper gii laam wo, pe ba Yīṅfua Yesu yi u napīi- kē, koo yīmper wo, u ba cāā bur gbe, ²⁴ ma syaha wāā Yāhā kē, ma ke bur la cer, ma u kānyārwei pye ma yee: «-Ye sya di, ke ma ta kadye draha wo, ta kadye gii ke wāā ye wīi na. -Ye naa ke syi pye ye naa ye laam too ra wīi na!» ²⁵ Pe di wa, u n defīi sekui gbe, ma u kānyārwei pye ma yee: «Defīi nwo ma ta ntōr draha wo, ta ntōr rii kāmāy na Yāhā naambiyārfān le nawee- ne. -Ye naa defīi wo koo syi ya dyaṅ yalebye, ye naa ye laam too ra wīi na!» ²⁶ Ye sē yāā, yalebye ye ma nii bur di, ma nii defīi wo koo syi ya dyaṅ, Yīṅfua Yesu wāku wīi ne tee n yar, u wādurba per n sya ba n.

²⁷ Loo ne, ye yawāhā wo, wii ma Yīṅfua Yesu digi wādiṅ syi di, ma u defīi wāwōṅ syi wo, u laam yai pe sroṅ. Mii loo sē ne ye, u kapee pye Yīṅfua Yesu kadye na, tesē u ntōr ne. ²⁸ Nawee yai u u ya yāṅ wa, tuu cā Yīṅfua Yesu digi wādiṅ syi di, u defīi wāwōṅ syi ne. ²⁹ Ye sē yāā, wii ma Yīṅfua Yesu digi wādiṅ syi di, u defīi wāwōṅ syi ne, u yai u cā digitrihi ya sē kē u n di ye. U yai u cā ke ma Yīṅfua Yesu kadye ge draha wo. Mii loo sē ne ye, Yāhā ga u pēn. ³⁰ Ye sē naa loo yāṅ ngaa ye; loo ne, ye laam wo nawee- busāā ma pe kadye teelaa klaha- pe ye, mpäy ma pe n yaa, mpäy ne pe ku. ³¹ Wo ma -sē yāṅ n le wo kapee- wāpyeṅ wo, wo saa pēn nantāṅ ye. ³² Yāhā ma -sē wo pēn, ke laantor le wo laam wo. Loo nde na, wo wīi saa ba pye klaha- driyēfa ne ye.

³³ Wo nna, loo ne ye ma yii wāā ma yee yaa Yīṅfua Yesu dir di, -ye naa yii sēn! ³⁴ Ye ma cā fāā ye yigi, -ye cāā di ye kle wo! Loo na, ye saa ba tee naa n pye laa ne ke yawāhā wo, ye wāpēn yāā le na ye. Kai- nkāy ke kuee, n ma ba ka ye fla na, n ga ke war yi.

Yāhā Yrā le fānga tii wāā nawee- kē

12 Wo nna, Yāhā Yrā le fānga tii wāā nawee- kē Yāhā tēn wīi na, n n traha ye ke bye cā.

² Ye cā ma yee, tee sē ba cīinde Yāhā cā wa ye, fānga gaa ter ba ye tyīn naa n gaha yalebye mpar wān kue ye, too tii te sē n pāā ye. ³ N n traha ye le cā laha ye yee, Yāhā Yrā Fānga ma pye wii laam wo, u saha yoosēn pāā Yīṅfua Yesu kē ye. Tesē, wii ma yee Yesu ma Yīṅfua, Yāhā Yrā Fānga ma u laam wo, koo kē u n waha le pāā.

⁴ Yāhā tēn fānga ter ma te ya wuhu na. Yāhā Yrā nen ya -sē ne, le te wāā nawee- kē. ⁵ Yīṅfua Yesu nawee-taha tēn nkāy na, ke tēn wee wāceṅ ye. Ke tēn bye -sē n tē woo ya kē. ⁶ Kai- busāā n pye, koo Yāhā neṅ ya -sē kē ke n ta nawee- n waha koo kai- pye. ⁷ Nawee nawee woo, Yāhā Yrā fānga gaa wāā u kē, fānga gii ke ga waha laa yō Yesu kändeyārfa kē. ⁸ Ye sē yāā, Yāhā Yrā ga fānga wāā waa kē u n waha naa laantor kaplāṅ pāā. Le ga maha waa ter ta u n Yāhā wūhū cā yigi, u naa ke pāā nawee- ye. ⁹ Loo Yāhā Yrā nen ya kē, le ga maha fānga wāā waa ter kē u n Yīṅfua Yesu sroṅ ta u Yater kānkai- bye wo. Le ga maha waa ter ta u n waha naa yanfa jaa. ¹⁰ Le ga maha waa ter ta u n waha naa laanwo wūhū pye. Le ga maha waa ter ta u n waha naa Yāhā kaplāṅ luhu u laam wo, u naa ke tōr nawee- ye. Le ga maha waa ter ta u n Yāhā Yrā kai- cā war naa n yi, kai- nkāy ne ke wee Yāhā Yrā wūhū ye. Le ga nwo ta u n waha naa yor raa ter syi pāā. Le -sē waa ta u n waha too yor ter nde kaplāṅ cā naa n tōr nawee- ye. ¹¹ Loo Yāhā Yrā nen ya ne, le koo kai- ngīi kur bye pye. Nawee nawee woo, Yāhā Yrā ga fānga wāā ufua kē le laam wāwāā, fānga gii syi ke saa pye wāceṅ u nampyeṅ wāṅ ne ye.

Yesu Crise ma mii syi u kändeyārfa ne?

¹² Ye cā kadye nen ma teebehe busāā ne. Ke teebehe wee wāceṅ ye, ke kur bye -sē kē ke wāā le, ma nii kadye nen. Yesu kändeyārfa yawāhāfa kur bye wīi ma koo syi dyaṅ. Yāhā Yīndefua Crise kāmāy na, pe bye wāā le, ma nii mii kadye nen ya dyaṅ. ¹³ Wo kur bye, mpäy pe ma Yiiifee-, mpäy ne pe wee Yiiifee- ye, mpäy ne pe ma yāmpa, mpäy ne pe wee yāmpa ye, wo bye tāā yi loho wo, ma wāā le, ma nii kadye nen dyaṅ loo Yāhā Yrā nen ya kāmāy na. Le maha wo laam yīi.

¹⁴ Kadye ma teebehe busāā ne, tee nen ya sē ne ye. ¹⁵ Troho ga waha yee, koo wee koho draha syi wo ye, a loo nde na koo wee kadye teelaa ye. Ke ma sya loo pāā, loo kapān nde ga waha ta la ke saa nii kadye teelaa ye? ¹⁶ Nditye ga waha yee, koo wee yīnde draha syi wo ye, a loo nde na koo wee kadye teelaa ye. Nditye ma sya loo pāā, loo kapān nde ga waha ta la le saa nii kadye teelaa ye? ¹⁷ Kadye teebehe bye ma ne pye tāṅ yīmpe fla, kadye ne ga pye mii ke naa n luhu? Ke ma -sē ne pye tāṅ ndityuhu fla, kadye ne ga pye mii ke naa dugu luhu? ¹⁸ Ye sē yāā, Yāhā kē ke kadye teebehe bye ta te dre wo, ke laam wātar. ¹⁹ Kadye ma ne pye teele nen laa ya ne, ke saa ne pye kadye ye. ²⁰ Lii ya le ma cīinde, teebehe busāā kē ke ma kadye nen ya na.

²¹ Yīnde saha koho pye le yee, koho wīi wee loo na ye. Tesē, yīṅ saha tre pye ke yee, tre wīi wee koo na ye. ²² Aye, loo saha pāā ye. Kadye teebehe nkāy ge fānga wee ke na ye, ke ma yee ke wee ye, kadye saha poho ye. ²³ Tesē, kadye teebehe nkāy ge waa sē ke yāṅ ngaa

ye, wo sē n faha ke wīl ne ye. Loo ne, kadye teebehe nkāy waa sē ke yān ye, wo ke gbihi n yigi. ²⁴ Teebehe nkāy wo ke yān, ke wāgbihiyigi wīl wee wo na ye. Kadye teebehe nkāy waa sē naa ke yān ngaa ye, Yāhā ta wo koo bya yān kadye teebehe bye ne wācɛn. ²⁵ Loo nde na, kadye teebehe saa naa n wāā ke ya ne, ke cɛr ke ya na ye. Ke ga wāā le, ke ke ya gbihi naa n yigi. ²⁶ Tesē, teele nen ma n yaa, le ga nii mii kadye teebehe bye dyaŋ ke n yaa. Tesē, kadye teele nen ma miyūhū yāā, le ga nii nuhu wīl kadye teebehe bye ye.

²⁷ Ye bye ye ma u Crise kadye, ye nanem bye ma u kadye teele laa. ²⁸ Loo ne, Yesu kāndeyārfa yawār teebehe bye wo, Yāhā cāā Yesu tēnlɛhe poo ta. Syān wuhu, ke mpāy ta pe waha naa ke kaplān luhu pe laam wo, pe naa ke tōr nawee- ye. Tāā wuhu, ke mpāy ta pe naa le Yesu kapāyīl klahā nawee- ye. Loo kur ye, ke fānga wāā mpāy kē pe n waha laanwɔ wūhū pye, ma mpāy ta pe n waha yanfa jaa, mpāy ne pe koho le nawee- ye, mpāy ne pe ga waha nii yīnfa, mpāy ne pe ga waha naa yor raa ter syi pāā. ²⁹ Pe bye wee Yesu tēnlɛhe ye, Yāhā sē pe bye ta pe n waha ke kaplān luhu pe laam wo, ma ke tōr nawee- ye ye. Pe bye wee le Yesu kapāyīl klahafa ye. Pe bye wee laanwɔ wūhū pyefa ye. ³⁰ Pe bye wee yanfa wājaa fānga ne ye. Pe bye sē me pe ga waha naa yor raa ter syi pāā ye. Pe bye sē me pe ga waha naa too yor ter nde kaplān cā naa n tōr nawee- ye ye.

³¹ Yāhā tēn fānga tii te sron yō, -ye naa too kē! N ga kānde laa yar ye na, lii le yō tān too Yāhā tēn fānga nde bye na.

Lii le ma yīn, ma ter kai- bye yaha

13 N ma sya waha driyē yor ter bye pāā, tesē yāhāyīn tēnlɛhe yor bya ne, n ma -sē yee nawee- ntān sē dye ra tāy ye, ta yē kaplān ga nii yīn saa pye ke na ye. Ke ga nii mii gbleŋ ya dyaŋ yīn wee ke na ye, gbengbeŋ gbleŋ dyaŋ. ² Laa na, n ga waha fānga yāā, n naa Yāhā kaplān luhu ta laam wo, n naa ke tōr nawee- ye. Tesē, n ga maha waha Yāhā wūhū war, n ke kai- bye cā. Tesē, n ga maha waha Yesu ta ra Yater, n sya waha naa yā ta te n yūhū naa n kāā. N ma sya waha koo kai- ngīl bye pye, n ma -sē yee nawee- ntān sē dye ra tāy ye, n wee ngaa ye. ³ N ga waha ta koho wān bye la klahā nawee- kē, n ga waha le sya n nii wāā pe n ta kadye sraha suhu naa laam wo le kapāyīl wīl na; n ma -sē yee nawee- ntān sē dye ra tāy ye, koo bye saa laa yō waa kē ye.

⁴ Wii, nawee- ntān n dye u tāy, ufua ma laanyīn ne, u laam n tāy, u yīnde sē yi n too waa kla na ye, u sē u ya sey ye, yatan wee u na ye. ⁵ U sē fyaryigi wūhū pye ye, u sē u ya ya diŋ ya ke ye, u sē ncafūhū di ye. Nawee ma laa tee pye u na, u ga tyii le n kua kāā u laam wo gbegbe. ⁶ Kai- nkāy ke sē sron ye, ke sē n tāy u ye ye. Kai- nkāy ke sron, koo ke n tāy u ye. ⁷ Wii, nawee- ntān

n dye u tāy, u n tyii nawee- kapee- foho na u kuān ne. Kānkai- bye wo, u Yesu ta u Yater, u koho taha n yaha Yāhā na, u laanyīn yāā.

⁸ Wākuayāā wee ntān wādye wīl loo na ye. Yāhā kaplān nkāy nawee ga waha ke luhu u laam wo, loo nde ga ba kua per gaa. Yāhā kaplān wāpāā yor raa ter syi wo, loo nde ga ba kua per gaa. Kacān wūhū ga ba kua per gaa. ⁹ Ye sē yāā, wo saha kacān wūhū bye cā tān ye. Yāhā kaplān nkāy le wo laam wo, ke nanen ya too n war, ma ke tōr nawee- ye. ¹⁰ Kai lii le le ya kua, loo ma ba pa yaliile wo, kai- nkāy ke sē ke ya kua ye, koo wūhū -sē ga ba kua kāā.

¹¹ Tē pye kicar, n naa n pāā, ma naa laam ga, ma naa kai- yān kicar wān syi dyaŋ. Tē ba le wa, n kicar wān miy yaha. ¹² Nanga nge na, le ma mii wo ke Yāhā wūhū yāā yirfayān ya wo, cāā- biibiile ya na. Sukūhū gaa laam wo, wo ga ba ke yāā gbegbe wo yaha ye. Nanga nge na, n sē ke kai- bye cā tān ye. Sukūhū gaa laam wo, n ga ba ke bye cā, mii Yāhā ra cā laha mii.

¹³ Loo na, katē- tāā kē ke ma, wākuayāā wee ke na ye. Koo kē ngīl: Yesu wāta Yater kānkai- bye wo, tesē koho wātahayaha ne Yāhā na, tesē ntān wādye wīl ne. Koo kai- ngīl wo, lii le cā ma yīn, loo ne ntān wādyen ne.

-Ye naa Yāhā Yrā tēn fānga wūhū koo kē!

14 -Ye naa n ke nawee- ntān poo n naa dye ye tāy!
-Ye maha naa Yāhā Yrā tēn fānga wūhū koo kē!
Lii tee cā ga maha naa n ke, loo ne nde: Ye waha naa Yāhā kaplān luhu ye laam wo, ye naa ke tōr nawee- ye.
² -Ye yān, wii u waha yor raa ter syi pāā, tii nawee waa sē te cā ye, ufua sē ne ke pāā nawee- ye ye, u ne ke pāā Yāhā koo ya ye, koo kē. Yāhā Yrā Fānga kē ke ne ufua ta u n waha kai- nkāy pāā, nkāy syi ke wūhū nawee- na. ³ Wii u -sē Yāhā kaplān luhu u laam wo, ma ke tōr nawee- ye, woo n pāā nawee- ne. U n ke pe naa n gaha yaha ye le Yesu kānde wāyār ne, pe maha pe ya plāhā pe kuee le laam wo, tesē pe maha naa laanyīn yāā. ⁴ Wii u -sē Yāhā wūhū pāā yor raa ter syi wo, woofua n ke u ka yaha ye u ya ya le Yesu kānde wāyār ne. Wii woo u -sē Yāhā kaplān luhu u laam wo, ma ke tōr nawee- ye, u n ke Yesu kāndeyārfa yawāhāfa bye pe naa n gaha yaha ye le Yesu kānde wāyār ne.

⁵ Ye bye ma waha n pāā yor raa ter syi wo, le yō. Lii tē cā n ke loo ne nde: Ye waha naa Yāhā kaplān luhu ye laam wo, ye naa ke tōr nawee- ye. Loo nde yō ke wāpāā na yor raa ter syi wo, tii waa sē te cā ye. Waa ma fīhī pye, u too yor ter war, ma ke kaplān yīntaha yar nawee- na, pe n naa n gaha yaha ye le Yesu kānde wāyār ne, n sē sye loo na ye. ⁶ Wo nna, loo nde na, n ga ye yey nde ne: N ma ba ka ye fla na, ma ga nii n pāā ye ne yor raa ter syi wo, tii ye sē te cā ye, le ga laa yō la ye kē? N ma -sē ba nii n pāā ye ne ye yor wo, ye ga naa

ra kaplān war. Loo na, n ga waha Yāhā wīl laa syi yar ye na, laa na laantor wīl laa, laa na Yāhā kapān laa tē luhu ta laam wo, laa na kaklaha wīl laa. Koo ga waha laa yō ye kē. ⁷ Too fle wāwuu yān, kornjon wāpēn ne, too rii te ma kapēn wān. Te wāpēn mii ma yee te sē n yi te ya wuhu na gbegbe ye, waa saha ke yaa war ye. ⁸ Wii u tūūtūū syi wuu, ma nawee- yee naan wīl na, ke wāwuu mii ma yee ke sē n war ye, yoo ga waha cā u naa u ya gbihi te naan wīl na? ⁹ Koo syi, ye bya ye ma nii n pāā yor raa ter wo, tii waa sē te cā ye, ye kaplān ga pye mii ke naa n war? Le ga nii mii wāgbleŋ ya dyaŋ tee n gble. ¹⁰ Yor ter nihi driyē wo, te bye -sē ma te yīn-taha ne te ya wuhu na. ¹¹ Nawee waa ter ma n pāā ra ne, n ma yee n sē u yor ter kaplān war ye, u ga naa ra yān kulaafua; ta bya -sē ga naa u yān kulaafua. ¹² Tee -sē Yāhā Yrā tēn fānga wūhū ke ye laam bye ne, fānga wūhū nkāy ke ga waha pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ta pe n ka yaha ye, -ye naa koo kē!

¹³ Loo ne, wii u waha n pāā yor raa ter wo, u yai u Yāhā nar, ke n u ta u n maha waha naa ke kaplān yīn-taha yar nawee- na. ¹⁴ Ye sē yāā, ufua ma nii n pāā Yāhā ne yor raa ter wo, yor rii tuu sē te cā ye, u laam wo u cā u n pāā Yāhā ye, u sē -sē u ya yē kaplān war ye. ¹⁵ U yai u lli pye? U ga naa n pāā Yāhā ye kaplān nkāy ter syi ne, nkāy tuu sē waha ke war ye, -tuu maha naa n pāā Yāhā ye kaplān nkāy ne, nkāy u koo war. U ga naa yay le Yāhā ye kaplān nkāy ne u sē ke war ye, -tuu maha naa yay le kaplān nkāy ne u koo war. ¹⁶ Ye sē yāā, ma'a nii Yāhā sey ma laam ya wo, pe yawāhāfa saha ke kaplān war ye. Pe -sē ga ba pye mii, pe le cā pe ma yē wāā sya pe yee, «Amēn, le nii ke syi»? ¹⁷ Taa Yāhā sey kaplān nkāy ne, ke ma sya yō, ma nampyeŋ saha ke war ke n laa yō u kē ye.

¹⁸ Ndoos waha n pāā yor raa ter syi wo, ma ta ter ye bye yaha. N syaha wāā Yāhā kē loo nde wīl na. ¹⁹ N ma -sē pye Yesu kāndeyārfa yawāhāfa nsoho wo, n ma pe klaha kate- bua ya ne pe yor wo, koo puar n naa kaplāmbuar pāā pe ye yor raa ter wo, tii waa sē te cā ye.

²⁰ Wo nna, ye ma syi ye naa kai- yān mii kicar me ye ne ye. -Ye nii pēyār wān syi dyaŋ kapee- wāpyeŋ kuε ye, -tee -sē naa kai- yān wāle yīntaha ne! ²¹ Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, Yāhā yee:

«N ga ba ta,
yor raa terfa n ta kaplān pāā Yiisrefa ye.
N ga ba kulaafa yēr ta,
n naa n pāā pe Yiisrefa ne.
Loo naa bye ne,
pe saa ba naa ta kaplān luhu ye.»

²² Loo ne, wāpāā yor raa ter syi wo, le ma kayar mpāy ye pe sē cīinde Yāhā cā ye, n sē yee Yesu kāndeyārfa poo ye. Waa Yāhā kaplān wāluhu u ya laam wo, tesē ke wātōr ne nawee- ye, loo nde ma kayar pe Yesu

kāndeyārfa poo ye, n sē yee mpāy pe sē cīinde Yāhā cā ye.

²³ Le ga waha pye ye Yesu kāndeyārfa yawāhāfa bye pe ya wāā. Ye bye ma nii n pāā yor raa ter wo, tii waa sē te cā ye, naweete- mpāy pe pa pe sē cīinde Yāhā cā ye, tesē mpāy ne pe pa kaplān luhusaha wo, pe ga yee nafāān ne ye ne. ²⁴ Le ma -sē pye Yāhā kaplān nkāy dye ye laam wo, ye n nii ke tōr yii wuhu na nawee- ye, koo puar. Loo na, mpāy pe pa pe sē cīinde Yāhā cā ye, tesē mpāy ne pe pa kaplān luhusaha wo, pe ma ye yē kaplān war, loo ga ta pe n le cā laha pe yee pe kapee- wāpyeŋ sē yō ye. Ye kaplān ga nii pe ye kasāhā dyaŋ. ²⁵ Pe ga pe ya laam wūhū bye yāā gbaa na. Pe ga kān-klūy gbāā kāntraha na, pe Yāhā sey, pe ye pye, a Yāhā ma ye ne cīinde.

Ye yai ye naa n pye mii yawāhā wo

²⁶ Wo nna, tee yai ye naa n pye mii, le nde: Ye ma yii wāā yawāhā wo, laa na, ye laam wo waa ma Yāhā wāsey yaa gaa ne; waa -sē ma kaklaha wīl laa ne; waa -sē ma Yāhā kapān laa dye u laam wo, wātōr wīl; waa -sē ma u ga Yāhā wīl laa pāā nawee- ye yor raa ter wo; waa ter -sē ma wii tuu ga waha too yor ter nde kaplān wā klaha, nawee- bye n ke war. Pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ma koo kai- ngīl bye luhu, ke yai ke waha pe ta pe n ka yaha ye le Yesu kānde wo. ²⁷ Ye ma yee ye ga Yāhā wūhū nkāy pāā pe yawāhāfa ye yor raa ter syi wo, ke pāāfa ma n ter nawee- tāā yaha ye. Pe maha naa ke pāā pe ya wuhu na. Nawee waa ter yai u maha pye, wii tuu ga waha ke kaplān wā klaha, pe yawāhāfa bye n ke war. ²⁸ Le ma -sē pye koo kaplān ngīl wāklaha-fua wee ye, waa ma n yīmbui yir pe yawāhāfa n naa n luhu u ye ye. Wii ma nii kaplān pāā yor raa ter syi wo, u naa ke pāā u ya ya Yāhā ye. ²⁹ Mpāy poo na pe Yāhā kapān laa luhu pe laam wo, poo syām syi, laa na tāā ya, ga waha kapān gbe, pe ke tōr nawee- ye. Pe yawāhāfa -sē ga yān le pe kaplān wo. ³⁰ Waa ma pye kapān na, loo yale wo Yāhā kapān laa ma dye waa ter laam wo, u n yee u ga le tōr, wii u ma kapān na, u yai u yaha le. ³¹ Loo nde na, Yāhā wūhū ma dye ye laam wo, ye ga waha naa ke tōr yii ye koo syi, yii wuhu na. Loo ga ta ye yawāhāfa ga kaklaha yāā, pe maha plāhā nii le Yesu kānde wo. ³² Mpāy pe koo Yāhā kaplān luhu, ma ke tōr nawee- ye, pe yai pe pe ya wāyigi cā ke wāpāā yale ne. ³³ Ye sē yāā, Yāhā sē n traha nawee- pe nii wā-plaŋpyefa ye. Ke n ke pe naa n nii yrīn na.

Mii le ma mii syi dyaŋ Yesu kāndeyārfa yawār wo, teebehe bye wo, ³⁴ ye ca yai pe yaha naa n le ye yawār wo, pe sē yai kaplān wāpāā ne koo fla na ye. Ye sē yāā, Yāhā sabangbān wo, le ma le yrūhū yaha ma yee, ca yai pe yīy kor naa n le. ³⁵ Pe ma yee pe ga laa yey, pe ga naa le yey pe pa ye kle wo. Le sē yō cōc u naa n pāā

Yesu kändeyārfa yawāhā wo ye. ³⁶ Tee n pye ke syi, yii fla la le Yāhā kapān yir laa, yii ya la tee le yāā?

³⁷ Wii ma yee Yāhā kaplān n dye woo laam wo, u n ke t̄r nawee- ye, laa na u ma le ga, a Yāhā Yrā Fānga ma u ne, ufua yai u cā Yīnfua Yesu kānde wūhū kē tē yrūhū n yar ye na. ³⁸ Wii ma loo sye, Yāhā bya ga ba ufua sye.

³⁹ Wo nna, lii le ma le na, -ye naa n ke Yāhā kaplān n naa n dye ye laam wo, ye n naa ke t̄r nawee- ye! Ye ma syi ye sē Yāhā kaplān wāpāā sye yor raa ter syi wo ye! ⁴⁰ -Ye naa ke kai- pye yīntaha ne, ye ma n plaŋ naa n pye ye!

Yesu Crise wāyir wīi gbā wo

15 Wo nna, le Yesu kapāyīi lii tē pāā ye ye, ye le sya le yaha ye laam wo, ye yii plāhā le wo. N n traha n maha le gbihi pāā ye ye. ² Tē ba le yar ye na mii, ye ma le le yaha ye laam wo koo syi, le ga ta ye n sya yaha. Mii loo sē ne ye, le ga nii mii ye le ka sya ke dyaŋ.

³ Kai lii le ma yīn, pe ra klaha le ne mii syi dyaŋ, ta bya, n ba ye klaha le ne koo syi dyaŋ. Loo ne nde: U Yāhā Yīndefua Crise ku wo kapee- wīi na, mii le bii cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo mii. ⁴ Pe u le gbīi wo. Ke plii tāā wuhu, u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye, mii le bii cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo mii. ⁵ U n u ya yar Pyar na. Loo kur ye, u n u ya yar pe kānyārwei sēnsye syām na. ⁶ Loo kur ye, u n u ya yar u kānyārwei yīisyām gbeebua mpāy na. Pe fānga ma nantān yrān na, nanem mpāy ya me pe ku pe laam wo. ⁷ Loo kur ye, u n u ya yar Syake na, ma ba u ya yar pe Yesu tēnlehe bye na.

⁸ Poo mii bye kur ye, u n u ya yar ta bya na, ndoo wii n ma mii pe bye nambuange dyaŋ. ⁹ Ye sē yāā, ndoo kē n ma pe Yesu tēnlehe bye nakūntān. N sē yai ge yai pe naa ra yee Yesu tēnlehe ye, n tee naa Yesu kändeyārfa ke wāboo ne. ¹⁰ Yāhā laantār kāmay na, tē ma ngii n nii koo. Ke kayīi lii pye ra kē, le laa yō ra kē, ma sya ra ta ge ta ra n tēn tē ma ta ter pe Yesu tēnlehe bye yaha. Cīinde -sē na, ndoo sē kē n waha yia loo tēn nde na ye, te Yāhā laantār roo fānga kē, laantār rii ke te wāā ra kē. ¹¹ Loo nde na, le tāy le pye ndoo woo, le tāy le pye poo woo, loo wīi nen ya ne wo bye too n pāā ye ye Yesu Crise wīi na, ye n u ta ye Yater.

Wo wāyir wīi gbā wo

¹² Loo ne too n pāā nawee- ye ma yee, u Yāhā Yīndefua Crise yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. Yii mpāy -sē maha pye mii ma le pāā, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo, pe nii yrān na ye? ¹³ Le ma pye cīinde, le yīntaha ne u Crise sē yir gbā wo, ma dur ba yrān na ye. ¹⁴ Le ma -sē pye u Crise sē yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye ye, too u wīi pāā ye ye, wo ka n pye; tee u ta ye Yater, ye ka pye. ¹⁵ Tesē, le ga nii mii

wo kawar fua taha Yāhā na, ma yee ke u Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na. Āwā, le ma pye cīinde, Yāhā sē nakur ta te n yir gbā wo, ma n nii yrān na ye, le yīntaha ne, ke sē u Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye ye. ¹⁶ Ye sē yāā, le ma pye nakur saa ba yir gbā wo, te nii yrān na ye, le yīntaha ne, Yesu Crise sē yir gbā wo, ma dur ba yrān na ye. ¹⁷ Le ma pye u Crise sē dur ba yrān na ye, ye u ka ta ye Yater ke dyaŋ; kapee- nkāy tee pye, ke sē laha kāā ye na ye. ¹⁸ Tesē, Yesu kändeyārfa mpāy bye pe ku, pe saa sya yaha ye. ¹⁹ Wo ma koho taha yaha u Crise na, ma yee u koho le wo ye dryē nge ya wo, wo wīi ga pee le ta ter nawee- bye wīi na.

²⁰ Lii le ma cīinde, loo ne nde: U Yāhā Yīndefua Crise woo kē u cāā yir gbā wo, ma dur ba yrān na. Woo wīi le yar, mpāy pe ku pe bya ga ba yir gbā wo, pe nii yrān na. ²¹ Ye sē yāā, nawee waa wīi bii ta, gbā n dye nawee- bye nsoho wo. Nawee waa ter wīi kē le ta yagaa, nawee- bye ga ba yir gbā wo, pe dur nii yrān na.

²² Dama wīi le ta nawee- bye n nii n ku mii, mpāy bye pe -sē wāā le u Crise ne, poo bye ga ba yir gbā wo, pe nii yrān na koo syi. ²³ Le ga ba nii mma ma syi dyaŋ: Yesu Crise woo u cāā yir wa pe bye yaha. Kur ye, mpāy pe ma u wām, poo ga ba yir pe ya ndoŋ gbā wo, pe nii yrān na u durbaper. ²⁴ Loo kur ye, dryē kuayale ne. U Crise ga ba yīnfar ter bye kua kāā, tesē yahasee fle ne, tesē fānga ter bye ne. Loo kur ye, u ga kai- bye le soho u Tuhufua Yāhā koho wo. ²⁵ Ye sē yāā, u Crise yai u nii kai- bye yīn na, Yāhā n sya ba u napīi- bye yia, ke pe ta u n troho fyāhā tā pe na. ²⁶ Napīi wii u ga pye klaha- kur ye, woo kē gbā ne. ²⁷ Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee: «Yāhā ta u n troho fyāhā tā wān kur bye na.» Pe ma yee wān kur bye, pe sē -sē yee Yāhā bya ne ye. Koo kē ke wān kur bye yia, ma ta u Crise n troho fyāhā tā te na. ²⁸ Kai- bye fānga ma ba le soho u Crise koho wo, woo wii u ma Yāhā Dya, u ga u ya le soho Yāhā koho wo. Loo nde na, Yāhā ga nii ke kai- kur bye yīn na.

²⁹ Tee n yee, mpāy pe ku wa pe saa ba yir gbā wo, pe nii yrān na ye, nwa ta ye laam wo, mpāy pe ya tāā n yi loho wo mpāy kē pe ku wa? ³⁰ Ndoosē ra tēntēwai ne, nwa ta kayīhī n wo yāā yalebye le Yesu kapāyīi wāpāā wīi na? ³¹ Wo nna, plii bye gbā ma ra tāy tūntūn. Ye wīi ma ra ye yīnkuāyir wīi, wo Yīnfua Yesu Crise kā- may na. Loo ne, n kai- ngīi pāā ye ye. ³² Tē le sya, ma nii srā waygapyār ne Yefesyī wo, le ma ne pye nawee- ee laam wīi ya ne, le ga ba lii yō ra kē? Le ma pye mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo, pe nii yrān na ye, ah -too naa wo troho tāhā plāhā nge yor wo ke n yee:

«-Too naa n di, wo naa n wo;

ye sē yāā, sukūhū gaa laam wo waa ku.»

³³ -Ye yii yigi, ye sē plāhā nge yāā ke n yee: «Mboo wii ma pye naweeyō, ma -sē nii n taha naweepee- na, pe ga ma le pe yor wo.» ³⁴ -Ye laantor yāā, loo le yō, tee

tyii kapee- wāpyeŋ na! Ye laam wo, mpāy ma pe sē Yāhā wūhū cā ye. Le yai le naa fyar yigi ye kē!

Nakur kadye wāyir wīi gbā wo

³⁵ Waa ga waha le yey u yee, a mpāy pe ku wa, pe ga ba pye mii pe yir gbā wo, pe nii yrāŋ na? Pe kadye ga ba nii mii syi dyaŋ? ³⁶ Naplege kē ufua ne. Ye sē yāā, ma'a ngaa pua le kāntraha wo, le pua yai le ku wa le cā fīy. ³⁷ Ngaa pua ya ne taa le kāntraha wo. Le ga waha pye sepua syi, laa na ngaa ter pua. Ke digi wāŋ gii ke fīy wa ma nii wan, koo sē kē taa le kāntraha wo ye.

³⁸ Pua woo pua woo, Yāhā ga u ta u n fīy koo laam wāfīy. Pua woo pua woo, u yai u fīy u nii ngii, Yāhā ga u ta u n fīy u nii koo kla. ³⁹ Yāhā ke wān tii bye tāhā, tesē nawee ne, te bye kadye wee wāceŋ ye: Nawee kadye ma ke ya ya; treresyar kla kadye ma ke ya ya; kānsyā kadye ma ke ya ya; fua kadye ma ke ya ya. ⁴⁰ Yāhāyīŋ wān bya ma, tesē kāntraha wān ne. Yāhāyīŋ wān nayōr ma te ya ya, kāntraha wān nayōr ma te ya ya. ⁴¹ Yai nayōr ter ma ke ya ya, yroŋ nayōr ter ma ke ya ya, yrompii nayōr ter ma ke ya ya. Pe yrompii bye ge, pe nayōr ma pe ya wuhu na.

⁴² Mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbā wo, ma nii yrāŋ na, le ga ba nii koo syi dyaŋ. Nakugu kadye ma le wa gbīi wo, ke ga fūhū. Ke ma yir gbā wo, ma nii yrāŋ na, ke saa ku nantāŋ ye. ⁴³ Nakugu ma le kāntraha wo, ke wee ngaa ye, fānga wee ke na ye. Ufua ma ba yir gbā wo, ma nii yrāŋ na, u ga nayōr yāā, u maha nii fānga ne. ⁴⁴ Nakugu ma le kāntraha wo, ke ma kāntraha kla ya dyaŋ. Ufua ma -sē ba yir gbā wo, ma nii yrāŋ na, u ga nii Yāhā Yrā kla. Yagaa, wo ma kāntraha kadye ne, wo ga ba nii Yāhā Yrā kadye ne. ⁴⁵ Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: «Dama wii u ma nawee cir, Yāhā kē ke bii ta u n nii yrāŋ.» Yesu Crise wii u ma mii Dama syāŋ wuhu waa dyaŋ, woo ma Yāhā Yrā lii le cīinde yrā wāā nawee kē. ⁴⁶ Yāhā Yrā kla koo sē kē ke cāā n pai ye. Kāntraha kla kē ke cāā n pai, Yāhā Yrā kla n cā taha. ⁴⁷ U Dama cir Yāhā bii u tāhā huhu ne, u n nii kāntraha kla. U Dama syāŋ wuhu woo ma yāhāyīŋ kla. ⁴⁸ Mpāy pe ma kāntraha wām, pe ma mii wii dyaŋ Yāhā bii u tāhā huhu ne. Mpāy pe ma yāhāyīŋ wām, poo wīi ma mii wii dyaŋ u ma yāhāyīŋ wūū. ⁴⁹ Yagaa, wo ma mii wii dyaŋ u pye kāntraha kla. Wo ga ba nii mii wii dyaŋ u ma yāhāyīŋ kla.

⁵⁰ Wo nna, lii n n traha n pāā ye ye le nde: Wii u ma kāntraha kla, kadye ne u ye ntāŋ ne, u saha dye Yāhā yai klo wo ye. Kāntraha kadye ma gbā koho wo, kadye nge syi saha kuee yai tāŋ yrāŋ ye.

Gbā saa ba pye yāā nantāŋ ye

⁵¹ Yagaa, n ga kai laa pāā ye ye, lii tee sē cā ye. Wo bye saa ba ku tāŋ ye. Mpāy pe ku wa, tesē mpāy ne pe ga ba pye yrāŋ na, pe bye kadye ga ba wā klahā. ⁵² Le

ga ba pye le yalebye wo, teele nen ya, yaliile wo tūūtūū ma ba yer wāwuu ne. Tūūtūū ma ba wuu, mpāy pe ku ter wa, pe ga yir gbā wo, pe kuee yai tāŋ yrāŋ na. Wii mpāy wo ma yrāŋ na, wo bye kadye ga ba wā klahā.

⁵³ Ye sē yāā, kadye nge gii ke ga waha fūhū, ke yai ke ba nii ke saha fūhū yāā ye; koo gii wākuyāā ma ke na, ke yai ke ba nii wākuyāā wee ke na ye. ⁵⁴ Kadye nge gii ke ga waha fūhū, wākuyāā ma ke na. Sukūhū gaa laam wo, ke ga ba nii ke saha fūhū yāā ye, wākuyāā saa pye ke na ye. Loo yale wo, Yāhā sabangbāŋ kaplāŋ ngīi ga nii cīinde. Koo kaplāŋ kē ngīi:

«Gbā wīi kua, gbā yia tāŋ!

⁵⁵ Gbā saha yia wāboo na nantāŋ ye.

Gbā fānga kua.»

⁵⁶ Gbā fānga yi kapee- wāpyeŋ wo. Kapee- wāpyeŋ fānga -sē yi Yāhā kānde katarŋ wo. ⁵⁷ Yāhā kē ke fānga wāā wo kē Yesu Crise kāmay na, wo n waha n yia. Ke miingbāŋ yai ke naa n sey yalebye!

⁵⁸ Loo nde na, wo nna, -ye yii plāhā, Yesu wīi n nii gbāā ye laam wo, ye n u tēn tē naa n yō. Ye le cā ma yee, le Yīŋfua Yesu tēn lii tee n tē woo ge kāmay na, tēwai sē ne ye.

-Ye naa koho le ye Yesu kāndeyārwei ye!

16 Pe war wāwāā wīi na mpāy kē pe ma Yāhā nawee-, tē ba Galasyi Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yar pe naa n pye mii, ye bya -ye naa n pye koo syi! ² Jimaasyi jimaasyi, nawee nawee woo, tuu ga waha yia kii na, u koo ceŋ yi ta yaha u ya tāy teelaa wo. Loo na, n ma ba pa ye fla na, ye saa naa yii fāy war wāwāā wīi ne ye. ³ N ma ba ka ye fla na, ye ga naweeyōm mpāy yāŋ yi, ye pe war bye le soho poo koho wo. Ndoō -sē ga sabar yrūhū, n le soho pe koho wo. Ke syi, pe ma ga dye Yurusalem wo, ke fla Yesu kāndeyārfa ga pe wāpa yīŋ cā. ⁴ Ta bya ma -sē yai n ka Yurusalem wo, waa ke yrāhā yi wii na pe ne.

Kai- nkāy Pōl n traha u pye

⁵ N ma ba ka Maseduan kāntraha na, n ga ta ter ga ye fla na. N n traha n ga yi Maseduan Yesu kāndeyārfa na. ⁶ Laa na n ga ba faa ma- ye fla na, laa na n ga ba wer cāā bye pye ye fla na. Loo na, teelaa fla wākaŋ ma ba yi ra na, ye ga waha koho le ra ye, ta n ka ke fla na. ⁷ Yagaa woo, n sē n traha wo n wii yāā wāyāā ya, ta n ta ter ye. N n traha n ba yalaa dye ye fla na, Yīŋfua Yesu ma le sya.

⁸ Pāānkōti gbar -sē ga ra yāā Yefesyi na nwo. ⁹ Ye sē yāā, ta yīŋ tāy tēngbāy laa ne nwo, koo kē. Napīi- wānihi naa bye ne, n ga loo tēn nde tē.

¹⁰ Timuti ma pa ye fla na, -ye u yigi yō! Ye sē yāā, woo bya ma le Yīŋfua Yesu tēn na ta wāŋ syi dyaŋ. ¹¹ Ye ma syi ye ga naa u kloŋ ye! -Ye koho le u ye u n waha u yrāhā yi yrīŋ ne, u pa ra fla na. Wo u sēŋ, ndoo tesē pe

Yesu kãndeyãrfa ne. ¹² Wo tẽntẽwɛ Apolosu woo wĩ na, n naa u nar u ka ye fla na, pe Yesu kãndeyãrfa mpãy ne. Le sã -sã pye u laam wo yagaa ye. U ma ba draha yãã, u ga ba ka.

Kaplãṅ kuasaha, syaha ne

¹³ Ye ma n faha yii na ye, -ye ta Yesu wĩ n nii gbãã fãnga ne ye laam wo! -Ye naa tetege le yii wo, -ye naa yii plãhã le Yesu kãnde wo! ¹⁴ Ye tyii ye ntãṅ n dye yii tãy ye kãnkai- bye wo!

¹⁵ Wo nna, ye Tefanase cã u kahafa ne. Ye cã poo me pe cãã dye le Yesu kãnde wo Yakayi kãntraha na. Le tãy pe ye, pe n nii koho le pe Yesu kãndeyãrwai ye.

¹⁶ -Ye naa nagboho ta poosyifa na, tesã mpãy bye ne pe ma le Yĩṅfua Yesu tẽn na! ¹⁷ Tefanase ye wãpa wĩ

tãy ra ye, Fartinase ne, Yakakuse ne; tee sã pye ye, poo me pe pye ra ne ye draha wo. ¹⁸ Pe pa ma ba ra laam yĩn, le n maha ye bya laam yĩn ye kã. Ye yai poosyifa wĩ n naa n tãy ye ye!

¹⁹ Yasyi kãntraha Yesu kãndeyãrfa yawãrfa bye ye syar. Yakila u cɔɔ Persyile ne, ma suhu Yesu kãndeyãrfa mpãy ne pe pe ya wãã pe kaha wo, pe ye syar Yesu kãndeyãrfa syaha ne. ²⁰ Wo teende Yesu kãndeyãrfa bye ye syar. -Ye yii syar naambiyãr syaha ne!

²¹ Ndoo Pɔl, n ga kaplãṅ ngĩ kuasaha yrũhũ nii ya: N ye syar. ²² Wii ma yee Yĩṅfua Yesu wĩ sã n tãy u ye ye, yoosẽn te pye ufua na. Maranata: Wo Yĩṅfua Yesu, pa!

²³ Wo Yĩṅfua Yesu, u u laantãr yar ye na. ²⁴ Ye bye ntãṅ dye ra tãy. Wo bye wãã le Yesu Crise kãmay na.

Kɔrntifa saba syāŋ wuhu

Syaha fla

1 Ndoo Pɔl kē, ma suhu wo Yesu kāndeyārwe Timuti ne, too saba nwo yrūhū nɔ wāã. Ndoo Pɔl kē, le tǎy Yāhā ye ke n ta ta Yesu Crise tēnlehe. Wo u saba yrūhū nɔ wāã yii Yesu kāndeyārfa yawāhāfa kē Kɔrnti wo, ma suhu yii mpāy bya ne, tee ma Yāhā wām ke Yakayi kāntraha kur bye wo. ² Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīŋfua Yesu Crise ne, ke ke laantār yar ye na tesē ke yrīŋ ne.

Yāhā Pɔl flaŋ u wāfāy wo

³ -Too wo Yīŋfua Yesu Crise Tuhufa miingbāŋ gboho, Tuhufua wii kacān wee u laantār na ye, woo kē Yāhā ne, Yāhā gii ke nawee flaŋ yalebye. ⁴ Wāfāy gii syi ter ma sya wo dye, ke wo flaŋ. Koo syi kē, mpāy bye pe ma wāfāy wo, wo bya ga waha pe flaŋ wii ndoŋ wāflaŋ gii syi ter ne Yāhā ke wo flaŋ. ⁵ Ye sē yāã, le ma mii wo dyaŋ u Yāhā Yīndefua Crise ne. Wāfāy tii te u dye ter, te syar. Wāfāy busāã ga ba wo dye ke syi dyaŋ. U -sē wo flaŋ koo syi dyaŋ. ⁶ Wo ma nii n fāy, wo n ke yii poo na, ye wāflaŋ yāã, wāsyayaha ne, koo kē. Wo ma -sē wāflaŋ yāã, ye bya ga wāflaŋ yāã, ke n ye ta, per gaa ye n waha naa wo wāfāy ter syi fāy laanyīn ne. ⁷ Loo ne, wo koho taha yaha ye wīi na fānga ne. Wo cā ma yee, tee wo wāfāy ter syi yāã, ye ga ba wo wāflaŋ ter syi yāã.

⁸ Wo nna, ye sē yāã, wāfāy tii bye te wo dye Yasyi kāntraha kui wo, wo n traha ye te cā. Te wāfāy ba gboho ter wo na. Wūūsaha ge sē pye wo na ye. Wo sē ba cā ge cā waa kuee yrāŋ na nantāŋ ye. ⁹ Wo n sya ba yee pe ba wo wāboo wīi pāã ta. Koo wāfāy nge -sē wo ta wo n cā ma yee, wo sē yai wo koho taha yaha wii na, mii Yāhā ya sē kē ye, koo gii ke nakur ta te n yir gbā wo, ma n nii yrāŋ na. ¹⁰ Koo kē, ke wo sya yaha gbā koho wo; ke ga wo sya naa n yaha koo syi. Āwā, wo koho taha yaha ke na, ma cā ke ga wo sya naa n yaha koo syi. ¹¹ Wo maha cā, yii ge ga koho le wo ye Yāhā wānar ne. Nawee- busāã ma nii Yāhā nar wo kē ke syi, ke ga luhu pe ye, ke loo kayīi pye wo kē, nawee- busāã n sya ha wāã ke kē wo wīi na.

Nwa Pɔl sē yāã dur ga Kɔrnti wo ye?

¹² Lii le ma wo ye yīnkuāyir wīi, loo ne nde: Wo laam wo, wo le cā laha ma yee, driyēfa nsoho wo, tesē ye bya nsoho wo, wo naa wo troho tāhā Yāhā cīnde yor wo, ma maha naa wii ta prafa mii Yāhā le yar mii. Wo sē waha yia koo troho wātāhā ter nge na nawee laam kacān syi kāmāy na ye, Yāhā laantār kāmāy ne. ¹³ Yii ge le cā ma yee, kaplāŋ nkāy too yrūhū nɔ n wāã ye kē, ke yīntaha ma gbegbe, ke wee sīi ye. ¹⁴ Tee ke yīntaha war cacar yagaa, ta laam wo ye ga ba ke war tāŋ. Koo kē nge ne: Yīŋfua Yesu durbaper, wo wīi ga ba nii ye ye yīnkuāyir wīi, tesē ye wīi bya ga ba nii wo ye yīnkuāyir wīi.

¹⁵ Loo nde gboho ra laam wo, ta n sya ba yee, n ga cāã ka ye fla na, wo n wii yāã, wo maha ba wii yāã taha tehe syāŋ gaa na, le n nii ye ye kayīi laa. ¹⁶ Ye sē yāã, n ba naa n yee, ndoo ga cāã ka ye fla na, n cā ta ter ga Maseduan kāntraha na, n ma ga dur, n maha ba yi ye fla na, ye n koho le ra ye ra yrāhā wāyi na Yude kāntraha kue ye. ¹⁷ Tē ba loo nde le yaha ra laam wo, laa na yii mpāy le ga ma yee, tē sē ba le ta kai ye? Ye yee la, n laam ga naweete wāŋ syi dyaŋ, n naa yē klaha, n waha naa n yee «āwā», tē maha naa n yee «aye» le yalebya wo? ¹⁸ Yāhā gii ke sron, n ga waha le pāã ke yīnde na n yee: Kapān lii too ba ye yar, wo sē yee «āwā» ma maha wā klaha ma wo yē klaha le yalebya wo ye. ¹⁹ Ye sē yāã, ndoo, Silaasyi ne, Timuti ne, Yāhā Dya Yesu Crise wii, wo u wīi pāã ye ye, u sē pa u n pai nii u naa n yee «āwā » tuu dur naa yē klaha le yalebya wo ye. Yesu wīi le yar, Yāhā sē dur n yi le kapān kur ye ye. ²⁰ Ye cā u wāpaŋ wo ta wo n cā, Yāhā ke bii yē ter kayūhū nkāy wāwāã ne wo kē, waa ke bye yāã. Yesu wīi wo ta wo n cā, Yāhā sē yēklahaŋ cā ye. Loo ne, too ne yee le nii ke syi Yesu Crise myaha na, Yāhā miingbāŋ kē too n gboho loo nde ne. ²¹ Wii tesē ye ne, wo seefar le Yesu Crise ne, Yāhā ge kē ke wo ta wo n waha wii plāhā wo Yesu wātāŋ ne wo Yater. Koo kē ke wo yāŋ yi. ²² Ke ke myaha puhu gbāã wo na, ma Yāhā Yrā le wo laam wo, loo n ta wo n cā waa ba ke kayūhū yāã, kayūhū nkāy ke ke ta yaha wo kē.

²³ Ya'a yāã n sē dur ga ye fla na ke Kɔrnti wo ye, n sē naa n traha n wāfāy ta ye na ta kaplāŋ ne ye, koo kē. Yāhā yīnde ma ra na, le ma pye kawar, ke ra ta ra n ku.

²⁴ Wo cā ye Yesu sron ta ye Yater; le sē nii mii wo n ke

wo ye le le wo fānga na ye. Ye nii nuhu ne, loo ne too n ke ye ne.

2 Loo ne ta n yee, n saa maha ka ye fla na n ga ma-ha wāfāy gaa taha ye na ta kaplān ne ye. ² Ye sē yāā, n ma wāfāy ta ye na ke syi, yoo ga ba nuhu le ta laam wo? ³ Loo ne, ta n ba saba waa yrūhū nō wāā ye kē, ma yee n sē naa n traha n ka ye fla na ye n wāfāy yāā, le n nii ra bya ye wāfāy ye. Ye cā ye wīī ne, le ga waha nuhu le ra laam wo. N maha cā ma yee, nuhu ma pye ra laam wo, le ga nii nuhu wīī ye bye ye. ⁴ U faale saba wāyrūhū wīī nii ra ye wāfāy wīī laa, ma suhu laam wlāhā wīī, tesē yīntām wāyi wīī. N sē yee le nii ye ye wāfāy ye, n n traha ye cā, ye ntān dye gboho ra tāy kacān wee ye, koo kē ra n ba u faale saba yrūhū nō wāā ye kē.

Ye naa n tyii kapee- foho na!

⁵ Ye laam wo, waa ma pye u laa tee pye, le n nii laam wāwlāhā wīī, ye cā ndoo laam sē me ufua wlāhā ye. Yii mpāy laam me u wlāhā, le ma sya pye ye bye sē me ye. ⁶ Yii busāā ma -sē u pēn wa, le yai u ne ke dyaŋ. ⁷ Ya-gaa, ye -sē yai ye tyii u kapee- fue na, ye nuhu le u laam wo; mii loo sē ne ye, woo ge laam ga waha wlāhā ter u ye, le sya kacān bye kua u na. ⁸ Loo ne, n ga ye nar nde ne: -Ye u yigi yō u n cā u yee, u ntān dye ye tāy. ⁹ Ya'a yāā, n ba u faale saba yrūhū nō wāā ye kē, n maha naa n traha n yān, ye ma pye ye n luhu ra kaklaha ye yalebye. ¹⁰ Waa ma laa tee pye, ye n tyii u kapee- fue na, ndoo bya ga tyii ufua kapee- fue na. Ta wīī ma pye laa ne kapee- foho wātyii wīī laa na, n ma tyii koo kapee- foho na, n le pye yii wīī na u Yāhā Yīndefua Crise yīnde na. ¹¹ Wa'a yee, wo sē tyii ufua kapee- fue na koo syi ye, sāndāpee yīnfua Setane ga waha fānga yāā wo na, woo wii wo u laam wūhū cā yō.

Pɔl ka Toosa na

¹² Tē ga dye Toosa wo, ma yee ndoo ga le Crise kapāyīī pāā ke fla na, Yīnfua Yāhā ba ke fla draha cāā gbihi ta wa ra yaha ye. ¹³ Tē -sē ga dye ke fla na, n sē wo Yesu kāndeyārwe Tyite yāā ye, ta ntān n nii ra cer busāā. Loo n ta, ra n ba kānde nar Toosafa ye, ma ter Maseduan kāntraha na.

Wo ga waha yia kai- bye na u Crise kāmay na

¹⁴ Yāhā miingbān yai ke naa n gboho, koo gii ke wo ta wo n yia kai- bye na u Yāhā Yīndefua Crise kāmay na. Ke wo ta wo Crise wīī pāā nawee- ye teebēhe bye wo mii lasekole dyaŋ too n yār teebēhe bye wo. ¹⁵ Ye sē yāā, Yāhā ye, wo ma Crise lasekole dugu dyaŋ mpāy nsoho wo pe wāsyayaha yāā wa, tesē mpāy ne pe plaha kāmpee- wāyār wo. ¹⁶ Mpāy pe plaha kāmpee- wāyār wo, koo lasekole dugu nge ma gbāku dugu ne, ke n pai gbā ne. Mpāy pe wāsyayaha yāā wa, koo dugu

nge ma cīinde yrā dugu ne, ke cīinde yrā wāā nawee kē. Yoo syi ga waha yia tēn nde na? ¹⁷ Ye sē yāā, wo wee mpāy dyaŋ pe le Yesu kapāyīī wā klaha, ma le ta wake wīī ye. Yāhā kē ke wo lehe wāā. U Crise tēntē- me wo ne, wo yē kaplān sroŋ Yāhā yīnde na.

Te naambiyārfān tēntē-

3 Wo ma n pāā ke syi, le sē nii mii wo wii sey ye. Wo sē maha n ke mpāy dyaŋ, wo saba yar ye na, wii syi u wo sey ye. Wo sē maha woo syi saba ke, ye u gbihi wāā wo kē ye. ² Yii me, tee ma woo syi saba wo ye, saba wii syi u yrūhū yaha wo laam wo. Nawee- bye ga waha le yān cā, pe naa le kal ye troho wātāhā na saba ge dyaŋ. ³ Āwā, ye wīī ma mii saba dyaŋ u Yāhā Yīndefua Crise le yar wo na, wo n le yrūhū yar nawee- na. U sē yrūhū cīinde sabakāi ne ntēmbapai na ye. U yrūhū Yāhā Yrā ne nawee- laam wo.

⁴ Wo ma n pāā ke syi, wo koho taha yaha Yāhā na Crise kāmay na, koo kē. ⁵ Wo -sē cā wo saha yee, wo ga waha yia yāā tēn nde syi na wii ya kāmay na ye. Wo ma waha yia lii na, Yāhā kē. ⁶ Ye sē yāā, koo kē ke wo ta, wo n waha nii ke naambiyārfān tēntē-, loo ma Yāhā Yrā wīī. Kānde lii le ta, le tēn kalaa wee ke naambiyārfān wīī na ye. Loo kānde nde lii le yrūhū yaha, le nawee- yar pe yai gbā ne pe kapee- wāpye wīī na. Yāhā Yrā loo -sē cīinde yrā wāā nawee kē.

⁷ Le Yāhā kānde katar bye bii yrūhū yaha ntēmbapai na wii Yiifēe- faale wādyaha Musa kē. Tuu naa ke yar nawee- na, le yalebya wo Yāhā nayōr n yehe Musa yīntaha na, pe Yiisrefa sē waha u yān ge yān ye. Ke wāyēhe palpal nge sē -sē ma- ye. Kānde lii le ta, loo lii le tēn n gaha nawee ne gbā kue ye, nayōr ge ma le na. ⁸ Loo na, ye yai ye cā ye yee, Yāhā Yrā tēn nayōr ga gboho, kacān saa pye ye. ⁹ Tēn lii le naa n gaha nawee ne gbā kue ye, nayōr te -sē pye le na, ye yai ye cā ye yee, tēn lii le nawee ta u n sroŋ Yāhā yīnde na, loo nayōr ga gboho faale wān na, kacān saa pye ye. ¹⁰ Loo na, wo ma ke yagaa naambiyārfān nayōr wāyēhe palpal nge wāgboho yān, waa cā ke faale cāā naambiyār nayōr wee ngaa ge ye. ¹¹ Ye sē yāā, kai lii le n ma- carle ya, le nayōr ma yehe ke syi, ye yai ye cā ye yee, kai lii wākuayāā wee le na ye, kacān saa pye loo nayōr wāyēhe wāgboho na ye.

¹² Wo koho taha yaha loo nde na, koo kē wo n waha le Yesu kapāyīī wūhū pāā n yigi nawee- ye laanyīn ne. ¹³ Wo wee Musa wān syi dyaŋ ye, woo wii u bii u yīntaha tā tā fai ne, pe Yiisrefa ma syi pe u yīntaha wāyēhe palpal wākuaŋ yāā, ke n kua ye. ¹⁴ Pe Yiisrefa bya pye mii fai paha tā pe kacān na, pe sē waha Yāhā wūhū war ye. Ma sya ba waa ke yagaa na, Yiisrefa ma nii ke faale Yāhā sabangbān kaplān kal, le ga nii mii fai paha tā pe kacān na, pe saha naa ke kaplān yīntaha war ye †. Mboo wii ma -sē wāā le u Yāhā Yīndefua Crise ne, loo

fai nde ga gbe kãã ma kacãn na, ma n waha naa ke Yãhã wũhũ war. ¹⁵ Ke nanga nge na, pe Yiisrefa ma nii Musa saba kaplãn kal, le ga nii mii fai paha tã pe kacãn na, pe saha naa ke kaplãn yĩntaha war ye. ¹⁶ Wii ma -sẽ u ya le soho Yĩnfua koho wo, loo fai nde gbe kãã u kacãn na. ¹⁷ Ma'a luhu Yĩnfua, Yãhã Yrã ne. Yãhã Yrã ma tẽn tẽn nawee wii laam wo, u wee fãnga gaa ter koho wo nantãrj ye. ¹⁸ Fai laa wee le tã tã wii yĩntar na ye. Yĩnfua nayõr n yehe wo bye yĩntar na palpal. Loo na, wo wã n klaha ma ga naa n nii Yĩnfua wãrj syi, kaa n naa n taha wo nayõr na. Ye sã yãã, Yãhã Yrã tẽn ne loo ne.

Tëntële wii u sronj

4 Yãhã loo tẽn nde le soho wo koho wo ke laantãr na, loo ne wo wii plãhã le wo. ² Fyar wũhũ nkãy ke n pye wam wo, wo koo wĩ sye. Wo sã nawee- wãwlanj kacãn ter ke ye, wo sã le Yãhã kapãn wã n klaha ye, wo le cĩnde loo yar n laha nawee- na. Too wo troho tãhã gbaa na ke syi Yãhã yĩnde na, mpãy pe sronj, poo ge ga waha naa wo sey loo nde na. ³ Le Yesu kapãyĩĩ nde lii too n yar nawee- na, mpãy pe plaha kãmpee- wo, pe saha le wĩ war ye. ⁴ Ya'a yãã, pe sã le Yesu kapãyĩĩ wũhũ sya cĩnde ye, driyẽ nge yĩnfuapee pe laam kacãn wlãhã pe ye, koo kã. Woo yĩnfuapee nwo sye pe na, pe saha le kapãyĩĩ cããngbãnj yãã ye, le kapãyĩĩ lii le Crise miingbãnj wĩ pãã, woo wii u ma Yãhã ke ya kai na. ⁵ Wii wĩ sã ne too n pãã ye, Yĩnfua Yesu Crise wĩ ne too n pãã. Wo yee wo ma ye tëntẽ-, ma ga naa le Yesu kapãyĩĩ wũhũ tõr ye ye. ⁶ Ye sã yãã, Yãhã bii yee: «Cãã-pe naa yehe wam laam wo!» Koo kã, ke n ke cãã- ta pe n yehe wo laam wo, ma wo ta wo n cãã- yãã ke miingbãnj wãcãnj na, ke miingbãnj gii ke n yehe Yesu Crise yĩntaha na.

Wãfãj tii te Yãhã tëntẽ- dye

⁷ Wo le Yesu kapãyĩĩ wũhũ cã, le kacãn cãã- n nii wo laam wo. Wo ma mii poor gbãhã dyanj wangbãj kla ne ke laam wo. Loo nde le yar gbaa na ma yee, fãngangbãnj nge gii ke syi wee yãã ye, Yãhã wãnj kã, wii wãnj sã kã ye. ⁸ Wãfãj ter bye wo dye, ke sã -sã waha wo boo ye. Ntãncer ma wo na, loo naa bye ne, wo koho taha yaha Yãhã na. ⁹ Pe wo nuhu le Yesu kapãyĩĩ wĩ na, Yãhã sã -sã koho kuã wo na ye. Pe wo gbã cããr yaha kãntraha na, wo sã -sã ku ye. ¹⁰ Wo kadye crã gbã ne mii Yesu Crise dyanj tuu gbã yãã mii. Wo kadye ma -sã nii yrãnj na, Yesu Crise cĩnde yrã ter ne le ma wo ye. ¹¹ Too ma yrãnj na, gbã wo ke yalebye Yesu wĩ na. Koo ga ta Yesu Crise cĩnde yrã ter n waha naa n yãã wo kadye na, koo gii ke ga waha gbã yãã. ¹² Loo nde na,

† Yiisrefa Musa kãnde saba cã tesẽ pe faale Yãhã kaplãn tõrfa saba ne. Ma sya ba waa yagaa na, pe sã -sã le sya ma yee, Yesu Crise kã u Yãhã Yĩndefua ne ye.

wo tyii gbã wo ke, ma yee cĩnde yrã le naa yii ke, cĩnde yrã lii wãkuayãã wee le na ye.

¹³ Yãhã sabangbãnj wo, wo wãdyaha gii ke Yãhã wãsey yay saba yrũhũ, ke le yrũhũ ta teelaa wo ma yee, woo Yãhã ta u Yater, loo ne woo n pãã ke ye ma ke sey. Wo bya, wo Yãhã ta wo Yater, loo ne wo ke wĩ pãã. Wo Yãhã ta wo Yater kãnkai- bye wo, wo wãle wãnj syi. ¹⁴ Ye sã yãã, wo cã ma yee, Yãhã wo Yĩnfua Yesu ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãnj na gbaafa ye. Ke ga ba wo bya ta ye ne, wo n yir gbã wo, wo nii yrãnj na Yesu ne, ke maha wo ta wo n nii ye ne Yesu yaha ye. ¹⁵ Kai- ngĩĩ bye n pye yii wĩ na. Te Yãhã laantãr wãã nawee- busãã kã, ma yee pe nawee- fãnga pe naa n pãã Yãhã ye, pe naa syaha wãã ke kã, pe naa ke miingbãnj gbobo.

Kayĩĩ lii too ga ba yãã

¹⁶ Loo ne, wo sã fãj n sya ye. Wo kadye sraha ma sya pye n klaha- cacar, wo laam poo na, pe fãnga yãã plii wuhu na. ¹⁷ Wãfãj gii ke wo dye, ke ma car ya, ke sã maha n ma- ye. Koo wãfãj nge n pai wo kã kayĩĩ lii syi ne wãkuayãã wee le na ye, kacãn sã maha wee le wãgboho na ye. Le wĩ sã n tãn ge tãn ke wãfãj wĩ ne ye. ¹⁸ Ye sã yãã, kai- nkãy ke n yãã yĩnde ne, wo sã koo yãnj ye; nkãy ke sã n yãã yĩnde ne ye, koo roo n ke. Kai- nkãy ke n yãã yĩnde ne, koo n ma- carle ya, nkãy ke sã n yãã yĩnde ne ye, wãkuayãã wee koo na ye.

5 Ye sã yãã, wo cã ma yee, driyẽ nge wo, wo ma kadye sraha gii laam wo, ke ma mii nwonge dyanj too dye nii. Wo ma ba ku, koo kadye sraha n pye klaha-, Yãhã ga ba yãhãyĩnj nwonj gaa wãã wo kã yãhãyĩnj na. Wãklahayãã wee koo na ye. Yãhã ge kã ke koo nwonj nge gbihi, nawee sã kã ye. ² Too ma teelii wo yagaa, wo n sĩ cĩnde wãsiĩ, ma n ke wo pye wo yãhãyĩnj nwonj nge wo. ³ Ye sã yãã, wo yãhãyĩnj nwonj nge, koo gii ke ma wo kadyefãnj, ke ma ba gbihi wa, kadye saa maha ba ke laa yãã wo ye ye. ⁴ Awã, too ma wo kãntraha nwonge nge wo, wo n sĩ wãsiĩ ya woo, mii tegengbãnj dyanj te ma wo yĩnj na. Le sã nii mii wo n ke wo wo kãntraha kadye miy yaha ye. Wo yee, wa'a ba ke yãhãyĩnj kadye le, loo le ga tãj wo ye. Loo na, kla gii ke ga waha ku, koo ga draha yaha kla gii kã ke ma cĩnde yrã ne, lii wãkuayãã wee le na ye. ⁵ Yãhã ge kã ke wo ta, wo ba koo wãwãklaha nge syi wã klaha. Ke ke Yrã wãã wo kã, ma yee le wo ta wo n cã, waa ba ke kayũhũ yãã, kayũhũ nkãy Yãhã ke ta yaha wo kã yãhãyĩnj na.

⁶ Loo ne wo sã fãj n sya ye. Wo cã ma yee, too ma kadye sraha nge wo, wo fla dey Yĩnfua fla ne. ⁷ Ye sã yãã, too sã kla gii yãã yĩnde ne ye, wo koo ta wo Yater ma n yãr. ⁸ Wo sã fãj n sya kueekuee ye. Wo ma ne ga waha kadye sraha nge yaha, wo ga nii kuee Yĩnfua tãj, loo le ne ga tãj wo ye. ⁹ Le tãj wo ma kadye sraha nge wo woo, wo wee ke wo ye woo, lii too cãã n ke kai- bye yaha ye, loo ne wo wĩ le tãj Yĩnfua ye. ¹⁰ Ye sã yãã, u

Yāhā Yīndefua Crise ga ba wo bye sāhā, u wo nanem bye dāān wāā wo kē kayūhū nkāy wīī na, tesē kapee- nkāy wīī ne, too pye cāā gii cāā na wo pye wo kāntraha kadye sraha wo.

Yesu Crise wo wāā le Yāhā ne

¹¹ Wo n fya Yīnfua na, kacān wee ye. Loo ne, wo n traha nawee- bye pe Yāhā wūhū cā pe ke sya cīinde. Yāhā wo cā. Too ma mii, ye bye le cā ye laam wo. ¹² Myaha sē kē too n kē ye ye ye, wo n kē wo wīī le nii ye ye yīnkuāyir wīī. Loo na, mpāy pe kalaa wee laanyōm na ye, ma pe ya sey gbaa wūhū koo ne, tee ga pe yē wāā naa n sya lii ne, yaa cā. ¹³ Le ma pye cīinde, wo yīn wee ye, Yāhā ya wīī ne le ne. Le ma -sē pye wo yīntar ma gbegbe, le nii ye ye yīnkuāyir wīī. ¹⁴ Ye sē yāā, wo ntān pe dye gboho Yesu tāy, loo ya le tāy ter wo ye, ma wo ta wo n nii woo ya tēn tē. Wo le cā laha ma yee nawee nen ya ku nawee- bye wīī na; le nii mii nawee- bye u gbā ter syi ku. ¹⁵ U ku nawee- kur bye wīī na. Loo na, mpāy bye pe ma yrān na, pe wee yrān na pe ya kānkai- wīī na nantān ye, pe ma yrān na Yesu ya kānkai- wīī na, woo wii u ku, ma dur ba yrān na poo wīī na.

¹⁶ Loo nde ta, driyēfa pe nawee yān u kadye sraha na mii syi dyaŋ, wii sē nawee yān koo syi ye. Faale wo, wo ma sya pye wo naa u Yāhā Yīndefua Crise yān driyēfa wāyān u kadye sraha na, yagaa wo sē u yān ke syi nantān ye. ¹⁷ Nawee woo ma kāhā seefar le wa Crise ne, u nii nafuē waa Yāhā yīnde na. U faale kānkai- kua u yīn na; u kānkai- bye nii tān kafūhū fla. ¹⁸ Yāhā kē ke koo ngīī bye ta. Koo kē ke wo wāā le ke ya ne Crise kāmāy na, ma wo taha wo naa nawee- ta pe ba wāā naa n le ke ne. ¹⁹ Ye sē yāā, Yesu Crise kāmāy na, Yāhā tēn tē, ma ga nawee- bye wāā le ke ya ne, ke pe kapee- gbe kāā pe yīn na. Ke wo taha, wo koo wāwāāle tēn nde wīī pāā nawee- bye ye.

²⁰ Wo kapān gbe Crise woo myaha ne; le nii Yāhā gē kē ke pāā n wāā ye ye wii yē ne: Wo le nar n waha ye ye Yesu Crise myaha na, ye tyii ye wāā le Yāhā ne!

²¹ Kapee laa sē pye Yesu Crise yīn na ye. Yāhā -sē wo kapee- bye taha woo yīn na, ma yee woo nen ya kāmāy na, wo sroŋ ke yīnde na.

6 Le nii ke syi, wii mpāy too ma le Yāhā tēn na, waa ye yar waha nde ne: Yāhā laantār wīī lii wāā ye kē, ye ma syi le n yi wāwaha ye. ² Yii gē le cā ma yee, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, Yāhā yee:

«Yaliile le ba yai n' luhu ma wānar ye,

loo yale le ba n,

n luhu ma wānar ye.

Per gii ke ba yō n' ma sya yaha,

koo per ke ba n, n ma sya yaha.»

Ke Yāhā wānar yaleyīī -sē kē yagaa. Ke wāsyayaha peryūhū -sē kē nanga.

Yāhā tēntēle wii u ke tēn ya kar

³ Lii too n kē, laa wāpee ma syi le yāā le Yāhā tēn kue ye ye. Loo ne, kai lii syi le sē sroŋ ye, wo sē n traha wo le syi laa pye waa na ye. ⁴ Kānkai- bye wo, wo le yar Yāhā tēntē- me wo ne: Wo wii plāhā laanyīn ne wāfāy ter bye wo tesē laam wāwlāhā ter bye wo tesē ntāncer ter bye wo. ⁵ Ye sē yāā, pe wo gbā, pe wo tā nwompihi wo, pe klofa ta pe n wāhā cer wo ne; tēn nkāy ke waha, wo sē fya ke wātē ne ye. Wo naa wāy fāā sya Yesu tēn wīī na, wo naa wo yē tā digi na. ⁶ Wo kapyer ter le yar Yāhā tēntē- me wo ne, tesē wo kacān ter ne, wo laanyīn ne, wo laantār ne, tesē le Yāhā Yrā ne le tēn lii tē wo laam wo, tesē wo Yesu kāndeyārwai ntān wādye wīī ne wo tāy, ⁷ tesē wo Yesu kapāyīī wāpāā ter ne nawee- ye, ma suhu Yāhā fānga ne. Ya'a yāā wo yia kai- ngīī bye na, Yāhā ke wo ta wo n sroŋ, loo ne le n paha wo na; loo maha ne, le ma wo naanmiy kla.

⁸ Mpāy' wo sey, mpāy -sē' wo tyehē. Mpāy' wo mi- iyūhū yee, mpāy -sē' wo miipihi yee. Mpāy' wo tōr kawarfuafa ne, wo -sē' cīinde pāā. ⁹ Pe' wo yān mii pe sē wo cā ye, pe bye -sē' wo cā tān. Pe n yee too ku; wo -sē mii yrān na, nawee- bye yīnde ma wo na. Pe' wo yān mii wāpēn gaa ter dyaŋ ke wo dye; wo sē -sē ku le wo ye. ¹⁰ Mpāy ma pe n kē wo laam n naa n war; wo laam -sē ma nuhu fla yalebye. Pe' wo yān nawām, wo -sē' kayūhū wāā nawee- busāā kē. Pe wo yān mii ngaa wee wo ye ye, kayūhū bye -sē ma wo ye.

¹¹ Korntifa, yii mpāy ye ma wo naambiyām, nkāy ke pye wo laam wo, koo kē too pāā ye ye, wo sē laa wūhū ye na ye. Ye wīī laanfīr yigi wo kē. ¹² Wii laha ye ye, yii me tee sē laha wo ye ye. ¹³ Loo ne, n ga ye yar mii ta pii gē dyaŋ ye ne: Ye ntān pe dye wo tāy mii, ye tyii wo ntān n dye ye tāy koo syi, -tee tyii wo wīī n laanfīr yigi ye kē.

-Ye yii yigi mpāy ne pe wee Yesu kānde wo ye!

¹⁴ Mpāy pe wee Yesu kānde wo ye, ye ma syi ye naa n gbra pe ne kai- wo ye. Ye sē yāā, kai lii le sroŋ, le saha wāā le lii ne le pee ye; tesē kai lii le ma cāā- wīī, le saha wāā le lii ne le ma wam wīī ye. ¹⁵ Ye cā u Yāhā Yīndefua Crise saha wāā le sāndāpee yīnfua Setane ne ye; loo na, wii u Yesu Crise ta u Yater, u saha wāā le wii ne u wee Yesu kānde wo ye. ¹⁶ Yāhā kangbān ma suhu mpar wān ne, te dey te ya ne. -Ye yān, Yāhā gii ke ma yrān na, koo kangbān kē wo ne. Yāhā gē bii loo pāā ma yee:

«N ga ba pye pe nsoho wo,

n naa n yār pe ne.

N ga nii Yāhā pe ye,

pe n -sē nii ra nna.»

¹⁷ Loo ne Yīnfua Yāhā n maha bii yee:

«-Ye yii cer yi kāā pe nsoho wo!

Ngii ke wee gbegbe ye,
ye ma n te ke na ye,
n -sē ga ye gbihi yigi.

¹⁸ N ga nii Tuhufua ye ye,

ye n -sē nii ra dyam tesē ra pueesyam ne.»

Yīnfua Yāhā kapān ne, koo gii ke ma tān kai- bye fānga ne.

7 Ta naambiyām, Yāhā yē ter kayūhū ngī wāpyen ne wo kē. Loo na, wo yai wo wo kadye yee yi naa n kāā, wo laam ne kai- nkāy wo ke wee gbegbe ye, -too naa n fya Yāhā na, loo na waa laha kai- bye wo, wo nii cīnde Yāhā nawee-.

Lii le Pɔl laam flege

² Ye tyii wo wīi n laanfiri yigi ye kē! Wo sē kapee pye waa na ye, wo sē waa koho kla pye klaha- u kē ye, wo sē fufor pye waa na ye. ³ Le sē nii mii ye wīi laa sē yō, koo ra n pāā ke syi ye. Yii ge le cā, n ba le pāā wa ye ye ma yee, ye wīi gboho wo laam wo, le tāy wo ma yrān woo, wo ku woo, ngaa saha wo cāān wii na ye ne ye.

⁴ N sē cer ye na ye, ye wīi ma ra ye yīnkuāyir wīi. Wo wāfāy bye wo, ye wīi ra flān ma maha nuhu le ra laam wo. ⁵ Ye sē yāā, too ga dye Maseduan kāntraha wo, wo sē wūūsaha yāā ye, wo wāfāy ter bye yāā: Nawee- wāfāy ta wo na, wo maha naa ntān cer. ⁶ Yāhā gii ke -sē wāfāyfa flān, ke wo flān Tyite wāpaṅ ne, ⁷ tesē u yē kaplān ne: Tee u laam yīn kaplān nkāy ne, ma fānga le u laam wo, u ke pāā ra ye. Ta wāyāā laam ke ye yigi mii, ye laam pe wlāhā ye ye ra wīi na, tesē ye n ke ye dye ra kuε ye mii, u koo tōr ra ye. U kaplān bye nuhu le gboho ra laam wo.

⁸ Saba wii tē ba yrūhū nō wāā ye kē, ke kaplān ma sya pye, ke ba ye laam wlāhā, yagaa u saba wāyrūhū wīi tāy ra ye. Ke kaplān ke ba ye laam wlāhā yaliile wo, le ba ra fāy loo yale wo. ⁹ Nanga nge na, le nii ra ye nuhu wīi, n sē yee ye laam wāwlāhā wīi ye. Tee waha cā, ma koho klaha, ma le kānyīi gbe ye laam wāwlāhā flāhā tāy, loo ne le tāy ra ye. Ya'a yāā ye laam pe wlāhā ye ye, Yāhā wīi ne. Koo fla na, wo sē laa tee pye ye na cīnde ye. ¹⁰ Ye sē yāā, laam wāwlāhā Yāhā kānde na, le n pai kānyīi wāgben ne, kānyīi lii le n gaha nawee ne u wāsyayaha kuε ye. Loo yō. Driyēfa laam wāwlāhā ter, loo nde n pai gbā ne. ¹¹ Yāhā ke ye laam wāwlāhā ta, ma tēn lii tē ye laam wo, ye sē le tēn fla yāā la? Kai lii le pye ye fla na, ye sē na, ye le ta kangbāy? Ye sē na, ye n ke ye le yar, nawee- n cā ye wīi wee laa ne loo kai nde wo ye? Le sē na, le fyar yigi ye kē? Ye sē na, ye n fya Yāhā na? Ye sē na, ye n ke ye ra yāā farfar? Ye sē na, tee fānga yāā? Ye sē na, ye n ke ye loo kai nde pyefua pēn? Yagaa, ye le yar laha ke syi ma yee, ye wīi wee laa ne kai nde wo ye.

¹² Ya'a yāā, tē ba u saba yrūhū nō wāā ye kē, n sē ba u yrūhū u kapeepyefua wīi na ye. Le kapee le pye wii

na, n sē maha ba u yrūhū woo wīi na ye. N naa n ke, ye bye ye le cā Yāhā yīnde na ye yee, wo wīi gboho ye laam wo. ¹³ Loo ne, le wo flān. Ye bye tee Tyite laam yīn u kē, u n nii nuhu ne, loo nde maha nuhu le gboho wo laam wo, ma sya ta ter. ¹⁴ N ba faa nii sey ye wīi na Tyite yīnde na. Ye -sē ga ta, le n nii mii tē ba naa nii sey u yīnde na mii. Too cīnde ya pāā ye ye yalebye, loo ne too ba ye wīi sey Tyite ye mii, u ga le yāā koo syi.

¹⁵ Yalebye u u laam too ye wīi na; tee naa n luhu u kaplān ye, tee ba u gbihi yigi ma naa nagboho tii syi ta u na busāā, koo ngīi kaa taha ye ntān wādyer na u tāy. ¹⁶ Tē cā n ga waha koho taha yaha ye na kai- bye wo, loo nde ra laam yīi nuhu ne.

War wāwāā Yesu kāndeyārfa fenfa kē

8 Wo nna, Yāhā kayīi lii le pye Maseduan kāntraha wo, pe Yesu kāndeyārfa yawār teebēhe wo, wo n traha ye le cā. ² Wāfāy tii bye te pe Yesu kāndeyārfa dye, loo naa bye ne, nuhu ba gboho pe laam wo, pe n sya laantār wīi laa pye gboho, pe sē pe nawān ge yān ye. ³ Ta n cīnde nde pāā ye ye, pe ga waha ngii kē, pe pe laam flege, ma koo kē pe ya ya ma sya ta ter. ⁴ Poo -sē me, pe ba wo nar waha, too tyii poo ngaa nō wāā Yesu kāndeyārfa mpāy kē pe ma Yude kāntraha wo, pe pe koho soho †. Pe yee, loo nde ga nii pe ye nuhu wīi. ⁵ Too ba kla gii syi wīi ga yigi pe ne, pe kē ma ter koo yaha. Pe -sē ba cāā pe ya le soho Yīnfua koho wo. Loo kur ye, Yāhā n maha pe ta pe n pe ya le soho wo bya koho wo.

⁶ Loo ne, wo n Tyite nar, u ka ye fla na. U ba koho wāyi tēn lii koho yigi, u ga ta ter le ne, u ye ta, ye n loo laantār wīi nde pye kua. ⁷ -Ye yān, kayūhū bye ma ye ye: Ye Yesu ta ye Yater, ye le Yesu kapāyīi wūhū pāā cā, ma maha ke wāwar cā, ye sē maha wāfāy ge cā le tēn wo ye; wo ntān maha dye ye tāy. Kayīi wīi nen lii ya le -sē kuee ye na, waa ye yar le ne: -Ye laantār wīi nde pye kua! ⁸ Le sē nii mii fānga wīi laa ne tē yee ye pye ye. N ma mpāy laantār wīi tōr ye ye, n n traha ye yān, le ma pye ye Yesu kāndeyārwei ntān sroṅ dye ye tāy cīnde. ⁹ Yii ge wo Yīnfua Yesu Crise laantār ter cā: Woo wii tuu pye cīnde nangbān wān bye ne, u u ya ta nawūū draha wo yii wīi na, ma yee ye waha kayūhū yāā woo nawān flāhā tāy. ¹⁰ Ta n ta laam wīi pāā ye ye: Tēn lii ye le koho yigi dyalaa na, le yō; -ye ta ter le ne! Yii me tee cāā yir le wāpyer ne; yii me le maha cāā tāy ye laam wo. ¹¹ -Ye ta ter yagaa, ye le tēn pye kua! Tee ba ye laam gbihi ta mii syi ma le koho yigi, -ye ye laam gbihi ta koo syi, ye le pye kua ngii ne, tee ga waha yia ye kē. ¹² Ye sē yāā, mboo wii ma koho yi nuhu ne, loo ne le n tāy Yāhā ye, ma'a sya yee ma sē waha yia, ma kē gboho ye.

† Koo cāā na, fāāngbān pye Judee kāntraha na.

¹³ Pe sē yee, ye ye koho kla bye kē tāŋ ye mpāy yi pe fēn wo, yii tee too ye. Ye bye, ye nii wācēŋ, le yai le nii koo syi. ¹⁴ Yagaa, ye sē na, kla ma ye ye? Loo na, ye ga waha koho le mpāy ye, ngaa wee pe ye kueekuee ye, ye pe yi kǎā fēn wo. Per gaa, ye bya ma -sē ba pye wāfāy na, kla n yǎā poo ye, pe bya ga waha koho le ye ye, pe ye yi kǎā fēn wo. Ye ma nii koho le yii ye ke syi, yaa yii yi naa n kǎā fēn wo, ye naa n nii wācēŋ. ¹⁵ Loo ne le yrūhū Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Wii tuu ba yǎā, ma gbe dege,
ngaa sē kuee ma ba fūhū u ye ye.
Wii tuu sē ba yǎā gboho ye,
ma gbe carle ya,
ngaa sē -sē naa n waha u na ye.»

Tyite u tēntēwai ne

¹⁶ Yāhā miingbāŋ yai ke naa n sey, koo gii ke Tyite ta ye wīi n gboho u laam wo wo wāŋ syi dyaŋ. ¹⁷ Too Tyite nar lii ne, u le sya nuhu ne, ma sya le pǎā ta woo ga ka ye fla na. ¹⁸ Wo Yesu kǎndeyārwei nwo, wii Yesu kǎndeyārfa yawārfa bye u tēyīi wīi pǎā le Yesu kapāyīi wāpǎā ne, waa woo ta u n ka Tyite ne. ¹⁹ Woo maha kē, pe yāŋ yi u ke yrāhā yi wo ne, wo n ga ke kohole kla wǎā, kaa n taha Yīŋfua miingbāŋ na, tesē le n waha cǎ wo laantār gboho.

²⁰ Wo n traha, waa ma n ba wāpee laa yǎā wo na le wangbāy nde kue ye pe le soho wo koho wo ye. ²¹ Lii le yǎ, wo sē n ke wo loo pye Yīŋfua ya yīnde na ye, wo maha n ke wo loo pye nawee- bye yīnde na. ²² Waa maha wo Yesu kǎndeyārwei waa le taha poo nawee- syām mii na. Wo u pye yāŋ tēŋ busǎā ne, u n ke tē yǎ nuhu ne. Yagaa, tuu yee woo cǎ, yaa ye tēn pye kua, loo u nuhu wāgboho wīi yar.

²³ Yagaa, le nii mii, Tyite woo nii wo tēntēwai too lehe wǎā ye ye. Pe Yesu kǎndeyārwei syām mii na, pe yawārfa me pe poo lehe wǎā; pe tēn tē u Yāhā Yīndefua Crise miingbāŋ wīi na. ²⁴ -Ye le yar pe na tesē pe Yesu kǎndeyārfa yawārfa ne, pe n le yǎā pe ntāŋ dye ye tāy, pe n maha cǎ wo tāhā kē too wii sey ye wīi na.

9 War mpāy syi pe yai pe ka Yude kǎntraha wo koho wǎle wīi na ke fla Yāhā nawee- ye, n ma sya yee, n sē pe wīi pǎā ye ye ye, laa wee le na ye. ² N cǎ, ye ye laam gbihi ta loo na, ta n sya nii sey ye wīi na Maseduan kǎntrahafa ye. Ye sē yǎā, n pe pye ma yee, yii Yakayi kǎntraha kuifa, ye yii gbihi ta wa dyalaa na, le yale syi ma na. Ye laantār wīi nde n -sē laantār le gboho poo busǎā laam wo. ³ N ga Yesu kǎndeyārfa nawee-tǎā mii lehe wǎā ye fla na, too ye sey lii na, le ma n yi wāwaha ye, ye n yii gbihi ta cīinde, mii n ba le pǎā mii. ⁴ Mii loo sē ne ye, Maseduan kǎntrahafa ma ba pa, wo n ka ye fla na ma ga yǎā, ye sē yii gbihi ta wa ye, le ga fyar sroŋ yigi wo kē, too ba ye wīi sya ter cīinde. Yii fyar -sē ga waha pye la wātōr wīi? ⁵ Loo ne, ta n Yesu

kǎndeyārwei mii nar pe cǎā ka ye fla na ra yaha ye, pe ga koho le ye ye, ye n ye laantār kohole kla gbihi ta, koo gii ye yē ter ke wīi ne. Loo na, n ma ba ka, n n gaha yǎā ke gbihi ta wa; loo ga ta le n cǎ ye ke kē yay ne, ke wākē wīi sē ye yaa ye.

Laantār wūhū

⁶ Yii ge le cǎ laha ma yee: Wii ma digi tāhā car ya, ufua ga ba gbe car ya. Wii ma digi tāhā busǎā, woofua u ga ba yǎā gbe busǎā. ⁷ Loo ne, ye nanem bye yai ye kē ye laam wākē, le ma syi le waa yaa ye, le ma syi le nii waa ye fānga wīi ye; ye sē yǎā, wii u n kē nuhu ne, woofua wīi ne le n tāy Yāhā ye. ⁸ Yāhā ga waha ye kē kayūhū ter bye ne busǎā, ke n yai ye ye, te gber n sya kuee ye ye, ye n waha naa kayūhū busǎā pye te ne.

⁹ Le yrūhū Yāhā sabangbāŋ wo loo wīi na ma yee: «U u koho wān kē n gboho laantār ne.

U nawūū kē.

U kasroŋ wāpyeŋ saa kua yǎā ye.»

¹⁰ Yāhā kē ke yēy wǎā yēy tāhāfua kē, u yē digi ne. Yēy gii wīi ke -sē ma ye na, ke ga koo wǎā ye kē, ke ke ta ke n fīy, ke le, ke pii sa, tesē ke ta kaa naa n taha ye kasroŋ na. ¹¹ Yāhā ma -sē yii ta ye n nii yai klafa ke syi, ye ga waha naa laantār wūhū pye nawee- busǎā kē yale-bye. Loo ga ta, pe n syaha wǎā Yāhā kē pe naa ke miingbāŋ gboho. ¹² Ye sē yǎā, ye kayīi nde, le ga pe Yude Yesu kǎndeyārfa wīi yǎ, loo ya sē -sē ne ye; le ga maha ta syaha busǎā n kē Yāhā ye, ke miingbāŋ n naa n sey. ¹³ Ye kayīi nde ga ye ter yar nawee- na gbaa na. Le ga maha ta, nawee- busǎā n Yāhā miingbāŋ sey yii wīi na, tee Yesu Crise sroŋ ta ye Yater, ma maha n luhu le Yesu Crise kapāyīi wūhū ye, mii ye le pǎā nawee- ye mii. Tee kayūhū pye ye koho wān ne laantār ne, pe Yude Yesu kǎndeyārfa kē ma suhu nawee- bye ne mii, pe ga maha Yāhā miingbāŋ sey loo nde wīi na. ¹⁴ Le ga nii kayīingbāy Yāhā pye ye kē. Loo nde ga ta ye ntāŋ n dye gboho pe tāy, pe ga naa Yāhā nar ye kē, pe maha naa syaha wǎā ke kē ye wīi na. ¹⁵ Yāhā miingbāŋ, ke naa n sey ke kayīi wīi na wo kē, ke kayīi lii kacān wee yǎā le wāyōŋ na le wāgboho ne ye.

Pɔl u tēn wāsroŋ wīi pǎā

10 Pe n yee, ndoo Pɔl ma pye ye nsoho wo, ta laam ga naa n tāy, n ma yee n wee ye nsoho wo ye, n ga ra laam waha ye ne. Loo ne, n ga wīi nen laa pǎā ye ye: N ga yii nar nde ne u Yāhā Yīndefua Crise laanyīn ter ne, u laantār ter ne: ² Ye ma syi ye ra ta, ra n ba naa fānga wūhū pye ye na, n ma ba pa ye fla na ye. Mpāy pe n yee, wo n pye naweete- wāpyeŋ, n cǎ n ga waha ra laam waha poo ne, kacān ge saa pye ye.

³ Wo cǎ ma yee, nawee- me wo ne; too -sē ma tēn lii wo, le wee mii naweete- naan dyaŋ too n miy ye. ⁴ Wii, wo naanmiy wān wee driyēfa wān ne wācēŋ ye: Yāhā

wān ne wii ye, te ma fāngangbāṅ ne, ma ga waha yia fānga wān ter bye na. ⁵ Koo kē ke wo ta, wo n waha n yia kawar wūhū na. Wo n yia yataṅ wūhū nkāy na, ke yer n tā nawee na u Yāhā wācāṅ na. Wo n ke nawee- pe naa n luhu u Yāhā Yīndefua Crise woo ye pe kānkai- bye wo. ⁶ Yii poo ma luhu n wa Crise wūhū ye, mpāy pe yee poo sē n luhu ke ye ye, wo wii gbihi ta wa pe wāpēn na.

⁷ Ye ma, ye ma kai yāā yīnde ya ne mii syi, ye ne le ta koo syi. Loo nde ya na, wii ma cā u ma Crise wūū, u maha le cā u yee, wo bya ma Crise wām u wāṅ syi. ⁸ Ye sē yāā, Crise fānga wāā ra kē ye yawāhā wāgbihita wīi na, ke wāklaha- wīi sē ne ye. N ma sya pye, n nii sey koo fānga nge wīi na, loo saha nii ra ye fyar wīi laa ye. ⁹ N sē n traha n naa ye ta, ye n naa n fya ta saba mpāy ne tē yrūhū nō n wāā ye kē ye. ¹⁰ Ye sē yāā, pe n pāā ma yee: «Pɔl saba kaplāṅ n dege, u laam maha waha n ter ke wo; le ma -sē nii mii woo ge kadye kē u ma wo nsoho wo, u ma ter muuu, u yē kaplāṅ sē maha wee ngaa ge ye.» ¹¹ Mpāy pe nde syi pāā, pe le cā pe yee, wo ma dey ye na, kaplāṅ nkāy too n yrūhū wo saba wo, koo tesē nkāy ne too ga ba naa n pye, wo maa pye ye fla na, ke bye wācēṅ.

¹² Ye cā ma yee, wo saa wii tān mpāy ne pe pe ya sey ye. Poo pe ya yāṅ, ma pe ya tān kla gii ne poo ya pe le cā; le nii mii pe pe ya tān pe ya ne, wāklāṅ kē pe klāṅ. ¹³ Wii na, wo saa wii sey ta ter yīṅ gii na wo ma ye. Yāhā ke wo ta yīṅ gii na, ma sya ta wo n ka ye fla na, waa wii sey yer too yīnfar nde draha wo. ¹⁴ Ye sē yāā, Yāhā kē ke ta, wii n cāā ka le Crise kapāyīi ne ye fla na. Wii ma sya u ya ta yīṅ gii na ye fla na, wo wīi sē nii mii, wo wii ta ter wo draha fla na mii mpāy ter dyaṅ ye. Poo sē me pe cāā pa le kapāyīi ne ye fla na ye, ma -sē pe ya ta too yīnfar nde draha wo, ma sya ta ter. ¹⁵ Wii sē wii sey waa ter tēn ne ye, tēn lii le wee wo wīi ye. Kaa ma n taha ye Yesu wātaṅ na ye Yater, Yāhā ma sya, le Yāhā tēn ga ka yahasee ye ye fla na, wii koho tēn laam wo. ¹⁶ Loo ga ta, le Yesu kapāyīi ga naa n pāā ye kuε kānkāy kui bye wo; wii sē wii sey waa tēn na ye.

¹⁷ Le -sē ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo ma yee:

«Waa sē yai u naa u ya sey ye,
u yai u naa Yīṅfua Yāhā koo sey.»

¹⁸ Ye sē yāā, wii u u ya sey u ya ya, woo sē kē u ma myaha ne ye. Yīṅfua u wii sey, woo kē u ma myaha ne.

Pe kawar Yāhā tēntē- wīi

11 Ta kaplāṅ ma sya nii mii yīṅ wee ke na ye, ye -sē yii plāhā, ye ye laam yīn ye naa ke luhu ra ye. ² -Ye yāṅ, Yāhā ta ra yeysyar n gboho ye wīi kuε ye, koo kē. Ye sē yāā, ye ma ra ye mii capua dyaṅ, tē yigi tāāndya u Yāhā Yīndefua Crise kē u sya cɔɔ, capua wii syi u sē naa cā yāā ye. Le yīntaha kē, u Crise woo nen

ya ntāṅ me pe yai pe dye ye tāy. ³ Tee Yesu ta ye Yater laantee nen ne, n ntāṅ cēr, pe ma n ba ye wlaṅ yi kāā u kur ye mii Awa wāṅ syi dyaṅ ye, ke nwoho ke ba u wlaṅ ke kaplāntāhā ne. ⁴ Ye sē yāā, waa ma pa, ma ba Yesu waa ter wīi pāā ye ye, Yesu wii syi u wee wo wūū ye, yaa le sya. Waa ma yee u ga kapān laa ter le ye laam wo Yāhā Yrā wīi na, kapān lii le wee wācēṅ lii ne too le ye laam wo ye, yaa maha yer le na. Waa ma kapāyīi laa ter wīi pāā ye ye, lii le wee Yāhā kapāyīi lii too yar ye na ye, yaa maha loo bya sya.

⁵ Mpāy pe pe ya ta poo ma Yāhā tēntēyōm, ye n luhu pe ye, n sē le sya pe ter ra yaha laa ne ye. ⁶ Le ga waha pye, kaplāṅ sīisīi wāpāā ra yia, n sē yee kacān ye. Ye loo yāā wo na yalebye, kānkai- bye wo.

⁷ Tē ba le Yesu kapāyīi pāā ye ye, n le pāā ye ye ke dyaṅ, n sē ngaa sya ye ye le na ye. Tē le sya, ma nii tege tāā ye ke syi, ma nagboho ta ye na, a ye yee la, n tee pye loo ne? ⁸ N yer le na, ma dāān sya Yesu kāndeyārfa yawār teebēhε nkāy ye. Le nii mii, n poo koho wān sya pe ye, ma ba tēn tē ye kē Yesu kapāyīi wāpāā ne. ⁹ Tē pye ye fla na, war wīi naa n pye ra na, n sē -sē teger ta yāā waa yīṅ na ye. Yesu kāndeyārwai mpāy pe ba yir Maseduan na, ma pa ra fla na, pe ba ra kē wān bye ne, tii wīi te pye ra na. N sē ba nii ta teger ye ye kai laa wo ye. N ga naa n nii koo syi ye ye. ¹⁰ Crise cīinde lii le ma ra laam wo, loo kāmāy ne. Loo nde nii ra ye yīnkuāyir wīi Yakayi kāntraha kui bye wo, waa saha loo sya ra ye ye. ¹¹ N ma kaplāṅ ngīi pāā, le sē nii mii ye ntāṅ sē dye ra tāy ye; Yāhā ge le cā ye ntāṅ dye ra tāy. ¹² N ga naa n pye koo syi, n saa naa teger ta ye yīṅ na ye. Loo na, mpāy pe n ke pe naa pe ya tān wo ne, a poo n tē wo dyaṅ, pe saa pāāsaha yāā ye.

¹³ Poo mii, kawar Yāhā tēnlehe me pe ne, pe sē n sron pe tēn wo ye, ma pe ya ta nawee- yīnde na, poo ma Yesu Crise tēnlehe. ¹⁴ Nde sē yai le nawee fe gbe ye; sāndāpee yīṅfua Setane ge sē ne u ya ta la cāā- yāhāyīṅ tēnlehe dyaṅ u ne? ¹⁵ U tēntē- bya ma pe ya ta kasron tēntē-, loo wee kafuε ye. Pe dye yer tēn lii wo, pe ga ba pe tēn wāpēn draha yāā.

Pɔl wāfāy, le Yāhā tēn wo

¹⁶ N ga maha ye yar, waa ma syi u ra yāṅ mii ra yīṅ wee ye. Ye ma -sē yee, ra yīṅ wee ye, ye -sē tyii ra n faa nii sey ye ye car. ¹⁷ N cā, nkāy tē n pāā yagaa, Yīṅfua kaplāṅ sē kē koo ne ye; le sya nii ra ye fānga wīi, n nii sey, n ma -sē le pye, ta kaplāṅ ma mii wii kaplāṅ dyaṅ u yīṅ wee ye. ¹⁸ Mpāy ma pe pe ya sey driyēfa wāsey; ndoo bya ga nii sey nii ndoṅ. ¹⁹ Yii mpāy tee ma kacāṅ-, mpāy pe yīṅ wee ye, pe wīi sē sye ye ye laa ge ne ye. ²⁰ Pe ma ye yigi yāmpa dyaṅ ye ne, le sē sye ye ye ye. Pe ye koho kla sya ye ye fufor na woo, pe kawar fua ye ye woo, pe ye yāṅ nafla draha wo woo, pe ye fey yīntaha na woo, laa ge sē sye ye ye ye. ²¹ Le nii mii ndoo sē

naa fānga yāā ma naa koo kapee- ngī pye ye na ye. Le wāpāā gē fyar yigi ra kē.

Nawee tuu ga ser kai- nkāy pye, ta bya ga waha ser koo pye. N kapān nde pāā mii ra yīṅ wee ye. ²² Pe ma yee poo ma Yeberefa, Yeberefa naa kē ra bya ne. Pe ma yee poo ma Yiisrefa, ta bya ma Yiisrefa naa. Pe ma yee Brama kur kue pii me poo ne, Brama kur waa kē ra bya ne. ²³ Pe ma yee u Yāhā Yīndefua Crise tēntē- me poo ne, ndoo gē ga nii sey mii ra yīṅ wee ye. N ga le yar n yee, ndoo ma Crise tēntēle, ma ter pe yaha: Tēṅ kue ye, n ter pe yaha. Gbār kue ye, n gbār sya ma ter pe yaha le Yesu Crise tēn wī na. Wātā wāṅ syi nwompihi wo, pe ndoo tā nwompihi wo ma ter poo yaha le Yesu Crise tēn wī na. Gbā kue syi ye, n pye gbā tāy tūntūn ma ter poo yaha. ²⁴ Tēhe bua Yiifēe- ra gbā yāā sāngblāyīhī gbeblee sesānsyihi kuaresānsyar ne. ²⁵ Tēhe tāā Wormefa ra gbā yāā kāi ne, tēhe nen pe ra waa yāā ntīhī ne. Tēhe tāā, salangbāṅ yoho pye klaha- loho wo wo ne, kaa gē na ra n sya per wihi pye loho laam wo. ²⁶ Ta yrāhā busāā wo, tēhe buar lafey lafir ra pey yāā, yuhu- naboofa maha ra pey yāā. Ta terfa ra pey yāā. Mpāy pe sē cīinde Yāhā cā ye, pe ra pey yāā. N wāpey yāā kungbāy wo, n wāpey yāā drawar wo tēyāfūū klo wo, n wāpey yāā muhulangbāṅ wo. N maha wāpey yāā kawar Yesu kāndeyārfa nsoho wo. ²⁷ Tēṅ nkāy ke waha, n koo tē yāā; kawlaṅ ta dye yāā; tēhe busāā n sē wāy yāā sā wāy ye; fāā ra pey yāā loho fāā ne; tēhe busāā, n ta yē tā digi na; kalen wān wāyōr sē pye ra ye ye, ta n naa n fāy wer koho wo. ²⁸ Ke bye saha tōr tāṅ ye. Plii bye, n n fāy laangar koho wo, ma yee pe Yesu kāndeyārfa yawār teebehe ngī bye ga pye mii ke gbihi ta, ke naa yīṅ yāā. ²⁹ Wii ma pye fen wo, le ga naa ra bya fāy. Wii ma kapee plaha pye, le ga naa ra yaa fān- ga ne.

³⁰ N ma yai n nii sey, n ga nii sey ta wāfāy wī na.

³¹ Yāhā gii ke ma wo Yīṅfua Yesu Tuhufua, ke myaha yai ke naa n sey yalebye. Koo gē cā, n sē kawar fua ye.

³² Cāā gii cāā na n pye klo nde wo pe n yee Damasu, fāngafua Yaretase kántraha kai- yahaseefua ba u seraasyi ta pe ra yigi. Le klo bye le ba fāā gbey le klaha tā ncahajruhu ne, pe seraasyi ba yer tā te kapahayēr bye na. ³³ Le klo wo, nwoṅ gaa ba fāā mar ke ncaha na, fenaater ne pe yi wāā ke ncaha ne. Pe n ta yi koo fenaater ne, ma ra yoṅ tege wāā nkur ye takuē ne pe namii pua le na, ta n wloho yi.

Yāhā fāngangbāṅ wāgblihilaafa ye

12 N yai n nii sey, le ma sya pye le sē yō ye. N -sē ga laa pāā ye ye Yesu kāndeyārfa waa wī na, ndoo gē u cā. Yīṅfua u ta, u n kai- nkāy yāā wāytāā wo, kai- nkāy ke wūhū. ² Ke dye- sēnsye resyar kē yagaa, u ba kuā yir ga ta yāhāyīṅ na Yāhā tāy. N cā woo gē u kuā yir ga ta cīinde laa, n cā u u ya yāā wāytāā wo ke

fla na laa, Yāhā ya le cīinde cā. ³ Āwā, n le cā laha ma yee, u ba kuā yir ga ta Yāhā niisayūhū fla wo. N cā woo gē u pye ke fla na cīinde laa, n cā u u ya yāā wāytāā wo ke fla na laa, Yāhā ya le cīinde cā. ⁴ Koo fla na, u kai- nkāy luhu, kai- nkāy u saha ke pāā ye. Ke syi sē yai ke yi naweete yē wo ye, koo kē. ⁵ Woosyifua wī na, wii Yāhā ke ke ya yar u na, n ga waha nii sey. Mii loo sē ne ye, n saha nii sey laa ne mii ta wāgblihila wī loo ya sē ne ye. ⁶ N ma ne yee n ga nii sey koo ngī bye wī na, tē ba yāā wāytāā wo, ta kaplāṅ ga ne pye cīinde, le saa ne nii mii ra yīṅ wee ye. N sē -sē ga nii sey ye. Ye sē yāā, nawee- pe ra yāā, ma ra kaplāṅ luhu ma -sē ra ta dra- ha gii wo, n sē n traha pe ra ta ter koo fla yaha ye, koo kē.

⁷ Koo kai- ngī ke ba yar wa ra na wāytāā wo ke syi, n ne ga waha naa nii sey ke ne. Yāhā -sē laa ta ra na, lii le ra ta n saha yataṅ ta nii na koo kai- ngī wī na ye. Le ma mii ngaa sān dyaṅ le ra kā ta kadye wo. Le n nii n pye mii Setane sāndūpee waa dyaṅ u ra gbā. ⁸ N Yīṅ- fua nar yāā tēhe tāā u koo wāfāy nge dey kāā ra na. ⁹ U n ta pye ma yee: «Ta laantār roo ya re yai ma ne. Ma sē yāā, ta fāngangbāṅ tēn tē gbaa na ma wāgblihila flāhā tāy.» Le nii ke syi, n ga naa nii sey ta wāgblihila wī na tesē ta wāfāy wī ne. Ye sē yāā, u Yāhā Yīndefua Crise fāngangbāṅ tēn tē ra wāgblihila flāhā tāy. ¹⁰ Loo ne Crise wī ma ta ra n gblihi laa, tesē pe ma nii ra tyehe u wī na, n ma nii fen yāā u wī na, pe ma nii ra nuhu u wī na, pe ma nii ra laam wāhā u wī na, n koo ngī bye sya nuhu ne. N cā n ma gblihi laa loo yale ne, n ne pye fānga ne Yesu kāmay na.

Pōl ntāṅ cer Korntifa wī na

¹¹ Yii me tee ra ta, ra n nii n pāā mii ra yīṅ wee ye. Yii -sē me tee yai ye naa ra sey. N ma sya yee n wee ngaa ye, ye cā n sē kloṅ laa ne pe Yesu tēnlēhe mii na ye, poo mpāy pe pe ya ta kacān wee poo na ye. ¹² Kai- nkāy ke le yar n ma Yesu tēnlēhe, koo kai- ngī bye pye yar ye na gbaa na. N naa laanyīn yāā kānkai- bye wo, n Yāhā laanwō wūhū pye yar ye na, yēkā wūhū ne, ma suhu kayar wūhū ne. ¹³ N ye Yesu kāndeyārfa yawāhā- fa tee yigi la laa ne, ma tyii pe Yesu kāndeyārfa yawār- fa nde bye na? Lii ya le ma, n sē ye koho kla gaa nar sya yāā ye ye ye. Ye ga waha yee le sē tāy ye ye ye. Ye tyii ra n ye nar, ye kace yaha ra na loo na.

¹⁴ Le nde, ta tēhe tāā wuhu kē yagaa, tē ga ka ye fla na. N sē -sē n gaha nii ta teger ye ye ye. Ye sē yāā, ye koho wān sē ne tē n ke ye, yii gē me tē n ke. Ye le cā ma yee, kicar sē me pe yai pe wale ke naa n ta pe seefa kē ye. Pe seefa poo me, pe yai pe naa loo nde pye pe kē. ¹⁵ Loo ne, le ga tāy ndoo ye, n ta koho wān bye yi ye wī na, tesē n nii ta yāmpuai ye wī na, ye n waha naa n gaha yaha ye le Yesu kānde wo. Kaa ma n taha ye ntāṅ

wādyeṅ na ra tāy, loo la le ga ta, ra wīi saa naa n tāy ye ye nantāṅ ye?

¹⁶Ye le sya ma yee, n sē ba nii ta tegeṅ ye ye ye; waa -sē ga waha yee, a ndoo kacān taa ter yāā, ma ye wlaṅ kawar raa ne. ¹⁷Tē mpāy lehe wāā ye ye, ye yāā la n pe ta, pe n ngaa sya ye ye ra kē? ¹⁸N Tyite ta u n ka ye fla na, woo tesē u Yesu kāndeyārwei nwo ne. Tyite ba ngaa sya la ye ye ma ta woo wāṅ? Woo tesē ndoo ne, wo kānkai- wee la wāceṅ, wo troho wātāhā ne?

¹⁹Laa na, ye ma, ye le ga wo sē sroṅ ye ye ye, koo kē wo n nii kaplāmbuar ngīi bye pāā ma ga tāhā sya. Aye, le wee ke syi ye. U Yāhā Yīndefua Crise laam kaplāṅ kē, too n pāā ye ye Yāhā yīnde na. Ye ntāṅ dye gboho wo tāy koo kē, wo kai- ngīi bye pāā ye ye ma yee, ke ye ta kaa n taha ye Yesu wātaṅ na ye Yateṅ. ²⁰N ma ba ka ye fla na, n n traha n ga ye yāā mii syi tesē ye n traha ye ba ra yāā mii syi, n ntāṅ ceṅ, le ma n ba nii koo ye. N ntāṅ ceṅ, n ma n ga ye yāā wāhā na, laanyar ne, ncafuḥū ne, sānker ne, yii wātyeḥe ne, yii wāgblaha ne, yataṅ ne, wāwlahāpye ne ye. ²¹N ma ba ka ye yāṅsaha wo, n ntāṅ ceṅ, Yāhā ma n ga ta ye wīi n fyar yigi ra kē ye. N maha ntāṅ ceṅ, laa na, n n gaha ye yāā, ye laam wo, mpāy pe naa kapee- pye, pe sē le sya ke wāpyeṅ sē yō ma ke miy yaha ye; loo nde ga ba ra ta miwūn na. Koo kapee- kē, tyatyāhā wāpyeṅ ne, cayṅ ne, tesē fyaryigi wūhū nkāy ne.

Kur kuε kaplāṅ

13 Ta teḥe tāā wuhu kē yagaa, tē ga ka ye fla na. Ye yai ye cā, kawlahā nkāy ke pye teṅ, ke yai ke war yi, ke gbihi ta nawee- syām yīnde na, laa na nawee- tāā syi, mii le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo mii. ²Mpāy pe ba kapee- pye faale wo, kayar wīi laa ma tē ga pe yar, poo ma suhu ye bye ne. Tē pye ye fla na ke teḥe syāṅ wuhu na, n ba ye yar wa le ne, loo ne nde: Yagaa tē ga ka ye fla na, mpāy pe sē naa n sroṅ ye, n sē n gaha tyii pe na mii pe sē pe kapee- wāpyeṅ wāpēn draha yāā ye. ³Ye yee ye n ke ye le cā laha ye yee, u Yāhā Yīndefua Crise woo ge kaplāṅ kē ke n yi ra yē wo; yaa le yāā. Crise sē gblihi laa ye wāpēn na ye, wāke kē u n ke u fāngangbāṅ ke waha naa n yāā ye nsoho wo. ⁴Awā, le nii mii u kadye sē pye fānga ne ye, pe n u

kuey mar boo trā na. Yāhā fāngangbāṅ kāmay -sē na, u ma yrāṅ na. Wii mpāy too seefar le u ne, fānga wee wo bya na ye. Too -sē wo troho tāhā ye ne mii syi dyaṅ, ke le yar wo bya ma u ne yrāṅ na Yāhā fāngangbāṅ kāmay na.

⁵-Ye yii yāṅ yāṅ, le ma pye ye Yesu sroṅ ta ye Yateṅ ma ye troho tāhā u kānde wo cīinde. -Tee kai laa pye le n waha yāṅ cā ye na, ye Yesu ta ye Yateṅ. Ye cā Yesu Crise ma ye nsoho wo; ye ma yee ye sē loo cā ye, ye fihī wee u kānde wo ye. ⁶Ta laam wo, ye ga ba le yāṅ cā wii na ye yee, wii sroṅ ma Yesu tēnleḥe. ⁷Wo Yāhā nar, ye ma n naa kapee- pye, wo n naa ye pēn, wo naa wo fānga yar ye na ye. Wo n ke wo naa ye yāā kayūhū ya wāpyeṅ koo na yalebye, wo ma n ye pēn yāā laa ge ne ye, le ma sya ga nii mii wāgblihila dyaṅ too gblihi laa ye wāpēn na. ⁸Ye sē yāā, kai lii le sē n gaha Yāhā cīinde kuε ye ye, loo wāpyeṅ fānga wee wo ye ye. Wo kānkai- bye n gaha le Yāhā cīinde kuε koo ye. ⁹Ye ma nii kayūhū koo ya pye, wo saha ye pēn laa na ye, le ma sya nii mii fānga ma ye na, wo n gblihi laa ye wāpēn na, loo nde ma wo ye nuhu wīi. Loo ge ne too n nar Yāhā ye, ye waha yō naa n gaha. ¹⁰Tē sē ka wa ye fla na ye, ya'a yāā tē kaplāṅ ngīi yrūhū nō wāā ye ye, n n traha, n ma ba ka ye fla na, n ma n ga naa ra laam waha ye ne ta fānga flāhā tāy ye, fānga gii Yīṅfua Yesu ke le soho ra koho wo. Koo kē ta n ye cāā yar kaplāṅ ngīi ne. Koo fānga nge le soho ra koho wo Yesu kāndeyārfa wāgbihita wīi na, pe sē yee pe wāklaha- wīi ye.

Syaha fla

¹¹Wo nna, ta kaplāṅ kua; -ye ta teṅ ye faale nuhu ne! -Ye ye troho gbihi naa n tāhā le Yesu kānde wo, -tee naa yii laam yīn le wo. -Ye naa n nii yīmbui nen na tesē yrīṅ ne yii ne. Loo na, Yāhā ga pye ye ne, koo gii nawee- ntāṅ dye ke tāy, ke maha yrīṅ wāā nawee- kē.

¹²-Ye naa syaha wāā yii kē, mii tuhufua nen pii wāṅ syi dyaṅ pe ntāṅ dye pe ya tāy. Pe Yāhā nawee- nanem bye pe syaha nō wāā ye ye.

¹³Yīṅfua Yesu Crise u u kayīi wāā ye bye kē. Yāhā ke ke laantār ter wāā ye kē. Yāhā Yrā le nii ye laam wo, ye n nii yīmbui nen na le ne.

Galasyifa

Syaha fla

1 Ndoo kē Yesu tēnlēhe Pɔl. Yesu ye me pe ra yāŋ yi u Tuhufua Yāhā ne, koo gii ke ba u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na, tuu ba ku kii na. Koo kē ke ra yāŋ yi ma yee, n nii Yesu tēnlēhe, nawee sē kē ye. Nawee sē maha kē, u ra nɔ wāā ye ye ye. ² Ndoo ma suhu Yesu kāndeyārfa mpāy ne pe ma ra ne wo teende wo, wo u saba nwo yrūhū, ma nɔ wāā Yesu kāndeyārfa yawār tii bye kē te n wāā Galasyi kāntraha wo. ³ Lii tē n nar wo Tuhufua Yāhā ye wo Yīŋfua Yesu ne, ke kayīī pye ye kē, ke yrīŋ wāā ye kē. ⁴ Yesu ku mpar draha wo wo kapee- wīī na, Yāhā n waha wo kapee- gbe kāā wo na, wo n waha cēr kāā kāntrahafa pyerpeer nde na. Loo ne, le ma wo Tuhufua Yāhā laam wīī. ⁵ Yāhā miing-bāŋ yai ke naa n gboho yalebye, wāyeryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

Yesu kapāyīī ma wīī nen

⁶ Yāhā ke laantār wīī pye ye kē ke Yīndefua Crise kāmay na, ma ye yee ye n nii ke wām. Yagaa, ye pye mii, ma loo laantār wīī nde miy yaha, ma ye yīntar wā klaha kānfuē laa ter ye? Loo nde fīhī yē kā ra na! ⁷ Cīinde n tāy, kānfuē laa ter wee le maha n sron ma ter le Crise kapāyīī wīī yaha ye, kapāyīī lii tē ye klaha. Ya'a yāā, tē pāā wāā ye ye ke syi, mpāy ma pe ye wlāhā ma n ke circir, poo ga loo kapāyīī nde yīntaha wā n klaha. ⁸ Wii ma yee woo ye klaha kānfuē laa ter ne, le sē -sē wāā le lii ne too klaha ye, ke ma sya pye ufua yi wo nklāŋ wo woo, u yi Yāhā nawee- nklāŋ wo woo, Yāhā yoosēn te pye ufua na. ⁹ Ta n maha le gbihi pāā: Wii ma nii kānfuē laa ter klaha, lii le sē wāā le lii ne tee luhu ye, Yāhā yoosēn te pye ufua na. ¹⁰ Myaha sē kē tē n ke nawee- ye ye. N myaha yāā Yāhā ye, loo tē n ke. Mii loo kai sē ne ye, n saa ne pye Yesu tēntēfua ye.

Pɔl pye mii ma nii Yesu tēnlēhe

¹¹ Wo nna, yii mpāy ye ma Yesu kāndeyārfa, ta n le pāā yi ye ye: Yesu kapāyīī lii tē n klaha, nawee kacān wīī sē ne ye, nawee waa sē kē u le le soho ra koho wo ye, ¹² nawee kaklaha sē maha kē tuu ra klaha ye. Yesu kadye kē tuu le yar ra na. ¹³ Yii ge cā luhu ta pyer ne, tē naa n pye cāā gii cāā na tē pye Yiiffee- kānde wo. Ke cāā na, ah ndee n ba naa Yesu kāndeyārfa nar-, ma

naa kerker ndoo ga pe wīī kua. ¹⁴ N ba cēr yaha ra Yiifewai kē wo Yiiffee- kānde wāyār wo, ma maha ba wo Yiiffee- wāle kānde yigi pe ne kayi ne. ¹⁵ Jaha, Yāhā -sē kayīī pye ra kē. Ke bii ra yāŋ yi wa ke wūū, ta n cā ba see; ke n ba ra yee ba, ta n nii ke tēntēfua. ¹⁶ Ke n ba ke Dya yar ra na, ra n nii u wīī pāā nawee- mpāy ye pe wee Yiiffee- ye. N sē waa yey loo tēn nde wīī na ye. ¹⁷ Mpāy pe cāā nii ra yaha Yesu tēnlēhe, n sē maha ka poo fla na Yurusalem wo ye. N ba ter Arabi kāntraha wo, ma cā dur ga Damasu wo. ¹⁸ Dye- tāā kur ye, ta n ka Yurusalem wo, wo n cā wii cā Pyar ne, ta n kuee u tāy plii sēnsye resyar. ¹⁹ Ma yi kāā u Pyar na, ma suhu wo Yīŋfua cīifua Syake ne, ta yīnde sē maha taha Yesu tēnlēhe waa na ye. ²⁰ Cīinde tē n tōr ye ye nde. Kawar sē ne tē n fua ye, Yāhā le cā. ²¹ Loo kur ye, n ka Syire kui wo tesē Sersyi kui ne. ²² Koo cāā na, Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Yude kui wo, ma ba yawār ta, pe sē ba ra yāā cā wa yīnde ne ye. ²³ Nawee- pe naa nkāy tōr pe ye ra wīī na, koo ya pe ba cā. Nawee- naa n yee: «Dya wii tuu bii naa Yesu kāndeyārfa nar- faale wo, ma sya naa pe boo Yesu wīī na, u nwo, tuu dur, ma nii Yesu wīī tōr nawee- ye.» ²⁴ Loo nde n ta, pe n naa Yāhā sey ma yee, ke waha yia ra na, ma Yesu wīī yar ra na.

Pɔl u Yesu tēnlēhewai ne

2 Dye- sēnsye resyar kur ye, ta n ka Yurusalem wo Barnabaase ne. N ba ka Tyite bya ne. ² Yrāhā nge wāyi yīŋ ba gbaha. Yāhā kē ke ba yee, n ka ke fla na, n ga yi Syake na Pyar ne ma suhu Nsān ne. Poo pe pye le Yesu kapāyīī yahaseefa. Too ga dye, wo n wii yāā pe ne. Yesu kapāyīī lii tē n klaha mpāy ye pe wee Yiiffee- ye, ta n le tege ta pe kē, pe n yāŋ le le laam wo. Tēn lii tē tē ter wa, ma suhu lii ne tē yigi yagaa, n sē naa n traha ke nii wāwaha pe yīnde na ye. ³ Tyite wii tuu ba ka ra ne, Yiiffee naa sē kē ye. Pe sē -sē u crāhā le wākūū kānde wo, tuu kūū ye †. ⁴ Nawee- mpāy pe sē Yesu kānde yār cīinde ye, ke ma ne pye mii, poo mpāy sē ba yuhu dye wlāhā wo ne, ma pe ya yē le kapān wo ye, wākūū wīī nde ge saa ne kuā yir ye. Cīinde dawarfa ba me poo ne. Pe ba pa yuhuyāŋsaha wo wo ye, ncā wo wee too wo wāle Yiiffee- kānde yār nantāŋ laa? Poo ga wo yi kāā Yesu kānde wo, lii too sya, tefay n wo fua. Poo ga wo dur le wo wāle Yiiffee- kānde yāmpar wo.

† Mpāy pe sē pye Yiiffee- ye, ma naa n gaha pe Yiiffee- yawāhā nwey wo, pe ne yai pe kūū.

⁵ Wo le sye yaha pe na, wo sē yīŋ kor le pe kē laa ge wo ye. Wo wii waha ma yee, le Yesu kapāyīī cīinde ma syi le wā klahā ye fla na ye!

⁶ Nawee- pe naa mpāy yāŋ ma yee, poo pe ma kaiya-haseefa, ta kalaa sē pye loo na ye, nawee- bye ma wāceŋ Yāhā ye. Poo kaiyahaseefa sē laa yāā le kuee le Yesu kapāyīī na, pe n tōr ra kē kafuē ye. ⁷ Tē Yesu kapāyīī pāā nawee- mpāy ye pe wee Yiiffee- ye, pe ya-haseefa ge le yāā ma yee, Yāhā kē ke ra taha loo tēn na mii Pyar wāŋ syi dyaŋ pe Yiiffee- ne. ⁸ Yāhā Pyar ta Yesu tēnlēhe, Yiiffee- myaha na. Ke -sē ta bya ta Yesu tēnlēhe Pyar wāŋ syi dyaŋ, nawee- mpāy myaha na pe wee Yiiffee- ye. ⁹ Mpāy pe ma le Yesu kānde yīŋ na, Syake, Pyar tesē Nsān ne, pe n pe klue le ra wāŋ laam wo, Barnabaase wāŋ bya ne, too waha cā wii tesē poo ne, too ma yīmbui nen na, too ga waha ka nawee-mpāy ye pe wee Yiiffee- ye, poo pe -sē kuee Yiiffee- ne. ¹⁰ Lii ya pe ta wo kē, loo ne nde ne: Pe yee, fenfa mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa yawāhā wo Yurusalem wo, too ma n naa n faha poo wīī ne ye! Cīinde na, n sē -sē faha pe wīī ne ye.

Pɔl laa kuān Pyar ye

¹¹ Wo sē ba pāā wāā le la Pyar ne yīmbui nen na? Loo nde naa bye ne, Pyar n ba kaa pa Yātɔɔsyi wo, ma ba tee pye, ta n u tē gbe yi le ne nanihi wo. ¹² Tuu ba dye, u wāā naa n di nayōr saha na Yesu kāndeyārfa mpāy ne pe sē pye Yiiffee- ye. Syake n ba nawee- mpāy ter lēhe wāā pe n pa. Poo pye le wākūū kānde wo. Pyar tuu poo yāā, u n fya yagaa, ma u ya yi kāā pe naweete- ee- nsoho wo, u sē maha wāā n di pe ne ye. ¹³ Pyar tuu tee pye, Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Yiiffee- pe naweete- nklāŋ wo, pe bye n taha u Pyar na, ma sya ta Barnabaase bya n yāŋ pe wāteepye na. ¹⁴ Tē ba yi le cāŋ na, ma le yāā, le sē sroŋ Yesu kānde wo ye, ta n Pyar tē gbe yi le ne pe nawee- bye yīnde na ma u pye: «Ah dya! Yagaa woo la, taa cā laa cā Yiiffee- kānde na? Ah ndee, ma ba mii wlāhā naweete- ne, mpāy pe wee Yiiffee- ye. Lii kuee mii, ye sē naa le pye yii na ye? Yagaa ma yee, mboo mii dur yi. Mboo ge cā, ma saha naweete- ta, pe n pe pyer miy yaha pe dur pe Yiiffee- pyer gbe ye.»

Nawee- ter bye ma wāceŋ Yāhā ye

¹⁵ Cīinde ne, wii poo na, wo see Yiiffee-, wo wee pe naweete- dyaŋ ye, poo mpāy pe sē Yāhā cā ye. ¹⁶ Wo -sē le cā, wii u Yesu Crise ta u Yater, woofua tuu sroŋ Yāhā yīnde na. Ke sē nii mii kānde lii Yāhā le ta u loo yigi u ya koho fāŋga ne ye. Koo syi kē wo bya n Yesu Crise ta wo Yater ma cā sroŋ Yāhā ye. Ke sē nii mii kānde lii Yāhā le ta, wo loo yigi wii koho fāŋga ne ye. Kānde lii Yāhā le ta, waa saha le yigi u ya koho fāŋga ne u waha sroŋ yāā Yāhā ye ye.

¹⁷ Wii too sya nii Yiiffee-, ah ndee u Yāhā Yīndefua Crise woo too ta wo Yater ma cā sroŋ Yāhā yīnde na? Pe ma yee, too u Crise ta wo Yater, wo nii kapeepye, le ga nii mii yagaa, Crise woo, u wo le kapee wāpyeŋ wo. Le sē -sē wee koo syi ye. ¹⁸ Le ma mma ma syi dyaŋ: Waa ma u ga Crise ta u Yater, tuu ba dur u yee, a u wāku wīī saha ta woo n sroŋ Yāhā ye ye. Woosyifua kē u u ya dur n le kapee- wāpyeŋ wo. ¹⁹ Kānde lii le ta, n ma yee n ga nii waha, n le yār, n sroŋ Yāhā yīnde na, n saha yia ye. Kānde lii le ta le yee, tē yai gbā ne. Koo syi kē, ndoo na, n sē n ke tē ga nii waha, n sroŋ koo wāyār ya ne nantāŋ ye. Yagaa loo kua ra ye. Loo wīī na, n ma mii nakugu dyaŋ, ma -sē nii Yāhā wūū. ²⁰ N ma mii pe ba ra wāā le kuy mar boo Crise ne trā na. Yagaa, n ma sya pye yrāŋ na, ndoo ge sē kē ye, u Crise woo kē, u ma yrāŋ na ta laam laam wo. Ta troho gii tē n tāhā yagaa kāntraha nge na, u Yāhā Dya Yesu woo tuu ma ra Yater, ta n ke tāhā n taha u na. Woo wii ta ntāŋ dye u tāy u n sya ku ra wīī na. ²¹ Yāhā ke -sē kayīī lii pye wo kē, loo ne nde: Ke yee, wo ma le sya ma yee, Crise ku mpar draha wo wo kapee- wāyeelahakāā wīī na, wo sroŋ wa koo yīnde na. Ndoosaa loo kayīī sye ye. Kānde lii le ta, ke ma ne pye nawee ga waha u ya waha le wāyār ne u sya ba sroŋ Yāhā yīnde na, koo myaha u Crise ka ku wāwaha.

Yesu wāta wo Yater loo le ma yīŋ

3 Wo nna Galasyifa, nwa syi nayān ye na too ne? Yoo tuu koo tekāŋ yɔɔ ye na ke syi? N sē Yesu wā-boo wīī tōr laha la gbegbe ye ye, kii pe ba u boo trā na wo kapee- wīī na? ² Ye tyii ra n ye yey kate nen ya ne: Kānde lii le ta, ye yii waha le wāyār ne laa, Yesu kapāyīī loo tee sya cīinde, Yāhā Yrā n cā dye ye ye? ³ Ye cā la kacān ye laa? Ye sē fe gbe la Yāhā Yrā ne, yagaa ma loo sye, ma n ke yii ga naa le Yāhā kānde yār yii koho fāŋga ne? ⁴ Ke n ta kangbāy nde tee yāā Yesu wīī na, ye yīmpɛ sē maha yār wa la? Loo nde saha nii wāwaha ye. ⁵ Yāhā kē, ke ke Yrā laha ye kē. Ke maha laanwɔ wūhū pye yar ye na. Ye yee la kānde lii le ta, tee le gbihi yigi koo syi? Aye, ye Yesu kapāyīī wīī sya le ye laam wo, koo syi Yāhā n koo pye ye kē.

⁶ Ye sē yāā, Brama wīī ne le yrūhū le yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Brama bii Yāhā ta u Yater

ma ke kaplāŋ sya le yaha kaplāŋ bye yaha ye.

Yāhā n -sē u yāŋ ma yee, u sroŋ.»

⁷ Ye yai ye cā ye yee, mpāy pe Yāhā ta pe Yater Brama wāŋ syi dyaŋ, poo pe sroŋ ma Brama kur wām. ⁸ Ye sē yāā, le bii cāā yrūhū ta nii ke sabangbāŋ wo ma yee, mpāy ma pe wee Yiiffee- ye, pe ga ba Yāhā ta pe Yater, ke n sya yee pe sroŋ. Loo le ta, Yāhā n bii cāā Brama yar yaha le ne ma yee: «Ma wīī ta, Yāhā ga ba kaa taha kāntrahafa kur bye na.» ⁹ Brama Yāhā ta u Yater, ma

-sē yāā kaa taha u na. Koo syi kē, mpāy bye pe Yāhā ta pe Yater, ma ke kaplān sya pe laam wo, Yāhā ga kaa taha pe na Brama wān syi dyaŋ.

¹⁰ Kānde lii le ta, wii ma u ya kar yaha le wāyigi ne u ya fānga ne, Yāhā kasāhā ma u yīn na. Le ma le yrūhū ta nii ma yee:

«Kānde lii le ta,
wii ma yee u sē le bye gbihi yigi tān ye,
Yāhā kasāhā ma woofua yīn na.»

¹¹ Ma'a Yāhā sabangbān yān, maa cā, nawee saha u ya waha le kānde wāyigi ne, Yāhā n sya ba yee u sroŋ ye. Le ma le yrūhū ta ke laam wo ma yee:

«Wii ma Yāhā ta u Yater,
u sroŋ Yāhā yīnde na.
Loo ga ta u n cīinde yrā yāā.»

¹² Kānde lii le ta, wii ma yee woo ga le yigi u ya fānga ne, u cā ba sroŋ Yāhā yīnde na, woofua sē koho taha yaha Yesu wīi na Yater wān syi ye. Kānde lii le ta, wii ma u ya gbe le le laam wo, u -sē ke bye yigi tān, mii loo sē ne ye, u yai gbā ne. ¹³ Kānde lii le ta, wo saa waha le bye yigi tān ye, koo syi kē, Yāhā kasāhā ma wo yīn na. Yesu n -sē pa ma wo sya yaha Yāhā kasāhā koho wo. Tuu loo pye ke dyaŋ, u Yāhā ncafūhū sya taha u ya na wo draha wo. Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Wii ma kuey mar yaha trā na,
loo yīntaha kē,
Yāhā kasāhā too u na.»

¹⁴ Yesu wīi nde ta yagaa, Yāhā ke bii yē ter Brama ye ma yee, u wīi ta koo ga kaa taha kāntrahafa kur bye na, nawee- bye ga waha koo kaa wātaha yāā yagaa. Loo ne Yāhā bii yē ter Yiifee- ye, tesē mpāy ne pe wee Yiifee- ye, ma yee wii ma Yesu ta u Yater, Yāhā Yrā ga dye woofua laam wo. Yesu wīi ta, wo ga waha loo yāā.

Kānde lii Yāhā le ta, le saha yer tā Yāhā yē wāter na ye

¹⁵ Wo nna, ye tyii ta n laa pāā ye ye: Gbā kafehē na, nawee ma ga ku, ma lii pāā ta yaha, waa ga waha laa pāā suhu la le na laa, waa ga waha laa pāā cer yaha le na? Tuu lii pāā, loo le yai le pye. ¹⁶ Le ma ke dyaŋ Yāhā yē wāter ne. Yāhā yē ter Brama ye ma suhu u kur ne, le yale dey. Le sē yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee u kur wām bye ye. Lii le yrūhū ta loo ne nde ma yee: «U kur.» Kur nawee nen ya wīi ne. Woo nawee nen nwo, u Yāhā Yīndefua Crise kē. ¹⁷ Kaplān ngīi yīntaha kē ngīi: Yāhā yē wāter wīi ma koo syi. Yāhā yē ter Brama ye. Loo kur ye, dye- yīisyān gbey sēnsye n ter, ke n cā ba le kānde ta. Koo syi, kānde lii le ta, le saha laa yi kāā ke yē wāter wīi na ye. ¹⁸ Yāhā laantār wīi pye wo kē. Kloho kē too n di. Kānde lii le ta, le ma pye wo yai wo wii waha le wāyigi ne wo cā koo kloho nge yāā, koo myaha kē Yāhā ke yē ter Brama ye lii ne, ke sē le yigi ye. Kānde lii le ta, le wāyigi wii ya fānga ne, loo saha nii Yāhā laan-

tār wīi wo ye ye. Yāhā ke yē ter Brama ye lii ne, loo ne Yāhā laantār wīi wo ye.

Kānde lii Yāhā le ta, le wāyi yīn lii ne

¹⁹ Kānde lii le ta, ah le wāyi yīn lii ne? Yāhā le yi ma yee nwa? Kānde lii le ta, Yāhā le yi ma yee, too waha naa kai- war, nkāy wāpyer ke n tāy ke ye tesē nkāy wāpyer ne, ke sē yō ke laam wo ye. Ke loo kānde ta, le n kuee yatata u fua n sya ba pa, wii Yāhā bii yē ter u wīi ne. Yāhā ke bii le kānde ta wa, ke n ke yāhāyīn tēnlēhe ye ta poo n le le soho kāntraha nawee waa koho wo, u sya u tōr u kāntrahafa yar. ²⁰ Kānde lii Yāhā le ta, le wīi na, nsohofa pye Yāhā nsoho wo nawee- ne. Yāhā yē wāter wīi fla na, nsohofua sē bii pye ye. Le pye Yāhā ya wīi Brama ne.

²¹ N ma n pāā ke syi, kānde lii le ta, ke sē nii mii le sē wāā le Yāhā yē wāter ne ye. Le wāā le. Lii le ma, Yāhā sē le kānde ta ma yee, nawee ma waha le yigi, u ga sroŋ Yāhā yīnde na ye. ²² Yāhā sabangbān sē yee la, wo kapee- wāpyer wo bye fyāhā yigi yaha? Koo syi kē, Yāhā bii yē ter kayīi lii wāpyer ne, ke ga naa le pye mpāy kē pe Yesu Crise ta pe Yater. Pe Yesu Crise wāta pe Yater koo kē, le ga ta pe n loo kayīi nde yāā, pe sroŋ Yāhā yīnde na.

²³ Faale cāā na, Yesu yai ke sē bii dar wa ye, kānde lii le bii ta koo cāā na, le bii wo ta yāmpar wān syi yatata Yesu yai n cā ba yi. Koo yai kē Yesu wātaŋ ne Yater.

²⁴ Ke syi, kānde lii le ta loo ne le naa wo yān, ma naa wo kapee- yar wo na, Yesu Crise n cā ba pa. Yagaa u Yāhā Yīndefua Crise tuu pa wa, wa'a woo ta wo Yater, loo ya le ga wo ta, wo n sroŋ Yāhā yīnde na. ²⁵ Yagaa tuu pa wa, wo n u ta wo Yater, wo wee le kānde yāmpar wo nantān ye.

²⁶ Ye sē yāā, tee Yesu ta ye Yater, ye bye yii wāā le u ne. Loo na ye nii Yāhā pii. ²⁷ Ye wātāā na u Crise myaha ne, loo nde le yar ma yee, ye seefar le u ne. Ke syi ye u pyer gbe, ma nii u wān syi dyaŋ. ²⁸ Ye ma Yiifee- woo, ye wee Yiifee- woo, ye ma yāmpa woo, ye wee yāmpa woo, ye ma naam woo, ye ma ca woo, ye bye wāā le Yesu Crise ne, koo ke ta ye bye ma wācerŋ Yāhā yīnde na. ²⁹ Ke ma pye ye ma u Crise wām, ye ma Brama kur. Ye -sē ga u Brama kloho di, kloho gii wīi Yāhā bii yē ter yaha u ye.

Wo wee yāmpa nantān ye, wo nii yagaa Yāhā pii

4 Yāhā kloho wādi, le ma mii tuhufua kloho wādi dyaŋ, ke ne yi kicar waa na, ke u ta yaha wāpuale. Woo nwo ma wācerŋ yāmpuai ne, u ma sya nii klohodi-fua. ² Cāā gii u tuhufua tuu yar yaha, u ma ba le nō koo cāā na, u ga cā waha ke kloho di. Koo cāā ma yee ke sē nō wa ye, ah ndee u ma ne dye kuee mpāy koho wo, pe n naa u yē woo, u yīntaha n sya ba syii, u n nō ke kloho wādi na? ³ Wo bye wīi ma ke syi; faale na, too sē

pye wa Yesu kãnde wo ye, wo pye mii kicaabir dyaŋ, wo pye wam kãnde fãnga koho wo kãntraha nge na. ⁴ Cãã gii Yãhã ke bii t̄r yaha, ke cãã ke ba nɔ, ke n ke Dya nɔ wãã kãntraha na. U n see ba naweete wãŋ syi dyaŋ. Kãnde lii le ta, u pye le fãnga koho wo mii nawee- bye wãŋ syi dyaŋ. ⁵ U le pye ke syi, ma waha nawee- yĩŋ wloho yi le kãnde fãnga koho wo. Ke syi wo n waha nii Yãhã pii wii ndoŋ. ⁶ Lii le ta Yãhã n ke Yrã le ye laam wo, loo lii le ma Yesu bye wo, ye le cã la? Kayar kē, ke ye yar tee fihĩ ma koo pii. Ke Yrã n ta ye n waha naa ke yee: Tuhufua. ⁷ Le ma nii ke syi mboo wii ye, ma wee yãmpuai nantãŋ ye, ma -sē ga naa n t̄r ke pii ne. Taa -sē ma ke puee waa, maa waha ke kayũhũ bye yãã, kayũhũ nkãy ke ta yaha ke pii bye kē.

Pɔl fya Galasyifa wĩ ne

⁸ Faale na, tee sē ba yi Yãhã cãŋ na ye, ye ba naa wãn taa ter ta Yãhã draha wo. ⁹ Yagaa ye mii, tee yi Yãhã cãŋ na, Yãhã bye -sē yi ye cãŋ na. Ah le maha ba yigi mii ye ye, ye n maha yĩntaha sroŋ kai- nkãy ter wãpyeŋ ne? Koo kai- ter ngĩ fãnga sē nɔ Yãhã wãŋ na ye. Nwa ye n ke yii ga maha nii yãmpa kai- nkãy ter wãpyeŋ kue ye. ¹⁰ Ye tee mii, ye plii raa yãŋ yi yrey raa ne, yabehe nkãy ne, ma suhu dye- nkãy ne, ma nii kai nkãy ter pye koo na ma yee, wii ma ke yigi, u ga sroŋ Yãhã ye. ¹¹ N fya ye wĩ nde na, tēn lii koho tē yigi ter ye fla na, ma le Yesu kapãyĩ yar ye na, le yãã ga yi wãwahale?

¹² Wo nna, n ye nar nde ne: Tē nii ta ye dyaŋ, ma Yiiffee- kãnde miy yaha mii Yiiffee naa sē kē ra ne ye, ye bya ye -sē nii ra wãŋ syi dyaŋ. Ye sē laa wãpee pye yãã ra na ye. ¹³ Ye sē ye laam too la, cãã gii cãã tē ba le Yesu kapãyĩ fe yar ye na? Ta yan cãã sē na, tē le t̄r ye ye? ¹⁴ Ye fēn sya ta wĩ na. Tē sya ba naa n yaa, ye sē ba ra laha ye, ye sē maha ba ra sye ye. Ye -sē mii, tee ba ra yigi mii Yãhã nawee dyaŋ ra ne, ma maha ba ra yigi, maa yee Yesu Crise dyaŋ ra ne. ¹⁵ Koo cãã na, ye laam ba flege cĩnde. Ah nwa ke ye yigi yagaa wo, ye sē ye laam flege ra ne ye? N -sē cã ke cãã na, yĩmpē ma ne pye wãkuãyi wũhũ dyaŋ, yaa ne yee tee ga ye wũhũ kuã yi wãã ra kē. ¹⁶ Ah koo myaha, cĩnde lii tē n t̄r ye yar, loo wĩ la, le sye ye ye, ma ta wo n nii napĩ-?

¹⁷ Nawee- mpãy pe mii, pe pua yaha ye na mii, pe laam wũhũ sē yō ye. Pe n traha pe ye cēr ra na, ye naa n taha poo na. ¹⁸ Āwã, nawee ma pua yaha kai lii na u kuãŋ ne, le ma pye wa kayĩ, le yō. N sē yee, ye pua yaha le na yaliile ya, n ma ye fla na ye. ¹⁹ Waa u pii ne, n nwo tē maha fēn gbihi n sya ye kur ye mii capeseesya dyaŋ, lai u yigi. N ga kuee too fēn nde wo yatata, ye n sya ba u Yãhã Yĩndefua Crise laam ter yãã. ²⁰ Mii ngaa dyaŋ, waa u fihĩ ne ta gbe ta yagaa ye tãy, ta n ne ta laam wũhũ bye gbihi t̄r kaa syi dyaŋ ye ye, ye n ke kaiwar. Ta laam sroŋ wãhã ye wĩ na.

Yãnsya puee tesē casyaŋ wũ ne

²¹ Ye sē kai- cã ye, ma nii le kãnde kue koho ke, kãnde lii le ta. Ye sē loo kãnde nde wũhũ war ye, koo kē. ²² Ye sē le kãnde wĩ luhu la Brama wĩ na? Brama bii pii syãm see, u nen see u yãnsya Yegar na, ma u syãm wuhu see u casyaŋ Sara na. ²³ U yãnsya puee wãyãã wĩ nii nawee laam wĩ. Wii u ma casyaŋ, Yãhã kē ke ta, woo n u wũũ yãã see. Yãhã sē bii yē ter la u puai Brama ye puee wĩ ne? ²⁴ Poo ca syãm mii wĩ gbaha; laa kē Yãhã ke t̄r yar wo na pe wĩ ne, loo kai ne nde: Poo ca syãm mii wĩ ma mii kate- syãŋ dyaŋ, Yãhã ke yar nawee- na. Le kate cir wĩ ne Yegar wĩ ne. ²⁵ Yegar wĩ ma mii ke yãŋ nge wĩ dyaŋ, pe n yee Senayi. Kãnde lii Yãhã le ta, koo fla kē Yãhã bii le yar wo wãdyaha Musa na. Mpãy ma yĩŋ le yaha loo kãnde wo, poofa ma yãmpa mii yãnsya Yegar dyaŋ tesē u yãmpua ne. Le ma ke syi dyaŋ le Yurusalem klo ne, lii Yiiffee- pe ma le laam wo yagaa. Koo flafa ma Yiiffee- wãle kãnde yãmpa. ²⁶ Yãhãŋ Yurusalem gii ke ma, ke wee yãnsya ye, ke ma nangbãŋ puee wãŋ syi dyaŋ. Koo ma wo nahafua mii Sara wãŋ syi dyaŋ. ²⁷ Le ma le yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Naa nuhu di, Yurusalem klo †,

mboo wii, cɔɔ dyaŋ

kicar sē kē u myaha na ye.

Naa laanfir tēŋ tē, mboo wii,

taa sē pesee yan cã ye.

Cɔɔ wii pe ta yaha,

u pii -sē ga ba nihi ta ter wii wãm yaha

tuu ma puai ne.»

²⁸ Wo nna, ma -sē yee yii na, ye wĩ ma mii Sara dya Yisyake wĩ syi dyaŋ. Yãhã bii yē ter Yisyake wãsee wĩ na. Yãhã yē ter ye bye wãsee wĩ na, koo syi ye ma Yãhã pii cĩnde. ²⁹ Faale cãã na, kicar wii tuu bii see ke dyaŋ nawee laam wĩ ya na, u bii sye kãã kicar nwo na, ma naa u fãy, kicar wii Yãhã ke ta u n see. Loo nde -sē n gaha ke syi yagaa. Nawee- mpãy pe ma Yãhã pii, pe n fãy mpãy koho wo, pe wee Yesu kãnde wo ye. ³⁰ Yãhã sabangbãŋ -sē lii pãã pe wĩ na? Ke yee:

«Brama, yãnsya nwo kar wãã u dya ne.

U yãnsya puee sē yai tuhufua kloho wãwãadi ne

u casyaŋ wũ ne ye.

Casyaŋ wũ ya,

u yai u tuhufua kloho wãdi ne u ya ya.»

³¹ Wo nna, ke syi dyaŋ, wo wee yãnsya pii ye, wo ma casyaŋ pii.

† Yãhã bii Yurusalem klo miy yaha yalaale nsoho wo. Le klo ntãŋ -sē ba dye Yãhã tãy, ke n sya yē ter le ye pii buar wĩ ne.

Yesu wo le tefay kände wo

5 U Yāhā Yīndefua wo yīŋ yi kāā kai- wo, too fīhī naa tefay sya. -Ye kuee poo tefay wāsyarŋ wo, ya'a syi ye maha yii dur le yāmpar wo ye!

²-Ye luhu ra ye! Ndoos Pɔl tē n pāā ye ne. Ya'a yee, a wākūū wīī loo le nawee ta u n sronŋ Yāhā ye, u Crise gbā wīī sē -sē wee ngaa ye ye ye. ³Ta n le gbihi tōr laha ye ye: Wii ma sya ma kūū, ah kände lii le ta, ufua u -sē le bye yigi tāŋ, u ma syi faha wīī nen laa ge yaha ye. ⁴Yii mpāy tee yee, ye ga waha yia, ye le kände teebhe bye yigi tāŋ, ye ba sronŋ ke yīnde na, le nii mii, ye yii cēr u Crise na. Ke syi ne Yāhā ke laantār wīī lii pye ye kē, ye le sye. ⁵Wii poo na wo yee, wa'a Syayahafua Yesu ta wo Yater, wo ga sronŋ Yāhā yīnde na. Loo nde ne, too koho taha yaha le na. Yāhā Yrā -sē ma wo laam wo, le fānga wāā wo kē loo nde wāsēŋ na. ⁶Mboo wii ma sya ma yīmbui wāā le Yesu ne, ma kūū woo, ma sē kūū woo, laa wee le na ye. Lii le ma yīŋ, ma u ta ma Yater. Loo nde yāŋ n cā ma nampyerŋ- ntāŋ wādye wīī na ma tāy.

⁷Tee naa ye troho tāhā le cīinde kände wo, ah yagaa yoo ye ta, ye sē n luhu le cīinde kände wūhū ye ye.

⁸Kaplāŋ nkāy penefa mii pe tōr ye ye, poo ga ye ta ye n dye wākūū kände wo, koo kaplāŋ ngīī Yāhā wūhū sē kē ye, Yāhā gii ke ye yee, tee pa koo ye. ⁹-Ye ncasur wīī yāŋ: Te car ya, te ga waha bur miy ta pe n fua yir. Yāhā kände kaklaha ma too ncasur dyanŋ. Lii ma kāāŋ yi car ya cīinde wo, le ga waha nawee laam wlāhā, le u yi kāā cīinde wo. ¹⁰Wo bye too -sē mii Yīŋfua Yesu koho wo, n cā ma yee, yaa ba ta yē wīī sya. Ma -sē yee wii woo na, tuu nii ye laam kān n wlāhā, u ma sya pye mii syi, Yāhā ga ufua sāhā. ¹¹Wo nna, ke ma ne pye mii, n wākūū wīī le ta kaklaha wo, nawee- ga ne naa ra fāy lii ne? Tē -sē nwo, n Syayahafua Yesu trā wāku wīī pāā ma yee, loo ya le ga waha wo ta wo n sronŋ Yāhā ye, loo nde ne le ncafūhū yigi pe kē. ¹²Mpāy pe ye laam kān n wlāhā, le ma tāy pe ye, pe kaa taha pe wākūū pyer na, pe sya naa pe ya sā mii pe pe yar sā mii syi.

¹³Wo nna, yii na, Yāhā ye yee yi, ma ye le tefay kände wo. Pe ma yee tee nii pra mii nangbāŋ pii dyanŋ, pe sē -sē yee, tee naa ye laam kapee- koo pye ye. -Ye laantār roo le ye laam wo, -ye naa koho le yii ye! ¹⁴Kände lii Yāhā le ta, ke katanŋ bye ba ke ya wāā sya katan nen nde wo, lii le n yee: «Ma ya wīī le n tāy ma ye mii syi dyanŋ, tyii ma nampyerŋ wīī n naa n tāy ma ye ke syi.»

¹⁵Ya'a yii pyer ta te n nii waygapyāhā wān, waa ma nii waa nar-, waa ma nii waa duai, -ye -sē yii yigi, mii loo kai sē ne ye, yaa yii wīī kua.

-Ye naa n luhu Yāhā Yrā loo ye!

¹⁶Lii le ba pye ra ye wātōr wīī ye ye, le nde: Ye tyii Yāhā Yrā n naa ye troho wātāhā sronŋ! Ke ma pye ke

dyanŋ, ye laam kapee- saa naa ye troho wātāhā sronŋ ye ye nantāŋ ye. ¹⁷Wo ya laam wūhū nii, ke wee wācērŋ Yāhā Yrā wūhū ne ye. Yāhā Yrā wūhū bya nii, ke wee wācērŋ wo ya laam wūhū ne ye. Too fle sīī nde n wāā te ya ne, koo syi kē wo saa waha wo laam kayūhū pye ye.

¹⁸Yāhā Yrā ma -sē nii ye troho wātāhā sronŋ ye ye, kände lii le ta, ye wee le fānga koho wo nantāŋ ye.

¹⁹Nawee laam wūhū ke u le kapee- nkāy wāpyerŋ wo, ke ngīī: Ke u ta u n nii tyatyāhā, ke u ta u n nii worfua, ke u le cayr wo. ²⁰Ke u le mpar kände wo, tekāŋ kände ne; ke maha u le nalaha kände wo, wāhā kände ne, laanyar ne, ncafūhū ne, kaplāŋ wātyīn kände ne u nampyerŋ ne, wācāāŋ wo pe ya ne, ²¹waa koho kla wāyāŋ ne, sēnwɔr ne, tefen ne. Ke maha nawee le kapee- nkāy wāpyerŋ wo mii nkāy syi dyanŋ, too yāā tēr. N ba le pāā wa ye ye, n ga maha le dur pāā yagaa: Mpāy pe koo syi nkāy pye, pe saa dye Yāhā Yai klo wo ye.

²²Yāhā Yrā le wo le kayūhū nkāy wāpyerŋ wo, koo kē ngīī: Le wo ta, nawee- ntāŋ n dye wo tāy, wo n nii laanfīr ne, Yāhā yrīŋ ne, laanyīn ne, laantār ne, laanyōm ne, ma n sronŋ, ma n nii prafa, ma waha n yia wii na.

²³Mpāy pe kai- ngīī syi pye, kände lii Yāhā le ta, pe sē le sye ye. ²⁴Mpāy pe ma Yesu kände wo, pe pe laam kapee- miy yaha. Ke nii mii pe ke kuey mar boo Yesu ne trā na. ²⁵Yāhā Yrā ne, le wo laam wā n klaha wo kē, koo syi kē wo yai wo tyii le na, le n naa wo troho wātāhā sronŋ wo kē. ²⁶Wa'a syi wii gbe le yatanŋ kände wo ye. Wa'a syi maha naa nawee laam war ye. Wo yīnde ma syi maha naa n yi wo nampyerŋ- wān na te n naa laam yigi wo kē ye.

6 Wo nna, wii ma tā yigi kapee wāpyerŋ wo ye flana, yii mpāy, Yāhā Yrā ke ye troho wātāhā sronŋ kānyīī wo, -ye pāā u ne, ye u yi le kapee wo, ye u dur le kānyīī wo sūū laanyīn ne! Ta n maha nde pāā yii nanem bye ye: -Ye yii yigi, mii loo kai sē ne ye, yaa waha gbe kapee- wāpyerŋ namihi wo yii ndonŋ. ²-Ye naa koho le yii ye ye yīŋ teger wātēŋ wo. Loo nde ma n pye ke syi ye nsoho wo, ye Yesu laam wīī pye. ³Wii ma ntranŋ ka n gbā, a woo ma ngaa, u sē u ya kar yaha la u ya ya? ⁴Nawee nawee woo, u naa u ya troho wātāhā yāŋ. U ma cā le yō, u ga waha yay di loo na. U ma syi u naa u ya tōr waa ne, u naa re di ye. ⁵Nawee nawee woo, u yīŋ wīī ne: Wii ma ba nii u kapyerŋ tōr Yāhā ye, waa saa ba pye u ne ye. ⁶Wii ma nii ye klaha le Yāhā kaplāŋ ne, ye -sē yai ye naa ye klue wān taa wāā u kē. Tuu ga waha u ya ntranŋ wīī lii pye, le ma tāy u laam wo, u n le pye u klhafua kē, le yō.

Ma'a ngii tāhā, koo kla maa yaa

⁷Ya'a syi yii kar naa n yaha ye, waa wee u Yāhā ler ye. Mboo nawee, ngii raa tāhā, koo raa n pai yaa. ⁸Mboo wii ma nii ma laam kapee- wūhū tāhā, koo raa ga ba

yaa, ke n ta ma sukũhũ wãÿãã n klaha-, ma n kuee yai tãŋ gbã wo ma kuãŋ ne. Mboo wii ma -sẽ Yãhã Yrã wũhũ tãhã, koo raa ga ba yaa, ke n ta ma n sukũhũ yãã, ma cĩinde yrã yãã, lii wãkuayãã wee le na ye. ⁹ Le yai wo naa kayũhũ pye, wa'a n fãÿ sya ke wãpyeŋ ne ye. Wo ma yee, wo sã n fãÿ le ne ye, Yãhã per ma ba nɔ, waa ba wãÿĩ yãã loo kur ye. ¹⁰ Ke ma pye ke syi, kayĩ pyesaha ma pye mboo wii ye nawee- kã, naa le pye pe bye kã! Ma'a syi naa n faha Yesu kãndeyãrfa wĩ loo ne ye.

Te kaklaha kuasaha

¹¹ -Ye yãŋ, ye sã ta koho yrũhũsaha fla yãã la nwo gbaagbaa, tã yrũhũ. ¹² Mpãÿ pe n ke poo ga ye gbihi le wãkũũ wo, myaha kã pe n ke. Lii le pe ta le na, loo ne nde: Pe ma yee, nawee ga waha sukũhũ yãã u Yãhã Yĩndefua Crise ya gbã myaha ne trã na, pe ga kayĩhĩ yãã nawee- koho wo. Pe sã -sã n traha pe koo yãã ye. ¹³ Poo mpãÿ pe wãkũũ kãnde yã, kãnde lii Yãhã le ta,

pe n yãr la le teebɛɛ bye wo? Lii ya pe n ke pe n traha ye kũũ, pe n waha naa pe ya sey, pe naa n yee, a poo waha yia, ma ye ta, ye n nde pye ye kadye na. ¹⁴ Ma -sã yee ndoo woo na, n sã nii sey laa ne, mii Yesu Crise wãku wĩ ya sã ne trã na wo wĩ na ye. U gbã wĩ na, n ma driyẽ nge kai- bye yãŋ, n sã ma ne yãã ke kla kua ra ye ye. Koo kai- ngĩ ma nii ra wlaŋ, koo ga ra par- yigi, n ma ne nii ke ye nakugu dyaŋ, n saa cã ge cã n naa n gaha koo kuɛ ye ye. ¹⁵ Ma kũũ woo, ma sã kũũ woo, yĩŋ wee laa na ma ter laa yaha ye. Lii le ma yĩŋ ne, Yãhã n ma ta nafuẽ laanfãÿm ne. ¹⁶ Mpãÿ bye pe n yãr poo laanfãÿm ter syi ne, poo pe ma Yãhã pii, Yãhã pe yee Brama kur pii. Yãhã yrĩŋ wãã poo kã, ke maha pe fen di.

¹⁷ Ye ma n ba naa ra fãÿ nantãŋ kai nde syi ne ye! Narfar tii pe re yi ra kadye na, te le yar, nawee- me pe ra nuhu Yesu wĩ na.

¹⁸ Wo nna, wo Yĩŋfua Yesu u u laantãr yar ye na. Amen, le nii ke syi.

Yefesyifa

Syaha fla

1 Ndoo Pɔl kē tē saba nwo yrūhū, ndoo wii le tǎy Yāhā ye ke n ta ta Yesu Crise tēnlehe. N u yrūhū nɔ wǎā Yefesyifa mpāy kē pe ma Yāhā wām, ma sronj te seefar rii ne pe le Yesu Crise ne. ² Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīnfua Yesu Crise ne, ke laantār yar ye na tesē ke yrīnj wǎā ye kē.

Yāhā kayūhū wǎā wo kē, -too ke sey!

³ -Too wo Yīnfua Yesu Crise Tuhufua Yāhā sey! Ke kaa taha wo na wo seefar na, wo seefar rii too le Yesu Crise ne, ma yāhāyīnj fla kayūhū wūhū bye le wo laam wo. ⁴ -Ye yānj, Yāhā sē ba driyē tǎhā wa ge tǎhā wa ye, Yesu Crise kāmāy na ke ba wo yānj yi wa, wo nii ke wām, wo ba nii ke yaha ye wo laam ne gbegbe, kapee laa ma n pye wo yīnj na ye. ⁵ Wo ntānj pe ba dye wa Yāhā tǎy, koo kē ke n ba cǎā le ta wa, koo ga ba wo ta, wo n nii ke pii Yesu Crise kāmāy na. Le tǎy Yāhā ye, koo ke n le ta ke dyaŋ ⁶ ma yee, wo ba naa loo laantār wīi nde miingbānj gboho, laantār wīi lii ke le yar wo na ke dyaŋ wo seefar wīi na too le ke Dyabua ne.

⁷ Too seefar le Yesu Crise ne, wo par sya kapee-wāpyeŋ yāmpar koho wo Yesu Crise ntānj wāwoo kāmāy na. Yāhā wo kapee- gbe kǎā wo yīnj na. Yāhā laantār te gboho mii, ke -sē koo ngīi bye pye wo kē koo syi ke dyaŋ. ⁸ Ke ke laantārngbānj yar wo na, ma laantor le gboho wo laam wo, tesē kacān ne busāā: ⁹ Koo n wo ta, ke laam wīi lii le sē yi yǎā gbaa na ye, ke le yi yagaa, wo n le cǎ. Ke ba le cǎā ta wa, koo ga ba ke laam wīi yar wo na Yesu Crise kāmāy na. ¹⁰ Yāhā ke yale lii ta, le ma ba nɔ, ke ga ba ke laam wīi nde pye yi tǎnj; loo ne ke ga ba yāhāyīnj wān bye wǎā le kǎntraha wān bye ne, u Yāhā Yīndefua Crise n nii te bye yīnj na. ¹¹ Too seefar le u Crise ne, wo bya nii klohodifa. Ye sē yǎā, Yāhā ba cǎā wo yānj yi wa ke laam wīi na. Lii ma tǎy Yāhā ye, ke ga le ta wa, ke cǎ ba le pye kur kuε ye. ¹² Ke wo yānj yi ke syi, ma yee -too naa ke miingbānj gboho wo kǎnkai-bye wo, wii mpāy too cǎā seefar le u Crise ne ma koho taha yaha u na.

¹³ Le cīinde kapān lii le ye wāsyayaha wīi pǎā, ye bye le luhu ma Yesu Crise ta ye Yater. Loo ne, Yāhā n ke puhu mar gbāā ye na ke Yrā wāwāā ne ye kē, ke Yrā lii ke ba yē ter le wāwāā ne nawee- kē. ¹⁴ Yāhā yē ter ke kloho kayūhū nkāy wāwāā ne ke nawee- kē, too Yāhā

Yrā yǎā wa, wo cǎ yagaa ma yee, waa ba koo kloho kayūhū ngīi yǎā. Waa ba yi kǎā kapee- wāpyeŋ yāmpar wo wo kuānj ne. Wii mpāy wo ma Yāhā wām, -too naa ke miingbānj gboho!

Pɔl Yāhā nar Yefesyifa wīi na

¹⁵ Nkāy bye tē tōr ye ye koo ngīi bye wīi na, ma suhu tē luhu ye Yīnfua Yesu ta ye Yater mii, tesē mpāy pe ma Yāhā wām pe ntānj dye ye tǎy mii, ¹⁶ yalebye n syaha wǎā Yāhā kē ye wīi na. N ma n pǎā Yāhā ne, n sē n faha ye wīi ne ye. ¹⁷ N ke nar, ke laantor le ye laam wo, tesē ke maha ke laam wūhū yi gbaa na ye kē ye n ke cǎ. Ye sē yǎā, wo Yīnfua Yesu Crise Yāhā kē, koo gii ke ma wān bye Tuhufua. Koo gii myaha ke gboho. ¹⁸ N maha ke nar, ke ye laam gbihi ta ye n waha cǎ, lii ne ke ye yee ma yee, tee koho taha yaha le na. Ye maha waha cǎ, kacān wee ke kayūhū nayōr na ye, kayūhū nkāy ke ta yaha mpāy kē pe ma ke wām. ¹⁹ Ye maha cǎ, kacān wee ke fānga wāgboho na ye, fānga gii ke n wǎā wii mpāy kē, too Yesu Crise ta wo Yater.

Koo fāngangbānj nge ge kē Yāhā ke yar wo na. Yāhā fānga wo ta wo n Yesu ta wo Yater. ²⁰ Koo fānga maha u Yāhā Yīndefua Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrānj na gbaafa ye, ma maha u kuā yir ga ta yāhāyīnj na ke ya kǎndigi koho kuε ye. ²¹ Koo fla nge na, Yāhā u ta u n nii fānga ter bye yīnj na, yīnfur ter bye ne, sǎndāā ter bye ne pe fānga ne. U miingbānj ter myar tii bye yaha te yi wa yagaa, ma suhu tii bye ne te ga ba yi kur kuε ye nantānj. ²² Yāhā wān bye ta kai- bye ne u troho flāhā tǎy, ma maha u taha mpāy bye yīnj na pe n yār u kǎnde wo. Woo nii yīnj ²³ u kǎndeyārfa -sē nii kadye; woo wii u ma teebehe bye wo, u tēn tē u nawee- laam wo, ma u ya yar pe flāhā tǎy.

Ye sē n tōr nakur ne nantānj ye, ye n tōr yrānjfa ne

2 Faale wo, tee sya pye yrānj na, ye naa n tōr nakur ne Yāhā ye, ye wāteepyē wīi na tesē ye kapee-wāpyeŋ ne. ² Ye naa ye troho tǎhā mpāy dyaŋ pe sē Yāhā laam wīi pye ye, ma naa n luhu driyē nge yīnfua ye, woo wii u fānga ma yāhāsyōr nsoho ya wo tesē kǎntraha ne. Nawee- mpāy pe sē luhu Yāhā ye ye, u pe le kāmpee wo. ³ Faale wo, wo bye pye pe wānj syi dyaŋ, ma naa wii laam wūhū ya kar. Wo laam wūhū nkāy ke pee, koo ya too naa n pye. Lii too naa n ga wo laam

wo, loo ne too naa n pye. Koo ngiĩ wĩ na, wo ba yai wāsāhā ne Yāhā ye mii mpāy dyaŋ pe sē Yāhā cā ye.

⁴ Yāhā -sē nge, ke laam tāy n ter, ke n wo fen di, wo ntāŋ maha dye ke tāy. ⁵ Too sya naa n tōr nakur ne ke ye wo kapee- wāpye wĩ na, ke wo ta wo n seefar le ke Yīndefua Crise ne, ma n tōr yrāŋfa ne ke ye. Tee sya yaha, Yāhā laantār roo ne te ta. ⁶ Too seefar le Yesu Crise ne, Yāhā wo ta wo bya n yir u ne gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye; ke n maha wo bya kuā yir ga ta yāhāyīŋ na u ne u niisaha wo. ⁷ Ke loo pye ma yee, nawee- nde cā yaha pe kuāŋ ne pe yee: Dye- nkāy bye wo ke n pai, kacān wee ke laantār wāgboho na ye. Ke laantār flāhā tāy, ke yō wo na, wo seefar wāle wĩ na Yesu Crise ne. ⁸ Ye sē yāā, Yāhā laantār ne, te ye sya yaha. Ye Yesu Crise ta ye Yater, ma waha loo kayiĩ nde yāā. Yii sē me tee waha yia ma koo wāsyayaha nge yāā ye; Yāhā kē ke loo nde wāā ye kē ke dyaŋ. ⁹ -Ye yāŋ, ye wāsyayaha wĩ nde sē nii mii wāplāhā gaa dyaŋ tee waha yia ma yii plāhā ma le yāā ye. Waa saha u ya sey loo nde ne ye. ¹⁰ Ye sē yāā, Yāhā kē ke wo tāhā; ke wo gbihi tāhā laanfāyōm ne wo seefar wāle kāmāy na Yesu Crise ne, wo naa kayūhū pye. Yāhā bii cāā koo kayūhū ngiĩ wĩ gbihi ta yaha wa wo kē, wo ba naa ke pye.

¹¹ Yii mpāy tee sē see Yiiffee- ter na ye, Yiiffee- naa ye yee, mpāy pe sē kūū ye. Pe n kūū naweete- wākūū ter ya na, pe kadye teelaa fla ya na, loo ya; ma nii n yee, a poo kūū. Yii poo na, tee pye mii syi dyaŋ faale wo, -ye ye laam too le na! ¹² Faale cāā na, ye ba dey u Yāhā Yīndefua Crise na; ye sē naa n tōr Yāhā nawee- ne ye, ye pye nampay draha wo. Yāhā ke bii yē ter ke nawee- ye kayūhū nkāy wāwāā ne, ye yē sē pye le laam wo ye. Ye pye driyē laam wo, laa sē ne tee koho taha yaha le na ye, ye sē maha pye Yāhā ne ye.

¹³ Ye ba dey Yāhā na. Yagaa, tee seefar le Yesu Crise ne, u ntāŋ wāwoo kāmāy na, ye yūhū crā Yāhā na. ¹⁴ Ye sē yāā, Yesu Crise ge kē tuu pa yrīŋ ne, ma pe Yiiffee- wāā le mpāy ne pe wee Yiiffee- ye, pe n nii koho neŋ na. Faale wo, le pye mii nkūnklāhā dyaŋ pe nsoho wo, ma pe war yi pe ya wo, ma pe ta napī- pe ya ne. Yesu Crise tuu u ya wāā gbā kē, loo nde kāmāy na, u koo nkūnklāhā nge tra cāār, ¹⁵ ma Yiiffee- wāle kānde ta le n nii, yīŋ wee le na ye, loo tesē le kānde katarŋ ne, ma suhu ke kayi bye ne. Yesu Crise loo pye, ma poo nawee- ter syāŋ mii ta, pe n seefar le u ne, ma wāā le nii yīmbui nen na, ma nii nwoŋfāŋ neŋfa. ¹⁶ Yesu Crise tuu ku trā na, u napeer fāŋga pye klaha-, ma ta nawee- ter syāŋ mii n nii mii kadye nen ya dyaŋ, ma wāā le Yāhā ne. ¹⁷ Yesu Crise pa koo syi, ma ba le kapān pāā, kapān lii le n pai yrīŋ ne Yāhā nsoho wo nawee- ne. Yii mpāy tee wee Yiiffee- ye, ma pye ye ba dey Yāhā ne, u ba loo kapān nde pāā ye ye; yii ma suhu pe Yiiffee- ne, poo mpāy pe ba crā Yāhā na. ¹⁸ Ye cā ma yee wo kur bye, pe Yiiffee- ma wāā le mpāy bye ne pe wee Yiiffee-

ye, Yesu Crise kāmāy na, wo bye ga waha dye ga wo Tuhufua Yāhā tāy ke Yrā Fāŋga na.

¹⁹ Loo nde ta, yii mpāy tee wee Yiiffee- ye, ye wee nampay draha wo nantāŋ ye, ye wee mii kulaafa wāŋ syi dyaŋ nantāŋ ye. Ye bye n tōr Yāhā nawee- ne yagaa, ye bye ma Yāhā nwoŋfa. ²⁰ Ye bya ma mii ntēambar rii dyaŋ pe fāā n yir ke nwongbāŋ nakūy na, ke nakūy lii pe Yesu tēnlehe pe ta, poo ma suhu pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa ne. Ntēmlaha gii ke -sē ma yīŋ ke nwoŋ wāfāā wo, koo kē Yesu Crise ne. ²¹ Woo u fāŋga wāā ke nwoŋ wāfāā na ma yee ke waha naa n fāā, ke jruhu naa n gaha ke ba nii Yāhā kangbāŋ, ke nii Yāhā wāŋ. Yīŋfua niisaha kē ke ne. ²² Tee seefar le Yesu Crise ne, ye bya ma mii ntēambar raa dyaŋ ke nwoŋ wāfāā wo, loo na, yii ma suhu pe Yesu kāndeyārfa bye ne, ye nii mii nwoŋ dyaŋ Yāhā ma ke laam wo ke Yrā kāmāy na.

Pɔl tēn mpāy ye pe wee Yiiffee- ye

3 Loo ne, n Yāhā nar ye kē, ndoo Pɔl wii pe tā nwompihi laam wo Yesu Crise tēn wĩ na, mpāy kē pe wee Yiiffee- ye. ² N cā, ye ra wĩ yāā luhu, Yāhā kē ke yō ra na, ma ke kaplāŋ wāpāā tēn le soho ra koho wo, n le tē ye kē. ³ Yāhā Yesu Crise yar ra na, ma loo tēn nde le soho ra koho wo. Yesu Crise wii n sē u wĩ cā yāā ye, ke le gbe yi ra ye gbaa na. N kaplāŋ nkāy tōr wa ye ye loo nde wĩ na, u saba nwo laam wo. ⁴ Ye ma koo fla kal, yaa cā ye yee, Yāhā laantor le ra laam wo u Yāhā Yīndefua Crise wĩ na, loo lii waa sē le cā yāā ye. ⁵ Faale cāā na, nawee- sē bii le cā ye; yagaa Yāhā Yrā kāmāy na, Yāhā le gbe yi Yesu tēnlehe ye gbaa na ma suhu u kaplāŋ tōrfa ne, poo mpāy pe ma Yāhā wām. ⁶ Yāhā ke lii gbe yi gbaa na yagaa, loo ne nde: Yesu Crise kāmāy na, mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe bya ga ba ke Yāhā kayūhū yāā pe Yiiffee- ne wācēŋ, kayūhū nkāy Yāhā ke ta yaha ke nawee- kē. Yesu kāndeyārfa mpāy pe wee Yiiffee- ye, ma suhu mpāy ne pe ma Yiiffee-, pe bye nii kadye nen dyaŋ, Yesu Crise woo nii pe yīŋ. Yāhā ke bii yē ter kai- nkāy wāpyer ne ke nawee- kē, mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe yē ma le wo wācēŋ pe Yiiffee- ne. Le Yesu kapāyī loo yar wo na.

⁷ Yāhā yō ra na, ma kayiĩ laa wāā ra kē, ma ra ta ra n nii le Yesu kapāyī tēntē. Loo nde wĩ na, ke fāŋga wāā ra kē, fāŋga gii ke tēn tē nawee laam wo. ⁸ Wii pe yāŋ n kloŋ Yāhā nawee- bye laam wo, n sē nō ge nō u na ye. Yāhā -sē yō ra na, ma ra taha, n naa u Crise kayūhū yar mpāy na pe wee Yiiffee- ye. Koo kayūhū ngiĩ, yīŋ ma ke na. Ke n dege, kacān wee ke na ye. ⁹ Ke maha ra taha, n nawee- yar laha pe n ke laantor wĩ cā u Crise wĩ na. Ke laantor wĩ lii ke bii cāā ta, waa sē le cā yāā ye. Yāhā gii ke kai- bye tāhā, ke sē ke laam wĩ nde yar yāā waa na mii yagaa sē kē ye. ¹⁰ Loo na, sāndāā ter bye pe ma yāhāyīŋ na, pe fāŋga ne, pe bye n waha le yāŋ cā Yesu kāndeyārfa yawāhāfa kur bye na pe yee, Yāhā laantor

wūhū yǒ ma maha nihi, kacān ge wee te na ye. ¹¹ Yāhā ke bii lii ta, kacān wee yāā le yale wādey na ye, loo ne ke pye yagaa, wo Yīṅfua Yesu Crise kāmay na. ¹² Too seefar le u ne, ma maha u ta wo Yater, kānde ma wo ye, wo n ga waha crā Yāhā na laanyīn ne. ¹³ Loo nde na, n ye nar, ye ma syi ye yee a ndoo ka n fāy ye, ye laam ma n naa n wlāhā ye ye ye! -Ye yii plāhā: Wākafāy sē kē ye, miingbāṅ wīī ne ye ye.

Pɔl naa Yāhā nar ma ke miingbāṅ gboho

¹⁴ N ma Yāhā laam wīī nde wāgboho yāṅ tesē le nayṛ ne, n ne too kānkūy na wo Tuhufua Yāhā yaha ye, n u sey ¹⁵ woo wii u ma wān bye Tuhufua yāhāyīṅ na tesē kāntraha ne, koo ke re ta yrāṅ na.

¹⁶ N ke nar, ke miingbāṅ nayṛ ke gboho mii syi dyaṅ kacān wee ke na ye, ke ye laam gbihi ta koo syi dyaṅ, pe n nii fānga ne Yāhā Yrā Fānga kāmay na. ¹⁷ N maha ke nar, tee u Yāhā Yīndefua Crise ta ye Yater, loo nde n ta u n nii kuee yai tāṅ ye laam wo. N ke nar, ye cā ye ntāṅ dye Yesu tāy fānga ne. ¹⁸ N ke nar, yii ma suhu pe nawee- mpāy bye ne, pe ma Yāhā wām, ye waha cā ye ntāṅ dye gboho u tāy, kacān wee u laantār wāpaha na, ke wātyīī ne, ke wājruhu ne, tesē ke wācuhu ne ye. Ye ntāṅ pe dye Yesu tāy mii pe saha tān ge tān laa ge ne ye. ¹⁹ Tē sya le cā ma yee, nawee saha u Crise laantār ter syi cā tāṅ ye, n -sē Yāhā nar yii n waha cā ye ntāṅ dye u tāy kacān wee ye. Ye ma Yesu laantār cā mma ma syi, ye ma mii katyigi gii dyaṅ ke nnen dye kāntraha laam wo fānga ne, ke saha yehe ye. ²⁰ Ye sē cā la too ke nar nkāy ne, ke ga waha ke pye wo kē, ke n ter wo laam wīī yaha. Ye sē yāā, Yāhā fānga gii ke ma wo laam wo, ke sron gboho. ²¹ Ke miingbāṅ yai ke naa n gboho Yesu kāndeyārfa bye yē wo Yesu Crise kāmay na, dycnkāy bye na ke n pai kur kue ye, wāyeryāā ma n pye le na ye! Amen, le nii ke syi.

Yesu kāndeyārfa kur bye ma mii kadye nen ya dyaṅ

4 Loo ne, ndoo wii pe tā nwompihi wo Yīṅfua tēn wīī na, n ga ye yar waha nde ne: -Ye naa ye troho tāhā, nawee- n waha le yāṅ cā pe yee, Yāhā kē ke ye yāṅ yi cīinde, ma ye ta ke wām. ² Ye ma syi ye naa yii puar waa na ye, -ye naa n nii laantār ne, laanyīn ne! Ye tyii ye ntāṅ n naa n dye yii tāy, ye n waha naa ye laam yīn yii ne! ³ Yāhā Yrā Fānga ke ye wāā le mii, -ye yii waha yrīṅ n pye ye nsoho wo, ye n kuee koo wāwāāle nge na. ⁴ Ye sē yāā, ye bye ma mii kadye nen ya dyaṅ, Yāhā Yrā nen ya le ma. Yāhā ye yāṅ yi ye koho taha yaha kate nen nde na, ye cā ye ma Yāhā wām. ⁵ Yīṅfua nen ya u ma. Ye bye woo ta ye Yater. Loho wātāāyi neṅ ya kē ke ma woo myaha na. ⁶ Yāhā neṅ ya kē ke ma, koo ya kē ke ma ye bye Tuhufua nen ya, ma ma ye bye yīṅ na, ke tēn tē ye bye laam wo, ma ma ye nanem ne.

⁷ Wo bye -sē wo kayūhū yāā ke ya wuhu na, wii wuhu na. U Yāhā Yīndefua Crise kē u koo la wo kē. ⁸ Loo ne le cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo u Yesu wīī na ma yee:

«Tuu waha yia,

u kuā yir ma dur ga yāhāyīṅ na,

u yāmpa kar sya, ma ka pe ne yāhāyīṅ na;

u kayūhū wāā nawee- kē.»

⁹ Le yrūhū ma yee, u kuā yir ma dur ga yāhāyīṅ na.

Le yai le waha cā u ba cāā tege ba wa kāntraha na.

¹⁰ Wii tuu ba tege, woo ya kē tuu dugu ga yāhāyīṅ nca-

ha ye; loo n ta, u ma teebēhe bye wo, ma maha ma

wān bye Yīṅfua. ¹¹ Woo kē tuu fānga wāā nawee- kē ke

ya wuhu na pe tēn wīī na: U ta mpāy n nii u tēnlehe. U

ta Yāhā kaplāṅ nii n dye mpāy laam wo ma maha pe ta

ke pāāfa. U ta mpāy n nii le wāsyayaha kapāyīī pāā

nawee- ye. U ta mpāy n nii u kāndeyārfa yawāhāfa na-

ha. U ta mpāy n nii ke Yāhā kaplāṅ klahafa.

¹² U loo pye, ma yee mpāy pe koo fānga ngīī yāā, pe

pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa kur bye ta pe troho

wātāhā n sron naa n gaha Yāhā yor wo; poo mpāy pe

ma mii kadye nen ya dyaṅ u Yāhā Yīndefua Crise kā-

may na. ¹³ Loo na, wo bye ga kacān nen ya yāā u Yāhā

Dya wīī na, wo u ta wo Yater wāceṅ, wo n sya ba wāā le

wo nii mii nawee nen dyaṅ, nawee wii syi u yīntaha

too, u n kua mii Crise wāṅ syi dyaṅ. ¹⁴ Loo na, wo saa

nii mii kicar wāṅ syi dyaṅ, teflaha gii ma yir ke wo gbe

ter mii waṅ dyaṅ, wo n nii wo naa nawee- bye kaklaha

ter bye sya farfar ye, mpāy pe nawee- wlaṅ ma pe yīṅ

wūhū klahā-. ¹⁵ Wo ma -sē cīinde pāā laanyīn ne, cīinde

lii Yāhā ke yar wo na, wo ga yi kāā kicar draha wo, wo

le naa n gaha wo ba nii u Crise wāṅ syi dyaṅ, woo wii u

ma u kāndeyārfa bye Yīṅfua. ¹⁶ Woo kāmay na, ke

kadye teebēhe bye gbra ke ya na fānga ne te sohosar

fla na, ma ta ke kadye nii kate nen ya. Loo na, teele lii

teele lii loo ma nii le tēn tē n yǒ, ke kadye -sē ga le yir

naa n gaha, wo ntāṅ wādye kāmay na wii tāy.

Faale laam wūhū, yagaa laam wūhū ne

¹⁷ Lii tē ga pāā n ye yar le ne Yīṅfua myaha na, le nde:

Ye ma syi ye naa ye troho tāhā nantāṅ mii mpāy dyaṅ,

pe sē cīinde Yāhā cā ye, ma nii pe yataṅ wūhū ya ga,

yīṅ wee le na ye. ¹⁸ Pe ma fūū-, pe sē laa cā cīinde wīī

na ye. Pe pe troho tāhā deydey Yāhā ne; pe sē laa ge

war le cīinde yrāṅ wīī na ye, pe maha sye, pe saa Yāhā

kai cā ye, koo kē. ¹⁹ Pe kapee- nkāy pe n pye, ke sē pe

fāy pe laam wo nantāṅ ye. Pe tyatyāhā wāpye wīī yigi

kluē sīī, ma maha wale wīī loo ta kānkai- bye yaha ye.

²⁰ Yii poo -sē na, ye sē u Yāhā Yīndefua Crise wīī cā koo

syi ye. ²¹ N cā, ye u wīī yāā luhu, tee ba dye Yesu kānde

wo, pe ye klahā u cīinde wūhū ne. ²² Pe ye klahā, ye n

cā ye yai ye ye faale pyer miy yaha. -Ye ye faale laam

wūhū miy yaha! Ke naa ye ta, ye n naa ye laam wūhū

ya kar. Ke naa ye ta, ye n naa n plaha ma naa n yār kāmpee- wo, kāmpee- nkāy ke n gaha nawee ne u kla- hasaha wo. ²³ Ye tyii Yāhā Yrā Fānga n laanfām wāā ye kē tesē laantorfān ne. ²⁴ -Ye laanfām gbe le yii na mii nayrefān dyaŋ; Yāhā poo laanfām mii ta, pe ma yāā mboo wii ye, maa naa ma troho tāhā Yāhā yor wo. Yāhā cīinde kaplāŋ ga ma ta ma n sron, ma nii Yāhā wūū.

²⁵ Loo ne, ye tyii kawar wāfua na! Wo bye ma kadye nen ya. Yii nanem bye, -ye naa cīinde pāā ye nampyeŋ- ye! ²⁶ Ncafūhū ma ye yigi, -ye yii yigi, ye ma syi ye ba kapee pye ye; ye ma syi ye laam n war ke yai kua ye. ²⁷ Ye ma syi ye ta sāndāpee yīŋfua n waha dyesaha yāā ye laam wo u dye ye. ²⁸ Wii ma pye u naa n yuhu, u loo miy yaha, u naa tēn tē, u naa u ya yē digi yāā u ya koho kasyā na, u maha waha naa koho le nawūū ye. ²⁹ Ye ma syi kaplāŋ pee n naa n yi ye yē wo ye! Kaplāŋ nkāy ke yai wāpāā ne ke ngīi: Nkāy ke ga waha ye nampyeŋ ta, u n ka yahasee ye u Yesu wātaŋ ne u Yater, ma suhu kaplāŋ nkāy ne ke yō wāluhu ne. -Ye naa koo pāā ke pāāsaha wo ke yale ne! ³⁰ Ye ma syi ye naa kai- nkāy pye, ke n naa Yāhā Yrā yaa ye! Ye sē yāā, Yāhā ke puhu mar gbāā ye na ke Yrā wāwāā ne ye kē. Le Yāhā Yrā n ye ta ye n cā, per gaa ye ga ba sya yaha ye kuāŋ ne. ³¹ Ye ma syi ye kayaan le naa n yaha ye laam wo ye! Ye ma syi ye naa laam war ye! Ye ma syi ye naa ncafūhū di ye! Ye ma syi ye naa n gble ye nampyeŋ- na ye! Ye ma syi ye naa nawee- tyehε ye! Kai lii ma pye kapee, -ye le yāā ye le gbe yi kāā ye telai wo! ³² -Ye naa n yō yii na! -Ye fen wūn naa n le yii ye! Ye naa n tyii ye kapee- foho na yii kē ye kuāŋ ne, mii Yāhā tyii ye kapee- foho na ke kuāŋ ne mii, Crise gbā kāmāy na.

-Ye naa ye troho tāhā gbaa na!

5 Tee nii Yāhā pii, ye ntāŋ n dye ke tāy, -ye naa yāŋ Yāhā na, ye naa ye troho tāhā. ² Ye cā wo ntāŋ dye u Yāhā Yīndefua Crise tāy, u n sya le sya, ma gbā ku wo wīi na, ma nii diŋ Yāhā ye, diŋ gii syi ke dugu yō, ma maha n tāy ke ye. -Ye naa n yāŋ woo na ye troho wātāhā ne, ye ta ye ntāŋ n naa n dye yii tāy u Crise wāŋ syi dyaŋ.

³ Ye bya ma Yāhā wām; loo nde na, ye ma syi pe n tyatyāhā wīi laa yāā pāā ye wīi na ye, tesē pe yee ye laam wee gbεgbe ye; ye ma syi pe n yee ye yīnde yi n too nawee- wān na ye. ⁴ Ye ma syi ye naa tyatyāhā kaplāŋ pāā, kaplāmpee- ne, tesē kaplāŋ nkāy ne yīŋ wee ke na ye. Ye tyii koo ngīi na, miiklaha- wūhū kē. -Ye naa syaha koo wāā Yāhā kē ke kayūhū nkāy wīi na, ke n pye ye kē. ⁵ -Tee le cā ye yee, nawee wii u tyatyāhā pye, wii ne u laam wee gbεgbe ye, wii ne u koho waha ter wale kuε ye, u wale ga nii mpar wāŋ dyaŋ u n tēŋ, poosyifa mii saa yāā dye Yāhā yai klo wo ye, koo fla nge na, Yesu u ma yīŋ.

⁶ Ye ma syi waa n ye wlaŋ kaplāŋ nkāy ne, yīŋ wee ke na ye: Koo syi kē, Yāhā laam n war mpāy ne, pe n sye pe sē n luhu ke ye ye, ke n pe pēn. ⁷ Ye ma syi ye nii poosyifa wāŋ syi, laa gε ne ye. Ye ma n naa wlāhā pe ne kai wo ye!

⁸ Faale na, ye naa ye troho tāhā wam wo. Yagaa, tee seefar le Yīŋfua ne, ye nii cāāfa. Loo nde na, ye yai ye naa ye troho tāhā cāāfa dyaŋ. ⁹ Ye sē yāā, cāāfa poo me pe ma laanyōm ne, pe n sron, pe cīinde pāā. ¹⁰ Lii le n tāy Yīŋfua ye, -ye waha yii na, ye le war. ¹¹ Mpāy pe pe kai- pye wam wo, yīŋ wee ke na ye; ye ma n naa wlāhā pe ne ke pyesaha wo ye, ye ke gbe yi gε gbe naa n yi gbaa na, nawee- yīnde na. ¹² Kai- nkāy pe wūhū n pye, ke wāpāā gε maha fyar yigi. ¹³ Loo syi kai nde pye- fua ma -sē le sya ma yee kapee ne, ma le gbe yi gbaa na nawee- yīnde na, ¹⁴ u ga klaha nii cāā- nawee. Loo ne, le ma le yrūhū ma yee:

«Mboo wii raa sā wāy, yir!

Yir kāā mpāy wo pe ma nakur Yāhā ye,
u Crise n cāā- le ma laam wo.»

¹⁵ -Ye yii yigi ye troho wātāhā ne! -Ye naa ye troho tāhā mii mpāy dyaŋ pe yīntaha too, ye ma syi ye nii mii mpāy dyaŋ, pe sē laa cā ye. ¹⁶ Ya'a yāā, ye ga waha laa pye, le Yāhā tēn n waha ka yahasee ye, ye ma n tyii le n kuā ter ye na ye; ye sē yāā, yagaa yai pee ter. ¹⁷ Loo ne, ye ma syi ye nii mii mpāy dyaŋ, pe sē laa cā ye; Yīŋfua tuu n traha ye naa lii pye, -ye yii waha, ye le war, ye naa le pye!

¹⁸ Ye ma syi ye sēm wā naa n ter ye, mii loo sē ne ye, ye ga plaŋ naa n pye. Ye tyii Yāhā Yrā Fānga koo n ye laam bye yīi tāŋ. ¹⁹ -Ye naa fānga le yii laam wo Yāhā wāsey yay ne, ma suhu Yesu kāndeyārfa yay ne, tesē yay taa ne tii Yāhā te le ye laam wo. -Ye naa koo yay ngīi le, ye naa Yīŋfua sey ye laam fānga bye ne. ²⁰ -Ye naa syaha wāā wo Tuhufua Yāhā kē yalebye kai- bye wīi na, wo Yīŋfua Yesu Crise myaha na.

Naa tesē u cōo ne

²¹ Yesu tuu ma ye Yīŋfua, loo nde wīi na -ye naa n luhu yii ye! ²² Ca, -ye naa n luhu ye pa ye, mii ye n luhu Yīŋfua ye mii. ²³ Ye sē yāā, puai woo kē, u ma u cōo yīŋ na, mii u Yāhā Yīndefua Crise dyaŋ tuu ma pe Yesu kāndeyārfa bye yīŋ na mii. Poo ma mii u kadye dyaŋ, woo -sē ma pe Syayahafua. ²⁴ Ca yai pe naa n luhu koo syi pe pa ye känkai- bye wo, mii Yesu kāndeyārfa wāŋ syi dyaŋ pe n luhu u Crise ye mii.

²⁵ Naam, ye tyii ye ca ntāŋ n dye ye tāy, mii u Crise wāŋ syi dyaŋ, u kāndeyārfa yawāhāfa ntāŋ dye u tāy u n sya gbā ku pe wīi na. ²⁶ U loo pye ma yee, pe waha nii Yāhā wām pe kuāŋ ne. Pe kapee- bye yee laha kāā pe yīŋ na. U koo ngīi pye wātāāyi kāmāy na loho wo tesē le Yāhā kapān ne. ²⁷ Ye sē yāā, u ba yee, woo ga pe Yesu kāndeyārfa kur bye yawāhāfa ta pe n nii cāā-

nawee-, pe naa nayōr yāā, pe pyer n nii gbegbe, teepee laa ma n pye pe na ye, kapee wāpye wīī laa ma n pye pe na ye, pe n sron pe nii Yāhā laam wām. ²⁸ Loo ne, naam yai pe tyii pe ca ntān n dye pe tāy, mii pe ya koho kadye ntān pe dye pe tāy mii syi dyaŋ. Wii cōō ntān ma dye u tāy, u ya koho ntān kē pe dye u tāy. ²⁹ Ye cā, woofua wee wii u ya koho kadye wīī fūhū u ye ye; nawee nawee woo, u u ya kadye digi ge yi, ma maha ke gbihi n yigi, mii u Crise dyaŋ tuu u kändeyārfa gbihi n yigi mii. ³⁰ Wii mpāy too -sē ma u kändeyārfa, wo ma u kadye teebēhe bye, loo ne, u n wo gbihi yigi. ³¹ Le ma le yrūhū ge yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo, ma yee:

«Koo syi kē, naa kicar koho ma ba dye,

u n cōō sya,

u ga u ya yē yi kāā u seefa tāy,

u ke wāā le u cōō wān ne

pe n nii nawee nen dyaŋ.»

³² Kapān nde ndege, waa saha le yīntaha cā tān ye.

Naa ya wīī sē ne u cōō ne ye. U Crise wīī bya ne u kändeyārfa ne. ³³ Ye wīī bya ma koo syi: Naa yai u tyii u cōō ntān naa n dye u tāy, mii u koho ntān dye u ya tāy mii; tesē cōō yai u naa nagboho ta u puai na.

Kicar tesē seefa ne

6 Kicar, ye yai ye naa n luhu ye seefa ye, mii Yīnfua u le ke mii, loo le sron. ² Yāhā kände na katan laa ma, le n yee: «Naa nagboho ta ma tuhufua na, ma nahafua ne!» Yāhā kände katan bye wo loo katan ya ne, Yāhā le pāā ma yē ter kayīī laa ne ma le pāā taha le na:

³ «Naa nagboho ta ma tuhufua na,
ma nahafua ne!

Loo na, ma laam ga yīn,

ma ga maha ma- driyē wo,

ma cā ba ma nandee gbā ku.»

⁴ Yii mpāy tee ma tuhufa, ye ma syi ye naa ye pii yē yigi ye! -Ye pe gbihi yigi, ye Yesu pyer ter gbe, -tee naa pe yar kai- ne.

Tētē- pe yīnfua ne

⁵ Tētē-, -ye naa n luhu ye yīnfua ye kāntraha nge na! -Ye naa n fya pe na! -Ye naa nagboho ta pe na! -Ye naa n laha pe ye! -Ye naa n luhu ye yīnfua ye koo syi, mii ye n luhu u Yāhā Yīndefua Crise ge ye mii. ⁶ Ye ma syi ye yee, ye ga naa ye troho tāhā ye tēn wo koo syi pe yīnde ya na, ye wīī n tāy pe ye ye. Pe yīnde ma ye na woo, pe yīnde wee ye na woo, -ye naa ye troho tāhā koo syi yalebye! -Ye naa ye yīnfua laam wūhū pye koo syi, laantār ne, mii u Crise tētē- dyaŋ pe Yāhā laam wūhū ya pye yalebye, laantār ne, nuhu ne. ⁷ -Ye naa tēn tē ye yīnfua kē laantār ne; ye ma syi ye yee ye le tē naweete- kē ye, ye le tē u Yīnfua woo ge kē. ⁸ Ye sē yāā, ma ma yāmpuai woo, ma wee yāmpuai woo, taa kayīī lii pye, Yīnfua ga ba ma dāā loo ne.

⁹ Yii mpāy, tee -sē ma yīnfua, -ye naa ye troho tāhā koo syi ye tētē- ne yii ndon; ye ma syi ye naa napeer pye pe na ye! Ye sē yāā, yii ma suhu ye tētē- ne, ye bye Yīnfua ma yāhāyīn na. Woo ye, waa sē ter waa ya-ha ye. Ye ma n faha loo na ye.

Yesu kändeyārfa naanmiy wān

¹⁰ Ta kaplān kuasaha wīī nde: Tee seefar le Yīnfua Yesu Crise ne, -ye ye fānga ke re wo, -ye ye fānga ke u fāngangbān ye. ¹¹ Yāhā naanmiy wān tii bye wāā ye kē, -ye te sya ye yii paha re ne, Setane sāndāpee yīnfua se-cir ma n waha laa pye ye na ye! ¹² Naweete- sē me pe n wāā wo ne ye. Sāndāpee mpāy pe ma driyē nge wān bye yīn na, poo me pe n wāā wo ne. Poo tesē sāndāpee mpāy ne pe ma driyē nge kai- bye yahasee ye, tesē sāndāpee mpāy ne pe ma driyē nge wam wūhū yīn na, tesē sāndāpee mpāy ne pe ma yāhāyīn na. ¹³ Loo ne, Yāhā ke naanmiy wān tii bye wāā ye kē, -ye te gbe yigi yagaa nge ge na! Loo na, le ma ba nii perpihi gaa syi dyaŋ, pe n nii n wāā ye ne, ye ga waha naa yii paha, pe saha nō ye na pe laa pye ye na ye; tesē koo perpihi wāhā ma ba ter wa, pe naa n wāā ye ne kayūhū nkāy wīī na, ye ga yāā, pe sē waha loo wīī nen laa ge tyīn sya ye ye ye.

¹⁴ -Ye yii gbihi naa n ta yalebye te Yāhā naanmiy wān ne ye ye: -Ye naa cīinde loo pāā, le n nii ye ye mii sapa-ha dyaŋ tee pua nsīī wo. Tee sron Yesu kāmāy na, -ye loo ta, le n nii ye ye mii ntēn nayroho dyaŋ tee le paha tā kadye na. ¹⁵ Yāhā yrīn kapāyīī lii le ye wāā le Yāhā ne, -ye naa n ke ye naa loo nde pāā nawee- ye. Le ga nii ye ye mii ntāy dyaŋ tee le ye trē na. ¹⁶ Tee Yesu ta ye Yater, -ye naa loo pye laantee nen ne kānkai- bye wo. Le ga nii ye ye, mii sāntoho wān dyaŋ ye n naa sāndāpee yīnfua Setane naa sān sēn ke ne, ke ga maha ke naa fege. ¹⁷ Tee maha cā, ye sya yaha wa, loo nde ga nii ye ye mii ntēn yīncigi dyaŋ ye yīn na. -Ye Yāhā kapān sya yigi, ye le ta le n nii yūnrūhū dyaŋ, Yāhā Yrā le soho ye koho wo. ¹⁸ -Ye naa koo ngīī bye pye, ye naa n pāā Yāhā ne, ye naa ke nar ke n koho le ye ye! -Ye naa n pāā Yāhā ne kānkai- bye wo, tee tyii Yāhā Yrā n naa ye yar le ne! -Ye naa n gaha yaha ye loo ne! -Ye naa Yāhā nar Yāhā nawee- bye kē! ¹⁹ -Ye naa Yāhā nar ra bya kē, n ma ga le Yesu kapāyīī pāā nawee- ye, n waha le pāā naa n yigi pe ye, loo lii waa sē le wīī cā yāā ye. Tesē, n ma n naa fya nawee waa yīnde na ye. ²⁰ Tē sya ma nwompihi wo yagaa, n taha le kapāyīī wāpāā na. -Ye Yāhā nar ra n waha le pāā naa n yigi laantee nen ne. Ta tēn ne loo ne.

Kuasaha fla, syaha ne

²¹ Tesyihi wii u ma wo Yesu kändeyārwaibua, ma maha ma koholefua wo ye Yīnfua tēn wo, ma n sron le wo, woo kē tē ga lehe wāā ye ye, u n ga ra wūhū pāā

ye ye, ye n waha cã, n ma mii yagaa. ²² N ga u lɛhɛ wãã
 ye ye, u n ga ye yar wo ma mii, tuu ye laam yĩn ye kě.
²³ Tuhufua Yãhã tesě Yĩnfua Yesu Crise ne, n ke nar,
 ke yrĩn wãã ye fla Yesu kãndeyãrfa byɛ kě, ke ta pe

ntãŋ n dye pe ya tãy, ke ta pe n Yesu Crise ta pe Yater
 kãnkai- byɛ wo. ²⁴ Wo Yĩnfua Yesu Crise ntãŋ dye mpãy
 byɛ tãy pe kuãŋ ne, Yãhã ke ke laantãr yar pe na.

Filipefa

Syaha fla

1 Wii mpāy too ma Yesu Crise tēntē-, ndoo Pɔl tesē Timuti ne, wii me too saba nwo yrūhū nɔ wāā. Wo u yrūhū nɔ wāā yii Filipefa mpāy bye kē, tee yii le soho Yesu Crise koho wo, yii ma suhu ye Yesu kāndeyārfa yahaseefa ne tesē pe koholefa ne ye yahaseefa ye. ² Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīnfua Yesu ne, ke ke kayīī wāā ye kē tesē ke yrīŋ ne.

Pɔl Yāhā nar Filipe Yesu kāndeyārfa wīī na

³ Yalebye, n ma ye wīī ga, n ne syaha wāā Yāhā kē ye bye wīī na. ⁴ Yalebye, n ma nii n pāā Yāhā ne ye wīī na, le ma ne nii ra ye nuhu wīī. ⁵ Ye sē yāā, ma gbe per gii na tee le Yesu kapāyīī wīī sya, ma sya ba waa nanga na, ye sē yi kāā le kur ye ye; ye maha koho le ra ye le wāpāātay wīī na tebehe bye wo, koo kē. ⁶ N le cā laha, Yāhā kayīī lii wāpyeŋ koho yigi ye laam wo, ke ga le pye ga kua ye bye kē, Yesu Crise n cā pa. ⁷ -Ye yāŋ, ye wīī yai le gboho ra laam wo. Ye wīī -sē gboho ra laam wo cīinde. Ye sē yāā, Yāhā ke kayīī lii wāā ra kē, ye bya taha le na. Ma gbe cāā gii cāā na, tē le Yesu kapāyīī tēn koho yigi ye fla na, ma sya ba waa yagaa na, tē ma nwompihi wo. N sē naa n sya le kapāyīī wāwlāhā wīī na ye, ma naa nawee- yar, le ma cīinde, ma naa pe le le wo. ⁸ Yāhā ge cā cīinde ne tē n pāā ma yee, ye ntāŋ dye gboho ra tāy. Yesu kē u ra ta ke syi.

⁹ Tē Yāhā nar ye kē lii ne, le nde: Kaa ke naa n taha Yāhā ntāŋ wādyeŋ na ye tāy, tesē ye maha cīinde kai- cā ye ke war naa n yō. ¹⁰ Loo ga waha ye ta, ye n wāyīī cā wāpee ne, ye naa wāyūhū pye. U Yāhā Yīndefua Crise durbaper, ye ga ba nii gbege, kapee laa saa pye ye yīŋ na ye, waa saa ba wāpee laa yāā ye wīī na ye. ¹¹ Yesu Crise kāmāy na, kai- nkāy ke sron, ye ga naa koo pye Yāhā miingbāŋ n yi, nawee- bye n naa ke gboho.

Yesu Crise woo, u ma cīinde yrā

¹² Wo nna, yii mpāy tee n yār Yesu kānde wo, n n tra- ha ye le cā ye yee, lii le ra dye nde, loo ge maha nii yīŋ, nawee- busāā n le Yesu kapāyīī wīī cā. ¹³ Ye sē yāā, mpāy pe ke klo yīnfua kangbāŋ sēŋ tesē nawee- mpāy bye ne pe ra wīī luhu, pe bye le cā tāŋ ma cā, n tēn tē u Yāhā Yīndefua Crise kē. Pe cā u Crise tēn wīī ne tē ma

nwompihi wo. ¹⁴ Yesu kāndeyārfa mpāy pe ra yāā nwompihi wo, loo nde poo busāā ta, pe n nii kaa taha pe koho wātahayaha na Yīnfua Yesu na, ma maha nii kaa taha le Yesu kapāyīī wāpāā na nawee- ye, pe sē n fya ge fya ye. ¹⁵ Poo nanem mpāy -sē ra laanyar yigi, ma nii Crise wīī pāā kaa ter syi, ma nii ra yē yigi. Mpāy -sē ma, pe Crise wīī pāā laanyōm ne. ¹⁶ Ta ntāŋ dye poo tāy, koo kē. Pe cā, Yāhā ra taha le Yesu kapāyīī na ma yee, n ma n naa n sya le wīī ne ye. ¹⁷ Mpāy pe -sē ra laanyar yigi, pe ma sya Crise wīī pāā, pe n ke pe pe ya tyīn ra ne. Pe maha n ke, pe kaa taha ra wāfāy na ke nwompihi laam wo.

¹⁸ Nkāy poo naweepee- mii pe n pye, le sē ra gbe ye. Le tāy, pe wāpee ga ra wīī na woo, pe wāyīī ga ra wīī na woo, pe Yesu kapāyīī loo pāā n wa, loo nde nuhu le ra laam wo, nanga tesē sukūhū ne. ¹⁹ Ye sē yāā, n cā ma yee, ye Yāhā wānar kāmāy na tesē Yesu Yrā koho wāleŋ ne ra ye, n ga ba wloho yi koo ngīī bye laam wo. ²⁰ Tē loo cā wa, ma koho taha yaha le na ta laam bya ne, fyar saha ra yigi laa ne ye. Tē ma ge ma na, laanyīn mpāy pe ma ra laam wo, wākuayāā wām sē me pe ne ye. Loo na, n ma yrāŋ woo, n ku woo, n le cā laha, nawee- ga u Crise miingbāŋ cā ra kāmāy na. ²¹ Ye sē yāā, n ma kuae yrāŋ na, u Crise woo u ma ra kānkai- bye. N ma ku, le ga nii ra ye kayīī.

²² N ma -sē yai n kuae yrāŋ na, n tēn laa tē ga yaha ye u Crise myaha na, le bya ma wāyīī. Koo kate- syāŋ ngīī laam wo, tē ga lii yāŋ gbe, n sē le cā ye. ²³ Le ma mii, n ma kate- syāŋ nsoho wo. N ma ga waha ne yi kāā driyē nge wo, n ga nii Yesu tāy, loo le ne ga tāy ra ye. ²⁴ Lii le puar, n kuae driyē laam wo ye wīī na, loo le ma yīŋ. ²⁵ Loo ne tē ga yigi. N cā n ga kuae yrāŋ na. N cā n ga kuae ye ne, n naa koho le ye ye, ye n naa nuhu yāā Yesu kur ye, ye naa kaa taha u wātarŋ na ye Yater. ²⁶ Loo na, n ma maha ba dur ga ye fla na, le ga ba nii ye ye yīnkuāyir wīī, ye troho wātāhā na Yesu kānde wo.

Ye troho wātāhā yai ke wāā le le Yesu kapāyīī wūhū ne

²⁷ Lii le ma yīŋ, ye tyii ye troho wātāhā ter n wāā le le Yesu kapāyīī wūhū ne. Loo na, n ka maa ye yāŋ woo, n sē yāā ka ye woo, n ga cā, ye yii plāhā kuae le Yesu kānde wo. N ga maha cā, ye bye, ye wāā le yīmbui nen na, ma yer laantee nen na mii naan dyan tee ga miy Yesu wāta Yater wīī na. Le kapāyīī loo le wo laam wo. ²⁸ Ye ma syi ye fya ye napīī- na laa ge ne ye. Ye ma pe

yě nder, le ga nii kayar dyaŋ, Yāhā pe yar ma yee, pe n gaha pe ya wīi klahasaha wo, ma -sē yii yar ma yee, ye n gaha ye wāsyayaha saha wo. Yāhā wīi ne loo ne. ²⁹ Ye sē yāā, Yāhā kayīi wāā ye kē ma ye ta, ye n Yesu ta ye Yater; loo ya sē ne ye, ke maha ye ta ye n wāfāy yāā Yesu kur ye. Yāhā wīi ne loo ne. ³⁰ Yagaa, ta tēn laam wo, sesrār rii tē naa n srā, ye bya dye ra kue ye too sesrār nen ya ne. Tee naa ra yāā sesrār rii na faale wo, too ne. Ye maha cā ma yee, too sesrār ya ne tē n srā ma sya ba waa yagaa na.

-Ye yii tege tāā ye Yesu Crise wāŋ syi dyaŋ!

2 Tee seefar le u Yāhā Yīndefua Crise ne, ye sē cā la ma yee loo nde ye laam yīn? Ye ntāŋ pe dye u tāy, ye sē cā la ma yee loo nde kaa taha ye fānga na? Yāhā Yrā le ma ye laam wo, ye sē cā la ma yee ye ma yīmbui nen na le ne? Ye sē cā la ma yee ye ntāŋ dye yii tāy, ye n nii kayūhū pye yii kē? ² Koo kai- ngīi wīi na, n ga laa nar ye ye: -Ye yīmbuhu wāā le, ye tyii ye bye ntāŋ n dye yii tāy, ye n naa n nii laantee nen ne, ye naa kate nen ya kar! -Ye naa koo ngīi pye, loo na ta laam ga yīn. ³ Ye ma syi ye naa yii kihi ye nampyeŋ- ne ye! Ye ma syi ye yee yii ga laa pye ye myaha yāā le na ye! -Ye naa yii tege tāā ye ye nampyeŋ- yīnde na! -Ye naa ye nampyeŋ yāŋ mii u ter ye yaha! ⁴ Waa ma syi u naa u ya wīi ya kar ye! -Ye naa ye nampyeŋ- wāyō wīi bya kar!

⁵ -Ye naa n nii yii ne Yesu Crise laam ter ne.

⁶ Yesu Crise tuu sē bii pa wa kāntraha na ye, u pye Yāhā tāy, ma pye Yāhā wāŋ syi kānkai- bye wo.

U sē yigi ke niisayūhū wīi na, ma kuae yai tāŋ yāhāyīŋ na ye.

⁷ U koo niisayūhū nge ge yāā, ma ke ta yaha,

ma ba nii tēntēle syi ya draha wo.

U ba nii nawee wāŋ syi dyaŋ, ma nii nawee- bye ne wāceŋ.

⁸ U le sya ma u ya tege tāā ye, ma nii n luhu Yāhā ye

ma sya ga gbā yāā le na, fyar gbā trā na.

⁹ Loo ne, Yāhā n u kuā yir ga ta ncaha ye, kai- bye yīŋ na, ma miingbāŋ wāā u kē, miingbāŋ gii ke ter myar bye yaha.

¹⁰ Loo na, yāhāyīŋfa, kāntrahafa ne, tesē kāntraha tāāfa ne, pe bye yai pe naa kānkūy gbāā Yesu yaha ye.

¹¹ Pe bye ga le cā, pe sya le pāā yi pe yee, a Yesu Crise woo u ma Yīŋfua.

Loo na, Yāhā miingbāŋ ga yi.

Ye yai ye nii naalr wāŋ syi dyaŋ wam wo!

¹² Ta naambiyām, cāā gii cāā na tē pye ye tāy, ye naa n luhu ra ye yalebye. Yagaa tē wee ye tāy ye, ye yai ye

gbihi naa n luhu ra ye! Ye yai ye fya yigi Yāhā na, ye naa n luhu ke ye! -Ye yii waha ye naa ye wāsyayaha wīi yar gbaa na! ¹³ Ye sē yāā, Yāhā ma ke tēn tē ye nsoho wo yalebya, ma ga ye ta, ke laam wīi n tāy ye ye tesē ye n naa loo pye.

¹⁴ -Ye naa koo kai- ngīi bye pye ye kānkai- bye wo! Ye ma syi ye naa n sē laa wo ye! Ye ma syi ye naa kaplāŋ tyīn laa wo ye! ¹⁵ Loo na, kapee laa saa pye ye yīŋ na ye, ye laam ga nii gbegbe, ye ga nii naweeyōm. Ye ga nii Yāhā pii driyēfa laam wo, driyēfa mpāy pe sē n sroŋ ye, ma maha pee. Ye yai ye naa n yehe palpal pe laam wo, mii yrompii dyaŋ yāhāyīŋ na. ¹⁶ -Ye naa n nii pe laam wo koo syi, ye naa le kapān yar pe na, kapān lii le cīinde yrā wāā nawee kē. Ye ma nii n pye koo syi, ye wīi ga ba ra yīŋ kuā yir u Yāhā Yīndefua Crise durbaper. Loo nde ga ba le yar ta tēn sē yi tēwai ye, n sē fen ka naa n sya ye.

¹⁷ Tee Yesu ta ye Yater, le ma mii diŋ dyaŋ tē yi Yāhā kē. Laa na, ta ntāŋ bya ga ba woo, ta n ku dye taha koo diŋ nge na. Le ma pye ke dyaŋ, n ga nuhu di le na, n maha nuhu di ye wīi na. ¹⁸ Ye bya, -ye naa nuhu di ra wāŋ syi dyaŋ, tee maha naa nuhu di ra wīi na!

Timuti ye wīi, Yepaflohodi ne

¹⁹ N koho taha yaha Yīŋfua Yesu na, u ta ta n Timuti lehe wāā ye fla na plii nde na, u n dur ba ye wīi pāā ra ye, ta laam n yīn. ²⁰ Woo ya kē u laam ga ra ne wāceŋ, ma maha ye wīi le yaha u laam wo. ²¹ U nampyeŋ- bye pe ya wīi ya kar, pe sē Yesu Crise wīi ga ye. ²² Timuti tuu tēn lii tē ra ne mii dya dyaŋ u tuhufua ne le Yesu kapāyīi wīi na, tesē wāfāy gii bye ke u dye, ye koo ngīi bye yāā yīnde ne, ma cā u sroŋ. ²³ N ma ba laa cā wa ra wīi na, n n yāŋ n u nō wāā ye fla na. ²⁴ N koho taha yaha Yīŋfua na, u ta ndoo ge n ka n ga ye yāŋ plii nde na.

²⁵ Ma yee wo Yesu kāndeyārwe Yepaflohodi wīi na, u koho le ra ye Yāhā tēn laam wo, ma suhu ra sesrār ne le tēn wīi na. Ye cā, woo kē tee lehe wāā ra ye, u n ba ye diŋ nge wāā ra kē, ma yee ye yii wāā ma koho le ra ye ta fen wo. Yagaa le yai, n u dur wāā ye kē. ²⁶ U n traha u ye bye yāā. Tee le luhu ma yee, u sē pye wāwee ye, loo nde u fāy gboho. ²⁷ U ba yaa cīinde, ma sya ba kuae wale nen. Yāhā n -sē u fen di, woo ma suhu ra bya ne. Ye sē yāā, ta laam ba wlāhā. Yāhā ma ne yee ke sē wo fen di ye, n ga ne ku fen ne. ²⁸ Ndoō ge n ke n u nō wāā ye kē farfar, ye laam n dur nii nuhu ne. U ma ga yi ye na, le ga nuhu yigi ye kē, ra bye ne. ²⁹ Loo na, -ye u wāā ye sya cīinde nuhu di u wādur wīi na ye ye. Ye sē yāā, Yīŋfua kāmāy na, u ma ye ne mii tuhufua nen pii dyaŋ. Ye yai ye naa nagboho taha poosyifa na. ³⁰ Ye sē yāā, u ba yer gbā wāku na u Yāhā Yīndefua Crise tēn kur ye: Diŋ gii tee yi ma yee, yaa koho le ra ye, ye saa ne waha pa ra kē ke ne ye; woo le sya, ma pa ke ne ra kē, ma sya ne ga ba gbā yāā le na.

Wo ga waha sronj Yesu woo kāmāy na

3 Wo nna, yagaa tee ye laam wāā le Yīṅfua ne, -ye naa nuhu di loo nde wīī na! Tē lii yrūhū yar wa ye na, n ga maha waha loo wīī nen ya yrūhū yar ye na; loo nde sē wāfāy kua ra ye ye, le ga maha laa yō ye kē. ² Napee- mpāy ma pām wāṅ syi dyaṅ, ma pe ya ta Yesu Crise tēntē-. Poo wākūū wīī loo ya ta yīṅ Yāhā kānde wo. ³ Koho gii ke nawee kūū, ke saha nawee sya yaha ye. Yāhā Yrā Fānga ke -sē tēn lii tē nawee laam wo, loo ne le ga waha u sya yaha. Ye sē yāā, wo Yāhā sey Yāhā Yrā Fānga kāmāy na. Yesu Crise woo, u ma wo ye, wo yīnkuāyir wīī. Wo sē koho taha yaha nawee-koho kai- ngīī na ma yee, koo ga waha wo ta, wo n sronj Yāhā yīnde na ye.

⁴ Wii ma yee, nawee koho kai ga waha nawee sya yaha, u cā, ndoo wlaha koo kai- ngīī wo, ma sya ta ter. Nwa ta ndoo sē -sē ra koho taha yaha koo kai- ngīī na ye? ⁵ -Ye yāṅ, tē see ra plii kuatāā wuhu, pe n ta kūū. Yiisrēfa naa maha kē ra ne, Bēsyaṁe terfua kē ra ne. Yeberefa naa kadye kē ra ne, too yor ne tē n pāā. Yi-ifee- kānde na, ye cā Farisyē poo kē pe cā loo kānde yigi klue sīī; n -sē pye poo ne. ⁶ N ba Yiifee- kānde nde yigi ter klue sīī, ma sya naa Yesu kāndeyārfa ke yīntayāhā ne, ma naa pe boo. Kānde lii le ta, wii ma yee le wāyār ga waha nawee ta u n sronj Yāhā yīnde na, le wāyār fue sē pye ra na ye.

⁷ Faale na, n ba naa koo kai- ngīī bye yāṅ mii kayīī laa dyaṅ ra ye. Yagaa, u Yāhā Yīndefua Crise wīī ta, n le cā laha ma cā, yīṅ wee ke na ye. ⁸ Koo kai- ngīī, ma suhu kai- nkāy ne nawee- n pye ma yee, Yāhā ga kayīī wāā pe kē, yīṅ wee koo ngīī bye na ra ye ye. Tē cā Yesu Crise woo kē ta Yīṅfua, loo le ma yīṅ, ma ter koo ngīī bye yaha. U wīī na, n sē n traha n naa koo kai- ngīī luhu ye. N ke yāṅ mii kāntraha kafar rii syi dyaṅ pe pe n kāā. N n ke n u Crise yāā, ⁹ n nii loho ma n waha yi wo nsoho wo u ne ye. N Yesu Crise ta ra Yater; loo ne, le ra ta ra n sronj Yāhā yīnde na. Yāhā koo kē, ke ga waha ta nawee wii u Yesu Crise ta u Yater, u sronj ke yīnde na. ¹⁰ Lii ya tē n ke, n u Crise cā, n maha u fānga cā, fānga gii ke u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye. N maha n ke, n naa wāfāy yāā u ne, n nii nakugu wāṅ syi dyaṅ kapee- wāpyeṅ kue ye, mii tuu ku mii syi dyaṅ trā na. ¹¹ N koo ngīī ke ma yee, ta bya n ba yir gbā wo, n dur nii yrāṅ na.

-Too naa le wāyīī fla ya kar!

¹² N sē yee n nō wa le wāyīī fla na ye. Koo yīntaha kē, n sē yee n nii wa nawee wii syi Yāhā ke n ke ye. N -sē nii plāhā, ma fā n gaha le wāyīī yāāsaha wo; ye sē yāā, Yesu Crise ra yāā wa. ¹³ Wo nna, n sē yee n le wāyīī yāā wa ye, aye! Lii tē -sē n pye, loo ne nde: Ta kalaa wee ta faale kai- na ye; lii le ma ra yahasee ye, loo ne tē n kar.

¹⁴ N fā n gaha koo syi le wāyīī yāāsaha wo, wāyīī lii Yāhā yee too fā ga le yāā yāhāyīṅ na, Yesu Crise kāmāy na.

¹⁵ -Too laantee nen nde yāā, wii mpāy, wo yīntar too Yesu Crise wīī na. Ye laam wo, mpāy ma -sē pye, pe laam wīī ma le ya ya, Yāhā ga ba le cīinde fla yar pe na gbaa na. ¹⁶ Kānde lii ya wo bye le sya laantee nen ne ma n gaha, ma sya ba waa yagaa na, -too naa n gaha loo ne! ¹⁷ Wo nna, -ye naa n yāṅ ta na! Nawee yai u naa u troho tāhā mii le Yesu kānde wo, wii loo pye ma yee, nawee- bye n yāṅ gbe wo na. Mpāy pe pe troho tāhā koo syi, -ye naa poo yāṅ!

¹⁸ Laa ma tē n pāā ye ye yalebye. N nwo, tē maha le pāā ye ye yagaa yīntām ge ne: Nawee- busāā mpāy ma, u Yāhā Yīndefua Crise tuu ku trā na lii na, pe loo sye, ma sya pe ya ta loo nde napīī-. ¹⁹ Pe n gaha pe ya wīī klahasaha wo. Ye sē yāā, pe sē laa ge wūū Yāhā kue ye mii pe laha wīī sē ne ye. Lii le yai le nii pe ye fyar wīī, loo le ma pe ye yīnkuāyir wīī. Tesē dryē wān ya ne, poo pe n kar. ²⁰ Ma sē yee, wii poo na, wo niisaha ma Yāhā tāy! Wo Syayahafua wii u ma wo Yīṅfua Yesu Crise, wo u wādur sēṅ, u dur ba farfar. ²¹ Fānga gii ke ma u ye, u n ga waha nii wān bye yīṅ na, u ga ba koo fānga ta, u wo dryē kadye napōrge nge wā klaha ta, ke n nii woo kadyeyūhū wāṅ syi dyaṅ, woo kadye gii wāk-lahayāā wee ke na ye.

Kayar fla

4 Wo nna, loo ne, ye yai ye yii plāhā ye troho wātāhā ne. Ye sē yāā, ye ntāṅ dye ra tāy. Ye wāyāā wīī gboho ra laam wo. Ye ra laam yīn. Ye wīī ma kayīī lii tē yāā ta tēn kur ye. Ye wīī ma yīnkuāyir wīī ra ye. Tee yai ye yii plāhā ye troho wātāhā ne Yesu wīī ne mii, n ga loo nde yar ye na.

² Yewudihi ma suhu Sentihi ne, yii ca syām mii, n ga ye nar waha nde ne: Ye yai ye yīmbuhu wāā le, ye nii yīmbui nen na. Ye wee la mii cīīfua dyaṅ lefua ne Yīṅfua kāmāy na? ³ Mboo wii taa -sē ma ra tēntēwaibua, n ma nar ma koho le pe ye. Ma sē yāā, pe pye ra ne te sesrār na le Yesu kapāyīī wāpāā wīī na nawee- ye, poo ma suhu Klemaa ne tesē mpāy bye ne pe pye ra ne le tēn laam wo. Pe myar yrūhū wa u cīinde yrā yāāfa saba laam wo.

⁴ Tee ye laam wāā le Yīṅfua ne, -ye naa nuhu di loo nde wīī na! Ye sē luhu la? -Ye naa nuhu di loo nde wīī na! ⁵ -Ye naa n tāy nawee- bye ne! Yīṅfua ga dur ba yagaa. ⁶ Ye ma syi ye naa ntāṅ cer laa ne ye! Le ma nii laa dyaṅ, ngii wīī ma pye ye na, -ye le pāā Yāhā ye, ye ke nar le ne! Ya'a lii nar Yāhā ye, -ye ke syaha taha le na! ⁷ Ye ma nii n pye ke syi, yrīṅ mpāy Yāhā ga wāā ye kē, pe ga Yesu Crise wīī ta le n nii gbāā ye laam wo, ye n nii ye saa naa laam yigi laa ge ne ye. ⁸ Wo nna, lii le kuae, ta n ye yar le ne: Kai- nkāy ke yō, ma maha yai pe

naa ke sey, -ye ye laam bye yaha koo na; koo kē, cīinde wūhū ne, tesē kai- nkāy ne nawee- nagboho ta ke na, tesē kai- nkāy ne ke sron, ma maha laha, ma yō nawee- ye, ma ma yīnkuāyir wūhū. ⁹ Tē ye klaha ma ye yar kai- nkāy ne, -ye naa n pye koo syi! Tee kai- nkāy luhu ra yē na, ma suhu kai- nkāy ne tee ra yāā pyesaha wo, -ye naa n pye koo syi! Loo na, Yāhā -sē ga pye ye ne, Yāhā gii ke yrīŋ wāā nawee- kē.

Pɔl syaha wāā Filipefa kē pe diŋ wīi na u kē

¹⁰ N nuhu busāā yāā Yīŋfua kāmāy na, tee waha le yar ra na yagaa ma yee, ta wīi gboho ye laam wo. N ba cā ye sē ba ra wīi faha ye, pyesaha koo ke sē ba yāā ye na ye. ¹¹ Le sē nii mii fen ma ra na, koo ra n pāā ke syi ye. -Ye yāŋ, tē ma fen tii syi wo yagaa, n te yē nder wa, laa ge saha sye ra ye ye. ¹² N ga waha nii yigi fen laam wo, n ga maha waha nii yigi nangbān laam wo. Tee-behe bye wo, n nii wāyigi cā, fāā wo tesē wādiyai ne. Kla ma ra ye busāā woo, kla ma ra ye car ya woo, n kacān yāā ma nii wāyigi cā. ¹³ N ga waha yia koo ngīi bye na Yesu Crise kāmāy na, woo wii u kaa taha ra fān-ga na. ¹⁴ Tee -sē ra fen di, ye le pye yō.

¹⁵ Cāā gii cāā na pe ba fe yir le Yesu kapāyīi wāpāā ne nawee- ye, ta n yir Maseduan kāntraha na, ma n tay kui wo, yii ge le cā laha ma yee, ye Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ya me pe koho le ra ye. Tē naa le kapāyīi pāā

nawee- ye, yii ya me tee le wāyīi dur ra kē, ma koho le ra ye. ¹⁶ Tē pye Tesaloni wo, ngii wīi ke pye ra na, ye koho le ra ye, ma ke kla nō wāā ra kē. Ye loo pye ke ter tēhe nen yaha. ¹⁷ Le sē nii mii n n ke ye naa koho le ndoo ya ye wāleŋ ya ye. Lii loo tē n ke, ye Yesu wāta ye Yater wīi n waha ye ta, ye n naa kayīi pye. Loo na, ye n waha kayīi yāā Yāhā ye busāā. ¹⁸ Āwā, tee ngii nō wāā ra kē, n ke bye yāā. Ke yai ra ye ma sya ta ter. Yagaa, Yepaflohodi tuu pa wa ye kohole kla ne ra kē, ngaa wīi sē maha wee ra na ye. Ye kohole kla wīi n tāy Yāhā ye, ke ma mii diŋ kla gii syi dyaŋ ke dugu n tāy Yāhā ye, ke n ke sya. ¹⁹ Wān tii wīi te ma ye na, wangbāy le ma Yāhā ye mii syi dyaŋ, ke ga ba te bye wāā ye kē koo syi, Yesu Crise kāmāy na mii ke le pye ra kē mii syi dyaŋ. Loo wangbāy nde, kacān wee le nayōr na ye. ²⁰ Wo Tuhufua Yāhā miingbāŋ yai ke naa n gboho yalebye, wāyeryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

Kuasaha fla, syaha ne

²¹ Nawee- mpāy pe ma Yāhā wām, -ye pe bye syar Yesu Crise myaha na! Yesu kāndeyārfa mpāy pe ma wo ne nwo, pe ye syar. ²² Nawee- mpāy bye pe ma Yāhā wām, ma ma nwo, tesē mpāy ge ne pe ma u fāngafa bye yīŋfua kangbāŋ wo, pe bye ye syar. ²³ Yāhā, ke Yesu Crise laantār wīi pye ye bye kē!

Kolosyifa

Syaha fla nge

1 Ndoo Pɔl kē, ndoo wii Yāhā ra yāŋ yi, ma ra ta Yesu Crise tēnlehe. Ndoo, ma suhu wo Yesu kāndeyārwe Timuti ne, wii me too saba nwo yrūhū nɔ wāā ye kē, ² yii mpāy tee yii le soho Yesu koho wo Kolosyi wo. Ye ma wo Yesu kāndeyārwei, ma maha n sronj le kānde wo. Wo Tuhufua Yāhā, ke ke laantār yar ye na tesē ke yrīŋ ne.

Syaha tesē wānar ne Kolosyifa wīi na

³⁻⁴ Ye sē yāā, tee wo Yīŋfua Yesu ta ye Yater mii, tesē mpāy bye pe nii Yāhā nawee-, pe ntāŋ pe dye ye tāy mii, wo koo bye luhu. Koo kē, yalebye wo ma nii ye wīi pāā Yesu Crise Tuhufua Yāhā ye, wo ne syaha wāā ke kē ye wīi na. ⁵ Pe le Yesu cīinde kapāyīi yar ye na, kayūhū nkāy tee ga waha yāā Yāhā tāy, pe koo bye yar ye na ma yee, ye ga waha koho taha yaha ke na. Loo ne, ye n Yesu Crise ta ye Yater, tesē Yāhā nawee- ntāŋ n dye ye tāy. ⁶ Le Yesu kapāyīi n cāāŋ driyē kur bye wo, nawee- busāā n nii Yesu ta pe Yater. Tee ba le kapāyīi fe luhu ye fla na, le sē ba pye la koo syi dyaŋ? Loo na, ye ba Yāhā laantār wīi war cīinde. ⁷ Wo tēntēwe Yepa-farsyi wii u ntāŋ dye wo tāy, woo kē tuu ye klaha le kapāyīi wīi ne. U loo pye wo draha wo, u ma Yesu Crise tēnlehe, u sronj. ⁸ U wo yar ma yee, Yāhā Yrā Fānga kāmāy na, Yesu kāndeyārfa ntāŋ dye ye tāy.

⁹ Ma gbe per gii na too ye wīi luhu, yalebye wo n pāā Yāhā ne ye wīi na. Wo ke nar, ye yai ye naa ke laam wūhū nkāy pye, ke koo yar ye na. Loo na, ye ga laantor yāā, Yāhā Yrā Fānga kāmāy na, tee maha ke kai- cā.

¹⁰ Wo Yāhā nar ke ye ta, ye n waha naa ye troho tāhā Yīŋfua Yesu yor wo, tesē kai- nkāy ke n tāy u ye, ye n waha naa koo pye. Loo na, ye ga naa kayūhū ter bye pye; kaa ga maha naa n taha ye kacān na, Yāhā kuε ye.

¹¹ Wo Yāhā nar ke ye ta ye n waha naa yii plāhā ke fāngayūhū kāmāy na. Loo na, ye ga waha naa wāfāy ter bye sya laanyīn ne, tesē nuhu ne. ¹² Ye ga waha syaha wāā wo Tuhufua Yāhā kē nuhu ne. Ye sē yāā, ke ye ta ye ga waha kayūhū yāā ke cāā- fla wo, kayūhū nkāy ke ta yaha mpāy kē pe ma ke wām.

¹³ Wo Tuhufua Yāhā kē ke wo tyīn sya wam fānga koho wo, ma wo le ke Dyabua Yesu yīnfar yai wo. ¹⁴ Woo kē u wo sya yaha, ma wo kapee- laha kāā wo yrīŋ na.

Yoo kē Yesu Crise ne?

¹⁵ Yesu Crise ma Yāhā yirfua, wo woo yāā. Yāhā koo na, waa saha ke yāā ye.

Kai- nkāy bye Yāhā ke tāhā, Yesu Crise woo u ma ke bye yaha ye.

¹⁶ Woo kāmāy na kai- bye tāhā, yāhāyīŋ na tesē kāntraha ne, kai- nkāy nawee ga waha ke yāā yīnde ne, tesē nkāy ne nawee saha ke yāā yīnde ne ye.

U fānga ter bye tāhā, yīnfar ter bye ne, sāndāā ter bye ne pe fānga ne.

Kai- bye tāhā woo kāmāy na, ke maha tāhā woo kē.

¹⁷ Kai laa sē bii tāhā wa ye, woo pye.

Woo kāmāy na, kai- bye ma ke wānii na.

¹⁸ Ye cā, yrīŋ koo kē

ke ma kadye teebehe bye yaha ye.

Koo syi dyaŋ Yesu Crise ma u kāndeyārfa yawār bye yrīŋ na.

Woo kē u ke kai- bye fegbesaha ta, woo kē tuu cāā yir gbā wo, ma dur ba yrīŋ na.

Loo ne, u ma yaha ye kai- bye wo.

¹⁹ Le tāy Yāhā ye,

ke n nii ke ya yar woo ya na, u n nii Yāhā yirfua.

²⁰ Wān tii bye te ma kāntraha na, yāhāyīŋ ne, tesē nawee- ter bye ne, Yāhā yee koo ga te wāā le

ke ya ne ke Dya kāmāy na.

Loo ne, Yāhā n pa yrīŋ ne,

ke Dya ntāŋ kāmāy na,

ntāŋ mpāy pe woo yaliile wo

pe ba u kuey mar boo trā na.

Yagaa, nawee- ga waha wāā le Yāhā ne.

²¹ Faale wo, ye bya ba dey Yāhā ne, ye sē ba ke cā ye.

Ye pye ge pye ke napī-, ma naa kapee- ga ye laam wo, ma naa ke pye. ²² Yagaa, Yāhā ye ta ye n wāā le ke ne

ke Dya gbā kāmāy na, yaliile wo u pye kāntraha na, pe n ba u boo. Loo na, Yāhā ta ye ga waha crā ke na, ye

laam ne pe laha, tee maha sronj, kapee laa saa maha pye ye yrīŋ na ye. ²³ Koo ngīi bye ga waha pye, ye ma nii

le Yesu kapāyīi wūhū sya cīinde, ye ma waha yii na, ma kuee le Yesu kānde wo, ye ma nii koho taha n yaha le

kapäyĩ kayũhũ na. Loo kapäyĩ nde pãã ye ye, tesë kãntrahafa bye ne, ndoo Pɔl ma le tẽnlehe.

Pɔl ma Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa tẽnlehe

²⁴ Yagaa, kadye wãfã y gii tẽ n sya ye wĩ na, n ke sya nuhu ne. N cã le ga ba laa yõ ye kẽ. Koo wãfã nge, u Yãhã Yĩndefua Crise ke cãã yar yaha wa, n ga koo wãfã nge bye sya tãñ, le n laa yõ Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa kẽ, poo mpãy pe ma mii Yesu kadye dyañ. ²⁵ N nii Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa tẽnlehe, Yãhã ra taha loo na, ma yee n ke Yãhã kaplãñ bye pãã tãñ nawee- ye.

²⁶ Koo kaplãñ ngĩ, Yãhã sẽ le yar yãã faalefa na ye, ke le yar yagaafa mpãy na pe ma ke koho wo. ²⁷ Koo kai-ngĩ, waa sẽ ke war yãã faale wo ye, ke sron yõ. Ye sẽ yãã, le tã yãhã ye, ke n yee koo ga ke yar nawee- ter bye na. Koo kẽ ngĩ: Tee seefar le u Crise ne, ye ga cã ye yee, ye ga ba ye Yãhã nayõr lay yãã. ²⁸ Loo ne, wo u wĩ pãã nawee- ter bye ye, ma pe yar n waha le ne, ma le klaha pe ye laantor busãã ne. Mpãy pe seefar le u Crise ne, wo n ke pe laam pe plãhã u kãnde wo, wo n ba pe yar u na. ²⁹ Ta tẽn ne loo ne. N nii waha, ma le tẽ Yesu Crise fãngangbãñ kãmay na.

2 N n traha ye cã, n n fã y cĩnde wãfã Yãhã wãnar ne ye wĩ na, tesë Yesu kãndeyãrfa bye ne Ladusyẽ wo, tesë Yesu kãndeyãrfa mpãy bye ne, pe sẽ ra cã yãã ye. ² N wãfã nge sya ma yee, ye bye laam n wãfla yãã Yesu kãnde wo, tesë ye n seefar le yii ne, ye ntãñ n dye yii tã y. N loo pye ma yee, ye waha laantor yãã, ye Yãhã kaplãñ cã laha, kaplãñ nkã y waa sẽ ke cã yãã ye. Koo kaplãñ ngĩ u Yãhã Yĩndefua Crise wĩ pãã. ³ Woo kẽ u Yãhã wũhũ bye cã tãñ, u maha ma Yãhã laantor ne. U ga waha koo bye yar ye bye na.

⁴ N kai- ngĩ bye yar ye na, ye ma syi waa n ba ye wlañ yigi u dawar kaplãntãhã ne ye. ⁵ Ta fla ke sya dey ye ne mii, ta laam poo -sẽ ma ye ne yalebye. Tee yii plãhã, ma kuee le Yesu kãnde wo, le tã y ra ye nuhu ne.

Yesu Crise woo u ma yĩñ

⁶ Tee Yesu Crise ta ye Yater, -ye naa n yãr u kãnde wo, nawee- n le yãñ cã ye na, ye seefar le u ne. ⁷ Katyigi ke ke nnen gbãã kãntraha na mii, -ye ye laam nnen gbãã Yesu na koo syi! Ye tyii Yesu n yĩñ yãã ye kãnkai- bye wo! -Ye naa yii plãhã, ye naa n kuee u kur ye. Koo kai-ngĩ kẽ pe naa ye klaha. Yãhã ke ke laantãr wĩ lii pye ye kẽ, ye ma n faha le na ye, -ye naa syaha wãã ke kẽ!

⁸ -Ye yii yigi, waa ma syi u ye wlañ dawar kaplãñ ne ye! Nawee laam kaplãñ kẽ koo ne, yĩñ wee ke na ye, nawee- kapĩ wũhũ kẽ. U Yãhã Yĩndefua Crise wĩ sẽ kẽ koo ngĩ ne ye. ⁹ Yãhã ke ya wũhũ bye yar tãñ gbaa na u Crise kãmay na. ¹⁰ Tee seefar le u ne, ye Yãhã wũhũ bye yãã tãñ. Ye sẽ yãã, woo ma fãnga ter bye yĩñ na, yĩñfar ter bye ne.

¹¹ Tee seefar le u ne, ye nii mii ye kũũ. Koo yĩntaha kẽ Yesu Crise ye yi kãã kapee- wãpyer wo. Koo kẽ Crise wãkũũ, naweete wãkũũ sẽ kẽ ye. ¹² Ye sẽ yãã, tee tãã yi loho wo, ye le sya ma cã Yãhã fãnga kẽ ke Yesu Crise ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãñ na gbaafa ye. Ye wãtããyi yĩntaha kẽ nde: Le ma mii, ye bya ba wãã le u ne gbĩ laam wo nakur, Yãhã n ye ta ye n yir gbã wo, ma dur ba yrãñ na gbaafa ye.

¹³ Faale wo, ye pye nakur draha wo Yãhã ye, ye kapee- wãpye wĩ na. Ye sẽ ba cĩnde Yãhã cã ye, ye sẽ maha ba kũũ Crise wãkũũ ter na ye, koo kẽ. Yagaa -sẽ na, Yãhã ye ta ye n yir poo gbã wo, ma dur ba yrãñ na woo kãmay na, ma ye kapee- bye laha kãã ye yĩñ na.

¹⁴ Le nii mii saba dyañ le yrũhũ le na ma yee, Yãhã fue ma wo na wo kapee- wãpye wĩ na. Yãhã n woo saba wĩ kua kãã wo yĩñ na, yaliile wo Yesu Crise ku wo wĩ na trã na. ¹⁵ Yãhã u gbã ta, ma sãndãpee ter bye fãnga pye klaha- tãñ, pe yĩñfar ne. Ke yia pe fãnga na nawee- bye yĩnde na Crise gbã kãmay na. Ke syi u nii yiafua fãnga ter bye na.

¹⁶ Loo na, ye ma syi ye naa waa kapãn luhu ye dir wĩ na, tesë wãñ tii ne tee n wo ye. Ye ma syi ye naa waa kapãn luhu kapĩ- nkã y wĩ na, tee yai ye pye gbargbar per syi wo, yronfuẽ yĩmper ne, tesë kanii per ne ye.

¹⁷ Koo kai- ngĩ ma mii u Yãhã Yĩndefua Crise kayũhũ yĩm ya dyañ. Yĩm ya wee kla ye, Crise woo ge kẽ tuu ga waha u kayũhũ wãã ye kẽ.

¹⁸ Ye ma syi ye naa kawarfuafa kaplãñ luhu ye Yesu kãnde wãyãr wĩ na ye. Ye ma syi ye yii tege tãã ye, ye naa yãhã yĩñ tẽnlehe sey poosyifa wãñ syi dyañ ye. Poo ma yãã mii wãytãã dyañ pe na, ma ngaa yãã, pe ga le ta kangbã y pe laam wo. Yĩñ wee ke na ye, yatañ gboho ter pe na, naweete kacãñ ter ya te ma pe laam wo.

¹⁹ Pe sẽ Yĩñfua Yesu wĩ klaha nawee- ye ye. Woo -sẽ kẽ u n ta, u kãndeyãrfa yawãhãfa n gaha yahasee ye, loo le n tã y Yãhã ye. Le ma mii yĩñ wãñ syi dyañ, ke ma kadye teebẽhe kur bye yaha ye, ke kadye n nii n le. Ke kadye teebẽhe bye gbra te ya na, sohosar fla na, tesë nnen ne.

²⁰ Nawee ma ku, u yĩñ yi kãã kapĩ- wũhũ wo. Tee -sẽ nii mii ye ku u Crise ne, le ma mii ye yi kãã kapĩ- wũhũ wãfã wo. Nwa ye n maha yii le yaha kapĩ- wũhũ kãnde wo?

²¹ Pe ma ye pye ma yee, ye ma digi nge di, kapĩ ne; ye ma digi nge ter pye di yãñ wãpyedyãñ ya, kapĩ ne; ye ma tẽ kla nge na, kapĩ ne; nwa ye n nii ke sya cĩnde? ²² Nawee- kaklaha ya kẽ koo ne. Yĩñ wee ke na ye, ke ga ba kua kãã. ²³ Koo kapĩ- wũhũ pyefa, pe pe ya ta poo ma kacãñ-, pe sẽ -sẽ wee ngaa ge ye. Pe pe kai- pye pe ya koho fãnga na ma yee, poo pe ya tege tãã ye. Pe pe ya kadye ka n fã y, pe koo ngĩ bye pye pe yatañ kãnde na.

-Ye naa Yāhā wūhū ke, koo ke ma yīŋ!

3 Tee nii mii ye yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye u Yāhā Yīndefua Crise ne, ye yai ye naa yāhāyīŋ wūhū koo ke. Koo fla na, Yāhā u Crise ta u n nii ke kāndigi kuε ye kai- byε yīŋ na. ² Ye ma syi ye kāntra- ha wūhū ta yahasee ye ye, -ye Yāhā wūhū koo ta ya- hasee ye! ³ Ye sē yāā, le ma mii ye wee driyē nge laam wo nantāŋ ye, ye n poho Crise ne Yāhā fla na, nawee- saha loo yāā yīnde ne ye. ⁴ Yagaa, tee n poho Crise ne Yāhā tāy, per gii Yāhā ma ba u ta u n dur ba kāntraha na nawee- byε yīnde na, woo wii too n poho u ne, wo byε ga ba wāā nii u ne kai- byε yīŋ na u nayōr fla wo.

Kolosyifa faale wūhū, pe yagaa wūhū ne

⁵ Nawee ma ku, u yi kāā kapee- wāpyerŋ wo. Tee -sē nii mii ye ku Yesu Crise ne, ye tyii ye kapee- wāpyerŋ na mii tyatyāhā ter byε dyaŋ, tesē katār rii byε ne te sē yō ye, ma suhu yīnde wān byε wāke ne, tesē koho wāwa- hater ne wale kuε ye. U wale ga nii u ye mpar wāŋ dyaŋ. ⁶ Mpāy pe kapee- ngīi pye, Yāhā laam ga ba war pe ne, ke n pe pēn. ⁷ Faale wo, tee pye kapee- koho wo, ye naa koo kapee- ngīi pye.

⁸ Yagaa, ye tyii kapee- ngīi wāpyerŋ na mii laam wāwar dyaŋ, ncafūhū wādiŋ ne, tesē napeer ne. Ye ma syi tyεε n naa n yi ye yē wo, tyatyāhā kaplāŋ ne ye! ⁹ Ye ma syi ye kawar fua naa n taha yii na ye! Ye sē yāā, ye ye faale kapee- wāpyerŋ miy yaha, ¹⁰ ma klaha nii nafām. Ye ga naa n nii koo syi ya, ye sya ba nii mii Yāhā wāŋ syi dyaŋ, Yāhā gii ke nawee tāhā. Ke syi, ye ga ke cā cīinde.

¹¹ Ye ma Yāhā cā cīinde, loo le ma yīŋ. Ma -sē yee, ye ma Yiifēe- woo, ye wee Yiifēe- woo, ye kūū woo, ye sē kūū woo, ye ma yāmpa woo, ye wee yāmpa woo, le tāy ye ma kulaafa woo, ye ma nyēfigifa woo, yīŋ wee koo katε- ngīi wīi nen laa na ye. U Yāhā Yīndefua Crise woo u ma yīŋ kai- byε wo, ye byε n poho woo kāmāy na.

¹² Ye ma Yāhā wām. Ye ntāŋ dye Yāhā tāy, ke n ye yāŋ yi, ye nii ke wām. Loo nde na, ye yai ye naa koho le yii ye, -ye naa laantār yar yii na, -ye naa yii tege tāā ye, -ye ta ye wīi naa n tāy nawee- ye, -ye naa nii laanyīn ya ne! ¹³ -Ye naa n nii pra yii ne, ye nampyerŋ wii ma laa tee pye ye na, ye yai ye tyii le kapee fue na ye kuāŋ ne. Ye yai ye naa n tyii ye kapee- foho na yii kē, mii Crise tyii ye kapee- foho na u kuāŋ ne mii. ¹⁴ Lii le ma yīŋ, ye tyii ye ntāŋ n dye yii tāy, loo ga ye ta ye n sroŋ wāā le.

¹⁵ Crise tuu yrīŋ mpāy wāā ye kē, ye tyii poo wīi n naa n nii ye laam wo, -ye n naa ye troho tāhā loo kānde na yalebye! Ye ma nii koo syi, ye byε ga naa n nii yīmbui nen na, yii mpāy tee ma Yesu kāndeyārfa. -Ye naa sya- ha wāā Yāhā kē kai- byε na! ¹⁶ Ye tyii u Crise kapān n nii gbāā ye laam wo, le cīinde wūhū byε ne. Loo na, ye yai ye laantor yāā, -ye naa yii klaha le Crise kapān ne, -tee

naa yii laam too kai- na! -Ye naa syaha wāā Yāhā kē, -ye naa yay le nuhu ne ke kē! -Ye naa koo ngīi pye Yāhā wāsey yay ne, tesē Yesu kāndeyārfa yay taa ne, ma suhu yay taa ne tii Yāhā te le ye laam wo.

¹⁷ Kaplāŋ nkāy byε tee ga naa n pāā, -ye naa ke pāā Yīŋfua Yesu miyūhū n yi le na. Tesē, kai- nkāy byε tee ga naa n pye, -ye naa ke pye u miyūhū n yi le na! Yāhā ke ke laantār wīi lii pye ye kē, ye ma n faha le na ye, -ye naa syaha wāā ke kē Yīŋfua Yesu kāmāy na!

Yesu kāndeyārfa pe nampyerŋ- ne

¹⁸ Cɔɔ, yīnfar wāā ma puai kē, taa naa n luhu u ye! Loo ne le sroŋ Yesu kānde na. ¹⁹ Puai, tyii ma cɔɔ ntāŋ n dye ma tāy, ma'a syi ma ma laam waha ter u ne ye.

²⁰ Kicar, -ye naa n luhu ye seefa ye kai- byε wo! Loo ne le yō Yesu kānde na. ²¹ Seefa, ye ma syi ye laam n waha ter ye pii ne ye! Mii loo sē ne ye, pe ga waha yee, pe wīi sē n tāy ye ye ye.

²² Tēntē-, -ye naa n luhu ye yīŋfa ye kai- byε wo, kān- traha nge na. Pe yīnde ma ye na woo, pe yīnde wee ye na ye woo, -ye naa pe wīi pye yalebye! Ye ma syi ye yee, ye ga naa pe wīi pye, ye wīi n tāy pe ye loo wīi na ye. Tee n ke ye wīi n naa n tāy Yīŋfua Yesu ye, -ye naa ye yīŋfa wīi pye laanyōm ne. ²³ Le ma pye tēn lii tēn lii, -ye le tē yō nuhu ne! Ye sē yāā, ye le tē Yīŋfua Yesu kē, ye sē le tē naweete kē ye. ²⁴ -Ye ye laam too nde na: Yāhā kayūhū nkāy ta yaha ke nawee- kē, Yīŋfua Yesu Crise ga ba ye dāā ke ne. Ye sē yāā, ye tēn tē woo kē. ²⁵ Wii tuu -sē kapee- pye, Yāhā ga ba u pēn u kapee- wīi na. Yāhā -sē nge, le tāy ma ma nangbāŋ woo, ma ma nafla woo, nawee- byε ma wācεŋ ke yahasee ye.

4 Yii mpāy tee ma yīŋfa, -ye naa n sroŋ ye tēntē- ne, -ye pe yigi naa n yō! -Ye ye laam too nde na: Ye bya, ye Yīŋfua ma yāhāyīŋ na, wii tee yai ye naa n luhu u ye.

Pɔl Kolosyifa yar kai- ne

² -Ye naa n pāā Yāhā ne yalebye! Ye ma syi ye naa n faha loo ne ye! -Ye naa syaha wāā Yāhā kē, ke laantār wūhū nkāy wīi na ke n pye ye kē. ³ -Ye naa Yāhā nar ta bya wīi na, ta n waha nii yāā, n naa u Yāhā Yīndefua Crise cīinde wīi yar nawee- na, cīinde wīi lii pe sē le cā yāā ye. Ye sē yāā, loo cīinde nde wīi ne tē ma nwompi- hi wo. ⁴ N taha loo cīinde nde wāpāā na. -Ye Yāhā nar ta n waha le pāā laha nawee- ye.

⁵ Mpāy pe wee Yesu kāndeyārfa ye, -ye naa ye troho tāhā pe ne laantor ne. Ye ma kāhā yāā tee ga waha Yesu wīi pāā pe ye, -ye naa le pye. ⁶ -Ye naa kaplāyūhū pāā pe ne, laantor ne! Wii ma ye yey lii ne, -ye ufua kla- ha cīinde ne!

U saba kuasaha fla, syaha ne

⁷ Kai- nkāy ke ma ra wūhū, Tesyihi wii u ma wo Yesu kāndeyārwebua, u n gaha naa ke tōr ye ye. U ma ra tēntēwe Yesu tēn na; u koho le ra ye. ⁸ N u lēhē wāā ye ye, u ga wo wūhū pāā ye ye, tuu ye ta ye n waha laanyīn yāā. ⁹ Pe ma pe syām ye klofua Wonasyimu ne. U bya ma wo Yesu kāndeyārwebua, u sronj le kānde wo. Poo pe syām, pe n gaha ye yar kai- nkāy bye ne, ke n pye wo fla na nwo.

¹⁰ Arisarkē wii u ma nwompihi wo ra ne, u ye syar, woo tesē Barnabaase cīfua Marekē ne. N ba u Marekē wīī cāā pāā wa ye ye. U ma ba ka ye fla na, -ye u yigi yō!
¹¹ Yesu wii pe n yee Yituse, u bya ye syar. Poo naam tāā mii ya me pe ma Yiifēe-, ma Yesu kānde yār, ma nii tēn tē ra ne Yāhā Yai myaha na. Pe wīī nuhu le ra laam wo, ma maha ra laam yīn.

¹² Yepafarsyi wii u bya n yi ye klo wo, u bya ye syar. U ma Yesu Crise tēntēle. Yalebye u Yāhā nar ye wīī na

cīinde wānar, ma yee ke wāle laantor wāā ye kē Yāhā wūhū kuē ye, ye n ke laam wūhū cā, ye naa ke pye.

¹³ -Ye yān, n cā ye wīī sronj gboho Yepafarsyi laam wo cīinde, yii Kolosyifa, tesē Ladusyefa bya ne, tesē Yeraplosyifa ne. ¹⁴ Wo naambiyābua Luke wii u ma dohotar, woo tesē Demasu ne, pe ye syar. ¹⁵ -Ye Ladusyē Yesu kāndeyārfa syar, -ye Nehēfaa syar, woo tesē Yesu kāndeyārfa mpāy ne, pe pe ya wāā u kaha wo. ¹⁶ Ye ma ba saba nwo kal tān wa ye yawāhāfa bye ye, ye ta pe n u kal Ladusyē Yesu kāndeyārfa yawāhāfa bya ye. Saba wii tē -sē yrūhū wāā Ladusyefa ye, pe ma u nō wāā ye kē, -ye u kal yii ndonj! ¹⁷ -Ye Arisyipe yar, pe u taha Yīn-fua Yesu tēn lii na, u le tē yō!

¹⁸ Kaplān nkāy ke ga taha yagaa, ndoo ge kē tē ke yrūhū ta koho ne: Ndoō Pōl, n ye syar. N ma nwompihi wo, ye ma n faha le ne ye. Yāhā ke ke laantār wūhū pye ye bye kē.

Tesalonifa saba cir

Syaha fla

1 Ndoo Pɔl tesē Silaasyi ne, Timuti ne, wii kē too saba nwo yrūhū nɔ wāã ye kē, yii mpāy ye ma Tesaloni wo, ma seefar le wo Tuhufua Yāhā ne tesē wo Yīŋfua Yesu Crise ne. Wo syaha ma ye ye. Yāhā ke ke kayī wāã ye kē tesē ke yrīŋ ne.

Tesalonifa troho wātāhā tesē pe Yesu wāta wīl ne pe Yater

² Wo syaha wāã Yāhā kē yalebye ye bye wīl na. Wo ma maha nii n pāã Yāhā ne, wo sē n faha ye wīl ne ye. Wo loo pye yalebye. ³ Ye Yesu ta ye Yater, ma nii woo laam wīl ya pye. Ye ntāŋ dye yii tāy, loo maha ye ta ye n nii tēŋ tē yii kē. Ye maha koho taha yaha Yesu na. Wo ma nii n pāã Yāhā ne, wo sē n faha koo kai- ngīl bye wīl ne ye. ⁴ Wo nna, waa u Yesu kāndeyārwei ne, wo cā ye ntāŋ dye Yāhā tāy ke n ye yāŋ yi, ma yee ye nii ke wām. ⁵ Too Yesu kapāyīl pāã ye fla na, wo sē le pāã ye ye wo yē kaplāŋ ya ne ye. Yāhā Yrā pye wo ne, koo kē fāŋga n nii wo kaplāŋ na. Wo ba le cā laha ma yee, le Yesu kapāyīl ma cīinde. Too pye ye ne ma naa wo troho tāhā kii syi, ma yee ye waha kayīl loo yāã, ye le cā. ⁶ Ye wāfāy yāã gboho Yesu wīl na, ma sye ma le Yāhā kaplāŋ sya nuhu ne, nuhu tii syi Yāhā Yrā Fāŋga te le nawee- laam wo. Tee loo nde pye ke syi, ye ye troho tāhā wo wāŋ syi dyaŋ tesē wo Yīŋfua Yesu ne. ⁷ Loo nde ta, Yesu kāndeyārfa mpāy pe ma Maseduan kāntraha kui wo, tesē Yakayi kāntraha kui ne, poo mii bye ga waha yāŋ ye na. ⁸ Le Yesu wīl gbe ye fla na, ma cāãŋ n gaha Maseduan kāntraha kui bye wo, tesē Yakayi kāntraha kui ne. Loo ya sē ne ye, tee Yāhā ta ye Yater kii syi na, nawee- le luhu teebehe bye wo. Wii gē saha laa pāã taha le na nantāŋ ye. ⁹ Too ba ka ye fla na, ye n ba wo yigi yō mii, nawee- bye loo pāã. Ye mpar wān tii tee ba ta too ma yāhā, ye too nde bye miy yaha. Cīinde Yāhā gii ke wān bye tāhā, ye ye yīntaha sroŋ koo ya ye, ma ke tēn tē. Yagaa ye ke Dya wādurbaŋ sēŋ. Nawee- bye maha loo pāã. ¹⁰ Yesu woo kē u ma Yāhā Dya, Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Woo kē, tuu wo sya yaha, Yāhā ma n ba wo sāhā wo kapee- wīl na ye. Yagaa, ye woo wādurbaŋ sēŋ, yaliile tuu ga ba yir yāhāyīŋ na u dur ba kāntraha na.

Pɔl troho wātāhā Tesalonifa fla na

2 Yii mpāy tee ma wo nna Yesu kānde wo, yii gē le cā ma yee wo wākaŋ ye fla na, ke sē yi wāwaha ye, mpāy Yāhā kapāyīl sya cīinde. ² Ye maha cā ma yee, too ba yir klo lii wo pe n yee Filipe ma cā pa ye fla na, pe ba wo tyehe ma wo nuhu ke fla na. Le sē -sē ba kai kua wo ye ye. Yāhā fāŋga wāã wo kē, wo n pa maa le kapāyīl pāã ye ye. Nawee- busāã n yee poo ga sye wo na; loo naa bye ne, wo waha naa n gaha le kapāyīl wāpāã ne. ³ Kapāyīl lii too n pāã nawee- ye, wo sē le wā klaha ta kawar wīl ye, wo sroŋ le wāpāã ne ye ye, wo sē maha n ke wo nawee- plaha le kāmpee laa ter wo ye. Aye, kaplāŋ nkāy ke sroŋ Yāhā ye, koo kē too n pāã. ⁴ Koo kē, ke wo yāŋ yi ma wo taha ke kapāyīl wāpāã na nawee- bye ye. Wo sē n ke wo wīl n naa n tāy nawee- ye ye, wo n ke wo wīl le naa n tāy Yāhā ye, koo gii ke wo laam wūhū yāŋ. ⁵ Ye le cā laha ma yee, wo sē wo yē ta sīisīl kawarfuafa dyaŋ ye, wo yē kapān laa sē le yar ma yee, wo koo ngīl pye war wīl na ye. Yāhā yīnde ma wo na. ⁶ Wo sē myaha ke ye ye ye, wo sē maha myaha ke waa ter ye ye. ⁷ Too sya mii Yesu Crise tēnlēhe, wo sē wii ta fāŋgafa ye laam wo ye. Aye, ye ntāŋ ba dye wo tāy, nahafua wāŋ syi dyaŋ tuu ne u pii gbihi n yigi. ⁸ Ye ntāŋ pe dye wo tāy, loo nde ta, wo n ba yer le Yāhā kapāyīl wāyar wīl na ye ye. Loo ya sē ne ye, wo ba yer wāku wīl na ye kē. Ye wīl ba gboho ter wo laam wo, koo kē! ⁹ Yii mpāy ye ma Yesu kāndeyārfa, tēn lii too naa n tē, ma naa wāfāy gii fāy, ye le cā: Too pye ye ne ma naa le Yāhā kapāyīl yar ye na, wo naa tēn tē ke yai ke yīmper. Wo sē naa ye fāy laa gē ne ye. ¹⁰ Yii mpāy tee Yesu ta ye Yater, too pye ye ne, wo troho wātāhā ter pye gbege ma maha ba sroŋ, wāteepye sē maha pye le na ye. Ye bye le yāã yīnde ne, le maha pye Yāhā yīnde na. ¹¹ Ye cā ma yee, wo pye yii nanem bye ne, mii tuhufua dyaŋ u pii ne. ¹² Wo naa ye laam gbā, wo naa ye laam yīn ye kē, wo naa ye nar ye naa ye troho tāhā Yāhā yor wo, Yāhā koo kē ke ye yee dye ke Yai wo, ma maha ye ta ye n ke nayōr yāã.

Wāfāy sē waha Tesalonifa ta pe n le Yāhā kapāyīl sye ye

¹³ Wo maha syaha wāã Yāhā kē yalebye laa ter ne, loo ne nde: Too le Yāhā kaplāŋ pāã ye ye, ye le luhu. Ye sē le sya mii naweete yē kapān ya dyaŋ ye, ye le sya ma

cã Yãhã yě kapãn ne. Le -sẽ ma cĩinde, Yãhã yě kapãn ne. Loo kapãn nde tẽn tẽ ye laam wo, yii mpãy tee Yesu ta ye Yater. ¹⁴ Yesu kãndeyãrfa yawãrfa mpãy pe ma Yude kui wo, poofa mii, pe seefar le Yesu Crise ne. Pe wãfãy yãã gboho le Yãhã kapãyĩĩ wĩĩ na. Wo nna, ye yãñ pe na, koo kẽ wãfãy gii ke ye dye yagaa, ye ke sya laanyĩn ne. Wãnuhu gii ye terfa pe ye nuhu yagaa, Yiiffee- naa pe Yude Yesu kãndeyãrfa nuhu koo syi. ¹⁵ Poo Yiiffee- ya kẽ, pe naa pe faale Yãhã kaplãñ tãrfa boo, ma sya ba wo Yĩñfua Yesu boo. Yagaa, pe maha mii pe wo kar teebẽe bye wo. Pe wĩĩ sye Yãhã ye, pe ma nawee- bye napĩĩ-! ¹⁶ Koo kẽ, pe n nii n sye wo na fãnga ne ma yee, mpãy pe wee Yiiffee- ye, wo ma n le Yãhã kapãyĩĩ pãã pe ye pe n sya yaha ye. Pe yagaa kapee- nkãy pe n pye, ma le taha faale cãã wũhũ na, koo ngĩĩ bye n ta, Yãhã laam n war pe ne.

Pɔl n traha u maha Tesalonifa yãã

¹⁷ Wo nna, wo cããñ wii na, ma dey wii na, wo laam sã -sẽ faha ye na ye. Loo ne, le sã ma- ye, ye wãyãã laam n wo yigi fãnga ne. ¹⁸ Wo naa n traha wo dur ga ye fla na. Tẽe syãñ bye, ndoo Pɔl yee, n ga ka ye fla na, Setane sãndãpee yĩñfua n yer tã wo na. ¹⁹ Wo Yĩñfua Yesu ma'a dur ba per gii, ye wĩĩ sã na, le ga ba nii nuhu wĩĩ wo ye, le ba wo myaha gboho wo Yĩñfua Yesu ye. ãwã, wo koho taha yaha yii poo na, wo myaha n waha ba gboho Yesu ye. ²⁰ Yii me tee ga ba ta wo n cã wo yee, wo yia wo naa nuhu di.

3 Ye wãyãã wĩĩ le gboho ter wo laam wo, wo n gblihi laa ma kuee wii ya klo nde wo pe n yee Aten, ² ma wo nampyerñ Timuti nã wãã u ga ye yãñ. Timuti tẽn tẽ wo ne Yãhã kẽ, le Yãhã Yĩndefua Crise kapãyĩĩ wãyar ne nawee- na. Tee mii Yesu kãndeyãrfa, wo u lehe wãã ye ye, u ga ye ta ye n fãnga yãã ye naa le Yesu kãnde yãr, tuu maha ye ta ye n naa n gaha yahasee ye le wo nuhu ne. ³ Loo na, pe napĩĩ- pe wo bye fãy wãfãy gii ne, koo wãfãy nge ma n waha yia ke ye laam wlãhã ye. Yii gẽ le cã ma yee, koo wãfãy nge saha ke laa wii Yesu kãndeyãrfa yĩñ na ye. Yãhã kẽ ke loo ta. ⁴ Ye cã, too pye ye fla na nantãñ, wo ba ye cãã yar yaha ma yee, pe napĩĩ- ga ba naa wo bye fãy. Loo le n pye yagaa wo bye na, ye n nii le yãã. ⁵ Loo ne, ye wãyãã wĩĩ le gboho ter ta laam wo, ta n gblihi laa ma Timuti lehe wãã ye ye u ga ye yãñ, ye ma ye n pye mii le Yesu kãnde wãyar ne. N ba fya ma yee, laa na sãndãpee yĩñfua ga pye u ye tyĩn yi kãã le Yesu kãnde wo, wo tẽn bye n nii tẽwai ye fla na.

Pɔl laam yĩn Tesalonifa ne

⁶ Yagaa, Timuti tuu ka maa ye yãñ, ma dur ba wo ye, u kayũhũ pãã wo ye, ye troho wãtãhã wĩĩ na le Yesu kãnde wo, tesẽ ye ntãñ wãdye wĩĩ ne yii tãy. U wo pye ma yee, wo wĩĩ ma le tãy nii ye laam wo. U maha yee

ye wãyãã laam ke wo yigi mii, wo wãyãã laam bya ye yigi ke syi dyañ. ⁷ Wo nna, kapee- nkãy ke wo dye, ma suhu wãfãy gii ne ke ma wo na, too -sẽ Timuti kaplãñ ngĩĩ luhu ye wãyar wĩĩ na le Yesu kãnde wo, loo nde wo laam yĩn. ⁸ Yagaa, too cã ye yii plãhã ma kuee le Yesu kãnde wo, loo nde wo kadye sãhã wo kẽ, ma maha fãnga gaa taha wo na. ⁹ Yãhã wĩĩ gboho wo laam wo, ke maha ta ye wĩĩ n nii wo ye nuhu wĩĩ ma sya ga ta ter. Wo syaha kloñ ter Yãhã na loo nde ne. ¹⁰ Ke yai ke yĩmper, wo ke nar wo laam bye ne, ke le sya wo ye, wo n waha ka wo ga ye yãã yĩnde ne. Laa ma pye, le ye wlãhã ye Yesu kãnde wãyar wĩĩ ne, wo n ga le gbihì ye kẽ. ¹¹ Wo Tuhufua Yãhã koo gẽ tesẽ wo Yĩñfua Yesu ne, pe le sya pe kãnde gbihì ta, wo n waha ka wo ga ye yãã! ¹² Wo Yĩñfua u ta kaa n naa n taha ye ntãñ wãdyerñ na yii tãy tesẽ nawee- bye ntãñ wãdyerñ ne ye tãy, le n sya ba nii mii ye ntãñ pe dye gboho wo tãy mii. ¹³ Tee wo Yĩñfua ta ye Yater, u ta u wĩĩ n nii gbãã kuee ye laam wo, laa wãpee ma n pye ye laam wo ye. Loo na, wo Yĩñfua Yesu ma ba dur ba mpãy bye ne pe ma u kur ye, ye laam bye ga ba nii gbegbe wo Tuhufua Yãhã yahasee ye. Ngaa ma n waha wo cer Yãhã na ye.

Troho wãtãhã gii syi ter ke n tãy Yãhã ye

4 Wo nna, yagaa too ye klaha ye yai ye naa ye troho tãhã mii le n waha naa n tãy Yãhã ye, wo cã loo ne tee n pye. Yagaa, waa ye nar waha wĩĩ nen nde ne wo Yĩñfua Yesu myaha na: Tee ye troho tãhã mii, -ye kaa gbihì taha naa n gaha ke wãtãhã na! ² Kai- nkãy wo Yĩñfua Yesu yee tee yai ye naa n pye, wo ke yar ye na. Ye ke cã.

³ Lii le ma Yãhã laam wĩĩ loo ne nde: -Ye ye troho wãtãhã ter ta, ke n naa n yã, ke naa n nii gbegbe, -tee yii yigi tyatyãhã kue ye. ⁴ Ye bye, -ye naa kacãn yãã ye ca kue ye, -ye naa nagboho ta pe na. Lii le yã Yãhã ye, -ye naa loo pye! ⁵ Ye ma syi ye flefle n gboho ter ye na mii nawee- mpãy dyañ pe sã cĩinde Yãhã cã ye. ⁶ Waa ma syi u kapee pye u nampyerñ na loo nde ne ye! Waa ma syi u dugu u nampyerñ na kai laa wo ye. Wo ye yar waha wa loo nde ne ma yee, mpãy pe koo kapee- ngĩĩ ter pye, Yĩñfua ga ba pe pẽn. ⁷ Ye sã yãã, Yãhã sã wo yee ma yee, wo naa wo troho tãhã tyatyãhã yor wo ye, ke wo yee ma yee, wo wo troho wãtãhã ter ta ke n naa laha kãnkai- bye wo. Loo le n tãy Yãhã ye. ⁸ Loo ne, wii ma loo kaklaha wĩĩ nen nde sye, naweete kaklaha sã kẽ tuu sye ye, Yãhã kaklaha kẽ tuu sye, Yãhã gii ke ke Yrã le ye laam wo.

⁹ Tee mii Yesu kãndeyãrfa, ye ntãñ wãdye wĩĩ na yii tãy, laa kafuẽ wee tẽ ga maha yrũhũ yar ye na ye. Yãhã gẽ ye yar wa, tee ga pye mii, ye wĩĩ naa n tãy yii ye, ye le cã. ¹⁰ Loo gẽ ne tee n pye ye Yesu kãndeyãrwai mpãy bye ne pe ma Maseduan kãntraha kui kur bye wo. Wo nna, wo maha le nar ye ye, -ye maha kaa taha loo nde

wāpyerj na. ¹¹ -Ye naa n ke ye naa ye troho tãhã laanyĩn ne, ye sã yai ye nii teger waa ye ye, ye yai ye naa ye yĩn kai- gbihi yii ya. -Ye naa tẽj tẽ yii ya ye naa ye yẽ digi ke, mii too ba ye yar wa le ne mii. ¹² Ye ma nii koo pye, waa saa naa n fã y ye yẽ wãwoo wĩ ne ye, tesẽ mpãy pe wee Yesu kãndeyãrfa ye, pe ma n laa yãã ye na ye.

Yesu ga dur ba kãntraha na mii

¹³ Wo nna, mpãy pe ku ter wa, lii le ga ba pe dye, wo n traha ye cĩnde cã loo nde na. Loo na, ye laam saa wlãhã naa n nii yalebye mii mpãy dyanj, pe sã koho taha yaha cĩnde yrã na ye, cĩnde yrã lii wãkuayãã wee le na ye. ¹⁴ Wo cã ma yee, Yesu ku ma dur, ma yir gbã wo, ma pa yrãj na gbaafa ye. Loo ta wo n maha cã ma yee, mpãy pe Yesu ta pe Yater ma sya ba ku, Yãhã ga ba poo bye ta pe n yir gbã wo, pe dur ba yrãj na, pe ba nii Yesu ne. ¹⁵ Wo Yĩnfua wo yar kai- nkãy ne, waa ke pãã ye ye: Yĩnfua ma ba dur n pai, wii mpãy too sã ku wa ye, wo saa ba pye mpãy yahasee ye pe ku ter wa ye. ¹⁶ Wo ga ba luhu tẽj gaa ne mii waa dyanj tuu gbey fãnga ne. Wo ga ba luhu yãhã yĩn tẽlehe yĩnfua waa yĩmbui ne. Wo ga ba luhu Yãhã tũtũtũ wãwu ne. Yĩnfua gẽ ga ba yir yãhã yĩn na u tege ba. Mpãy pe ba Yesu ta pe Yater ma sya ba ku, poofa ga ba yir wa gbã wo, pe dur ba yrãj na, pe yahasee sya. ¹⁷ Loo kur ye, wii mpãy too ga ba pye nantãj yrãj na le yale wo, wo bya waa ba yir taha pe na yãhãsyõr wo, wo ga Yĩnfua wãã ncha ye. Loo na, wo ga ba kuee yai tãj Yĩnfua ne. ¹⁸ Tee mii ye kaplãj ngĩ luhu, -ye naa ke pãã yii ye, ye naa ye laam yĩn loo nde ne!

-Ye yii yigi, Yĩnfua wãdurbanj ga ba ye fe gbe!

5 Wo nna, kai- ngĩ pyeyale tesẽ ke pyeper ne, ye sã n ke n koo yrũhũ yar ye na ye. ² Yii gẽ le cã laha ma yee, waa saa ba Yĩnfua durbaper cã ye. Koo per ga ba pye mii yuhu wãj syi dyanj tuu ne pa yĩmper wo, waa gẽ saa cã ye. ³ Yaliile nawee- ga ba naa n yee: Yagaa woo, laa wãpee wee ye, ntãncer wĩ laa wee nantãj ye, loo yale -sẽ ne, le kapeengbãj ga pe fe gbe le pe dye. Pe saa ba wloho yi le wo ye, le ga ba nii mii calaifua wãj syi dyanj, laha ke ne u fe gbe wãyaa ne. ⁴ Yii poo na, wo nna, tee laa cã Yãhã wĩ na, ke per saa waha ye fe gbe yuhu wãj syi dyanj ye. ⁵ Ye sã yãã, ye bye ye ma cãã- nawee-, ye ma yai nawee-, kai nkãy ke yõ gbaa na, ye koo pye. Wii mpãy too Yesu ta wo Yater, yĩmper wohofa sã me wo ne ye, wamfa sã me wo ne ye. ⁶ Loo na, wo ma syi wo naa napar pye wo sã wã y naa n faha wo Yĩnfua Yesu wĩ ne mii mpãy dyanj pe sã cĩnde Yãhã cã ye. Wo yai wo naa wo laam too yalebye wo Yĩnfua Yesu wĩ ne, wo yai wo naa kacãn yãã wii na. ⁷ Yĩmper kã nawee- pe sã n wã y, yĩmper maha kã nawee- pe sã m wo n ter, ma n faha pe ya yaha. ⁸ Wii na, wo ma yai nawee-, wo yai wo naa kacãn yãã wii na.

Wo ma Yesu ta wo Yater ma maha ta, wo ntãj nii n dye wii tã y, le ga nii wo ye mii ntẽn nayroho dyanj naan miyfa pe le paha tã kadye na. Wo ma wo koho taha yaha wo wãsyayaha wĩ na, le ga nii wo ye mii ntẽn yĩncigi dyanj naan miyfa pe le paha tã yĩn na. ⁹ Ye sã yãã, Yãhã sã wo yãj yi ma yee, ke kasãhã te ba too wo na ye. Ke wo yãj yi, ma yee wo wãsyayaha yãã wo Yĩnfua Yesu Crise kãmay na. ¹⁰ U Syayahafua ku wo wĩ na, ma yee wo ba nii u ne yaliile wo u ma ba dur ba. U dur ba wo yãã yrãj woo, u dur ba wo yãã too ku woo, loo wĩ nen ya ne, wo ga ba nii u ne. ¹¹ Loo na, -ye naa ye laam gbã, -tee naa koho le yii ye, ye naa kaa taha ye troho wãtãhã na Yesu Crise kãnde wo!

Ke kai- wãyar kuasaha

¹² Mpãy pe Yĩnfua tẽn tẽ ye kã, ma ye troho wãtãhã sronj ye kã Yesu kãnde wo, ma ye yi n kãã kapee- wãpyerj kãnde wo, wo nna, wo ye nar, -ye naa nagboho ta pe na! ¹³ Pe tẽn lii tẽ ye kã, ye tyii loo nde n ta, pe wĩ n naa n tã y ye ye. -Ye naa laanyĩn wũhũ pye yii kã tesẽ ye nampyerj- bye ne! ¹⁴ Wo nna, wo ye bye nar, mpãy pe tẽn wĩ sye, -ye pe yar le ne ye yee, kayĩ sã ne pe dye yer ye. Mpãy pe ma, laa le pe fã y, -ye naa pe laam yĩn! Mpãy laam pe ma fãhãfãhã kapee- wãpyerj kũ ye, -ye naa pe yãj ye naa laantor kaplãj le pe laam wo. -Ye naa ye laam yĩn poo mii bye ne! ¹⁵ -Ye naa yii yigi: Ye nampyerj- ma kapee pye ye na, ye ma syi ye le dur u kã ye! -Ye naa kayĩ loo ke, ye naa n pye yii kã tesẽ nawee- bye ne. ¹⁶ -Ye yãj, -ye naa nuhu di yalebya, ¹⁷ -tee naa n pãã Yãhã ne yalebya, ¹⁸ -tee naa syaha wãã Yãhã kã kãnkai- kur bye wo! -Ye naa ye troho tãhã koo syi Yesu Crise kãnde wo, yii mpãy tee seefar le Yesu Crise ne. Koo ke ma Yãhã laam wũhũ. ¹⁹ Yãhã Yrã lii Yãhã le le ye laam wo, le ma mii naa dyanj Yãhã ke tar ye laam wo. -Ye naa n luhu le yĩmbui nde ye, ke naa ma n fege ye! ²⁰ Wii ma Yãhã kapãn laa luhu u laam wo ma le tõr, ye ma syi ye yee, yĩn wee le na ye. ²¹ -Ye yãj naa n le kai- bye wo, lii ma sronj, -ye loo gbe! ²² Lii le -sẽ pee, -ye loo yãã ye le ta yaha!

Syaha tesẽ Yãhã wãnar fla ne

²³ Yãhã gii ke n pai yrĩn ne, ke ta ye n kuee yai tãj ke koho wo. Ke ye laam bye ta pe n kuee yai tãj gbegbe, ye yrã ne, ye kadye bya ne, wo Yĩnfua Yesu Crise n sya ba dur ba! ²⁴ Yãhã koo ke ga le pye ye kã. Ye sã yãã, Yãhã sã n yi ke kapãn kur ye ye. ²⁵ Wo nna, ye bya, -tee naa Yãhã nar wo kã yii ndonj! ²⁶ Yesu kãndeyãrfa mpãy bye pe ma ye fla na, ye pe bye gbihi syar wo kã, ye pe yar wo bye ma tuhufua nen pii, wo ntãj dye wii tã y. ²⁷ N ye nar Yĩnfua myaha ne, -ye saba nwo kal Yesu kãndeyãrfa bye n luhu. ²⁸ Wo Yĩnfua Yesu Crise u kaa taha ye na.

Tesalonifa saba syāṅ wuhu

Syaha fla

1 Ndoo Pɔl tesē Silaasyi ne, Timuti ne, wii me too saba nwo yrūhū nɔ wāā ye kē, yii Yesu kāndeyārfa yawāhāfa mpāy tee ma Tesaloni wo, ma seefar le wo Tuhufua Yāhā ne tesē wo Yīṅfua Yesu Crise ne. Wo syaha ma ye ye. ² Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīṅfua Yesu Crise ne, ke ke kayīi wāā ye kē tesē ke yrīṅ ne.

Wāfāy naa bye ne, Tesalonifa ka yahasee ye Yesu kānde wo

³ Wo nna, yii mpāy ye n yār Yesu kānde wo, kaa n taha ye Yesu wāta wīi na ye Yater, kaa maha n taha ye bye ntāṅ wādye wīi na yii tāy. Wo yai wo naa syaha wāā Yāhā kē yalebye loo nde wīi na. Le sronṅ wo naa loo pye. ⁴ Loo ne, wo ne naa ye wīi pāā Yesu kāndeyārfa yawār teebɛɛ wo, wo naa ye sey wo yee, nawee- pe sya ye nuhu le Yesu kapāyīi wīi na, wāfāy ke maha ma ye na, loo naa bye ne, ye ye laam yīn, ma n yār le Yesu kānde wo laantee nen ne. ⁵ Wii ma loo yāṅ u ga cā u yee, Yāhā ga ba nawee- sāhā ke kasāhā tii ne te sronṅ. Tee mii, ye wāfāy sya le kapāyīi wīi na, Yāhā ga ba yee ye wīi na ke yee, ye yai Yāhā Yai ne.

⁶ Ye sē yāā, lii le sronṅ, loo ne Yāhā ga ba pye: Mpāy pe ye nuhu yagaa Yesu wīi na, Yāhā ga ba pe bye pēn. ⁷ Yii mpāy tee ma wāfāy wo Yesu wīi na yagaa, Yāhā ga ba wūū wāā ye kē, wo bya ne. Yāhā ga ba loo pye yaliile wo Yīṅfua Yesu ga ba yir yāhāyīṅ na, u naa n pai u yāhāyīṅ tēnlɛɛ ye ne, u yāhāyīṅ tēnlɛɛ mpāy pe ma fāṅga ne. ⁸ U ga ba naa n pai mii naa dyaṅ ke u gbey le, kacān wee ke wāyɛɛ na ye. U ga ba pa nawee- wāpēn wīi na. Mpāy pe sē n ke pe Yāhā cā ye tesē mpāy ne pe sē wo Yīṅfua Yesu kapāyīi sya ye, u ga ba poo pēn. ⁹ Pe wāpēn ga ba pye lii ne Yāhā ga ba pe wīi pye klaha- tāṅ, pe saa maha yō yāā ye. Yāhā ga ba yer tā pe na, pe saa waha crā Yīṅfua na ye, pe saa waha u fāṅga nayṅr yāā ye. ¹⁰ Koo ngīi ga ba pye per gii Yīṅfua ga ba dur ba; u ga ba pa pe n ba naa u sey u fāṅga wīi na, u fāṅga gii ke n yāā mpāy na pe ma u wām. U ga ba pa pe n ba naa u miingbāṅ yee mpāy bye wīi na, pe u ta pe Yater, tesē yii bya ne, tee wo yē kaplāṅ sya ma Yesu ta ye Yater.

¹¹ Loo ne le wo ta wo Yāhā nar ye wīi na yalebye. Yāhā ke ye yee, ye naa ye troho tāhā mii syi, wo ke nar, ke fāṅga le ye laam wo, ye n waha naa ye troho tāhā

koo syi. Wo maha ke nar, ke ke fāṅga ter wāā ye kē, ye n waha naa ke laantār wīi pye. Tee Yesu ta ye Yater, kai- nkāy tee yai ye naa n pye, n Yāhā nar, ye waha naa ke pye Yesu fāṅga kāmāy na. ¹² Ye ma loo pye, pe ga ba Yīṅfua Yesu myaha sey ye wīi na. Pe ga maha ba naa ye bya sey u wīi na. Yāhā tesē wo Yīṅfua Yesu Crise ne pe kayīi lii pye ye kē, loo ne tē ye yar.

Kai lii le ga cāā pye Yesu wādurbaṅ yaha

2 Wo nna, wo Yīṅfua Yesu Crise wādurba wīi na tesē wii wāwāā wīi ne u tāy, waa ye yar waha nde ne: ² Ye ma syi waa n waha ye kar yaha u yee, Yīṅfua wādur per nɔ wa, u ye ta ye laam n wlāhā nii ye ye, ye n maha kuee naa ntāṅ cɛr yalebye ye. Waa ma sya loo nde pāā ye ye ma yee, Yāhā kapān ne le dye u laam wo, ye ma n luhu u ye ye! Waa ma sya maha loo nde pāā ye ye yaliile wo, tuu ma u nawee- klaha Yāhā kaplāṅ ne, ye ma n luhu u ye ye! Waa ma sya maha yee, wii ge kē too loo nde yrūhū le saba waa wo, ye ma n luhu u ye ye! ³ Ye ma syi waa ter n ye kar yaha kapān laa syi ter ge ne ye! Ye sē yāā, nawee- busāā ga Yāhā wīi sye. Tesē, wii u ma napee ma yee, woo kalaa wee Yāhā na ye, woo ga yi wa, woo wii u wīi ga ba pye klaha- tāṅ. Koo kate- syāṅ ngīi ga cāā pye wa, Yīṅfua n cā pa. ⁴ Wii u ma napee, u ma ba yi, u ga ba sye, nawee- ma n naa diṅ yi ngaa ter kē ye, pe ma n maha naa Yāhā sey ye. U ga ba u ya ta Yāhā ge draha wo, u sya ga dye Yāhā kangbāṅ laam wo, u tege nii nangbāṅ dyaṅ, tuu yee woo ge kē tuu ma Yāhā. ⁵ Yaliile tē pye ye ne, n sē naa kai- ngīi pāā la ye ye?

⁶ Laa -sē ma le ta kai- ngīi saha pye yagaa ye, ye le cā. Yāhā ke yaliile ta, u napee ga ba yi loo yale wo. ⁷ Sāndāpee yīṅfua tuu ta yagaa nawee- n nii Yāhā kānde wāyār sye, ye sē le yāā la? Wii tuu -sē ta u napee saha yi yagaa ye, u ga kuee loo na Yāhā n ba u gbe kāā. ⁸ Yāhā ma ba woo gbe kāā, ke ga ta u napee n yi, wii tuu Yāhā kānde sye kueekuee. Yīṅfua Yesu ga ba u boo u yē tefay ne. U ga ba u wīi pye klaha- tāṅ u wā- paṅ nagboho nayṅr ne. ⁹ U napee ma ba yi, sāndāpee yīṅfua ga ba fāṅga wāā u kē, u n naa yēkā wūhū ter bye pye tesē kangbāhā ter bye ne, u naa nawee- wlaṅ pe n sya yee, u ke pye Yāhā kāmāy na. ¹⁰ U ga ba kawar ter bye ta u naa nawee- plaha le ne. Poo nawee- mii, le cīinde kapān sē naa n tāy pe ye ye, cīinde kapān lii le ne ga waha pe sya yaha. Pe le sye, koo kē u napee

ga waha naa pe plaha. ¹¹ Pe le cīinde kapān sye, loo ne Yāhā ga ba fānga gaa ter ta ke n yia pe na, ke pe ta pe n kuee yai tāṅ u napee kawar wo, kawar rii pe ba te sya ma yee cīinde ne. ¹² Loo na, mpāy pe le cīinde kapān loo sye, tesē lii le sē sronṅ ye, pe ma maha loo yi-gi klue sīi nuhu ne, Yāhā ga ba pe pēn.

Pɔl u lii ke Tesalonifa wīi na

¹³ Ma -sē yee yii poo na, wo nna, ye wīi n tāy wo Yīṅfua ye. Wo syaha wāā Yāhā kē yalebye ye wīi na; wo yai wo naa loo pye. Ye sē yāā, ke kai- bye fegbecāā na, Yāhā bii ye yāṅ yi wa, koo ga ye sya yaha. Yāhā Yrā ye laam ta pe n nii gbegbe, ye maha le cīinde kapān yigi klue sīi, Yāhā koo kate- syāṅ ngīi ta, ma ga ba ye sya yaha. ¹⁴ Yāhā ye yee ye wāsyayaha wīi na le kapāyīi kāmāy na, Yesu kapāyīi lii too pāā ye ye. Loo na, ye ga ba ye Yīṅfua Yesu nayōr ter yāā. ¹⁵ Wo nna, -ye yii plāhā, ye kuee Yesu kānde wo! Too ye klaha kai- nkāy ne too yrūhū nō wāā ye kē saba laam wo, tesē kai- nkāy ne too naa ye klaha yaliile wo too pye ye fla na, ye ma n tyii koo wīi nen laa ge n faha ye na ye!

¹⁶ Wo wīi n tāy wo Tuhufua Yāhā ye tesē wo Yīṅfua Yesu Crise ne. Ke ke laantār wīi pye wo kē ma wo laam yīn. Ke maha wo ta wo n koho taha yaha cīinde yrā na, lii wākuayāā wee le na ye. ¹⁷ Wo ke nar, koo tesē wo Yīṅfua Yesu ne, ke nuhu le ye laam wo, ke ye ta ye n naa kayūhū pye, kaplāyūhū ke maha naa n yi ye yē wo.

Yāhā wānar fla

3 Wo nna, -ye naa Yāhā nar wo kē, nawee- busāā n waha wo Yīṅfua kapān yāā luhu, pe le sya pe naa pe troho tāhā le yor wo, nawee- n naa le miingbāṅ sey. ² Nawee- mpāy pe sē n sronṅ ye, ma maha pee, -ye naa Yāhā nar, ke n wo yi kāā pe fānga koho wo. Ye sē yāā, nawee- bye sē me pe Yesu ta pe Yater ye. ³ Wo Yīṅfua sronṅ, u sē u yē kapān dur ye. U ga ba ta, ye n naa yii plāhā u kānde wo. U ga ba naa n sēṅ wo na, wo ma n gbe Setane sāndāpee yīṅfua namihi wo ye. ⁴ Yīṅfua tuu lii pye ye kē, le wo laam yīn. Wo cā too ye yar lii ne, loo ne tee n pye, ye saa dur yi yāā le wo ye. ⁵ Wo Yīṅfua nar, u ta ye n cā ye ntāṅ dye Yāhā tāy tesē ke wīi gbo-

ho ye laam wo. Wo maha u nar, u ye ta ye n naa ye laam yīn wāfāy laam wo u Yāhā Yīndefua Crise wāṅ syi dyaṅ.

Ye yai ye naa tēn tē!

⁶ Wo nna, waa ye yar waha nde ne wo Yīṅfua Yesu Crise myaha ne: Ye nampyeṅ- mpāy pe nii napar ya pye, ma maha yee, pe saa naa pe troho tāhā le kānde wo ye, kānde lii too yar ye na, ye ma n ye kai- wāā naa n pye pe ne ye. ⁷ Tee yai ye naa lii pye ye troho wātāhā ter n nii wo wāṅ syi dyaṅ, ye le cā. Too pye ye ne, ye cā ma yee wo sē naa napar pye ye. ⁸ Wo sē ba ta, waa n naa wo yē woo faa ye. Wii ge naa tēn tē wii ya ma sya naa n fāy cīinde wāfāy, wo sē naa n ke yii waa ge n naa n fāy wo yē wāwoo wīi ne ye. ⁹ Wo ne ga waha tyii, ye n naa koho le wo ye, ye naa kai- nkāy pye wo kē faa. Ya'a yāā too loo sye, wo naa n ke wo kānyīi yar ye na, ye n yāṅ wo na, ye naa ye troho tāhā wo wāṅ syi dyaṅ. ¹⁰ Ye cā ma yee, too pye ye fla na, wo naa ye yar ma yee, wii ma yee, u saa naa tēn tē ye, woofua sē yai u naa n di ye. ¹¹ Ya'a yāā wo kai- ngīi pāā ye ye, wo le luhu ma yee, ye laam wo, mpāy ma pe napar pye, pe sē waha pe ya yē ge woo pe ya ya ye, ma -sē pe yē le nawee- kai- wo. ¹² Poofa mii, waa pe yar waha wīi nen nde ne: Pe naa tēn tē yalebye pe naa pe yē digi ke pe ya ya, pe waha naa n di yaryar. ¹³ Yii poo na, wo nna, ye ma n fāy yāā kayīi wāpyeṅ ne ye! ¹⁴ Kai- nkāy too yrūhū yar ye na saba nwo laam wo, wii ma yee u sē koo pye ye, ye bye ye naa u pyer yāṅ, ye ma n naa u yē le ye kai- wo ye, fyar n u yigi le ne. ¹⁵ Ye ma n -sē yee, yaa u tee naa n pye mii u ma ye napīi dyaṅ ye, ye nampyeṅ kē u ne, -ye naa u yar laanyīn ne.

Syaha tesē Yāhā wānar Tesalonifa kē

¹⁶ Yāhā gii ke ma yrīṅ kēfua, ke naa yrīṅ wāā ye kē yalebye wāwāā ya woo. Yīṅfua u naa n nii ye ne yalebya. ¹⁷ U saba kaplāṅ kuasaha nge, ndoo Pɔl, n ke fla yrūhū nii ya, koho ne: N ye bye syar. Ye ma ra syaha kaplāṅ yāā, yaa cā ndoo n u saba yrūhū cīinde. N ta saba kuasaha bye yrūhū koo syi. ¹⁸ Wo Yīṅfua Yesu Crise, u kaa taha ye bye na.

Timuti saba cir

Syaha fla

1 Ndoo Pɔl kē, ndoo wii n ma Yesu Crise tēnlɛhɛ. Yāhā gii ke ma wo Syayahafua, koo ke ra taha le na, koo tesē Yesu Crise ne, woo wii too koho taha yaha u na.

² N saba nwo yrūhū nɔ wāā mboo Timuti kē. Ma ma ra cīinde dya Yesu Crise kānde wo. Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīnfua Yesu Crise ne, ke ke kayīi wāā ma kē tesē ke yrīŋ ne, ke ma fən di.

Mii yigi kawarfuafa kaklaha ne!

³ Tē naa n gaha Maseduanfa kāntraha na, ma ba ma yar lii ne, n ga ma laam too loo wīi nen ya ne: Kuee Yefesyī wo, mpāy ma ke fla Yesu kāndeyārfa yawāhā wo, pe nawee- klaha kaklaha nkāy ter ne. Ma yai ma pe yar pe tyii. ⁴ Nkāy ke wee yīŋ ne ye mii ngbāy dyaŋ, pe yar pe tyii koo wāpāā na tesē faale wāle myar rii ne te yrūhū ta buarbuar. Koo ngīi sē laa yō mii kaplāŋ wā-tyīn ya sē kē ye. Koo kaklaha ter sē n gaha Yāhā wīi wācāŋ ne yaha ye ye. Yāhā n ke nawee- pe Yesu ta pe Yater pe waha sya yaha.

⁵ Ma'a yāā tē yee, ma pe yar pe tyii koo kaklaha ngīi ter na, n n traha nawee- ntāŋ pe naa n dye pe ya tāy. Pe laam ma nii gbegbe, kai- nkāy pe cā ke sron, pe ma n gaha koo kue ye, pe ma Yesu ta pe Yater laantee nen ne, loo na pe ntāŋ ga dye pe ya tāy. ⁶ Mpāy ma pe loo nde sye ma kuee kaplāŋ tyīn kai- nkāy na, yīŋ wee ke na ye. ⁷ Poofa mii, kānde lii Yāhā le ta, pe n traha pe nii nawee klaha le ne. Kai- nkāy pe -sē n pāā, poo ge sē ke war ye, kai- nkāy pe n traha pe naa nawee- klaha, pe sē maha ke war ye.

⁸ Wo cā kānde lii Yāhā le ta, kayīi ne, le ma pye pe nawee- klaha le ne, mii Yāhā le yar mii. ⁹ Wo cā ma yee, mpāy pe sron, kānde lii Yāhā le ta, le sē yi poo myaha ne ye. Le yi mpāy myaha ne pe ma kapeepyefa, mpāy ne pe sē n luhu Yāhā ye ye, mpāy ne pe pee, mpāy ne pe kāmpee yā, mpāy ne pe sē Yāhā gboho ye, pe sē maha Yāhā kai- yāŋ ye, mpāy ne pe pe tuhufa boo pe nahafa ne, mpāy ne pe ma naboofa, ¹⁰ mpāy ne pe sē fyar cā ye, mpāy ne pe n sāy pe naawai ne mpāy pe sē le wa ye, mpāy ne pe yāmpa cāā troho, mpāy ne pe kawar fua, mpāy ne pe Yāhā ka n di, mpāy ne pe kai- nkāy pye ke sē wāā le cīinde kaklaha wūhū ne ye.

¹¹ Koo cīinde kaklaha ngīi, le Yesu kapāyīi ke yar wo na,

Yesu kapāyīi lii le wāā ra kē, n naa le tōr nawee- ye. Le Yāhā nayōr yar wo na, Yāhā gii ke ma kānkai- bye ne.

Laantār rii Yāhā te pye yar Pɔl kē, te gboho

¹² N syaha wāā wo Yīnfua Yesu kē, woo wii tuu fāŋga wāā ra kē ta tēn laam wo. N syaha wāā u kē, woo wii tuu yee tē yai u tēn wātē ne, ma ra yāŋ yi n naa le tē.

¹³ N -sē nwo, faale wo, n sē naa wāyīi pāā u wīi na ye. Mpāy pe naa n taha u na, n naa pe nuhu, ta laam ba waha ter. Loo naa bye ne, u ra yāŋ yi. Tē sē ba Yesu ta ra Yater ye, n sē ba cā kapee kē tē naa n pye ye, Yāhā n ra fən di. ¹⁴ Wo Yīnfua n kayīi pye ra kē, le n sya gboho ter. Woo kē tuu ra ta ta n u ta ra Yater. Woo kē u ta ta ntāŋ n dye u tāy, ma yee nawee- bye ntāŋ pe waha dye ra tāy.

¹⁵ Kapān laa nde, cīinde ne; nawee- bye yai pe le sya nuhu ne: Yesu Crise pa driyē wo kapeepyefa syaha- hasaha wo. Kapeepyefa laam wo, ndoo tē pee pe bye na. ¹⁶ Yāhā n le sya, ma ra fən di. Loo nde yai wo le cā: Yāhā Yesu Crise ta u le yar nawee- na, pe n waha cā Yāhā ke laam yīn nawee- ne. Ta dyaŋ tē pye, kapeepyefa waa sē ba ter ra yaha ye, ke sē ke laam yīn la ra ne? -Ye cā ye yee, ke ke laam yīn nawee- ter bye ne. Loo na, mpāy pe ga ba Yesu ta pe Yater, pe cīinde yrā yāā, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye, pe ga waha ra wīi yāŋ, Yāhā ke laam yīn ta ne mii, pe cā pe yee Yāhā ke laam yīn nawee- ter bye ne. ¹⁷ Yīnfuangbāŋ wii u ma wākuayāā wee u yīnfar na ye, woo wii wākuyāā wee u na ye, woo nwo nawee saa waha u yāā yīnde ne ye, woo nen ya kē u ma cīinde Yāhā, u miingbāŋ yai ke naa n yee yalebye, u yai u naa n sey yalebye, wāyeryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

¹⁸ Timuti, ma ma ra dya Yesu Crise kānde na. N ga ma yar waha laa ne. Yāhā kāmāy na, kai- nkāy ke ba pāā yaha ma wīi na, koo ma suhu lii ne tē ga yar ma na, ke wāā le. Loo ne nde: Taa Yesu ta ma Yater mii, naa loo cīinde wīi yāŋ, kawar wūhū nkāy ma n wāhā le wo ye. ¹⁹ Ma'a n traha ma waha yia, taa Yesu ta ma Yater mii, u ta yaha tāŋ ma Yater koo syi! Kai- nkāy taa cā ke sron, naa koo ya pye! Mpāy pe koo wāpyeŋ sye, loo pe ta pe n plaha, ma Yesu kānde miy yaha. ²⁰ Yiime pye pe ne tesē Lesyāānder ne. Poo nawee- syām me, n tyii Setane na u waha pe fāy, pe n waha cā pe yee kaplāmpee- wāpāā Yāhā kē, le sē yō ye.

Wo yai wo naa Yāhā nar nawee- bye kē!

2 N ga ye bye yar waha nde ne: Kai lii le ma yīŋ, -ye naa n pāā Yāhā ye, ye naa ye yīŋ wūhū nar ke ye, -tee naa ke nar ye nampyer- kē. Ke kayūhū nkāy pye nawee- bye kē, -ye naa syaha wāā ke kē koo ngīī wīī ne! -Ye naa Yāhā nar koo syi nawee- ter bye kē! 2 -Ye naa Yāhā nar ke syi klo yahaseefa kē tesē fāngafa ne, wo n waha naa wo troho tāhā laanfīr ne, yrīŋ wo, too maha naa Yāhā myaha gboho, too naa wo troho tāhā Yāhā kānde wo laanyīn ne. 3 Loo nde yō, ma maha n tāy wo Syayahafua Yāhā ye. 4 Ye sē yāā, Yāhā n ke nawee- bye pe waha sya yaha, pe maha waha le Yāhā cīinde wīī cā. 5 Ye sē yāā, Yāhā neŋ ya kē ke ma, kusyī- ifua nen ya kē u ma Yāhā nsoho wo nawee- ne, woo kē Yesu Crise ne, u pye nawee wo wāŋ syi dyaŋ. 6 U le sya ma gbā ku, loo n nii wo bye wāsyayaha dir tuu dāā. Loo nde ta, Yāhā ke bii yale lii yar yaha Yesu gbā wīī na, loo yale le ba nɔ, poo gbā mii ta nawee- bye n cā ma yee, pe wāsyayaha wīī ma Yāhā laam wo. 7 Loo ne, ta n nii Yesu tēnlehe, ma maha nii Yāhā tēntē, ma ga naa nawee- klaha, mpāy pe wee Yīifee- ye, pe n waha Yesu ta pe Yater, pe le Yāhā cīinde wīī cā. N sē kawar fua ye, cīinde ne tē n pāā.

8 N n ke Yesu kāndeyārfa yawāhā teebēhe bye wo, pe naam pe naa n pāā Yāhā ne. Pe ma nii n pāā Yāhā ne, pe laam yai pe nii gbegbe, pe ma n naa ncafūhū di ye, wāhā wīī laa ma n pye pe laam wo ye! 9 N maha le ke ca ye, pe naa faha wān le, faha wān tii syi nawee saa waha yīnde yi too pe na ye. Pe ma syi pe pe yīnde le yaha yīŋ wāfan wo, nsāāsugu ne, sān wān ne, tesē faha wān tii ne te dir te sron gboho ye. 10 Too nde wālen sē kē ke ma yīŋ ye. Kayīī wāpyer loo le ma yīŋ. Kayīī wāpyer loo le yai ca mpāy ne pe yee, poo Yāhā myaha gboho.

11 Ca yai pe yaha le, pe yīŋ kor le, pe naa n luhu Yāhā kaplāŋ ye; pe yai pe tyii ke n naa n dye pe laam wo.

12 Cɔɔ woo sē yai u naa naa klaha Yāhā kaplāŋ ne ye, u sē yai u kuā tā naa na ye, u yai u naa laanyīn yāā. 13 Ye sē yāā, Yāhā cāā Dama tāhā, ma ba Awa tāhā kur kue ye. 14 Dama sē kē tuu tyii u sāndāpee yīŋfua n u wlaŋ ye, cɔɔ kē tuu tyii u sāndāpee yīŋfua n u wlaŋ. Yāhā ke bii yee, pe ma n lii pye ye, u n le pye. 15 Ca -sē ga waha sya yaha kicar waa wāsee wīī na. Pe -sē yai pe Yesu ta pe Yater pe kuāŋ ne, pe tyii nawee- ntāŋ naa n dye pe tāy yalebye, pe laam n nii gbegbe, pe naa n laha pe kānkai- bye wo.

Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa

3 Kapān laa nde, cīinde ne: Wii ma yee u Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefua tēn syi ke, tēyīī ne u n ke. 2 Wii ma loo tēn tē, u yai u sron kai- bye wo; u yai u pye cɔɔ nen ya ne, u yīnde ma n pye cɔɔ waa ter

na ye. U yai u u ya wāyigi cā. U yai u kai- cā. U yai u pyer n yō. U yai u nampay wāyigi cā. U yai u le Yāhā kaplāŋ wāklaha cā nawee- ye. 3 U sē yai u tar sēm na ye. U sē yai u naa fānga yar nawee- na ye. U yai u naa n tāy nawee- ne. U sē yai u naa wāhā cer ye. U sē yai u ta, war wīī n gboho u laam wo ye. 4 U yai u u kahafa wāyigi cā, u yai u ta u pii naa n luhu u ye, pe maha naa u gboho. 5 Ma sē yāā, nawee ma yee u sē u kahafa wāyigi cā ye, u ga waha pye mii, u waha Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yigi yō, poo mpāy pe ma Yāhā wām? 6 U sē yai u pye nafuē le Yesu kānde wo ye, mii loo sē ne ye, u ga waha yatan ta u ya na sāndāpee yīŋ- fua Setane wāŋ syi dyaŋ, Yāhā n u pēn. 7 U yai, mpāy pe wee Yesu kāndeyārfa ye, poo n cā pe yee u troho wātāhā ter yō. Mii loo sē ne ye, u wīī ga sye pe ye, u n waha gbe sāndāpee yīŋfua namihi na.

Koholefa Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa ye

8 Mpāy pe koho le Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa ye, pe yai pe laha. Pe yai pe naa cīinde pāā. Pe sē yai pe tar sēm na ye. Pe sē yai pe naa wale ke dawar ne ye. 9 Pe Yesu ta pe Yater, le Yāhā kapāyīī cīinde wīī lii le yar pe na, pe yai pe le yigi klue sīī laantee nen ne. Kai- nkāy pe cā ke sron, pe naa koo pye. 10 Ye yai ye pe troho wātāhā ter yāŋ, pe ma n sron, ye cā pe taha loo tēn nde na. 11 Pe ca bya, pe yai pe laha. Pe sē yai pe naa nawee- wāpee pāā ye. Pe yai pe pe ya wāyigi cā. Pe yai pe naa n sron kai- bye wo. 12 Naa wii u koho le Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa ye, u yai u pye cɔɔ nen ya ne, u yīnde ma n pye cɔɔ waa ter na ye. U yai u u pii wāyigi cā tesē u kahafa bye ne. 13 Mpāy pe koho le Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa ye, pe ma sron pe tēn wo, nawee- ga naa pe gboho. Yesu cīinde wīī lii pe sya laantee nen ne, pe ma nii loo pāā nawee- ye, pe ga waha le pāā naa n laha laanyīn ne nawee- ye.

Yāhā cīinde wīī lii waa sē le cā yāā ye

14 N saba nwo yrūhū nɔ wāā ma kē, ma -sē n traha n ga ma yāŋ plii nde na. 15 N ma ma- kuee ter, saba nwo ga ma klaha laa ne: Yesu kāndeyārfa yai u naa u troho tāhā mii u Yesu kāndeyārwei ne, maa le cā. Poo ma mii tuhufua nen pii dyaŋ. Poo me, pe ma ke Yāhā kāndeyārfa yawāhāfa, Yāhā gii ke ma yrāŋ yalebye. Poo me, Yāhā wām. Ya'a yāā, le Yāhā cīinde le soho Yesu kāndeyārfa koho wo, poo me pe n sēŋ le na. 16 Cīinde ne, kai lii le wo ta wo n Yāhā ta wo Yater, waa saha le war ye. Le yīŋ wīī gbaha, waa saha yee kang- bāy sē ne ye.

U tege ba wo ye nawee kadye ne.

Yāhā Yrā le yar gbaa na u sron.

U u ya yi yar yāhāyīŋ tēnlehe na.

Kapāyīī lii le u wīī pāā,

driyē kui bye le luhu.

Driyē kur bye wo,
nawee- ter bye u ta pe Yater.
Yāhā u kuā yir ga ta niisayūhū wo
yāhāyīn na.

Kawar kaklahafa

4 Yāhā Yrā le yar laha ma yee: Mpāy ga ba dur yi kāā Yesu kānde wo driyē kuayale wo. Pe ga ba naa n luhu yīmbuhu nkāy ye, ke n pe kar naa n yaha. Pe ga ba naa n luhu sāndāpee kaplān ye. ² Loo ga ba pe ta, dawarfa tesē kawarfuafa ne, pe n pe plaha, pe n naa kāmpee yār. Poo dawarfa mii tesē pe kawarfuafa mii ne, pe ga ba nii, pe naa kapee- pye, pe kalaa saa pye ke na ye. Pe ga ba nii mii, Setane pe kayī wāpyer suhu boo pe kē. ³ Poo kawar kaklahafa mii, pe nawee- klaha ma yee, ɔɔ wāsyar sē yō ye, ma maha yee dir raa ma te wādiŋ sē yō ye. Ah too dir nde, Yāhā sē na ke re tāhā? Mpāy pe Yesu ta pe Yater, ma cīnde cā, pe ga waha syaha cā wā Yāhā kē, pe too dir di. ⁴ Ye sē yāā, Yāhā ke dir wān tii bye tāhā, te bye yō; taa ter sē yai mboo Yesu kāndeyārfua ma te sye ma yee, te ma tā ye. Te bye yai ma waha te di, taa -sē cāā syaha wāā Yāhā kē. ⁵ Yāhā kapān tesē syaha wāwāā ne Yāhā kē, koo ke n pai wān bye wāyōn ne Yāhā ye.

Wii syi u ma Yesu Crise tēntēyō

⁶ Ma'a koo kaklaha ngīi yar pe Yesu kāndeyārfa na, maa nii Yesu Crise tēntēyō. Ma'a loo pye, nawee- ga cā pe yee, ma n poho Yāhā kapāyīi ne, ma suhu cīnde kaklaha nkāy ne raa yigi. Koo katē- syān ngīi ke kaa taha ma kacān na Yāhā wūhū kuē ye mii digi dyan, ke ne kaa taha ma kadye fānga na. ⁷ Ngbāy rii te sē cīnde Yāhā wūhū pāā ye, ma yai ma te wīi sye. ⁸ Ma'a yīn le Yāhā kai- na, maa ke cā laha, ma nii yīmbui nen na Yāhā ne. Kadye wāsāhā gbar nawee kadye ya sāhā, yīn sē -sē wee re na ke syi ye. Ma'a -sē nii yīmbui nen na Yāhā ne, loo nde ma yīn ne. Ma sē yāā, loo nde nawee ta u n nii yrān na nanga, sukūhū gaa bye ne. ⁹ Kapān nde ma cīnde, nawee- bye yai pe le sya nuhu ne. ¹⁰ Loo ne, wo n nii Yāhā tēn tē yalebye, ma maha sron n kān ke wīi ne. Ye sē yāā, wo koho taha yaha Yāhā na, Yāhā gii koo neŋ ya ke ma yrān, ma maha ma nawee- Syaya- hafua, nawee- mpāy bye pe Yesu ta pe Yater.

¹¹ Kai- ngīi bye klaha pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ye, taa pe yar waha, pe naa koo ngīi pye. ¹² Taa ma naanfuē, ma'a syi ta waa n naa ma kloŋ loo nde wīi na ye. Ta, ma pyer n naa n yō, Yesu kāndeyārfa n te yān naa n gbe ma ye, ma yē kaplān ne, ma troho wātāhā ter ne. Ta, nawee- bye ntān n dye ma tāy, -taa tyii ma laam n yō, Yesu kāndeyārfa n naa n yān ma na, ma Yesu wātaŋ ter ne ma Yater, ma laam gbegbe ter ne.

¹³ Naa ke Yāhā kaplān kal Yesu kāndeyārfa yawāhāfa telai wo nawee- bye yīnde na! Naa pe yar pe naa kānyīi

yār! Naa pe klaha Yāhā kaplān ne! Koo ngīi yigi ma naa ke pye, ta n sya ba dur ba. ¹⁴ Per gii Yesu kāndeyārfa wāle pe ba klue taha ma na, Yāhā ba kaplān nkāy le waa laam wo ma wīi na u n ke tōr, ma yee Yāhā fānga gaa wāā ma kē. Koo fānga nge ta, ma naa Yāhā tēn tē! ¹⁵ Loo nde ya ta ma tēn, ma naa le tē yalebye kayi ne, nuhu ne, le n naa n gaha ma ye yaha ye, nawee- bye n waha le yāā yīnde ne. ¹⁶ Kacān yāā mii na, taa ta ma troho wātāhā ter n naa n yō, ma kaklaha ke naa n nii cīnde kaklaha. Ma'a mii plāhā, ma nii ngīi pye yalebye, ma ga sya yaha. Mpāy pe n luhu ma ye plii bye, pe bya ga naa pe troho tāhā ma wān syi dyan pe ba sya yaha.

Yāhā tēntē yai u Yesu kāndeyārfa yigi mii?

5 Ma'a syi ma naa n sā wāle na ye. Ma'a yee, mboo ga laantor le pe laam wo, ma naa pe yar mii nawee dyan u tuhufa ne. Naa laantor le pe naanfām laam wo mii nawee dyan u cīifa ne ma suhu u lefa ne. ² Naa laantor le pe cale laam wo mii ma nahafa dyan, pe cabii tesē pe capīy ne mii nawee dyan u syafa ne, -taa -sē mii wāyigi cā pe ne.

³ Calangusyam mpāy nawee wee pe na ye, naa nag- boho ta pe na, ma naa koho le pe ye! ⁴ Calangusya wii ma pye kicar ne tesē kur kuē pii ne, pe yai pe naa pe troho tāhā pe nahafua ne mii Yesu kānde le yar mii. Pe yai pe naa kayūhū pye pe nwoŋfa kē, pe seefa pe kayīi lii pye ter pe kē, pe naa le kayīi dur pe kē. Loo ne, le n tāy Yāhā ye. ⁵ Calangusya wii ma -sē pye, waa wee u na ye, u yīntaha ma maha syii, u u koho taha yaha Yāhā na, u naa n pāā Yāhā ne ke yai ke yīmper, u naa ke nar ke naa u koho soho. ⁶ Calangusya wii ma -sē kuee u laangapee wūhū ya pye, tuu sya nwo u sē ku wa ye, u ma mii nakugu dyan u kapee- koho wo. ⁷ Naa pe bye klaha kai- ngīi bye ne, pe troho wātāhā ter n yō naa n tān pe ye gbegbe. ⁸ Yesu kāndeyārfa wii ma yee u sē u nwoŋfa yān ye, u Yesu kānde miy yaha. Woosyifua nwo pee wii na, u sē Yesu ta yāā u Yater ye.

⁹ Calangusya wii syi u myaha yai ke yrūhū koho wāle wīi na Yesu kāndeyārfa yawāhāfa tēn laam wo, u yai u pye dye- gbeetāā syi. U yai u pye tuu nii ter puai nen ya ye. ¹⁰ U yai u pye miyūhū ne kayūhū kuē ye: Kicar wāyigiyō syi, nampay wāgbihi ne, u pye u Yesu kāndeyārwei tēntēle, u pye koholefua fenfa ye, kayīi wīi le naa n tāy u ye.

¹¹ Calangusyam mpāy yīntaha ke sē syii ye, ma'a syi naa pe syi myar yrūhū Yāhā tēn wātē wīi na ye. Mii loo sē ne ye, naa waa wāgbe laam ma pe yigi, pe ga waha le Yāhā tēn miy yaha loo nde wīi na. ¹² Pe ma yē ter Yāhā tēn wātē wīi ne, ma ba le sye, le ga nii kapee pe ye. ¹³ Pe mii, laa tēn wee pe na ye, pe ga pe ya ta nawee- kle kafa. Lii le cā pee, pe yē kaplān ga nihi ter, pe kalaa wee kai lii na ye, pe ga pe yē le le wo. Lii le maha wee wāpāā wīi ye, pe ga naa loo pāā. ¹⁴ Loo ne

ta n yee, calangusya wii u sē le ter syihi wāsee na ye, n n ke naa waa ma yi usyi na, ma u gbe ta цоо, le puar. U ma syihi yāā see, u ma u kaha yigi yō, wo napīī saa waha laa wāpee yāā wo wīī na u naa le pāā ye. ¹⁵ Ye sē yāā, calangusyam mpāy mii, pe le Yesu kānyīī miy yaha, ma Setane kāmpee gbe. ¹⁶ Yesu kāndeyārfua wii ma pye u nawee waa ne tuu nii calangusya, u yai u naa koho le u ye, u ma n tyii u na u n nii teger Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ye ye. Calangusyam mpāy pe ma, waa wee pe na ye, pe yawāhāfa ga waha naa koho le poo ye.

¹⁷ Wāle mpāy pe ma pe Yesu kāndeyārfa yawāhā yahasee ye, pe Yesu kāndeyārfa yai pe naa nagboho ta pe na tesē pe naa pe dāān wāā pe kē. Poo me mpāy ne pe Yāhā kaplān pāā pe Yesu kāndeyārfa ye ma maha pe klaha. ¹⁸ Ye sē yāā, Yāhā sabangbān wo, kapān laa ma le yrūhū ta mii nde dyaŋ:

«Pe naha gii ta ma yee

ke dir pua tāhā naa n yi te syir wo,

pe sē yai pe koo naha yē pua tā

too dir nde na ye.»

Le maha yrūhū ta ma yee: «Tēntēfua yai u dāā u dāān ne.» ¹⁹ Pe ma wāpee laa pāā taha yahaseefua waa na, nawee- syām laa na nawee- tāā syi ge ma yee, pe sē le yāā yīnde ne ye, ma'a n le sya ye. ²⁰ Yahaseefa mpāy ma pua yaha kapee- wāpyer na, ma naa le kuān pe ne pe Yesu kāndeyārfa bye yīnde na. Loo ga ta pe bye n naa n fya. ²¹ Lii tē ga pāā waha ma ye Yāhā yīnde na, Yesu Crise ne tesē pe yāhāyīn tēnlēheyōm ne, loo ne nde: Nkāy tē ma yar, naa n pye ke syi, ma'a n yee maa dye waa kuε ye taa tyii waa na ye, ma'a n yee waa wīī n tāy ma ye ma ter waa yaha ye! Naa cīinde fla loo yān!

²² Ma'a Yāhā nar waa kē, ma'a n koho taha u na farfar ye. Wii ma kapee pye, ma'a n dye u kuε ye ye, naa mii yigi yalebye kapee- kuε ye!

²³ Ma laha ke ma yaa, ma'a syi loho ya ta ma lawoŋ ye; deffī wo naa n wlāhā cacar, u ga ta dir saa naa n syā ma laha wo ye, ma n naa nii korkor.

²⁴ Mpāy kapee- ma, ma'a sya yee ma sē le fla naha ye, maa ke kapee- yāā gbaa na ufua tuu pye. Mpāy kapee- -sē ga waha pye ke sē n yāā gbaa na ye, ma'a le fla naha, maa cā ba ke yāā kur ye, ufua kapee- pye cīinde. ²⁵ Kayūhū pyefa bya ma koo syi. Wii ma kayūhū pye, ke n yāā gbaa na. Ke ma sya yee, ke sē yāā gbaa na ye, ke saha kuae wam wo ye, ke ga ba naa n tōr nawee- bye n ke luhu per gaa.

6 Mpāy pe ma yāmpa, pe yai pe naa cīinde nagboho ta pe yīnfa na. Mii loo sē ne ye, nawee- mpāy ter ga waha naa Yāhā miipihi yee ma suhu wo kaklaha ne. ² Yāmpa mpāy yīnfa pe ma Yesu kāndeyārfa, poo yāmpa mii sē yai pe yee, poo tesē pe yīnfa ne, poo ma mii Tuhufua nen pii dyaŋ, pe sye pe saa naa nagboho ta pe yīnfa na nantān ye. Le wee koo syi ye, pe yai pe cā pe tēn tē pe yīnfa mpāy kē pe ma Yesu kāndeyārfa,

pe yīnfa ntān maha dye pe tāy. Loo nde yai le waha pe yāmpa ta pe n pe yīnfa wīī gbihi pye naa n yō.

Kawar kaklaha tesē wale wātāyter wīī nawee- ye

Kai- nkāy taa yai ma naa n pāā nawee- ye, -taa naa pe klaha, koo kē tē tōr yar ma na. ³ Wii ma nii kaklaha gaa ter klaha ma nii n yee, woo sē yer wo Yīnfa Yesu Crise kaplān na ye, koo kaplān ngīī ke nawee- troho wātāhā ter sroŋ, ma maha yee, woo sē yer koo kaklaha nge na ye, koo gii ke sroŋ wo Yīnfa Yesu wāta wīī ne wo Yater, ⁴ woofua nwo ta yi u yataŋ ne, u sē maha laa ge cā ye. Nafāā kaplān wātyīn ter u koho ne, u maha nawee- yē ke yalebye. Loo nde n pai laanyar ne, wāhā wācer ne, tyehε ne, nagblaha ne, nampyer wāpee wāga ne. ⁵ Mpāy kacān te kāā yi le Yāhā cīinde kānde wo, wāyer wee pe kaplān wātyīn na ye. Pe le ga ma yee, wii ma Yāhā ta u Yater, ufua ga waha wale ke loo nde flāhā tāy.

⁶ Cīinde ne, Yāhā laam wīī wāpyer ma gboho nawee laam wo, wangbāy laa sē ter loo nde yaha ye. Ufua saa naa laa ke nantān ye. ⁷ Ye sē yāā, wo sē see ba ngaa ne driyē wo ye, wo maha wee too ga waha ngaa gbe ke laam wo wo ter ke ne wo kuper ye. ⁸ Wa'a nii wo yē digi yāā, tesē nayε ne ma le n tā wo kadye na, laa sē maha kuae nantān ye. ⁹ Mpāy pe yee poo n traha pe wangbāy ke, loo ne le pe tyīn n gaha kapee- wāpyer kuε ye. Pe laam wūhū pee, ma nihi, yīn maha wee ke na ye. Koo ngīī syi kē, ke nawee ta u n gbe namihi na, u wīī n klaha- tān, u n maha u yīn ke laa. ¹⁰ Ye sē yāā, wale wīī ma gboho ter mboo wii laam wo, loo nde n pai kapeeter bye ne. Mpāy wale wīī ba gboho ter pe laam wo, ma pe ta pe n le Yāhā kānyīī fla miy yaha, ma maha pe laanyīn bye pye klaha- pe ya kē.

Pōl Timuti yar kai- ne

¹¹ Mboo woo na Timuti, Yāhā nawee kē ma ne. Kai- nkāy tē pāā ter, ke bye yāā ma ke ta yaha. Ma yai ma kai- nkāy ke ke ngīī: Kasroŋ wāpyer, wāpuayaha Yāhā wīī na, Yesu wāta wīī ne ma Yater le n naa le ma laam wo, nawee- ntān wādye wīī ne ma tāy. Naa ma laam yīn yalebye, -taa ta pe naa n tāy. ¹² Taa Yesu ta ma Yater, loo fānga gbe ma kapee- wāpyer yia. Ma'a nii loo pye, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye, maa le yāā. Yāhā ma yee yi loo nde na. Mboo ge sē le pāā la nawee- busāā yīnde na ma yee, ma Yāhā Dya Yesu ta ma Yater.

¹³ Yāhā gii ke yrā le wān bye wo, koo tesē Yesu Crise ne, woo wii tuu le pāā Pōsyi Pilati yīnde na pe nawee- bye ne ma yee, woo kē Yāhā Dya, n ga nde pāā ma ye ke syān yīnde na: ¹⁴ Le Yāhā kānde yigi klue sīī ne, -taa naa le yān, ma'a syi kawar kaklaha n wlāhā le ne ye, wo Yīnfa Yesu n sya ba dur ba. ¹⁵ Yāhā yale lii ta, le ma ba n, ke ga u ta u n dur ba. Yāhā kē ke ma cīinde

yahaseefua kai- bye wo, koo ya kē ke n pai yrīŋ ne. Koo kē ke ma fāngafa bye Fāngafua, ke ma yrīŋfa bye Yīŋ-fua. ¹⁶ Ke ma, gbā saha crā ge crā ke na ye. Yāhā niisa-ha ma cāā- wo, cāā- mpāy syi nawee saha crā pe na ye. Nawee saha Yāhā yāā yīnde ne ye. Yāhā myaha yai nawee- ter bye pe naa ke gboho, koo gii wākuayāā wee ke fānga na ye. Amen, le nii ke syi.

¹⁷ Mpāy pe ma driyē nge wale ne, pe yar pe ma syi pe yataŋ ta pe ya na ye. Pe yar pe ma n koho taha naa n yaha pe wale ya na pe yee le gboho ye; wākuayāā ma le na, wāklahayāā bya ne. Pe yai pe koho taha naa n yaha Yāhā koo na, koo gii ke wo kē wān bye ne busāā, ma yee te naa wo wīi yō. ¹⁸ Pe yar pe naa kayīi pye, pe naa ke pye ke n gboho naa n nɔ pe wale wāgboho syi na, pe nii laantār ne, pe naa pe koho wān la nawee- ne

laanfīr ne. ¹⁹ Pe ma koo pye yalebye, nangbān kē pe ke n ta Yāhā Yai wo; too nangbān wān nde syi sē waha n klaha- ye. Loo na, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye, pe ga ba loo yāā.

²⁰ Dya, Yesu kapāyīi kaklaha wūhū nkāy tē ma yar, ke ma ma koho wo, ke yigi yō. Kaplāŋ nkāy syi yrīŋ wee ke na ye, nkāy syi ke ga maha waha nawee ta, u saa Yesu ta u Yater ye, ma'a n naa ma yē le ke syi wo ye! Kawar wūhū nkāy pe ta kacān wūhū, koo nkāy ke n yee, le Yāhā kapān wīi wee cīinde ye, ma'a n naa ke syi luhu ye! ²¹ Ma sē yāā, mpāy pe yee poo ma too kacān nde syi cāfa, pe Yesu wāta pe Yater wīi miy yaha.

Yāhā n laantār yar ma na, mboo tesē mpāy ne pe ma ma ne.

Timuti saba syāṅ wuhu

Syaha fla

1 Ndoo Pɔl kē, ndoo wii Yāhā ra ta Yesu Crise tēn-lehē. Yāhā ke bii yē ter nawee-ye, koo ga ba cīnde yrā lii wāā pe kē Yesu Crise kāmāy na, ke ra taha, n naa loo nde yar nawee- na. ² N saba nwo yrūhū nɔ wāā mboo Timuti kē, ma ntāṅ dye ra tāy, ma ma ra dya Yesu kānde na. Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīṅfua Yesu ne, ke ke kayīi wāā ma kē tesē ke yrīṅ ne, ke ma fēn di.

Pɔl laantor le Timuti laam wo

³ N syaha wāā Yāhā kē ma wīi na, Yāhā gii n ma ke tēn na. Kai- nkāy tē cā ke sron, koo tē n pye le Yāhā tēn na mii ra faale wāle wāṅ syi dyaṅ. Yalebye ke yai ke yīmper, n ma nii n pāā Yāhā ye, n sē ne faha ma wīi ne ye, n ne ke nar ma kē. ⁴ Too naa n cāāṅ wii na per gii, ma ba yīntām yi. N ma nii loo nde ga, ma laam bya ma ne ra yigi, ta n sya naa n ke, n ma yāā yīnde ne, n naa nuhu di. ⁵ Ma nahafuadyaha Loyise tesē ma nahafua Yīnisiyi ne, poo mii cāā Yesu sron ta pe Yater ma yaha. N le cā, ma bya Yesu ta ma Yater laantee nen ne pe wāṅ syi dyaṅ. Koo kē, n syaha wāā Yāhā kē ma wīi na.

⁶ Tē ba koho taha ma na, ma naa Yāhā nar ma kē, koo kē, Yāhā n wāyīi wāā ma kē; loo le ma ta, ma n ke tēn wātē fānga yāā. Ma'a syi ma loo wāyīi nde faha ye! ⁷ Ma sē yāā, Yāhā Yrā lii Yāhā le le wo laam wo, le sē wo ta wo n nii fya le cīnde wāpāā ne nawee- yīnde na ye. Le wee koo syi ye. Yāhā Yrā fānga le wo laam wo; le wo ta, nawee- ntāṅ n dye wo tāy, le wo ta, wo n wii wāyigi cā.

⁸ Loo na, ma'a syi ma yee, Yīṅfua Yesu kapāyīi wāpāā wīi fyar yigi ma kē ye. Tē nwo nwompihi wo Yesu wīi na, ma'a n yee, a loo maha fyar yigi ma kē ye. Ma bya, naa mii gbihi wāfāy kur ye ra ne le Yesu kapāyīi wāpāā ne. Ma'a syi fya ye, ma koho taha yaha ke fānga na, fānga gii Yāhā ke wāā. ⁹ Yāhā koo kē ke wo sya yaha, ma maha wo yee too nii ke nna; le sē nii mii, wo kayūhū pye koo syi ye, ke ya laam wīi ne, ke le pye wo kē laantār tāy. Ke bii loo kayīi nde ta yaha wa wo kē Yesu Crise kāmāy na, driyē sē bii tāhā wa ye. ¹⁰ Ke le yar wo na yagaa wo Syayahafua Yesu Crise wāpaṅ ne driyē nge wo. Yesu Crise ta, gbā saha kapee pye wo na nantāṅ ye, tesē cīnde yrā lii wākuayāā wee le na ye, u maha loo yar wo na le Yāhā kapāyīi wo.

¹¹ Yāhā ra yāṅ yi ma yee, n naa le kapāyīi tōr nawee-ye, n nii Yesu tēnlehē. Loo ne, ta n nii nawee- klaha le kapāyīi kai- ne. ¹² Loo le ra ta, ra n nii wāfāy nge fāy. Le sē fyar yigi ra kē ye. Wii tē ta ra Yater, n ufua cā. N maha le cā, le Yāhā kapāyīi wūhū nkāy tē klaha nawee- ye, u ga waha yia u naa n sēṅ ke na, u wādurba per n sya ba nɔ.

¹³ Cīnde kaplāṅ nkāy tē yar ma na, naa koo ya yāṅ ma naa nawee- klaha ke ne. Ma seefar le Yesu ne, koo syi kē Yesu n nii ma Yater, nawee- ntāṅ n dye ma tāy, kuee yai tāṅ ke syi! ¹⁴ Kaklaha nkāy tē yar ma na, ke gbihi yigi, ma'a n tyii waa n ke wā klaha ye! Naa loo pye Yāhā Yrā kāmāy na, Yāhā Yrā lii le ma wo laam wo.

Mpāy dur yi Pɔl kur ye, mpāy -sē kuee u kur ye

¹⁵ Ma cā Yasyi kue kāntrahafa bye dur yi kāā ra kur ye, Fisyel dyaṅ Yermosyen ye ne. ¹⁶⁻¹⁷ Yōnesyifor woo na, tē nwo ke nwompihi wo, fyar sē u yigi ra wīi ne ye. Yāhā ke kaa taha u kahafa na. Tuu ba pa Wōrme wo nwo, u ba ra fla ke farfar, ma sya ba ra saha cā, ma naa n pai ra fla na, ma ba naa laanyīn kaplāṅ pāā ra ye.

¹⁸ Faale wo, tē sē ba pye wa nwompihi wo ye, ma pye Yefesyi wo, tuu naa koho le ra ye mii, ma le cā. Wo Yīṅfua Yesu u ba u fēn di Yāhā kasāhā per wo.

Wii u Yesu kānde yigi klue sīi

2 Ta dya, mboo na, ma cā too seefar le Yesu Crise ne, wo kayīi yāā. Naa mii plāhā Yesu kānde wo loo kayīi nde kāmāy na! ² Kaplāṅ nkāy raa luhu ra yē na, tē naa nawee- klaha ke ne nawee- yīnde na, mpāy raa cā pe sron, ma cā pe ga waha nawee klaha ke ne pe ya ndon, pe klaha ke ne!

³ Ma ma mii seraasyiyō dyaṅ Yesu Crise ye. Wāfāy ma ma dye, naa ma fēn lay sya ra wāṅ syi dyaṅ! ⁴ Seraasyi naa wii u n gaha naan miysaha wo, u n ke u wīi le naa n tāy u yīṅfua ye. Loo na, kai- nkāy ke wee naanmiy wūhū ye, u saa naa u ya wlāhā ke ne ye. ⁵ Ma maha cā, kaa na pe ma ne yee, nawee- pe pe ya kihī; wii ma yahasee gbe, u ga ngaa yāā. Pe kānde lii yar pe yakihifa na, wii ma yee u sē n ter ke syi ye, u ma sya yahasee gbe, u saa ngaa yāā ye. ⁶ Tawarfua wii tuu le tēngbāy tē, te dir ma ba gbe, woo tuu ga cāā u lay yāā. ⁷ Kaplāṅ nkāy tē pāā ma ye, ke le yaha ma laam wo, wo Yīṅfua ga ba kacān wāā ma kē, ma n ke war.

⁸ Ma sē Yesu Crise wīl yāā la, tuu sya ba ku, u ba yir gbā wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye. U faale wādyaha gaa kē Dawide ne. Le ma Yāhā kapāyīl wo, Yāhā kapāyīl lii wīl tē tōr n yar nawee- na. ⁹ Loo wīl wātōr kē, le ra le wāfāy nge wo, ta n sya nwo, pe ra pua yaha nwompihi wo kapeepiefua wāṅ syi dyaṅ. Le Yāhā kapān loo na, le saha pua yaha ye. ¹⁰ Loo ne, ta n nii wāfāy nge fāy mpāy wīl na, Yāhā pe yāṅ yi. Pe ma waha sya yaha Yesu Crise kāmay na tesē nayōr rii syi wākuayāā wee te na ye, pe ma maha too bye yāā, ta wāfāy nge saa kai kua ra ye ye.

¹¹ Kaplāṅ ngīl tē ga tōr ma ye, cīinde wūhū kē:

«Wo ma sya fāy mii waa gbā yāā,
wo ga ba nii yrāṅ na u ne wii ndoṅ.

¹² Wo ma wii plāhā le Yesu kānde wāyār ne,
waa ba nii fānga na u ne wii ndoṅ.

Wa'a yee wo sē Yesu cā ye,
u bya ga ba yee, woo sē wo cā ye.

¹³ Wa'a sya yee, wo sē n sroṅ Yesu kānde wo ye,
u Yesu woo na, tuu yē ter wo ye lii ne,
u n sroṅ le ne.

Ye sē yāā, tuu lii pāā,
u saha dur u le sye u ya ye ye.»

Tēntē wii u u yīṅfua laam yīn

¹⁴ Kaplāṅ ngīl tē pāā ma ye, ke gbihi yar nawee- bye na. Le pāā waha pe ye Yāhā yīnde na, pe tyii kaplāṅ wātōr na Yesu kāndeyārfa yawāhā fla wo. Ke n pai wāhā ne, ke ga waha ta Yesu kāndeyārfa mpāy n dur yi le kānde wo. ¹⁵ Mii waha, ma nii tēntē wii syi dyaṅ, u tēn tē n yō Yāhā yīnde na, le sē fyar yigi u kē ye. Naa ke Yāhā kaplāṅ cīinde tōr gbege nawee- ye! ¹⁶ Kaplāṅ nkāy yīṅ wee ke na ye, ke sē maha sroṅ Yesu kānde ne ye, ma'a n naa yē le ke wo ye! Mpāy pe koo pāā, loo nde pe troho dur yi n kāā le Yāhā kānde wo. ¹⁷ Pe yē kaplāṅ ma mii nahapihi dyaṅ nawee troho na, nahapihi gii syi ke ga ke troho bye pye klaha- tāṅ ufua kē. Mpāy pe koo kaklaha ngīl syi klaha, Yiminee ma pe ne, Fileti ne: ¹⁸ Pe le pāā ma yee, a wii Yesu kāndeyārfa, wo yir wa gbā wo, ma dur ba wa gbaafa ye yrāṅ na. Loo nde na, pe le cīinde fla miy yaha, ma maha nawee- mpāy ta pe n yi n kāā le Yesu kānde wo. ¹⁹ Cīinde wūhū nkāy ke ma yīṅ Yesu kāndeyārfa ye, koo nkāy Yāhā ke pāā ta yaha, ke wee wāyehē wūhū ye. Koo kaplāṅ kē ngīl: «Mpāy pe ma Yāhā wām, Yāhā pe cā.» Ma suhu «Wii ma yee Yesu ma woo Yīṅfua, ufua yai u dur yi kapee kur ye.»

²⁰ Nangbāṅ kaha wo, didiwān kur bye sē kē te fāā sān ne tesē wargbe ne ye. Taa ma, te fāā poor ne, taa -sē ma, katyigi pe ta. Te sān wān tesē te wargbe wān ne, pe roo gbe n yi cīinde wūhū ma ga pye. Te poor wān tesē te katyigi wān ne, pe roo gbe n yi plii bye, te n maha n wluhu. ²¹ Kapee- nkāy tē tōr yar ma na, wii ma yee

u sē ke syi pye ye, u ga nii mii didikla gii dyaṅ, pe ke gbe n yi cīinde wūhū ma ga pye. Wii ma nii koo syi, u sroṅ ma u Yīṅfua myaha na. U ga waha laa yō u Yīṅfua kē, u gbihi ta kayūhū wāpyeṅ na.

²² Taa ma naanfuē, naanfāndi wūhū nkāy ke sē yō ye, ke yāā ma ke ta yaha. Naa ma wāsroṅ wīl loo kē, naa Yesu ta ma Yater yalebye, tyii ma nampyeṅ- ntāṅ n naa n dye ma tāy yalebye! Mpāy laam pe ma gbege, ma Yīṅfua Yesu ta pe Yater pe kankai- bye wo, nii yimbui nen na poo ne! ²³ Kaplāṅ wātōr nkāy ke sē kaa taha nawee kacān na ye, ke yāā ma ke ta yaha! Ke syi n pai wāhā ne. ²⁴ Ma cā, wii u Yīṅfua Yesu tēn tē, u sē yai u naa n wāā ye. U yai u naa laantār kaplāṅ pāā nawee- bye ye. U yai u waha naa nawee- klaha Yāhā kaplāṅ wūhū ne, u yai u pye laanyīnfua. ²⁵ Mpāy pe u yē kai, u yai u waha pe gbihi naa n yar kaplāntāhā ne: Laa na, Yāhā ga ba pe ta pe n le sya pe cā pe yē kaplāṅ sē yō ye, pe ke miy yaha. Loo na, pe ga waha cīinde kaklaha cā. ²⁶ Loo na, pe ga maha waha pe faale laantor kacān yāā, pe waha fer sya sāndāpee yīṅfua Setane namihi wo, Setane wii u pe yigi kawar kaklaha nkāy ne ma pe ta pe n nii u laam wīl pye.

Driyē kuayale wo, nawee- kapee- ga ba gboho ter

3 Ma laam too nde na: Driyē kuayale cāā ga ba pee naa n gaha. ² Nawee- ga ba naa pe ya yīṅ ya kē. Wale wīl ga ba gboho ter nawee- laam wo. Pe ya wāsey wīl ga ba naa n tāy pe ye. Yataṅ ga ba gboho pe na. Pe ga ba yīnde le Yāhā wo. Pe saa ba naa n luhu pe seefa ye ye, pe sya naa n wāā pe ne. Mboo wii ma kayīl pye pe kē, pe ga ma dāā kapee ne. Pe saa ba naa Yāhā wīl yāṅ cīinde ye. ³ Nawee dugu saa ba pye pe na ye. Wāhā ma pe le nawee ne, pe saa sya pe wāā le yāā u ne ye. Pe ga ba nii nagblahafa. Pe saa ba naa pe ya wāyigi cā ye. Pe ga ba naa fānga yar nawee- na. Kayīl wāpyeṅ saa ba naa n tāy pe ye ye. ⁴ Pe ga ba yār naa n yaha pe nampyeṅ- na. Yēkuān wīl ga ba naa n tāy pe ye. Yataṅ ga ba ter pe koho ne. Pe ya laam wūhū ga ba naa n tāy pe ye Yāhā wīl na. ⁵ Pe ga ba le ka naa n pāā yē ya ne, poo ma Yesu ne, pe laam wo pe -sē u fānga wīl sye, u ma n pe troho wātāhā ter wāklaha pe kē ye. Ma'a n naa mii le pe kānde wo ye!

⁶ Poo mpāy ge ga ba naa n tay kakle wo, pe naa ca mpāy wlaṅ pe kawar kaklaha ne, ca mpāy syi pe wākaryaha sē n sye ye; poo ca mii cā pe pe ya le gboho ter kapee- wo, pe laam wūhū ma maha gboho. ⁷ Pe n kē pe naa pe klaha, pe sē -sē n kē pe cīinde cā ye.

⁸ Poo nawee- mii ga ba naa pe syi ca wlaṅ. Kawar wūhū ya ke ma pe laam wo, pe ga ba naa kawar fua, poo Yesu ta pe Yater. Pe kawar kaklahafa mii, pe ga ba yee, poo ga yer tā le cīinde na mii faale dyaṅ Syipte caifa Yanese tesē Yamrese ne pe bii yee, poo ga yer tā Musa cīinde wūhū na mii. ⁹ U Yanese tesē u Yamrese

ne, pe sē waha bii yia ye, nawee- n bii cā dawarfa me pe ne. Pe kawar kaklahafa mii, pe bya wīī ga ba nii koo syi, te kawar saa ba ka yahasee ye pe ye ye.

Ɔl Timuti yar kai- ne

¹⁰ Ma -sē yee mboo na, ma ra kaklaha sya, ma ra troho wātāhā ter gbe. Lii tē n ke driyē wo, ma bya le cā. Tē ra Yesu ta ra Yater mii, ma bya u ta ma Yater koo syi. Tē ra laam yīn mii, ma bya ma laam yīn koo syi. Nawee- ntāṅ pe n dye ra tāy mii, pe naa n dye ma bya tāy koo syi.

¹¹ Tē ta laam plāhā le Yesu kānde wāyār wo mii, ma le cā. Pe naa ra nuhu le Yesu kapāyīī wīī na mii, ma le cā. Tē naa wāfāy gii bye sya, ma ke cā. Wāfāy gii ter sē ma-ha kuee mii pe sē ra fāy ke ne Yātɔɔsyi wo ye, Yikō ne, Liiser ne? U Yīṅfua -sē ra yīṅ wloho naa n yi koo bye wo. ¹² Ma cā mpāy bye pe yee, poo ga seefar le Yesu ne, pe naa pe troho tāhā Yāhā yor wo, pe ga ba naa pe bye nuhu loo nde wīī na. ¹³ Nawee- mpāy pe pee ma yee, poo ga naa nawee- wlaṅ kawar kaklaha ne, kaa ga ba taha naa n gaha pe pyer wāpee na; pe ga ba yee poo ga nawee- wlaṅ le kāmpee lii wo, poo ge me pe ga ba too dye le wo.

¹⁴ Mboo na, taa ma klahafa cā, kai- nkāy pe ma klaha, ma cā cīinde wūhū kē. Mii plāhā, ma kuee ke wo! ¹⁵ Ma kicar cāā ge na, ma ba Yāhā sabangbāṅ kaplāṅ cā. Koo kaplāṅ ngīī ga waha kacān wāā ma kē, ma n Yesu Crise ta ma Yater ma ba sya yaha. ¹⁶ Kaplāṅ nkāy ke ma Yāhā sabangbāṅ wo, Yāhā kē ke koo ngīī bye le nawee- mpāy laam wo, pe n -sē ke yrūhū yaha. Ke yō, ke ga waha nawee klaha Yāhā wūhū ne; ke ga waha nawee kapee- yar u na, u n cā ke sē yō ye. Ke ga waha nawee klaha, u n kāmpee miy yaha, u kānyīī gbe. Ke ga waha nawee klaha, u n naa n sronṅ. ¹⁷ Nawee wii u Yāhā kānde yār ke syi, Yāhā kaplāṅ ga u ta u n nii naweeyō, kayūhū wāpye wīī ya n nii u laam wūhū.

4 N ma nar, Yāhā yāṅ tesē Yesu Crise ne, Yesu Crise wii u n pai yrāṅfa sāhā ma suhu mpāy ne pe ku wa, woo wii u n pai dur ba kāntrahafa ye u yīnfar ne, ² Yāhā kapān pāā naa n yigi nawee- ye yalebye! Le wāluhu laam ma pye pe na woo, le wāluhu laam ma maha yee le wee pe na ye woo, naa le pāā pe ye! Pe gbihi naa n yar le ne! Wii ma kapee pye, u yar u n le sya u cā, le sē yō ye. Wii ma kapee pye, u sē yer le na ye, ma le kuān u ye, -taa fāṅga le ufua wo. Ma laam ya-ha koo ngīī bye na, ma naa pe klaha laanyīn ne!

³ Ma sē yāā, yalaa wo, Yesu cīinde kaklaha wāluhu saa ba naa n tāy nawee- ye ye. Lii le n tāy pe ye, loo ya pe ga ba naa n pye. Pe ga ba pe laam kaklahafa ge yāṅ yi busāā, pe pe ta pe ya tāy, pe n naa pe laam wūhū tōr pe ye, pe n naa n luhu. ⁴ Pe saa ba naa Yesu cīinde kaklaha luhu ye, pe ga ba ke sye pe naa ngbāy ya luhu.

⁵ Mboo na, mii wāyigi cā kai- bye wo, naa mii waha

wāfāy wo! Ma tēn ne Yesu kapāyīī wāpāā ne nawee- ye, le tē naa n yō! Tēṅ nkāy bye pe le soho ma koho wo, naa ke bye tē!

⁶ Ndoe na, n le sya ma ga nii yrā le soho Yāhā koho wo. Le yale ge nɔ wa tē ga ku. ⁷ Driyē nge wo, n le sya ma naa nii srā kayīī wīī na. N fā fā fā, yagaa woo n nɔ ra fee yersaha na. Yesu kē tē ta ra Yater ma sya ba waa yagaa na. ⁸ Yagaa tē waha yia, n cā n ga dāān yāā: Too dāān nde, kayīīngbāy ne, kayīīngbāy lii, wii ma n sronṅ u ga le yāā. Yīṅfua wii u ma kasāhāfua, woo wii u sronṅ, u ga le wāā ra kē kasāhā per wo. Ndoe ya sē kē tē ga loo kayīīngbāy yāā ye, mpāy bye pe u Yīṅfua wādurbaṅ sēṅ nuhu ne, pe bya n pai le yāā.

Yesu kāndeyārfa mpāy wīī

⁹ Mii waha, ma ba yi ra na, ma'a n nii kuee ye! ¹⁰ Ma sē yāā, Demasu tuu yi kāā ra kur ye, driyē nge wūhū tāy n ter u ye, koo kē. U ka Tesaloni na. Karsā ye poo na, Tyite ne, poo ma ra kur ye. Karsā ka Galasyi na, Tyite -sē ka Dalamasyi na. ¹¹ Luke ya u kuee ra ne. Ma'a n pai, ma Mareke yigi ba, u n ba naa ra koho soho tēṅ ne. ¹² N Tesyihi lehe Yefesyi wo. ¹³ Ta nayrengbāṅ gii ke ma Karpasu fla na Toosa wo, ma'a n pai, ma ke gbe naa n pai ra kē, te sabar bya ne. Ma'a n faha te sre wān yaha ye, tii tē kaplāṅ yrūhū yaha te na, ma re kur ta ya-ha.

¹⁴ Ntyasāā naa Lesyāānder kapeengbāy pye ra na. Tuu lii pye, u Yīṅfua ga ba loo dāān wāā u kē. ¹⁵ Ma bya, naa mii yigi u ne; ma sē yāā, Yāhā kaplāṅ nkāy bye too pāā, u naa n ke woo ga yer tā ke bye na fāṅga wa-ha na.

¹⁶ Ta kasāhā na, tē fe yir per gii ma naa ra yīṅ ke, waa ge sē pye ra ne ke fla na ye; pe bye ba ra miy yaha. Yāhā ma syi ke loo ta kapee pe yīṅ na ye. ¹⁷ U Yīṅfua -sē pye ra tāy, ma ra laam plāhā, ta n waha le Yesu kapāyīī pāā mpāy bye ye pe wee Yiifee- ye, pe n le luhu. Yīṅfua n maha ra yīṅ wloho yi jar koho wo, kapee sē ra yāā ye. ¹⁸ U Yīṅfua ga ra yīṅ wloho yi kapee- ter bye wo, u ga ra ta, ra n dye u Yai wo yāhāyīṅ na. Woo myaha ya ke naa n sey yalebye, wāyeryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

Ke kaplāṅ kuasaha, syaha ne

¹⁹ Persyile syar ra kē, Yakila ne, ma suhu Yɔnesyifɔr kahafa bye ne. ²⁰ Yerasyi kuee Kɔrnti wo. Toofīī sē pye wāwee ye, ta n u ta yaha Meleti wo.

²¹ Mii waha, ma cāā pa te werngbān cāā yaha. Yeblusi, Pudānsyi ne, Linusu ne, Kladya ne ma suhu pe Yesu kāndeyārfa bye ne, pe ma syar. ²² Yāhā ke ta, u Yīṅfua n pye ma kur ye. Yāhā ke ke laantār yar ye na.

Tyite

Syaha fla

1 Ndoo Pɔl kē, tē saba nwo yrūhū. N ma Yāhā tēntē, ma maha ma Yesu Crise tēnlehe. U ra lehe ma yee, Yāhā ke mpāy yāñ yi, n pe yar le Yesu Crise kapāyī wīī ne, pe n waha u ta pe Yater, pe waha le cīinde cā, cīinde lii le n pai Yāhā kānde wāyār ne. ² Loo ga pe ta, pe n koho taha yaha le cīinde yrā wīī na, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye. Yāhā sē kawar fua ye, ke bii yē ter wo ye loo cīinde yrā wīī nde ne, driyē sē bii tāhā wa ye. ³ Le yale n ba nɔ, Yāhā n koo bye yar gbaa na ke yē kapān ne. Wo Syayahafua Yāhā ke yē kapān le soho ra koho wo ma yee, n le pāā naa n yi nawee- bye ye.

⁴ Ndoo Pɔl kē tē saba nwo yrūhū nɔ wāā mboo Tyite kē. Ndoo kē tē ma yar fūū le Yesu kānde wāyār ne, ma n u ta ma Yater mii tuhufua dyañ u ne u puee yar kaine mii. Yagaa, wo nii nwoñ neñfa le Yesu kānde wo. Wo Tuhufua Yāhā ma suhu wo Syayahafua Yesu Crise ne, ke ke kayīī wāā ma kē tesē ke yrīñ ne.

Pe Tyite taha tēn lii na Karti kāntraha na

⁵ N ma ta yaha Karti kāntraha na ma yee, kai- nkāy ke kuee wāpye wūhū, ma ke pye gbihi ta. Ma yai ma pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ta, pe n mpāy yāñ yi pe ya wo. Poofa ga nii pe Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa. Ma yai ma loo pye Karti kāntraha kui bye wo. Tē ba ma yar kai- nkāy ne loo nde wīī na, ma'a n faha ke ne ye: ⁶ Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefua yai u sronj kai- bye wo, u yai u pye cɔɔ nen ya ne. U pii bye yai pe naa Yesu kānde yār, pe sē yai nawee- n naa n yee pe troho wātāhā ter sē yō ye, pe maha naa n yee pe sē n luhu nawee- ye ye. ⁷ Ma sē yāā, Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefua woo kē, u ga naa ke yawāhā kai- bye yāñ ma suhu ke wale wūhū bye ne; loo ne, u yai u naa n sronj kai- bye wo. U sē yai u nii yatanfua ye, u ma syi u naa ncafūhū di farfar ye! U sē yai u tar sēm na ye, u sē yai u naa fānga pyer pye ye, u sē yai u naa fufor wale sya nawee- ye ye. ⁸ U yai u nampay gbihi naa n yigi nuhu ne, u yai kayīī wīī loo n naa n tāy u ye. U yai u waha naa kacān yāā, u yai u sronj, u yai u pua yaha tāñ Yāhā wūhū na. U yai u u ya wāyigi cā. ⁹ Pe Yesu tēnlehe pe le Yāhā yē kapān klaha nawee- ye mii, loo kapān nde ma cīinde. U yawāhā yahaseefua yai u naa loo yāñ cigege. Loo na, u ga waha naa pe Yesu kāndeyārfa bye klaha le cīinde kaklaha ne, u maha naa

pe yar kayi ne. Tesē, mpāy pe yee poo ga yer tā le cīinde kaklaha na, u ga maha waha pe yar pe plahasa-ha fla ne.

¹⁰ Ma'a yāā, tē ngīī pāā ma ye, pe Yiifee- mpāy pe dye Yesu kānde wo, pe busāā ma pe sye ma nii nawee- wlañ pe kaplāmbuar ne, yīñ wee ke na ye. ¹¹ Pe fufor wale sya nawee- ye, ma pe klaha kai- nkāy ne ke sē sronj ye, ke sē wāā le cīinde kaklaha ne ye, ma klafa busāā laam wāhā ke syi. Ma yai ma poosyifa yē tā.

¹² Pe Kartifa naa waa pye tuu kai- cāā pāā naa n yaha, woo ge ba le pāā ma yee: «Kartifa ya dyañ, pe ma kawarfuafa, pe pee mii waha wān dyañ, pe napar pye ma maha di cā. Pe see ke dyañ.»

¹³ Tuu lii pāā, cīinde ne. Loo na, le pāā naa n waha pe ye, pe n pe troho tāhā naa n sronj Yesu kānde wo. ¹⁴ Pe ma n naa Yiifee- ngbāy yāñ ye, tesē nawee- mpāy pe le cīinde kapān sye ma pe laam kāmbehe ta, pe ma n naa koo kāmbehe ngīī yāñ ye. ¹⁵ Mpāy laam pe ma gbegbe, pe kai- bye yāñ laantee nen ya ne. Mpāy laam pe wee gbegbe ye, pe sē maha Yesu wīī sya cīinde ye, pe kai- bye yāñ laantee- sānsyām ne. Ma sē yāā, poo laanga ter sē yō pe kacān ter ne ye, koo kē. ¹⁶ Pe n yee poo ma Yāhā ne, ma'a -sē pe pyer yāñ, maa cā kawar ne. Pe wīī klaha-, pe sē n luhu waa ye ye, pe saha laa kayīī ge pye ye.

Yesu kāndeyārfa yai pe naa pe troho tāhā mii

2 Mboo na, kai- nkāy tē ma klaha ke ne, naa nawee- klaha koo ya ne! Koo kē ke nawee- wāsyayaha wīī pāā. ² Pe nanle yar pe pe ya wāyigi cā kai- bye wo, pe ma syi pe naa miiklaha- wūhū pye ye, pe naa kacāwūhū pye! Taa maha pe yar pe naa Yesu ta pe Yater, pe tyii nawee- ntāñ n naa n dye pe tāy, pe naa pe laam yīn kānkai- bye wo, mii Yāhā cīinde le yar mii. ³ Taa pe cale bya yar, pe naa pe troho tāhā nawee- n cā, Yesu kāndeyārfa me pe ne. Pe yar, kaplāmbuar rii te sē yō ye, pe ma n koo syi pāā naa n tay teebhe bye wo ye, pe sē yai pe pua yaha sēm na ye. Pe yai pe laantor kaplāñ cā, ⁴ pe naa capiy klaha, pe pa ntāñ n naa n dye pe tāy pe pii ne. ⁵ Pe maha pe yar pe laam pe naa nii gbegbe pe naa kacāwūhū pye, pe naa pe kle tēñ tē kayi ne, pe laam pe naa n tāy, pe naa n luhu pe pa ye. Pe yai pe naa koo ngīī bye pye. Loo ga ta, waa saa waha wāpee laa yāā u pāā le Yāhā kapān wīī na ye.

⁶ Taa maha pe naanfām yar, pe naa kacāwūhū pye känkai- bye wo. ⁷ Mboo na, naa kayūhū pye känkai- bye wo, pe n yān naa n gbe ma na. Naa n laha, taa maha naa n sron ma kaklaha ne! ⁸ Kaplān nkāy ke sron, waa saha laa wāpee yāā ke kaplān na ye, naa koo pāā. Loo ga ta, fyar ga wo lahafa yigi, pe saha laa wāpee yāā pe pāā wo wī na ye.

⁹ Yāmpa yai pe naa n luhu pe yīnfa ye, pe maha naa pe laam yīn känkai- bye wo. Pe yīnfa ma yee pe lii pye, pe yai pe le pye, pe ma n kaplān tyīn le na ye. ¹⁰ Pe sē yai pe naa pe wān yuhu ye. Pe yai pe naa n laha pe yīnfa ye yalebye, pe maha naa n sron pe ye. Loo na, Yāhā gii ke ma wo Syayahafua, ke kaklaha myaha ga yi.

¹¹ Ma'a yāā, tē kai- ngī pāā ma ye, Yāhā ke laantār wī yar, loo lii le ma nawee- bye wāsyayaha wī. ¹² Le wo klaha wo yi kāā kāmpee wo, wo kāntraha ngefa laam wūhū yāā wo ke ta yaha. Loo na, waa naa wo troho tāhā kacān ne, wo naa n sron, wo naa Yāhā laam wī pye yagaafa nsoho wo. ¹³ Wo yai wo naa koo ngī pye, wo naa koo yay diper sēn, koo gii wo koho taha yaha ke na. Koo per nge na, wo Syayahafua Yesu Crise wii u ma wo Yāhāngbān, u nayōr ga ba yi gbaa na. ¹⁴ Wo Syayahafua gbā ku wo wī na, ma wo par sya yi kāā kapee- wāpyer koho wo. Loo na, wo nii woo ya wām. Wo kapee- bye laha kāā wo na. Wo ga naa kayūhū pye laanfīr ne.

¹⁵ Kai- nkāy taa yai ma naa nawee- klaha ke ne, koo kē tē yar ma na. Taa cā nkāy raa n pāā, cīinde ne, naa ke pāā fānga ne, ma'a n naa laalaa pye laa ge ne ye! Wii ma plaha pye, le pāā war yi u ne. Ma'a n tyii waa n ma kloŋ ye!

Laanfāyōm ma suhu troho gii wātāhā ne ke yō

3 Pe Yesu kāndeyārfa yar, pe yai pe yīn kor le kāntraha yahaseefa ye tesē fāngafa ne, pe naa n luhu pe ye, pe naa n yi nanihi tēn na, tēn nkāy yīn ma ke na. ² Pe yar pe sē yai pe naa waa wāpee pāā ye, pe ma n naa wāhā cēr ye, pe tyii pe laam naa n tāy, pe naa pe laam yīn nawee- bye ne yalebye.

³ Ma sē yāā, wo bya, faale wo too sē pye wa Yesu kāndeyārfa ye, wo sē ba laa cā ye, wo sē naa n luhu waa ge ye ye, wo plaha naa n pye yalebye. Wo pye kapee- wāpyer koho wo, yīnde wūhū ne, tesē wo tyatyāhā ne. Wo pye napee- ne kānde nen wo, tesē laan- yarfa ne; nawee- wī ba fūhū wo ye, wo bya wī -sē ba fūhū pe ye.

⁴ Wo Syayahafua Yāhā n ba ke laantār yar gbaa na nawee- na, ma maha pe yar pe n cā pe ntān dye ke tāy. Yagaa, ke wo sya yaha koo kapee- ngī wāpyer koho wo. ⁵ Le sē nii mii wo naa n sron ye. Ke wo fen di, loo ne ke n wo sya yaha ke dyan. Ke wo sya yaha ma maha wo kapee- laha kāā wo yīn na. Loo na, wo nii mii wo maha gbihi dur see laanfāyōm ne Yāhā Yrā kāmāy na, Yāhā Yrā lii le wo laam wā klaha. ⁶ Ma sē yāā, too wo Syayahafua Yesu Crise ta wo Yater, Yāhā ke Yrā tege le wo laam wo busāā. ⁷ Loo na, u laantār wī wo ta wo n sron Yāhā ye ma ga ba ke kloho di, wo cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye, loo lii wo koho taha yaha le na.

⁸ Kaplān ngī tē pāā ter, ke ma cīinde. N yee ma naa ke pāā fānga ne nawee- ye, ma'a n naa laalaa pye laa ge ne ye! Loo ga ta mpāy pe Yāhā ta pe Yater, pe ga naa kayūhū pye yīntaha ne. Lii le yō ma maha puar nawee- na, loo ne nde tē pāā ma ye. ⁹ Kaplān wātyīn nkāy syi yīn wee ke na ye, ke yāā ma ke ta yaha, tesē faale wāle myar rii ne pe yrūhū ta buarbuar, tesē sānker ne, ma suhu wāhā ne le Yāhā kānde wī na. Koo ngī sē puar nawee ne ye, yīn maha wee ke na ye.

¹⁰ Ma'a yāā, nawee wii syi u Yesu kāndeyārfa yawāhāfa klaha kaklaha nkāy syi ne, ke nawee- ta pe n cēr pe ya ne, u yar u ma tēmpee wo. U ma sye, maha u yar taha le ne, ke n tehe syān tā. U ma maha sye, u cēr yi kāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa wo! ¹¹ Ma cā usyifua tuu plaha lii ne, u sē yer le na ye, Yāhā kasāhā ga ba too u na kapee- nkāy wī na u n pye.

Pōl Tyite yar kai- ne

¹² N ma ba Yartemasu nō wāā ma ye, laa na Tesyihi, pe ma nō ma fla na, mii waha ma ba yi ra na Nikplosyi wo. N ga werngbān cāā pye koo fla na. ¹³ Senosu wii u kasāhā wūhū cā, woo tesē Apolosu ne, ma'a n faha pe wī ne ye, koho le pe ye, pe n waha pe yrāhā yi, ma'a n ta ngaa n ke laa pe ye ye! ¹⁴ N sē -sē yee, mboo nen ya wī ne ye, wo Yesu kāndeyārfa yawāhāfa, pe bya yai pe kayūhū wāpyer cā, pe waha naa pe ya gbe pe cīinde känkai- bye wo. Pe troho wātāhā Yesu kānde wo, le yai le yān naa n cā pe kayūhū wāpyer na.

¹⁵ Mpāy bye pe ma ra ne, pe ma syar. Wo naambiyām mpāy pe Yesu ta pe Yater, pe syar wo kē. Yāhā ke ke kayī wāā ye bye kē.

Filemu

Syaha fla

1 Ndoo Pɔl kē, tē saba nwo yrūhū, ndoo tesē wo cī-fua Timuti ne. Pe ndoo Pɔl tā nwompihi wo Yesu Crise tēn wīi na.

Wo u saba yrūhū nɔ wāā mboo Filemu kē, mboo wii raa ma wo naambiyā, ma maha ma wo tēntēwai.

² Mboo, ma suhu Yesu kāndeyārfa mpāy bye ne pe pe ya wāā ma kaha wo, ma suhu wo syafua Yapyā ne, ma suhu Arisyipe ne, woo wii u tēn tē wo ne Yesu Crise kē.

³ N le nar Yāhā ye, tesē ke Dya Yesu Crise ne, ke kayīi pye ye kē, ke maha laanyīn wāā ye kē.

Filemu troho wātāhā Yesu kānde wo

⁴ Filemu, ma wīi gboho ra laam wo. Yalebye n ma nii n pāā Yāhā ye, n ne laa yāā ma wīi na n pāā ke ye, tē syaha wāā ke kē loo wīi na. ⁵ Pe ba ma wīi pāā ra ye ma yee, a Yesu kāndeyārfa bye ntāŋ dye ma tāy cīinde, a raa maha Yesu sroŋ ta ma Yater. Koo kē n syaha wāā Yāhā kē. ⁶ Taa Yesu ta ma Yater wo n wāā le, n le nar Yāhā ye, ke waha ta Yesu myaha n gboho, kayūhū nkāy bye Yesu tuu n pye wo kē, ma n waha ke cā naa n yō. ⁷ Taa ta Yesu kāndeyārfa bye ntāŋ n sroŋ dye ma tāy, loo nde pe laam yīn yalebye. Le nii ra ye nuhu wīi, ma maha fāŋga gaa taha ra na.

Pɔl Filemu nar u yāmpuai Wonasyimu wīi na

⁸⁻⁹ Taa nwo, Yāhā ntāŋ sroŋ dye gboho ma tāy, koo syi kē, n ga ma nar laa ne. Le yō ma maha sroŋ Yāhā ye Yesu kānde na. Too mii, wo wīi n tāy wii ye, n saha yee ma le pye ra kē fāŋga na ye. N ga ma nar wānar le ne, ndoo wii n ma wādyaha Yesu kānde na, ndoo wii pe yigi tā nwompihi laam wo ma yee, tē tee n yār Yesu Crise kānde wo, ma nii u kapān pāā nawee- ye. ¹⁰ Wo dya Wonasyimu wīi ne tē ga ma nar. Nwompihi nge laam wo, Wonasyimu dye Yesu kānde wo. Loo nde na, n ga waha u yee ra dya. ¹¹ Faale na, u sē pye ngaa ma

ye ye. Yagaa, u ga waha laa yō wo bye kē, ndoo tesē mboo ne. ¹² N ga u nɔ wāā ma kē. Yagaa, taa -sē cā ma yee, u wīi gboho ra laam wo, u ma mii ndoo ge kadye dyaŋ. ¹³ N ma ne pye n ga waha ne tyii u na nii tāy, ke nwompihi wo nwo, u n naa koho le ra ye tēŋ nkāy wo ma draha wo, le ga ne tāy ra ye. ¹⁴ N le wūū ma yāā, n sē yai n kai pye ma kur ye mii ma sē yer le na ye. N sē maha n ke ma kayīi pye ra kē fāŋga na ye. N n yāŋ, ma'a ga kayīi pye ra kē, le -sē pye ma laam wīi.

¹⁵ Ncā, laa na Yāhā ke le ta ma yee, u Wonasyimu u fā ter ma yaha u ga yalaa pye, tuu maha dur ba yi ma na, ye n nii yii ne. ¹⁶ Ma sē yāā, Wonasyimu u ma na yagaa, u puar yāmpuai na. U sē n tōr ge tōr yāmpuai ne nantāŋ ye. U sroŋ ma wo cīinde nampyerŋ Yesu kānde wo. U wīi sroŋ gboho ndoo ye. U wīi yai le nii ma bya ye koo syi, le sya ter ra wīi yaha. U ma ma yāmpuai, ma maha ma ma cīinde nampyerŋ Yesu kānde wo.

¹⁷ Ke ma pye n ma ma naambiyā cīinde, taa ne ga ndoo ge yigi mii, u yigi ke syi! ¹⁸ Ke ma pye u laa pye ma na, ke ma maha pye u fue syi gbe ma ye, le ta ra yīŋ wīi. N ga ke draha dur ma kē, ma'a n naa ntāŋ cer ye. ¹⁹ Ndoe Pɔl kē tē u saba yrūhū. N ga ke bye dur ma kē. -Taa -sē cā mii ndoŋ, tē lii pye ter ma kē, le ter ma yrā yaha.

²⁰ Āwā, ma'a wo Yīŋfua yāŋ, ma ra laam wīi nde pye ra kē, le ga tāy ra ye, le ra laam yīn.

²¹ Lii tē nar ma ye nde saba nwo wo nanga, n cā ma n gaha le pye ra yor wo, le n sya ta ter koo yaha. ²² Taa maha naa syāsaha gbihi ra kē, ta laam wo n le ga ma yee, Yāhā ga ba luhu ye wānar ye, ke ra yi yaha ye kē.

Syaha fla

²³ Yepafarsyi wii u ma ra ne nwompihi wo nwo Yesu Crise wīi na, u syaha ma ma ye. ²⁴ Mareke ye bya ne, ma suhu Arisarke ne, Demasu ne, Luke ne, poo mpāy pe ma ra tēntēwai, pe bye ma syar.

²⁵ Wo Yīŋfua Yesu Crise, u kaa taha ye na.

Yeberefa

Yesu ter faale Yāhā kaplān tōrfa bye yaha

1 Faale cāā na, Yāhā naa n pāā wo wāle ne. Ke ke kaplān tōrfa busāā lehe naa n wāā pe ya wuhu na, pe n bii naa ke yē kaplān pāā, pe bye pe kaplān ter ne ke ya wuhu na. ² Yagaa sē na, Yāhā ke yē kapān pāā wo ye ke Dya kāmāy na; Yāhā driyē kai- bye le soho woo koho wo. Yāhā driyē kai- bye tāhā woo kāmāy na. ³ Yāhā nayōr n yāā Yesu na, tesē ke nagboho ne. Yāhā ke ma mii, Yesu ma koo syi. U kaplān ma fānga ne, koo kē ke driyē gbā yigi. U nawee- kapee- yee laha kāā pe na. Loo kur ye, u n ka yāhāyīn na, maa nii Yāhā kāndigi koho kuē ye, koo gii ke ma wān bye yīn na.

Yesu ter yāhāyīn tēnlehe yaha

⁴ Yāhā myaha wāā Yāhā Dya kē, ke n ter yāhāyīn tēnlehe wān yaha. Koo kē, u n ter yāhāyīn tēnlehe yaha. ⁵ Ye sē yāā, Yāhā sē kapān nde syi pāā yāā yāhāyīn tēnlehe waa ye ye ma yee:
«Mboo kē ma ma ra Dyapuai,
ma gbe nanga na, nawee- ga cā,
n ma ma Tuhufua.»
Ke sē maha nde pāā yāā yāhāyīn tēnlehe waa wī na ye ma yee:
«N ga nii u ye Tuhufua draha wo,
u -sē ga nii ra ye Dya draha wo.»
⁶ Yaliile wo Yāhā yee koo ga ke Dyapuai nen nō wāā driyē wo, woo wii tuu cāā pye wa wān bye yaha, ke le pāā ma yee:
«Yāhāyīn tēnlehe bye yai
pe naa u myaha sey.»
⁷ Yāhā lii pāā yāhāyīn tēnlehe wī na, loo ne nde: Ke yee yāhāyīn tēnlehe mii ge pe sya nii koo wām, pe ma koo ye tefay wān syi dya. Ke tēntē- ma ke ye naayīn wān syi dya. ⁸ Ke Dya wī loo na, Yāhā le pāā ma yee:
«Ma ma Yāhā, ma Yīnfua niisaha yāā.
Too yīnfar nde wākuayāā wee te na ma ye ye.
Kasroṅ koo kē, taa ga naa n pye ma Yai wo.
⁹ Kasroṅ wī tāy ma ye,
kapee- wī sē tāy ma ye ye.
Loo ne, ma Tuhufua Yāhā n mboo yān yi
ma nagboho ta ma na ma nampye- yaha.
Nuhu n -sē ma laam yī.»
¹⁰ Yāhā maha yee:
«Yīnfua, mboo kē

taa kāntraha tāhā ke kai- bye fegbecāā na.
Mboo kē taa maha yāhāyīn bya tāhā.

¹¹ Too nde bye ga ba kua.

Mboo woo na, maa naa n nii yalebye;
kāntraha tesē yāhāyīn ne,
te ga ba le te pye klaha-

¹² ma n te kur ta yaha te kuān ne.

Taa ter ga ba te draha gbe mii
nayrefān dyaṅ pe n le wāler draha wo.

Mboo woo na,

maa naa n kuee ma wānii na yalebye,
wākuayāā saa pye ma dyē- na ye.»

¹³ Yāhā sē maha nde pāā yāā yāhāyīn tēnlehe waa ye ye ma yee, u nii koo kāndigi koho kuē ye kai- bye yīn na, ke n sya ba u napī- yīy kor le u kē, pe n nii mii, u tānde fyāhā tā pe na. ¹⁴ Pe yāhāyīn tēnlehe ya dyaṅ, pe wee la tēntē- ya Yāhā ye, ke n nii pe lehe pe ga naa n paha mpāy na, pe yai pe ba sya yaha pe ga nii Yāhā tāy?

Wo yai wo naa wo wāsyayaha wī wū

2 Ke Dya kāmāy na, Yāhā ke lii pāā wo ye wo wāsyayaha wī na, wo yai wo yīntaha sroṅ loo nde ne, kapuar ne. Mii loo sē ne ye, waa le kānyī plaha, wo saa yāā dye Yāhā Yai wo ye. ² Kānde lii Yāhā le ta pe yāhāyīn tēnlehe n bii le yar nawee- na, le pye kla. Le pye, wii ma loo kānde katan nen laa sye ma le miy ya- ha, Yāhā ga u pēn loo nde wī na. ³ Wo wāsyayaha kaplān nkāy ke -sē ma yīn, ye yai ye cā, wa'a yee ke wee kla ye, wo saha kuee mii wo sē pēn ye. Yīnfua ge kē u cāā wo wāsyayaha wī pāā. Mpāy pe -sē le yāā luhu u yē na, poo n ba le pāā wo ye wo n cā, cīnde ne. ⁴ Yāhā kē, ke fānga taha pe yē kaplān na, pe n waha laanwō wūhū pye ke n yō ta ter ma suhu yēkā wūhū ter bye ne. Yāhā Yrā kāmāy na, Yāhā maha fānga ter bye wāā pe kē pe ya wuhu na pe n waha naa ke tēn tē. Yāhā naa le pye ke syi, nawee- n waha naa n cā pe kaplān ma cīnde. Yāhā Yrā fānga wūhū koo na, Yāhā ke wāā ke laam wākē.

Wii woo kē u ga waha ta, nawee n sya yaha

⁵ Driyēfān gii wī too n pāā, Yāhā sē yee pe yāhāyīn tēnlehe poo pe ba nii koo driyē yīn na ye. ⁶ Aye rēhe, waa ge ma u le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Yāhā, nawee ma nwa, ma n nii,
ma sē n faha u wīī ne ye?
Woo wii u see yi nawee, u ma nwa,
ma n nii u gbihi n yigi?

⁷ Ma u ta ma yee yāhāyīn tēnlehe
pe puar u na yalaale nsoho ya wo.
Ma maha ba miingbān wāā u kē,
ma nagboho ta u na.

⁸ Ma u ta kai- bye yīn na.»

Le yar ma yee Yāhā nawee- ta ke wātāhā wān bye yīn na. Le yīntaha kē, Yāhā nawee- ta pe n yia kai- bye na, laa ge sē kuee ye. Wo ma -sē yee wii ga yān yagaa, wo saa kai- bye yāā ke n pye pe myaha na ye. ⁹ Lii ya too yāā, Yesu wii Yāhā ba u dur ta, ma yee ke yāhāyīn tēnlehe pe puar u na yalaale nsoho ya wo, yagaa wo yāā, Yāhā miingbān wāā u kē ma maha nagboho ta u na. Tuu wāfāy gii fāy ma sya ba ku nawee- bye wīī na, koo syi kē, Yāhā n u gbihi ta ke syi. Yāhā laantār tāy, Yāhā yee koo ga nawee- sya yaha, koo kē Yesu n wāfāy nge fāy.

¹⁰ Yāhā wān bye tāhā te nii ke wān. Ke naa n ke nawee- busāā pe sya yaha pe waha ke nayīr syi yāā. Loo ne, ke n ta Yesu n koo wāfāy sya, ma cā nii wo Syayahafua. Laa sē kuee mii u sē le pye ye. Loo nde ma wāyīī. Mpāy pe ga sya yaha, Yesu woo tuu ga ter pe yahasee ye, pe n dye Yāhā Yai wo. ¹¹ Yesu woo kē, tuu nawee- kapee- laha n kāā pe na, pe n nii Yāhā laam wīī ya pye. Woo tesē mpāy ne tuu sya n yaha, pe bye ma tuhufua nen pii. Loo ne, u pe yee u cīīfa, fyar sē u yigi le ne ye. ¹² Woo ge le pāā ma yee:

«Yāhā, n ga ba naa ma wīī pāā ta cīīfa ye;
n ga ba naa ma miingbān gboho yay ne
ma nawee- bye nsoho wo.»

¹³ U maha yee: «N nii le soho ma koho wo.» U maha yee:

«N nwo, ndoo tesē pe kicar bye ne,
kicar mpāy Yāhā pe wāā ra kē.»

¹⁴ Ye sē yāā, pe kicar see yi nawee- bye wān syi dyaŋ, ntān ne pe kadye wo. Koo kē Yesu bya see ba wācēŋ wo wān syi, ntān ne u kadye wo. U ku wo kadye ter syi ne. Koo kē u gbā kāmay na, sāndāpee yīn fua Setane wii u ma gbā fānga ne, Yesu u fānga pye klaha- u kē. ¹⁵ Tuu loo pye, u nawee- bye sya yaha gbā fyar koho wo, mpāy pe pye yāmpa ntāncēŋ koho wo gbā wīī na yalebya. ¹⁶ Ye cā Yesu sē loo nde pye wāā yāhāyīn tēnlehe kē ye, u le pye wii driyēfa kē, wii mpāy too ma Bra- ma kur kuē pii. ¹⁷ Koo kē, u n see ba nawee ntān ne u kadye wo wo wān syi dyaŋ, ma nii u nampyerŋ wān syi wācēŋ, fla ngaa ge sē kuee u na ye. Mii loo sē ne ye, u saa ne waha u cīīfa fen cā u naa pe fen di ye. U ga ba nii pe ye Yāhā yūndefa yīn fua, u naa n sroŋ le Yāhā tēn ne, u u nampyerŋ- kapee- laha kāā pe na. ¹⁸ Ye sē yāā, tuu pye driyē wo, woo ge ba wāfāy yāā gboho; sāndāpee yīn fua Setane maha naa n ke, u u tyīn ga

kapee- wāpyerŋ kuē ye. Loo na, nanga wo ma nii tyīn n gaha kapee- wāpyerŋ kuē ye, Yesu ga waha koho le wo ye.

Yesu Crise ter Musa yaha

3 Wo nna, Yāhā ye bya yān yi, ye nii ke wām, ye ba dye ke Yai wo. Wii mpāy too ma ke wām, too lii sya cīīnde ma nii le pāā nawee- ye, loo ne nde: Yesu woo kē u ma Yāhā tēnlehe, u maha ma Yāhā yūndefa yīn fua ma wo wāā le Yāhā ne. Ye yai ye naa woo yān yalebye. ² Yāhā u yān yi, ma u taha tēn lii na, u sroŋ le ne mii Musa dyaŋ, tuu bii sroŋ u tēn ne Yāhā kahafa kē mii. Yāhā sabangbān wo, loo yrūhū yaha Musa wīī na ma yee: «U bii sroŋ Yāhā kaha bye wo.» ³ Nawee ma kaha fāā, u ga myaha yāā u ter ke kaha yaha. Yesu tesē Musa ne, pe ma koo syi, Yesu myaha yai ke gboho ta ter Musa myaha yaha. ⁴ Ye cā kle ma te fāāfa ne te ya wuhu na; Yāhā koo -sē kē, ke driyē bye fāā. Ke Dya kē Yesu ne. ⁵ Musa woo na, Yāhā nna bye wo, Yāhā sē naa u taha laa wāpyerŋ na u n naa n faha le ne ye. U pye tēntē Yāhā ye; lii le ga ba pye kur kuē ye, Yāhā bii u ta u n le cāā pāā yaha. ⁶ U Yāhā Yīndefua Crise -sē ma Yāhā kahafa bye yīn na. U sē laa sye Yāhā ye ye. Woo ma u Yāhā Dya. Wo ma wii plāhā, ma Yesu ta wo Yater wo kuān ne, tesē wo ma koho taha yaha woo ya na yale- bye, wo ga sroŋ nii koo kaha ngefa.

-Ye naa ye troho tāhā Yāhā yor wo nanga nge bya na!

⁷ Ye cā wo yai wo wii plāhā Yesu kānde wo. Loo ne, Yāhā Yrā wo yar ma yee:

«Ye ma Yāhā yē kapān luhu nanga,
-ye le sya nuhu ne!

⁸ Ye ma syi ye nii nditēŋ Yāhā kapān ye mii
ye wāle dyaŋ faale cāā na ye!

Tēyāfūū klo wo pe bii yee poo jar Yāhā ye,
ma yee poo ga ke pye yān.

⁹ Ye wāle bii le tēyāfūū klo plaŋ cēr naa n ter
ma naa n gaha kāntraha gii wo,
Yāhā ke bii yē ter, koo ga ke wāā pe kē.

Pe bii dye- gbeesīī pye yrāhā na;

Yāhā naa yēkā wūhū pye pe kē,

loo naa bye ne, pe maha naa n jar Yāhā ye,
ma ke pye naa n yān
ke dye- gbeesīī ngīī bye wo.

¹⁰ Loo ne,

Yāhā laam n bii war koo cāā wāle ne,
ke n bii le pāā ma yee:

Pe laam wūhū kē, ke pe plaha yalebye,
pe sē n ke pe naa pe troho tāhā ra yor wo ye.

¹¹ Yāhā laam n bii war pe ne,

ke n le sroŋ pāā pe ye ma yee:

Tē kāntraha gii gbihi ta pe myaha na
pe ga naa n wūū,

pe saa dye yāā ke wo ye!»

¹² Wo nna, yii mpāy ye ma Yesu kändeyārfa, ye naa yii yigi, ye laam ma n ba waha ter ye ye ye! Mii loo sē ne ye, ye ga ba yee Yāhā yē kapān wee ngaa ye, ye sya le Yāhā kände miy yaha, Yāhā gii ke yrā le wān bye laam wo. ¹³ Ye ma n nii koo syi ye! Too ma yrān na nanga, Yāhā n traha ke naa ke yē kapān pāā wo ye plii wuhu na. Ye naa yii yar kayī ne, kapee laa ma n ba waa ta, u n plaha u sya nii nditēn Yāhā kapān ye ye. ¹⁴ Ye cā wo seefar le u Yāhā Yīndefua Crise ne. Too ba u fe ta wo Yater wo laam bye ne mii, wo ma wii plāhā ma kuee yai tān koo syi, wo seefar le u ne cīnde. ¹⁵ Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Ye ma Yāhā yē kapān luhu nanga,
-ye le sya nuhu ne,
ye ma syi ye nii nditēn Yāhā ye
mii ye wāle dyaŋ ye, poo bii jar Yāhā ye.»

¹⁶ Mpāy pe pye yāmpa Syipte kāntraha wo, Musa n ga pe sya yaha ma pe yigi yi ke kāntraha wo, poo ya sē na, pe bii le Yāhā yē kapān luhu ma dur ma jar Yāhā ye? ¹⁷ Poo ya sē na, Yāhā laam bii war pe ne, ke n pe ta pe n tay dye- gbeesī tēyāfūū klo wo ma sya ba ku ke fla na. Poo sē na, pe naa kapee- pye ke dye- gbeesī ngī wo? ¹⁸ Mpāy pe le Yāhā yē kapān luhu ma dur ma jar ke ye, poo sē na, Yāhā le sron pāā pe wī na ma yee:

«Tē kāntraha gii gbihi ta pe myaha na
pe ga naa n wūū,
pe saa dye yāā ke wo ye.»

¹⁹ Yii ge le yāā, pe sē le Yāhā kapān ta ngaa ye, koo kē Yāhā ke bii kāntraha gii gbihi ta pe myaha na pe ba naa n wūū, pe sē yāā dye ke wo ye.

Yāhā nawee- ga cīnde wāwūū yāā

4 Yāhā bii yē ter, koo ga cīnde wāwūū wāā ke nawee- kē. Koo yē wāter nge ma wii wī nanga.

-Tee -sē naa yii yigi, yii waa ma n ba kuee mii, u sē koo wāwūū nge yāā ye. ² Ye sē yāā, wo bya le Yāhā kapāyī luhu mpāy dyaŋ pe pye le tēyāfūū klo wo faale wo. Pe le Yāhā kapāyī luhu, le sē -sē laa yō pe kē ye. Ye sē yāā, pe le luhu, pe sē le sya cīnde ye, koo kē, pe sē ke cīnde wāwūū yāā ye. ³ Wii poo na, wo ke kaplān sya cīnde. Wo ma wii waha, ma ke le yaha wo laam wo, cīnde wāwūū gii Yāhā yee, ke n pai ke wāā ke nawee- kē, waa koo yāā. Koo cīnde wāwūū kē, Yāhā laam ke bii war wo wāle ne, ke n le sron pāā pe wī na ma yee: «Cīnde wāwūū gii ke bii gbihi ta pe myaha na, pe saa ke yāā yāā ye.»

Yāhā ke loo nde pāā yaliile wo, koo ge bii kai- tāhā wa ma dye cīnde wāwūū wo. ⁴ Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Yāhā kai- bye tāhā kua plii kuay nsoho wo,
ke plii kuasī wuhu, ma -sē wūū.»

Ye yai ye cā, wāwūū ma Yāhā tāy. ⁵ Wo maha le yāā wa, le ma le maha yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Cīnde wāwūū gii Yāhā bii gbihi ta
pe myaha na, pe saa ke yāā yāā ye.»

⁶ Mpāy -sē ga waha koo cīnde wāwūū nge yāā. Mpāy pe sē ke cīnde wāwūū nge yāā ye, poo tee bii le Yāhā kapāyī yāā cāā luhu, pe sē le sya cīnde ye. ⁷ Mpāy pe -sē ga waha koo cīnde wāwūū nge yāā, loo ta Yāhā n per gaa ta, ma ke myaha taha nanga. Yāhā wo faale wādyaha Dawide ta, u n koo nanga nge wī pāā, le n yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo; koo syi kē, ta n cāā ye yar wa le ne ma yee, Yāhā yee:

«Ye ma Yāhā yē kapān luhu nanga,
-ye le sya nuhu ne,
ye ma syi ye nii nditēn le ye ye!»

Wo faale wāle pe bii le Yāhā yē kapān sye tēyāfūū klo wo, dye- buar ter loo kur ye, Dawide n cā ba ke nanga per kapān nde pāā.

⁸ Ye sē yāā, Yāhā bii wii yān yi Musa draha wo, u myaha Yosua. Woo ka pe wāle pii ya ne koo kāntraha nge wo, kāntraha gii Yāhā bii ke gbihi ta pe bye myaha na, pe ga naa n wūū. Ke ma ne pye ke cīnde wāwūū kē pe yāā loo klo nde wo, Yāhā saa ne maha ba naa per gaa wī pāā ye. ⁹ Koo syi kē, wāwūū per gbihi ta Yāhā nawee- kē. Koo wāwūū wī ma mii Yāhā wāwūū wī dyaŋ, ke wūū driyē wātāhā kur ye. ¹⁰ Yāhā ke driyē tāhā wa, ke -sē wūū. Wāwūū per gii Yāhā ke gbihi ta wo kē, wii ma koo wāwūū yāā, u tēn tē ma n pai wūū mii Yāhā wān syi dyaŋ. ¹¹ -Too wii waha, wo koo cīnde wāwūū nge yāā! Mpāy pe pye tēyāfūū klo wo, waa ma syi u le Yāhā kapāyī sye poo wān syi dyaŋ, u ba kuee u saa ke cīnde wāwūū yāā yāā ye. ¹² Ye sē yāā, Yāhā yē kapān tēn tē wo laam wo, le maha ma fānga ne. Yūntrūhū gii ke ma yēr sī ne, ke ga waha kā dye ga kadye laam wo. Yāhā yē kapān -sē ter koo yūntrūhū nge syi yaha. Le ga waha kā dye le sya ga nō nawee laampua ge wo. Le ga waha kā dye le ga nō kacrihi na, le sya ga yi u kilue na. Yāhā yē kapān kā dye n gaha nawee laampua ge wo. Kai- nkāy bye ke wāpye laam ma u na tesē kai- nkāy bye ne u n ga u laam wo, le Yāhā kapān ga ke bye yi yaha gbaa na u n yān ke ma pye ke sron. ¹³ Nawee saha laa pye le n wūhū Yāhā na ye. Yāhā ke wān tii bye tāhā, ke te bye yāā gbaa na, ma maha te bye laam wūhū cā tān. Too kai- nkāy bye pye driyē wo, ke n pai wo yey ke ne per gaa.

Yesu kē wo Yāhā Yūndefa Yīnɣua

¹⁴ Ye cā Yāhā Yūndefa Yīnɣua ma wo ye. Yāhā Dya Yesu kē. Woo, u dugu ga yāhāyīn na, ma sya ka Yāhā yahasee ye. Loo ne, too Yāhā cīnde wūhū nkāy pāā mii, -too -sē tyii ke n pye wo laam wo ke syi, wo n plāhā kuee ke wo! ¹⁵ Sāndāpee yīnɣua Setane ma wo

tyĩn n gaha kapee- wāpyeŋ kuε ye, Yesu cā wo saha yia Setane na wii ya ye, wo fεn ga maha u yigi. Ye sē yāā, Yesu wii u ma wo Yāhā Yūndefa Yīŋfua, Setane ba u bya tyĩn naa n gaha kapee- ter byε wāpyeŋ kuε ye mii wo wāŋ syi dyaŋ, u sē -sē kapee nen laa gε pye ye.

¹⁶ Loo na, -too wo laam miy yaha, wo yūhū crā laanyĩn ne Yāhā na, wo cā ke laantār gboho. Ke ga wo fεn di, ke maha laantār wīi pye wo kē, ke wo sya yaha yaliile wo Setane wo tyĩn n gaha kapee- wāpyeŋ kuε ye.

5 Yāhā pe Yiisrefa Yāhā yūndefa yīŋfua yāŋ naa n yī wuhu na, pe Yiisrefa laam wo, ma naa pe taha ke tēn na nawee- kē. Pe naa diŋ yi Yāhā kē, ma maha naa wān boo ke kē, ke n naa tyii nawee- kapee- foho na.

² Pe Yāhā yūndefa yīŋfa -sē pye nawee- wo wāŋ syi dyaŋ; pe bya pye, sāndāpee yīŋfua Setane ga waha pe tyĩn ga kapee- wāpyeŋ kuε ye, pe n sya waha dye le wo. Koo syi kē, wii ma kapee pye, u sē cā wa ye, tesē pe ma wii wlaŋ u n kapee pye, Yāhā yūndefa yīŋfua ga waha u fεn di, u koho le u ye laanyĩn ne. ³ Tuu ga waha dye kapee- wāpyeŋ wo, u yai u naa wān boo Yāhā kē u ya koho kapee- wīi na, mii u yai u le pye nawee- kapee- wīi na mii. ⁴ Waa saha Yāhā yūndefa yīŋfua miyūhū nge syi taha u ya na ye. Yāhā kē, ke ne ufua yāŋ yi, ke u ta u n nii ke yūndefa yīŋfua mii Yarō dyaŋ, Yāhā bii u yāŋ yi mii.

⁵ U Yāhā Yīndefua Crise bya gε sē kē, u Yāhā Yūndefa Yīŋfua myaha taha u ya na ye. Yāhā koo kē ke u yāŋ yi, ma u pye ma yee:

«Mboo kē ma ma ra Dya;

ma gbe nanga na, nawee- ga cā
n ma ma Tuhufua.»

⁶ Yāhā maha le pāā u wīi na ma yee:

«Ma ga nii ta yūndefua ma kuāŋ ne
mii Malsyidaku wāŋ syi dyaŋ.»

⁷ Yesu tuu pye nawee kāntraha na, u naa n pāā Yāhā ye, ke woo sya yaha gbā koho wo. U naa loo nar Yāhā ye, kule ne, ma sya naa yīntām gε yi. Tuu -sē ba yer Yāhā laam wīi ya wāpyeŋ na, Yāhā n luhu u kaplāŋ ye, ma kaa taha u fānga na u fεn wo, ma maha ba u yir gbā wo. ⁸ U pye Yāhā Dya, u -sē ba yer Yāhā laam wūhū ya wāpyeŋ na, ma sya fεn yāā le kur ye. Loo na, Yāhā n le cā, u n luhu ke ye cīinde. ⁹ Tuu Yāhā laam wūhū byε pye ga kua, u nii nawee- Syayahafua u kuāŋ ne. Nawee- mpāy pe n luhu u ye, poo mii ga waha cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye. ¹⁰ Yāhā n yee, u ma ke Yūndefa Yīŋfua mii Malsyidaku wāŋ syi dyaŋ.

Kaa ke naa n taha wo laantor na Yāhā kai- kuε ye

¹¹ Kai- busāā ma, too ga yar ye na loo nde wīi na. Tee -sē mii tee nii yagaa, ke kai- wāluhu sē n tāy ye ye ye, ye maha wee tee waha ke war farfar ye. Loo nde ye ta ye saha klaha ye. ¹² Pe ye klaha ma- Yāhā kaplāŋ ne, ye ne ga pye yagaa kaicāfa. Ye -sē mii, pe ye fe gbe wākla-

ha ne kai- nkāy ne, ye yai pe maha dur pe naa ye klaha ke ne. Ye ma pēyār wāŋ syi, ye saha wāle dir di ye, ye maha yai ye maha naa yrā wār. ¹³ Wii u yrā ya wār, pēyāhā kē u ne; u saha wāyīi war wāpee ne ye, u tee ma pēyāhā nantāŋ. ¹⁴ Wii tuu -sē le wa, pe ga naa wāle dir wāā u kē. Yāhā wīi ma koo syi. Kai- nkāy ke sroŋ Yāhā yīnde na, tesē nkāy ne ke sē sroŋ ye, wii ma u laam kacān ta, ma waha koo war ma ke cā, woofua nii wādyaha Yāhā kai- wo. Pe ga naa woosyifua klaha Yāhā kai- nkāy ne ke waha. U ga waha ke cā.

6 Loo ne, u Yāhā Yīndefua Crise kaplāŋ nkāy pe nawee fe n klaha ke ne, wo ma syi wo taha kuee koo ya na ye. Yāhā kai- nkāy ke nawee le, -too ka koo ye yagaa. Kai- nkāy ke ma Yāhā kaplāŋ fegbesaha wo, wo saa maha dye ke wo ye. Koo kai- kē ngīi: Kai- nkāy ma, nawee ma ke pye, ke n gaha u ne u klahasaha wo. Nawee yai u koo miy yaha u yīntaha sroŋ Yāhā kuε ye, u ke ta u Yater. ² Koo kai- nkāy maha kē, nawee wātāāyi ne loho wo Yesu myaha na, ma suhu klue wā-taha ne nawee- na, ma suhu nakur wīi ne, Yāhā ga ba pe yir gbā wo ke pe sāhā. ³ Yāhā wūhū fegbesaha kai- ngīi, waa koo ta yaha, wo ka yahasee ye, Yāhā ma sya.

⁴ Mpāy pe kapee- wāpyeŋ miy yaha, ma maha dur n dye ke wo, pe poo ter yāŋ mii? Ye sē yāā, pe ba Yesu ta pe Yater, Yāhā n cāā- le pe laam wo, pe n kacān yāā. Pe yāā, Yāhā kaa taha pe na, ma maha Yāhā Yrā Fānga wāā pe kē. Pe le yāā, ma cā Yāhā kapān ma kayīi, ma maha cā cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye, fānga ma le na. Poosyifa ma yi kāā Yesu kānde wo, pe saha le sya pe yee, kapee- wāpyeŋ sē yō pe ke miy yaha ye. Le ma mii, poosyifa maha dur, ma Yāhā Dya kuey mar trā na, ma nii u ler nawee- ye. ⁷ Kaplāŋ ngīi ma mii plāhā nge dyaŋ: Ye sē yāā, sesaha ma n too kāntraha gii na yalebye, ke n nii dir yō ke warfa kē, Yāhā ga kaa taha koo kāntraha nge na. ⁸ Sesaha ma n too yalebye kāntraha gii na, ke n -sē nii ngur wān ya fīy tesē nyēpi- hi ya ne, koo kāntraha nge sē yō kueekuee ye. Yāhā yoosēn ga too ke na, ke n ba suhu kāā ke kuāŋ ne.

⁹ Ta naambiyām, wo ma sya n pāā mma ma syi dyaŋ, wo laam -sē yīn ye wīi na: Wo cā ma yee, ye ma le kānyīi wo, lii le ga ye sya yaha. ¹⁰ Ye cā Yāhā sroŋ. Kai- nkāy byε tee n pye ye Yesu kāndeyārwei kē, ma suhu tēŋ nkāy ne tee n tē Yāhā kē, Yāhā cā ke ntāŋ dye ye tāy. Ke saa faha ye wīi ne koo kai- ngīi ne ye. ¹¹ Lii too -sē n ke yii nanem byε ye, tee ma tēn lii wo, -ye le yigi klue sīi, tee koho taha yaha lii na, ye n sya ba le yāā.

¹² Ye ma n gaha le tēn ne koo syi, ye saa nii mii mpāy wāŋ syi dyaŋ, Yāhā wīi sē pe gbe laa ne ye. Mpāy pe -sē Yesu ta pe Yater, ma naa n yār Yesu kānde wo laanyĩn ne, Yāhā ke yē ter pe ye lii ne, pe ga le yāā. -Ye naa n yāŋ poosyifa na!

Yāhā ke yē ter lii ne, le wāpyerj ma

¹³ Yāhā ke bii yē ter Brama ye per gii, ke bii yee, koo ga ngaa myaha di taha le na. Ngaa ke sē -sē wee ke ter Yāhā yaha ye, ke n ke ya myaha di. ¹⁴ Ke bii Brama pye ma yee:

«N ga kaa taha ma na,
tē ma kur kue pii ta pe n syar.
Ndoo tesē ra miingbānj ne,
n ga loo nde pye ma kē.»

¹⁵ Brama n Yāhā sēnj laanyīn ne. Yāhā ke -sē bii yē ter u ye lii ne, ke n le pye u kē. ¹⁶ Nawee- ma pye kaplānj wātyīn na, pe ga ngaa yānj, ngii ke ter pe yaha, pe ke myaha di, le kapān n kua pe nsoho wo. ¹⁷ Yāhā ke -sē bii yē ter lii ne, ma ke ya myaha di taha le na, ke naa n traha, mpāy pe ga ba ke yē wāter wīī nde yāā, pe cā wāwāklahayāā wee ke na ye. Loo ne, Yāhā ke bii yē ter Brama ye, ke n ke ya myaha di taha le na. ¹⁸ Loo ne, Yāhā ke bii yē ter Brama ye, ma maha ke ya myaha di taha le na, yagaa koo kate- syānj ngīī wāwāklahayāā wee ke na ye, Yāhā saha ke yē dur ye. Loo ne, wii mpāy too n ke Yāhā ke paha wo na, wo cā ma yee, too koho taha yaha lii na, le ga pye wo kē cīīnde. ¹⁹ Wo koho wātahayaha Yāhā yē kapān na, le ma wo ye mii ngaa dyanj ke wo laam ta tee nen wo. Cīīnde wīī ne, ngaa wee ke nnen gbāā ma ter loo yaha ye. Wo koho wātahayaha nge, le wīī n ncaha ye, Yāhā yaniisaha ge laam wo. ²⁰ Yesu nii wo Yater, ma ka koo fla na wo wīī na. U nii Yāhā yūndefa yīnjfua u kuānj ne Malsyidaku wānj syi dyanj.

Malsyidaku pye Yāhā yūndefa yīnjfua

7 Faale cāā na, dya waa pye pe naa n yee Malsyidaku. U pye klo laa yīnjfua, pe naa le klo yee Salem. Yāhā gii ke wān bye tāhā, u pye koo yūndefua. Wo wādyaha Brama bii ka, ma ga yia kubehe resyar yīnjfa na. Tuu dur naa n pai, Malsyidaku n ka maa u wāā, ma yee woo kaa taha u Brama na, Yāhā myaha na. ² Wān tii bye, Brama tuu ga yāā naan miysaha wo, u n te la fle sesānsyihi, ma fle naney wāā u Malsyidaku kē. U Malsyidaku myaha yīntaha kē, yīnjfua wii u n sronj. U maha pye Salem yīnjfua, koo yīntaha maha kē, yīnjfua wii u n pai yrīnj ne. ³ Yāhā sabangbānj wo, pe sē Malsyidaku tuhufua wīī cā u nahafua wīī ne ye, pe sē maha u wādyaha waa wīī cā ye. Waa sē u wāsee wīī pāā yāā tesē u wāku wīī ne ye. Tuu nii Yāhā yūndefa yīnjfua u kuānj ne, u ma mii Yāhā Dya wānj syi dyanj. ⁴ -Ye yānj, Malsyidaku ma yīnj na Yāhā ye. Wo wādyaha Brama tuu ga wān tii yāā naan miysaha wo, u te la fle sesānsyihi, ma fle naney wāā u kē. ⁵ Brama dyasyīnde Lewi kur kue pii ma Yāhā yūndefa pe ter na. Musa kānde na, pe ga waha Yiisrefa nar, pe pe koho wān bye la fle sesānsyihi, pe fle naney wāā poo Lewi terfa kē, pe n waha naa n di. Ye cā ma yee, pe nampyerj- kē pe n

nar, pe pe kē pe n di. Pe bye ma Brama kur kue pii. ⁶ Malsyidaku woo na, u sē pye Lewi terfua ye, Brama -sē bii u wān la fle sesānsyihi, ma fle naney wāā u kē. U kaa taha Brama na, Brama wii Yāhā bii yē ter u ye. ⁷ Ye -sē le cā laha ma yee, wii tuu kaa taha waa na, u ter ufua yaha.

⁸ Lewi kur kue pii me, pe Yiisrefa koho wān fle naney yāā te fle sesānsyihi wo; pe ma nawee-, ma n ku, ma ke Yāhā yūnde tēnj yaha pe pii kē. Malsyidaku wīī sē na, wii tuu te wān fle naney yāā te fle sesānsyihi wo, le ma le yrūhū Yāhā sabangbānj wo u wīī na ma yee, u ma yrānj na, ma kuee le Yāhā yūnde tēn na u kuānj ne. ⁹ Lewi kur kue pii me, pe Yiisrefa koho wān fle naney yāā te fle sesānsyihi wo. Yaliile wo Brama u koho wān la fle sesānsyihi, ma fle naney wāā Malsyidaku kē, le nii mii Lewi bya bii te wāā Malsyidaku kē. ¹⁰ Tuu sē sya bii see wa ye, le ma mii u pye u tuhufuadyaha Brama kadye wo, ma te wān wāā u Malsyidaku kē. Le yīntaha kē Malsyidaku ter Lewi yaha.

Yāhā yūndefa yīnjfua Yesu ter Lewi pii yaha

¹¹ Yāhā bii kānde lii tōr yar Musa na, loo ne le pa Yāhā yūndefa ne pe tēn ne. Lewi kur kue puee Yarō nwonfa kē pe yūndefa ne. Pe tēn pye lii ne, pe nawee- kapee- yee laha kāā pe na, pe n waha wāā le Yāhā ne. Pe tēnj sē -sē waha yia, ma nawee- wāā le Yāhā ne pe kuānj ne ye. Loo ne, Yāhā yūndefa yīnjfua waa ter n yi. U sē yi Yarō terfa wo ye, u yi Malsyidaku wānj syi dyanj. ¹²⁻¹⁴ Wo Yīnjfua Yesu Crise kē u ne. Wo cā ma yee, tuu nawee kadye gbe, u see Yuda terfa † wo. Musa kānde sē yee Yuda terfa ga waha naa Yāhā yūnde tēn tē Yāhā kangbānj wo ye. Yuda terfa waa sē Yāhā yūnde tēn tē yāā ye. Yesu tuu sē sya yi Lewi terfa wo ye, Yāhā le ta u n Lewi terfa draha gbe, ma nii Yāhā Yūndefa Yīnjfua. Loo ne, Yāhā n kaplānj nkāy wāā wo kē, kaplānj nkāy ke Musa kānde kaplānj draha gbe.

¹⁵ Kai lii le ke cīīmbehe bye yar wo na, loo ne nde: Yāhā Yūndefa Yīnjfua waa yi Malsyidaku wānj syi dyanj. ¹⁶ Waa kloho sē kē, u gbe ma nii Yāhā yūndefua mii Lewi kur kue pii wānj syi dyanj ye. Yāhā fānga kāmāy na, wākuayāā wee u yrā na ye. Loo le u ta, u n nii Yāhā Yūndefa Yīnjfua u kuānj ne. ¹⁷ Ye sē yāā, le ma ge ma, le yrūhū Yāhā sabangbānj wo ma yee:

«Maa ba nii Yāhā Yūndefa Yīnjfua
ma kuānj ne Malsyidaku wānj syi dyanj.»

¹⁸ Faale kānde sē pye fānga ne ye, le sē maha waha laa yō ye. Koo kē, laa n ba le draha gbe. ¹⁹ Ye sē yāā, faale wo, Musa kānde sē waha nawee- wāā le Yāhā ne pe kuānj ne ye. Lii le -sē yi yagaa, le ter Musa kānde yaha. Wo ga waha koho taha yaha le na, wo yūhū crā Yāhā tāy ke wānar ne.

† Yuda terfa, Dyakuba dya Yuda kur kue pii me pe ne.

²⁰ Ye maha cã ma yee, Yãhã bii ke ya myaha di taha le na; Lewi terfa naa n nii Yãhã yũndefa, Yãhã sã -sã ke ya myaha di le na ye. ²¹ Yesu woo na, Yãhã u ta ke Yũndefa Yĩŋfua, ma dur ma ke ya myaha di taha le na, ma le pãã ma yee:

«Ndoo Yãhã, n ma kai- bye yĩŋ na;
ndoo tesã ra miingbãŋ ne,
ma ga nii Yãhã Yũndefa Yĩŋfua ma kuãŋ ne.

N saa ra yẽ dur ra kapãn na ye.»

²² Loo nde ta, Yesu woo kãmay na, wo cã naambiyãrfãn tii te ma wo nsoho wo Yãhã ne, te ga yõ faale wãn na.

²³ Laa maha ma, le faale Yãhã yũndefa ta pe wee wãceŋ Yesu ne ye. Pe sã waha naa n kuee le tãn na pe kuãŋ ne ye; pe naa n ku, pe pii n naa pe draha gbe. Loo n ta pe n bii nihi. ²⁴ Yesu woo -sã ma yrãŋ na u kuãŋ ne. U Yãhã Yũndefa Yĩŋfua tãn sã wãã yãã waa ter kã ye. ²⁵ Loo ne, mpãy pe yũhũ n crã Yãhã na u kãmay na, u ga waha pe sya yaha le yalebya wo pe kuãŋ ne. Ye sã yãã, u ma yrãŋ na yalebye, ma nii Yãhã nar pe kã.

²⁶ Ye cã Yesu woo kã, u ma Yãhã Yũndefa Yĩŋfua wii, u wĩ ma wo na. U kai- laha, u laam ma gbegebe, kapee laa wee u yĩŋ na ye. U wee kapeepyefua ye. Yãhã u kuã yir ga ta yãhãyĩŋ na ncaha ye. ²⁷ U wee faale Yãhã yũndefa ne wãceŋ ye. Pe ma kapeepyefa. Pe cãã naa wãn boo Yãhã kã plii bye pe ya kapee- wĩ na, ma cã naa taa boo nawee- kapee- wĩ na. Yesu tuu -sã u ya wãã, ma le sya, ma ku mpar draha wo wo bye kapee- wĩ na, koo yĩntaha kã, kla gaa wãboo maha wee nantãŋ waa kapee- wĩ na ye. Yesu loo pye kua tãe nen u kuãŋ ne.

²⁸ Musa kãnde na, mpãy pe naa n ta Yãhã yũndefa yĩŋfa, pe pye naweete, ma pye kapee- wãpyeŋ fãnga koho wo. Yãhã ke -sã yẽ ter, ma ke ya myaha di kapãn lii ne, loo kapãn nde pa Musa kãnde kur ye. Loo le Yãhã Dya ta Yãhã Yũndefa Yĩŋfua. U ma naweeyõ u kuãŋ ne.

Yãhã yũndefa yĩŋfua tãntãsa

8 Nkãy too pãã ter, lii le ma yĩŋ, loo ne nde: Yãhã Yũndefa Yĩŋfua wii syi u ma wo ye, u ma u nii yãhãyĩŋ na, Yãhã niisayũhũ kãndigi kue ye, Yãhã gii ke ma kai- bye yĩŋ na. ² U u Yãhã Yũndefa Yĩŋfua tãn tã Yãhã fla wo. Faale wo, Yãhã yũndefa naa pe tãn tã fai nwonge wo, nawee- pe ke gbihi. Yesu tuu -sã u tãn tã na, cĩnde fla kã ke ma yãhãyĩŋ na. Yãhã kã ke koo fla gbihi.

³ Pe Yãhã yũndefa yĩŋfa bye ta pe n naa diŋ yi, ma naa wãn boo Yãhã kã. Wo Yãhã Yũndefa Yĩŋfua bya yai u waha naa ngaa wãã Yãhã kã. ⁴ Yesu ma ne pye driyẽ nge wo, u saa ne pye ge pye Yãhã yũndefua ye. Yãhã yũndefa mpãy ma wa; pe diŋ yi Yãhã kã, ma maha wãn boo ke kã, mii Yiifee- wãle kãnde le yar mii. ⁵ Nwoŋ gii pe Yãhã tãn tã ke wo, ke gbihi mii ke yãhãyĩŋ nwoŋ

dyaŋ, koo sã -sã kã ke cĩnde yãhãyĩŋ nwoŋ ye. Ye sã yãã, driyẽ nge Yãhã yũndefa tãn ma mii Musa wĩ dyaŋ. Yaliile wo Musa bii yee woo ga fai nwonge gbihi, Yãhã bii u yar ma yee:

«Tã naa kii ter syi yar ma na ke yãŋ yĩŋ na,
ke nwonge fãã koo syi.»

Le yĩntaha kã, fai nwonge gii Musa bii fãã, ke ba pye kaa yirfua dyaŋ ke ma yãhãyĩŋ na.

⁶ Yagaa, Yesu taha tãn lii na, le ter poo tãn yaha, le sã n tãn ge tãn ye. Naambiyãrfãn tii te ma yagaa Yãhã nsoho wo nawee- ne, te yõ faale wãn na. Yesu woo kã, u ma kusyiifua. Ye sã yãã, Yãhã ke yẽ ter kaplãŋ nkãy ne yagaa naambiyãr wo, ke yõ ma ter faale naambiyãr kaplãŋ yaha. ⁷ Faale naambiyãr ma ne pye te ga waha nawee- sya yaha, naambiyãrfãn taa saa ne pye te ta yagaa te faale wãn draha wo ye.

Yãhã naambiyãrfãn le nawee- ne

⁸⁹ Faale naambiyãr cãã na, nawee- sã bii pe kapee- wãpyeŋ miy yaha ye. Yãhã n le kuãn pe ye ma yee:

«Tã bii naambiyãr tii le Yuda terfa ne,

ma suhu pe Yiisrefa ter bye ne,
pe too naambiyãr pye klaha-

Loo ne, ta n kur waa pe na.

Cãã gaa ma ke n pai,

n ga ba naambiyãrfãn taa le
pe kur kue pii ne.

Too naambiyãrfãn nde saa ba pye
te faale wãn syi dyaŋ ye.

Faale wo, n bii pe wãle sya yaha
yãmpar koho wo Syipte kãntraha wo,
ma dur ma pe yigi yi ke kãntraha wo,
ma ba te naambiyãr le pe ne.

N ga ba naambiyãrfãn taa le

pe kur kue pii ne,

te saa ba pye wãceŋ pe faale wãle wãn ne ye.

Ndoo pe Yĩŋfua Yãhã kã,

tã yee ke syi.

¹⁰ Yãhã n maha yee:

Too plii nde kur ye, n ma ba dur,

ma yĩntaha sroŋ pe ne,

n ga ba te naambiyãrfãn le

pe ne yĩŋ gii na, ke nge:

N ga ba ra kaplãŋ le pe kacãn wo,

n ga ba ke yrũhũ yaha pe laam wo.

N ga ba nii pe Yãhã,

pe n -sã nii ra nawee-.

¹¹ Waa saa ba yee,

u ga u nampyeŋ klaha u n Yĩŋfua cã ye.

Ye sã yãã, pe bye ga ba ra cã,

ma gbe pe kicaabir na ma ga waa pe wãle na.

¹² Lii le -sã ma yĩŋ

koo ngĩ bye na, loo ne nde:

N ga ba pe kapee- gbe kãã pe yĩn na.
Kapee- nkãy pe pye ter, n ga ta,
ke wĩĩ n faha ra na ta kuãñ ne.»

¹³ Yãhã ke ke naambiyãrfãñ wĩĩ pãã ke syi, le nii mii,
ke ke faale naambiyãr ta kadyaha. Ye -sẽ cã, kla gii ma
nii kadyaha, ke le, ke wãkuanj ya ke kuee.

Lewi pii tẽn

9 Faale cãã na, Yãhã bii pe yar, pe yai pe naa diñ yi
koo kẽ mii syi dyanj te naambiyãr kãnde na.
Nawee- n nwonj gaa fãã, ma ke myaha taha ke na, ma
naa diñ yi ke kẽ ke laam wo. ² Ke fai nwongge bii la cer
nwompai syãm fai laa ne. Ke nwompua cir wo, naabr
kuasĩĩ wãñ gaa pye ma suhu tabal gaa ne bur ne ke yĩn
na, bur rii te bii kẽ Yãhã kẽ. Pe naa koo fla yee Yãhã
nwonj. ³ Pe naa ke nwonuj goo yee Yãhã yaniisaha.
⁴ Koo fla na, sãn tabal gaa pye, pe naa wusuna suhu ke
yĩn na. Katyigi kluhu gaa maha pye, ke nkur kue bye bii
tuhu sãn ne tesẽ ke laam bye ne. Pe naa koo kluhu
yee, naambiyãr kluhu. Koo naambiyãr kluhu nge laam
wo, kate- tãã pye: Sãn pelaale pye yãhã yĩn digi ne le
laam wo, pe naa re yee man. Loo pele pye ke kluhu
laam wo. Yarõ kããwai lii le bii wampẽn fe ma fyãr yigi
faale cãã na, le bya pye koo kluhu laam wo. Ke naamb-
iyãr kaplãn ke bii yrũhũ yaha ntẽmbapai sĩĩ † tii na, te
bya pye ke naambiyãr kluhu nge laam wo. ⁵ Pe bii sãn
yãhã yĩn tẽnlehe syãm mpãy gbihi ta ke naambiyãr
kluhu yĩn na. Loo yĩntaha kẽ, ke kluhu ma pye teelii
wo, Yãhã ma koo fla na. Pe sãn yãhã yĩn tẽnlehe pye
nkaasyir sãnsĩĩ ne te tey yaha. Yãhã yũndefa yĩnfua ma
kla boo Yãhã kẽ nawee- kapee- wĩĩ na, u ga pe ntõr
woo ke kluhu yẽtãñ yĩn na. Ke kai- nihi ter, n saha ke
bye pãã tãñ nwo ye.

⁶ Ke fai nwongge pye koo syi. Pe Yãhã yũndefa naa n
dye ke nwompua cir wo plii wuhu na, ma naa pe tẽn
tẽ. ⁷ U Yãhã yũndefa yĩnfua ya tuu ga waha dye ke
nwonuj laam wo tẽhe nen ya dye nen laam wo. U ma
yee u ga dye, u ga dye kla gaa ntõr ne u ga woo Yãhã
kẽ u ya kapee- wĩĩ na tesẽ nawee- bye kapee- wĩĩ ne,
kapee- nkãy pe sã cã wa ye, ma ke pye. ⁸ Ke Yãhã
nwompai syãm mii yĩntaha ma. Ke yĩntaha kẽ, ke
nwompua cir nii tã nawee saha dye ga ke nwonuj wo
ye, koo gii ke ma Yãhã yaniisaha. Ke yĩntaha kẽ, nawee
saha crã Yãhã na ye. Loo ne Yãhã Yrã le yar wo na.
⁹ Loo nde pye mii yagaa kai- yirfua dyanj. Le yĩntaha kẽ,
wii u diñ yi, ma wãn boo Yãhã kẽ, koo ngĩĩ saha ufua
laam ta pe n wã klaha nii gbegbe ye. ¹⁰ Mpãy pe diñ yi,
ma wãn boo Yãhã kẽ, pe kapĩĩ wũhũ busãã kãnde yãr.
Kapĩĩ wũhũ nkãy n yee, nawee ma n digi nge syi di ye,
nawee ma n kla nge syi wo ye, nawee yai u nde pye
nde ne, u kai- n laha gbegbe. Pe koo kapĩĩ wũhũ ngĩĩ

† Kaplãn nkãy ke bii yrũhũ yaha too ntẽmbapai sĩĩ nde na, ke pye
ke Yãhã kãnde katarj sãnsyẽ. Yãhã bii ke wãã Musa kẽ yãñ nge yĩn
pe n yee Senayi.

kãnde yãr, ke sã -sẽ nawee laam wã klaha n ta wãfãm
ye. Loo naambiyãr kãnde kai- ngĩĩ pye yĩn ne, ma sya
ba waa per gii na, Yãhã ke kai- yĩntaha wã klaha Yesu
wãpanj ne.

U Yãhã Yĩndefua Crise tẽn

¹¹ Yagaa, u Yãhã Yĩndefua Crise n pa, ma ba nii Yãhã
Yũndefa Yĩnfua le kãnfuẽ nde kayũhũ yĩn na, kayũhũ
nkãy ke nii wo wũhũ. U u tẽn tẽ Yãhã nwongge gii laam
wo, koo ma yĩn, ma maha yõ faale wãñ na, kii Musa bii
fãã. Ke yagaa wãñ nge, nawee sã kẽ tuu ke fãã ye,
driyẽ kla sã kẽ koo ne ye. ¹² Faale na, dye loo dye loo u
Yãhã yũndefa yĩnfua naa n dye pe fai nwongge wo, ke
Yãhã yaniisaha fla wo, ma naa u tẽn tẽ. Yesu woo na, u
dye ke yagaa Yãhã yaniisaha fla wo, tẽhe nen ya u
kuãñ ne. U sã dye ma ngapa ntõr woo tesẽ napa ntõr
ne ye, u yer u ya ntãñ wãwoo na, nawee- bye kapee-
wĩĩ na. Loo na, nawee- bye ga par sya yi kãã kapee-
wãpyerj yãmpar wo pe kuãñ ne. ¹³ Pe ma ngapuai ntõr
gbe tesẽ napuai ntõr ne, ma naancerj suhu naa laam
wo migimigi, ma koo tyõr kuee, ma te wlãhã poo ntõr
nde ne ma suhu loho ne, pe ma koo loho nge yãr woo
mpãy na pe sã laha kapĩĩ wũhũ kue ye ye, le ga nii mii
yagaa, pe laha ke kapĩĩ wũhũ kue ye. Pe laam sã -sẽ la-
ha ye. ¹⁴ Le ma pye ke dyanj, ye yai ye cã Crise ntõr too
ma yĩn. Ye sã yãã, u sã kapee nen laa ge pye yãã ye.
Yãhã Yrã Fãnga kãmay na, u le sya ma ku mpar draha
wo. U u ya wãã Yãhã kẽ koo syi. Loo ne, kapee- nkãy
bye too pye ter, Yesu ntõr ga waha koo kapee- ngĩĩ yee
laha yi kãã wo laam wo gbegbe. Wo laam ga tege nii
tee nen wo, wo n waha naa tẽn tẽ cĩĩnde Yãhã kẽ.

Yãhã naambiyãrfãñ le nawee- ne

¹⁵ Loo ne, Yesu Crise n nii te naambiyãrfãñ kusyifua,
Yãhã nsoho wo nawee- ne. U gbã kãmay na, u nawee-
par sya yi kãã pe kapee- wãpyerj koho wo, kapee- nkãy
pe bii pye te faale naambiyãr cãã na. Yãhã ke bii yẽ ter
kayũhũ nkãy wãwãã ne nawee- kẽ, ke mpãy yee pe n
luhu ke ye, pe ga waha koo kayũhũ ngĩĩ yãã pe kuãñ
ne Yesu Crise gbã kãmay na.

¹⁶ Nawee ma saba yrũhũ ma yee, woo ma ku, pe yai
pe u kloho la mma, le yai u ku wa, pe n cã waha u klo-
ho la. ¹⁷ Tuu -sẽ ma yrãñ na nantãñ, pe saha u koho
wãn la ye. U ma ba ku, loo na, pe ga cã u koho wãn la.
¹⁸ Yãhã naambiyãr ma koo syi dyanj, naambiyãr tii ke le
nawee- ne. Loo ne, ke faale naambiyãr na, Yãhã n bii
yee, a ngaa yai ke boo, ke kla ntõr n woo, te naambiyãr
n waha le. ¹⁹ Musa tuu pa le Yãhã kãnde ne, u le kãnde
katarj bye kal nawee- bye n ke luhu. Loo kur ye, u n
naampiy ntõr gbe, ma pe wlãhã loho ne, ma katyigi
gaa ter kayange gbe, pe ke katyigi yee Yisope. U n koo
kayange gbe, ma kuryãr raa ter maha ke yĩn kue nerj
na, ma koo kue kã le pe ntõr wo, ma pe yãr woo

nawee- na, pe n waha nii gbegbe Yāhā yīnde na. U n maha too ntōr raa yār woo le Yāhā kānde saba bya na.

²⁰ Tuu nii loo nde pye, u n pe nawee- pye ma yee:

«Yāhā ke naambiyār tii le ye ne,
too ntōr ne nde.

-Ye naa ke kānde kataŋ bye yār,
koo nkāy ke yrūhū ta nwo.»

²¹ Musa n maha too ntōr raa yār woo ke fai nwonge na tesē ke Yāhā diŋ yi wān bye ne, te n nii gbegbe Yāhā yīnde na. ²² Yāhā kānde na, wān busāā waha n nii gbegbe Yāhā yīnde na ntāŋ wāwoo ya ne. Kapee- foho bya waha gbe n kāā nawee- yīŋ na ke kuāŋ ne ntāŋ wāwoo ya ne.

Yesu wāku kapee- bye yee laha n kāā

²³ N ye cāā yar wa ma yee, faale Yāhā diŋ wāyi kai-pye mii ke cīinde kai- yīm ya dyaŋ, cīinde kai- nkāy ke ma yāhāyīŋ na. Too faale Yāhā diŋyi wān nde waha naa n nii gbegbe Yāhā yīnde na yraha ntāŋ ya ne. Ke yāhāyīŋ cīinde kai- kānde na, Yāhā yai ke diŋ n yi ngaa ntāŋ ne, kla gii syi ke ter yraha yaha. ²⁴ -Ye yāŋ, nawee- pe fai nwonge gii fāā ta, u Yāhā Yīndefua Crise sē n dye koo laam wo ye, koo ma mii ke cīinde Yāhā nwonge yīm ya dyaŋ. Crise ka yāhāyīŋ ge na, ma yer wo yīŋ wīī ne Yāhā yaha ye. ²⁵ Dye loo dye loo, Yāhā yūndefa yīŋfua naa n dye ke Yāhā yaniisaha wo yraha kla gaa ntōr ne. Crise woo dye tēhe nen ya, ma ku mpar draha wo. ²⁶ Mii loo sē ne ye, ma gbe driyē wātāhā na, Crise ga ne pye u koo wāfāy neŋ ka kur n sya yalebye. Yagaa sē na, u driyē tuu kua gbe taha, Yesu Crise u ya yi kāntraha na tēhe nen u kuāŋ ne, ma le sya ma ku mpar draha wo, ma nawee- kapee- kua kāā pe yīŋ na. ²⁷ Nawee nawee woo, u tēhe nen gbā ku. U gbā kur ye, Yāhā ga u sāhā. ²⁸ Crise bya ku mpar draha wo tēhe nen, ma nawee- busāā kapee- kua kāā pe yīŋ na. U ga maha ba yi ke tēhe syāŋ wuhu na, le sē -sē ga ba nii nawee- kapee- wālahakāā wīī na ye. Mpāy pe u wādurban sēŋ, u ga ba cīinde yrā wāā pe kē pe kuāŋ ne.

Crise gbā ku tēhe nen mpar ter bye draha wo

10 Musa kānde sē kē ke Yāhā cīinde kai- ne ye. Le Musa kānde ma mii koo cīinde kayūhū yirfa ya dyaŋ, cīinde kayūhū nkāy, u Yāhā Yīndefua Crise ga ba ke pye nawee- kē. Ye sē yāā, Musa kānde na, Yāhā yūndefa yīŋfa naa wān boo dye- bye, loo nde sē -sē waha naa pe nawee- ta pe n naa n sroŋ Yāhā yīnde na ye, nawee- mpāy pe naa n crā Yāhā na. ² Mpāy pe naa diŋ yi Yāhā kē Musa kānde na yraha wāboo ne, pe kapee- ma ne waha yee laha kāā pe na teele nen pe kuāŋ ne, koo kapee- ngīī wīī saa ne kuee pe laam wo, ke naa pe fāy, pe n maha naa yraha boo dye- bye ye. ³ Dye- bye yraha wāboo nge pe laam too ke kapee- wīī na dye-

bye. ⁴ Ye sē yāā, napa ntōr tesē ngapa ntōr ne, pe saha nawee kapee- yee laha kāā u na ye.

⁵ Loo ne, yaliile Crise tuu ba gbe taha wāpan na driyē wo, u n Yāhā pye ma yee:

«Ma sē n ke pe naa diŋ yi ma kē ye,
ma sē maha n ke pe naa wān boo ma kē ye,
ma -sē nawee kadye wāā ra kē.

⁶ Nawee- pe wān boo,
ma te suhu migimigi wān suhusaha fla na
ma kē, loo saha ma laam yīn ye.

Nawee- pe wān boo,
ma te ntōr woo ma kē pe kapee- wīī na,
loo saha ma laam yīn ye.

⁷ Loo ne, ta n yee:

«Yāhā, n nwo,
n pa n n pai ma laam wīī pye,
mii le yrūhū yaha ta wīī na
Yāhā sabangbāŋ wo mii.»

⁸ -Ye yāŋ, kānde lii le ta, loo ne le te yre wāboo wīī nde yar Yāhā kē. Loo naa bye ne, Yesu cāā le pāā ma yee, Yāhā yee, koo sē n ke pe naa wān boo ke kē ye, tesē pe naa diŋ yi ke kē ye, tesē pe naa wān boo pe naa te suhu migimigi wān suhusaha fla na ke kē ye, tesē pe naa wān boo pe naa pe ntōr woo ke kē pe kapee- wīī na ye. Koo ngīī bye saha ke laam yīn ye. ⁹ Loo kur ye, Yesu Crise maha le pāā ma yee, a woo nwo, u pa u n pai ke Yāhā laam wīī pye. Yesu kaplāŋ le yar ma yee, faale na, pe naa yre boo Yāhā kē, yagaa Yāhā loo sye, ma Yesu Crise wāku wīī ta te draha wo. ¹⁰ Yesu Crise Yāhā laam wīī pye, ma le sya ma ku mpar draha wo tēhe nen u kuāŋ ne. Loo nde kāmāy na, wo kapee- yee laha kāā wo yīŋ na ke kuāŋ ne.

¹¹ Plii bye, Yāhā yūndefua ga ka Yāhā kangbāŋ wo, u ga yir yer, u u tēn tē. U ne naa wān ya boo Yāhā kē nawee- kapee- wīī na. Too mpar nde sē -sē ga waha pe kapee- yee laha kāā pe na ye. ¹² Yesu Crise woo na, u ku mpar draha wo nawee- kapee- bye wīī na tēhe nen ya, u kuāŋ ne. Loo kur ye, u n ga tege nii Yāhā kāndigi koho kue ye. ¹³ Yagaa, u nii ma Yāhā sēŋ, ke ba u napīī- yīy kor le u kē, pe n nii mii u tānde fyāhā tā pe na.

¹⁴ Tuu poo gbā ku mpar draha wo loo tēhe nen nde ya na, u u nawee- ta gbegbe Yāhā yīnde na pe kuāŋ ne, pe n nii Yāhā wām. ¹⁵ Yāhā Yrā Fānga maha loo pāā wo ye. Ye sē yāā, le bii le cāā pāā ma yee:

¹⁶ «Yāhā le pāā ma yee:
Tē ga naambiyār rii le ta
nawee- ne too plii nde kur ye,
too naambiyār yīŋ kē nge:
N ga ba ta kaplāŋ tāhā le pe laam wo,
ke saa faha yāā pe na ye.»

¹⁷ Yāhā n maha le pāā taha ma yee:

«Kapee- nkāy pe pye ter
tesē kai- nkāy ne pe plaha pye,
n ga ba ke bye gbe kāā pe yīŋ na.»

¹⁸ Ye cã, kapee- ma gbe kãã nawee yĩŋ na, yĩŋ maha wee wãn wãboo na kapee- nkãy wĩ na nantãŋ ye.

-Too naa n crã Yãhã na!

¹⁹ Wo nna, le nii ke dyaŋ, kãnde ma wo ye, wo n ga waha dye ga ke Yãhã yaniisaha ge laam wo Yesu ntãŋ kãmay na, u ntãŋ mpãy pe woo wo kapee- wĩ na.

²⁰ Nwonuŋ gii ke ma Yãhã yaniisaha, Yesu koo nwonuŋ fai jũũ, ma kãnfuẽ yi wo kẽ, kãnfuẽ lii le n gaha wo ne cĩinde yrã fla na, cĩinde yrã lii wãkuayãã wee le na ye. Ke nwonuŋ fai nde, u ya koho kadye kẽ. ²¹ Yãhã Yũnde-fa Yĩŋfua ma wo ye. Woo u ma ke Yãhã kaha yĩŋfua.

²² Loo nde na, -too crã Yãhã na laantee nen ne, -too maha ke ta wo Yater laanyĩn ne! Ye sã yãã, wo laam mpãy pe sã tege naa n nii wo kapee- wĩ na ye, Yesu ntãŋ pe ta pe n tege nii tee nen wo. U ntãŋ wo kapee-laha kãã wo na mii wo kadye dyaŋ, too ne ke yee laha layũhũ ne mii. ²³ Yãhã yẽ ter wo ye kayũhũ nkãy ne, wo n koho taha yaha ke na, ma maha nii ke pãã nawee-bye ye, wo ma syi wo faha yãã ke wĩ ne ye! Ye sã yãã, Yãhã ga ba koo kayũhũ ngĩĩ pye wo kẽ cĩinde. ²⁴ -Too naa n sãŋ wii na, wo naa n ta wo ntãŋ n naa n dye wii tãy, tesẽ kayũhũ n naa n tãy wo ye, wo n naa ke pye wii kẽ! ²⁵ Yesu kãndeyãrfa mpãy ma, pe sã n pai nantãŋ yawãr fla wo, ma ba Yãhã kaplãŋ luhu ye. Wo ma n nii pe wãŋ syi dyaŋ ye! -Too naa n yi yalebye wo yawãr fla wo, wo naa wii klaha, wo naa wii laam too Yãhã wũhũ ne. Ya'a yãã, tẽ ye yar ye naa n pye koo syi, wo Yĩŋfua Yesu durbaper nɔ gbe taha, koo kẽ.

²⁶ Wo nna, too Yesu cĩinde wĩ cã war, loo kur ye, wo ma u wĩ sye, ma kapee- wãpyeŋ kãnde yãŋ gbe, ma dye le wo, mpar raa ter maha wee te ga waha koo kapee- ngĩĩ yee laha kãã wo na ye. ²⁷ Wo -sẽ ga fya nii, wo naa le kur sãŋ, loo lii le ma te Yãhã kasãhã tesẽ ke naa gii ne wãfegeyãã wee ke na ye, ke naa gii ke n pai pe Yãhã napĩ- bye suhu kãã migimigi. ²⁸ Musa kãnde na, kai- nkãy ma, wii ma loo syi laa tee pye, nawee-syãm ma ga le pãã kasãhãfa ye ma yee, poo u yãã yĩnde ne, kaa na nawee- tãã syi, pe ga ufua boo, waa ge saa u fen di ye. ²⁹ Wii tuu sã -sẽ Yãhã Dya yãŋ ngaa ye, woofua wĩ ga ba pee ter loo yaha. Le ma mii, Yesu ntãŋ mpãy pe woo Yãhã naambiyãr wĩ na, ma u kapee- yee laha kãã u yĩŋ na, u sã poo ntãŋ yãŋ ngaa ye. Le ma mii, u le Yãhã Yrã tyehẽ, Yãhã Yrã lii le Yãhã kayĩĩ wãã wo kẽ. U wãpẽn ga ba pee u na, ke ta ter wii yaha, u Musa kãnde wĩ sye. ³⁰ Lii le ma le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo, le nde: Yãhã yee:

«Mpãy pe koo sye,

koo ga ba le fue yi pe na,

koo ga ba pe pẽn pe napeer wĩ na.»

Ke maha le pãã taha ma yee, koo ga ba ke nawee-sãhã. ³¹ Yãhã nge ke kai- bye tãhã, ke kasãhã ma too nawee wii na, le ga pee ter ufua na.

³² Lii le ba ye dye faale na, -ye ye laam too le na! Tee ba ke Yãhã cãã- sya cãã gii cãã na, ye ba wãfãy yãã gboho koo cãã na, ye sã -sẽ tyii koo wãfãy nge n yia ye na ye. ³³ Ye laam wo, mpãy pe sã naa wãfãy yãã ye, pe sã dur yi naa n kãã pe nampyeŋ- mpãy kur ye ye, pe nampyeŋ- mpãy pe naa wãfãy yãã, poo mpãy pe naa pe tyehẽ, ma naa pe nuhu nanihi teebehe wo. ³⁴ Ye nampyeŋ- mpãy pe yigi tã nwompihi wo Yesu wĩ na, ye yer pe kur ye, ye napĩ- n sya ye koho wãn sya kãã ye ye, le n maha nii ye ye nuhu wĩ. Ye ba cã wa ma yee, nangbãn wãn taa ter ma ye ye, te yõ, wãkuayãã maha wee te na ye, koo kẽ. ³⁵ Tee koho taha yaha Yãhã na mii, -ye naa n gaha koo syi! Yãhã ga ba ye dãã. ³⁶ Ye yai ye naa yii plãhã koo syi, ye naa ke Yãhã laam wĩ pye! Loo na, ke yẽ ter ye ye kayĩĩ lii ne, ke ga ba le pye ye kẽ. ³⁷ Ye sã yãã, le ma le yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Saa ga faa pye, carle ya,

wii tuu ma wãpaŋ na,

u ga pa, u saa ma- kuee ye.

³⁸ Wii ma ra ta u Yater, u sron ra yĩnde na.

Woofua yai u ra ta u Yater kãnkai- bye wo.

Wii ma -sẽ dur n yi ta kur ye,

woofua wĩ saa naa n tãy ra ye ye.»

³⁹ Mpãy pe dur n yi Yãhã kur ye, pe wĩ ga ba klaha-

Poosyifa sã me wo ne ye. Mpãy pe n kuee Yãhã kur ye, pe ga ba sukũhũ yãã. Poosyifa me wo ne.

Mpãy pe bii Yãhã ta pe Yater faale wo, -ye naa n yãŋ pe na!

11 Ma'a yee ma Yãhã ta ma Yater, ke yĩntaha kẽ nge: Yãhã ke yẽ ter kai- nkãy wãpyeŋ ne, ke sã -sẽ ke pye wa ye, ma laam wo ma cã ma yee, Yãhã ga ba koo kai- ngĩĩ pye cĩinde. Ma maha cã nawee saha Yãhã wũhũ yãã yĩnde ne ye, ke -sẽ ma cĩinde wũhũ.

² Faalefa mpãy bii Yãhã ta pe Yater koo syi, pe wĩ n -sẽ naa n tãy Yãhã ye.

³ Yãhã wãta Yater ne le wo ta, wo n cã Yãhã kẽ ke yãhãyĩŋ tãhã kãntraha ne ke yẽ kapãn ne. Wãn tii too yãã yĩnde ne, te -sẽ tãhã kla gii ne, wo saha koo yãã yĩnde ne ye.

⁴ Faalefua Abel Yãhã wãta Yater ne le bii ta, u diŋ n yõ Yãhã ye ma ter Kayẽ diŋ yaha. Abel Yãhã wãta Yater ne le ta, Yãhã n yee, Abel sron ma yee woo diŋ yõ. Abel tuu sya ku, u Yãhã wãta u Yater ta, u wĩ saha faha yãã wo na ye.

⁵ Faalefua Yenoke Yãhã wãta u Yater ne le bii ta, u n ka Yãhã tãy, u sã yãã ku ge ku ye. Yãhã u gbe ga ta ke ya tãy, waa sã maha u yãã yãã nantãŋ ye. Yãhã sabangbãŋ wo, le ma le yrũhũ yaha ma yee, Yenoke wĩ tãy Yãhã ye ke n u gbe ter. ⁶ Waa wĩ ga waha tãy la Yãhã ye mii, u sã ke ta u Yater ye? Ye sã yãã, wii u n crã

Yāhā na, u yai u cā Yāhā ma cīinde, tuu maha cā mpāy pe ke fla ke, ke ga ba pe dāā.

⁷ Faalefua Nuwe Yāhā wāta Yater ne le bii ta, u n luhu Yāhā kaplān ye. Yāhā ke bii nawee- yar yaha kai- nkāy ne, ke n pai pe dye, Nuwe tuu sē sya bii ke yāā wa yīnde ne ye, u ke Yāhā kaplān sya cīinde. Nuwe tuu le Yāhā kapān luhu, u n salangbān gaa fāā mii Yāhā bii u yar mii. U n bii dye ke wo, woo tesē u kahafa bye ne, pe n wloho yi te lafir wo. Nuwe tuu lii pye, loo nde le yar ma yee, nawee- mpāy bye pe pye Nuwe cāā na, pe bii tee pye. Nuwe Yāhā wāta u Yater n maha ta, Yāhā n yee u n sronj.

⁸ Brama Yāhā wāta Yater ne le bii u ta, u n luhu Yāhā yē kapān ye, ma ter klo laa wo Yāhā bii yē ter le wāwāā ne u kē. U n u kusey ta yaha, ma ter. Tuu naa n gaha na, u sē bii ke saha ge cā ye. ⁹ U Yāhā wāta Yater ne le u ta, u n ga waha nii nampay le klo lii wo, Yāhā bii yē ter le wāwāā ne u kē. U pye nampay, ma naa n syā fai nwoŋ gaa laam wo u nna ne. U puee Yisyake bya syā ke syi nwoŋ laam wo u nna ne. U Yisyake puee Dyakuba bya syā ke syi u nna ne. Yāhā bii yē ter Brama ye lii ne, ke maha bii yē ter loo ya ne poo syām mii bya ye. ¹⁰ Ye sē yāā, klo lii te nwey nakūhū ta yō ma nii fānga ne, klo lii Yāhā ke te nwey fāā ke laam wāfāā, loo klo nde syi ne Brama u naa n ke.

¹¹ Brama Yāhā wāta u Yater ne le ta, tuu sya bii le ter wa, u n waha kicar yāā, woo tesē u cōō Sara ne; u cōō -sē nwo, u bii le ter wa syihi wāsee na. U bii cā ma yee, Yāhā yē ter u ye lii ne, ke ga le pye u kē. ¹² Brama bii le ma sya ba gbe taha wāku na, u Yāhā wāta u Yater n -sē ta, u n syihi yāā. U kur kue pii n nihi mii yrompii dyanj, ma syar tēyāfūū dyanj muhulangbān yē na.

¹³ Brama tesē u pii ne, pe bye bii Yāhā ta pe Yater, ma sya ba ku. Yāhā ke yē ter kayūhū nkāy wāwāā ne pe kē, pe sē ke yāā ye. Pe ke yān wāā yīnde ya ne deydey, ma ke syar wāā syaha ya ne. Pe naa le pāā ma yee, poo cā pe ma mii nampay wān syi dyanj driyē nge wo, poo ma mii, yrāhā gaa dyanj pe yār ba yi driyē nge wo, ma n pai ter ke yaha. ¹⁴ Mpāy pe koo kaplān ngī ter syi pāā, pe le yar ma yee, pe pe Tuhufua Yāhā klo ke. ¹⁵ Pe bii ter klo lii yaha, loo mii sē ne pe naa n wūn ye. Mii loo sē ne ye, pe ne ga waha dur ga nii le wo. ¹⁶ Tuhufua klo lii le yō, loo lii le ma yāhāyīn na, loo pe naa n ke. Loo nde n ta, le n tāy Yāhā ye, pe naa ke yee Brama ye Yāhā, Yisyake ne, Dyakuba ne. Yāhā n sya klo laa gbihi ta pe kē.

¹⁷ Brama Yāhā wāta u Yater ne le u ta u n Yāhā kapān sya, ma sya yer u dyasey Yisyake wāboo na u diŋ yi Yāhā kē. Yāhā kē ke bii yee, u loo nde pye koo kē; wātānyān wī bii ne. Yāhā bii yē ter wa Brama woo ye ma yee, ke ga kayī wāā woo kē; loo naa bye ne, Brama bii yer u dyasey Yisyake wāboo na. ¹⁸ Yāhā -sē bii pāā u ye, ma yee:

«Tē yē ter ma ye kur kue pii mpāy wī ne,

pe ga see ma dya Yisyake woo na.»

¹⁹ Brama bii cā ma yee, Yāhā ga waha Yisyake ta u n yir gbā wo, u dur ba yrān na gbaafa ye. Loo wātānyān kur ye, Brama n nii u Yisyake yān mii, u yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye.

²⁰ Yisyake Yāhā wāta u Yater ne le bii u ta, u n Yāhā nar ke kaa taha Dyakuba ye na Yesōō ne, kai- nkāy wī na ke n pai pe dye. ²¹ Dyakuba Yāhā wāta u Yater ne le bii ta, yaliile wo tuu naa n ku, u n Yāhā nar ke kaa taha Yosefe pii nanem bye na. U n fyāhā u kāi na, ma Yāhā sey.

²² Yosefe Yāhā wāta u Yater ne le bii ta, u kuyale le ba gbe taha, u n Yiisre pii wāyi yale cāā pāā yaha ke Syipte kāntraha wo, ma maha le yar yaha, a pe ma ba yi ma n ter, pe woo kacer gbe ter †.

²³ Musa seefa Yāhā wāta pe Yater ne le bii pe ta, Musa tuu bii see wa, pe n u wūhū yrey tāā. Pe bii yāā u kicar yō, koo kē, pe sē bii fya u Syipte kāntraha yīnfua kapān na ye, ma u kicar gbe ga wūhū. Koo cāā na, u kāntraha yīnfua bii yee pe pēyār bye boo kāā, mpāy pe see naam. ²⁴ Musa Yāhā wāta u Yater ne le bii ta, yaliile wo tuu ba le dye u n sye, a pe ma n naa woo yee Syipte kāntraha kui yīnfua pueesya dya ye ††. ²⁵ Musa bii le yān yi, ma ka pe Yāhā nawee- ne, ma ga nii n fāy pe ne. U bii cā koo puar u nii u nuhu di mpāy ne, pe wee Yāhā ne ye. ²⁶ U laam wo, u bii cā ma yee, u nii waa ma n naa u yān ngaa ye mii u Yāhā Yīndefua Crise wān syi dyanj, koo puar Syipte kāntraha wale wān bye na. Yāhā kayī lii le ma kur ye, u yīnde pye loo na, koo syi kē u n le pye ke syi.

²⁷ Musa Yāhā wāta u Yater ne le bii u ta, u n yi Syipte klo wo, u sē fya u kāntraha kui yīnfua ncafūhū na ye. U Musa bii tāhā yer wī nen na mii u naa Yāhā yāā yīnde ne, Yāhā gii waa saha ke yāā yāā ye. ²⁸ U Yāhā wāta Yater ne le bii u ta, u n Yiisrefa yar ma ta, pe n mbaa boo, ma pe ntōr pye ta pe nwonyēr na, u gbā yāhāyīn tēnlhe ma syi u pe Yiisrefa pii cir boo ye. Pe bye n sya yaha koo syi. Dye loo dye loo pe pe wāsyayaha wī nde gbar, ma te yee syayaha gbar.

²⁹ Yiisrefa Yāhā wāta pe Yater ne le bii pe ta, pe n waha muhulangbāyāhā dii ter kāntraha na, pe tre sē dye loho wo ye. Pe Syiptefa pe yee, pe ga pye pe Yiisrefa wān syi dyanj, pe pe kar taha ga, pe n kuee ke loho wo ma ku.

³⁰ Yiisrefa Yāhā wāta pe Yater ne, le Yerekōō klo nkūnklāhā ta ke n too, nkūnklāhā gii ke bii le klo klaha tā. Pe Yiisrefa bii ke nkūnklāhā nge fā gbey klaha plii

† Cāā gii cāā na Yosefe pye yrān na, fāāngbān bii dye pe klo wo. Loo n ta, u tuhufua Dyakuba tesē u pii bye ne, pe n ka maa nii Syipte kāntraha wo. Yosefe tuu ba gbe taha wāku na, u bii le cā laha pe kur kue pii ga ba dur ga klo lii wo, Yāhā bii yē ter le wāwāā ne pe kē.

†† Musa tuu bii see pēyāhā, u seefa ga u wūhū lakue gaa wo, sakūle wo. U Syipte kāntraha yīnfua pueesya n le pēyāle yāā ke fla na, le fen n u yigi, u n le gbe ga u kaha wo. Koo syi kē, Musa n le Syipte kāntraha yīnfua pueesya kaha wo.

kuasii, ke n cã too. ³¹ U canaandile Arabe Yãhã wãta Yater ne, le u ta, u sã ku mpãy ne pe bii sye pe sã luhu Yãhã kapãn ye ye. Ye sã yãã, nawee- mpãy Yosua bii lehe wãã, pe ga yuhu dye ke Yerekw wo, u Arabe woo kã, u bii pe wũhũ u kaha wo, koo kã.

³² N ga waha ke syi kai- bye tãr tãr la? Draha ga waha yãã la, ta n waha faalefa Jedeyõ ye wũhũ pãã, Barka ne, Samsõ ne, Yefte ne, Dawide ne, Samuyel ne tesẽ pe Yãhã kaplãr tãrfa ne? ³³ Poo mii, pe Yãhã wãta pe Yater kãmay na, pe kãntre yãã fãnga na, pe naa n sronj pe yĩnfar ne, ma -sẽ kayũhũ yãã, kayũhũ nkãy Yãhã bii yẽ ter ke wãwãã ne. Pe jar yẽr gbra tã fãnga na, ³⁴ naang-bã y sã waha ngaa ge pye mpãy na ye, pe sã waha mpãy yãã boo yũntruẽ ne ye. Kadye fãnga nge sã pye mpãy na ye, pe -sẽ pye fãnga ne ma sya kui nkãy naan miyfa yia. ³⁵ Ca mpãy Yãhã wãta pe Yater ne, le ta, nawee- mpãy pe bii ku pe ye, Yãhã n pe ta pe n yir gbã wo, ma dur ba pe ye yrãr na.

Pe mpãy nuhu pe Yãhã wãta wii na pe Yater, ma sya pe boo. Pe sã naa pe ya yĩr ke ye, pe bii cã pe ga ba yir poo gbã wo, pe ciĩnde yrã yãã, lii wãkuayãã wee le na ye. ³⁶ Pe mpãy ler ma pe gbã sãngblãr ne, ma mpãy pua ntẽn wãn ne, ma pe tã nwompihi wo. ³⁷ Pe mpãy waa boo ntẽmbar ne, pe mpãy la cer fle sãnsii, pe mpãy nuhu, pe mpãy boo yũntruẽ ne. Niisaha sã pye mpãy ye ye, pe naa n tay teebehe bye wo, mbasre ya te pye pe kalen, sãngaa sre ne. Pe pye nawãm, pe naa pe fãy pe Yãhã wãta pe Yater wii na, ma naa pe nuhu. ³⁸ Driyẽfa sã bii yai Yãhã n poo nawee- mii syi nã wãã pe ye ye. Pe naa n tay drawar wo tesẽ yãy ne, pe naa n syã yãwuhu wo tesẽ wuhu wo kãntraha wo. ³⁹ Mpãy wii too pãã nde, pe Yãhã wãta pe Yater pe kãnkai- bye wo, koo ke ta, pe wii n tãy Yãhã ye. Ke -sẽ bii yẽ ter kayii lii wãwãã ne pe kã, pe sã bii le yãã wa ye. ⁴⁰ Ye sã yãã, Yãhã ke ba ciĩnde kayii lii ta wo kã, loo ba yõ ma ta ter; loo ne, Yãhã n ba tyii, ma yee wo bye, poo ma suhu wo ne, wo ba sronj wo kuãr ne sukũhũ gaa laam wo.

-Ye naa n yãr Yesu woo na!

12 Wii poo na, nawee- mii bye pe Yãhã ta pe Yater, ma sya gbã yãã loo kur ye, wo pe wii cã laha. Le ma mii pe ma wo ne, ma wo gbey le. Loo na, -too naa n yãr le Yesu kãnde wo, wo laam wũhũ nkãy bye ke wo wlãhã wo yrãhã wo, wo yai wo ke miy yaha, tesẽ kapee- nkãy wãpyer ne, ke gbe n kuee wo na. -Too wii waha, wo naa n yãr Yesu ne le kãnde wo. ² -Too naa Yesu woo ya yãr, woo wii tuu cãã yir wo yaha Yãhã wãtar ne u Yater, ma le kãnde yar wo na, ma Yãhã ta u Yater kãnkai- bye wo, laa ge sã kuee ye, ma sya fyarng-bã gbã ku trã na, u sã maha le ta kai ye. U ba cã ma yee, nuhungbã ma loo nde kur ye, koo kã. Yagaa u ma, u nii Yãhã niisayũhũ kãndigi koho kue ye, kai- bye yĩr na.

³ Kapeepyefa pe Yesu wii sye, ma u nuhu wãnuhu gii ne, -ye loo yãr ke! Ye bya, ye ma syi wãfãy n waha yia ye na ye, -ye naa yii plãhã yalebye!

Yãhã ke ya koho pii pën

⁴ Ye sã yãã, kapee- wãpye wii ma mii napii wãr syi dyanj, tuu ye ke wãboo ne. Tee sya kapee- wãpye wii sye mii ye napii- dyanj, ma wãfãy yãã le na, ye cã ye sã -sẽ wãfãy yãã ma sya nii mii yaa ku ye. ⁵ Yãhã ke kaplãr nkãy yar waha ye na mii ke pii dyanj, ke faha la ye na? Yãhã yee:

«Ta dya, ma'a kai tee pye,
ma Yĩrfua Yãhã n ma pën,
ma'a syi ma yee ma kalaa wee ye.
Le ma pye, laa tuu n kuãr ma ye,
ma'a syi ma mii miy yaha ye.

⁶ Ye sã yãã,
wii wii ma n tãy Yĩrfua ye,
u ga naa woofua pën u wãteepyee wũhũ na.
U ma wii yãr u dya, u ma tee pye,
u ga gbãr taha ufua na,
u n le sya u cã, u tee pye.»

⁷ -Ye naa ye wãfãy sya laanyĩn ne! Ye sã yãã, ye Tuhufua Yãhã kã, u ye pën koo wãfãy ngii ne. Loo nde le yar ma yee, Yãhã ye yigi yõ ke pii dyanj. Pueel waa ma la mii, u tuhufua sã u pën u kai- cã ye? ⁸ Yãhã ma yee ke sã ye pën ke pii bye wãr syi dyanj ye, le nii mii ke sã ye yãr ke ya koho pii dyanj ye. ⁹ -Ye yãr, too ma wo tuhufua ne kãntraha na, pe wo pën, wo maha n luhu pe ye. Wo Tuhufua Yãhã gii ke ma yãhã yĩr na, a nwa -sẽ ga ba wo ta, wo saa yĩr kor le koo kã, wo ba ciĩnde yrã yãã ye, ciĩnde yrã lii wãkuayãã wee le na ye? ¹⁰ Wo tuhufua mpãy pe ma wo ne kãntraha na, cãã gaa na, pe ne wo pën kai- nkãy wii na, ke yai poo ye. Yãhã koo na, ke wo pën wo wãyõrj wii na, wo n naa nii mii ke wãr syi dyanj kãnkai- bye wo. ¹¹ Koo wãpën nge ma pye wo na yaliile wo, le ga nii wo ye laanwlanj wii, le saa nii wo ye nuhu wii ye. Mpãy pe -sẽ koo wãfãy nge sya, loo kur ye, pe laam ga yĩn, pe n naa pe troho tãhã Yãhã yor wo kãnkai- bye wo.

Kayaryaha

¹² Ye laam ma wlãhã ye ye, ye ma syi ye klue n ku ye na ye, -ye yii waha ye te kuã yir! Ye ma syi ye nklũy n fãy ye na ye, -ye yii waha, ye ta ter ke yrãhã ne le Yesu kãnde wo. ¹³ Kãmbẽhe nkãy ke sronj, -ye naa n yãr koo wo! Loo na, mpãy bye yrãhã ke sã n sronj pe ye ye, pe bye yrãhã ga sronj. Pe ga nii mii tãnkalahafa dyanj, pe kãã naa n yi kãnsronj wo, ma ba jaa pe yrãhã n sronj pe ye.

¹⁴ -Ye yii plãhã ye naa yrĩr ke nawee- bye ne, -tee naa ye troho tãhã mii mpãy dyanj, pe ma Yãhã wãm. Mii loo sã ne ye, waa saha Yãhã yãã yĩnde ne ye. ¹⁵ -Ye yii yigi,

waa ma syi u ba te Yāhā laantār wīi miy yaha ye! Waa ma syi u kayaan wūhū ya le naa n yaha u laam wo, u naa ke pāā nawee- ye, u pe pye klaha- ta u wāŋ syi ye! ¹⁶ Waa ma syi u naa tyatyāhā pye ye! Waa ma syi u nii Yesu wāŋ syi dyaŋ ye, woo wii u sē Yāhā kai- ta ngaa ye. Ye sē yāā, Yesu u lefar tur tehe nen digi ya ne u cī- fua Dyakuba ye. ¹⁷ Loo kur kuē ye, u n bii yee, woo kē u ma lefua, woo yai u tuhufua u Yāhā nar ke kaa wātaha wīi na woo kē, koo gii wīi pe n nar lefa ya kē; u tuhufua n sye. U n kai- bye pye, ma sya wūn, yē dursaha sē pye u na ye.

¹⁸ Tee yūhū crā Yāhā na mii, Yiisrefa sē yāā yūhū crā Yāhā na ke syi ye: Poo pe yūhū crā ngii na, nawee ga waha te ke na; pe naa n crā yāŋ gaa na, pe ke yee Senayi †. Ke yāŋ yīŋ naa n yehe palpal mii naa dyaŋ ke yīŋ na. Ngaa ne mii naawur dyaŋ, wam ne kacān wee ye, sesaha teflahangbāŋ miy ne, ¹⁹ tūūtūū wāwuu miy ne, tesē yīmbungbāy laa ne, le naa n pāā pe ye, pe n sya fya, ma yee poo saha le yīmbui nde kaplāŋ luhu nantāŋ ye. ²⁰ Le yīmbungbāy kaplāŋ nkāy ke bii pe ta pe n fya, ke ngīi:

«Wii ma te yāŋ nge na,
le ma sya pye yraha kla ge,
ufua yai u waa boo ntēambar ne.»

²¹ Koo per wīi nde bii pe nawee- ta pe n fya ter, Musa n sya yee: «N fya, ma n sege fyar koho wo!» ²² Yii poo na, tee yūhū crā Yāhā na, le nii mii ye yūhū crā yāŋ gii na, pe ke yee Syō †† le Yāhā kungbāy wo, loo lii le ma yāhāyīŋ Yurusalem, koo fla gii yāhāyīŋ tēnlehe busāā ma, pe Yāhā sey, yē wee pe na ye. ²³ Tee yūhū crā Yāhā na, ye yūhū crā Yāhā nawee- mpāy na pe myar yrūhū yaha wa yāhāyīŋ wo; ye yūhū crā Yāhā na, koo gii ke ga ba nawee- bye sāhā; ye yūhū crā Yāhā nawee- mpāy na, pe ku ter wa, poo mpāy Yāhā yee pe sron. ²⁴ Ye yūhū crā Yesu Crise na, woo wii u ma kusyiifua te naambiyārfān wo, naambiyārfān tii Yāhā le nawee- ne woo kāmāy na. U ntāŋ mpāy pe woo, pe puar Abel wām na. Yesu ntāŋ sē woo ma yee loo kafue le yi mii Abel wīi dyaŋ ye. Yesu ntāŋ woo, ma nawee- wāā le Yāhā ne.

²⁵ -Ye yii yigi, wii u n pāā ye ne yagaa, ye ma syi ye yee, ye saa luhu u ye ye. Ye sē yāā, faale wo yāŋ nge tāy pe n yee Senayi, nawee- mpāy pe bii sye, pe saa luhu wii ye, u naa pe yar ke Yāhā kayar ne ye, pe bye bii gbā yāā loo kur ye. Ye yai ye cā, wii u -sē ma ke yāhāyīŋ ge laam wo, ma pāā n wāā wo ye, waa yee wo saa luhu u ye ye, lii le bii faalefa mii yāā, le syi ga wo yāā, le sya pee ter. ²⁶ Faale wo, Yāhā yīmbui nde bii kāntraha ta ke n yehe fāŋga ne. Yagaa, ke maha wo yar ma yee:

«N ga maha ba kāntraha ta,

† Yāŋ gii pe ke yee Senayi, koo fla kē le kānde bii yar Musa na, kānde lii Yāhā le ta. †† Yāŋ gii pe ke yee Syō, ke Yāhā laantār wīi pāā, laantār rii ke yar wo na Yesu kāmāy na.

ke n yehe fāŋga ne,
koo ma suhu yāhāyīŋ bya ne.»

²⁷ Yāhā ma yee koo ga maha ba nde pye, le yīntaha kē, driyē nge gii ke ke tāhā, ke ga ba ke yehe pye klaha- tāŋ ke kuāŋ ne. Loo na, wān tii wāklahayāā wee te na ye, too ya ga kuee. ²⁸ Wii poo na, Yāhā ga driyēfāŋ wāā wo kē, kii wāklahayāā wee ke na ye. -Too le cā ke ne, wo naa syaha wāā ke kē, wo naa ke sey yalebye, wo naa n fya ke na, wo naa nagboho ta ke na! Wo ma nii Yāhā myaha gboho ke syi, le ga naa n tāy ke ye. ²⁹ Ye sē yāā, wo Yāhā ma mii naa gii dyaŋ, wān tii bye te sē yai te crā ke na ye, ke te suhu n kāā.

Troho wātāhā gii syi ke n tāy Yāhā ye

13 Yii mpāy tee koho taha yaha Yesu na, ye tyii ye ntāŋ n naa n dye yii tāy yalebye! ² Ye ma syi ye faha nde ne ye: Nampay ma pa ye fla na, -ye pe yigi naa n yō! Ye sē yāā, mpāy naa n pye koo syi ma ba yāhāyīŋ tēnlehe mpāy ge yigi yō, pe sē cā ye. ³ Mpāy pe ma nwompihi wo Yesu Crise wīi na, ye ma n faha pe wīi ne ye. -Ye pe wīi le yaha ye laam wo mii ye bya ma ke nwompihi wo pe ne. Pe mpāy nuhu Yesu Crise wīi na, ye ma n faha pe wīi ne ye. -Ye pe wīi le yaha ye laam wo mii pe ye bya nuhu pe wāŋ syi dyaŋ. ⁴ Naa tesē cōc ne, pe pe ya sya wa, Yāhā ke kānde lii ta pe wīi na, ye bye yai ye naa le yār. Cōc wii ma pye wa puai ne, u sē yai u maha naa naam ke ye. Tesē, naa wii u cōc sya wa, u sē yai u maha naa ca ke ye. Mpāy pe loo nde pye, tesē mpāy ne pe sē pe ya sya wa ye, ma nii ty- atyāhā pye, Yāhā ga ba poo mii bye sāhā. ⁵ Ye ma syi ye naa ye troho tāhā mii mpāy dyaŋ, wale wīi gboho pe laam wo ma ter kai- bye yaha ye. Ngii ke ma ye koho wo, ye ma syi ye yee ke kloŋ ye. Ye sē yāā, Yāhā yee: «N saa ma miy yaha ye,
n saa kur waa yāā ma na ye.»

⁶ Loo ne, wo n waha koho taha yaha Yāhā na ma yee: «Wii u koho le ra ye, woo kē Yīŋfua ne,
n ga naa Yīŋfua kānde yār laanyīn ne,
n saa fya ngaa na ye;
nawee tee ga waha nwa pye ra na?»

⁷ -Ye ye laam too ye faale yahaseefa wīi na, poo mpāy pe naa le Yāhā kapān pāā ye ye. Pe naa pe troho tāhā mii, ma sya ba ku, -ye ye laam too loo nde na, -tee yāŋ pe na, ye Yāhā ta ye Yater pe wāŋ syi dyaŋ. ⁸ Yesu Crise tuu pye mii faale wo, u ma koo syi ya ke nanga nge na, tesē ke sukūhū ne; u ga kuee yai tāŋ koo syi ya u kuāŋ ne. ⁹ Kaklaha nkāy ke n yir kuē ngaa ye ma n pai, ye ma syi ye ta ke n ye plaha ye n dye kāmpee wo ye. Wo yai wo tyii Yāhā laantār roo n fāŋga le wo laam wo, too tyii kaklaha ngīi na ke dir ta kapīi wūhū. Mpāy pe koo kapīi wūhū ngīi pye, pe sē laa kayīi yāā yāā le na ye.

¹⁰ Yesu ku mpar draha wo wo kapee- wīi na. Mpāy pe yee poo n kuee ma nii wān boo Yāhā kē faale Yiifee-

Yāhā yūndefa dyaŋ, pe saha Yesu mpar kayī yāā ye.
¹¹ Yiifee- Yāhā yūndefa yīŋfua ma kla boo per gii nawee- kapee- wīī na tesē u ya kapee- wīī ne, u ga pa te ntōr ne ke Yāhā nwonge wo teelii fla wo pe n yee, Yāhā yaniisaha fla, u ba pe kapee- yee laha kāā. Loo kur ye, kla gii pe boo, pe ga yi ke ne le klo wo, pe ga ke suhu. ¹² Koo syi kē, Yesu bya n ku le klo nkur ye kānkāy na, ma nawee- bye kapee- yee laha kāā pe na, u ya ko- ho ntāŋ kāmay na. ¹³ -Too wo faale kānde miy yaha, wo yi le klo wo, wo ka Yesu ye le klo kānkāy na, wo ma sya ga fyarngbān yāā loo kur ye Yesu wāŋ syi dyaŋ. ¹⁴ Ye sē yāā, kāntraha nge na, klo laa wee wo ye lii syi wākuayāā wee le na ye. Klo lii wo n pai nii le wo sukūhū gaa laam wo, loo ne wo n ke. ¹⁵ -Too naa Yāhā sey yalebye Yesu Crise kāmay na, mii diŋ dyaŋ too n yi. Loo yīntaha kē, wo ke sey naa n plaŋ wo yēr ne. ¹⁶ Ye ma syi ye faha kayī wāpye wīī ne ye, -ye naa koho le yii ye; koo syi diŋ kē ke n tāy Yāhā ye.

¹⁷ -Ye naa n luhu mpāy ye, pe ma ye yahaseefa Yesu kānde wo, ye yīŋ kor le pe kē. Ye sē yāā, poo kē, pe n sēŋ ye yrā na yalebye; Yāhā ga ba pe yey ye wīī ne. Ye ma n luhu pe ye, pe ga naa pe tēn tē nuhu ne; mii loo sē ne ye, pe saa le tē nuhu ne ye, loo nde -sē ga lii yō ye kē?

¹⁸ -Ye naa n gaha yahasee ye ye Yāhā wānar ne wo kē. Wo cā ma yee, wo tēn tē yō, wo n ke wo troho wātāhā ter le naa n yō kānkai- bye wo. ¹⁹ Ndo le ke ye

ye, ye Yāhā nar ra kē, ta n waha dur ga ye fla na farfar.

Yāhā wānar fla

²⁰ Yāhā wo Yīŋfua Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye u ntāŋ wāwoo kāmay na. Woo kē, u n sēŋ Yesu kāndeyārfa na mii cīinde mbanaha dyaŋ, u n sēŋ u mbaa na. U ntāŋ mpāy pe woo yaliile wo, u ku mpar draha wo wo bye kapee- wīī na. Loo nde ta, Yāhā naambiyār tii le wo ne, wo cā wākuayāā wee te na ye. ²¹ Yāhā koo kē ke n pai yrīŋ ne; ke ye ta ye n waha naa kayūhū bye pye, ye naa ke laam wūhū pye. Ke ye ta lii le n tāy ke ye, ye n naa loo ya pye Yesu Crise kāmay na. Yesu Crise miingbāŋ yai ke naa n gboho yalebye, wāyeryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

Kuasaha fla syaha ne

²² Wo nna, kaplāŋ ngīī tē pāā waha ye ye u saba nwo laam wo, -ye ke luhu yō, ye ke le yaha ye laam wo; ye sē yāā, ke sē tyīī sye ter ye. ²³ N n traha ye le cā, pe wo Yesu kāndeyārwei Timuti miy yaha ke nwompihi wo. U ma cāā pa ra fla na, n ga ka u ne ye fla na n ga ye yāŋ.

²⁴ -Ye ye yahaseefa bye syar tesē pe Yesu kāndeyārfa mpāy bye ne, pe ma ye fla na. Mpāy pe ma Yitale kān- traha na, pe bye ye syar. ²⁵ Yāhā ke naa ke laantār yar ye kur bye na. Amen, le nii ke syi.

Syake

Syaha fla

1 Ndoo Syake kē, n ma tēntēfua Yāhā ye, ma suhu wo Yīnfua Yesu Crise ne. Yii Yiisrēfa mpāy, ye ma Yesu kāndeyārfa ma cāñj kántraha kui bye wo, n syaha wāā ye kē.

Tee Yesu ta ye Yater, ye ma n naa laalaa pye laa ne ye!

² Wo nna, yii mpāy tee Yesu ta ye Yater, wāfāy ma ye dye, ye cā ye yee, wātānyāñ wīī laa ne, -tee le ta nuhu wīī! ³ Ye ma Yesu ta ye Yater, ma kuee le wo ke wātānyāñ wūhū naa bye ne, Yesu wīī ga nii gbāā fānga ne ye laam wo. ⁴ Yesu wīī le -sē nii gbāā wa fānga ne ye laam wo, loo ga ta ye n naa yia wātānyāñ wūhū ter bye na. Loo na, ye ga ba nii nawee- mpāy syi Yāhā n ke, ye ga le le Yesu kānde wo, ye saa naa n kūn ngaa na ye.

⁵ Kai ma waa dye ye laam wo, tuu ga lii pye, u ma yee u sē le cā ye, u le kacān nar Yāhā ye. Koo gii ke n yō nawee- na ke sē ke laam war ye, ke ga te kacān wāā ufua kē. ⁶ U naa too syi kacān nar Yāhā ye. Awa, te syi -sē n nar Yāhā ye laantee nen ne, u ma n laalaa pye u yee, Yāhā saa re wāā u kē ye. Wii ma laalaa pye, ufua ma lagblaha wāñ syi dyañ, teflaha ke gblaha kue bye ye. ⁷ Usyi laalaafua ma syi u ngaa wāyāā wīī wūū Yīnfua koho wo ye. ⁸ Usyifua, ma'a u ta kāmbēhe syāñ nsoho wo, lii tuu ga sya, u saa le cā ye. Laalaa tee gboho ter u na.

Nawūū tesē nangbāñ ne

⁹ Mboo nawūū, taa Yāhā ta ma Yater, naa nuhu di, Yāhā ma kuā yir wa ncaha ye. ¹⁰ Mboo nangbāñ wii ma Yāhā ta ma Yater, naa nuhu di, ma ma yagaa Yāhā koho wo, koo gii ke ma ta ma n ma wale yāñ mii ngaa ge sē kē ye.

Ye sē yāā, nyēfyār yō, te wātoo sē -sē n sye ye. Nangbāñ wīī ga ba kua mii nyēfyār wāñ syi dyañ: ¹¹ Yai ga yir, ke ba war, ke nyē suhu waha, ke fyār n too, te nayr n kua. Koo syi dyañ nangbāñ ga ba ku kāā u waker laam wo, u wīī n kua.

Nwa ke wo tyīn n gaha kapee- wāpyeñ kue ye?

¹² Yāhā ma wii tān yāñ wāfāy ne, ufua ma -sē u ya waha ma kuee Yesu kur ye, ma tyii Yesu wīī n nii gbāā u laam wo, nuhu ma ufua wān. Tuu waha yia loo na, u

ga yiafua nkifai yāā. Loo ne cīinde yrā ne, lii wākuayāā wee le na ye. Loo yrā ne, Yāhā ke bii yē ter ma yee, koo wīī ma n tāy mpāy ye, ke ga ba loo yrā wāā poo kē.

¹³ Wii ma kōñ n gaha kapee- wāpyeñ kue ye, u ma syi u yee: Yāhā kē, ke woo tyīn n gaha kapee- wāpyeñ kue ye ye. Yāhā koo na, kapee- wee ke troho tāy ye; ke syi, ke saha nawee- tyīn le kapee- wo ye. ¹⁴ Nawee nawee woo, u yīnde wīī ne, le u tyīn n gaha kapee- wāpyeñ kue koho na. ¹⁵ Yīnde wīī ma gboho nawee laam wo, loo le kapee pua see. Le kapee pua ma kuee u laam wo, loo le n pai gbā ne.

¹⁶ Ta laanfa, ya'a syi ye plaha nde ne ye. ¹⁷ Ye yai ye cā kayūhū ya kē, ke n yir yāhāyīñ na. Yāhā kē ke re tege n wāā, koo gii ke yāhācāā- pye. Yāhā sē -sē wee yāhācāā- wāñ syi, ma gbā n tā ye. Yāhā ke ma mii, ke ma koo syi yalebye. ¹⁸ Le tāy Yāhā ye, ke n ke cīinde kapān pāā wo ye. Loo kapān ta, wo n nii yrāñ na, ma nii wān kur bye yahasee ye, wān tii ke tāhā.

Yāhā kaplāñ ngīī: -ye ke luhu yō, -tee -sē naa ke kānde yār!

¹⁹ Wo nna, -ye ye laam yaha kaplāñ ngīī na, tē ga ye yar: -Ye naa ndiyuhu yaha ye nampyeñ kaplāñ ye yalebye! -Ye naa laam ga ye cā naa n pāā! Ye ma syi ye ma ha naa ncafūhū di farfar ye! ²⁰ Nawee laam ma war, kai- nkāy syi ke sron Yāhā ye, u saha koo pye nantāñ ye. ²¹ Kai lii le ga waha wor ta nawee na carle ge tesē kai- nkāy ne ke ma wāpee-, -ye koo bye yi kāā ye laam wo. Yāhā ke kapān lii tāhā le ye laam wo, -ye yii tege tāā ye, ye le sya. Sukūhū gaa laam wo, le ga waha ye sya yaha.

²² Ya'a syi ye naa Yāhā kaplāñ luhu wāluhu ya ye! -Ye ke yigi, -tee naa le kānde yār! Mii loo sē ne ye, ye plaha. ²³ Mboo wii ma Yāhā kaplāñ luhu wāluhu ya, ma sē -sē le kānde yār ye, ma ma mii wii dyañ tuu ma ne yir-fayāñ gbe, u u ya yāñ u yāā, u yai u u ya gbihi mii. ²⁴ U ma u ya yāñ wa, u yai u u tebehe nkāy gbihi, u ga ta ter ke faha. U saa ke gbihi ye. ²⁵ Yāhā kānde sron, le ga waha nawee yi kāā u kapee- wāpyeñ yāmpar wo. Koo syi kē, u ma syi u le luhu wāluhu ya, tuu le faha ye. Mboo wii ma -sē Yāhā kānde wācā wīī ke, ma le yigi klue sīī ne, ma sē faha le kānde wūhū wāpyeñ ne ye, Yāhā ga kaa taha ma na ma kānkai- bye wo.

²⁶ Wii ma yee woo ma Yāhā kānde wo, u sē -sē waha u yīnkāi yigi ye, u plaha u ya ya, yīñ wee u Yāhā kānde

wāyār ter na ye. ²⁷ Yāhā kānde wāyār gii ke ma gbegbe, ma maha sronj wo Tuhufua Yāhā ye, le nde: Ma naa ncir- kue yān, calangusyam ne pe fen wo. Tesē driyē kapee- nkāy ke nawee wīi pye n klahā-, ma'a n tyii koo n waha yia ma na ye.

Ye ma syi ye naa waa puar waa na ye!

2 Wo nna, yii mpāy tee Yīnfua Yesu Crise ta ye Yater, ye cā ma yee, nagboho tesē wāsey ne, te kloŋ ter u na. Loo na, ye yai ye cā, ye sē yai ye nawee waa gboho, tee waa kloŋ ye. ² Yagaa dyaŋ woo; waa, sān kāncrā ne kānde na, nangbāŋ nayreyūhū ne tuu le, ma ba dye ye yawāhā nwoŋ wo; fenfua waa bya n -sē pa, nayreynaha ne tuu le. ³ Ye ga waha yir, ye nagboho ta u nayreyūhūfua ya na, ye u pye: «Dya, nangbāŋ niisaha nge, nii!» Tee -sē dur ye u nayreynahafua pye ye yee: «Ho, dya, yir yer kuee!» Laa na, ye ga u pye: «Niisaha ma wo tre tāy kāntraha na.» ⁴ Le ma -sē pye ke syi, ye ga waha yee la ye yii yāŋ wāceŋ? Aye! Ye cā, ye laangapeer me pe ye ta, ye mpāy puar mpāy na.

⁵ Wo nna, -ye yāŋ: Yāhā driyē nge fenfa yāŋ yi, ma yee pe Yesu ta pe Yater, u wīi n nii pe ye wangbāy laa dyaŋ. Loo n ta pe n ba dye Yāhā Yai wo, koo fla gii Yāhā bii yē ter ke wāwāā wīi ne nawee- mpāy kē, ke wīi gboho pe laam wo. ⁶ Yii sē -sē nawūū yāŋ nawee draha wo ye. Ha ndee, pe walefa poo pe ye fāy? Poo sē na, pe ne ye tyīn ga, pe ga ye sāhā pe fāngafa yahasee ye? ⁷ Poo sē maha na, pe ne naa Crise miyūhū nge sar, ke miyūhū gii ke taha ye na?

⁸ Yāhā sabangbāŋ wo, kānde lii Yāhā le ta, le katan lii le ma ke katanj bye yahasee ye, le yrūhū yar ma yee:

«Ma ya wīi le n tāy ma ye mii syi dyaŋ, tyii ma nampyerj wīi n naa n tāy ma ye ke syi!»

Ya'a pye, tee le Yāhā kānde katan nde yār, le yō. ⁹ Ya'a -sē waa puar waa na ye kānkai- wo, kapee ne tee n pye. Yāhā kānde na, ye tee pye. Ye ga wāpēn yāā le na.

¹⁰ Mboo nawee, taa le Yāhā kānde katan nen laa miy yaha, le ma mii le Yāhā kānde katanj kur bye kē taa miy yaha. ¹¹ Ye sē yāā, Yāhā kānde katan laa yee: «Ma'a n cayr le ye!» Katan laa maha yee: «Ma'a n nawee boo ye!» Kānde lii Yāhā le ta, ke katanj syāŋ ngīi bye ma wāceŋ. Ma'a sya yee, ma sē cayr le ye, ma -sē ga nawee boo, ma yai ma cā, ma le Yāhā kānde miy yaha.

¹² Loo na, ye yai ye ta, ye yē kaplāŋ n naa n yō ye ye tesē ye pyer bye ne. Ye sē yāā, ye ga ba kasāhā yāā le Yāhā kānde na. Le sronj, le ga ba nawee- yi kāā kapee- wāpyerj yāmpar wo. ¹³ Mboo wii taa sē ma nampyerj fen di ye, sukūhū gaa laam wo, Yāhā sē -sē ga ba ma fen di ma wāsāhā na ye. Ye yai ye -sē le cā ye yee, fen wādiŋ n tāy ma ter kasāhā yaha.

Yāhā wāta Yater tesē Yāhā laam wīi wāpyerj ne

¹⁴ Wo nna, nde ma la yīŋ ne nawee ye, u ma yee yē ya ne, «Yāhā koo, ke ma ra Yater,» u sē -sē Yāhā laam wīi pye ye? Woosyifua ga waha sya yaha la u kapee- wāpyerj wo le syi ne? ¹⁵ Ngaa dyaŋ, taa ma Yesu kāndeyārwe waa yāā fen wo, faha wān wee u ye ye, digi wīi maha waha u na, ¹⁶ ma'a u pye ma yee: «Wo kuee per gaa na, Yāhā n sya ma n kuee wāwee, Yāhā n ma kē kale wān ne tesē dir ne busāā, ma n di naa n yai, segber n naa n kuee.» Ma'a -sē yee, ma sē u kē too wān nde ne ye, ma yē kaplāŋ sē nii la tefay dyaŋ?

¹⁷ Yāhā wāta Yater wīi ma koo syi. Ma'a Yāhā ta ma Yater, ma sē -sē ke laam wīi pye ye, ma Yāhā wāta Yater ma wāwaha. ¹⁸ Mboo nawee wii taa Yāhā ya ta ma Yater, ma sē -sē Yāhā laam wīi pye ye, n ga waha ma pye: «Mboo, ma Yāhā ya ta ma Yater, ndoo -sē Yāhā laam wīi ya pye. Ke syi waa ma ndoo yāā, tē nii Yāhā laam wīi pye, u ga cā u yee, n Yāhā ta ra Yater. A mboo, waa ma ma yāā, ma sē Yāhā laam wīi pye ye, u ga pye mii u cā u yee, ma Yāhā ta ma Yater?» ¹⁹ Ma sē yee la, a Yāhā neŋ ya kē ke ma? Le sronj yō; sāndāpee bye le cā ke syi, ma n sege fyar koho wo. A mboo, ma lii pye loo nde wācā wīi ne?

²⁰ Mboo nawee wii taa sē laam ga ye, ma n traha la le yar ma na, taa ma Yāhā ya ta ma Yater, ma sē -sē Yāhā laam wīi pye ye, le ma wāwaha? ²¹ Ma laam faha la wo faale wādyaha Brama wīi na? U bii sronj Yāhā yīnde na. Ah ndee u Yāhā laam wīi wāpyerj kē le bii ta, u n sya bii u puee Yisyake yigi woo ga diŋ yi Yāhā kē? ²² Ma sē le yāā, u bii Yāhā ta u Yater, ma maha naa ke laam wūhū bye pye. Loo le bii ta u Yāhā wāta u Yater n pye u ye yīŋ ne. ²³ Loo nde n ta, Yāhā sabangbāŋ kapān nde n nii cīinde, lii le n yee:

«Brama bii Yāhā ta u Yater,

ma ke kapān sya le yaha kaplāŋ bye yaha ye.

Yāhā n -sē yee, u sronj koo yīnde na.»

Yāhā n u ta ke naambiyā. ²⁴ Ye sē le yāā, nawee wii ma nii Yāhā laam wīi pye, loo ga ta u n sronj Yāhā yīnde na. Le sē yai ma ke ta ma Yater yē ya ne ye. ²⁵ Faale canaandile Arabe † wīi ma ke syi. Woo kē tuu bii koho le Yiisrefa tēnlehe ye, ma bii pe ta, pe n bii fāsaha yāā kānde laa ter ne. Yāhā laam wīi nde tuu bii pye, le bii ta Yāhā n yee, u sronj. ²⁶ Ma'a kadye yāā, wūū wee ke wo ye, kakugu kē. Taa Yāhā ta ma Yater, ma sē -sē ke laam wīi pye ye, le ma mii kakugu dyaŋ ma ye.

-Ye ye yīnkāi wāyigi cā!

3 Wo nna, nawee- wāklaha, ye ma syi ye naa loo ke buarbuar ye. Ye sē cā la kasāhā per wo, wii mpāy

† Yerekwō klo yahaseefa naa Yiisrefa tēnlehe nawee- syām ke le klo laam wo. U Arabe n pe wūhū u nwoŋ wo. Kur ye, u n pe ta pe n yi fe-naater ne le klo nkur ye ma ter.

too nawee- klaha, Yāhā ga ba wo sāhā kayi ne nawee- bye na. ² Wo bye wātepye ter syar. Wii ma yee u sē tee n pāā ye, woo ter le le Yesu kānde wāyār ne. U ga waha yia u ya koho kadye kur bye na, u naa u ya yigi.

³ Nsyāñ yē sē na too ne karfee le, ke naa n luhu wo ye, wo n cā waha yia, wo naa ke sronj. ⁴ Ye sē maha salangbāñ wīi wūū yāñ la? Ke wāgboho naa bye ne, teflahangbāñ ma ke tra, ke n fā. Ke sronjsaha -sē ma wāpuage ya, ke fāfa n ke sronj kue ngii ma pe tāy.

⁵ Yīnkāi ma ke syi nawee yē laam wo. Le klonj, ma -sē le ya sey kangbāhā ne.

Ye kāhā cāā kataha nyēfigi wīi wūū yāñ. Ke sronj gboho. -Ye yāñ, naancremuu ya -sē ga waha ta, ke bye n suhu tāñ. ⁶ Yīnkāi ma mii naa dyañ. Kapee- ter bye n yi nawee yē wo. Yīnkāi ga waha kapān nen laa pāā yi, le n ka yaha ye mii kataha naa dyañ pe le, le le kapān pāā-fua wīi bye pye klaha- tāñ. Koo naa nge n yi ke naangbāñ fla wo sāndāpee pe ma na. ⁷ Nawee waha n yia wlaha wān ter bye na, ma te klaha n ta kaha wān: Treresyar wān woo, kānsyām woo, kahakaha wān woo, fua- woo, te bye. ⁸ Waa sē -sē waha n yia u yīnkāi na, ma le ta le n yaha n le ye. Le pee. Yalebye, loo ne, le ma le wā n klaha ke yē laam wo. Sōr sāñ fla te ma yīnkāi wo. ⁹ Loo roo n ta, ma wo Tuhufua Yāhā sey. Loo yīnkāi nen ya roo maha n ta, ma nawee- sē yoosēn ne, nawee- mpāy Yāhā pe tāhā, pe n sya ke tay.

¹⁰ Kaplāyūhū wāā n yi wāceñ kaplāmpēe ne yē tee nen wo. Wo nna, ya'a n sya le n nii ke syi ye! ¹¹ Waa sē lapihi yāā tesē layūhū ne te wāā n yi plege neñ wo ye.

¹² Wo nna, waa sē nasar nkugu katyigi yāā yāā ke kasyāhā sa ye. Waa sē maha defī katyigi yāā yāā ke nkugu sa ye. Waa sē maha tetege loho yāā yāā ke klaha nii lawoñ ye.

Yāhā laantor

¹³ Kacāñ yīntatoo waa ma la ye laam wo? Le ma pye āwā, u ta wo n u yāñ cā u yīntatoo troho wātāhā ter na, tuu maha u ya tege tāā ye, u kayūhū nkāy pye.

¹⁴ Ye ma yee kacāñ yīntatoo me ye ne, ya'a -sē laanyar pye, ma maha yii laam wīi ya kar, cīinde sē ne ye, ye kawar fua, kacāñ yīntatoo sē me ye ne ye. ¹⁵ Too kacāñ ter nde syi sē n yir yāhāyīñ na ye, te syi n yir nawee- ye kāntraha na, Setane sāndāpee yīñfua koho wo. ¹⁶ Ye sē yāā, laanyarfa ma pye teelii wo, ma nii pe ya laam wīi ya kar, kapee- ter bye ga naa n pye ke fla na, kawlāhā ter bye ne. ¹⁷ Laantor tii te -sē n yir yāhāyīñ na, te ma gbegbe, te n pai kusyir ne, laanyīn ne, nampyenj fen wādiñ ne, kayūhū wāpyenj ne. Te sronj, ma maha ma yaayaa. Kacāñ laantor fua sē n dye kue ngaa ye, ma kue ngaa ta n yaha ye, u sē maha u nampyenj wlañ ye.

¹⁸ Laanfirfa poo pe n pai kusyir ne tesē yīñj ne pe kankāyfa kē. Le ma mii yēy dyañ pe n tāhā, yēy gii ke

wīi n tāy Yāhā ye. Ke yēy n le ma n pai wāsrōñ ne Yāhā yīnde na.

Ye tee driyē wūhū ta yaha ye, Yāhā wūhū na

4 Nwa ke sesrār yir ye nsoho wo tesē wāhā ne? Ye laam kapee- koo sē na ke syar, ma nii ye fāy ye laam wo? ² Ye ma ngaa klāñ, ye sē -sē ga waha ke kla yāā ye, ye ga yer nawee wāboo na, koo kla wīi na. Ye kāāñ n yāñ gbegege, ke ne pye ye wāñ, ye sē -sē ga waha ke syi yāā ye. Koo syi ke n pai sesrār ne ye nsoho wo. Ye sē Yāhā nar ye, koo kē ye sē ne ke kla yāā ye. ³ Ye ma sya Yāhā nar, ye wānar ter sē ne tāy ke ye ye, koo kē, ye sē ne ngaa yāā ye. Yatanj wūhū ya tee ne naa n nar.

⁴ Ye cā ye yee, wii, driyē nge wān n tāy u ye, Yāhā napīi kē u ne. Wii ma n ke, woo ga u ya ta driyē naanfān difua, u u ya ta Yāhā napīi. Ye sē cā la, driyē wūhū tesē Yāhā wūhū ne, ke saha ke ya gbe ye. ⁵ Yāhā sabangbāñ wo le yrūhū ta ma yee: Yāhā ke Yrā le wo laam wo. Ngaa ter ma gboho wo laam wo Yāhā Yrā na, le ga naa ke yaa, ke n naa ke Yrā wīi yey wo ye. Wo yai wo wii wāā tāñ Yāhā kē. Ye yee la, kapān nde ka yrūhū yaha ke dyañ? ⁶ Yāhā -sē maha ke laantār yar wo na; loo ne, le yrūhū ta Yāhā sabangbāñ wo ma yee:

«Yatanfa wīi sye Yāhā ye.

Mpāy pe -sē pe ya tege tāā ye,

Yāhā ke laantār yar poo na.»

⁷ Koo kē, -ye yīñ kor le Yāhā kē! -Ye yii waha, ye Setane sāndāpee yīñfua kar naa n wāā, u -sē ga fā naa n dey ye na. ⁸ -Ye crā Yāhā na, ke bya -sē ga crā ye na. Kapeepyefa mii, -ye ye klue yee yi kāā kapee- wāpyenj wo! -Tee ye laam ta pe n nii gbegbe, yii laanteesānsyāñfa mii! ⁹ Ye cā ye yee, ye ma kāmpee wo, -tee kayaanj yigi, ye naa ke wūn; -tee ye tetyehē ta, te n wā klaha miyāhā, ye laanfir wūhū, ke n wā klaha nii kayaanj wūhū! ¹⁰ -Ye yii tege tāā ye Yīñfua kē, u -sē ga ye kuā yir.

Waa ma syi naa u nampyenj miipihii yee ye!

¹¹ Wo nna, ya'a n naa yii wāpee pāā ye! Wii ma nii u nampyenj wāpee pāā, ma maha nii u miipihii yee, ufua Yāhā kānde wāpee pāā, ma maha le miipihii yee. Kānde lii Yāhā le ta, mboo wii taa -sē le miipihii yee, ma wee le yārfua ye. Le miipihii wāyee, loo ya taa pye cā. ¹² Yāhā gii ke le kānde ta, koo ya ke ga waha naweeyō cā naweepee ne. Koo ya ke ga waha nawee sya yaha; koo ya ke ga waha nawee pēn. Ah mboo ma nwa, mboo wii raa ma nampyenj miipihii yee?

-Ye ye kānkai- le naa n soho Yāhā koho wo!

¹³ -Ye luhu ra ye yagaa, yii mpāy tee ne yee: «Wa'a yee, wo sē ka klo nde syi wo nanga ye, sukūhū waa ka le wo, wo ga dye nen pye cātroho na, wo wale yāā.»

¹⁴Ye -sē ye wāyir yāā wa la sukūhū? Ye wee la kāmbla wāŋ syi dyaŋ, u tǎyale ne, yalaale ma ba nɔ, u caa. ¹⁵Ye yai ye yee: «Yāhā ma sya, wo n kuee wāwee, waa nde pye nde ne.» ¹⁶Yataŋ -sē gboho tɛr ye na, ye n sya yii sey. Too syi yataŋ sē yō ye. ¹⁷Wii ma kayīī lii yāā, u yai u lii pye, u ma -sē ke wāpyeŋ sye, le fue ma ufua na, le ma kapee ne wāceŋ.

Katōryar nangbān wīī na

5 Yagaa, -tee -sē luhu ra ye, yii mpāy tee ma nangbāy! Ye cāā naa ye mii wūn kule ne, kawlaŋ ma, ke n pai ye dye. ²Ye nangbān wān nde, te fūhū. Waytōrbir maha ye fahawān le fer. ³Ye sǎn tesē ye war ne, too nde bye te ma kɔrfyāhā gaa ter syi ne. Yāhā kasāhā per wo, koo kɔrfyāhā nge ga ba le yaha ye na, ke dur too ye kadye na, ke ye pye gbai naa wāŋ syi. Ye nangbān wān wāā ta, le -sē nde driyē plii kua kua wa. ⁴Ye sē yāā ye tar tēntēfa war dāā pe kē ye. -Ye naa n luhu pe yēkuān ye! Poo mpāy pe ye tar dir war gbe naa n yi ye kē, pe tēŋ ga dye Yāhā ndityuhu wo, Yāhā gii ke ma tāŋ kai- bye fānga ne. ⁵Ye nangbān wān yāā kǎntraha nge na, sīīsīī wān ne, ma di gboho mii naha gii syi dyaŋ pe n pai boo gbā na. ⁶Mpāy pe sē wāpee pye ye, yii -sē wāpee yāā pe na ma pe boo; pe sē waha kǎn ge kǎn ye koho wo ye.

Yāhā kǎnde troho n tāhā mii?

⁷Wo nna, -ye ye laam yīn wo Yīŋfua Yesu n sya ba yir yāhāyīŋ na, u dur ba. Ye sē tawarfua yāā la, tuu ma ne u laam yīn, u sya ba u tar digi yāā gbe? Ah ndee, u ne cāā u laam yīn, u sesafāŋ sēŋ u cā digi tāhā, -tuu u laam yīn, u blokūūyār sesar sēŋ te n too. U blokūū ga ba sesyar kūū, u pua too, u n cā u yaa. ⁸-Ye ye laam yīn ke syi yii ndoŋ, tee kaa taha yii na Yāhā kǎnde wīī ne, ye naa wo Yīŋfua wādurbaŋ sēŋ, koo gii ke gbe taha. ⁹Wo nna, ye ma n nii kapirfa yii nsoho wo ye. Mii loo sē ne ye, Yāhā ga ba ye sāhā kayi ne. U wāpaŋ gbe

taha. ¹⁰Wo nna, ye Yāhā kaplāŋ tōrfa wīī wūū yāŋ, poo mpāy pe naa n pāā Yāhā myaha ne. -Ye yāŋ pe na, pe laam wāyīn ter ne pe fen wo. ¹¹Pe bii waha pe ya na too fengbān wo. Koo kē nanga wo n yee, pe wīī n tǎy. Ye sē faale Syobe wīī luhu la, tuu pye fengbān wo, ma -sē bii u laam yīn. Yāhā ke ngii wāā u kē loo kur ye, ye maha loo bye cā. Ye sē yāā, Yāhā nawee fen di busāā ma maha kayīī pye u kē.

¹²Wo nna, lii le maha pee, ya'a syi naa Yāhā di yāhāyīŋ myaha ne, tesē kǎntraha myaha ne ye. Lii ma pye cīinde, -ye yee āwā, ya'a n Yāhā di taha le na ye! Lii ma pye kawar, -ye yee aye, ya'a n Yāhā di taha le na ye! Mii loo sē ne ye, Yāhā kasāhā ga ba ye yigi.

¹³Ye laam wo, wii ma pye tuu fen sya, u naa Yāhā nar le ne. Wii ma pye nuhu wo, u naa Yāhā wāsey yay le.

¹⁴Wii ma pye yan kafehɛ na, u Yesu kǎndeyārfa yahaseefa yee, pe n ba Yāhā nar u kē pe sēm- ta, pe u tuhu Yīŋfua Yesu myaha ne. ¹⁵Pe ma Yāhā nar laantee nen ne, pe ma yee pe sē laalaa pye ye, ma yee Yāhā ga waha u jaa cīinde, Yāhā ga u yīnwɛr dur u kē. Kapee- ma pye u yīŋ na, ke ga kua kāā u na. ¹⁶-Ye le sya, ye ye kapee- pāā naa n yi yii ye, -tee maha naa Yāhā nar yii kē ye wākāhāyir wīī na. Nawee wii ma sya, ma koo pye, u -sē ga nii temm Yāhā yīnde na. Ke syi u ma Yāhā nar laantee nen ne, le ga fla sya u ye.

¹⁷-Ye yāŋ le yāŋ faale cāā Yāhā kaplāŋ tōrfua Yeli wīī wo. U sē pye la nawee wo wāŋ syi dyaŋ? Ma -sē nwo, tuu bii Yāhā nar sesaha wāyigi wīī na. Sesaha n yer cīinde, dye- tāā yrey kuay ne. ¹⁸Loo kur ye, u n maha bii Yāhā nar ke wāmiyaha wīī na, yāhāyīŋ n yār sesar n nii n too, kǎntraha wān n maha nii n sa.

¹⁹⁻²⁰Wo nna, ye laam wo, wii ma le cīinde kǎnde miy yaha ma plaha, u nampyeŋ waa ma waha yia, ma u plahasaha yar u na, ma u dur le le kǎnde laam wo, ye cā ye yee, u nampyeŋ u yrā tyīn sya gbā koho wo, ma maha paha tā u kapee- busāā na, ke wīī saa naa n pāā nantāŋ ye.

Pyar saba cir

Syaha fla

1 Ndoo Pyar kē, ndoo wii n ma Yesu Crise tēnlehe. N saba nwo yrūhū ye kē, yii mpāy Yāhā ye yāñ yi, yii mpāy ye cāñ nii Pōn kāntraha na, Galasyi kāntraha ne, Kapada kāntraha ne, Yasyi kāntraha ne, ma suhu Bitini kāntraha ne. Ye ma nampay mpāy wo, pe wee Yesu kānde wo ye. ² Faale wo, Yāhā bii ye wāyāñyi wī ta, ma -sē bii ye yāñ yi. Yāhā Yrā kāmāy na, Yāhā ye laam wā klaha, ye n nii ke wām. Loo na, ye n waha naa n luhu Yesu Crise kaplāñ ye, tesē u ntāñ n waha ye kapee- yee laha kāā ye na gbegbe. Yāhā ke ke laantār wī pye ye kē, ke maha yrīñ wāā ye kē.

Yesu kāndeyārfua u ya wāsyayaha wī cā wa

³ Yāhā gii ke ma wo Yīñfua Yesu Crise Tuhufua, -too naa ke sey! Yāhā wo fēn di, ma wo ta wo n gbihi dur see laanfāyōm ne. Ke Yesu Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāñ na gbaafa ye. Loo ne, wo n koho taha ya-ha Yesu na, ma yee wo ga ba cīinde yrā yāā Yesu kāmāy na, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye. ⁴ Yāhā ke kloho gii gbihi ta yaha ke pii kē, wo ga maha ba ke yāā gbe yāhāyīñ fla wo. Koo kloho nge, wāfūhūyāā wee ke na ye, wāwluhuyāā wee ke na ye, ke nayōr saa maha kua yāā ye. ⁵ Yii mpāy tee Yesu ta ye Yater ma yee u fānga gboho, Yāhā fānga -sē ga naa n sēñ ye na driyē n sya ba kua, nawee- bye n ye wāsyayaha yāā yīnde ne.

⁶ Koo ngī wī na, -ye naa nuhu di! Wāfāy ter bye ma sya pye ye na, ma nii ye laam wlāhā ye kē yagaa nge na, ke saa ma- ye. ⁷ Koo wāfāy nge, ke ma mii ke ye tān n yāñ, ye ma pye ye Yesu ta ye Yater cīinde. Sān ge, u wī le ga waha kua kāā, u wī -sē waha nawee- ye. Ta n yee pe yai pe u le naawrañ wo, pe wor yēy i u wo, u n nii sānyō? Tee Yesu ta ye Yater, le ma kayī, ma ter sān ge yaha, le sē n tōr ge tōr ye. Kawlañ tesē wāfāy ne, ke ye dye ma ye tān n yāñ, le ma pye ye Yesu wāta wī ye Yater, le waha ye laam wo cīinde. Le ma gboho ye laam wo cīinde, Yesu ma ba dur ba per gii, ye ga ba sey tee miingbāñ yāā. ⁸ Ye sē Yesu yāā yāā yīnde ne ye, u ntāñ -sē dye ye tāy. Yagaa nge ge na, tuu sē sya wee gbaa na ye, ye u ta ye Yater, ma nii nuhu di kacān wee te na ye. ⁹ Tee too nuhu di ke syi, ye cā ye Yesu ta ye Yater yīñ gii na, ye ga ba koo yīñ wī yāā, koo kē. Koo yīñ wī ne, ye ga ba sukūhū gaa yāā, ye yrā bya ne.

¹⁰ Yāhā ke ga ba ye sya yaha koo wāfāy nge wo mii syi dyañ, faale Yāhā kaplāñ tōrfa bii le fla ke. Yāhā ke ga ba kayī lii pye ye kē, pe bii le cāā tōr yaha. ¹¹ U Yāhā Yīndefua Crise Yrā le -sē pye pe laam wo, le naa pe yar ma naa n yee, u Crise ga ba fāy gboho u cā u miingbāñ yāā tesē u nayōr ne. Koo kai- ngī ke yai ke pye mii syi dyañ tesē ke wāpyerñ cāā ne, pe Yāhā kaplāñ tōrfa bii koo bye ke kayi ne. ¹² Yāhā n -sē bii pe yar ma yee, kai- nkāy koo ke yar pe na u Crise wī na, koo kai- ngī saa pye pe yīnde na ye, ke ga ba pye yii poo yai na. Ke pye wa yagaa. Mpāy pe ma loo kapāyī tōrfa nawee- ye, Yāhā Yrā Fānga ma pe ne, Yāhā Yrā lii Yāhā ke nō wāā pe ye. Koo kē pe n waha nii le Yesu kapāyī tōr ye ye. Pe yāhāyīñ tēnlehe ge naa loo nde wācāñ ke.

-Too naa wo miingbāñ kānde yār!

¹³ Loo ne, ta n ye yar: -Ye ye laam gbihi ta, ye naa Yāhā wūhū pye! -Ye naa yersaha ta ye pyer na! Yesu Crise tuu ga ba dur ba ye kē kayī lii ne, -ye koho taha yaha loo ya na! ¹⁴ -Ye naa n luhu Yāhā ye mii kicar dyañ pe tuhufua ne! Tee sē ba Yesu cā wa ye, ma naa kapee- nkāy pye, -ye ke miy yaha!

¹⁵ Yāhā gii ke ye yee, ke kai- laha. -Ye naa n laha ye kānkai- bye wo mii Yāhā wāñ syi dyañ! ¹⁶ Le sē yrūhū la Yāhā sabangbāñ wo ma yee, Yāhā yee:

«Ta kai- laha, ye bya -ye naa n laha
ye kānkai- bye wo ta wāñ syi dyañ!»

¹⁷ Ye ma nii n pāā Yāhā ne, ye ne naa ke yee wo Tuhufua Yāhā. Tee ke yee ke syi, -ye naa ke myaha gboho ye kānkai- bye wo, ye ta ye pyer naa n sron ke kaplāñ ne! -Ye naa n nii koo syi ya driyē wo, ye kuper n sya ba nō. Ye sē yāā, Yāhā wo nanem bye sāhā wo pyer wī na wii wuhu na, nawee- wātyōr wee ye. ¹⁸ Ye cā Yesu ye par sya yi kāā ye wāle wākapyerñ kānde wo, kānde lii pe bii yar ye na. Yesu Crise u ye par sya ngii ne, ke syi sē n tōr wale ne ye, ke sē waha n tōr kla gii goo syi ne ke n klaha- ye. ¹⁹ U ntāñ wāwoo u ta ma ye yīñ par sya. U Yāhā Yīndefua Crise gbā ku mpar draha wo mii mbapēñ gii syi dyañ ke teelaa sē klaha- ye, ke sē maha wee teele laa ne fla ngaa na ye. ²⁰ Driyē ge sē bii tāhā wa ye, Yāhā -sē bii u Crise yāñ yi ta wa. Yagaa, driyē ke n gaha kuasaha wo, Yāhā u gbe yi yar ye na, u ye sya yaha. ²¹ Yesu woo kē u ye ta ye n Yāhā ta ye Yater, ma maha koho taha yaha ke na. Yāhā kē ke Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāñ na gbaafa ye. Loo kur ye, ke n

nagboho ta u na, ma u ta u n dugu ga nii yāhāyīn na ke tǎy ke kǎndigi koho kuε ye. Le nii Yāhā gε kē, tee ta ye Yater, ma maha koho taha yaha koo ya na.

²² Tee Yāhā cīinde kapān maha yigi, ye ye laam yee laha wa gbεgbε. Loo nde ye ta, mpāy byε pe Yesu kǎnde yār, pe ntān ga waha dye ye tǎy. Ta n ye yar, ye tyii ye ntān n sron naa n dye yii tǎy, ye wīi n gboho yii laam wo! ²³ Ye sē yāā, ye ma mii ye gbihi dur see laanfāyōm ne. N sē yee, ye see yi nawee pua wo ye. Ye see yi cīinde yrā pua wo, loo lii le ma Yāhā kapān, lii le cīinde yrā wāā nawee kē. Yāhā kapān loo na, wākuayāā wee le na mii nawee kadye dyan ye. ²⁴ Yāhā sabangbān gε wo, le ma le yrūhū yaha ma yee:

«Nawee- byε ma mii nyē wān ter syi dyan, pe nayōr ma mii katyigi fyār dyan. Nyē sē ne ba waha tān la ke ku? Katyigi fyār sē ne ba too la te nayōr ne, te wīi n kua kǎā?

²⁵ Ma sē yee, wo Yīnfua kapān loo na, le ga naa n nii yalebyε, wākuayāā wee le na ye.»

Loo kapān nde ne, le ma Yesu kapāyīi lii le tōr yar ye na.

Yāhā ke ntēmlaha gii ta

2 Loo na, -ye ye laampee wūhū byε miy yaha, ye ma n fufor pye ye, ye ma n ye nampyer wlan le kapee wo ye, ye ma n nii yīnkāhā sānsyān ne ye, ye ma n naa yīnde pye ye, ye ma n wāpee pāā waa wīi na ye! ² Ye cā yīm n tǎy pēyāhā ye, u yīm wār ma n lε. Ye bya, -ye nii pēyāhā wān ter syi dyan, -tee ta Yāhā kapān wīi naa n tǎy ye ye, le Yāhā kapān lii le sron, ma laha, kapee carle laa gε sē wlāhā le wo ye. -Ye le le naa n yaha ye laam wo yalebyε! Loo na, Yāhā cīinde wīi ga gboho ye laam wo, ye n lε Yāhā kǎnde wo. ³ Ye Yīnfua wīi cā, ma maha u laantār wūhū yāā gboho, ma cā ye wīi gboho u laam wo.

⁴ -Ye yūhū dye Yīnfua Yesu tǎy! U sē ku ye, u ma yrān na, woo kē nwon ntēmlaha Yāhā ye. Nawee- u sye, pe sē u ta ngaa ye. Yāhā -sē cāā bii woo yān yi, ma yee u ter wān byε yaha. ⁵ -Ye yūhū dye Yesu tǎy, tee tyii Yāhā n ye ta ke kangbān fāā ye ne, Yāhā Yrā n dye nii ke wo. Yii tee ga maha ba nii koo Yāhā kangbān nge yūndefa, ye naa ke sey ye laam fānga byε ne, tee yii le soho ke koho wo ye kuān ne mii diŋ wān syi dyan. Ye ga ba naa koo pye Yesu Crise myaha ne, loo le ga naa n tǎy Yāhā ye. ⁶ Yāhā sabangbān wo, le ma le yrūhū ta ma yee, Yāhā yee:

«-Ye yān, n nwo, tē cāā nwonfāā ntēmbangbān gaa yān yi ta klo nde wo pe n yee Yurusalem. Koo ke ma ke nwon yīn. Ntēmbar nde byε ga ba fāā tā taha koo na.

Ke ter wān byε yaha.

Koo kē tē yān yi.

Wii ma koo ntēmbangbān nge wīi sya cīinde, fyar wīi laa saa ufua dye yāā ye.»

⁷ Yii mpāy tee ke wīi sya cīinde, ke ma ye ye yīn ne, ke ter wān byε yaha. Ma -sē yee mpāy na, pe sē ke wīi sya cīinde ye, yīn wee ke na poo ye ye. Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Ntēmlaha gii nwonfāāfa ke sye, Yāhā ke gbe ma ke ta, ke n sya yīn yāā ke nwonfāā na.»

⁸ Le maha yrūhū ta ma yee:

«Koo ntēmlaha kē, nawee- mpāy n pai naa n kūn ke na, pe laha naa n too.»

Pe Yāhā kapāyīi sye, loo ne pe n kūn ke na, ma n too. Yāhā le ta ke syi.

⁹ Yii poo na, tee Yesu wīi sya cīinde, Yāhā ye yān yi. Ye ma u Yīnfua yūndefa. Yāhā ye ter yān yi ma ye ta ke wām, ye kānkai- n naa n laha. Yāhā ye yee yi wam wo, ma ba ye le ke cāā- wo, cāā- mpāy kacān wee pe nayōr na ye. Ke ye yān yi, ma yee ye naa Yāhā kayūhū yar nawee- na. ¹⁰ Faale wo, ye sē pye Yāhā wām ye. Yagaa woo, ye ma Yāhā wām. Faale wo, ye sē ba cā ma yee Yāhā ye fen di ye. Yagaa tee -sē le cā, ye Yāhā kayīi yāā.

Yāhā tēntēfua yai u naa n pye mii?

¹¹ Ta naambiyām, n ye nar laa ne. Ye cā ye ma nampay driyē nge wo, plii raa ya tee ga pye ke wo. Loo na, ye laam wūhū nkāy ke sē n gaha Yāhā kuε ye ye, -ye ke miy yaha, ke ma n naa ye wlāhā ye saha Yāhā laam wīi pye ye. ¹² Mpāy pe sē Yāhā cā ye, tee mii ye wlāhā nii pe laam wo, -ye ta ye pyer n yō! Pe ma sya kawar fua n taha ye na, ma yee ye ma kapeepyefa, pe yīnde ma ye kayūhū na tee n pye. Ke syi ne, Yāhā ma ke yīn yi pe ye per gii, ye kayūhū ga ta pe n ke sey.

¹³ Tee mii tee Yīnfua Yesu kǎnde yār, -ye yīn kor naa n le yīnfa ter byε ye kǎntraha nge na! Tee naa n luhu ye kǎntraha yīnfua ye, woo wii fānga kur byε ma u koho wo! ¹⁴ U yīnfua tuu mpāy yān yi, ma pe taha yīn na u kǎntraha kui byε wo, -ye naa n luhu pe bya ye! Poo mpāy, nawee ma kapee pye, pe ga u pēn, wii ma -sē kayīi pye, pe ga u sey. ¹⁵ Ye sē yāā, Yāhā n ke ye naa kayūhū pye, ye ta, mpāy pe sē n ke pe kai- cā ye, tesē mpāy ne pe plege, pe ma n waha naa wāpee pāā ye wīi na ye. ¹⁶ Yagaa, ye yi kǎā yāmpar raa ter fānga koho wo. Loo na, lii ma tǎy ye ye, ye ga waha loo yān gbe. N sē -sē yee, ye kapee- wāpyer kǎnde loo gbe ye wāsyayaha flāhā tǎy ye. -Ye naa ye troho tāhā nawee- n waha cā, cīinde Yāhā tēntē- me ye ne. ¹⁷ -Ye naa nagboho ta nawee- byε na; mpāy byε pe ma Yesu kǎndeyārfa, ye tyii pe ntān n naa n dye ye tǎy; -ye naa

n fya Yāhā koo na, -ye naa n luhu nawee- yīŋfuangbāŋ ye!

-Ye naa n yāŋ ye Yāhā Yīndefua Crise na!

¹⁸ Tēntē-, -ye yīŋ kor naa n le yīŋfa kē, -tee naa n fya pe na! Mpāy pe ma ye yīŋfa, pe ma naweeyōm woo, -ye naa n luhu pe ye, pe wee naweeyōm woo, -ye naa n luhu pe ye! ¹⁹ Ye sē yāā, taa sē yai wāfāy gii ne ye, pe ma ma fāy koo wāfāy nge ne, ma sē le ta kai ye, cā ma n luhu Yāhā ye. Ma'a n pye ke syi, ma pyer n tāy Yāhā ye. ²⁰ Ye sē yāā, ke ma pye ye kapee pye cīinde, pe n ye yigi ma nii ye fāy le wīī na, le yai ye ne, ye saha laa wāyīī yāā koo wāfāy na ye. Ke ma -sē pye ye kayīī pye, pe n ye yigi ma nii ye nuhu le wīī na, ye n yii ta le sē kai kua ye ye ye, ye ga wāyīī yāā le na Yāhā ye. ²¹ Ye sē yāā, Yāhā lii ke ye ye, ye naa ye laam yīn wāfāy wo. -Ye yāŋ, u Yāhā Yīndefua Crise ge ke syi wāfāy yāā ye wīī na, ma yee tee naa n yāŋ woo na, ye naa ye troho tāhā u wāŋ ter syi dyaŋ.

²² U sē kapee laa syi ge pye yāā ye, kawar wīī laa sē yi yāā u yē wo ye. ²³ U pye, wii ma u tyehε, u saa kapām-pee dur wāā ufua kē ye. U pye, pe ma sya u nuhu mii, u saa yee u ga wāpee pye pefa na ye, u ga u ya le soho Yāhā koho wo, Yāhā gii ke nawee sāhā cīinde ne. ²⁴ U Crise wo kapee- kur byε sya, ma tēŋ u yīŋ na, pe n sya ga u kuey mar trā na, u n ku ke ne. U loo pye ma wo ta, wo n nii nakur wāŋ syi dyaŋ kapee- wāpyer kuε ye, ma -sē nii yrāŋ na, ma ga waha naa kai nkāy pye nkāy ke sroŋ. Pe Yesu tee duai, u n le sya laanyīn ne. Loo ta, kapee- nkāy byε pe tee pye wo na faale wo, koo kayaŋŋ n kua wo laam wo, wo n maha kadye korkor yāā. ²⁵ Ye sē yāā, faale wo, ye pye mii mbaa dyaŋ pe yi kāā u mbanaha kur ye ma -sē plaha. Yagaa, ye wee ke syi nantāŋ ye. Ye dur ba u mbanaha ye, u n nii n sēŋ ye na.

Ca tesē pe pa ne

3 Ca, yii nanem byε, -ye yīnfar wāā ye pa kē, -ye naa n luhu pe ye! Loo ga ta, ye pa mpāy ma sya Yāhā kaplāŋ sye, pe ma ye troho wātāhā ter yāā ke yō, ma maha sroŋ, loo ga waha pe ta pe bya n Yāhā kaplāŋ sya cīinde. Ye saa yii fāy yē kapān ge ne ye. ² Poo ge ma ye troho wātāhā ter yāā, mii le Yāhā kānde le yar mii, ma maha yāā ye nagboho ya ta pe na, pe ga sya pe naa pe troho tāhā Yāhā yor wo pe ya ndoŋ.

³ Ye ma syi yii ta ye naa ye kadye ya wāgbihī kε, nawee- yīnde n yi naa n too ye na ye, mii ye yīnyor wāgbihī dyaŋ nsāasugu ne, sān kāncrāŋ ngīī syi wāleŋ ne tesē nayreyōr wāleŋ ne. ⁴ Ye yai ye ye laam poo gbihi, pe n yō pe ter ye kadye sale yaha. Ye laam ma pye pe yō, ma maha ma laanyīn, too syi nayōr nde wee wākua wān ye. Loo le ma kayīī Yāhā ye. ⁵ Faalefasyam mpāy pe naa Yāhā kānde yār, ma Yāhā ta pe Yater, pe

naa pe nayōr kε koo syi; pe ba pe yīnfar wāā pe pa kē, ma naa n luhu pe ye. ⁶ Faalefasya Sara pye koo syi. U naa u troho tāhā u puai Brama yor wo, ma sya naa u yee: «Ta yīŋfua.» Yagaa ya'a nii n sroŋ, ye ma woo Sara pueesyam. Ye saa naa n fya laa na ye.

⁷ Pa, yii byε, -ye laantor yāā ye ca kuε ye kānkai- byε wo, tee cā wa fāŋga wee pe na ye. -Ye naa nagboho ta pe na; Yāhā kayīī lii wāā ye kē, ke le wāā poo byε kē, loo kayīī ne le cīinde yrā wāyāā ne. Mboo wii ma yee ma sē laantor yāā ma cō kuε ye kānkai- byε wo ye, ye ma ba nii Yāhā nar ye syām, ke saa luhu ye kaplāŋ ye ye.

Yesu kāndeyārfa yai pe naa kasroŋ pye wāfāy wo

⁸ Yagaa, tē ga lii pāā ye byε ye, -ye naa nii yīmbui nen na, tee naa n nii laantee nen ne. Ye byε, ye tyii ye ntāŋ n naa n dye yii tāy mii tuhufua nen pii wāŋ syi dyaŋ. Ye tyii ye laam n naa n tāy yii ne, waa ma syi u naa u ya puar u nampyerŋ na ye! ⁹ Waa ma kapee laa pye ye na, ye ma syi ye le dur ufua kē ye. Wii ma ye tyehε, ye ma syi ye le dur ufua kē ye! Ye tyii le n kua kāā ye laam wo, -tee maha Yāhā nar, ke n kaa goo taha u na. Yāhā ye yāŋ yi ye naa ye troho tāhā koo syi, ma yee ke ga ba kaa taha ye na. ¹⁰ Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Wii ma yee driyē ke tāy woo na,

yay dipliī n syar u ye,

ufua yai u kaplāmpee- wāpāā miy yaha

tesē kawar wāfua ne.

¹¹ U yai u kur waa kapee- na,

tuu kayīī loo maha yīŋ klue sīī,

tuu naa yrīŋ poo kε u nampyerŋ- ne yalebye.

¹² Ye cā,

Yīŋfua yīnde ma mpāy na pe kasroŋ pye.

U pe Yāhā wānar yīmbui luhu yalebye.

Mpāy pe -sē kapee- pye,

Yāhā yer n tā poo na.»

¹³ Yoo ga waha yee, ye ma kasroŋ pyefa, tuu kapee laa pye ye na loo nde wīī na? ¹⁴ Ye ma kasroŋ wāpyerŋ maha yigi, ma -sē ba wāfāy yāā loo kur ye, ye cā ye yee, Yāhā ga kaa taha ye na. Ye ma syi ye naa n fya nawee- na laa ne ye, ye ma syi waa n naa ye laam wlāhā ye! ¹⁵ -Ye naa u Yāhā Yīndefua Crise woo ya gboho ye laam wo, woo kē u ma ye Yīŋfua. Tee koho taha yaha Yesu na, mpāy ga ba naa ye yey kai- ne le wīī na. Ye yai ye pe yē wāā sya, ye pe yar ye koho wātahayaha wīī ne Yesu na. ¹⁶ Ye ma ga pe yē wāā sya, -ye -sē naa nagboho ta pe na ye yē kaplāŋ ne, ye naa ye laam yīn pe ne, ye pe gbihi yar! Ye tyii ye laam n tege nii! Ke syi ne, kānsroŋ lii Yesu le yar ye na, ye n nii le yār woo kāmay na, mpāy ma yee ye tee pye, ma nii wāpee pāā ye kānsroŋ wāyār wīī na, fyar ga pe yigi pe kaplāŋ ne.

¹⁷ Le ma pye, Yāhā laam wīī ne wo wāfāy yāā, wo -sē

koo wāfāy yāā kayī wāpyeṅ kur ye. Koo puar wo koo wāfāy yāā kapee wāpyeṅ kur ye.

¹⁸ Ye sē yāā, u Crise ge le sya ma ku wo kapee- wī na. U poo gbā ku tēhe nen ya, ma -sē wo kapee- kuā kāā wo yīṅ na u kuāṅ ne. Woo wii tuu sroṅ, u le sya ma ku kapeepyefa wī na, ma yee pe waha wāā le Yāhā ne. Pe u kadye boo, Yāhā Yrā n u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye. ¹⁹ Loo Yāhā Yrā ne, le u ta u n ka maa le Yāhā kapāyī pāā mpāy ye pe ku ter wa, pe pye mii nwompihifa dyaṅ fla ngii na pe ma. ²⁰ Poo nawee-pye faale wo Nuwe cāā na. Pe bii sye pe sē luhu Yāhā ye ye. Ke pe kue yāṅ yāṅ laa, Nuwe n sya bii ke salang-bāṅ fāā kua. Mpāy pe bii luhu Yāhā kapān ye, pe pye nawee- kuatāā ya. Poo nawee- kuatāā mii n dye ke salangbāṅ wo, ma sya yaha ke loho wo. ²¹ Koo loho nge sē nii la mii yagaa wātāāyi dyaṅ loho wo, ke ye sya yaha wa: Ye sē tāā yi koo loho wo ma yee ye ga ye kadye wey laha ye. Ye loo pye ma yee ye Yāhā nar, ke ye laam yee laha ye kē gbeḡbe. Yesu Crise tuu ku ma yir gbā wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye, loo ya le ta, koo wātāāyi loho nge n waha ye sya yaha. ²² Yesu Crise ka yāhāyīṅ na, u ma u nii Yāhā kändigi koho kue ye, kai- bye yīṅ na. Yāhāyīṅ tēnlehe, sāndāā ter bye ne tesē fānga ter bye ne, pe bye yīṅ kor le u kē.

-Ye ye faale laampee miy yaha, -tee laanfāyōm gbe!

4 Ye cā ma yee, Yesu Crise kadye sraha wāfāy sroṅ yāā. Ye bya -ye ye laam gbihi ta, ye yii waha koo wāfāy ter syi nge na, ye naa n yāṅ Yesu na! Ye sē yāā, wii woo tuu yer u ya kadye sraha wāfāy wī na ma fāy, woofua koho yi kāā kapee- wāpyeṅ wo. ² Ma gbe nanga na, ye laam wūhū nkāy ke sē yō ye, -ye koo miy yaha, ye naa Yāhā laam wūhū koo pye, ye sya ba ku! ³ Mpāy pe sē Yāhā cā ye, cāā ngii cāā tee sē ba Yesu cā wa ye, ye naa ye troho tāhā pe wāṅ ter syi dyaṅ. Ye sē waha naa yii yigi ye, ye laam wūhū sē ba yō ye. Ye pye sēnwōnafāān. Plii bye ye naa yii wāā gbar na, ma ga naa sēm wō. Nkāy syi ke fūhū Yāhā ye, ye naa koo pye, ma naa ye mpar wān tēṅ. Ye tyii ye koo ngīi bye wāpyeṅ miy yaha, ye ma- ter ke wāpyeṅ na. ⁴ Yagaa, mpāy pe sē Yāhā cā ye, pe yāā tee ye troho yi kāā pe kāmpee wo, loo nde pe fe gbe, pe n sya nii ye tyēhe. ⁵ Per gaa -sē ma ke n pai, le yale nō wa ge nō wa, Yāhā ga ba pe yee, ke pe yey pe naa kapee- ngīi bye pye, ma maha naa ye tyēhe yīṅ gii na. Yāhā ke per gii ta, ke n pai nakur sāhā tesē yrāṅfa bye ne, ye cā koo per sē dey kuee ye. ⁶ Ye sē yāā, mpāy bya pe ku wa pe bii le Yāhā kapāyī luhu pe ya ndoṅ. Kai- nkāy pe bii tee pye, pe wāpēn yāā koo wī na. Yāhā Yrā -sē wāsyayaha wī yar pe na le Yāhā kapāyī kāmāy na, le n waha pe ta pe n cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

-Ye ye Yāhā kayī ta Yesu kāndeyārfa wāyōṅ wī na!

⁷ Driyē wākua yale nō gbe taha. Loo na, -ye kacān yāā, ye yersaha ta ye pyer na, ye waha naa Yāhā nar. ⁸ Kai lii le -sē ma yīṅ, loo ne nde: Ye tyii ye ntāṅ n sroṅ naa n dye yii tāy busāā. Ye sē yāā, wii ntāṅ ma dye ma tāy, ufua ma sya lii tee pye ma na, u ntāṅ wādye wī ga ta, ma n le wāpee yee yi kāā ma laam wo, le n kua gbeḡbe. ⁹ Wii ma ka ma kaha wo, niisaha wāā u kē, loho ne u n wō, ma'a n yīntaha tāhā u ne ye, ma'a n ma-ha yee, u wāpa wī sē tāy ma ye ye. ¹⁰ Yāhā ke fānga tii la ye nanem bye kē, -ye cā ye yee, ye yai ye te ta, te n laa yō Yesu kāndeyārfa bye kē. Ya'a nii koo pye, ye te wāyigi cā cīinde. ¹¹ Wii ma kaplāṅ tersaha cā, ma nii Yāhā kaplāṅ tōr n yar nawee- na, fānga gaa kē Yāhā wāā u kē. U ma nii Yāhā kaplāṅ tōr nawee- ye, u -sē naa Yāhā kaplāṅ ya tersaha yar nawee- na. Wii ma koho wāleṅ cā u nampyeṅ ye, ma nii koho le nawee- bye ye, fānga gaa kē Yāhā wāā u kē. U -sē naa koho le u nampyeṅ ye koo syi. U -sē naa n pye koo syi, Yāhā myaha n gboho kānkai- bye wo Yesu Crise kāmāy na. Ye sē yāā, kai- bye fānga ma tāṅ Yāhā koho wo nayōr ne. Wākuayāā wee yāā koo ngīi na ye. Amēn, le nii ke syi.

Ye ma wāfāy yāā Yesu wī na, ye tyii le n naa n tāy ye ye!

¹² Ta naambiyām, Yāhā ke ye tān n yāṅ wāfāy gii ne yagaa, ye ma syi le n ye fe gbe, le nii ye ye kafuē laa ye, lii syi le sē yai le ye dye ye. ¹³ Tee mii, ye wāfāy yāā, ye tyii le n nii ye ye nuhu wī! Ye sē yāā, u Yāhā Yīndefua Crise wāfāy ter kē tee n sya. Loo na, u maa dur ba u nayōr ne nawee- bye yīnde na, le ga ba nii ye bya ye laanfīr wī. ¹⁴ Ya'a yāā, pe ye tyēhe Yesu kānde wāyār wī na, -ye ta le n nuhu yigi ye kē. Ye sē yāā, Yāhā Yrā ma ye na, ma ta Yāhā nayōr yirfua ma ye na. ¹⁵ Yii waa ma syi u wāfāy yāā kapee laa wāpyeṅ kur ye mii nawee wāboo dyaṅ, laa na kla gaa wāyuhu, laa na kapee laa ter wī na tesē nagblaha wī laa ne ye. ¹⁶ Pe ma -sē nii yii waa fāy, ma yee u ma Yesu kāndeyārfa, ufua ma syi u yee fyar woo yigi loo nde ne ye. U -sē naa Yāhā sey, koo gii ke u ta, u n waha u troho tāhā Yesu kānde wo.

¹⁷ Yale nō wa, Yāhā kasāhā ga yir yagaa. Ke ga cāā fe gbe Yāhā pii poo na. Wii mpāy too ma Yāhā pii, le ma -sē cāā fe gbe wii na mma ma syi dyaṅ, mpāy pe le Yāhā kapāyī sye, poo wī -sē ga ba nii mii? ¹⁸ Ye sē yāā, mpāy pe sroṅ, pe yīṅ wāwlohoyi wī ma war, mpāy pe pee tesē kapeepyefa ne, poo wī -sē ga ba nii mii?

¹⁹ Loo na, mpāy pe wāfāy yāā Yāhā kue koho na, pe yai pe kuee kayūhū ya wāpyeṅ wo, pe pe ya le soho pe

kuāṅ ne Yāhā koho wo, Yāhā gii ke wān kur bye tāhā, koo gii ke ma yē ter wo ye lii ne, ke ga le pye wo kē.

-Ye Yesu kāndeyārfa yigi yō, ye naa n sēṅ pe na!

5 Yii mpāy tee ma Yesu kāndeyārfa yahaseefa, yii me tē n yāṅ yagaa. Ta bya, n ma Yesu kāndeyārfa yahaseefua nii ndoṅ. U Yāhā Yīndefua Crise tuu wāfāy gii fāy, n ke yāā yīnde ne. U ma ba dur ba u nayōr ne tesē u fānga ne, ta bya ga ba koo yāā u flāhā tāy nii ndoṅ. Tē yee n ga lii pāā ye ye, loo ne nde: ² Yāhā ke Yesu kāndeyārfa mpāy le soho ye koho wo, -ye pe yigi yō! -Ye naa pe yāṅ ye naa n sēṅ pe na, mii mbanaha dyaṅ u mbaa ne. Tee le ta le n nii ye laam wīī, ye ma syi ta le n nii ye ye fānga wīī laa ye. Loo le n tāy Yāhā ye. -Ye naa koo ngīī pye pe kē ke dyaṅ laantee nen ne, ye ma n naa wale wīī wūū le wo ye! ³ Yesu kāndeyārfa mpāy pe ma ye koho wo, -ye naa n sēṅ pe na! Ye ma syi ye yii ta ye kuā tā pe na ye, -ye nii pe ye cīinde yahaseefayōm, pe n waha naa n yāṅ ye na. ⁴ Ye ma nii ye troho tāhā ke syi, Yesu Crise wii u n sēṅ wo bye na, mii mbanaha dyaṅ u mbaa ne, u ma ba dur ba, u ga ba kayūhū gaa wāā ye kē, kii syi ke ma myaha ne, wākuayāā wee ke nayōr na ye.

⁵ Naanfām, -ye yīṅ kor naa n le yahaseefa kē! Ye bye, yii naanfām tesē wāle ne, waa ma syi u naa u ya puar waa na ye; -ye naa kayūhū pye yii kē! Yāhā sabangbāṅ ge laam wo, le ma le yrūhū ta nii ma yee:

«Yatanfa wīī sye Yāhā ye.

Mpāy pe -sē pe ya tege tāā ye,

Yāhā ke laantār yar pe na.»

⁶ Loo na, -ye yii tege tāā ye Yāhā yīnde na, koo gii ke ma fānga ne. Ye ma loo pye, Yāhā ga ba yalaale yāṅ, ke ye kuā yir ncaha ye. ⁷ Ye laam wūhū nkāy bye ke ye fāy,

-ye ke bye ta ke n nii koo yīṅ wūhū. Ye sē yāā, koo kē ke n sēṅ ye na.

⁸ -Ye naa ye laam wūū, ya'a n faha yii yaha ye! Ye sē yāā, ye napīī Setane ma mii jar wāṅ syi dyaṅ, tuu n syii ma gbey n klaha, ma n ke u ma wii yāā yigi u u kaa.

⁹ -Ye yii waha ye u wīī sye, -ye Yesu ya ta ye Yatē, Setane ma n ye yāā yigi ye! Ye cā ma yee driyē kur bye wo, ye nampyeṅ- mpāy pe n yār Yesu kānde wo, pe bya ma koo wāfāy nge na ye wāṅ syi dyaṅ. ¹⁰ Ye ma faa fāy car, yalaale ma ba nō, Yāhā gii ke kayūhū ter bye wāā nawee kē, ke ga dye ye ye, ke ye ta ye n kuee yai tāṅ ke nayōr wo, ye seefar rii wīī na tee le Yesu ne.

Yāhā ga ye ta ye n nii nawee- mpāy syi ke n ke. Ke ga ye ta ye n le ke kānde wo. Ke ga fānga wāā ye kē. Ke ga maha ye ta ye n kuee le Yesu kānde wo laantee nen ne. ¹¹ Yāhā ya kē, ke ma fāngafua, wākuayāā wee ke fānga na ye. Amen, le nii ke syi.

Ke kaplāṅ kuasaha fla tesē syaha ne

¹² Silaasyi kē tuu ra koho soho, ta n waha sabagberle nwo yrūhū ma nō wāā ye kē. Tē lii yāā u kue ye, u n sroṅ Yesu kānde wo. N kaplāṅ ngīī yrūhū ye kē ma yee, n ga ye laam gbā, tē ye yar, ye n cā ye yee, lii tē tōr yar ye na saba nwo laam wo, loo ne le ma le cīinde Yāhā laantār wīī. Yāhā loo wāā wo kē, -ye le gbihi le yaha ye laam wo!

¹³ Yesu kāndeyārfa yawāhāfa mpāy pe ma Babilōn wo, poo mpāy Yāhā pe yāṅ yi ye wāṅ syi dyaṅ, pe bye ye syar. Mareke wii u nii ra dya Yesu kānde wo, u bya syaha wāā ye kē. ¹⁴ -Ye naa syaha wāā yii kē, mii tuhufua nen pii wāṅ syi dyaṅ pe ntāṅ dye pe ya tāy. Yāhā ke yrīṅ wāā ye bye kē, yii mpāy tee seefar le u Yāhā Yīndefua Crise ne.

Pyar saba syāṅ wuhu

Syaha fla

1 Ndoo Syimu Pyar kē, tē saba nwo yrūhū nō wāā ye kē, ndoo wii tē ma Yesu Crise tēntēle, ma maha ma u tēnlehe. N u saba yrūhū nō wāā yii kē, yii mpāy tee Yesu Crise ta ye Yater mii wo wāṅ syi dyaṅ. Too Yesu ta wo Yater mii, ye bya u ta ye Yater koo syi wāceṅ. Yesu kē u loo nde ta, woo wii u sroṅ, woo kē u ma wo Yāhā, ma maha ma wo Syayahafua. ² Tee Yāhā wūhū cā n gaha yaha ye mii, tesē wo Yīṅfua Yesu wācāṅ ne, Yāhā ke naa kaa taha ke kayūhū wāpyeṅ na ye kē tesē yrīṅ wāwāā ne ye kē.

Yesu kāndeyārfa troho wātāhā ter

³ Yāhā fānga gii ke ma wo Yīṅfua ne, koo ke wo ta wo n u cā; woo wii tuu wo yāṅ yi, ma yee too u miingbāṅ nayōr yāā yīnde ne, u laantār ne. Too u cā, u kai- bye wāā wo kē, wo waha naa Yesu kānde yār, wo maha naa ke laam wīi pye. ⁴ Koo kē, Yāhā ke bii yē ter wo ye kayūhūngbāhā nkāy wīi ne, ke koo wāā wo kē. Ke ye ta ye n nii ke pii ma nii ke laantār ne. Loo nde ga ta, ye n yii waha ye yi kāā yīnde wāpyeṅ wo, loo lii le nawee- kai- bye pye n klaha-. ⁵ Loo nde wīi na, ye ma Yesu Crise ta ye Yater, -ye yii waha ye naa ye troho tāhā kānyīi wo! Ye ma -sē ye troho tāhā kānyīi wo, ye yii waha ye Yāhā wūhū cā. ⁶ Ye ma -sē Yāhā wūhū cā, -ye yii waha ye naa yii wāyigi cā. Ye ma -sē yii wāyigi cā, -ye yii waha ye naa yii plāhā wāfāy wo. Ye ma -sē yii plāhā wāfāy wo, -ye yii waha ye Yāhā wūhū yigi klue sīi. ⁷ Ye ma -sē Yāhā wūhū yigi klue sīi, -ye yii waha ye Yesu kāndeyārwai wīi naa n tāy ye ye. Ye Yesu kāndeyārwai wīi ma -sē n tāy ye ye, -ye yii waha nawee- ter bye ntāṅ naa n dye ye tāy. ⁸ Koo kayūhū ngīi bye yai ye ke yigi. Ye ma nii n gaha yaha ye koo kayūhū ngīi wāpyeṅ ne, ke saa ye ta ye n nii naa n yāṅ ke dyaṅ ye. Ke ga ta kaa n naa n taha ye Yīṅfua Yesu Crise wācāṅ na, ye n u cā war. Loo ga ta ye saha ceṅ u na ye. ⁹ Wii ma -sē yee u sē koo kayūhū ngīi yigi ye, ke ma mii ufua n yāṅ tūntūn u ya tāy, u ma fūū ne wāceṅ. U faale kapee- nkāy ke sya yee laha kāā u na, u loo wīi faha.

¹⁰ Wo nna, loo ne, n ga ye yar nde ne: Yāhā ye yee, ma maha ye yāṅ yi, ye n nii ke wām. -Ye naa n ta loo kayīi nde n waha yāṅ naa n cā ye pyer bye na. Ye ma nii koo pye, ye saa yi kāā Yāhā kānyīi wo ye. ¹¹ Loo na, wo Syayahafua Yesu wii u ma wo Yīṅfua, Yāhā ga

kānde sroṅ wāā ye kē ye n dye u Yai wo, u Yai gii wā-tooyāā wee ke na ye.

Mpāy pe u Yāhā Yīndefua Crise nayōr yāā pe yīnde ne

¹² N ga nii waha n kai- ngīi gbihi naa n yar ye na. Ke ma sya pye ye ke cā wa, ma sya Yesu cīinde wūhū ngīi gbihi yigi wa klue sīi ne. ¹³ N ma pye wa yrāṅ na, n loo nde yāṅ ta tēn, n naa ye laam too ke ne, ye ma n naa faha ke wāpyeṅ ne ye. ¹⁴ Ndoo ge le cā, ta yirfua ntīhī ge kua kua wa. Wo Yīṅfua Yesu ba ra cāā yar yaha wa le ne. ¹⁵ N ga nii kuā yir, n naa ye yar le Yesu kānde wūhū ne. Ke syi n ma ba yee n wee ye, ye laam n waha naa n too koo kai- ngīi bye na yalebye.

¹⁶ Wo ye yar ma yee, kacān wee wo Yīṅfua Yesu fāngangbāṅ na ye, u ga ba dur ba kāntraha nge na. Cīinde ne. Nkāy too ye yar ngīi, nawee waa laam wūhū sē kē tuu gbihi pāā ta mii ngbāy dyaṅ ye. Nkāy too ye yar, cīinde ne. Wii ge Yesu nayōr yāā yīnde ne. ¹⁷ Wo Tuhufua Yāhā ba nagboho ta Yesu na ma ba ta, cāā- mpāy n yehē u na palpal; wo ba pye loo nde pyesaha wo. Yāhā yīmbui n yi cāā- mpāy laam wo ma yee: «Ta Dya kē nwo ne, u ntāṅ dye gboho ter ra tāy. Woo u ra laam yīn yalebye.» ¹⁸ Wii ge le yīmbui nde luhu, le ba yir yāhāyīṅ kue ye. Loo yale nde wo, wo pye Yesu ne ke yāṅ yīṅ na. Koo yāṅ nge nii Yāhā yāṅ.

¹⁹ Loo nde n ta, Yāhā kaplāṅ tōrfa pe bii kai- nkāy cāā yar yaha faale cāā na, wo n ke cā laha ma cā cīinde wūhū kē. -Ye ndityuhu yaha ke na ye ke luhu yō! Ye sē yāā, koo kaplāṅ ngīi ma wo ye mii naaloho cāā- dyaṅ wam fla gaa wo, ke nii n tar yainsaha n sya ba dar, yīṅ yē yrompua † n yi u cāā- le wo laam wo.

²⁰ Lii le ma yīṅ, ye cā ye yee, Yāhā kaplāṅ tōrfa pe kaplāṅ nkāy yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo, waa saha ke yīntaha cā u ya ya, u waha ke tōr yar waa na ye. ²¹ Ye sē yāā, koo kaplāṅ ngīi, nawee waa laam wūhū sē kē ye. Ke yi mpāy yē wo, Yāhā Yrā pye pe ne, ma naa pe yar ke Yāhā kaplāṅ ne pe n naa ke tōr nawee- ye.

Mpāy ma pe Yāhā kaplāṅ cīinde wūhū le kawar wo (Judi 4-13)

2 Faale cāā na, kawar Yāhā kaplāṅ tōrfa pye yāā Yi- ifee- laam wo. Koo syi dyaṅ, kawar kaklahafa ga ba pye ye laam wo. Pe ga ba pay yir kawar kaklaha nkāy ter ne ye laam wo, ye saa cā ge cā ye. Koo kawar

† Woo yrompua nwo wāyi, Yesu wādurba yale kē.

kaklaha ngĩ ga ba nawee- yĩntar figi pe kē. U Yĩṅfua wii ge tuu ba pe kawar kaklahafa mii sya yaha, pe ga ba dur pe u wĩi sye. Loo kapee nde wĩi na, pe wĩi ga klaha- kirkir. ² Nawee- busāā ga ba naa n taha pe na pe naa n yār pe laampee kānde wo pe ne, pe maha naa tyatyāhā pye mii pe dyaṅ. Poo mii ga ba ta nawee- n naa n yee, a Yesu cĩinde sē n tǎy ye, u kānde sē maha yǒ ye. ³ Pe ga ba naa kawar wũhũ pǎā ye ye, pe ye war wlaṅ naa n sya ye ye. War wĩi ya le n tǎy pe ye. Yāhā gii ke nawee- sāhā, ke pe sēṅ yaha, ma n pai pe pēn; ke sē sā wāy ye.

⁴ Ye sē yāā, faale cǎā na, yāhāyĩṅ tēnlehe mpāy ge pe bii kapee pye, Yāhā sē tyii pe na ye. Ke pe yigi ma pe ta yaha wam teele laam wo, pe n nii kasāhā per sēṅ ke fla na. ⁵ Ye -sē maha yāā, faale wo, Nuwe cǎā na Yāhā sē bii tyii koo cǎā drierēfa na ye. Ke bii langbāṅ yi tā koo cǎā drierē naweepee- kur bye na ma pe boo. Nuwe woo ya, u naa kānsroṅ yar nawee- na. Yāhā n ta woo yĩṅ n waha wloho yi le wo, woo tesē nawee- kuasĩi mpāy ne. ⁶ Ye sē maha yāā, faale Sodōfa tesē faale Gumorfa ne, Yāhā kasāhā too pe na, ke n pe pēn, ma pe wĩi kua naa ne. Yāhā ke koo ngĩ pye, ke le yar, ke ga ba naweepee- bye pye ke syi. ⁷ Yāhā n Lote woo ta, u n wloho yi le wo. Lote naa kasroṅ pye. Ke fla naweepee-, pe naa pe troho tāhā mii, le naa Lote yaa. ⁸ Lote bii naa n sroṅ. Tuu -sē pye naweepee- mii laam wo, ma naa kaplāmpēe- luhu pe yē na, ma maha naa pe kapee- yāā pe naa n pye, loo nde sē naa n tǎy Lote ye ye, le naa u laam wlāhā ma sya naa u fāy. ⁹ Ye ma koo ngĩ bye yāṅ, yaa cǎ mpāy pe n taha Yāhā na, Yāhā cǎ ke ga waha lii pye pe n waha wlohoyisaha yāā wāfāy wo. Mpāy pe kapee- pye, Yāhā maha cǎ ke ga lii pye, ke ba pe pēn ke kasāhā per wo. ¹⁰ Mpāy pe pe ya laam wũhũ ya pye, ke wee gbegbe ye, mpāy ne pe n yee waa ter wee poo yĩṅfua ye, Yāhā ga ba poosyifa mii pēn.

Kawar kaklahafa mpāy wĩi tē pǎā ye ye, pe bye ma koo syi; pe sē n fya ngaa na ye. Yataṅ gboho pe na. Pe sē maha n luhu waa ye ye. Pe sē n fya ge fya yāhāyĩṅ naweeyōm wātyehe na ye. ¹¹ Yāhāyĩṅ tēnlehe ge pe sya ma fānga ne, ma maha waha n yia kai- busāā na, ma ta ter pe kawar kaklahafa mii na, poo mii ge sē n sya yāhāyĩṅ naweeyōm tyehē Yĩṅfua tǎy ye. ¹² Poo kawar kaklahafa mii, pe sē laam ga ma cǎ nkāy pe n pye kapee kē ye. Pe ma waha wān ne wāceṅ, kacān wee pe ye ye. Te wĩi ma lii ne, nawee- pe te par- yigi naa n boo. Poo kawar kaklahafa mii tyehē nkāy pe n tyehē, pe sē ke yĩntaha cǎ ye. Pe wĩi ga ba klaha- mii too waha wān nde wāṅ ter syi dyaṅ. ¹³ Kapee- nkāy bye pe n pye, ke ga ba dur cĩn tā pe na. Tefen ya re n tǎy pe ye. Pe re pye yaiwaha na nawee- yĩnde na. Ya'a nanihi dir soho, poo mii ma pye ye nsoho wo, fyar ga ye yigi pe wĩi ne. Le ne nii mii faafĩi dyaṅ teewole ne le na. ¹⁴ Pe ma cōcō yāā yĩnde ne, pe ga naa u yāṅ, pe naa u wāke wĩi loo ga. Pe sē kapee- pye n yai ye. Mpāy pe sē waha

kānde nen yār ye, pe pe wlaṅ n le kapee- wāpyerṅ wo. Pe ga waha pye mii pe wale yāā, loo ya le ma pe laam wo. Yāhā kasāhā too wa pe na! ¹⁵ Kānde lii le sroṅ, pe loo miy yaha ma -sē plaha. Bosor dya Balaam tuu bii kāmpee lii yār faale cǎā na, loo kāmpee ne pe gbe. Wale wāyāā wĩi bii gboho Bosor dya Balaam laam wo, u n sya kapee pye le wale kur ye. ¹⁶ Tuu sē luhu Yāhā ye ye, Yāhā -sē le kuān u ne. Ye cǎ känkōṅ sē n pǎā ye rēhe? U Balaam tuu naa n gaha u känkōnsyoho ne u nafāā tēntēsaha wo, Yāhā n ta u känkōnsyoho n nawee yĩmbui gbe ma kuān u kaicāfua Balaam na, ma u ta u n u nafāā tēn nde wĩi miy yaha.

¹⁷ Poo kawar kaklahafa mii ma mii plii rii syi dyaṅ te waha, loho wee te wo ye. Pe maha ma mii sesaha dyaṅ ke wō, teflaha n ke gbe ter, ke sē yāā pa ye. Wam teele lii le ma kacān wee pe wam ter na ye, Yāhā ga ba pe ta koo fla na. ¹⁸ Yataṅ kaplāṅ ya ke n yi pe yē wo, kaplāṅ nkāy yĩṅ wee ke na ye. Pe kawar kaklahafa mii pe yār n tǎy pe ye. Pe pe kaplāntāhā ta ma nawee- wlaṅ n le pe kapee- wāpye kānde wo, nawee- mpāy pe fe dye Yesu kānde wo. ¹⁹ Pe pe wlaṅ, a loo ga ta pe n wloho yi yāmpar ter bye wo. Poo ge -sē mii, pe saha fer sya kapee- wāpyerṅ koho wo ye, kapee- nkāy ke pe le gbā wo. Ye cǎ ma yee, kai lii wĩi ma gboho ter mboo wii laam wo, maa nii loo kai yāmpuai.

²⁰ Ye sē yāā, Yesu Crise wii u ma wo Syayahafua, ma maha ma wo Yĩṅfua, nawee- mpāy ma u wĩi cǎ, u wĩi ga pe ta, pe n drierē wũhũ ngĩ yāā pe ke miy yaha. Pe ma ke kapee- wāpyerṅ miy yaha, ma -sē maha ba pe ya dur ta, koo kapee- ngĩ n maha yia pe na, pe wĩi ga pee le ter faale yaha, faale gii pe sē ba u Syayahafua Yesu Crise cǎ wa ye. ²¹ Pe ma ne yee, pe sē le kānsroṅ yāā cǎ ge yāā cǎ ye, loo ne ga puar pe na, le ta ter ke yagaa na, pe le kānsroṅ cǎ, ma le sye, poo saa luhu Yāhā yē kaplāṅ ye ye, kaplāṅ nkāy ke cǎā yar pe na. ²² Pe wĩi ga ba nii kra plāhā nge ne ke n yee: «Pūū tuu ba ngii tu yi yaha, u dur ba ke gbe di.» Ma suhu ke nampyerṅ nge ne ke n yee: «Tyē wii tuu yi layūhũ laam wo ma nii gbegbe, u nwo tuu dur ga nii u ya kloṅ far wo.»

U Syayahafua wādurbaṅ

3 Ta naambiyām, ta saba syāṅ wuhu kē yagaa tē yrūhũ wāā ye kē. Ya'a yāā, tē nii ye laam too ke kai- ngĩ ne pe saba syāṅ mii bye wo, n n traha ye kacān yāā ye waha naa laam wūū. ² Loo na, ye ga naa ye laam too faale cǎā Yāhā kaplāṅ tōrfa kaplāṅ na, nkāy pe bii cǎā pǎā yaha; ye ga maha naa ye laam too wo Yĩṅfua kaplāṅ na, woo wii u ma wo Syayahafua. Koo kaplāṅ kē, Yesu tēnlehe naa nawee- klaha ke ne. N n traha ke bye ma n faha ye na ye. ³ Lii le ma yĩṅ, ye cǎ drierē kuayale wo, nawee- mpāy ter ga ba yir, pe naa pe troho tāhā pe ya laam yor wo. Pe ga ba naa ye ler, pe naa n yee: ⁴ «Ye Syayahafua sē naa n yee la, woo ga

dur ba? Ha u -sē maha kuee na? Mpāy pe pye ye wāle, ma naa u Yesu wādur sēṅ, pe bye sē ku tāṅ la? Ke driyē -sē nge nantāṅ ke ya kai na, mii ke wātāhā cāā dyaṅ!»
⁵ Kai laa -sē nde, pe le sye, ma yīmpē tyīn tā ma yee poo sē le cā ye, loo ne nde: Kai- bye fegbecāā na, Yāhā kapān ne le ta yāhāyīṅ n nii kāntraha ne, ma maha ta loho n nii ke ya ya, kāntrawaha ne ke ya ya. ⁶ Yāhā kapān n bii ta sesangbāṅ gaa n too ma sya langbāṅ yi, ma pe kāntrahafa bye wīi kua. ⁷ Yagaa yāhāyīṅ tesē kāntraha ne, too nde maha ma le Yāhā kapān koho wo, per gaa n sya ba nɔ, per gii te n pai suhu naa wo. Ke per, mpāy pe sē n luhu Yāhā ye ye, Yāhā kasāhā ga ba too pe na, pe wīi n pye klaha- tāṅ.

⁸ Ta naambiyām, katē nen laa ma, ye ma syi le n faha yāā ye na ye: Ye sē yāā, Yāhā ye per neṅ wātīi ma mii dyē- yīibua dyaṅ; dyē- yīibua wātīi -sē ma mii per neṅ dyaṅ. ⁹ Yāhā yē ter lii ne, le sē n too mii mpāy dyaṅ pe le wātoo wīi wūū mii ye. Yāhā ke koho ta ke n yīn yii wīi na. Ye sē yāā, ke sē n traha nawee nen waa wīi gē n klaha- ye. Ke n ke nawee- bye n waha yāṅ cā, pe le sya pe cā pe kapee- sē yō ye, pe ke wāpyeṅ miy yaha.

¹⁰ Yīṅfua wādurba per -sē ma ke n pai, koo per nge ga ba nawee- fe gbe mii yuhu wāṅ syi dyaṅ. Koo per nge na, yāhāyīṅ ga ba gbe tā gbleṅ gaa ter syi ne, kii syi ke ga nawee- ta pe n fya. Naa ga ba yāhāyīṅ wān nde bye suhu muu, ngaa gē saa ba pye ye. Kāntraha tesē ke wān bye ne, ngaa saa ba pye ye. ¹¹ Tee cā wān nde bye ga ba suhu, -ye kacān yāā ye troho wātāhā na! -Ye naa Yāhā ke ye laam fānga bye ne! -Ye naa n laha ye kākai- bye wo! ¹² -Ye naa koo pye, ye naa ke Yāhā per sēṅ. Tee ga waha yia nkāy bye na, -ye yii waha, ye naa koo bye pye, koo per n pa farfar. Koo per nge gii,

naa ga ba yāhāyīṅ kua, ke naa karwran n yāhāyīṅ wān nde bye yēy tāṅ. ¹³ Yāhā -sē yē ter wo ye ma yee, ke n pai yāhāyīṅfāṅ gaa tāhā wo kē tesē kāntrafāṅ gaa ne. Koo kāntrafāṅ nge na, kai- nkāy ke sroṅ, nawee- bye ga ba naa koo ya pye. Koo kē too n sēṅ.

¹⁴ Ta naambiyām, ke per ke nge ke sē nɔ wa ye, -ye yii yigi, ye ye troho wātāhā ter ta ke n yō Yāhā yīnde na. Ke per ma nɔ, laa wāpee ma n pye ye kue ye ye. Loo ga ba ta, ye laam n tege nii teele nen wo. ¹⁵ Ya'a yāā, wo Yīṅfua u nii kuee wādurbaṅ ne, -ye cā ye yee, u n ke nawee- bye pe waha syayahasaha yāā. Yāhā laantor wāā Yesu tēnlehe Pɔl kē. Woo wii u ma wo Yesu kāndeyārwebua. Woo bya Yīṅfua wādurba wīi yāā yrūhū yar ye na saba wo. ¹⁶ Saba mpāy bye wo tuu yrūhū nɔ wāā nawee- kē, u ma ga Yīṅfua wādurba wīi pāā, u ma ne loo nde ya pāā, lii tē pāā yar ye na nde. Pɔl saba wo, kaplāṅ nkāy ma ke wāwar sē n tāy ye. Mpāy -sē koo kaplāṅ ngīi figi le pe yor wo, ma nii ke tōr pe laam wātōr. Loo nen ya pe maha n pye Yāhā sa-bangbāṅ kaplāṅ nkāy ne, ke bii cāā yrūhū yaha wa. Poofa mii, pe sē laa cā ye, pe laam wo pe sē Yāhā ta pe cīinde Yater ye. Pe ya wīi ne, pe n klaha- ke syi.

¹⁷ Ta naambiyām, yii poo na, n ye yar laha yagaa. -Ye yii yigi, mii loo sē ne ye, mpāy pe sē cīinde cā ye, pe kawar kaplāṅ ga ba ye ta, ye n plaha ye le kānyīi miy yaha, kānyīi lii tee ba cāā maha yigi klue sīi. ¹⁸ Tee yai ye naa lii pye, le nde: -Ye naa n gaha yahasee ye, wo Syayahafua maha wo Yīṅfua Yesu Crise wīi wācāṅ ne tesē u laantār ter wāyar ne nawee- na!

U myaha yai nawee- bye pe naa ke sey yagaa, ke maha kuee yai tāṅ koo syi ke kuāṅ ne. Amen, le nii ke syi.

Nsān saba cir

1 -Ye yāŋ, kai- nkāy tē ga yar ye na, ke wii wīl pāā tuu cāā pye wa kai- bye fegbecāā yaha. Woo kē Yāhā Dya Yesu Crise ne, tesē u kaplāŋ nkāy ke cīinde yrā wāā nawee kē. Tuu pye kāntraha na, wo ba naa u yē kaplāŋ luhu, wo naa u yāā yīnde ne, wo sē u yāŋ naa n yai ye, ma sya naa koho tε u na. ² Woo kē u cīinde yrā wāāfua. Wo u yāā yīnde ne, koo kē wo u wīl pāā ye ye. Woo kē u pye Yāhā tāy, ma pa cīinde yrā ne, lii wākuayāā wee le na ye. ³ Woo wii too yāā yīnde ne, ma u yē kaplāŋ luhu, wo u wīl yar ye na. Wo n traha ye seefar le wo ne. Ye sē yāā, wii seefar le Yāhā ne, tesē ke Dya Yesu Crise ne, ke syi ne ye ga nii wo wāŋ syi dyaŋ. ⁴ Wo kai- ngīl yrūhū n yar ye na, le ma wo ye nuhungbān.

Yesu kānde wāyār cāā- wo

⁵ Yesu tuu wo klaha lii ne, le nde, waa le yar ye na. Yāhā ma cāā-, wam wee yāā ke na ye. ⁶ Wo ma yee wo seefar le Yāhā ne, ma -sē maha n yār wam wo, wo sē laha ye. Wo ma kawarfuafa, wo sē cīinde ke ye. ⁷ Yāhā ke -sē ma cāā- wo, wo ma -sē n yār ke cāā- wo, wo wāā le wii ne. Yāhā Dya Yesu ntāŋ mpāy pe woo, pe wo kapee- bye yee laha n kāā wo yīŋ na gbεgbε.

⁸ Wo ma yee wo sē kapee laa gε pye yāā ye, wo plaha wii ya, cīinde wee wo wīl laa na ye. ⁹ Kapee- nkāy too pye, wo ma -sē ke pāā yi Yāhā ye, ke ga tyii wo kapee-foho na ke kuāŋ ne. Āwā, Yāhā yee, ke ga wo kapee- bye yee laha kāā wo yīŋ na. Yāhā sron, ke sē dur n yi ke kapān kur ye ye. ¹⁰ Wo ma -sē yee wo sē kapee- pye ye, wo Yāhā ta kawarfuafua, ke kapān sē nii gbāā wo laam wo ye.

2 Waa u pii ne, n kai- ngīl yrūhū n yar ye na, ye ma syi ye ba naa kapee- pye ye. Wii ma -sē kapee pye, koholefua ma, u sē kapee pye yāā ye, u ga ba dye ye kuε ye u Yāhā syii ye kē. Woo kē Yesu Crise ne, woo wii u sron. ² U ba ku mpar draha wo wo kapee- wāpye wīl na. Loo n ta, Yāhā n ga wo wānar sya wo ye wo kapee- wāpye wīl na. N sē yee wii ya kapee- ye, nawee- kur bye kapee-.

Wii u seefar le Yāhā ne

³ Kānde lii Yāhā le ta, wo ma le katan yār, wo ga cā wo ma Yāhā ne. ⁴ Wii ma yee woo ma Yāhā ne, u sē -sē le kānde katan yār ye, woofua ma kawarfuafua. U Yāhā cīinde fla sye. ⁵ Wii u -sē Yāhā laam wīl pye, Yāhā wīl

sron n tāy woofua ye cīinde. Wo laam wo, nawee tuu ga waha pye mii u cā u seefar le Yāhā ne, loo ne nde: ⁶ Wii ma yee woo seefar le Yāhā ne, u yai u naa u troho tāhā Yesu yor wo.

Yāhā kānde katanfuē

⁷ Naambiyābuam, lii tē ga yrūhū yar ye na, Yāhā kānde katanfuē laa sē ne ye; katan lii le bii cāā yar ye na, loo ne. Loo katandyaha nde kapān laa ne; ye le luhu yāā: ⁸ Le ma katandyaha, ma maha ma katanfuē. Lii le ta le n nii katanfuē le nde: Yesu Crise u troho tāhā le wo, ye bye ne. Ye sē yāā, wam ter n kāā, le Yesu Crise cīinde cāā- n nii n yehe wo kē.

⁹ Wii ma yee woo u troho tāhā ke cāā- na, ma -sē tyii u nampyeŋ wīl n fūhū u ye, ufua ma wam wo nantāŋ.

¹⁰ Wii nampyeŋ ntāŋ ma dye u tāy, ufua ma cāā- wo. Waa ter saha kapee wāpyeŋ yāŋ gbe woofua pyer na ye. ¹¹ Wii ma -sē tyii u nampyeŋ wīl n fūhū u ye, ufua ma wam wo, u u troho tāhā wam wo, u sē u ya kakue cā ye, pe wam u ta u n nii fūū wāŋ syi dyaŋ.

Driyē wūhū, Yāhā wūhū ne

¹² Waa u pii ne, n saba nwo yrūhū ye kē, ye le cā ye yee, ye kapee- yee laha kāā wa ye yīŋ na gbεgbε Yesu kāmāy na.

¹³ Yii mpāy tee ma wāle, n saba nwo yrūhū ye kē, ye cā ye yee, wii tuu pye ke kai- bye fegbeyale wo, ye u wīl cā yigi.

Yii mpāy tee ma naanfām, n saba nwo yrūhū ye kē, ye cā ye yee, Setane wii u ma sāndāpee yīŋfua, ye u yia.

¹⁴ Waa u pii ne, n saba nwo yrūhū ye kē, ye cā ye yee, ye wo Tuhufua Yāhā wīl cā yigi.

Yii mpāy tee ma wāle, n saba nwo yrūhū ye kē, ye cā ye yee, wii tuu pye ke kai- bye fegbeyale wo, ye u wīl cā yigi.

Yii mpāy tee ma naanfām, n saba nwo yrūhū ye kē, ye cā ye yee, laam ma ye ye Yāhā wūhū kuε ye.

Ye Yāhā kapān sya le yaha ye laam wo, ye maha sāndāpee yīŋfua yia.

¹⁵ Ye ma syi ye taha kuee driyē wūhū na ye faha Yāhā yaha ye. Ye ma syi ye yīnde n yi too driyē ngaa na ye. Driyē wīi ma n tāy wii ye, wo Tuhufua Yāhā wīi saha tāy ufua ye ye. ¹⁶ Driyē wān nde bye nde: Kapee- nkāy bye nawee tuu ga n yigi u laam wo, tesē yīnde wīi ne, ma suhu yataŋ ne wale wān kuε ye, too nde sē n yir Yāhā fla na ye, te n yir driyē nge goo laam wo. ¹⁷ Ke driyē -sē nge, ke n pai kua kāā ke wān ne te yīnde yigi nawee-kē. Mboo nawee, ma'a -sē Yāhā laam wīi pye, maa cīinde yrā yāā Yāhā Yai wo, wākuayāā wee loo na ye.

Wii u ma kawar Crise

¹⁸ Waa u pii ne, ke driyē kuayale nɔ wa. Ye le luhu yāā, u kawar Crise yai u yi ke driyē kuayale wo. Yagaa, nawee- mpāy ma wa, pe nihi. Wo ga waha poo mii bya yee kawar Crise. Mboo wii ma koo fla yāŋ, maa cā ke driyē kuayale nɔ gbe taha. ¹⁹ Poo nawee- mii, pe yi wo nklāŋ wo, pe laam sē -sē pye wo wāŋ ne wācεŋ ye. Pe laam ma ne pye wo wāŋ ne wācεŋ, pe ne ga kuee wo ne. Pe pe ya cεr yi wo nklāŋ wo, wo sē le cā laha la yagaa ma yee, pe sē pye wo ne cīinde ye?

²⁰ Yii poo na, Yāhā gii ke laha ke kānkai- bye wo, ke Yāhā Yrā le ye laam wo, koo kē ye n Yāhā cīinde cā. ²¹ Ya'a yāā, tē saba nwo yrūhū ye kē, le sē nii mii, ye sē le Yāhā cīinde cā ye. Ye Yāhā cīinde cā, ye maha cā ma yee, kawar sē n yi cīinde wo ye, loo ne ta n u saba yrūhū ye kē. ²² Nawee wii syi -sē kē u ma kawarfuafua? Woo kē wii ne u n yee, a Yesu sē kē u Yāhā Yīndefua Crise ne ye. Woo kē u ma u kawar Crise, u wo Tuhufua Yāhā wīi sye, ma maha ke Dya sye taha le na. ²³ Ye cā ma yee, wii ma Yāhā Dya sye, u Yāhā bya sye. Wii ma le sya u laam wo, ma maha le pāā nawee- yīnde na ma yee, Yāhā Dya kē Yesu ne, ufua ma Yāhā bya ne.

²⁴ Loo ne, yii, Yāhā kaplāŋ nkāy tee cāā luhu, -ye ke le yaha ye laam wo! Koo ngīi ma kuee yai ye laam wo, yaa nii loho saa naa n yi ye nsoho wo, Yāhā Dya ne tesē Yāhā ne ye. ²⁵ Yāhā Dya tuu -sē yee woo ga ba ngii wāā wo kē, koo kē cīinde yrā ne, lii wākuayāā wee le na ye. ²⁶ Mpāy pe n ke pe ye wlāhā le pe kāmpee wo, n kaplāŋ ngīi yrūhū ye kē poo wīi na. ²⁷ Yii poo na, Yesu Yāhā Yrā le ye laam wo, le n kuee yai ye laam wo. Yāhā Yrā le -sē ma ye laam wo, ye maha yai la, ye naa waa ter kaklaha luhu? Aye rεhε! Ye cā Yāhā Yrā ne, le ye klaha kai- bye ne. Cīinde wūhū ya le ye klaha, kawar wūhū sē kē ye. Loo na, ye nii loho ma n naa n yi ye nsoho wo Yesu ne ye, mii Yāhā Yrā le ye klaha le ne mii.

Yoo syi u ma Yāhā puee?

²⁸ Āwā, waa u pii ne, ye nii loho ma n naa n yi ye nsoho wo Yesu ne ye! Wo ma nii loo pye, Yesu ma ba fe gbe yi per gii, wo laam ga ba tege nii tee nen wo, fyar saa ba wo yigi u yīnde na ye. ²⁹ Tee cā u Yesu Crise

sroŋ, u sē kapee pye yāā ye, ye yai ye maha cā ye yee, nawee wii kānde ma sroŋ, Yāhā puee kē woo ne.

3 Ye cā wo wīi le n tāy wo Tuhufua Yāhā ye mii, wo ntāŋ sroŋ dye tεr ke tāy, ke n sya wo yee ke pii. Cīinde ne, Yāhā pii me wo ne. Nawee- bye sē le cā ye. Ya'a yāā, mpāy sē wo yāŋ Yāhā pii ye, -ye cā ye yee, pe sē cāā wo Tuhufua Yāhā cā ye, koo kē. ² Naambiyām, nanga nge na, Yāhā pii me wo ne. Too -sē ga ba nii ngii sukūhū gaa laam wo, waa sē loo cā wa ye. Too lii ya cā, loo ne nde: U Yesu Crise ma ba dur ba, waa nii u wāŋ syi dyaŋ, wo ba u sroŋ yāā yīnde ne. ³ Wii u koho taha yaha u Yesu wāpaŋ na ke syi, u u laam gbihi n ta yale-bye, pe n yō mii Yesu laam dyaŋ.

⁴ Mboo wii ma dye kuee kapee- wāpyeŋ wo, ma wee yīmbui nen na Yāhā ne ye, kānde lii Yāhā le ta, ma loo sye. Ma sē yāā, kānde lii Yāhā le ta, le wāsyεŋ ma kapee. ⁵ Ye cā Yesu woo wii u sē kapee pye yāā ye, u pa maa wo kapee- yee laha kāā wo na. ⁶ Loo na, wii ma nii loho sē n yi pe nsoho wo Yesu ne ye, ufua saa naa kapee- pye nantāŋ ye. Wii ma -sē nii kapee- pye, ufua sē Yesu cā cīinde ye, u sē maha u wīi war ye. ⁷ Waa u pii ne, ye ma syi waa n ba ye wlaŋ u ye le u kāmpee wo ye! Wii ma kasroŋ pye, woo gε sroŋ mii Yesu wāŋ syi dyaŋ. ⁸ Wii ma nii kapee- pye, sāndāpee yīŋfua Setane puee kē ufua ne. Ye sē yāā, u sāndāpee yīŋfua yir ma nii kapee- fla ya pye. Yāhā Dya -sē pa u n pai u sāndāpee yīŋfua tēmpee pye klaha- tāŋ.

⁹ Wii Yāhā u ta u n dur see laanfāyōm ne, u saa naa kapee- pye ye. Ma sē yāā, ma'a dur see laanfāyōm ne, fānga gii Yāhā Yrā ke wāā ma kē, ke ga kuee yai tāŋ ma laam wo. Yāhā ke ma ma Tuhufua, ma saa naa kapee- pye ye. ¹⁰ Lii le Yāhā pii war n yi sāndāpee yīŋfua pii ne, loo ne nde: Wii ma yee u sē kasroŋ pye ye, tesē u nampyeŋ wīi sē maha n tāy u ye ye, Yāhā puee sē kē usyfua ne ye.

Ye tyii ye ntāŋ n naa n dye yii tāy!

¹¹ Yāhā kapān lii tee cāā luhu loo ne nde: Ye tyii ye ntāŋ n naa n dye yii tāy! ¹² Ye sē yāā, faalefa Kayē bii u ya ta sāndāpee yīŋfua puee, ma u cīifua gbā boo. Wo ma syi wo nii Kayē wāŋ syi dyaŋ ye. Nwa ta u n bii u cīifua gbā boo? Kayē pyer bii pee. U cīifua woo pyer -sē bii yō. ¹³ Wo nna, ya'a yāā driyē ngefa pe ye laha, ye ma syi le n ye fe gbe ye! ¹⁴ Wo cā ma yee, yagaa wo sē maha wee mii wo ku ye, wo ma cīinde yrāŋ na Yāhā yīnde na. Ya'a yāā too le pāā ke syi, wo nampyeŋ- ntāŋ me pe dye wo tāy, loo ne. Wii ma yee u nampyeŋ ntāŋ sē dye u tāy ye, u maha ma mii u ku Yāhā yīnde na. ¹⁵ Wii ma u nampyeŋ- laha, naboofua kē u ne. Ye le cā, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye, le wee usyfua ye ye. ¹⁶ Ye sē yāā, Yesu tuu wo gbā sya ma ku, koo syi kē pe n yee, nawee ntāŋ sroŋ dye u nampyeŋ tāy cīinde. Loo ne, Yesu tuu yar wo na ke syi, wo bya yai wo yāŋ Yesu

na. Wo sē wee yrān na wii ya wīi na ye, wo ma yrān na wo nampyer- wīi na. ¹⁷ Mboo walefua, taa ma nampyer yāā fēn laam wo, ma'a yīmpē tyīn tā u fēn na, maa waha yee la, Yāhā ntān dye ma tāy? ¹⁸ Waa u pii ne, ye sē yāā, ma'a yee ma nampyer ntān dye ma tāy, pe sē yee ma naa le pāā yē ya ne ye. Ma'a ma nampyer yāā fēn wo, maa waha yia lii na, le pye u kē, u n cā u ntān dye ma tāy cīinde.

¹⁹ Wo ma nii loo pye, waa cā wo ma Yāhā ne cīinde. Wo ma nii loo pye, wo laam ga tege nii tee nen wo, wa'a n pāā Yāhā ne. ²⁰ Wo laam ma sya n wlāhā wo kapee- wāpye wīi na, wo yai wo cā wo yee, Yāhā ter wo laam wāwlāhā wīi yaha, ma maha kai- bye cā wo na. ²¹ Naambiyām, loo na, wo laam ma yee pe sē n wlāhā ye, wo laam ga tege nii tee nen wo, wo n waha pāā Yāhā ne. ²² Wa'a lii nar ke ye, ke ga le kai pye wo kē. Wo ke kānde katar yār ma maha n luhu ke ye. Lii le n tāy ke ye, loo ya too n pye; koo kē ke -sē ne le kai pye wo kē. ²³ Ke yee ke kānde lii ta, wo naa le yār le nde: -Too ke Dya Yesu ta wo Yater, too tyii wo ntān naa n dye wii tāy mii Yesu wo yar le ne mii. ²⁴ Kānde lii Yāhā le ta, wii ma le katar gbihi yigi klue sīi ne, ufua ma Yāhā ne, Yāhā bya ma ufua ne, loho saa waha naa n yi pe nsoho wo ye. Wo -sē ga waha pye mii wo cā wo yee, Yāhā ma wo ne? Yāhā Yrā lii le ma wo laam wo, loo le wo ta wo n le cā.

Yāhā laam wīi pyefa tesē ke napīi laam wīi pyefa ne

4 Naambiyām, mpāy bye pe n yee, a Yāhā Yrā ma poo laam wo, ye ma n cāā le sya pe ye cīinde ye! -Ye pe naha yān, ke ma pye Yāhā Yrā ma pe laam wo cīinde. Ya'a yāā tē ye yar le ne, kawarfa mpāy pe pe ya yee Yāhā kaplān tōrfa, pe tee mii pe yi driyē nge tee-behe bye wo, ma sya nihi ter. ² Tee ga pye mii ye waha naa n cā Yāhā Yrā ma pe laam wo, le nde: Wii u nawee-yar ma yee, Yāhā Dya Yesu woo kē, u see ba wo ye nawee, ye ga cā Yāhā Yrā ma woofua laam wo. ³ Wii ma -sē loo sye, ye ga cā Yāhā Yrā wee woofua laam wo ye. U kawar Crise laam ter pe ma u ye. Ye u kawar Crise wāpa wīi luhu driyē wo. Tee -sē cā yagaa, u pa wa.

⁴ Waa u pii ne, yii mpāy tee ma Yāhā wām, ye yia pe kawarfuafa mpāy na pe pe ya yee Yāhā kaplān tōrfa; pe sē waha ye wlāhā, ma ye le pe kāmpee wo ye. Ya'a yāā ye waha yia pe na, ye cā Yāhā Yrā ma ye laam wo, koo kē. Loo fānga ter fānga gii yaha ke ma poo laam wo. ⁵ Poo me mpāy syi ne pe sē Yāhā cā ye, driyē nge pii me poo ter mii ne. Koo kē pe n nii driyē nge ya yor pāā, driyē difa n nii n luhu pe ye. ⁶ Wii poo na, Yāhā pii me wo ne. Wii ma Yāhā wīi cā yigi, woosyifua wo kaplān luhu. Wii ma yee u wee Yāhā ne ye, usyifua saa naa n luhu wo kaplān ye ye. Mpāy pe ma cīinde Yrā ne

pe laam wo, tesē mpāy ne pe kawar wīi yigi yaha pe ya laam wo, waa waha naa pe war koo syi.

Wo ntān wādye Yāhā tāy

⁷ -Too tyii wo ntān n naa n dye wii tāy! Ye sē yāā, nawee- ntān wādye wīi pe ya tāy, Yāhā kē ke n pai loo nde ne. Wii nampyer ntān ma dye u tāy tesē Yāhā ntān ne, Yāhā puee kē ufua ne, Yāhā ma u ne. ⁸ Wii ma waa ntān wādye wīi sye u ya tāy, ufua wee Yāhā ne ye; Yāhā koo -sē ma nawee- wāyōn wīi na. ⁹ Wo ntān dye Yāhā tāy, ke n le yar wo na mii, le nde: Ke ke Dyapuai nen ya nō wāā kāntraha na, ma yee too ba cīinde yrā yāā u Dya kāmāy na, lii wākuayāā wee le na ye. ¹⁰ Poo ntān wādye wīi ne nde: Yāhā ntān sē me pe dye wo tāy ye, wo ntān poo me pe dye Yāhā tāy. Loo ne ke n ke Dya nō wāā u n ba ku mpar draha wo, ma wo kapee-gbe kāā wo yīn na.

¹¹ Naambiyām, le ma pye wo ntān dye Yāhā tāy koo syi, wo bya wo yai wo ntān naa n dye wii tāy. ¹² Waa sē Yāhā yāā yāā yīnde ne ye. Wo ntān ma -sē dye wii tāy, nawee- bye ga le yāā gbaa na pe yee, Yāhā ke niisaha ta wo laam wo, pe maha ke ntān wādye ter yāā wo ye.

¹³ Yāhā ke Yrā wāā wo kē. Loo ne wo ma Yāhā ne, Yāhā bya ma wo ne, loho sē waha n yi wo nsoho wo ke ne ye. ¹⁴ Wo Tuhufua Yāhā ke Dya nō wāā, u ba nii driyēfa Syayahafua. Wii poo na, wo le yāā yīnde ne, koo kē wo n nii le pāā nawee- bye ye, pe n le cā pe ya ndon. ¹⁵ Wii ma yee u sē le wūhū ye, ma le pāā nawee-ye ma n yee, Yesu ma Yāhā Dya, Yāhā ma woosyifua nwo ne, woosyifua bya ma Yāhā ne, loho sē waha n yi pe nsoho wo ye. ¹⁶ Wii poo na, wo le war ma le cā, wo ntān sron dye Yāhā tāy, wo koho taha yaha loo nde na.

Yāhā ma nawee wāyōn wīi na. Wii u ntān wādye wīi ke, ufua ma Yāhā ne, Yāhā bya ma ufua ne, loho sē waha n yi pe nsoho wo ke ne ye. ¹⁷ Wo ntān dye Yāhā tāy. Loo nde ma wo ta Yāhā bye ntān n dye wo tāy, tesē wo nampyer ntān ne, wo ga nii mii Yesu wān ter syi dyan. Yāhā laam wīi ne loo nde ne. Le ma nii ke syi, kasāhā per ma ba nō, wo laam ga tege nii tee nen wo. ¹⁸ Wāfya wīi ma suhu ntān wādye wīi ne, ke sē wāā le ye. Ma sē yāā, ma'a fya per gii, ma cā ma yee, ma kapee- foho ma ma yīn na nantān. Ma'a yāā raa fya kuee, ma le cā ma sē le sya cīinde, ma ntān dye Yāhā tāy ye, Yāhā bya ntān sē maha dye ma tāy ye.

¹⁹ Wo ntān poo me pe cāā dye Yāhā tāy, koo syi kē, Yāhā ntān n dye wo tāy, tesē wo nampyer- ntān ne. ²⁰ Wii ma yee Yāhā ntān dye woo tāy, ma -sē u nampyer laha, ufua ma kawarfuafua. Ye sē yāā, u nampyer wii tuu n yāā yīnde ne, u ma yee woo ntān sē dye u tāy ye, Yāhā gii tuu sē -sē yāā ye, u ga waha pye mii u yee, ke ntān dye woo tāy? ²¹ Yāhā ke bii lii yar wo na ke kānde na, le nde: Yāhā ntān ma dye wii tāy, ufua yai u tyii u nampyer ntān bya n dye u tāy.

Driyē wūhū saa waha yia wo na ye

5 Nawee wii woo ma le sya wa cīinde ma yee, Yāhā Yīndefua kē Yesu ne, ufua ma Yāhā puee. Wii ma yee Tuhufua Yāhā ntāŋ dye u tǎy, ufua yai ke pii bya ntāŋ n dye u tǎy. ² Too ga waha pye mii, wo cǎ Yāhā pii ntāŋ dye wo tǎy, le nde: Ke ma pye Yāhā ntāŋ dye wo tǎy, tesē ke kǎnde lii ta, wo ma le katan bye yār, waa cǎ Yāhā pii ntāŋ dye wo tǎy. ³ Ye sē yǎā, Yāhā ntāŋ wādye wo tǎy, loo ne, wo naa ke kǎnde katan yār. Ke kǎnde katan wāyār saa kai kua wo ye ye. ⁴ Ye sē yǎā, wii woo tuu ma wa Yāhā puee, driyē wūhū saha yia usyifua na ye. Wa'a Yesu ta wo Yater, loo fānga ga waha wo ta, wo n yia driyē wūhū na. ⁵ Nawee wii ter syi ga waha yia driyē nge wūhū na? Wii tuu le sya cīinde ma yee, Yāhā Dya kē Yesu ne, woosyifua ga waha yia ke na.

Cīinde lii le yar wo na Yesu Crise wīī na

⁶ Yesu Crise kē wii ne tuu pa driyē wo. U pa pe n ba u tǎā yi loho wo, u n maha ba u ntāŋ woo wo wīī na. U sē pa ma ba dye loho ya wo ye; u pa maa dye loho wo, ma maha ba u ntāŋ woo taha le na. Wo laam wo, Yāhā Yrā wo yar ma yee, cīinde ne le ne. Yāhā Yrā ne le cīinde ya pǎā wo ye. ⁷ Kate- tǎā wo yar Yesu ma Yāhā Dya, cīinde. ⁸ Koo kate- kē ngīī: Yāhā Yrā tesē loho ne tesē ntāŋ ne. Ke kate- tǎā ngīī bye ke yīŋ ma neŋ. ⁹ Nawee ma yee woo lii yǎā yīnde ne ma ba wo yar, wo sē ne le sya la cīinde? Yāhā ke -sē wo yar lii ne, loo wee la cīinde ma ta ter? Koo sē na, ke ke Dya wīī yar wo na? ¹⁰ Loo nde na, wii ma Yāhā Dya ta u Yater, ufua le cǎ laha u laam wo ma yee, Yāhā ke wo yar lii ne ke Dya wīī na, cīinde ne le ne. Wii ma -sē yee u sē Yāhā Dya ta u Yater ye, Yāhā ke wo yar lii ne ke Dya wīī na, u sē le sya cīinde ye. Ke nii mii ufua Yāhā ta kawarfuafua.

¹¹ Yāhā ke wo yar lii ne ke Dya wīī na, loo ne nde: Yāhā cīinde yrā ta wo myaha na, lii wākuayāā wee le

na ye. Wo -sē ga waha loo cīinde yrā yǎā ke Dya kāmāy na. ¹² Yāhā Dya wīī ma pye wii laam wo, ufua ga waha loo cīinde yrā yǎā. Wii ma -sē yee, ke Dya wīī wee u laam wo ye, ufua saha loo cīinde yrā yǎā ye.

Yāhā pii laam tege nii tee nen wo

¹³ N kaplāŋ ngīī yrūhū ye kē, ye n waha cǎ cīinde yrā ma ye ye, lii wākuayāā wee le na ye, yii mpāy tee Yāhā Dya ta ye Yater. ¹⁴ Wa'a n pǎā Yāhā ne, wo laam ne tege nii tee nen wo. Nwa ta? Wo ma lii nar Yāhā ye, le kai ma pye ke laam wīī, ke ga wo wānar luhu, koo kē.

¹⁵ Wo ma -sē cǎ, ke ne wo wānar luhu, wo cǎ ma yee, wa'a ngii ngii nar, ke ne le kai pye wa wo kē.

¹⁶ Wii ma u Yesu kǎndeyārwe yǎā tuu kapee laa pye, kapee lii le sē u cer cīinde yrā na u kuāŋ ne ye, ufua n Yāhā nar u kē, Yāhā n cīinde yrā wǎā u kē, lii wākuayāā wee le na ye. Mpāy kapee- ke sē pe cer cīinde yrā na pe kuāŋ ne ye, poo wīī ne tē n pǎā. Ma -sē yee wii na, u kapee u cer kǎā cīinde yrā na u kuāŋ ne, n sē yee ye Yāhā nar u kē ye. Ye yai ye cǎ kapee laa ma, le nawee cer n kǎā cīinde yrā na u kuāŋ ne. ¹⁷ Kai- nkāy bye ke sē sron ye, kapee- kē Yāhā yīnde na. Kapee- nkāy -sē ma, ke sē nawee cer n kǎā cīinde yrā na ye, lii wākuayāā wee le na ye.

¹⁸ Wii ma nii wa Yāhā puee, u saha kuee naa kapee-pye ye. Yāhā Dya n sēŋ ufua na, koo kē. Ke syi ne, sǎndāpee yīŋfua Setane saha laa pye u na ye. ¹⁹ Driyēfa bye ma sya yee pe wee Yāhā pii ye, ma nii sǎndāpee yīŋfua koho wo, wii poo na wo cǎ ma yee, wo ma Yāhā wām. ²⁰ Wo cǎ Yāhā Dya pa, ma ba cǎā- le wo laam wo, wo n waha Yāhā cǎ koo gii ke ma cīinde. Wo wǎā le wo Tuhufua Yāhā ne ke Dya Yesu Crise kāmāy na. Ye sē yǎā, Yesu woo kē u ma cīinde Yāhā, ma maha ma cīinde yrā, lii wākuayāā wee le na ye.

²¹ Waa u pii ne, ye ma syi ye naa mpar wān yāŋ Yāhā ye! Te saha nii Yāhā ye.

Nsān saba syāŋ wuhu

Syaha fla nge

1 Ndoo kē ye Yesu kāndeyārfa yahaseefua. N saba nwo yrūhū ye Yesu kāndeyārfa yawāhā gii kē ke ma ye fla na tesē pe yawāhāfa bye ne. Ye bye ntāŋ dye ra tāy cīinde, ndoo ya sē kē ye, mpāy bye pe le cīinde Yāhā kapān cā, ye ntāŋ dye pe bya tāy. ² Wo Yāhā cīinde wīi sya le yaha wo laam wo, le n kuee yai tāŋ wo ye. Koo kē ye ntāŋ n dye wo tāy. ³ Wo Tuhufua Yāhā tesē ke Dya Yesu Crise ne, ke ke laantār yar wo bye na, ke wo fēn di, ke ke yrīŋ wāā wo kē. Ke yī wo na koo ngīi ne, wo n waha taha Yāhā cīinde wīi na, wo ntāŋ n maha dye wii tāy.

⁴ Wo Tuhufua Yāhā tuu wo yar wo naa n pye mii, n ba ye yawāhāfa mpāy yāā pe n pye koo syi, ma nii n taha Yāhā cīinde na. Loo tāy ter ra ye.

-Too tyii wo ntāŋ naa n dye wii tāy!

⁵ Yii Yesu kāndeyārfa yawāhāfa bye, ya'a n faha kapān nde na ye: -Too tyii wo ntāŋ naa n dye wii tāy! Kapān nde tē yrūhū yar ye na, kānfuē sē ne ye. Le ba cāā yar wa wo na. ⁶ Yāhā wīi ma n tāy wo ye, kānde lii Yāhā le ta, wo le yār, koo kē. Loo kānde nde ne, pe ba ye klaha le ne. Ye yai ye naa loo yār; ye tyii ye ntāŋ naa n dye yii tāy!

Kawar Crise

⁷ Ya'a yāā, tē ye yar kai- ngīi ne, -ye cā ye yee, kawar-fuafa yi nihi driyē wo, ma sye ma yee, Yesu sē pa driyē wo nawee kadye ne cīinde ye. Wii ma yee ke syi, ufua nawee- kar n yaha, u maha ma kawar Crise. ⁸ -Ye yii yigi, ye ma syi ye ba ta, wo tēn n yi wāwaha na ye. Ya'a yii yigi, ye ga ba ye tēn dāān bye yāā. ⁹ Wii ma Yesu kaklaha gbe, ma -sē nkāy ter le taha ke na, nkāy syi ke wee Yesu kaplāŋ ye, ufua wee Yāhā ne ye. Wii ma kuee kaplāŋ nkāy wo Yesu wo klaha, ufua ma Yāhā ne tesē Yāhā Dya bya ne. ¹⁰ Wii ma pa ye ye, kaklaha nkāy ter syi ne ke wee Yesu kaklaha ne wācēŋ ye, ye ma syi ye usyifua gbihi yigi ye, ye ma syi ye naa u kue gē yāŋ ye. ¹¹ Ye ma usyifua kue yāŋ, le ma mii ye wlāhā n yār u ne u kāmpee wo.

Kaplāŋ kuasaha

¹² Kai- busāā ma ra ye wātōr wūhū ye ye. N sē n ke n ke bye yrūhū le saba wo ye. N n ke ndoo gē n ba ka ye fla na, n ga ke kai- pāā ye ye yē ne, le n nii wo bye ye nuhu wīi.

¹³ Yesu kāndeyārfa yawāhāfa mpāy pe ma nwo, pe ye syar.

Nsān saba tǎǎ wuhu

Syaha fla

1 Ndoo kē ye Yesu kǎndeyǎrfa yawāhǎfa yahaseefua. N saba nwo yrūhū mboo Gayise kē, mboo wii ntǎŋ pe dye ra tǎy cīinde. ² Ta naambiyǎbua, Yǎhǎ n sya ma kai- n naa n yǎ ma ye. Ma laam pe yǎ Yǎhǎ kǎnde wǎyǎr ne mii, ma kadye bye ke tefay yǎā naa n gaha ke syi. ³ Yesu kǎndeyǎrfa mpǎy yi ma fla na ma pa nwo, maa le pǎā ra ye ma yee, ma ma Yǎhǎ cīinde wīī kur ye yalebya, ma n sron Yǎhǎ kǎnde wǎyǎr ne. Tē loo luhu pe yē na, le ba tǎy tēr ra ye. ⁴ Tē le luhu pe n yee ta pii ma pe le kǎnde yǎr, kǎnde lii le cīinde yar nawee- na, laa sē tǎy ra ye, ma tēr loo nde yaha ye.

Lii le yǎ Yesu kǎnde wǎyǎr ne

⁵ Ta naambiyǎbua, ma naa kayūhū pye Yesu kǎndeyǎrfa mpǎy kē pe ma ye fla na, ma suhu mpǎy ne pe pye nampay. ⁶ Pe n sya pa, maa le pǎā wo fla nge Yesu kǎndeyǎrfa yawāhǎ wo ma yee, ma n yǎ poo na yalebye. N ma nar le ne, naa koho le ke syi pesyifa ye, pe n waha naa pe yrǎhǎ yi Yǎhǎ tēŋ wīī ne, mii kii syi dyan ke yai Yǎhǎ ye. ⁷ Pe yir ma yee, poo ga tay naa nawee- klaha, Yesu myaha n waha yi driyē wo. Mpǎy pe sē Yesu kǎnde wǎyǎr cǎ ye, pe sē ngaa sya poo ye ma pe ya koho soho ye. ⁸ Wii mpǎy too -sē ma Yesu kǎndeyǎrfa, wo yai wo naa pesyifa koho soho pe tēn wo. Ke syi ne, le ga nii mii wo wǎā le n tē pe ne Yǎhǎ cīinde tēn wīī na.

⁹ N ba kapāngber laale yrūhū saba waa wo, ma nɔ wǎā ye fla Yesu kǎndeyǎrfa yawāhǎ ye. Dyotresu -sē sye u sē luhu ra kaplǎŋ ye ye. Lii tuu n ke, u nii Yesu kǎndeyǎrfa yawāhǎ yahaseefua. ¹⁰ Koo kē, n ma ba ka ye fla na, kapee- nkāy bye tuu n pye u kaplāmpee- ne tuu pǎā n taha wo na, tesē u kawar rii bye ne tuu fua n taha wo na, n ga ke bye pǎā nawee- bye yīnde na. Koo bye ya sē maha kē ye: Yesu kǎndeyǎrfa mpǎy ma ka pe fla na nampay, u sē ne pe yigi ge yigi ye. Mpǎy ma yee pe ga pe gbihi yigi, u ga maha sye pe na, u sya yee woo ga pe kar yi kǎā ke Yesu kǎndeyǎrfa yawāhǎ wo.

¹¹ Ta naambiyǎbua, mpǎy pe ma kapeepyefa, ma'a n naa n yǎŋ pe pyer na ye! Mpǎy pe ma kayūhūpyefa, naa n yǎŋ poo pyer roo na! Wii ma nii kayūhū pye, Yǎhǎ puee kē ufua ne. Wii tuu -sē nii kapee- pye, ufua sē Yǎhǎ yǎā cǎ wa ye.

¹² Demetrise woo na, nawee- bye wǎyīī pǎā u wīī na. Tuu cīinde pǎā Yǎhǎ kǎnde wo mii, u -sē Yǎhǎ kǎnde yǎr ke syi, koo u myaha n yi. Wo bya, wo u yǎā yīnde ne, koo kē wo u miyūhū yee nawee- ye. Mboo ge le cǎ, wo sē kawar fua ye, cīinde loo roo n pǎā.

Kaplǎŋ kuasaha

¹³ Kai- busǎā ma ra ye wātōr wūhū ye ye. N sē n traha n ke bye yrūhū le saba wo ye. ¹⁴ N n ke n ma yǎā draha nge wo, wo n waha yē kaplǎŋ pǎā wo syām.

¹⁵ Yǎhǎ n ke yrīŋ wǎā ma kē. Ma naambiyām mpǎy pe ma nwo, pe syaha nɔ wǎā ma kē. Wo naambiyām mpǎy pe ma ma fla na, pe nanem bya syar wo kē.

Yudi saba

Syaha fla

1 Yii mpäy, Yähã ye yãñ yi, ye ntãñ dye wo Tuhufua Yähã täy. Ke n sën ye na, ma ye ta ye n kuee yai tãñ Yesu Crise myaha na. Ndoo Yudi kē tē saba nwo yrūhū nō wãã ye ye. N ma Syake cīrfua, ma maha ma Yesu Crise tēntēle. ² Yähã ke ye fēn di, ke yrīñ wãã ye kē, ye ntãñ ke dye ke täy. Yähã ke kaa taha koo ngīñ wãpyerñ na ye kē.

Mpāy ma pe Yähã kaplāñ wã klaha n le kawar wo

(Pyar syāñ wuhu 2.1-17)

³ Ta naambiyām, saba nwo laam wo, n sronj naa n ke ndoo ga wo wāsya yaha wī yrūhū le u laam wo, Yähã ke wo sya yaha mii syi dyañ tesē wo sukūhū wāyāã wī ne. Kur ye, ta n yãã le puar, n loo nde ta yaha, n ye yar nde ne: Tee yii waha, ma Yesu Crise ta ye Yater mii, ye naa loo cīinde wī yãñ, kawar wūhū nkāy ma n wlāhã le wo ye! ⁴ Ye sē yãã, napī- mpāy ma pe pay dye wo nsoho wo, wo sē cã ye. Ye sē yãã, Yähã kapān lii le Yähã laantār wī pãã, poo le wã klaha ta, ma nii pe ya paha le ne pe tyatyāhã wãpye kãnde wo. Pe pyer nde le ta, nawee- n cã pe Yesu Crise wī sye, woo wii u ma wo klahafua, ma maha ma wo Yīñfua. Le -sē ma le yrūhū ta nii Yähã sabangbāñ wo ma yee, Yähã kasāhã too wa pe na. Le yrūhūyale dey.

⁵ Yīñfua Yähã ke bii koho le Yiisrēfa ye mii syi dyañ pe n waha fã yi Syipte klo wo, faale cãã na, ye le cã. Kur ye, mpāy pe bii sye, pe sē Yähã ta pe Yater ye, Yīñfua Yähã ke poo mii boo mii syi dyañ, ye maha le cã. Tee yãã, n nii ke pãã ye ye, n n traha n ye laam too ke na. ⁶ Ye sē maha sãndãã mii wī yãã la? Yähã ke pe taha yīñ gii na pe n yee ke kloñ ter poo na, ma pe niisaha sye, Yähã poo sãndãpee mii yigi pua yaha, wam teepee laa wo, wāsāhāyahayãã wee pe na ye. Pe n nii ke kasāhã per sēñ. ⁷ Ye sē maha faale Sodōfa wī yãã la Gumorfa ne, ma suhu pe kãnkāy kuifa bya wī ne. Pe pe ya le tyatyāhã wãpyerñ gaa syi wo, le saa waha pãã ye. Yähã n naa gaa ta ke n tege too pe na, ma pe suhu tãñ. Poo wī nde nii kayar mpāy ye, pe n pye pe wãñ syi dyañ. Naa gii wãfegeyãã wee ke na ye, ke ma ke pe sēñ yaha.

⁸ Ta n ye yar, nawee- mii pe Yähã kaplāñ yīntaha figi n le kawar wo, pe kapee- wãpyerñ ma wãcēñ mpāy wī ne too pãã ter. Pe kai- nkāy wūū ga n ta pe laam wã-

tañ, koo kai- ngīñ kē ke pe le tyatyāhã wãpyerñ wo kapee- nkāy ne. Pe pe ya ta, poo saa waa yor luhu ye. Pe maha yāhāyīñ naweeyōm ge tyehē. ⁹ Yāhāyīñ tēnlehe yīñfua wii ge pe n yee Minsyel, woo nwo ge sē n sya, ma sãndãpee yīñfua Setane tyehē ye. Yēcroho ke sya bii dye pe nsoho wo u sãndãpee yīñfua ne faale wãdyaha Musa nakugu wī na, u u sãndãpee yīñfua pye kapān ya ne ma yee: «Yähã ke ma pēn!» ¹⁰ Poo nawee- mii poo na, ngii pe sē cã war yīnde ne ye, koo pe n tyehē. Kai- nkāy ke wī ma pe na, pe ke pye mii wlaha wān dyañ, laam kacān ge wee car ge pe ye ye. Koo ke -sē ga pe wī kua. ¹¹ Kapee ga pe gbe! Faalefa Kayē tuu pye kãnde lii wo, loo ne pe gbe. Wale wāyãã wī pe ta pe n maha tee n pye faalefa Balaam wãñ syi dyañ. Pe jar, ma sye, poo saa pe yīñfua kaplāñ luhu ye mii faalefa Kore wãñ syi dyañ. Loo nde ga ba pe wī kua.

¹² Yii mpāy tee ma yii ne Yesu kãnde wo, ye ma nanihi dir soho, poo mii ter ma pe yē le ye ne, loo nde ne nii mii faafī dyañ teewole ne le na. Pe ga nii ye telai wo, pe naa nuhu di, pe naa pe ya laam wūhū ya pye, pe saa kur naa n syihi laa ge na ye. Pe ma mii sesaha gii syi dyañ ke ma ne wo, teflaha n ke gbe ter, ke saa yãã pa ye. Pe ma mii katyir rii syi dyañ, te sacãã ma nō, te saa sa ye; ma maha ma mii katyir rii syi dyañ te kuã cããr, ma waha. ¹³ Poo nawee- mii ma mii lagblaha dyañ teflaha ke ke gblaha. Pe pyer ma mii ke lagblaha gbūhūfir rii syi dyañ te nayān yigi, ke loho n tege ter, te wor n kuee ke fla na. Pe maha ma mii yrompii mpāy dyañ pe ka n tay, kakue wee pe na ye. Yähã teepee laa gbihi ta yaha pe myaha na, wam fla ya.

¹⁴ Yenoke tuhufuadyaha tuhufuadyaha tuhufuadyaha bii kē Dama ne. Faale cãã na, woo Yenoke kē tuu bii le cãã pãã yaha poosyifa wī na ma yee: «-Ye yãñ! U Yīñfua ga ba pa u yāhāyīñ tēnlehe ye ne, kacān saa ba pye pe wānihi na ye. ¹⁵ Pe ga ba nawee- bye sãhã. Naweepee- mpāy bye pe yee poo jar, ma Yähã kãnde miy yaha ma nii kapee- pye, ma maha nii kaplāmpēepãã n wãã Yähã kē, Yähã ga ba koo kapee- ngīñ bye yar pe na gbaa na, pe n ke yãã pe waha cã pe pēn lii na.» ¹⁶ Poofa mii, yalebye pe laanyar pe ta pe n nii n kuãñ. Kai- nkāy ke n täy pe ye, koo ya pyelaam ke ma pe na. Yatanj kaplāñ ya pe n pãã. Pe maha nawee wlanj kaplāntāhã ne ma war sya.

Yesu kãndeyãrfa yai pe naa pe ya yigi

¹⁷ Ta naambiyãm, yii poo na, ye tyii ye laam n too ke kaplãŋ na, kaplãŋ nkãy wo Yĩŋfua Yesu Crise tẽnlehe ba cãã ke tĩr yaha. ¹⁸ Pe sã ba ye pye la ma yee: «Driyẽ kuayale wo, nawee- mpãy ter ga ba naa ye ler. Pe ga ba naa pe troho tãhã pe laam kapee- yor wo.» ¹⁹ Poo me, pe ga ba Yesu kãndeyãrfa gblaha, pe n dur yi pe ya kur ye. Yãhã Yrã ge wee pe laam wo ye, lii le gboho pe laam wo, loo ya pe ga ba naa n pye. ²⁰ Yii poo na, ta naambiyãm, tee Yesu wĩi sya cĩĩnde, loo kayĩi nde ma gbegbe kai- bye na. -Ye loo ta, ye naa fãnga le yii laam wo yalebye. Yãhã Yrã le ye yar le ne mii, ye naa Yãhã nar koo syi. ²¹ -Ye naa yii laam too yalebye, ye ntãŋ wãdye wĩi ne Yãhã tãy. -Tee tyii ye bya ntãŋ naa n dye yii tãy koo syi dyaŋ, koo per nge n ba nɔ, per gii wo Yĩŋfua Yesu u ta ma n pai u laantãr yar ye na, ye n kuee yai tãŋ yrãŋ na u ne.

²² Mpãy pe laalaa pye Yesu wãta wĩi ne pe Yater, -ye naa kayĩi pye pe kã, ye pe ta pe n le sya pe Yesu ta pe

Yater cĩĩnde. ²³ Ye ma waha loo pye pe kã, ye pe sya yaha. Ye maha pe tyĩn yi kãã naa wo. Mpãy ter maha ma, -ye naa poo bya fen di, -tee -sã yii yigi pe ne, pe ma n ba ye le pe kapee- wãpyeŋ wo ye. Pe laam kapee- ma mii nayroho dyaŋ ke wo degedege wor ne. Ke syi sã yai ye te ge te ke na, ye ke wor raa mar gbe ye.

Kaplãŋ kuasaha fla tesã Yãhã wãsey ne

²⁴ Yãhã koo kã ke ga waha sãŋ ye na, ye ma n ka kapee- wãpye koho kue ye ye. Koo maha kã ke ga waha ba ye ta ye n nii gbegbe, per gii tee n pai pye ke ne nayĩr fla wo. Koo per, ye laam ga ba pye nuhu fla.

²⁵ Koo ya kã ke ma Yãhã, ke ga waha wo sya yaha wo Yĩŋfua Yesu Crise kãmay na. Nayĩr ma Yãhã ya wãŋ, koo ya myaha ke gboho, fãnga ma koo ya ye, koo ya ke ma niisar bye yĩŋ na. Ke pye le nii wa ke syi, ma sya ba waa nanga na. Ke ga kuee yai tãŋ ke syi! Amen, le nii ke syi.

Kayar

U saba fegbesaha

1 Kai- nkāy ke n pai dye farfar, Yāhā ke wīī yar Yesu Crise na, tuu ke yar u tēntē- na. Koo kayar kē ke yrūhū le yaha saba nwo laam wo.

Yesu Crise u yāhāyīn tēnlēhe lēhe wāā, u n ba koo kai- yar ndoo Yesu tēntēle Nsān na. ² Ndoos Nsān tē kai- nkāy bye yāā, n ke tōr. Yāhā kaplān kē tē yrūhū yar saba nwo laam wo, ma suhu cīinde lii ne Yesu Crise le yar. ³ Kai- nkāy ke n pai dye, saba nwo koo wīī pāā. U kalfua tesē ke kaplān luhufa ne, pe ma pe troho tāhā ke yor wo, pe wīī n tāy. Ye sē yāā, le yale nō wa gē nō wa.

Syaha pe Yesu kāndeyārfa yawār kuasīī ye

⁴ Ndoos Nsān kē tē syaha nge nō wāā Yesu kāndeyārfa yawār kuasīī tii ye te ma Yasyi kāntraha na. Yāhā ke ke laantār yar ye na, ke maha ke yrīn wāā ye kē, koo gii ke pye le nii wa Yāhā, ma maha ma koo, ma maha ga nii yai tān koo. Tesē, pe Yāhā Yrā tēnlēhe kuasīī mpāy pe ma ke nangbān niisayūhū yaha ye, pe pe laantār yar ye na, pe maha pe yrīn wāā ye kē. ⁵ Tesē, Yesu Crise wii ne u sron le Yāhā kapān wāpāā ne, woo ya maha kē u cāā yir gbā wo, ma nii yrān na u kuān ne, woo ya maha kē, u ma yīnfa bye yīn na; u u laantār yar ye na, u maha u yrīn wāā ye kē.

Wo ntān dye Yesu Crise tāy; u wo tyīn yi kāā kapee- wāpyer koho wo u ntān kāmāy na, ⁶ woo kē u wo yee dye u yīnfar wo, ma wo ta wo n nii Yāhā tēntē-, ma nii tēn tē u Tuhufua Yāhā kē. U miingbān ke yi, u maha fāngangbān yāā, te n nii wākuayāā ma n pye te na ye! Amen, le nii ke syi!

⁷ -Ye yān, u ma u n pai yāhāsyōr laam wo. Nawee- bye ga ba u yāā yīnde ne, tesē mpāy bya ne pe ba u kā fer. Driyē terfa bye ga ba pye miyāhā na woo wīī na. Āwā, amen, le nii ke syi!

⁸ Yīnfa Yāhā yee: «Ndoos kē ke Alefa tesē ke Wom- ega ne, n pye kai- bye fegbesaha na, tesē ndoo kē n ga ba pye ke kai- bye kuasaha na.» Koo kē ke pye le nii wa Yāhā, ma maha ma koo, ma maha ga nii yai tān koo. Koo kē ke ma tān kai- bye fānga ne.

Yesu u ya yar Nsān na, u nayōr ne

⁹ Ndoos, ye Yesu kāndeyārwe Nsān kē. Too wāā le Yesu Crise kāmāy na, ta bya ma ye ne ke wāfāy na, n ma ye ne Yesu yīnfar na, n ma n nii plāhā le Yesu kānde wo ye ne. Pe ba ra yigi ga ta kāntraha gaa na, muhulangbān ke gbey le, ke myaha Pamōsyi, ma yee n tee Yāhā kaplān pāā nawee- ye, tesē cīinde lii ne Yesu Crise le yar.

¹⁰ Jimaasyi per gaa na, Yāhā Yrā Fānga ba ra laam yīī, ta n yīmbungbān gaa luhu ra kur kuē ye mii tūūtū dyan. ¹¹ Le n ta pye ma yee: «Kai- nkāy taa n yāā, ke yrūhū saba laam wo, ma nō wāā Yesu kāndeyārfa yawār kuasīī nde wo, tii te ma Yefesyi wo, Semine wo, Pergam wo, Tadir wo, Sardi wo, Filahadi wo, Ladusye ne.»

¹² Ta n wā klaha, ndoo ga yān yoo u n pāā ra ne, ma sān naalbr kuasīī yāā. ¹³ Te telai wo, ta n nawee waa ter syi yāā. U ba nayrengbān le; sān sapaha gaa pye u ntrañ na. ¹⁴ U yīnyor ter pye wāfir kur dyan, ma naa n yehe palpal sesantīhī dyan, u yīmpē naa n yehe naa wān syi. ¹⁵ U tre naa n yehe mii ntēn taa ter dyan, pe te yēy ntēn wo, te n nder waha, pe n te dyoho. U yīmbui tēn pye mii langbān dyan. ¹⁶ Yrompii kuasīī pye u kāndigi koho wo, yūntrūhū yēr sīī gaa naa n yi u yē wo, te yēr sīī ba dyoho yō, u yīntaha naa n yehe palpal mii yai wān syi dyan ke dye yīndai wo.

¹⁷ Tē u yāā, ta n too sāy u yaha ye mii n ku. U n u kāndigi koho taha ra na ma yee: «Ma'a n fya ye! Ndoos kē n ma kai- bye fegbesaha na, ndoo maha kē n ma kai- bye kuasaha na. ¹⁸ Ndoos kē yrā wāāfua. N ba ku, yagaa n ma yrān na ta kuān ne, wākuyāā wee ra na ye. N yia gbā na tesē le nakur klo yīnfa ne. ¹⁹ Kai- nkāy taa n yāā yagaa, ke yrūhū yaha! Yagaa kai- kē tesē nkāy ne ke n pai dye kur kuē ye. ²⁰ Pe yrompii kuasīī mii pe ma ra kāndigi koho wo, n ga pe yīntaha tōr ma ye, tesē te sān naalbr kuasīī yīntaha bya ne, waa sē le cā yāā ye. Ke yīntaha nge: Ke yrompii kuasīī ngīī, koo kē pe Yesu kāndeyārfa yawārfa kuasīī yahaseefa, te sān naalbr kuasīī -sē ne te yawār teebehe kuasīī.»

Yesu kaplān nkāy pāā Yefesyi yawāhāfa ye

2 U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa Yefesyi wo, le yrūhū pe yawāhāfa yahaseefa ye ma yee:

Ndoo wii n ma pe yrompii kuasĩ ne ta kãndigi koho laam wo, ma n yãr te sãn naalbr kuasĩ telai wo, ta yẽ kaplãñ ngĩĩ: ² Kayũhũ nkãy tee pye, n ke cã, n ye tẽn cã, tesẽ ye yii plãhã wãfãy gii wo, n le cã. N cã ma yee kapeepyefa wĩĩ sã n tãy ye ye ye. Mpãy pe wee Yesu tẽnlehe ye, ma -sẽ n yee, a poo ma Yesu tẽnlehe, ye pe yãñ kayi ne, ma yãã kawarfuafa me pe ne. ³ N cã ye yii plãhã, ye wãfãy yãã ta myaha wĩĩ na, ye sã -sẽ fãy sya ye. ⁴ Ye wĩĩ lii le sã yai ra ye ye, loo ne ta ntãñ sã dye ye tãy faale dyañ ye. ⁵ Tee lii tee pye, -ye ye laam too le na, -ye le sya, -tee le miy yaha, -tee naa kayũhũ pye faale dyañ! Mii loo sã ne ye, n ga pa ye ye, n ba ye sãn naaloho gbe kãã ke fla na. ⁶ Lii le -sẽ ma wãyĩĩ ye ye, loo ne nde: Mpãy pe n yee Niikluafa, pe pyer sã n tãy ye ye ye. Ta bya, pe pyer sã n tãy ra ye ye. ⁷ Yãhã Yrã le kaplãñ nkãy pãã pe Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa ye, wii ma n traha u ke yĩntaha cã, u luhu yõ! Wii ma ba waha yia, ma kapee- wãpyeñ miy yaha, n ga ba u ta u n waha naa pe katiyipi di, mpãy pe yrã wãã nawee kã, Yãhã niisayũhũ fla wo yãhãyĩñ na.»

Yesu kaplãñ nkãy pãã Semine yawãhãfa ye

⁸ U n maha ra pye ma yee: «Mpãy pe ma Yesu kãndeyãrfa Semine wo, le yrũhũ pe yawãhãfa yahaseefua ye ma yee:

Ndoo wii n ma kai- bye fegbesaha na, ma maha ma kai- bye kuasaha na, ndoo wii n ba ku, ma ba yir gbã wo, ma nii yrãñ na, ta yẽ kaplãñ ngĩĩ: ⁹ N ye wãfãy cã, n cã ye ma nawãm, cĩĩnde -sẽ na ye ma nangbãm Yãhã ye. Mpãy pe wee cĩĩnde Yiiffee- ye, ma nii Setane kãnde yawãhãfa, ma -sẽ n yee, a poo ma Yiiffee-, pe wãpee nkãy pãã ye wĩĩ na, n ke cã. ¹⁰ Wãfãy gii ke n pai ye yãã, ye ma n fya ke na ye! Setane kã u n pai ta pe n mpãy yigi ye laam wo, pe pe tã nwompihi wo. Le ga nii wãtãnyãñ ye ye, ye n wãfãy yãã plii sãnsye. Ye ma sron ma sya ga ku, n ga cĩĩnde yrã wãã ye kã. Yĩñfua nkifai ga ta ye yĩ na.

¹¹ Yãhã Yrã le kaplãñ nkãy pãã pe Yesu kãndeyãrfa yawãrfa ye, wii ma n traha u ke yĩntaha cã, u luhu yõ! Wii ma ba waha yia, ma kapee- wãpyeñ miy yaha, ufua saa maha ba ke tẽhe syãñ gbã ku ye.»

Yesu kaplãñ nkãy pãã Pergam yawãhãfa ye

¹² U n maha ra pye ma yee: «Mpãy pe ma Yesu kãndeyãrfa Pergam wo, le yrũhũ pe yawãhãfa yahaseefua ye ma yee:

Ndoo wii n ma ke yũnrũhũ yẽr sĩĩ ne te dyoho yõ, ta yẽ kaplãñ ngĩĩ: ¹³ N cã ma yee ye ma klo lii wo, Setane nisangbãñ kã ke fla ne. Ye pua yaha ra na, ye sã yi kãã ra kur ye ye. Ye fla gii ke nii Setane niisaha, pe ba Yãti-pasyi boo ra wĩĩ na, woo wii u ba sron ta kãnde wo. Loo naa bye ne, ye sã ba yi kãã ra kur ye koo cãã na ye.

¹⁴ Ye wĩĩ laa -sẽ ma le sã yai ra ye ye. Ye laam wo, mpãy tee ma pe faalefua Balaam kaklaha ter syi gbe. Faale na, Balaam naa Balaki klaha u Yiisrẽfa ta pe n dye kapee- wãpyeñ wo, pe naa mpanyaha kar kaa, pe naa tyatyãhã wũhũ pye. ¹⁵ Ye laam wo, mpãy ma koo syi dyañ, pe Niikluafa kaklaha ter syi gbe. ¹⁶ -Ye le cã ye le sya ke sã yõ ye, -tee ke miy yaha! Mii loo sã ne ye, n ga pa yagaa ye fla na, n ba pe kapeepyefa mii gbã ta yũnrũhũ gii ne ke ma ra yẽ wo.

¹⁷ Yãhã Yrã le kaplãñ nkãy pãã pe Yesu kãndeyãrfa yawãrfa ye, wii ma n traha u ke yĩntaha cã, u luhu yõ! Wii ma ba waha yia, ma kapee- wãpyeñ miy yaha, yãhãyĩñ digi gii Yãhã ke gbihi ta yaha, n ga ba ke wãã ufua kã, tesẽ ntẽmbale ne wãfĩĩ, miifãñ gaa ne ke yrũhũ ta le na. Waa ter saha koo miifãñ nge cã, mii wii ya sã kã u loo ntẽmbale yãã ye.»

Yesu kaplãñ nkãy pãã Tadir yawãhãfa ye

¹⁸ U n maha ra pye ma yee: «Mpãy pe ma Yesu kãndeyãrfa Tadir wo, le yrũhũ pe yawãhãfa yahaseefua ye ma yee:

Ndoo wii n ma Yãhã Dya, ndoo wii ta yĩmpẽ n yehe palpal naa wãñ syi dyañ, ta tẽ ne te n yehe palpal mii ntẽn taa ter dyañ, ta yẽ kaplãñ ngĩĩ: ¹⁹ Kayũhũ nkãy tee n pye, n ke cã, n cã ye nampyeñ- ntãñ dye ye tãy, n cã ye n sron ye tẽn ne ra kã, n cã kaa sã yi n kãã ye wã-plãhã na ye, n cã kaa n taha ye kayũhũ na plii wuhu na.

²⁰ Ye wĩĩ lii le sã yai ra ye ye, ye tee n luhu cõc nwo ye pe n yee Syesahabe. U u ya ta Yãhã kaplãñ n dye woo laam wo, ma -sẽ nii ra tẽntẽ- wlañ u kaklaha ter ne, ma pe le tyatyãhã wãpyeñ wo, tesẽ mpanyaha kar wãkaa ne. ²¹ N tyii u na, ma yee u cã u le sya u yee u kapee- sã yõ ye, u ke miy yaha; u sã -sẽ n ke u yi kãã u tyatyãhã wo ye. ²² -Ye yãñ, n ga u sãñ fen kasãñ wãñ gaa na, mpãy pe tyatyãhã pye u ne, n ga fengbãñ taa taha pe na. Pe ma cã, ma yi kãã pe kapee- wãpyeñ wo, loo ne.

²³ N ga ba u pii bye boo. Loo nde na, pe Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa bye ga cã pe yee, ndoo kã wii ne u nawee laam wũhũ cã, ma maha u laanga wũhũ cã. N ga ba ye nanem bye dãã kai- nkãy wĩĩ na tee n pye.

²⁴ Yii Tadir yawãhãfa mpãy tee sã pua yaha ke kapee- wãpyeñ kaklaha nge na ye, ke pyefa pe kai- nkãy yee Setane wũhũ nkãy ke sã n yi gbaa na ye, ye sã ke yãã cã ye. N ga yii poo yar n yee, n saa laa taha ye na ye.

²⁵ Kayũhũ nkãy tee n pye, -ye kuee koo wãpyeñ ne ta n sya ba pa!

²⁶ Wii ma ba waha yia, ma kapee- wãpyeñ miy yaha, ma n luhu ra ye ma sya ga waa u wãku na, n ga ba fãñ-ga wãã u kã, u n nii kãntrefa yĩñ na. ²⁷ U ga ba naa pe le u kãnde wo fãnga na, ntẽn kãĩ ne. Mpãy pe saa ba naa n luhu u ye ye, u ga ba naa pe yoho poor wãñ dyañ. Ta Tuhufua Yãhã u fãnga gii wãã ra kã, koo syi

fānga kē tē ga wāā u kē. ²⁸ N ga ba yīn yē yrompua wāā u kē.

²⁹ Yāhā Yrā le kaplān nkāy pāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

Yesu kaplān nkāy pāā Sardi yawāhāfa ye

3 U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa Sardi wo, le yrūhū pe yawāhāfa ya-haseefua ye ma yee:

Ndoo wii n ma pe Yāhā Yrā tēnlēhe kuasī ne, ma suhu pe yrompii kuasī ne, ta yē kapān nde: Kai- nkāy tee n pye, n ke cā. Pe n yee, a cīinde yrā ma ye ye, ye yawāhā fla wo. Cīinde -sē na le wee ye ye ye, ye ma nakur ne wācēn. ² Ya'a syi ye sā wāy ye, ye ma n faha yii na ye; mpāy pe wee nakur ne wācēn ye, ye ma syi poo bya n ba nii ke syi ye, -ye pe ta pe n cīinde yrā fān-ga yāā! Kai- nkāy tee n pye, n sē ke yāā ke sron Yāhā ye ye. ³ Yāhā kaplān nkāy tee luhu ma ke sya ye laam wo, -ye ye laam too ke na! -Ye ke le yaha ye laam wo, -tee ye kapee- wāpyer miy yaha! Ye ma sā wāy ma faha yii na, n ga ba pa yuhu wān syi dyaŋ, ye saa yi le cān na ye, le n ye fe gbe. ⁴ Ye fla na Sardi wo, ye yawārfa mpāy ma pe sē pe ya wluhu koo kapee- ngī wāpyer ne ye, ma nii gbegbe. Pe ga ba wāā naa n yār ra ne nayrefir ne. Pe yai te ne. ⁵ Wii ma ba waha yia, ma kapee- wāpyer miy yaha, nayrefir ga ba le u na ke syi. N saa ba ufua myaha yi kāā u cīinde yrā yāāfa myar saba wo ye. N ga ba u myaha yee ta Tuhufua Yāhā yaha ye, tesē ke yāhāyīn tēnlēhe bye ne, n yee u ma ra wūū.

⁶ Yāhā Yrā le kaplān nkāy pāā pe Yesu kāndeyārfa yawārfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

Yesu kaplān nkāy pāā Filahadi yawāhāfa ye

⁷ U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa Filahadi wo, le yrūhū pe yawāhāfa ya-haseefua ye ma yee:

Ndoo wii n ma Yāhā wūū, n maha ma cīindefua, ndoo wii n ma faale Dawide yīnfar karndohopua ne, n ma nwonyē gii yār, waa saha ke tā ye, n ma kii tā, waa saha ke yār ye; ta yē kapān nde: ⁸ Kayūhū nkāy tee n pye, n ke cā. N cā ye fānga sē gboho ye, n cā ye sē faha ra kaplān na ye, ye sē yi kāā ra kānde wo ye. N nwonyē gaa yār ye kē, ke wātān fānga wee waa ye ye. ⁹ Setane yawāhāfa mpāy pe wee cīinde Yiiffee- ye, ma nii kawar fua, a poo ma Yiiffee-, n ga lii pye pe na le nde: N ga ba pe ta pe n ba kānkūy gbāā ye yaha ye fānga na, pe naa ye sey. Loo na, pe ga cā pe yee ye ntān dye ra tāy.

¹⁰ Ta kaplān nkāy ke n yee ta kāndeyārfa yai pe pe ya plāhā ra kānde wo, ye sē n faha ke na ye. Loo nde na, Yāhā ga ba driyēfa bye pye yān fēngbān tii ne, n ga ba ye yi kāā too fēngbān nde wo. ¹¹ N ga pa yagaa. Ye ma

kuee yii wāplāhā na, waa saa ba ye dāān sya kāā ye ko-ho wo ye.

¹² Wii ma ba waha yia, ma kapee- wāpyer miy yaha, n ga ba u ta tēmpuai wān syi dyaŋ ta Tuhufua Yāhā kangbān wo, u n kuee yai tān Yāhā tāy ke fla na. N ga ba ta Tuhufua Yāhā myaha yrūhū u na, u n nii le kung-bāy klofua waa, loo lii le ma yāhāyīn Yurusalemfān gii ke ma Yāhā wān, ma n pai tege ba kāntraha na. N ga maha ba ta miifān yrūhū u na, u n nii ra wūū.

¹³ Yāhā Yrā le kaplān nkāy pāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

Yesu kaplān nkāy pāā Ladusyē yawāhāfa ye

¹⁴ U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa Ladusyē wo, le yrūhū pe yawāhāfa ya-haseefua ye ma yee:

Ndoo wii n ma u Amen, ndoo wii n n sron cīinde le Yāhā kapān wāpāā ne, ndoo wii Yāhā kai- bye tāhā ta kāmāy na, ta yē kapān nde: ¹⁵ Kai- nkāy tee n pye, n ke cā. N cā ta wīī sē yīn ye laam wo ye, le sē maha war ye laam wo ye. N n traha ye ma yee ye saa yīn yōgōgō ta wīī na ye, ye -sē naa n yir puipui lawlaŋ wān syi ta wīī na! ¹⁶ Tee nii kurkur, ye sē yīn ye, ye sē war ye, loo nde ga ta, ta n ye tu yi wāā ra yē wo! ¹⁷ Ye n yee, a yii ma kaicāfa, ma nii nangbām, ngaa wīī wee ye na ye. Ye sē -sē cā ma yee Yāhā ye ye wīī pee ye, ye ma fēnfa, ye ma nawām, fūū- me ye ne, kalen wee ye kadye na ye.

¹⁸ Loo ne n yee, -ye ba sān par ndoo ye, ye nii cīinde nangbām, sān tii te cāā yēy wa naa wo, ma nii gbegbe. -Ye ba nayrefir par ra ye, too ne cīinde kalen tii tee ga le paha tā ye kadyepua na, fyar saa ye yigi ye. -Ye ba cīinde yīmpē tyin par ra ye, -ye tuhu ye yīmpē na, loo na ye ga waha naa n yān gbegbe. ¹⁹ Mpāy, pe ntān dye ra tāy, pe ma tee pye, n ga sā pe na, n pe pēn. -Ye tetege le yii na Yāhā wūhū kue ye, -tee le sya ye cā ye kapee- sē yō ye, ye ke miy yaha! ²⁰ -Ye yān, n ma nwonyē na, ma kāānklihi gbā. Wii ma ra yīmbui luhu, ma nwonyē yār, n ga dye ufua nwoŋ wo, wo n wii wāā wo di.

²¹ Wii ma ba waha yia, ma kapee- wāpyer miy yaha, n ga ba u ta u n nii yīn na ra ne, mii ta wān syi dyaŋ tē ba yia, ma ba nii yīn na ta Tuhufua Yāhā ne, u nangbān ni-isayūhū wo.

²² Yāhā Yrā le kaplān nkāy pāā pe Yesu kāndeyārfa yawārfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

Yāhā nangbān niisayūhū, ke wāsey ne yāhāyīn na

4 Loo kur ye, ta n yee ndoo ga yān, ma yāā nwonyē gaa ke yār yaha yāhāyīn na. Yīmbui lii tē ba cāā luhu mii tūtūtū dyaŋ le n ba naa n pāā ra ne, le n maha ra pye ma yee: «Dugu ba nwo, ta n ba ma yar kai-nkāy ne, ke n pai dye kur kue ye.»

² Le yalebya wo, Yāhā Yrā n ba ra laam yī. Ta n nangbāñ niisayūhū gaa yāā yāhāyīñ laam wo, Yāhā ba tege nii ke na. ³ Yāhā nayōr pye mii ntēmbayōr raa dyañ te myar yaspe, sahaduan ne, kacān wee te wāyehē palpal na ye. Ke nangbāñ niisayūhū bya ba gbey klaha yāhāyīñ calele ne, le wāyōñ pye mii ntēmbēhē nkāy ter nayōr dyañ pe n yee yemēwote, kacān wee te wāyehē palpal na ye. ⁴ Nangbāñniisar gbey tesē wāy tesyar raa maha pye, te ba koo nangbāñ niisayūhū nge gbey le. Too nangbāñniisar nde wo, nanler gbey tesē wāy tesyar mpāy pye, te ba nii nayrefir ne te le, tesē yīñfua sān nkifaha ne te yīy na. ⁵ Yāhā wāyehē kalkal naa n yi ke nangbāñ niisayūhū fla wo, tesē yīmbuhu nkāy ne, ma suhu yāhāgbāā tēñ ne. Ke nangbāñ niisayūhū yaha ye, terbuhu kuasī raa ter pye te ba tar yaha. Too ne te ma pe Yāhā Yrā tēñlehe kuasī. ⁶ Ke nangbāñ niisayūhū fla na, ke fla kāntraha ma mii ntēmlaha gaa ter dyañ pe n yee crisale. Ke ma yelyel sesantīhī dyañ.

Ke nangbāñ niisayūhū fla yahasee kuē ye, tesē ke nkur kuē ne, yāhāyīñ yrāñ wān taa ter ma, wāy tesyar. Te ma yīmpē busāā ne teebehe bye na yaha ye, kur kuē bya ne. ⁷ Ke wācir jar tay, ke syāñ wuhu naampēñ tay, ke tāā wuhu ma nawee yīntaha ne, ke resyar wuhu ma mii fle dyañ u yir ncaha ye. ⁸ Too yāhāyīñ wān wāy tesyar nde, te naney bye ma nkaasyir kānkuay ne, te bye ma yīmpē ne te teebehe bye wo, te laha kuē ye, tesē te nkur kuē bya ne. Yalebye, ke yai ke yīmpē, te ma te n yee:

«Wo Yīñfua Yāhā kai- laha,
ma laha, ma laha.
Koo kē ke ma tāñ kai- bye fānga ne,
koo gii ke pye le nii wa Yāhā,
ma maha ma Yāhā,
ma maha ga nii yai tāñ koo.»

⁹ Koo gii ke nii ke nangbāñ niisayūhū wo, koo kē ke ma yrāñ yalebye, wākuyāā wee ke na ye. Te yāhāyīñ yrāñ wān nde ga naa ke miingbāñ gboho, te maha naa ke miyūhū yee, te maha naa syaha wāā ke kē. ¹⁰ Loo yale laam wo, te nanler gbey tesē wāy tesyar nde ga kānklūy gbāā koo yaha ye, koo gii ke tege nii ke nangbāñ niisayūhū wo, koo gii ke ma yrāñ yalebye, wākuyāā wee ke na ye. Te nanler ga naa ke miingbāñ gboho, te te yīñfua sān nkifaha miy ta ke nangbāñ niisayūhū yaha ye, te naa n yee:

¹¹ «Wo Yīñfua Yāhā,
ma yai ma miingbāñ n naa n gboho,
ma yai ma miyūhū n naa n yee,
ma yai ma pye kai- bye fānga ne.
Mboo kē taa kai- bye tāhā.
Le tāy ma ye, koo kē ma n te tāhā, te n nii.»

U Yāhā Mbapēnge Yesu Crise tesē u saba ne

⁵ Loo kur ye, ta n saba waa yāā Yāhā koho wo, ke ba u kur, ma maha yigi. Ke ba nii ke nangbāñ niisayūhū fla wo. U saba ba yrūhū laam wo tesē nkur kuē ne. Puhu kuasī raa pye u saba na, te ba u mar yigi. ² Ta n yāhāyīñ tēñlehe fāngafua waa yāā, tuu le gbey pāā fānga ne ma yee: «Yoo syi yai u te puhu kuā u u saba yār?» ³ Waa sē yāā yāhāyīñ na, tesē kāntraha ne, tesē kāntraha flāhā tāy, wii syi u yai u saba wāyāyāñ ne ye. ⁴ Tē yāā waa wee wii syi u yai u saba wāyāyāñ ne ye, ta n wūn gboho. ⁵ Te nanler neñ gaa n ta pye ma yee: «Ma'a n naa n wūn ye; Yuda terfua wii u fānga ma jar wāñ syi, woo wii u ma yīñfua Dawide kur, u yia wa kai- na. Woo yai u te puhu kuasī kuā, u u saba yār.»

⁶ Ke nangbāñ niisayūhū nsoho wo, te yrāñ wān wāy tesyar ne, te nanler ne, ta n Mbapēnge waa yāā u yir yer. U pye mii pe ba u boo. U Mbapēnge pye yīhī kuasī ne, yīmpē kuasī ne, too ne pe Yāhā Yrā tēñlehe kuasī mpāy ne, pe pe lehe wāā kāntraha kur bye teebehe na.

⁷ Wii u ba tege nii ke nangbāñ niisayūhū wo, u Mbapēnge n pa, ma ba u saba sya u kāndigi koho wo.

⁸ Tuu u saba sya wa, te yrāñ wān wāy tesyar, ma suhu te nanler gbey tesē wāy tesyar ne, te n kānklūy gbāā u Mbapēnge yaha ye. Te naney bye ba kornjongbāñ maha yigi, tesē sān crāñ ne ke yīñ wusuna ne u n suhu. Woo wusuna naawur kē ke ma mii pe Yāhā nawee- Yāhā wānar dyañ. ⁹ Te n nii yaanfāñ le ma yee:

«Ma yai ma u saba gbe, ma te puhu kuā.
Mboo kē pe ba ma boo mpar draha wo.
Ma ntāñ wāwoo kāmāy na,
ma nawee- ter bye par sya Yāhā kē,
yor ter bye nawee- ne, kui bye nawee- ne,
tesē kāntre bye nawee- ne.»

¹⁰ Ma pe ta pe n nii yīñfa,
ma nii tēñ tē wo Tuhufua Yāhā kē.

Pe ga ba nii yīñ na kāntraha na.»

¹¹ Ta n yee ndoo ga yāñ, ma yāhāyīñ tēñlehe busāā yāā, yē wee pe na ye. Ta n pe yīmbuhu luhu. Pe ba ke nangbāñ niisayūhū gbey le, tesē te yrāñ wān ne, tesē te nanler ne. ¹² Pe n nii le gbey n pāā fānga ne ma yee:

«U Yāhā Mbapēnge wii u ba ku mpar draha wo,
woo u yai u nii kai- bye yīñ na,
u yai u nangbāñ yāā, laantor ne,
fānga ne, nagboho ne, wāsey ne, miingbāñ ne.»

¹³ Yāhā wātāhā wān tii bye te ma yāhāyīñ na, kāntraha ne, kāntraha flāhā tāy, te muhulangbāñ laam wān ne, tesē teebehe bye wān ne, ta n luhu te bye te n pāā ma yee:

«Wii u tege nii ke nangbāñ niisayūhū wo,
ma suhu u Mbapēnge ne,
pe yai pe miingbāñ yāā,
nagboho ne, wāsey ne, fānga ne,

wākuayāā ma n pye te na ye.»

¹⁴ Te ba ke kaplāŋ pāā wa, te yrāŋ wān wāy resyar naa n yee: «Amēn, le nii ke syi!» Te nanler n kānklūy gbāā, ma Yāhā sey tesē u Mbapēnge ne.

Te puhu wūhū kuay wākuāŋ

6 U Yāhā Mbapēnge tuu te puhu kuasīi wācir kuā, ta n yee ndoo ga yāŋ, ma luhu te yrāŋ wān wāy tesyar neŋ gaa yīmbui ne mii yāhāgbāā tēŋ dyaŋ, ke n yee, pa! ² Ta n yee ndoo ga yāŋ, ma nsyāŋ gaa yāā ke yi wāfiī. Wii u ba dugu ke na, u pye sēntēŋ ne. Pe n yīŋ-fua nkifai ter syi wāā u kē. U naa n yia kai- na. U n ta ter koo wāyiaŋ ne.

³ U n ke puhu syāŋ wuhu kuā. Ta n luhu te yrāŋ wān syāŋ wuhu gaa ne ke yee, pa! ⁴ Nsyāŋ gaa n yi, wāyāhā. Wii u ba dugu ke na, pe n fāŋga wāā u kē u yrīŋ gbe kāā kāntraha na, nawee- n pe ya tee naa n boo. Pe n yūntrūhū wātrūhū gaa wāā u kē.

⁵ U n ke puhu tāā wuhu kuā. Ta n luhu te yrāŋ wān tāā wuhu gaa ne ke yee, pa! Ta n yee ndoo ga yāŋ, ma yāā nsyāŋ gaa yi wāwoho. Wii u ba dugu ke na, u pye dir wādege wātān wāŋ ne u koho wo. ⁶ Te yrāŋ wān wāy tesyar nsoho wo, yīmbui laa n yee: «Yagaa, yīnkuai sekuiyīi nen dir ne per neŋ tēn ne. Sye sekuyīhī tāā dir ne per neŋ tēn ne. Sēm- poo na defīi ne, kaa saa taha te dir na ye.»

⁷ U Mbapēnge n ke puhu resyar wuhu kuā. Ta n luhu te yrāŋ wān tesyar wuhu ne ke yee, pa! ⁸ Ta n yee ndoo ga yāŋ, ma yāā nsyāŋ gaa yi blem. Wii u ba dugu ke na, u myaha gbā, tesē u nakur klo yīŋfua ne u n taha u na. Pe n kāntraha la fle resyar, ma fāŋga wāā pe kē fla neŋ na, pe n waha naa nawee- boo yūntruē ne, fāāng-bāŋ ne, yan ne, tesē waygapyaŋ ne.

⁹ U n ke puhu bua wuhu kuā. Mpāy, pe bii pe boo le Yāhā kapān wāpāā wīi na, tesē le Yesu kapāyīi wāpāā wīi ne kāntraha na, ta n pe yirfa yāā Yāhā diŋ yisaha fla flāhā tāy, kii ke ma yāhāyīŋ na. ¹⁰ Pe n tē sya fāŋga ne ma yee: «Yīŋfua Yāhā, ma kai- ma cīinde, ma maha laha. Ma ga ma- ma yaliile dye ma cā ba kāntrahafa sāhā, ma wo ntōr wāwoo kafue yi pe na?» ¹¹ Pe n nayrefir wāā pe nanem bye kē. Pe n pe yar pe maha yalaale wūū pe nampyeŋ- bye yē n ba tā, pe nampyeŋ- mpāy pe ga ba boo pe wāŋ syi dyaŋ.

¹² U n ke puhu kuay wuhu kuā. Ta n yee ndoo ga yāŋ, ma yāā kāntraha yehe, yai n wo degedege mii naankānwoho dyaŋ. Yronŋ n yrāhā, ma nii ntāŋ dyaŋ.

¹³ Ke yāhāyīŋ yrompii bye n tege too kāntraha na, mii katyīpii dyaŋ teflahangbāŋ te sā cēr. ¹⁴ Yāhāyīŋ n ter kāā mii sabapaha dyaŋ pe kur kāā kafehē wāŋ syi. Te yāy, ma suhu kāntrē rii ne muhulangbāŋ te gbey le, te bye n yūhū kāā te niisar wo. ¹⁵ Pe kāntraha yīŋfa woo, pe nangbām woo, pe seraasyi yīŋfa woo, pe walefa woo, pe fāŋgafa woo, pe yāmpa woo, mpāy pe wee

yāmpa woo, pe bye n fā wūhū yāy nkuay wo, tesē yāy ntēmbangbāy nsoho wo. ¹⁶ Pe n nii n pāā te yāy ne, tesē te ntēmbangbāy ne ma yee: «-Ye too, -ye paha tā wo na, wii u ma ke nangbāŋ niisayūhū wo, u ma n wo yāā yīnde ne ye; woo tesē u Mbapēnge ne, pe ncafūhū ma n wo yāā ye. ¹⁷ Wo cā pe ncafūhū perngbāŋ kē ke n; yoo ma u ga waha yi le wo?»

Yiisrefa nawee- nagbeetāā sēnsye syām

7 Loo kur ye, ta n yāhāyīŋ tēnlehe resyar mpāy yāā, pe ba yir yer ke kāntraha ndyeŋ resyar na. Pe ba ke kāntraha ndyeŋ resyar tefle resyar yigi yaha, teflaha ma n naa n fua kāntraha na, muhulangbāŋ na, tesē katyigi gaa ge na ye. ² Ta n maha yāhāyīŋ tēnlehe waa yāā, tuu dugu n gaha yainde dar kue ye; Yāhā gii ke ma yrāŋ, ke puhu pye u ye tuu maha yigi. Fāŋga ke ba wāā pe yāhāyīŋ tēnlehe resyar mpāy kē, pe kapee- pye kāntraha na, muhulangbāŋ ne, u nen n tē sya pe resyar ye ma yee: ³ «-Ye ma n kapee pye kāntraha na, muhulangbāŋ ne, katyir ne, mii wo sē puhu gbāā wa pe Yāhā nawee- bye wakuhu na ye.» ⁴ Mpāy bye puhu ba gbāā pe na, ta n pe yē luhu; Yiisre pii terfa wo, pe pye nawee- nagbeetāā sēnsye syām.

⁵ Yuda terfa wo, pe pye nawee- nyerkuay

pe ba Yāhā puhu gbāā pe na.

Wurbāā terfa wo, pe pye nawee- nyerkuay.

Ngaade terfa wo, nawee- nyerkuay.

⁶ Yaser terfa wo, nawee- nyerkuay.

Nataale terfa wo, nawee- nyerkuay.

Manasye terfa wo, nawee- nyerkuay.

⁷ Syimu terfa wo, nawee- nyerkuay.

Lewi terfa wo, nawee- nyerkuay.

Yisasyar terfa wo, nawee- nyerkuay.

⁸ Sabuloho terfa wo, nawee- nyerkuay.

Yosefe terfa wo, nawee- nyerkuay.

Bēsyame terfa wo, nawee- nyerkuay.

Pe ba Yāhā puhu gbāā poo mii bye na.

Nabuar raa Yāhā yaha ye

⁹ Loo kur ye, ta n yee ndoo ga yāŋ, ma nabuar raa yāā, tii syi waa wee u ga waha te tōr ye. Kāntrē bye nawee- mpāy pye, nawee- ter bye mpāy pye, kui bye nawee- mpāy ne, yor ter bye nawee- mpāy ne. Pe ba yer ke niisayūhū yaha ye, tesē u Yāhā Mbapēnge yaha ye. Pe ba nayrefir le, mpēŋ kayay ne pe koho wo. ¹⁰ Pe n nii n tē fāŋga ne ma yee: «Wo Yāhā gii ke tege nii ke nangbāŋ niisayūhū wo, tesē u Yāhā Mbapēnge ne, poo me pe wo sya yaha.» ¹¹ Pe yāhāyīŋ tēnlehe bye pye pe ba yer, ma ke nangbāŋ niisayūhū gbey le, tesē te nanler ne, te yrāŋ wān wāy tesyar ne. Pe n kānklūy gbāā, pe yīntar ne kāntraha na ke nangbāŋ niisayūhū yaha ye, ma nii Yāhā sey ¹² ma yee: «Amēn, wo Yāhā ke mingbāŋ yāā, wāsey ne, laantor ne, syaha ne, nagboho

ne, ke nii kai- bye yīŋ na, ke fānga yāā, wākuayāā ma n pye te na ye. Amen, le nii ke syi!»

¹³ Nandyaha neŋ gaa n kapān gbe ma ra pye ma yee: «Mpāy pe nayrefir le, mpāy me pe ne? Pe yir na, ma pa?» ¹⁴ Ta n u yē sya ma yee: «Ta yīŋfua, ma le cā.» Ke n ta pye ma yee: «Poo me pe yir fēngbān wo, ma pa. Pe pe nayrengbāy yee, ma ga te flege u Yāhā Mbapēnge ntāŋ wo. ¹⁵ Loo ne, pe ma Yāhā nangbāŋ niisayūhū yaha ye, ma nii tēn tē ke kē, ke yai ke yīmper, ke niisaha fla na. Yāhā koo gii ke ma ke nangbāŋ niisayūhū wo, ke ga naa n paha pe na. ¹⁶ Fāā saa pe yigi yāā ye, loho fāā saa pe yigi yāā ye, yai saa pe suhu yāā ye, karwran taa ter saa pe yāā ye. ¹⁷ Ma sē yāā, u Mbapēnge wii u ma ke nangbāŋ niisayūhū telai wo, u ga naa n gaha pe ne pe disaha fla na, tesē plii tii fla na, te loho cīnde yrā wāā nawee kē. Yāhā ga maha pe yīntām tēn kāā pe kē.»

Ke puhu kuasī wuhu wākuāŋ

8 U Mbapēnge tuu ke puhu kuasī wuhu kuā, yāhāyīŋ laam n nii seyī yalaale wo. ² Ta n yee ndoo ga yāŋ, ma pe yāhāyīŋ tēnlehe kuasī yāā, pe ba yer Yāhā yaha ye. Pe n tūūtūū kuasī wāā pe kē.

³ Yāhāyīŋ tēnlehe waa ter n pa, ma ba yer ke sān Yāhā diŋ yisaha yahasee ye, sān wusuna cīi ne u koho wo. Pe n wusuna le u kē dege, u ga u suhu Yāhā kē pe Yāhā nawee- bye Yāhā wānar ne, ke Yāhā diŋ yisaha yīŋ na, ke ma ke nangbāŋ niisayūhū yaha ye. ⁴ Ke wusuna naawur n yir le cīi wo u koho wo, pe Yāhā nawee- Yāhā wānar ne, ma dugu ga Yāhā yaha ye. ⁵ U n le wusuna sān cīi gbe, ma le yīi ke Yāhā diŋ yisaha fla naa ne, ma le miy yaha driyē kāntraha na. Pe n luhu gbleŋ nkāy ne, yāhāgbāā tēŋ ne, Yāhā wāyehē kalkal ne, kāntraha n yehē.

Te tūūtūū

⁶ Pe yāhāyīŋ tēnlehe kuasī mpāy pe pye te tūūtūū kuasī ne, pe n pe ya gbihi te wāwuu na.

⁷ U yāhāyīŋ tēnlehe wācir n u tūūtūū wuu. Sesantīhī ma suhu naa ne ke wlāhā ntōr ne, pe n too kaha woo driyē kāntraha na. Kāntraha wālaŋ fle tāā, ke fla neŋ n suhu. Katyir wālaŋ fle tāā, ke fla neŋ katyir n suhu, nyēpēn bye n suhu.

⁸ U yāhāyīŋ tēnlehe syāŋ wuhu n u tūūtūū wuu. Ngaa, mii yāŋ dyaŋ naa ke yigi tāŋ, ke n miy le wāā muhulangbāŋ laam wo. Ke muhulangbāŋ wālaŋ fle tāā, ke fla neŋ n wā klaha nii ntōr. ⁹ Yrāŋ wān tii bye te ma ke muhulangbāŋ wo, te wālaŋ fle tāā, fla neŋ wān n ku. Te salangbāy wālaŋ fle tāā, fla neŋ wān n pye klaha-.

¹⁰ U yāhāyīŋ tēnlehe tāā wuhu n u tūūtūū wuu. Yrompua wāngbāŋ gaa n yir yāhāyīŋ na, ma ba too. Naa pye u na mii terbui dyaŋ. Lafey wālaŋ fle tāā, u n

too fla neŋ syi lafey na, tesē lōr yisar ne. ¹¹ Woo yrompua myaha kasruhu. Te lōr wālaŋ fle tāā, fla neŋ syi lōr n wā klaha kasruhu. Nawee- busāā n te lōr wo, ma ku. Te tee ba sruhu naa n ter.

¹² U yāhāyīŋ tēnlehe resyar wuhu n u tūūtūū wuu. Yai wālacer fle tāā, yronŋ wālacer fle tāā, pe yrompii wālaŋ fle tāā, too nde bye fle naney n wā klaha, ma nii wam. Yai yāhācāā- wālaŋ fle tāā, fla neŋ syi cāā n yi kāā. Kaa n yi kāā yīmper cāā- na koo syi.

¹³ Ta n yee ndoo ga yāŋ, ma luhu fle waa ne tuu n yir yāhāyīŋ laam wo, ma le gbey n pāā fānga ne ma yee: «Kayīhī ma, kayīhī ma, kayīhī ga kāntrahafa dye pe yāhāyīŋ tēnlehe tāā mpāy tūūtūū wuuyale wo, poo pe n pai!»

9 U yāhāyīŋ tēnlehe bua wuhu n u tūūtūū wuu. Ta n yrompua waa yāā u too nii kāntraha na. Pe n kāntraha wuhungbāŋ yē karndohopua wāā u yrompua kē. ² U yrompua n ke wuhungbāŋ yē yā. Naawur gaa n yi ke wuhungbāŋ wo mii naangbāŋ gaa naawur dyaŋ. Ke wuhungbāŋ naawur n ke yai wō tā, ma tefay bya wō. ³ Jīmble raa n yi ke naawur laam wo, ma ke kāntraha bye gbe tā. Pe n fānga gaa ter wāā te kē mii kāntraha sānam fānga ter syi dyaŋ. ⁴ Pe n te yar ma yee, te ma n kapee pye kāntraha nyē na tesē wān tii bye ne te n fiy, ma suhu katyir ne ye. Te naa kapee pye nawee- mpāy na Yāhā puhu sē gbāā pe wakuhu na ye. ⁵ Pe sē -sē pe wāboo fānga wāā te kē ye, te naa kadye wāyaa ya taha pe na yrey bua nsoho wo; koo wāyaa gii te ga naa n taha nawee- na, ke ga pye mii sānuē wāncŋ wāyaa dyaŋ. ⁶ Too plii nde na nawee- ga ba naa gbā ke, pe saa ke yāā ye. Pe ga ba naa n ke pe ku, gbā -sē ga ba fā naa n dey pe na.

⁷ Too jīmble nde ba nsyāy tay, nsyāy tii syi pe te gbihi naan wāmiy na. Te yīy na nkifaha taa pye mii sān dyaŋ, te yīntar pye mii nawee yīntaha dyaŋ. ⁸ Te yīnyor ba tyīi mii ca yīnyor dyaŋ, te nkāhā pye mii jar nkāhā dyaŋ.

⁹ Te pye mii ntēn kalen dyaŋ te ntray na, te nkaasyir gbleŋ naa n yi mii naanmiy wootorngbāy dyaŋ, nsyāy buar ke tyīn n gaha naan na. ¹⁰ Too jīmble nde pye fihī ne te nanaha na mii sānam dyaŋ. Te nanaha koo -sē kē ke ma fānga ne, ma ga naa kapee- pye nawee- na yrey bua nsoho wo. ¹¹ Ke wuhungbāŋ sāndūpee woo u ma te yīŋfua. Yeberē yor wo u myaha kē Abadāŋ, jreke yor wo u myaha kē Apoloho, te yīntaha kē wāpyeklahafua.

¹² Le kayīhīpee cir ter. Loo kur ye, kayīhīpee- syāŋ kuee nantāŋ.

¹³ U yāhāyīŋ tēnlehe kuay wuhu n u tūūtūū wuu. Ta n luhu yīmbui laa ne, le yi ke sān Yāhā diŋ yisaha yīhī resyar fla wo, Yāhā yaha ye. ¹⁴ U yāhāyīŋ tēnlehe wii u pye u tūūtūū ne, le yīmbui n u pye ma yee: «Yāhāyīŋ tēnlehe resyar mpāy pe pua yaha lafengbāŋ nge tāy pe n yee Yefrahate, pe sāhā yaha.» ¹⁵ Poo yāhāyīŋ tēnlehe resyar mii ba cāā gbihi ta, ma yee loo dye nde ma ba nō, ke yronŋ ne, koo per ne, le yale ne cigege, pe boo

driyēfa wo; driyēfa wālan fle tāā, pe fla neŋ nawee-boo. Pe n poo yāhāyīn tēnlehe resyar sāhā yaha. ¹⁶ Pe seraasyi nsyāy dugufa pye nawee- milyō kure; ta n pe yē luhu. ¹⁷ Ta wāytāā wo, ta n te nsyāy yāā tesē mpāy ne pe dugu te na. Pe ntray na pe naanmiy kalen pye wāyēr naa dyan, taa pye wāwɔr yāhāyīn wān dyan, taa pye nnan wān dyan. Te nsyāy yīy pye mii jar yīy dyan. Naa naa n yi te yēr wo, naawur ne naatarmiy ne.

¹⁸ Nawee- wālan fle tāā, fla neŋ syi nawee- n ku ke naa koho wo, ke naawur ne, ke naatarmiy ne, too nde tii te naa n yi te nsyāy yēr wo. ¹⁹ Te nsyāy fānga pye te yēr na, te nanaha ne. Te nanaha pye mii nwɔr dyan yīy ne, ma kapee- pye nawee- na too yīy ne. ²⁰ Nawee- mpāy kayīhī ngīī sē pe boo ye, pe sē pe kapee- wāpyen miy yaha ye. Pe sē tyii sāndāpee wātēn na, tesē sān mpar wān ne, wargbe mpar wān ne, ntēn taa ter mpar wān ne, ntēmbar mpar wān ne, katyigi mpar wān ne ye, too rii te sē n yān ye, te sē n luhu ye, te sē n yār ye.

²¹ Pe sē maha pe naboos miy yaha, pe tekāy ne, pe tyatyāhā ne, pe yuhur ne ye.

Yāhāyīn tēnlehe waa sabalaale wāā Nsān kē

10 Ta n yāhāyīn tēnlehe fāngafua waa yāā, tuu yir yāhāyīn na ma tege n pai, yāhāsyōr ne te u gbey le. Yāhāyīn calele pye u yīn naha kuɛ ye. U yīntaha naa n yehe palpal yai dyan. U tre pye mii ntēn dyan naa ne te na. ² Saba waa pye u koho wo, u sē ba u kur yigi ye. U n u kāndigi troho tāhā ta muhulangbān yīn na, ma u kāmān troho tāhā ta kāntraha na. ³ U n tē sya fānga ne jar wān syi dyan. Tuu tē sya ke syi, te yāhāgbāā tēn kuasīī n u yē sya. ⁴ Te yāhāgbāā tēn kuasīī te pāā wa, ta n yee ndoo ga te kaplān yrūhū, ma luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīn na ma yee: «Te yāhāgbāā tēn kuasīī te kaplān nkāy pāā, ma'a n ke yrūhū ye, ke le yaha ma laam wo, waa ma n yi le cān na ye!»

⁵ U yāhāyīn tēnlehe wii tē yāā u yir yer muhulangbān na, kāntraha ne, u n u kāndigi koho kuā yir yāhāyīn kuɛ ye. ⁶ Yāhā gii ke ma yrān yalebye, wākuyāā wee ke na ye, koo gii ke yāhāyīn tāhā ke laam wān ne, kāntraha ne ke wān ne, muhulangbān ne ke laam wān ne, u yāhāyīn tēnlehe n koo myaha di, ma le pāā ke ye ma yee, yale laa saa maha kē taha ye, ⁷ a u yāhāyīn tēnlehe kuasīī wuhu ma ba u tūūtūū wuu, Yāhā wīī lii waa sē le cā ye, loo le ga pye. Loo ne ke bii le yar ke kaplān tōrfa na, poo mpāy pe pye ke tēntē-.

⁸ Yīmbui lii le ba yi yāhāyīn kuɛ ye, ta n luhu le n maha pāā ra ne ma yee: «U yāhāyīn tēnlehe wii u yir yer muhulangbān yīn na, kāntraha ne, sabale ne u koho wo le sē kur ye, ka, ma ga le sya!» ⁹ Ta n ka u fla na, maa u pye u le sabale wāā ra kē. U n ta pye ma yee: «Sya le sabale ne, ma le di le wāā. Le ga naa n sruhu ma laha wo, ma yē -sē na, le ga pye sīsīī sōr dyan.»

¹⁰ Ta n le sabale sya u yāhāyīn tēnlehe koho wo, ma le

di le wāā. Ta yē na le pye sīsīī mii sōr dyan. Tē le di le wāā wa, ta laha n yīī kasruhu ne. ¹¹ Loo kur ye, waa n ta pye ma yee: «Yāhā ga ba kai- nkāy pye kui buar nawee- wīī na, kāntrɛ buar nawee- wīī ne, yor ter busāā nawee- wīī ne, yīnfa busāā wīī ne, ke ga ba ke yar ma na. Ma yai ma koo bye yar nawee- na.»

Pe Yāhā kaplān tōrfa syām

11 Waa n kipua kāi laa wāā ra kē, wātān wīī, ma ra pye ma yee: «Yir, ma ke Yāhā kangbān tān, ke Yāhā diŋ yisaha fla ne, mpāy pe Yāhā sey ke fla na, pe tōr! ²-Taa -sē tyii ke Yāhā kangbān ndyin na, ma'a n ke tān ye! Koo wāā mpāy kē pe wee Yiifee- ye, pe ga ba le Yāhā kungbāy tāhā pye klaha- yrey gbeesīī, tesē yrey sīī ne.

³ N ga fānga wāā pe kaplān tōrfa syām mii kē, pe n waha naa Yāhā kaplān pāā nawee- ye, plii yīkuay gbeetāā, wram nayre ne pe le.»

⁴ Poo me te wolifye katyir sīī ne, poo maha me te naalɔr sīī ne. Poo me pe ma kāntraha Yīnfa Yāhā yaha ye. ⁵ Pe napīī- ma yee pe ga kapee pye pe na, naa ga yi pe yē wo, ke pe napīī- suhu boo. Mpāy pe n ke pe kapee pye pe na, pe ga poo syi gbā ku. ⁶ Fānga ma pe ye, pe n ga waha yāhāyīn tā sesaha ma n too plii rii na pe Yāhā kaplān pāā nawee- ye ye, kaplān nkāy Yāhā ke le pe laam wo. Fānga maha ma pe ye, pe n ga waha lɔr wā klaha ntōr, tesē pe ta kayīhī ter bye n driyēfa dye yaliile ma tāy pe ye.

⁷ Pe ma ba ke Yāhā kaplān pāā wa nawee- ye, ke waygapyāhā wān gii ke ma ke wuhungbān wo, ke ga dugu yi ba naan cɛr pe na, ke yia pe na, ke pe boo. ⁸ Pe nakur ga ba kuee le kungbāy nanihi fla wo, kungbāy nde le miipihi yi Sodō klo dyan, Syipte kāntraha ne. Loo kungbāy ne, pe Yīnfa Yesu kuey mar boo le wo. ⁹ Kui bye nawee- mpāy, nawee- ter bye mpāy ne, yor ter bye nawee- mpāy ne, kāntrɛ ter bye nawee- mpāy ne, poo mii bye ga pe nakur yāā plii tāā nsoho wo gblihi ne, pe sye waa ma n te le ye. ¹⁰ Pe Yāhā kaplān tōrfa syām mii ba ta kayīhī busāā n driyēfa dye. Pe wāku wīī ga tāy pe driyēfa ye, le nuhu yigi pe kē, pe n sya kayūhū pye naa n wāā pe ya kē.

¹¹ Te plii tāā kur ye gblihi ne, Yāhā n yrā tefay fua le wāā pe Yāhā kaplān tōrfa syām mii nakur laam wo, pe n nii yrān na, ma yir. Nawee- mpāy pe pe yāā yīnde ne, pe n fya. ¹² Pe Yāhā kaplān tōrfa syām n luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīn na, ma pe pye ma yee: «-Ye dugu ba nwo!» Pe n dugu ga yāhāyīn na te yāhāsyōr wo. Pe napīī- n pe yāā. ¹³ Loo yale wo, kāntraha n yehe fānga ne. Le klo wālacer fle sēnsye, fla neŋ syi n too. Nawee- nyertāā yīībua n kuee le wo. Nawee- mpāy pe sē yāā ku ye, pe n fya, ma Yāhā sey. ¹⁴ Le kayīhīpee syān wuhu ter. -Ye naa n yān, le tāā wuhu ga dye yagaa!

Ke tūūtūū kuasī wuhu

¹⁵ U yāhāyīn tēnlehe kuasī wuhu n u tūūtūū wuu. Yīmbuhu nkāy n yir fānga ne, yāhāyīn na ma yee: «Yīn-fua Yāhā tesē ke Yīndefua Crise ne, pe ma driyē yīn na yagaa. Wākuayāā saa pye pe yīnfar na ye.» ¹⁶ Te nanler gbey tesē wāy tesyar tii te ba nii pe nangbāniisar wo Yāhā yaha ye, te n too kānklūy na, ma yīntaha gbāā kāntraha na, ma Yāhā sey ma yee:

¹⁷ «Wo syaha wāā ma kē Yīn-fua Yāhā. Mboo kē taa ma tān kai- bye fānga ne. Ma ma Yāhā, ma pye le nii wa Yāhā. Taa tēn tē ma fāngangbān ne, taa nii yīnfar na, wo syaha wāā ma kē loo wīi na.

¹⁸ Kāntrefa ba pe laam war ma ne. Yagaa mboo -sē kē pe wīi ncafūhū yigi ma kē. Mpāy pe ku wa, le yale nō ma pe sāhā. Le yale nō ma dāān wāā ma kaplān tōrfa kē, poo mpāy pe ma ma tēntē-.

Le yale nō ma dāān wāā ma nawee- kē, mpāy ne pe ma miingbān gboho, pe kicar, pe wāle ne.

Mpāy pe -sē kāntraha kai- pye naa n klaha-, le yale nō ma pe wīi pye klaha- tān.»

¹⁹ Loo kur ye, ke yāhāyīn Yāhā kangbān n yār, Yāhā naambiyār kluhu n yāā ke Yāhā kangbān wo. Yāhā wāyehē pye, gblen ne, yāhāgbāā miy ne, kāntraha wāyehē ne, sesantīhī n too fānga ne.

U cōō, tesē ke nōwngbān wātrūhū ne

12 Kayar wīi laa n yi yāhāyīn wo, wāngbāy! Le pye cōō waa, yai u maha tā, yron ne u trē tāā ye. Yīn-fua nkifai laa pye u cōō yīn na, le pye yrompii sēnsye syām ne. ² U cōō pye lai ne, ma naa n kui. Le ba u yigi, ma naa u yaa.

³ Kayar wīi laa ter n maha yi yāhāyīn na. Loo pye nōwngbān gaa wātrūhū, ke pye wāyāhā naa dyan. Ke pye yīy kuasī ne, yīhī sēnsye ne. Yīn-fua nkifaha kuasī pye te yīy na. ⁴ Yāhāyīn yrompii wālan fle tāā, ke nanuē naa fla ney syi yrompii pe tege naa n yaha kāntraha na. Le lai le u cōō yigi, ke nōwngbān wātrūhū n ga yer u cōō yaha ye, koo ga u puee kaa, puee wii u ga see. ⁵ U cōō n naa kicar see. U puee n kuā yir ga ta Yāhā yaha ye, ke nangbān niisayūhū tāy. Woo puee kē u ga ba yīnfar gbe kāntrefa bye na, fāngangbān ne. ⁶ U cōō n fā ga tēyāfūū klo wo. Yāhā ba teele laa gbihi yaha u kē ke fla na, u waha naa u yē digi yāā plii yīkuay gbeetāā nsoho wo.

⁷ Loo kur ye, naan taa n yir yāhāyīn wo. Yāhāyīn tēnlehe yīn-fua waa pe n yee Minsyel, woo ma suhu u tēnlehe ne, pe n naan cēr ke nōwngbān ne ke sāndāpee ne. ⁸ Pe n yia ke nōwngbān na, pe sāndāpee ne, ma pe kar kāā yāhāyīn wo. ⁹ Ke nōwngbān n miy tege wāā.

Koo kē nwoho gii ne ke pye faale wo, koo kē pe n yee sāndāpee yīn-fua, pe maha ke yee Setane; koo kē ke driyēfa bye wlan. Ke n miy tege wāā kāntraha na, ke sāndāpee bye ne.

¹⁰ Ta n luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīn na fānga ne, ma ra pye ma yee:

«Yagaa, syayahayale nō wa, Yāhā fāngangbān ne, ke yīnfar ne; te yīnfar wāā ke Yīndefua Crise kē.

Ye sē yāā, wo nampyen- wāpee pāāfua Setane miy tege yaha; woo kē u naa pe wāpee pāā Yāhā yaha ye, ke yai ke yīmper.

¹¹ Wo nampyen- yia u na, u Yāhā Mbapēnge ntān kāmāy na, tesē Yāhā cīinde lii ne pe naa n pāā, ma sya pe yrā kē ma ku.

¹² Loo ne yāhāyīn yai ke naa nuhu di, tesē yii yāhāyīnfa ne.

Kāntrahafa, yii poo na, muhulangbānfa ne, kayīhī ma ke n pai ye ye.

Ye sē yāā, u sāndāpee yīn-fua tege ga ye kue ye. Tuu cā draha sē gboho u ye ye, ncafūhū n u yigi.»

¹³ Ke nōwngbān ke yāā ke miy tege yaha kāntraha na, ke n u cōō kar, cōō wii u u naa kicar see. ¹⁴ Fle nkaasyir sīi raa n wāā u cōō kē, u waha yir u ka le tēyāfūū klo wo, u niisaha wo. Koo fla na, u ga naa u yē digi yāā dye- tāā gblihi ne, ke nōwngbān saa maha waha nō u na ye. ¹⁵ Ke nōwngbān n langbān gaa pur yi wāā ke yē wo, u cōō kur kue ye, ma ga u gbe ter mii lafen dyan. ¹⁶ Kāntraha n u cōō sya yaha, ma ke yē yār, ma ke lafen loho bye le wāā tān, loho gii ke nōwngbān ba pur yi ke yē wo. ¹⁷ Ke nōwngbān laam n sron war u cōō ne, ke n sya ter ma ga naan cēr u cōō pii na. Poo me pe Yāhā kānde yār, ma maha le cīinde le yaha pe laam wo, cīinde lii Yesu le yar. ¹⁸ Loo kur ye, ke nōwngbān n yir yer muhulangbān yē na.

Ke waygapyāhā wān gii ke yi muhulangbān wo

13 Loo kur ye, ta n waygapyāhā wān gaa yāā, ke pye muhulangbān wo, ma yi naa n pai. Ke pye yīhī sēnsye ne, yīy kuasī ne. Yīn-fua nkifaha sēnsye pye ke yīhī na. Te yīy na myar raa pye, te ba yrūhū yaha, myar rii te Yāhā tyehē. ² Ke waygapyāhā wān gii tē yāā, ke pye mii tyē dyan. Ke trē pye te ba jruhu fānga ne, ke yē ne mii jar yē dyan. Ke nōwngbān wātrūhū n ke fāngangbān wāā ke kē, ke nangbān niisaha ne, ma kānde wāā ke kē ke naa kai- busāā pye. ³ Ke waygapyāhā wān yīn ney gaa ba kuāy fānga ne, mii ke ga ku. Ke kuāysaha fla n -sē jaa. Loo n kāntrahafa bye fe gbe, pe n sya nii n luhu ke ye. ⁴ Pe n nii ke nōwngbān sey. Ke ba yīnfar wāā ke waygapyāhā wān kē, koo kē. Pe n maha nii

ke waygapyāhā wāŋ sey ma yee: «Yoo syi ga waha nii ke waygapyāhā wāŋ dyaŋ? Yoo syi ga waha naan cēr ke ne?»

⁵ Yē n wāā ke waygapyāhā wāŋ kē, ke n nii yatan kaplāŋ pāā, ma nii Yāhā tyehē. Fāŋga n wāā ke kē, ke waha naa kai- pye yrey gbeesī wāy sīi nsoho wo. ⁶ Ke n yē yār ma Yāhā tyehē, ma ke miingbāŋ tyehē, ma ke nisaha tyehē, tesē pe yāhāyīŋfa bye ne. ⁷ Pe n ke ta ke n waha naan miy Yāhā nawee- ne, ma pe yia. Pe n ke ta ke n yīnfar yāā nawee- ter bye na, kui bye nawee- ne, yor ter bye nawee- ne, kāntrē bye nawee- ne. ⁸ Kāntrahafa bye ga ba naa ke sey. Ma gbe driyē fegbecāā na, poo kāntrahafa myar sē yrūhū u cīinde yrā yāāfa saba wo ye. U Yāhā Mbapēnge saba kē, u Mbapēnge wii pe ba boo mpar draha wo.

⁹ Wii ma n traha u kai- ngīi yīntaha cā, u luhu yō!
¹⁰ Wii ma pye u yai u napīi- n u yigi, pe ga ba ufua yigi. Wii ma pye u yai pe u boo fāŋga na, pe ga ba ufua boo fāŋga na. Loo ne, koo kai- ngīi wo, mpāy pe n tōr Yāhā nawee- ne, pe yai pe pe ya plāhā pe Yesu sron ta pe Yater.

Ke waygapyāhā wāŋ gii ke yi kāntraha wo

¹¹ Loo kur ye, ta n maha waygapyāhā wāŋ gaa yāā, ke yi kāntraha wo. Ke pye yīhī syāŋ ne mbapēnge dyaŋ, ma naa n pāā mii ke n wōngbāŋ wātrūhū dyaŋ. ¹² Ke naa ke waygapyāhā wāŋ wācir yīnfar kangbāhā pye ke yīnde na. Ke n kāntrahafa bye ta pe n ke waygapyāhā wāŋ wācir sey, koo gii ke ba kuāy fāŋga ne, ma ba jaa. ¹³ Ke naa kangbāhā pye ma sya naa n ta, naa n naa n yir yāhāyīŋ na, ma tege naa n too kāntraha na nawee- yīnde na. ¹⁴ Ke naa kāntrahafa wlaŋ koo syi, ke kangbāhā ne. Pe ba ke ta ke n waha naa ke pye ke waygapyāhā wāŋ wācir yīnde na. Ke n kāntrahafa ta pe n ke waygapyāhā wāŋ wācir yirfua gbihi ta, koo gii ke ba kuāy yūntrūhū ne, ma ba jaa, ma nii yrāŋ na. ¹⁵ Pe n ke ta ke n waha yrā tefay fua le ke waygapyāhā wāŋ wācir yirfua na, ke nii n pāā. Nawee- mpāy bye pe sē naa kānklūy gbāā ke waygapyāhā wāŋ wācir yirfua yaha ye ye, ke n ta pe n pe boo. ¹⁶ Pe kicar, pe wāle ne, pe nangbām ne, pe nawām ne, pe yāmpa ne, mpāy ne pe wee yāmpa ye, ke n ta pe n puhu gbāā poo bye na, kāndigi koho na, kaa na wakui na. ¹⁷ Loo na, waa saha ngaa par ye, waa saha ngaa cāā troho ye, mii ke waygapyāhā wāŋ puhu wee u na ye. Ke puhu kē ke myaha ne, kaa na ke myaha limɔr.

¹⁸ Laantor wīi ne nde: Wii ma pye kacān ne, u ke waygapyāhā wāŋ limɔr cā. Ke limɔr ma wācēŋ waa myaha limɔr ne, koo kē yīitāā gbeetāā, tesē kuay ne.

U Yāhā Mbapēnge tesē mpāy ne u sya yaha

14 Ta n yee ndoo ga yāŋ, ma u Yāhā Mbapēnge yāā ke yāŋ nge yīŋ na pe n yee Syō. Nawee- ny-

erkuay fle sēnsye syām pye u ne. U Mbapēnge myaha ma suhu u Mbapēnge Tuhufua myaha ne, te ba yrūhū pe wakuhu na. ² Ta n luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīŋ na mii langbāy tēŋ dyaŋ, mii yāhāgbāā tēŋ dyaŋ. Yīm- bui lii tē luhu, le pye mii kornjongbāyfa dyaŋ pe te pēn. ³ Pe nabuar naa yaanfāŋ le ke Yāhā nangbāŋ ni- isayūhū yaha ye, te yrāŋ wān wāy tesyar yaha ye, te nanler ne. Waa sē pye u ga waha koo yaa cā mii pe nawee- nyerkuay fle sēnsye syām sē me ye, poo mpāy pe ba sya yaha kāntraha na. ⁴ Poo me mpāy ne, pe sē pe ya wlulu tyatyāhā wāpyerŋ kue ye ye, ma kuee gbēgbē. U Mbapēnge ma n gaha teeli teeli, pe ma u ne. Nawee- bye wo, poo me nawee- mpāy ne pe cāā sya yaha Yāhā kē u Mbapēnge ne. ⁵ Kawar sē n yi pe yē wo ye. Wāpee laa wee pe na ye.

Yāhāyīŋ tēnlehe tāā Yāhā kasāhā wīi pāā

⁶ Ta n maha yāhāyīŋ tēnlehe waa yāā, u n yir yāhāyīŋ telai wo. Yāhā kapāyīi lii wākuayāā wee le na ye, le pye u ye wāpāā wīi driyēfa ye, kāntrē bye nawee- ne, nawee- ter bye ne, yor ter bye nawee- ne, kui bye nawee- ne. ⁷ U naa le pāā fāŋga ne ma yee: «-Ye naa n fya Yāhā na, -ye naa ke miingbāŋ gboho! Ye sē yāā, ke kasāhā yale nɔ wa. Koo gii ke yāhāyīŋ tāhā, kāntraha ne, muhulangbāŋ ne, lɔr yisar ne, -ye naa ke sey!»

⁸ Yāhāyīŋ tēnlehe syāŋ wuhu waa ter n taha, ma nii n yee: «Le too, le kungbāy Babiln too, loo lii le kui bye nawee- ta pe n dye tyatyāhā wo, mii defīi wɔfa dyaŋ wāwɔyai wee pe na ye.»

⁹ Yāhāyīŋ tēnlehe tāā wuhu waa ter n taha mii na, ma nii le pāā fāŋga ne ma yee: «Wii u ke waygapyāhā wāŋ sey ke yirfua ne, ma maha ke puhu gbāā u wakui na, kaa na u koho na, ¹⁰ ufua -sē ga ba Yāhā ncafūhū defīi wɔ ke ncafūhū sekui wo, ngaa gē saa le wāhā woo defīi nwo wo u n nii yaayaa ye. U ga naa fēngbān sya naa laam wo, maha naatarmiy ne ke wo, pe yāhāyīŋ tēn- leheyōm yaha ye, u Yāhā Mbapēnge ne. ¹¹ Mpāy pe ke waygapyāhā wāŋ sey ke yirfua ne, tesē mpāy ne ke puhu gbāā pe na, pe fēngbān naawur n yir yalebye wāyeryāā wee ye. Wūū saa pye yāā poo na kueekuee ye, ke yai ke yīmper.»

¹² Loo ne, mpāy pe n tōr Yāhā nawee- ne, pe yai pe pe ya plāhā ke Yāhā kānde katarŋ wāyār ne, tesē pe Yesu wātarŋ ne pe Yater.

¹³ Ta n luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīŋ na, ma ra pye ma yee: «Ma yai ma nde yrūhū ma yee: Ma gbe ya- gaa na, mpāy pe n ku le Yesu kānde wo, poo wīi n tāy!» Yāhā Yrā bya n yee, āwā cīinde ne, a loo na pe ga wūū pe tēŋ ne, a pe kayūhū ma ke n taha pe na.

Driyē wāsāhā yale

¹⁴ Ta n yee ndoo ga yāŋ, ma yāhāsyōr raa yāā wāfir. Waa ba tege nii te yāhāsyōr na. U pye mii nawee dyaŋ.

Yĩṅfua sãn nkifai laa pye u yĩṅ na; yũnklũhũ gaa pye u koho wo, ke ye wātãy!

¹⁵ Yãhã yĩṅ tẽnlehe waa n yi ke yãhã yĩṅ Yãhã kangbãṅ wo, ma pãã fãnga ne wii ye u ba nii te yãhã syõr na, ma u pye ma yee: «Yĩr, ma kãntrahafa pẽn! Ma sã yãã, pe wĩ ma mii dir dyaṅ te gbeyale nɔ wa. Ma yũnklũhũ gbe, ma re dir wãn kuãy!» ¹⁶ Wii u ba tege nii te yãhã syõr na, u n u yũnklũhũ gbe kãntrahafa myaha na; kãntrahafa n gbe mii dir wãn dyaṅ pe ne gbe.

¹⁷ Yãhã yĩṅ tẽnlehe waa n maha yi ke Yãhã kangbãṅ wo. Yũnklũhũ pye u bya ye, ke wātãy! ¹⁸ Yãhã yĩṅ tẽnlehe waa n maha yi ke Yãhã diṅ yisaha fla na. Naa fãnga pye u ye. U n pãã fãnga ne yãhã yĩṅ tẽnlehe wii ye yũnklũhũ tãhã pye u ye, ma u pye ma yee: «Ma yũnklũhũ tãhã gbe, ma kãntraha defĩ katyisan kuãy; ma sã yãã, kãntraha defĩ katyipir nɔ wa wãgberṅ na.» ¹⁹ U n u yũnklũhũ gbe kãntrahafa myaha na, ma tẽn tẽ pe na mii defĩ katyipir dyaṅ tuu kuãy, ma miy le wãã tya-hangbãṅ wo, pe pii pe n tãhã na. Yãhã ncafũhũ tya-hangbãṅ kã koo ne. ²⁰ Pe n pe kãntrahafa tãhã defĩ pii dyaṅ le klo kãnkãy na. Ntõr n cããṅ yi ga deydey, kilo kurẽ gbẽbua syi. Pe wãcuhu ga waha nsyãṅ yigi ke ye tãy.

Yiafa yay

15 Loo kur ye, ta n kayarngbãṅ laa yãã yãhã yĩṅ na, fãnga wĩ! Le pye yãhã yĩṅ tẽnlehe kuasĩ; kayĩhĩ kuasĩ wãpyeṅ fãnga ba le soho pe koho wo. Koo kayĩhĩ kuasĩ ngĩ kã ke ma kur kue wũhũ. Koo ma kua, te Yãhã ncafũhũ -sẽ kua.

² Loo kur ye, ta n ke yãhã yĩṅ fla kãntraha yãã ke laha, ma nii yelyel sesantĩhĩ dyaṅ, ma maha nii mii ke wlãhã naa ne. Mpãṅ pe ba ke waygapyãhã wãṅ yia, ma ke yir-fua sye, ke myaha limɔr ne, ta n maha poo yãã. Pe ba yir yer ke kãntraha nge na, ke ma yelyel mii sesantĩhĩ dyaṅ. Yãhã kornjuey pye pe ye koho wo. ³ Yaa gii u Yãhã tẽntẽ Musa naa ke le, tesẽ u Yãhã Mbapẽnge yaa ne, pe naa koo le ma yee:

«Yĩṅfua Yãhã,

mboo wii taa ma tãṅ kai- bye fãnga ne,
nkãṅ taa pye ke gbaha,
ma maha laam wo nawee- kã.

Kãntre bye nawee- Yĩṅfua,
ma sronṅ kai- bye ne,
ma maha ma cĩinde!

⁴ Yĩṅfua, yoo syi ma u saa fya
ma miingbãṅ na ye?

Yoo syi ma u saa ma miingbãṅ gboho ye?
Ma sã yãã, mboo ya kã ma kai- laha.

Kãntre bye nawee-

ga ba naa kãnkũy gbãã ma yaha ye,
kai- nkãṅ taa n pye nawee- na, pe cã ke sronṅ.»

⁵ Loo kur ye, ta n yãhã yĩṅ yãã ke yãr, ma maha ke yãhã yĩṅ Yãhã kangbãṅ yãã ke yãr. Ke Yãhã niisaha ma koo laam wo. ⁶ Pe yãhã yĩṅ tẽnlehe kuasĩ mpãṅ ke kayĩhĩ kuasĩ ba le soho pe koho wo, pe n yi ke yãhã yĩṅ Yãhã kangbãṅ wo. Pe kalen pye faafĩ, ma maha n yehe palpal. Pe ba sãn sapaha pua pe ntray wo. ⁷ Te yrãṅ wãn wãṅ resyar wãṅ neṅ gaa n Yãhã ncafũhũ sãn cã yĩhĩ kuasĩ wãã pe yãhã yĩṅ tẽnlehe kuasĩ kã, Yãhã gii ke ma yrãṅ yalebye, wãkuyãã wee ke na ye.

⁸ Yãhã nayõr tesẽ ke fãngangbãṅ ne, too n ta naawur n ke yãhã yĩṅ Yãhã kangbãṅ yĩ, waa saha dye ke wo mii pe yãhã yĩṅ tẽnlehe sã ba ke kayĩhĩpee kuasĩ pye wa ye.

Yãhã ncafũhũ cã yĩhĩ kuasĩ

16 Loo kur ye, ta n luhu yĩmbui laa ne, le yir ke yãhã yĩṅ Yãhã kangbãṅ laam wo fãnga ne, ma pe yãhã yĩṅ tẽnlehe kuasĩ pye ma yee: «-Ye ka, yaa ke Yãhã ncafũhũ cã yĩhĩ kuasĩ woo kãntraha na!»

² U yãhã yĩṅ tẽnlehe cir n ka, ma ga u cã yĩ woo kãntraha na. Narpeer raa n yi nawee- na, te wã yaa! Poo me nawee- mpãṅ ne, ke waygapyãhã wãṅ puhu pye pe na, pe n naa ke yirfua sey.

³ U yãhã yĩṅ tẽnlehe syãṅ wuhu n u cã yĩ woo muhulangbãṅ wo. Ke loho n nii mii nakugu ntõr dyaṅ. Yrãṅ wãn tii bye te pye ke muhulangbãṅ wo, te bye n ku.

⁴ U yãhã yĩṅ tẽnlehe tãã wuhu n u cã yĩ woo lafey lɔr wo, tesẽ lɔr yisar bye ne. Te lɔr bye n nii ntõr. ⁵ Loo na, yãhã yĩṅ tẽnlehe wii u ma lɔr bye yĩṅ na, ta n luhu tuu yee: «Ma sronṅ, taa kasãhã nde ta le sronṅ, mboo wii taa ma Yãhã, ma maha pye le nii wa Yãhã, ma kai- bye laha. ⁶ Pe ma nawee- ntõr woo cĩinde, ma suhu ma kaplãṅ tõrfa bya ntõr ne. Yagaa, ma ntõr wãã pe kã pe wo. Le yai pe ne.» ⁷ Ta n luhu yĩmbui laa ne, le yir ke Yãhã diṅ yisaha fla na ma yee: «Åwã, Yĩṅfua Yãhã, mboo wii taa ma kai- bye fãnga ne, ma kasãhã ma cĩinde, ma maha sronṅ!»

⁸ U yãhã yĩṅ tẽnlehe resyar wuhu n u cã yĩ woo yai na. Kãnde n wãã yai kã ke nawee- suhu ke naa ne. ⁹ Kar-wrampihi gaa n nawee- suhu, pe n nii Yãhã miingbãṅ tyehẽ, koo gii kayĩhĩpee ngĩ wãpyeṅ fãnga ma ke ye. Pe n maha sye, pe sã pe kapee- wãpyeṅ miy yaha ma Yãhã miingbãṅ sey ye.

¹⁰ U yãhã yĩṅ tẽnlehe bua wuhu n u cã yĩ woo ke waygapyãhã wãṅ nangbãṅ niisaha na, wam mpãṅ syi n too tã ke waygapyãhã wãṅ kãntraha na. Ke wã yaa n ta, nawee- n nii pe yĩnkãhã nɔ. ¹¹ Pe n Yãhã tyehẽ ke wã yaa wĩ na, pe supleṅ wĩ ne. Pe n maha sye, pe sã yi kãã pe kapee- wãpyeṅ kãnde wo ye.

¹² U yãhã yĩṅ tẽnlehe kuay wuhu n u cã yĩ woo lafengbãṅ gaa na, pe n yee Yefrahate. Ke loho bye n waha kãã, ma tersaha yaha yĩṅfa mpãṅ kã pe n yi kãntraha yai darkue ye. ¹³ Loo kur ye, ta n sãndãpee tãã mpãṅ yãã mii ncasãr dyaṅ, ma nii n yi te ya wuhu na, nen ke

nwɔngbāŋ wātrūhū yē wo, nen ke waygapyāhā wāŋ yē wo, nen u kawar Yāhā kaplāŋ tōrfua yē wo. ¹⁴ Poo me sändāpee mpāy ne pe yēgbāā wūhū pye. Poo sändāpee tāā mii n gaha kāntraha yīŋfa wāā, pe n ga te naan miy Yāhā na ke perngbāŋ per na, Yāhā gii ke ma tāŋ kai- bye fāŋa ne. ¹⁵⁻¹⁶ Pe sändāpee n pe kāntraha yīŋfa wāā ta teelaa fla wo pe n yee yeberε yor wo Yarmajedā.

U Yīŋfua Yesu yee: «Luhu, n ga pa yuhu wāŋ syi dyaŋ, waa saa yi le cāŋ na ye. Wii u n kuee yrāŋ na yalebyε, u nayrε ne u kadye na, woo wīi n tāy, u saa ba yi naa n yār naploho ne, pe n u yāā fyar n u yigi ye.»

¹⁷ U yāhāyīŋ tēnlehe kuasīi wuhu n u cāyīi woo wāā ncaha kuε ye. Yīmbui laa n yir fāŋa ne ke yāhāyīŋ Yāhā kangbāŋ wo, ke Yāhā nangbāŋ niisayūhū fla wo ma yee: «Le kua yagaa.» ¹⁸ Yāhā n yehe tehe yē gaa, yīmbuhu nkāy ne, yāhāgbāā tēŋ taa ne, kāntraha n yehe fāŋa ne. Ma gbe nawee wātāhā cāā na, ke syi kāntraha wāyehe nge syi sē yāā yāā ye, ke fāŋa ba gboho tεr. ¹⁹ Le kungbāy n la cεr fle tāā, kāntraha kui bye n yoho tāŋ. Le kungbāy lii pe n yee Babilɔn, Yāhā sē faha le yaha ye. Ke n ta pe Babilɔnfa n ke defīi cāyīi wɔ, ke ncafūhūngbān defīi. ²⁰ Kāntre rii syi langbāy te gbey le, te bye n plaha, yāy gε sē maha yāā nantāŋ ye. ²¹ Sesantīhīngbāy taa n yir yāhāyīŋ na, ma ba too nawee- na. Pe nawee- n Yāhā tyehε ke sesantīhīngbāy kapee- wīi na, le wīi nen wāndege pye mii yīnkuai gbengbeyīhī syāŋ dyaŋ gblihi ne. Le kapee fāŋa ba gboho tεr.

Le kungbāyphi lii le ma mii canaandile wāŋ syi dyaŋ

17 Pe yāhāyīŋ tēnlehe kuasīi mpāy ke cāyīhī kuasīi ba le soho pe koho wo, poo nen waa n pa, maa ra pye ma yee: «Pa, ra n ma yar le kungbāyphi nde ga pēn mii syi dyaŋ, le kungbāyphi lii le fāā lafey buar tāy, loo lii le ma mii canaandile wāŋ syi dyaŋ. ² Kāntraha yīŋfa dye tyatyāhā wāpyeŋ wo le ne, kāntraha nawee- bye le tyatyāhā wɔ mii defīi wɔfa dyaŋ, wāwɔyai wee pe na ye.»

³ Yāhā Yrā Fāŋa n ra yigi, u yāhāyīŋ tēnlehe n ra gbe ga tēyāfūū klo laa laam wo. Ta n ga cɔɔ waa yāā, tuu tege nii ke waygapyāhā wāŋ gaa na wāyāhā, myar raa ne te yrūhū ke kadye na, Yāhā wātyehε myar. Koo waygapyāhā wāŋ nge pye yīy kuasīi ne, yīhī sēnsye ne.

⁴ U cɔɔ pye nangbāŋ nayrε ne tuu ba le wāyār, sān wān ne u kadye na busāā, kāncrāŋ nkāy ter ne nawūū sē ke dir yey ye. Sāncīi laa pye u koho wo, le ba yīi u tyatyāhā wor ne. ⁵ Myaha gaa ba yrūhū u wakui na ma yee Babilɔn, waa sē ba ke yīntaha cā yāā ye. Le ba yrūhū ma yee: «Kungbāy nde pe n yee Babilɔn, canaandi n yi le wo, driyē kapee- ter bye ne.» ⁶ Yāhā nawee- busāā ntōr woo le kungbāy nde wo, tesē mpāy ntōr ne pe ba sron le Yesu kānde wo. Ta n le kungbāy

yāā mii le poo ntōr wɔ, pe n le yigi mii canaandile dyaŋ, tuu sēm wɔ pe n u yigi. Tē le yāā ke syi, le n yē gbāā ra na.

⁷ Loo na, u yāhāyīŋ tēnlehe n ta pye ma yee: «Nwa ta le n yē gbāā ma na? U cɔɔ tuu tege nii ke waygapyāhā wāŋ na, yīy kuasīi ne, yīhī sēnsye ne, waa sē le yīntaha cā yāā ye, n ga le tōr ma ye. ⁸ Ke waygapyāhā wāŋ nge raa yāā nge, ke pye faale na, ma ba nii ke wee nantāŋ ye. Ke -sē yai ke ba yi ke wuhungbāŋ wo, ke wīi n kua ke kuāŋ ne. Ma gbe driyē wātāhā na, driyēfa mpāy pe myar sē yrūhū u cīinde yrā yāāfa myar saba wo ye, pe ma ba ke waygapyāhā wāŋ yāā, le ga pe fe gbe, le sya yē gbāā pe na. Ke waygapyāhā wāŋ ke dur ba, ke sē pye la faale na, ma ba nii ke wee nantāŋ ye? ⁹ Kai- nkāy tē ga tōr ma ye, wii ma yee u ga ke war u yai u kacān yāā, maha laantor ne. Te yīy kuasīi nde, yāy kuasīi ne, le kungbāy le fāā yāy tii yīŋ na, loo lii le ma mii canaandile wāŋ syi dyaŋ. Te yīy kuasīi nde, yīŋfa kuasīi maha me. ¹⁰ Yīŋfa wām bua too wa, nen ma yīŋ na, u nen yīnfar yale sē nɔ wa ye. Le ma ba nɔ, u ga nii yīŋ na yale laale ya. ¹¹ Ke waygapyāhā wāŋ gii ke pye faale na, ma ba nii ke wee nantāŋ ye, koo gε ma mii yīŋfua kuatāā wuhu dyaŋ, ma maha ma pe yīŋfa kuasīi mii dyaŋ. Ke wīi ga ba kua ke kuāŋ ne.

¹² Ke yīhī sēnsye ngīi raa yāā, yīŋfa sēnsye me, pe yīnfar yale sē nɔ wa ye: Pe ga ba yīnfar yāā, pe n nii yīŋ na ke waygapyāhā wāŋ ne yale laale ya. ¹³ Poo sēnsye mii, wīi nen ya ne le ma pe bye laam wo: Pe pe fāŋa wāā le pe yīnfar ne, pe ke waygapyāhā wāŋ laam wīi pye. ¹⁴ Pe ga ba naan miy u Yāhā Mbapēnge na, u Mbapēnge -sē ga pe yia, woo wii u ma yīŋfa bye Yīŋfua, ma maha ma fāŋafa bye Fāŋafua. U Mbapēnge ga ba yia pe na, woo, ma wāā le u nawee- ne. U nawee- mpāy pe naa n sron u kānde wo, pe n pe yāŋ yi, ma pe yee.»

¹⁵ U yāhāyīŋ tēnlehe n maha ra pye ma yee: «Lɔr rii taa yāā le kungbāy fla na, loo lii le ma mii canaandile dyaŋ, too lɔr nde, kui nawee- me, nabuar raa ne, kāntre nawee- ne, yor ter bye nawee- ne. ¹⁶ Le kungbāy nde, lii le ma mii canaandile dyaŋ, le wīi ga ba fūhū ke yīhī sēnsye ngīi ye raa yāā, koo ma suhu ke waygapyāhā wāŋ ne. Te ga ba loo canaandile nde wān bye yi kāā u ye, u n kuee wāwahale. Te ga ba u kar kaa, te u gber suhu kāā migimigi naa laam wo. ¹⁷ Ma sē yāā, lii le ma Yāhā laam wīi, Yāhā loo le ke yīhī sēnsye laam wo, ke le pye. Ke bye ga ba yīmbuhu wāā le, ke ke yīnfar wāā le, ke te bye wāā ke waygapyāhā wāŋ kē, ke kai- nkāy bye n sya ba pye, kai- nkāy Yāhā ke yar yaha. ¹⁸ Canaandile wii taa -sē yāā nwo, le kungbāy ne, loo kungbāy lii le ma kāntraha yīŋfa bye yīŋ na.»

Le kungbäypihī wātoo

18 Loo kur ye, ta n yāhāyīn tēnlēhē waa ter yāā, u yir yāhāyīn kuē ye, ma tege ba. Fāngangbān pye u ye, u nayōr cāā- n kāntraha byē gbe tān. ² U n gbey fānga ne ma yee: «Le kungbāy Babilōn too, le too! Le nii yagaa sāndāpee niisaha, sāndāpee ter byē dyeniisaha; kānsyāpeer rii te wīī sē yō ye, te ma koo fla na. ³ Ma sē yāā, le kungbāypihī le tyatyāhāpihi defīī wāā kāntre byē nawee- kē pe n wo. Kāntraha yīnfa dye tyatyāhā wāpyerŋ wo le ne, pe kāntraha cātrohōfa n ngbān le nangbān wān flāhā tāy.»

⁴ Ta n maha luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīn na ma yee: «Ta nawee-, -ye yi kāā le klo wo, ye ma n ba wlāhā pe Babilōnfa ne pe kapee- wāpyerŋ wo, ke kayīhī n ba ye dye pe ne wācēŋ ye, kayīhī nkāy ke ga ba pe dye. ⁵ Ye sē yāā, pe kapee- wāpyerŋ taha ta ke ya na, ma sya ga nō yāhāyīn na. Yāhā sē maha faha pe pyerpeer yaha ye. ⁶ Pe ba naa nawee- pye mii, pe ga ba naa pe bya pye koo syi. Pe ba naa nkāy pye nawee- na, pe ga ke syi flē sīī pye pe na. Pyerpeer cāyīī lii pe ba wāā nawee- kē, too syi pyerpeer cāyīhī syān ga wāā pe kē. ⁷ Pe miingbān gii yāā, nangbān tii ne, ma naa nuhu di le na, koo syi wāfāy ga ta pe na, koo syi wrām ne. Ye sē yāā, le kungbāy lii le ma mii canaandile dyaŋ, le laam ga ma yee, loo nii ke fla na yīnfasya dyaŋ, calangusya sē kē loo ne ye, loo saa maha wrām cā yāā syisyi ye. ⁸ Loo ne, kayīhī nkāy ke ma ke le kungbāy nde sēn, ke byē ga dye per neŋ: Koo kē yampeer rii syi ne re n boo, wrām ne, fāāngbān ne. Naa ga le suhu tān. Ye sē yāā, Yīnfa Yāhā gii ke ga le pēn, ke ma fāngangbān ne.»

⁹ Kāntraha yīnfa mpāy pe dye tyatyāhā wāpyerŋ wo le kungbāypihī ne, ma maha pye nangbān na le ne, pe ma ba le kungbāypihī wāsuhu naawur yāā, loo yale laam wo, pe ga le kungbāypihī mii wūn, pe sya naa yīntām yi. ¹⁰ Pe ga ba fya le kungbāypihifa fēn na, pe dey yer, pe naa n yee: «Kapee laa syi! Kapee laa syi! Eh Babilōn, klo nde ba gboho, ma maha pye fānga ne! Yale laale ya nsoho wo, ma ma wāpēn yāā tān!»

¹¹ Kāntraha cātrohōfa byē le mii wūn, ma sya yīntām yi, waa wee nantān tuu ga naa pe wān par pe ye ye:

¹² Too ne sān ne, wargbē ne, kāncrān nkāy ter ne nawūū sē ke dir yey ye; nangbān faha ter byē ne, katyiyōr ter rii ne te sē n yāā farfar ye, syenkāhā wāta wān ter byē ne, nangbān katyiyōr wān ne, deyē wān ne, ntēn wān ne, ntēmbayūhū wān ne; ¹³ tyūhū wān ter byē ne, lasekole wān ter byē ne, myer ne, wusuna ne, defīī ne, sēm- ne, miy ne, bur sye ne, yar ne, mbaa ne, nsyāy ne, wootorngbāy ne, nawee- gē ne. ¹⁴ Pe ga ba naa n pāā pe kungbāypihifa ye pe yee: «Wān tii byē tee ba ke ta ye wān, te wīī kua; ye wangbāy ma suhu ye nangbān wān ne, te byē wīī kua ye ye, ye saa te yāā yāā nantān ye!» ¹⁵ Cātrohōfa mpāy pe naa cāā troho le

kungbāy nde wo, ma gbān, pe ga ba fya le kungbāypihifa fēn na, pe dey yer; pe ga ba naa pe mii wūn, pe naa yīntām yi, pe naa n yee: ¹⁶ «Kapee laa syi! Kapee laa syi! Faayūhū naa n yāā kungbāy nde wo, nangbān faha ne wāyār; sān wān pye, kāncrān nkāy ter ne nawūū sē naa ke dir yey ye. ¹⁷ Yale laale ya nsoho wo, too nangbān wān nde byē wīī kua kāā, ngaa gē wee nantān ye.»

Te salangbāy yīnfa, ma suhu mpāy ne pe gbe ma n gaha yrāhā ye, pe salangbāy tēntēfa ne, mpāy ne pe pe yē digi ke muhulangbān yīn na, pe byē ba dey yer. ¹⁸ Pe naa le kungbāypihī wāsuhu naawur yān, ma naa n tē ma yee: «Kungbāy nde syi ter sē pye yāā ye!» ¹⁹ Pe naa wrām wīī pye, ma naa le mii wūn, ma naa yīntām yi, ma nii n tē ma yee: «Kapee, kapee le kungbāy dye! Mpāy byē pe ma salangbāy ne muhulangbān yīn na, poo byē gbān kungbāy nde wale wān flāhā tāy. Yale laale ya nsoho wo, too wale wān nde byē kua kāā, ngaa gē wee nantān ye!»

²⁰ Yāhāyīnfa yai pe naa nuhu di le kungbāypihī wāsuhutān wīī na! Yāhā wām, Yesu tēnlēhē ne, Yāhā kaplān tōrfa ne, pe naa nuhu di! Ye sē yāā, kapee- nkāy le kungbāypihifa pe naa n pye pe na, koo wīī ne Yāhā pe pēn.

²¹ Loo na, yāhāyīn tēnlēhē fāngafua waa n ntēmbangbān gaa gbe, ke wāgboho tra dyaŋ, ma ke miy le wāā muhulangbān wo ma yee: «Kungbāypihī nde pe n yee Babilōn, le ga ba miy tege wāā tāā ye fānga ne, ntēmbangbān nge wān syi dyaŋ, waa saa maha ke yāā yāā nantān ye. ²² Waa saa maha kornjongbāyfa wāpēn mii luhu yāā nantān le klo wo, yay lefa ne, fleŋ wuufa ne, tūūtūū wuufa ne ye. Waa saa maha koho tēn tēfua waa ter yāā yāā nantān le wo, sege wāsege mii ne ye. ²³ Waa saa maha terbuhu cāā- yāā yāā nantān le klo wo ye. Waa saa maha cafān yigifa yīmbuhu luhu yāā le klo wo ye. Ye sē yāā, loo klo nde cātrohōfa me, pe ba gbān ma ter driyē wām byē yaha. Tekān wūhū naa n pye le klo wo, ma naa nawee- plaha naa n le kāmpee wo. ²⁴ Ke Babilōn laam wo, Yāhā kaplān tōrfa ntōr yāā ke laam wo, Yāhā nawee- ntōr ne. Nawee- mpāy byē pe pe boo fānga na kāntraha na, pe ntōr yāā le kungbāypihī wo. Loo ne le kungbāypihifa n pēn.»

19 Loo kur ye, ta n luhu nabuar raa yīmbui ye yāhāyīn na, le naa n yee fānga ne ma yee:

«Aleluya, -ye naa Yāhā sey!

Koo kē ke nawee- sya n yaha;

ke miingbān gboho, fāngangbān ma ke ye.

² Ke kasāhā ma cīinde, ma maha sron.

Ye sē yāā, le kungbāypihī lii le pye canaandile dyaŋ,

ma naa nawee- klaha- le tyatyāhā ne,

Yāhā le pēn.

Le bii Yāhā tēntē- boo; koo kē Yāhā n le pēn.»

³ Le nabuar yĩmbui n maha yee: «Aleluya, -ye naa Yāhā sey! Wākuayāā wee le kungbāypīhi wāsuhu naawur na ye!» ⁴ Te nanler gbey tesē wāy tesyar, ma suhu te yrāŋ wān wāy tesyar ne, te n kānklūy gbāā, ma Yāhā sey ke nangbāŋ niisayūhū wo ma yee: «Amen, le nii ke syi! Aleluya, -ye naa Yāhā sey!»

U Yāhā Mbapēnge tesē u cafuē ne

⁵ Yĩmbui laa n yir ke nangbāŋ niisayūhū fla wo ma yee: «-Ye naa Yāhā sey, yii mpāy bye tee ma ke tēntē-, mpāy ne pe nagboho ta ke na, pe wāle, pe kicar ne!»

⁶ Loo kur ye, ta n luhu nabuar raa yĩmbui ne, mii langbāy tēŋ dyaŋ, maha yāhāgbāā tēŋ dyaŋ. Pe naa n yee:

«-Too naa Yāhā sey!

Ye sē yāā,

wo Yīŋfua Yāhā gii ke ma kai- bye fānga ne,
ke ke yai ta ke n pa!

⁷ -Too naa nuhu di laantār ne,

wo naa Yāhā miingbāŋ gboho!

Ye sē yāā, u Yāhā Mbapēnge nuhu yale nɔ wa,
u nuhu tii te ma mii casyar nuhu dyaŋ,
u cafuē n u ya gbihi ta wa.

⁸ Pe kānde wāā u cafuē kē

u n nangbāŋ nayroho le,
koo gii ke ma wāfīi perper,
teele laa wee ke na ye,
ma maha n yehe palpal.»

Le nangbāŋ faafīi nde, Yāhā nawee- kasroŋ kē le ne.

⁹ U yāhāyīŋ tēnlehe n ta pye ma yee, n le yrūhū, a mpāy pe yee u Mbapēnge casyar dir na, poo wīi n tāy. U n maha yee, a Yāhā yē kaplāŋ kē cīinde. ¹⁰ Ta n too kānklūy na u yaha ye, ndoo ga u sey, u n sye ma ra pye ma yee: «Ma'a n le pye ye! Naa Yāhā koo sey! Yāhā tēntēle kē ra ne ma wāŋ syi dyaŋ, tesē ma Yesu kāndeyār-wai mpāy ne pe ma cīinde lii ne Yesu Crise le yar. Loo maha ne kaplāŋ nkāy ne Yāhā Yrā ke le nawee laam wo, Yesu wīi na.»

Yiafua wii u dugu nii nsyānfīi na

¹¹ Loo kur ye, ta n yāhāyīŋ yāā ke yār, nsyāŋ gaa n yi, wāfīi. Wii u ba dugu nii ke na, u myaha Kasroŋfua, maha Cīindefua. U nawee- wāsāhā ter sroŋ, u naan miy kasroŋ myaha ne. ¹² U yĩmpē n yehe naa wāŋ syi. Yīŋfua nkifaha nkāy pye u yīŋ na. Myaha gaa pye ke ba yrūhū u na, waa sē ke cā mii woo ya sē kē ye. ¹³ Nayroho gii tuu ba le, ntōr teebehe pye ke na. U myaha kē: Yāhā Yē Yor. ¹⁴ Yāhāyīŋ seraasyi ndrey naa n taha u na. Pe seraasyi ba dugu nsyānfīi na, ma nangbāŋ nayre le wāfīi perper, teele laa wee te na ye. ¹⁵ Yūntrūhū gaa naa n yi u nsyānfīi dugufua yē wo fēnfēn. U ga ba kāntre bye nawee- gbā le ne. U ga ba nii pe yīŋ na fānga ne. Mii pe defīpii tāhā, ma pe yīi tyahangbāŋ wo mii, u

ga ba driyēfa tāhā koo syi Yāhā ncafūhūngbān tyahangbāŋ wo, Yāhā gii ke ma tāŋ kai- bye fānga ne.

¹⁶ Myaha gaa ba yrūhū u nayroho na, u troho ne, ma yee: «Fāngafa bye Fāngafua, maha yīŋfa bye Yīŋfua.»

¹⁷ Loo kur ye, ta n yāhāyīŋ tēnlehe waa yāā, tuu yir yer yai laam wo. Kānsyām mpāy bye pe naa n yir ncaha ye, u tēnlehe n tē fānga ne te ye ma yee: «-Ye ba yii wāā te Yāhā dingbān na! ¹⁸ -Ye ba yīŋfa nakur kar kaa, naanmiy yīŋfa nakur kar ne, pe fāngafa kar ne, te nsyāy kar ne, te nsyāy dugufa kar ne, nawee- bye kar ne: Yāmpa, mpāy ne pe wee yāmpa ye, pe wāle ma suhu pe kicar ne.»

¹⁹ Loo kur ye, ta n ke waygapyāhā wāŋ yāā, ma suhu kāntraha yīŋfa ne, pe seraasyi ndrey ne, pe pe ya wāā, ma ga naan miy u nsyānfīi dugufua na, woo tesē u seraasyi ndrey ne. ²⁰ Too naan wāmiy na, pe n ke waygapyāhā wāŋ yigi, ma suhu u kawar Yāhā kaplāŋ tōrfua wii ne u naa kangbāhā pye ke waygapyāhā wāŋ myaha ne. Woo kē tuu ba nawee- wlaŋ koo kangbāhā ngīi wāpyer ne, pe n ke waygapyāhā wāŋ puhu gbāā, ma naa ke yirfua sey. Ke waygapyāhā wāŋ, ma suhu u kawar Yāhā kaplāŋ tōrfua ne, pe n pe miy le wāā yrāŋ ke naangbāŋ laam wo, maha naatarmiy ne ke wo.

²¹ Mpāy pe kuee, ke yūntrūhū n poo boo, yūntrūhū gii ke n yi u nsyāŋ dugufua yē wo. Pe kānsyām bye n pe nakur kar kaa yai.

Setane pua yigi yaha dye- yīibua

20 Loo kur ye, ta n yāhāyīŋ tēnlehe waa yāā, tuu yir yāhāyīŋ na, ma tege n pai. Ke wuhungbāŋ karn-dohopua pye u ye koho wo, tesē ntēn namingbāŋ gaa ne. ² U n ke nwoŋgbāŋ wātrūhū yigi, koo kē ke faale nwoho ne, koo kē u sāndāpee yīŋfua ne, koo kē Setane ne. U n ke pua yigi yaha dye- yīibua. ³ U yāhāyīŋ tēnlehe n ke miy le wāā ke wuhungbāŋ wo, ma ke yē gbāā tā u karndohopua ne, ma maha ke mar yigi. Loo na, ke nwoŋgbāŋ wātrūhū saha naa kāntre kui nawee-wlaŋ nantāŋ ye, ke dye- yīibua n sya ba tā. Ke dye- yīibua kur ye, ke yai ke ba yār yaha yalaale ya.

⁴ Ta n maha niisayōr raa yāā. Mpāy pe nii te na, fānga n wāā pe kē pe naa nawee- sāhā. Ta n maha mpāy yāā pe naa le Yesu cīinde pāā nawee- ye, tesē ke Yāhā kaplāŋ ne, pe n pe boo fānga na loo wīi na. Poo me, pe sē ba ke waygapyāhā wāŋ sey ke yirfua ne ye, pe ba sye, pe sē ke waygapyāhā wāŋ puhu gbāā pe wakuhu na pe klue ne ye. Poo n yir gbā wo, ma nii yrāŋ na, ma nii yīŋ na u Yāhā Yīndefua Crise ne dye- yīibua.

⁵ Loo ne ke wāyir cir ne gbā wo. Ma yi kāā poo na, mpāy bye pe bii ku, pe saa dur ba yrāŋ na mii ke dye- yīibua sē tā wa ye. ⁶ Mpāy pe koo wāyir cir nge yir gbā wo, poo wīi n tāy. Poo saa ke tehe syāŋ gbā ku ye. Pe ga ba nii tēntē- Yāhā ye, u Yāhā Yīndefua Crise bya ye. Pe ga ba nii u Crise ne kai- bye yīŋ na dye- yīibua.

Setane wīi kua u kuāŋ ne

⁷ Ke dʏe- yīibua maa kua, Setane ga yi yaha ke wuhungbāŋ wo. ⁸ U ga yi ga u ga kāntrɛ kui bye nawee- wlaŋ, poo me pe Gɔkefa tesē pe Magɔkefa ne. U ga pe wāā, pe n naan miy Yāhā na. Pe ga syar flā wāŋ syi, yē wee pe na ye. ⁹ Pe n kāntraha bye gbe tā, ma pe Yāhā nawee- gbey le, tesē le Yāhā kungbāy ne, loo lii le wīi n tāy Yāhā ye. Naangbāŋ n yir yāhāyīŋ na, ma ba pe bye suhu boo. ¹⁰ Loo na, u sāndāpee yīŋfua wii u pe wlaŋ naa n le kāmpee- wo, woo n miy le wāā ke naangbāŋ laam wo, maha naatarmiy ne ke wo. Ke waygapāhā wāŋ, tesē u kawar Yāhā kaplāŋ tōrfua ne, poo bii cāā miy le wa ke laam wo. Pe ga naa n fāy ke wo yalebye, wākuayāā saa pye le na ye.

Te kur kue kasāhā

¹¹ Loo kur ye, ta n ke nangbāŋ niisayūhū yāā, ke pye wāngbāŋ, wāfigi. Wii u yai koo fla wānii ne, u ba tege nii ke wo. Kāntraha tesē yāhāyīŋ ne, te wīi n kua kāā te kuāŋ ne, waa sē maha te yāā yāā ye. ¹² Loo kur ye, mpāy pe ku wa, ta n pe yāā, pe yir yer ke nangbāŋ niisayūhū yaha ye. Sabar raa n yār. Saba waa ter n maha yār, wii, cīinde yrā yāāfa myar yrūhū le yaha u laam wo. Mpāy pe ku wa, pe wāle, pe kicar ne, kai- nkāy pe bii pye pe yrāŋ cāā na, ke bii yrūhū le yaha te sabar wo. ¹³ Mpāy pe bii ku kuee loho wo, pe n yi te wo. U gbā yīŋfua, tesē u nakur klo yīŋfua ne, pe n pe nawee- bye yi wāā, mpāy pe bii ku wa. Pe bye n wāsāhā yāā, kai- nkāy wīi na pe bii pye pe yrāŋ cāā na. ¹⁴ U gbā yīŋfua, tesē u nakur klo yīŋfua ne, pe n miy le wāā ke naangbāŋ laam wo, koo gii wāfegeyāā wee ke na ye. Koo kē ke tɛhe syāŋ gbā wāku ne. ¹⁵ Mpāy pe myar sē yrūhū le u cīinde yrā yāāfa saba wo ye, poo bye n miy le wāā ke naangbāŋ laam wo pe kuāŋ ne.

Ke yāhāyīŋfāŋ tesē ke kāntrafāŋ ne

21 Loo kur ye, ta n yāhāyīŋfāŋ gaa yāā, kāntrafāŋ gaa ne. Ke faale yāhāyīŋ, ke faale kāntraha ne, te wīi ba kua kāā gbegbe, ngaa sē maha pye yāā ye. Muhulangbāŋ loho gaa ter sē maha pye yāā nantāŋ ye. ² Yāhā n ke kungbāy nɔ wāā, ke Yurusalemfāŋ, ke n yir yāhāyīŋ na ma tege n pai. Ta n le kungbāy yāā, pe le gbihi mii cafuē dyaŋ pe u gbihi, ma n gaha u ne u puai wāāsaha wo. ³ Ta n luhu yīmbui laa ne, le yir fān- ga ne ke nangbāŋ niisayūhū fla na ma yee: «Le nde, Yāhā ke niisaha ta nawee- nsoho wo. Ke ga ba nii pe ne, pe n -sē nii ke nawee-. Yāhā ge ga ba pye pe ne. ⁴ Ke ga ba pe yīntām bye tēn pe kē. Nawee- saa ba naa n ku nantāŋ ye, wram saa ba pye yāā ye, miiwūn ne ye, wāfāy gaa ter ne ye. Faale wūhū saa ba pye yāā nantāŋ ye.»

⁵ Loo na, wii u ba nii ke nangbāŋ niisayūhū wo, u n yee: «Yagaa, n ga kai- bye ta ke n nii kafūhū.» Loo kur ye, ta n luhu, a n ke kai- yrūhū, a ke pāā mii le ga pye koo syi. ⁶ Wii u ba nii ke nangbāŋ niisayūhū wo, u n maha yee: «Le kua! Ndoo kē ke Alefa tesē ke Womega ne. N pye kai- bye fegbesaha na, tesē ndoo kē n ga ba pye ke kuasaha na. Loho fāā ma pye wii na, n ga ba plege loho wāā u kē faa u n wɔ, plege loho gii ke cīinde yrā wāā nawee kē. ⁷ N ga ba loo kayīi nde wāā wii kē u yia, ma kuee yai tāŋ le Yāhā kānde wo. N ga ba nii Yāhā u ye, u n nii ra puee. ⁸ Ma -sē yee mpāy na, pe le Yāhā kānde wāyār wāfāy wīi sye, mpāy ne pe Yāhā wīi sye, mpāy ne pe plaha kāmpee- wo, naboofa ne, ty- atyāhā pyefa ne, tekāŋfa ne, mpar wān tēŋfa ne, kawarfuafa bye ne, poo niisaha ga ba pye ke naang- bāŋ laam wo, maha naatarmiy ne ke wo. Koo fla kē ke ma pe gbā tɛhe syāŋ wuhu fla.»

Le Yāhā kungbāyfuē nayōr

⁹ Pe yāhāyīŋ tēnlehe kuasīi mpāy pe pye ke kur kue kayīhī cāyīhī kuasīi ne pe koho wo, poo nen waa n pa, maa ra pye ma yee: «Pa, ra n ba u Yāhā Mbapēnge ca- fuē yar ma na!» ¹⁰ U yāhāyīŋ tēnlehe n ta gbe ga yān- jruhu gaa yīŋ na, Yāhā Yrā Fānga ne. U n le Yāhā kung- bāy Yurusalem yar ra na. Le ba yir yāhāyīŋ na Yāhā tāy, ma tege ba. ¹¹ Le naa n yehe palpal Yāhā nayōr ne. Le naa n yehe mii ntēmbayōr raa ter dyaŋ, pe n yee yaspe, kacān wee te dir na ye, ma nii yelyel sesantīhī dyaŋ. ¹² Le kungbāy ba gbey le ncahajruhu gaa ne, kapa- hayēr sēnsye syāŋ ne, yāhāyīŋ tēnlehe sēnsye syām ne pe te kapahayēr sēŋ. Pe Yisirefa faale wāle sēnsye syām myar ba yrūhū te kapahayēr na. ¹³ Kapahayēr tāā pye yāhāyīŋ kue ye, tāā ne yāhāyīŋ kāmāŋ kue ye, tāā ne yāhāyīŋ kāndigi kue ye, tāā ne yainde dyeter kue ye. ¹⁴ Le kungbāy ncaha ba fāā nii ntēmbangbāy sēnsye syāŋ na. U Mbapēnge tēnlehe sēnsye syām myar ba yrūhū te ntēmbangbāy na te ya wuhu na. ¹⁵ U yāhāyīŋ tēnlehe wii u naa n pāā ra ne, sān kipua kāi laa pye u ye, lii tuu ga ta u le klo tān, te kapahayēr ne, ke ncaha ne. ¹⁶ Le klo wātyīi pye le wāpaha dyaŋ. U tēnlehe n le klo tān u kipua kāi ne, ma yāā le wātyīi pye kilo naha yīisyāŋ. Le wātyīi pye wāceŋ le wāpaha ne, le wājruhu ne. ¹⁷ U tēnlehe n maha ke ncaha bya tān. Ke wājruhu pye koho wātān tɛhe gbeeresyar, tɛhe resyar ne, nawee wātān na. ¹⁸ Ke ncahajruhu ba fāā ntēm- bayōr raa ne pe n yee yaspe. Le klo pye cīinde sān klo, ma naa n yehe palpal fānga ne. ¹⁹ Ntēmbangbāy rii ke ncaha ba fāā nii te na, te bye pye ntēmbayōr rii bye kacān wee te dir na ye. Ke ntēmbangbāŋ cir pye yaspe, koo faa wɔ. Ke syāŋ wuhu pye safir, koo wɔ yāhāyīŋ wāŋ syi dyaŋ. Ke tāā wuhu pye yagate, koo yrāhā mii gbargbarsyoho cīi dyaŋ. Ke resyar wuhu pye yemerɔte, koo wɔ nyēpēŋ wāŋ syi dyaŋ. ²⁰ Ke bua wuhu pye

wɔnise, koo pye mii yāhāyīŋ calele dyaŋ. Ke kuay wuhu pye sahaduan, koo yrāhā ntōr dyaŋ. Ke kuasīi wuhu pye kersole, koo pye sān dyaŋ. Ke kuatāa wuhu pye gberile, koo ma nnan wāŋ. Ke kuaresyar wuhu pye topasi, koo ma sōr wāŋ syi dyaŋ. Ke sēnsye wuhu pye kersoprase, koo wɔ wam dyaŋ. Ke sēnsye nen wuhu pye yasani, koo pye bleble. Ke sēnsye syāŋ wuhu pye yametise, koo wɔ kakra wāŋ syi. ²¹ Te kapahayēr sēnsye syāŋ pye sāmuyōm mpāy ter. Ke nanen bye pye sāmuyōngbāŋ wāŋ neŋ. Le kungbāy kāmbehe pye cīinde sān, ma maha n yehe palpal fānga ne.

²² N sē Yāhā kangbāŋ yāa le kungbāy wo ye. Yīŋfua Yāhā gii ke ma tāŋ kai- bye fānga ne, koo kē ke ma le kungbāy wo, koo tesē u Yāhā Mbapēnge ne. ²³ Yai cāa-wīi wee le kungbāy na, yron cāa- ne ye. Yāhā nayōr cāa- le le kungbāy wo, tesē u Mbapēnge bya cāa- ma le wo. ²⁴ Kāntre bye nawee- ga ba naa n yār pe cāa- wo, kāntre yīŋfa ga ba naa Yāhā sey, pe pe nayōr wān gbe ba ke kē. ²⁵ Le kungbāy kapahayēr ga ba yār naa n yaha yai na. Yīmper ke sē wee yāa le kungbāy wo ye, te kapahayēr ga yār yaha yalebye. ²⁶ Pe ga pa kāntre kui bye kayōr ne, te nangbān wān ne, le kungbāy wo. ²⁷ Nawee- mpāy pe wee gbegbe ye, pe saa yāa dye le kungbāy wo ye, tesē ngii ngii ne ke wee gbegbe ye, tesē tyatyāhā pyefa ne, kawarfuafa ne. Mpāy pe myar yrūhū u Yāhā Mbapēnge cīinde yrā yāafa saba wo, poo ya me pe ga ba dye le kungbāy wo.

²² U yāhāyīŋ tēnlehe n lafengbāŋ gaa yar ra na, ke loho cīinde yrā wāa nawee kē. Ke loho pye yelyel sesantīhī dyaŋ, ma naa n yi ke Yāhā nangbāŋ niisayūhū fla wo, u Yāhā Mbapēnge nangbāŋ niisayūhū fla ne. ² Ke loho naa n fā le kungbāy nanihi fla telai wo. Katyigi gii ke cīinde yrā wāa nawee kē, te syi ma ke lafengbāŋ ngbey sīi bye na. Ke n sa tehe sēnsye syāŋ dye nen wo, yrey bye na. Ke wan yīnwer wāa kāntre bye nawee- kē. ³ Yoosēn saa pye nantāŋ le kungbāy nde wo ye. Yāhā nangbāŋ niisayūhū ga ba pye le wo, u Yāhā Mbapēnge nangbāŋ niisayūhū ne. Pe Yāhā tēntē- ga ba naa tēn tē Yāhā ye. ⁴ Pe ga ba Yāhā yīntaha yāa, ke myaha ga ba yrūhū pe wakuho na. ⁵ Yīmper saa ba pye yāa nantāŋ ye, terbuī cāa- wīi saa ba pye yāa pe na ye, yai cāa- wīi ne ye. Yīŋfua Yāhā ga ba ke cāa- ta pe na. Pe ga ba nii yīŋ na yalebye, wākuayāa saa pye le na ye.

Yīŋfua Yesu wāpaŋ

⁶ Loo kur ye, Yīŋfua Yesu n ta pye ma yee: «Kaplāŋ ngīi ma cīinde, pe le pāa mii le ga nii ke syi. Yīŋfua Yāhā gii ke n ta ke kaplāŋ tōrfa n pāa ke Yrā Fānga kām- may na, ke ke yāhāyīŋ tēnlehe lehe wāa, u ba ke nawee- yar lii ne le ga dye yagaa. ⁷ N ga pa yagaa. Kai- ngīi ke ga dye yagaa, mpāy pe n luhu ke kayar kaplāŋ ngīi ye, poo wīi n tāy.»

⁸ Ndoos Nsān, n kai- ngīi yāa yīnde ne, ma ke luhu nditye ne. Tē ke yāa wa, ma ke luhu wa, ta n too kān- klūy na, ndoo ga u yāhāyīŋ tēnlehe sey, wii tuu ke kai- yar ra na. ⁹ U n sye, ma ra pye ma yee: «Ma'a n le pye ye! Ta bya ma Yāhā tēntē waa ma wāŋ syi dyaŋ, mii ma nampyen- pe Yāhā kaplāŋ tōrfa dyaŋ, tesē mpāy bye ne pe n luhu saba nwo kaplāŋ ye. Naa Yāhā koo ya sey!»

¹⁰ Yīŋfua Yesu n maha ta pye ma yee: «Kai- ngīi ke ga dye yagaa, ta, nawee- bye n ke cā. Koo kē ke yrūhū le yaha saba nwo wo. Ma sē yāa, kai- ngīi bye dyeyale gbe taha. ¹¹ Wii u sē sron ye, u naa kaa taha u napeer na. Wii u sē laha ye, u naa kaa taha u pyerpeer na. Wii u n sron, u naa kaa taha u wāsron na. Wii u n laha, u naa kaa taha u wālaha na.

¹² N nwo, n ga pa yagaa. N ga pa dāan ne, n ba la kla- ha ye kē yii wuhu na, kai- nkāy bye wīi na tee pye.

¹³ Ndoos kē ke Alefa tesē ke Womega ne. Ndoos kē n cāa pye, ndoo kē n ga pye kur kuε ye. N pye kai- bye fegbe- saha na, tesē ndoo kē n ga ba pye ke kuasaha na.

¹⁴ Mpāy pe laam ma mii nayre dyaŋ pe yee laha, poo wīi n tāy. Pe ga ba kānde yāa pe dye le kungbāy wo, te kapahayēr ne, pe ba ke katyigi pua di, katyigi gii ke cīinde yrā wāa nawee- kē. ¹⁵ Mpāy pe ma kapeepyefa, poo ga kar wāa le Yāhā kungbāy nkur ye, poo tesē tekāŋfa ne, tesē tyatyāhā pyefa ne, mparyahafa ne, tesē kawarfuafa ter bye ne.

¹⁶ Ndoos Yesu, n ta yāhāyīŋ tēnlehe lehe wāa, u ga kai- ngīi bye yar ra kāndeyārfa yawārfa na. Ndoos kē u Daw- ide nwoŋ kur waa. Ndoos kē u yīŋ yē yrompua ne, u n yehe palpal.»

¹⁷ Le Yāhā Yrā tesē pe Yesu kāndeyārfa yawārfa ne, pe ma mii u cafuε dyaŋ, pe n yee: «Yīŋfua Yesu, pa.» Wii ma kai- ngīi luhu, u bya yai u yee, a Yīŋfua Yesu u pa. Loho fāa ma wii yigi, u pa. Loho gii ke cīinde yrā wāa nawee kē, wii ma pye ke wīi na, u ga ke yāa faa.

U saba kuasaha

¹⁸ Kayar kaplāŋ nkāy ke ma saba nwo laam wo, mpāy pe ke yāa luhu, ndoo Nsān, n ga nde pāa waha pe ye. Wii ma kapān laa le taha koo kaplāŋ ngīi na, Yāhā ga kayīhī ngīi bye le taha u wāpēn na, kayīhīpee nkāy ke wīi pāa saba nwo wo. ¹⁹ Wii ma maha kaa yi kāa saba nwo kayar kaplāŋ ngīi na, Yāhā saa u katyipua lay wāa u kē ye, katyigi gii ke cīinde yrā wāa nawee kē. Yāhā saa maha ufua ta u n dye le Yāhā kungbāy wo ye. Le Yāhā kungbāy wīi pāa saba nwo wo, ke katyigi wīi bya ne.

²⁰ Yīŋfua Yesu yee kai- ngīi ma cīinde, u yee woo ga pa yagaa.

«Amen, le nii ke syi! Pa, wo Yīŋfua Yesu!»

²¹ Wo Yīŋfua Yesu u u laantār wīi pye wo bye kē.